JO. AUGUSTI ERNESTI

CLAVIS CICERONIANA

SIVE

INDICES

RERUM ET VERBORUM

PHILOLOGICO-CRITICI

IN

OPERA CICERONIS

ACCEDUNT

GRAECA CICERONIS

NECESSARIIS OBSERVATIONIBUS

ILLUSTRATA.

EDITIO SEXTA

PRIORIBUS AUCTIOR ATQUE EMENDATIOR.

HALAE,

E LIBRARIIS ORPHANOTROPHEI.

CIƆIƆCCCXXXI.

PRAEFATIO
EDITIONIS PRIMAE.

Quae nos caufae ad hos Indices conficiendos impulerint, quodque fimus in iis confilium fecuti, expofitum eft a nobis tum, cum univerfis Ciceronis operibus ante hoc biennium praefaremur. Nempe, cum his inprimis confultum hac Ciceronis editione vellemus, qui propter rei familiaris anguftias non poffunt iis Ciceronis editionibus uti, quae doctorum hominum curis illuftratae ac perpolitae prodierunt, eaque de caufa et carere Ciceronis libris plerisque coguntur, et ab iis legendis retinentur: ipfarum porro editionum illarum, ut quaeque eft praeftantior, ita minus eft eorum ufibus accommodata, qui non multum in hoc eruditionis genere profecerunt; propterea, quod fere plus doctiorum ufibus funt, quam reliquorum comparatae: illud relictis omnibus efficiendum nobis fumfimus, ut et verbis et rebus, quantum quidem indicum ratio pateretur, explicandis et illuftrandis, faciliorem tironibus Ciceronis lectionem efficeremus, et plures ad eam invitaremus, qui nunc et verborum et rerum ignoratione ea, cui mederi ipfi non poffunt, ab ea rejiciuntur. Equidem quo magis de ratione edendorum veterum auctorum illuftrandorumque cogito, hoc mihi magis videtur difficile, quae fit optima, definire. Quo tempore docti in hoc literarum genere homines, depulfa fcholaftica barbarie, incipiebant e tenebris eruere, et tineis blattisque eripere veterum auctorum reliquias, propter fummam omnium in hoc genere ignorantiam, confentaneum, uti erat, ita putabant, omnia explicare et illuftrare, in quibus haerere infcitia hominum poffet. Itaque magna pars animadverfionum in rebus levibus, in fingulis verbis occupabatur, multaque afferebantur ejusmodi, quae

nunc

nunc in vulgatis Lexicis reperiuntur, nec tironibus funt ignota. Poftea, cum major in dies lux affulgere coepiffet bonis literis, inprimisque his noftris temporibus, cum fumma ingenia in hoc genere illuftrando elaborarunt, vulgaria multa, facilia, et tironibus nota funt, quae fuperioribus illis renafcentium literarum temporibus nova et obfcura jure putabantur. Itaque confentaneum fuit, aliam illuftrandorum auctorum rationem inire. Hinc exorti funt, qui hunc fibi modum ftatuerent, ut quae fe aut primos obfervaffe et vidiffe exiftimarent, aut quae ab aliis effent fparfim explicata, aut non fatis illuftrata, ea tantum afferrent. Ac profecto, fi quis, ut vere Burmannus judicat, omnia ab aliis centies dicta et repetita recoquere, et ad quemvis auctorem, fua cura edendum, adlinere velit, ut noftris temporibus quidam, in his Pitifcus ad Suetonium, facere fuftinuerunt; non nifi obfcurae diligentiae et putida quadam variae eruditionis oftentatione fibi, fortaffe etiam indoctis aut femidoctis, non autem eruditis placere poffit. Sed haec ratio, confentanea per fe et probabilis, eruditisque fatis accommodata, tamen non parum incommodi habet. Nam primum ea res nobis hanc neceffitatem imponit, ut, quot funt unius auctoris a doctis hominibus editiones curatae, tot fint habendae uni et coëmendae, fi, quicquid ad eum illuftrandum allatum fit, fcire velit: ut illud taceam, fieri in hac imbecillitate noftra, et vitae humanae anguftiis non poffe, ut, quae in bonos auctores, aut de literis graecis latinisque fcripta funt, unus omnia legere et meminiffe queat, atque ita, quid nondum explicatum, dictum, illuftratumve fit, fcire. Ex quo neceffario confequitur hoc, ut faepe repetantur ante dicta, etiam cum non putamus; quemadmodum in doctiffimorum hominum commentariis animadverti factum effe, et facile poffem probare. Et ad illud quidem incommodum melius fecerunt, qui, quae fibi in aliquo auctore emendanda explicandaque reftare credebant, non ad novam editionem contulerunt, fed peculiaribus libellis prodiderunt, ut Lipfii, Schotti aliique fecere.

Sed

Sed illud eſt maximum in hac ratione incommodum, quod ea perpaucis conſulitur. Nam eorum, qui in hoc genere excellunt, et ſupra mediocritatem ſe attollunt, mira ſemper fuit et nunc quoque eſt paucitas. Et his tamen comparantur ejus generis editiones. Mihi autem hoc videtur eſſe doctorum hominum, ut etiam eorum imbecillitati proſpiciant, qui auctores veteres cognoſcere, et eruditionem ex iis haurire cupiunt, neque tamen ſine aliena ope, et interpretis auxilio, poſſunt ea, quae eruditioribus vulgata et facilia videntur, intelligere. His fortaſſe ſubvenire voluerunt hi, qui Variorum notas, aut excerptas, aut integras, ſuis adjunxerunt. Quorum alterum habet hoc commodi, quod ſic ſub conſpectum ſubjicitur, quicquid docti homines ad unum auctorem illuſtrandum emendandumque contulerunt: ſed ſimul etiam hoc incommodi, quod multa ne tironibus quidem ignota, multa ad intelligendum non neceſſaria, multa falſa, melius hodie perſpecta, et a poſterioribus interpretibus aut confutata jam, aut confutanda tamen, legenda ſunt, tantaque notarum moles congeritur, ut ipſe auctor tamquam cymba in Oceano natare videatur. Neque tamen altera ratio magis probanda eſt, propterea, quod delectus ille difficilis eſt, neque facile omnibus in hac ratione ſatisfieri poteſt. Quod ſi tantum Gronovii, Graevii, Burmanni, et his ſimiles hoc inſtituto uterentur, quorum eſt in hoc genere notio, qui diſcernere bona a malis, neceſſaria ab inutilibus poſſent, eſſet fortaſſe, ut iſta ratio magis illa ſuperiori poſſet probari. Nunc cum oppido pauci ſint ex ea claſſe, non eſt committendum, ut, hac licentia ſemel facta, male et inepte mutilandi laboris alieni conſuetudo invaleſcat, et orbis eruditus Schrevelianis, Knippingianisque ſimilium editionum copia inundetur, quibus parum profecto huic ſtudio conſultum foret. Optima ſine dubio ratio edendorum auctorum eſſet ea, cujus leges expoſitas nuper a Creverio, in praefatione Liviana, legimus. Earum ſumma haec eſt, ut primo critica ſubtilitas adhibeatur, totusque auctor e Codd. MSS. primisque editionibus

conſtituatur: a doctorum virorum ingeniis profectae emendationes, prout ratio tulerit, aut recipiantur in contextum, aut commemorentur: loci depoſiti, aut nondum conſtituti, indicentur: in explicando autem is modus ſervetur, ut obſcura e judicio intelligentum hominum, et in quibus viri in hoc genere docti aut editor ipſe haeſerunt, aut quorum e vulgatis Lexicis interpretatio hauriri non poteſt, ea explicentur et illuſtrentur. Sed cum hujus Livii Creveriani cenſuram in Actis Eruditorum nuper ageremus, ſatis, ut opinor, docuimus, facilius eſſe, ut in omni genere, ita in hoc, bonas leges ſcribere, quam ad uſum transferre, et ad eas in emendandis illuſtrandisque veterum libris ſe accommodare. Age vero ῥῆσιν illam, quia de genere univerſo eſt, huc transſcribamus: In hoc conſilio non eſt profecto, quod reprehendi poſſit: neque dubium eſt, quin omnes, qui ad auctores edendos accedunt, eo uti velint; modo recte uti eo omnes poſſint. Nam primo plerisque, etiam ſatis doctis, accidit, id quod ſibi accidiſſe ſaepe numero, ni fallimur, Caſaubonus ſatebatur, ut, cum legeret librum, ſibi facillima viderentur, quae difficilia explicatu et obſcura eſſe intelligeret tum demum, cum aliis eorum ſenſus accurate perſpicueque explicandus eſſet. Hoc omnibus, paene dicam, accidit, qui auctores ediderunt, quos non aliquoties aliis ſunt interpretati, ut facile poſſemus multis exemplis demonſtrare, ſi locus pateretur. Omnino difficile eſt, quid ſit obſcurum, ubique poſſe definire; dubiumque nobis videtur, utrum indocto an docto obſcuriores libri veteres videantur. Quid enim? ὁ πάνυ Graevius plusne difficultatis in epiſtolis Ciceronianis explicandis vidit ante, quam in Gronovii diſciplinam venerat, an, poſtquam ad ejus auctoritatem ſe contulerat? Quid? libros ſacros, quinam facilius intelligere ſibi videntur? doctiores an indoctiores? Quod ergo huic rei dicemus eſſe remedium? Nobis mallemus dici. Sed, ſi, quid ſentiamus, dicendum ſit, mature defaecandum eſt ingenium, et dialectica mathematicisque diſciplinis ita ſubigendum, ut clara ab obſcuris discernere

diſcat:

discat: ita consuescere debemus, ut, singulis verbis formulisque utrum jungamus ideas, nec ne, judicemus et judicare possimus. Constituendum etiam est, et definiendum, cui scribamus, quo profectu esse lectores nostros velimus, ut, quid iis obscurum esse possit, eo facilius intelligamus. *Haec ibi.* Age vero, si ita sis ingeniosus, acutus, doctus, exercitatusque, ut, cum constitueris, quam late patere editionis adornandae usum velis, consilio satisfacere possis ita, ut neque intra consilii tamquam metas consistas, neque positos ratione limites transilias; illud tamen restat, quomodo efficere possis, ut eandem rem in eodem auctore non, ut in docendo fieri adsolet, saepius necesse sit explicare. Hic vero fatemur, nobis nunc quoque placere eam rationem, quam in praefatione Ciceroni nostro praemissa nobis ostendimus placere, et Viris summis, Facciolato, in Ciceronis orationibus aliquot, Gesnero in rusticis edendis, aliisque nonnullis placuit, ut verborum et formularum interpretatio, quoniam ad Lexicon pertinet, in indices conjiciatur, quos, ubi opus est cuique, adire lector possit. Sed de hac ratione, quoniam eo loco satis dictum est, nunc iterum, aut plura dicere, quamquam habemus quaedam, tamen non attinet. Veniamus potius eo, quo nos jamdudum vocat et brevitatis studium, et temporis inopia. Illud modo, quoniam ad judicandum de opusculi ratione opus est, monemus, ut, quibus prodesse voluerimus, meminerint lectores nostri. Non eruditissimis, certe non solis, neque solis his, qui jam longe sunt in hoc studio versati, multumque profecerunt, ut et ipsi doctis annumerari possint, sed etiam, atque in primis, talibus, quales sunt, qui in gymnasii bene instituti classe prima, aut in Academiis, doctoribus, enarrantibus auctores veteres, operam dant, non plane illi quidem rudes, sed aliquantum provecti, neque tamen eruditi; verbo iis, quibus consulere voluisse Facciolatus videtur.

Quinque Indices haec Clavis Ciceroniana, quemadmodum ausi sumus appellare, complectitur, cum quatuor

tantum promiserimus. Accessit enim Graecus, de quo dicere tum, nescio quomodo, eramus obliti. Primum locum obtinet *Index Legum*, quarum a Cicerone facta est mentio, cui explicationem ipsius *legis* verbi et quarundam formularum, in quibus legis verbo utimur, praemisimus. Ipsae autem leges collocatae illae quidem sunt literarum ordine, sed tamen illud quoque accommodatum memoriae tironum juvandae censuimus, si, quae leges sub uno genere continentur, ut Frumentariae, Agrariae, Tabellariae, etc., uno loco ponerentur, aut saltem commemorarentur; quod etiam propterea fieri consentaneum fuit, quod saepe haec legum genera apud Ciceronem, aliosque auctores, occurrunt. Ceterum eae tantum leges hic exhibentur, quarum nomen est in Ciceronis libris; neque plus promisimus: quamquam facile intelligimus fore, qui earum etiam nomina commemorata vellent, quarum vis tantum et sententia Ciceronis libris, non adjecto nomine, continetur. De ipsarum legum auctoribus, aetate, ubi quidem de ea constabat, sententiaque, in primis ex Cicerone, sed interdum etiam ex aliis, cum veteribus, tum recentioribus, auctoribus breviter disputavimus: in quo quaedam reperient harum rerum intelligentes, ab aliis, aut non dicta, aut non satis illustrata, tamquam de aetate legis Aciliae de repetundis, et alia.

Sequuntur *Geographicus*, nominibus tribuum Rom. subjectis, et *Historicus*, in quem omnia nomina propria conjecimus, non solum hominum, sed sectarum philosophicarum, festorumque dierum. In his illustrandis primo ea commemoravimus, quae de iis in Cicerone memorabilia occurrunt; deinde alia, quae nobis necessaria videbantur, aut a nobis observata erant. Illud autem in primis operam dedimus, ut familias Romanas, tamquam Appiorum, Marcellorum, Scipionum, Pompejorum, Metellorum, etc., accurate, quantum possemus, digereremus, diversos ejusdem nominis homines, adjecto aut pronomine, a Cicerone omisso, aut cognomine, aut parentum nominibus distingueremus, quo neglecto neque Cicero satis intelligi, neque

que hic Index ad historiam Romanam et ceteros auctores illustrandos prodesse posset. In quo nobis, si quid erratum est, aut in universo hoc genere aliquid aut perturbatum aut quacunque ratione peccatum, veniam dabunt aequi rerum harum aestimatores, aut amice monebunt, ut in posterum, cum ipsorum monitis, tum nostra retractatione emendatior hic Index et plenior fieri possit. Quam veniam hoc confidentius et rogamus et speramus nobis eos esse daturos, quod et sua sponte sciunt et ex ipsius hujus Indicis plurimis locis intelligi potest, quantum et quoties in hoc genere propter difficultatem obscuritatemque rerum a summis hominibus sit peccatum. Ipse Cicero, cui familiae Rom. melius, quam nobis, poterant esse et debebant cognitae, tamen saepe, ut ex epistolis ad Atticum constat, in iis haesit, et sibi necessitatem vidit impositam, peritos ejus rei homines consulendi. Nomina Romanorum hominum apud Ciceronem saepe ita ponuntur, ut ex ipsis rebus, temporumque ratione demum, de quo capienda sint, interdum conjectura valde obscura et lubrica, sit divinandum. In quo, quam facilis sit error, nemo non videt. Itaque etiam nos, si cujus interpretis, aut alius, errorem in hoc genere commemoravimus, nulla acerbitate verborum usi sumus. Sed nobis etiam hanc ob causam venia debetur, quod in eas temporis angustias conclusi eramus ab librario, impatiente morae, cum hunc Indicem conficeremus, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur. Quod si liberum nobis temporis spatium fuisset concessum, multa fortasse accuratius scripsissemus, multa certe plenius, pluribusque observationibus, et ex eruditorum hominum libris collectis, et nostris illustrata. Nam etsi multa huc pertinentia habebamus notata in liturariis nostris, tamen nondum neque erant satis excussa, et ita quasi matura, ut iis uti possemus, neque tempus excutiendi liberum concedebatur. Quaedam etiam aut omissa, aut errata, dum obiter percurrimus hunc indicem, ipsi observavimus, quae in Addendis commemorata sunt et emendata.

 Paullo

Paullo plus diligentiae adhibuimus in *Latinitatis Indice.* Nam cum ita accideret, ut, exscripto typis Historico, cessarent operae, plus etiam temporis ejus conficiendi dabatur. Elaboravit olim in latinitate Ciceroniana in Indicem colligenda Nizolius, cujus Thesaurus saepius est, nuper etiam in Italia, curam operis suscipiente Facciolato, recusus. Cujus operis de utilitate non est, ut hic multa dicamus. Verum hoc opus non tam ad intelligendum Ciceronem, quam ad latine scribendi facultatem comparatum scimus: in qua re magnam ejus utilitatem esse posse, idem Facciolatus in praefatione demonstrat. Illud etiam, dum opus excutimus, et in hoc Indice nostro concinnando comparamus, infinitis in locis observavimus, in nova hac editione corruptas lectiones veterum editionum, etsi doctorum hominum opera dudum sublatas, tamen esse servatas, neque ad illud opus emendandum adhibita esse, quae post Nizolii tempora rectius intellecta sunt et explicata. Multis verbis, multisque formulis alienae ab iis locis, quae laudantur, potestates tribuuntur, diversi significatus confunduntur, quaedam etiam, ad cognoscendam omnem latinitatem Ciceronianam necessaria, praetermittuntur. Sed fortasse etiam nobis interdum accidit, non modo hoc, sed etiam illud, ut leviora, neque de consilio nostro et instituto necessaria, admitteremus. Verum quis est, quin hic subinde incuria aliqua, quae nobis saepe obrepit nec opinantibus, peccet, aut qui omnibus satisfacere possit? Hoc possum vere dicere, cum Ciceronem saepe perlegissem, tamen hujus latini Indicis causa totum diligenter iterum excussisse, curamque adhibuisse, ne quid elaberetur, quod locum in Indice nostro postulare posset. Sed nihilo minus facile, video, potuisse accidere, ut interdum aliquid mihi facillimum videretur, quod esset aliis obscurum, interdum autem contra ejusmodi, ut tirones in eo haerere posse putarem, in quo nemo haereat. Idque adeo, dum excerpta loca digero, saetum esse in notandis locis vidi. Mihi ita constitutum erat, ut mallem quaedam non adeo necessaria irre-

pere,

pere, quam necessaria excludi. Illud etiam, dum interpretor veteres auctores hominibus non sane adeo rudibus latinitatis, saepissime mihi usu venit, ut, quae facilia, et iis dudum cognita putaram, in iis haereant, neque satis distincte eorum vim explicare possint. Cujus rei qui nullum usum habent, facile iniquius de hoc genere judicant. In primis autem operam dedi, ut distinctas verborum notiones traderem, atque ita abducerem tirones ab illa puerili ratione, et nimis in scholis nostris pervagata, cum se putant intelligere auctorem, ubi verba latina totidem verbis Germanicis interpretari possunt. Hujusmodi sunt *auctoritas, humanitas, res publica, lex, cupiditas, monumentum,* et infinita alia. Invenient etiam in hoc Indice lectores nostri quasdam disputatiunculas, *) quibus superioribus interpretibus, aliisque, non recte, aut non satis intellecta et explicata, aut in vulgus non satis nota, aut nondum distincte satis tradita, illustrantur: multa etiam Critica, sed ea pleraque in defendenda vetere lectione occupata; quae eruditioribus non injucunda speramus fore. Vere Cel. Gesnerus in praefatione ad Scriptores Rusticos judicat, multas falsas interpretationes et emendationes non necessarias in auctoribus veteribus inde ortas esse, quod viri docti, qui eos attigerunt, non uno quasi tenore perlectis semel iterumque, ante omnia eorum orationi et sententiis ita adsuevissent, ut illos, tamquam amicos suos, et de sententiis et de verbis nossent. Idque adeo cum aliis interpretibus, tum Graevio accidit. Itaque ille interdum emendanda censet, quae saepius apud Ciceronem occurrunt: idem verbum alio loco tolli vult, aliis relinquit; alio loco verbum mutat, deinde ejusdem loci vetere et a se correcta lectione alio loco ad suam sententiam stabiliendam utitur. Cujus generis exempla passim docti viri reperient. **) Neque vero hoc eo dictum volo, ut de glo-

*) Vid. v. c. *ara, hercifcere, impluvium, confecratio, infcientia, Senatus auctoritas, imperium, jurisdictio,* etc. etc.

**) Vid. v. c. *educere, efficere, concoquere, honor, decedere,* etc.

gloria Graevii, fummi hominis, et in hoc literarum genere inter principes numerandi, detractum quicquam velim; fed eo potius, ut primo fiant hujus criticae difciplinae ftudiofi in follicitandis veterum auctorum locis cautiores, et in legendis ipfis auctoribus diligentiores, atque ita intelligant, quantae diligentiae fit haec critica ars, et quam temere faciant, qui, ut aliquid concoquere non poffunt, aut non fatis vel analogiae refpondens, vel dialecticis praeceptiunculis fuis conveniens putant, ita mutare fustinent: quae temeritas eft, cum a multis, tum a Cel. Burmanno in primis, in praefatione aurea Phaedri reprehenfa; cujus ego praefationis uti tamquam normam mihi femper propofitam habui, ad quam, quicquid eft hujus facultatis, dirigerem, ita lectionem omnibus his vehementer commendatam effe cupio, qui in hoc genere elaborare volunt. Sed etiam hanc ob caufam iftud hic commemoro, ut eo facilius et nos veniam peccatorum noftrorum confequamur a doctis hominibus, cum cogitent, eum etiam virum in his rebus lapfum effe interdum, qui praeceptore ufus fit J. Fr. Gronovio, et quocum me nec ingenio audeam, nec aetate, quae vix juventutem exceffit, comparare. Ceterum hunc Indicem ad Ciceronianam, atque ita optimam latinitatis et maxime neceffariam partem cognofcendam percipiendamque, tironibus vel maxime commendo, ut eum non folum, ubi haerent, confulant, fed etiam, cum otium eft ab ipforum auctorum lectione, in qua funt hic omnia, ipfum totum perlegant, et ita tamquam uno tenore Ciceronianam latinitatem percipiant. Ipfum autem Ciceronem fi recte penitusque cognofcere velint, cujus totius cognofcendi, quae hic traduntur, parva tantum pars habenda, iis auctor fim, ut Lipfii illud confilium fequantur, qui Ciceronem biennium faltem ita legendum effe dicebat et relegendum, ut nullum diem de manibus ponatur.

Latinitatis Indicem excipiunt, et ultimum locum obtinent, *Graeca Ciceronis*: quorum Indicem Gronovianae editioni et Graevianae fubjectum dum excutio, mirari fatis non

non potui, quare commiserint excellentissimi viri, ut eum non recognoscerent, sed ita relinquerent, uti in superioribus editionibus repererant. Nam etiam verba corrupta et e suis editionibus sublata in eo reperiuntur, praetermissis iis, quae substituerant ipsi. Nos operam dedimus, ut, sublatis his verbis, primo, ex quibus auctoribus, quorum verbis usus est Cicero, ea petita sint, indicaremus, et necessariis observationibus haec Graeca illustraremus.

Constitutum etiam erat, *Corradi Quaesturam*, libellum omnibus, qui Ciceronem legere volunt, utilem lectu, quem J. Fr. Gronovius Clavem Ciceronis appellare solebat, et Graevius suae editioni subjicere decreverat, his Indicibus adjungere: et erat jam ante hunc annum paratum et correctum a nobis exemplum, librarioque traditum, quod sequi operas volebamus; eaque de causa in Indice Historico nihil de ipso Cicerone, nihil de Quinto Fratre, nihil de Terentia, aliisque, diximus, de quibus accurate exposuit Corradus, ex quo de his cognosci volebamus: sed mutavit librarius, ut fit, consilium. Dabimus tamen operam, ut separatim et hic libellus, et Perizonii animadversiones prodeant, *) ad quas saepe in Indice Historico provocavimus, et harum literarum studiosis valde necessarias putamus. Ita vale, humanissime lector, studiis nostris fave, et si quid a nobis peccatum repereris, vel hoc nomine condona, quod in hoc opusculo conficiendo multae nobis, tum propter ipsius laboris difficultatem et taedium, tum propter alias caussas, de quibus hic dicere non est necesse, molestiae devorandae fuerunt. Scripsi Lipsiae in ipso mercatu vernali anni Christi cIↄIↄccxxxix.

*) Uterque libellus recusus est, Corradenus Lipsiae a. 1745, 8., Perizonianus Altenburgi a. 1771.

PRAE-

PRAEFATIO
EDITIONIS SECUNDAE.

Quam nos ausi sumus spem concipere tum, cum primum hanc Clavem Ciceronianam edebamus, fore, ut opera nostra neque doctis hominibus improbaretur, nec studiosis literarum latinarum ad Ciceronis libros intelligendos, Ciceronianamque latinitatem accurate cognoscendam, inutilis reperiretur; ea adeo non fefellit, ut non modo non poenituerit nos laboris, quem, haud parum molestum, sumseramus, sed etiam fructum ejus satis magnum ceperimus. Quo libentius hoc fecimus, ut, cum altera editio libri pararetur, eum diligenter totum recognosceremus, et emendatiorem locupletioremque redderemus. Id locis propemodum innumerabilibus factum esse, vere nobis licet dicere. Et indigebat Historicus maxime Index plurima vel emendatione, vel accessione. Nam et major multo quam in ceteris, difficultas erat, in digerendis maxime, et vero etiam illustrandis personis Ciceronianis, quam in latinitate, vel colligenda, vel explicanda, et ad eum conficiendum longe brevius, quam pro difficultate rei, temporis spatium datum fuerat. Itaque ab illo statim tempore, quo primum e manibus dimissus est liber, coepimus, et in ipsis Ciceronis libris legendis interpretandisque, et in ceteris lectionibus nostris, sive Graecos historicos tractaremus, sive Latinos scriptores quoscunque, denique virorum doctorum Commentariis, ad aliquem talem scriptorem, aut omnino ad literas humaniores pertinentibus, cognoscendis, notaremus diligenter, si quid occurreret, quod prodesse aliquando Clavi nostrae posset. Has a nobis per tot annos congestas copias coepimus accurate recensere, cum ad recognoscendum opus vocabamur, ut eas vel ad emendandum, vel augen-

augendum conferremus. In quo tamen hic modus a nobis fervatus eft, ut maxime uteremur iis, quae confilium operis poftularet, quod totum ad intelligendum pertinere voluimus in his, quae nec vitio aliquo fcripturae, nec difficultate ex obfcuritate fententiarum, aut alia tali caufa, laborarent. Nam quae loca habent difficultatem hujusmodi, ea vero emendandi magis et interpretandi folertiam, quam Indicum talium diligentiam defiderant. Diu eft, cum agitare coepimus confilium edendarum in univerfos Ciceronis libros Obfervationum, quibus tales etiam difficultates, per veterum librorum, et qualiscunque doctrinae noftrae, praefidia, tollere tentaremus: nec ab eo confilio nunc alieni fumus. Sed alia ex aliis occupationum impedimenta nos ad hanc diem ab illo inftituto retardarunt; et, ut nunc eft, parva fpes oftenditur majoris otii, quam nobis fuperioribus annis contigit. Raro otium venit ad hos, qui eo ad utilitatem communem uti vel poffint, vel velint. Eft igitur in manu Dei eventus confilii noftri, nec quicquam audemus, quamquam cupientes, hoc tempore promittere. Voluntas quidem, et hac ratione, et quacunque alia, divinis humanisque literis operam navandi aliquam, non inutilem ftudiofis, etiam cum moleftia noftra, nunquam nobis deerit. Quid enim melius facere poffumus, atque etiam jucundius, quam faciliorem et munitiorem reddere juventuti, praefertim cupienti, aditum ad divinarum humanarumque literarum intelligentiam, hoc eft, ad fapientiam divinam et humanam? pro qua etiam vota facimus, ut in dies longius ac latius propagetur, et uberrimos pietatis in Deum, virtutisque omnis, publice privatimque profuturae, fructus edat. Scr. Lipfiae, Idibus Martiis, a. C. cIↄIↄccLvII.

PRAEFATIO
EDITIONIS QUARTAE.

Etsi putabam, me, qui mihi diligentiae confcius effem, qua in fecunda hujus libri editione ufus eram, nihil reliquiffe, quod in eo locum habere debeat: tamen, qui idem fciebam, quam facile effet, aliquid in hoc genere laboris praetermittere, cum ad recenfionem operum Ciceronis accedebam, mihi legem ejus laboris etiam hanc dixi, ut diligenter attenderem, fi quid effet in verbis et conftructionibus, quod a vulgari ratione et nota omnibus recederet aliquo modo, ut, id an notatum effet in Clave, viderem, atque fi id non effet, adderem. Hoc modo auctior factus eft libellus latinitatis notitia. Sed fimiliter in aliis generibus feci, ut, fi quidem fieri poffet, nihil in illo genere effet, quod defiderari poffet, atque ita hoc opus omni modo ad perfectionem adduceretur. Interdum vero etiam breviora effeci, quae ante fcripferam: atque omni modo accommodatius efficere volui hoc opusculum ingeniis ac ftudiis juvenum Ciceronis fcripta legentium et tractantium, ut quam facillime intelligere ejus fcripta et in iis legendis fine moleftia verfari poffent. Quod fi perfeci, non male me hoc labore de juventute literarum latinarum ftudiofa meritum putabo. Scr. Kal. Sept. CIↃIↃCCLXXVI.

PRAE-

PRAEFATIO
EDITIONIS SEXTAE.

A. H. REIN PH. DR.
LECTURIS
S.

Non multis opus eſt verbis ad commendandam Vobis hanc novam Erneſtii Clavis Ciceronianae editionem. Inmutata enim reperietis omnia, quae ab ſummo Erneſtio profecta ſunt, addita modo perpauca, ſublata pleraque operarum menda. Indices autem Erneſtii quam egregii ſint omnique ſtudio digni eorum, qui non modo cum Tullio familiaritatem quandam contrahere, verum omnino accuratam ſermonis Romani legumque ac familiarum cognitionem acquirere cupiant, cum omnibus notiſſimum ſit, ne verbo quidem attingere mihi in animo eſt. Quid igitur in adornanda hac editione propoſitum fuerit, quidque aſſecutus eſſe mihi videar, paucis velim auſcultetis.

Paene omnibus editionis quintae exemplis a bibliopola jam divenditis, Auguſtus Jacobſius, qui tunc Orphanotropheo Halenſi unus praefuit Director, mecum egit de ratione, qua nova adornaretur editio, utque hujus rei curam ſuſciperem. Facta autem illius colloquii mentione, non poſſum quin grato animo ac pio Virum meminerim egregium, nec non praematuram, qua nobis ereptus eſt, mortem querar et accuſem. Fuit enim ſingulari et paene incredibili ingenii vigore, ubertate et acumine, doctrinaque tam varia, ut vix unum literarum genus reliquerit in-

intactum. Quae vero rariſſima magiſtrorum virtus eſt et ars juvenum animos ad optima quaeque ſtudia inflammandi, eam optime callebat. Gratiſſima igitur ſubit recordatio ſcholarum Ejus paedagogicarum, in quibus quantum effecerit tum inſtitutione ſua, tum exemplo, omnes mecum meminerint, quibus ſcholis illis intereſſe contigit. Sed ne longus ſim, ad illud revertar tempus, quo, maximis cruciatus doloribus ac longinquo confectus morbo, ſuam de conſilio in hac nova Clavis Erneſtianae editione ſequendo ſententiam propoſuit.

Conſenſimus autem uterque, omnia, quae ab auctore obſervata eſſent, intacta relinquenda, nec niſi paucos eosque evidentiſſimos ejus errores corrigendos, quae vero ſine nimia voluminis amplificatione addi poſſent, addenda. In Indice igitur Legum tum veterum, tum recentium ſcriptorum teſtimonia rem illuſtrantia ſuis locis inſerta invenietis. Praeter ſchedulas autem meas hac in re uſus ſum potiſſimum hisce libris: *Gaji Inſtitutionum* Commentarii IV e cod. reſcr. bibl. capit. Veronenſ. a *F. Bluhmio* iterum collato ſec. edidit *J. F. L. Goeſchen.* Berol. 1824. 8vo. *Hauboldii* Inſtitutionum Jur. Rom. priv. hiſt. dogmatic. Lineamenta adjectis legum XII tabb. nec non edicti praetorii atque aedilitii ſententiis etc. ed. *C. E. Otto.* Lipſ. 1826. 8vo. Fragmenta Legis Serviliae Repetundarum ex tabb. aereis primum conjunxit, reſtit. illuſtravit. *C. A. C. Klenze.* Berol. 1825. 4to.

In Indices Geographicum et Hiſtoricum multa, quae in prioribus edd. deſiderantur, nomina a me recepta ſunt, maximam quidem partem jam Nizolio et Schuetzio commemorata, nonnulla tamen ab hisce omiſſa et ex ipſo librorum Ciceronianorum fonte hauſta. Ubi ſcripturae diverſitas memoratu dignior viſa eſt, appoſui, addito variis in locis judicio meo aliorumque ſcriptorum teſtimonio. In Indice autem Latinitatis non eadem a me actum ratione, nullum ex aliorum Lexicis vocabulum illatum et praeter

locos

locos perpaucos obſervationibus nihil additum eſſe, neminem credo miraturum, cum etiam Erneſtium in his Indicibus prorſus diverſum conſilium ſecutum eſſe pateat Namque in Indice Latinitatis nequaquam omnia vocabula, quae a Cicerone uſurpantur, enarrare aut explicare, ſed ſelectiores quasdam ſuas de vi et uſu quorundam vocabulorum obſervationes tradere voluit, quibus alienas immiſcere, niſi mutato Erneſtii conſilio toto, non decuit. At in Indicibus Geographico et Hiſtorico quae ipſi collecta erant nomina, enumeravit, addita plerumque obſervatione aliqua, interdum longiore, alias tamen allato tantummodo loco, unde nomen exſcripſerat. Cum autem Erneſtius in Praefatione editionis primae pag. VIII., qua de conſilio agit, quo hos Indices confecerit, ipſe profiteatur, ſe a librario, impatiente morae, in eas temporis anguſtias concluſum fuiſſe, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur, inaequalitas, qua in hac libri parte offendimur, ſatis excuſata eſt, eique, qui novae editionis adornandae curam ſuscipere voluerit, poteſtas facta, nomina, quae a prioribus abfuerunt, addendi. Hoc negotio quemadmodum perfunctus ſim, ſupra expoſui. Eadem vero, qua Erneſtio, temporis anguſtiarum excuſatione etiam mihi utendum eſt, utpote interdum, quae de ſchedis meis aut Nizolii et Schuetzii Lexicis exſcripſeram, ante prelo ſubjicere coacto, quam relegiſſem et recognoſſem. Quamvis nonnulla in utroque Indice, antea occulta et obſcura, noſtra autem aetate virorum doctorum opera ac ſtudio patefacta et illuſtrata, corrigenda eſſe novisque indigere commentationibus intellexiſſem, tamen hoc ſuscipere negotium nec erat propoſitum, nec per eas, quas ſupra attuli, cauſas licebat. His expoſitis reliquum eſt, ut indicem, quibus ad diſtinguenda additamenta uſus ſim ſignis. Uncis omnia incluſi. Quae vero mea ſunt, per [R.], quae Nizolii aut Schuetzii, in Indice Geographico per ( ), in Hiſtorico per [ ] a verbis Erneſtii ſejunxi.

Quam-

Quamquam jam fupra profeffus fum, in inveftigandis et corrigendis typothetarum erroribus, qui in priores editiones crebri irrepferant, multum verfatam effe operam meam ac diligentiam, non tamen poffum fperare, ab omnibus iftis peccatis, quorum nonnulla quafi hereditaria per omnes priores editiones propagata funt, hos Indices plane effe liberatos. Quod enim in unoquoque libro accidere folet, ut certe aliquot errata vel accuratiffimam fallant diligentiam, id in hoc libro, ubi numeri paene innumerabiles exfcripti extant, vix potuit evitari et excufatione vix videtur indigere. Pauca, quae peccata et nefcio quo pacto omiffa fero animadverti, Vos, ut corrigatis ipfi et addatis, rogo.

Pag. 80. Sub *Lege Maria* lin. 4. pro *de Legg. IV.* fcribas *de Legg. III.*
— 44. Addatur: [ACHERON, N. D. III. 17. fluvius apud inferos. p. Red. Sen. paene ex Acheronte excitati, i. q. ab inferis, Mil. 29. R.]
— 48. Add. [AREOPAGUS, v. *Ariopagus*. R.]
— 49. Add. poft *Aspendum*: [ASPENDIUS, Verr. I. 20. R.]
— 50. Add. f. v. *Atinas*: [Atinas praefectura, Planc. 19. R.]
— 52. Add. f. v. *Capitolinus*: mons Capitolinus, ad Her. IV. 32.
— 55. Add. [CORSICA, N. D. III. 20. infula maris Mediterranei. R.]
— 55. Add. f. v. *Creticus*: [cognomen M. Antonii, q. v. R.]
— 57. f. v. *Elea* l. 3. pro *IV.* fcr. *Acad. IV.*
— 64. Add. [LATINA *via*, Cluent. 59. inter Appiam et Labicanam, a porta Latina ad Latinos ducebat. R.]
— 70. Add. f. v. *Parthi*: [*Parthicus*, Att. VIII. 11. res Parthicae. Fam. II. 10. bellum Parthicum. R.]
— 77. f. v. *Teanum Sidicinum* pro *ad Att. III.* fcr. *ad Att. VIII.*
— 80. Add. f. v. *Volcae*: l. 7. [B. Gall. VI. 24. R.]
— 84. Add. f. v. *Acufilas*: [Pro *Acufilas* in Edd. Steph. et Lamb. fcriptum eft *Acufilaus*. Ejus Fragmenta collecta Pherecydis Fragmentis addidit Sturzius, Gerae, ed. II. 1798. R.]
— 91. Add. [ANEARIUS, Cluent. 59. R.]
— 162. Add. [JUNIA, Att. XIV. 8. foror M. Bruti, uxor M. Lepidi. R.]
— 197. Adde f. v. *Pherecydes hiftoricus*: [De utroque Pherecyde, Syrio et Athenienfi, commentatus eft Sturzius in ed. fua Pherecydis Fragmentorum. Gerae, ed. II. 1798. R.]
— 353. f. v. *Convenienter* l. 1. pro *Tufc.* 9. fcrib. Tufc. V. 9.

Scrib. Halae Saxon. Menfe Novemb. cIↃIↃcccxxx.

INDEX

INDEX LEGUM,

QUARUM

IN LIBRIS CICERONIS

NOMINATIM MENTIO FIT.

Lex proprie nihil aliud est, *nisi formula quaedam verborum*, a Graeco *λέγειν*. Nam quis credat, esse a *ligando*, aut, ut Cicero existimat, de Leg. I. 6., [et Varro de L. L. V. 7. R.] á *legendo*? Eaque significatio in multis loquendi formis permansit. *Lex carminis* est formula, modus edicti, Liv. I. 26. Nam *carminis* verbum, quod ipsum pro formula verborum dicitur, v. c. pro Muren. c. 12., h. l. est ipsum regis edictum, *legis* adjectum verbum significat formulam modumque verborum: ut in musicis *lex carminis* est modus. Si *lex* esset h. l. edictum, *legis carmen* dicendum erat, non *lex carminis*. *Leges Manilianae venalium vendendorum* de Orat. I. 58. quid sunt, nisi formulae a JCto conceptae, quibus uti in emendis vendendisque rebus liceret? *Lex pactionis*, vel *foederis*, vel *jurisjurandi* porro, quae dicitur, est formula verborum, quibus concepta pactio est, aut foedus, aut jusjurandum. *Lex censoria* in Verrinis L. I. c. 51. 55. nihil aliud est, nisi *formula locationis*, ex qua manceps f. redemtor aedis, extruere et tradere aedem debebat. vid. *Leges censoriae*: unde et *leges antiquarum aedium* ap. Plin. H. N. XXXVI. 23. antiquae locandarum aedium formulae. Ipsa deinde *Lex Verris* l. c. c. 55. init. erat formula, quae continebat modum conditionesque, quibus locari columnas volebat, unde *lex* pro *conditione* dicitur. Hoc cum non satis intelligeret Hotomannus, perperam scripsit ad Orat. de Prov. Cons. c. 51.: *Lex apud JCtos saepe pro pactione usurpatur*. *Lex mancipii* de Or. I. 39. est formula venditionis. Cum ergo *lex fertur* a magistratu ad populum, quae

et *rogatio* dicitur, non fit, quod putant, qui interpretantur, *es wird ein Gesetz gegeben*: sed formula proponitur populo, qua res aliqua juberi possit: quam cum approbat populus, *lex jubetur*, cum rejicitur, *antiquatur lex*. Hujusmodi formulam nostri vocare possunt *einen Vorschlag zu einem Gesetz oder einer Verordnung*. Nam populus rogatur, *velitne, jubeatne*, etc., aut, *ut velit jubeat*. Leges omnes, quae ad jus civile aut publicum pertinent, dici possunt *Vorschläge zu Gesetzen*: in quibus autem de singulis rebus aut hominibus constituitur, tamquam *Lex de Cicerone revocando* ad Att. IV. 1., *Lex Manilia*, qua suasit populo Manilius, ut Pompejum bello Mithridatico praeficeret; eae profecto non sunt *Vorschläge zu Gesetzen*, sed *zu einer Anordnung*, *zu einem Befehle*. Nam edictum, quo reges nostri v. c. Imperatorem belli constituunt, non appellatur *ein Gesetz*. Oratio ergo Ciceronis *pro lege Manilia* non est defensio aut suasio *des Gesetzes des Manilii*, uti vulgo interpretantur, sed defensio *des Vorschlages*, *den Manilius gethan hat*, de Pompejo Imperatore constituendo. Contra *lex Domitia* est *ein Vorschlag zu einem Gesetze*, quia est juris publici. Cum autem *legem ferre centuriatam curiatamque* dicunt Latini; nihil aliud dicunt, nisi, e formula solemni interrogare populum, quem velit magistratum creare? velitne alicui rei militaris administrationem committere, nec ne? velit (in lege curiata) adoptionis facultatem dare etc., in quibus nullo modo vocabulum nostrum *ein Gesetz* locum habet. Jam quia, quae his legibus rogabantur, cum a populo jussa essent, tenebant populum, propterea factum est, ut *lex* diceretur deinde, *quicquid tenet populum*. Et hoc est, quod nos dicimus *ein Gesetz*. Illud etiam attinet dicere, cum Imperatores Romani aut Reges de jure civili publicoque constituunt, non leges proprie dici, sed *edicta*, *constitutiones*, ut e libris juris civilis, Codice Theodosiano etc. intelligi potest; cum autem alicui concedunt aliquid muneris vel beneficii, eam *legem* appellari posse, v. c. pro vulgari: *ex privilegio Caes. Majestatis*, *aut Regis*, dicetur Latine: *ex lege Caesarea*, *Regia*, aut, *quam dixit Caesar vel Rex*. Nam quod, auctore Pomponio, ajunt *legem* esse patricii magistratus tantum, plebejorum, i. e. Tribunorum, *plebiscita*, id usus omnis antiquitatis refellit, quae de utrisque promiscue legem dixit, [v. c. Cic. pro L. Manil. c. 24. cf. A. Gell. X. 20. R.] praesertim postea quam ea, quae plebs jussisset, (plebiscita) omnes Quirites tenere coepere, [Q. Hortensii Dictatoris lege, cf. A. Gell. XV. 27. R.] eandemque adeo vim habuere

buere cum legibus, quas magistratus patricius comitiis centuriatis pertulisset. Haec praefari placuit, quod intelleximus usu, nostris hominibus haec vulgo satis nota non esse, neque in lexicis vidimus satis distincte tradi. Sequitur deinceps ipsarum Legum commemoratio.

ACILIA lata a Manio Acilio Glabrione Tribuno plebis, ejus patre, qui in causa Verrina A. U. DCLXXXIII. quaesitor fuit Act. I. in Verrem c. 17. et Cos. A. U. DCLXXXVI. Fuit *de pecuniis repetundis*, qua licuit, semel dicta causa, condemnare reum, aut absolvere, nisi ampliarent judices. in Verr. I. 9. Ceterum in hoc loco haesit Hotomannus Obs. I. 14., qui negat, *Aciliam* hic locum habere; in cujus rationibus refellendis longus est Graevius *ὁ πάνυ* ad l. c. Omnis Hotomanni disputatio hoc uno concidet, si probare poterimus doctis, falsum esse, quod vulgo omnes sumunt, *Aciliam* esse posteriorem *Servilia*: quae opinio negotium nobis in loco illo facessat necesse est. Nam paraphrasis Graeviana non tribuit sententiam facilem et naturalem. Duas leges commemorat Cicero, *Aciliam* et *Serviliam*, cujus caput de comperendinatione in *Corneliam* translatum erat, quod acerbiora judicia efficeret; quod sane non fecisset, si acerbius esset, semel dicta causa, pronuntiare. Acerbitas autem legum, uti constare poterat Graevio, non solum posita est in poenis, sed etiam in forma judicii, qua arctius constringitur reus; quod ex multis legibus intelligi potest, in quibus sola forma judicii mutata est et severior constituta. Jam, pergit Cicero, *utram putas molliorem?* quo ita intelligatur necesse est, *Aciliamne putas an Serviliam molliorem?* Neque enim de alia dixerat. Ex quo illud quoque cogitur, ut pronomina, *illam*, *illa*, *hac*, ad has duas leges referantur. *Illa* ergo cum ad *Aciliam* pertineat, *hac* ad *Serviliam* referatur necesse est, non ad *Corneliam*, nisi, quatenus hoc caput commune habuit cum *Servilia*. Jam Cicero statim post *utram* dicit: *opinor illam veterem.* Sed hanc veterem paulo post appellat *mitiorem*; quod qua formam judicii in Aciliam convenit. Item, sumto hoc, *illam veterem* molliorem esse, subjungit: *Atqui ego tibi illam Aciliam restituo*, ut non sit, quod conquerare. Manifestum est, *illam veterem*, et *illam Aciliam* eandem esse. Nam quod Graevius per *veterem* aliam superiorem *Servilia* et *Acilia* intelligi putat, non vero simile est. Dicit enim *illam* veterem. Pronomen *illam* necessario ad aliquid, de quo jam dictum, pertinet. Sed de nulla alia dictum, nisi de *Acilia*, ad quam referri possit. Haec explicatio ex regulis Grammatices et na-

turali verborum consecutione ita certa mihi videtur, ut nemo dubitare possit. Itaque vel ex hoc mihi videtur confici, *Aciliam* esse *Servilia* priorem. *Aciliae* legi nemo horum, quos consului de hac lege scriptores, annum certum tribuit. Unde igitur constat, *Servilia* posteriorem? Nec tempus, nec ratio repugnat, quo minus *Acilia* prior *Servilia* sit. Ipsa autem forma judicii, quae acerbior est in *Servilia*, vero simile etiam facit. Lex *Servilia* lata est A. U. DCLIII. vid. *Servilia lex.* Filius Acilii ejus, qui hanc legem tulit, Consul fuit A. U. DCLXXXVI. Tum temporis ad minimum quadraginta et tres annos natus erat. Inter hunc consulatum ergo et annum legis *Serviliae* interjecti sunt anni omnino XXXII. Quid impedit, *quo* minus Acilius pater ante hoc tempus Trib. pl. esset? Nam tribunitiam hanc legem esse, non dubitant, quod sciam. Quod Cicero Act. I. in Verr. c. 17. ex ea lege, dicit, severissimis judicibus usum populum, ipsamque legem *severissimam* appellat Asconius: fuit severa, quando severitatem *Calpurniae* et *Juniae* auxit. Sed quod hanc rationem addit Asconius, *ut qua ne comperendinari quidem liceret reum*: nonne potuit accidere Asconio, quod multis Grammaticis accidisse docti sciunt, atque etiam Asconio, (v. *Leges sacratae*,) ut in rationibus reddendis aliquando aberraret a vero? et aequumne est, propter hanc explicationem Asconii, vim facere legibus Grammatices in explicando loco Ciceroniano? quem locum, nisi tenebras offunderet locus Asconii, omnes ita interpretarentur, ut, semel causa dicta, pronuntiari posse, mitius sit comperendinatu, atque ut adeo ipsa *Acilia* mitior sit, quam *Servilia*; quando in omnibus aliis legibus comperendinatio majus reo periculum creat. Cicero, ut hoc etiam addam, non dicit: *ereptum esse lege Acilia comperendinatum*, ac necessario, primum causa dicta, pronuntiatum esse, non licuisse ampliare; sed primum causa dicta, *licuisse* pronuntiare. Quodsi post *Serviliam Acilia* lata esset, et severitatis causa comperendinatus ademtus reis, dicendum fuisset necessario, *oportebat* primum dicta causa pronuntiari. Ceterum juventutis causa illud monendum etiam est, quod in Lexico Fabri dicitur lex *Acilia* esse eadem, quae *Aquilia*, de qua apud Cic. de Off. III. 14., id falsum esse; neque *Acilii* iidem, qui *Aquilii*. [cf. Klenze Fragm. Legis Servil. Repet. Proleg. X. f. Berol. 1825. R.]

ACILIA CALPURNIA, vid. *Calpurnia Acilia.*

ACILIA DIDIA pro Sext. c. 64. Numquam cum Didio Acilius Consul fuit, sed Caecilius. Itaque docti viri

ibi

ibi legendum recte censent: *Caecilia Didia.* Nam leges *Aelia*, *Junia*, *Licinia*, *Caecilia*, *Didia*, fuere de comitiis habendis et legum ferendarum modo. Itaque saepe apud Ciceronem junguntur. vid. v. c. ad Att. II. 9. et sic hoc loco junguntur *Caecilia*, *Didia*, *Licinia*, *Junia.*

AEBUTIA lata est ab Aebutio, incertum quo, et quo tempore. cavit, ne quis sibimet ipsi aut collegis potestatem aut curationem ferret. Ejus mentio in Agraria II. 8. [cf. Gajus IV. 30. R.]

AELIA ab auctore Q. Aelio Consule A. U. DLXXXVI. *de Comitiis*, ad Tribunorum seditiosas legum lationes coërcendas comparata. Pighius autem tribunitiam putat A. U. DXVI. latam: quod per locum orationis in Pison. credi non potest. Ea cautum est, ut, quoties comitia essent, 1) *de coelo servare liceret*; 2) *obnuntiare liceret*, *obnuntiationique cedere necesse esset*; 3) *intercedere magistratus pares et Tribuni possent*: ut intelligitur ex Or. pro Sext. c. 15. et de Prov. Cons. c. 19. Ejus mentio porro pro Sext. c. 53. Red. in Sen. c. 5. Har. Resp. 27. Vat. 9. Pis. 4. ad Att. II. 9. Eam in Pison. 4. centum annis ante Pisonis et Gabinii consulatum latam ait Cicero: quod etsi non ad litteram accipiendum, tamen non multo longius tempus intercessisse clarum est: idque convenit satis cum anno, quem nos posuimus. Nam locus ad Att. I. 16., ubi Lurco cum Lege Aelia inisse magistratum dicitur, haud dubie est corruptus, de eoque alibi dicemus. Sed de primis duobus legis capitibus aliquid monendum. Primo, haec lex tantum ad comitia legibus ferendis pertinet. Nam in comitiis magistratibus creandis non licet servare de coelo, nisi quis ante ostenderit, se servaturum, ut e Philippica secunda constat. Deinde *servare de coelo*, ut mea fert opinio, non ad omne auspiciorum genus pertinet, sed ad unum certum. Jove fulgente non possunt fieri comitia. Itaque *servare de coelo*, est *coelum contemplari*, *si qua parte fulgur existat aut tonitru.* Cum Consul in auspicio est, v. c. nocte, quae est ante diem, qua procedit, non dicitur *de coelo servare*, sed *auspicari*, neque de ullo auspicii genere invenies, nisi de hoc uno, dici: *servare de coelo.* Jam, quia, qui servabat de coelo, ostendebat, se velle impedire comitia, et quia, si vellet, poterat, nuntiato sive vero sive ficto auspicio: eo ipso comitia tollebantur, quod quis, de coelo se servare, aut servaturum, dicebat. Itaque nunquam servatum de coelo, quin comitia tollerentur. Cic. in Vatin. c. 7. *Num quem post urbem conditam scis Tribunum pl. egisse cum plebe, cum constaret*

staret servatum esse de coelo? Phil. II. 32. *quisquamne divinare potest, quid vitii in auspiciis futurum sit, nisi quis de coelo servare constituit?* Nam qui hoc constituit, eo animo facit, ut impediat comitia, unde facilis divinatio. cf. p. Dom. 15. Haec confirmantur egregio loco Dionis Cass. L. XXXVIII. p. 66. extr. (ed. Reimar. p. 160. init.) de lege a Clodio lata, qua solutus est a lege Aelia. Porro *servare de coelo* est magistratuum, et, si magistratus jubeat, Augurum: unde male nonnulli primum caput legis Aeliae sic concipiunt, *ut Augures de coelo servarent.* Itaque et Tribunus pl. Sextius de coelo servasse traditur. Sext. 36. Augures porro *nuntiare* vitium auspiciorum possunt magistratui, sed non *obnuntiare*, h. e. dicere *alio die*: hoc est magistratibus proprium. Phil. II. 32.

AELIA SENTIA. Topic. c. 2. jubet *assiduo vindicem assiduum esse*, h. e. locupletem locupleti, ex interpretatione Aelii. *Lex Aelia Sentia* de manumissionibus satis nota est JCtis; sed ea est Consulum A. U. DCCLV. adeoque post mortem Ciceronis, tempore Augusti, lata. Porro, Consules Aelium et Sentium quendam simul, ante Topica scripta, fuisse, aut Praetores, aut Tribb. pl., (nam et a duobus Tribb. pl. leges nominari, lex Carbonis et Silvani docet) non reperimus. Itaque cum a melioribus Codd. nomen hujus legis absit, eaque lex, quae assiduo jubet assiduum vindicem esse, sit e XII Tabb. petita, hoc legis nomen non potest esse a Cicerone. Corruptioni locum dedit nomen Aelii, quod statim subjicitur. Nam quod Norisius Cen. Pis. Diss. III. 9. *Sentiam* esse putat a librario, *Aeliam* esse jus Aelianum; quod valde placebat Heineccio: id probari propterea non potest, quia lex commemorata est lex, quae proprie dicitur e XII Tabulis. J. Cannegieterus V. C. de Notis p. 316. tentat, *Lex apud Aelium Sextum.* Non placet.

AGRARIAE. *Flaminii*, *Sempronia*, *Thoria*, *Rulli*, *Flavii*, *Philippi*, *Plotia*, *Caesaris Julia*, de quibus s. l. Legum agrariarum fragmenta vel leges collectas habemus in Goesii scriptt. rei agrariae p. 329. sq.

ANNALES sunt, quibus constitutum est, quo anno cuique magistratus petere liceret: quo si quis creatur, v. c. Consul, *anno suo* Consul factus esse dicitur, vid. Agr. II. 2. Eas leges attulit ambitio, ut gradus essent petitionis. [Cic. Phil. V. c. 17. R.] Tulit primus accuratius *Villius*, Tribunus pl., A. Postumio Albino et Q. Fulvio Flacco Coss., qui inde *Annalis* dictus est, quod nomen familiae haesit. Liv. L. XL. c. 44. et Manut. de Legg. c. 6. Nam etsi Livius l. c. primum ab eo de

de ea re latum esse dicit: tamen idem, jam ante eum de tempore honorum petendorum leges fuisse, dubitare nos non sinit XXV. 2. Sed anni singulorum non definiti erant, ut lege Villii, verum universe, quae aetas matura esset honoribus petendis. Vid. Sigonius et Pighius, inpr. Dukerus ad Liv. l. l. c. c. Anni autem constituti sunt Villia lege, quaesturae 31., aedilitati 37., praeturae 40., consulatui 43. Nam his annis Cicero hos magistratus gessit, qui, *suo* se quemque *anno* gessisse, praedicat: [Cic. de Offic. II. 17. R.] nec audiendi, qui aut annum 27., ut Zamoscius de Senat. p. m. 25., aut annum 25. ponunt, ut Dodwell. Prael. Camd. Dicuntur hae leges etiam *Annariae* apud Festum et Lamprid. in Commodo c. 2. *Annalem* tulit etiam M. Pinarius Rusca Trib. pl., vid. Cic. de Or. II. 65., ex qua nihil restat: nec aetas ejus satis certa.

de AMBITU. *Calpurnia*, *Caecilia*, *Fabia*, *Julia*, *Licinia*, *Tullia*, de quibus s. l.

ANTONIAE. Ep. XX. 14., si vera lectio, de iis legibus loquitur Cicero, de quibus multa dicuntur in Philippica prima et secunda, quas in consulatu secundo per vim et contra auspicia tulit; item quas e tabulis Caesaris dicebat se proferre, quod convenerat in Senatu, quietis causa, acta Caesaris rata habere. Nominatim memoratur *judiciaria*, quam in consulatu cum Caesare tulit, Phil. I. 5. VIII. 9.

APULEJA, *L. Saturnini*, Tribuni pl., *de Majestate.* Cic. de Orat. II. 25. 49. A. U. DCLI. lata, occasione motuum, qui Romae exorti sunt, cum Cimbri superatis Alpibus Q. Catuli exercitum invasissent, et equites Romani relictis praesidiis Romam fugissent, qua re imminuta populi Rom. majestas videbatur. v. Pighius ad h. a. 103

APULEJA, ejusdem *L. Saturnini* Trib. pl. A. U. DCLIII. pro Corn. Balbo c. 21. Ea tulit *de coloniis in Siciliam, Achajam Macedoniamque deducendis*, simul detulit Mario, ut in singulas colonias ternos cives crearet, hoc consilio, ut eo minus huic rogationi C. Marius Consul resisteret. Sed ea lex perlata non est, ut e Cicerone l. c. intelligi potest. De ceteris legibus Apuleji popularibus, jam a Gracchis promulgatis, v. Flor. III. 16. Cic. de Leg. II. 6. Nieuport. Hist. Rom. VII. 8.

APULEJA FRUMENTARIA, vid. *Frumentariae.*

AQUILLIA (forte *C. Aquillii Galli* Trib. pl.) *de damno injuria dato.* Ea est, quam Cic. in Bruto c. 34. extr. appellat *de justitia*: pro quo quidam, non probante Grutero, le-

gunt: *injuria*, vel *injustitia*. Omnibus, de damno injuria dato, legibus, quae ante erant latae, derogavit, ut ait Ulpianus L. XVIII. ad edictum. Ejus reliquias a Cajo et Ulpiano servatas illustravere Balduinus, Noodt, et docti viri ad Cajum in Schultingii Jurispr. ante-Justin. p. m. 179. [cf. Gajus III. 210 ff. R.]

AQUILLIA *C. Aquillii Galli*, Ciceronis familiaris, *de dolo malo*, quem tum teneri putabat, cum aliud esset simulatum, aliud actum. Omnium malitiarum everriculum hanc legem appellat Cicero de N. D. III. 30. cf. de Off. III. 14. De hac lege est comm. J. Svaresii Mendozae in Thes. Meermanni T. II., qui putat auctorem esse *M. Aquilium* Cons. A. U. DCXXV. Sed hic Ciceroni familiaris esse non potuit.

ATINIA in Verr. L. I. c. 42. *de rebus furto surreptis non usu capiendis*: cujus haec verba fuerunt, *quod surreptum erit, ejus aeterna auctoritas esto*. v. Gell. XVII. 7. Verbum *surreptum* explicat Gothofredus ad XII Tabb. et *surreptum* latius esse *re furtiva*, cui jam in XII Tab. aeterna auctoritas tribuitur. Tulit Tribunus quidam *Atinius*. Ejus in Institutionibus et Pandecte aliquoties fit mentio. Vid. Menardus ad Cicer. l. c. Quaestio fuit inter JCtos veteres, auctore Q. Scaevola, utrum ea lex in praeteritum etiam, an in futurum tantum valeret. vid. Gellius l. c. Balduinus Jurispr. Mucian. p. 281. 282. Menardus l. c. Cicero quidem diserte, loco citato, eam his legibus annumerat, quae in posterum statuunt, ex iisque docere suscipit, non posse a Praetore edici in praeteritum.

AULI lex, ad Att. VI. 2., vid. *Gabinia*.

AURELIA est judiciaria *L. Aurelii Cottae*. Cum, a primis temporibus judiciorum, ea penes Senatum fuissent, C. Gracchus (v. *Sempronia lex*) tulit, ut propter avaritiam senatorum ad equites transferrentur. Hi ita severe judicabant, ut ipso Cicerone teste in Verr. Act. I. c. 13. numquam eques in judicium aut suspicionem captae pecuniae propter rem judicandam vocatus sit. Sed erant tamen iniquiores Senatui, et reos senatores nimis cupide condemnabant, in primis, si quem constabat, aut in Senatu, aut in magistratu provinciali, publicanis impudentibus non satis indulsisse. Itaque cum frustra lege *Livia* et *Plautia* latum esset, ut equitibus et senatoribus essent communia judicia; C. Sulla tandem restituit senatoribus judicia. Sed ne tum quidem, ut e Cicerone, in primisque Verrinis, intelligi potest, recte judi-

judicabant. Itaque, cum diu plebs de judiciis effet conquesta; et verendum effet, ne feditiofus Trib. aliquis inde feditionis movendae occafionem arriperet: legem judiciariam tulit Cotta, Praetor Pompejo et Craffo II. Coff., in qua hoc temperamento ufus eft, ut omnibus ordinibus fatisfaceret, quod nulli judicandi poteftas eriperetur. Itaque ex illa lege judicarunt *Senatores*, *Equites* et e plebe *Tribuni aerarii*. Nam quod Vellej. II. 32. duobus ordinibus judicia a Cotta data dicuntur, id fit, quia Tribunorum ordo non numeratur, ut fexta claffis cenfus Tulliani, v. Interpretes ad l. c. Unde et interdum fenatores tantum et equites memorantur, ut pro Fontejo c. 12. Ejus legis faepe mentio apud Ciceronem, v. c. Phil. I. 8. Agrar. I. 2. Corn. Fr. 31.

AURELIA lex commemoratur ad Q. Fr. I. 3. extr., quae videtur, quantum e contextu judicare licet, *de ambitu* fanxiffe: quod etiam videbatur Manutio ad l. c. Ea cujus Aurelii fuerit, nondum reperi.

AURELIAE, fratris *C. Aurelii Cottae*, vid. *C. Cottae leges.*

CAECILIA. *L. Caecilius* Trib. pleb. Confule Cicerone A. U. DCXC. tulit *de ambitu* legem, qua ejus poena immiNueretur, et ea conftitueretur, quae ante proximam legem fuiffet. Nam cum frater ejus de ambitu reus factus condemnatusque effet, adeo aegre tulit eam poenae acerbitatem, quae fratri perferenda erat, ex lege recentiffima, Calpurnia, ut de ea lege mitiganda cogitaret. Itaque videbatur ea lege res judicatas refcindere velle. Sed, quantum e Cicerone colligere licet, non eft perlata, pro Sulla c. 22. 23.

CAECILIA DIDIA lata a *Q. Caecilio Metello* et *T. Didio Vivio* Coff. A. U. DCLV. utiliffima civitati Rom., unde inter remedia reip. refertur a Cic. ad Att. II. 9. Ejus duo capita apud Ciceronem invenio, alterum *de modo legum promulgandarum*. Phil. V. 3. *Tribuni pleb. tulerunt de Provinciis - - num etiam hanc legem populus Rom. accepit? quid? promulgata fuit? quid? nonne ante lata quam fcripta? nonne ante factum vidimus, quam futurum quisquam eft fufpicatus? Ubi lex Caecilia et Didia? ubi promulgatio, trinundinum?* alterum *de duabus rebus non una lege conjungendis*, quod dicebatur, *per faturam* ferre, pro Domo c. 20. *Quae eft quaefo alia vis, quae fententia legis Caeciliae et Didiae, nifi haec, ne populo neceffe fit in conjunctis rebus compluribus, aut id quod nolit accipere, aut id quod velit, repudiare?* Manutio autem de Legg. placet duas fuiffe leges, quod non abfurdum eft;

sed nec necessarium est. Nam quia fuit de modo legum ferendarum, plura capita habere potuit, quae nempe ad illum modum pertinerent. Ceterum conf. h. l. ACILIA DIDIA.

CAESARIS LEGES, vid. *Juliae.*

CAEPIONIS judiciaria lex de Invent. I. 49. est *Servilia judiciaria.*

CALPURNIA *L. Calpurnii Pisonis* Trib. pl. Verr. IV. 25. Off. II. 21. Ea primum latum est A. U. DCIV. *de pecuniis repetundis*, ut, si quis provincialis magistratus contra leges pecunias in provincia cepisset, ab eo repeti ex judicio possent. Hac lege prima quaestio perpetua constituta est. Ea ergo fuit de pec. repet., quam aliae secutae sunt. Cic. in Bruto.

CALPURNIA alia fuit *C. Calpurnii Pisonis*, *de ambitu.* Lata est A. U. DCLXXXVI. eo et *M'. Acilio Glabrione* Coss. auctore Senatu, quod eo anno magnus ambitus apparebat, et C. Cornelius Tr. plebis de ambitu ferebat, graviores que justo poenas ei constituebat. v. pro C. Cornelio p. 632. 633. Ejus mentio pro Mur. c. 23. In eadem oratione c. 32. haec dicuntur: *Senatus Consultum esse factum, si mercede corrupti obviam candidatis issent, si conducti sectarentur, si gladiatoribus vulgo locus tributim, et item prandia si vulgo essent data; contra legem Calpurniam factum videri.* Et post: *si factum sit*, sc. hujusmodi quid, *quin contra legem sit, dubitare nemo potest.* Dicitur etiam ACILIA *Calpurnia*, sed apud Ciceronem simpliciter *Calpurnia.* Senatus Consultum factum est paullo post, quo lex Calpurnia abrogaretur, pro Corn. I. p. 631., ad q. l. vid. Ascon. De ea intelligendus Sallustius B. Cat. 18. Inprimis accurate de ea narrat Dio Cass. XXXVI. p. 18.

CAMPANA ad Att. II. 18. est *Julii Caesaris*, quam in consulatu tulit de agro Campano dividendo. vid. Agraria JULIA.

CARBONIS *tribunitia*: ut populo eundem Tribunum creare liceret, quoties vellet. Ei restiterunt Scipio et Laelius. Lael. 21. Est *C. Carbonis* Trib. pl., de quo v. Ind. Hist.

CARBONIS (ejusdem) et SILVANI lex tribunitia A. U. DCLXIV. lata *de civitate*, ut, qui foederatis civitatibus adscripti essent, et, cum haec lex ferretur, in Italia domicilium haberent, et sexaginta diebus apud Praetorem profiterentur, ii cives Rom. optimo jure essent. pro Archia c. 4. Dicitur etiam *Plautia* vel *Plotia* a Silvano, qui e familia Plotia fuit.

CAR-

CARBONIS *tabellaria*, vid. *Tabellariae leges.*

CASSIA, *de Senatu*: quae *populi judicia firmaſſe dicitur*, laudatur in Cornelianae I. fragm. p. 634. Eſt ejusdem *L. Caſſii Longini* Trib. plebis, a quo tabellaria profecta eſt, C. Mario et C. Flacco Coſſ. lata, ut Aſconius ad l. c. tradit, propter ſimultates cum Q. Caecilio, cui populus imperium, ob res male cum Cimbris geſtas, abrogaverat. Nam ea lege ſancitum eſt, ut, quem populus damnaſſet, cuive imperium abrogaſſet, is in Senatu non eſſet.

CASSIA *tabellaria*, v. *Tabellariae leges.*

CASSIA TERENTIA *frumentaria*, v. *Frumentariae.*

Q. CATULI *de vi*, vid. *Lutatia.*

CENSORIAE. in Verr. I. 55. ſunt 1) formulae, quibus Cenſores veteres templa, aut alia opera publica, aedificanda locabant, ut ex iis a redemtoribus extruerentur et traderentur. Ex eo loco intelligi poteſt, iſtas formulas ſemper retentas fuiſſe, ſed ita, ut e re ipſa quaedam Cenſoribus *corrigere* liceret, h. e. *addere*: *Corriguntur Leges cenſoriae. Quid enim? Video in multis veteribus legibus: Cn. Domitius, L. Metellus etc. addiderunt etc.* 2) De Provinc. Conſ. c. 5. autem *Lex cenſoria* eſt formula, qua publicanis a Cenſoribus vectigalia locata ſunt, quae et vectigalia ipſa, quae locabantur, et conditiones, quibus locabantur, continebat, ut et populo et redemtoribus proſpiceretur. Hinc Cicero: *Si qui*, ſc. publicanus, *publico frui non potuit per hoſtem, tegitur ipſa lege cenſoria.* conſ. ad Q. Fr. I. 12. Verr. II. 7. Pro *lege cenſoria* eſt *locatio cenſoria* Verr. III. 6. Hoc ſenſu etiam in libris juris civ. occurrit, et fragmenta legis cujusdam cenſoriae ſunt in Pandectę. vid. Bald. de Jurispr. Mucian. p. m. 114 ſeq. CENSORIAE leges ſunt 3) conſtitutiones et edicta Cenſorum, *de aerario et vectigalibus pop. Rom.*, *de aedificiis publicis*, *de populi in tribus et centurias deſcriptione*, et ſimilibus rebus. In his erat etiam conſtitutio, qua cautum erat, *ne carnifex in urbem ingrederetur*, cujus mentio pro Rabirio Perd. c. 5., ad quem locum vid. Turnebus. Hinc cauſae etiam ad Cenſores agi dicuntur, ex his ſcil. legibus. Varr. R. R. I. 7. extr. Ipſa etiam *Lex Clodia* de notis cenſoriis, docet cauſas quasdam apud eos actas eſſe.

CENTURIATA LEX Agr. II. 11. dicitur, quicquid in comitiis centuriatis ad populum fertur, etiam de magiſtratibus creandis, ut l. c.

CICERONIS LEGES, vid. *Tulliae.*

CIN-

CINCIA a *M. Cincio Alimento* Tr. pl. A. U. DXLIX. Cornelio et Sempronio Coss. lata, suasa autem a Q. Maximo, Cic. de Senect. 4. *Fuit de donis et muneribus, ne quis ea ob causam orandam caperet*, quae sunt Taciti verba Annal. XI. 5., unde a Plauto *muneralis* dicitur. [cf. Festus s. v. muneralis et J. Scaligeri Nota. R.] Ejus mentio ap. Cic. de Orat. II. 7. ad Att. I. 20. Notus est doctus Fr. Brummeri Lips. de hac lége Commentariolus; conf. Schultingii Jurispr. ante-Just. p. 561. seq. [Savigny Ueb. d. Lex Cincia de donis etc. in d. Zeitschr. für geschichtl. Rechtswiss. IV. 1. 1. p. 1 — 59. Fragmm. Vaticana de donatt. ad Leg. Cinc. §. 266 — 316. p. 69—86. Rudorff de L. Cincia, Berol. 1825. R.]

De **CIVITATE** *Licinia, Papia, Gellii, Carbonis, Silvani, Coelia* etc.

CLODIAE sunt *P. Clodii* Trib. pleb. Coss. Gabinio et Pisone latae, de quibus est locus classicus pro Sext. 25. 26. In his plurimum turbarum dedit ea, qua tulit, *ut Ciceroni aqua et igni interdictum esset, et ne intra quingenta millia passuum ab Italia tecto reciperetur: ac ne quis de eo revocando mentionem neque in Senatu neque ad populum faceret.* De qua lege multa in Or. pro domo, de Har. Resp., pro Sext., ad Quir. et in Senat. post redit., in Pisonem etc. Aliam improbissimam tulit *de Cypri rege Ptolemaeo, ut bona ejus publicarentur, et Cyprus in provinciae formam redigeretur, eaque res Catoni mandaretur*, de qua Cic. pro Sextio c. 26. Ejus legis haec causa fuit, ut primum regem ulcisceretur, qui sibi a piratis capto olim pecuniam, qua se redimeret, negarat, deinde Catonem a republica removeret, ne ab eo impedirentur conata sua, v. Dio XXXVIII. p. 79. Ei similis, qua *Sacerdoti Pessinuntio sacerdotium ademit*, ibid. Nec melior ea, qua *Gabinio et Pisoni provincias Syriam et Macedoniam* dedit: quod illi pacti erant, ne ipsum in Cicerone relegando impedirent. De *frumentaria* v. *Frumentariae.* Tulit etiam, *ne quis eo die de coelo servaret, quo cum populo agi posset*; nec intercederet quisquam Tribunorum: quo Cicero legem Aeliam Fusiam sublatam dicit pro Sext. l. c., quod tamen Tunstallus Ep. ad Middleton. p. 68. existimat tantum pertinuisse eo, ut ipse ea lege solutus esset, ut factum in Lurcone; ad Att. I. 16. Alia fuit *de collegiis novis instituendis*: (quae deinde Caesar sustulit. Sueton. c. 42.) Denique tulit, *ne Censores in Senatu legendo praeterirent, nisi qui apud eos accusatus et Censoris utriusque sententia condemnatus esset*: quam

quam legem sustulit Scipio, Pompeji socer, ut patet e Dione Cass. XL. p. 147. vid. in Pison. c. 4. et ibi Ascon., orat. pro domo, de Har. Resp., pro Sextio passim.

COCTIA est *L. Aurelii Cottae* judiciaria. ad Att. IV, 16. v. AURELIA. Neque vero erat, quare Malaspinaeus dubitaret, a Cotta posse Coctiam fieri. Nam eodem modo a regulo Cottio Alpium pars dicitur *Alpes Cottianae* et *Coctianae* ap. Tac. Hist. IV. 68., add. Varias Lect. in Sueton. Ner. 18. Liv. XXIX. 38. Cic. Off. II. 17. Sed inusitatum hoc, quod a cognomine legis nomen ducitur; quamquam etiam Asconius legem *Serviliam* de repetundis vocat *Glauciam* ad Act. I. in Verr. et est Lex *Metella* ap. Plin. XXXV. 17., ubi tamen corrigunt *Metilia*. v. Harduin. ad l. c.

COELIA *tabellaria*, vid. *Tabellariae leges.*

CORNELIAE Leges. de his v. Pighius ad a. DCLXXII. Apud Ciceronem hae occurrunt:

CORNELIA *L. Cornelii Sullae de sententia ferenda.* Ea cautum erat, ut, antequam iretur, causa cognita, in consilium, Quaesitor interrogaret reum, palam an per tabulas vellet sententias ferri. Ex Cluentianae c. 20. intelligitur, eam legem valuisse adhuc tempore celebris illius judicii Juniani, paullo post autem, cum Cicero Cluentium defenderet, obsoletam fuisse, neque amplius observatam.

CORNELIA *judiciaria* ejusdem: qua judicia equitibus ademta et Senatui restituta sunt. Ascon. in Divinat.

CORNELIA pro Cluent. c. 56. ejusdem Sullae est *de veneficiis*, quae ante *Sempronia* fuit. Ea cautum est primo de sicariis, deinde de veneficiis, de coitionibus, de falso, etc., ut quaestiones capitales haberentur, et poena his constituta est et deportatio et bonorum proscriptio. vid. Sigon. de Judiciis II. 31. p. m. 664.

CORNELIA *de proscriptis*, ejusdem: qua inter alia cautum est, ne quis proscriptum juvaret, vid. in Verr. L. I. c. 47., ut proscriptorum bona venirent ad Kalend. Junias, et in Tabb. publicas ad aerarium pecunia redacta referretur: pro Rosc. Amer. c. 43. 44. Agr. III. 3. In eadem, ut opinor, lege fuit, ut iis, qui suas partes in bello secuti essent, honores ante tempus legitimum capere liceret. Acad. II. 1. Sed aliis placet, peculiarem legem *de magistratibus* fuisse: quod ipsum non absurdum.

CORNELIA *testamentaria*, contra testamentorum subjectores et corruptores, in Verr. I. 42. Sed eadem item alia genera falsi complexa est, unde et *de falso* laudatur. v. Jul.

Jul. Pauli Recept. ſententiarum L. V. Tit. 25. et ibi viros doctos ap. Schulting. p. 513. ſq.

CORNELIA *nummaria*, qua cautum eſt, ne quis privatus nummos adulterinos faciat, infuſo deteriori aere in nobilius, aut alio modo quocumque. in Verr. I. 42. Continebatur hoc falſi genus lege de falſo; ſed quod nil peſtilentius eſt Reip. quam adulterari nummos, lege peculiari de hoc crimine ſanciendum putavit Sulla. v. Gravinae O. J. p. 451. Huc pertinet etiam *edictum Marii Gratidiani*, Trib. pl., de quo videndus Plinius H. N. XXXIII. 9. extr.

CORNELIA *de repetundis* ſecuta eſt *Serviliam*, ex qua cum alia, tum hoc in ſuam tranſtulit Sulla, ut, ſi ex bonis rei condemnati non tantum redigeretur, quantum ei lis aeſtimata eſſet, perſequi ab iis liceret, ad quos ea pecunia, quam cepiſſet is, qui damnatus eſſet, perveniſſet. Ex quo legis capite accuſatus eſt, damnato Gabinio, L. Rabirius Poſtumus. vid. Or. pro Rab. Poſt. c. 4.

CORNELIA *de provinciis ordinandis*. Hujus legis capita apud Ciceronem haec reperio: Sumtus definiebat, quos liceret civitatibus provincialibus facere in legatis publice Romam mittendis, ut eos in Senatu laudarent, qui provinciae praefuiſſent. Ep. ad Div. III. 8. 10. Sanciebat, ut, qui provincias ex S. C. lege *Sempronia* haberent, imperium retinerent, quoad in urbem introiſſent. Quod ſine dubio non hanc vim habebat, ut ex lege hac imperium haberent, et rem militarem attingere poſſent Praetores, quod e curiata lege habebant; ſed ut, ſi per curiatam legem imperium haberent, id non tam diu haberent, quoad e provincia deceſſiſſent, ſed, quoad in urbem introiſſent. Ceterum quomodo in hac lege calumniatus ſit Appius, vid. ep. ad Div. I. 9. conf. Sigon. de A. J. P. III. 11. circa fin. Ut triceſimo die, poſtquam in provinciam veniſſet ſucceſſor, de provincia Praetor decederet. ibid. III. 6.

CORNELIA *de civitate*. Ea lege Volaterranis jus civitatis Rom. ademtum eſt, ita tamen, ut nexa atque hereditates non tollerentur, h. e. ut et hereditates capere poſſent, et per nexum ſ. per aes et libram abalienare, quae vellent. Hanc legem negat Cicero valere poſſe, quia ſit contra jus Romanum, quo civitas nemini invito adimi poſſit. v. pr. Caecin. c. 33. ſq.

CORNELIA *de ſacerdotiis*. ap. Aſcon. in Div. v. *Lex Domitia*.

COR-

CORNELIA *majeſtatis*, in eos, qui majeſtatem pop. Rom. minuiſſent. Ea dicitur in Piſonem c. 21. vetare haec: educere e provincia exercitum, et bellum ſua ſponte gerere, in regnum injuſſu populi et Senatus accedere - - et pro Cluentio c. 21. Legiones ſollicitare; in Verrem L. I. c. 5. vivos dimittere hoſtes populi Rom. accepta pecunia. Ep. ad Div. III. 11. ne in quemvis impune declamare liceret. Quicumque amplitudinem dignitatemque populi Rom. laeſiſſe convinci poterat, is majeſtatis convictus putabatur, ut docet Auctor libr. ad Herenn. II. 12.

CORNELIA *tribunitia*, Verr. I. 60. multa petita eſt a Q. Opimio, - - quod, cum Tribunus plebis eſſet, interceſſit contra *legem Corneliam*. Hujus legis ſaepe fit apud veteres mentio. Caput ejus, ad quod hic locus pertinet, fuit de interceſſione tribunitia. Ex h. l. videatur colligi poſſe, Tribunis ademtam fuiſſe poteſtatem intercedendi, quam tamen unam relictam diſerte tradit Cicero de Leg. III. 9. Caeſar B. civ. I. 5. Eam difficultatem ſic tollere tentat Manutius, ut Opimium putet oppoſuiſſe ſe legi Corneliae, ut ea abrogata lex C. Aurelii Cottae de reſtituenda tribunitia poteſtate perferretur. Sed quis unquam legit ita dici, *intercedere contra legem aliquam*? Latinitas quidem haec verba non aliter accipi patitur, quam, *intercedere vetante lege*, *aliter*, *quam lex juſſerit*, *intercedere*. Res autem ſic ſe habet: Lex Cornelia ademerat Tribunis interceſſionem, non tamen omnino, ſed ut in cauſis quibusdam relinqueretur, aut iis finibus circumſcriptus eſſet ejus uſus, ut raro intercedere liceret. Locus Caeſaris videtur indicare, licuiſſe intercedere, ſi quis ſua ſponte intercederet. Reprehendit enim Senatum, qui talem Antonii interceſſionem ſuſtulerit: non cum appellatus eſſet. Nam ſi omnis dignitas ademta eſt, etiam haec ablata fuerit neceſſe eſt, ne appellari poſſent Tribuni: in quo maxima dignitas. Pighius ad a. 672. tradit, cautum lege Cornelia fuiſſe, ne appellantibus opem ferrent, niſi juraſſent, ſe aliter aequo jure uti non poſſe. Id unde hauſerit, neſcio: quod tamen eſt abſurdum. Illud certum eſt, culpam ab Opimio commiſſam eo, quod alieno loco interceſſerat.

Cn. CORNELII et L. GELLII, vid. *L. Gellii et Cn. Cornelii.*

CORNELIAE C. Cornelii, qui Trib. plebis A. U. DCLXXXVI. fuit, memorantur ab Aſconio Pediano in Argum. Orationis pro Cornel., quod fragmentis praemittitur p.

DOMITIA *de sacerdotiis*, ad Brut. ep. 5. Eam tulit A. U. DCXLIX., Consulibus C. Mario et C. Fimbria, *Cn. Domitius Ahenobarbus*, Trib. pl. Ex ea lege sacerdotes, h. e. Pontifices, Augures, Quindecimviri sacr. fac., qui ante a collegio quique suo cooptabantur, comitiis populi Rom. electi sunt, ut ita sacerdotia haec ab illo tempore beneficia pop. R. facta sint. Nam qui jam ante, ut Pontifex M. Curio M. et alii, a populo creati fuerant, (Liv. XXV. 5. XXVII. 8.) ad eos lex haec non pertinebat, v. Gruch. de Com. II. 2. 3., quamquam et Pontifex M. Agrar. II. 7. ea lege creatus dicitur. Sed quod religio obstare videbatur, quo minus populus hos sacerdotes faceret, eamque ob caussam eadem lex antiquata esset, cum eam Q. Maximo, fratre Scipionis, et L. Mancino Coss. tulisset C. Licinius Crassus, de Amicit. c. 25.; hanc religionis calumniam ut vitaret Domitius, hoc legi adjecit, ut XVII tantum tribus forte ductae sacerdotes crearent. v. Agr. II. 7.; qui est locus de hac re classicus. Sublata est haec lex a Cornelio Sulla, *lege Cornelia de sacerdotiis*, nobilitatis amore lata, a quo multae aliae ejus leges profectae sunt. Sed haec quoque paullo post a Labieno Trib. pl. A. U. DCXCI. sublata, et *Domitia* restituta est. E Phil. II. 2. autem patet, hoc temperamentum adhibitum esse, ut duo e collegio nominarent, populus ex his, qui nominati essent, legeret. Eam confirmavit C. Julius Caesar, donec M. Antonius lege lata collegiis jus suum restituit, v. Guther. de Jur. Pont. I. 8. P. Manutius de Legibus et ad Epist. ad Brut. 5.

DUODECIM TABB. LEGES a Decemviris consulari potestate ex *lege Terentia* latae sunt A. U. CCCIII. et CCCIV., de qua re non est ut multa dicamus. vid. Liv. III. 31. sq. [A. Gell. XX. 1. XVI. 10. R.] Pomponium de O. J. et ad hunc Cujacium, (ad calcem Observatt.) et Bynckershoekium in Opusculis: ut ceteros mittamus, qui juris Rom. historiam scripsere. Ipsarum Tabb. fragmenta e libris veteribus multi collegere, quos omnes vicit Jac. Gothofredus in praestantissimo libello de quattuor fontibus juris. [Haubold Institutt. jur. Rom. hist. dogmaticar. T. II. (ed. Otto, Leipz. 1826.) Legum Duodecim Tabb. sententiae quae supersunt. R.] Has tabulas fontem omnis cum publici tum privati juris Romani recte appelles, iisque insigne pretium Cicero statuit. Eas, si quid ex iis definiri non posse videbatur, supplere poterant Praetores edictis, e quibus jus honorarium ortum est, uti appellatur v. c. in Institut. Justin. L. II.

pro Sextio c. 48. Tufc. Dispp. III. 20. Brut. c. 62., ubi M. Octavius Cn. F. eam populi frequentis fuffragiis abrogaffe dicitur, (qui locus Lipfium fugiebat) de Off. II. 21. Eam inftaurare conatum effe aliquem de Tribunis C. Marii A. U. DCXXXIV. collegis, colligo e Plutarcho in Mario, p. 407. ed. Sylb., qui dicit, C. Marium opinionem popularitatis, lege de ambitu lata concitatam, perdidiffe, repugnando fortiter legi frumentariae, quae ferebatur. Ceterum tirones notent, in lege dici *femiffes et trientes* pro dextantibus: quia dextantes nummos non habebant, ut bene docet Gronov. de Sestert. IV. 12. Fruftra Chapmannus ap. Pearcium ad Cic. Off. II. 21. corrigit femiffe *aut* triente, interpretaturque viliffimo pretio.

APULEJA *Saturnini*, ad Herenn. I. 12., quae non fuit, nifi inftauratio aut confirmatio *Semproniae*, A. U. DCLIII. lata. Ei fe oppofuit Quaeftor urbanus, Caepio, Senatumque docuit, aerarium tantam largitionem ferre non poffe. Itaque perlata non eft. Haec continetur legibus Apulejis, quae memorantur de Legibus II. 6.

LIVIA *M. Livii Drufi*, A. U. DCLXII. lata, quae continetur legibus *Liviis*, a Cicerone de Legg. II. 6. memoratis. conf. Afcon. in Cornelianam, et Flor. III. 17. Haec lex ipfa *Sempronia* erat, quae jam aliquandiu intermiffa erat. Non eft perlata.

CASSIA TERENTIA, lata a duobus Coff. *C. Caffio* et *M. Terentio* A. U. DCLXXX. confenfu Senatus, qui aliter placari plebem, in Senatum nimis vehementer coortam, non poffe intelligebat. Ea quini modii fingulis in fingulos menfes conftituti videntur. vid. Sall. Hift. p. 974. ed. Cortii, nifi id ipfum e Sempronia repetitum eft. Caput eius invenio hoc in Cicerone in Verr. III. 70., ut quotannis ex aerario pecuniae fumma decerneretur SCto, qua frumentum in Sicilia, frumentaria pop. Rom. provincia, a Praetore emeretur, et quidem eodem omnibus annis pretio, nempe quaternis festertiis finguli tritici modii, duobus autem hordei. vid. Argument. L. III. in Verr. Ceterum, utrum ad Siciliam folam iftud caput pertinuerit, an vero alias etiam provincias complexum fit, de eo non convenit inter eruditos. Illud nobis videtur e Ciceronis loco laudato colligi poffe; hoc contendit Contarenus l. c. Atque hoc caput, cum nonnullis aliis fortaffe, de modo comportandi distribuendique frumenti, Semproniae additum eft. Nam uti in ceteris rebus, de quibus aliquoties ad populum latum, tamquam de

 amb-

ambitu, de repetundis, femper fumma primae in eo genere legis fervata eft, nempe ut agi in hominem poffet, ut poena effet crimini conftituta, cetera autem de perfonis, de modo judicii, de genere poenae mutata funt: fic in frumentariis legibus femper illud e Sempronia fervatum eft, ut femiffibus et trientibus populo venderentur modii finguli, in ceteris autem rebus quaedam addita funt aut mutata. Id ex eo intelligi poteft, quod a Clodio remiffos effe populo trientes cum femiffibus tradunt auctores rerum Rom. Ceterum ex dictis intelligitur, Semproniam legem faepe intermiffam effe, repetitam autem vel rogationibus Tribunorum, auram popularem captantium, vel ab ipfis optimatibus auctoritate Senatus, cum intereffet Senatui, ut fe populo gratiofum redderet, eoque facilius Tribb. pl. feditiofas leges rogantibus refiftere poffet. vid. Plutarch. in Catone et Civil. monitis. Atque de hac ipfa lege, aut certe de Clodia, fermo eft ap. Cic. ad Att. II. 19., ubi Caefar minatus effe dicitur legi *Rofciae* et *frumentariae*, quod mortuo plaufu in theatro ab equitibus ac plebe acceptus erat, Curio autem filius fummo, quod unus Caefaris et Pompeji nimiam potentiam libere infectaretur. Nam fic ulcifci equites putabat, fi honorem in XIV fedendi adimeret, plebem autem, fi frumentum, quod exiguo pretio e Sempronia lege a Terentio et Caffio ac paullo ante a Senatu Catonis auctoritate in confuetudinem et ufum revocata acciperent. Manutius ad eum locum non fatis accuratus eft.

CLODIA *P. Clodii* Trib. pl. A. U. DCXCV. Hac Semproniae legis beneficium auctum eft. Tulit enim, ut gratis daretur frumentum, quod antea femiffe ac triente dabatur. Dom. 10. Sext. 25. Afcon. in Pif. 4.

OCTAVIA *M. Octavii* Cn. F., qui legem frumentariam, incertum quando, tulit, ex qua modica largitio et illis temporibus neceffaria fiebat, quod, ut Pighio videtur, majus pretium in modios fingulos ftatuebat. Cic. Off. II. 21. Ad eum pertinet locus Brut. 62., unde patet, aetate M. et L. Luculli floruiffe.

L. PHILIPPI Tribuni A. U. DCXLIX. perniciofa, fed non perlata. l. c.

FRUMENTARIA *Siculorum*, quae et HIERONICA dicitur. vid. *Hieronica*.

FUFIA lex juris publici et reip. Rom. faluberrima fuit. Male in plerisque vulgatis libris *Fufia* dicitur. In Graeviana quoque hic varietas eft, et interdum, v. c. in Vat.

Vat. 7. 9., *Fusia* errore operarum expressum est. Tulit eam Tribunus quidam *Fusius*. Est autem, ut *Aelia* et *Caecilia Didia*, de modo comitiorum et legum ferendarum (unde cum iis saepe apud Ciceronem conjungitur) et inter remedia furorum tribunitiorum refertur. in Sen. p. Red. c. 5. in Vat. c. 7. 9. Sancitum erat hac lege, *ne omnibus diebus fastis legem ferri liceret*, de Prov. Cons. c. 19. pro Sext. c. 15. Ejus etiam mentio ad Att. IV. 16. Har. R. 27. in Pison. 4.

FUFIA lex, lata a *Q. Fufio Caleno* (non *Fusio*, nam ap. Dionem dicitur Φούφιος) Tribuno pleb. M. Messala et M. Pisone Coss. A. U. DCXCII. Ei occasionem dedit Clodius. Qui, cum sacra Bonae Deae polluisset, et de ea re e SCto consularis rogatio facta esset, ex qua a Praetore in judicio Clodiano judices legerentur, amicusque Clodii Fusius videret, ea lege perlata, aegre servari posse Clodium; tulit ipse, ut judices sorte ducerentur, quod ita facilius putaret judices ejusmodi fore, qui se corrumpi sinerent. Ejus legis defensor fuit Hortensius, quod a rogatione consulari solo genere judicium differret, putaretque, nullis illum judicibus absolvi et vel plumbeo gladio jugulari posse, ad Attic. I. 14. 16., in quo vehementer deceptus est.

FURIA s. **FUSIA**; nam idem nomen est, et *Furii* iidem et *Fusii* sunt appellati. v. Liv. III. 4. Quintil. I. 4. et Hotomann. ad Verr. I. 42., ubi male vulgo legunt *Furias Fusias*. [cf. Varro de L. L. VI. 3. init. Maffei. de origg. Etrusc. et Lat. c. 17. R.] Ea est *de testamentis*, unde *testamentaria* appellatur. Ex legibus Duodecim Tabularum licebat, legata facere de re sua, quot quis vellet. *Uti quisque legassit suae rei, ita jus esto.* Sed cum saepe tantum legaretur, ut aut non sufficeret res mortui, aut saltem absumeretur ita legatis, ut heredi nihil relinqueretur; noluerunt multi hereditates cernere. Quare, cum interſit reip., valere voluntates morientium, coeperunt quidam *de modo legatis constituendo* cogitare. Itaque tulit ad populum primus C. Furius, *ut non liceret plus, quam mille asses legati nomine capere, isque quadruplum solveret, qui plus cepisset.* Menardus ad Cic. l. c. Theophilus ad Instit. L. II. c. 22. Ejus legis mentio est ap. Cic. in Verr. I. c. 42. pro Balbo c. 8.

FURIA ATILIA est *L. Furii* et *Sext. Atilii* Tribb. pl. A. U. DCXVII. de Mancino hostibus dedendo, quibuscum injussu Senatus et populi pacem fecerat. Off. III, 30.

GABINIA est *A. Gabinii* Tribuni pl. ejus, qui postea Consul cum L. Pisone fuit, unde etiam *Auli* lex dicitur ad

Atticum VI. 2. Ea cautum eſt, *ne provincialibus liceret, Romae verſuram facere*, h. e. pecuniam foenori ſumere: *quodſi quis pecuniam provinciali dediſſet, ne ex ſyngrapha ejus rei cauſa facta jus redderetur a magiſtratibus provincialibus.* Hoc clariſſime apparet ex ep. ad Att. V. 21. (ubi v. not.) VI. 1. Nihilo minus in hac lege explicanda doctiſſimi viri, P. Manutius, Jac. Cujacius aliique errarunt. conf. Diſſertatiunc. noſtr. de negotiatoribus.

GABINIA *tabellaria*, vid. *Leges tab.*

GABINIA alia eſt ejusdem Trib. pl. in Or. pro L. Manilia c. 19. Ibi conqueritur, non licere Pompejo per obtrectatores, A. Gabinium ſecum inter legatos educere in bellum, adeoque expertem eſſe gloriae, ejus imperatoris atque exercitus, qui ejus conſilio, periculo ac lege conſtitutus ſit. Ex quo intelligi poteſt, Gabinium pertuliſſe legem *de Pompejo Piratico bello praeficiendo*, quod c. 17. diſerte dicit. Clarius de hac lege Plutarchus loquitur in Pompejo p. 631. ed. Wechel. *Ἔγραψε δὲ Γαβίνιος εἷς τῶν Πομπηΐου συνήθων νόμον, οὐ ναυαρχίαν, ἄντικρυς δὲ μοναρχίαν αὐτῷ διδόντα, καὶ δύναμιν ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους ἀνυπεύθυνον. Ἐδίδου γὰρ ἄρχειν ὁ νόμος αὐτῷ τῆς ἐντὸς ἡρακλείων στηλῶν θαλάσσης, ἠπείρου δὲ σταδίους τετρακοσίους ἀπὸ θαλάσσης – – πρὸς δὲ τούτοις ἑλέσθαι πεντεκαίδεκα πρεσβευτὰς αὐτὸν ἐκ τῆς βουλῆς ἐπὶ τὰς κατὰ μέρος ἡγεμονίας, χρήματα δὲ λαμβάνειν ἐκ τῶν ταμείων καὶ παρὰ τῶν τελωνῶν, ὅσα βούλοιτο, καὶ ναῦς διακοσίας κύριον ὄντα πλήθους καὶ κατὰ λόγου στρατείας καὶ πληρωμάτων ἐρετικῶν.* Ei legi ſe Catulus, Roſcius, aliique, ſed fruſtra, opponebant, et tandem, invito Senatu, perferebatur. vid. inpr. Dio Caſſ. XXXVI. p. 10.

GABINIA alia ejusdem *A. Gabinii* eſt, legi *Pupiae* ſimilis, de qua ſuo loco. Ea ſancitum eſt, *ut menſe toto Februario quotidie*, h. e. omnibus diebus, quibus Senatus haberi poſſet, *Senatus legationibus daretur*, ad Qu. Fr. II. 12.

L. GELLII et Cn. CORNELII lex A. U. DCLXXXI. tempore belli Mithrid. de Senatus ſententia ſanxit, *ut cives Romani eſſent optimo jure, quos Cn. Pompejus Imperator de Conſilii bellici* (ut Cic. appellat in Vat. c. 15.) *ſententia ſigillatim civitate donarit.* Or. pro Balbo c. 8. 14.

GLAUCIA, v. *Servilia de repetundis.*

C. GRACCHI *frumentaria*, v. *Frumentariae.*

C. GRACCHI lex *de judicio capitis civis Rom.* v. *Semproniae leges.*

HE-

HELIA, quae a nonnullis e Cicerone laudatur, v. c. in Nizoliano lexico, est AELIA, de qua suo loco. *Heliam* gentem nullam Romae fuisse docet Perizonius de num. consul. p. 35. in Triga Diss. p. 151.

HIERONICA saepe in Verrinis memoratur, v. c. II. 13. III. 7. 51. IV. 22. Lex fuit Siculorum, ex qua inter aratores (h. e. qui agros publicos pop. Rom. hac conditione ac lege tenerent, ut decimas quotannis darent pop. Rom.) et decumanos (h. e. publicanos, qui decumas redemerant) judicia fierent. Verr. II. 13. Eam dederat Hiero rex, pop. Rom. amicus, suis aratoribus et decumanis. Similis autem erat legibus locationum pactionumque censoriis. Nam ea constitutum erat, *quibus conditionibus aratores Siculi agros Regis obtinerent. Scripta ita diligenter est*, ait Cicero, Verr. III. 8., *ut eum scripsisse appareat, qui alia vectigalia non haberet, ita severe, ut tyrannum; qua lege Siculis tamen arare expediret. Nam ita diligenter constituta sunt jura decumano, ut tamen ab invito aratore plus decuma non possit auferri.* Cum igitur Rupilius Praetor Siciliam in provinciae formam redigeret, eam de consilii sententia retinuit, et aratoribus agri Romanorum publici dedit, quod ejus aequitatem perspexerat.

HIRTIA, lata jussu Caesaris a Praetore *A. Hirtio*, qua sancitum est, ne quis Pompejanus, qui vivat, teneat dignitatem. Phil. XIII. 16.

HOSTILIANAE ACTIONES, v. Ind. Histor.

JUDICIARIAE sunt, quibus constituitur, penes quem ordinem judicia sint, *Sempronia*, *Plotia*, *Cornelia*, *Aurelia*, *Pompeja*; de quibus suis locis. in Pison. 39. vid. inprimis *Aurelia* lex. Sigon. de Antiqu. Jur. C. R. II. 18.

JULIAE LEGES. De Harusp. resp. c. 23. memorantur *leges Juliae* contra auspicia latae. Eae sunt, quas in consulatu primo tulit. vid. Plut. in Caesare p. 713. ed. Wechel.

AGRARIA JULIA, primo consulatu, quem cum Bibulo gessit, lata, qua *Campanum agrum et Stellatem XX millibus civium, quibus terni pluresve liberi essent, divisit*; eique rei XXviros constituit ex iis, qui maximos honores gessissent, unde etiam Ciceroni is honor, sed frustra, oblatus est. Ep. ad Att. II. 2. 19. Ceterum conf. Fr. Fabric. in vita Ciceronis, de hoc XXviratu. Ei cum Bibulus obnuntiaret, quam potestatem lex *Aelia* dabat, armis foro expulsus est. Suet. in Caes. c. 20. De ea conf. ad Att. II. 16. 18. Ea lex ut valeret, hoc adjectum habebat caput, ut candidati se ipsi

jurejurando exsecrarent, si, impetrato, quem peterent, magistratu, mentionem fecissent de agro Campano aliter possidendo atque ex hac lege; unde Laterensis eo anno tribunatum petere destitit. vid. pro Planc. c. 5. et ibi Manut. Haec lex etiam memoratur Phil. V. 19. Ejus fragm. vide apud Goesium in Script. R. agr. p. 530. Ceterum multa ad hanc legem, et Ciceronis ad eam pertinentia loca, inprimis de XXviratu, illustranda, habet Mazochius de Amphith. Campano p. 14. sqq. E veteribus inprimis legendus Dio Cass. XXXVIII. init.

JULIA *de provinciis ordinandis*, lata in primo consulatu, qua repetita et aucta est *Cornelia*, de qua supra. Jubebat, duas rationes in provincia apud duas civitates deponere, easdemque totidem verbis ad aerarium referre, Ep. ad Div. V. 20. II. 17. ad Att. VI. 7.; ne praetoriae ultra annum, consulares ultra biennium obtinerentur, Phil. I. 8. Quae autem lex *Julia* Phil. III. 15. commemoratur, ex qua Brutum, Plancum, aliosque provincias obtinere placebat Ciceroni, privilegium fuit, quo his provinciae istae datae sunt contra legem *Semproniam*, quae SCto decerni Coss. et Praett. designatis provincias jubebat.

JULIA *de repetundis*, lata in primo consulatu, post *Calpurniam*, *Aciliam*, *Serviliam*, *Corneliam*, acerrima et justissima. Sext. 64. in Pis. c. 16. 21. pro Rab. P. c. 4. in Vatin. c. 12. *Ausus est Gabinius, mitto exire de provincia, educere exercitum*, (quod olim lege prohibitum non fuisse docent Dukker et Drakenb. ad Liv. XXVII. 43.) *bellum sua sponte gerere, in regnum injussu populi aut Senatus accedere, quae cum plurimae leges veteres, tum lex Cornelia majestatis, Julia de pecuniis repetundis planissime vetant*, etc.. Lex *Cornelia* vetat, quatenus majestas pop. Rom. his rebus minuitur: *Julia*, quia talia fieri solent pecuniae acceptae causa. conf. Argum. Or. pro Rab. Posth. De hac lege est etiam locus in Pison. c. 21. Eadem lex est, quae ibi nominatur c. 37., et in universum ex hac oratione plurimum lucis capit, quod in ea objiciuntur Pisoni et Gabinio, quae contra hanc legem fecerant. Constitutum erat ea lege, quid et a quo accipere in provincia liceret, ad Att. V. 10. et 16. *Scito, non modo nos foenum, aut, quod lege Julia dari solet, non accipere, sed ne ligna quidem, nec praeter quattuor lectos et tectum quemquam accipere quicquam*, etc. Jubebat etiam post *Serviliam* et *Corneliam*, si e bonis, de repetundis condemnati, non tantum redigeretur, quanti ei lis aestimata esset, reliquias ab iis persequi, ad

quos

quos ea pecunia pervenisset; ex quo legis capite Rabirius Posth., condemnato e lege *Julia* Gabinio, accusatus est. vid. c. 4. Ea autem oratione ostendit, hoc capite legis equites, ut tota lege, non teneri. Ceterum multa hujus legis capita fuisse, intelligi potest e Coelii epist. 8., qua unum et centesimum caput laudatur; quae epistola multum facit ad hujus legis rationem cognoscendam. Huc pertinet etiam locus Flacc. c. 6. Ex iis legis capitibus multa servata sunt in Pandecte L. XLVIII. tit. 11. v. de hac lege Lips. ad Tac. A. XIV. 28. et Interpp. Suetonii ad Caes. 43.

JULIA *de sacerdotiis* lata, in qua lex *Domitia* repetita, et ei quaedam addita sunt. Ex ea licebat etiam, absentis rationem habere in creandis sacerdotibus. ad Brut. ep. 5.

JULIA *sumtuaria*, ad Att. XIII. 7., a Dictatore Caesare lata. Quamquam enim P. Manutius ad Cic. ep. ad Divers. VII. 26. plane vocat in dubium hanc legem, atque etiam Gellius II. 24. Octaviano tribuit Juliam sumtuariam: tamen ex l. c. satis apparet, superiores sumtuarias leges ab eo repetitas et severius sancitas fuisse. Nam propterea ex Hispania scripsit, se postea Romae mansurum, ne leges suae negligerentur, ut neglecta esset illa, quam de sumtibus faciendis tulisset. Si ab alio lata sumtuaria neglecta esset, ut placet Manutio, unde timet Caesar, ne suae quoque contemnantur? Aliorum leges saepe neglectas scimus; (vid. v. c. *Frumentariae leges*) sed non facile vivo latore, in primis eo, qui potens esset, et legem suam conservatam vellet. Itaque Caesar non putasset, hoc in his legibus ausurum quemquam, et propterea in Hispaniam abiit. Nunc cum aliter videt evenisse, et jam initium negligendarum legum suarum factum esse in *sumtuaria*, Romae manere vult, ut praesentia sua absterreat homines a tali re audenda. Denique si alius legem neglectam dicere voluit, cur sumtuariam potius nominat, quam quamcumque aliam? De hac lege Caesaris intelligendus sine dubio est etiam locus ad Div. IX. 15., nam ea epistola scripta est paullo ante, quam Caesar in Hispaniam iret post bellum Africanum. Ceterum is neglectus legis eum movisse videtur, ut postea severe eam exerceret. vid. Sueton. Vit. Caes. c. 43. et ibi Torrent.

JULIA *de legationibus liberis*. *Liberae legationes* dicuntur, cum senatoribus, privatae rei causa, tamquam voti solvendi, hereditatis aut syngraphae persequendae, extra Italiam abeuntibus, jus nomenque legati pop. Rom. SCto datur, ut eo majori cum dignitate, securitate etc. ubique versari pos-

sint. Harum tempus olim infinitum fuit. Namque hanc ipsam ob caussam liberae dici videntur, quod exire et redire liceret, cum placeret. Sed quoniam multi nimis abutebantur legationis nomine ac jure, Cicero Consul retulit ad Senatum de tollendis legationibus liberis Senatus Consulto. In quo cum ei Tribunus plebis quidam intercessisset, effecit tamen, ut annuum tempus esset, quod antea infinitum erat, de Legib. III. 8. Julius Caesar postea de his legationibus tulit, *ut quinquennium tantum durarent.* ad Att. XV. 11. Ceterum de legationibus liberis, nulla necessitas mihi videtur esse statuendi, peculiari lege sancitum esse. Nam potuit legis de provinciis caput esse de legationibus liberis, quod eae in primis ad provincialium injuriam pertinebant.

JULIA *de publicanis tertia parte pecuniae debitae relevandis*, lata est in primo consulatu, quam primus scivit Plancius. Cic. pro Plancio c. 14. Ea lege sibi equestrem ordinem Caesar adjunxit; cum Cato contra, publicanis nimis acerbus quod erat, a Senatu equites abalienaret.

JULIAE *judiciariae.* Phil. I. 8. His abrogavit Aureliam de judiciis cum tribus civitatis ordinibus communicandis, sublatis e numero judicum Tribunis aerarii. Sueton. V. Caes. c. 41. deinde de judicibus legendis, eorum censu, aetate, sanxit eadem lege.

JULIA *de vi et majestate.* Ea sancitum est, ut de vi et majestate damnatis aqua et igni interdiceretur. Phil. l. c. Ea non est confundenda cum *Julia* altera de majestate, cujus fragmenta sunt in libris juris civilis. Nam ea est Augusti. De lege *de vi* vid. Jul. Paull. Sentent. Rec. V. 26. ap. Schulting. Jurisprudent. ante - Justin. p. 520. sq.

JULIA L. *Julii Caesaris*, qui Consul fuit cum P. Rutilio Lupo, bello sociali A. U. DCLXIII., *de civitate cum Sociis et Latinis communicanda*, pro Corn. Balb. c. 8. Cujus legis hoc caput erat, ut ad eos tantum populos hoc beneficium pertineret, qui fundi (ei legi sc.) facti essent, h. e. ut liberum cuique civitati Sociorum Latinorumque esset, utrum vellent hoc beneficio uti, nec ne? Itaque etiam Heracliensium et Neapolitanorum multi hoc beneficium repudiabant, h. e. ei legi fundi fieri nolebant. Nam, quemadmodum donatio nullam vim habet, nisi is, cui fit, ei donationi fundus fiat, s., uti loquuntur JCti, accipiat donationem. Sic nulla lex Romana, qua beneficium Sociis aliisque populis tribuitur, rata esse potest, et ex ea lege beneficio quisquam uti, nisi eam legem probaverit, h. e. professus sit, se beneficio legis uti velle.

Haec

Haec quamquam jam ab aliis, tamquam Graevio, dicta sunt, tamen placuit, repetere, quod in hac formula, *fundi facti sunt populi*, explicanda etiam nunc errare doctos viros inveni.

JUNIA *de peregrinis*, v. *Penni de peregrinis.*

JUNIA LICINIA, v. *Licinia Junia.*

LAETORIA (pro quo in multis vulgg. Ciceronis libris male est *Plectoria*, *Lectoria*, *Pletoria*, solenni librariorum aberratione, v. Drakenb. ad Liv. XXXIV, 45.) *contra circumscriptiones adolescentum.* de Off. III. 15. vid. Manut. ad Cic. locis infra citatis, Salmasium ad Capitolinum in Anton. p. 330. et Gruterum ibidem. Ea minorennitatis, ut vocant, anni definiti sunt. Ea enim cautum est, *ne XXV annis minores stipulari possent*, auctore Sueton. L. IV. Rhetor. ap. Priscian. et inter fragmenta Suetonii: unde *Quinavicennaria* Plauto dicitur in Pseud. I. 3. 69. Hac lege rei privatae judicium, publicum factum est, ut Cic. ait de Nat. Deor. III. 39. Alia ejus capita collegit Heinecc. H. J. C. p. 84., in quo non videtur locum in Capitolini Marco inspexisse. Nam V. Cl. dicit, ibi tradi, minoribus petentibus, causa cognita, datos curatores e lege hac. Capitolinus dicit: *Curatores datos ex ea propter lasciviam et dementiam*, Antonium autem statuisse, *ut omnibus adultis curatores darentur*, *non redditis causis.* Sed dudum ante Heineccium sparsa legis hujus capita collecta sunt a Gothofredo ad *l.* 2. *Cod. Theodos. de donat.* Tulit *M. Laetorius Plancianus* Trib. pl. A. U. CCCCXC. cf. doctos viros ad Caji Instit. I. 8. de Curationibus.

LICINIA MUCIA, lata a *L. Licinio Crasso* Oratore et *Q. Mucio Scaevola* A. U. DCLVIII. *de civitate*, *ne quis sit pro cive*, *qui non sit civis.* de Or. II. 64. Offic. III. 11. pro Balbo 21. 24. pro Cornelio majestatis reo, ubi *lex de civibus regundis* dicitur, ad qu. l. v. Asconius. Licebat autem ex ea lege his, ex quorum civitate erat, qui pro cive Rom. esse haberique volebat, eum repetere, quod et lege *Papia* licebat: quod intelligi potest e Brut. c. 16. Hanc legem causam praecipuam belli Italici fuisse, tradit Cicero de Off. III. 11., atque hac sine dubio de causa perniciosam appellat in Cornelianae I. fr. Ceterum de hac lege vid. in primis Balduini Jurispr. Muc. p. 100., ubi de toto hoc legis genere, quod est de civitate, agit.

LICINIA JUNIA, a *Licinio Murena* et *D. Junio Silano* Coss. A. U. DCXCI. lata. Lege *Caecilia Didia* sancitum erat, ut lex ferenda per trinundinum promulgaretur. Hoc legis illius caput novis sevcrioribusque poenis sanxit *Licinia*

Junia,

Junia, unde utraque lex saepe jungitur a Cicerone, Phil. V. 3. pro Sext. 64. ad Attic. IV. 16. II. 9. Vatin. c. 14.

LICINIA *Crassi* Oratoris, similis *Aebutiae*, qua cautum est, ne ei, qui de aliqua curatione ac potestate ferret, collegis, cognatis, affinibus eam potestatem curationemve mandare liceret. Agr. II. 8. pro Domo 20.

LICINIA *de ambitu*, et quidem *de sodalitiis*, lata Cn. Pompejo et M. Crasso Coss. A. U. DCXCVIII. vid. Argum. Or. pro Plancio. Nam ex ea lege accusatus est a Laterense Plancius. Erat autem lex severissima, et *editicios judices* concedebat, h. e. eos, quos accusator edidisset, cum in ceteris judiciis, qui praeerat judicio, sortiretur judices, reus et accusator, quos vellent, rejicerent, quod multo aequius videtur. Sed Senatus, cujus bona voluntate haec lex lata est, propterea in hac causa editicios judices edi volebat, quod existimabat, si reo judices ab accusatore ederentur, accusatorem eos editurum ex iis tribubus, quas reus largitione devinctas haberet. Ita fore, ut iidem et testes et judices essent. Neque vero cuiquam melius de largitione facta constare posse, quam tribulibus. Itaque Cicero Laterensem reprehendit, qui, cum Plancium ex hac lege accusaret, non eas tribus edidisset, quas maxime clamaret corruptas esse, sed longe alias: ex quo intelligatur, eum non tam legem de sodalitiis, quam editicios judices secutum esse. vid. pro Plancio c. 15. 16. sqq., ex quo loco, aut oratione, hujus legis ratio unice cognoscenda est. De hac lege capit etiam P. Manutius locum Coelii ep. 2.

LIVIAE leges, quarum mentio ap. Cic. de Legg. II. 6. et in Cornelianae I. fragmentis, sunt *Livii Drusi* Trib. plebis seditiosi A. U. DCLXII. non perlatae. Tulit autem *frumentariam*, de qua supra; *judiciariam*, qua judicia communia essent senatoribus et equitibus; item *agrariam* de coloniis deducendis per Italiam et Siciliam; et alias. Cicero autem loc. cit. dicit has leges et Apulejas Titiasque *uno Senatus versiculo* sublatas esse, h. e. permissa Coss. republica, hac formula: Videant Consules, ne quid detrimenti capiat respublica. cf. l. c. c. 12.

LURCONIS lex *de ambitu* lata est ab *Aufidio Lurcone*, unde *Aufidia* dicitur, A. U. DCXCII. Pisone et Messala Coss., quae qualis fuerit, cognoscitur ex Ep. ad Att. I. 1.

LUTATIA vel LUCTATIA, lata *Q. Lutatio Catulo* et M. Aemilio Coss. A. U. DCLXXV. *de vi*, acerbior *Plotia*, qua sancitum est, ut etiam festis diebus ludisque, quibus

quibus judicia nulla erant, (vid. Act. I. in Verr. 10.) de vi quaeri poſſet. pro Coelio c. 1. (ubi Pighius ad a. DCLXIV. legi vult *retulit* pro *tulit*) et 29. Propterea autem adeo ſevere de vi ſancitum eſt, quod eo tempore arma in ipſa urbe verſabantur civilia, adeoque ſeveriſſimis legibus coërcenda vis erat. l. c.

MAENIA, lata a *Maenio* Trib. pl. A. U. CCCCLXVII., ut patres a·'e inita a populo ſuffragia fierent auctores ejus rei, quam populus juſſurus eſſet, neque adeo reprehendere comitia; h. e. irrita facere, poſſent. in Bruto c. 14. Ad hanc legem reſpicit Livius I. 17.: *Decreverant, ut, cum populus regem juſſiſſet, id ſic ratum eſſet, ſi Patres auctores fierent, hodieque in legibus magiſtratibusque rogandis uſurpatur idem jus, vi ademta. Priusquam populus ſuffragium ineat, in incertum comitiorum eventum patres auctores fiunt.* Ceterum lex Maenia confirmavit tantum et repetiit legem *Publiliam* in eandem ſententiam jam A. U. CCCCXIV. a Q. Publilio Philone Dictatore latam. Liv. VIII. 12. vid. Gronov. Obſ. I. 25., qui locum illum Ciceronis egregie illuſtrat.

Lex MAJESTATIS, Corn. Sullae, in Piſon. c. 21., v. *Cornelia de majeſtate.* Praeter eam de majeſtate laudantur apud Ciceronem *Apuleja*, *Varia*, *Julia*, de quibus ſuis locis.

MAMILIA *de regundis finibus agrorum*, h. e. fundorum; qua conſtitutum eſt, ut in finibus agrorum quinque pedes in latitudinem relinquerentur, ut Legg. XII Tabb. conſtitutum eſſet, et ſinguli arbitri regendis finibus darentur, cum e Legg. XII Tabb. tres eſſent, ſi de finibus orta controverſia eſſet. de Legg. I. 21. Hunc locum non vidit Cl. Heineccius H. J. C. R. p. 85. 86., ubi pluribus de hac lege (ex Goeſio) diſſerere inſtituit, quod a paucis intelligatur. Nihil igitur de arbitris. Ceterum de hac lege vid. Goeſius ad Script. agr. p. 339. et in not. p. 182. 191. etc. Primus fragmentum ejus protulit Lipſius Elect. I. 15. Lata eſt A. U. DCXLII.

MAMILIA in Bruto c. 33. 34. In edd. vulgg. eſt *Manilia*, quae nomina confunduntur ſaepiſſime in libris. Eſt rogatio ea, de qua Salluſt. B. Jug. c. 40.: *Inter ea C. Mamilius Limetanus Trib. pl. rogationem ad populum promulgat, uti quaereretur in eos, quorum conſilio Jugurtha Senati decreta neglexiſſet, quique ab eo in legationibus aut imperiis pecunias accepiſſent; qui elephantos, qui perfugas tradidiſſent, item qui de pace aut bello cum hoſtibus pactiones feciſſent.* Ibi optimi Codd. et plerique habent *Mamilius*; ſed nonnulli tamen *Ma-*

nilius

nillius et *Mallius*. Item apud Gellium VI. 11. [cf. Gronov. ad h. l. R.] *Mamilius* defendit etiam Pighius Annal. T. III. p. 123. vid. plur. ap. Cortium ad Salluft. l. c. De nominum illorum confufione vid. et Gruter. ad Cic. de Or. I. 58. Interpp. ad Liv. XXVII. 35. et mox in *Manilianis* legg.

MANILIA, a Trib. pl. C. Manilio lata et a Praetore Cicerone defenfa, qua *Pompejo Mithridat. belli reliquiae perfequendae traditae* funt. vid. Arg. Orat. pro Lege Manil. Orat. c. 29. Plutarchus in Pompejo p. 643. ed. Wechel.

MANILIA *de fuffragiorum confufione*, pro Mur. c. 23., a *C. Manilio* Trib. pl. A. U. DCXXCVII. lata. Haec eft eadem, quae in Corneliana dicitur *de libertinorum fuffragiis*. Ea enim lege, cujus ei auctorem Cornelium fuiffe dicebat accufator, fancitum eft, ut libertinis in omnibus tribubus fuffragium effet, ut Afconius in Milonianam prodidit. Ante enim libertini omnes in tribubus quattuor urbanis fuffragia ferebant, in quas cum reliqua fece conjecti erant a Cenfore Fabio, qui hoc falubri inftituto Maximi cognomen meruit.

MANILIANAE leges *venalium vendendorum*, in L. I. de Orat. c. 58., erant formulae, quibus uti poffent in rebus vendendis emendisque, qui fe decipi nollent: unde *Actiones* vocantur a Varrone R. R. II. 5. 11., unde et verbofiores fuiffe difcimus. Exemplum talis legis eft apud eundem II. 3. 5. Auctorem habebant *Manium Manilium*, JCtum eum, qui A. U. DCIII. Conful cum L. Marcio Cenforino fuit. De fcriptura, utrum *Manil.* an *Mamil.*, v. Victor. ad Varr. l. c., variant enim libri.

MARIA, lata a *C. Mario* Trib. pl. eo, qui poftea faepe Conful fuit, A. U. DCXXXIV., ambitum coërcet et libertatem fuffragii ferendi auget. Juffit enim, *ut pontes anguftiores fierent*, quos fuffragium ferentes transibant, de Legg. IV. 17., ne quis fcil. infpicere tabellam poffet, ne rogare de fuffragio, aut appellare ferentem. Ea lex, quia potentiae procerum oppofita erat, a Cotta et Metello Coff. oppugnata SCto eft, fed fruftra. vid. Plutarch. in Mario p. 407. ed. Wechel..

MEMMIA, quae ex Orat. pro S. Rofcio laudatur, rectius *Remmia* dicitur, de qua fuo loco.

MUCIA LICINIA, vid. *Licinia Mucia*.

MILITARES LEGES. Pro Flacco c. 32.: *Si juftas inimicitias putabas, cur, cum Trib. mil. Flaccus effet, in ejus legione miles fuifti, cum tibi per leges militares effugere liceret iniquitatem Tribuni?* Ap. Lipfium de re milit. XV. 15. de legibus militaribus agitur, fed de legibus furti tantum, nihil de

de ceteris, aut de ea, ad quam respexit Cicero. Ea autem haec fuit, ut, si quis forte in ejus Tribuni legionem miles allectus esset, quem sibi putaret inimicum, eamque rem plane facere posset, ut is, inquam, ex ea legione in aliam transire posset, ne iniquitati obnoxius esset.

NUMARIA, Cornelii Sullae, vid. *Cornelia numaria.*

OTHONIS lex, quae laudatur pro Murena c. 19., est *Roscia.*

PAPIA, lata a *C. Papio* Trib. pl. A. U. DCLXXXVIII. Cotta et Torquato Coss. v. Dio Cassius XXXVII. p. 33. Eam pluribus locis commemorat Cic., pro Archia c. 5. pro Balbo 23. ad Attic. IV. 14. Offic. III. 11. Sanxit, *ut peregrini urbe pellerentur, et Socii Latini nominis in suas civitates redigerentur.* Peregrini ea aetate qui dicti sint, docet Spanhem. in Orb. Rom. p. m. 363. Hi primo capite legis ex urbe exire jussi sunt, ne se pro civibus Rom. gererent, quod a multis fiebat, ut olim Gracchorum temporibus a Penno jam sancitum erat, teste Cic. de Off. III. 11., qui hanc crudelitatem valde improbat. Alterum caput fuit, ne Socii Latini Romae essent, ne urbes Sociorum Latin. vastae fierent, quod jam ante A. U. DLXXVI. lex *Claudia* consularis rogatu ipsorum Sociorum sanxerat, neve se pro civibus Romanis gererent, v. Liv. XLI. 8. 9., et paullo post L. Postumius Consul, ut servaretur, edixerat, ibid. XLII. 10. Itaque ex hac lege Mamertini M. Crassum quendam repetere susceperunt, a quo tamen incepto postea recessere. pro Balbo c. 23. In hujus legis tempore graviter errat Sigonius, qui eam latam esse paullo post Claudiam ait, de J. Prov. III. 1., eumque secutus Balduin. Jurispr. Muc. p. 101. aliique, cum plus centum annis inter utramque intersit. Itaque Cic. de Off. III. 11. a Penno, qui post legem Claudiam vixit, et legem suam A. U. DCXXVII. promulgavit, peregrinos exterminatos dicit *apud patres nostros, a Papio nuper.* Quidam vero duas leges putant latas a Papio, v. Manut. ad Agrar. I. 4.

PAPIRIA, *C. Papirii Carbonis*, qua tulit, *ut eundem Trib. pleb. toties creare liceret, quoties populus vellet.* Eam dissuasere P. Africanus, Laelius, alii. Nocte sequente ob hanc legem interfectus est. Cic. in Laelio c. 25. et aliis locis. cf. Epit. Liv. L. CIX.

PAPIRIA, lex tribunitia incertae aetatis, qua sancitum est, *ne quis aedes aut quamcumque rem, terram, aram, lignum, injussu populi consecraret.* Auctor fuit *Q. Papirius.* Cic. pro Domo c. 50.

PE-

PEDUCAEA *de incestu*, de Nat. Deor. III. 30., lata a *Sexto Peducaeo* Trib. pl. A. U. DCXI. Hanc legem frustra audet e legum numero eximere Bohierius ad l. c., cum Cicero diserte dicat, *rogationem de incestu*: quae verba interpretationem Viri summi plane respuunt. Nam actio Peducaei in Metellum, de qua hunc locum ex Ascon. in Milonianae c. 12. interpretatur, non fuit rogatio de incestu, sed rogatio potius, ut, quoniam Metellus male judicasset, extra ordinem judex Cassius constitueretur. Neque haec rogatio tantum indicat corruptionem humani ingenii, quam illa de incestu, ex qua intelligitur, etiam poenis esse homines a tantis sceleribus absterrendos.

M. JUNII PENNI Trib. pl. temporibus C. Gracchi A. U. DCXXVII., quam tulit *de peregrinis ex urbe ejiciendis.* Hanc legem intermissam instauravit Papius. v. lex *Papia.* de Off. III. 11.

PHILIPPI lex *agraria*, Off. II. 21. Est L. Marcii Philippi, qui legem talem tulit in tribunatu A. DCXLIX. similem Gracchanae. Sed cum ei resisterent optimates, facile vinci se et antiquari legem passus est.

PISONIS *de repetundis*, vid. *Calpurnia de repetundis.*

PLAUTIA vel PLOTIA *agraria*, tribunitia incertae aetatis, sed paullo ante Flavii rogationem lata, quae ei similis fuit, auctore Cicerone ad Att. I. 18.

PLOTIA *judiciaria*, cujus mentio pro *Cornelio maj. reo I.* Lata est a *M. Plautio Silvano*, Strabone et Catone Coss. A. U. DCLXIV. Ea lege judicia cum equitibus et senatoribus communicata sunt, quod Q. Servilius Caepio et L. Drusus frustra tentaverant. Nam tum e *Sempronia* lege equites soli judicabant. vid. Ascon. ad l. c.

PLOTIA, ejusdem Trib., *de vi armatis hominibus*, ut de ejus capite quaereretur, qui vim fecisset. Ejus saepe mentio apud Ciceronem, v. c. pro Mil. c. 13. ad Div. VIII. 8. ad Att. IV. vid. Sigon. de Jud. II. 33. Sed ibi graviter errat vir doctus, cum eam legem auctoritate Catuli latam dicit, adeoque duas leges confundit et pro una habet, quae apud Ciceronem saepe distinguuntur. Lex *Lutatia Catuli*, de qua supra, severior fuit *Plotia*, et sanxit praeterea, ut quibuscumque diebus, etiam festis, quibus nulla exercebantur judicia, de vi quaeri posset ex *Plotia* lege. Itaque non de *Plotia*, sed de *Lutatia* capiendus est Cicero pro Coelio ab init., cum legem esse dicit, quae quotidie quaeri jubeat de vi armatis hominibus. Ceterum quid sit *vis*, docet Cicero pro Caecina. Caelius ep.

ep. 8. ſcribit, Sempronium Rufum tuliſſe accuſatori ſub Tuccio calumniam, eumque reum feciſſe lege *Plotia* de vi.

POMPEJA *judiciaria*, lata ab *Cn. Pompejo* in conſulatu ſecundo A. U. DCXCVIII., qua lege ſervatur quidem *Aurelia*, ſed hoc adjicitur, ut ampliſſimo ex cenſu, e centuriis, aliter quam ante, judices legerentur. vid. Aſcon. ad Piſonianae c. 39. Ejus mentio apud Cicer. in Piſon. l. c. Phil. I. 8. Ex his intelligitur, quomodo capienda ſint Plutarchi verba in Pompejo, p. 350. ed. Wech. τὰς δίκας περιεῖδεν αὖθις εἰς τοὺς ἱππέας νόμῳ μεταφερομένας. nempe ita: Non modo non adverſatus eſt rogationi *Aureliae*, qua equites in ſocietatem judiciorum vocantur; ſed deinde etiam eodem conſulatu confirmavit, lata lege in eandem ſententiam, ſed adjecto capite de cenſu.

POMPEJA *de vi*, eſt *Cn. Pompeji* in tertio conſulatu A. U. DCCI. lata, qua ſancitum eſt, *ut de caede in via Appia facta extra ordinem quaereretur*. Eam legem cognoſcas licet e Miloniana et Aſconii Argumento.

POMPEJA *de ambitu* ejusdem *Cn. Pompeji* tertium Conſulis, ad Att. X. 4., qua gravior poena et breviora judicia conſtituta ſunt. Nam ternae tantum horae ad dicendum datae ſunt, in Bruto c. 95., add. Att. XIII. 49., ubi eſt dierum praeſtitutorum mentio. v. ad locum illum P. Manutium.

PORCIA, *M. Porcii Catonis* Cenſorii, ut exiſtimat P. Manutius, qua cautum eſt, *ne quis civem Rom. vinciret, aut verberaret, aut necaret*, pro Rab. 4. Verr. V. 63. cf. Liv. X. 9. Sed ſi haec lex eſt eadem, quae *de provocatione* laudatur, quod mihi ſit veriſimile, quando utrumque ad libertatem civium pertinet, non Catonis eſt ea lex, ſed *Porcii Leccae* Tribuni pl. A. U. DLVI., quod placet etiam Pighio ad h. a., Sigonio, et Ant. Auguſtino. An haec lex Imperatoribus jus in capita civium ademerit in bello, quaeri poteſt. Sed recte negant Sigonius et Dukerus ad Livii Epit. 57.

PUPIA, a *Pupio* quodam Trib. pleb. nomen habere videtur. Ejus haec capita apud Ciceronem reperio. Primum, *ne Senatus de ulla re toto menſe Januario habeatur, niſi aut perfectis aut rejectis legationibus*, ad Div. I. 4., cui poſt lege Gabinia adjectum eſt, ut ne Februario quidem, ut ſupra dictum; alterum, *ne Senatus diebus comitialibus habeatur*, ad Q. Fr. II. 12.

De RELIGIONE lex, quae ad Att. I. 16. memoratur, eſt *Fuſia*.

No-

Nomic. Cod. Theod. in h. v. Ceterum quas turbas haec lex, Consule Cicerone, dederit, cum plebi in mentem venisset, sibi eam legem ignominiae esse, et quomodo eae a Cicerone oratione aliqua, quae intercidit, (ad Attic. II. 1.) compositae sint, v. ap. Plutarch. in Vit. Cicer. et Plin. VII. 30., ubi v. Harduin. Eam secuta est lex *Julia* de eadem re. Plin. XXXIII. 2.

RULLI lex agraria, v. *Servilia.*

RUPILIA lex apud Siculos dicebatur, quod *decretum* potius dicere more Romano debebant, ut facit Cicero Verr. II. 13. 16. ff. Nam Rupilia lex continebat jura, quae *P. Rupilius* Praetor victis Siculis de decem legatorum sententia, ut moris erat, dederat, cum Siciliam in provinciae formulam redigeret. Ejus saepe fit mentio Verrinarum secunda et tertia, quod Verres eam in jurisdictione et re frumentaria neglexerat.

De SACERDOTIIS, est lex a *C. Licinio Crasso* lata, sed non perlata. (vid. *Lex Domitia.*) de Amicit. c. 25.

LEGES SACRATAE hae dici putantur in primis, quae in monte sacro A. U. CCLX. secessione populi facta, latae sunt, unde ipsi illi monti nomen haesit. Liv. II. 33. Earum mentio apud Ciceronem saepe, in primis in iis orationibus, in quibus in Clodiam legem, contra se latam, invehitur, quod ea legibus sacratis vim attulerat. pro Sext. 30. pro Domo c. 17. de Off. III. 31. de Legg. II. 7. etc. Locus in primis illustris est in Cornelianae I. fragm. *Tanta igitur in illis* (nempe vett. Rom.) *virtus fuit, ut anno XVI. post reges exactos, propter nimiam dominationem potentium, secederent, leges sacratas sibi ipsi* restituerent, *duos Tribunos crearent, montem illum trans Anienem, qui* hodie *mons sacer nominatur, in quo armati consederant, aeternae memoriae causa* consecrarent. Ad q. l. male Asconius, in monte sacro primum *sacratas* latas, dicit, et verba Ciceronis sollicitat, ut ex sequentibus patebit. Leges autem sacratas apud Livium tres reperimus, s. legis sacratae in monte sacro latae tria capita potius; *sacratam* enim *legem* dicit, l. c., et *sacratae leges* per enallagen pro *sacrata* dici possunt, v. *Leges Titiae*: 1) *ut Tribuni quotannis quinque de plebe crearentur, qui auxilio plebi adversus Consules essent*; 2) *ut iidem Tribuni pl. sacrosancti essent*; 3) *ut soli plebeji Tribuni fierent.* Sigonius de J. C. R. I. 6. duas alias addit: 1) *ne de capite civis nisi centuriatis comitiis ageretur*; 2) *ne privilegia*, h. e. rogationes in homines singulos, *ferri liceret.* Et dicuntur sane sacratae leges apud Cic. pro Dom. et pro Sext. Sed capita illius legis sacratae fuisse, quae

in sacro monte lata est, non videntur. Decepit virum doctissimum multosque alios, quod sacratas leges a sacro monte dici, et nullas praeterea alias putarunt. Mihi antiquiores hae duae leges videntur, et forte aut capita *legis Valeriae* de provocatione, aut tamen ab eodem sigillatim latae, ac deinde in XII Tabb. tralatae. Nam lex de provocatione ipsa est sacrata, ut e Liv. II. 8. intelligitur, et illud, de capite civis, diserte ad legem de provocatione refertur a Dionysio L. V. p. m. 334. Leges autem hae sacratae dicuntur propterea, *quod caput ejus, qui contra fecit, consecratur.* Haec enim est una e tribus vel duabus sacrandarum sanctionum formis, quae apud Ciceronem pro Balb. c. 14. et in Cornel. Fragm. commemorantur, de quibus vide interpretes et Schwarzii Dissert. de Detestatione Sacr. Nam hanc ipsam ob causam etiam Tribb. pl. sacrosancti sunt, quod ejus caput sacrum est, qui eos violavit, ut e Rabiriana intelligi potest. cf. Budaeus ad Pandect. p. m. 334. Itaque etiam illa *Valeria Horatia* ap. Liv. III. 55. sacrata lex est. Nam alias *sacratas leges*, praeter eas quinque, quas Sigonius facit, in monte sacro perlatas, fuisse, nemo negare potest, qui Livium attente legit. L. III. c. 32. concedunt patribus plebeji de Decemviris, modo *ne lex Icilia de Aventino aliaeque sacratae leges abrogarentur.* Ex quo intelligitur, etiam *Iciliam* sacratam fuisse. L. VII. c. 41.: *Lex quoque sacrata militaris lata est, ne cujus militis scripti nomen, nisi ipso volente, deleretur.* Memorat idem *legem sacratam Volscorum*, Hetruscorum aliorumque populorum, qua milites legebantur. vid. L. IX. c. 39., unde *sacrati milites*, ibid. c. 40. In eandem sententiam Perizonius, in Animadversionibus, de legibus sacratis tradidit. Est locus c. 10. p. 418. Ceterum locus ille classicus et praecipuus ex Oratione pro Balbo et Corneliana fugiebat tum summum virum: item alter ille Livianus de sacrata militari. Illud unum addam, *Legem Valeriam* eadem formula sanciri, qua sacrata tribunitia, ap. Dionys. L. VI. p. 410.

SCATINIA vel SCANTINIA, (mire enim in hoc nomine variant Codd. vid. Ferrar. ad Phil. III. 6.) lata a *Scatinio* Trib. pl. A. U. dubium quo, *in molles et effoeminatos, qui nefanda Venere uterentur*, h. e. aut ipsi muliebria paterentur, aut pueris vim facerent, quibus poenam decem millium numorum statuebat; ex qua sibi inimicos accusationem minari scribit Coelius ep. 13. cf. Phil. III. 6. Ex eo loco intelligitur, legislatorem Aricinum fuisse. vid. plura ap. Gravin.

Origg.

Origg. Jur. R. p. 433. ed. nov. inprimis Christium V. Cel. de Lege Scatinia.

SEMPRONIAE LEGES laudantur Phil. I. 7., de quibus legendus Plutarch. in Gracchis.

TIB. GRACCHI *agraria Sempronia*, ne quis agri plus quam D jugera possideret, quod jam lege *Licinia* Stolonis cautum fuerat, sed neglectum jam diu: et ut tres viri tributis comitiis crearentur, qui agros dividerent, quos divites praeter hunc modum possiderent. Lex perlata non est. vid. Plutarchum in Gracchis. De motibus agrariis inde a lege Licinia, in primis de *Sempronia*, vid. Appian. B. C. II. 2. 1. p. 604. ed. Toll. Vellej. II. 2. Epit. Liv. 58. et ibi Duk. Fragmenta ejus legis habet Goesius, Scr. Agr. p. 349. Sigon. de A. J. I. II. 2. Ex ea lege et Coloniae deducendae erant. v. Agrar. II. 12. et ibi Manut.

C. GRACCHI *frumentaria*, v. in *Frum. LL.*

C. GRACCHI *de provinciis*. de ea vide Argument. Or. de Provinc. Cons. ipsamque orationem. Laudatur pro Balbo c. 27. ad Div. I. 7. pro Domo c. 9. Ex ea provinciae magistratibus nondum creatis a Senatu decernebantur: idque praecipuum ejus caput fuit. De ea capio etiam illa verba Verr. III. 6.: *Vectigalibus censoria locatio constituta est*, *ut Asiae lege Sempronia*. Hotomannus aliter.

C. GRACCHI *de libertate civium Rom.*, qua cautum est, ne de capite civis Romani injussu populi Rom. judicaretur. Idem jam *XII Tabb.* sancitum erat, et *Valeria* s. *sacrata lege*, in monte sacro, ut Sigonio placere vidimus, pro Rab. c. 4. Verr. V. 63. Catil. I. 11. IV. 5.

C. GRACCHI, *ne quis judicio circumveniretur*, pro Cluentio c. 56. Ei successit Cornelia *de falso*, ut ex eodem loco intelligi potest, quem vide.

SEMPRONIA *C. Gracchi*, *judiciaria*, judicia a Senatu ad equites transtulit. v. *Lex Aurelia*. Appian. Bell. Civ. I. p. 618. edit. Toll.

SEMPRONIA lex *de provincia Asia*, Verr. III. 6., per quam locatio vectigalium constituta est.

SERVILIA, *C. Servilii Glauciae* Praetoris, A. U. DCLIII., quo ipso anno interfectus est. Alii annum XLVIII. ei tribuunt: sed errant, quod eo anno in magistratu non fuit. *De repetundis* fuit, acerbior superioribus. Sanxit, ut reus post primam actionem comperendinaretur, cum antea ex lege Acilia liceret, semel causa dicta, pronunciare, nisi ampliarent judices. Verr. I. 9. Saepe apud Ciceron. laudatur,

fuffragia, fine inimicitiarum metu, ferre poffent; unde Cic. Agr. I. 2. tabellam *vindicem tacitae libertatis* vocat.

2) CASSIA, *L. Caffii Longini* Trib. pl. A. U. DCXVI. (qui fcopulus reorum in praetura dictus eft, cujusque ob feveritatem judices feveri dicti funt Caffiani,) *de populi judicio*, ut Cicero vocat de Legibus l. c. Ea lege fancitum eft, *ut tabellae etiam in judicio populi adhiberentur*, *praeterquam in judicio perduellionis.* conf. pro Sextio c. 48. Sed in hac lege intelligenda mihi videntur multi docti homines non fatis vim verborum percipere. Nam ita video fere accipere hanc legem, ut de his judiciis lata fit, quae in comitiis populi fiant, quod dicatur *de populi judicio*; quod eft falfum. Nam in his etiam judiciis tabellae adhibentur, quae *a felectis judicibus* exercentur, atque id ex *lege Caffia* factum, atque ante voce pronuntiatum effe puto; quod etiam poftea fanxit *lex Cornelia*, de fententia ferenda, ut liberum effet reo, poftulare. pro Cluent. c. 20. Decepit doctos homines vox *populi*; neque intellexerunt, *populi judicia* dici, non folum ea, quae ab univerfo populo in comitiis aguntur, fed omnia *publica*, h. e. in quibus *caufae publicae*, aut *crimina publica*, quae vocantur, judicari folent, tamquam de repetundis, de ambitu, de vi, de majeftate, etc. Haec autem judicia *populi judicia* appellantur, primo, quia olim ipfe populus exercuerat, cum poftea, quaeftionibus perpetuis A. U. DCIV., adeoque ante *legem Caffiam*, conftitui coeptis, omnia a felectis judicibus exercerentur, praeter unum *perduellionis judicium*, quod lege excipitur, et usque ad *legem Juliam de vi*, populi univerfi fuit, v. Hotom. ad Verr. I. 5. et Orat. pro Rabir. Perd.; deinde, quia juffu, legibus populi, et loco populi, a judicibus adminiftrabantur. Cic. Verr. V. 48.: *Quo confugient Socii? -- ad populum Romanum confugient? facilis eft caufa populi. Legem enim fe Sociorum caufa juffiffe et vos ei legi cuftodes ac vindices praepofuiffe dicet.* Haec tenenda funt tironibus, cum legunt, quae Sigonius de Judiciis L. III. c. 1. 2. de *populi judicio* dixit. Neque enim fatis diftincte rem tradidit, et ea tempora, quibus omnes caufae publicae ad populum agebantur, folaeque controverfiae privatae ad magiftratum fine confilio judicum agebantur, ab his diftinxit, quibus publicae caufae omnes ad judices felectos, praeter unum perduellionis crimen, actae funt. Nam et peculatus et majeftatis caufae, quas populo proprias fuiffe dicit, ad judices actae funt. vid. v. c. Act. I. in Verr. c. 13. Inprimis clarus locus eft Verr. I. 42.: *Cornelia teftamentaria*, *numaria*, *ceterae*

complures: in quibus non jus aliquod novum populo conſtituitur, ſed ſancitur, ut, quod ſemper malum facinus fuerit, ejus quaeſtio ad populum pertineat. Atqui hae cauſae ap. ſelectos judices actae.

3) PAPIRIA *C. Carbonis* Trib. pl. A. U. DCXXII. lata eſt, eaque ſancitum, ut in legibus jubendis et antiquandis populus tabellis uteretur.

4) COELIA, A. U. DCXLVI. lata eſt, eaque cautum, ut, quod unum judicium lege *Caſſia* exceptum eſſet, perduellionis, id quoque tabellas cum reliquis judiciis communes haberet. Cauſam hujus legis ferendae hanc habuiſſe dicitur apud Ciceronem, ut opprimeret C. Popilium inimicum. de Legg. III. 16.

TERENTIA *frumentaria*, vid. *Frumentariae.*

TESTAMENTARIAE, *Cornelia, Furia, Voconia*, de quibus v. ſuis locis.

THORIA, *agraria, Sp. Thorii* Trib. pl. A. U. DCXLVI., qua ſancitum eſt, ne quis, qui agrum publicum in Italia a certo tempore poſſideret, vectigal penderet publicanis. in Brut. c. 36. Sp. Thorius agrum -- vectigali levavit. Appianus de Bello Civ. L. I. p. 623. de hac lege ita: *Βόριος* (leg. *Θόριος*) *δημαρχῶν εἰσηγήσατο νόμον, τὴν μὲν γῆν μηκέτι διανέμειν, ἀλλ᾽ εἶναι τῶν ἐχόντων, καὶ φόρους ὑπὲρ αὐτῆς τῷ δήμῳ κατατίθεσθαι, καὶ τάδε τὰ χρήματα χωρεῖν εἰς διανομάς* -- ſc. *τῷ δήμῳ*, etc. Cautum eſt etiam ea lege de paſcuis nonnihil, ut colligere licet e Cic. de Or. II. 70. Ejus duo fragmenta inſignia edidit Sigonius de Ant. J. I. L. II. c. 2.

TITIA, quae pro Muren. c. 8. laudatur, Pighio ad A. CCCCLXXXVIII. videtur eſſe *C. Titii* Trib. pl., qui illo anno legem tulit, de Quaeſtorum numero duplicando, et provinciis quaeſtoriis ſortiendis, e SCto; qua opinione nihil ſe probabilius a quoquam dici vidiſſe, ait Graevius ad h. l.

TITIAE leges, quae de Legg. II. 6. dicuntur, ſunt *Sexti Titii*, ſeditioſi Tribuni A. U. DCLIV. Tulit *agrariam* legem. v. Cic. de Or. II. 11. Titia, quae memoratur de Legg. II. 12., ſine dubio eſt ejusdem. Nam eodem modo, ut c. 6., jungitur *Liviis.* Atque ex eo loco mihi fit veroſimile, *Titias leges* per enallagen dici pro *Titia lege.*

TRIBUNITIA lex dicitur ſaepiſſime, quod omnes ſciunt, quae a Tribuno lata eſt; ſed illud neglexerunt omnes, quos vidi, animadvertere, *tribunitiam legem* dici etiam eam, quam Pompejus tulit *de Tribunis reficiendis poteſtate priſtina*, quam iis Corn. Sulla ademerat. Act. I. in Verr. c. 16.: *Vident*

ad-

adhuc post legem tribunitiam (quam sc. Pompejus tulit) *unum senatorem vel tenuissimum esse damnatum.* Sic *judicium Junianum* significare potest non solum, quod exercuit, cui praefuit Junius, et sic est in Cluentiana; sed etiam quod fuit de Junio, in quo reus fuit Junius, ut saepe judicia apud Ciceronem a reis vocantur, v. c. judicium Verris, Cluentii.

TULLIA, a *M. Cicerone de ambitu* lata A. U. DCXC., memoratur in Vatin. 15. pro Sext. 64. pro Mur. c. 32. sq., ex quo loco accuratius cognoscere hanc legem licet. Nam ambitus genera ab Sulpitio objecta Murenae commemorantur et refelluntur. Poena etiam acerbior ea constituta esse dicitur, quae in Calpurnia fuit, nempe exilium, v. Muren. 41., idque decem annorum, ut tradit Dio Cass. XXXVII. p. 42. Morbi quoque excusationi poena constituta est etc. v. pro Mur. c. 23.

VALERIA, Agr. III. 2. pr. S. Rosc. 43. L. I. de Legg. etc., est *L. Valerii Flacci* Interregis A. U. DCLXXI., qua L. Cornelium Sullam Dictatorem creavit, tulitque, ut omnia, quae fecisset, rata essent, possetque impune, quem vellet, indicta causa interficere.

VARIA lata est a *Q. Vario Hybrida* Trib. pl. A. U. DCLXII. *de majestate*; qua sancitum est, ut quaestio haberetur de iis, quorum opera consiliove Socii contra populum Rom. arma sumsissent. Nam eo anno Coss. L. Julio Caesare et P. Rutilio Lupo ortum est bellum in Italia, quod Sociale, Marsicum et Italicum appellatur. Hujus legis frequens mentio ap. Ciceron., v. c. pro Mil. c. 36. in Brut. c. 56. 88. Quaest. Tusc. II. 24. etc. Sed in loco postremo Bohierius, Vir summus, intelligi vult aliam legem Variam *de incestu*, quod Valerius M. III. 7. M. Antonium de incestu accusatum tradit, eumque locum huc retulere interpretes. Sed temporum ratio facile arguit hanc sententiam. Cicero dicit se *vidisse* Antonium pro se dicentem causam lege Varia. At accusatio de incestu facta est anno quaesturae provincialis; quam Pighius refert ad A. U. DCXL., quo Cicero natus nondum erat. Necesse igitur est, ut idem post etiam accusatus sit de majestate e lege Varia, cum Cicero jam forum attigisset.

VATINIA, *P. Vatinii* Trib. pl. A. U. DCXCIV. Consule Caesare lata, *de repetundis*; ut repetundarum judicio liceret, alterna consilia rejicere, unde ipsa *lex de alternis consiliis rejiciendis* dicitur in Vatin. c. 11. *Consilia* sunt judices omnes, quos Praetor sortitus est; eos omnes ex hac lege semel rejicere licet reo, semel accusatori; cum antea nonnullos tantum rejicere liceret ex eodem consilio utrique, quorum

loca ſubſortitione Praetoris replebantur. *Alterna conſilia rejicere* ergo eſt idem ac *alterius rejicere conſilia*, ut Verr. II. 13. *cum alternae civitates rejectae eſſent*; pro alternis, ſemel ab accuſatore, ſemel ab reo.

VATINIA ejusdem Tribuni, qua Caeſari, cui jam lege *Sempronia* de provinciis Senatus Galliam ulteriorem attribuerat, etiam citerior cum Illyrico et tribus legionibus ſtipendiisque in quinquennium data eſt, in Vatin. c. 12. De hac lege etiam capiendus locus videtur c. 15., ubi reprehendit Cicero Vatinium, *quod ſua lege factus ſit legatus Caeſaris in Gallia*. Nam quod Manutius putat, legem ab eo latam, ut legati provinciales a populo crearentur, nullo idoneo teſtimonio demonſtrari poteſt.

VATINIA alia rogatio, ſed non perlata, memoratur in Vat. c. 9. ſq., qua latum eſt, ut quaeſtio haberetur de iis, quos L. Vettius, qui in Senatu confeſſus eſſet, ſe cum telo fuiſſe et Cn. Pompejum occidere voluiſſe, participes illius conſilii fuiſſe diceret.

De VI leges, *Plotia* et *Lutatia*.

VIARIA lata a *C. Curione*, Paullo et Marcello Coſſ. A. U. DCCIII., *de viis muniendis*, non disſimilis agrariae Rulli. Coelius ep. 6. Ad hanc ferendam legem quid Curionem impulerit, docet Appianus B. C. L. II. p. 732. ed. Toll. Nempe quod aere alieno oppreſſus pecuniam acceperat a Caeſare, ne ſibi in tribunatu adverſaretur. Hanc mercedem ne fruſtra accepiſſe et Pompejanis aliqua ratione adverſari videretur, quod facile intelligebat, eos huic legi repugnaturos eſſe: *Εἰςηγεῖτο βαρυτάτας ὁδῶν πολλῶν ἐπισκευάς τε καὶ κατασκευάς, καὶ αὐτὸν ἐπιστάτην αὐτῶν ἐπὶ πενταετὲς εἶναι*; quae verba ſimilitudinem ejus cum *Servilia agraria Rulli* ſatis demonſtrant. Sed fortaſſe etiam eadem ornamenta poteſtatis, eandem poteſtatem in provinciis dedit, quam *lex Servilia*. Ex ep. ad Att. VI. 1. etc. mihi videtur colligi poſſe, conſtitutum fuiſſe vectigal aerario ſolvendum, in vehicula, eſſeda, rhedas, lecticas, equos, etc., quibus in itineribus uterentur, ut ea pecunia in viis muniendis conſumeretur. Nam cum Vedius Ciceroni obvius factus eſſet cum duobus eſſedis et rheda, equis juncta, et lectica et familia magna; horum cauſa dicit Cicero, Vedio ſolvendum ex lege Curionis, ſi perferatur, ſeſtertia centena. Id vectigal ſimile fuiſſet ex parte ei, quod nos dicimus *Geleite*, quod in vias muniendas impenditur, hoc certe ſub titulo exigi ſolet. Quidam

hanc

hanc legem male *Vivariam* aut *Vinariam* aut *Vineariam* appellant. v. Contarenus de Frum. Larg. c. 9. Lipf. Elect. I. 8.

VILLIA, v. *Annales.*

VOCONIA, lata a Q. *Voconio Saxa* Trib. pl. A. U. DLXXXIV. fuadente Catone. Eft *teftamentaria*, de mulierum hereditatibus: qua fancitum eft, ut, *qui poft A. Poftumium et Q. Fulvium Cenfores cenfus effet, ne heredem virginem, neve mulierem, faceret.* Cic. in Verr. I. 42. neve mulier legati nomine plus caperet, quam heres. ibid. 43. Eadem lex laudatur pro Balbo c. 8. de Fin. II. 17. de Senect. c. 5. *Cenfi* e Voconii mente fine dubio erant *cives*, quod nemini licebat, deferre ad Cenforem rem fuam, nifi qui civis Rom. effet. Sed in hoc verbo calumniabantur, qui rem fuam ad uxorem aut filiam transferre cuperent. Nam cum illis temporibus lex cenfus Serviana, de vendendis incenfis, non acerbe aut fevere fatis fervaretur, et multi cives Rom. incenfi effent, (caufas vid. ap. Perizon. libro mox memorando p. 129.) hi, qui feminam heredem faciebant, propterea fe lege Voconia teneri negabant, quod incenfi effent. Atque hac calumnia verbi *cenfus* eludebant legem, Praetoribus facilibus in re dura. Nam ex Verrinae l. c. intelligi poteft, Praetores ante Verrem omnes ex hac calumnia decreviffe, et hereditates hoc modo ad filias mulieresque tranfire potuiffe. Qui autem cenfi erant, adeoque legem eludere calumniando non poterant, heredem fiduciarium faciebant, h. e. qui hereditatem cerneret quidem, fed deinde filiae, aut cuicumque teftator voluiffet, redderet, fi honeftus effet. Nam fi quis perfidus negabat fe hereditatem filiae redditurum, cogi non poterat. v. de Fin. II. 17. De hac lege multi, in primis Balduinus, fed omnium optime Jac. Perizonius in Diff. de lege Voconia, qui primus hujus legis vim accurate perfpexit. [Cic. de Rep. III. 10. Zimmern üb. d. Lex Vocon. in deffen u. Neuft. röm. rechtl. Unterf. Bd. 1. p. 311 — 331. Savigny üb. d. Lex Vocon. in d. Abh. d. hift. phil. Claffe d. Akad. d. Wiff. zu Berl. a. d. J. 1818 — 19. Berl. 1821. p. 1 — 20. R.]

INDEX

INDEX GEOGRAPHICUS.

A.

de *nidum Acherontiae* appellat Horatius, Od. III. 4. 14.

ACTIUM, urbs et promontorium Acarnaniae prope finum Ambracium, pugna inter Octavium et Anton. nobilitatum, Fam. XVI. 6.

ACTIUM CORCYRAE, ad Att. VII. 2. Locus f. portus infulae Corcyrae, cui infulae nomen adjicitur, ne cum Actio Acarnaniae confundatur.

ACULANUM, ad Att. XV. 2. putant effe idem cum *Aeculano*, quod eft oppidum in Hirpinis. Sed Manutius negat, locum fanum effe, et conjicit *Herculanum*, quod non longe abeft a Pompejano: pro *Aeculanum* dicitur et *Eclanum*, in Itinerar. Anton. ubi vid. Weffelingium. conf. Goefii Ind. in fcript. R. Agr.

ADRAMITENUS, p. Flacc. 13. fi vera lectio effet, effet ab Adramitis, parte Sabaeorum, in Arabia felici. vid. Bochart. G. S. P. I. L. II. c. 13. Sed non eft dubium, quin, auctoribus doctis viris, legendum fit:

ADRAMYTTENUS, ab Adramytteo f. Adramyttio, nobili Myfiae urbe in maritima ora.

ADRIANUM MARE, ad Att. X. 7. quod vulgo *Adriaticum* dicitur. Sic etiam dicitur in Pifonem, et apud Horatium.

ADRUMETUM, pro Flacc. 28. oppidum Africae propriae, Byzacenae provinciae caput. Sed non eft dubitandum, quin cum Graevio recipiendum fit e Camerarii, Urfini, Sylvii conjectura *Adramyttium*. Quid enim *Adrumetum* Africae ad Praetorem Afiae ejusque legatum? Ceterum in nomine *Adramytii* ita variant veteres libri, ut non mirum, fi hujusmodi error in Ciceronem irrepfit. v. Duker. ad Thucyd. V. 1. et Weffeling. ad Anton. Itin. p. 335.

AEDUI, populi in Gallia Lugdunenfi. [Scribuntur etiam *Haedui*, *Hedui*, *Edui*, ap. Strab. *Ἔδουοι*, ap. Ptol. *Αἴδουοι*. Fam. VII. 10. R.]

AEGAEUM MARE, inter Afiam et Europam; hinc Graeciam Macedoniamque, illinc Cariam et Ioniam, adluens, (Manil. 18. Legg. III. 16.)

AEGINA, infula in finu Saronico, inter infulas Graeciae minores, circa Peloponnefum, (Fam. IV. 5.)

AEGINETAE, de Offic. III. 11. incolae infulae *Aeginae*.

(AEGYPTUS in Africa feptentrionali verfus orientem fita. Her. III. 2. Att. II. 5. IX. 11. [in Pif. 21. in Rull. 16. R.] Unde)

(AEGYPTIUS, incola Aegypti, de N. D. I. 16. 36. III. 15. Tufcul. V. 27. Rex *Aegyptius*, in Pif. 21.)

AEMILIA, ad Div. X. Ep. 30. Via in Gallia Cispadana a Placentia ad Ariminum, ita dicta, quia ab Aemilio Lepido ftrata eft.

AENARIA, ad Att. X. 13. infula oppofita Campaniae, quae et *Pithecufa* dicitur. Bochart. G. S. P. II. L. I. c. 33. mavult *Enaria* fcribi ab *enaribus*, i. e. fimüs, quod et Salmafio placebat, reprehenfo a Voffio ad Melam, p. 519. qui a fodinis aerariis dictam putat. Plinius H. N. III. 6. a figlinis doliorum Pithecufam dictam putat.

AENUS, ex emend. Turnebi Adverf. XX. 28. pro Flacco 14. Thraciae urbs antiquiffima, Homer. Iliad. δ. 520. laudata, ad oftium orientale Hebri. Locis de hac urbe a Cellario G. A. T. I. p. 1061. allatis addendus hic Plinii H. N. XVII. 4. *Vites aduri - - Aenos fenfit admoto Hebro*. Pro *Aeno* ap. Ciceronem olim lectum *Aemo*, et inde *Haemo*, non eft mirum, cum facilis confufio fit. In Actis Concil. Conftantinop. II. Coll. 8. p. 240. fubfcribit Paullus epifcopus *Aemorum*, pro *Aeniorum*. v. Weffeling. ad Hierocl. p. 634. ubi plures de auctore urbis fcriptores laudantur.

AEOLIA, regio Afiae minoris maritima, quae a Lydia usque ad Hellespontum, atque Propontidem

AL-

ALBANUS *lacus*, de Div. I. 44.

ALBENSES, ad Herenn. II. 28. Varro de L. L. VII. p. m. 91. *Cum duae ſint Albae, ab una dicuntur Albani, ab altera Albenſes:* nempe ab ea, quae eſt ad lacum Fucinum.

ALENTINUS, vid. *Halentinus*.

ALETRIENSIS, pro Corn. Balb. 22. et

ALETRINAS, or. pro Cluent. 16. ab oppido Aletrio Latii in Hernicis.

ALEXANDRIA, Acad. IV. 4. eſt Aſiatica in Troade.

(ALEXANDRIA, Aegypti urbs, ad Her. III. 2. Verr. V. 56. Agr. I. 1. II. 16. 17. Att. II. 5. in Rull. 16. in Piſ. 21. Unde)

(ALEXANDRINUS Rex, (Ptolemaeus Auletes) Piſ. 21. *Alexandrini* Alexandriae cives l. l.)

ALGIDA, Or. 45. terra circa Algidum montem et urbem in Latio.

ALIFANUS ager, Agrar. II. 24. circa Alifas, oppidum Samnitium, inter Venafrum et Sabati confluentem, ſupra laevam Vulturni ripam.

ALIPHERA, ad Att. VI. 2. urbs maritima Achajae.

ALLIENSIS, ad Att. IX. 5. ab Allia fluvio, ad quem infelix cum Gallis pugna facta, de qua Liv. L. V. 38. unde *Allienſes dies* dicti infelices, nefaſti.

ALLOBROGES, populi Galliae Narbonenſis, quorum caput *Geneva*. [cf. Caeſ. B. G. I. 6. ſſ. R.] (III. Catil. et p. Fontejo ſaepe commemorantur.)

(ALPES, montes altiſſimi Galliam ab Italia diſterminantes, de Prov. proc. 14. etc.)

ALSIUM, ad Att. VIII. 50. oppidum in ora Etruriae.

ALSIENSE, ep. 6. ad Div. lib. IX. praedium dictum ab Alſio.

ALYZIA, ad Div. XVI. 2. oppidum Acarnaniae, citra Leucadem a Patris Italiam verſus.

AMALTHEA, ad Att. I. 13. villa Attici in Epiro, cujus ſaepe mentio fit, Att. II. 20.

AMALTHEUM, ad Att. I. 15. gymnaſium in Amalthea fuiſſe videtur. vid. Ind. Graecum.

AMANUS, ad Div. II. ep. 10. Mons Ciliciae a Tauro procurrens, et ejus quaſi ramus, ab oriente Ciliciam claudit, et a Syria dirimit, (ad Div. XV. 4.) Unde

AMANIENSIS, ad Div. lib. II. ep. 10. incolae montis Amani in Cilicia.

AMANTIA, Phil. XI. 11. oppidum in ora Illyricana.

AMBRACIA, ad Brut. 5. urbs Theſprotiae in Epiro, ad ſinum Ambracium. Unde

AMBRACIOTA, Tuſc. Q. I. 34.

AMERIA, municipium in Umbria. Unde *Amerini*, (p. Roſc. Am. 6. 7.)

AMESTRATINUS, Verr. L. III. 39. V. 51. ab Amaſtra ſ. Ameſtrato oppido Siciliae, mare verſus, ad Haleſum fluvium.

AMISUS, p. Leg. Man. 8. oppidum nobile Ponti.

AMPHICTYONES, de Inv. II. 23. commune Graeciae concilium, cujus ſaepe mentio apud Demoſthenem. v. van Dalen Diſſ. de Concilio Amphictyonum.

AMPHILOCHIA, in Piſon. 40. ager circa Argos, Amphilochorum urbem in Acarnania.

AMPSANCTUS, de Div. I. 36. Lacus peſtilentis vaporis in Hirpinis. de quo vid. Virgil. Aen. VII. 565. ſqq. et ibi Interpretes.

ANAGNIA, dives urbs in Hernicis, (Att. XVI. 8.) Virgil. Aen. VII. 684. Unde

ANAGNINI, Philip. II. 41. Att. XVI. 11. et

ANAGNINUM, ad Att. XII. 1. praedium in agro Anagniae, (ad Q. Fr. II. 7. Att. XII. 1. XV. 20.)

ANCON, ad Att. VII. 11. eadem, quae vulgo *Ancona*, urbs maritima in Agro Piceno. Ancon autem eſt uſitatius veteribus. v. Oudendorp. ad Caeſ. B. C. I. 12. Hinc

ANCONITANUS, Or. pro Cluent. 14.

AN-

ARGI.

ARGI, urbs Argolidis, unde
ARGIUS, Tusc. Q. I. 47. *Argia Sacerdos*.
ARGIVUS, Brut. 13.
ARGOLICUS, de Fin. V. 18.
ARGILETUM, ad Att. XII. 32. mons urbis Romae, ubi Cicerones domum aut tabernas habuisse videntur; unde *Argiletanus*, ad Att. I. 14.
ARGINUSAE, Off. I. 24. insulae tres prope Lesbum, ad quas Lacedaemoniorum dux Callicratidas ab Atheniensibus in bello Peloponnesiaco victus est.
ARICIA, Agr. II. 35. oppidum Latii sub Albano monte. Unde
(ARICINUS, Phil. III. 6. uxor *Aricina*, municipium *Aricinum*.)
ARIMINUM, Verr. I. 14. Umbriae oppidum, trans Apenninum ad mare situm. Unde
ARIMINENSES, in Verr. Lib. I. 12. Caecin. 35.
ARIOPAGUS, ad Att. V. 11. mons, ubi Mars judicatus erat; deinde judicium Atheniensium; unde *Ariopagitae*, de Div. I. 30.
[ARMENIA, de Div. II. 17. Asiae regio, cf. Plin. H. N. VI. 8. 9. R.]
ARMENII, populi Asiae, p. Murena 15.
ARNIENSIS, de Lege agrar. II. 29. tribus Rom. et regio Etruriae.
ARPI, ad Att. IX. 3. oppidum Apuliae.
ARPINUM, ad Att. II. 11. urbs Italiae et municipium, duobus civibus C. Mario et M. Cicerone nobilitatum, unde *Arpinates* dicuntur: et *Arpinas*, ad Att. I. 6. V. 1. IX. 6. de praedio.
ARRETIUM, ad Div. XVI. ep. 12. oppidum Etruriae, unde *Arretini* dicuntur. pro Caecina c. 33. pr. Mur. 24. etc. ad Att. I. 19.
[ARSINOË, in Pis. 37. Aetoliae urbs. R.]
ARTEMITANI, ad Att. I. 19. Sed legendum cum Graeviana *Arretini*. *Artemita* enim nulla fuit in Italia, quod constet. v. Intt. ad Anton. Itiner.

ASCULUM, Brut. 46. oppidum in Agro Piceno, quod et *Asclum* dicitur, et ap. Hieroclem *Ἄσκλος*. unde p. Sull. 8. *Asculani*. Brut. 46.
(ASIA, provincia Rom., cujus fertilitas et copiae laudantur, p. Manil. 6. Unde)
(ASIATICUS, Brut. 13. oratores *Asiatici*. Manil. 22. 23. bellum *Asiaticum* s. Mithridaticum. Cognomen Scipionis, quem vide.)
ASPENDUM, in Verr. Lib. I. 20. urbs Pamphyliae.
ASSORINUS AGER, in Verr. Lib. III. 18. circa *Assorum*, Siciliae oppidum inter Agyrium et Ennam. Verr. IV. 44.
ASSYRIA, de Fin. II. 32. pars Asiae majoris, ultra Tigrin, unde *Assyrii* dicuntur, de Div. I. 1.
ASTURA, ad Div. VI. ep. 19. ad Att. XII. 40. flumen Latii, in quo insula ejusdem nominis, ubi Ciceronis villa.
ASTYPALENSIS, de N. D. III. 18. ab *Astypalaea*, insula maris Cretici, unde rectius dicitur *Astypalaeensis* quam *Astypalensis*, et sic est in Davisiana.
ATANDRIUS s. ANTANDRIUS, ad Q. Frat. I. 2. ab oppido Mysiae *Atandro* s. *Antandro*, ut Strabo appellat, et vulgo laudant; idque rectius videtur Cel. Wesselingio ad Hieroclem p. 661. qui *Ἄτανδρος* habet.
ATELLA, de Lege agrar. II. 31. oppidum Campaniae inter Capuam et Neapolim. Dicitur *Atellanum* municipium, ad Q. Fr. II. 14. et *Atellanius versus*, de Div. II. 10. e fabula Atellana.
ATHAMANUM GENS, in Pison. 40. populus Athamaniae, regionis Graeciae, de cujus situ disputant, aliis ad Illyricum, aliis ad Thessaliam, aliis ad Aetoliam, ad Epirum denique aliis referentibus.
(ATHENAE, celeberrima totius Graeciae urbs, cujus laudes de Or. I. 4. Att. V. 10. Caecil. 12. Unde)
(ATHENIENSES, Flacc. 26.)
ATHOS, mons Macedoniae, a Xerxe perfossus, de Fin. II. 54.

Itinerario Antonini p. 272. occurrit *Blandona*, sed nec loca conveniunt, nec illud ipsum nomen a suspicione corruptionis liberum est. In libris antiquis fere est *Blandenone* in ablativo, unde verum nomen videtur *Blandeno*.

(BLAUDENIUS, ab urbe Blauda, unde Zeuxis ortus, ad Q. Fr. I. 1.)

BOEOTIA, regio Graeciae, Euripo, Attica, Phocide et Locride cincta. Unde *Boeotius*, Div. II. 25.

BONONIA, urbs Galliae Cispadanae. (Unde *Bononiensis*, Brut. 46.)

BORIA vel BOREA, ad Attic. XVI. 4. urbs Africae, forte ad promontorium *Boreum* in Cyrenaica, ad Syrtim majorem: Plin. V, 4. sed nomen dubium est. Procopius περὶ τῶν κτισμάτων VI. 2. memorat urbem *Borium*, ultimam Pentapoleos versus occidentem, quae et memoratur in Itin. Anton. p. 66. ubi vid. Suritam et Cel. Wesseling.

BOSPORUS, Mur. 15. fretum, quod Propontidem et Pontum Euxinum committit: a quo dicuntur:

BOSPORANI, L. Man. 4. populi ad Bosporum Asiatici.

BOVIANUM, Cluent. 69. oppidum Samnitium.

BOVILLAE, ad Att. VI. 13. oppidum non procul a lacu Albano ad viam Appiam, ad quod Clodius a Milone interfectus est, quam caedem Cicero *pugnam Bovillam* vocat. Ap. Front. de Colon. p. 103. est etiam *Bovilla*.

BOVILLUS, adj. ad Att. V. 13.

BOVILLANA vicinitas, pro Planc. 9.

BOVILLANUS FUNDUS, ad Q. Fr. III. 1. 2. ab ignobili loco in Arpinati, non Bovillis illis, quae sunt ad Appiam.

(BRITANNIA, Anglia, Albion, regio nota, ad Q. Fr. II. 16. de N. D. II. 34. Unde *Britannicus*, de N. D. III. 10.)

BRUNDUSIUM, oppidum in Calabria, portu in primis nobili, e quo trajectus in Graeciam, ad Att. V. 5.

BRUTII, populi magnae Graeciae, p. Caecin. 19.

BULLIENSES, in Pison. 40. sine dubio a *Bullide*, Macedoniae (proprie Illyriae) urbe et Caesari de B. C. III. 40. memorata, unde F. Ursinus rescribebat: *Bullidenses*, ut habet idem Caesar l. c. c. 12. item Plinius major IV. 10. Phil. XI. 11. dicitur *Byllis*, ad Div. XIII. 42. *Bulliones*.

BUTHROTUM, oppidum Epiri, in quo Atticus domum habuit. De ejus urbis causa saepe est in epp. ad Att., quae cognoscitur optime ex epistola ad Plancum, ad Att. XVI. 16.

BUTHROTUM, ad Att. IV. 8. adjective. [*Buthrotius*, adj. ad Att. XIV. 10. 11. R.]

BYLLIS, Philip. XI. 11. oppidum in ora maritima Macedoniae, s. Illyriae, quod et *Bullis* dicitur: unde in libris *Bullienses* s. *Bullidenses* et *Byllidenses*. vid. Var. Lect. ad Caes. de B. C. III. 12. 40. et viros doctos ad Liv. XXXVI. 7. inpr. Drakenb. ad XLIV. 30.

(BYZANTIUM, urbs Thraciae ad Bosporum Thracium, p. Domo 20. ad Q. Fr. II. 9. Unde *Byzantinus* adj. l. l. et *Byzantius*, de Prov. cons. 3. urbs *Byzantiorum*.)

C.

CAESENA, ad Div. XVI. 27. oppidum in Gallia Cispadana Senonum.

CAICUS, Flacc. 29. amnis Mysiae.

CAJETA, ad Att. I. 3. portus celeber Italiae, ad mare inferum, prope Formias, ubi erat Ciceronis Formianum. Casaubono h. l. et ep. 4. videbatur *Cajeta* pro Ciceronis Formiano dici. Nihil opus, si locum inspexeris. Exposita dicit signa in portu Cajetano, seque misssurum, qui pro vectura solveret et auferret signa.

CALACTA, in Verr. lib. III. 43. oppidum Siciliae post Halesam, unde *Calactini*, Verr. III. 43.

dia inter Flaminiam et Aureliam. Nomen habet a *Cassio*, incertum, quo.

CASSINAS fundus, Philipp. II. 40. M. Varronis, de quo vid. de R. R. III. 5. pro *Casinum*, unde *Casinas* et *Cassinas* fit. Quamquam et *Cassium* pro *Casinum* invenitur ap. Frontin. l. c. p. 134. pro quo tamen forte legendum *Cassinum*.

(CASSIOPE, oppidum et portus Epiri, ad Fam. XVI. 9.)

CASTULONENSIS saltus, ad Div. X. ep. 38. in Hispania Tarraconensi prope urbem *Castulonem* ad ripas Baetis situm.

(CATADUPA, Somn. Scip. 5. loca, ubi Nilus magno cum sonitu se praecipitat.)

CATINA, in Verr. II. 75. urbs Siciliae, unde *Catinenses*, Verr. III. 43. de ea v. Dorvillii Sicula c. 13.

CAUCASUS, Tusc. II. 10. mons Asiae, Iberiam et Albaniam a septentrione claudens.

CAUDICINI, de Offic. III. 30. oppidum Samnii, a quo *furcae Caudinae*, *pax Caudina* dicuntur: item *Caudinum proelium*, Cato 12.

(CAUDIUM, oppidum Samnii, de Off. III. 30.)

CAUNII, ad Q. Fr. I. 1. 11. cives *Cauni*, de Div. II. 40. urbis Cariae maritimae: ubi et est *Cauneus*. *Ficus Cauneae* in magno pretio in Italia erant, vid. l. c. sunt enim Caricae optimae. Frustra Gron. ad h. l. malebat *Cauniae*, item Duk. et Drakenborch. ad Liv. XXXIII. 20. nam utrumque rectum est, ut *Alexandria* et *Alexandrea*: et e *Cauneus* (*Cauneas*) melius intelligitur omen (*cave ne eas*) quam e *Caunius*. De urbe *Cauno* dignus est qui conferatur Cel. Wesseling. ad Hieroclis Synecdemum p. 685.

CELTIBERI, Tusc. II. 27. populi Hispaniae Tarraconensis, a

CELTIBERIA, Phil. XI. 5. regione Hispaniae Tarraconensis.

CENTURIPAE, Verr. IV. 29. oppidum Siciliae XII m. p. ab Aetna, ut est in Itiner. Anton. p. 93. Sed ibi est *Centuripa*, quod Wesselingio neutrum pl. videtur. Recte. (v. Dorvillii Sicula p. 167. qui in jugis Aetnaeis ponit: hodie *Certolibi*.) Nam sic Strabo L. VI. pag. 417. ed. Almel. *Κεντόριπα κεῖνται*, et sic saepius. Hinc

CENTURIPINUS, in Verr. II. 58. III. 45.

CEOS, ad Att. V. 12. insula celebris e Cycladibus; dicitur et *Cea*; patria Simonidis. (Unde *Ceus*, incola insulae, de Div. I. 57.)

CEPHALEDUM, in Verr. II. 52. oppidum Siciliae: de nominis varia scriptura et terminatione vid. Interp. ad Strab. L. VI. l. c. et Wesseling. ad Ant. It. p. 92. Hinc *Cephaleditani*, in Verr. II. 52. (*Cephaleditana* civitas, Verr. III. 43.)

CERAMICUS, ad Att. I. 10. locus celeber Athenis duplex, alter in urbe, alter extra urbem, cujus saepissime apud Graecos mentio. De utroque docte scripsit Meursius in libello de *Ceramico gemino*, qui extat Thes. Gronoviani T. IV.

CHALCEDONIUS, a *Chalcedone*, urbe Bithyniae, de Or. III. 32.

CHALCIDICUS EURIPUS, de Nat. D. III. 10. fretum inter Euboeam et Graeciam continentem, quod nomen habet a *Chalcide*, Euboeae urbe, septies die ac nocte reciprocans de vulgari fama. Plin. II. 97. Mela II. 7. ad q. l. vid. Vossium p. 510. 511. inpr. Liv. XXVIII. 6. qui illius freti naturam breviter, sed accurate describit.

(CHALDAEI, Babylonii, astrologi, de Div. I. 1. II. 41. Unde)

(CHALDAICUS, adj. de Div. II. 42.)

CHAONIA, ad Att. VI. 3. regio Epiri.

(CHARYBDIS, locus in mari Siculo periculosus navigantibus, translate usurpari solet pro voragine. Verr. L. V. 56.)

COL-

COLCHIS, regio ad litus orientale Ponti Euxini notiffima, cujus populi *Colchi*, ad Att. IX. 10.
COLLATIA, Agrar. II. 35. oppidum Latii non procul ab urbe Roma.
(COLLINA, porta urbis Romae, de Leg. II. 23.)
COLOPHON, urbs Ioniae celebris, p. L. Manil. 12. unde *Colophonii*, ad Div. XIII. 69. de Div. I. 3.
COMENSIS, ad Att. V. 11. a *Como* f. *Novocomo*, colonia Transpadana Galliae Cisalpinae.
(COMITIUM, erat Romae locus, in quo habebantur comitia. Verr. III. 4.)
COMMAGENE, ad Div. III. 10. pars Syriae, Amano monti et Euphrati interjecta: unde *Commagenus*, ad Att. II. 12.
COMMORIS, ad Div. XV. ep. 4. vicus vel caftellum Ciliciae in Amano monte.
CONSENTINI, de Fin. B. I. 3. cives oppidi *Confentiae* in mediterranea Brutiorum.
(COOS, *Cous* f. *Cos*, infula, ad Att. IX. 9. Unde)
(COUS, (adj.) in Verr. IV. 60. ab infula *Co*; inter Afiaticas fita ad oram occidentalem, in qua urbs eodem nomine, de Div. I. 13. Venus *Coa*.)
CORCYRA, infula nota Graeca a parte occidentali, cujus populi *Corcyraei*, ad Fam. XVI. 9.
CORDUBA, urbs in Hifpania ulteriori f. Baetica, Verr. IV. 25.
CORFINIUM, ad Att. VIII. 3. etc. municipium in Pelignis, cum bello Italico, tum civili Caefaris nobilitatum. v. Caef. de B. C. L. I. unde *Corfinienfis*, ad Att. VIII. 5.
CORINTHUS, urbs Achajae, ad Ifthmum; a Mummio deleta et a Jul. Caefare inftaurata: a qua dicuntur *Corinthia vafa*, Rofc. Amer. 46. Tufc. II. 14. et *Corinthium aes*, ad Att. II. 1. etc. factitium, e variis metallis artificiofe miftum et ante Corinthum a Mummio deletam notum. v. Dukerus ad Flor. II. 16. Bochartus Hieroz. II. 6. 16. Forte poft eam dirutam primum Romae innotuit, cum in praeda Corinthia figna et vafa ex hujusmodi aere facta Romam perlata effent. (*Corinthius* ager, Agr. I. 2.)
CORIOLANUS, ad Att. IX. 10. a *Coriolis*, urbe Latii ad viam Appiam.
CORYCUS, ad Div. XII. 13. oppidum Ciliciae.
COSANUM, ad Att. IX. 6. 9. ager urbis *Cofae* in Etruria.
(COSSUTIANAE *tabernae*, locus ignobilis et obfcurus, ad Fam. XVI. 27.)
CRABRA AQUA, Agrar. III. 3. aquae ductus ex agro Tufculano ad urbem deductus: unde et Tufculana dicitur Balb. 20. fed poft Tufculanis aqua Crabra relicta fub Augufto. v. de ea Frontin. de Aquaeduct. n. 9. Nuper de ea disputatum eft in quaeftione de fitu Tufculanae villae Ciceronis.
CRANNON, de Or. II. 6. urbs Theffaliae: melior fcriptura eft *Cranon*, ut docet Drakenb. ad Liv. XXXVI. 10. qui et h. l. fic fcribi tradit in Cod. Trajectino.
CRATER, ad Att. II. 8. fuit finus inter Mifenum et Minervae promontorium amoeniffimus, de quo v. Strabo L. V.: in eo et Bajae.
CRETA, infula Graeca inter Aegaeum et Cyrenaicum mare, (p. Flacco 13. Unde)
(CRETENSIS, i. q. *Cres*, p. Flacco 3. de N. D. III. 21.)
(CRETICUS, cognomen Metelli, quod Cretam devicerat, ad Att. I. 19. pro Flacco 13.)
CRETES, Tufc. II. 14. incolae Cretae. (Epimenides *Cres*, de Div. I. 18.)
CRODUNUM, pro Fontej. 5. pro quo alii *Crodunum* legunt: locus fuit obfcurus in provincia Gallia, forte non procul Tolofa.
CROMMIU-ACRA, ad Div. XII. ep. 13. promontorium Cypri, *Κρομμύου ἄκρα* Gr. contra Anemurium, promontorium Ciliciae. v. Victor. ad h. l.

II. 72. v. Harduin. ad Plin. XXXIII. 11. *Deliacus Gallinarius*, Acad. II. c. 26. cf. c. 18. v. Taylor ad Marmor Sandvicense p. 57.

DENSELETAE, in Pison. 34. Thraciae populi; etiam *Denteletae* dicuntur.

DERTHONA, ad Div. XI. ep. 10. urbs Liguriae, inter Genuam et Placentiam sita, colonia Romanorum.

DIANIUM, in Verr. Lib. I. 34. V. 36. oppidum in Hispania Baetica maritima, dictum a Diana, praecipue ibi culta.

DIONYSIPOLITAE, ad Q. Fr. I. 2. 2. pro quo Ursinus: *Dionysopolitae*, a *Dionysopoli*, Phrygiae urbe, quae ad Ciceronis provinciam Ciliciam pertinuit, de qua loquitur Cicero.

DODONA, urbs Epiri, in cujus querceto templum Jovis et oraculum, quod dicitur *Dodonaeum*, de Div. I. 1.

DOLOPES, populi Epiri, in Pis. 37. 40.

DOMITIA VIA, pro Font. 4. in Gallia provincia, quam nomen tulisse putat Hotomannus a Cn. Domitio, qui Pro - Cos. cum Gallis et Allobrogibus bellum gessit.

DORES, populi Graeciae, in Aetolia, a Doro, filio Hellenis, qui terram illam primus occupavit, pro Flacc. 27.

DORYLENSES, pro Flacc. 17. incolae oppidi *Dorylaei*, quod erat in Phrygia.

DREPANITANUS, in Verr. II. 57. a *Drepano*, Siciliae oppido et promontorio.

(DURIENSE proelium, cf. *Turiense*.)

DYMAEI, ad Att. XVI. 1. a *Dyma*, urbe Achajae, in quam Pompejus bello piratico magnum numerum piratarum locaverat, ut, quoniam ea urbs mediterranea esset, a rapinis maritimis abstraherentur.

DYRRHACHIUM, celebris urbs in Illyrico, ad mare, unde in Italiam trajectus erat, in Pis. 38. (Inde *Dyrrhachinus*, de Prov. cons. 3.)

E.

ECBATANA, L. Manil. 4. *Mediae* caput, quod Tigranes, Rex Armeniae, tenebat. Armenii enim Medis aliquot provincias eripuerant, atque cum his etiam Ecbatana, totius Mediae caput. v. Graev. ad h. l. Multa de hac urbe lectu digna habet Bochart. Geogr. S. P. I. L. III 14. ubi inter alia docet, nomen habere a diversicoloribus pinnis septem murorum, quibus cincta fuit.

EDISSA, in Verr. lib. V. 34. urbs Siciliae cum portu, cujus nemo praeter Ciceronem mentionem fecit. Sed Cluverius ex conjectura legit, Graevius autem e Codd. Mss. Franc. et Reg. restituit *Odysseae*, quae urbs fuit ad promontorium Odysseum post Pachynum in australi latere. Sed Bochartus Geogr. S. P. II. L. I. c. 29. ostendit, *Edissam* esse Phoenicum coloniam, idque nomen a Graecis mutatum in *Odysseam*, non intelligentibus vim nominis, quod locum myrtis frequentem significat, et putantibus, ab Ulysse dictam, qui prope eam Hecubae cenotaphium erexit.

EDUI, v. *Aedui*.

EGGYNA, sc. civitas, in Verr. III. 43. male pro *Engyna*, quod vide. cf. Cluver. Sic. Antiq. II. 11.

(ELEA, urbs magnae Graeciae, de N. D. III. 33. Unde *Eleates*, Tusc. II. 22. et *Eleatici* philosophi, IV. 42.)

ELEUSIS, s. ELEUSIN, de Nat. Deor. I. 42. ad Att. VI. 1. oppidium Atticae Megaram versus, ad dextram ripam Cephisi, celeberrimum *initiis* s. *mysteriis*, Nat. D. I. 42. Libri quidam scripti et edd. habent *Eleusinam*, ut aliis veterum scriptorum locis: sed eam terminationem Ciceronis aevo jam usitatam fuisse, meri-

ſius et Cel. Dukerus. Defendit contra J. Gron. ap. Tacit. A. IV. 43. ubi eadem ſcriptura. Et ſunt alia quoque nomina diverſae ſcripturae, ut *Arabs* et *Arabus*. Virg. Aen. VII. 605. Ovid. Her. XV. 76. ubi v. Intt.

ERYMANTHIA bellua, Tuſc. II. 8. ab *Erymantho*, monte Arcadiae: *Erymanthius* aper, Tuſc. IV. 22. Verr. IV. 43.

ERYTHRAE, Verr. I. 19. oppidum Ioniae. (Unde *Erythraeus*, de Div. I. 18. Sibylla *Erythraea*.)

ESERNIA, ſ. *Aeſernia*, ad Attic. VIII. 11. oppidum Samnitium ad laevam Vulturni.

ESQUILIAE, de Nat. Deor. III. 25. mons, in quo Romae pars poſita, a quo dicebatur *Esquilina porta*, Cluent. 13. item in Piſon. 23. etc.

(ETRURIA et *Hetruria*, regio Italiae mediae, de Div. II. 4. Unde)

(ETRUSCUS et *Hetruſcus*, de Div. II. 12. haruſpices *Etruſci*; ad Div. VI. 6. diſciplina *Etruſca*.)

EUPHRATES, fluvius Aſiae, terminus imperii Rom., ultra quem Parthi habitabant, ad Div. VIII. 10.

EURIPUS, pro Mur. 15. dicitur in genere pro freto longiori et tenuiori, quale Euboicum eſt, Taurominitanum in Sicilia, etc.: de *Euboico* v. *Chalcidicus Euripus*.

(EUROPA, e tribus mundi partibus una, ſed minima, de N. D. III. 10.)

EUROTAS, ad Att. XV. 9. fluvius Laconiae prope Spartam, nobilis certaminibus et exercitationibus, quae a Spartanis ad eum habebantur; v. Tuſc. V. 34. ubi memoratur: *curſus ab Eurota*. Ad fluvii ripam ſedebant ſpectatores: hinc proverbii vim habere dicunt, *ad Eurotam ſedere*, ut ſit, aliorum miſerias et labores otioſum ſpectare. Sed *Eurotam* Brutus appellabat rivum, qui villam Lanuvinam rigabat. Itaque *ad Eurotam ſedere* eſt in villa otioſum verſari.

EUXINUS PONTUS, mare inter Europam et Aſiam, ſupra Propontidem, Orat. I. 38.

F.

FABRATERIA, ad Div. IX. 24. oppidum Volſcorum ad amnem Trerum, hodie *Falvatera*.

FALERNUS ager, ad radices montis Maſſici in Campania, vino nobilis. (Brut. 83. vinum *Falernum*, Agr. II. 25. ager *Falernus*.) v. *Gaurus mons*.

FALERNUM, Phil. XIII. 5. praedium in agro Falerno, p. Cluent. 62.

FALISCUS, ſc. ager, Agr. II. 25. circa *Falerios*, Etruriae oppidum, cujus incolae *Faliſci*. de eo v. Heinſ. ad Ovid. Am. III. 13. init.

FERENTANI, Cluent. 69. incolae oppidi *Ferentii* in Apulia, vicini Venuſiae. Sic vulgo. Sed Graevius bene cenſet legendum *Frentani*, qui ſunt vicini Marucinis, quibuscum l. c. junguntur. Nam, non modo nullum eſt *Ferentium* aut *Ferentum* in Apulia, quod vulgo putant, ſed ne *Ferentani* quidem, ut mea fert opinio, ulli ſunt. Apud Horat. Carm. III. 4. pro *Ferenti* legendum e Mſſ. et Edd. quibusdam cum Cuningamio *Forenti*: et *Ferentani* Apuliae, apud Livium, depravati ſunt, ut vidit J. Fr. Gronovius, legendumque *Forentani* e Mſſ. IX. 15. et alio loco *Forentum* pro *Ferentum* ib. c. 20. ut etiam Dukero et Drakenb. placet. *Ferentini* ſunt in Latio et Etruria. Aliter tamen ſtatuit Cellar. G. A. T. I. p. 714.

FESULAE, Catil. III. 6. II. 9. oppidum olim Etruriae ad Apennini radices prope Florentiam. Sulla coloniam ibi conſtituit. Unde

FESULANI, Mur. 24.

FIBRENUS, Leg. II. 1. fluvius, qui per Arpinatem Ciceronis fundum ferebatur.

FI-

admissi fuerunt, unde et *Gallo-Graeci* dicuntur, de Harusp. 13.

(GALLIA, Europae terra inter Hispaniam et Germaniam, p. Fontej. 1. 8. de Prov. conf. 7. duae *Galliae*. Unde)

(GALLI, p. Fontej. 1. p. Flacc. 26. *Gallorum* gentes.)

GALLICANUS faltus, Or. pro Quinct. 25. ager, in Cat. II. 12.

GALLICUS ager, Brut. 14. Varr. I. de R. R. c. 2.: *Ager Gallicus Romanus vocatur, qui viritim cis Ariminum datus est, ultra agrum Picenum.* Sic autem dictus eft ager ifte, quod inde expulfi funt Galli Senones. Atque fic capiendum vocabulum, ubi Gallicus Picenusque junguntur, ut fit Catil. II. aliquoties. Itaque ap. Caef. B. C. I. 29. ubi *Gallia Picenumque* junguntur, eodem modo intelligendum Galliae nomen. Dicitur etiam *Gallia quaestoria*, de qua v. ad Sueton. Claud. 24.

GALLINARIA Sylva, ad Div. IX. 23. in Campania inter oftia Vulturni et Literni juxta littus.

(GANGES, Indiae fluvius, Somn. Scip.)

GARGETTIUS, ad Div. XV. 16. a Gargetto δήμῳ, f. pago Athenienfi.

GAURUS mons, Agrar. II. 14. in Campania, vino nobilis. Montes continui funt, quorum occidentalis pars *Gaurus*, orientalis *Massicus*, feptentrionalis *Falernus* dicitur: v. Flor. I. 16. et ibi Intt. *Gaurani faltus* memorantur ap. Flor. II. 6. 28. ad q. l. v. Graevium.

GEDUSANUS ager, Agrar. II. 19. memoratur inter loca a P. Servilio Ifaurico fub imperium Rom. redacta. Graevio corrupta vox videtur.

GELENSES, Verr. IV. 33. III. 43. ab oppido *Gela* Siciliae, juxta fluvium, qui *Gelas* dicitur.

GERMALUS, ad Att. IV. 3. mons et pars urbis Romae.

(GERMANI, *Germaniae* incolae, ad Att. XIV. 9. p. Balbo 14.)

GETAE, ad Attic. IX. 10. populi Thraciae, Dacis vicinae.

(GNIDIUS, vid. *Cnidius.*)

(GNOSIUS, vid. *Cnosius.*)

GORTYNIUS, Phil. III. 5. a Gortyna, Cretae urbe.

GRAECIA, p. Flacc. 26. dupliciter dicitur: 1) latius, duas provincias Macedoniam et Achajam complexa; 2) anguftius, de parte ea, quae inter Ifthmum Peloponnefi et Theffaliam interjacet, quae Graecia proprie dicitur.

GRAECIA MAGNA, pars inferioris Italiae, coloniis Graecorum occupata. De ejus terminis et nominis ratione vid. Cellar. G. A. T. I. p. 512. [de Or. III. 34. vetus Italiae *Graecia*, quae quondam magna vocitata eft. R.]

(GRAECI, *Graeciae* incolae, quorum tria genera, Iones, (Athenienfes) Aeoles et Dores, p. Flacc. 27.)

GRAECOSTASIS, ad Qu. Fr. II. 1. locus Romae in foro ante curiam, ubi legati exterorum populorum et regum confiftere folebant et exfpectare, donec responfa acciperent a Senatu. v. Varro de L. L. IV. 32. Coelius Rhodigin. X. 5. aliique laudati Cortio ad Sall. Catil. c. 40.

(GRAJUS, i. q. *Graecus*, de N. D. II. 36. III. 21.)

GYARUS, ad Att. V. 12. afperrima infula in Aegaeo.

GYTHEUM, de Off. III. 4. navale Spartanorum.

H.

(HADRIANUM mare, i. q. *Adriaticum*, in Pif. 38.)

(HAEDUI, vid. *Aedui.*)

HALENTINUS, in Verr. III. 43. pro quo eft in Graeviana *Alentinus*; quod fic effe in numis, oftendere viri docti. Eft autem ab *Alento* vel *Aluntio*, oppido maritimo inter Lilybaeum et Pelorum, Verr. IV. 23. Sed idem tamen Graevius IV. 23. reliquit *Haluntinus*: cujusmodi negligentiae exempla plura funt in Grae-

unde *Hyblaeae apes*; et *minor*, quae et *Hera* dicitur. De qua Cicero loquatur, non satis capio. Forte de magna. Nam minorem ipse *Heram* appellat ad Att. II. 1. et minorem *Megaridem* in Verr. V. 25. v. Dorvill. Sicul. p. 172.

HYDRUS, *untis*, ad Att. XV. 21. XVI. 5. urbs Calabriae cum portu, unde trajectus brevissimus in Graeciam: dicitur etiam *Hydruntum*.

HYMETTUS, de Fin. B. II. 34. mons Atticae, melle et marmore nobilis.

HYPANIS, Tusc. Qu. I. 39. fluvius in regione ad Bosporum Cimmerium.

HYPERBOREI, de N. D. III. 23. populi Sauromatiae maxime boreales.

HYRCANIA, regio in Asia majori, ad mare Hyrcanum s. Caspium, Tuscul. I. 45.

I.

JANICULUM, Agr. II. 5. 27. mons, in quo Romae pars posita.

JAPIDES, pro Balbo 14. sunt populi *Japidiae* in ora Italiae maritima, cum ex Illyride in Italiam venitur.

ICONIUM, caput Lycaoniae, ad Fam. III. 5.

IDAEUS, de Leg. II. 9. de Harusp. 11. ab *Ida*, notissimo monte Phrygiae.

(JETINI, vid. *Letini*.)

IGUVIUM, ad Att. VII. 13. oppidum Umbriae ad viam Flaminiam; hodie *Eugubium*, *Gubio*. v. Manut. ad hunc locum, Oudend. ad Caes. B. C. I. 12. (Unde *Iguvinates*, p. Balb. 10.)

(ILIUM, i. q. Troja, Troadis caput, de Div. I. 14. Unde *Ilias*, nomen carminis Homerici de bello Trojano et Ilii excidio, p. Arch. 10.)

ILLYRICUM, Man. 12. regio mari Adriatico adjacens, Italiae opposita. (Unde *Illyricus*, p. L. Manil. 12. mare *Illyricum* et *Illyrius* de Off. II. 11.)

IMACHARENSIS, in Verr. III. 42. ab *Imachara* s. *Machara*, ut Mf. Huydecoperianus habet, Siciliae oppido, Herbitam versus.

INALPINI, ad Div. XI. 4. populi, qui in Alpibus habitant.

(INDIA, extrema Asiae regio, Tusc. V. 27. Unde *Indi*, incolae, de Div. I. 23. II. 46.)

INDUS, de Nat. Deor. II. 52. fluvius in India.

INSUBRES, pro Balb. 14. populi Galliae Cispadanae.

(INSULA, Syracusarum pars, Verr. IV. 52.)

INTEMELIUM, ad Div. VIII. 14. urbs citra Alpes, Plin. III. 5.

INTERAMNAE, s. INTERAMNA, quod est ap. Frontinum, urbs Umbriae, (Phil. II. 41. Unde *Interamna*, incola, p. Mil. 17.) [All. scrib. *Interamnis*. R.]

IONIA, regio Asiae minoris. (Unde *Iones*, incolae, p. Flacc. 27.)

IONIUM MARE, de Orat. III. 19. est mare Adriaticum: vocat enim *superum*, et opponit *infero*. Alias sic dicitur mare omne inter Italiam, Siciliam et Graeciam.

IRPINUS fundus, Agr. III. 2. *Hirpinus*.

ISARA, ad Div. X. 15. flumen Galliae Transalpinae.

ISAURI, ad Div. XV. 2. populi Isauriae.

ISAURICUS, ad Att. V. 21. ab *Isauria*, quae est regio interjecta Pisidiae, Pamphyliae, Ciliciae et Lycaoniae.

ISSUS, ad Att. V. 20. urbs Ciliciae ad Pinarum amnem et sinum Issicum, qui ab ipsa urbe nomen tulit.

ITALIA, Agr. II. 25. angustius dicitur et antiquius de Latio. (Unde *Itali*, de Har. 9. et *Italicus*, Off. II. 21.)

ITHACA, insula Ulyssis ad Leucadiam peninsulam in mari Ionio sita. de Off. III. 26.

ITHYREI, et ITURAEI, Phil. XIII. 8. sunt populi Syriae, artis

LAURENTUM, oppidum Latii, de Orat. II. 6.

LEBADIA, de Divin. I. 38. urbs Boeotiae; ad quam fanum et antrum Trophonii.

LEMNUS, infula Graeca in mari Aegaeo. Unde *Lemnium faxum*, de Fin. B. II. 29. furtum *Lemn.* Tufc. II. 10.

LEMONIA, tribus, p. Planc. 16.

LEOCORION, de Nat. D. III. 19. templum Athenis. v. Suidas in *Λεωκόριον*, in primis Aelian. V. H. XII. 28.

LEONATICUM, de Nat. Deor. III. 19. videtur a Cicerone factum vocabulum, ut *Λεωκόριον* exprimeret; pro quo Leopardus et Lambinus *Leo natarum*, conjiciebant, probante nuper Bohierio.

LEONTINI, in Verr. II. 66. urbs Siciliae in ora maris Siculi inter Catanam et Syracufas; dicitur et *Leontium*, a qua dicitur: (LEONTINUS, incola urbis, de Or. III. 32. et)

LEONTINUS CAMPUS, Philipp. II. 17. publicus populi Romani, mire fertilis, qui propterea aeque ac Campanus a Cicerone inter patrimonia reip. Rom. refertur: qui et *Leontinus ager*, de Div. I. 3. Verr. III. 44.

LEPREON et LEPREOS, ad Att. VI. 2. urbem maritimam Arcadiae effe cenfuit Dicaearchus in libris de defcenfu in Trophonii antrum. Sed eft urbs maritima Achajae. Arcadia eft mediterranea: pro *Arcadiae* legendum fufpicarer *Achajae*, nifi Paufanias quoque L. I. c. 5. referret, nonnullos *Lepreon* ad Arcadiam referre, cum fit Elidis. Achaja et Elis confines funt, itaque facile eadem urbs ab aliis ad Achajam, ab aliis ad Elidem referri potuit: cujus confufionis multa exempla extant.

LEPTIS, in Verr. V. 59. Duplex Leptis eft, altera *magna*, prope Syrtim majorem, altera *minor*, prope Adrumetum. De qua l. c. fermo fit, conjectura colligendum. Civis Rom. dicitur Lepti negotiatus effe. Fuit ergo ea Leptis in provincia Rom. Atqui Leptis eft inter Adrumetum et Tisdram, qui funt conventus Rom. ap. Hirtium de bello Africano. Ideoque in hanc mihi convenire videtur. Memoratur eadem Leptis minor ap. Hirt. l. c. c. 7. et libera civitas appellatur. Sed in ea licebat negotiari.

(LERNA, palus Argiva, in qua hydra fuit, Tufc. II. 9.)

(LESBOS, infula in mari Aegaeo juxta Afiae minoris oram, ad Att. IX. 9.)

LESBIACI, Tufc. Qu. I. 31. incolae infulae Lesbi.

LETINI, in Verr. III. 43. Nulli funt, quod conftet, in Sicilia *Letini.* Itaque docti conjecere legendum *Jetini*, [quod recepit Orellius fine ulla adnotatione. R.] conf. Harduin. ad Plin. III. 8. Legi etiam poffet *Netini*, qui ipfi Ciceroni in Verrinis memorantur.

LEUCADIA, Tufc. Qu. IV. 34. peninfula Acarnaniae.

LEUCAS, Tufc. Qu. IV. 18. promontorium peninfulae Leucadiae; fed v. *Leucata.*

LEUCAS, ad Div. XVI. ep. 1. oppidum ejusdem peninfulae.

LEUCATA, ad Att. V. 9. celebre Leucadiae promontorium, unde amoribus irretiti fe praecipitare folebant in mare, ut amore liberarentur. conf. Tufc. IV. 18. et ibi Davifium, qui oftendit, non effe legendum *Leucade*, fed *Leucata.*

LEUCOPETRA TARENTINORUM, ad Att. XVI. 6. ignota eft Geographis. *Leucopetra* autem *Rheginorum* e Ciceronis Phil. I. 3. et Att. XVI. 7. nota, unde Cluverius in Ital. Vet. pro *Tarentinorum* legebat *Rheginorum.* Alii aliter hunc locum tentarunt.

LEUCTRA, Tufc. Qu. I. 46. (de Off. I. 18.) oppidum Boeotiae, ad quam celebrem victoriam a Spar-

M.

Graeciam inde ab Illyride ad Graeciam proprie fic dictam continens. (Inde *Macedones*, incolae, de Off. II. 7. et *Macedonicus*, ad Div. XII. 23.)

MACHARENSIS, in Verr. III. 18. a *Machara*. vid. *Imachara*.

(MAEANDER, fluvius Phrygiae valde flexuofus, Ovid. Metam. VIII. 162. a cujus flexibus *Maeandri* dicuntur vafra confilia et diverticula, in Pif. 22.)

MAECIA, ad Att. IV. 15. tribus pop. Rom. al. *Metia*.

(MAENIA columna, in foro Romano, p. Sext. 58.)

MAEOTIS, palus feu lacus in Sarmatia ultra Ifthmum Tauricum, Tufc. V. 17.

MALEAE, Div. IV. 12. promontorium Laconicae.

MAMERTINI, in Verr. II. 5. p. Balb. 23. populi Siciliae, Meffanae incolae, quae *civitas Mamertina* l. c. vocatur. Mamertini olim Campaniae populi fuere, fed Meffanam deinde occuparunt.

MANTINEA, de Fin. B. II. 30. urbs Arcadiae.

[MARATHENUS, Menelaus, Brut. 26. a *Marathe*, infula in mari Ionio apud Corcyram fita, cf. Plin. H. N. IV. 12. in. R.]

MARATHON, de Off. I. 18. urbs Atticae prope mare Euboicum, ad quam nobilem victoriam Miltiade duce Athenienfes confecuti funt. (Unde *Marathonia* pugna, ad Att. IX. 10.)

MARATHONIUS TAURUS, Tufc. Qu. IV. 22. a Thefeo comprehenfus. v. Plut. in Thefeo, Ovid. Met. VII. 433.

(MARIANA quercus, de Leg. I. 1. in Arpinati.)

MARSI, p. Domo 44. populi Latii, a quibus Italicum f. Sociale bellum *Marficum* de Div. I. 44. dicitur, quod ejus praecipui auctores fuere, apud eosque bellum ortum eft.

MARTIUS CAMPUS, locus patens prope Tiberim, in quo comitia populi Romani centuriata habebantur. Marti confecratus eft a Bruto, ne Tarquinio, cujus agri fuerant, reddi poffet, ad Att. XII. 8.

MARUCINI, Cluent. 69. populi Campaniae ad mare Adrianum, Ferentanis et Pelignis confines.

MASSICUS, vino nobilis mons Campaniae. v. *Gaurus*. Agr. II. 25.

MASSILIA, p. Fontej. 1. p. Flacc. 26. urbs nobilis in Gallia Narbonenfi, hodie *Marfeille*. quamquam Voffius ad Melam p. 477. docet, Maffiliam veterem non fitam fuiffe, ubi hodierna eft, fed longe ab ea ad promontorium, ubi et nunc ejus rudera fint, et faepe nummi effodiantur. (Unde *Maffilienfes*, incolae, p. Balbo 22.)

MAURITANIA, pars Africae maritima, in Vatin. 5.

MAURI, ad Div. X. 30. incolae Mauritaniae.

MEDI, populi Afiae majoris, ultra Tigridem. de Off. II. 12.

(MEDIOLANENSIS, Pif. 26.) [ad *Mediolanum*, urbem Galliae Cisalpinae, pertinens, cf. Liv. V. 34. R.]

MEGARA, urbs Megaridis, Atticae confinis, atque adeo ejus, ex veterum nonnullorum fententia, pars. (Unde *Megareus*, Acad. IV. 42. et)

MEGARICI, Acad. IV. 42. philofophi ex Euclidis fchola.

MEGARICA SIGNA, ad Att. I. 8. id eft, Megaris e lapide, qui ibi nafcitur, elaborata. Statuae Megaricae valde celebres. vid. Corrad. ad h. l. et Junium.

MEGARIS, in Verr. V. 25. urbs Siciliae prope Syracufas ad mare, quae et *Hybla minor* dicitur. Liv. XXIV. 35. et alibi *Megara* vocat in plurali. Sed feminino genere etiam Plinius dixit H. N. IV. 7. (Unde *Megarenfis*, Verr. V. 7.)

MELITA, infula maris Siculi, quae hodie *Malta* dicitur, Verr. IV. 46. (Unde *Melitenfis veftis*, Verr. II. 72. e goffypio facta. v. Cluver. Sicil. Ant. p. 436.)

(MELIUS, de N. D. I. 1. a *Melo*, maris Aegaei infula.)

MYSORUM GENS, Or. pro Flacco 8. ad Q. Fr. I. 1.
(MYSII, ad Q. Fr. I. 1.)

N.

NAR, ad Att. IV. 15. fluvius Lucaniae prope lacum Velinum.
NARBO, ad Att. XII. 37. caput Galliae Narbonensis. (Unde *Narbonenses*, pro Fontej. 11.)
NARONA, ad Div. V. ep. 9. 10. oppidum Dalmatiae. In Graev. Cod. erat *Narbona*, et hoc Scaliger ad Eusebium Plinio Itineraris restituere volebat, quod etiam vulgatas Ptolemaei edd. obsidet. Sed rectum est *Narona*, quod etiam H. Surita Ptolemaeo restituit ad Itin. Ant. p. 338. ed. noviss. ad q. l. vid. etiam Wesselingium. In MSS. confundi haec verba docet Burm. ad Sueton. Tib. c. 4.
(NAUPACTUS, urbs Aetoliae ad sinum Corinthiacum, in Pis. 37.)
NEAPOLIS, Campaniae oppidum, (ad Att. XIV. 10. Unde *Neapolitani*, p. Balb. 24. et)
NEAPOLITANUM Pompeji, ad Att. VII. 2.
NEAPOLIS, Verr. IV. 53. pars Syracusarum novissima.
NEMAEUS leo, Tusc. Qu. IV. 22. a Nemea, loco in Argolide, de Fato 4.
NEMORENSIS, ad Att. VI. 1. intellige *ager*. Lucus erat in agro Aricino Dianae sacer; ei adjacentem agrum, Nemorensem dicebant.
NEMUS, ad Att. XV. 4. lucus Dianae sacer in agro Aricino. Unde *Nemorensis*.
NERVII, ad Q. Fr. III. 8. populus Galliae, e Caesare notus. [Caes. B. G. II. 15. R.]
NESIS, ad Att. XVI. 1. insula Campaniae objecta, in qua Lucullus filius villam habebat.
NETUM, in Verr. IV. 26. oppidum Siciliae. Unde
NETINI f. NETINENSES, in Verr. V. 51. II. 64.

NICAEA, ad Att. XIV. 1. urbs Liguriae prope mare: hodie *Nizza*.
NICAEENSES, ad Div. XIII. ep. 61. incolae *Nicaeae* in Bithynia.
NILUS, fluvius Aegypti, de N. D. II. 52.
NOLA, Brutus 3. urbs in Campania, unde *Nolani*, de Off. I. 10. et *Nolanus ager*, item *Nolanum*, praedium prope Nolam, ad Att. XIII. 8.
NORENSIS, Fragm. Or. XVII. pro M. Aem. Scauro, p. 10. a *Nora*, oppido Sardiniae.
NOVAE, de Orat. II. 66. sc. tabernae argentariorum in foro Rom. exornatae scutis Cimbrorum, ut *Veteres* Samnitium. Livius IX. 40.
NOVOCOMENSES, ad Div. XIII. 35. incolae oppidi Novi Comi in Insubria ad lacum Larinum.
NUCERIA, Agrar. II. 31. est oppidum Campaniae, quod Itin. Ant. XVI m. p. a Nola abesse dicit. Ceterum plures esse Nucerias ad l. c. observat Surita.
NUMANTIA, Phil. IV. 5. urbs Hispaniae Tarraconensis nobilis: unde *Numantinum foedus*, de Fin. B. II. 17. (*Numantini*, de Off. III. 30.)
(NUMIDICUS, ad Att. I. 16. ad Numidiam, Africae regionem, pertinens, cognomen Q. Metelli, q. v.)
(NURSINUS, de Fin. II. 18. a *Nursia*, Sabinorum urbe.)
NYSAEI, ad Div. XIII. ep. 64. incolae oppidi *Nysae* in Maeonia Lydia.

O.

(OCEANUS, quo circumfusa est terra, Somn. Scip.)
OCRICULANA villa, pro Milon. 24. ad *Ocriculum*, oppidum in Umbria cis Apenninum.
OETA, mons inter Thessaliam et Macedoniam: unde *Oetaeus*, de N. D. III. 16.
OLBIA, ad Qu. Fr. II. 7. urbs Sardiniae. Unde *Olbiensis*, ad Qu. Fr. II. 3. sc. epistola, i. e. Olbiae scripta. Nam de ea ibi ser-

PELION NEMUS, ad Heren. II. 22. in monte Pelio in Thessalia.

PELIUS MONS, de Fato 15.

PELLA, ad Att. III. 8. caput Macedoniae, unde reges Macedoniae, Philippus et Alexander, *Pellaei* dicti. Philippum Demosthenes de Corona contemtus causa appellat *ἐν Πέλλῃ τραφέντα*, et cum contemtu de ea urbe loquitur. de qua re vid. Wesseling. ad Ant. Itin. p. 319.

PELOPONNESUS, magna peninsula, reliquae Graeciae Isthmo Corinthio adhaerens, (ad Att. XI. 12. Unde *Peloponnesiae* civitates, ad Att. VI. 2. *Peloponnesiacum* bellum, de Off. I. 24.)

(PELORIS, Verr. V. 3. Siciliae regio juxta *Pelorum*.)

PELORUM, promontorium ad Siciliae fretum, Verr. V. 34.

PENTELICUS, ad Att. I. 8. Hermes Pentelicus, est statua ejus generis, quod *Hermas* vocabant, facta e marmore, quod praestantissimum e monte Atticae Pentelico, auctore Pausania L. I. 19. 32. VII. 23. 25. 26. excidebatur, inventore *Byze Naxio*. Pentelici marmoris mentio est etiam ap. Strabonem L. IX. p. 619. ed. Almelov. et apud Plutarchum in Valerio Publicola p. 105. ed. Wechel.

PERGA, urbs Pamphyliae, (Verr. I. 20. IV. 32. pr. Flacco 29.)

PERGAMUS, Agr. II. 15. urbs Mysiae majoris celeberrima; unde *Pergamenus*, (p. Flacc. 29. de Div. II. 47.)

PERRHAEBIA, in Pison. 40. pars Thessaliae; alii tamen ad Macedoniam, item ad Aetoliam referunt.

(PERSAE, Asiae populus, p. Dom. 47. Brut. 10.)

PERSICE, ad Att. XV. 9. porticus celeberrima Lacedaemone fuit, quae hoc nomine appellabatur, quod e manubiis Persarum aedificata erat. Vitruv. I. 2. Ad hanc alludens Brutus in villa Lanuvina porticum Persicen appellabat. v. *Eurotas*.

PESSINUS, de Harusp. 13. urbs Gallo-Graeciae s. Galatiae, unde *Pessinuntius*, p. Sest. 26.

PETRINI, in Verr. III. 39. Petrae, oppidi in Sicilia, cives.

PETRINUM, ad Div. VI. 19. praedium a vico Petrino, qui fuit in agro Sinuessano.

PHAEACES, Br. 18. populi Corcyrae mollissimi; quorum mollitiem jam Homerus in Odyssea celebravit.

PHALEREUS, de Leg. II. 25. est cognomen Demetrii rhetoris, a pago Attico, in quo natus erat.

(PHALERICUM, de Fin. V. 2. locus maritimus apud Athenas.)

(PHARSALIA, sive urbs Pharsalus, sive regio finitima, Phil. XIV. 8.)

PHARSALICUS, a *Pharsalo*, Thessaliae urbe, Phil. XIV. 8.

PHASELIS, urbs ultima Lyciae, ad fines Pamphyliae, Verr. IV. 10.

PHASELITAE, Agrar. II. 18. incolae urbis Phaselidos.

PHENEATAE, de Nat. D. III. 22. a *Pheneo*, oppido Arcadiae.

PHERAE, de Divin. I. 25. urbs Thessaliae, unde *Pheraei*, de Invent. II. 49. de Off. II. 17.

(PHERIONES, ad Att. XIV. 14. ignoti.)

PHILOMELUM s. PHILOMELIUM, ad Att. V. 20. ad Div. III. 8. in Verr. III. 83. urbs Phrygiae majoris. Unde *Philomelienses*, in Verr. III. 83.

PHINTIA, in Verr. III. 83. oppidum Siciliae.

PHLIUS, ad Att. VI. 2. urbs Achajae, unde *Phliasii* et *Phliuntii*. Sed illud tamen usitatius. Tusc. V. 3.

PHOCII, in Pison. 40. populi *Phocidis*.

PHOENICE, Acad. IV. 20. pars Syriae: etsi interdum ab ea distinguitur propter nobilitatem et magnitudinem. Phil. XI. 14. Cellarius aliique negant Latinum esse: *Phoenicia* Cl. Schwarz adduxit contra locum Varronis de L. L. IV. 6. Sed etiam de Fin. IV. 20. editiones quaedam habent

Cimmerium interjectum, quasi vestibulum Ponti Euxini. Fragm.

PRYTANEUM, locus Athenis, ubi bene meriti de rep. publice alebantur, de Or. I. 54.

PTOLEMAEUM, de Fin. V. 1. gymnasium Athenis.

PTOLEMAIS, ad Div. I. ep. 7. oppidum Aegypti Alexandriae propinquum.

PUNICANUS pro PUNICUS, pro Mur. 36. *Punicana triclinia*, humilia et vilis materiae. v. Scalig. ad Varr. R. R. III. 7. ubi tamen *fenestras Punicanas* non recte interpretari videtur. Plin. XXXIII. 11. *Punicana* commemorat, sed ita, ut in iis species magis quam materia spectata videatur.

(PUNICUS, Brut. 19.)

PUPINIA, Agr. II. 35. ager Romae propinquus versus Etruriam, ap. Varr. R. R. I. 9. 5. Colum. I. 4. 2. Livio *Pupiniensis*; a quo tribus *Pupinia* nomen habet.

PUTEOLI, locus celeberrimus in veteri historia in Campania, hodie *Pozzuolo*; unde dicuntur *Puteolani*, Phil. II. 41. et *Puteolanum*, ad Div. V. 15. praedium in agro Puteolano.

PYRAMUS, fluvius Ciliciae, ad Div. III. 11.

PYRGENSIS, de Or. II. 71. a *Pyrgo*, Tusciae urbe.

PYRIPHLEGETON, de Nat. D. III. 17. fluvius igne ardens apud inferos.

(PYTHIUM oraculum, Delphis erat, de Div. I. 1.)

Q.

QUIRINA, ad Div. VIII. 8. tribus urbanae nomen.

R.

RAVENNA, colonia et portus ad mare Adriaticum in Gallia Cispadana, ad Div. VIII. 1.

REATINA PRAEFECTURA, de Nat. Deor. II. 2. ab *Reate*, oppido Sabinorum, amoenissima urbe. *Reatini* saepe memorantur a Cicerone, ad Att. IV. 15. (*Reatinus ager*, Agr. II. 25.)

RECENTORICUS, SICILIENSIS AGER, de lege Agr. passim, v. c. I. 4. II. 21. fuit publicus populi Rom.

REGILLUS LACUS, de Nat. Deor. II. 2. lacus in Latio.

REGIUM vel RHEGIUM, ad Att. XVI. 6. Verr. II. 22. 23. urbs et promontorium in ora maritima Brutiorum, unde trajectus in Graeciam; unde *Rhegini*, (Verr. IV. 60. p. Arch. 5.)

(REMORA, de Div. I. 47.)

(RHAMNUSIUS, Brut. 12. ad Rhamnuntem, Atticae pagum, pertinens.)

RHEGIUM LEPIDI, ad Diverf. XII. 5. XI. 9. urbs Galliae Cispadanae in via Aemilia; nomen tulit ab Aemilio Lepido, qui cum C. Flaminio Consul fuit: ab ea dicuntur *Regienses*, ad Div. XIII. 7. cf. Plin. III. 15.

RHENUS, fluvius Germaniae, in Pis. 33.

RHODANUS, fluvius Galliae Transalpinae, ad Div. X. 9.

RHODUS, insula Asiatica in mediterraneo mari, celeberrima studiis eloquentiae, philosophiae et rei navalis; in qua et urbs cognominis, (ad Att. IX. 9. Unde *Rhodius*, Tusc. I. 46.)

RHOSIACUS, ad Att. VI. 1. a *Rhoso*, urbe Ciliciae, in sinu Issico, celebri vasis fictilibus; unde Atticus, *vasa Rhosiaca* ut sibi mitteret, Ciceronem rogarat.

(ROMA, Agr. II. 35. in Catil. IV. 6. Unde)

(ROMANUS, Tusc. IV. 1.)

ROMILIA, Agr. II. 29. tribus populi Romani.

ROSIA vel ROSEA, ad Att. IV. 15. sunt campi fertilissimi agri Reatini, forte illi ipsi, qui in hac ipsa epistola τέμπη Reatinorum vocantur. v. Varr. R. R. I. 7. 10. et ibi Interpp. Heinsius et Burmann. ad Virg. Aen. VII. 712.

SE-

SEBUSIANI, Quinct. 25. populi Galliae Lugdunensis, Aeduis et Allobrogibus interjecti, ut intelligitur ex loco Cicer. et Caes. B. G. VII. 64. Aliis dicuntur *Segusiani*, item *Secusiani*. Hotomannus ad Caesarem probat *Segusiani*; ad Ciceronem: *Sebusiani*. Oudendorp. V. C. ad Caes. B. G. I. 10. praefert *Segusiani*, cum interim fateatur, plerosque MSS, et vett. edd. habere *Sebusiani*. Ap. Ciceronem nil variant, nisi quod Dresd. habet *Sebaginnos*.

SEGESTA, oppidum Siciliae, de quo vid. Verr. IV. 33. unde *Segestani*, Verr. V. 33. et *Segestenses*, III. 34.

SEJANUM, ad Div. VII. ep. 1. nomen praedii, quod ab obscuro aliquo oppidulo nomen habet, in agro Etrusco.

SELEUCEA PIERIA, ad Att. XI. 20. urbs Syriae ad Euphraten, de qua vide Polyb. V. 59. et Cellar. G. A. III. 12. 26. seqq.

SELEUCIA, ad Div. VIII. 14. regia Parthorum.

(SELEUCIANA provincia, ad Att. IV. 18. Alii Syriam, alii Ciliciam intelligunt, in utraque enim est urbs *Seleucia*.)

SEMURIUM, Phil. VI. 6. ager a Larentia pop. Romano legatus. v. Macrob. Saturn. Lib. I. c. 10.

SENENSES, Brut. 18. a *Sena*, Etruriae oppido. *Senense* proelium.

(SENIAE balneae, publicae fuerunt Romae, p. Cael. 25.)

SEPLASIA, in Pison. 7. 11. locus Capuae, ubi unguenta vendebantur. cf. Agrar. II. 34.

SEPTEM AQUAE, ad Att. IV. 15. Lacus agri Reatini.

SEPYRA, ad Div. XV. ep. 4. vicus Ciliciae, in ea Amani parte, sub cujus radicibus Arae Alexandri erant.

(SERGIA, tribus pop. Rom. in Vatin. 15.)

SERIPHUS, de Nat. D. I. 31. insula in mari Aegaeo, inter Cycladas; unde *Seriphius*, de Sen. 3.

SERVILIUS LACUS, S. Rosc. 32. Romae fuit.

SETINUS AGER, Agrar. II. 25. in Latio, frugum et vini fertilissimus, ab *Setia*, oppido non ignobili.

(SICILIA, insula maris mediterranei, Agr. I. 2. in Verrinis ubivis. Unde)

SICILIENSIS, de Nat. Deor. III. 10. Agr. I. 4. et

(SICULI, Brut. 12. Verr. IV. 52.)

SICYON, ad Att. I. 13. una de septem civitatibus veteribus Graeciae in Peloponneso prope Isthmum. Celebrantur *calcei Sicyonii* apud veteres, vid. de Or. I. 54. et *olivae Sicyoniae* apud Virgilium in Georgicis. (*Sicyonii*, incolae, ad Att. 1. 20.)

SIDA, ad Div. lib. III. 6. urbs Pamphyliae.

SIDICINUS, ad Att. VI. 1. a *Sidicino*, colonia agri Campani.

(SIDON, urbs Phoenices celeberrima, ad Att. IX. 9. Unde *Sidonius*, de Or. III. 50.)

SIGEUM, promontorium, oppidum et portus Troadis, ad Div. V. 12.

SILA SILVA, Br. 22. picariis celebris silva in Brutiis, prope Mamertinam urbem. v. Fabric. et Heins. ad Virgil. Aen. XII. 715. Fabricius ait, se primum illum Ciceronis locum e MSS. restituisse. (cf. Turneb. Adv. XI. 1. 26.)

SILVA SCANTIA, v. *Scantia silva*.

SINOPE, urbs Ponti, Agr. II. 20.

SINUESSA, ad Att. IX. 15. oppidum et colonia Latii in finibus Campaniae trans Lirim amnem.

SINUESSANUM diversorium, ad Att. XIV. 8. ad Div. XII. 20.

SIPONTUM, urbs Apuliae. Graecis *Sipus*, ad Att. VI. 2. (Unde *Sipontinus*, Agr. II. 27.)

SIPYLUS, mons Lydiae, ad quem Magnesia altera, ad Q. Fr. II. 11.

SISAPO, Phil. II. 19. urbs Hispaniae, cujus verus situs non satis certus est. Ad eam miniaria metalla, quae societates publicano-

T.

TAR-

TARSUS, caput Ciliciae, (ad Att. V. 21. Unde *Tarsenses*, ad Att. V. 21.)

TARTESSIUS, ad Att. VII. 4. a *Tartesso*, quae est urbs Baeticae Hispaniae ad ipsa Baetis ostia, alio nomine *Carteja*, ut vulgo Geographi tradunt. Sed Valesius ad Exc. Peiresc. p. 72. docet, *Cartejam* esse *Calpen*: Tartessus quae fuerit, non liquere. (cf. de Senect. 19.)

TAURI PYLAE, ad Att. V. 20. angustiae, per quas iter patet ex Cappadocia in Ciliciam, Curt. III. 2.

TAUROMINIUM, vel TAUROMENIUM, ad Att. XVI. 11. quae est melior et certior scriptura, urbs Siciliae, unde *Taurominitanus*, in Verr. II. 66. it. III. 6. etc. de qua legendus Diod. Sic. XVI. p. 411.

TAURUS, mons Asiam pene totam mediam percurrens, ad Att. V. 21.

TAYGETUS, mons Graeciae, a mari per totam Laconicam procurrens, ad usque Arcadiam, ad Div. I. 50.

TEANUM SIDICINUM, ad Att. III. 11. diversum a *Teano Apulo*, pro Cluent. 69. De *Sidicino* capiendus est locus Phil. XII. 11. quod non procul abest a *Calibus*, it. Agr. II. 35.

TEGEATAE, de Divin. I. 18. incolae urbis Tegeae in Arcadia.

TELMESSES, de Divin. I. 42. cives *Telmessi*. Gr. *Τελμισσεῖς*. a *Telmesso*, de Divin. I. 11. urbe Cariae. Drakenborch. ad Livium XXXVII. 16. *Telmissus* scribendum censet.

TEMENITES Apollo, Verr. IV. 53. a *Temeno*, loco prope Syracusas, cujus incolae *Temenitae*. v. Interpretes ad Sueton. Tiber. 74. et Dorvill. It. Sic. p. 188. sq.

TEMNUS, pro Flacc. 18. oppidum Aeoliae.

TEMSA, Verr. V. 16. oppidum primum Brutiorum. Scribitur etiam *Temesa* et *Tempsa*. Unde *Temsanum incommodum*, in Verr. V. 15. direptio Temsae a fugitivis. *Aes Temesaeum*, v. Intt. ad Ovid. Metamorph. XV. init.

TENE, ad Att. VI. 2. pro quo alii, probante Graevio, legunt *Tenea*, est vicus maritimus Achajae, inter Corinthum et Mycenen. *Tenea*, Mela, Strabo. Plinius *Atene*, manifeste pro *Tenea*.

TENEDICA SECURIS, ad Qu. Fr. II. 11. proverbio dicitur in iis rebus, quae praeciduntur et plane celeriterque auferuntur. Originem proverbii vide in Adag. Erasm. p. m. 1451. sq. In nummis Tenediorum est Securis: de quibus extat libellus. v. Index Lat. in *Securis*.

TENEDUS, Verr. I. 19. insula Asiatica ad oram occidentalem Trojano agro opposita; unde *Tenedii*, Verr. I. 19.: in qua urbs ejusdem nominis. Nat. D. III. 15. [Pugna navalis apud *Tenedum* commemoratur p. Arch. 9. R.]

TERENTINA, ad Div. VIII. 8. tribus rusticanae nomen, p. Planc. 16.

TERINAEUS, Qu. Tusc. I. 48. a *Terina*, urbe in Brutiis, a quo *sinus Terinaeus* dictus est. Gr. *Τέρεινα*.

TERRACINA, vid. *Tarracina*.

THASUS, insula Graeca ad Thraciae oram, in Pis. 36.

THEANUM, v. *Teanum*.

THEBAE, de Div. I. 34. urbs Boeotiae. (Unde *Thebanus*, de Or. III. 34.)

THERMAE, Verr. II. 35. oppidum Siciliae; unde *Thermitanus*, ibid. 43. etc.

THERMOPYLAE, angustus transitus per praeruptos montes, silvis impervios, ex Thessalia in Boeotiam et Locridem, de Off. I. 18.

THESPIAE, Verr. IV. 2. urbs Boeotiae sub Helicone ad sinum Crisseum, Musis sacra, quae inde

TREBULANUS AGER, Agrar. II. 25. circa *Trebulas Sabinorum*.

TRES TABERNAE, ad Att. I. 13. locus in via Appia, cujus in descriptione itineris Paullini mentio fit; ad quem diverti viatores et cibo vinoque se reficere poterant.

TRIOCALINUM, Verrin. V. 4. a *Triocalis*, oppido Siciliae mediterraneae inter Himeram fluvium et Crimissum.

TRITIA, ad Att. VI. 2. urbs maritima Achajae.

TROEZENE, urbs Argolidis, de Off. III. 11.

TROGINI, de Divin. II. 37. *Troginorum* tetrarchia dicitur Dejotaro a Caesare erepta. Sed nemo veterum *Troginos* memorat: unde J. Gronovius *Trocmorum* conjiciebat. v. Cellar. G. A. III. 4. Davies ad h. l.

TROGLODYTAE, de Divinat. II. 44. populi Africae varii, in speluncis habitare soliti. Errant enim, qui unum certum populum hoc nomine dici putant.

TROJA, urbs Troadis in Asia minori. (Verr. IV. 33. Unde *Trojanus*, Phil. II. 22. et *Troicus*, Brut. 10.)

TROJANUM, Att. IX. 13. villa in agro Laurentino, dicta ab urbe Troja in eodem agro.

TROMENTINA, ad Att. IV. 16. tribus populi Rom. rusticana, a campo *Tromento*. Festus.

TROPHONIANUS, ad Att. VI. 2. *Trophoniana narratio* est de eo, qui in antrum *Trophonii* descendit, quod in Boeotia fuit.

TRUENTINUM CASTRUM, ad Att. VIII. 12. in agro Piceno, oppidum ad ostium fluvii *Truenti*, unde nomen accepit.

[TURIENSE proelium, p. Balb. 2. ad *Turium* s. *Turiam*, Hispaniae fluvium, cf. Plin. II. N. III. 2. commissum. Vulgata scriptura est *Duriense*. R.]

TUSCI, iidem qui Etrusci, (ad Att. VIII. 12. Unde *Tuscum* mare, de Or. III. 19.)

TUSCULANUM, praedium Ciceronis in agro Tusculano, saepe memoratur, ad Att. I. 1. *Tusculum*, de Div. II. 45. est urbs Latii. *Tusculanum* Caesaris, de Orat. II. 3. *Tusculanum* Crassi, ad Att. IV. 16. *Tusculanum*, ad Att. I. 14. praedium Q. Fratris. (*Tusculanum* Gabinii, in Pis. 21. etc. *Tusculani*, p. Balb. 13. *Tusculana* uxor, Phil. III. 6.)

(TUSCULANENSES dies, in Tusculano literar. studiis transacti, ad Div. IX. 6.)

TYBA, ad Div. XV. 1. trans Euphraten, sive vicus, sive urbs fuerit, ignotum est.

TYCHA, Verr. IV. 53. pars Syracusarum.

TYNDARITANI, ad Att. XV. 2. a *Tyndari* s. *Tyndaride*, urbe Siciliae ad Heliconem amnem. (*Tyndaritana* civitas, Verr. III. 43.)

TYRRHENA GENS, est Etrusca, quod Etruria etiam *Tyrrhenia* dicta est, de Div. I. 12.

TYRUS, urbs Phoenices prima, (de N. D. III. 16. ad Att. IX. 9. Unde *Tyrius*, p. Flacc. 29.)

V.

(VACCAEI, populus Hispaniae Tarraconensis, p. Planc. 34.)

VADA, ad Div. XI. ep. 10. sunt vada Sabatia, Sabata s. Sabatorum. *Sabata* erat oppidum maritimum, in ora Genuensi, praecipuum, non longe Savona distans, cui adjacent campi palustres, qui Vada dicuntur, et vada Sabatiorum seu Sabatia. Cluver. Ital. Ant. I. 8.

(VADA VOLATERRANA, p. Quint. 6. vid. *Volaterrae*.)

VALENTINI, Verr. V. 16. a *Valentia*, oppido Brutiorum, quod et *Vibon* et *Vibo Valentia* dicitur: municipium fuit illis temporibus. v. *Vibo*.

(VALERIA tabula, in foro Romano, vel argentaria, vel auctionaria, in Vatin. 9. ad Div. XIV. 2.)

VAR-

VUL-

VULCHALON, Font. 5. locus ignotus in provincia Gallia Transalpina.

U.

ULUBRAE, ad Div. VII. 18. oppidulum Latii in agro Pomtino. Unde *Ulubranus populus*, ibid. 12.

UMBRIA, regio Italiae ad mare superum, Etruriae ex adverſum ſita, (de Div. I. 42.)

(URBINAS, Phil. XII. 8. ex *Urbino*, Umbriae municipio.)

UTICA, urbs et conventus in Africa propria, ſ. in Zeugitana ejus parte; a qua Cato Uticenſis dictus eſt. (*Uticenſes*, incolae, p. Balb. 22.)

X.

XENIAE BALNEAE, Coel. 29. pro quo alii *Seniae*, pars Bajarum.

Z.

ZEUGMA, ad Q. Fr. II. 12. oppidum ſ. potius tractus plurium oppidorum in Coeleſyria ad Euphratem, nomen habens a ponte, quo Euphrates ibi jungitur.

ZOSTER, ad Att. V. 12. promontorium Atticae et portus cum oppido.

TRIBUS ROM. XXXV.

Aem. vel *Aemi.* Aemilia. Cicero.
Ani. Anienſis. Cicero: qui ultimam facit Agr. II. 29.
Arn. vel *Arnien.* Arnienſis. Cicero.
Cla. Claudia.
Clu. vel *Cluſt.* Cluſtumina, ſ. Cruſtumina. Cicero.
Col. Collina.
Cor. Cornelia.
Esq. vel *Exq.* Esquilina.
Fab. Fabia.
Fal. Falerina.
Gal. Galeria.
Hor. vel *Horat.* Horatia.
Lem. Lemonia. Cicero.
Maec. Maecia. Cicero.
Men. Menenia. Cicero.
Ouf. Oufentina.
Pal. vel *Palat.* Palatina. Cicero.
Pap. vel *Papir.* Papiria.
Pob. Poblilia. *Pop.* Poplilia, ſ. Popillia. *Pub.* *Publ.* et *Publil.* Publilia. item *Pup.* *Pupl.* et *Puplil.* Puplilia.
Pol. Pollia.
Pom. vel *Pomp.* Pomptina, Pontina. Cicero.
Pup. Pupinia. Cicero.
Qui. vel *Quir.* Quirina. Cicero.
Rom. Romilia. Cicero.
Sab. Sabatina.
Sca. vel *Scap.* vel *Scapt.* Scaptia. Cicero.
Ser. vel *Serg.* Sergia.
Stel. Stellatina.
Sub. Suburana. Cicero, qui eam primam facit.
Ter. Terentina. Cicero.
Tro. vel *Tromen.* Tromentina.
Vejen. Vejentina. Cicero.
Vel. Velina. Cicero.
Vet. Veturia.
Vol. vel *Volt.* vel *Voltin.* Voltinia. Cicero.

INDEX

INDEX HISTORICUS.

A.

refellit Duker. ad Liv. XXXII. 7. De familia Aeliorum v. Reinef. Ep. ad Hofm. et Rup. ep. 48. et Rupert. ad Pompon. Enchir. III. 4.

AELIUS, pro Sext. 48. Ligur. (Pifonis focer.) v. *Ligur.*

L. AELIUS, ad Her. IV. 12. ei Lucilius libros Satyrarum infcripfit, *verfus h. l. prolatus eft e libro primo, neque affertur a Doufa. Brut.* 46. Caepionem defendit contra T. Betucium, etc. orationes fcripfit tantum, non egit. Brut. 56. eques Rom. eruditus Graecis literis et Latinis, Stoicus, antiquitatis et fcriptorum veterum literate peritus, M. Varronis praeceptor, etiam a Cicerone adolefcente perftudiofe auditus. Orator non fuit, fed fcripfit tantum orationes aliis. Acad. I. 2. de antiquitate Romana fcripfit. de Leg. II. 23. fcripfit in XII Tabulas. *Cognomine dictus duplici*, Stilo *et* Praeconinus. *De eo v. Sueton. de Grammat. c.* 3. *v. de eo Carrion. Lect. ant. I.* 8. *et collecta Harduino in Ind. Autorum ad Plin. H. N.*

L. AELIUS, Pif. 27. etc. etc. *Lamia* cognomine, *quem* Pifo et Gabinius Confules urbe exire jufferunt, *infignis amicus et defenfor Ciceronis, eques Rom. qui cum ceteris equitibus clivum Capitolinum obfederat, cum de Catilinariis deliberaret Senatus. Saepiffime nomine Lamiae Ciceroni commemoratur.*

M. AELIUS, Att. XV. 26.

P. AELIUS, Cluent. 59. teftamento Cluentium heredem facit. *Larinas videtur fuiffe. Alium ab hoc effe P. Aelium, Sexti Aelii fratrem, ex temporis ratione intelligitur.*

Q. AELIUS, Br. 28. Paetus, qui cum M. Penno Conful fuit. (A. U. DLXXXVII.)

S. AELIUS Catus, Brut. 20. Diverf. VII. 22. JCtus et eloquens, de Orat. I. 45. propter juris civilis fcientiam appellatur. de Orat. I. 56. commentarios fcripfit de jure civili. Or. III. 33. omnibus civibus confilii fui copiam fecit. Top. 3. quomodo *locuples* explicet. de Leg. II. 23. XII Tabulas interpretatus eft, vocem *Leffus* non intellexit, et veftimenti genus fufpicatus eft.

AEMILIA, Div. II. 37. filia Aemilii Paulli.

AEMILIANUS Scipio, Phil. XIII. 2. *Lucii Aemilii Paulli filius a P. Africani Majoris fil. adoptatus. vid. Scipio.*

AEMILIUS Alba. in Verr. III. 62. fcurra, Verris familiaris.

L. AEMILIUS, Phil. XIII. 4. vid. *L. Paullus.*

M. AEMILIUS Avianus, Div. XIII. 21. negotiator.

M. AEMILIUS Lepidus Porcina, Br. 25. orator bonus, orationes reliquit.

M. AEMILIUS (Lepidus), vid. *Lepidus.*

M. AEMILIUS (Scaurus), vid. *Scaurus.*

AESCHINES *Milefius*, Brut. 95. Afiaticus orator, aequalis Ciceronis, quo genere orationis ufus fit. *Memoratur etiam Straboni L. XIV. et Senecae Contr. I.* 8. *quos locos jam vidit Menag. ad Laërt. II.* 64.

AESCHINES Socraticus, de Inv. I. 31. inductionis rhetoricae exemplum ab eo petitum.

AESCHINES, Or. II. 23. orator. de Or. III. 56. Athenis cedit Rhodum, laudat Demofthenem. *Ejus oratio contra Ctefiphontem faepe commemoratur apud Ciceronem.*

AESCHINES, Or. I. 11. Academicus cum Carneade Clitomacho Academiam obtinuit. *Neapolitanus fuit, Melanthii Rhodii difcipulus, Laërt. II.* 64.

AESCHRIO, in Verr. II. 14. Syracufanus.

AESCHYLUS, Acad. I. 3. Tufc. II. 10. *aliisque pluribus locis.* Poëta et Pythagoricus.

nis *nomine*, *item in Laelio et paucis aliis locis*, *quod res facile indicabit.*

AGAMEDES, Tusc. I. 47. cum Trophonio *fratre* templum Delphicum aedificat. Ejus votum.

AGAMEMNON, *Homericus ille*, *saepe commemoratur*, [ad Her. I. 10.]

AGAMEMNON, *nomen servi est in Epist. ad Atticum.*

AGATHINUS, in Verr. II. 36. Thermitanus.

AGATHOCLES, in Verr. IV. 55. *Notissimus Siciliae Rex*, *de qua vid. Polyb. lib. X. p.* 918. *inprimisque Diodor. Sicul. qui L.* 19. 20. *Agathoclis late commemorat.*

AGATHOCLES, de Div. I. 24. ejus Historia commemoratur. *Agathocles historici duo sunt*, *Babylonius*, *qui et Cyzicenus dicitur*, *quod de Cyzico scripsit*; *et Samius*, *qui de Rep. Pessinuntiorum scripsit. Sed hunc locum de Babylonio accipiendum putat Voss. de Hist. Gr. L. III. p.* 158. *T. IV. Opp. Utrum ea Historia*, *quam Cic. affert*, *ex libris de Cyzicenorum rebus*, *an vero ex alio sumta sit*, *non dixerim. Quatuordecim hoc nomine viros ex antiquitate collegit Fabric. Bibl. Gr. III.* 11. p. 273. *quibus adde decimum quintum Agathoclem*, *Archontem Atheniensem Olymp. CV. eo ipso tempore*, *quo Delphici Apollinis fanum diripere aggressi sunt Phocenses. vid. Pausan. X.* 2.

AGESILAUS, ad Divers. V. 12. Spartiates, neque pictam, neque fictam imaginem suam extare voluit. Offic. II. 5. sine adjumentis hominum magnas res efficere potuit.

AGIS, Off. II. 23. rex Lacedaemoniorum, *diversus ab eo*, *qui vixit tempore Lysandri*, *quo duce Athenienses ad flumen Aegos victi sunt.*

AGLAOPHON, de Orat. III. 7. pictor excellens. *Duo Aglaophontes pictores sunt*, *pater et filius*; *de quibus veterum locos congessit Junius Catal. artific.*

L. AGRIUS, Flacc. 13. eques Rom.

AGONIS, in Caecil. 17. Lilybaetana mulier, Veneris liberta.

T. AGUSIUS, ad Div. XIII. 70. Ciceronis comes in exilio.

AHALA, *cognomen Serviliorum*, v. c. Phil. II. 11. *ubi est sermo de* C. Servilio Ahala, *qui Melium interfecit. Quod in eodem capite ait*: Quid duos Servilios, Cascas an Ahalas dicam etc. *id ita intellige*: *Servilios*, *facinore hoc promeritos*, *ut Ahalae potius quam Cascae dicerentur*: *ut recte Manut. et Wesseling. V. C. obss. II.* 16. *ubi et docet*, *Ciceronis aetate nullos* Ahalas *fuisse.*

[AJAX *Telamonius*, Telamonis filius, propter Achillis arma Ulyssi, non sibi a judicibus addicta, in furorem actus, ad Her. I. 11. 17. II. 19. de Inv. I. 49. Verr. IV. 60.]

[AJAX *Oileus*, Oilei filius, Locrus, cum Cassandram in templo Minervae vitiasset, a Minerva in mari occisus est, de Or. II. 66. cf. Virg. Aen. I. 41. R.]

AJUS LOQUENS, de Div. II. 32. nomen Dei, ara ejus.

ALA ex AXILLA, cognomen Servilii, Or. 45. ubi tamen Lamb. correxit *Hala* pro *Ahala.*

ALABANDUS, Nat. D. III. 15. conditor Alabandi et Deus urbis.

ALABARCHES, ad Att. II. 17. *est Pompejus*, *qui jactabat se vectigalia pop. Rom. valde auxisse. Quam autem accommodatum sit hoc nomen*, *ex eo intelligi potest*, *quod Plinius tradit*, *quia olim vectigalia in solis pascuis fuerint*, *propterea servatum esse a Censoribus*, *ut omnia vectigalia reipubl. pascuorum nomine in tabulis*, *et in pactionibus Censores complecterentur. Vectigal enim e pascuis* scriptura *dicitur*, *et Alabarches*, *ut docet Cujacius*, *qui*

mnium, Tusc. III. 32. flens Socratem rogat, ut sibi virtutem tradat.

ALCIDAMUS, Tusc. I. 48. rhetor antiquus et nobilis, scripsit laudationem mortis. *Bentlejus corrigit* Alcidamas: *quod recte probat Buherius, sic rescribendum existimans etiam ap. Quintil. III.* 1. *adde Ursin. et Davis. ad Cic. l. c.*

ALCMAEON, Tusc. III. 5. furiosus fit. *Is, qui parricidium fecit, ut est in fabulis.*

ALCMAEON, Acad. II. 17. Crotoniates. N. D. I. 11. Pythagoricus, sideribus et animo divinitatem tribuit. *De eo et scriptis ejus vid. Menag. ad Laert. VIII.* 83.

ALEDIUS f. ALLEDIUS, Att. XII. 4. 24. 27. amicus Caesaris et Attici. *Alii putant, Caesarem, Tunstall. Ep. ad Middlet. p.* 160., *Balbum majorem tecto nomine dici, ut ex* Arredio, *h. e. qui non* διαῤῥήδην *loquitur, balbutiendo fit* Alledius, *ut pro hirro Hillus. Sed nomen hoc occurrit etiam alibi. Lips. ad Tacit. A. I.* 10. *legi vult* Atedius, *et putat esse eum, cujus ibi mentio: cui opinioni favet J. Fr. Gronov.:* et sic habet ed. Rom. et P. Manutius edidit.

L. ALENUS, de Nat. D. III. 30. tabulas publicas transscribit, chirographum sex primorum imitatus.

ALEO, de Nat. D. III. 21. filius Atrei.

ALEXANDER, ad Her. IV. 30. qui et *Paris* dicitur, raptor Helenae.

ALEXANDER, [Rex Macedoniae,] ad Div. V. 12. ab Apelle tantum pingi et a Lysippo fingi vult. de Div. I. 23. ei Calanus mortem propinquam praedixit. de Div. II. 66. ejus somnium. Tusc. IV. 39. Clitum interficit. [Verr. IV. 60.]

ALEXANDER PHERAEUS, de Inv. II. 49. in Thessalia tyrannidem occupat, de Off. II. 7. insidias uxoris, Thebes, quomodo caverit. de Inv. II. 49. ab ea interficitur, *scil. adjuvantibus fratribus. Rem totam commemorat Diodor. Sic. L. XV. p.* 517. *ed. Rhodom. Vixit circa Olymp. CV.*

ALEXANDER, Agr. II. 16. Rex Aegypti. *Ptolemaei Alexandri filius, qui ejectus regno, Tyri mortuus est: dicebatur Romanos fecisse heredes regni.*

ALEXANDER, Att. II. 20. 22. poëta Graecus, geographus et astrologus, negligens homo et non bonus poëta, sed tamen non inutilis et indoctus. *Est Alexander Ephesius, cognomine Lychnus, quem Strabo aliique tradunt Cosmographiam versibus scripsisse. v. Graev. ad h. l. Alexander Polyhistor scripsit quoque Geographica multa, v. Harduin. in Ind. Nomin. Pliniano, sed in prosa.*

[ALEXANDER, Ciceronis libertus et tabellarius, ad Att. XIII. 2.]

ALEXION, Att. VII. 2. Medicus Ciceronis, Att. XIII. 25. moritur, ibid. XV. 1. 2.

ALEXIS, Att. V. 20. etc. servus Attico jucundus.

ALEXINUS, Acad. IV. 24. *Philosophus Megaricus de Schola Eubulidae, de quo Laërt. II.* 109. 110. *et ibi Menag. Zenoni Stoico inprimis adversarius erat, quem multis sophismatibus vexabat. Ex l. c. Cic. intelligi potest, eum contra sensus disputasse, quorum certitudinem Zeno defendebat.*

C. ALFIUS, Vat. 16. in petitione praeturae repulsam fert, Planc. 17. Praetor, Quaesitor in causa Cn. Plancii. Vat. 16. laudatur a Caesare. *Nomen ejus est etiam* ad Qu. Fr. III. 1. §. 7. et ep. 3.

ALLIENUS, in Caecil. 15. homo a subselliis, rabula.

A. ALLIENUS, Phil. XII. 12. legatus C. Trebonii a Dolabella interfecti, ad Divers. XII. 11. et 12. *Lathyri nepos. v. Valens de num. Lagid. p.* 131. legatus

dicit. de Nat. D. I. 10. nativos et mortales Deos facit.

ANAXIMENES, [Milesius] Acad. II. 57. ex aëre omnia fieri. de N. D. I. 10. aëra Deum facit, eum gigni, immensum et semper in motu esse.

ANCARIUS, Cluent. 59. pastor.

[C. ANCHARIUS Rufus e municipio Fulginate. Varen. Fragm.]

Qu. ANCHARIUS, Q. F. Sext. 53. Trib. pl. Caesare et Bibulo Consulibus, quo usus Bibulus in impedienda C. Caesaris agraria lege. in Pison. 38. ad Divers. XIII. 40. Macedoniae Proconsul post Pisonem ex praetura.

ANCHIALUS, ad Div. XIII. 45. servus L. Egnatii, equitis Rom.

ANDRICUS, ad Div. XVI. 14. servus Ciceronis, qui et *Menander* dicebatur.

ANDROMACHA, Att. IV. 15. de Div. I. 13. Ennii fabula.

ANDROMEDA, Nat. D. II. 43. sidus.

ANDROMENES, Att. XIII. 24.

ANDRON, Verr. III. 45. Aetnensis Senator.

ANDRON, ad Div. XIII. 67. Artemonis filius, Laodicensis.

C. ANDRONICUS, Puteolanus. Att. V. 15. familiaris Ciceronis.

ANEMO, Nat. D. III. 20. (*pro quo Davisius: Almo*) Deus Romanorum: proprie fluvius prope Romam.

ANICATUS, Att. II. 20. amicus Attici.

L. ANICIUS, Brut. 83. a quo *Anicianum vinum*, *Aniciana nota.* Consul fuit a. U. DXCIII.

C. ANICIUS, ad Div. VII. 26. XII. 21. Senator legatione libera in Africam legatur.

ANNALIS, ad Div. XIII. 8. cognomen Villiorum, unde? v. in *Lex annalis.*

ANNEJUS Brocchus, Verr. III. 40. Senator Panormitanus.

C. ANNEJUS, ad Div. XII. 26.

M. ANNEJUS, ad Div. XIII. 55. XV. 4. legatus Ciceronis in Cilicia.

ANNIA, in Verr. I. 43.

[ANNIA, in Verr. I. 58. infans pupilla.]

[ANNIANUS, ad Att. XV. 13.]

ANNICERII, philosophi. Offic. III. 33. *Cyrenaici philosophi ab Aristippo profecti. Nomen habent ab Anniceride, discipulo Hegesiae, qui est Aristippi discipulus.*

ANNIUS Saturninus, Att. V. 1.

C. ANNIUS Bellienus, Font. 4. legatus Marci Fonteji, Praetoris Galliae.

L. ANNIUS, Verr. I. 41. propinquus P. Annii Aselli, et heres secundus.

M. ANNIUS Appius, Balb. 20. Camertinus, a C. Mario civitate donatus.

M. ANNIUS, Verr. I. 5. civis Romanus.

M. ANNIUS, Verr. V. 29. homo splendidissimus, eques Rom. qui testimonium contra Verrem dixit.

M. ANNIUS, Att. V. 4. legatus Ciceronis.

P. ANNIUS Asellus, Verr. I. 41. civis Rom. Sacerdote Praetore urbano mortuus.

T. ANNIUS Luscus, Brut. 20. Q. Fulvii Nobilioris collega *in consulatu a. DC. adversarius Ti. Gracchi agrariam ferenti. Epit. Liv. LVIII. ubi v. Drakenb.*

[T. ANNIUS, amicus Ciceronis, p. Cluent. 28. *Hunc Sylvius conjicit eum fuisse, a quo Milo adoptatus sit.*]

T. ANNIUS, ad Quirit. post redit. 6. Milo, Trib. pl. eo anno, quo Cicero revocatus est. *vid. plura in* Milo.

T. ANNIUS Cimber, Phil. XI. 6. Lysidici Graeci hominis filius, Antonianus. Phil. XIII. 12. praetorius, de beneficio Caesaris.

T. ANNIUS Velina, Brut. 48. in concionibus tolerabilis orator.

ANTAEUS, Att. XIII. 44.

ANTEROS, de Nat. D. III. 23. filius Veneris ex Marte.

ANTEROS, Att. IX. 14. XI. 1. servus vel libertus Attici.

ANTHERUS, ad Div. XVI. 21. servus.

AN-

civilis peritus, L. Craſſi magiſter. Orat. II. 12. L. Craſſi Oratoris familiaris, ſcripſit belli Punici II. hiſtoriam, diſertius quam ſuperiores, etſi non plane probetur. Legg. I. 2. hiſtoricus Latinus, Fannio aequalis, accuratius ſcripſit ſuperioribus, tamen ſine nitore. *De compendio ejus a M. Bruto facto v. in M. Brutus. De eo vid. Voſſium de Hiſt. Lat. I.* 8.

ANTIPATER CYRENAICUS, Tuſc. V. 37. caecus fuit. *De eo vid. Laërt. II.* 86.

ANTIPATER DERBETES, ad Div. XIII. 73. familiaris Cicer.

ANTIPATER SIDONIUS, Or. III. 50. de Fato 2. poëta, qui poterat verſus hexametros aliosque variis modis fundere ex tempore. *Hujus Antipatri epigrammata ſunt quaedam in Anthologia, quae ſuggeret Index Auctorum Anthol. ſubjectus.*

ANTIPATER, Offic. II. 24. Tyrius, Stoicus, *Ciceronis temporibus floruit, et paullo ante mortuus eſt, quam filius M. Ciceronis Athenas veniſſet. Ex eodem loco intelligi poteſt, eum de officiis ſcripſiſſe. Dicitur enim reprehendiſſe Panaetium, quod in utilitatum praeceptis quaedam omiſerit.*

ANTIPATER TARSENSIS, Acad. IV. 6. reprehenditur, quod contra Academicos (in primis Carneadem) disputet. de Divin. I. 3. duo libros edidit de Divinatione. de Divin. I. 20. II. 15. ſtatuit, ad hoſtiam deligendam ducem eſſe vim quandam ſentientem atque divinam, quae toto confuſa mundo ſit. Offic. III. 12. Diogenis Babylonii diſcipulus, quaedam magiſtri reprehendit. *Hi tres Antipatri ſaepe a doctiſſimis hominibus permiſcentur, v. c. Stanlejo p.* 655. *qui nimis hic brevis eſt, Graev. ad Offic. II.* 24. *etc. Accuratius diſtinxere Fabric. B. G. III.* 15. *Jonſius I.* 13.

ANTIPATER, Offic. II. 14. Rex Macedoniae. Ejus ad Caſſandrum filium epiſtola. *Dicitur Rex, quia poteſtate regia uſus eſt poſt Alexandri M. mortem, Rege Philippo Aridaeo. Caſſander demum diadema ſumſit.*

ANTIPHON, Att. IV. 15. ſervus, hiſtrio.

ANTIPHON, Orat. II. 59. nomen comicum.

ANTIPHON RHAMNUSIUS, Brut. 12. Socratis aequalis, ſophiſta, locos communes ſcripſit: optime capitis cauſam oravit. *Ab hoc boni rhetores dicti Rhamnuſii. Hic eſt, qui a Socrate ap. Platonem in Menexeno et Xenoph. Memor. Socr. I. 6. perſtringitur. De eo eruditam Diatribam ſcripſit Petr. Spanius* Lugd. B. 1765. 4. Ejus extant orationes.

ANTIPHON, de Divin. I. 20. II. 70. conjector quidam ſomniorum. de Divin. I. 51. ejus artificioſa ſomniorum, oraculorum et vaticinationum interpretatio. *Atheniensis fuit,* ὀνειροκρίτης, *qui et libros de Interpretatione ſomniorum ſcripſit, qui in Onirocriticis Artemidori II.* 14. *et ab aliis memorantur.* v. Fabric. B. G. II. 26. *ubi Antiphontes plures commemorantur.*

ANTISTHENES, Nat. D. I. 13. ejus liber, qui *Phyſicus* dicebatur. Naturalem unum Deum facit. Att. II. 38. ejus dialogus laudatur. homo acutus magis, quam eruditus. Orat. III. 17. patientiam et duritiem maxime in Socraticis adamarat, ab eoque Cynici et Stoici orti ſunt.

ANTISTIUS, Roſc. 32. accuſator, bello civili Sullano caeſus.

C. ANTISTIUS, Verr. III. 71. eques Rom. magiſter publicanorum in Sicilia.

L. ANTISTIUS, Balb. 12. Orator. P. ſcribendum putat Abramius.

M. ANTISTIUS, Or. II. 71. Pyrgenſis. equum ei ademit Lepidus Cenſor.

P.

qui in expeditione Cretensi, a qua Creticus est appellatus, periit.

M. ANTONIUS, [IIIvir] *M. Antonii Cretici F., Oratoris N.* Phil. II. 2. Q. Fadii libertini filiam ducit. Cum C. Curione fil. libidinem exercet. ad Div. III. 6. praefectus evocatorum in Cilicia. Phil. II. 20. in quaestura sine SCto, forte, lege, egestate coactus, ad Caesarem in provinciam proficiscitur. In tribunatu C. Marcello et L. Lentulo Coss. SCto contra Caesarem intercedit, et ad Caesarem fugit. *conf. Caes. B. Civ. I.* 1. Mil. 15. P. Clodium interficere conatur. Att. VII. 8. ejus Tribuni pl. concio in Pompejum. ad Div. VIII. 14. Augur fit. Phil. II. 14. a C. Trebonio sevocatur, dum Caesar interficitur. Phil. I. 1. statim post caedem Caesaris Optimatibus favet, et dictaturam in perpetuum tollit. ibid. 2. Amatium Pseudo-Marium interficit in consulatu. ad Div. XII. 3. Caesari statuam ponit in rostris, et inscribit: PARENTI OPTIME MERITO, (hanc deinde Dolabella evertit). Att. X. 13. ejus leones (*add. Plin. VIII.* 16.). Att. X. 10. Phil. II. 24. 25. Cytheridem secum lectica aperta portat. ad Div. X. 30. et 11. ad Mutinam vincitur, quod praelium describitur Phil. V. 9. Mutinam obsidet, etc.

M. ANTONIUS, diversus a IIIviro est, Phil. III. 10.

ANTRO, ad Att. XV. 17.

AOEDE, Nat. D. III. 21. Musa, ex primis quatuor, natis Jove altero.

APELLA, ad Div. X. ep. 17.

APELLA, ad Div. VII. ep. 25. libertus M. Fabii Galli.

APELLA Chius, Att. XII. 19. columnarum artifex. *Hunc Apellam non commemoravit Junius: sed habet alium Apellam statuarium e Plin. XXXIV.* 8.

APELLES, Brut. 18. pictor. ad Div. I. ep. 9. Venerem imperfectam reliquit. de Off. III. 2. nemo eam absolvere se posse confisus est. ad Div. V. 12. apud Alexandrum gratiosus, qui ab eo solo se pingi voluit.

APENAS, ad Att. IV. 7. servus.

APHILIA, Brut. 48. aptior concionibus orator, quam judiciis. *Ed. Mediol. habet* Aphila, unde post factum *Ofella*. Guilielmius malebat *Ofilius*. v. et Corradus ad h. l. sed frustra laboratur in hoc nomine a viris doctis.

[APIS, sanctus Aegyptiorum bos, de N. D. I. 29.]

APOLLO, Nat. D. III. 23. Arcades Nomionem appellant. ib. 16. cum Hercule de tripode certat. ib. 23. cum Jove de Creta. Acad. IV. 23. crinitus. Tusc. IV. 34. sanctus. Verr. IV. 53. Temenites. [Pythius, de Or. I. 45. Deli fanum religiosissimum, ubi Apollo natus dicitur, Verr. I. 17.]

APOLLINIS operta, de Div. II. 55.

APOLLINARES ludi, Phil. I. 15. II. 13. Att. II. 19. *De eorum origine tirones legant Liv. XXIV.* 12. *ubi auctores de his ludis laudat Dukerus. Actos esse IV. Id. Jul., e Cicerone, Macrobio et Dione demonstrat Norisius in Cenotaph. Pis. p.* 137. 138.

APOLLODORUS Pyragrus, Verr. III. 31. Agyrinensis.

APOLLODORUS, Nat. D. III. 33. Tyrannus Cassandreae. *De eo lege Aelian. V. H. XIV.* 41. *XV.* 15.

APOLLODORUS, Att. XII. 23. ad ejus Chronica respicitur. *Ea sunt Apollodori Atheniensis, cujus nobis Bibliotheca sola e scriptis pluribus reliqua est. De eo et ejus scriptis v. Fabric. B. G. III.* 27. de Chronicis *autem, quae jambis conscripta erant, et accurate temporis rationem designabant; unde Romani iis libenter utebantur, et Laërtius in definiendis aetatibus philosophorum crebro usus est; vide etiam*

cusatur a P. Lentulo, principe Senatus. Orat. II. 45. eum defendit Antonius orator. Tusc. V. 5. crudeli morte periit. *Est enim a Mithridate, auro liquefacto in os infuso, necatus. Ceterum hunc Aquillium alterius M'. Aquillii, qui a P. Lentulo accusatus est, filium putat Manutius ad Div. in Caecil. c. 21.* Mihi non liquet.

AQUINIUS, Tusc. V. 22. malus poëta, *qui etiam a Catullo notatur, ep.* 14.

ARATUS, Nat. D. II. 41. ejus carmina a Cicerone admodum adolescentulo convertuntur. de Or. I. 16. Acad. IV. 20.

ARATUS, Sicyonius, Offic. II. 23. laudatur. Patriam a tyranno oppressum liberat. *Est auctor foederis Achaici, cujus vitam luculenter scripsit Plutarchus: add. Polyb. L. II.*

ARBUSCULA, ad Att. IV. 18. mima, *de qua est apud Horat.*

ARCESILAS, de Or. III. 18. Polemonis discipulus. Fin. V. 31. podagrae dolores fortiter fert. Acad. I. 13. negat quicquam sciri posse, illud ipsum quod Socrates reliquerat. cum Zenone certat. Acad. IV. 24. Zenonis et Arcesilae disputatio in quo vertatur.

ARCHAGATHUS, Haluntinus, in Verr. IV. 22.

[ARCHAGATHUS, Halesinus, hospes Ciceronis, ad Div. XIII. 32.] [Ernest. hoc cognomen esse putat M. Clodii. q. v. R.]

ARCHE, Nat. D. III. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.

ARCHELAUS, Div. II. 42. summus astrologus tempore Panaetii.

ARCHELAUS, Tusc. V. 4. Anaxagorae discipulus, *idemque Socratis praeceptor.*

ARCHELAUS, Tusc. V. 12. Perdiccae filius, fortunatissimus putatus. *De hoc Macedoniae Rege v. Buherius ad h. l. et Spanhem. de V. et P. N. T. I. p. 376.*

ARCHELAUS, Rab. P. 8. Comanorum sacerdos. *Gener Ptolemaei, regis Aegypti, qui Alexandriam, Ptolemaeo Aulete pulso, occuparat: de cujus genere et fatis v. Strabo XII. p. 834. add. Noris. Cenotaph. Pis. p. 225. Est autem filius Archelai ducis Mithridatici contra Sullam in Graecia, ut ille docet.*

ARCHIAS, *Aulus Licinius, Poëta,* Arch. 1. sqq. Antiochenus, civitate donatus a Crasso, Ciceronem ad studia cohortatur et in iis juvat. ibid. 3. ejus fama, amicitiae, insignis facultas poëtica, libri, ad Att. I. 16. Lucii Luculli Mithridatico bello gestas res scribit. Suspicatur Cicero res Metelli Numidici scripturum. Div. I. 36. ejus versiculi quidam Latine conversi. *Epigrammata quaedam hominis restant in Anthol. Gr.* [De quib. vid. Ilgenii animadversiones hist. et crit. in Cic. Or. pro Arch. P.]

ARCHIDEMUS, Acad. IV. 48. Dialecticus, Stoicus. *Tarsensis fuit. De eo vid. Laërt. VII. 40. 68. 84. 88. Auctores, qui de eo egerunt, multos laudat Fabric. B. G. L. III. c. 10.*

ARCHIDEMUS, Flacc. 22. Trallianus.

ARCHILOCHUS, Tusc. I. 1. regnante Romulo vixit. ad Att. XVI. 11. Ab eo Archilochium edictum Bibuli, Attic. II. 21. i. e. *acerbum.*

ARCHIMEDES, Orat. III. 23. Tusc. I. 25. Nat. D. II. 34. ejus sphaera. *de qua vid. etiam Sext. Empir. adv. Math. L. IX. p. 577. et ibi Fabricium τὸν πάνυ.* Fin. V. 19. patriam captam prae studio non sensit. Verr. IV. 58. Marcellus ejus mortem moleste fert. Tusc. IV. 23. ejus sepulcrum a Cicerone Quaestore repertum.

ARCHONIDES, Verr. III. 56. [s. *Archonidas,*] Verr. IV. 26. Elorinus.

utrum ipfius an filii? Nat. D. I. 13. fcripfit libros de philofophia, *quorum hic tertius laudatur*. In fententia de Deo inconftans. de Off. III. 8. honeftatem omnibus rebus praefert. de Inv. I. 5. plurimum Oratoriae profuit. de Orat. III. 35. eloquentiam profeffus eft, quod videret Ifocratem in eo genere frequentari. ad Div. I. 9. ejus ratio oratoria omnis libris de Oratore Ciceronianis continetur. ibid. Ariftotelius mos eft, *cum fcribimus in fermone ac dialogo*. ad Att. II. 1. Ariftotelia pigmenta, h. e. *ornamenta orationis ex Ariftotelis praeceptis*. Or. II. 39. liber ejus, in quo artes dicendi omnium fuperiorum narravit. cf. Inv. II.

ARISTOTELES, A. Licinius, Melitenfis, ad Div. XIII. 52. hofpes Ciceronis.

ARISTOXENUS, Fin. V. 19. muficus. Att. VIII. 4. Or. III. 33. Tufc. I. 10. quid de anima fenferit. ibid. 18. fententia de anima reprehenditur. Ariftotelis difcipulus.

ARISTUS, Academicus, Att. V. 10. Acad. I. 3. frater Antiochi, *ejus, qui auctor eft quintae Academiae, de quo fupra: quocum conjungitur* Tufc. V. 8. *Sic enim ibi legendum, non* Arifto: *ut docuere ad illum locum Davifius et Buherius.* M. Bruti magifter. *Plutarchus in Brut. init. adeo φίλον et συμβιώτην vocat.* Brut. 97. Academiae heres, hofpes et familiaris Ciceronis.

ARISTUS, in Verr. 12. Panormitanus.

ARQUUS, f. ARCUS, *Arqui*. Nat. D. III. 19. Thaumantis filius.

C. ARRIUS, ad Att. II. 14. 15. etc. amicus Ciceronis et vicinus ejus in Formiano. ad Q. Fr. I. 3. fummam amicitiam cum Cicerone fimulans, eum infidiofe tractat. *Sed fortaffe etiam hoc alterum ad Q. Arrium fil. referri poteft, quem ipfum Vat. 12. familiarem fuum appellat.*

Q. ARRIUS, Br. 69. grata populo verborum copia fuit, qua, infimo loco natus, pecuniam et honores confecutus eft. etc. Verr. II. 15. et IV. 20. Praetor Siciliae defignatus, *non fucceffit Verri, quod exorto bello fervili miffus eft contra Crixum et Spartacum: quorum illum profligavit, ab hoc victus eft. Liv. Epit. XCVI.*

Q. ARRIUS, ad Att. II. 5. deftituitur in petitione confulatus a Caefare, quem ipfe ante juverat. Vat. 12. epulum dedit in honorem patris, *Caefare et Bibulo Coff. Is eft etiam, quem amicum fuum vocat, p. Milon. c. 17. Videtur autem effe filius Q. Arrii Praetoris Siciliae defignati, et hoc epulum dediffe eam ipfam ob caufam, ut populi auram capturet, confulatum petiturus. Magnificum hoc epulum fuiffe vel Horatii locus indicat, Satyr. II. 3.*

ARSACES, ad Div. VIII. 14. Rex Parthorum; quocum Cicero bellum geffit in Cilicia. *Eft Orodes, Phrautis III. fil. ut alio loco a Cicer. vocatur.* [Vid. *Orodes*]

ARSINOA, Nat. D. III. 22. Arfippi uxor.

ARSIPPUS, Nat. D. III. 22. Arfinoae vir, Aefculapii cujusdam pater.

ARTAVASDES, [f. *Artuasdes*.] Att. V. 20. Rex Armeniorum. V. 21. ejus filia nubit Dejotaro filio. ad Div. XV. 2.

ARTAXERXES, Att. X. 8. Xerxis filius, ad quem Themiftocles confugit.

ARTEMIDORUS Aetnenfis, Verr. III. 44.

ARTEMIDORUS Cornelius, Verr. III. 49. medicus Verris.

ARTEMIDORUS Pergaeus, Verr. III. 21. quo adjutore Verres Dianae Pergaeae templum expilavit.

ARTEMIDORUS, Verr. I. 31. *qui fit nefcio, et videtur ibi locum non*

L.

L. ATEJUS, L. F. Arrienfis Capito, ad Div. VIII. 8. videtur idem effe ad Q. Fr. II. 10.
[ATELLA, vid. *Safinius Atella.*]
ATHAMAS, Har. Refp. 18. furiofus poft matricidium factus. Tufc. III. 6. furiofus.
ATHAMAS, Pif. 36. faltator, L. Pifonis in Macedonia comes.
ATHAMAS, Attic. XII. 10. fervus.
ATHENAEUS, ad Div. XV. 4. apud Ariobarzanen gratiofus.
ATHENAGORAS, Cymaeus, Flacc. 7.
ATHENAIS, ad Div. XV. 4. nomen foeminae, uxoris, aut matris Ariobarzanis.
ATHENIO, Verr. III. 54. Harufp. Refp. 12. dux fugitivorum et Siculorum, qui cum fugitivis fe conjunxerant. Hinc Attic. II. 12. Athenio *dicitur* Sex. Clodius, *quia fuit dux fervorum Romae tumultuantium, ut Athenio fugitivorum: itemque Siculus, ut Athenio.*
ATHENODORUS Calvus, Att. XVI. 11. 14.
ATHENODORUS, *Tarfenfis*, Sandonis ulius, ad Div. III. ep. 7. *Philofophus*, (*Caefaris Octavii praeceptor*). *Videtur* de nobilitate *fcripfiffe. De eo Sueton. Claud.* 4. - *Fabric. in Catal. Stoic. B. G. L. III. c.* 15. *De eo extant conjectanea Cl. Harkenrothi in Obf. Mifcell. Nov. Vol. I. p.* 49.
ATHERIANUM jus, ad Div. IX. ep. 18. *ab Atherio quodam vel Haterio JCto, vel Aterio potius.* Aterium *et* Haterium *promifcue effe in libris, docuit Cl. Torren. ad Valer. M. I.* 7. 8. *Jus Aterianum non effe cibum, inde patet, quod, fi cibus effet, ambiguitatis lufus et jocus tolleretur. Neque tamen de lege Ateria cum Cortio capiendum; fed de illius temporis JCto. Aterios autem equites Rom. eo tempore fuiffe, ex loco Valerii colligi poteft.*
ATIDIUS, Verr. III. 32. C. Verris Praefectus.

C. ATINIUS Labeo, pro Dom. 47. a Q. Metello Cenfore e Senatu ejicitur, et poftea ejus, Metelli Macedonici, bona confecrat in tribunatu. (*Plin. Hift. Nat. VII.* 47.) Idem Cn. Lentulo Cenfori facit.
[ATLAS, Tufc. V. 3. Japeti et Clymenes filius, coelum fuftinere dictus.]
L. ATRATINUS, Coel. 1. filius L. Atratini ejus, qui a M. Coelio de ambitu accufatus erat; accufat Coelium de ambitu. Patrem defenderat Cicero.
ATTAE, Sext. 51. *quidam per Enallagen dici putant* pro Atta, *qui fuerit poëta Latinus. Sed cum Abramio Graevius interpretatur: Senes philofophos Graeculos. quos vide.*
ATTALUS, *Rex Pergamenus*, Sext. 27. ei Afia Antiocho M. adenta condonatur. Dejot. 7. iu P. Africanum liberalis fuit: *ubi tamen aut Cicero lapfus eft,* Attalum *pro* Antiocho *ponens, aut* Antiochus (*M.*) *reponendus. v. Urfinus ad l. c. et Drakenb ad Liv. epit. LVII. De* Attalorum *Stemmate v. Rupert. ad Befold. c.* 12. *Spanhem. de Ufu et Pr. N. Diff. VIII. p.* 511.
ATTALICA, in Verr. IV. 12. *in peripetafmata auro intertexta, ab Attalo rege inventa et ufurpata.*
ATTALUS *Iphemeneus*, ad Q. Fr. I. 2. 4. homo Graecus de Quinti provincia.
ATTALUS *Netinus*, Verr. IV. 26.
ATTELLIUS, ad Att. V. 19. debitor Ciceronis, fi lectio fana eft. v. not.
[ATTICA, T. Pomponii Attici filia, Att. V. 19. VII. 2. quae etiam *Atticula* et *Caecilia* nominatur. v. h. vv.]
ATTICULA, ad Attic. IV. 5. filia Attici; *quae et* Caecilia *dicitur.*
ATTICUS, [*T. Pomponius*, Ciceronis familiariffimus, ad quem XVI Ciceronis epiftolarum libri exftant, cujusque vitam Nepos in Vitt. Excellentium Imperatt.

fcripfit.

[AUFIDIANUM *nomen*, ad Div. XVI. 19. debitum Aufidii.]

AUFIUS, Att. VI. 1. amicus Ciceronis. *Corradus conjicit* Alfius.

AVIANUS, Acad. IV. 25. Puteolanus, amicus Ciceronis.

C. AVIANUS *Hammonius*, ad Div. XIII. 21. M. Aemilii Aviani libertus, *idem est, qui ep.* 2. C. Avianus Evander *dicitur.* ad Div. VII. 23. statuarius. *v. de eo, et vera nominis scriptura, Cannegieter* Diss. *de aetate et stilo Aviani c.* 8. *qui scripturam* Avianius *vitiosam docet.*

C. AVIANIUS, vel AVIANUS Flaccus, ad Div. XIII. 35. 79.

C. AVIANUS Philoxenus, ad Div. XIII. 35. 37. Siculus [et quidem Calactinus], a Caesare in Novocomenses relatus, Ciceronis beneficio. *Nomen assumsit* Flacci Aviani, *quod eo familiarissime usus erat, cum Tullii nomen assumere debuisset ob beneficium.*

[*M. Aemilius* AVIANUS, ad Div. XIII. 21. negotiator, qui domum habuit Sicyone.]

AVIDIUS, Leg. II. 8. dicitur a Pompejo et Cicerone defensus esse. *pro quo Davis cum Manutio et Lamb.* Balbus.

AVILIUS *Larinas*, Cluent. 13.

AVITUS, Or. 29. *est Cluentius, pro quo est Oratio.* [v. *Cluentius.*]

AVIUS, vel AULUS, Att. XII. 5. *forte est* argentarius, Att. XIII. 4.

M. AULANUS, f. AULIANUS, Sext. 4. Tribunus militum C. Antonii, Catilinarius, a P. Sextio Capua expellitur.

AULETES, Postum. 10. *est cognomen* Ptolemaei, *qui regno pulsus est.*

[AULUS, Pisonis argentarii familiaris, ad Att. XII. 5. Idem esse videtur, qui ad Att. XIII. 4. *Avius* dicitur.]

AULUS, Att. VI. 2. *est* Gabinius. *vid. Auli Lex.*

AULI filius, Att. I. 20. Afranius, Att. I. 16. *est idem L.* Afranius.

AURATA, Or. I. 39. *est* Orata: *de quo infra. Cur hic scribatur* Aurata, *lepidam rationem affert Chapmannus in notis Pearcianis ad Offic. III.* 16.

[AURELIA, mulier ob impudentiam famosa videtur fuisse, ad Div. IX. 22.]

AURELIANUS, Att. IV. 16.

AURELIUS, Att. IV. 9. ab Hirtio Germanis praepositus.

AURELIUS, ad Diverf. XVI. 24. ad Att. creditor Ciceronis. [Fortasse idem est, qui ad Att. XVI. 15. procurator negotiorum est. R.]

C. AURELIUS [*Cotta*], Verr. I. 50. Consul a. U. DCLXXVIII. cum L. Octavio.

[Cn. AURELIUS *Orestes*, v. *Orestes.*]

L. et C. AURELII, L. filii, *Orestae*, orationes reliquerunt, [Brut. 25.].

M. AURELIUS SCAURUS, Brut. 35. Latine dixit, (*Consul* a. U. DCLVI.) in Q. Caecil. 19. Quaestor L. Flacci, Flaccum ei accusare non permittitur, Verr. I. 33. Ephesi prohibitus est, servum e templo Dianae abducere.

L. AURIFEX, Orat. II. 60. eques Romanus.

A. AURIUS, Cluent. 8. Larinas.

M. AURIUS, *Melinus*, Cluent. 5. Larinas. duxit Cluentiam.

Num. AURIUS, ibid. 8. Larinas.

AUTOBULUS, Pif. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

[AUTOMEDON, Achillis auriga. Sic nominatur p. Rosc. Am. 35. jocose ob celeritatem cursus Mallius Glaucia, c. 7.]

P. AUTRONIUS, Brut. 68. orator sola voce probabilis. Sull. 1. Consul designatus cum P. Sulla de ambitu condemnatur, Att. III. 2. 7. exultat. *postea conjuravit cum Catilina.*

AXIANUS, ad Att. XV. 29.

AXILLA, Or. 45. *cognomen Serviliorum.* Vester *Axilla* Ala factus est,

BAT-

BATTARA, ad Div. VII. 9. *pro quo alii:* Vacerra; *videtur familiaris Trebatii fuisse.*

BATTONIUS, Att. VI. 8. amicus Attici et Ciceronis.

M. BEBRIUS, Cluent. 16. Senator Rom.

BELLEROPHON, Tusc. III. 26. [Sisyphi filius].

C. Annius BELLIENUS, Font. c. 4. *Hunc non diversum a.* C. Billieno (*v. infr.*) *putat Tristanus Comm. T. I. p.* 90. *quod mihi temporum ratio permittere non videtur. Nec verum est, eum habuisse duarum gentium nomina per adoptionem.* Bellienus *est cognomen. Nec denique* Belilienus reponendum pro Bellienus, *etsi in nummo occurrit, et Senecae reddendum videtur. Nimis saepe hoc nomen in libris occurrit.*

L. BELLIENUS, Phil. II. 36. Pompejanus, cujus domus post caedem Caesaris incensa est et deflagravit.

BELLIENUS, ad Diverf. VIII. 15. verna Demetrii. Cum praesidio est Intemelii. A quo forte non diversus est alter ad Div. XVI. 22. homo pessimus, flagitiosus. *Quidam:* Bilienus: *quod idem nomen est.*

BELUS, Nat. D. III. 16. Indorum Hercules.

L. BESTIA *e Calpurniis*, Brut. 34. bonus Tribunus plebis, Popilium a C. Graccho expulsum sua rogatione restituit, post consulatum oppressus est lege Manilia. Or. II. 70. a C. Memmio accusatur. Bestia *est cognomen* Calpurniae familiae.

BESTIA, Phil. XIII. 12. Coel. 12. accusatur de ambitu, in petitione praeturae. defenditur a Cicerone. Qu. Fr. II. 3. Phil. XII. 8. et Phil. XI. 5. consulatum in Bruti locum petit.

T. BETUCIUS, *Barrus Asculanus*, Brut. 46. aliquot orationibus Asculi habitis, et una Romae contra Caepionem, nobilis, cui Caepionis ore respondit Aelius.

BIAS, Parad. I. Priene patria. de Amic. 16. e septem Sapientibus.

M. BIBULUS, Att. I. 17. Caesaris amicitiam quaerit, aedilitate et praetura omissam, ut consulatum eo facilius consequatur. Har. Resp. 22. Caesare collega in consulatu leges ferente semper servat de coelo. Dom. 15. servat de coelo, cum Caesar de adoptando Clodio legem curiatam fert. Vatin. 9. Vatinius Trib. pl. Consulem in vincula ducit, reliquis Tribunis mitti jubentibus. Att. II. 19. ejus edictis, quae domo abditus (*vim Caesarianorum timens*) dat, irascitur Pompejus, quod iis laceratur. In Caesarem acerba edicta dat, quae inde *Archilochia* dicuntur, populo vehementer grata. Dom. 26. censet, ut Pontifices de domo Ciceronis statuant. ad Div. XV. 1. Proconsul Syriae. XII. 19. quam diu Parthi in provincia ejus sunt, Antiochiae se tenet, urbe munita. VIII. 6. contra Parthos male pugnat. II. 17. Ciceroni Proconsuli Ciliciae invidet. Brut. 77. scriptitavit accurate. Bello civili periit. [De filio Bibuli fit mentio, ad Div. II. 17.]

BILIENUS, ad Div. XVI. 2. *idem qui* Bellienus, *ubi v.*

C. BILIENUS, Brut. 47. aequalis N. Bruti JCti, laudatur. *v. ibid.*

A. BINNIUS, Cluent. 59. Copo de via Latina.

BION, Tusc. III. 26. ejus apophthegmata.

BITHYNICUS, ad Div. VI. 16. *Caesarianus e gente Pompeja, fil. Q. Pompeji Bithynici, A. N. a Bithynia dictus, devicta a patre. Post mortem Caesaris Siciliae Praetor fuit.*

BITON, Tusc. I. 47. pietas in matrem, mors placida. Cleobis frater. [cf. Herodot. I. 31.]

BLANDENIUS ZEUXIS, ad Q. Fr. I. 2. 2.

BLESAMIUS, Dejot. 12. Gallo-Graecus, Dejotari legatus.

BLOSSII, Agr. II. 34. nobiles Campani bello Punico II.

D. JUNIUS BRUTUS, M. filius, *collega* Africani min. *in consulatu DCXVI.* [Erravit hic Ernestius; nam *D. Jun. Brutus* collega fuit *P. Scipionis Nasicae Serapionis* a. U. DCXV. vid. *P. Scipio Nasica.* R.] Brut. 28. Graece doctus. de Leg. III. 9. a Trib. Curiatio in vincula conjicitur. pro Balbo 17. in Hispania ulteriori feliciter pugnat et de Gallaecis triumphat. Arch. 9. Attii versibus monumenti sua inscripsit. Ejusdem etiam mentio fit in Bruto 22. *Ap. Vellejum II.* 5. *dicitur* Aulus: *v. interpretes et Sigon. ad a. U. DCXV.*

D. BRUTUS, Brut. 47. pro Rabir. 7. Att. XII. 22. Graece et Latine doctus. *Consul fuit cum Mamerco Aemilio Lepido Liviano.*

D. BRUTUS, Verr. I. 35. Phil. III. 1. provinciam Galliam a Caesare ipsi datam eripere audet Antonius. Ejus edictum cap. 4. ad Diverf. X. 10. exercitum alit suo sumtu. ibid. 11. obsidione liberatur. ibid. XI. 1. postulat, ut sibi et M. Bruto, et Cassio cum publico praesidio liceat Romae esse, ut tuti sint, idem liberam legationem postulat et reliquis suis. ibid. 21. in Decemviris est, creatis, ut ab Antonio rationem gesti consulatus repeterent.

M. BRUTUS, *pater*, ad Div. VII. 22. Brut. 47. JCtus. Brut. 62. juris publici et privati peritus, a forensi eloquentia absuit. Or. II. 32. libri de jure laudantur. pro Cluent. 51. initia librorum de jure civili. Fin. I. 4. negat partum ancillae in fructu habendum. etc. *De eo consulere licet auctores Historiae juris Rom.*

M. BRUTUS, *filius*, Or. II. 54. filius ejus, qui libros de Jure civili scripsit, Cn. Plancium accusavit, defensore Crasso, qui, cum ab eo lacessitus esset, in illa accusatione egregie eum ultus est. cf. Cluent. 51. Brut. 34. accusationem factitavit, nullos magistratus petivit, dedecus familiae vocatur. Cluent. 51. orator vehemens, bona paterna effudit. Font. 13. accusat Scaurum. Off. II. 14. juris civilis peritus, propter multas accusationes *accusator* cognominatus est. *Hunc quidam patrem τυραννοκτόνου faciunt. Male. Non ita de eo ad filium scripsisset in Bruto* 34.

M. BRUTUS, Quinct. 20. Tribun. pl. a. U. DCLXX. *Scipione et Norbano Consulibus, Hotomanno et Manutio videtur esse M. Bruti, qui Caesarem interfecit, pater, a Cn. Pompejo bello Sullano necatus.* Agr. II. 33. Trib. pl. qui coloniam Capuam ferre voluit. *Alium M. Brutum, ad quem hoc referam, non reperio: neque tamen pro certo affirmare ausim, ad M. Bruti, percussoris Caesaris, patrem pertinere deducendae coloniae consilium. Ceterum consentit cum eo, quod Cicero dicit, mirari se, cur Rullus ejus Bruti exitum non perhorrescat. Idem mecum sentire postea vidi Mazochium de Amphitheatro Camp. p.* 9. *qui inprimis de hoc Bruto videndus. Sed quod eum negat Tribunum pleb. fuisse, quod Turnebus ad l. c. sine auctore dixerat, quia non probabile, Brutos, qui genus suum a L. Bruto patricio duci vellent, Tribunos fieri voluisse, quo eam rem refutassent ipsi, id nihil est, ut patet e loco Ciceronis pro Quintio.*

M. BRUTUS, [Caesaris percussor, M. Bruti et Serviliae filius,] Phil. I. 3. ejus et Cassii Praetorum edictum post caedem Caesaris. cap. 4. urbe cedit. Phil. II. 12. interfecto Caesare pugionem extollit, et Ciceronem nominatim exclamavit. Phil. II. 14. ei provincia datur post caedem Caesaris et Quaestores. ad Div. III. 4. gener Cn. Pompeji M. VI. 6. a Caesare Galliae praeficitur. XII. 15. XIII. 10. Att. XII. 5. epitomen Fannianam scripsit, i. e. historiae a Fannio scriptae. XIII. 8.

Scipio, qui contra Caesarem in Africa bellum gessit.

Q. CAECILIUS BASSUS, Att. II. 9. Quaestor Caesare et Bibulo Coss. ad Divers. XI. 1. eum sperabat Brutus firmiorem fore, nuntio de morte Caesaris allato. Phil. XI. 13. exercitum in Asia privatus habet. ad Div. XII. 11. et 12. in Syria legionem habuit, quae ad C. Cassium venit, invito Basso. ad Div. XII. 18. Dejot. 8. 9. *ubi male vulgo* Cattius [*Coelius* R.] *est. De turbis ab eo in Syria motis vid. Joseph. XIV.* 11.

Q. CAECILIUS, Att. I. 1. 12. foenerator, avunculus Attici.

Q. CAECILIUS, Q. fil. Pomponianus Atticus. Att. III. 20. *est T. Pomponius Atticus, qui ab avunculo Q. Caecilio testamento adoptatus erat, quod ei Cicero gratulatur.*

Q. CAECILIUS, Div. in Caecil. 2. cognomine *Niger, Siculus, Verris Quaestor, qui accusationem Verris petebat, in quem est Divinatio. vid. Argum. Asconii.*

T. CAECILIUS, *Eutychides*, Att. IV. 15. libertus Attici, *qui praenomen habet Attici ante adoptionem, et nomen ejus post adoptionem.*

A. CAECINA, ad Div. X. 25. cujus est epistola libr. VI. ibid. XIII. 66. negotiatus est in Asia. VI. 5-8. exul, quod contra Caesarem scripserat. librum Ciceroni mittit. it. ep. 9. in Sicilia exul. *De Etrusca disciplina librum scripsit, qui laudatur ap. Plinium. v. Harduin. in Ind. Auct. ad quem alludit Cicero in epistola, ea, quam ad eum scripsit, VI.* 6. *De hoc Caecina v. Demsterum Etrur. Regal. I.* 2. 59. *ubi et alios Caecinas colligit, docetque nunc quoque hanc familiam Volaterris florere. cf. Fr. Marianum de Etruria Metropoli c.* 15. 16. *et Gorium Inscr. Etr. T. III. p.* 159. *ubi inscrr. antiquae Volaterranae Caecinarum sunt.*

A. CAECINA, Caecin. 1. (*Licinius*) Volaterranus, *pro quo est Oratio. Hunc eundem cum superiori putat Demsterus l. c. et Passeratius not. ad Or. pro Caecin. c. 1. nec ipse abnuerim.*

CAECINA, Att. XVI. 5. Volaterranus: *diversus ab utroque superiori.*

CAECIUS, Att. IX. 11. 13. *qui sit, nemo tradidit.*

C. CAELIUS, Att. IX. 11. ab Appio cum mandatis ad Ciceronem mittitur. [In edit. Jensoniana *Caelius*, apud Ernestium *Caecius*. R.]

M. CAELIUS, vid. *M. Coelius.*

[CAELUS, v. *Coelum.*]

M. CAEPARIUS, Catil. III. 6. socius Catilinae, *apud Sallustium* Qu. *dicitur*, *Cat.* 46.

C. et L. CAEPASII, fratres. Brut. 69. ignoti homines, oppidano et incondito genere dicendi, Quaestores facti sunt.

CN. CAEPIO, Att. XII. 20. Serviliae Claudii pater, vivo patre naufragio perierit, an mortuo? de Fin. II. 16. ei decernitur quaestio in Tubulum.

CAEPIONES duo, CN. et QU. Brut. 25. Font. 7. eorum testimonium in Q. Pompejum rejicitur. *De praenomine vide Valer. VIII. 5. de testibus, ubi in nonnullis edd.* Cajus.

[*Cn. Servilius* CAEPIO, Brut. 20. Q. Martii Philippi in consulatu collega a. U. DLXXXIV.]

Q. *Servilius* CAEPIO, Brut. 43. collega C. Laelii in consulatu (a. DCXIII.). *Is, qui in Lusitania bellum gerens Viriatum per insidias interfecit. Ejus filius videtur, qui sequitur.*

Q. *Servilius* CAEPIO, Tusc. V. 5. *vid. Davis.* ad Her. I. 14. fusus a Cimbris, causam dixit, decem annis post reus factus a Cn. Junio Norbano. Balb. 11. damnatus de repetundis post praeturam Galliae ex consulatu (*quem cum Atilio Serrano gessit*). Smyrnae vixit. ad Her. I. 12. Quaestor urbanus (a. DCLIV.), cum Apu-

L.

L. CAESAR, Planc. 21. aedilitiam repulsam tulit. Cat. IV. 6. sororis virum P. Lentulum socerum Catilinae interficiendum censet. Muren. 34. (et Att. I. 2.) Consul cum C. Figulo (a. DCLXXXIX.) SCtum facit simile legi Fabiae de numero sectatorum. ad Div. IX. 14. aegrotat Neapoli. Hujus sororis filius M. Antonius fuit. ad Div. X. 28. optime sentit, sed in Antonium non acriter dicit, quia ejus avunculus est. Phil. VI. 5. agrorum assignationem Antonianam sententia sua dissolvit, et juvante Cicerone VII-Virûm actâ sustulit. Sull. 19.

L. CAESAR, L. f. (*Caes. B. C. I.* 8.) Att. VII. 13. mandata absurdissima a Caesare habet, non homo, sed scopae solutae, *de quibus pluribus epp.* ad Div. IX. 7. *Est idem Proquaestor Africae, cui, Catone interfecto, Caesar vitam concessit. v. Caesar l. c. et Hirt. B. Afr. c.* 89.

SEX. CAESAR, Harusp. 6. Flamen Quirinalis.

CAESENNIA, Caecin. 4. Tarquiniensis, [uxor M. Fulcinii].

P. CAESENNIUS, ibid. 4. Tarquiniensis.

C. CAESETIUS, Lig. 11. eques Rom. Ligarii advocatus. Phil. XIII. 15. Trib. pl. a Caesare ab rep. remotus. Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. *add. Vell. II.* 68. *ubi v. interpretes; quorum nullus locis Ciceronis usus est.*

P. CAESETIUS, Verr. V. 25. legatus Verris.

L. CAESIUS, Q. Fr. I. 14. de cohorte praetoria Q. Ciceronis in Asia. *add. II.* 2. forte idem est III. 1.

M. CAESIUS, Verr. I. 10. Praetor cum C. Annio Sacerdote.

M. CAESIUS, ad Div. XIII. 11. Aedilis Arpini.

P. CAESIUS, Balb. 22. eques Romanus, a Cn. Pompejo patre civitate donatus. ad Div. XIII. 51.

SEX. CAESIUS, Flacc. 26. eques Romanus.

CAESONINUS *Calventius*, Red. in Sen. 6. *est L. Piso, is, qui cum A. Gabinio Consul fuit. v. in L. Piso. Caesoninus cognomen Pisonum fuit, ante quam Frugi dicerentur. add.* Prov. Cons. 4. Pis. 6. *ubi Mss. et edd. plures habent* Caesonius: *analogia quidem sic videtur postulare.*

M. CAESONIUS, Act. I. in Verr. 10. Aedilis cum Cicerone. *add.* Att. I. 1. XII. 11.

C. CAESTIUS, Flacc. 13. eques Rom. Att. V. 13.

L. CAESTIUS, Br. 34. accusator de plebe; tempore Jugurthini belli. [? R.]

L. CAESULENUS, Br. 34. accusator [de plebe, pro quo alii *Caesidenus*. R.]

CALAMIS, Br. 18. statuarius, dura quidem signa fecit, sed tamen molliora signis Canachi. *vid. Plinium Histor. Natural. XXXIV.* 19. *Quintilian. XII.* 10. *Pausan. p.* 9. 134. 53. 447. 443. 479. ed. Kuhn. *et laudatos Harduino ad l. c.*

CALANUS, Tusc. II. 21. Indus, sua voluntate vivus comburitur. Div. I. 13. Alexandro propinquam mortem vaticinatur.

CALATINUS, Agrar. II. 24. *est M. Attilius Calatinus, de quo in* Attilius.

CALCHAS, Or. 22. vates Graecorum in obsidione Trojana. Nat. D. II. 3. Augur. Div. I. 33. ex passerum numero belli Trojani annos auguratus est.

CALDUS, Inv. II. 9. cognomen, quod temerarii et callidi consilii hominibus tribuitur.

CALDUS, Att. VI. 4. *cognomen* C. Coelii Quaestoris.

M. CALENIUS, Att. VIII. 12. Pompejanus.

CALENUS, Phil. X. 1. (*Fusius*). Brutos non probat, sed Antonium, et propterea a Cicerone reprehenditur. Att. I. 14. Trib. pl. P. Clodio favet. vid. *Lex Fusia* et in *Q. Fusius.*

L.

M.

M. CAMURCIUS, Coel. 30. de crimine, nescio quo, in Vettium commisso, condemnatus.

CANA, Att. XIII. 41. *Graev.* Kana, *filia Gellii Cani, quam Q. fil. collocare cogitabant, si ei placeret.*

CANACHUS, Brut. 18. statuarius. ejus signa rigidiora sunt, quam ut imitentur veritatem. *Plin. H. N. XXXIV. 8. Sicyonius fuit. Ejus opera quaedam commemorat etiam Pausan. p.* 134. 472. 483. 570. 730. *etc. ed. Kuhn.*

CANEPHORAE, [s. *Canephoroe*,] Verr. IV. 3. dicebantur virgines Athenis, quae in sacris Cereris canistra ferebant in capitibus. *Statuae hanc figuram referentes h. l.* Canephorae *dicuntur. De Canephoris v. Spanh. ad Callim. H. in Cererem.*

CANIDIUS, ad Div. X. 21. Legatus Lepidi IIIviri, aut Trib. aut simile quid.

CANIDIUS, *f. potius, ut putant,* Calidius, ad Div. VIII. 9. disertus. Canidius *etiam quidam de Lepidi exercitu memoratur ad Div. X.* 21. *qui Legati aut Tribuni munere functus videtur, quo usus et Lepidus ad milites incitandos, ut pacem flagitarent.*

C. CANINIUS, *Gallus*, ad Div. II. 8. a Cicerone defenditur. VII. 1. amicus M. Varronis et Ciceronis. IX. 2. IX. 6. I. 2. Trib. pl. Marcellino et Philippo Coss. ibid. tempus Caninianum. *ubi v. Manut.*

T. CANINIUS, *Rebilus.* Att. XII. 37. Legatus Caesaris in Gallia. ad Div. VII. 30. Consul prid. Kal. Jan. *anno ante mortem Caesaris.*

[CANINIUS *Sallustius*, Proquaestor Syriae, ad hunc scripta est ep. 17. L. II. ad Div.]

CANINIUS *Satrius*, Att. I. 1.

C. CANIUS, Off. III. 14. eques Romanus facetus et literatus. Syracusas otiandi causa se contulit. de Or. II. 69. *ubi vulgg. habent* Cannius.

CANULEJUS, Att. X. 5.

L. CANULEJUS, in Verr. II. 70. in portu Syracusano publicanus.

M. CANULEJUS, Br. 92.

CANUS f. *Kanus*, Att. XIII. 31. *est* Q. Gellius Canus. v. Tunstallus p. 162.

P. CANUTIUS, Br. 56. homo disertus. subjecisse dicitur P. Sulpitio mortuo orationes. Cluent. 18. Scamandrum accusat. ib. 10. accusator Oppianici.

Ti. CANUTIUS, (Trib. pl.) ad Div. XII. 3. Ciceronem producit. ibid. 23. Phil. III. 9. *v. Periz. A. H. c.* 2.

CAPIIO, Phil. X. 10. XI. 5. veteranus. VIII. 3. de grege Antonii nebulo, Centurio.

C. CAPITO, Att. XIII. Caesarianus. ad Div. VIII. 8. XIII. 29. *cognomen familiae Atejae.* v. *Atejus.*

L. CAPITO, Q. Fr. III. 1. 5. cum C. Memmio Trib. pl. Gabinium postulat.

CAPIUS, ad Div. VII. 24. histrio. *Sed legendum puto* Catius, *e vestigiis MSS. qui habent* Citius: *nisi id est pro* Cipius, ut habet Festus in *non omnibus dormio, ut placet Ant. Augustino, quod esset familia Cipia, sed non est necesse, nomen id esse familiae,* cum ille sit histrio.

CAPRIUS, Nat. D. III. 23. pater Dionysi, seu Bacchi cujusdam.

CARBO, ad Div. IX. 21. *cognomen familiae* Papiriae *plebejae. De hac familia epistola illa classica est. De Carbonibus egregia congessit Vaillantus de Num. Fam. R. sed v. inpr. Periz. A. H. c.* 3.

C. CARBO, *Arvina.* ad Div. IX. 21. a L. Damasippo Praetore occisus est. Unus e Carbonibus bonus civis fuit. *Pighius ad a. DCLXIX. putat esse filium Caji, qui a Crasso accusatus est.*

CN. seu C. CARBO et ejus frater, scurra, ad Div. IX. 21. homines improbi.

SP. CARVILIUS, de Or. II. 61. *familia Carvilia plebeja, sed equestris tamen.*

CASCA, *cognomen Serviliorum*, Phil. II. 11. fuit inter percussores Caesaris. Att. XIII. 44. librum scripsit. XVI. 15. ejus tribunatus. v. *Servilius.*

CASCELLIUS, Balb. 20. praediator aetate Auguris Q. Scaevolae. *vid. Valer. Max. VI. 2. 12. et VIII. 12. 1. Hoc nomen vindicant contra eos, qui* Caesellius *legi volunt, ut Pighius Ann. ad a.* 633. *cujus opinionem videtur probare Graevius ad Cic. Balb.* 20. *Harduin. ad Plin. VIII.* 61. *ubi praeceptor ejus Volcatius traditur; Rupert. ad Pompon. Enchirid. III.* 11. *ubi de A.* Cascellio *JCto agit, cujus et Horatius mentionem fecit. Ceterum huic familiae hereditarium quodammodo Jurisprud. studium fuit.*

M. CASCELLIUS, Q. Fr. I. 2. 2. negotiator in provincia Q. Ciceronis.

CASSANDER, Div. II. 42. summus astrologus tempore Panaetii.

CASSANDRA, Or. II. 66. etc. Priami filia.

C. CASSINIUS SCOLA, Mil. 17. Interamnas, familiaris P. Clodii.

CASSIUS BARBA, v. *Barba.*

C. CASSIUS *Longinus*, Dom. 50. Censor. *Hujus C. Cassii Longini censura incidit in annum DXCIX. Nam praecedit mentio Censoris Q. Marcii, qui decem annis ante, DXXCIX. Censor fuit. Alius Cassius Censor fuit a. U. DCXXVII.*

C. CASSIUS, Planc. 21. in petitione tribunatus repulsam tulit. *Consul cum Cn. Domitio Ahenobarbo*, a. U. DCLVII.

C. CASSIUS, *Varus, qui Consul fuit cum M. Terentio Varrone Lucullo, non L. Gellio, ut Manutius ad Or. pro Rabir. Perd. cap. 7. tradit, nam Gellius anno post Consul fuit.* L. Manil. 23. Legi Maniliae favet. Cluent. 49. Verr. I. 23. in Verr. III. 41. Consul a. U. DCLXXX. primo anno praeturae Siculae Verris. *Forte hic est pater trium Cassiorum C. L. et Q. qui diserte non traditur.*

C. CASSIUS, *frater Q. Cassii*, Att. V. 21. *ad quem sunt epistolae Ciceronis L. XII. et ipsius duae ibid.* 11. 12. *is, qui Caesarem interfecit.* ad Div. VI. 6. Legatus Caesaris. VII. 33. declamat apud Ciceronem. VIII. 10. Quaestor M. Crassi *contra Parthos pugnantis* Crasso interfecto reliquias exercitus collegit. XV. 14. Proquaestor M. Crassi. XV. 16. Epicureus fit. *Nam Cicero Epicureos appellat ejus novos amicos.* XV. 19. Ciceronem, Epicureum Catium propter malum dicendi genus ridentem, ulciscitur acri epistola. Att. VII. 21. Trib. pl. initio belli Civilis Caesariani Capuam venit ad Consules, qui ex urbe fugerant, ut Romam redirent, et pecuniam de sanctiori aerario auferrent.

L. CASSIUS, Planc. 24. adolescens, subscriptor Laterensis, contra Plancium, familiaris Ciceronis. Phil. II. 14. ei provincia datur post caedem Caesaris et Quaestores. *Frater C. Cassii, qui Caesarem interfecit.* Phil. III. 9. ei Tribuno pl. mortem denunciat M. Antonius, si in Senatum venisset.

L. CASSIUS *Ravilla*, Verr. I. 55. Censor, *pater ejus, qui legem tabellariam tulit: Consul a. U. DCXXVI. cum L. Cinna.*

L. CASSIUS, ad Her. IV. 34. auctor legis tabellariae et severissimus in judiciis exercendis, S. Rosc. 30. *unde ab eo judices Cassiani dicti sunt.* Brut. 25. 27. legem tabellariam tulit Lepido et Mancino Coss. Sext. 48. legem tabellariam fert. de Leg. III. 16. legem tabellariam fert, auram popularem captans.

L. CASSIUS, Clu. 38. Senator, et judex in causa Oppianici.

Brut. 28. mediocris orator. Brut. 34. Lege Manilia post consulatum *(quem gessit anno U. DCXXXIX.)* oppressus est.

C. CATO, ad Div. I. 2. Tribunus plebis Marcellino et Philippo Coss. it. ep. 4. 5. legem fert de imperio Lentulo Spintheri in Cilicia abrogando. ad Q. Fr. I. 2. 5. Gabinium de ambitu accusare voluit, in quo prope occisus est. ad Att. IV. 15. et 16. Lege Junia et Licinia absolvitur, Fusia etiam reus, cum Milone et Cicerone in gratiam redit, Pompejo iterum Consule.

L. CATO, pro Rabir. 7. pro Font. 15. *Consul fuit cum Cn. Pompejo Strabone DCLXIV. tempore belli Socialis; in quo periit. de quo vid. App. B. C. L. I. p.* 641.

M. CATO, *is, qui sapiens et Censorius dictus est.* Planc. 8. Tusculanus. Mur. 8. homo novus, et deinde Consul et Censor. Cato 4. Praetor. ibid. 10. Tribunus mil. *in* bello cum Antiocho M. affuit proelio ad Thermopylas: *idem tradunt Plutarch., Appianus, Frontin., Aurelius Vict. v. Sigon. et Drakenb. ad Liv. XXXVI.* 17. *Liv. autem Legatum facit, l. c. ubi v. Duk.* Mur. 14. cum Scipione profectus in bellum contra Antiochum. *Memoriae lapsu* Scipionem *pro* Glabrione *poni, (nisi librariorum peccatum est) monet Wessel. V. Cel. Obs. II.* 26. in Caecil. 20. Consul in Hispania fuit. Acad. IV. 2. Graecas litteras senex didicit. Or. I. 37. III. 33. orator et JCtus. Orat. II. 32. libri ejus de jure laudantur. Off. I. 29. apophthegmata collegit. Or. I. 55. ejus Origines. dixit in Qu. Sergium Galbam. Brut. 15. 16. 17. ejus orationibus antiquiores non extitere, laudantur. Off. I. 23. Carthaginem delendam suadet; in quo et mortui valuit auctoritas. ad Div. IV. 6. filium summo ingenio et virtute amisit. Brut. 20. excessit, annos 85 natus. *Liv. XXXIX.* 40. *nonagenario majorem facit, alios auctores secutus. v. ibi Drakenb. laudatur plurimis locis ejus nomen*, ut Inv. I. 4. Div. I. 15. II. 24. Off. I. 11. II. 25. etc. *Tirones legant locum Livii cit.*

M. CATO, *M. fil.* de Off. I. 11. 23. in exercitu Pompilii in Liguria tiro militat. Macedonico bello interfuit. vid. Plutarch. in Aemilio Paullo. ad Div. IV. 6. patre vivo obiit. laudatur.

M. CATO, *M. F. M. N.* de Off. III. 16. [Pater Catonis Uticensis.]

M. CATO, *M. F. M. N. M. PRON.* [Uticensis]. Mur. 2. accusat L. Murenam. Dom. 8. bello Cyprio praeficitur lege Clodia, ut de rep. ablegaretur. Att. I. 14. vehementer contra P. Clodium de religione reum agit. *confer*. ep. 13. ad Div. I. 9. Ciceroni invidet. VIII. 11. honorifice locutus de Cicerone, supplicationem non decernit. Att. X. 16. Siciliam tenere non potest, in quam missus fuerat, cum tenere potuisset. de Div. I. 31. homo doctus, perterretur vaticinio cujusdam Rhodii remigis. Off. I. 31. in Africa Caesari se tradidit. de Div. I. 14. quaedam eum fefellerunt. Fin. III. 2. legendi aviditas. Off. I. 31. ad incredibilem a natura factus est severitatem. Paradox. 1. *coll*. Mur. 29. perfectus Stoicus, ea sentit, quae non probantur in vulgus. Or. 10. Div. II. 1. de ejus laudibus scribit Cicero. Att. XII. 41. Caesaris liber contra Catonem.

[CATO, puer, Catonis Uticensis filius pupillus, ad Att. XIII. 6.]

Q. *Lutatius* CATULUS, N. D. I. 28. amat Roscium puerum, municipem suum. ejus in Roscium epigramma.

Q. CATULUS, Q. F. Font. 15. Legatus in bello Civili. Scientia magna rei militaris. Mur. 17. vincitur in petitione consulatus a Cn. Manlio. Tusc. V. 19. paene alter Laelius. cum eo Marius col-

Ro-

Romae fuit et habitus est. Belli Punici II. tempore vixit, P. Tuditani collega in consulatu etc.

P. CETHEGUS, Praetor (a. U. DCLXXIX.) Br. 48. remp. cognorat et tenebat. in Senatu consularium auctoritatem assequebatur; in publicis causis parum valebat, in privatis veterator. Parad. 5. ei homini non probatissimo homines amplissimi serviunt, munera mittunt, etc. provinciarum ejus auctoritate consequendarum causa. *Respicit inprimis ad L. Lucullum. v. Plutarch. in Lucullo, p. 495. ed. Wechel. De eodem Cethego capio locum pro Cluent. c. 31.*

CHAEREA, pro Q. Roscio *saepe, est* C. Fannius Chaerea.

CHAERESTRATUS, S. Rosc. 16. nomen comicum.

CHAERIPPUS, vid. *Cherippus.*

CHAERON, Att. VI. 2. Graecus, qui inducitur in Dicaearchi libro, *v. in* Dicaearchus.

CHARES, Her. IV. 6. *Lyndo oriundus, statuarius, Lysippi discipulus qui celebrem illum Solis colossum Rhodium, qui inter septem miracula numerabatur, fecit. Plin. XXXIV. 8. Junius in Catalogo Pictorum etc.*

CHARIDEMUS, Verrin. I. 20. Chius.

CHARISIUS, Brut. 83. orator Atticus, multas orationes aliis scripsit, Lysiam volebat imitari.

CHARMIDAS, vel CHARMADAS, Acad. IV. 6. Carneadis auditor; eloquens, *vulgo: Carneades, confer* de Orat. I. 18. 20. *et ibi Pearcium. add. Valef. Emend. I. 29. et ibi Pet. Burmannum V. C.* Orat. 16. e Carneadis judicio eadem eodem modo docuit semper. Orat. II. 88. Tusc. I. 24. divina memoria fuit.

[CHARON, per tria Inferni flumina mortuorum animas cymba transvehere dictus, num Deus sit? N. D. III. 17. R.]

CHARONDAS, Leg. I. 22. legislator Catanensium et aliorum Siculorum.

CHELIDON, Verr. I. 40. etc. meretrix Verris.

CHELYS, de N. D. II. 44. sidus.

CHERIPPUS, ad Div. XII. 22. it. 30. cum Cornificio in Africa fuit. Att. IV. 7. V. 4. Qu. Fr. I. 1. 4. de cohorte praetoria Q. Ciceronis in Asia fuit.

CHILIUS, Att. I. 9. 12. poëta: *si tamen lectio vera est.*

CHILO, Q. Fr. I. 2. *vid. etiam:* Cilo. item III. 1. architectus.

[CHLORUS, vid. *Sex. Pompejus Chlorus.*]

CHRESTUS, ad Div. II. 8. homo obscurus.

CHRITILIUS, Brut. 74. a C. Rufio accusatur.

CHRYSES, Orat. 46. Apollinis sacerdos ap. Homer. Iliad. α'.

CHRYSIPPUS, Orat. I. 12. Solensis Cilix, acutissimus, sed in dicendo exilis et jejunus. Acad. II. 23. Stoicus. de Fat. 7. discipulus Cleanthis, a quo dissentit. ad Div. IX. 4. ejus de possibilibus sententia. Acad. II. 24. contra sensus disputat, sed ea etiam dissolvit. 27. armat Carneadem. 29. quomodo Soritae occurrendum putarit. in eo ridetur a Carneade. Fin. I. 11. ejus sedentis statua porrecta manu in Ceramico quid significet? III. 20. omnia hominum causa esse nata dixit. Tusc. I. 45. in omni memoria curiosus. Nat. D. I. 34. a Zenone Epicureo Chesippus dicitur. II. 64. porcis animam pro sale esse dicit. de Div. I. 19. collegit innumerabilia oracula, nec ullum sine locuplete auctore, aut teste. II. 15. statuit ad hostiam deligendam ducem esse vim quandam sentientem atque divinam, quae toto confusa mundo sit. Fat. 4. ejus laquei. ibid. 10. omnes nervos contendit, ut persuadeat, omne ἀξίωμα aut verum esse aut falsum. Off. III. 10. ejus scite dictum. N. D. I. 15. ejus libri duo de natura Deorum, quales sint de Diis sententiae. Div. I. 3. totam de divinatione duobus libris explicavit sententiam; uno

CLAU-

CLAUDIA GENS, *patricia est Appiorum et Pulchrorum. De Claudia familia videatur Suetonius in Tiberio c.* 1. *de ea vid. Spanhem. de V. et P. N. T. II. p.* 48.

CLAUDIA, Coel. 14. Harufp. 13. Appii Caeci progenies, pudicitiam probat. *Filiam non fuiffe, fed neptem, docet e temporum ratione Abramius ad Or. pr. Coelio* 14. *Veftalem non fuiffe, ut nonnulli tradidere vel exiftimavere, docet Dukerus ad Liv. XXIX.* 14. *dicitur* Quinta, *non praenomine, fed cognomine, ut aliae* Tertiae, Secundae *etc.*

CLAUDIA, Coel. 14. Veftalis, patrem Appium Claudium triumphantem de Salaffis amplexa, a Trib. pl. inimico de curru detrahi non finit. *Fratrem vocat Sueton. Tib.* 2. *ubi vid. Intt.*

CLAUDIA, f. CLODIA, ad Div. V. 2. uxor Q. Metelli Celeris, Appii Claudii et P. Clodii foror. *De ejus foeda libidine et fceleribus v. in primis Coelianam.* [cf. de ea ad Att. II. 1. 9.]

App. CLAUDIUS, *Decemvir*, Fin. II. 20. *cognomine Craffinus. v. Pighius ad a.* 302.

App. CLAUDIUS Caecus, *(ante caecitatem* Craffus*)* abavus *P. Clodii.* Coel. 14. Tufc. V. 38. in caecitate nulli muneri publico aut privato deeft. conf. Cato 6. foedus cum Pyrrho faciendum diffuadet. bis Conful. Cenfor ante primum confulatum: *in qua cenfura fibi* via Appia *ftrata et* aqua Appia *in urbem ducta maximam Senatus invidiam conflavit. v. Diod. S. XX. p.* 773. 774. Brut. 14. Interrex comitia habens, de plebe Confules non accipit. *v. infr. in* M'. Curius.

App. CLAUDIUS, Brut. 28. volubilis et fervidus orator. *Ex temporis ratione colligere licet, fermonem effe de eo, qui de Salaffis triumphavit.*

App. CLAUDIUS major, de Or. II. 60. et 70. dicax. *dicitur major, quia fratrem eodem nomine habuit minorem, P. Clodii patrem. Filius eft* C. Claudii.

App. CLAUDIUS, *minor, P. Clodii pater, filius C. Claudii.* vid. pro Planc. 21. de Harufp. R. 12. cum ludos fecit, fervos de cavea exire juffit. *Hunc, aut certe fratrem, puto effe eum, qui Praetor fuit, eo anno, quo Lex Plautia Papiria data eft, Arch.* 5. Conful fuit *cum P. Servilio Ifaurico*, Planc. 21.

App. CLAUDIUS PULCHER, App. F. C. N. P. *Clodii frater, is, ad quem funt Cic. epiftolae.* Div. II. 35. Ciceronis collega in auguratu: *ad quem etiam librum fcripfit de jure augurali*, [1. libr. auguralem,] *ut ex epiftolarum* libro III. 4. 11. conftat. Att. IV. 16. poft confulatum, *quem cum L. Domitio geffit*, in Ciliciam fine lege curiata cogitat. Quomodo fe in provincia gefferit, et de fimultate, quam cum Cicerone fucceffore exercuit, *legendae epiftolae Ciceronis ad Diverfos, et ad Atticum ex Cilicia fcriptae libro III.* ad Div. VIII. 6. accufatus a Dolabella fpem triumphi abjicit. pro eo Pompejus laborat. Brut. 64. defenditur ab Hortenfio. ad Div. VIII. 6. abfolvitur. 12. 14. ejus cenfura, qualis fuerit. de Div. I. 16. notat C. Atejum. *vid. in C. Atejus.* Att. II. 22. Pompejo promittit, P. Clodium nihil periculi Ciceroni creaturum. VIII. 1. inconftans. *quod fcilicet mox Pompejo, mox Caefari favebat. Nam hunc locum de eo capiendum effe, ex eo intelligitur, quod L. Domitio jungitur, ut Phil. XIII.* 9. ad Div. III. 4. ejus filia nubit Cn. Pompeji filio. Brut. 77. focer Bruti, orator, antiquitatis, juris auguralis et publici peritiffimus, bello civili interiit. Div. I. 58. fortibus, hariolationibus et pfychomantia utitur. Tufc. I. 16. necromantiae ftudiofus. etc. ad Div. V. 10. ei Vatinius in auguratu

CLE-

CLEOMBROTUS, de Off. I. 24. Lacedaemoniorum dux, invidiam timens, cum Epaminonda temere conflixit.

CLEOMBROTUS, *Ambraciota*, Tusc. I. 34. in mare se abjecit lecto Platonis Phaedone. *De quo est epigramma Callimachi elegans.*

CLEOMENES, Verr. III. 14. Syracusanus.

CLEON, Brut. 7. Atheniensis, civis turbulentus, sed eloquens, *de quo videndus Diodor. S. XII. p.* 108. *miris modis perstringitur ab Aristophane in Equitibus.*

CLEOPHANTUS, Cluent. 16. medicus.

CLINIAS, *Cretensis*, Leg. I. 5. qui inducitur apud Platonem in dialogo de legibus.

CLISTHENES, Nat. D. II. 16. Atheniensis, dotes filiarum deponit in templo Junonis Samiae.

CLISTHENES, Brut. 7. orator Atheniensis: *qui post Solonem et Pisistratum floruit, paullo ante Themistoclem.*

CLITARCHUS, Leg. I. 2. historicus Graecus, non optimus. Brut. 11. ad Div. II. 11. non magnae fidei est, Alexandri comes, de morte Themistoclis quid tradiderit.

CLITOMACHUS, *Poenus*, Acad. IV. 6. Or. I. 11. Carneadis auditor et successor in Academia. Acad. IV. 31. ejus liber ad C. Lucillum poëtam, item ad L. Censorinum. Acad. II. 31. quatuor libros scripsit de sustinendis assensionibus. Tusc. III. 22. consolatio ejus scripta ad Carthaginienses eversa Carthagine. Nomen ejus occurrit etiam Acad. IV. 4. Or. 16.

CLITUS, Tusc. IV. 37. Dux Alexandri, ab eo interficitur.

CLODIA GENS, Dom. 44. eadem, quae Claudia.

CLODIA, Att. XII. 22. Decimi Bruti, (qui Consul fuit cum M. Aemilio Mamerco,) mater.

CLODIA, Att. IX. 6. et 9. socrus L. Metelli, Trib. pl.

[**CLODIA**, soror Clodii, v. *Claudia*.]

[**CLODIA**, cujus fundum quendam Cicero emere cogitat, mulier copiosa, ad Att. XII. 42. 43. 44. 47. XIII. 26.]

CLODIANUS, Att. I. 19. *est Cn. Corn. Lentulus Consul a. U. DCLXXXI. cum L. Gellio Poplicola.* Sigon. *in Fastis Rom.*

CLODIUS, Leg. I. 2. historicus Latinus, languidus et inscitus. *cognomen habuit* Licini. *v. Periz. An. H. p.* 349. *Ejus mentio fit etiam ap. Livium, ut XXIX.* 22.

CLODIUS foenerator, Att. XII. 30. *qui est* Hermogenes Clodius. v. in *Hermog.*

CLODIUS Patavinus, Att. XII. 44.

CLODIUS Philetaerus, ad Div. XIV. 4. libertus.

A. CLODIUS, Verr. IV. 17. Drepanitanus, ante civitatis jus Apollonius, Niconis filius.

C. CLODIUS, Att. III. 17. frater P. Clodii: ejus filius Milonem accusavit et Qu. Fratrem accusare voluit.

C. CLODIUS PHILO, ad Div. XIII. 32. Halesinus, civis Romanus.

L. CLODIUS, Cluent. 14. Anconitanus pharmacopola, circumforaneus.

L. CLODIUS, ad Div. III. 4. Praefectus fabrum Ciceroni, v. *notata ad L. Claudium.*

M. CLODIUS Archagathus, ad Div. XIII. 32. Halesinus, civis Romanus.

P. CLODIUS, Div. II. 8. Consul cum L. Junio. vid. *P. Claudius, Appii Caeci filius.*

P. CLODIUS, [Pulcher,] Ap. f. C. n. *De hujus hominis moribus, sceleribus, tribunatu, legibus, morte agitur in Orationibus post red. in Sen. pro Dom. de Har. resp. pro Sext. in Vatin. pro Milone etc.* Domi Caesaris deprehenditur veste muliebri, Att. I. 12. contra jus adoptatur, Dom.

ap. Murator. Her. II. 13. Mur. 8. Or. I. 25. in Verr. V. 70. homo novus ad consulatum pervenit (a. U.DCLIX.). *cf.*Petit. Conf. 8. *et ibi Palerm.* Planc. 21. in quaesturae petitione repulsam tulit. Brut. 44. mediocris orator, *Estne hic, qui, ut Sullae tyrannidem impediret, bellum in Italia excitavit? ad quem respicit Cicero Att. X.* 12. 14. 15. 16. *ubi v. Corrad.*

C. COELIUS, ad Div. VIII. 8. Trib. pl. *M. Marcello et Sulpicio Coss. ut ex ea Epistola intelligitur. Eum diversum esse a C. Coelio, Quaestore Ciceronis, res ipsa docet. Nam Trib. pl. fuit eo ipso anno, quo alter ille quaestura functus est.*

C. COELIUS *Caldus*, *L. F. C. N.* Att. VI. 5. 6. 2. ad Div. II. 15. Quaestor Ciceronis, ab eo praeficitur provinciae, cum ex ea decederet. Att. VI. 6. ejus vitia. *Ad eum est Epistola ultima L. II. ad Div.*

L. COELIUS *Antipater*, Or. II. 12. Or. 69. Att. XIII. 8. Div. I. 24. historicus. *vid. in* Antipater.

L. COELIUS, Caecin. 9. testis in Caecinam.

M. COELIUS RUFUS. *Hic est ille Coelius, pro quo est Oratio. Ex ea libido hominis et lascivia apparet, quae etiam ex eo intelligitur, quod ipse commemorat, sibi aedili des. accusationem ex lege Scatinia parari. Ejus sunt Epistolae Libri VIII. De ejus vita, moribus et fatis accurate dixit P. Manutius in praef. ad Comment. in Epistolas Coelianas.* In tribunatu favit Miloni et Ciceronis auctoritati paruit, Mil. 33. Att. VII. 1. Brut. 79. C. Antonium de majestate accusavit et L. Atratinum de ambitu, Coel. 31. unde ab ejus fil. L. Atratino postea de vi accusatus est, defendente Cicerone, Coel. 1.

M. COELIUS VICINIANUS, ad Div. VIII. alii: *Vinicianus*. Aedilitatem cum Coelio Rufo frustra petit, quod olim de Dictatore promulgasset.

M. COELIUS, Verrin. IV. 17. eques Rom. qui Lilybaei habitabat.

M. COELIUS, Flacc. 4. eques Rom.

P. COELIUS, Verr. I. 50. Praetor cum C. Verre.

Q. COELIUS LATINIENSIS, Manil. 19. Trib. pl. et anno post Legatus. [Pro *Latiniens.* all. *Laterensis.*]

Q. COELIUS, Phil. XIII. 2. et 12. collusor Antonii.

SEX. COELIUS, Q. Fr. II. 6. *Sed nomen corruptum esse videtur, sive:* Sex. Clodius *legendum cum P. Manutio et Lambino, sive:* Sex. Cloelius *cum Grutero.*

T. COELIUS, Balb. 23. Senator a Cossinio accusatus et damnatus.

COELUM, N. D. II. 24. Saturni pater ab eo exsectus. [*v. Caelus.*]

COLLATINUS, Off. III. 10. fuit in regibus expellendis Bruti socius. Ei collega Brutus imperium abrogavit.

[COMMAGENUS *Rex*, ad Div. XV. 4. 1. est Antiochus, cui a Pompejo Commagene, Syriae pars, tradita. R.]

P. et L. COMINII, Cluent. 36. equites Romani diserti.

P. COMINIUS *Spoletinus*, Brut. 78. eques Rom. accusavit C. Cornelium Cicerone defendente. pro C. Corn. I.

SEXT. COMINIUS, Verr. IV. 10. eques Rom.

[CONCORDIA, Dea, cujus aedes ad Capitolii adscensum, Cat. III. 9.]

CONNUS, ad Div. IX. 22. fidicen, quo magistro usus est Socrates.

C. CONSIDIUS, Lig. 1. Praetor Africae proximo anno ante ortum bellum Civile.

L. CONSIDIUS, Agrar. II. 34. Duumvir Capuae.

M. CONSIDIUS *Nonianus*, Att. VIII. 11. Propraetor. ad Div. XVI.

[CN. CORNELIUS *Lentulus*, Cos. cum L. Mummio a. U. DCVII. ad Att. XIII. 33.]

CN. CORNELIUS, ad Div. VII. 9. amicus Trebatii, homo obscurus.

L. CORNELIUS, Balb. 17. 25. est *Balbus*. v. *Balbus major*.

L. CORNELIUS, *Chrysogonus*, pro S. Rosc. 2. libertus L. Sullae gratiosissimus. v. Chrysogonus.

M. CORNELIUS, *Cethegus*, Brut. 15. Marci filius, vid. *M. Cethegus*.

M. CORNELIUS, Att. I. 13.

P. CORNELIUS *Rufinus*, Or. II. 66. avarus, sed fortis. ad consulatum *(secundum)* pervenit opera C. Fabricii, *anno U. CCCLXXVI.*

P. CORNELIUS, ad Div. XIII. 6. videtur publicanus esse, societatis Africanae.

P. CORNELIUS, ad Div. XIII. 14. civis Rom. in Gallia Cisalpina negotiator.

C. CORNELIUS, ad Div. XIII. 36. *dictus est Demetrius Megas Siculus, quod ei P. Cornelius Dolabella civitatem rogatu Ciceronis a Caesare impetraverat.*

P. CORNELIUS, ad Div. VIII. 8. Trib. pl. M. Marcello et Ser. Sulpicio Coss.

P. CORNELIUS, Brut. 22. *est Scipio Africanus minor.*

Q. CORNELIUS, ad Div. VII. 17. JCtus. VII. 8. ab eo didicit jus Trebatius.

Q. CORNELIUS, ad Div. V. 6. affinis P. Sextii.

Q. CORNELIUS, Har. Resp. 6. Pontifex minor.

[CORNIADES, (ex conj. Davisii pro *Carneades*, quod est ap. Ernest.) de Fin. V. 31. Epicuri familiaris. cf. Plut. Vol. X. p. 481. ed. Reisk.]

CORNICINUS, (seu CORNICEN,) ad Att. IV. 2. *est cognomen Cn. Oppii.*

CORNIFICIUS, Verrin. I. 57. scriba Verris Praet. urb.

Q. CORNIFICIUS, Act. I. in Verr. 10. judex justissimus. Att. I. 13. primus in Senatu mentionem de violatis a Clodio sacris fecit. ib. 1. competitor Ciceronis in consulatu. ad Div. XII. 17. Ciceronis collega in auguratu. *Vir doctus hic fuit, ad quem sunt Ciceronis quaedam Epistolae,* [L. XII. 17 - 30.] *Propraetor Africae, vivo adhuc Caesare.*

C. CORNUTUS, Att. I. 14. Pseudo-Cato. *h. e. imitator Catonis.* Trib. pl. *M. Pisone et Messala Coss.* in Sen. post Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Cos.

M. CORNUTUS, Font. 15. Legatus bello Sociali.

M. CORNUTUS, Phil. XIV. 14. ad Div. X. 12. Praetor urbanus Hirtio et Pansa Coss.

CORUMBUS, Balbi servus. Att. XIV. 3.

TI. CORUNCANIUS, Planc. 8. Sull. 7. Tusculanus. Dom. 53. Nat. D. III. 2. Pontifex Max. *primus e plebe.* Or. III. 33. omnibus civibus consilii sui copiam fecit. Brut. 14. ex Pontificum commentariis longe plurimum ingenio valuisse videtur. *add.* Cato 9. Lael. 11. Or. II. 16. *Hunc fuisse nepotem Tusculani illius, e Fastis Capitol. apparere ait Pighius ad a.* 396.

CORYPHE, Nat. D. III. 23. Oceani filia, Minervae Coriae e Jove mater.

C. COSCONIUS, Sull. 14. Praetor Consule Cicerone. Vat. 5. Proconsul Hispaniae ulterioris, post praeturam. Habuit Vatinium Legatum. Att. II. 19. Viginti-Vir agris dividundis lege Caesaris; in cujus mortui locum invitatur Cicero.

C. COSCONIUS CALIDIANUS, Cluent. 35. orator clamosus. Brut. 69. nullo acumine, sed grata populo verborum copia.

M. COSSETIUS, Verr. III. 27. eques Rom. qui in Sicilia versabatur.

L.

lusisse videtur. v. Tunstalli Epistola ad Middleton. p. 187. 188.

CRASSICIUS, Phil. XIII. 2.

L. LICINIUS CRASSUS, ad Her. IV. 2. 3. Or. I. 7. Balb. 7. orator. Inv. II. 37. Pis. 26. triumphi e Gallia nimis cupidus. Or. III. 12. socrus ejus Laelia. Or. II. 1. putabatur non praeter puerilis aetatis modum doctus. Br. 87. sq. qualis orator. Verr. III. 1. eum poenituit, C. Carbonem in judicium vocasse. Font. 7. ejus testimonium in M. Marcellum nil valet. Dom. 19. de pluribus rebus simul ferre ausus est contra legem Didiam et Caeciliam. ad Div. IX. 21. accusat C. Carbonem eum, qui Africano vim attulisse existimatus est. Off. I. 30. in eo multus lepos erat. I. 37. uberior ejus oratio nec minus faceta. II. 13. 14. maximam sibi peperit gloriam ex illa accusatione Carbonis. II. 18. orationem scripsit, in qua est de redimendis captivis et de locupletandis tenuioribus. III. 11. legem tulit, ne esset pro cive, qui civis non sit. Or. I. 55. jus civile didicerat. II. 55. M. Brutum ulciscitur. 56. oratio contra Cethegum in censura dicta laudatur. III. 1. ejus mors. ibid. contentio ejus cum Domitio in censura: item cum Philippo. Offic. II. 16. magnificentissima aedilitate cum Q. Mucio functus est. *Hunc Mucium in omnibus honorum gradibus collegam habuit praeter censuram, auctore Cicerone in Bruto* [c. 43.].

L. CRASSUS, Br. 58. P. Nasicae et Liciniae, C. Laelii neptis, filius, a L. Crasso, avo materno, testamenio adoptatus. *Cf. Plin. XXXIV.* 5.

L. *Papirius* CRASSUS, ad Div. IX. 21. vide in *Papirius*.

M. CRASSUS, Or. I. 36. Praetor *a. U. DCXLVIII.* Fin. V. 30. *ἀγέλαστος*, quia semel in vita risit, auctore Lucilio. *Plin. H. N. VII.* 19. *nunquam risisse, ait. Cic. Clau.*

M. [*Licinius*] CRASSUS, *P. fil. M. ἀγελάστου nepos. Triumvir.* [bis Cos. cum Cn. Pompejo Mag.] ad Div. I. 1. Brut. 64. 65. seq. qualis orator. Verr. V. 2. contra fugitivos in Italia mittitur: impediit, ne fugitivi Messanam transire possent. Balb. 7. Balbum defendit. Muren. 23. L. Murenam defendit. Har. Resp. 6. Pontifex. Phil. II. 3. cum eo multae Ciceronis contentiones fuere. Att. I. 14. laudat in Senatu Ciceronis consulatum. 17. impellit publicanos Asianos, ut locationem induci postularent. IV. 13. nulla dignitate paludatus abit in Syriam. Tusc. V. 39. surdaster fuit. Div. I. 16. quid ei acciderit dirarum obnunciatione neglecta. II. 9. trans Euphratem cum ignominia et dedecore perit. ibid. 40. omen, quod ei Brundisii oblatum est. Off. I. 30. Sullae deservit, ut quod velit consequatur. ibid. 8. eam demum pecuniam magnam judicat, cujus fructibus exercitus ali possit.

M. CRASSUS, Balb. 23. eum Mamertini ex lege Papia repetere instituunt; *quia ex Mamertino aut civis factus erat Rom. aut se pro cive gerebat.*

P. CRASSUS, Brut. 19. cum Africano maj. Consul fuit. *nempe a. U. DXLVIII. idem Pontifex Max. cognomine* Dives *dictus. v. Liv. XXX.* 1. *ubi ejus insigne elogium.*

P. CRASSUS, *Mucianus Dives.* Brut. 26. orator valde probatus, *adoptatus a P. Crasso Divite,* P. Mucii filius *naturalis*, et P. Scaevolae frater, domi jus civile cognoverat. Or. I. 37. ejus de eloquentia et juris studio conjungendo sententia. ib. 57. JCtus. *cf. I. 13. Rupert. ad Enchir. Pompon. III. 6. Periz. Animadvers. c. 9. etc.* Phil. XI. 8. Pontifex M. multam dicit collegae Consuli L. Valerio Flacco Flamini Martiali, si a sacris discessisset, *(a. U. DCXXII.) quod nolebat, eum ad bellum cum*

 Ari-

ſunt, nominibus ac verbis flagitioſa ducunt. ib. 41. eorum ratio eſt rejicienda. [de Or. III. 17.]

CYPSELUS, Tuſc. V. 37. Corinthi Tyrannus, Demarati Tarquinii patris temporibus. *add.* Fat. 7.

CYRENAICI, Tuſc. III. 12. eorum de origine doloris ſententia refellitur. Acad. IV. 7. in ſolo tactu doloris et voluptatis judicium veri eſſe dicunt. ibid. 46. nihil putant eſſe judicii praeter permotiones intimas. *add.* 24.

CYRSILUS, Off. III. 11. ſuadens, ut Athenienſes in urbe manerent, et Xerxem reciperent, lapidibus obruitur.

CYRUS major, de Div. I. 23. ejus ſomnium: quamdiu regnarit et vixerit. Q. Fr. I. 8. Xenophon de eo non ad fidem hiſtoriae ſcripſit. *v. etiam* Brut. 29. Leg. II. 22. etc.

CYRUS minor, Div. I. 25. cum eo militia perfungitur Xenophon. ibid. 23. ejus ſomnium.

CYRUS, Att. II. 3. [Q. Fr. II. 2.] architectus. Mil. 17. moritur. *Ab eo dicuntur* Cyrea Att. IV. 10.

CYTHERIS, Att. 10. Philipp. II. 22. eam Antonius lectica aperta ſecum portat. ad Div. IX. 26. v. in *Volumnia.*

[CYTHERIUS, Antonius, Cytheridis amator, ad Att. XV. 22.]

D.

[DAEDALUS, artificis exemplum, Brut. 18.]

DAMASIPPUS, *cognomen Liciniorum*, ad Div. VII. 23. ſtatuas amat, *de quo eſt apud Horatium Serm. II.* 3. Att. XII. 29. 33. ab eo hortos emere vult Cicero.

L. DAMASIPPUS, ad Div. IX. 21. Praetor, qui C. Carbonem occidit. *v. Vellej.* II. 26.

DAMIO, Tettius. Att. IV. 3.

DAMO, Off. III. 10. Tuſc. V. verae amicitiae ſpecimen. Pythagoreus. Or. III. 3. muſicus.

DAMOCLES, Tuſc. Qu. V. 20. aſſentator Dionyſii.

DANAUS, Parad. 6. ejus quinquaginta filiae.

DAPHITAS, de Fat. 3. ei fatum fuit, ex equo cadere, atque ita perire. *Fuit Telmiſſenſis, Sophiſta acerbus et mordax etiam in Attalum Pergamenum. Verſiculos in eum habet Strabo L. XIV. p. 958. ed. Almel. unde eum de ſaxo, cui equi nomen, praecipitare juſſit. Rem narrant Suid. in* Δαφίδης, *Valer. M. I. 8. ſed paullo diſcrepat a ceteris Strabo, qui et* Grammaticum *vocat et in crucem actum dicit in* Thorace, *loco quodam, juſſumque ab oraculo, ut ſibi a* thorace *caveret. Utrum* Daphitas *an* Daphidas *ſcribendum, v. Torren. ad Valer. l. c.*

DARDANUS, Acad. IV. 22. Stoicus, tempore Antiochi Academici.

DARDANUS, ad Div. X. 25. libertus Furnii.

DARIUS *Codomannus*, Tuſc. V. 32. in fuga aquam turbidam ſuaviter bibit.

[DECIANUS, Flacc. 21. 29.]

C. DECIANUS, Rabir. 9. condemnatus eſt, quod in concione de morte Saturnini queſtus eſt. *vid. Valer. VIII.* 1.

DECIDIUS Saxa, Phil. XIII. 12. *v. in* Saxa.

DECIMUS, Att. VI. 16.

DECIMUS, Att. IV. 3. deſignator. Dom. 19. ſocius et aſſecla P. Clodii et ſuaſor legum illius. [Pro Domo 19. eſt ap. Erneſt. Verburg. et Lamb. *Decumus.* R.]

DECIUS, Piſ. 11. Campanus.

DECIUS, ad Div. V. 6. librarius P. Sextii Quaeſtoris.

CN. DECIUS *Samnis*, Clu. 59. proſcriptus a Sulla.

P. DECIUS, Qu. fil. Div. I. 24. Fin. II. 19. primus e Deciis Conſul fuit, et primus e Deciis ſe devovit. [Her. IV. 44.]

P. DECIUS, P. F. *item, ut pater, ſe devovit. Utriusque devotionis ſaepe fit mentio apud Ciceronem*, N. D. III. 2. Sext. 21. Po-

Or. II. 46. de Divin. I. 37. negat, fine furore quemquam poëtam magnum effe poffe. Or. 20. ejus dictio, cur nonnullis poëma videatur. Acad. I. 2. ejus phyfica recepit Epicurus. ad Div. XV. 16. ante Epicurum *φαντασίας εἴδωλα* dixit. Acad. I. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. Acad. IV. 17. innumerabiles mundos ftatuit, et quidem multos abfolute pares; item homines; quae fententia cap. 18. a politioribus phyficis refellitur. Acad. IV. 37. de pleno et inani omnia gigni. de Fin. I. 6. fententia ejus de fole et atomis. N. D. I. 12. imagines Deos facit, et naturam eas fundentem et intelligentiam noftram. Incertus in toto loco eft. vid. c. 43. ibid. 24. atomi reprehenduntur. de Div. I. 3. II. 13. praefenfionem rerum futurarum comprobat, in quo non infcite nugatur. de Fat. 10. auctor atomorum ftatuit, neceffitate omnia fieri.

DEMOCRITUS, *Gymnafiarcha*, Verr. IV. 42. Tyndaritanus.

DEMOCRITUS, Att. VI. 1. fervus Attici.

DEMOCRITUS, *Sicyonius.* ad Div. XIII. 78. hofpes Ciceronis et familiaris.

DEMONICUS, homo obfcurus, ad Att. XV. 3.

DEMOSTHENES, Or. 4. Platonis frequens auditor. 26. minus facetus. Tufc. III. 26. ab Aefchine reprehenditur, quod nimis filiam luxerit. V. 36. mulierculae laudibus capitur. Div. II. 46. Rho dicere cum nequiret, exercitatione effecit, ut planiffime diceret. II. 57. Pythiam dixit *φιλιππίζειν*. etc. etc. [cf. Or. I. 13. 19. III. 19. 56. Brut. 9. 31. 38. Orat. 17. 18. 38. 39.]

DEMOSTRATUS, ad Div. XIII. 32. libertus Cn. Octavii Nafonis.

DESIPPUS vel DEXIPPUS, ad Div. XIV. 3. fervus Ciceronis.

DEXIO, Tyndaritanus, Verr. V. 42.

DEXIUS, ad Div. VII. 23.

L. DIADEMATUS, ad Quir. p. red. 3. *Qu. Metelli Macedonici filius. v. in Metellis.*

DIAGONDAS, *Thebanus.* Leg. II. 15. omnia facra nocturna fuftulit.

DIAGORAS, *Melius*, Nat. D. I. 1. et 23. Deos tollit ideoque Atheus dicitur. [III. 37.]

DIANA, Nat. D. III. 23. Dianae plures. [Inv. II. 31. Verr. I. 33. III. 21.]

DICAEARCHUS, *Peripateticus, Ariftotelis difcipulus*, Att. II. 2. ejus libros diligenter legit et admiratur Cicero. *Πελληναίων* liber Dicaearchi de populis Pellanaeis. item *Κορινθίων* et *Ἀθηναίων*. *Libros Geographicos in multis reprehendit Polybius, auctore Strabone Geogr. II. p. 107. qui et ipfe ei non femper fidendum monet, inprimis in occidentalibus et feptentrionalibus Europae partibus.* Att. II. 16. vitam practicam theoreticae anteponit. ad Att. VI. 2. ejus tabulae Geographicae laudantur. fcripfit *περὶ τῆς εἰς Τροφωνίου καταβάσεως*, in quo Chaeron quidam inducitur, narrans, quae in Trophonio viderit. *Utrum liber fingularis fuerit, an pars libri majoris, quem Ἀναγραφὴν Ἑλλάδος infcripfit, disputant: hoc tamen probabilius videtur Hemfterhufio V. Cel. ad Lucian. T. I. 339. quod mihi non eft probabile, quia e loco Ciceronis patet, in dialogo fcriptum fuiffe illum libellum, quod Ἀναγραφῇ Graeciae non convenire videtur.* Att. XIII. 31. 32. libri *περὶ ψυχῆς* et *καταβάσεως* et *τριπολιτικὸς* et epiftola ad Ariftoxenum. Acad. IV. 39. Tufc. I. 10. tres libros de animo fcripfit, in quibus animum nihil effe disputatur. Tufc. I. 31. tres libros fcripfit contra immortalitatem animi, qui Lesbiaci dicuntur, quod Mitylenis fermo habetur. Div. I. 3. et 50. cetera divinationis genera fuftulit, probat fomnia et vaticinia per furorem. II. 51. ejus magnus

 liber

liber est, nescire ea, quae eventura sint, melius esse, quam scire. Off. II. 5. magnum et copiosum librum de hominum interitu scripsit. etc. *De eo vid. Reines. V. L. III.* 3.

P. DIDIUS, Font. 15. Legatus L. Caesaris in bello Sociali. *τριποδιτικὸς dicitur* Att. XIII. 32. *Appian. B. C. L. I. p.* 635. *De ejus rebus gestis in bello Sociali v. Vell. II.* 16. *sed ibi praenomen est T. quod e Fastis capitolinis etiam in loco Ciceronis reposuit P. Manutius. Recte.*

T. DIDIUS, Planc. 25. Pis. 25. ex Macedonia triumphat, *scilicet, de Scordiscis, ex praetura. Fuit Praetor Illyrici, sed victo Macedoniae Pro C. Catone, propter viciniam aggressus est Macedoniam v. Pigh. ad a.* 639. 640. *Est is, qui Consul cum Q. Metello legem Caeciliam Didiam tulit a. U. DCLV.*

T. DIDIUS, *forte filius superioris.* Or. II. 47. Trib. pl. cum
95 L. Cotta, *a. DCLIX. vide in L. Cotta.*

DIGITI IDAEI, Nat. D. III. 16. *sive* Dactyli, *sunt sacerdotes matris Deûm.*

[DINARCHUS, Brut. 9. orator Atheniensis, aequalis Demosthenis.]

DINEA, *Larinas.* Cluent. 5. socrus Oppianici.

DINON, Div. I. 23. Persica scripsit. *Est is, quem laudat et fide dignum judicat Cornelius Nepos in Conone. Fuit pater Clitarchi, qui Alexandri M. tempore floruit. vid. Voss. de H. Gr. L. IV. c.* 8. *ubi recte ostendit,* Dinonem *appellandum esse, non* Dionem.

DINOMACHUS, Tusc. V. 30. Fin. V. 8. Offic. III. 33. de summo bono Calliphonem sequitur, et ita controversiam componi posse putat.

DIO, Syracusius. Or. III. 33. Platonis discipulus. Tusc. V. 35. Platonis ad ejus propinquos epistola. *Est septima inter Platonicas, post mortem Dionis, patriae liberatoris, scripta. De ejus rebus praeter Nepotem leg. Diodor. S. XVI.*

DIO, Stoicus, Leg. III. 5. de magistratibus subtiliter scripsit. *Ante Panaetium scripsit, ut ex h. l. colligo.*

DIO, philosophus, ad Div. IX. 26. eo utitur Papirius Paetus. *Nescio quis: nisi forte Academicus, de quo postea; aut Epicureus quidam. Paetus enim Epicureus fuit.*

DIO, Flacc. 30. Apollonidiensis.

DIO, Verr. I. 10. Halesinus. Verr. II. 7. a Q. Metello civis Rom. factus; unde [ib. Q. Dio et c. 8.] Q. Caecilius Dio dicitur.

DIO, Coel. 10. legatus Alexandrinorum, qui Ptolemaeum Auletem Romae accusaret. Interfectus est Romae, eaque caedes in M. Coelium collata. *Academicum appellat Strabo L. XVII. p.* 1147. *ubi tota res de Ptolemaeo et legatione accurate commemoratur. Hic est* Dio Academicus, *qui Acad. IV.* 4. *memoratur.*

DIOCHARES, Att. XI. 6. C. Caesaris libertus.

DIOCLES, Verr. IV. 16. Lilybaetanus, [cognom. *Popillius*].

DIOCLES *Phimes,* Panormitanus, Verr. III. 40.

[DIOCLES, Centuripinus, Verr. III. 56. se suspendit, itemque Dyrrhachinus quidam, cui quoque nomen *Diocli*, fuisse putat Schuetz. Namque omissum est. R.]

DIODORUS, de Fat. 6. valens Dialecticus. *Etiam Sextus Empir. διαλεκτικώτατον appellat.* ad Div. IX. 4. possibile aliquid esse putabat, etsi non fieret. *De hoc Diodoro, qui Cronus dicitur cognomine, discipulo Apollonii Croni Dialectici, vid. Menagium ad Laërt. II.* 111. *Mortuus est prae pudore, cum Stilponi ad quaestionem ludicram re-*

respondere non potuisset. Plin. H. N. VII. 53.

DIODORUS, Or. I. 11. Peripateticus. Fin. V. 5. Critolai auditor. Acad. IV. 42. Fin. II. 6. honestatem cum vacuitate doloris summum bonum facit. Acad. IV. 24.

[Q. *Lutatius*] DIODORUS, *Melitensis*, Verr. IV. 17.

[DIODORUS *Timarchides*, Syracusanus Senator, Verr. IV. 62.]

DIODOTUS, ad Q. Fr. I. 2. 4. libertus Luculli.

DIODOTUS, *Stoicus*, Brut. 90. ad Div. XIII. 16. praeceptor Ciceronis in dialecticis, domi Ciceronis mortuus est. *conf.* Att. II. 20. Acad. IV. 36. Antiochea contemnit. Tusc. V. 39. caecus factus, non modo literis utitur, sed etiam geometriam docet. fidibus utitur Pythagoreorum more. ad Div. IX. 4. Diodori περὶ δυνατῶν opinionem non concoquebat.

DIOGENES, Apolloniates. Nat. D. I. 12. aëra Deum facit. *De eo Laërt. IX.* 57. *Patria fuit Apollonia Cretae, ut e Stephano de Urb. ad eum locum docet Menagius. Vixit Anaxagorae temporibus. Physicus dictus est, et eloquentia non minus quam philosophia valuit.*

DIOGENES, *Cynicus*. Tusc. I. 43. inhumatum se projici jubet. *Memoratur etiam* Tusc. III. 23. V. 32. Mur. 36. Nat. D. III. 34. etc.

DIOGENES, *Babylonius, Stoicus*. Acad. IV. 30. Carneadis in dialectica praeceptor. Fin. II. 8. eum Laelius audivit. III. 10. ejus definitio *boni* probatur. Tusc. III. 3. Senect. 7. Romam legatus mittitur. Nat. D. I. 15. ejus liber *de Minerva*, in quo partum Jovis ad physiologiam traducit. Div. I. 3. Chrysippi auditor, unum librum edidit *de Divinatione*. II. 43. praedictionem eam concedit, qualis quisque natura et ad quam quisque rem maxime aptus futurus sit. [cf. de Or. II. 38.]

DIOGENES, *Graecus*, ad Div. II. 12. it. VIII. 8. M. Coelii Rufi amicus.

DIOGENES, Cluent. 16. servi nomen.

DIOGNOTUS, Venerius, Verr. III. 38. qui decumas Tissensium a Verre emerat.

DIONA, Nat. D. III. 23. mater Veneris.

DIONYSIARCHUS, Verr. IV. 22. proagorus Catinensis.

DIONYSIA, Q. Rosc. 8. saltatrix, *vid. Gell. I.* 5.

DIONYSIUS, Nat. D. III. 21. filius Jovis et Proserpinae. vid. *Anaces.*

DIONYSIUS, *Syracusanorum Tyrannus*. Div. II. 20. ejus mater, cum praegnans eum alvo contineret, somniavit, se peperisse Satyriscum, etc. Verr. V. 55. ejus lautumiae. ad Div. IX. 18. dicitur ludum Corinthi aperuisse. Nat. D. III. 34. sacrilegus. Div. I. 33. II. 31. ostentum equi ejus. Off. II. 7. Tusc. V. 20. ejus tyrannis, uxores, crudelitas, miseria.

DIONYSIUS, Heracleotes. Acad. IV. 22. Zenonis *Cittiei* discipulus. Fin. V. 31. propter oculorum dolorem a Stoicis descivit, *et fit Epicureus s. Cyrenaicus, unde μεταθέμενος dictus est.*

DIONYSIUS, *Stoicus*, Tusc. II. 10. Ciceronis aequalis, versus orationi nullo dilectu admiscebat. Dionysium Stoicum *laudat Laërt. VI.* 43.

DIONYSIUS, *Magnes*, Brut. 91. rhetor temporibus Ciceronis, qui cum eo in Asia adolescens multum fuit.

DIONYSIUS, ad Diverf. V. 10. servus Ciceronis, anagnostes. ad Div. XIII. 77. qui bibliothecam Ciceronis tractavit, fugit. Att. IX. 12. Ciceronem bello Civili deserit, quamvis valde apud eum honoratus fuerat.

cuſſoribus, Catonem Uticenſem avunculum habuit. Phil. X. 6. ei ſe exercitus, qui ad Dolabellam in Syriam ducebatur, in Macedonia tradit. ad Div. VIII. 14. Cn. Saturninum reum fecit. *v. Manut. Ad eum eſt Epiſt.* 22. L. VI. ad Div. *De eo v. Sueton. Ner. c.* 3.

L. DOMITIUS, Verr. V. 3. Praetor Siciliae in animadvertendo durus. *Eſt is, qui cum C. Coelio Caldo Conſul fuit a. DCLIX. frater Cn. Domitii Cenſoris cum Craſſo majore.*

L. DOMITIUS Aenobarbus, *Cn. f. Cn. n. Cn. pron. is, qui Conſul fuit cum Appio Claudio Pulchro a. DCXCIX.* Att. I. 1. Ciceronem in petitione conſulatus juvat. Mil. 8. quaeſitor in cauſa Milonis. ad Div. VIII. 14. repulſam in petitione auguratus aegre fert. XVI. 12. ei ulterior Gallia decernitur a Senatu, ut Caeſari ſuccedat. Att. VIII. 1. et 8. Corfinii ſe tradit Caeſari. ſtultus *dicitur.* Vatin. 10. laudatur. Brut. 77. Latine multaque cum libertate, ſed ſine arte dicebat; bello Civili interiit, *v. Caeſar B. C. III.* 99. *memoratur etiam ſeqq. locis:* ad Div. VI. 21. VIII. 1. VIII. 8. VIII. 12. etc.

DOMITIUS, Appulus. Phil. XI. 6. Septemvir Antonianus. ad Div. VIII. 15. hoſpes Caeſaris Intemelii.

DORIS, Locrenſis. Tuſc. V. 20. uxor Dionyſii Tyranni.

DOROTHEUS, Verr. II. 36. Thermitanus.

DORYLAUS, Dejot. 15. legatus Dejotari ad Caeſarem.

[DORYPHORI ſtatua, Or. 2.]

DOTERIO, Att. I. 6. hiſtrio.

DRACO, Or. I. 44. primus Athenienſium legiſlator.

DRUIDAE, Div. I. 41. vates et augures in Gallia, *de quibus conſulant tirones Caeſar. B. Gall. V.* 13. 14.

C. Livius DRUSUS, Brut. 28. ejus filii duo C. et M. *Pronepos eſt Druſi, qui primus cognomen hoc ab interfecto Drauſo Gallorum duce tulit: ad quem Popma refert locum ad Att. VII.* 2. *Sed Pighius ad a.* 637. *refert ad M. Druſum C. f. qui Her. II.* 12. *Praetor dicitur: de quo, totaque familia v. Sueton. in Tiber.* 3.

C. DRUSUS, C. Fil. Brut. 28. qualis orator fuerit. Tuſc. V. 38. JCtus, qui etiam, cum caecus factus eſſet, de Jure diligenter reſpondit, et a multis conſultus eſt. *Hunc Druſum vulgo in veterum JCtorum commemoratione praetermittunt, etiam Pomponius.*

M. DRUSUS, C. fil. Brut. 28. Tribunus C. Gracchum iterum Trib. pl. fregit. *Nam ita legendum eſſe, non* fecit, *viri docti ad unum omnes cenſent, et res poſtulat. Hic eſt ille Druſus, qui hanc ipſam ob rem, quod Senatus cauſam contra Gracchum egit,* Patronus Senatus *appellatus eſt. Sueton. l. c. Ad hunc Druſum referunt etiam illud* de Offic. I. 30. in M. Druſo adoleſcente magna fuit ſeveritas. *Sed mihi ad ejus filium referendum videtur. Ipſa verba Ciceronis id docent. Primo ponuntur* L. Craſſus et L. Philippus, *quo Conſule dein Tribunus M. Druſus fil. fuit: deinde* C. Caeſar, L. f. *Iisdem temporibus dicitur multa ſeveritas fuiſſe in M. Scauro et in* M. Druſo adoleſcente. *Pater autem illis temporibus* adoleſcens *non fuit. Item M. Druſus filius et M. Scaurus, ut hic, junguntur Dom.* 19. ad Herenn. II. 13. Praetor urbanus judicium reddidit, quod cum herede mandati ageretur. *Hunc M. Druſum Pighius refert ad a. U. DCXXXVII. hoc argumento, ut opinor, quod tribus annis poſt Conſul factus eſt, quo ille ſaepe in digerendis Praetorum annis uſus eſt. Si recte: eſt ille ipſe Patronus Senatus. Nam tri-*

E.

L. Egilius: *sed Drakenborch. putat legendum Aemilius: quem vid.*

CN. EGNATIUS, Cluent. 48. Senator. Filium Cn. Egnatium exheredat, quod in judicio Juniano pecunias cepisset.

EGNATIUS MAXIMUS, ad Att. XIII. 34.

EGNATIUS, Sidicinus. ad Att. VI. 1. debitor Ciceronis.

L. EGNATIUS, Att. X. 15. foenerator. VII. 18. IV. 12. *hic forte idem cum seq.*

L. EGNATIUS RUFUS, ad Div. XIII. 43. etc. eques Romanus, negotiator. *Viri docti, quantum ex observationibus ad h. l. et alibi intelligo, hos omnes pro eodem habent. Ego ad minimum tres distinctos homines puto: unum* Sidicinum, *qui debebat Ciceroni, nomen, neque optimum neque pessimum, quod in illum* Rufum *non convenit; hominem divitem et in provinciis negotia magna habentem; alterum, qui* Rufi; *tertium, qui* Maximi *cognomen habeat. Nam utrumque cognomen ejusdem esse non putem.*

L. EGNATULEJUS, Phil. III. 3. Quaestor legionem Martiam ab Antonio avertit ad Octavium Caesarem.

EGRITOMARUS, in Caecil. 21. Gallus, Cn. Domitii hospes, etc.

[ELEATICI philosophi, Acad. II. 42.]

[ELECTRA, Agamemnonis et Clytaemnestrae filia, Sophoclis tragoedia, de Fin. I. 2.]

ELESIODOLUS, Font. 5. *videtur de cohorte M. Fonteji fuisse. Nomen Romanum non videtur.*

ELISIUS, Terinaeus, Tusc. I. 48. filium nimis lugens, in psychomantia quid responsi acceperit, e Crantoris consolatione.

EMPEDOCLES, Or. I. 50. Agrigentinus, physicus dictus. egregium poëma fecit. Nat. D. I. 12. elementa Deos facit. Acad. II. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. *Pythagorae discipulus, de cujus scriptis vid. praeter alios Fabric. B. G. II.* 12. [et *Sturz: Emped. Carminum reliquiae, Lips.* 1805.]

EMPIRICI, Acad. II. 39. *Genus medicorum, quod opponitur λογικοῖς ἰατροῖς ap. Sextum Emp. adv. Logic.* §. 156. 191. *Nihil anatomiae, nihil semioticae tribuit, omnia in usu et experimentis ponit. vid. Celsus L. I. praef. ubi primum Serapionem se Empiricum professum esse dicit.*

EMPLATORIUS, ad Div. I. 8. *nomen hominis obscuri; non videtur Romanum esse.*

ENDYMION, Fin. V. 20. ejus somnus. Tusc. I. 38.

ENGONASIS, N. D. II. 42. sidus.

M. ENNIUS, Att. XV. 26. *sed suspectum est Corrado hoc nomen.*

Q. ENNIUS, ad Her. II. 32. [Brut. 19.] Rudius e Calabria, poëta, suo tempore praestans, Scipionique Africano propterea dilectus. v. p. Archia 9. Fulvium contra Aetolos bellum gerentem comitatus est. Acad. IV. 27. somniat se esse Homerum. Acad. IV. 16. ejus Epicharmus. de Divin. I. 13. ejus Andromacha. etc. [De morte Ennii cf. Brut. 20. Fragmm. ejus veterumque de eo testimonia colleg. *Bothius*: Poët. Scen. Lat. T. V. p. 23-28. R.]

EPAMINONDAS, [Thebanus,] ad Div. V. 12. apud Mantineam moritur. [cf. Tusc. I. 49. V. 17.]

EPHORUS, Or. II. 13. 23. Brut. 56. Or. 51. 57. Cumaeus, Isocratis discipulus, historiam scripsit. *De eo vid. Voss. de Hist. Gr. I. 7.* [*Fragmm. coll. Marx, Carlsr.* 1815. R.] *Cave confundas cum* Ephoro Cumano, *item historico, sed recentiori.*

EPICHARMUS, Tusc. I. 8. Siculus, poëta acutus. ad Att. I. 19. *Siculus dicitur, quia vix trimestris e patria in Siciliam venit. Est enim in insula Coa natus. Pythagoricus fuit et simul comi-*

insigni eruditione vir. Vixit Alexandriae, tempore Ptolemaei Evergetae. Ejus Geographica in magno pretio apud Romanos fuisse, etiam ex Caesare colligas, qui eum potissimum e Graecis nominat, ubi de silva Hercynia agit. de B. G. VI. 24. *Censuram totius operis Geographici agit Strabo L. I. et II. ubi inprimis monet, eum occidentales et septentrionales Europae partes parum cognitas habuisse. Melius de eo judicat L. XVII. vid. Casaub. ad Strab. pag.* 15.

[EREBUS, Deus, N. D. III. 17.]

ERECHTHEUS, vel ERICHTHEUS, Sext. 21. Rex Athenis, cujus filiae vitam pro patriae salute contemsere. Fin. V. 22. N. D. III. 19. quapropter Deae sunt Athenis habitae, ibique delubrum habent.

ERETRICI, vel ERETRIACI, Or. III. 17. Acad. IV. 42. *genus philosophorum Socraticorum a Menedemo Eretriaco ortum, qui e Schola Eliaca fuit.*

[ERIGONE, Icarii filia, Q. Ciceronis fabula, ad Q. Fr. III. 1. 9.]

ERIPHYLA, vel ERIPHYLE, Verr. IV. 18. Amphiarai uxor, *de cujus monili fabula nota est.* Inv. I. 50. auro vitam viri vendidit.

EROS, Att. X. 15. *Philotimi servus aut libertus.* ad Div. XII. 26. Eros Turius *quidam nominatur.* Q. Rosc. 11. *est nomen comoedi, e disciplina Roscii.* [Att. VI. 1. XV. 15. 20. Attici libertus vel procurator.]

C. ERUCIUS, S. Rosc. 13. accusator.

C. ESERNUS, Coel. 30. qui cum M. Camurtio est condemnatus propter facinus quoddam in Vettium commissum.

ETEOCLES, de Offic. III. 21. Oedipi Regis Thebanorum filius, et Polynices frater, quorum nota est fabula.

EVANDER, *v.* Avianus.

EVANDRUS, Acad. IV. 6. Lacydis auditor, Egesini doctor. *Academicus, et quidem de media Academia.*

EUBULEUS, N. D. III. 21. filius Jovis et Proserpinae. vid. in *Anaces.*

EUBULIDA, Verr. V. 42. Herbitensis.

EUBULIDES *Grosphus*, Verr. III. 23. Centuripinus.

EUCHADIA, Pis. 36. nomen foeminae Macedonicae.

EUCLIDES, Acad. IV. 42. discipulus Socratis, *a quo Megarici et Dialectici orti sunt*, solum bonum dicit, quod esset unum et simile et idem semper.

EUCLIDES, de Or. III. 33. Geometra Alexandrinus, *Ptolemaei Lagidae temporibus: nobilis Elementis geometr.*

EUDEMUS, Div. I. 25. Cyprius, familiaris Aristotelis, *qui in defuncti honorem Dialogum scripsit* Εὔδημος ἢ περὶ ψυχῆς, *cujus mentio est ap. Plutarchum et alios, quorum locos notat Jonsius de script. H. P. I.* 15. 3.

EUDOXUS, Div. II. 42. Platonis auditor, in astrologia facile princeps, contemnit Chaldaeorum praedictiones.

EVEMERUS, de Nat. D. I. 42. expressus ab Ennio. v. *Columnam ad fragm. Ennii p.* 312. *ed. Westi. Historiam Deorum composuit ex inscriptionibus, quae in templis habebantur aliisque locis, inprimis Panchajae Indiae, fictitia tamen haud dubie. Nam quae Diodorus S. V. p.* 318. *de ea habet, ex Evemero sumta sunt, ut bene monet Wesselingius V. Cel. De ea re notus est locus Lactant. I.* 11. Atheus *dictus est, quod, ut refert Plutarch. de Isid. et Osirid. p.* 360., *Deorum, qui putabantur, nomina ad veteres imperatores, reges, navarchos retulit. Locos veterum multos de eo attulere Davisius et Buherius ad Cic. l. c. Familiaris fuit*

M. FABIUS GALLUS, ad Div. VII. 24. Epicureus, librum scripsit de M. Catone. Att. VIII. 12. ad Div. II. 14. VII. 23.

M. et Qu. FABII, ad Div. XIII. 59. XV. 14. fratres. ibid. IX. 25.

FABIUS Luscus, Att. IV. 8. *videtur*, philosophus Epicureus fuisse: *nam et acutus dicitur a Cicerone.*

Numerius FABIUS PICTOR, *C. Pictoris f.* Div. I. 21. Graecos Annales scripsit. *Hunc Consulem exhibent Fasti Capit. a. 487. ad quem a. v. Pigh. add. Voss. l. c. qui filium ejus, C. nepotem, mavult intelligi ap. Ciceronem, sed sine argumento. De praenomine* Num, *in denariis antiquis v. Spanhem. de V. et Pr. N. T. II. p. 26. quem Ciceronis locus fugiebat. add. Duk. ad Liv. XXXVII. 47. bene disputantem adversus Spanhem. de loco Liviano.*

Q. FABIUS, Agrar. II. 33. Consul (quartum) cum Fulvio, quibus Coss. Capua capta est, *i. e. a. DXLIV. v. infra* Q. Maximus.

Q. FABIUS PICTOR, *C. f. C. n.* historicus, Annalium scriptor, Or. II. 12. Div. I. 26. *Vixisse tempore belli Pun. II. e Livio clarum est XXI. v. Voss. l. c. Ejus fidem in rebus Rom. nos adversus Polybium peculiari libello defendimus.*

Q. FABIUS, *Allobrogicus, (v. Plin. XXXIII. 11.)* Or. II. 66. Act. I. in Verr. 7. ejus fornix. Fornix Fabianus *saepe commemoratur, extructus a Q. Fabio Maximo Censore, qui Consul cum L. Opimio a. U. DCXXXII. Allobroges vicit*, (v. Plin. VII. 50.) *e quorum manubiis fornix extructus est. vid. Ascon. ad l. c. Ejus reliquiae adhuc visuntur. v. Graevius ad Flor. III. 2. Sigonius ad ann. DCXXXII. disputat, hunc Fabium non esse* Aemilianum, *quod plerisque persuasum est. Sed Vellej. II.* 10. *diserte appellat* Paulli nepotem. *Plin. XXXIII.* 11. fratrem Africani min. *vocat: quod esse non potest, si est Paulli nepos. Velleji auctoritas Fastis firmatur.*

Q. FABIUS Virgilianus, ad Div. III. 3. 4. Legatus Appli Pulchri in Cilicia. Att. VIII. 11. Pompejanus.

Q. FABIUS LABEO, *Cunctatoris nepos.* Brut. 21. juris et antiquitatis peritus. *Consul a. U. DLXX. cum Marco Marcello.* Off. I. 10. arbiter Nolanis et Neapolitanis de finibus a Senatu datus est.

Q. FABIUS Saguntinus, Balb. 22. a Metello Pio civitate donatur.

SER. FABIUS PICTOR, Brut. 21. juris et antiquitatis peritus. *De hoc vid. Voss. Hist. Lat. I. 3. qui refellit Corradum, qui pro* Servio *malebat* Servilianus. *Bene. Nam* Servilianus *genus duxit non a* Pictore, *sed a* Gurgite.

C. FABRICIUS, Br. 14. ad Pyrrhum Legatus missus de recuperandis captivis. Balb. 22. Consul Pyrrhi tempore cum Heracleensibus foedus facit. Off. I. 13. perfugam, qui Regi venenum se daturum promiserat, Pyrrho dedit. 4. justus nominatur. Tusc. III. 23. paupertatis tolerans. Leg. II. 23. in urbe sepultus est, quod in XII Tabulis prohibetur. *add.* Orat. II. 66. III. 15. Planc. 25.

C. et L. FABRICII, Cluent. 16. Aletrinates, Oppianici familiares.

Q. FABRICIUS, Sext. 35. Trib. pl. primus VIII. Kal. Febr. P. Lentulo Spinthere Cos. rogationem fert de Cicerone revocando. cf. in Sen. post Red. 8.

[FADIA, Phil. XIII. 10. uxor Antonii.]

FADIUS, ad Div. X. 32. miles quidam Pompejanus, a Balbo minore crudeliter tractatus.

[L. FADIUS, ad Att. XV. 15. Aedilis Arpini.]

Q. FADIUS, Phil. II. 2. libertinus, cujus filiam duxit M. Antonius

C. *Marcius* FIGULUS, ad Att. I. 2. Conful cum L. Caefare *a. DCLXXXIX.* de Leg. II. 25. fepulcrum ejus fumtuofiflimum.

P. *Nigidius* FIGULUS. *v. in* Nigidius.

C. *Flavius* FIMBRIA, Brut. 45. accufatus a M. Gratidio de repetundis. Font. 7. Scauri teftimonium in eum nil valuit. Or. II. 22. qualis orator fuerit. Br. 24. bonus auctor in Senatu, tolerabilis patronus, nec rudis in jure civili. Planc. 21. in petitione tribunatus pl. repulfam tulit. Rabir. 7. cum C. Mario Cof. fuit *a. DCXLIX. adde* Off. III. 19. *vid. collecta Corrado ad Brut.* 34.

C. *Flavius* FIMBRIA, Brut. 66. M. Craffi inimicus. qualis orator. S. Rofc. 12. homo infanus, Q. Scaevolam in funere Marii vulnerari curat. *add. Corrad. l. c.*

L. FIMBRIA, Verr. V. 70. multis inimicitiis et laboribus ad honores pervenit. *Sed eft vitium in praenomine, corrigendumque C. ut jam monuit Manutius. Eft Confularis ille Fimbria: jungitur enim Mario: nec ullus* L. Fimbria *honoratus in libris antiquis occurrit.*

FIRMANI, fratres, Att. IV. 7. vide *L. Gavius.*

FIRMIDIUS, Sext. 52. Clodianarum operarum dux.

C. FLACCUS, *e Valeriis.* Quint. 7. Imperator et Praetor Galliae Scipione et Norbano Coff. *h. e. a. U. DCLXX.*

C. FLACCUS, L. fil. ad Div. III. 4. *fuit de cohorte Appii in Cilicia, certe fummus ejus amicus et familiaris. Itaque Ep.* 11. *dicitur curaffe, ut teftes mercenarii in Appium a fuis civitatibus notarentur.*

C. et M. FLACCUS Aviani, fratres, ad Div. XIII. 32. 78.

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Phil. XI. 8. Conful *(DCXXII.)* cum P. Licinio *Muciano*, Flamen Martialis. *Itaque in ejus numis Mars et apex cernuntur.* Ei Licinius multam dixit, fi a facris difcederet ad bellum cum Ariftonico in Afia gerendum. Populus multam remifit; fed Pontifici Licinio parere juffit. *Etiam* Div. I. 46. *commemoratur* Flamen Martialis L. Flaccus. *fed is a collega Muciani diverfus fit neceffe eft, quod ex eo fe audiffe dicit Quintus frater, quae commemorat, De hoc Flacco accipio locum* in Caecil. 19. *ubi* Quaeftori ejus M. Scauro accufatio ejus *non conceffa* effe *dicitur. Ad eum locum nil interpretes, praeter unum Menardum, qui de L. Flacco, pro quo eft Oratio, accepiffe videtur, quod eft abfurdum, quando Divinatio in Caecilium longe ante fcripta eft, quam hic Flaccus in Gallia fuit. M. Scaurus eft pater, qui a. U. DCXXX. Aedilis fuit poft quaefturam, et L. Flacci aut ex praetura aut ex confulatu Quaeftor fuit.*

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Brut. 62. Conful cum C. Mario *VI. Cof.* Planc. 36. Saturninum opprimit cum collega Mario *a. U. DCLIII. quarto anno poft Cenfor cum M. Antonio Oratore. v. Valer. M. II.* 9. 5. Att. III. 7. in bello Mariano arma capere noluit. Flacc. 25. ei Confuli tota Afia portas claudit, cum Mithridatem reciperent; *nempe cum fuffectus a Cinna Mario mortuo a. U. DCLXVII. et in Afiam miffus effet, ubi periit, auctore Appiano de B. C. L. I. pag.* 664. *add. Vell. II.* 23. 24. *Hunc a Fimbria Confulem, non Confularem, ut Vellej. tradit, interfectum, contendit Contarenus Var. Lect.* 7.

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Agr. III. 2. Interrex *(a. U. DCLXXI.)* legem tulit, ut rata effent, quae L. Sulla feciffet. v. *Valeria lex. Eadem rogatione, juffu Sullae facta, etiam Dictator perpetuus factus eft Sulla. v. Appian.*

veniant, videndum, si qua ratione ex historia erui possit. Mihi nil certi succurrit. Hoc ex multis locis Ciceronis disco, Flavios nonnullos ei conjunctissimos fuisse. Si conjecturae locus, optime videntur in C. Flavium *convenire, Bruti et Attici amicissimum, totiusque causae optimatium. v. Nepos in Attic.* 8. *Plutarch. in Brut. extr. ubi, quam graviter ejus interitum tulerit Brutus, commemoratur.*

C. FLAVIUS Pusio, Cluent. 56. eques Romanus, qui M. Druso Trib. pl. restitit, equites legibus suis, de quaestionibus habendis in eos, qui ob rem judicandam pecuniam cepissent, in periculum vocanti.

CN. FLAVIUS, *Cn. an M. fil.? vid. Graev.* Cn. *est ap. Plin. H. N. XXXIII.* 1. *qui inprimis videndus. Vocatur ibi etiam* Annii filius, *uti ap. Gell. VI.* 9. *Liv. IX. ult. vocat* Cnei fil. *v. inpr. Drakenb. ad Liv. l. c. qui et praenomen Cn. praefert. ad Att. VI.* 1. scriba, Aedilis Appii (sc. Caeci), qui fastos publicavit, et actiones primum composuit atque edidit, v. Or. I. 41. Muren. 11. Att. VI. 1. *ab eo* Jus Flavianum *dictum est. Ea re meruit, ut usque ad aedilitatem proveheretur studio populi. v. Liv. IX. ult.*

L. FLAVIUS, eques Romanus, Verr. I. 5. V. 7. 59. Idem est, qui commendatur cum C. fratre Acilio Siciliae Procos. ad Div. XIII. 31. *An ex his est foenerator ille Att. XII.* 17.?

L. FLAVIUS, Att. I. 18. 19. Trib. pl. *Metello et Afranio Coss.* rogationem agrariam fert, sed non perfert. *v. Dio XXXVII.* 52. Q. Fr. I. 2. §. 2. Praetor designatus *Caesare et Bibulo Coss.* Att. X. 1. ei a Caesare legio et Sicilia destinatur.

Q. FLAVIUS, Tarquiniensis. Q. Rosc. 11.

FLORA, Mater. Verr. V. 14. ejus ludi Romae.

FLORIUS, Cluent. 59. Larinas.

FONS, [Dea,] Leg. II. 22. Fontis ara prope Romam. [N. D. III. 20.]

FONTEJA GENS, Dom. 44. *plebeja*, in quam adoptatus est Clodius.

FONTEJA, Font. 17. soror M. Fonteji, virgo Vestalis.

C. FONTEJUS, pro Font. 4. Legatus M. Fonteji.

M. FONTEJUS, Att. IV. 15. Font. 1. sqq. Praetor Galliae per triennium e praetura, *pro quo est tota Oratio. Filius ejus, qui Servilii Legatus Asculi interiit. vid. Appian. B. C. L. I. p.* 633.

P. FONTEJUS, Dom. 13. et 29. homo plebejus, qui P. Clodium adoptavit.

M. FONTINUS, Att. I. 6. *pro quo Graevius* Fontejus.

FORTUNA, Div. II. 41. ejus templum Praeneste. ejus oraculum. Leg. II. 11. est vel hujusce diei, vel respiciens, vel fors, vel primigenia. [N. D. III. 25.]

FRANGONES, Att. 14. 10. *nomen* militis veterani *in plurali. Olim in libris nonnullis erat* Francones, *et de populo quodam capiebatur, v. c. Rhenano Rer. Germ. L. II. p. m.* 186. *sq. qui e Cod. Laurishemensis vestigiis corrigebat* Vangiones.

FUFFANUS, Att. VII. 15. Praetor Siciliae, *pro quo alii volunt:* Fursanus, vel Furfanius. *v. not.*

C. FUFICIUS, Verr. II. 12.

L. FUFIDIUS, Br. 29. mediocris patronus.

Q. FUFIDIUS, Pison. 35. eques Rom. negotiator in Macedonia L. Pisone Proconsule. *Ejus forte filius est* Q. Fufidius, Q. F. ad Div. XIII. 11.

A. FUFIUS, ad Div. XIII. 2. Ciceronis intimus, homo eruditus.

L. FUFIUS, Brut. 49. 62. Offic. II. 14. qualis orator. Manium Aquilium accusat. cf. Or. III. 13. II. 22. *Sed his locis plerisque est* Fusius. *Recte autem*

Div. VI. 8. *commemoratur* T. Furfanus Poftumus, *Praetor Siciliae poft bellum Civile Caefarianum, nefcio an idem.* Furfanus *quidem aut idem effe quod* Furfanius, *aut hoc illi fubftituendum effe non dubito. Sic* Fidiculanus *et* Fidiculanius *invenitur. Eft tamen alterum ufitatius.* v. Fuffanus.

FURINA, Nat. D. III. 18. lucus ejus. Q. Fr. III. 1. templum. *Ap. Victorem in reg. XIV. ponitur templum et lucus Furinarum cum infula. Eft etiam apud Gruter. Infcript. CCCXXXIII.* 1, *ara* Forinarum *pro* Furinarum, *ad q. l. v. notulam in Graev. ed. adjectam. Urfinus etiam apud Ciceronem mallt* Forinae *legi.*

A. FURIUS, poëta, Brut. 35. familiaris Q. Catuli patris, qui ei librum infcripfit de confulatu et de rebus geftis fuis. *Abfurde hic a Pruftio laudatur Macrob. VI. 1. ubi de Furio quodam fermo, qui diu poft Virgilium vixit.*

C. FURIUS, Balb. 8. legem de teftamentis tulit, de qua vid. *Lex Furia f. Fufia.*

L. FURIUS, Philus. Off. III. 30. rogationem fert cum S. Attilio de foedere Numantino et C. Mancino. Brut. 28. perbene Latine locutus eft et literatius quam ceteri. Or II. 37. eruditiffimos homines in Graecia palam femper fecum habuit. *Idem* eft, qui memoratur Arch. 7. Att. II. 19. Amic. 4. *Conful fuit Sext. Attilio Serrano a. DCXVII.* Att. XII. 5. *dicitur* P. Furius. *Et hoc praenomine etiam laudat Caffiodorus. v. Sigon. ad h. a.*

M. FURIUS Camillus, Dom. 31. in exilium mittitur; *is, qui poftea Dictator Gallos vicit, ab urbe deleta venientes, et tunc folus primusque hoc nomen obtinuit, ut oftendit contra Sigonium Periz. Animadv. Hift. c. 1. Valens citat etiam* M. Furium Camillum *ex Ep. ad Div. VII. 5. fed in melioribus edd. eft* M. Orfius.

Num. FURIUS, Or. III. 21. eques Rom. cantandi artis peritus.

P. FURIUS, Att. XII. 5. v. *L. Furius.*

P. FURIUS, Rabir. Perd. 9. a C. Deciano accufatur et condemnatur, homo turpiffimus. *Tribunus pl. factus eft ex libertino, de quo v. Appian. de B. C. L. I. p.* 629. *Ceterum in hac hiftoria videntur inter fe pugnare Cicero et Valerius M. VIII. 1. Nam Cicero damnatum dicit, Valerius a Deciano non damnatum, fcil. antequam condemnari poffet, a plebe difcerptus eft, ut proprie quidem non damnatus fit judicum fententiis, fed poenam tamen dederit, tanquam damnatus. vid. Pighius ad a. DCLIV.*

P. FURIUS, Cat. III. 6. focius Catilinae, e colonia Fefulana, quo Catilina ufus eft in follicitandis Allobrogum legatis.

Q. FURIUS, f. Fufius, Phil. II. 16. eques Rom. hereditate a M. Antonio everfus.

FURIUS, Balb. 20. praediator, cui tantum tribuit Q. Scaevola, ut, cum de jure praediatorio confuleretur, ad hunc amicos fuos rejiceret. *Ejus nullam fere mentionem faciunt hiftoriae Juris fcriptores, cum tamen Cafcellio hic jungatur.*

FURIUS, Verr. V. 43. Heraclienfis navarchus.

C. FURNIUS, ad Div. X. 1. amicus Ciceronis. VIII. 11. de Ciceronis fupplicatione laborat. Att. V. 18. ad Div. VIII. 10. Trib. pl. L. Paulli cupiditati provinciae occurrere fe velle minatur. X. 25. ejus praepropera feftinatio ad praeturam, *antequam fc. Aedilis fuiffet*, reprehenditur. X. 6. 8. Legatus Planci. etc.

C. et M. FUSIUS, Flacc. 20. equites Romani.

L. FUSIUS, orator. v. in *L. Fufius.*

G.

GA-

GAMALA, Att. XII. 23. [Incerta est nominis scriptura in MSS.]

GAMELEON, *mensis Graeci nomen.* Fin. II. 31.

GAVIANUS *Evandrus*, ad Div. XIII. 2. statuarius, libertus M. Aemilii. [v. *Avianus Evand.* — *Gavianus* videtur corrupt. ex *C. Avian.* R.]

L. GAVIUS *Firmanus*, Att. VI. 1. negotiator, ei praefecturam rogatu Bruti Cicero detulit. ibid. 3. contumeliosus est in Ciceronem. P. Clodii canis. *Fratrem habuisse colligo, quod Att. IV.* 8. *appellatur* Firmanus, *et Att. IV.* 7. *commemorantur* Firmani fratres.

P. GAVIUS *Cosanus*, Verr. V. 61.

T. GAVIUS Caepio, Att. V. 20. locuples et splendidus homo. *Alii praenomen faciunt* Sext. *quod probat Perizon. Anim. II. cap.* 1.

GAVIUS Olelus, Sext. 33. *Hoc nomen varie tentarunt viri docti. Maxime autem probatur doctis viris, v. c. Graevio, conjectura Perizonii, qui legebat:* Gavius Caepio. v. *Animadv. Hist. c.* 1. *p.* 30.

L. GELLIUS, Brut. 27. contubernalis C. Carbonis in consulatu. ibid. 47. qualis orator fuerit. *L. Crassi et M. Antonii temporibus floruit.*

L. GELLIUS, Balb. 8. legem de civitate tulit ex Senatus consulto. *v. Ind. Legg.* Cluent. 42. Censor cum Cn. Lentulo *tempore judicii Cluentiani, biennio post consulatum, quem cum Cn. Lentulo gessit a. DCLXXXI.* ad Quir. p. Redit. 7. a Cicerone remp. conservatam in concione dixit. Pison. 3. Ciceroni civicam deberi dicit. *Ejus mentio fit etiam* Verr. I. 48. in Verr. II. 38. *forte etiam* ad Div. X. 17. Leg. I. 20. ex praetura Athenas veniens, pacem inter philosophos facere suscipit et propterea ridetur. *Hujus frater fuit*

GELLIUS, Har. Resp. 27. Att. IV. 3. Clodianus. Sext. 51. Vatin. 2. homo seditiosus et popularis.

GELLII, Cn. et Sext. Div. I. 26. Leg. I. 2. historici Latini languidi et insciti, *de quibus vid. Vossium de Histor. Lat. I.* 8. *alii de uno Cn. capiunt. Fabric. in B. Lat. Indic. citat* L. Gellium *e Cic. de Legg.*

GELO, N. D. III. 34. tyrannus Syracusanus.

GEMINUS, Tusc. I. 37. cognomen Serviliorum.

L. GENUCILIUS *Curvus*, ad Div. XIII. 53. in Hellesponto negotiator.

C. GETA, pro Cluent. 42. e Senatu ejectus a L. Metello et Cn. Domitio Censs. Censor ipse post factus est.

[GIGANTES, N. D. II. 28. Sen. 2. Diis bellum intulerunt.]

[GNATHO, parasitus apud Terentium, de Amic. 25. Unde *Gnathones.*]

M'. GLABRIO, *ex Aciliis, filius auctoris legis Aciliae.* Brut. 68. avum habuit Scaevolam: tardus ingenio. Act. I. in Verr. 2. Praetor et Quaesitor in causa C. Verris. Manil. 9. partem exercitus a Murena accipit. Harusp. Resp. 6. Pontifex. *De praenomine Glabrionum v. H. Reland. praefat. ad P. Relandi Fastos Cons.* * * 2.

GLAUCE, Nat. D. III. 23. uxor Upis.

C. GLAUCIA, *e Serviliis*, de Or. III. 41. II. 61. et 65. Harusp. Resp. 34. Marium alio tempore laudat, alio vituperat. Rab. 7. Praetor seditiosus Coss. Mario et L. Valerio. Catil. III. 6. Praetor interficitur. Verr. I. 9. legem de repetundis tulit, *de qua v. Ind. Legg.*

GLAUCIPPUS, Agrar. I. 6. exceptus lege Papia, qua peregrini ejiciebantur.

P. GLOBULUS, Flacc. 32. 34. Praetor Asiae: *e gente Servilia.*

multis docet Perizon. Animadv. Hist. c. 3. p. 98. seqq. Legg. III. 16. homo turbulentus. Or. II. 65. ab Aculeone accusatur, defenditur ab L. Aelio Lamia. Off. III. 20. in praetura edictum de re nummaria cum ceteris Praetoribus et Trib. pl. commune solus proponit callide, et ea re gratiosissimus fit. *De hac re add. Senec. de Ira III. 18. et Plin. XXXIII. 9. extr.* Petit. Cons. 3. a Catilina crudeliter interficitur: *quo respexit Lucan. II. 175. v. Intt. et quidem jussu Sullae. Senec. l. c.*

M. GRATIDIUS, *Arpinas.* Legg. III. 16. fert legem tabellariam Arpini, cui resistit Ciceronis avus. Hujus soror fuit M. Ciceronis Oratoris avia. Brut. 45. M. Antonii Or. familiaris et Praefectus in Cilicia, ibi interfectus est. Accusavit C. Fimbriam. M. Marii Gratidiani pater *naturalis.* Doctus Graecis literis, factus ad dicendum.

M. GRATIDIUS, Flacc. 21. ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. fratris in Asia. *Eum Quintus dicitur ut fratrem amasse, et ipse fraterno in Cicerones animo fuisse. Eum puto aut hujus superioris* Gratidii *filium,* Gratidiani *fratrem, aut, quando temporum ratio non plane consentit, nepotem. Memoratur etiam* Gratidius, Trib. pl. *Lentulo Spinthere et Metello Coss.* ad Q. Fr. I. 4. *sed quando nusquam inter ejus anni Tribunos a Cicerone* Gratidius *nominatur, Manutius* Fabricius *legi volebat, probante Lambino; Gruterus autem* Fadii *cognomen putat esse, qui eo loco proxime antecedit* Gratidium.

GRATIUS, Arch. 4. accusator Archiae. *Olim legebatur* Gracchus, *quem P. Manutius putabat esse* Numerium Quintium Gracchum, *qui Lentulo Spinthere Consule Tribunus pl. fuit.*

T. GUTTA, Cluent. 26. Senator Rom. homo sordidus. c. 36. reus de ambitu. c. 45. notatur a Censoribus propter judicium Junianum, in quo pecuniam cepisse putabatur.

GUTTA, Q. Fr. III. 8. *ei multum tribuit Pompejus, eumque in petendo consulatu contra Milonem juvit.*

GYGES, Offic. III. 9. ejus annulus.

H.

HADRIANUS, *C. Fabius.* Verr. I. 27. V. 36. Praetor Africae, impune Uticae in praetorio vivus ab Uticensibus combustus, quod de principum nece conspirasset cum servis.

HAGESARETUS, *Larissaeus.* ad Div. XIII. 25. hospes Ciceronis.

M. HALIENUS Pelignus, Tusc. IV. 22. ab Africano minori scuto protectus morti eripitur. *Davisius e Codd. et Lapidibus reposuit:* M. Allienus.

HALIENUS, ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. Ciceronis. *Sed hic quoque Ursinus* Allienus *malebat: alii:* Alienus. Allieni *etiam supra commemorati sunt.*

HALIMETUS, Att. IV. 12. *si vera est lectio.*

HAMILCAR, Carthaginiensis, Divin. I. 24. ejus somnium, in obsidione Syracusarum: a Syracusanis vivus capitur in eruptione aliqua.

HAMILCAR, Off. III. 20. pater Hannibalis. Eo imperatore capitur Regulus.

[HAMMON, s. *Ammon*, de Div. I. 1. 43. de ejus oraculo v. Ind. Geogr. s. h. v.]

HANNIBAL, Phil. V. 10. in obsidione Saguntini Legati Rom. ad eum venerunt L. Valerius Flaccus et Q. Baebius Tampilus. Div. I. 24. columnam auream in fano Junonis Laciniae conatus tollere monetur a Junone, ne faceret: neque id negligit. ibid. ejus somnium, quo jubetur Italiae bellum inferre. Off. I. 13. Romam mittit de captivis permutandis.

I.

HE-

HERACLEO, Verr. V. 36. archipirata, qui Praetore Verre Siciliam vexavit.
HERACLIDES, *Temnites*: Flacc. 18.
HERACLIDES, *Ponticus*. Tusc. V. 3. Div. I. 23. vir in primis doctus, auditor et discipulus Platonis. Nat. D. I. 13. fabulis libros refersit, modo mundum, modo stellas, modo terram et coelum Deum facit. Leg. III. 6. de republica scripsit.
HERACLIUS, *Centuripinus*. Verr. II. 27.
HERACLIUS, *Syracusanus*. Verr. II. 5. 14. 22.
HERACLIUS, Verr. III. 37. *Tissensis*.
[HERACLIUS, Amestratinorum legatus, Verr. III. 39.]
[HERACLIUS, Segestanus, Verr. II. 43.]
HERACLITUS, *Ephesius*. Tusc. V. 36. physicus. Acad. IV. 37. statuit, ex igni omnia gigni. de Fin. II. 5. *σκοτεινὸς* dictus est. de N. D. III. 14. eum non omnes interpretantur uno modo. de Div. II. 64. valde obscurus, et quidem, de Nat. D. I. 26. consulto.
HERACLITUS, *Tyrius*. Acad. IV. 4. auditor Clitomachi et Philonis, laudatur.
HERCULES, N. D. III. 16. sex Hercules inveniuntur. Off. I. 32. Prodicius: *dicitur fabula Herculis colloquentis cum Virtute et Voluptate, auctore Prodico*. ad Div. V. 12. Xenophontius: *eadem est fabula, quam ex Prodico sumsit Xenophon. Memorab. Socr. II.* 1. pro Dom. 52. sacra docuit.
C. HERENNIUS, Act. I. in Verr. 13. peculatus damnatus.
C. HERENNIUS, Sexti fil. ad Att. I. 18. Trib. pl. Metello et Afranio Coss. fert de traducendo ad plebem Clodio.
L. HERENNIUS, Verr. V. 59. argentarius Leptitanus. Verr. I. 5. negotiator Africanus a Verre securi percussus.
L. HERENNIUS, pro Coel. 11. disertus, accusat M. Coelium de vi cum Atratino.
M. HERENNIUS, Brut. 45. Muren. 17. mediocris orator, in consulatus petitione L. Philippum vicit. *Consul a. DCLX*.
[HERENNIUS Gallus, histrio, ad Div. X. 32.]
HERENNIUS, *ad quem sunt libri IV rhetorici: incertum est, quis sit: vid. Fabric. B. L. Vol. I. p.* 97. 98.
HERILLUS, de Or. III. 17. Carthaginiensis, a quo dicuntur Herillii. Acad. IV. 42. Fin. V. 25. Zenonis Stoici auditor, in scientia summum bonum ponit. Orat. l. c. Herillii *dicuntur* Socratici.
HERMACHUS, Acad. IV. 30. [exempli caussa videtur nomen adhibitum.]
HERMACHUS, [Orell. et Schuetz. *Hermarchus*. R.] Fin. II. 30. Epicureus, ad eum epistolas Epicurus scripsit. *Mitylenaeus, testamento Epicuri heres. Laërt. X.* 21.
HERMACHUS, *Chius*, de Harusp. Resp. 16. [Orell. et Schuetz. *Hermarchus*. R.]
HERMACREON, Inv. I. 30. portitoris nomen, qui portoria Rhodiorum redemit.
[HERMAE *Pentelici* statuae, v. Ind. Geogr. s. v. *Pentelicus*.]
HERMAGORAS, Inv. I. 6. et 51. Brut. 76. rhetor celeberrimus: praecepta scripsit expedita ad inveniendum, sed tenuia ad ornandum. Inv. I. 11. constitutionis translativae auctor est. *De eo vid. Interp. ad Quintil. III.* 1. *Nam eum secutus est. Diversus est ab* Hermagora Temnite, *qui* Carion *dictus est, et Romae Augusti temporibus vixit, cujus libros commemorat Suidas in* *Ἑρμαγόρας*. *Pompejus decedens ex Asia, finito bello Mithridatico, Rhodi contra eum disputavit περὶ τῆς καθ' ὅλον ζητήσεως, quam disputationem descripsit Posidonius. Plut-*

toris et M. Ciceronis pueri. Brut. 95. argutus et fententiofus. cf. Or. 69.

HIERONYMUS, *Rhodius*. Or. 57. Peripateticus: in Ifocratis libris multos verfus invenit. Acad. IV. 42. vacuitatem doloris fummum bonum effe dicit. cf. Fin. II. 3. et 6.

HILARUS, Att. XII. 37. XIII. 19. eft fervus et librarius, deinde libertus Ciceronis. Att. I. 12. fugit ad C. Antonium in Macedoniam. *Alius* Hilarus eft ad Div. XIII. 32. libertus Cn. Otacilii Nafonis, et Att. XVI. 4. libertus Libonis.

HIPPARCHUS, Att. II. 6. fcripfit contra Geographica Eratofthenis. *Nicenus fuit, aftrologia celeber, circa Olymp. CLX. Ejus librum contra Eratofthenem commemorat Strabo L. I. p. 14. L. II. p. 133. eum Eratofthenì iniquiorem putat. L. II. p. 149. autem diferte dicit, eum non tam Geographica fcripfiffe, quam Eratofthenis Geographica reprehendiffe.*

HIPPIAS, *Eleus*. Or. III. 32. Sophifta celeber Socratis temporibus. *vid. Platon. Hippiam.* Gloriatus eft, nil effe in ulla arte cum liberali, tum illiberali, quod ipfe nefciret. conf. Brut. 8. 85.

HIPPIAS, *Pififtrati filius*. Att. IX. 19. arma contra patriam fert, in pugna Marathonia cadit.

HIPPIAS, *Philoxeni filius*. ad Div. XIII. 37. Calactinus.

HIPPIAS, Phil. II. 25. mimus. *Plutarch. in Antonio.*

Q. HIPPIUS, ad Div. XIII. 76. vide *C. Valgius Hippianus.*

[HIPPOCENTAURUS, i. q. *Centaurus*, fabulofa figura ex equo et homine compofita, Tufc. I. 37. N. D. II. 2.]

HIPPOCRATES, *Cous*. Or. III. 33. *Eft medicus ille celeberrimus.*

HIPPODAMIA, Tufc. III. 12. [Pelopis uxor.]

[HIPPODAMUS, ad Q. Fr. III. 1.]

HIPPOLYTUS, *Thefei filius*. Heren. IV. 34. Tufc. IV. 11. odium ejus in mulieres. Off. I. 10. ab equis Neptuni difcerptus eft.

HIPPONAX, Nat. D. III. 38. *Jambographus, qui jambis mordacibus Anthermum et Bubalum ad reftim redegit, a quo in* Orat. 57. pes Hipponacteus, et ad Div. VII. 27. praeconium Hipponacteum *dicitur.*

HIRRUS, ad Div. VIII. 8. *cognomen Luccejorum.*

C. HIRRUS, Att. VIII. 11. Pompejanus, quem Caefar *Ulcillam* dixit: ad Div. II. 10. a M. Coelio in petitione aedilitatis vincitur. ad Div. VIII. 9. contra Caefarem fententias dicit poft repulfam, et totus mutatur. ad Div. VIII. 2. *adde in* Luccejus.

A. HIRTIUS, ad Div. VII. 33. declamat apud Ciceronem. Phil. XII. 4. Phil. I. 15. ejus Confulis defign. recuperata valetudine populus gaudet. Phil. VII. 4. Ciceronis collega, fc. *in auguratu.* Phil. VII. 4. ad bellum contra Antonium proficifcitur. ad Div. X. 33. Antonium vincit, fed in oppugnatione caftrorum perit.

HISMENIAS, Verr. IV. 42. Tyndaritanus nobilis.

HISPO, vel HIPSO, ad Div. XIV. 1. Centurio fuiffe videtur, miffus a Coff. vel Tribuno pl. Clodio, ut Ciceronem exulem perfequeretur.

HOMERUS, Arch. 8. de ejus patria quae urbes contenderint. Or. III. 34. ejus libros fic, ut nunc habemus, confufos antea difpofuit Pififtratus. Fin. V. 18. ejus fabula de Sirenibus explicatur. Tufc. V. 39. caecus fuiffe dicitur. I. 16. ejus *νεκυία.* V. 3. Lycurgi aequalis. I. 1. ante Romam vixit. de Sen. 15. multis feculis ante Hefiodum. Div. II. 10. fententia de fato. [Ante Homerum poëtae fuerunt, Brut. 18. cf.

I. J.

P. JUNIUS, Verr. I. 50. frater M. Junii, *de quo ibidem. Praenomen* P. *omnes libri praeferunt. Sed tamen Dukerus ad Liv. XXXIV.* 1. *dubitat, an sit potius* D., *quod* P. *praenomen alienum videatur a familia Junia.*

Q. JUNIUS, Verr. I. 7. Senator.

T. JUNIUS, L. F. Tribunitius. Br. 48. accusavit de ambitu P. Sextium Praetorem designatum et vicit: laudatur.

JUNIUS, ad Div. VII. 23. familiaris quidam Avianii statuarii. *Alius Junius est* Att. XII. 14.

JUNO, N. D. I. 29. Argiva, Romana, Lanuvina, diversa figura, *ad quem locum confer numum gentis Prociliae ap. Ursinum et Morellium, qui plane consentit cum descriptione Ciceroniana.* de Div. I. 24. Lacinia, columnam in ejus fano vult tollere Hannibal: *quod fanum erat ad promontorium Lacinium. vid. Gronov. ad Liv. XXIV.* 3. Verr. I. 19. Samia. Mur. 41. Sospita, *Lanuvii.* [Lucina, N. D. II. 27.]

JUPITER, N. D. [I. 29.] III. 21. tres Joves numerantur. Fin. III. 20. Salutaris, Hospitalis. ad Div. VII. 12. Lapideus. c. 58. ejus tria in orbe signa celebrabantur. ad Div. IX. 16. Minianus, *quia quotannis minio pingendus locabatur.* [Olympius, N. D. III. 35.] Verr. IV. 53. ejus templum Syracusis. Div. II. 41. puer lactens cum Junone Fortunae in gremio sedens, mammam appetens, castissime colitur a matribus. Ejus templum Praeneste. de Div. I. 35. Stator. Ejus signum. in Pis. 35. Urius, i. e. *auctor bonorum ventorum: eum Latini* Imperatorem *vocarunt.* Verr. IV. 57. *nulla Graeci verbi ratione habita. vid. Graev. ad Verr. l. c. v. et loca veterum de templo Bosporano* Jovis Urii *ap. Taylorum praef. ad Diss. in Legem decemviralem.* Div. I. 10. Summanus, *v. in* Summanus. [Jupiter Capitolinus et Ammon, N. D. I. 29. Dodonaeus, de Div. I. 34. Optimus, Maximus, N. D. III. 36. Jovis stella, Φαέθων dicta, N. D. II. 20.]

JUVENTAS, [N. D. I. 40.] Brut. 18. Dea. Att. I. 18. ejus sacra anniversaria.

JUVENTIA, Planc. 7. familia Consularis ex municipio Tusculano.

JUVENTIUS, Planc. 24. primus de plebe Aedilis Curulis factus est.

M. JUVENTIUS *Pedo*, Cluent. 38. Senator justissimus.

T. JUVENTIUS, Br. 48. lentus in dicendo, sed callidus et magna juris civilis scientia.

K.

KANA et KANUS, v. *Cana et Canus.*

L.

LABEO, ad Q. Fr. I. 1. §. 14. de cohorte Praetoris Q. Ciceronis in Asia.

L. LABEO, Heren. IV. 27.

D. LABERIUS, ad Div. VII. 11. XII. 18. mimus, poëta clarus et mordax. *Eques Rom. a C. Caesare jussus in theatrum prodire, de quo v. Macrob. Saturn. II. 7. ubi fragmentum ejus insigne. Apud eundem aliquot ejus dicteria.*

M. LABERIUS, ad Div. XIII. 8.

Q. LABIENUS, Rabir. Perd. 7. T. patruus; cum Saturnino Capitolium occupat.

T. Attius LABIENUS, Rabir. Perd. 2. Trib. pl. Cicerone Consule C. Rabirio perduellionis crimen intendit, quod Saturninum interfecisset. Att. VII. 11. ad Div. XVI. 12. discedit a Caesare, *cujus Legatus fuerat*, et ad Pompejanos transit: *v. inpr. Diodor. Sic. XLI. p.* 154. Att. VIII. 2. propterea parum dignitatis habet. Div. I. 32. e pugna Pharsalica fugit. Att. VII. 7. dives, *qui etiam urbem condidit.*

et in clivo Capitolino steterat. ad Div. XI. 16. 17. praeturam petit Antonio et Dolabella Coss. *quam et sequente anno gessit: unde* Praetorius *dicitur Plinio VII.* 52. *et Valer. M. I.* 8.

[LAMIAE, conductores domus Q. fratris in Carinis, Q. Fr. II. 3.]

LAOMEDON, Tusc. I. 26. Ganymedis pater.

[LAR familiaris, deus domesticus pro domo ipsa, Verr. III. 11. 54. *Lares*, p. Quint. 27. eorum aedes, N. D. III. 25.]

LARGIUS, Or. II. 59. *e Scriboniis, idem nomen, quod Largus.*

LARGUS, ad Div. VI. 8.

LARTES, *seu potius* Lar vel Lars Tolumnius. Phil. IX. 9. Rex Vejentium, qui quatuor Rom. Legatos Fidenis interemit. *Fuit autem hoc praenomen dignitatis, et Regibus omnibus commune.*

LARTIDIUS, Att. VII. 1. *nomen, quo utitur ad Milonem reprehendendum,*

M. LATERENSIS, *e Juvenciis.* Att. II. 17. tribunatum non petit, ne juret in Caesaris legem agrariam. v. *Lex Julia agraria.* Planc. 1. studiosus Ciceronis. Plancium de ambitu accusat, quod ipse in ea petitione repulsam tulerat. ad Div. VIII. 8. Praetor Marcello et Paullo Coss. ignorantissimus juris civilis. Att. XII. 17. Augur. ad Div. X. 21. Legatus M. Lepidi; *qui se ipse interfecit, cum Lepidus Antonium clam se in castra recepisset.* ad Div. X. 23. fides ejus et animus in remp. Vatin. 11. ei insidias Vatinius facit: laudatur.

[LATIAR, ad Q. Fr. II. 4. i. q. feriae Latinae, Macrob. Sat. I. 16.]

LATINUS, ad Div. XII. 30. *Legatus C. Calvisii in Africa, qui cum duobus aliis, absente Calvisio, provinciam obtinebat.*

[LATONA, Apollinis et Dianae mater, N. D. III. 23. Asteriae soror, III. 16. 18.]

[LEAENA, meretrix Attica, Fragmentt.]

M. LECCA, *e Porciis,* Catil. I. 4. socius Catilinae.

[LEDA, N. D. III. 21.]

LEJUS, ad Att. V. 20. *sed v. notas.*

C. et M. LENII, f. LAENII, *nam iidem sunt,* fratres. ad Div. XIII. 63. Planc. 41. Sext. 63. Ciceronem expulsum Brundisii in hortos suos recipiunt, contemtis Clodii minis. ad Att. V. 20. 21. *Hic est* M. Lenius, *qui primus* ὀρνιθοτροφεῖον *invenit Brundisii. v. Varro R. R. III.* 5. 8. *ubi male Ursinus e Plinio X.* 50. *corrigi vult* Laelius, *cum ibi potius* Laenius *sit reponendum.*

LENTIDIUS, Dom. 33. Sext. 37. *plebejus e Clodianis operis.*

LENTO, Caesenius, Phil. XII. 9. Antonianus VIIvir.

Cn. *Cornelius* LENTULUS, *Clodianus*, Verr. II. 38. Consul cum L. Gellio *a. DCLXXXI.* Verr. V. 7. Cluent. 42. Censor cum L. Gellio. Flacc. 19. Temnitarum patronus. Dom. 47. bona ejus a C. Atinio Labeone Trib. pl. consecrantur. Br. 64 66. qualis orator. *Ejus nomen est etiam* pr. L. Man. 23. Vatin. 11. *cum vulgo legeretur:* Cn. Lentulum et Q. Claudium, *viri docti e MSS. reposuerunt:* Cn. Lentulum Clodianum, *Ursinus, Gruterus, Fr. Fabricius, alii: quis autem sit ille* Lentulus Clodianus, *tacent. De hoc nostro quidem Lentulo capi non potest, qui diu ante Consul fuerat, quam C. Antonius accusaretur. In altera autem lectione omnia expedita sunt. Nam* Cn. Lentulus *erit* Marcellinus, *qui eo anno Praetor potest fuisse, de quo sermo, cum biennio post Consul fuerit.*

Cn. LENTULUS, *Marcellinus. Patrem* Claudium Marcellum *plebejum habuit.* ad Div. XV. 10. *Ascon. in Divinat. c.* 4. *Debebat se appellare* Claudianum, *sed maluit* Marcellinum. *Ma-*

Fuisse

Fuisse autem P. Lentuli, principis Senatus, nepotem, Ciceroni credimus, Catil. III. 5. Itaque et hic, ut saepe, errat Asconius ad Div. in Caecil. c. 21. ubi filium illius Lentuli facit. Hunc etiam puto esse eum, qui Quaestor urbanus cum L. Triario fuit, Scipione et Norbano Coss. ut opinor, Verr. I. 14. Nam inter eum annum et consulatum ejus interjecti sunt anni XII.

P. LENTULUS *Marcellinus*, filius M. Marcelli, patris Aeserinini, Brut. 35.

P. LENTULUS Spinther, *ita dictus ab histrione quodam, propter similitudinem.* Off. II. 16. Consule Cicerone Aedilis, splendore vincit omnes. ad Quir. p. Red. 5. ad Senatum de Cicerone revocando refert. *De ejus opera in Cicerone revocando in hac Oratione, et ea in Senat. p. R. aliisque saepe commemoratur.* ad Div. XIII. 48. Ciliciae Proconsul legem Ciliciae constituit. ad Div. I. 1. sqq. Ptolemaeum reducere cupit in regnum. ad Div. XII. 14. in fuga Pharsalica a Rhodiis non recipitur. VI. 21. in bello Civili perit. Brut. 77. parum natura valuit, sed disciplina.

P. LENTULUS Spinther, fil. ad Div. I. 7. laudatur. VII. 26. Augur. Sext. 69. Augur fit eodem anno, quo togam virilem accepit: quomodo, docet Manutius ad Div. VII. 26. XII. 14. 15. *quae sunt ipsius epistolae; ex quibus intelligitur, eum Proquaestorem Trebonii in Asia fuisse*, post ejus mortem se Propraetorem appellat, praeturam Asiae a Senatu petit, et de rebus gestis suis exponit. *In eadem epistola significat, se participem caedis Caesarianae fuisse.* ad Att. XII. 52. divortium facit cum Metella. *Adoptatum esse a Manlio Torquato, e Dione XXXVIII. p. 99. docet Manutius ad Ep. ad Div. I. 7. extr.*

LENTULUS, de Har. Resp. 17. orator gravis et disertus: P. Clodium accusat de religionibus violatis. *Qui sit intelligendus, nescio. Freinshemius Suppl. Liv. CIII. 30. P. Lentulum Spintherem Trib. pl. vocat: quod recte Crevierius refellit ex eo, quod Spintheres patricii, Tribuni plebis esse non potuere. Tribunum pl. accusatorem fuisse, diserte tradit Plutarch. in Caesare: sed nomen non addit, igitur Lentulus aliquis eo anno Tribunus fuerit, necesse est, quod non vidit Pighius.*

LENTULUS puer, Att. XII. 28. 30. *Tunstallus ep. ad Middleton.* 184. *putat, esse filium Tulliae ex ultimo marito P. Lentulo, quem ei tribuit Ascon. ad Or. in Pison. init. Plutarchus dicit, eam mortuam παρὰ Λέντλῳ: quod Tunstallus de marito intelligit, non de domo. Mortua enim est in Tusculano patris.*

LEON, Verr. V. 6. Megarensis.

LEON, Tusc. V. 3. Phliasiorum princeps, tempore Pythagorae. Hujus cum eo de philosophia sermo.

LEONIDAS, *is, qui pro patria occubuit ad Thermopylas.* Tusc. I. 42. 49. Fin. II. 19. 30.

LEONIDAS, Verr. V. 5. Lilybaetanus.

LEONIDES, ad Div. XV. 21. princeps Atheniensium *tempore Ciceronis.* Att. XV. 16. 18. XVI. 16. de Cicerone fil. ad patrem scribit, eumque mediocriter laudat.

LEONTIUM, Nat. D. I. 33. meretricula Epicurea, contra Theophrastum scripsit eleganter.

M. Aemilius LEPIDUS, Or. II. 71. Provinc. 9. Censor *a. DLXXIV.* cum M. Fulvio *collega* statim redit in gratiam. Bis Consul et Pontifex M. *Hic est, qui princeps Senatus passim dicitur*, v. c. Rabir. Perd. 7. *Hic est etiam, qui*

L.

L. LUCILIUS Balbus, Brut. 42. doctus, Ser. Sulpicii praeceptor. *Corradus fratrem putat Quinti, et patrem L. ad Div. III.* 4.

L. LUCILIUS, ad Div. III. 4. *videtur inter Appii Pulchri comites in Cilicia fuisse.*

Q. LUCILIUS Balbus, Nat. D. I. 7. Stoicus, Graecis par. *Itaque etiam L. II. inducitur e Stoicorum disciplina explicans locum de Natura Deorum.*

Sext. LUCILIUS, ad Att. V. 20. T. Gavii Caepionis fil. Trib. mil. in exercitu Bibuli.

LUCILIUS, ad Div. XII. 13. classi Dolabellae Praefectus in Asia post Caesaris mortem. *Sed quia Appianus* L. Figulum *hunc Praefectum fuisse dicit, corruptum locum viri docti suspicantur. Manutius e Codd. legi volebat:* Lucius. *Praenomina enim interdum pro nominibus aut cognominibus ponuntur. Victorius suspicatur, ei Lucilio cognomen Figuli fuisse.*

[LUCIUS, Att. I. 5. est L. Cicero, M. Ciceronis frater patruelis.]

LUCRETIA, Lucretii Tricipitini filia, Leg. II. 4. de Fin. II. 20.

M. LUCRETIUS, Verr. I. 7. Senator.

[Q. LUCRETIUS Ofella, Brut. 48. Ern. scripf. *Aphilia*, Schuetz. et Orell. *Ofella*. cf. Corrad. qui probat *Ofella*, eundemque hunc esse putat, qui in Liv. Epit. 88. et 89. commemoratur. v. *Aphilia*.]

Q. LUCRETIUS Vispillo, Brut. 48. juris peritus.

Q. LUCRETIUS, Att. IV. 16. accusat Drusum. VII. 24. 25. familiaris Cassii. VIII. 4. Sulmonem fugit.

T. LUCRETIUS Carus, Q. Fr. II. 11. ejus poëmata laudantur.

CN. LUCULLUS, Att. XV. 1. familiaris Ciceronis, matrem effert: in funere adest Cicero.

L. LUCULLUS, Quint. 16. juris peritus. *Quis fuerit, nescio. Probabilis est conjectura P. Manutii corrigentis:* L. Lucilius: *de quo supra. Nisi tamen est is, qui* in Tog. Cand. accusator Catilinae *commemoratur: quem Asconius* paratum eruditumque *vocat. Sed Crevierius V. C. ad Freinsh. Suppl. Liv. CII.* 19. *corrigit* Lucceius: *et intelligit eum, ad quem est pulcra illa Ciceronis epistola. Nam* 1) *accusator ille fuit eruditus,* 2) *paullo post frustra consulatum petiit: quae bene conveniunt Lucceio.* 3) *Asconius paullo post commemorat Lucceji Orationem in Catilinam. Itaque valde probo Crevierii correctionem.*

L. LUCULLUS, Tog. Cand. accusator Catilinae. *Asconius vocat* paratum eruditumque.

L. LUCULLUS, *e Liciniis plebejis.* Brut. 21. A. *Postumii* Albini collega *in consulatu a. DCII.* Acad. IV. 45. L. Luculli avus.

L. LUCULLUS, L. F. L. N. Off. II. 16. Acad. IV. 1. ulciscendi causa accusavit *Servilium Augurem, qui patrem de peculatu reum fecerat, Plut. p.* 491. *De ejus laudibus et rebus gestis lege in primis Acad. IV.* 1. *sqq.* ibid. Antiochum philosophum Quaestor secum habuit et Imperator. Off. II. 16. magnifica aedilitate cum fratre functus est. Cluent. 49. ex SCto ferendam legem, si qui essent, quorum opera factum esset, ut judicium Junianum corrumperetur, non tulit. Sext. 27. L. Manil. 8. Muren. 15. res in Asia gestae *post consulatum a. DCLXXIX.* Brut. 62. a forensi eloquentia alienus. Fin. III. 2. bibliotheca, *quam filio reliquit.* Leg. III. 13. quomodo magnificentiam villae defenderit. Att. I. 19. historiam Graece scripsit. Dictum Luculli de hoc libro. *Intelligendus liber de bello Marsico, Graece scriptus, cujus mentio ap. Plut. in Lucull. Inepte Ursinus de Lucullo avo s. potius de ejus collega Albino intelligit. Nam Cicero, Lucullum, quod ibi est,*

tra Leocratem Oratio. Cicero eum appellat accuſatorem.

LYSANDER, de Off. I. 30. Lacedaemonius verſutiſſimus et patientiſſimus. I. 22. Lacedaemoniorum imperium dilatat. Div. I. 42. leges Lacedaemoniorum mutare prohibetur ab Apolline Delphico. I. 34. in ejus ſtatuae capite Delphis ſubito corona extitit ex aſperis herbis.

LYSANDER, Off. II. 23. propter injuſtitiam urbe pulſus eſt. *Ephorus fuit, diverſus a ſuperiore, prope* 150 *annis poſt illum vixit: de quo vid. Plutarch. in Agide.*

LYSANIAS, Flacc. 18. Temnites.

LYSIADES, Antonianus, Phil. VIII. 9. *ubi tamen Muretus malebat legi* Lyſides.

LYSIADES, Athenienſis. Phil. V. 5. Phaedri philoſophi filius.

LYSIAS, orator Athenienſis. Brut. 16. Athenis natus et mortuus eſt. Timaeus Syracuſiis vindicat. Plurimas orationes veras reliquit. Orat. I. 54. Socrati orationem ſcriptam dedit, qua uteretur ad judices. Brut. 12. primus profeſſus eſt, eſſe artem dicendi. Or. 26. ſatis in orationibus facetus. cf. de Or. II. 22. Brut. 7. 9.

LYSIAS, Fin. V. Stratonis diſcipulus. *Quia nullus Stratonis diſcipulus hoc nomine notus eſt, Viri docti legunt* Lyco, *de quo ſupra.*

LYSIAS, Phil. VIII. 9. *unus de grege M. Antonii IIviri. Muretus pro* Lyſiade *legebat* Lyſide. *Ea nomina inter ſe confundi, docent viri docti ad Nepot. Epam.* 2.

LYSIDICUS, Phil. XI. 6.

LYSIMACHUS, Tuſc. I. 43. V. 40. Rex *(Thraciae, ante Dux Alexandri)*, Theodoro Cyrenaeo philoſopho fruſtra crucem minatur. v. *Theodorus Cyrenaeus. Buherius ad h. l. reprehendit Aldobrandinum, qui ad Laërt. II.* 102. *Regem Macedoniae vocat. Male. Nam et Macedoniam ſibi vindicavit.*

LYSIPPUS, *Sicyonius, ſtatuarius nobiliſſimus.* Brut. 86. Doryphorum Polycleti ſibi magiſtrum fuiſſe dicebat. *Ad h. l. confer Plin. H. N. XXXIV.* 8. ad Div. V. 12. Alexandro unice probatur. Or. III. 7. Herenn. IV. 6. etc.

LYSIS, *Tarentinus*, Or. III. 34. de Off. I. 44. Pythagoreus, Epaminondae praeceptor. v. *Nepos in Epam.* 2. *et ibi Intt.*

LYSONES, pater et filius, Lilybaetani, ad Div. XIII. 32. [*Lyſo*, Lilybaetanus dives, commemoratur Verr. IV. 26.]

LYSO, Patrenſis, ad Div. XIII. 19. hoſpes Ciceronis.

M.

C. MACER, *e Liciniis.* Brut. 67. pro Rab. 2. qualis orator fuerit. *Calvi Oratoris pater, C. Rabirii inimicus.* Att. I. 4. de repetundis condemnatur, Praetore Cicerone. vid. *C. Licinius Calvus. Verbum* condemnatur *quomodo hic intelligendum, diſces ex Valer. Max. IX.* 12. 7. Leg. I. 2. hiſtoricus Latinus, arguta loquacitate, ſed non ex Graeco fonte ducta; *de quo loco, et ipſo in primis Macro, v. Voſſ. H. Lat. I.* 10.

MACRO, Att. IV. 12.

MACULA, *Pompejus*, ad Div. VI. 19. Ciceroni diverſorium in Falerno ſuo offert.

MADARA, Att. IV. 2. *eſt Matius a calvitie ſic dictus. add. in* Calvena.

MAEANDRIUS, Flacc. 22. Trallianus.

C. MAECENAS, Cluent. 56. eques Romanus.

SP. MAECIUS *Tarpa*, ad Div. VII. 1. *judex et cenſor fabularum. Ejus mentio ap. Horat. Serm. I.* 10. *et Art. Poët. v.* 387. *De familiae Maeciae claritate ſub Caeſaribus v. Perizon. de num. Conſul. p.* 277.

MAENIA Columna, Sext. 58. etc. *nomen habet a Maenio, qui, cum*

C. MANILIUS, Leg. Manil. 24. auctor legis Maniliae. Corn. I. auctor legis de libertinorum suffragiis: *de quibus vid. Ind. Legg. Laudatur etiam* C. Manilius, M. Aebutii gener, Flacc. 37. *forte idem.*

M'. MANILIUS, ad Div. VII. 8. et 22. Caecin. 24. Orat. I. 49. JCtus. Brut. 27. Acad. IV. 32. Consul cum L. Censorino, *a. DCIV.* Brut. 28. prudens in dicendo. Or. III. 23. omnibus civibus consilii sui fecit copiam. Brut. 16. *v. Buherius ad Somn. Scip. init. Hic est, de quo Plin. VII. 9. ubi v. Harduin. qui recte praenomen dat* Manius, *non M. ut alii, (vid. Viros doctos ad Liv. Epit. XLIX.) etiam Zosimus II. 4., qui et* Mallium *vocat. De varietate librorum in nomine* Manilii *notavimus in Lege Manilia.*

Q. MANILIUS, pro Cluent. 13. Triumvir Larinas.

T. MANILIUS, Q. Rosc. 14. Senator.

C. MANLIUS, Catil. I. 3. *pro quo Lipsius, Manutius et alii:* Mallius. *sic enim Graeci: Dio, Plutarchus, Appianus. Ita habent etiam quidam Codd. Sallustii. v. Cortium ad Sall. Catil.* 24. socius Catilinae. v. *Acidinus.*

Cn. MANLIUS, Mur. 17. Planc. 5. homo ignobilis, vincit Q. Catulum in petitione. Or. II. 28. defenditur a M. Antonio, *cum eum, victum a Cimbris cum Caepione, Sulpicius accusasset. v. Vell. II. 12. Drakenb. ad Liv. Ep. LXVII. nos ad Tac. Germ.* 38.

L. MANLIUS, A. fil. Off. III. 31. post dictaturam accusatus a M. Pomponio Trib. pl. per filium liberatur.

L. MANLIUS *Acidinus*, Or. II. 64. vid. *Acidinus.*

L. MANLIUS Sosis, ad Div. XIII. 30. Catinensis, civis Rom. factus.

M. MANLIUS, Dom. 38. [Phil. II. 34.] ejus domus evertitur et duobus lucis convestitur. Phil. I. 13. propter ejus scelus gens Manlia neminem e familia sua Marcum nominari voluit.

Q. MANLIUS, Act. I. in Verr. 10. Tribunus pl. *a. DCLXXXIV.*

Q. MANLIUS CHILO, Catilin. III. 6. socius Catilinae, sollicitat Allobroges. *Sallustius appellat* M. Annium, *sed Ciceronis lectio verior propter cognomen, quod est* Manliorum, *non* Anniorum. *P. Manutius. Ceterum in pluribus nominibus discrepat a Cicerone Sallustius. vid. Caeparius. Cortius ad Sallust. Cat.* 46. 3.

T. MANLIUS, L. F. A. N. Off. III. 31. patrem a Pomponio Tr. pl. accusatum liberat: Gallum e provocatione vincit: Torquatus primus dictus: in tertio consulatu Latinos ad Veserim vincit: severus est in filium.

T. MANLIUS, ad Div. XIII. 22. Att. I. 16. negotiator Thespiis.

T. MANLIUS, Verr. II. 50. Praetor Siciliae. Agrigentum ex oppidis Siculorum ducit coloniam. [Pigh. ad a. 546. nostro loco scribi vult *C. Mamilius* pro *T. Manl.* R.]

T. MANLIUS, Verr. II. 8. civis Romanus.

[MARCELLI omnes, qui etc. Verr. II. 49.]

MARCELLINI, *de his vid. in* Lentulis.

C. Claudius MARCELLUS, *M. fil. M. nep. M. pronepos. Ascon. ad Verr. II. 3. sive, ut placet Wessel. Obs. II. 1. abnepos: pater ejus Caji, qui cum L. Paullo Consul fuit.* in Caecil. 4. Verr. II. 3. III. 91. praefuit Siciliae. ad Div. XV. 8. Div. II. 35. Ciceronis collega *in auguratu.*

C. MARCELLUS, C. F. ad Div. XV. 8. Brut. 64. ad Div. VIII. 4. et 7. L. Paulli collega in consulatu. *De his duobus intellige locum* pro Sulla 6.

C. MARCELLUS, *Aeserninus*, Verr. IV. 42. M. Marcelli filius.

C.

L.

L. MARCIUS, Balb. 15. primi pili Centurio, qui cum Gaditanis foedus populi Romani fecit, extinctis in Hispania Cn. et P. Scipionibus, unde Marcianum foedus. c. 17. *De eo vid. Liv. XXV.* 37.

L. MARCIUS, Lig. 11. eques Rom. Q. Ligarii advocatus.

Q. MARCIUS *Rex.* Pison. 4. L. Metelli collega in consulatu, *a. DCLXXXV.* Dom. 50. Censor. *adde in* Rex.

Q. MARCIUS *Philippus*, Brut. 20. Consul cum Cn. Servilio, *a. DLXXXIV.*

Q. MARCIUS *Crispus*, Pis. 23. Legatus L. Pisonis in Macedonia. Phil. XI. 12. Proconsul Asiae, jubetur C. Cassio provinciam et exercitum tradere.

MARIANA QUERCUS, Leg. I. 1. [*v. Ind. Geogr.*]

MARIO, ad Div. XVI. 1. servus Ciceronis.

MARIUS CALVENTUS, f. *Calventius.* Q. Fr. III. 1. 4. *P. Manutius de Pisone intelligit. Alii conjiciunt:* Calvenus Matius. *v. in Matius: sed non video, quare Matius contra Ciceronem scripserit.*

MARIUS, de Leg. I. 1. de Div. I. 47. *carmen et tragoedia M. Ciceronis.*

MARIUS, Sext. Rosc. 32. accusator bello Civili Sullano interfectus.

MARIUS, de Leg. III. 16. vid. *Gratidius.*

C. MARIUS, Balb. 20. Africani (min.) discipulus ac miles, *sc. ad Numantiam.* Planc. 21. bis aedilitiam repulsam tulit. Font. 15. Legatus Rutilii bello Sociali. *Appian. L. I. B. C.* 635. Tusc. V. 19. cum collega Catulo Cimbrici victoriam belli communicat, Civili bello autem eum interfici jubet. Tusc. II. 15. varices secari soluto sibi vult, unde postea et alii. c. 22. Brut. 45. hostis a Senatu judicatur. Pis. 19. a Minturnensibus servatur. Quir. p. Red. 8. ejus exilium et magnitudo animi exilio conservata. ibid. 3. ab exilio revocatur. Leg. II. 22. ejus reliquias apud Anienem sitas dissipavit Sulla. etc. [Fuit septies Consul, a. U. 646. 649. 650. 651. 652. 653. 667.]

C. MARIUS, *C. septies Consulis* F. Agr. III. 2. post C. Marium et Cn. Papirium Coss. *np. a. DCLXXI. Utrum naturalis an adoptivus filius fuerit, incertum est. Hoc placet Sigonio ad h. a.* cf. *Vellej. II.* 26.

C. MARIUS, C. F. C. N. Att. XII. 49. rogat Ciceronem, ut se defendat, *scilicet ab his, qui ei dubiam a Mario originem faciebant. Fuit enim equarius, nomine* Erophilus, *qui se C. Marii nepotem esse dicebat; propterea a Caesare ex Italia pulsus, post ejus caedem autem interfectus, quod de Senatu interficiendo cogitarat. Att. XIV.* 6. 8.

M. MARIUS, Verr. V. 16. homo disertus et nobilis apud Valentinos.

M. MARIUS, *ad quem sunt Epistolae IV primae Libri VII. ad Div. Corrad. putat esse* M. Marium Gratidium, *Q. Fratris in Asia Legatum, quod esse falsum vidit Manut. Nam* Marii *et* Gratidii *sunt diversarum familiarum, et ille Legatus Quinti* Gratidius *fuit, non* Marius. *Manut. putat esse* M. Marium Gratidianum, *propinquum Ciceronis. Sed eum Catilina interfecerat in Sullana victoria ad Catuli sepulcrum, v. de Petit. Consul. c.* 3. *hae epistolae autem multo post sunt scriptae. Videtur mihi esse is, qui ad Div. L. II. 17. putatur successor Bibuli an Sallustii? in Syria futurus. Ex eo autem, quod praedia sua in Campania habuit, colligo, non esse ex Mariis Arpinatibus, sed ex Sidicinis aut Valentinis, inter quos nobiles Marios fuisse constat.*

MENOCRITUS, ad Div. I. 9. Graecus, Lentuli Spintheris libertus.

MENOECEUS, Tusc. I. 48. oraculo edito mortuus est pro patria. *Creontis filius, ap. Eurip. in Phoenissis.*

MENON, Tusc. I. 24. liber Platonis.

MENOPHILUS, ad Att. IV. 7. servus Attici, quo Cicero usus est in instruenda bibliotheca.

[MENTOR, cui simulata apud Homerum Minerva, Att. IX. 8.]

MENTOR, Verr. IV. 18. sculptor et caelator, cujus *Thericlea vasa* laudantur. *v. Graev. ad h. l. inprimis Plin. XXXIII.* 12.

MENULA, *Anagninus*, Dom. 30.

MERCURIUS, N. D. III. 22. Mercurii plures. [de Div. I. 23. *Mercurii* stella, apud Graecos *Στίλβων*, N. D. II. 20.]

MERULA, *v. in* Corneliis.

L. MESCINIUS *Rufus.* ad Div. V. 19. 20. XIII. 26. 28. XVI. 4. 9. Att. VI. 3. Quaestor Ciceronis.

M. *Valerius* MESSALA, [Cos. a. U. 692.] Brut. 70. qualis orator. Sull. 14. Praetor. Harusp. Resp. 6. Pontifex. Att. I. 13. vehementer severe contra Clodium agit. ib. 14. valde laudatur. ad Div. VIII. 4. absolutus de ambitu, paullo post condemnatur. De eo intelligendus est locus pro S. Roscio 51. [Ab hoc diversus creditur Schuetzio:]

[M. *Valerius* MESSALA, C. F. Cos. a. U. 700. Q. Fr. III. 8. 12. Att. IV. 15. Div. VIII. 4.]

M. MESSALA *Niger*, Sull. 6.

MESSALA, ad Brut. 15. juvenis, eximie laudatur. *Est is, qui sub Augusto inclaruit: de quo v. Broukh. ad Tibull. I.* 3.

MESSIDIUS, Qu. Fr. III. 1. §. 2.

P. MESSIENUS, ad Div. XIII. 51. eques Rom.

C. MESSIUS, Att. VIII. 11. familiaris Pompeji. Sen. p. Redit. 8. Trib. pl. P. Lentulo Spinthere Cos. legem tulit de Ciceronis salute. Att. IV. 1. legem scribit, qua Pompejo classem, exercitum, pecuniam et majus imperium in provinciis dedit, ac ipsi Praetores et Proconsules habebant. ib. 15. Legatus Caesaris, e legatione revocatus et accusatus, a Cicerone defenditur. *v. Pighii Ann. ad a.* 696.

METELLA, Att. XI. 23. *Bosio et Corrado videtur pellex Dolabellae et Aesopi.*

[METELLA, Att. XIII. 7. cum qua divortium fecit Lentulus Spinther.]

METELLINA, Att. I. 13. *est Oratio Ciceronis contra Q. Metellum Nepotem.*

METELLI, *cognomen* Caeciliorum. *De Stemmate Metellorum vid. Burm. ad Vell. II.* 3.

A. METELLUS, Flacc. 40. *Ita Gruterus e Codd. Pall. dedit, cum ante in vulgg. esset* Q. *Et manifestum est ex contextu, sermonem esse de* Metello Cretico. *Ejus autem praenomen* Q. *est, non* A.

C. METELLUS, Q. *Macedonici quartus fil. Caprarius.* Quirit. p. R. 3. in Senat. 15. Censorius. *Fuit Censor cum Numidico a. DCLI.* pro Q. Metello Numidico exule intercedit. Or. II. 66. ei tarditatem ingenii objicit Scipio.

[L. METELLUS, bis Cos. a. U. 502. et 506. Sen. 9.]

L. METELLUS Calvus, *Macedonici frater.* Font. 7. ejus testimonium in Q. Pompejum nil valet. *Consul fuit a. U. DCXI.*

L. METELLUS Diadematus, *Macedon. fil.* Sen. p. Red. 15. ad Quir. 3. pro Numidico intercedit. *Consul fuit cum Q. Scaevola Q. F. a. U. DCXXXVI.* Diadematus *dictus est a diademate, quo caput obligare solebat, ulceris alicujus tegendi caussa: Gr. διαδούμενος. Plin. XXXIV.* 8. *et* Diadematum *et* Diadumenum *appellat. Ceterum caveant tirones, ne audiant eos, qui hunc* Diadematum *cum* Dalmatico *confundunt et*

Q.

Q. METELLUS, *Q. Numidici filius*, *Pius*. Or. II. 40. Quir. p. R. 3. in Sen. p. R. 15. patris exilium pie luxit, et pro eo populum deprecatus est; *unde et Pii nomen tulit*. Balb. 2. 17. contra Sertorium bellum gerit. Sull. 25. a C. Cethego vulneratur. Planc. 28. gratus animus in Q. Calidium.

Q. METELLUS Scipio, de Har. Resp. 6. Pontifex. De eo cape ad Div. XII. 2. *Est Metelli Pii filius adoptivus*.

Q. METELLUS *Creticus*, *Calvi abnepos*. Act. I. in Verr. 9. Consul cum Hortensio, *a. U. DCLXXIV*. Flacc. 13. Cretam vincit. *v. Dio Cass. XXXVI. p.* 8. *Sallust. B. C.* 29. Att. I. 19. Legatus mittitur ad Galliae civitates, ne se cum Helvetiis jungant.

Q. METELLUS Celer, *Nep. fil. Balear. nep.* Brut. 89. non ille quidem orator, sed tamen non infans, Trib. pl. collegis C. Curione, Q. Vario, C. Carbone, etc. auditus a Cicerone juvene.

Q. METELLUS Celer, *Celeris fil. major. v. Ascon. ad Cornel. I. et Manut. ad Or. pro Domo. c.* 47. *ubi tamen turbat in hujus Metelli stemmate: ad Or. pro Sext.* 62. Catil. I. 8. II. 3. Sul. 23. Praetor Cicerone Consule, delectum habet contra Catilinam. Pis. 4. Consul designatus, *cum L. Afranio*, privatus auctoritate sua ludos Compitalitios fieri prohibet, et rem obtinet. Att. I. 17. Consul designatus resistit publicanis, Asiaticam locationem induci postulantibus. ad Div. V. 1. cum Cicerone expostulat de fratre Nepote Tribuno ab ipso in Senatu oppugnato. Galliam provinciam obtinet *ex praetura*. Att. VI. 3. ad Div. VIII. 8. accusat M. Servilium. Coel. 14. Clodiam uxorem habet. c. 24. ejus mors, venenum accepisse indicat. laudatur. Brut. 70. qualis orator.

Q. METELLUS Nepos, *Celeris min. fr.* ad Div. V. 1. 2. Trib. pl. *Silano et Murena Coss.* in Senatu oppugnatur a Cicerone, quem ante ipse oppugnaverat: *de quo vid. Dio Cass. XXXVII. p.* 48. 49. Br. 78. qualis in dicendo fuerit. *Fuit Consul cum Lentulo Spinthere*. Sen. p. R. 7. inimicitias cum Cicerone deponit, neque intercedit Lentulo, atque etiam de Cicerone refert et fert. Dom. 47. ejus avus *esse dicitur* Macedonicus, *qui tamen est abavus*.

Q. METELLUS Nepos, *Balearici F. v. Ascon. ad Cornel. I.* Rab. Perd. 7. Att. II. 6. legem Caeciliam Didiam fert. *Consul cum T. Didio a. U. DCLV.* Quir. p. R. 3. Sen. p. R. 15. *De cognomine v. Manut. ad Corn. I.*

METO, Att. XII. 3. et 51. *fuit debitor Ciceronis, quod ex altero loco* Ep. 51. *satis clare apparet, sed quia istud tardum nomen erat, ludit in nomine, et diem solutionis* annum Metonis *appellat. Dicebatur enim* annus Metonis *per proverbium pro longo tempore: proprie autem* annus Metonis *est cyclus undeviginti annorum, qui Metonem astronomum auctorem habebat. v. Diodor. Sic. XII. p.* 94. *add. Manut. Quaes. per Epist. I.* 6.

METRA, ad Div. XV. 4. homo apud Ariobarzanem gratiosus.

METRILIUS PHILEMO, Div. VII. 18. *libertinus videtur, pro quo Manutius conjiciebat* M. Aemilius, *cujus mentio est apud Asconium in Milonianam. Rutgersius autem Var. Lect. III. 2. mavult* Metilius.

METRODORUS *Scepsius*, Or. I. 11. Carneadis auditor. Orat. II. 88. Tusc. I. 24. divina fuit memoria, *de qua add. Plin. VII. 27. ad quem locum v. Harduin. Emend.* 80. *ubi et de aetate ejus. Idem Plin. XXXV.* 11. *excellentem pictorem*

MOE-

MOERAGENES, Att. V. 15. VI. 1. Afianus, quocum Attico controverfia fuit de fervo.

MOLO, Rhodius, Br. 90. Att. II. 1. etc. *eft* Apollonius Molo, *de quo fupra.*

MONETA, Nat. D. III. 18. Dea, *Juno.* Div. I. 45. quare Juno fic appellatur. Att. VIII. 7.

MOPSUS, Nat. D. II. 3. Div. I. 40. Argivorum augur.

MOTHO, ad Div. XVI. 10. *Manutius malebat:* Matho f. M. Otho.

MUCIA, Verr. II. 21. *feftus dies in Afia inftitutus in honorem Q. Mucii, qui Afiam aequiffimo imperio rexerat.*

MUCIA, ad Div. V. 2. Att. VI. 12. Cn. Pompeji uxor, qui cum ea divortium fecit. Nepotis et Celeris Metellorum foror. *Quare ita dicatur, disputat Manut. ad Ep. 2. ad Div. L. V.*

MUCIAE, Brut. 58. Laeliae, C. F. filiae, [Laeliae majoris ex Q. Mucio Scaevola Augure, R.] C. Laelii neptes.

P. MUCIUS *Scaevola*, P. F. Q. N. P. PRON. Herenn. I. 13. Or. II. 7. 12. Fin. II. 16. Trib. pl. Confule Caepione fert, ut de Tubulo quaeratur. Att. XII. 5. quibus Coff. Tribunus fuerit. Praetor fuit P. Furio et Sext. Atilio Coff. Dom. 53. Pontifex M. Brut. 28. acutus et copiofus orator. Verr. IV. 49. L. Calpurnii collega *in confulatu a. U. DCXX.* Dom. 34. fegnior in republ. gerenda putatur. Naficae factum SCto probat. cf. Planc. 36. Or. I. 49. 50. optime pila et duodecim fcriptis lufit. *Laudatur praeterea* Off. II. 13. Att. XII. 4. Nat. D. III. 2. Dom. 53. Topic. 4. 8. ad Div. VII. 10. 22. etc. *Hic eft is, qui, ut Pomponius ait, primus jus civile fundavit, qui primus hanc fcientiam in familiam Muciam intulit. Duos fratres habuit item JCtos*, P. Craffum Mucianum, Or. I. 37. Brut. 26. et Q. Augurem: *fed hunc tantum patruelem: quod tenendum eft legentibus notam Graevii ad de Offic. II. 13. Hujus P. fil. Q. Afiae Proconful etiam JCtus fuit. De eorum jurisprudentia et opinionibus extat Balduini libellus de juris prud. Muciana. Vide de iis etiam Pompon. Orig. jur. §. 39. 41. et ibi Rup.*

P. MUCIUS, *P. F. Q. N. P. Pron.* Brut. 26. frater P. Craffi: ejus libri. *Eft* P. Craffus Mucianus, *de quo fupra, frater P. Mucii naturalis, vid.* Brut. 26.

Q. MUCIUS, Sext. 21. folus in caftra Porfenae venit, eumque interficere conatur.

Q. MUCIUS, *Q. F. Q. N. P. Pron.* Brut. 26. Augur, de repet. contra T. Albucium dixit. Amicit. 1. gener Laelii: ad eum fenem deducitur Cicero puer, qui nunquam ab ejus latere difceffit. *Conful fuit ann. DCXXXVI.* 118. Balb. 19. de jure praediatorio non refpondet. Phil. VIII. 10. bello Marfico valde fenex et infirmus, tamen quotidie, fimulatque luceret, conveniri poterat, et primus in curia erat. [Juris peritiffimus idemque percomis, Brut. 58.]

Q. MUCIUS, *P. F. P. N.* etc. Offic. I. 31. in jure civili excelluit. II. 16. omnium moderatiffimus, cum L. Craffo aedilitate functus eft, *et reliquis magiftratibus praeter tribunatum et cenfuram.* Verr. II. 10. Africam juftiffime rexit, fed, Att. V. 17. folos quinque menfes. v. *Mucia.* ad Div. I. 9. Planc. 13. publicanos inimicos habet, quod eos in provincia coërcuerat. in Caecil. 17. pro Praetore juftiffimo nomen ejus dicitur. Amic. 1. Pontifex M. [unus noftrae civitatis et ingenio et juftitia praeftantiffimus.] Or. I. 3. juris peritorum eloquentiffimus et eloquentium juris peritiffimus. cf. Brut. 39. Offic. III. 11. 15. in confulatu *cum Craffo, a. DCLVIII.* 96. legem Muciam Licinian tulit. v. *Ind.*

MYRTILUS, Nat. D. III. 38. ejus mors vindicatur. *Oenomai auriga a Pelope interfectus, v. Hygin. fab.* 84.

MYRTILUS, Att. XV. 13. XVI. 11. servi nomen.

N.

NAEVIUS *Turpio*, Verr. II. 8. quadruplator, civis Rom. de conventu Mamertino. cf. V. 41.

SER. NAEVIUS, Brut. 60. a Sicinio defenditur.

SEXT. NAEVIUS, Quint. 1. etc. praeco, cui cum P. Quintio controversia: gratiosus apud Sullanos, ad quos a Marianis defecerat.

NAEVIUS, Orat. II. 63. poëta comicus, *quem saepe citat Cicero.* Brut. 15. de tempore mortis ambigitur. [Vett. de Naevio testimonia ejusque fragmm. coll. Bothius, Poët. Scen. Lat. Vol. V. p. 79 — 97. R.]

NANNEJUS, Att. I. 16. proscriptus a Sulla.

NANNII, Pet. Cons. 2. *Manut. ad Ep.* 16. *L. I. ad Att. legit:* Nanneji.

C. NASENNIUS, municeps Suessanus, ad Brut. 8.

NASICA, *vide in* Scipio. *item in Porciis.*

L. NASIDIUS, Att. XI. 17. Pompejanus. *v. et in* Visidius.

CN. *Otacilius* NASO, ad Div. XIII. 52. eques Romanus.

L. *Octavius* NASO, Q. Fr. I. 2. §. 3. negotiator in Asia *fuisse videtur.*

P. NASO, Phil. III. 10. provinciam a M. Antonio assignatam recusavit. Att. XII. 17.

Q. NASO, Cluent. 53. Praetor, qui causae Cluentii praefuit. Flacc. 21. Praetor Asiae. *Hos duos Nasones P. et Q. praetermisit Heinsius in Catalogo Nasonum, ad Ovid. Epist.* 1.

NATTA, *e Pinariis*, Div. I. 12. it. II. 20. ejus simulacrum ex aere.

L. NATTA, Mur. 35. laudatur. Idem postea Pontifex, quo praeeunte domum Ciceronis consecravit Clodius. Dom. *de eo intellige* Att. IV. 8. *Ad hunc refert Ursinus numos, in quibus Nattae cognomen, de Famil. R. p.* 207.

NAVIUS, *Attius*, v. Attius.

NAUCRATES, *Erythraeus Naucratites*, Orat. II. 23. it. III. 44. Isocratis discipulus, historicus. *Hic est, qui cum Theopompo et Theodecte interfuit agoni de laudibus Mausoli dicundis ab Artemisia instituto. vid. Usser. ad a.* 3652.

NAUSIPHANES, *Tejus*, Democriteus, N. D. I. 26. Epicuri magister, ab eo contemnitur. *Pyrrhonis auditorem vocat Sext. Empir. adv. Math. init. Laertius Democriti prooem. Sect.* 15. *v. Fabric. ad Sextum l. c. cf. Menag. ad Laërt. X.* 8.

[SP. NAUTIUS, v. *Sp. Antius.*]

[NEARCHUS, Tarentinus, hospes Catonis, de Sen. 12.]

NEOCLES, Pamphili Platonici pater, N. D. I. 26. [Male hic locus ab Ernest. intellectus est: nec enim *Pamphili*, sed *Epicuri* pater *Neocles* est; cf. Diog. Laert. X. 1. et Menag. ad h. l. Strabo XIV. R.]

NEOPTOLEMUS, cognomen *Pyrrhi, Achillis filii.* Or. II. 37. Tusc. II. 1. philosophari ait sibi necesse esse, sed paucis.

[NEPOS, ad Att. XIII. 14.]

NEPTUNUS, Off. I. 10. Thesei precibus commotus Hippolyto equos immisit. N. D. I. 23. Neptuni filius *dicitur de homine immani, saevo, latrone. vide Davis. ad h. l.*

[Cn. NERIUS, Q. Fr. III. 3. Schuetz. (? R.)]

CN. NERO, Verr. I. 19. Praetor Asiae.

TIB. *Claudius* NERO, *Liviae ante Augustum maritus.* ad Div. XIII. 64. Att. VI. 6. petit

M.

M. NONIUS *Suffenas*, Att. VI. 1. Cretae et Cyrenarum Propraetor, cum Cicero in Cilicia esset.

C. NORBANUS, *e Juniis*. Orat. II. 21. 25. 47. et 48. qui Tribunus pl. Q. Servilium Caepionem a Cimbris victum omnibus modis vexavit, ideoque accusatus est a P. Sulpicio Rufo Tribuno pl. defensus a M. Antonio Oratore, cujus Quaestor fuerat. Off. II. 14. seditiosus et inutilis civis. *Hic est, qui post Consul cum L. Scipione ann. DCLXX. a Sulla victus est. Vell. II. 25.*

C. NORBANUS, Verr. III. 49. Praetor Siculus. Verr. V. 4. Siciliam otiosam habuit.

L. NOSTIUS ZOILUS, ad Div. XIII. 45. libertus L. Nostii.

NOVIA, Cluent. 9. uxor Oppianici.

NUCULA, Or. II. 62.

NUCULA, Phil. VI. 5. VIII. 9. XI. 6. XII. 8. de Septemviris Antonii.

NUMA POMPILIUS, [Rex Romanor. N. D. III. 2.] Leg. II. 22. humatus est, ubi? Tusc. IV. 1. Pythagoreus male existimatur. Or. II. 37. ante Pythagoram vixit. Or. III. 51. doctissimus. Sull. 7. Rex peregrinus.

NUMERIUS *est praenomen* Auriorum, Cluentiorum, Fabiorum, Furiorum *etc. v. in* Num. Fabius Pictor.

NUMERIUS, Verr. III. 23. Centuripinus.

NUMERIUS *Aurius*, *v.* Aurius.

NUM. *Cluentius*, *vid.* Cluentius.

NUM. *Fabius Pictor*, *v.* Fabius.

NUM. *Furius*, *vid.* Furius.

Num. NUMESTIUS, Att. II. 20. 22. et 24. amicus Attici.

NUMERIUS *Quintius*, *v.* Quint.

NUMERIUS *Suffucius*, *v.* Suff.

Ti. NUMICIUS, Off. III. 30. Trib. pl.

NUMINIUS, Verr. IV. 51. Ennensis Senator.

NUMISIUS *Tiro*, Phil. II. 4. XII. 6.

NUMISIUS *Mustela*, *v.* Mustela.

NUMITOR, Herenn. IV. 34. Romuli avus.

NUMITORIA, *Fregellana*, Phil. III. 6. uxor M. Antonii patris.

C. NUMITORIUS, Verr. V. 63. eques Roman. in agro Tauromitano.

Q. NUMITORIUS *Pullus*, Inv. II. 34. Fregellanorum princeps conjurationem contra Romanos prodidit, cum ad causam apud L. Opimium Praetorem dicendam evocatus esset. v. *L. Opimius*. Fin. V. 22. *est* Pullus Numitor. *male. v. not.*

NUMIUS, Font. 5. de cohorte M. Fonteji, aut portitor. [all. *Munius*. R.]

NUMMIUS, Or. II. 63. divisor.

NYMPHAE, [N. D. III. 17.] Milon. 27. earum aedes, in qua erant tabulae censoriae.

NYMPHO, Verr. III. 21. Centuripinus.

NYMPHO, Colophonius, ad Q. Fr. I. 2. §. 2. de Q. Cicerone queritur.

NYMPHODORUS, Verr. IV. 22. Agrigentinus.

NYMPHODORUS, Verr. III. 23. Centuripinus.

NYSA, N. D. III. 23. a Baccho interficitur.

NYSIUS, Flacc. 25. cognomen Bacchi, [vario modo explicatum, cf. Diodor. Sic. III. 64. Hygin. 167. 131.] *sed Graeviana habet* Dionysius.

O.

[OCEANUS, avus Medeae, N. D. III. 19. R.]

SERV. OCELLA, ad Div. II. 15. VIII. 7. Att. X. 13. et 16.

OCTAVIANUS, ad Div. X. 33. Att. XV. 12. XVI. 8. 11. 14. *est C. Octavii Macedoniae Praetoris filius naturalis, post* Octavianus *appellatus, cum cum C. Caesar adoptasset. Dicitur etiam*

OCTAVIUS, *ut* ad Div. XVI. 24. v. *C. Caesar Octavius.*

CN. OCTAVIUS, Cn. F. Off. I. 39. quoniam praeclaram aedificarat

Marcello et Servio Sulpicio Coss.

M. OCTAVIUS, Phil. XI. 2. Marsus quidam, quo Dolabella Legato usus est in Syria vexanda.

P. OCTAVIUS Balbus, Cluent. 38. Senator juris peritissimus. *Vereor, ne in praenomine vitium sit*, P. *pro* L. *vid.* L. Octavius.

OCTAVIUS Mamilius, Att. IX. 10. a Tarquinio expulso contra Romam excitatur: *de quo vid. Livius II.* 18. *sqq.*

OEDIPUS, Fat. 13. etc. *Laji filius.*

OENEUS, Tusc. Qu. II. 8. *Deïanirae pater.*

OENOMAUS, ad Div. IX. 16. Tusc. III. 12. *fabula Accii.*

A. OFFILIUS, ad Div. VII. 21. ad Att. XIII. 37. JCtus, *cujus etiam Ulpianus mentionem facit Digest. LV.* 1. *De eo vid. Dodwellus in Append. Prael. Camden. p.* 780.

OFILLIUS, ad Div. XVI. 24. *creditor Ciceronis. Forte idem cum praecedente.*

OILEUS, Tusc. III. 29. *Ajacis pater.*

OLYMPIAS, Div. I. 23. peperit Alexandrum ea nocte, qua Dianae Ephesiae templum conflagravit. Magorum de ea re responsum. [N. D. II. 27. Div. II. 66.]

ONASUS, Segestanus. Verr. V. 45.

OPAS, N. D. III. 22. *pro quo recte Davies:* Phthas, Vulcanus Aegyptiorum nomine, Nilo natus, custos Aegypti. *v. Jablonsky Pantheon Aegypt. L. I. c. 2. p.* 45.

OPHIUCHUS, Nat. D. II. 42. sidus.

L. OPIMIUS, *Q. F.* Inv. II. 34. eo Praetore de conjuratione suspectis Fregellanis causam apud eum dixit princeps eorum Numitorius Pullus, qui, cum seditionem prodidisset, ab Opimio Fregellae oppugnatae, in deditionem acceptae et dirutae sunt. cf. Agrar. II. extr. *et Vellej. II.* 6. Catil. I. 1. ei resp. permittitur in seditione C. Gracchi, Br. 34. a populo absolutus de caede Gracchi: a Gracchanis judicibus sublatus est, cum contra studium populi stetisset. conf. Planc. 28. Or. II. 25. C. Graccho interfecto, cum consulatum, *quem a. DCXXXIII. gessit*, deposuisset, reus factus est ad populum a P. Decio Tribuno pleb. defendit C. Carbo Consul. Brut. 83. ab eo vinum Opimianum dicitur. Sext. 67. sepulcrum ejus in litore Dyrrhachii.

Q. OPIMIUS, Orat. II. 68. Consul *a. DXCIX.*

Q. OPIMIUS, *L. F. Q. N.* Verr. I. 60. Senator, accusatus est apud C. Verrem Praetorem, quod in tribunatu intercessisset contra legem Corneliam. *Hic Opimius is est, qui Trib. fuit L. Octavio et C. Cotta Coss. a. DCLXXIX.*

OPIMIUS, *Vejentinâ, Tromentinâ, Aniius.* Att. IV. 16. judex. *v. Graev.*

Sp. OPIUS, *sive, ut alii volunt,* P. OPIUS. Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. *v. not.*

OPPIA, ad Div. XIII. 28. M. Mindii uxor.

OPPIANICUS, Cluent. 4. *etc. est* Statii Albii *cognomen.*

OPPII, Att. VII. 13. VIII. 7. X. 4. foeneratores.

CN. OPPIUS, Quir. p. Redit. 5. generum Sex. Atilium Serranum Tribun. pl. P. Lentuli relationi de Cicerone revocando intercedentem ab intercessione revocat. cf. Att. IV. 2.

L. OPPIUS, M. F. Flacc. 13. eques Romanus. ad Div. XIII. 43. negotiator Philomelii.

M. OPPIUS, M. F. *Terentinâ.* ad Div. VIII. 8.

P. OPPIUS, Fr. Or. pro P. Oppio. *Fuit Quaestor M. Cottae, qui cum L. Lucullo Consul fuit, Bithyniam obtinuit, et bellum adversus Mithridatem male gessit. v. Patricius ad Fr. Or. pro Oppio.*

OP-

PA-

PACILIANA domus, Att. I. 14.

PACONIUS, Q. Fr. I. 1. §. 6. homo obſcurus, qui de Q. Cicerone Propraetore queſtus erat.

PACORES, *vel* PACORUS, ad Div. XV. 1. Att. V. 18. Orodis, Regis Parthorum, filius. ad Div. XV. 3. cum eo nupta Regis Armeniorum filia. *v.* Orodes. *Hic eſt, qui poſt a Ventidio victus a. DCCXV. periit. Dio Caſſ. XLIX. p.* 464.

M. PACUVIUS, ad Herenn. II. 23. *Poeta tragicus, floruit poſt Ennium, cujus nepos fuit. de Amic. 7. Laelii amicus et hoſpes.* [cf. Brut. 64. 74. de Or. III. 7. Vett. de eo teſtim. ejusque fragmm. coll. Bothius, Poet. Scen. Lat. Vol. V. p. 98—155. R.]

PAEAN, Verr. IV. 57. nomen Apollinis. Orat. I. 59. hymni genus in Apollinem. Verr. IV. 57. ejus ſignum in templo Aeſculapii.

SEXT. PAEDUCEUS, vide *Peduceus.*

PAEONIUS, Q. Fr. III. 3. rhetor valde exercitatus et bonus, quo uſi ſunt Cicerones filii.

PAETUS, ad Div. IX. 16. *cognomen familiae Papiriae,* Cluent. 26. *et* Aeliorum. ad Att. II. 1. Ciceroni libros a fratre relictos donat.

PAETUS, Phil. XIII. 15. Graeculus, a Caeſare civitate donatus. *In vulgatis edd. eſt:* Petrus.

PALAEMON, Nat. D. III. 15. filius Leucotheae: *Deus marinus.*

PALAMEDES, ad Herenn. II. 19. Top. 20.

M. Lollius PALICANUS, Verr. II. 41. Tribun. pl. *Cn. Lentulo et L. Gellio Coſſ.* Att. I. 1. et 18. Brut. 62. concionibus turbulentis aptiſſimus. *De cognomine v. Burman. ad Quintil. IV. 2. Numum gentis* Lolliae, *in quo* Palicani *cognomen, dedit Pelerin. Epiſt. p.* 213. *qui apud Morellium in numis ejus gentis non eſt.*

PALLA, Coel. 10. nomen hominis, cui M. Coelius bona eripuiſſe dicebatur.

PALLAS, *antis*, N. D. III. 23. pater Minervae cujusdam, a filia interfectus.

PAMMENES, Brut. 97. longe eloquentiſſimus Graeciae, quo M. Brutus uſus eſt. Or. 29. Demoſthenis ſtudioſiſſimus. *Mentio* Pammenis *quoque fit* ad Att. V. 20. VI. 2. *neſcio, an ejusdem.*

PAMPHILUS, *Lilybaetanus,* Verr. IV. 14.

PAMPHILUS, N. D. I. 26. Platonis auditor, quem Epicurus Sami audivit, et tamen magnifice contemnit.

PAMPHILUS, Orat. III. 21. rhetor Graecus. *Hujus τέχνην laudant etiam Ariſtot. Rhet. II. Quintil. III. 6. add. Ind. Lat. in* Infula.

PAMPHILUS, Att. VII. 2. ſervus Attici.

PANAETIUS, *Rhodius, Stoicus.* Or. I. 11. Off. I. 26. Scipionis Africani majoris praeceptor: et Brut. 30. Rutilii. Brut. 26. C. Fannii. Or. I. 11. Mneſarchi. Off. II. 2. laudat Africani abſtinentiam. Att. IX. 12. apud eum honoratus eſt. Div. I. 3. et 7. item II. 42. Poſidonii doctor, diſcipulus Antipatri, a Stoicis degeneravit in ſententia de divinatione; riſit enim avium cantum et aſtrologorum praedicta. Off. II. 14. ei placet, nonnunquam veroſimile, etiam ſi minus ſit verum, defendere. Tuſc. I. 32. animum mortalem ſtatuit. Nat. D. II. 46. dubitat, an mundus ſit igni interiturus. Offic. I. 2. III. 2. de officiis accuratiſſime disputavit, in quo tamen aliquid reprehenditur. Offic. I. 43. praetermiſit locum de duobus honeſtis, utrum honeſtius. Off. II. 10. cum de opinione populari locutus eſt, uſus eſt verbis popularibus et uſitatis. de Off. II. 5. negat, ducem belli aut principem domi magnas res et ſalutares

PA-

PASIPHAE, N. D. III. 18. Perseïdis filia. de Div. I. 43. ejus fanum in agro Laconico propter urbem.

L. Junius PATIETUS, ad Att. XII. 2. *ed. Man.* Pacietus. *v. Paciaecus.*

T. PATINA, Milon. 17. Lanuvinus, P. Clodii familiaris.

PATISCUS, *Cilix.* ad Div. II. 11. ejus opera utitur Cicero Proconſul. VIII. 9. XII. 15. claſſi in Aſia praeeſt Proquaeſtor cum Lentulo, Spintheris filio, et Turulio miſſus a Senatu, quod interfecto Caeſare conjuratos in Capitolium proſecutus erat. *v. Pighium ad a. DCCIX.*

PATRO, *Epicureus,* ad Div. XIII. 1. Ciceroni familiariſſimus. Phaedro ſuccedit. Att. V. 11. etc.

PATROCLUS, [Achillis amicus,] Tuſc. II. 15. 16. *Daviſ. vult legi:* Patrocles, *è MSS.*

Q. PATULCIUS, Att. XIV. 18. *Fuit Quaeſtor a. DCCIV. Hunc ſc. intelligi poſſe putem.*

L. PAULLUS, *Macedonici Pater.* Orat. II. 87. qui ad Cannas male rem geſſit. Divin. II. 33. cecidit in pugna Cannenſi cum exercitu. Offic. III. 32. Conſul cum Varrone *a. DXXXVII. ſecundum, primum enim fuerat a. MCXXXIV. cum M. Livio. Habuit tres filios, L. M. Q. v. Liv. XXIII. 30. De ejus morte v. eundem XXII.* 49.

L. Aemilius PAULLUS, *Macedonicus, Africani minoris pater naturalis.* Brut. 20. diſertus. ad Div. IV. 6. Tuſc. III. 28. duos ſeptem diebus filios amittit. Brut. 19. ejus filium adoptat Africani majoris filius. Div. I. 46. II. 40. Conſul iterum, omen, quod ei a filia, Aemilia, offertur, cum ei bellum Perſicum mandatum eſſet. Off. II. 22. omni Macedonum gaza potitus eſt. Verr. I. 21. Perſen vi ac virtute ſuperavit. Mur. 14. de Perſe triumphus. Tuſc. V. 14. quid Perſae reſponderit, cum in triumpho duci nollet.

L. PAULLUS, M. F. Vatin. 10. Quaeſtor Macedoniae, laudatur. Mil. 9. Calvino et Meſſala Coſſ. Praetor, competitorem P. Clodium habuit. etc. ad Div. VIII. 4. Conſul cum C. Marcello. ibid. 10. provinciae nimis cupidus. ibid. 11. C. Curionem habiturum comitia impedit, ſervando de coelo. Phil. XIII. 6. Pompejum, Cn. filium, hortatur, ut cum ſuis copiis eat. *Ejus mentio fit quoque* ad Div. VIII. 8. XI. 19. ad Att. V. 13. ibid. 17. Baſilicam Aemiliam veterem reficit, novam locat. *De quo add. Lipſ. ad Tacit. A. III. 72. et Plin. H. N. XXXVI.* 15. *ubi v. Harduin.*

PAULLUS, ad Att. XIV. 8. M. Lepidi frater.

PAULLUS, Piſ. 17. *per ludibrium appellatur L. Piſo, Macedoniae Proconſul ab Aemilio illo Paullo Macedonico.*

PAUSANIAS, *Lacedaemonius.* Top. 20. Off. I. 22. rebus geſtis imperium Lacedaemoniorum propagaſſe putatur.

PAUSANIAS, *Alabandenſis.* ad Div. XIII. 64.

PAUSANIAS, ad Div. VIII. 8. libertus fuiſſe videtur. ibid. III. 7. Lentuli Spintheris libertus.

Q. PEDIUS, Att. IX. 14. Caeſaris Legatus. Planc. 7. aedilitatem cum Cn. Plancio petiit. *Hic eſt ſine dubio, qui a Caeſare coheres Octaviano ſcriptus, legem Pediam contra Caeſaris percuſſores ſcripſit, de quo Sueton. Caeſ.* 83. *Ner.* 3. *etc.*

C. PEDUCAEUS, ad Div. X. 33. interiit in praelio Mutinenſi, duce Panſa. fuit Legatus Panſae.

L. PEDUCAEUS, Flacc. 28. eques Romanus.

S. PEDUCAEUS, Att. I. 4. Sexti pater.

SEXT. PEDUCAEUS, Sext. F. Verr. I. 7. Senator. ad Att. VII. 13. 14. et 17. Sextus, *nude dicitur.* ad Div. VIII. 14. abſolvitur.

[PHAE-

[PHAEDO, Socraticus, N. D. I. 88.]
PHAEDRUS, Or. i. 7. Div. I. 87. etc. Platonis Dialogus; *qui a Phaedro dicitur, quem vehementer Plato amavit, Laërt. III.* 29.
PHAEDRUS, ad Div. XIII. 1. Epicureus, moriens obtestatur Patronem, ne aedes Epicuri alienari sinat. M. Ciceroni puero, ut philosophus, post, Philone cognito, ut vir bonus et suavis probatur. Carus est Attico. Att. XIII. 37. ejus libri quidam. cf. Fin. V. 1. N. D. I. 33. Phil. V. 5. ejus filius Lysiades.
[PHAETHON, Solis filius, N. D. III. 31.]
PHAETHON, Att. III. 8. ad Q. Fr. I. 4. nomen servi.
PHALARGUS, Verr. V. 40. Centuripinus.
PHALARIS, Offic. III. 6. tyrannus. Div. I. 23. matris somnium. Verr. IV. 33. Pis. 18. etc. ejus taurus: *(a Timaeo inter fabulas relatus; male: ut docet Diodor. Sic. XIII. p.* 211.*)* Offic. II. 7. Agrigentini in eum impetum faciunt.
PHALEREUS, Divin. II. 46. v. *Demetrius Phalereus.*
PHAMEA, ad Div. VII. 24. libertus, *Tigellii avus.* Att. IX. 9. moritur. ad Div. IX. 16. Att. XIII. 49.
PHANIA, ad Div. III. 1. II. 13. libertus Appii Pulchri.
PHARNACES, Dejot. 5. contra eum pugnat cum Caesare Dejotarus. cf. Att. XI. 20. 22. ad Div. XV. 15. *de bello hoc Caesaris cum Pharnace v. Hirtius de Bell. Alex.* 34. *seqq. Est Mithridatis filius.*
PHARNACES, Att. XIII. 30. 44. servus librarius.
PHEMIUS, Att. V. 20. 21. sq. VI. 1. musicus, cornicen. *Ejus etiam mentio apud Ovidium Amor. III.* 7. 61.
[PHERAEUS, ad Div. IX. 22.]
PHERECRATES, Phthiota, Tusc. I. 10. inducitur in Dicaearchi libro de animo.

PHERECYDES, Tusc. I. 16. Syrius, *non Syrus, ut est in edd. plerisque.* Div. I. 50. Pythagorae magister, hausta de puteo aqua, terrae motum praedicit. Tusc. I. 16. primus dixit, animos esse sempiternos. Vixit regnante Ciceronis gentili Servio Tullio. *Hic est physicus Pherecydes, is, qui primus theologus est appellatus.*
PHERECYDES, Or. II. 12. historicus antiquior Herodoto; *quem cave cum physico et theologo confundas. Historicus, Atheniensis fuit, Darii Hystaspidae temporibus. De utriusque aetate et scriptis accurate disputat Voss. de Hist. Gr. IV. 4. de physico inprimis Menagius ad Laërt. I.* 116. *seqq.*
PHIDIAS, Or. II. 17. Tusc. I. 15. Or. 71. etc. signum Minervae fecit, in cujus clypeum inclusit similem speciem sui, quod nomen inscribere non liceret.
PHIDIPPUS, Dejot. 6. medicus Dejotari.
PHIDITIA, Tusc. V. 34. convivia Lacedaemoniorum, *de quibus v. Suidam in Lycurgo. Veterum loca de iis vide apud Meurs. Misc. Lacon. I.* 9. 10. *Probabile est, verum nomen esse* Philitia, *v. Buherius ad Tusc. l. c.*
PHILADELPHUS, Att. I. 11. *nomen servi Attici.*
PHILADELPHUS, *Annius,* Phil. XIII. 12. Praetorius, beneficio Caesaris.
PHILARCHUS, Verr. IV. 12. Centuripinus. V. 34. Haluntinus.
PHILARGYRUS, ad Div. VI. 1. libertus A. Torquati. Att. IX. 15. qui sit, non satis constat.
PHILEROS, nomen servi, pro Corn. I. ad Div. IX. 15.
PHILINUS, Verr. III. 34. Herbitensis.
PHILIPPUS, *Alexandri pater,* Offic. II. 14. 15. ejus epistola ad filium, ut oratione multitudinem sibi conciliet, non largitionibus. I. 26. filium superat faci-

auditorem habuit. ad Div. XIII. 1. ei valde probatur. Acad. IV. 4. ejus libri duo. I. 4. contra eum scribit Antiochus. Tusc. II. 10. versibus loco utitur. ibid. 8. alio tempore philosophiam, alio rhetoricam docebat. Acad. I. 4. magister Antiochi. Tusc. V. 37. peregrinatur.

PHILO, *Architectus*, Or. I. 14. Atheniensibus armamentarium fecit, *cujus mentio frequens antiquis. Loca veterum collecta vid. ap. Junium de Pictura in Catal. Artif.*

PHILO, ad Div. II. 12. VIII. 8. libertus M. Coelii Rufi.

L. PHILO, *e Veturiis.* in Caecil. 19. Quaestor C. Servilii. Ei negata est accusandi Servilii potestas.

PHILOCTETES, ad Her. IV. 30. Tusc. II. 7. *Paeantis filius, cui Hercules moriens sagittas tradidit, etc. Memoria lapsum Ciceronem, pro Paeante posuisse Paeantis filium, putabat Victorius Var. Lect. II.* 15. *sed defenditur a Ciofano ad Ovid. Metam. IX.* 229. *ubi eadem dicuntur de Paeantis filio.*

PHILODAMUS, Verr. II. 44. Opuntius.

PHILODAMUS, Verr. I. 25. Lampsacenorum princeps, a Verre vexatus et tandem occisus.

PHILODEMUS, Fin. II. 35. Epicureus, *quem nonnulli* Philodamum *vocant, minus recte. v. Menag. ad Laërt. X.* 3. *Ad eum pertinet locus Horatii* Sat. I. 2. 101. *item intelligendus est in* Pis. 28. *v. Turneb. Adv. XXI.* 15.

PHILODORUS, Flacc. 22. Trallianus.

PHILOGENES, Att. V. 13. VI. 4. servus aut libertus Attici.

PHILOGONUS, Q. Fr. I. 3. libertus Q. Ciceronis.

PHILOLAUS, Or. III. 34. Crotoniata, Pythagoreus, Archytae discipulus.

PHILOTES, Alabandensis, ad Div. XIII. 56.

PHILOTIMUS, Att. II. 4. VI. 10. ad Div. III. 9. etc. libertus Ciceronis.

PHILOXENUS, Att. IV. 6. poëta Syracusanus, qui in lautumias conjectus est, quod Dionysii versus improbasset: educto e carcere, cum alii ejus versus praelecti essent, sponte in carcerem reversus est potius, quam eos laudaret.

[PHILOXENUS, Calactinus, Hippiae pater, ad Div. XIII. 37.]

[PHILOXENUS, ad Q. Fr. III. 1.]

[PHILOXENUS, ad Att. VII. 2.]

[PHILOXENUS, ad Att. XIII. 8.]

PHILUS, Att. IV. 16. cognomen L. Fulvii. Amic. 4. 7. 19. laudatur.

[PHIMES, cognomen Dioclis Panormitani, Verr. III. 40.]

PHINTIAS, Offic. III. 10. Pythagoreus.

[PHOENISSAE, Euripidis fabula, Off. III. 21.]

PHOENIX, Orat. III. 15. comes Achillis, disertus.

PHORMIO, Or. II. 18. Peripateticus, qui Ephesi vixit, ab Hannibale auditur et ridetur. c. 19. Phormiones *dicuntur, qui de re praecipiunt et disserunt, quam non intelligunt.*

[PHORMIO Terentianus confidentis hominis exemplum, Caecin. 10.]

PHORONIS, Nat. D. III. 22. Valentis uxor, Mercurii cujusdam mater.

PICTOR, Or. II. 12. v. *Fabius Pictor.*

PIERIDES et PIERIAE, Nat. D. III. 21. Musae ex Antiopa et Piero.

PIERIUS, s. PIERUS, ibid. pater Pieridum novem ex Antiopa.

PIETAS, Div. I. 43. ejus aedes Romae.

PILIA, Att. IV. 4. etc. uxor Attici.

M. PILIUS, Att. XIII. 31. ad Div. VIII. 8. necessarius Attici.

Q. PILIUS, Att. IV. 17. necessarius Attici.

de summo bono et natura Deorum. De eodem intellige locum Phil. II. 25. *Cos. fuit a. CDXCII.*

[M. PISO, Ciceronis necessarius et vir egregius, Phil. III. 10.]

PITARATUS, Fat. 9. Archon Atheniensis, sub quo Epicurus mortuus est. [All. *Pytharatus*, all. *Pitharatus.* R.]

PITTACUS, Sapiens, Or. III. 15. Leg. II. 26.

PITUANIUS, Att. IV. 15. homo pereruditus, et Graecis literis deditus, familiaris Attici.

L. PLAETORIUS, Cluent. 60. Senator.

M. PLAETORIUS, *M. F. Cestianus*, Font. 5. M. Fontejum accusat. Cluent. 45. Aedilis curulis cum C. Flaminio. ibid. 53. Praetor cum Cicerone. *De hoc forte capiendum* Plaetorianum incendium *(h. e. damnatio)* ad Att. V. 20. quo etiam Sejus ambustus est, *propterea, quod de residuis in judicium vocatus esset. Ex quo colligo, de repetundis damnatum esse Plaetorium; quod in hunc optime convenit, qui post praeturam potuit provinciam obtinuisse. Numi hujus Plaetorii Aedilitii obvii sunt. v. Valens in Famil. Plaetoria.*

PLAGIOSIPPUS, Herenn. IV. 31. *Variantes Lectiones in hoc nomine docent, quam in eo haeserint librarii. Interpretes quidem L. Philippum Oratorem significari putant hoc nomine.*

C. Atejus PLAGULEJUS, ad Att. X. 8. Dom. 33. plebejus homo, e Clodianis operis.

Cn. PLANCIUS, Att. I. 12. Tribunus militum in Macedonia, C. Antonio eam obtinente. Sen. p. Red. 14. Quaestor Macedoniae, provincialia ornamenta deponit, et Ciceronem tuetur. Planc. 1. reus fit de ambitu a competitore aedilitatis Laterense. *vid. Argum. Orat.* ad Div. IV. 14. exsuli spem reditus facit Cicero. Planc. 8. familia Plancia ex Atinati municipio fuit.

Cn. PLANCUS, Or. II. 54. a L. Crasso defenditur. Cluent. 51. accusat M. Brutus: *sed in Cluentiana est* L. Plancius. Apud Quintilianum vero VI. 3. Cn. Plancus, *non C. quod Hotomannus in editione, nescio qua, reperit.* Plancus et Plancius *permutari docebunt Var. Lect. Graev. ad Phil. VI.* 4. *De praenominibus idem intelliges ex sequentibus.*

Cn. PLANCUS, *e Munatiis, L. F.* ad Div. X. 6. laudatur. ibid. 11. 17. eo utitur L. Plancus interprete ad Lepidum, de republ. defendenda, etc. *Ad hunc scriptas putat Pighius ad a. DCCX. quo Cn. Plancus Praetor fuit, duas Epistolas, quae sunt Att. XVI.* 16. *quod inscribuntur* Praetori designato. *Recte. Nam* L. Plancus *jam vivo Caesare* designatus Consul *erat. Hae autem Epistolae sunt post mortem Caesaris, ut ex ipsis intelligitur: sed in vulgatis inscribuntur* L. Planco.

L. PLANCUS, *L. F.* ad Div. VIII. 1. a Caesare donatur magna pecunia. Phil. III. 15. Praetor Galliae Transalpinae ex lege Julia, Consul designatus. ad Div. X. 1. Consul designatus cum D. Bruto. ibid. 15. L. Antonium persequitur. ibid. 18. ad Lepidum se confert rogatu Laterensis. ibid. 11. Lepidi inimicus: omnia ei obsequia promittit, si remp. respicere vellet. *De hoc Planco ejusque dubia fide et inconstantia, cognosci potest ex mutuis ejus et Ciceronis Epistolis L. X. ad Div. Nescio, quomodo acciderit, ut in vulgatis Epistolae L. X. inscriberentur* Cn. Planco. *Consul deinde fuit cum M. Lepido a. DCCXI. De ejus rebus agit Schoepflinus V. C. Alsat. illustr. II.* 1. 54.

L. PLANCUS, Phil. XI. 6. *vid.* T. Plancus.

C.

[A.

[A. POMPEJUS, *Bithynicus*, Q. F. ad Div. VI. 16. 17. Dio Caſſ. XLVIII.] [cf. Liv. Epit. CXXIII. R.]

Q. POMPEJUS *Nepos*, A. F. Brut. 25. Muren. 7. Verr. V. 70. homo novus, ſummos honores conſecutus eſt. Fin. II. 17. Off. III. 30. inficiatur Numantinum foedus, *quod injuſſu Senatus populique fecerat anno DCXIII. poſt conſulatum anno ante geſtum.* Brut. 76. Cenſor *cum Metello Macedonico.* Font. 7. a Caepionibus accuſatus abſolvitur. Amic. 21. ab eo capitali odio, C. Laelii cauſa, diſſidet P. Scipio Afr. *quod, cum promiſiſſet Scipioni, ſe C. Laelii petitionem conſulatus adjuturum, ſemetipſum Conſulem fecerat, ut commemorat Plutarch. in Apophth. p. 200. ex quo etiam intelligitur, hunc Pompejum tibicinis filium fuiſſe. Add. de eo Vellej. II.* 1.

Q. POMPEJUS, *Q. F. A. N. Rufus.* Or. I. 37. Praetor urbanus *a. DCLXIII.* familiaris Craſſi et Antonii. Agr. I. 15. Conſul cum L. Sulla, *anno DCLXV.* Amic. 1. capitali odio a P. Sulpicio Trib. pl. *ejusdem anni* diſſidet, *(a cujus emiſſariis etiam filius ejus interfectus eſt, v. Vellej. II.* 19.*)* cum ante amiciſſimi fuiſſent. Brut. 56. orationibus Aelii utitur.

Q. POMPEJUS Rufus, *hujus Quinti, Q. F. A. Nepotis, nepos ex L. Sullae filia, ejus Q. Pompeji fil. quem a Sulpicii emiſſariis interfectum diximus.* Sull. 19. Att. IV. 16. Q. Fr. III. 2. Meſſalam Tribunus pleb. *a. DCC. et DCCI.* reum de ambitu facit. ad Div. VIII. 1. inimicus Ciceronis, *qui in cauſa Milonis diem dicere Ciceroni voluit, v. Argum. Milon. Pediani:* unde fama orta eſt, Ciceronem itinere *in Ciliciam* ab eo *exule* interfectum eſſe. *Quod comitiis Conſ. perpetuo obnuntiaret, in carcerem conjectum commemorat Dio Caſſius Lib. XL. p.* 141. *Anno poſt tribunatum de vi condemnatus eſt cum T. Planco.* ad Div. VIII. 1. Baulis exulat, in ſumma paupertate, *qua eum M. Coelius idem, qui ante accuſaverat, liberat, cogendo matrem Corneliam, ut praedia fidei ſuae commiſſa redderet. Valer. M. IV. 2. hoc dicit Coelius:* usque eo embaeneticam facit, ut ego miſerer ejus eſuriei, *v. Perizon. de L. Vocon. p.* 141.

Q. POMPEJUS, *Sext. F.* ad Div. XIII. 49. Curio commendatur.

SEXT. POMPEJUS, *S. F. Cn. Strabonis Fr.* Brut. 47. ſummus JCtus, geometra et Stoicus. cf. Or. I. 15. III. 21. Offic. I. 6. Phil. XII. 11.

S. POMPEJUS, *Cn. Magni fil.* Att. XII. 37. fugit in Hiſpaniam citeriorem. ad Div. XI. 1. nuncio de Caeſaris morte firmior futurus putatur. Phil. XIII. 6. Maſſiliae verſatur, ac Mutinam ire cum exercitu timet, propter veteranorum odium. Phil. V. 15. a M. Lepido civitati reſtituitur.

SEXT. POMPEJUS Chlorus, Verr. II. 8. civis Rom. de conventu Mamertino.

POMPILIUS, Offic. I. 11. Imperator, in cujus exercitu tiro fuit Catonis Cenſorii filius. *Sed alii hic legunt:* Popilius, *quam lectionem recepit Graevius, et capiunt aut de* C. Popilio Laenate, *qui Conſul fuit belli Maced. II. anno primo, aut de* M. Popilio, *qui Liguriam biennio ante bellum Maced. II. obtinuit, et ibi bene res geſſit. Manutius pater autem legebat:* Paullus Aemilius, *quod probat fil. Aldus. v. Chapman. ad h. l. in ed. Pearcii.*

POMPILII, Petit. Conſ. 3. amici Catilinae.

POMPONIA, Att. I. 5. ſoror Attici. [ib. V. 1. etc.]

Cn. POMPONIUS, Brut. 49. 57. 62. Or. III. 13. qualis orator fuerit.

auctoritate et oratione sedat. Unde Laenas dictus sit?

P. POPILLIUS, *C. F. P. N.* Verr. IV. 50. [Attic. XIII. 32.] P. Rupilii collega in consulatu, *a. DCXXII. v. Vellej. II. 7.* Cluent. 35. Dom. 31. a C. Graccho lege lata in exilium mittitur. Quir. p. Red. 3. Sen. p. R. 15. Brut. 34. restituitur rogatione L. Bestiae Trib. pl. Brut. 25. non indisertus. *Hunc putarunt Viri docti quidam intelligi pro Balbo c. 11. ibique pro* C. Laenas *esse legendum* P. Laenas, *ut habet Manutius: inprimis cum de C. Popillii exilio nil ipsis constaret. Neque absurda est ista conjectura. Nam* P. *et* C. *in Popilliis, atque eodem hoc confundi, ex Cluent.* 35. *intelligitur, ubi olim* C. *legebatur pro* P. *Neque tamen C. rejecerim. Potest enim intelligi de eo, qui a Coelio oppressus est, et sine dubio exulavit. vid.* C. Popillius C. F.

P. POPILLIUS, Cluent. 36. reus de ambitu, damnatur.

PORCIA, Att. XV. 11. *M. Catonis soror, Domitii Ahenobarbi uxor.* ibid. XIII. 37. 48. ejus laudatio.

PORCINA, Herenn. IV. 5. orator: *est C. Aemilius Porcina.*

PORCIUS, Font. 5. de cohorte M. Fonteji, aut portitor.

L. PORCIUS *Licinus*, Brut. 15. Consul cum P. Claudio, *ann. DLXIX.* Licinus *scribendum esse, non* Licinius, *recte monent Viri docti ad Liv. XXXIX.* 32.

L. PORCIUS Nasica, Or. II. 64. ejus facetum responsum Catoni Censori datum.

PORSENA, Sext. 21. eum interficere conatur Q. Mucius.

PORTUNUS, Nat. D. II. 26. *Deus, a portu dictus.*

POSIDES *Matro,* Solentinus. Verr. II. 42.

POSIDONIUS, Offic. III. 2. Panaetii discipulus. Att. II. 1. Commentariis Ciceronis Graecis de consulatu suo absterretur a scribendo de eodem. Tusc. II. 24. dolores fortiter fert. Nat. D. I. 42. liber V. de Natura Deorum. Div. I. 3. quinque libros de Divinatione edidit. *ibid.* II. 21. prognosticorum caussas persequitur. *ibid.* II. 15. statuit, homines ad hostias deduci vi quadam sentiente et divina per totum mundum fusa. *ibid.* I. 30. II. 15. morientes divinare putat. Nat. D. II. 34. ejus sphaera. *ibid.* I. 3. instituit Ciceronem. Att. II. 1. Rhodi vivit. Fat. 3. ejus sententia de fato reprehenditur.

POSSIDORUS, Verr. III. 42. legatus Thermitanorum.

POSTUMIA, ad Div. IV. 2. Att. V. 20. 21. Servii Sulpicii uxor.

POSTUMIUS, ad Div. VI. 12. Caesaris familiarissimus. Att. V. 21. XV. 2. procurator ludorum Octavii, *sed ibi* Postumus *dicitur.*

POSTUMIUS Cominius, Balb. 23. Consul cum Sp. Cassio *a. CCLX.*

P. POSTUMIUS, Fin. II. 22. homo voluptuosissimus. *Davisius recepit ex emendatione Scaligeri* C. Hirrius Postumius.

A. POSTUMIUS, Nat. D. II. 2. Dictator in bello cum Tusculanis, *a. CCLVII. quo anno et Consul cum T. Virginio fuit.*

A. POSTUMIUS *Albinus*, Verr. I. 41. Censor cum Q. Fulvio *a. DLXXIX.*

[A. POSTUMIUS *Albinus,* A. F. A. N. Cos. a. U. 602. cum L. Lucullo, Att. XIII. 32.]

C. POSTUMIUS, Div. I. 33. Haruspex.

Cn. POSTUMIUS, Verr. 1. 39. civis Rom. qui Verris pecunias extraordinarias tractavit. *vid. Curtius.*

Cn. POSTUMIUS, Muren. 27. subscriptor Sulpicii contra Murenam, praeturam petit Cicerone Consule.

M. POSTUMIUS, Verr. II. 18. Quaestor Verris.

P. POSTUMIUS Tubertus, Leg. II. 23. *v. Tubertus.*

P.

M.

M. RUSCA, Or. II. 65. *e Pinariis*, Trib. pl. *(a. U. DCXXII.)* tulit legem annalem.

RUSCIO, Mil. 22. servus.

C. RUSIUS, Brut. 74. accusator vetus, Sisennam ridiculum facit.

C. RUSTICELLUS, *Bononiensis*, Brut. 46. exercitatus in dicendo et natura volubilis.

RUTILIA, Att. XII. 20. C. Cottae mater, Publii Rutilii soror.

C. RUTILIUS Rufus, Brut. 40. familiaris Scaevolae. in Caecil. 21. subscriptor P. Lentuli principis Senatus in accusatione M'. Aquillii.

L. RUTILIUS, Lael. 20. eum Consulem efficere Scipio non potest, cum fratrem Publium fecisset. *nisi vero legendum* Rupilius. *vid. P. Rutilius.* [cf. Tusc. IV. 17.]

L. RUTILIUS, Cluent. 65.

M. RUTILIUS, ad Div. XIII. 8. a Caesare praefectus agro in Gallia Cisalpina dividendo.

P. RUTILIUS *Lupus*, Font. 15. L. Julii collega in consulatu *a. DCLXIII.* bellum Sociale gerit, in quo perit.

P. RUTILIUS Rufus, M. F. Brut. 29. orator. de jure respondet: orationes scripsit, et de jure. Panaetii auditor, prope perfectus in Stoicis: repulsam in consulatu fert: pro se ipse dixit a Scauro accusatus. Or. II. 69. a Scauro competitore ambitus accusatus, a quo victus in petitione erat, eundem ipse accusat. Offic. II. 13. adolescens innocens, juris peritus habitus est, quia frequentabat P. Mucium. Planc. 21. in petitione tribunatus pl. repulsam tulit. Or. I. 40. Tribunus pl. eo anno, quo foedus Mancinus cum Numantinis fecit. [Hic locus a Schuetzio ad alium *P. Rutilium*, M. F. P. N. transfertur. R.] Rabir. Perd. 7. contra Saturninum stat. Offic. III. 2. Panaetium de praetermissis non reprehensum dicit, propter eorum, quae perfecisset, praestantiam. Fin. I. 3. libros edidit. Att. IV. 16. inductus a Cicerone in libris de Republica. Or. I. 53. Brut. 29. damnatur, quia nimis tenuiter se defendi voluit et a se aliisque defensus est. Balb. 13. damnatur ab equitibus, quod in Asia Quaestor provinciales a publicanorum injuriis defenderat. Smyrnae in exilio vixit. cf. Nat. D. III. 32. et Tacit. Ann. IV. 43. Font. 13. injuste damnatus est. Rabir. Post. 10. crudelitatem Mithridatis effugit, mutato habitu Romano et Graeco assumto. *Laudatur* l. c. Pison. 39. Scaur. Fr. 2. *Si vera est lectio*, Tusc. IV. 17. *ubi dicitur* P. Rutilius leviter aegrotans mortuus esse ob fratris repulsam; *de hoc accipiendum esse puto. Nam* Lael. 20. *L. Rutilius Publ. frater repulsam tulisse dicitur. Alium autem P. Rutilium ei fratrem fuisse, qui, quod Publius petens cum Scauro repulsam tulisset, mortuus sit, ut videtur Davisio, vix mihi persuadeam. Sed Manutius legit* P. Rupilius. *Etiam Lael. l. c.* Rupilius *pro* Rutilius *legunt Viri docti. v. Pighius ad a. DCV. DCXXI. qui et hic et alibi hunc locum semper ita profert, tamquam* Rupilius *legatur.* P. Rupilium *Africani amicitia ad consulatum pervenisse, cum tenui loco natus esset, de eo convenit. Ea ipsa res facit probabile, ibi legendum* Rupilius. *Nam* Rutilium *Africani Scipionis opera consulatum consecutum, nemo demonstrare poterit. Itaque mihi valde fit verosimile, et in Tusculanis et in Laelio* Rupilios *esse reponendos, idque placet etiam Buherio ad Tusc. l. c. et pluribus defendit Drakenb. ad Liv. Epit. LIX.*

P. RUTILIUS, Caecin. 10. testis in Caecinam; homo nullius fidei.

S.

SA-

et MStis, posteriores recepe-runt Lucius *et interpretantur de Asiatico nep. vid. Manutius ad hunc locum. Certe alium, qui bello Civili proscriptus sit, nescimus. v. infr. in L. Scipio Asiat. L. F.*

CN. SCIPIO, *Calvus, L. F.* Planc. 24. et 25. Off. I. 18. *is, qui cum fratre* Publio *in Hispania cum Poenis bellum gessit, pater P. Scipionis Nasicae, qui vir optimus judicatus est, de quo infra.* Balb. 15. in Hispania occiditur cum fratre. cf. Tusc. I. 37. 46. Nat. D. III. 32.

L. SCIPIO *Asiaticus*, P. F. L. N. Mur. 14. de Antiocho triumphat, *unde* Asiaticus *dictus est: de quo triumpho vid. Plin. XXXIII.* 11. Provinc. Conf. 8. ei auxilio est Tib. Gracchus pater Trib. pl. cum in carcerem duceretur. Brut. 47. non imperite dixit. Phil. XI. 7. collega C. Laelii Sapientis in consulatu, ad quem cum Senatus deferret provinciam Asiam, quae Scipioni obvenerat, frater major P. Africanus eam ignominiam deprecatur, et se Legatum ei fore pollicitus, provinciam ei conservat. Rabir. Post. 10. ejus statua in Capitolio cum chlamyde et crepidis.

L. SCIPIO, Asiaticus, *L. F. ejus, ut opinor, cujus quaestura est ap. Liv. XLV.* 44. *L. N.* Rabir. Perd. 7. Verr. I. 14. collega C. Norbani in consulatu *a. U. DCLXX.* ad Herenn. III. 2. legibus solvitur propter bellum Italicum, ut ante annum suum Consul fieri posfit. Att. IX. 15. a Sulla proscriptus. *v. in* C. Scipio. [Brut. 47. a Schuetzio ad hunc, ab Ern. ad antecedentem refertur. R.]

M. SCIPIO, Brut. 20. ejus, qui sacra accepit, *h. e. P. Nasicae,* filius, eloquens habitus est. [In verbis illis, e quibus hoc nomen ab Ern. receptum est, maxima obtinet scripturae atque conjecturarum discrepantia. Videntur autem, verbis *M. alium* cum Orellio aliisque ejectis, reliqua ad *P. Nasicam Corculum* pertinere. R.]

M. SCIPIO, *Maluginensis*, Or. II. 64. dictum de L. Manlio Acidino Consule. *Esse videtur* M. Scipio, *qui inter Praetores nominatur apud Liv. XLI.* 14. *et* 27. M. Cornelius Maluginensis *dicitur. Sic placet Sigonio de Nomin. c.* 5. *disputanti contra Robortellum, qui ap. Ciceronem* Caepio *legi volebat. Aliquid tamen dubitationis remanet Dukero ad Liv. l. c.*

P. SCIPIO, L. F. Off. I. 18. pro Planc. 25. laudatur propter res in bello fortiter gestas. pro Balbo 15. occiditur in Hispania cum fratre Cneo, *de quo supra.* Phil. XI. 7. pater L. Asiatici et P. Scipionis [Africani] maj. *De* Lucio *v. supra: de* Africano *et ejus posteris v.* P. Africanus.

P. SCIPIO, CN. F. L. N. Har. Resp. 13. optimus de toto populo Rom. judicatus, sacra Matris Deûm manu sua accipit. *v. Liv. XXIX.* 14. *XXXV.* 10. *et tamen bis repulsam tulit. Plin. VII.* 34. Or. III. 33. omnibus civibus sui copiam fecit. Pontifex Max. *Consul fuit a. U. DLXII. collega M'. Acilii Glabrionis, v. Liv. XXXV.* 24. *et jurisprudentia celeber; de quo vid. Rupertum ad Pompon. III.* 3.

P. SCIPIO, P. F. CN. N. Nasica, Corculum, *hoc est sapiens;* vid. Tusc. I. 9. Brut. 20. et 58. bis Consul, *nempe a. U. DXCI. cum C. Figulo, et a. U. DXCVIII. cum C. Marcello:* et Censor fuit *a. U. DXCIV.* N. D. II. 4. C. Figuli collega a Ti. Graccho *patre* vitiose creatus, abdicat se magistratu. cf. Div. II. 35.

P. SCIPIO NASICA, P. F. P. N. CN. PRON. Planc. 21. aedilitiam repulsam fert. Brut. 22. cum D. Bruto Consul fuit, *a. U. DCXV.* Leg. III. 9. a Tribuno pl. Curiatio in vincula conjicitur. Planc. 14. Consul a Granio prae-

duo fuere, Antiochus Afiaticus, *et* Seleucus Cybiofactes, *de quibus fuo loco videndum. Eorum mentio in Verrinis IV. 27. add. Joseph. Ant. XIII. 29.*

SELEUCUS, ad Div. VI. 18. fervus Q. Leptae.

SELICIA, Att. XV. 12. *forte filia ejus, qui fequitur.* [Schuetz. vult cum Urfino ex cod. ant. fcribere *Servilia.* R.]

Q. SELICIUS, ad Div. IX. 16. *a quo* Seliciana villa. ad Att. I. 12. foenerator. ad Div. I. 5. amicus Lentuli Spintheris, quocum Cicero confilia de caufa Lentuli contulit.

C. et P. SELII, Acad. IV. 4. familiares L. Luculli, docti homines, qui Philonem Romae audierant.

SELIUS, ad Div. VII. 32. malus orator.

SEMELE, Tufc. I. 12. Nat. D. II. 24. mater Bacchi.

SEMIRAMIS, Prov. Conf. 4. *ita* A. Gabinium *Syriae Procof. appellat, ut mollitiem ejus notet.*

Ti. et C. SEMPRONII, Or. I. 9. etc. *funt* fratres Gracchi; *de quibus v. in* Gracchis.

A. SEMPRONIUS, *Mufca quaefturae*, Or. II. 60. candidatus a Vargula male accipitur.

C. SEMPRONIUS Rufus, ad Div. VIII. 8. calumniam fert: amicus Ciceronis: *cujus faepe mentio,* v. c. Att. VI. 2. ad Div. XII. 22. 25. *vide etiam* Rufio.

L. SEMPRONIUS Atratinus, ad Div. IX. 21. Conful et Cenfor fuit cum L. Papirio Mugillano *a. U. CCCXII.*

M. SEMPRONIUS, Or. II. 60. A. frater.

C. SENTIUS, *Saturninus,* Verr. III. 93. Pifon. 34. Praetor Macedoniae *a. DCLXXI.* a Denfeleto defenditur: permagnam e cibariis pecuniam, propter caritatem frumenti, deportat: homo innocentia fingulari.

[SEPTENTRIONES, fidus, Acad. II. 20. venti, Attic. IX. 6.]

SEPTIMIA, ad Div. IX. 10. Att. XVI. 11. *videtur uxor Sicae fuiffe.*

C. SEPTIMIUS, Att. II. 24. fcriba Bibuli Confulis.

C. SEPTIMIUS, Sen. p. Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Confule. Att. XII. 13. 14. Augur. *Pighius* Scaevolae *cognomen de conjectura dedit. Mihi videtur idem effe cum eo, qui* ad Div. VIII. 8. *in SCto M. Marcelli inter eos nominatur, qui fcribendo affuerunt:* C. Septimius T. F. Quirina.

[L. SEPTIMIUS, Fragm. Or. Varen.]

P. SEPTIMIUS Scaevola. Act. I. in Verr. 13. Cluent. 41. Senator, de repetundis accufatur, propter judicium Junianum, Hortenfio Praetore. *Ab hoc diverfum putem* P. SEPTIMIUM teftem in L. Flaccum, Flacc. 4.

Q. SEPTITIUS, Verr. III. 4. eques Rom. arator in Sicilia.

SEPTUMULEJUS, Anagninus, Or. II. 67. interfecit C. Gracchum, et pro ejus capite aurum accepit. Poftea praefecturam in Afia a Scaevola petiit.

SEPRULLA, Att. I. 12. *Si fana lectio, nomen eft fervulae, quae P. Clodium emifit ex aedibus Caefaris. Sed Graev. ostendit, effe legendum:* Servulae.

SERAPIO, Att. VI. 1. *eft* Scipio Nafica, *de quo ante.*

SERAPIO, Att. X. 17. *fervus Attici.*

SERAPIO, Att. II. 4. libros ejus non intelligit Cicero. ibid. 6. Eratofthenem valde reprehendit. *Fuit Antiochenus, qui Geographica fcripfit. Commemoratur etiam a Plinio in Elencho fcriptorum L. IV.*

SERAPIS, Div. II. 59. Nat. D. III. 19. etc. Deus Aegyptiorum.

C. SERENUS, Planc. 5. praefertur Q. Catulo. *Graev.* Seranus, *quod jam P. Manutio placuerat. Nam* C. Serranus *a. DCXLVI. proxime Conful ante Catulum et Cn. Manlium, cujus proxime*

C.

C. SERVILIUS, Verr. V. 54. negotiator Panormitanus.

Cn. SERVILIUS *Caepio*, *Cn. F. Cn. N.* Brut. 20. *is, qui Consul fuit a. DLXXXIV. cum Q. Philippo*, quibus Consulibus Ennius mortuus est. *v. Pighius ad h. a.*

Cn. SERVILIUS *Caepio*, Verr. I. 55. Censor, *a. DCXXVIII. ante cum Q. Pompejo Consul a. DCXII. Est superioris filius. Nam in Fastis dicitur Cn. F. Cn. N. Fratrem vix putem: tot anni sunt inter utriusque consulatum interjecti.*

L. SERVILIUS, Verrin. III. 71. eques Rom. Magister publicanorum in Sicilia, Praetore Verre.

L. SERVILIUS Postumus, ad Div. XII. 26.

M. SERVILIUS Ahala, Dom. 32. *v. C. Servilius Ahala.*

M. SERVILIUS, Or. II. 65. dissuasit legem annalem Rufcae, *quae a. DCXXII. lata est.*

M. SERVILIUS *Geminus*, Att. VI. 3. a Metello Celere de repetundis accusatur. conf. ad Div. VIII. 8. *Fuit Tribunus pleb. a. DCXCIII.*

M. SERVILIUS, ad Div. XII. 6. Tribunus pl. *Hirtio et Pansa Coss.* producit Ciceronem in concionem, *quo tempore Philippicam XI. dixit.* Phil. IV. 6. cum collegis de republ. refert ad Senatum.

P. SERVILIUS Rullus, Agr. II. 20. *v. Rullus.*

P. SERVILIUS *Vatia*, *Isauricus*, *C. F. M. N.* Manil. 23. legi Maniliae favet. Agrar. II. 19. agri ab ipso imperio Rom. adjecti. Verr. I. 21. Olympum vi cepit. Red. in Sen. 10. Q. Metellum Consulem Ciceroni placat. ad Div. I. 1. negat Ptolemaeum restituendum esse. *Consul fuit cum Appio Pulchro.*

P. SERVILIUS, *P. Isaurici F. qui Consul cum C. Caesare fuit.* Att. IV. 15. Praetor Pompejo II. Consule. ad Div. XIII. 66. Asiam obtinet. ibid. 69. Ciceronis collega in auguratu. ibid. X. 12. Ciceroni adversatur in causa Antoniana. ad Div. XII. 2. metu Antonii, in quem invectus erat, non audet, in Senatum venire. etc. Att. II. 1. Catonis imitator. *laudatur* etiam Att. XI. 5. I. 19. etc.

P. SERVILIUS Casca, Phil. II. 11. XIII. 15. Att. XVI. 15. unus de percussoribus Caesaris, *qui ei primum vulnus inflixit. Trib. pl. a. DCCX. v. Plutarch, in Caesare p.* 739. *Sed* Cic. Phil. II. 11. duos Cascas *caedi interfuisse dicit. Plutarchus etiam l. c. fratrem hujus* Cascae *commemorat. Is est* C. Servilius Casca, *quem Appianus commemorat, nisi quidem ibi* P. *legendum, de B. Civ. II. p.* 813. *Mirum enim, si* C. *potius quam hunc* P. *nominasset, qui inter principes fuit. Ibidem etiam male* Servilius Galba, *pro* Servius Galba, *uti recte citant viri docti. Sed hoc obiter. cf. Viros doctos ad Sueton. Caesar. cap.* 82.

Q. SERVILIOS Caepiones, *v. in Caepionibus.*

SERVIUS Galba, *v. Galba.*

SERVIUS Sulpicius, *v. Sulpicius.*

SERVIUS, ad Div. VIII 4. designatus Tribunus pl. de ambitu accusatus condemnatur: ejus locum petit Curio.

SERVIUS Pola, ad Div. VIII. 12. accusator.

SERVIUS Tullius, Div. I. 53. ei dormienti caput ardet. Brut. 10. aequalis Pisistrati.

SERVIUS Claudius, Att. I. 20. ejus libros Ciceroni donat L. Papirius Paetus, ad Div. IX. 16. frater, *se. patruelis aut consobrinus*, Papirii Paeti, homo doctus, qui facile diceret, qui versus Plauti esset, qui non. *Grammaticus ergo fuit, cujus etiam ap. Sueton. de claris Grammat. Gell. XIII.* 21. *Plin. XXIII.* 4 *mentio fit. Ex Ep. ad Att. l. c. colligere licet, eum Afranio et Metello Coss. mortuum esse.*

SE-

VIII. 15. quia cum imperio est, potest cum Pompejo in Graeciam transire. ibid. XI. 7. Caesar permittit, ut iisdem, quibus ante, Lictoribus uteretur, etsi SCtum improbaret, quo ipse aliique post fugam Tribb. pl. imperium acceperant. ad Div. V. 20. pecuniam, quam Mescinius Rufus in fano deposuerat, aufert; *ex quo intelligitur, eum Ciliciam obtinuisse. v. Graev. ad Ep. 7. L. VIII. ad Att. Praetor fuit a. DCC.*

T. SEXTIUS Gallus, Mil. 31. ante sacrarium Bonae Deae, quod in fundo ejus fuit, primam plagam accepit P. Clodius.

SEXTIUS, Att. XIII. 2. parochus publicus, h. e. *qui publico nomine excepit* Ariarathen, Ariobarzanis filium, Romam venientem. *Quaestor circa tempus, quo haec Epistola scripta est, fuit L. Sextius, qui M. Bruti post Proquaestor in Macedonia, et a. DCCXXX. Consul fuit, forte P. filius, de quo supra.*

SIBYLLA, Div. I. 18. Erythraea. II. 54. ejus versus. Verr. IV. 49. libri Sibyllini. etc. [Sibyllina fata, Catil. III. 4.]

SICA, ad Div. XIV. 4. 15. Att. VIII. 12. XII. 26. 30. etc. familiaris Ciceronis. *In ejus praedio deversatus est Cicero, abiens in exilium, Att. III. 2. add. Plutarch. in Cicer. p.* 877. *ubi* Vibius Siculus *vocatur: si tamen de eadem re utrobique sermo est. Ejus uxor videtur fuisse* Septimia. Att. XVI. 11.

C. SICINIUS, Brut. 76. Q. Pompeji, qui Censor fuit, ex filia nepos: Quaestorius mortuus est: probabilis orator.

Cn. SICINIUS, Brut. 60. homo ridiculus, malus orator. Seditiosus Trib. pl. fuit, *a. DCLXXVII. Cum omnes magistratus vexaret, M. Crassum tamen non attigit, quia metuebat. Plutarch. in Crasso p.* 547.

SICINIUS, Att. V. 4. *Nescio qui. Sicinius in Crasso Plutarchi, quem Corradus hic commemorat, est* Cn. Sicinius, *de quo ante: sed is in tribunatu interfectus est. Manutius putat, peritum fuisse conscribendorum edictorum provincialium.*

[SICURRA, servus Felicis cujusdam, ad Q. Fr. III. 9.]

SILANIO, Verr. IV. 57. statuarius nobilis, *de quo Plin. XXXIV. 8. qui αὐτοδίδακτον fuisse tradit.*

D. SILANUS, *e Juniis.* Fin. I. 7. adoptat T. Manlii Torquati filium, et pecuniarum captarum convictum in conspectum venire vetat.

D. SILANUS, *M. F.* Off. II. 16. magnifice aedilitate functus est. Pison. 24. Catil. IV. 4. Flacc. 13. etc. Consul cum Murena. Brut. 68. vitricus M. Bruti. Acuminis et orationis satis habuit.

D. SILANUS, in Caecil. 21. a Cn. Domitio accusatur. *Sed* Marcus *legendum esse, viri docti viderunt, et ex seqq. patebit.*

M. SILANUS, Brut. 35. Q. Metelli Numidici collega, *a. U. DCXLV.* de republica sic satis bene dicebat. Verr. II. 47. Cornel. I. Fr. a Cn. Domitio Trib. pl. vexatur, cum Consularis esset, accusaturque propter Egritomari injuriam.

M. SILANUS, ad Div. X. 34. Tribunus militum in exercitu Lepidi IIIviri, qui ab Antonio ad eum transierat, cum ante a Lepido contra ejus voluntatem ad Antonium isset.

SILENUS, Tusc. I. 48. *Comes Bacchi,* docet Midam, quid sit optimum homini.

SILENUS, Divin. I. 24. ejus Historia Graeca. *Calatianus, historicus Graecus, incertae aetatis, cujus et Livius XXVI.* 49. *et multi alii mentionem fecere, quorum loca vid. ap. Voss. de Hist. Gr. L. III. p.* 189.

A. SILIUS, Att. XII. 24 - 31. etc.

P. SILIUS, ad Div. VII. 21. IX. 16. XIII. 62. 63. Propraetor *Bithy-*

Tusc. I. 43. ejus de sepultura sententia. Tusc. V. 37. se mundanum appellat. Nat. D. I. 34. a Zenone scurra Atticus vocatur. Off. I. 30. *εἴρων*. Top. 10. inductione plurimum usus est.

SOCRATICI, Div. I. 3. manent in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. Off. I. 37. sermone usi sunt leni minimeque pertinaci, et cui inmistus fuit lepos.

[SOL, N. D. III. 21. complures *Soles* a quibus nati sint? ib. 19. Solis liberi. ib. 31. Sol Phaëthontis pater. ib. 20. apud Graecos Apollon.]

SOLON, Off. I. 30. versutus et callidus. Att. X. 1. ejus lex: ne quis in seditione sit neutrius partis. de Divin. I. 49. orientem tyrannidem multo ante prospexit. Sex. Rosc. 25. cur nullam legem in parricidas statuerit. Off. I. 22. Areopagitas constituit. Leg. II. 23. 25. 26. ejus lex de sepulturis.

SOPATER, Verr. II. 28. Haliciensis.

SOPATER, Verr. IV. 39. Tyndaritanus.

SOPHOCLES, Verr. III. 88. Agrigentinus, homo disertus et doctus.

SOPHOCLES, Off. I. 40. a Pericle collega in praetura reprehenditur, quod pulchrum puerum admiraretur. Div. I. 25. poëta divinus: in somnis vidit Herculem dicentem: quis pateram suam auream surripuisset. Ex Or. 1. *intelligi potest, Ciceronem Sophoclem pro principe Tragicorum habuisse.*

SOPOLIS, Att. IV. 16. pictor celeber tempore Ciceronis. *Hujus etiam mentio apud Plin. XXXV. 11. Sed ibi vulgo* Sopylus *dicitur: et sic laudat Junius in Catalogo p. 21. etc.*

[SOSIA, nomen comicum servi, ad Her. IV. 50. R.]

SOSIPPUS, Verr. II. 9. Agyrinensis, frater Epicratis.

SOSITENUS, Verr. III. 87. Entellinus.

SOSITHEUS, Att. I. 12. servus anagnostes Ciceronis.

C. SOSIUS, Att. VIII. 6. Praetor *Lentulo et C. Marcello Coss.* Fuit Quaestor M'. Lepidi.

Q. SOSIUS, Nat. D. III. 30. eques Roman. ex agro Piceno, tabularium incendit.

SOSTRATUS, Verr. III. 23. Centuripinus.

SOSUS, Acad. IV. 4. liber Antiochi contra Philonem.

SOTERICUS MARCIUS, Balb. 25. Tiburtinus. Sotericum *malum artificem laudat Seneca ap. Gell. XII. 2.*

SPARTACUS, Har. Resp. 12. etc. *Dux fugitivorum, qui bellum Servile commovit.*

SPHAERUS, Tusc. IV. 24. Stoicus; ejus definitiones laudantur, et ab ipso Cicerone adhibentur. *Bosporanus, Zenonis Cittiei discipulus non ultimus. De eo v. Laërt. VII. 177. Torrent. ad Suet. Aug. 89.*

SPEUSIPPUS, Acad. I. 4. Platonis ex sorore nepos. Academicae philosophiae quasi heres relinquitur a Platone. Or. III. 18. nil ab Aristotele dissensit. Nat. D. I. 3. Deum esse vim animalem, omnia regentem, statuit.

SPINO, N. D. III. 20. Deus Romanorum: proprie fluvius prope Romam.

SPINTHARUS, Att. XIII. 25. servus aut libertus Ciceronis.

[SPINTHER, ad Att. XII. 52. etc. est *P. Lentulus Spinther*, q. v.]

SPONGIA, Att. I. 16. judex in judicio Clodiano de religione: *nomen fictum.*

SPURINNA, ad Div. IX. 24. Divin. I. 52. Haruspex.

C. STALENUS, Cluent. 27. *pro quo et alii:* Stajenus. Senator, judex in judicio Juniano, apud quem pecunia deposita est, qua Oppianicus judices corrumpere voluerat, Cluent. 24. Brut. 68. se ipse adoptavit, et de Staleno

Streniae, et lacum vitiosum appellat.]

C. SUBERNIUS, Calenus, ad Div. IX. 13.

L. SUETIUS, Verr. I. 5.

SUFENAS, Att. IV. 15. *cognomen* Nonii, *de quo vid. in* Setenas.

Num. SUFFUCIUS, Divin. II. 41. honestus homo et nobilis: ejus somnium.

D. SULLA, ad Div. XV. 17. *Alii* P. Sulla. *Pighius ad a. DCCII. putat legendum esse* D. Silanus. *Sed quando IX*. 10. *iisdem paene verbis* de P. Sulla *res eadem narratur*, *non dubito*, *quin* P. Sulla *legendum sit*, et post ep. 19. *Cassius* Sullam *in hac re dicit*.

L. SULLA, *e Corneliis*, Fontej. 15. Legatus L. Caesaris bello Sociali. Div. I. 33. Historia ejus. *Scripsit Commentarios rerum suarum*, *v. Plutarch. in Sulla.* Off. I. 30. cuivis deservit, ut impetret, quae vult. Cat. III. 10. P. Sulpicium et C. Marium ejicit. Leg. II. 22. in C. Marii cineres saevit: primus e Corneliis cremari voluit. Leg. III. 9. ejus lex tribunitia; *qua nihil Tribunis praeter nomen relictum est*. Off. II. 8. ejus victoria noxia Rom. imperio, quod disciplinam perdidit. Phil. IX. 6. ei primo statua equestris inaurata posita est. Dom. 30. Volaterranis civitatem adimere non potuit, etsi jusserit. Div. II. 30. ei immolanti serpens apparuit. Q. Frat. I. 1. §. 11. Rhodiis insulas quasdam attribuit. etc. *De Legibus Sullae v. Ind. Legg.*

P. SULLA, *pro quo est Oratio*, L. Sullae propinquus. Consul designatus cum Antonio, de ambitu condemnatur, et post a L. Torquato de conjuratione accusatus, a Cicerone defenditur et absolvitur. Off. II. 8. L. Sullae in proscriptionibus administer. Q. F. III. 3. accusat Gabinium de majestate. Att. IV. 16. Gabinium de ambitu postulat. ad Div. IX. 11. ejus mors. [Schuetz. duos *P. Sullas*; L. Sullae propinquos, fuisse credit. v. *D. Sulla*. R.]

Ser. SULLA, Sull. 2. P. frater, Senator, Catilinae socius.

SULPICII, eorum nobilitas qualis, Muren. 7.

C. SULPICIUS OLYMPUS, Verr. I. 48. civis Romanus.

C. SULPICIUS *Gallus*, de Or. I. 53. Brut. 20. Graecis litteris et eruditus et eloquens. *Consul fuit a. U. DLXXXVII. cum M. Marcello. v. Liv. XLV.* 44. Off. I. 6. de Sen. 16. astrologiae studiosus et peritus. *Liv. XLIV. 3. et ibi Interpr. add. Plin. H. N. II.* 12. *et quos ibi laudat Harduinus: cf. Pighius ad a. c. et inprimis ad a. DLXXVI.*

C. SULPICIUS, Catilin. III. 3. Praetor Cicerone Consule.

P. SULPICIUS RUFUS, Har. Resp. 19. Trib. pl. *a. U. DCLXV*. 99. ibid. 20. C. Julio consulatum contra leges petenti longius resistens, fit popularis. Off. II. 14. hujus eloquentiam accusatio illustravit C. Norbani. Catil. III. 10. a L. Sulla ejicitur. Br. 55. seq. qualis orator? nullas orationes reliquit; quae extant, P. Canutius post mortem scripsisse fertur. Or. III. 3. mors ejus. conf. ad Her. I. 15. IV. 2, Orat. I. 7. *Add. Vellej. II.* 18. 19. ad Heren. II. 28. ejus leges de exsulibus.

P. SULPICIUS, Act. I. in Verr. 10. Trib. pleb. *a. U. DCLXXXIV*. [cf. Manut. ad Ep. 14. L. XVI. ad Att.]

[P. SULPICIUS, Caesaris Legatus in Gallia, et Africani belli tempore Illyrico Praefectus; ad eum est Ep. 77. L. XIII. ad Div.]

Q. SULPICIUS *Gallus*, Or. I. 53. filius C. Sulpicii Galli.

SER. SULPICIUS, Br. 16. Consul anno decimo post exactos Reges: *unde gens Sulpicia*, *de qua v. Cic. Muren.* 7.

scriptura est Thalna, *ut est in Fast. Capitol.*

TAMISIUS Mustela, Phil. II. 4. XII. 6. v. *Mustela.*

TANTALUS, Fin. I. 15. Tusc. IV. 16. I. 15. etc. [Posteri ejus *Tantalidae*, N. D. III. 38.]

TANUSIUS, Petit. Cons. 2. in bello Sullano interfectus. *Palermus conjiciebat legendum* Tantasius: *quod Asconius inter eos, quos in proscriptione Sullana interfecerat Catilina*, L. Tantasium *quemdam commemorat.*

TARASO, *v. Tharaso.*

TARCONDIMOTUS, ad Div. XV. 1. *Regulus in quadam Ciliciae parte, quem Cicero* fidelissimum socium populi Rom. amicissimumque trans Taurum *appellat.* Tarcondimotus, *autem scribendum esse*, non Tarcondomotus, *confirmat numus, nuper a Maffeo editus in Antiquitat. Aquitanicis.* Sic et MS. noster.

TARQUINIUS Priscus, Legg. I. 1. ei ab aquila apex imponitur. Tusc. V. 37. Demarati filius. Sull. 7. Rex peregrinus.

L. TARQUINIUS Superbus, Div. I. 22. somnium portendens exsilium. Leg. II. 4. eo Rege, nulla erat lex Romae de stupris. Tusc. III. 12. Cumis senio confectus est.

[SEXT. TARQUINIUS, vim Lucretiae affert, Leg. II. 4.]

L. TARQUITIUS, Att. VI. 8. *Poppma putat esse eum, cujus ap. Plinium in Catal. Auctor. L. II. libri de disciplina Etrusca commemorantur.*

L. TARUTIUS Firmanus, Div. II. 47. familiaris Ciceronum, homo in primis Chaldaicis rationibus eruditus, repetit natalem Romae a Parilibus, quibus a Romulo condita dicitur. Romam conditam dicit, cum in jugo luna esset, et ejus fata praedicit.

T. TATIUS, Her. IV. 12. *Rex Sabinorum, qui ob raptas Sabinas bellum cum Romulo gessit, etc.*

TAURISCUS, Or. III. 59. actor: ejus dictum laudatur.

M. TAURUS, Q. Fr. III. 1. 2. *De hoc nihil mihi praeter hoc constat, quod fundum habuit confinem fundo Q. Ciceronis.*

TAURUS, ad Div. XII. 25. *est is, quem a. U. DCCXVI. Consulem suffectum fuisse putant*, L. Statilius. *Videtur Legatus Calvisii Sabini fuisse, qui ex sortitione Antonii Africam petebat, cum jam Cornificius ex SCto obtineret.* cf. Minotaurus. *Cum autem provinciam Calvisius tum non obtinere posset, ejus Legatus tamen Taurus fuit ann. U. CCCXV.*

TEBASSUS, Att. XIV. 10. nomen veterani Caesariani.

TELAMO, Tusc. III. 18. patria pulsus est. Or. II. 46. Nat. D. III. 32.

TELEPHUS, Flacc. 29. Rex Mysiae, viam ostendit Agamemnoni.

[TELLUS, Dea, N. D. III. 20. ej. aedes, ad Q. Fr. III. 1. etc.]

TELXIOPE, N. D. III. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.

[TEMENITES, cognomen Apollinis, Verr. IV. 53. cf. Interpp. ad Suet. Tib. 74.]

TENES, N. D. III. 15. conditor Tenedi, et Deus urbis. conf. Verr. I. 19.

TERENTIA, *Ciceronis uxor, ad quam sunt Epistolae Libri XIV. de qua vide Corradum in Quaestura.*

TERENTIUS Vespa, Or. II. 62.

TERENTIUS, *Poëta*, Lael. 24. familiaris Laelii. etc.

[TERENTIUS, servus Attici fugitivus, ad Att. VI. 1.]

A. TERENTIUS, Caecin. 9. testis in Caecinam. *Eundem esse puto, qui ad Div. XVI. 12.* A. Varro *dicitur, quem a. DCXCI. Quaestorem fuisse reperio.*

L. TERENTIUS, Att. XI. 17. *Ex Africa, tempore belli Civilis, clam emittitur per Nasidium Pompejanum.*

M. TERENTIUS, Verr. I. 23. Consul cum Cassio: legis frumentariae auctor. *Est* M. Lucullus, *de*

arte in primis oratoria, itemque Isocratis. v. Laërt. V. 24. *et ibi Menag. Valer. M. VIII.* 14. 3. *et Suidas in h. v.* Tusc. I. 24. ejus insignis memoria. *Quintil. Inst. Or. XI. 2. etc.*

THEODORUS, Byzantius, Brut. 12. sophista Socratis temporibus, in arte subtilis, in orationibus jejunus. Scripsit aliis orationes. Orat. 12. a Socrate in Platonis Phaedro appellatur λογοδαίδαλος. v. *Quintil. III.* 1. *Apud Laërtium II.* 104. *civilibus orationibus clarus dicitur. Ceterum hoc nomen restituendum est Ciceroni Orat. c.* 13. *pro* Thucydides.

THEODORUS, Cyrenaicus, Nat. D. I. 1. Deos tollit, *unde* Atheus *dictus, et cum Athenis tum Cyrenis ejectus est. v. Laërt. II.* 86. 101. *sq.* Tusc. I. 43. mortem crudelem contemnit, quam ei Rex Lysimachus minatur propter libertatem linguae. *Ad eum missus erat a Ptolemaeo, Lagi filio, apud quem diu moratus est. Laërt. l. c.* 102. *Ab eo dicuntur* Theodorii. *Cave confundas cum* Theodoro Cyrenaico, *geometra, quo Plato praeceptore usus est, cujus mentionem etiam Xenophon facit in Memorabil.*

THEODORUS, Verr. IV. 51. Ennensis Senator.

THEODOSIUS, Har. Resp. 16. Chius.

THEOMNASTUS, Verr. II. 21. Syracusanus. Theoractus dicitur contumeliae causa.

THEOPHANES, Mitylenaeus, *sed et* Lesbius *dicitur*, Arch. 10. Att. II. 5. res Pompeji scripsit versibus. Ab eo civitate donatus est. *Unde posteri ejus Pompejorum nomine Romae fuere. v. Ryckius ad Tac. A. VI.* 8. Balb. 25. Att. VII. 7. Balbum Gaditanum adoptat. ibid. II. 5. familiarissimus Pompejo, particeps consiliorum ejus. ibid. V. 1. plurimum apud Pompejum valet. cf. ib. II. 12. 17. etc. *item Plutarch. in Pompejo. Manutius in Argum. Or. pro Balb. libertum Pompeji facit, refutatus a Fabretto ad Inscr. ant. p.* 478. *vid. Burm. ad Vellej. II.* 18.

THEOPHILUS, ad Div. IV. 9. 10. libertus M. Marcelli.

THEOPHRASTUS, *Aristotelis auditor.* Or. 19. unde nomen habebat. Att. II. 16. vitam theoreticam practicae anteponit. Nat. D. I. 13. inconstans est in sententia de Diis. Acad. I. 10. negat, in virtute sola esse beate vivere, *propterea reprehenditur* Tusc. V. 9. Inv. I. 35. syllogismum oratorium quinquepartitum facit. Brut. 46. ab anicula hospes vocatur. ibid. 9. praeceptor Demetrii Phalerei. ibid. 31. Tusc. V. 9. elegans et suavis. ibid. 37. peregrinatus est. ibid. III. 28. moriens naturam accusat. Att. II. 3. liber ejus περὶ φιλοτιμίας: *pro quo Tunstallus Ep. ad Middleton. p.* 141. *facit* περὶ πολιτείας: *qualem scriptum ab eo testis Laërtius V.* 45. *eoque tum opus erat Ciceroni de republica scribenti. Vulgatum est e conjectura Victorii.* Tusc. V. 9. Fin. V. 5. de vita beata. Off. II. 16. de divitiis. Tusc. III. 10. Callisthenes. *h. e. de luctu, quo luget mortem Callisthenis, amici sui, etc.* Nat. D. I. 33. Leontium meretricula Epicurea contra eum scripsit.

THEOPOMPUS, Leg. III. 7. Lacedaemonius, qui Ephoros instituit.

THEOPOMPUS, Orat. II. 13. Chius, Isocratis discipulus, scripsit Historiam *libris XII initio facto, ubi Thucydides desiit, complexus annos* 17. *v. Diodor. Sic. XIV. p.* 305. Off. II. 11. Leg. I. 1. fabulosus est. Att. XII. 40. liber vel epistola ad Alexandrum M. ibid. XII. 6. Theopompinum genus, *est mordax scribendi genus, quo usus est Theopompus: eo se dicit*

confert, *Caesare interfecto. Manut. malebat* Titius: *ut esset* L. Titius Strabo, *de quo ad Div. XIII.* 14. C. Tidium Strabonem *inter provinciales Praetores refert Pighius a. DCC.*

M. TIGELLIUS, Hermogenes, ad Div. VII. 24. a Licinio Calvo acriter perstringitur. Att. XIII. 49. 51. *De hoc homine, Sardo, libertino, est ap. Horat. Serm. I.* 2.

TIGRANES, Manil. 2. Rex Armeniae, gener Mithridatis. Sext. 27. a L. Lucullo vincitur. Cn. Pompejus in suis castris supplici insigne regium restituit et regnare eum jubet.

TIGRANES, *filius superioris.* Att. III. 8. P. Clodius, qui eum captivum e custodia surripuit et dimisit, non punitur. *In custodiam conjecerat et Romam perduxerat Cn. Pompejus: Dio XXXVI. p.* 27. *De hoc facinore Clodii v. eundem XXXVIII. p.* 78.

L. TILLIUS Cimber, Phil. II. 11. de percussoribus Caesaris: *cum ante acerrimus partium Caesarianarum propugnator fuisset. Senec. de Ira III.* 30. ad Div. XII. 13. classem in Bithynia comparat, *paullo post mortem Caesaris. Eam provinciam a Caesare adhuc vivo acceperat, in eamque, interfecto Caesare, clam abiit. Vulgo appellabatur olim:* Tullius; *quod praefert Oudendorp. V. C. ad Caesar. B. C. III.* 42. *De eo vid. praeter Manut. et Graev. ad l. c. Periz. Anim. Hist. p.* 431. *sq.*

TIMAEUS, Or. II. 14. Tauromenites, regnante Agathocle vixit, eruditissimus et eloquentissimus historicus. N. D. II. 27. rationem concinne reddit, quare Dianae Ephesiae templum deflagraverit. *Quod Ciceroni hic concinnum videtur, id Longinus frigidum et puerile judicat.* ad Div. V. 12. Pyrrhi bellum scripsit: Timoleontis res gestas prodidit. *Ejus acerbitatem in alios historicos et errores notat Diodorus Sic. XIII. p.* 211.

TIMAEUS, Fin. V. 29. Locrensis, Pythagoreus, Platoni aequalis.

[TIMAEUS, liber Platonis, Tusc. I. 25. de Fin. II. 5.]

TIMAGORAS, Acad. IV. 25. Epicureus, negat, sibi umquam duas flammulas esse ex lucerna visas, cum oculum torsisset.

TIMANTES, Brut. 18. pictor. *Cythnius, auctore Quintiliano, II.* 13. *Sicyonius autem, auctore Eustathio ad Iliad.* ω. 163. De eo etiam capiendus Cicero *in Orat.* 22. *ad q. l. vid. Quintil. l. c. et alios ap. Junium in Catal. Pict. Leopard. Emend. XX.* 19.

TIMARCHIDES, Verr. II. 28. etc. libertus et accensus C. Verris: *de cujus sceleribus multa in Verrinis.*

TIMOCLES, Pison. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

TIMOCRATES, Nat. D. I. 33. Metrodori Epicurei frater, quia, nescio quid, ab Epicuro dissentit, totis voluminibus ab eo conciditur. *ibid.* 40. a fratre reprehenditur, quod dubitet, vitam beatam ventre metiri, *scil. in libris, quos contra eum scripsit. Laërt. X.* 23. *Eundem tamen Epicurus inter heredes suos scripsit. v.* de Fin. II. 31. *Lampsacenus an Atheniensis fuerit, aeque, ut de fratre disputatur ap. Jonsium I.* 20. 3. *et Menag. ad Laërt. X.* 22.

TIMOLEON, ad Div. V. 12. ejus res gestae proditae sunt a Timaeo.

TIMON, Tusc. IV. 11. Amic. 23. Atheniensis, fugit congressus hominum.

TIMOTHEUS, Tusc. V. 31. Atheniensis imperator coenas Academicorum laudat. Or. III. 34. Cononis filius, Isocratem praeceptorem habuit. Offic. I. 32. belli gloria patre non inferior.

TIMOTHEUS, Milesius, Leg. II. 15. cum plures quam septem ner-

Antonio Oratore et Albino Consule, a quo leges Titiae dicuntur: multa contra remp. fecit, ei resistit Antonius. Idem in eum testimonium dixit, cum postea reus factus esset. Brut. 62. loquax et acutus, sed mollis in gestu. Ab eo saltationis genus, molle nomen *Titius* accepit. Or. II. 66. se Cassandram dicit, quod vera diceret, nec fidem inveniret. Rab. Perd. 9. condemnatus est, quod Saturnini imaginem domi suae haberet. *Nescio, an hic sit, qui* Or. II. 62. III. 23. nimis studiose pila lusisse, et signa sacra noctu fregisse *dicitur. Non dubitat Corradus ad Brut. p.* 341.

T. TITIUS, T. F. ad Div. XIII. 75. Legatus Pompejo rei frumentariae Praefecto. *Hic est fortasse, ad quem Epistola* 16. *L. V. perscripta est. cf.* P. Titius.

TITIUS, ad Div. VII. 12. Epicureus, *si sana lectio est. Sed alii, ut Manutius, malunt,* Titius, *h. e. Atticus: alii, quod Graevius recepit,* Sejus.

TITURIUS, Font. 5. *Videtur de cohorte M. Fonteji fuisse, aut portitor Tolosanus.*

M. TITURNIUS Rufus, ad Div. XIII. 39. unus ex Titurnia familia reliquus est.

TLEPOLEMUS, Verr. III. 28. Graecus, pictor, de cohorte Verris IV. 13. Cibyrata *dicitur per jocum, quia Verri tamquam venator vasorum fuit.*

TONGILIUS, Catilin. II. 2. de conjuratis Catilinariis fuit, et Catilinae scortum.

TORANIUS, ad Div. VI. 20. Pompejanus, exsul. *Praetorius fuit, quem postea filius C. Toranius, Triumvirûm partes secutus, Triumviris prodidit, a quibus interfectus est. v. Valer. M. IX. 11. Hunc esse, qui Quaestor P. Vatinii Glabri in bello Servili dicitur fuisse in fragmento monumenti antiqui, putat Bimardus Diss. I. in Thes. Inscript. Muratorii p.* 4. 5. *ceterum in illa Inscriptione est* Thoranius.

A. TORQUATUS, *e Manliis,* Planc. 11. Africae Praetor *(ann. DCLXXVI.)* mirifice laudatur. Ejus frater patruelis est T. Torquatus, T. F. *de quo infra.*

A. TORQUATUS, *L. F. L. N.* Fin. II. 22. amicus Ciceronis summus. Att. V. 1. vir optimus. ad Div. VI. 1. Athenis exulat, quod contra Caesarem steterat. *Praetor fuit a. U. DCCI.*

A. TORQUATUS, Leg. II. 22. *De quo sermo sit, ex re non satis certo judicari potest. Forte is est, qui Censor a. DVI. et deinde bis Consul fuit.*

L. TORQUATUS, L. F. Catil. III. 8. Agr. II. 17. etc. Consul cum Cotta, *a. U. DCLXXXIX.* Pison. 31. pro Cicerone apud L. Pisonem intercedit: *ibid.* 19. Macedoniam Cicerone referente obtinet, et Imperator a Senatu appellatur. ad Brut. 68. elegans in dicendo, prudens, etc.

L. TORQUATUS, L. F. L. N. Sull. 2. accusat adolescentulus P. Sullam de ambitu, et ita facit, ut pater Consul fiat. Att. IV. 16. de accusatione Gabinii cum P. Sulla contendit. VII. 12. negat, Pompejum extra Italiam sequendum. IX. 8. sequitur cum fratre Pompejum extra Italiam. Fin. I. 5. Epicureus. *Itaque inducitur eo libro disputans cum Cicerone et Triario de finibus.* Brut. 76. non tam rhetor, quam πολιτικός, in eo literae interiores et reconditae, divina memoria. *Praetor fuit a. DCCIV.*

T. TORQUATUS, L. F. Tusc. IV. 22. qui primus Torquatus dictus est. *v. Liv. VII.* 10. v. *Manlius.*

T. TORQUATUS, Fin. I. 7. collega Cn. Octavii *in consulatu a. DLXXXVIII.* ejus filius, a D. Silano adoptatus, cum in praetura Macedoniae pecunias cepisse diceretur, pater, re cognita, eum vetuit in conspectum venire. *Male editur* L. Torquatus. *Nam Fasti habent* T. *ut Epit. Livii LIV.*

T.

bello Civili classi Praefectus. *Caes. B. C. III.* 5. ad Div. VIII. 7. ejus soror Paulla Valeria divortium facit et D. Bruto nubit. *Manutius ad h. l. male appellat* P. Triarium. *Nam loci Ciceroniani, quos profert, ostendunt, eum de Cajo loqui voluisse. Nisi forte ista fuit P. soror, et locos illos male de eo accepit.*

L. TRIARIUS, Verr. I. 14. Quaestor urbanus, *a. DCLXXII.*

P. TRIARIUS, L. F. Att. IV. 16. 17. ad Q. Fr. III. 2. accusat M. Scaurum, *defendit Cicero.* v. Ascon. Arg. Or. pr. M. Scauro.

TRICIPITINUS, *e Lucretiis*, Leg. II. 4. *Lucretiae pater.*

TRIETERIDES, Nat. D. III. 23. sacra Bacchi e Niso et Thyone nati.

TRIPTOLEMUS, Her. IV. 6. Tusc. I. 41. Verr. IV. 49. *notus ille auctor et inventor agriculturae in Graecia, de quo est in fabulis.*

TRITANNUS, Fin. I. 3. Centurio viribus insignis, *de quo v. Plin. H. N. VII.* 20. *Solin. c.* 4.

TRITO, Nat. D. I. 28. II. 35. Deus marinus.

TRITOPATREUS, N. D. III. 21. Jovis et Proserpinae filius.

TROAS, ad Q. Fr. III. 6. Tragoedia Q. Ciceronis.

TROILUS, Tusc. I. 39. *Priami filius ab Achille interfectus.*

TROPHONIUS, Nat. D. III. 22. Valentis et Phoronidis filius, idem cum Mercurio ex his genito. de Div. I. 34. prope Lebadiam ei sacra fiunt; *ubi sc. notum illud antrum Trophonii fuit.* [cf. Att. VI. 2. de Trophoniana Chaeronis narratione.] *Alius ab hoc est:*

TROPHONIUS, Tusc. I. 47. aedificavit templum Delphicum: ejus votum.

[TRUCULENTUS, Comoedia Plauti, Sen. 14.]

TRYPHO, Att. III. 8. ad Div. XIII. 61. *est nomen servile.*

L. TUBERO, *ex Aeliis.* Ligar. 7. cum Cicerone una domi eruditus, post affinis, in omni vita familiaris, etc. Planc. 41. ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. Ciceronis in Asia: scripsit Historiam. Lig. 8. sortitus belli Civilis initio ex SCto Africam provinciam, quam Considius obtinuerat, cum eam a Varo jam occupatam invenisset, ad Cn. Pompejum in Macedoniam se contulit. *Restitutus est post a Caesare eum filio Quinto, de quo mox.*

P. TUBERO, *Q. F. P. N.* Or. II. 84. Africanum avunculum laudavit, scripto C. Laelii.

Q. TUBERO, *Q. F. P. N.* Muren. 36. Stoicus. Africani sororis filius, ejus perversam sapientiam in funere Africani aegre fert populus, propterea que praetura excidit. Brut. 31. in triumviratu judicavit contra avunculum Africanum: ejus orationes in Gracchum. *Ex h. l. colligit Pighius, eum Tr. pl. a. DCXX. fuisse.* cf. de Or. III. 21. ad Att. IV. 16. *De patre utriusque, L. Paulli genero, v. Plinium H. N. XXXIII.* 11. *Val. M. IV.* 4.

Q. TUBERO, L. F. Ligar. 1. sq. accusat Ligarium de vi. *In bello Civili Pompejum eum patre secutus est, post a Caesare restitutus. Cum in causa Ligariana non vicisset, ad jus Civile se contulit.*

P. TUBERTUS, *e Postumiis*, Leg. II. 23. primo Valerii Poplicolae, et deinde Menenii collega fuit. In urbe sepultus est, ejusque posteri hoc jus tenuerunt.

L. TUBULUS, *ex Hostiliis*, Fin. II. 16. Praetor, et *quidem, ut est* Att. XII. 5. L. Metello et Q. Maximo Coss. *h. e. a. U. DCXI.* pecunias capit ob res judicandas, et decreta de ea re quaestione fugit. cf. ibid. IV. 28. V. 22. Nat. D. III. 30. I. 23. Fr. Or. p. Scaur. etc. *Perizon. Triga Diss. p.* 152. *extr. credit esse nepotem*

cero tribuit. Turius *apud veteres non unus occurrit.* Q. Turius *ap. ipsum Ciceronem, alius* Turius *apud Horat. Sat. II.* 1. 49. *ubi vid. Schol. et Bentlejum.* L. Turius *a M. Catone contra Cn. Gellium defensus commemoratur apud Gellium Noct. Att. XIV.* 2. *ut Lapides taceam. Nam apud Donium IV.* 93. *est* L. Turius L. F. *etc.*

Q. TURIUS, ad Div. XII. 26. negotiator Africanus.

TURIUS Eros, ad Div. XII. 25. libertus Q. Turii.

TURPILIA, ad Div. VII. 21.

TURPIO, Att. VI, 1. sutorius.

D. TURRANIUS, Att. I. 6. homo χρηστομαθής, cum Q. Cicerone in praediis Arpinatibus est. VI. 9. cum Cicerone in Cilicia aliquandiu fuit. *Eundem hominem esse, res ipsa suspicari facit, etsi priori loco sit* Turranius, *altero* Turannius. *Nam haec nomina eadem sunt, ut et* Turanius. *Eadem varietas etiam in Lapidibus deprehenditur. Forte est ille ipse, qui commemoratur ap. Plin. H. N. III.* 1. *IX.* 8. *v. Harduin. Ind. Auctor.*

M'. TURRANIUS, Phil. XIII. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusat.

L. TURSETIUS, Phil. II. 16. ei testamentum M. Antonius subjicit.

TURULIUS, ad Div. XII. 13. Quaestor Tillii Cimbri in Bithynia.

TUSCENIUS, ad Q. Fr. I. 1. §. 6. et 2. §. 2. homo obscurus, qui de Q. Cicerone questus erat.

TUTIA, Att. XVI. 2. *nomen feminae, nescio cujus. Nam Tutia Vestalis, de qua est ap. Valer. VIII.* 1: *quae in libris fere est* Tuccia, *huc non pertinet, quod temporis ratio facile indicat. Ceterum valde arridet Corradi conjectura, qui* Julia *legendum suspicabatur, eamque intelligebat, de qua est L. XV. ult.* Tutiam *familiam autem fuisse, facile concedam. v. Drakenb. ad Liv. Epit. XX.*

TUTOR, Or. II. 64. nomen mimi veteris, oppido ridiculi.

TYMPANIS, N. D. III. 35. Tympanidis rogus. *Locus sine dubio corruptus, in quo frustra adhuc viri docti desudarunt. vid. Davisius et Buherius ad h. l.*

TYNDAREUS, Fat. 15. Clytaemnestrae pater.

TYNDARIDAE, Nat. D. II. 2. Persen victum nunciant. *ibid.* III. 5. eos Lacedaemone sepultos tradit Homerus, etc.

TYRANNIO, Att. II. 6. XII. 2. etc. *grammaticus et geographus, qui Ciceronis temporibus vixit. Acrem in reprehendendo fuisse, ex Ep.* 6. *Lib. II. intelligitur. ibid.* IV. 4. 8. reliquias bibliothecae Ciceronianae disponit et collocat. XII. 6. *argumenta scriptorum Tyrannionis, vocat* tenues θεωρίας. ad Q. Fr. II. 4. docet Cicerones pueros.

TYRUS, Nat. D. III. 23. mater Veneris Syriae. [*Tyrus* patris et *Syria* matris nomen fuisse, probabile est.]

U. V.

M. VACCUS, *e Vitruviis.* Dom. 38. ejus domus eversae area *Vacci prata* dicta, *quod Privernatium et Fundanorum dux contra Romanos fuisset, a. U. CCCCXXIV. v. Liv. VIII.* 19. 20.

VACERRA, ad Div. VII. 8. JCtus tempore Ciceronis. *Cogitabam aliquando, per jocum ita dici* Valerium JCtum.

VALENS, N. D. III. 22. Mercurii cujusdam e Phoronide pater.

A. VALENTIUS, Verr. III. 37. interpres C. Verris in Sicilia.

VALERIA tabula, Vatin. 9. ab ea dicuntur Tribuni plebis, Vatinii collegae, jussisse mitti Bibulum, quem Vatinius in vincula duci jusserat. ad Div. XIV. 2. ad eam exulis

C.

C. VALGIUS *Hippianus*, ad Div. XIII. 76. *idem est*, *qui* Q. Hippius *in eadem Epistola appellatur*. C. Valgius *dictus est a patre, qui eum adoptavit*. C. Valgium *quendam, qui de usu herbarum ad Augustum scripsit, commemorat Plin. XXV*. 2.

VALGIUS, Agrar. III. 1. P. Rulli socer, qui multos agros tempore Sullano occuparat.

C. Cn. et L. VARENI, Fr. Or. pro Vareno: *qui defensus est a Cicerone, reus inter sicarios, quod Cajum occidisset, Cneum vulnerasset*.

VARGULA, Or. II. 60. dicax homo; C. Julii Caesaris ejus, qui in libris his inducitur, amicus.

C. VARGUNTEJUS, Sull. 2. Senator, socius Catilinae, qui Ciceronem in lectulo interficere voluit.

P. VARINUS, Flacc. 19. Praetor Asiae, *a. U. DCLXXX. Appian. Civil. B. I. p.* 205. *appellat* Varinium Glabrum, *quod cognomen ei abjudicat Sigonius ad a. DCLXXX. affert Binardus ex antiqui monumenti fragmento, in quo historia belli Servilis descripta fuit ap. Murator. Thes. nov. Inscr. T. I. p.* 4.

M. VARISIDIUS, ad Div. X. 7. et 12. eques Romanus.

L. VARIUS *Cotylas*, Phil. XIII. 12. columen amicorum Antonii. Phil. VIII. 10. et 11. Legatus Antonii ad Senatum.

P. VARIUS, Att. I. 1. *videtur foenerator fuisse*.

Q. VARIUS *Hybrida, Sucronensis*, Sext. 47. seditiosus: ei restitit M. Scaurus. Orat. I. 25. homo vastus et foedus, sed eloquentia magnam gratiam consecutus. Brut. 49. 62. bonus orator. Brut. 89. sua lege damnatus est, *de qua vide Ind. Legum*. N. D. III. 33. Drusum ferro et Metellum veneno sustulit, summo cruciatu ipse periit. M. Scaur. Fr. M. Scaurum principem in proditionis crimen vocat lege sua, sed frustra. conf. *Valer. Max. III.* 7. *quem reprehendit Wesselingius V. C. Obs. I.* 11.

Q. VARIUS, Verr. II. 48. testis in Verrem. *An hic est, qui inter judices Milonianos fuit?* Mil. 27.

A. VARRO *Murena*, *e Terentiis*, ad Div. XVI. 12. amantissimus Ciceronis. *Idem occurrit* ad Div. XIII. 22. *postea Consul fuit a. U. DCCXXX.*

C. VARRO, *e Terentiis*, Brut. 19. qui in clade Cannensi cum Paullo collega cecidit, *an. U. DXXXVII. v. de eo Liv. XXII.* 25. *sq.*

C. VARRO, *e Viselliis*, Prov. Cons. 17. consobrinus Ciceronis. Verr. I. 28. Tribunus militum in Asia, Praetore C. Nerone; *cf. C. Visellius Varro.*

M. VARRO, *e Terentiis*, Brut. 56. L. Aemilium praeceptorem habuit. ad Div. XIII. 10. Quaestor M. Bruti Praetoris Galliae Cisalpinae; [Schuetz. aliique Interpp. priores hunc locum ad alium quendam Varronem referri jubent; itemque locum proxime sequentem. R.] ibid. XI. 10. ejus thesauri; *vid. Corrad. et Manut. ad h. l.* Att. XIII. 13. 16. et 18. cupit aliquid a Cicerone sibi inscribi, πολυγραφώτατος. ad Div. IX. 13. Legatus Pompeji in Hispania ulteriori. Div. I. 31. doctus homo, perterretur vaticinio cujusdam Rhodii remigis. Phil. II. 41. ejus villam occupat M. Antonius. etc. *De eo v. Plin. H. N. VII.* 30.

P. VARUS, *Attius*, Lig. 1. Africae Praetor, Africam initio belli Civilis privatus occupat, cum Italia profugisset. *vid. Caesar de bello Civ. I.* 31. *Hic est* P. Attius, Att. VII. 13.

SEXT. VARUS, ad Div. X. 32. Hispaniae Proconsul. *Incertum est, qui sit; quando Sext. Quintilium Varum Hispaniae Proconsulem fuisse nemo prodidit. vid. Manut. ad h. l.*

nus. Att. XII. 8. ejus libris aegre caret Cicero. *Hunc Vennonium ab omnibus his alium esse, et Cicerone longe antiquiorem, mihi satis certo videor ex loco de Leg. I. 2. colligere: ponit enim primo* Annales Pontificum, *deinde* Fabium, Catonem, Pisonem, Fannium, Vennonium, Antipatrum. *Post*, successere huic, *inquit*, Gellii, Clodius, Asellio, etc.

P. VENTIDIUS *Bassus*, Phil. XII. 9. ei amicus Cicero fuit, antequam se cum inimicis reipublicae conjungeret. ad Div. X. 24. 33. post praelium Mutinense se cum tribus legionibus conjungit. XI. 18. se cum Antonio conjungit ad Vada Sabatia. X. 18. Mulio *dicitur*: ejus castra despicit Cicero. Phil. XIII. 2. Antonii amicus. *Idem pluribus aliis locis memoratur. Nescio, utrum ad locum ex Epistolis ad Div. respiciat Plin. H. N. VII. 42. ubi Ciceronem auctorem esse dicit, hunc Ventidium mulionem* castrensem suffarraneum *fuisse, an vero ad alium ex Oratione, aut libro deperdito. De ejus natalibus, miraque fortuna vid. praeter Plin. l. c. Gellium Noct. Att. XV. 4. De ejus rebus gestis in Asia v. Dionem Cass. XLVIII. XLIX.*

VENULEJA, Att. XII. 24. Crassi.

VENULEJUS, Verr. III. 42. de Verris cohorte.

VENULEJUS, ad Div. XII. 30. *Legatus Calvisii, qui cum aliis quibusdam Africam absente Calvisio administrare audebat, obtinente e SCto provinciam Cornificio. Ei Lictores, ut ceteris, ademerat Cornificius, quod probat Cicero. Quaestorem provincialem fuisse a. DCCII. reperio, eodem anno, quo et Latinus et Horatius, ejusdem Calvisii Legati, Quaestores fuere.*

VENUS, Div. I. 13. Or. 2. etc. Coa, Apellis. [Verr. IV. 60. marmorea apud Cnidios.] Nat. D. III. 23. plures Veneres. Nat. D. II. 23. Lubentina. in Caecil. 17. etc. Erycina. *Ab hac dicuntur* VENERII, ibid. *h. e. servi Veneris Erycinae s. fani ejus in Erycino monte.* [Verr. III. 44.]

VERATIUS, *cognomen* Fulvii, Flacc. 20. *ubi tamen liber MS. habet* Neratius. [Sic etiam Agr. II. 25. *Neratianae* est in nonnullis Codd. pro *Veratianae.* R.]

[C. VERRES, pater, Verr. II. 39.]

C. VERRES, C. F. Verr. I. 12. Quaestor Cn. Carbonis, in Gallia, eum deserit, et pecuniam publicam avertit. *ibid.* 17. sq. Cn. Dolabellae Legatus in Cilicia, et, Quaestore Malleolo mortuo, Proquaestor. Furta et scelera in legatione perpetrata. *ibid.* 36. sq. Malleoli pecuniam avertit, nec pupillo restituit. *ibid.* 38. contra Cn. Dolabellam a M. Scauro accusatum testimonium dicit, eumque prodit. *ibid.* 40. sq. Praetor urbanus *a. U. DCLXXIX.* praeturae flagitia. *ibid.* 49. in praetura ex SCto de sartis tectis judicat. *De triennio praeturae Siculae discendum e L. III. IV. V. De artibus, quibus elabi, adjutore Hortensio, judicio et accusatori voluit*, v. Act. Verr. I. 6. 7. sq. *De tota causa lege Argumenta Verrinarum. Ab hoc dicta* Verrea. Verr. II. 25. etc. ipsius jussu, sublatis Marcelleis, in Sicilia instituta. *De exitu ejus est ap. Plinium H. N. XXXIV. 2.*

Q. VERRES, Act. Verr. I. 8. e tribu Romil. C. Verris propinquus.

VERRIUS, ad Div. IX. 20. 26. amicus Paeti et Ciceronis. ibid. XII. 14. amicus Lentuli Spintheris fil. *Manut. ad IX. 20. putat esse Verrium Flaccum illum, juris Pontificii peritum, cujus libertus fuit Verrius Flaccus Grammaticus.* T. Verrius Flaccus,

Vicin. *et* Vinic. *v. Interpr. ad Sueton. Aug.* 65.

[VICTOR, Att. XIV. 14. obscurus.]

VICTORIA, Div. I. 43. Capuae sudat. [N. D. II. 23. *Victoriolae*, III. 34.]

[VICTORIATI, v. *Ind. Lat.*]

VIDIUS, creditor Niciae, ad Div. IX. 10.

M. VIGELLIUS, Or. III. 21. a Panaetio Stoicam philosophiam didicit.

L. VILLIUS, L. F. Pomtina, Annalis, ad Div. VIII. 8. Senator; *unde* Annales *Villii dicti. v. Ind. Legg. Leges annales.*

S. VILLIUS, ad Div. II. 6. Milonis familiaris. [v. *Q. Sextilius.* R.]

[VINDULLUS, Pompeji libertus, Att. VI. 1.]

L. VINICIUS, *v. Vicinius.*

VINIUS, ad Att. II. 2. [All. scribunt: *de vino*, et antea *de oleo*, pro *de Lollio.*]

S. VIRBIUS, Cluent. 8. Larinas.

VIRGILIANUS, v. *Q. Fabius.*

C. VIRGILIUS, Planc. 40. Praetor, Q. Ciceronis collega. Siciliae Praetor eo anno, quo Cicero exulavit: noluit eum, quamvis amicum, Clodii minis territus, recipere. ad Q. Fr. I. 2. §. 2. in magna existimatione elt. ad Div. II. 9. propinquus Curionis. Att. XII. 51. XIII. 26.

C. VIRGILIUS, Prov. Conf. 4. *v. C. Virginius.*

M. VIRGILIUS, Brut. 48. frater T. Aufidii, Trib. pl. L. Sullae Imperatori diem dixit, *sc. in tribunatu a. U. DCLXVI. ut eum a profectione ad bellum Mithridaticum abstraheret. Sed Sulla, neglecto Virgilio, abiit, ut est ap. Plutarch. in Sulla p.* 458. *ubi male* Verginius *dicitur. In ipso Cicerone* Virginius *et* Virgilius *permutantur.*

C. VIRGINIUS, Prov. Conf. 4. Legatus, impedit Pisonem Calventium, ne Byzantio omnia signa auferat. *Sed Codd. habent* Virgilius, *quod recepit Graevius. Quis autem ille Virgilius sit, nescio. Nam Praetor ille Siciliae an sit, dubito, quod vix Romam rediisse potuit. cum Piso in provinciam abiret, siquidem rediit, et non eo quoque anno Siciliam obtinuit.* C. Virginium *autem reperio Tribunum plebis anno DCXC.*

A. VIRGINIUS, Lael. 27. ejus adolescentis familiaritate delectatur Laelius, ut P. Rutilii. *Fuit ergo P. Rutilii aequalis. Ceterum hanc lectionem e MSS. revocavit Langius: qui valde hic variant, et de lectione vehementer docti viri dissentiunt. vid. Gulielm. et Grut. ad h. l. item Pigh. Annal. DCXXXIV. Mihi omnem dubitationem de h. l. tollere videtur, quod ita, ut hic, junguntur ap. Pomponium de Orig. Jur.* §. 40. P. Rutilius Rufus, *et* Paullus, *quod est vitiosum pro* Aulus Virginius; *ut eorundem praeceptorum in jure civili, inprimisque P. Mucii, discipuli. cf. C. Langius ad loc. cit. et Rupert. ad Pompon. Lib. III. c.* 6.

L. VIRGINIUS, Fin. II. 20. filiam suam interficit, ne Appii Decemviri libidini dedatur. *Rem narrat Liv. III.* 44. *seqq.*

VIRGINIUS, Att. XII. 5. argentarius.

VIRIATUS, Offic. II. 11. Lusitanus, propter praedae aequabilem partitionem magnas opes habuit, quibus exercitus Imperatoresque cesserunt. Brut. 21. Viriati bellum cum Romanis.

VISCELLINUS, Lael. 11. *est* Sp. Cassius, *qui post tertium consulatum appetiti regni crimine damnatus et de Saxo Tarpejo dejectus est. v. in* Cassius. *De scriptura vocis nil certi dici potest, quando et Latini et Graecorum historicorum libri mire variant:* Viscelinus, Vul-

 se-

Ciceroni fuit. *De praenomine constat e Varrone R. R. II. 4. 12. Estne hic* Volumnius Flaccus, *qui cum mandatis ad Senatum a Bruto Mutinae obsesso mittitur, Bruti Legatus,* ad Div. XI. 12. 18.?

P. VOLUMNIUS, Cluent. 70. Senator, *qui inter judices in Cluentiana causa fuit.*

P. VOLUMNIUS Eutrapelus, Phil. XIII. 2. Antonii amicus. ad Div. VII. 32. 33. *Epistolae ad eum scriptae sunt. Ex Epistola autem* 32. *colligere licet, urbanitatem hominis non insignem udeo fuisse, sed scurrilem potius et mimicam. vid. Ind. Graec. in* Εὐτραπελία.

VOLUSIANUS, Verr. III. 21. Haruspex C. Verris. *Idem ibid. c.* 11. *dicitur* Volusius; *ut aut locus alter ex altero corrigendus, aut potius ita accipiendum sit, ut in eadem Epistola idem dicitur* Hippius *et* Hippianus, ad Div. XIII. 76.

L. VOLUSIENUS, Cluent. 70. eques Romanus. Victorius, P. Manutius corr. *Volusenus.* v. not.

VOLUSIUS, Verr. III. 11. Haruspex. *v. Volusianus.*

Cn. VOLUSIUS, Att. V. 11. *Ciceronis Quaestorem fuisse putat Manutius, quem vide. Inter comites Ciceronis fuisse, certum est. Non autem negare possum, certam mihi videri Corradi opinionem, qui pro* Cn. *censebat legendum* Q. *ut hic sit:*

Q. VOLUSIUS, Att. V. 21. *de comitibus Ciceronis in Cilicia, Praefectus, puta, aut Tribunus mil.* ad Div. V. 10. a Cicerone eloquentiam discit: *de eodem est ibid.* 20.

M. VOLUSIUS, ad Div. XVI. 12. Quaestor ex Asia rediens Ciceroni litteras affert a Tirone. *Hic est, qui postea Aedilis plebis proscriptus a Triumviris singulari fallaciae genere percussores evasit, ut commemorat Valer. Max. VII.* 3. 8.

VOPISCUS, *Julius Caesar,* Phil. XI. 5. defendente Cicerone quinquies absolutus est, sexta vice autem accusatus, damnatus est: *restitutus a Caesare Aedilis factus, postea* consulatum petit, *Antonii castra ad Mutinam sequitur. Hunc esse arbitror, cujus mentio apud Varronem R. R. I. 7. extr.*

UPIS, N. D. III. 23. pater Dianae cujusdam, *a quo et ipsa Diana* Upis *Graecis dicitur, v. e. Callimacho H. in Dian.* 204.

[URANIA MUSA, Div. I. 11.]

URIUS Jupiter, vid. *Jupiter.*

VULCANUS, N. D. I. 30. Alcamenis, claudus, Athenis. III. 21. Nili filius. III. 22. Jovis et Junonis filius.

L. VULTEJUS, Verr. III. 66. de comitibus L. Metelli in Sicilia.

T. VULTURCIUS, Catil. III. 2. socius Catilinae.

X.

XANTHIPPE, Tusc. III. 15. Socratis uxor.

XANTHIPPUS, Offic. III. 26. Lacedaemonius, quo duce M. Atilius Regulus captus est.

XENO, Att. V. 10. Epicureus Ciceronis temporibus, ab ipso et Attico diligitur. *Ab hoc alius est:*

XENO, Apollonidiensis, Att. V. 13.

XENO, Menenus, Verr. III. 22. Centuripinus.

XENO, Att. XIII. 37. *videtur esse Attici procurator.* [v. n. R.]

XENOCLES, Brut. 91. Adramytenus, rhetor Asiaticus, quocum Cicero fuit adolescens.

XENOCRATES, Acad. I. 4. Chalcedonius. Or. III. 18. Academiae nomen obtinuit, ab Aristotele nil dissensit. Off. I. 30. severissimus philosophorum et propterea

---

INDEX

INDEX
ARTIFICUM, GRAMMATICORUM, HISTORICORUM, GEOGRAPHORUM, POETARUM, MEDICORUM, JURECONSULTORUM, RHETORUM, ORATORUM, MATHEMATICORUM, PHILOSOPHORUM, QUORUM NOMINA IN CICERONIS LIBRIS OCCURRUNT.

ARTIFICES.

GRAMMATICI.

HISTORICI GRAECI.

Thucydides.
Timaeus.
Xenophon.

HISTORICI LATINI.

L. Aelius.
L. Antipater.
L. Atius. [?]
Atticus.
M. Brutus.
Q. Catulus pater.
Clodius.
L. Coelius, *eſt* Antipater.
Q. Fabius Pictor.
C. Fannius.
Cn. et Sext. Gellii.
L. Luccejus.
C. Macer.
L. Piſo.
Procilius.
C. Salluſtius Criſpus.
L. Siſenna.
L. Sulla.
Vennonius.

GEOGRAPHI.

Alexander.
Dicaearchus.
Eratoſthenes.
Hipparchus.
Serapio.
Tyrannio.

POETAE GRAECI.

[Aeſchylus.]
Alcaeus.
Alexander.
Anacreon.
Antimachus.
Antipater Sidonius.
Aratus.
Archias.
Archilochus.
Ariſtophanes.
Callimachus.
Daphitas.
Epicharmus.
Euemerus.
Euphorion.
Eupolis.
Euripides.
Heſiodus.
Hipponax.
Homerus.
Ibycus.
Menander.
Nicander.
Orpheus.
Rhinton.
Simonides.
[Sophocles.]
Steſichorus.
Theophanes.

POETAE LATINI.

L. Accius.
L. Afranius.
Aſinius Pollio.
Attilius.
Caecilius.
C. Calvus. *v. Licinius.*
Corn. Gallus. *ad Div. X.* 32.
Ennius.
A. Furius.
D. Laberius.
L. Livius Andronicus.
C. Lucilius.
T. Lucretius Carus.
Naevius.
M. Pacuvius.
Plautus.
L. Plotius.
P. Syrus.
P. Terentius.
C. Titius.
Trabea.

MEDICI.

Alexion.
Artemidorus.
Aſclapo.
Aſclepiades.
Hippocrates.
Nico.
Philippus.
A. Rupilius.

RHETORES.

Aeſchylus Cnidius.
Alcidamus.
Antipho Rhamnuſius.
Apollonius Alabandenſis.
Apollonius Molo.
Alpaſia.
Corax.
Demetrius Phalereus.
Demetrius Syrus.
Dionyſius Magnes.
Diophanes Mitylenaeus.
Hermagoras.
Hermetes.
Iſocrates.
Menecles Alabandenſis.

Menc

Menedemus.
Menelaus Marathenus.
Pamphilus.
Theodectes.
Tisias.
Xenocles.

ORATORES ET SOPHISTAE.

Aeschines Atheniensis.
Aeschines Milesius.
M. Antonius.
Calidius.
Calvus.
Charisius.
L. Crassus.
Demades.
Demetrius Phalereus.
Demochares.
Demosthenes.
S. Galba.
Gorgias Leontinus.
Gorgias, *alius*.
Hierocles Alabandensis.
Hippias.
Q. Hortensius.
Hyperides.
Lycurgus.
Lysias.
Menippus Stratonicensis.
Pericles.
Philippus.
Prodicus Chius.
Theodorus Byzantius.
Thrasymachus Chalcedonius.

JCTI.

L. Acilius.
C. Aculeo.
L. Aelius.
S. Aelius Catus.
L. Antipater.
Apulejus.
C. Aquillius Gallus.
Aterius f. Haterius.
T. Aufidius.
M. Brutus.
C. Camillus.
Cascellius.
M. Cato.
Q. Cornelius.
Ti. Coruncanius.
P. Crassus Mucianus.
C. Drusus.
Q. Fabius Labeo.
Q. Fabius Pictor.
Furius.
Hostilius.
M. Junius.
T. Juventius.
P. Mucius.
Q. Mucius Q. F.
Q. Mucius P. F.
L. Octavius Balbus.
P. Octavius Balbus.
Offilius.
S. Pompejus S. F.
Precianus.
P. Quintilius Varus.
P. Rutilius Rufus.
Serv. Sulpicius.
Trebatius Testa.
M. Tugio.
Q. Tullius Cicero.
Vacerra.
L. Valerius.
A. Virginius.
C. Visellius Varro.

MATHEMATICI.

Alexander, astrologus.
Archelaus, astrologus.
Archimedes.
Cassander, astrologus.
Euclides, geometra.
Eudoxus, astrologus.
Hipparchus, astrologus.
Meto, astrologus.
Polyaenus, geometra.
S. Pompejus, geometra.
Scylax, astronomus.
C. Sulpicius Gallus, astrologus.
L. Tarutius, astrologus.

INDEX

INDEX PHILOSOPHORUM
IN SECTAS REDACTORUM.

Ionici.

Anaxagoras.
Anaximander.
Anaximenes.
Archelaus.
Thales.

Socratici.

Aeſchines.
Antiſthenes.
Ariſtippus.
Crito.
Euclides.
Phaedo.
Plato.
Xenophon.

Cyrenaici.

Anniceris.
Antipater.
Hegeſias.
Theodorus.

Megarici.

Alexinus.
Diodorus Cronus.
Stilpo.

Eliaci et Eretriaci.

Aſclepiades.
Menedemus.

Cynicus.

Diogenes.

Academici.

a) Veteris Acad. Platonicae.

Crantor.
Crates.
Heraclides Ponticus.
Pamphilus.
Polemo.
Speuſippus.
Xenocrates.

b) mediae.

Arceſilas.
Egeſinus.
Evander.
Lacydes.

c) novae.

Aeſchines Neapolitanus.
Carneades.
Charmidas ſ. Charmadas.
Clitomachus.
Melanthius Rhodius.
Metrodorus Scepſius.

d) quartae.

Cicero.
Dio.
Heraclitus Tyrin.
Philo.
Tetrilius Rogus.

e) quintae.

Antiochus.
Ariſtus.

Peripatetici.

Ariſtoteles.
Ariſtoxenus.
Calliſthenes.
Cratippus.
Critolaus.
Demetrius Phalereus.
Dicaearchus.
Diodorus.
Hieronymus Rhodius.
Lyco.
Lyſias.
Phormio.
Theophraſtus.
Staſeas.
Strato.

Stoici.

L. Aelius.
Antipater Tyrius.
Antipater Tarſenſis.
Archidemus.
Ariſto.
Athenodorus.
C. Bloſſius.
Boëthus.
M. Brutus.
M. Cato.
Chryſippus.
Cleanthes.
Dardanus.
Dio.
Diodotus.
Diogenes Babyl.
Dionyſius Heracleotes.
Dionyſius, *alius.*
Hecato Rhodius.

Heril-

TAB. I.

PHERECYDES Physicus
Praeceptor
Thaletis *et* Pythagorae

- **THALES** a quo **IONICI**
  - **SOCRATES**
    - **ANTISTHENES** a quo **CYNICI**
      - **STOICI** Zeno
    - **EUCLIDES** a quo **MEGARICI**
    - **PLATO** a quo α) **ACADEMIA**
      - 1. **VETUS** Speusippus, Xenocrates, Polemo, Crates, Crantor
      - 2. **MEDIA** Arcesilas, Lacydes, Evander, Egesinus
      - 3. **NOVA** Carneades, Clitomachus
      - 4. **QUARTA** Philo
      - 5. **QUINTA** Antiochus
    - β) **LYCEUM** s. **PERIPATETICI** Aristoteles.
    - **PHAEDO** a quo **ELIACI**
      - **ERETRIACI**
    - **ARISTIPPUS** a quo **CYRENAICI**
      - **ANNICERII**
        - **HEGESIACI**
          - **THEODORII**

PYTHAGORAS Tab. II.

TAB. II.

TAB. II.

PYTHAGORAS

a quo

ITALICI

1. PYTHAGOREI	2. HERACLITEI	3. ELEATICI	4. SCEPTICI
	Heraclitus	Xenophanes	Pyrrho
		DEMOCRITICI	
		Democritus	
		EPICUREI	
		Epicurus	

INDEX

INDEX LATINITATIS.

A.

III. 64. ne res ab eo *abiret: de auctionibus, in quibus abire res ab eo dicitur, qui a plus licitantibus vincitur, ut pervenire ad ipsum res non possit.*

ABHORREO, pro *discrepo.* ad Div. I. 9. a communibus praeceptis *abhorret* liber. *Or. I. 18. *abhorreat* a sensibus nostris oratio: *de disputatione philosophi Stoici, quam non concoquebat.* **abesse, vel potius liberari, vel liberum esse.* Coel. 4. *abhorrere* a suspicione. **minus idoneum esse.* nostra aetas (i. e. *senilis*) a castris *abhorret*, Att. XIV. 19.

ABJECTUS. *de iis, qui in magno metu sunt, perculsi terrore.* Catil. III. 5. recitatis literis debilitatus et *abjectus.* ib. IV. 2. *abjecta* metu filia. **de his, qui ita fracti sunt, ut metuendi non sint. Sic* Catil. II. 1. *Catilina* abjectus *dicitur.* IV. 10. *abjecta* multitudo inimicorum. *Comicorum senarii sunt *abjecti*, i. e. *negligentius et cum magna licentia compositi.* Or. 55.

ABJICIO. Or. 59. ponendus est ambitus, non *abjiciendus.* ponitur, *cum est numerosus*, abjicitur, *cum non est, sed ut quodque verbum primum in buccam venit, ita pronunciatur.* Simile illud Or. III. 26. *abjicere* versum, de actore versum negligenter pronunciante. *Att. XVI. 5. ea judices illum *abjecisse.* i. e. *deposuisse, de vitiis.* *Att. III. 19. vitam *abjicere*, i. e. *interficere se.* **reprimere, refellere.* ad Div. X. 12. quanta contentione intercessorem *abjecerim. add. in Frango.* **extenuare, minuere*, opp. augere. Or. III. 26. ad extenuandum atque *abjiciendum.*

ABJUDICO. Act. I. in Verr. 5. nulla res ab eo *abjudicaretur.* i. e. *judicio auferretur.* *Or. II. 24. ubi plus mali quam boni reperio, id totum *abjudico* atque ejicio, *sc. ex oratione mea.*

ABLUO. Tusc. IV. 28. perturbatio animi placatione *abluatur.*

ABNUO. *nego.* Leg. I. 14. *abnuit*, a se commissum esse facinus.

ABRADO. Caecin. 7. posteaquam videt, nil se *abradere* ab Caecina posse. i. e. *precibus aliisque artibus nil pecuniae auferre posse.*

ABRIPIO. Verr. V. 12. etiamsi natura a parentis similitudine *abriperet.*

ABRUPTIO. Att. XI. 3. *de divortio.*

ABROGO, are. *dicuntur magistratus Rom. cum agunt cum populo et ferunt ad populum, ut, quod ante jusserat, rogatus, lege, tollat.* Q. Fr. II. 3. Cato legem promulgavit de *abrogando* Lentuli *imperio.* hinc illud: *abrogare* fidem alicui: h. e. *habendam non putare et similia.*

ABSCISSIO, *figura rhetorica*, qua, cum coepimus aliquid dicere, praecidimus. Herenn. IV. 54.

ABSOLVO. Verr. II. 8. *absolvit* eum Veneri, sibi condemnat. i. e. *decernit, hereditatem Veneri non esse commissam, sed cogit tamen sibi dare, ne condemnet.* *Rosc. C. 12. a Fannio judicio se *absolvat.* i. e. *curet, ne possit in judicium vocari, propterea, quod cum eo non deciderit.*

ABSOLUTIO. Inv. I. 22. *quid sit?* ibid. 30. ut ad inventionem argumenti *absolutio* etiam argumentandi adjungeretur.

ABSOLUTUS. Inv. 11. *absoluta* constitutio est, quae ipsa in se continet juris et injuriae quaestionem. Or. III, 49. *absoluta* conversio, *plena periodus omnibus partibus*, etc. Part. Or. 27. causa *absoluta, est conficiens sine alterius adjumento.* *Planc. 31. *absolutae* sunt preces tuae. i. e. *nil amplius valent. Sed Graev. cum Manutio malebat:* obsoletae.

ABSOLUTE. Or. 51. *absolute* concludere orationem. i. e. *quam numerosissime finire.* Fin. III. 7. *absolute vivere*, i. e. *beatissime.*

ABSORBEO. Sext. 6. tribunatus *absorbet* orationem meam. *non finit, me de ceteris rebus loqui.* Brut. 81. *absorbuit* eum aestus gloriae. i. e. *transversum egit, ad consilia prava et violenta impulit.*

AB-

ABSUM. Sull. 5. *abesse* alicui, i. e. *non defendere* causam ejus. *Somn. Scip. 11. absens *est*, *non petens magistratum.* Nam Africanus, de quo *ibi sermo*, *interfuit Comitiis istis*, *sed non petiit. vid. Pigh. ad a. DCXIX. et Drakenb. ad Liv. IV. 42. 1. X. 22. 9.* *Or. 68. tantum *abest*, *ne enervetur* oratio, *ut etc.*

ABSURDUS. Div. I. 9. *absurdus* sonus, *de ranis.* Or. II. 20. *de oratore malo.*

ABUNDANTER. Or. III. 14. II. 35. *abundanter* dicere. i. e. *copiose.* Top. 10. aliis disputationibus *abundantius* occurrunt, aliis *angustius.*

ABUSUS. Top. 4. Usus, non *abusus*, legatus est, *quo res consumitur*, *ut vinum, oleum.*

ABUTI. *in bonam partem.* Verr. V. 48. *extr.* libertate, quam sociis dedistis, abusus est.

AC. ad Div. XV. 11. *post* cum, *pro* tum. *sequente vocali*, *aut alia litera durius sonante.* Mil. 12. ac instrumentum. *sed Burm. in MS. Leidensi reperit* atque. *vid. ad Suet. Caes.* 26. Nat. D. III. 33. ac Apollodorus: *sed meliores edd.* at. Verr. III. 5. ac criminum. ad Div. XII. 7. ac gloriae.

ACCEDO. Or. I. 9. ad rempublicam *accedere.* i. e. *magistratus petere.* *Hinc* Verr. I. 12. ad magistratus remque publ. *accedere.* *fit autem prima accessio ad rempubl. petitione quaesturae. Ubi autem sermo est de Graecis, significat, vel ducem belli primum fieri, vel initium facere apud populum de rep. dicendi.* vid. *Respublica.* *dicitur etiam de febrili paroxysmo.* Att. VII. 2. *accedere* alteram leviorem, intell. *febrim. v. Cuper. Obs. II.* 15. *Verr. III. 40. *accedere* ad vectigalia, *dicuntur, qui ea redimere volunt, quod faciunt publicani. v. Gron. ad Sen. Ep.* 101. *cui simile est illud* Phil. II. 26. *accedere* ad scelus sectionis. *Verr. III. 28. *accedere* ad conditiones ejus et pactiones. *ea conditione pacisci*, *qua ipse voluit*, *quamvis valde iniqua.* *Verr. II. 38. *accedere* ad causam, *suscipere, de actore.* *accedere *in* regnum, Pis. 22. *sequente* ut. Or. II. 48. ad Div. X. 21. Cato 16.

ACCENSUS. Verr. I. 28. etc. *publicus minister magistratuum, similis Viatori: de quo genere vid. Salmas. Mil. Rom. c.* 14. 15. *Fabrett. Inscr. c.* 6. *p.* 433.

ACCESSIO. Rabir. Post. 11. *accessio* decumae, *pro compendio.* *Verr. II. 53. accessiones *dicuntur, cum quis tamquam interpres et internuncius crebro ad homines accedit*, h. l. *pretii postulandi causa*, *et de pretio cum iis agendi.* *Acad. IV. 35. *accessio* definitionis, *est determinatio*, *ut recentiores vocant*, *quae adjicitur*, *ut absoluta sit definitio.* cf. Fin. II. 13. *Verr. III. 52. *accessiones* numorum. mox dicuntur *corollaria numorum.*

ACCESSUS. ad Div. IX. 14. *accessus* ad causam, *est ratio*, *qua in oratione sensim aggredimur agere id*, *cujus causa suscepta erat oratio.*

ACCENDO, *pro augeo*, *acuo.* Or. I. 25. praeclare enim se res habeat, si haec *accendi* aut commoveri possint: *de ingenio et memoria*, *quae dari arte non possunt*, *sed acui et augeri.*

ACCIDO. Prov. Cons. 14. res *accisae*: i. e. *tenues*, *imminutae calamitatibus.*

ACCIDO. Verr. IV. 1. ad animum oculosque *accidit.* cf. ad Att. III. 20. Vatin. 2. honorificum ad aures *accidit.* cf. Sext. 50. Verr. IV. 60. mirum quendam dolorem *accidere* iis. Sic Verr. I. 2. perniciem accidere, ut vult Ruhnkenius V. C. ad Rutil. de Fig. p. 3. bene, ut opinor. Mil. 22. 36. si quid ipsi *accidat*, i. e. *si condemnetur, per εὐφημίαν.* Att. I. 14. *accidere* alicui ad pedes. *in Caecil. 1. tempus *accidisset.*

ACCIO, ire. Fin. V. 31. nisi ea voluptatem *acciret*, i. e. *afferret, efficeret.*

ACCIPIO, pro *capere, percipere.* Verr. III. 13. ſenſum oculis animoque *accipere.* Q. F. III. 8. ex epiſtola *accepi* voluptatem. Div. II. 3. ſenſu *accipere.* cf. ad Div. XV. 21. * *intelligere.* Nat. D. III. 1. quae parum *accepi.* * *tractare.* Tuſc. IV. 36. quo te modo *accepiſſem*, niſi iratus eſſem. *judicatum ſolvi *ſatis accipere, opponitur ei, qui ſatisdat.* v. *in Satisdare.* * Verr. III. 22. *accipere* judicium. ſich einlaſſen, *velle cum eo, qui nos provocat, et adducit in judicium, experiri, et ſuam cauſam defendere.* **diſcere.* Or. I. 25. et ſi quis eſt, qui haec arte *accipi* poſſe putet. * *exigere.* Verr. III. 60. jubet magiſtratus Siculos *accipere* decumas. ibid. 36. publice accipere decumas. i. e. *redimere nomine civitatis.* **probare ſignificat fere in his:* Att. I. 14. *accipere* rogationem. *etc.* v. *Rogatio.* *Brut. 14. Appius Conſules de plebe non *accipiebat*, *quod dicitur ap. Liv. IX.* 46. accipere nomen, *et eſt, judicare alicujus petitionem legitimam, et ad petendum admittere.* *Divin. I. 46. *accipio* omen. *eſt formula, qua utebantur, omine bono oblato.* *Att. VI. 1. *accipiam* dolorem: *mihi illum iraſci feram, patiar.* **acceptum, vel in acceptum* ferre *et* referre alicui, *eſt in tabulis ſcribere, nos aliquid ab aliquo accepiſſe pecuniae.* v. Verr. I. 36. 57. etc. *Coel. 22. ſevere *accipere.* **de magiſtris et diſcipulis.* Fat. 2. te flagrantiſſimum *accipium.* ſc. *in diſciplinam.*

ACCLAMATIO. *dicitur non ſolum in bonam, ſed etiam in malam partem.* ad Qu. Fr. II. 1. maxima *acclamatione* Senatus, i. e. *reclamante Senatu.*

ACCOLA. *pro vicino, qui in eodem agro, oppido habitat.* Verr. IV. 50. *accolae* Cereris.

ACCOMMODO. Off. I. 21. *accommodare* ſe ad rempubl. i. e. *accedere ad remp.* Orat. 7. *accommodare* vim ſuam ad eloquentiam: *ſtudere eloquent.* Roſc. Am. 35. *accommodare* jusjurandum ſuum ad alicujus teſtimonium: *de judicibus invidioſe, cum teſtibus incertis et nullius fidei credunt, et ex eorum teſtimoniis pronunciant.* *pro *commodare.* ad Div. XIII. 2. id ei de habitatione *accommodes.* * *aliquid ex alio concludere.* N. D. II. 17.

ACCOMMODATIO. Verr. III. 82. ex liberalitate atque ex *accommodatione* magiſtratuum conſuetudo aeſtimandi introducta eſt. *quod commodis aratorum noluerunt adverſari, cum id ſine ſuo incommodo fieri poſſet.*

ACCREDERE. Att. VI. 2.

ACCRETIO. Tuſc. I. 28. *accretio* et diminutio luminis.

ACCURATE. ad Div. XIII. 10. etc. *accurate* ſcriptae literae *dicuntur, quibus aliquem valde, multis rationibus commemorandis, commendamus.*

ACCURATIO. Brut. 67. *accuratio* veteratoria.

ACCURATUS. Att. XIII. 45. ad quem *accuratiſſimas* literas dedi. h. e. *cui rem diligenter mandavi literis.*

ACCUSABILIS, turpitudo. Tuſc. IV. 35.

ACCUSATIO. Verr. I. 1. comparare et conſtituere *accuſationem.* h. e. *ea omnia facere, quae ad accuſationem firmam pertinent.*

ACCUSATOR, *eſt proprie in cauſa publica, in privata autem* petitor. Quint. 13. *diſerte* accuſator *opponitur* petitori. *Sed interdum tamen etiam pro petitore dicitur.* Partit. Or. 32. *accuſatori* haec duo prima ſunt: ſed *accuſatorem* pro omni actore et petitore appello. * Verr. II. 1. firmus *accuſator; qui nil timet.* Roſc. Am. 19. *accuſator* certus. v. *Certus.*

ACER. Brut. 72. *acerrimus* aeſtimator. i. e. *perſpicaciſſimus*, vel *digniſſimus.* Off. I. 4. ſi *acres* ac diligentes eſſe volumus - - magna ſaepe intelligemus ex parvis. Flacc. 19. civitas *acerrima.* v. *not.* Roſc. Am. 5. *acria* ac ſevera judicia.

dicia. ib. 20. *acres* canes; *qui omnes allatrant.*

ACERBE. Verr. II. 19. *acerbe* diripere bona. h. e. *ita ut nihil relinquatur.* Tusc. I. 89. ab hoc *acerbius* exegit natura, quod debebat. Phil. I. 4. *acerbe* cogebar in Senatum: i. *e. vi, minis.* Att. XI. 1. *acerbissime* afflictor de rebus domesticis.

ACERBITAS. ad Q. Fr. I. 1. §. 13. *acerbitas* naturae, *de iracundia.* *nimia severitas.* de Sen. 18. severitatem probo - *acerbitatem* nullo modo. *odium.* Off. I. 25. dissensio sine *acerbitate.* Verr. IV. 30. nomen odio et *acerbitati* est. *miseria, calamitas.* ad Div. II. 16. *acerbitas* haec omnibus impendere videtur. ibid. *acerbitatem* a rep. privatis incommodis redimere. Planc. 42. *acerbitates* meae, *de exilio.* *crudelitas.* Verr. I. 27. in tanta vi atque *acerbitate* versari. Arch. 12. *de judicibus, qui innocentem et indignum condemnant.* Phil. XII. 11. cujus *acerbitas* morum immanitasque naturae.

ACERBUS. *eleganter de eo, qui in exigendo labore, usura, mercede, aut alia quacunque re nimis durus est, nihil, neque de tempore, neque de re remittit.* Att. VI. 1. *acerbissimi* foeneratores. Balb. 5. *acerbissima* diligentia. v. in *Acerbe.* *crudelis.* Verr. V. 58. mors *acerba.* Cluent. 13. *acerba* natura. Prov. Cons. 14. res *acerbae.* i. e. *nondum plane compositae et pacatae.*

ACERRA. Leg. II. 24. *est thuribulum.*

ACERVALIS. Div. II. 4. *soriten interpretatur* acervalem.

ACERVATIM. Or. 25. *acervatim* multa frequentare, *sc. in eadem complexione verborum: est generis dicendi ampli et magnifici.*

ACIPENSER. Fin. II. 8. etc. *genus piscis, quod in deliciis Rom. erat, magnoque pretio vendebatur. De eo multa Intt. Horat. II. 2. 47. Salmas. ad Solin. p. 940. add. Plin. IX. 17.*

ACQUIESCO. *gaudeo, delector.* Mil. 37. qui morte ejus *acquiescunt.* Lael. 27. senes adolescentum caritate acquiescunt.

ACQUIRERE. Catil. II. 8. de possessione detrahere, *acquirere* ad fidem.

ACRATOPHORUM. Fin. III. 4. *genus vasis vinarii, cujus mentio etiam ap. Varr. R. R. 85. v. Pollux VI.* 6.

ACREDULA. Divin. I. 8. est ulula, *ut ostendit Salmas. ad Solin. p. m.* 972. B. *Alii ranam putant.*

ACRICULUS. Tusc. III. 17. *acriculus* senex Zeno, *qui facile irascebatur.*

ACRIMONIA. Act. I. 17. in Verr. *acrimonia* patris ad resistendum.

ACRITER. Att. X. 16. *acerrime* adservare consilium. *diligentissime tegere.*

ACROAMATA. *Sunt homines, qui cantu, dictis exhilarant convivas, etc. Iis corollaria data in conviviis patet ex Verr. IV.* 22. *Mentio eorum* Sext. 54. *ubi v. Manut.* Arch. 9. *cf. Suet. Aug.* 74. *ubi v. Excursum nostrum.*

ACROASIS. Att. XV. 17. literae sic εἰπινῶς scriptae, ut eas vel in *acroasi* audeam legere. h. e. in coetu hominum doctorum: *ubi nihil dici debet, nisi quod elegans et elaboratum sit.*

ACTAE *commemorantur inter instrumenta voluptatis, propter earum amoenitatem.* Coel. 15. Att. XIV. 8. in *actis* esse, i. e. *praediis maritimis, s. in territoriis in litore amoeno positis, ut Verris in litore Siciliae.*

ACTIO. *Magistratuum actiones sunt, aut leges, ad populum latae, aut SCta, quae iis referentibus ad Senatum facta sunt: Hoc sensu commemorantur actiones tribunitiae, consulares,* etc. v. c. ad Div. I. 9. Dom. 9. 13. *Senatorum autem actiones sunt sententiae in Senatu dictae, in quas SCta facta sunt, aut quibus im-*

reddere. Or. III. 30. *acuere* linguam. ib. I. 20. intelligendi prudentiam *acuere*. cf. ibid. 25. *cautiorem reddere, monendo etc*. Rosc. A. 38. illum *acuere*, hos fallere. * *intendere ingenii, prudentiae nervos*. Att. II. 7. *acuerunt* me ad excogitandam etc.

ACUTE. ad Div. XV. 21. *acute movebatur*. i. e. *insigni ingenio erat, crebris et acutis sententiis abundabat*. Or. I. 21. *acute* dicere, *refertur ad sententias, et est philosophorum; subtiliter*, etc.

ACUTUS. Or. I. 25. *acutus* ad excogitandum: i. e. *solers, celer, subtilis*.

ACUTULUS. Nat. D. III. 7. Zenonis *acutulae* conclusiones, i. e. *contortae, exiles*, etc. *quae cum audiuntur, nihil contra dici posse videtur, ceterum animum non movent*. v. Tusc. V. 5.

AD. *eleganter post adjectiva*. v. c. Nat. D. II. 62. *ad* rationem sollertiamque praestantior. Dom. 32. illustrius *ad* laudem. Catil. I. 5. quod est lenius *ad* severitatem. ad Div. III. 11. viri insignis *ad* laudem. Leg. II. 14. *ad veritatem* admirabile. v. not. ad N. D. I. 1. Catil. III. 4. annus fatalis *ad* interitum. *item post substantiva*: Tusc. III. 5. mentis *ad* omnia capacitas. * *in comparatione*. Leg. I. 2. nihil *ad* Coelium etc. * *in*. ad Div. XI. 18. *ad* omnia templa supplicatio. Verr. I. 1. adesse *ad* judicium. * *apud*. Att. X. 4. fuit *ad* me diu. * *erga*. Rosc. A. 40. *ad* alienos tectum esse. * ad Div. X. 8. certans *ad* officia. i. e. *officiis*. * Att. XVI. 6. *ad* diem solvere. *die constituta*. * Qu. Fr. II. 13. *ad* numerum judices habere, i. e. *numerum justum judicum*. * Lael. 5. non fuisse sapientes *ad* eorum normam. * Quint. 4. quid iis *ad* denarium solveretur. i. e. *denariis, si nummi peregrini cum denariis compararentur. De re vid. Gron. Pec. Vet. III*. 10. * *contra*. ad Div. IV. 16. animus obduruit *ad* dolorem novum. * *quantum ad*. Cluent. 70. nihil ad similitudinem hominis praeter formam reservavit. * *circiter*. Cluent. 40. annos *ad* quinquaginta natus. *v. Gronov. de Pec. Vet. I*. 7. * Fat. 2. ponere, *ad* quod te audiam, i. e. *de quo*. * HS ↀ *ad libellam* sibi deberi. *neque plus neque minus, quam* ↀ, *ut ne libella desit ne superet*.

ADAEQUO. Qu. Fr. II. 6. Senatorum urna copiose absolvit, equitum *adaequavit*: i. e. *pares absolventium et condemnantium sententias habuit*.

ADDICERE. *in auctionibus et emtionibus, est ei tradere rem, qui ceteros licitatores vicit*. Verr. I. 55. Rabir. Post. 17. *addici* nummo sestertio velit. *Ceterum* nummo addicere *vulgo de his venditionibus dicebant, quae instar donationis essent, ut ostendit Salmas. de Usur*. c. 13. *p*. 366. * *de debitoribus, qui, cum solvere non possunt, creditori traduntur*. Sext. 17. *de creditore, cum debitor pecunia consequitur, ut ei solvere ne cogatur*. Pison. 35. *hinc* Quinct. 30. cupiditati *addicere* aliquem, *est condemnare, pro lubidine petitoris aut accusatoris*. Sen. p. Red. 7. *addicere* fortunas civis optime meriti, *sc. libidini Clodii, potestati ejus permittere, ut ea sunt in potestate nostra, quae a nobis emta sunt, aut potius, ut est debitor judicio nobis addictus: de quo genere addictorum v. Salmas. Mod. usur*. c. 18.

ADDICTUS. Rosc. Com. 14. *addictus* erat *tibi*, h. e. *condemnatus, ut tibi solveret pecuniam, quam petieras*. Flacc. 20. cum judicatum non faceret, *addictus* Hermippo et ab hoc ductus est. ad Div. VII. 24. *addictus* Hipponacteo praeconio, h. e. *infamiae addictus traditusque est, Calvo quasi praecone, eoque ejusmodi, qualis Hipponax fuit, qui Anthermum et Bupalum versibus suis infamiae tradidit*. Verr. II. 32. pretio *addictam* habere fidem, i. e. *corruptum esse*. Phil. II. 21. vendita atque *addicta* sententia.

de iis suspicari, qui praedam habent. * In Caecil. 4. Marcellorum nomini tota provincia *adjuncta est: in eorum patrocinio est.*

ADJUNCTIO. *conditio, exceptio.* Inv. II. 57. quasdam esse cum *adjunctione* necessitudines, quasdam simplices et absolutas. etc. * *oratoria quaedam exornatio.* Heren. IV. 27.

ADJUNCTOR Galliae, ad Att. VIII. 3.

ADJUNCTUS. Cluent. 10. quae *adjunctiora* huic causae sunt.

ADJUNCTUM. *vox dialectica, de qua vid.* Top. 11.

ADMINISTER victus. pro *minister.* Rosc. A. 28.

ADMINISTRARE pro *ministrare.* Verr. V. 4.

ADMINISTRATOR. Tusc. V. 22. *edd. vett. pro minister.*

ADMIRABILIS. *in partem deteriorem.* Phil. III. 7. *admirabilis* impudentia. * Admirabilia. Fin. IV. 27. *παράδοξα Stoica.*

ADMIRARI. *in partem deteriorem.* Off. II. 16. quia has pecuniarum effusiones non *admiremur.* Fin. I. 2. hoc primum est, *in quo admirer.* cf. N. D. II. 48. Mur. 19. quid *admirer de* multitudine.

ADMISCERI. N. D. II. 10. aër multo calore *admistus est. add. Admixtus.*

ADMISSARIUS. *intell. equus.* Pis. 28. *Piso* admissarius *dicitur propter libidines.* v. *Budaeus ad Pand. p. m.* 293.

ADMISSUM. *subst. peccatum, facinus.* Partit. Or. 35.

ADMIXTUS. Tusc. I. 29. nihil est in animis *admixtum. opponitur* simplici. v. in *Simplex.*

ADMODUM. *plane.* Brut. 55. literarum *admodum* nil sciebat. * Leg. III. 11. scis, frater, solere in hujusmodi sermone, ut transiri alio possit, ADMODUM dici. *verbum assentientis. Nam addit Quintus:* Non equidem assentiar. * Phil. V. 17. majores nostri, veteres illi *admodum* antiqui.

ADMOVEO. Brut. 54. *admovere* orationem sensibus. i. e. *facere, ut vim sentiant auditores.*

ADMURMURATIO. *in irrisione.* Verr. IV. 12. V. 16.

ADOLESCENS. *de homine* 40 *annorum*, in Caecil. 9. M. Caecilium fratrem tuum, lectissimum atque ornatissimum *adolescentem. Erat autem Praetor designatus.* Phil. II. 46. *se* adolescentem *vocat, loquens de consulatu suo.* Catil. I. 8. Senatorem Sextium in Senatu *adolescentem* dedit.

ADOPTARE. Brut. 19. qui hunc minorem Scipionem *a* Paullo *adoptavit.*

ADOPTATUS. ad Div. XVI. 21. adventus *adoptatissimus. Sic edere coepit Victorius; sed vid. notam nostram ad h. l.*

ADPROMITTO. Rosc. A. 9. cum ita futurum T. Roscius *adpromitteret.* i. e. *promitteret insuper, quae Chrysogonus promitteret, futura; unde ap. JCtos* adpromissores, *de quibus v. Salmas. de Mod. usur. p.* 709.

ADREPO. Verr. III. 68. *adrepere* ad amicitiam. *paullatim se insinuare in amicitiam. etc.*

ADSCENSUS. Planc. 25. multis in virtute *adscensus.*

ADSCISCO. Dom. 36. *adsciscere* laudem, sapientiam.

ADSCRIBO. de Leg. I. 6. me quoque *adscribe* fratris sententiae. Rabir. P. 1. *adscribat* ad suum judicium meam sententiam. Phil. II. 32. *adscribere* perfidiae alicujus suam voluntatem.

ADSCRIPTIO. Caecin. 33. *significat id, quod adscriptum est, ut exceptio.*

ADSCRIPTICIUS. N. D. III. 15. novi et *adscripticii* cives.

ADSCRIPTOR. Sen. p. Red. 4. *adscriptor* in me restituendo. i. e. *qui auctori restitutionis meae assensus est.* Agr. II. 9. *adscriptores* legis, *sunt approbatores e collegio tribunitio, qui una cum Rullo ferendam statuerant.*

ADSPERGO. ad Div. VI. 6. leviter *adspersus.* i. e. *perstrictus.*

AD-

ADUMBRATUS. *falsus, fictus.* Sull. 18. *adumbratum* indicium. Fin. V. 24. *adumbrata* opinio. * *adumbrata dicuntur, quae speciem alicujus rei habent, neque tamen sunt. Ducta metaphora ex pictoria et statuaria.* Tusc. III. 2. *adumbrata* imago gloriae. Coel. 5. non expressa signa, sed *adumbrata* virtutum. Verr. III. 33. *adumbratus* vir Pippae, sc. *quia Verri uxorem suam permittebat.* N. D. I. 27. *adumbrati* Dii *dicuntur Dii Epicurei, quia non corpus habent, sed quasi corpus.* * *inchoatus.* Leg. I. 22. *adumbratae* intelligentiae *dicuntur, notitiae innatae,* προλήψεις.

ADVOCARE. est in sensu forensi 1) *rogare amicos, ut nobiscum deliberent de re aliqua, in primis de lite, quo sensu* advocati Quint. 12. *dicuntur.* 2) rogare *aliquem, ut in consilio nobis adsit: de judice.* Sic Quinct. 1. quos tibi, Aquilli, *advocasti.* 3) *amicus actoris aut rei dicitur* advocare, *cum convocat, quibuscum de causa deliberet, ut juvare partes amici possit.* Cluent. 19. Oppianicus in judicio Scamandri aderat frequens, *advocabat,* omni studio gratiaque pugnabat.

ADVOCATIO. *coetus advocatorum.* Quinct. 14. Rosc. C. 5. Verr. I. 49. Caecin. 15. Sull. 29. etc. * *Certum temporis spatium, quo opus est, ut advocare possimus, eine Frist.* ad Div. VII. 11. *advocationes* binas postulare.

ADVOCATUS. *dicitur amicus, quem vocamus ad nos, ut cum consulamus de controversiis nostris, quique honoris causa in judicio in subselliis nostris sedet, aut nobiscum in rem praesentem venit.* vid. Off. I. 10. Quinct. 8. Or. II. 47. *Philipp. I. 7. armatos homines, quos in Senatum induxerat, Antonius Consul *advocatos* vocat: vellem adesset sine *advocatis.*

ADVOLARE. *cum accus.* ad Att. I. 14. *advolat* rostra Cato.

ADURERE. *pro comburere.* Tusc. V. 27.

ADUSTUS. Att. V. 20. *adustus* incendio Plaetoriano *dicitur, *qui in alterius judicio notam aliquam abstulit, tamquam, qui judicio de repetundis ex hoc capite legis accusatur:* AD QUOS EA PECUNIA PERVENERIT. *nisi legendum* ambustus.

AEDILIS. *magistratus municipalis.* ad Div. XIII. 11. hoc anno *Aedilem* filium meum fieri volui -- is enim est magistratus in nostro municipio.

AEDILITIUS. Brut. 28. *dicitur, qui Aedilis fuit.* ad Qu. Fr. I. 1. §. 9. vectigal *Aedilitiorum,* sc. *ludorum; pecunia, quae in provinciis* ad ludos *pro Aedilibus exigebatur. vid. in* Vectigal.

AEGER. *pro aegrotus.* ad Att. VI. 1. *extr.* N. D. II. 12. *aegri* et corpore et animo.

AEGRIMONIA. Att. XII. 38. *aegritudo.*

AEMULUS. Verr. V. 31. *pro rivali, adultero.*

AEQUABILIS. *qui eandem ubique rationem tenet, semper est idem.* Tusc. II. 27. *Jus *aequabile,* in quo omnes ejusdem conditionis sunt, nihil gratiae, divitiis, etc. tribuitur. Inv. I. 11. 58.

AEQUABILITAS. *jus aequum.* Or. I. 42. II. 52. * Or. II. 58. cum *aequabilitate* facere. i. e. *aequabilem se hominibus praestare.*

AEQUALITAS. Lael. 5. *est ea virtus, quae et civilitas dicitur, cum aequo jure cum omnibus vivimus, omnes nobis aequales putamus, nihil nobis praecipuum petimus.*

AEQUALITER. Orat. 58. *aequaliter* ingredi et constanter, *dicitur oratio numerosa, quae non mox fluens et lenis, mox hiulca et aspera est.*

AEQUARE. sortes aequare. v. in *Sortes.*

AEQUE cum. Fin. IV. 24. 27.

AEQUI-

aliis, ac sumerentur, tamquam valetudinem rectam, divitias, honores, etc. Fin. III. 10. 6. Acad. I. 10. Fin. III. 13.

AESTIMO. Fin. III. 3. magno *aestimanda.* Fin. IV. 23. nonnihilo *aestimandum* sit. * *aestimare* frumentum. Pis. 35. Verr. I. 38. etc. v. *Aestimatio.*

AETAS. *pro adolescentia.* Off. II. 13. tua tamen *aetas* incidit in id bellum. *Sic interpretatur Broukh. ad Prop. I.* 6. 21.

AFFECTIO. Rosc. Am. 48. quod *affectet* iter, videbis, i. e. *qua ratione uti velit.*

AFFECTIO. Fat. 4. astrorum *affectio.* Div. II. 47. coeli *affectio est, quam vulgo* constellationem *vocamus.* * Top. 18. *affectio* quaedam ad res aliquas, *in comparandis rebus cernitur, et est hujusmodi;* principum commoda majora quam reliquorum; quae jucundiora, quae pluribus probata, etc. * Inv. I. 25. *affectio* est, animi, aut corporis ex tempore, aliqua de causa commutatio, ut laetitia, cupiditas, morbus, etc. Fin. III. 20. *affectio* animi, *dicitur de naturali illa ratione humani animi, qua bene aliis consulendum, suos amandos putat, solitudinem fugit, etc.*

AFFECTUS, ûs. Tusc. V. 16. qualis cujusque animi *affectus* esset: *habitus, adfectio, status.*

AFFECTUS. Div. II. 47. quomodo *affecto* coelo, etc. i. e. *qua constellatione.* v. *Affectio.* * *affectum dicitur de eo, quod coeptum est et jam ex parte profligatum.* Prov. Cons. 8. affectum *bellum et paene* confectum. * *dicitur etiam quicquid afflictum, debilitatum est. etc.* Or. I. 45. Verr. IV. 43. aetas *affecta.* Or. III. 18. *affectus* senectute. Verr. III. 18. *affecta* Sicilia. ad Div. V. 13. ita *affectum,* ut deletum extinctumque fateare. ibid. 20. nunc sic *affecti* sunt, etc. * de *animi perturbationibus.* Att. XII. 32. graviter *affectus.* * *tractatus.* Verr. IV. 67. ut abs te *affecta* est, ita in te animatam videmus. * *significat statum rei quemcunque.* Fin. I. 11. manus tua sic *affecta, de manu extensa.* Tusc. III. 9. manus recte *affecta.* Part. Or. 23. quidam animi habitus sic *affecti* et constituti. * Top. 2. res, quae quodammodo *affectae* sunt ad id, de quo quaeritur. i. e. *ad eam referuntur aliqua ratione, ei junctae, ut conjugata, genus, simile, differens, contrarium, adjunctum, antecedens, etc.* cf. c. 3. * *in bonam partem pro praeditus.* Verr. III. 24. magno animo *adfecti.*

AFFERO. Phil. II. 7. vim *afferebam* Senatui. v. *Vis.* Quinct. 27. manus *allatas* esse. v. *Manus.* Tusc. III. 31. hic mihi *afferunt* mediocritates. * *defero.* ad Div. VII. 17. quae ad te ultro *attulerim.*

AFFICIO. *tracto, habeo.* Off. I. 23. corpus ita *afficiendum* est, ut obedire consilio rationique possit. * Tusc. II. 7. dolorem iis verbis *afficias,* quibus Epicurus voluptatem. i. e. *appelles.* * *de perturbatione.* Rosc. A. 24. sua quemque amentia *afficit,* h. e. *ad furorem redigit.* Off. II. 10. admiratione *afficiuntur* ii, qui anteire ceteros virtute putantur. * pro *aegrotare.* Phil. IX. 1. ita *affectus* erat, i. e. *aegrotabat.*

AFFIGO. Tusc. III. 28. huic generi malorum non *affigitur* ea opinio. *Sed in Davisiana est* affingitur, *ut est* c. 33.

AFFINGO. Tusc. III. 33. qui nihil opinione *affingit: addit, auget.*

AFFIRMATE. *jurejurando.* Offic. III. 29. quod *affirmate* promiseris.

AFFIRMATIO religiosa. Offic. III. 29.

AFFLO. Att. XVI. 5. rumoris nescio quid *afflaverat.* i. e. *ortum erat.*

AFFLATUS furoris. Or. II. 46. est ἐνθουσιασμός. * Nat. D. II. 66.

legitur in edd. nonnullis alunt. *Vid. de hac significatione Muret. Var. L. XII.* 15. *Sic est etiam* agitare *ap. Quintil. I.* 10. In geometria fatentur esse partem utilem teneris aetatibus. *agitari* namque animos, et acui ingenia, et celeritatem percipiendi inde venire, etc. * *Notandae sunt etiam hae formulae*: ad Div. III. 6. *agere forum*. v. *Forum*. Verr. IV. 6. *agere* spumas in ore. Att. XIV. 9. *agere* rimas. ibid. XIII. 52. ἐμετικὴν *agere*. v. *Ind. Gr.* Tusc. III. 21. *actum* habebo, quod egeris. Verr. I. 3. *agunt* praecipitem poenae civium Rom. i. e. *conscientia scelerum in cives Rom. poenas ab eo exigit, cum ita furiosum efficit, ut ad insana consilia ruat.* * *agere* animam, ad Div. VIII. 13. *morti propinquum esse: de qua forma dicendi* vid. *Gron. ad Sen. Controv.* 11. * *agere* bellum, Balb. 20. *v. not.*

AGRARII. Catil. IV. 2. Gracchus *agrarios* concitare studuit. i. e. *eos, qui agros legibus agrariis consequi cupiebant. De* agrariis *Legibus* v. *Ind. LL.*

AGRESTIS. *qui non commovetur his rebus, quibus animus humanus commoveri solet.* Arch. 8. *agrestis* animus. * Or. I. 25. *agrestis* motus corporis, *reprehenditur in oratore.* * Or. II. 3. *agrestes* libri, i. e. *jejuni, exiles, non elegantes, de libris rhetoricis.* * Orat. 3. *agrestiores* Musae, *dicuntur jurisprudentia et ceterae artes, quae non comprehenduntur humanitatis nomine, nec elegantiae quicquam aut suavitatis habent.*

AGRICOLA. Dejot. 9. *de Rege Dejotaro, qui multos agros habebat, e quibus fructus percipiebat.*

AGRIPETAE. Att. XV. ult. *sunt* agrarii: *de quibus supra.*

AJO. Att. VI. 1. IV. 4. *ain'* tu? h. e. *estne, ut dicis? vere ita sentis?* Lig. 7. ita quidem ajebat: *ita multis verbis et gravibus cum eo loquebatur.*

ALA. Off. II. 13. cum te alteri *alae* praefecisset. *v. Alarii.*

ALARII. ad Div. II. 17. *sunt alae equitum ex Italia et provinciis collectae, quae singulis legionibus addebantur, loco* 30 *turmarum, quae olim ex ordine equestri addebantur. De variis alae discriminibus pro ratione temporis vid. quem hic laudat Graevius, Schelium ad Hyginum p.* 66.

ALBATUS. Vat. 13. *veste alba indutus, hoc est, qui, ut Livius ait, addidit cretam in vestem, quod et ii, qui honores petebant, faciebant, et qui epulis solemnibus intererant, etc.*

ALBUM. *tabula alba, in qua edicta et alia hujusmodi proponebantur.* Or. II. 12. *item omnes libelli, tituli proponendi in publico. Salmas. Mod. usur. p.* 678.

ALEA. *de re incerta et a casu pendente.* Div. II. 15. non perspicitis, *aleam* quandam inesse hostiis deligendis. i. e. *fortuitum esse, quibus extis hostia deligatur. Eadem formula usus est Ovidius, A. A. I.* 366.

ALERE. *potentem reddere.* ad Att. VIII. 8. Pompejus *aluerat* Caesarem.

ALIAS. *interdum.* Cato 15. *alias* - plerumque.

ALIENATIO. Or. 42. *alienatio* sacrorum, cf. Leg. III. 20. *cum nos sacris liberamus, ut aut intereant, aut ad alios transferantur.*

ALIENUS. Acad. I. 11. quae essent *aliena* firmae assensionis. Fin. V. 11. *alienum* dignitatis. Dom. 27. *opponitur* propinquo. ad Div. VIII. 12. *alienissimus* mihi. Or. 24. verba *aliena* opponuntur *propriis.*

ALIQUANDO. *jam.* ad Att. I. 4. *nisi legendum* tandem, *ut* Corrado placebat.

ALIQUANTO. *multo, longe.* Verr. I. 54. iste, qui *aliquanto* plus cogitasset. *Quanto? Decisio facta*

tentia deducat, aut in suam sententiam adducat.

ALSUS. *frigidus.* Qu. Fr. III. 1. nil ἀποδυτηρίῳ *alsius.* cf. Att. IV. 8.

ALTER. *in numerando interdum* primum, *interdum* secundum *significat.* ad Div. XII. 25. *altero* vicesimo die. *Manut. Graev. Cortius interpretantur secundo.* v. *Duker. ad Liv. Epit. XLIX. init.* Off. I. 17. *alteri* alae *est uni. vid. not.* * *pro* alteruter. Acad. II. 43.

ALTERCATIO. *disputatio, quae interrogando et respondendo constat, in Senatu aut judicio.* Gloss. Philox. ἀμοιβαῖος λόγος. *Particulam hujusmodi altercationis vid.* Att. I. 16. Clodium fregi in Senatu *altercatione* ejusmodi. cf. IV. 13. ad Div. I. 2. Brut. 44. * *disputatio quaecumque.* Nat. D. I. 6. oritur mihi magna de re *altercatio* cum Vellejo.

ALTERCOR. *de alternis actorum interrogationibus et responsionibus in judiciis.* Brut. 43. Crassus *altercando* invenit parem neminem. v. *Budaeus ad Pandect. p. m.* 48.

ALTERNUS. Vat. 11. *alterna* consilia rejicere. v. *Ind. LL. Lex Vatinia.* Verr. II. 13. *alternae* civitates. Planc. 15. *alterni* judices. ibid. Arch. 10. *alterni* versus. i. e. *generis elegiaci. v. Gronov. in Stat. c.* 8.

ALTITUDO. Rabir. P. 16. mentis luminibus officit *altitudo* fortunae et gloriae. * Off. I. 25. facilitas et *altitudo* animi, quae dicitur. *Est eadem, quae* βαθύτης. *v. Ind. Gr.* ad Tacit. A. III. 44. Mil. 8. mens *alta*, i. e. *quae res humanas contemnit.* * Fin. II. 16. ut *altior* interdum fieres. *dicitur de his, quibus ipsa magnitudo rerum, quas dicunt, videtur animi magnitudinem afferre, ita, ut, qui audiat, sentire possit.*

ALTUS. *Servius ad Virgil. Aen. VIII.* 395. *profert e primo* ad Brut. si Pompejus non *ex alto peteret, i. e. multis causis e superiori vita repetitis, ut Cicero in petendo facere solet. vid. Pierium ad Virg. l. c.*

ALVEUS. *de solio balneari.* Herenn. IV. 10. cf. Coel. 28.

AMANDARE. *avertere.* Nat. D. II. 56. *amandavit* a sensibus.

AMANDATIO. *relegatio.* Rosc. A. 15.

AMARUS. *morosus.* Att. XIV. 21. *amariorem* me senectus facit, stomachor ad omnia. ad Att. XVI. 13. via *amara. sed Graev. habet: inepta.*

AMATOR noster, *pro* amico, ad Att. I. 20.

AMBIGUUM. Or. II. 24. quae sit causa *ambigui*: *ejus rei, de qua controversia est.*

AMBITIO. *petitio honorum honesta*, Or. I. 1. ad Div. VII. 1. Att. I. 1. *ambitio* nostra nititur etc. * *pro ambitu.* Sull. 1. * *ambitio dicitur de omnibus rebus, quae aut gratiae colligendae causa facimus, aut ut nos gratiosos esse ostendamus apud hos, a quibus petimus aliquid.* Verr. II. 55. 40. ad Div. V. 20. tuae *ambitioni* reservata esse. *h. e. tibi relicta, ut gratiam inire ab aliis possis, quibus hoc beneficii tribuas.* Brut. 69. *ambitioni* labi. sc. *in laude, cum laudamus indignos, ut gratiam ineamus.* ad Div. XIII. 5. *ambitione* mea, i. e. *precibus meis, quibus utor, ut impetratis rebus, gratiosus videar.* Cluent. 26. *ambitio* judicum, etc. *Vid. de hac vi verbi Gron. ad Liv. XLV.* 36. * Off. I. 30. in Scipione *ambitio* major, vita tristior. *est* σεμνότης *quaedam et gravitas in cultu et habitu.*

AMBITIOSE. *fieri dicuntur, quae gratiae causa fiunt.* ad Div. XIII. 69. Att. XV. 1. ut concionem *non ambitiose* corrigerem, h. e. *non leviter, tacens vitia, ut gratiam a te inirem.* * *quia quae gratiae causa facimus, solemus studiosius facere:* ambitiose *dicitur etiam pro* studiose. ad Div. III. 7. *ambitiosius* facere soleo.

pliciorum. *Rosc. Com. 12. quod ego argumentum pluribus verbis *amplecterer*, si non alia certiora et clariora testimonia in causa haberem.

AMPLEXARI. *laudare, probare*. Fin. II. 9. voluptatem *amplexari* saepe vehementius. Acad. I. 9. species, quas mirifice Plato erat *amplexatus*. *defendere*. Mur. 38. *amplexari* otium.

AMPLIARE. Verr. I. 9. *est verbum forense, quod significat, judices non decernere, sed pronunciasse* amplius. vid. *Amplius*. unde ampliatio. *Formula ampliandi erat:* Non liquet.

AMPLIFICARE rem. de Or. III. 26. *est rem dicendo aut majorem aut deteriorem facere pro consilio oratoris*. hinc:

AMPLIFICATIO. Partit. 15. est gravior quaedam affirmatio, quae motu animorum conciliat in dicendo fidem.

AMPLITUDO animi. Tusc. II. 26. *hominum *amplitudo, de qua saepe Cicero, oritur ex potentia, aut majestate, aut copiis*. v. de Inv. II. 55.

AMPLIUS. Verr. I. 29. pronunciare *amplius*. sc. *rem esse cognoscendam et deliberandam*. cf. Brut. 22. v. *Ampliare*.

AN. *sequente* non ne *redundat*, Arch. 12.

ANAGNOSTES. *servus, qui inter coenandum aliquid legit*. Att. I. 12. ad Div. V. 9.

ANAPAESTUS. Or. 56. Aristophaneus, *genus versuum, dictum, quod eo usus est inprimis Aristophanes*. *Or. 56. *anapaesta*. Tusc. III. 24. illud *anapaestum* Regis. i. e. *carmen anapaesticum*. *Defendunt contra Lambinum Davisius ad h. l. et Hemsterhus. ad Lucian. Prometh. T. I. p.* 32.

ANATOCISMUS, *usurae usurarum*. Att. V. 21. *anatocismus* anniversarius, *cum solvuntur usurae usurarum, sed earum tantum, quae singulis annis solutae sunt pro sorte, non pro usuris. Tamquam si quis accipiat mille florenorum usuram pro sorte, anniversarius anatocismus est, cum postero anno, adjectis mille florenis ad caput, capiuntur* 50 *floreni amplius*, 1050, *tertio* 1100, *quarto* 1150, *etc. nulla autem usura solvitur anno tertio pro illis* 50 *florenis, qui ad caput pro usuris usurarum accesserant*. Hinc VI. 3. centesimis, renovato in singulos annos foenore contentus non fuit. item Ep. 1. centesimae renovatae quotannis.

ANCEPS. Or. III. 36. viae *ancipites*, *sunt rationes Academicorum in utramque partem de re disputandi*. de Nat. D. I. 37. *ancipites* bestiae, *sunt geminam naturam habentes*.

ANDABATA. ad Div. VII. 10. quem ne *Andabatam* quidem defraudare poteramus. *Est genus gladiatorum, quod ex equis, galea frontem oculosque tectum pugnabat, de quo genere vid. Lips. Saturn. Serm. II.* 12.

ANGULUS. Nat. D. II. 18. nihil *angulis* incisum.

ANGUSTE. *tenuiter, exiliter, Dialecticorum more*. Part. 40. *anguste* disserere, ut Dialectici, qui appellantur. Brut. 84. *anguste* dicere. Nat. D. II. 8. *anguste* concludere, *de subtilibus et brevibus ratiunculis Stoicorum*. Mur. 13. nihil est tam *anguste* scriptum. *de formulis JCtorum*. *Tusc. V. 31. habere se *angustius*, i. e. *pluribus difficultatibus urgeri*.

ANGUSTIA. Brut. 47. nisi in eas *angustias* petitionis incidisset, *quae sc. fuere temporibus Marianis, cum pauci ad consulatum pervenire possent, quod Marius ei semper imminebat, etc.* *Nat. D. II. 8. *angustia* conclusionis non facile se tutatur. i. e. *subtilitas, brevitas*. v. *Anguste*. *Pis. 11. *angustiae* pectoris, *tribuuntur homini humili, abjecto, tamquam invido, avaro, etc.*

ANGUSTUS. *periculosus, miser*. ad Div. X. 16. in rebus tam subitis atque *angustis*. *humilis, abjectus*. Fin. I. 18. homines mi-

 nuti

ANNU-

ANNULUS. *signum equestris dignitatis est aureus annulus, unde* Verr. III. 76. *annulum* invenit. i. e. *eques factus est.*

ANNUMERO. Rosc. Am. 32. ego in grege *annumeror. Male hanc formam reprehendit Heinf. ad Ovid. Her.* 16. 328. *recte defendit Burmannus.*

ANNUO. *nutu significare, velle nos aliquid, quod alias est* innuo. Quint. 5. simul ac *annuisset*, numeraturum se dicebat. *v. not. ad h. l.*

ANNUS. Verr. III. 93. *annus* est in vilitate. Agr. II. 1. Mil. 9. *annus* suus. *est is, quo cuique per leges annales petere magistratum aliquem licet. v. Leges annales in Ind. LL.* Nat. D. II. 20. *annus* magnus; *qui dicatur. v. ibid.* de Leg. II. 12. *anni* compositor. * *ad annum est anno destinato ac definito.* ad Att. V. 2. quem *ad annum* Trib. pl. videbam fore.

ANNUUS. ad Att. XII. 3. *annua* die solvere. *v. Dies. et Gronov. Obs. I.* 16.

ANQUIRO. Off. I. 3. Lael. 21. 23. et *ibi Intt.* * Off. II. 13. *in* eum *anquiritur. Sed Pearcius e Victor. et MSS. reposuit* inquiritur; *Davisiusque negabat, dici posse* anquirere in aliquem. *Si* anquirere *est ubique quaerere, aptum est verbum h. l.*

ANSA. Lael. 16. *ansas* dare alicui ad reprehendendum; *occasionem, materiem,* etc. Sext. 10. sermonis *ansas* dare, i. e. *in sermones hominum sua culpa incurrere.* * Caec. 6. *ansam* retinere omnium controversiarum. i. e. *facultatem omnium tractandarum et iis se immiscendi.*

ANTEAQUAM. ad Div. III. 6. te, *anteaquam* successum esset, decessurum fuisse. *Hic est unus locus, in quo bonae edd. hanc lectionem habent omnes: in ceteris locis, e quibus vulgo laudatur, fere habent aut* ante quam, *aut* ante cum. *Sed ibi quoque MS. ap. Graev. habet* antequam: *quod praefert Duker. ad Liv. XXXV.* 25.

ANTECEDENS. Top. 12. locus ex *antecedentibus, est conclusio e causis, quae sc. effectum antecedunt.* Fat. 5. 11. *causae antecedentes*, i. e. *quae vi sua efficiunt rem necessario.* cf. c. 15.

ANTECEPTUS. Nat. D. I. 16. *antecepta* animo rei informatio; *est* πρόληψις *Epicurea, notitia insita.*

ANTECESSIO. Top. 13. *pro causa. Sic* Offic. I. 4. *antecessiones* rerum videre, *est causas intelligere.*

ANTEFERRE. ad Div. V. 16. consilio aliquid *anteferre*, i. e. *praecipere, ante quam veniat, dolorem v. e. minuere, ante quam tempus, dies, eum leniat; nam sic quasi antefertur dies.*

ANTEQUAM devenire, *pro deveniatur,* Quinct. 17.

ANTESTARI. Mil. 25. te tamen, Magne, *antestaretur*; h. e. *testem innocentiae suae citaret. E foro petitum verbum. vid. de vi propria locum Horat. Serm. I.* 9. 79. *Salmas. ad Jus A. et R. c.* 30.

ANTICIPATIO Deorum. Nat. D. I. 16. *est* πρόληψις *Epicurea, notitia insita de Diis.*

ANTICIPO. Att. VIII. 14. *anticipare* molestiam alicujus.

ANTIQUARE legem. Leg. III. 17. Off. II. 21. i. e. *non recipere, rejicere. Verbum inde natum, quod in tabella scriptum erat: A. P.* i. e. *antiqua probo.*

ANTIQUITAS. *de moribus similibus iis, qui apud antiquos erant, de candore, fide, etc.* Rab. P. 10. Sext. 3. gravissimae *antiquitatis* vir. item Partit. 9.

ANTIQUUS. Rosc. Am. *antiqui* homines. i. e. *simplices, qui ex suo ingenio alios judicant, et quoniam ipsi honesti sunt, alios etiam tales putant.* Quint. 22. *antiqui* officii homo. *v. Antiquitas.* * Verr. IV. 47. *antiquum* opus. Act. I. Verr. 5. artificium *antiquum. de statuis et vasis, in quo genere antiqui praestabant artifices eorum temporum.* * ad Div.

ne *appellentur* quidem; i. e. *objurgentur.* * *rogare*, *hortari*, etc. ad Div. XII. 28. Senatus pro tua dignitate *appellaretur*, h. e. *Senatum hortarer, ut decerneret, quod esset dignitatis tuae augendae.*

APPELLATIO. *provocatio ad Trib. pl. auxilii causa.* Vatin. 14. * *titulus.* Att. V. 20. *appellatio* inanis, *de titulo Imperatoris sine re: pro quo alias* nomen. *Sic est tamen etiam ap. Suet. Caes.* 77.

APPELLATOR. *qui provocat.* Verr. IV. 65.

APPENDERE. Opt. g. d. 5. non annumerare lectori putavi oportere, sed tamquam *appendere.*

APPENDICULA causae, Rabir. Post. 4. *dicitur actio in aliquem ex capite legis de repetundis: ad quem ea pecunia pervenerit; qualis est Rabiriana. Nam cum ex bonis Gabinii non tantum coactum esset, quanti ei lis aestimata erat, agebatur in Rabirium, quasi ad eum pars pecuniae pervenisset, quam Gabinius a Ptolemaeo acceperat.*

APPLICARE. *conjungere.* Fin. II. 12. ut ad honestatem *applicetur* voluptas. *sc. in sententia de summo bono.* * *de discentibus, qui magistrum deligunt.* Brut. 91. *applicavi* me ad Molonem. * Or. I. 39. se ad aliquem quasi patronum *applicare.* v. *Applicatio.*

APPLICATIO. *conjunctio.* Lael. 8. (9.) *applicatio* animi, cum quodam sensu amandi. *de amicitia.* * Or. I. 39. *applicationis* jus. *Peregrini vel inquilini, Athenis lege, Romae consuetudine, sibi deligebant aliquem, quem sibi adoptarent patronum* (προστάτην), *ad quem ita se, ut clientes Romani, habebant. Jus* applicationis *igitur est, quod habet patronus in eum hominem, qui se ad eum applicuit, in ejus bona, hereditatem, etc. an possit v. c. ei heres esse, si intestato mortuus sit, nec ne. etc. Sed de hoc alio loco fortasse plura dicemus.*

APPONERE. *subornare.* Verr. I. 10. calumniatores e sinu suo *apposuit.* ib. IV. 9. etc.

APPOSITE ad persuasionem, Inv. I. 5. *apte.*

APPOSITUS. *idoneus.* Verr. I. 11. * Inv. II. 54. vitium non contrarium, sed *appositum* et propinquum. v. et ad Att. VIII. 7. extr.

APPRIMO. Fin. III. 9. *pro* apprime. *Sed Davisius et Walkerus malebant:* a primo. *recte. Est autem, quod paullo post dixit:* in prima susceptione. *Sic est ibid.* IV. 13. V. 15. *cf. Gronov. ad Senec. de Vit. beat. c.* 7.

APPROBARE. *confirmare argumentis.* Inv. I. 34. *ductum a conductoribus operum publicorum, qui dicuntur* approbare opus suum, *cum est ex lege censoria factum, ut ostendit Gron. ad Sen. N. Q. II.* 16. *approbari* in sensu Academico est probabile videri. Acad. IV. 32. *approbari* visus.

APPROBATIO assumtionis. Inv. I. 34. i. e. *confirmatio.*

APPULSUS. *accessus.* Nat. D. I. 10. *appulsus* solis. * *motus.* Div. I. 30. Deorum *appulsu* somniare. *de somniis a Deo objectis.*

APTE. Or. 68. sententia *apte* exposita atque absolute. *de numero eo, qui cernitur in vincienda oratione.* v. *Aptus.*

APTUS. aptum *dicitur, quodcunque ex alio pendet.* Tusc. V. 25. causae aliae ex aliis *aptae* et nexae. Acad. IV. 14. ex qua re una vita omnis *apta* sit. Caecin. 18. non ex verbis *aptum* pendet jus. Tusc. V. 12. ex se ipso ei *apta* sunt omnia; *de eo, cujus animi tranquillitas non pendet a rebus externis, sed ab internis perpetuisque bonis.* Offic. III. 29. *apta* pinnis, *pro: cui pinnae aptae sunt.* πτερόεσσα. *Sic Virgil. Aen. XI.* 242. caelum stellis fulgentibus *aptum. add. IV.* 482. *Sic saepe etiam Lucretius.* * *apta dicuntur etiam, quae recte inter se juncta sunt.* Or. 52. *apta* oratio, *est numerosa, in qua ita apta omnia in-*

philol. c. 8. *de monumento sepulcri* est Phil. XIV. 13. *v. not.* * *Sidus quoddam.* Nat. D. II. 44.

ARARE. *dicuntur, qui agros habent, quibus colendis vitam sustinent et rem quaerunt.* Verr. III. 5. *etc.*

ARATOR. *qui arat.* Verr. I. 37. II. 13. 64. III. 20. etc. *Sunt autem aratores non solum provinciales, sed etiam cives Rom. qui agros publicos colunt, et pro iis decumas solvunt, ut e Verrinis clare patet.* Verr. III. 20. *aratores* diripere. ibid. 27. summi *aratores, qui magnas arationes habent.*

ARATIONES. *dicuntur agri, quos quisque arat.* Verr. III. 53. desertae *arationes.* Phil. II. 39. *arationes* grandi foenore et fructuosae.

ARBITER. *est, in sensu forensi, qui aut honoris caussa deligitur ab his, qui controversiam habent, aut a Praetore datur, ut, non quemadmodum judex e certa formula, quae definiat, quid et quomodo sit judicandum, a qua ei discedere non licet, sed ex fide bona, ex aequo et bono, controversiam dirimat.* vid. de discrimine arbitri *et* judicis, arbitrii *et* judicii, pr. Rosc. Com. 4. 5. Off. III. 16. Top. 10. *arbitrum* adigere aliquem. i. e. *agere, cogere ad arbitrum.* Caecin. 7. *arbiter* familiae hercifcundae, i. e. *rei, hereditatis inter coheredes dividendae. Hinc metaphorice eleganter Chrysippus* Fat. 17. *arbiter* honorarius *inter duas sectas dicitur.* * *Sed est tamen interdum pro* judice, *ut* arbitrium *pro* judicio. *Nam* Rosc. Am. 39. arbiter *dicitur* judex mandati, *quia etiam in judicio mandati additur:* ex fide bona. * *testis.* Flacc. 36. quis est decisionis *arbiter? qui interfuit, eamque factam esse, et quomodo facta sit, testari potest? hinc* Verr. V. 31. ab *arbitris* remotus locus. cf. *Cortius ad Sallust. Catil.* 20. 1.

ARBITRATUS. Qu. Fr. II. 4. *arbitratu suo* aliquem concidere: *pro lubitu.*

ARBITRIUM. *est judicium ex aequo et bono, ex bona fide.* vid. *Arbiter.* Rosc. Com. 4. judicium est pecuniae certae, *arbitrium* incertae. *Vid. locum ipsum. Haec* arbitria *dicuntur* honoraria, Rosc. C. 8. *quia arbitris honoris causa defertur arbitrium. Sed est tamen etiam interdum pro* judicio. *Nam* Quint. 3. *arbitrium* pro socio, *est judicium societatis. Vocatur autem propterea* arbitrium, *quia simile est arbitrii. Nam Praetor in formula, in quam judicium dat, addit: ex fide bona. Judicium autem esse, ex eo patet, quod Praetor certam formulam dat, quod in arbitriis non fit.* * *arbitrium* rei uxoriae, Off. III. 15. Top. 17. *est de dote, post divortium,* v. *Dies annua, bima, trima.* * Dom. 13. Pison. 9. *arbitria* funeris. *Sic lege etiam* Sen. post Red. 7. *non* arbitraria. *v. Gron. ad Liv. XI. 9. qui docet,* arbitrium *esse pecuniam, quam socii, h. e. publicani, solvunt pro redimendo jure monopolii, quod vocant: ad quem h. l. provocat Graevius. Sed quomodo ad arbritria funeris haec significatio transferenda sit, non ostendit. Hotomannus interpretatur pecuniam vespillonibus datam, aliisque funus juvantibus.* Arbitria *sunt omnes impensae, quae in funus fiunt. Ita cepit etiam Gutherius de Jur. Pont. II. 9. Hinc dicuntur his locis de praeda, quam cepere ex Ciceronis et patriae interitu.*

ARBOR infelix. C. Rabir. 4. *est crux. cf. Liv. I. 26. Ceterum quae arbores infelices a Rom. dictae sint, docet locus notus ap. Macrob. III.* 20.

ARCA. Qu. Fr. II. 12. *arcae* nostrae fiducia. i. e. *pecuniae.* * Mil. 22. servi in *arcas* conjiciuntur, ne quis cum iis colloqui possit.

ARCERE. *continere, coërcere:* Har. Resp. 3. *arceri* otii finibus.

cinni paene nimis et elaborati; cum v. c. paria paribus respondent, qualia sunt in nobili illa ῥήσει *in Rosciana. hinc* * argutum *dicitur, quod nimium est in re ceterum bona, ineptum.* ad Div. VIII. 1. *arguta* sedulitas. Or. III. 59. *arguta* manus, *quae scenicorum more verba adjuvat.* v. *Argutiae. et Gell. N. A. I.* 5. Or. II. 4. *argutissime* disputare, i. e. *Dialecticorum more, subtilissime.*

ARIDUS. Rosc. A. 27. victus *aridus, et rusticorum, qui raro cibum sumunt, post quem manus lavandae sint; unde ipsa vita rustica* arida *dicitur* Quint. 30. *cf. Burman. ad Quintil. Inst. Or. II.* 3. *p.* 134. *qui* vulgarem cibum *interpretatur.* * Or. II. 38. *aridum* genus orationis, *est subtile, jejunum, sine ornamentis et suavitate, quale est Dialecticorum et reliquorum, qui artis praecepta tradunt. Sic Seneca saepe rhetores et declamatores* aridos *vocat, eodem sensu. v. Gron. ad Sen. Contr.* 34.

ARIES. *est machina bellica, qua muri percutiuntur et rumpuntur.* Offic. I. 11. quamvis murum *aries* percusserit. *v. Lips. Poliorcet. III.* 1. *hinc transfertur ad argumenta, et cetera, quibus contra aliquem utimur.* * Top. 17. ex quo *aries* ille subjicitur in vestris actionibus. *Gesnerus V. Cel. ad Varron. R. R. p.* 329. *putat ductam metaphoram e re rustica, ubi arietes capreolos fulciunt: cui etiam verbum subjiciendi favet, ut de ea interpretatione dubitari non possit.*

ARISTOLOCHIA. Div. I. 10. *est herba, quae ex eo nomen invenit, quod parturientes juvet, ut tradit Dioscorides III.* 4. *cf. Salmas. ad Solin. p.* 504. *Contra serpentum morsus valere, ut tradit Cic. l. c. alii etiam ex veteribus docuerunt, quos laudat ad h. l. Davies.*

ARMAMENTA. in Arateis: omnia caute *armamenta* locans tuto labere sub undas. *instrumenta navium et alia. v. Graev. ad Flor. IV.* 3. 76.

ARMAMENTARIUM. *est navale, et locus, ubi armamenta, arma reponuntur.* C. Rabir. 7. ex *armamentariis* pop. R. arma dantur. Or. I. 14. Philo architectus, qui Atheniensibus *armamentarium* fecit. etc.

ARMARIUM. *est scrinium, loculus, in quo vestes, vasa, aurum, libri, pecuniae reponuntur.* Verr. IV. 12. Cluent. 46. etc.

ARMATURA levis. Phil. X. 6. etc. *est velitum, quorum arma erant gladius, hastae, et parma: ceterorum militum est* gravis armatura. *Lips. de Re mil. III.* 1. Div. II. 10. Sed haec nobis fuerit, tamquam *levis armaturae*, prima orationis excursio; nunc cominus agamus, etc. *quo loco levis armatura pro ipsis velitibus ponitur.*

ARMILLAE. *ornamenta militaria.* de Rep. IV. ap. Priscian. *Armillae*, quae brachialia vocantur. *v. Graev. ad Flor. I.* 1. 12. *ubi docet, eas proprie* viriolas *dictas, et Gron. ad Gell. II.* 11.

ARRIDEO. Opt. g. d. 4. Cum adhibiti derideantur. Nam *si arrideantur*, esset id ipsum Atticorum: *probentur.*

ARRIPIO. *disco, probo.* Rosc. C. 11. quod ipse celeriter *arripuit*, id cum tarde percipi videt. Mur. 30. haec *(Stoicorum placita)* Cato *arripuit.* Nat. D. I. 27. *arripere* rem nullo modo probabilem. Cato 18. non cani, non rugae repente auctoritatem *arripere* possunt. ad Div. XI. 10. *arripere* omne genus, etc. *de cogendis militibus.* * *accusare.* Planc. 23.

ARROGANTER. ad Div. XI. 13. *arroganter* sustinent, *int. hostem.* i. e. *animose et cum contemtu hostis.*

ARS. Or. II. 11. ad *artem* revocare: *quod quomodo fiat, ibidem docetur.* * Artes *saepe in libris rhetorum sunt libri de arte dicendi. Sic* de Inv. 1. 6. *artes* antiquae, et alibi.

ARTI-

autem ap. Cic. asseclae *semper vilioris generis*; assectatores, *de quibus statim, non item. Sed dicitur tamen ap. Nep. Att.* 7. *Legatus*, Praetoris *assecla*.

ASSECTARI. *dicuntur, qui aliquem honoris et gratiae causa in comitia, curiam, forum, domumque deducunt, Sic* Or. I. 56. *dicitur* Ser. Galba Consularis P. Crassum aedilitatem petentem *assectatus* esse, quod Crassi filiam C. filio suo despondisset.

ASSECTATOR. *qui assectatur.* Verr. II. 11. Africani vetus *assectator*. Balb. 27. cum ducibus ipsis, non cum comitatu *assectatoribusque* confligant. Petit. Consul. 9. assidua *assectatorum* copia. *h. l. distinguuntur clare a salutatoribus et deductoribus: quamquam et horum* assectatio *dicitur, ibid. Eos autem distribuit in voluntarios, et eos, qui id debent.*

ASSECTATIO. *opera assectandi.* Muren. 34. tenues homines habent hanc in nostris petitionibus operam atque *assectationem. Ex quo loco colligas,* assectationem *de tenuibus hominibus, clientibus dici tantum,* qui *et soli apud Ciceronem* assectatores *dicuntur.* Sed *ut generale est* assectari, *neque de tenuibus solum,* sed *principibus etiam dicitur (v. Assectari): sic* assectatio *etiam utrique generi communis est. Testis locus classicus* de Petit. Consul. 9. *Et quoniam* assectationis *mentio facta est, id quoque curandum est, ut quotidiana cujusque generis, et ordinis et aetatis utare, etc.* Hujus autem rei tres partes sunt: *una* salutatorum, *altera* deductorum, *tertia* assectatorum, etc. *Quorsum autem hae assectationes pertinuerint, ibidem docetur his verbis:* Nam ex ea ipsa copia conjectura fieri poterit, quantum sis in ipso campo virium et facultatis habiturus.

ASSENTIOR. ad Div. I. 9. *assentiri* temporibus, *pro inservire.* * *assensa.* Acad. IV. 31. i. e. *pro certis habita, et perceptis.* * ad Div. IV. 4. *id* tibi nullo modo *assentior.*

ASSEQUI. *passive* est Verr. II. 73. *nisi vitiosa est lectio.*

ASSERERE. Flacc. 17. Cum in causa liberali, eum, qui *asserebatur*, cognatum suum esse diceret. Asserere *in foro dicitur et is, qui eum, quem quis sibi, tamquam suum servum, vindicat, liberum esse testatur, et ab eo, qui vindicat, defendit; et, qui in servitutem vindicat. Utriusque est* assertio *et* vindiciae, *utriusque* asserere *et* vindicare, *uterque* assertor*: sed alter* in servitutem, *alter* in libertatem*: quod patet e Livio III.* 44. *sq. qui locus est classicus. h. l. est ejus, qui vindicat in libertatem.* * *in Lexico Nizoliano ex* Offic. III. 13. *assertur*, ut illi *asserunt*: *sed non est neque in bonis codd. neque edd. cf. Borrich. Vindic. p.* 17.

ASSERTIO. Acad. I. 12. *assertione* approbare. *Sed Davisius recte reposuit* assensione.

ASSERVIO. Tusc. II. 24. toto corpore contentioni vocis *asservire*, i. e. *cum voce una totum corpus contendere.*

ASSEVERO. Verrin. II. 10. utrum *asseveratur* in hoc, an tentatur? h. e. *utrum serio ista dicuntur, an tantum periculi faciendi causa, si forte hujusmodi defensionem probare possit?*

ASSESSIO. ad Div. XI. 27. oblitumne me putas, quae tua fuerit *assessio*, oratio, confirmatio.

ASSIDUUS. *locuples*, Top. 2. *e XII Tabb. assiduo* vindicem *assiduum* esse, id est, locupletem locupleti. *quia sc. sit ab* aere dando, *ut ait Quintil. X.* 5. *cf. Gell. VIII.* 8. *XVI.* 10. *Sed haec notio verbi postea obsolevit. Ciceronianae notiones hae sunt:* 1) *qui perpetuo in loco aliquo versatur.* Rosc. Am. 6. *assiduus* in praediis esset. ibid. 29. *assidui* erant Romae. ibid. 16. qui liberos suos *assiduos* agricolas esse volunt. h. e. *semper in agris esse, et in praediis; neque enim de iis sermo est, qui rustico opere, aran-*

neque quicquam mihi *assumsi*, nec hodie *assumo*. **in syllogismo est* assumere, *cum majori propositioni, quam vocant, subjicimus minorem.* Divin. II. 53. Sed cum bis sumsit, quod voluit *(haec est* propositio major, *quae Ciceroni simpliciter* propositio *dicitur)* id tamen *assumit*, quod concedi non potest. ibid. *Assumit* autem Cratippus hoc modo: Sunt autem Dii etc. **in rhetoricis* assumere, *est extrinsecus petere argumenta, non ex ipsa causa.* Top. 2. alii loci in eo ipso, de quo agitur, haerent, alii *assumuntur* extrinsecus. cf. Or. 35.

ASSUMTIO. Fin. III. 5. *assumtione* digna *sunt προηγμένα.* *Inv. I. 34. assumtio, *est minor propositio syllogismi.*

ASSUMTIVUS. Inv. I. 11. *assumtiva* constitutio, *quid sit? vid. ibid.*

ASSUS, *a, um.* ad Div. IX. 20. usque ad *assum* vitulinum opera producitur. *Att. XII. 6. pro isto *asso sole*, quo tu abusus es in pratulo nostro, a te nitidum solem unctumque repetemus, i. e. *pro eo, quo usus es sine unctione. vid. Buchner ad hunc l. et Casaub. ad Pers. p.* 346. *f. ut placet Manutio, pro insolatione sine coena, etiam cum coena lauta et uncta.* *Qu. Fr. III. 1. in balneariis *assa* in alterum apodyterii angulum promovi. h. e. *sudatoria, ut Seneca appellat,* f. *sudationem, ubi sudabatur tantum, sine lotione. Vid. Salmas. ad Carinum c.* 17. *p.* 810. *b. Figuram ejus ex antiquo monumento exhibet J. A. Fabricius ad Sextum Emp. p.* 30. *Casaubon. ad Theophr. περὶ ἀναισχυντ. p. m.* 144. *distinguit* assam cellam *a* sudatoria, *et in nonnullis balneis quatuor cellas fuisse ait, in quibus praeter sudatoriam assa fuerit, quod ex h. l. et ex Dial. Adriani cum Epicteto confirmat. In loco Ciceronis quidem non diserte a sudatoria cella distinguitur assa. Quomodo autem assa cella a sudatoria discreparet, vellem demonstrasset Casaubonus.*

ASTRA. Att. II. 25. tollere laudes ad *astra.* ibid. 21. decidere ex *astris.* i. e. *amittere laudem.*

AT. *servit objectionibus.* Verr. II. 6. *At* enim istum soli Siculi persequuntur, etc. Fin. II. 24. *At* enim sequor utilitatem, etc. *et infinitis locis aliis.* **saltem.* Verr. III. 85. si non ponam, *at* aliquam rationem afferre etc.

ATER. Att. II. 41. albus *aterve* fuerit, ignorans.

ATOMUS. *femin. g. Corpusculum minutum et individuum, quo in explicanda origine mundi utebatur Democritus et post eum Epicurus.* Fin. I. 17. Nat. D. I. 20. etc.

ATQUE. *inservit initiis et transitionibus.* Or. I. 22. *Atque,* inquit Sulpicius, hoc primum a te quaerimus. Legg. III. 9. *Atque* ut Flaminium, et ea, quae prisca sunt, relinquam. Catil. III. 6. *Atque* illud, quod primum faciendum fuit, factum atque transactum est. cf. Or. I. 4. *init.* ad Div. XI. 28. etc. **cum adeo in correctionibus adhibetur, inprimis cum intendi sententiam volumus, ut sit, sive potius.* Att. I. 14. ego princeps *atque adeo* secundus fui. Rosc. Am. 10. hoc consilio, *atque adeo* hac amentia impulsi, etc. ibid. 35. Si prodierit, *atque adeo*, cum prodierit. **statim, confestim.* Legg. II. 4. Si in jus vocat, *atque* eat. *Nam sic legendum, videre viri docti. De hac vi particulae vid. Gron. ad Liv. XXVI.* 39. *Duker. et Drak. ad XXVII.* 21. *et alios Davisio ad h. l. citatos.*

ATQUI. ad Div. VI. 6. *atqui* utebar familiarissime Caesare. ad Att. VII. 7. *atqui* certe ille agere debuit. Nat. D. II. 7. *atqui* nihil melius est mundo. Verr. II. 59. Quid vero? modum statuarum haberi nullum placet? *atqui* habeatur necesse est.

ATRAMENTUM. Nat. D. II. 50. *succus sepiae.* ad Div. IX. 21.

atramentum ſutorium: *eſt* Chalcanthus, ſ. *ut hodie vocatur*, vitriolus, *v. Plin. XXXIV.* 12.

ATRATUS. *opp. albato, eſtque idem, qui pullatus*, in Vatin. 13.

ATROCITER ferre. Mil. 8. *de lege valde ſevera, vel in hominem vel in factum.*

ATTENDERE. Partit. Or. 24. de neceſſitate *attendere*, i. e. *cogitare, agere.*

ATTENTARE. Verr. II. 54. omnium inimicos diligenter cognoſcere, colloqui, *attentare*. i. e. *perſpicere, quo animo ſint.* Or. 61. *attentare* fidem judicis, *dicuntur oratores, qui blanditiis orationis judicem a juſtitia abducere conantur.* Sext. 4. quam urbem ab illa ſcelerata manu *attentari* ſuſpicabamur.

ATTENTATUM. ad Quir. p. R. 7. claſſis *attentata, in quam impetus hoſtium factus.* Or. III. 28. melius fuerat praeterire, quam *attentatum* deſerere: *abjicere, quod coeperas diſcere.*

ATTENTUS. Roſc. Amer. 15. *attenta* et ruſticana vita. Quint. 3. paterfamilias prudens et *attentus.*

ATTENUATE dicere. Brut. 55. *eſt boni oratoris in genere tenui verſantis, idem, quod* preſſe, *quod ei jungitur.*

ATTENUATIO verborum. Herenn. IV. 11. et 21. *pro contractione.*

ATTENUATUS. Or. 30. *attenuata* multa habet, i. e. *e genere ſubtili.* Brut. 82. *attenuata* nimia religione oratio. *ſubtilis ad jejunitatem usque.*

ATTINET. *opus eſt, convenit.* Verr. V. 66. quid *attinuit* etc. Off. I. 32. neque *attinet*, naturae repugnare. *Roſc. A. 43. nihil ad me *attinet*. i. e. *contemno, non timeo.* **ſine praepoſ. Ad.* ad Att. XV. 1. primum quod *attinet.*

ATTINGERE. *cadere in aliquem, convenire, proprium eſſe.* Nat. D. I. 9. labor non *attingit* Deum. Off. I. 6. veri inveſtigatio maxime *attingit* naturam humanam. Fin. V. 9. quatenus quicquid ſe *attingat.* h. e. *ad ſe pertineat.* *Tuſc. V. 33. cupiditates neceſſitatem non *attingunt.* i. e. *non ſunt neceſſariae.* Legg. II. 5. quae non magis legis nomen *attingunt, (merentur)* quam ſi latrones aliqua ſanxerint. *Leg. II. 1. alia cauſa me delectat, quae te non *attingit* ita. Acad. IV. 31. quae res eum ſic *attingit.* ad Att. IX. 11. Si qua cura te *attingit.* Tuſc. IV. 13. ut in malis corporis ſimilitudo *attingit* animi naturam, ſic in bonis. h. e. *quemadmodum affectiones, morbique animi habent quandam ſimilitudinem cum corporis morbis affectionibusque, ſic bona corporis cum bonis animi unius in utroque genere ſimilis eſt corpori.* *Roſc. A. 26. beſtiae, quae tantum ſcelus *attigiſſent.* i. e. *de tam ſceleſto homine comediſſent, ut Graeci ἅπτεσθαι eodem modo. v. c. Thucyd. II.* 50. *Muren. 9. *attingere* forum, *dicuntur, qui poſita praetexta a Praetore in foro accipiunt togam puram, qua accepta iis licet, in foro verſari, cauſas agere*, etc. *Att. XIII. 33. horum vix ego *attigi* penulam: *parciſſime invitavi, ut manerent.* *Caecin. 17. rem ad verbum *attingere.* i. e. *intelligere, judicare: ſi tamen lectio ſana eſt.*

ATTONSUS. Tuſc. V. 17. laus eſt *attonſa* Laconum. i. e. *imminuta. e poëta.*

ATTRAHO. ad Div. VII. 10. Romam te *attraham*, h. e. *venire jubebo.*

ATTRECTO. Cael. 8. *attrectare* foeminas: *eſt per libidinem contingere partes, quibus libido incitatur. Eſt verbum proprium in ea re, quo uſus etiam Sueton. Ner.* 26.

ATTRIBUO. Tuſc. III. 3. non *attribuere* ad amiſſionem amicorum miſeriam noſtram. i. e. *adjicere.* * *in re pecuniaria quid ſit, v. in Attributus.*

ATTRIBUTIO. *apud rhetores dicitur, quicquid rei tribuitur.*

Vul-

Vulgo praedicatum. v. Inv. I. 26. *in re pecuniaria dicitur, quam hodie vulgo* aſſignationem *vocant, cum non ipſi ſolvimus ex arca, ſed ab alio, qui nobis aut debet, aut pro nobis ſolvere paratus eſt, amicitiae ergo.* ad Div. XVI. 24. Att. XVI. 3. in *attributione* mihi ignota nomina. h. *e. homines, a quibus mihi ſolvere vult, ignoti ſunt mihi.* Attic. XVI. 1. *eſt de ſolutione pecuniae, quae attributa eſt a creditore.*

ATTRIBUTUS. Verr. I. 13. pecunia *attributa*, h. e. *quae nobis ſolvitur ab alio, data aſſignatione, quam hodie vocant.* Verr. III. 70. ſocietates, unde erat *attributa* pecunia. Att. XIII. 22. *attributos* quod appelles, valde probo. *Attributi ſunt ii, a quibus attributa eſt pecunia, a quibus debitor ſolvit.*

AVARITIA. Fin. IV. 27. *avaritiae, in plur.* Verr. II. 54. *avaritia* hians et imminens.

AUCTOR. *Hujus vocabuli multiplex eſt et varius apud Ciceronem uſus. Quas nos quidem obſervavimus diverſas ſignificationes, hae ſunt:*

1) *is, a quo fama orta eſt, et qui dicere poteſt, unde habeat, quae dicit.* ad Div. XII. 4. Rumor erat -- *auctor* erat nemo. *Unde* auctor *etiam pro nuncio eſt.* vid. *Gron. ad Liv. V.* 1. *Heinſ. et Burm. ad Ovid. A. II.* 6. 34.

2) *praeceptor.* Off. II. 2. quamquam in antiquiſſima philoſophia, Cratippo *auctore*, verſaris.

3) *qui exemplum rei faciendae dedit: qui rem facere ſuadet aut praecipit exemplo.* Academ. IV. 3. nec literarum Graecarum nec philoſophiae jam ullum *auctorem* requiro, *ſc. cum Africanum et Catonem habeam, qui didicerunt.* Off. III. 7. num locupletiores quaeris *auctores*? Verr. III. 38. Cur non, hoc *auctore*, etiam Romae ſervi ad vectigalia accedunt. Verr. V. 26. Unum *auctorem* facti tui profer. Fin. IV. 16. Cato omnium virtutum *auctor.* i. e. *exemplar. Cic. Clav.*

4) *qui rem facere ſuadet, aut jubet, aut permittit.* Div. I. 15. aves *auctores*, *ſc. rerum ſuſcipiendarum aut omittendarum.* cf. Attic. I. 19. et Dom. 29.

5) a) auctor legis *dicitur, qui primum legem ſcivit*, Dom. 30. b) *legis ſuaſor, adjutor, laudator*, Agr. II. 5. Leg. III. 16. *cf. Gron. ad Liv. II.* 56. c) *qui legem ferri jubet, quod erat Senatus; unde* Senatores *auctores* legum *dicuntur*, Verr. V. 67.

6) *auctores* in Senatu, Brut. 34. *aut* conſilii publici. Or. I. 49. *ſunt principes Senatores, h. e. Conſulares, et qui habent jus ſententiae priori dicendae, adeoque rei alicujus auctores fieri poſſunt. item, qui multum valent in Senatu, ut* Or. III. 17. *item, qui alicujus rei in Senatu auctores ſunt decernendae.* Att. III. 18. *in quorum ſententiam fit SCtum*, ad Fam. XV. 4. Regem Ariobarzanem, te *auctore*, commendatum habeam. h. e. *e SCto in tuam ſententiam facto. cf. Gronov. ad Liv. XXIV.* 43.

7) *fide dignus.* Leg. II. 6. *auctor* haud deterior Theophraſtus Timaeo.

8) *teſtis.* Flacc. 17. gravis *auctor* injuriae publicae.

9) *qui alicujus injurias defendit et accuſando vindicat; quia ſc. eſt auctor judicibus rei puniendi.* Flacc. 22. *auctorem* querelarum et doloris ſui habent. *item:*

10) *defenſor quicunque, qui alicujus rem cauſamque gerit.* Flacc. 15. *auctor* ſuae civitatis. *Gronov. de Pec. Vet. IV.* 3. *p.* 374. *Sic* Sext. 66. *optimatium defenſores et principes dicuntur, auctores* et conſervatores civitatis. i. e. *defenſores.* Planc. 13. *auctor* ſocietatum multarum *fuiſſe dicitur, qui publicanorum defenſor fuit, multaque pro iis geſſit cum fide.* cf. Cluent. 24. Verr. V. 67. judices *dicuntur* auctores legum, judiciorum et juris.

Praetorum repudiare. ibid. 6. etiam exemplum et *auctoritas* junguntur.

6) *consilium.* Att. X. 1. *auctoritas* ejus mihi vivit, h. e. *etiam mortui consilium sequor.* Off. III. 30. eorum *auctoritate* pax facta. cf. Cato 6. Off. III. 27. I. 23. ad Div. VI. 6. Verr. I. 42.

7) *est philosophorum, quorum sententias libenter amplectuntur homines.* Acad. IV. 22. inconstantia levatur *auctoritas; quod eos non facile auctores sequimur, qui inconstantes sunt in sententiis.* Off. I. 1. summa doctoris *auctoritas* et urbis; *quia eruditissimus est, adeoque bonus auctor philosophiae, et in urbe inventa est philosophia.* Div. I. 39. nemo philosophus aliter sensit, in quo esset *auctoritas.* Off. III. 29. maxima *auctoritate* philosophi. Acad. IV. 3. ad unius se *auctoritatem* conferre.

8) *opinio insignis de alicujus virtute, doctrina, etc.* Verr. III. 90. *auctoritas* eorum est tanta, ut etiam delicti suspicionem tegere possit. Manil. 15. Imperatoris *auctoritas.* Verr. I. 2. judiciorum *auctoritas* constituta. Brut. 67. *auctoritate* eget, *de eo, cujus nullum nomen in patronis causarum erat, cum diligentissimus esset.* Leg. I. 5. nunc ab uno magna *auctoritate* et scientia sustinetur. Cato 18. non cani, non rugae repente *auctoritatem* afferre possunt.

9) *quaecunque res, cujus aliquis auctor est.* Acad. I. 9. *auctoritas,* veteris disciplinae, *(sc. Academicae)* h. e. *disciplina, cujus veteres Academici auctores fuere.*

10) *auctoritate alicujus utimur, cum eum auctorem, approbatorem, consentientem nobis, dicimus.* Div. I. 43. leges suas *auctoritate* Apollinis confirmavit. Acad. IV. 5. in eorum *auctoritate* delitesceret. Div. I. 1. ut ab ultimis *auctoritatem* repetam. Tusc. V. 12. hujus sententiae gravitas a Platonis *auctoritate* repetatur: *inde, quod auctorem habet Platonem.* Lael. 1. sermo positus in veterum hominum *auctoritate.* i. e. *qui a veteribus habitus dicitur.*

11) *narrantis et testimonium dicentis fides, item, rebus narratis, etc. facta fides.* Off. II. 9. Att. V. 21. Flacc. 22. *auctoritatem* esse in eo testimonio, etc. Div. II. 54. *auctoritatem* nullam debemus rebus commenticiis adjungere. ibid. 17. 22. quid haruspicina *auctoritatis* habeat. ibid. 59. somniorum *auctoritas.* Lael. 25. cum ad vanitatem accessit *auctoritas.* h. e. *si is assentatur, qui auctor esse posse, qui fide dignus videtur.*

12) *approbatio.* Tusc. IV. 34. amori *auctoritatem* tribuere. cf. Phil. III. 2. Div. I. 3.

13) *sententia, cujus se quis auctorem profitetur, judicium de re aliqua.* Cluent. 50. errat, si quis in orationibus nostris *auctoritates nostras* se consignatas habere arbitratur. Manil. 22. *auctoritatem* suam defendere. ibid. 20. Catuli *auctoritas* et sententia. Nat. D. III. 3. mihi hoc persuasum est, *auctoritate* majorum. i. e. *quia majorum sententia fuit.* cf. Lael. 4.

14) *quicquid facimus, quo auctores alicujus rei faciendae, credendae, fieri possumus.* Cluent. 42. *auctoritas* censoria, *dicuntur notae Censorum, quibus auctores fiunt, aliquem criminis cujusdam reum esse.* Nat. D. III. 38. utrum poëtae Stoicos depravarint, an Stoici poëtis dederint *auctoritatem.* i. e. *amorem probando, fecerint, ut poëtae tam multa de amore, etc.* ad Qu. Fr. I. 3. spero, si quid mea spes *auctoritatis* habet.

15) *ejus est* auctoritas, *qui primus legem scivit.* Dom. 31. *sc. quia reliquis est auctor legis sciscendae, et primi suffragium plerumque tota praerogativa, ut praerogativae ceterae centuriae sequuntur. v. Praerogativa.*

16) *voluntas jubentis, rogantis, hortantis, docentis, suadentis.* Or. I. 23. ibid. 1. Verr. I. 40. *auctoritas* patris. cf. Caecin. 18. verba servire hominum consiliis et

aucto-

bunt. Div. I. 18. *auctoritatem* vetuſtatis habet. i. e. *valet, quia vetus eſt.* ad Div. IX. 9. preces meae apud eum non minus *auctoritatis* habent. Off. III. 30. utilitatis ſpecies ab honeſtatis *auctoritate* ſuperata eſt. h. e. *honeſtas plus valuit.* ad Div. I. 7. *auctoritatem* habet officii noſtra propugnatio potius, quam ſententiae.

28) auctoritas *eſt hominum honoratorum et potentium, quatenus veremur, ipſos laedere, iis, negare aliquid, etc.* Verr. I. 48. Ligur *(Senator)* non dubitat, quin aequitate cauſae et *auctoritate* ſua commovere hominem poſſet - - ad extremum petere coepit, ne usque adeo ſuam *auctoritatem* contemneret gratiamque deſpiceret.

29) *ſpecies et oſtentatio magnae eruditionis et ſapientiae etc. aſſumta*, Div. II. 67. de atomis Democriteis: nec cognovi quemquam *(praeter Democritum)*, qui, majore *auctoritate*, nihil diceret.

30) *ſolatium.* ad Div. VI. 6. animum tuum hominis amiciſſimi - - *auctoritate* confirmandum puto.

31) *Augurum auctoritas.* Leg. II. 12. maximum jus eſt Augurum, cum *auctoritate* conjunctum. ibid. nihil ſine Augurum *auctoritate* poſſe cuiquam probari. *Sc. Augures ſunt auctores rerum gerendarum et omittendarum. Hinc auguria et auſpicia ipſa dicuntur* de Har. Reſp. 14. rerum gerendarum *auctoritates. Huc pertinet* religionum *auctoritas, qua respublica regi dicitur,* Div. I. 40.

32) *ipſum decretum, et quod decretum eſt.* Leg. II. 19. haec jura Pontificum *auctoritate* conſecuta ſunt. ibid. 21. maneret Pontificalis *auctoritas.*

33) Senatus auctoritas. *quamquam in genere eſt voluntas Senatus et quicquid Senatus decrevit,* approbavit; *tamen non una ejus eſt interpretatio. Itaque diſtincte de ea agemus.*

a) Leg. III. 12. poteſtas in populo, *auctoritas* in Senatu ſit. *Cum Romulus Senatum inſtituiſſet, ejus auctoritas omnis in hoc uno cernebatur, ut conſultus a Rege, quid de quaque re videretur, diceret. Eo tempore igitur* auctoritas Senatus *nihil erat, niſi* conſilium Senatus. Liv. I. 9. tum ex *conſilio Patrum* Romulus Legatos circa vicinas gentes miſit. *Romulo mortuo, cum plebs novum Regem creare cogitaret, idque Patres impediri non poſſe viderent, ipſi Regis creandi auctores fuere. Atque hic acceſſio aliqua auctoritatis Patrum facta eſt, quae in hoc cernebatur, quod primo comitia Regis creandi haberentur* auctoribus Patribus, h. e. jubentibus ſ. permittentibus, *et quod in iis populus juſſerat, non valeret, niſi* Patribus auctoribus, h. e. *probantibus. v. Liv. I. 17. His terminis circumſcripta manſit auctoritas Senatus, donec exacti Reges eſſent, et iis ſucceſſiſſent Conſules annui. Quamquam enim Conſulibus nihil deminutum erat ex poteſtate regia, auctore Livio II. 1. tamen, quoniam ſumma poteſtas a Bruto ad populum traducta, et cum eo agi coeptum erat, ſi quid fieri extra ordinem Conſul vellet, ex eoque alterum genus comitiorum exſtiterat, nempe legibus ferendis, ea auctoritas Senatus, quae in comitiis creandis, Regibus, et poſtea Conſulibus fuerat, ad comitia legibus ferendis traducta eſt. Liv. II. 2. extr.* Brutus ex SCto ad populum tulit, ut omnes Tarquiniae gentis exſules eſſent. *Acceſſit illud ex nova reipublicae deſcriptione,* ut Senatus auctoritate uterentur magiſtratus, et *(tantum)* quaſi miniſtri graviſſimi conſilii eſſent, Cic. Sext. 65. *ut adeo non ſolum ad comitia auctoritas Senatus pertineret, ſed ad omnia, quae vel a populo, vel a Conſulibus agerentur. Ita celeriter ad ἀκμὴν Senatus auctoritas pervenit. Et id quidem, quod ultimum acceſſit auctoritati Senatus, manſit perpetuo: quae autem ad comitia pertinebat, ea ita ſenſim*

audio, *est repudio*, quod dictum est. cf. Verr. III. 34. * Fat. 3. ponere *ad quod* te *audiam*, sc. dicentem. * Or. II. 7. quod se *in eum audisse*, dixisset. i. e. *reprehensum esse*.

AUDITIO. *rumor*. Planc. 23. *auditiones* fictae. ad Div. VIII. 1. tenuissimam *auditionem* de ea re accepi. * Verr. I. 46. *auditione* expetere coepit feminam, i. e. *cum tantum audisset*, *eam formosam esse*.

AUDITOR. Dom. 24. ille ne *auditor* quidem suae gloriae, ego etiam spectator meae laudis esse potuissem.

AVELLO. Tusc. IV. 11. aegrotatio *avelli* non potest.

AVERRERE pecuniam a sociis. Verr. III. 75. 96. *eripere*. Sed lectio dubia est.

AVERSOR. Verr. V. 58. *aversor* pecuniae publicae.

AVERSUS. Or. II. 63. adversus et *aversus* impudicus es. Tusc. IV. 15. *aversus* a ratione. *repugnans rationi*.

AVERTERE. *furari*, *in rem suam convertere*. Verr. III. 19. *avertere* pecuniam domum. conf. II. 58. I. 4. III. 69. * Att. XVI. 7. qui me a tanta infamia *avertit*. i. e. *prohibuit*. * ad Div. XII. 6. omen *avertant* Dii. *formula, qua utebantur*, *cum aliquid accidisset*, *aut dictum esset*, *quod mali ominis esset. Quare? v. ap. Casaub. ad Theophr. περὶ δεισιδαιμ. p. m.* 212.

AUFERRE. *accipere*. Rosc. 4. qui unquam ad arbitrum, quantum petit, tantum *abstulit*. * Quint. 5. paucos dies *aufert* a Scapulis. i. e. *impetrat paucorum dierum dilationem. v. Passerat. ad h. l. et Graev. ad VI. ad Div.* 12. * ad Div. II. 7. ne te *auferant* aliorum consilia. ad Div. VIII. 17. bona mens iracundia et amore *ablata*. *sc. auferri dicuntur*, *qui affectibus aut quacunque ratione transversi rapiuntur*, *neque rationem audiunt*, *atque ita male agunt. v. Gron. ad Liv.* ***XXXV***. 12. *Dukerum ad Flor. II.* 6. *Burm. ad Ovid. Her.* 6. 31.

AUGEO. Offic. II. 6. *augere* hominem. i. e. *ejus commodis inservire*. * *est etiam oratoris*, *cum amplificat*. Or. I. 21. *v. Amplificatio*. * Off. II. 20. neque verbis *auget* munus suum.

AUGUR. *interpres omnis augurorum*. ad Div. VI. 6. quare cum, ut *augures* et astrologi solent, etc. * *Sacerdotum genus Romae*, *cui interpretatio augurorum erat publice mandata*. ad Div. VI. 6. ego *Augur* publicus. ibid. III. 10. *Augurem* olim Romae cooptari non licebat, etc. *vid. imprimis* Legg. II. 8.

AUGURALIS. Brut. 77. jus *augurale*. ad Div. III. 11. libri *augurales*, i. e. *de jure augurali*, *quos Appius scripserat*. Divin. I. 33. *augurales* libri Etruscorum. ad Div. III. 11. *auguralis coena: quam dabant novi Augures. Varr. R. R. III.* 6.

AUGURARE. *augurio explorare voluntatem Deorum*. Legg. II. 8. salutem *augurant*.

AUGURATIO. *auspicium*, *divinatio*. Div. II. 30. quae tandem ista *auguratio* est ex passeribus.

AUGURATUS, *a*, *um*, *consecratus: de locis*, *quae ceteris cerimoniis consecrantur*, *cujusmodi loca omnia* templa *vocantur. v. Templum*. Vatin. 10. in illo *augurato* templo ac loco. i. e. *pro rostris*.

AUGURATUS. *sacerdotium Augurum*. Vatin. 9. ne diutius loquar de *auguratu* tuo. Div. I. 17. lituus insigne *auguratus*. * *scientia Augurum*. ibid. scientia *auguratus*.

AUGURIUM. *ipsa actio auspicandi: hinc: augurium* agere, capere, etc. Div. I. 17. Offic. III. 16. etc. Div. I. 47. salutis *augurium* (*οἰώνισμα ὑγιείας*) *Dio Cassius L. XXXVII. p.* 40. *explicat quid sit*: τοῦτο δὲ μαντείας τις τρόπος ἐστὶ πίστιν τινὰ ἔχων, εἰ ἐπιτρέπει

XVI. tit. de Judaeis, *I.* 14. 17. *etc. Addictum tandem fisco Caesaris.*

AUSCULTARE. Div. I. 57. magis audiendum, quam *auscultandum* censeo. *In verbo* auscultandi *inest vis obediendi, credendi, etc.*

AUSPEX. Cluent. 5. *auspices* nuptiarum. Divin. I. 16. nuptiarum *auspices*, - - qui, omissa re, nomen tantum tenent. *cf. Plaut. Casin. Pr.* 86. *Liv. XLII.* 12. *Suet. Claud.* 26. *Valer. M. II.* 1. *et ibi Interpr. petebant auspicia, ut nuptiae auctoritatem haberent. v. plura ap. Juretum ad Symmach. IV.* 14. *Att. II. 7. *auspices* legis curiatae; *de Pompejo, qui in auspicio fuit, dum lex curiata a Caesare ferretur.*

AUSPICATO. *auspiciis captis antea.* Div. I. 1. Romulus *auspicato* urbem condidit.

AUSPICATUS. *inauguratus, sacer.* Rabir. Post. 8. qui in Campo Martio, - - *auspicato* in loco.

AUSPICIUM. Div. II. 38. aves *auspicium* ratum fecere. ibid. I. 16. ementitum *auspicium*. II. 36. Augures praecipiunt, ne *juge auspicium* obveniat, ut jumenta jubeant disjungere. *Juge auspicium, est, cum junctum jumentum stercus fecit. Festus.* Div. II. 36. ProC. et Propraetores *auspicia* non habent. i. e. *jus auspicii capiendi. Totus locus legendus, ad cognitionem auspiciorum.*

AUSPICARI. *auspicium agere, capere.* Div. II. 36. Praetores - - nec tripudio *auspicantur. vid. Duker. ad Flor. I.* 1. 6.

AUSTERUS. Or. III. 26. suavitas *austera* et solida, *(opponitur* dulci et decoctae) *qualis fuit vini Falerni, habens delectationem virilem: nam feminae dulcia amant.*

AUTHEPSA. Rosc. Am. 46. *est vas in superiori parte continens rem coquendam, in inferiori foculum cum igne; qualia hodie etiam adhibentur ad potiones aquae calidae conficiendas. Lamprid. in Elagab.* 18. argenteas authepsas *commemorat: ubi vid. Salmas. Voss. ad Catull. p.* 318. *refertur h. l. inter vasa Corinthia et Deliaca.*

AUXILIARIUS. ad Div. X. 32. militem non modo legionarium, sed ne *auxiliarium* quidem. Prov. Cons. 7. *tamen occurrit* cohors *auxiliaria*. *Est autem cohors legionis pars.*

AXILLA. Or. 45. quomodo enim vester *Axilla* Ala factus est, nisi fuga literae vastioris.

B.

BACCA. *de omni fructu arboreo.* Leg. I. 8. fruges et *baccae*. Divin. I. 51. *baccae arborum*. Nat. D. II. 51. idque semen inclusum est in intima parte earum *baccarum*, quae ex quaque stirpe funduntur.

BACCHARI. Catil. I. 9. quanta in voluptate *bacchabere*.

BACILLUM. *insigne magistratuum in municipiis, loco fascium.* Agrar. II. 34. lictores non cum *bacillis*, sed cum fascibus anteibant. *ad quem locum v. Turnebum.*

BAJAE. *proprie quae sint, dictum in Ind. Geogr. Sed ab illis Campanis omnia balnea calentia* bajae *vocatae, item lacus hortorum delicati et suavi frigore. Sic dicuntur* Coel. 15. 16. 20. *v. Scalig. ad Tibull. III.* 5. 3.

BALBUTIO. *de iis, qui satis clare, quae sentiunt, dicere nolunt.* Tusc. V. 26. desinant *balbutire* Academici, aperteque et clara voce audeant dicere. *Sic et videtur dici* Acad. IV. 45. *male inepteque dissero.* Div. I. 1. Epicurus *balbutiens* de natura Deorum.

BALNEARIA. *balneae.* Q. Fr. III. 1. Att. XIII. 29.

BARBARIA. Or. I. 26. haec *barbaria* forensis dat locum vel vitiosissimis oratoribus. h. e. *turbae forensis inscitia.*

BARBATULUS. Att. I. 14. juvenes *barbatuli* concursabant. *sc. qui nondum tondentur, qui lanugi-*

BENEFICIUM. *eleganter dicitur de homine, qui a provinciali magistratu commendatur et laudatur, ut aut eo facilius honores in republica a populo Rom. consequatur, aut in judiciorum periculis sublevetur. Ea autem commendatio apud aerarium deponitur.* Arch. 5. *in beneficiis* ad aerarium deferri. cf. ad Div. V. 20. Balb. 21. *vid. Gron. de Sestert. III.* 17. *Lael. 25. ad populi *beneficium* sacerdolia transferebantur. **commendatio ipsa.* ad Div. XIII. 35. *ubi vid. not.*

BES. *octo unciae.* ad Att. IV. 15. Foenus ex triente factum erat *bessibus. Foenus bessibus est, cum singulis mensibus pro centum assibus, foenoris loco, solvuntur quae tertiae assis, adeoque annis singulis octo asses pro centenis.*

BESTIARIUS. *genus gladiatorum, qui cum bestiis componuntur. Eorum mentio* Sext. 64. Qu. Fr. II. 6.

BETA. *genus oleris, cujus folia speciem Graecae literae referunt.* ad Div. VII. 26. *a beta* et malva deceptus sum.

BIBLIOTHECE. ad Div. XIII. 77. qui *bibliothecen* multorum nummorum tractavit.

BIBO. Verr. I. 26. ut Graeco more *biberetur. Est autem* Graecus mos, *cum merum cyathis libant, salutantes primo deos, deinde amicos suos nominatim. Nam toties merum bibunt, quoties et Deos et caros sibi nominatim vocant. Asconius.*

BIMARITUS. *duarum mulierum vir.* Planc. 12. *bimaritum* appellas, ut verba etiam fingas, non solum crimina.

BIMUS. ad Div. III. 8. Hortensium roges, ut de sententia *bima* discedat, h. e. *qua censuit, mihi in alterum annum esse provinciam prorogandam.* ad Div. X. 24. legio *bima*, h. e. *quae duos annos meruit.*

BLANDITIAE. flagitiosae *Apronii* Verr. III. 26. *mihi videntur in eo consistere, quod ei pro scorto fuit. Nam blanditiae feminis maxime et meretricibus conveniunt.*

BONITAS. *fides.* Off. III. 19. cum alicujus fidem *bonitatemque* laudamus. cf. Nat. D. III. 8. *ubi opponitur* fraudi. * *virtus.* Lael. 8. 9. *aliquoties promiscue dicuntur* virtus *et* bonitas. c. 9. virtus et bonitas *pro synonymis junguntur.*

BONUM. Fin. IV. 26. *bonum*, ex quo appellatum sit, nescio. Mil. 12. *dictum Cassianum:* Cui bono fuerit. Rosc. Am. 5. accusant, quibus *bono* fuit, i. e. *profuit.*

BONUS. Sext. 66. bona fama *bonorum*, i. e. *optimatium, de quibus capiendum semper, cum de republica loquens* bonos viros *nominat. In rebus privatis* vir bonus *est, qui fidem servat.* * *proprie autem* vir bonus *est locuples, qui habet in bonis: cujusmodi homines solent fidem servare, reipublicae bene cupere, ut est* Att. IX. 12. VII. 4. *ubi libertinum vocat* virum plane bonum. *de quo vid. Cort. ad Sallust. Catil.* 33. *Gron. Obs. IV.* 9. Or. II. 54. *bona* dicta, *sunt facetiae, joci acuti, sales.* * Verr. I. 56. *bonum* suo cuique facito. *Erat in lege Verris, quam redemtori operis publici praescripserat, et hanc vim habebat, ut singula genera materiae bona essent.* * Mur. 7. *bono* genere natum esse. i. e. *amplo et honesto.* * ad Div. IX. 16. *bonam* copiam jurare. v. *Ejurare.*

BOS. ad Att. V. 15. *bovi* impositae clitellae. v. *Clitellae.*

BRACCATUS. Pis. 23. *braccatae* cognationis dedecus. *Cognatio* braccata *est cum hominibus e natione braccata Gallorum.*

BRACCHIUM. Att. II. 1. molli *bracchio* objurgare aliquem. h. e. *leviter.*

BUCCA. Pis. 11. fluentes et cerussatae *buccae.* v. *Fluens et Cerussatus.*

BUCCINATOR. ad Div. XVI. 21. quod polliceris, te fore *buccinatorem* existimationis meae.

BU-

CA-

CALAMISTRUM. *instrumentum ferreum, quo capilli crispantur urendo, unde* calamistrati*: hinc traducitur ad nimia orationis ornamenta.* v. c. Brut. 75. orationem *calamistris* inurere.

CALAMITAS. *tempestas frugibus perniciosa.* Verr. III. 98. *calamitas* fructuum. *Hinc ad perniciosos homines transfertur, qui civitates compilant, hominesque re familiari evertunt. Sic Verres II.* 37. *calamitas Siculorum dicitur.* * *jactura.* Lael. 21. *calamitas* in amittendis amicitijs.

CALAMITOSUS. Agr. II. 29. vectigal *calamitosum.*

CALANTICA. *tegmen capitis, quo mulieres utebantur, cujus usum propterea Clodio objicit Cicero* in Clod. ap. Nonium. *

CALCEUS. Nat. D. I. 29. calcei *repandi.* v. *Repandus.*

CALCULUS. Fin. II. 19. voluptatum *calculis* subductis. Lael. 16. ad *calculos* vocare. * *de ludo duodecim scriptorum:* Fragment. Hortens. ut *calculum* reducas, si te dati poenitet.

CALEFACIO, CALFACIO. *vexo, agito, molestiam creo, negotium facio.* Qu. Fr. III. 2. eodem die Gabinium ad populum luculenter *calefecerat* Memmius. ad Div. VIII. 6. *Si* vos Parthi nihil *calfaciunt*, nos hic frigore frigescimus. *ibid.* XVI. 18. *calface* hominem.

CALEO. *vexor*, ad Div. VIII. 6. nunc *calet.* * calere *dicuntur, quae studiose aguntur, jactantur.* Philipp. V. 4. *calebant* nundinae. Planc. 23. crimen *caluit*, re recenti. i. e. *sermonibus vehementer jactatum est. Simili ratione etiam homines dicuntur* calere, *ut* Brut. 66. *calere* in agendo. Att. XV. 6. an ego, cum omnes *caleant*, ignaviter aliquid faciam? * Verr. I. 26. postquam satis *calere* res visa est. h. e. *postquam visi sunt convivae satis vino calere, animisque esse commoti.*

CALIDUS. Off. I. 23. *calida* consilia. *temeraria et periculosa.*

CALIGA. *genus calcei militare.* Att. II. 3. *de Pompejo:* mihi ejus - - *caligae* non placebant.

CALIGO. Fin. 15. per *caliginem* cernitur. i. e. *obscurius.* * *status reip. perturbatus.* Sen. p. Red. 3. *caligo* anni illius, *de tempore Clodiano.* v. *Tenebrae.*

CALLERE. *callum ducere, obdurescere.* ad Div. IV. 5. in illis rebus exercitatus animus *jam callere* debet.

CALLES. Sext. 5. Italiae *calles* atque pastorum stabula. *Sunt viae pecorum ex aestivis pastionibus in hibernas commeantium et contra. v. Ursin. ad Varr. R. R. II.* 2. 10. *Unde* silvae callesque junguntur. *v. Interpr. ad Sueton. Caes.* 19. Cluent. 59. sunt *colles pastorum*, ubi leg. videtur *calles.*

CALLIDE. *intelligenter, solerter.* Or. I. 20. *callide* dicere. i. e. *subtiliter.* Or. 28. *callide* et argute dicere. Caecin. 5. nihil *callide* agi posse.

CALLIDUS. Nat. D. III. 10. *Callidos* voco, quorum tamquam manus opere, sic animus usu concalluit. * *solers, intelligens.* Nat. D. II. 57. natura nihil est *callidius.* * *de oratore* est *subtilis et acutus,* v. c. Or. 7.

CALLUM. Tusc. II. 15. labor quasi *callum* obducit dolori. *ibid.* III. 22. diuturna cogitatio animis *callum* vetustatis obduxerat.

CALUMNIA. *lis, quam alicui sine causa intendimus, ut ei molestiam, et periculum creemus.* Mil. 27. *calumnia* litium fundos alienos petebat. Q. Fr. I. 1. acerrima ministra Praetorum avaritiae *calumnia.* Verr. II. 27. a quo HS. centena millia per *calumniam* malitiamque petita sunt. Caecin. 7. *calumniam* obtrivit et contudit. h. e. *terrorem litis improbae.* * *hinc ductae etiam eae formulae, in quibus calumnia significat actionem, judicium calumniae, aut simile quid, cujus objectum est calumnia.* Cluent. 59. *calumniam* non effugiet. i. e. *calumniae damnabitur.* ad Div. VIII. 8. *calu-*

lu-

CAN-

CANCELLI. Verr. III. 59. *cancellos* alicui circumdare, *dicimur, cum cavemus, ne quis pro libidine male facere possit, ducta dicendi ratione a bestiis, quibus cancelli circumdantur, ne effugere, aut nocere cuiquam possint.* * Sext. 58. *cancelli* fori. *septa. vid. Salmas. ad Hist. Aug. T. II. p.* 80.

CANDIDATORIUS. Att. I. 1.

CANEPHORAE. Verr. IV. 3. *statuae referentes speciem virginum sacerdotum Cereris, quae in solennibus Cereris bina canistra ferebant, et inde Canephorae dicebantur. vid. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Cerer.*

CANESCO. Or. 2. cum oratio jam *canesceret*, haberetque suam quandam maturitatem et quasi senectutem.

CANIS. *assecla.* Att. VII. 3. Clodii *canis.* * *de homine, qui ad investigandas et odorandas res adhibetur.* Verr. I. 48. multa *canibus* suis opus esse, quos circa se haberet, etc.

CANO. Verr. I. 20. Agr. II. 26. intus *canere. proverbium in eos, qui omnia ad suam utilitatem referunt: ducta dicendi ratio a statua quadam, citharistae speciem exhibente, qui intus caneret, hoc est, non dextra manu uteretur, et ab exteriori parte chordas plectro percuteret, sed sinistra tantum ab interiori parte chordas carperet, atque ita totam cantionem perficeret. vid. Ascon. ad Verr. I. 20. et Voss. ad Catull. p.* 144. *ubi explicatio loci Ciceroniani affertur ex ineditis Vulcatii Gallicani expositionibus in Verrinas.*

CANTHARIS. *genus insecti venenati et mortiferi.* ad Div. IX. 21. C. Carbo, accusante L. Crasso, *cantharidas* sumsisse dicitur. Tusc. V. 40. mortem minitanti, magnum vero, dixit, effecisti, si *cantharidis* vim habuisti.

CANTHERIUS. Nat. D. III. 5. ad Div. IX. 22.

CANTICUM. ad Div. IX. 22. nosti *canticum. Est locus e Comoedia aut Tragoedia. vid. Interpretes ad h. l. et in Cantor.*

CANTILENA. *de notissimis et crebro usurpatis obsoletisque dictis, versibus, praeceptis*, etc. Or. I. 23. *cantilena* e scholis; *de vulgatis rhetorum praeceptis.* Att. I. 16. ut crebro mihi insusurret Epicharmus *cantilenam* illam suam, Νῆφε, etc. * *de re, quae fama et sermonibus hominum jactatur, fama.* ad Div. XI. 20. crede mihi, totam istam *cantilenam* ex hoc pendere, ut quam plurimum lucri faciant.

CANTIO. *incantatio.* Brut. 60. idque veneficiis et *cantionibus* Titiniae factum esse dicebat.

CANTOR. *histrio.* Sext. 55. *cantorum* convicia. Tusc. III. 19. *cantores* Euphorionis. *quo loco etiam interpretantur laudatores. vid. Salmas. ad Hist. Aug. T. II. p.* 433. 842. * *hinc ducta ea ratio, cum* cantorem alicujus rei *dicunt, qui eam saepe multumque, ut actores Fabulas, decantat.* Or. I. 55. Legulejus quidam, praeco actionum, *cantor* formularum, auceps syllabarum.

CANTUS. Orat. 18. Est etiam in dicendo quidam *cantus* obscurior. Or. I. 60. *cantus* remissiores, *de pronunciatione histrionis scenici.*

CAPAX. Orat. 29. ipse Demosthenes - - non semper implet aures meas: ita sunt avidae et *capaces.* h. e. *quibus dicendo inprimisque amplificando satisfieri non facile potest.*

CAPEDO et CAPEDUNCULA. *vasculum ex eo genere, quo in sacris utebantur.* Parad. 1. Nat. D. III. 17.

CAPESSERE. *capere.* Nat. D. II. 47. *capessere* pastum. * *invenire.* Div. I. 20. quaerere te, neque corde posse *capessere. e Poëta.* * *capessere* rempublicam; *est cum accedere ad rempubl. v. Accedere, tum negotium quodcunque publicum suscipere et administrare.* Att. I. 17. Sext. 6. auctoritas

ca-

occurrunt, h. e. *Servii consilium non mihi satisfacit. Atque omnia adeo consilia in hac causa hujusmodi sunt, ut rem non expediant, nullius consilii exitum invenimus, ut ep. antec. dixerat. Nam quamcunque sententiam, quodcunque consilium capias, semper magna dubitatio relinquitur, semper multae rationes occurrunt, quibus consilium delectum impugnari potest, semper periculi aliquid subest. Haec est illius loci sententia; quam nec Manutius cepit, nec qui hunc locum in Lexico Fabr. interpretatus est; quorum uterque de Servio accipit; quasi ei, tamquam JCto, omnes captiones in mentem veniant. Ceterum mentionem JCti Ciceroni captionum verbum in memoriam redegisse facile concedo. nam JCti cavent clientibus, ne ab adversariis capiantur.* v. *in Capio et Captiuncula.* * *ut* fraus *est pro* damno, *sic* captio: *si vera lectio, de quo dubitant quidam, qui malunt* cautio. Att. V. 4. etsi paene praeterii, chartam tibi deesse, mea *captio* est; siquidem ejus inopia minus multa ad me scribis. *Facile apparet, sensum hunc esse: mihi fraudi, damno est, quod tibi charta deest, quando ea res eo valet, ut breves literas accipiam.* Captos *dici, qui damnum accipiunt, jacturam faciunt, certum est; neque solum fraude aliorum hominum, sed quacunque ratione. Sic* mente, membris, oculis capti *dicuntur, qui earum rerum jacturam fecere. Et est* captio *sic ap. Plautum et alios, ut dudum Lexicographi docuerunt. Sic* captiosus *pro* damnosus. *Sed v. not.*

CAPTIOSUS. *ad decipiendum accommodatus, paratus.* Acad. IV. 5. *captiosa* interrogatio. Fin. I. 7. qua via *captiosa* (sophismata) solvantur, etc. Rosc. Com. 29. o! *captiosam* societatem! * *periculosus, damnosus.* Caecin. 14. est *captiosum* omnibus, rem ullam constitui ejusmodi. Brut. 52. quam *captiosum* est populo!

CAPTIUNCULA. *periculum.* Att. XV. 7. Servius pacificator videtur obiisse legationem, et omnes *captiunculas* pertimescere. *Timidum fuisse Servium in bello Civili, patet e X.* 14. 15. *Videtur autem verbum sumtum e jure. JCti cum cavent clientibus, omni captionis, periculique generi occurrere student. Hinc pericula, quae timebat et cavere cupiebat Servius, captiunculae eleganter dicuntur.* v. *Captio.*

CAPTO. *allicio.* Inv. II. 52. res nos emolumento *captat.* * *quaero, aucupor, expecto.* Inv. I. 31. inductio est oratio, quae rebus non dubiis *captat* assensionem ejus, qui etc. ad Div. X. 23. Lepidus desperato adventu meo, quem non mediocriter *captabat.* * *decipere.* Acad. IV. 29. quid enim ad illum, qui te *captare* vult, utrum tacentem irretiat, an loquentem?

CAPUT. *decretum philosophi.* Acad. IV. 101. Ita nobis tacentibus ex uno Epicuri *capite*, altero vestro, perceptio et comprehensio tollitur. * *summa.* Verrin. III. 35. de *capite* aliquid demere. ibid. I. 11. aliquot nominibus de *capite*, quantum commodum fuerit, *frumenti* detraxit. * *quod est in quaque re principium et summum, plurimumve valet.* Tusc. V. 34. se jure illo nigro, quod *caput* coenae erat, delectatum. Or. I. 35. *caput* est, - - quamplurimum scribere. ibid. II. 82. ad consilium dandum *caput* est. * *auctor rei.* Flacc. 18. *caput* est Graecorum concitandorum Heraclides ille Temnites. Planc. 23. si quid sine *capite* manabit, et cujus auctor non exstet. * *Sed inprimis haec significatio et obvia et notanda est, cum caput dicitur pro hominis statu, libertatis et civitatis jure, atque adeo vita.* Topic. 4. Si ea mulier testamentum fecit, quae se *capite* numquam diminuit, h. e. *numquam alicui nupsit, adeoque non transiit in aliam familiam, amissa pristina: quae est diminutio capitis minima.* v. *Diminutio.*

CAS-

CASSUS. *inanis.* Tusc. V. 41. *cassum* quiddam et inani vocis sono decoratum.

CASTELLANUS. Brut. 73. triumphus *castellanus.* i. e. *de castellis.*

CASTELLUM. Div. II. 16. urbem philosophiae proditis, dum *castella* defenditis.

CASTIGATUS. Tusc. II. 21. videsne, ut obmutuerit, non sedatus corporis, sed *castigatus* animi dolor.

CASTIMONIA corporis. Leg. II. 10. *puritas a sordibus, a Venere, etc.*

CASTUS. Phil. XIII. 4. *casta* res familiaris a cruore civili. Tusc. I. 3. qui se integros *castosque* servassent, *sc. a vitiis humanis.* Har. Respons. 13. *castissimi* ludi, i. e. *sanctissimi.* Rabir. Perd. 4. *casta* concio, sanctus campus. Leg. II. 18. ebur-haud satis *castum* donum Deo. Rosc. Com. 7. perjurum *castus* fraudasse dicitur.

CASUS. Flacc. 1. acerbissimus reipublicae *casus, de conjuratione Catilinae: dicitur enim de quavis magna calamitate. ibid.* 13. *casus* est in capiendo. ad Div. X. 3. in quo *casu* interpellatus et adhuc vivit et dicitur victurus; *de vi sibi ipsi allata a Laterense. ibid.* 18. haec res magnum *casum* habet, *valde pendet a fortuna. ibid.* 8. Cum in eum *casum* me fortuna dedisset, ut aut etc. *da ich in die Umstände gekommen bin.*

CATADUPA. *cataractae.* Somn. Sc. 5. sicut ubi Nilus ad illa, quae *Catadupae* nominantur, praecipitat ex altissimis montibus, ea gens, quae illum locum accolit, propter magnitudinem sonitus, sensu audiendi caret.

CATAMITUS. *cinaedus, scortum masculum.* Phil. II. 31.

CATAPLUS. Rab. Post. 14. *classis, inprimis et h. etiam loco ea, quae Alexandriam commeabat. vid. inpr. Salmas. de Mod. usur. p.* 357.

CAVEA. *locus, ubi spectatores ludorum sedent.* Cato 14. magis delectatur, qui in prima *cavea,* quam qui in ultima spectat. cf. Leg. II. 15. etc.

CAVEO. *de Jureconsultis dicitur, cum litigantibus aut aliquid contrahentibus, sive verbis, sive scripto, ostendunt, quomodo lis instruenda, resque contrahenda sit, ne causa cadant, aut decipiantur.* Mur. 9. *caves,* ne tui consultores decipiantur. *ibid.* Servius hic nobiscum urbanam militiam respondendi, scribendi, *cavendi* secutus est. ad Div. III. 1. *de Valerio JCto:* melius ei *cavere* volo, quam ipse aliis solet. cf. Caecin. 27. Or. I. 48. **hinc cavere dicuntur etiam,* 1) *qui sibi satisdari jubent in re aliqua.* Brut. 5. nisi prius a te *cavero,* amplius eo nomine neminem petiturum. cf. Verr. II. 23. Verr. III. 54. praedibus et praediis populo *cautum* est. 2) *qui aliquid excipiunt in formula pactionis, aut conditionem aliquam paciscuntur.* Verr. I. 11. viderunt in cautione, cum ita *caverent,* si post Kal. Jan. in consilium iretur. 3) *qui alicui quacunque in re prospiciunt.* Cluent. 59. cum HS. XXX scripta essent, pro HS. CCC neque ei satis *cautum* videretur; voluit, eum aliquid acceptum referre liberalitati. Leg. II. 21. *v. Caute. *prohibere lege, edicto.* Verr. I. 43. cur hoc, cum in eodem genere sit, non *caves*?

CAVERNAE navigii. Or. III. 46. *sunt latera cava. v. Serv. ad Virg. Aen. II.* 19. *sed vulgo l. c. est* carinas.

CAVILLATIO. Or. II. 54. *genus facetiarum in toto sermone fusum. Gr. εἰρωνεία, quali Socrates usus est, quod non fuit in singulis verbis aut dictis.*

CAVILLOR. *jocor.* Nat. D. III. 34. atque in eo etiam *cavillatus est.* Att. II. 1. jam familiariter cum ipso *cavillor* etiam et jocor. **jocose perstringo.* Qu. Fr. II. 12. ejus praetextam risu sum *cavillatus.*

aliquid sit, causa idonea. Verr. I. 8. cum *causa* accedere ad accusandum. Att. VII. 3. *causam* illa causa non habet. * *pro eo, quod certa et idonea de causa sit.* Quint. 15. omnes *causae* et necessitudines veteres intercedebant; h. e. *omnes causae suppetebant, propter quas amici esse alteri debemus et solemus: alibi dixit,* cum eo mihi sunt omnia. *v. de hac phrasi Broukh. ad Tib. III.* 3. *ult.* * *praetextus.* Dom. 5. in bona fortunasque locupletium per *causam* inopum - - repentinos impetus comparares. * *excusatio.* Att. XI. 7. tuas *causas* nosco. ad Div. XVI. 19. accipio *causam.* Verr. I. omen magis patribus, quam *causa* placuit. ibid. II. o! *causam* singularem! o defensionem miseram! ad Div. VIII. 8. *de militibus - causaeque* cognoscantur, sc. *propter quas mitti volunt. v. Gron. Sest. IV.* 3. *p.* 273. *sq.* * *abl. causa* praeposita genitivo est. Or. I. 57.

CAUSIDICUS. Or. 9. qui Lysiam sequuntur, *causidicum* quendam sequuntur. h. e. *qui nihil nisi causas in foro agat. Quo loco sane honeste dicitur, sed tamen cum contemtu quodam.* A patrono causarum *alias distinguitur. v. Burm. ad Ovid. Am. I.* 13. 21.

CAUSULA. Opt. gen. dic. 3. Lysias parvarum rerum *causulas* scripsit.

CAUTIO. *formula JCti, quo cavetur alicui. v. Cavere.* Or. 41. In juris scientia est persecutionum *cautionumque* praeceptio. ad Div. VII. 18. *cautiones* vestrae. * *Hinc est etiam formula pactionis in genere, quod ea is sibi cavet, qui pactionem facit.* Verr. I. 11. nam ita in *cautione* esse viderunt, cum ita caveretur, etc. *literarum obligatio, qua nobis a debitore cavemus.* Dom. 50. *cautiones* fiebant pecuniarum. ad Div. VII. 18. *cautio* chirographi. *v. Salmas. Mod. usur. p.* 405. 422. * *omnis res, qua nobis in quacunque re cavemus, ne quid fiat, quod factum nolimus.* Sext. 7. hunc Pompejus omnis *cautionis* foedere exsecratione devinxerat, nil contra me esse facturum. * Off. I. 14. habet res multas *cautiones.* h. e. *in ea re multa cavenda et providenda sunt.* * *declinatio rei prudenter instituta.* Tusc. IV. 6. a malis natura declinamus: quae declinatio, si ratione fit, *cautio* appellatur. ad Div. XI. 21. quae *cautionem* non habent, de iis non laboro: *quae provideri et caveri non possunt.* * Flacc. 13. defendi facilis est *cautio*, non solum latibulis occultorum locorum, etc. * Att. V. 4. mea *cautio* haec est. *v. not.*

CAUTE. Leg. II. 21. Quid huc accessit e jure civili? Partitionis caput, scriptum *caute*, ut centum nummi deducerentur, *sc. quia his verbis cavetur heredi a sacris: unde paullo post in eadem re pergit:* quod si hoc, qui testamentum faciebat, *cavere* noluisset.

CAUTOR. *qui alicui cavet.* Sext. 7. *cautor* alieni periculi. *In altero loco, quem hic laudat Nizolius, non est in optimis edd.* cautor, *sed* cantor. *v. Cantor. sic et Plautus dixit Epid. III.* 2.

CAUTUS. Muren. 11. *Cauti* Jureconsulti. *sc. quia aliis cavent. v. Cavere.* * *tutus, minime periculosus.* Caecin. 4. quo mulieri pecunia esset *cautior.* h. e. *ei magis de pecunia caveretur, tutiorque fieret.* Rosc. Am. 20. in *cautiorem* partem peccaret. * *prudens.* Qu. Fr. I. 4. *cautum* consilium.

CEDO. Mil. 23. *Cedere* legibus, *est, sustinere aequo animo poenam legibus constitutam.* Sull. 25. *cedere* reipublicae, *est, aliquid ferre reipubl. causa.* Ligar. 7. *cedere* auctoritati, *est, parere consilio.* ad Div. I. 1. Hortensii sententia *cedit* religioni de exercitu, h. e. *Hortensius censet, non esse exercitum in Aegyptum mittendum, quod libris Sibyllinis ita videatur.* Mil. 1. *cedere* tempori, *est, ea non facere, quae tempus fieri non sinit, aut quibus propter temporis rationem profici nil potest.* Sull. 16. *Cedo* amicitiae, *est,* igno-

sententiam dicunt in Senatu. ad Div. XI. 20. si tibi videtur, agros eorum militum - - his dandos *censeas* ab utrisque nobis. *censere est etiam in censum deferre apud Censorem.* Flacc. 32. in qua tribu praedia *censuisti*? *ibid.* si aliena *censendo* sua facere posset. Act. I. in Verr. 18. *censendi* causa. Flacc. 32. Sintne ista praedia censui *censendo*? h. e. *an possint a nobis in censum deferri. In censum autem deferri possunt possessiones, quae sunt mancipi et juris civilis.* v. Cic. l. c. *cf. Festus in Censui censendo: hinc, qui et nomen et rem apud Censorem defert,* censeri *dicitur. v. c.* Att. I. 15. Flacc. 32. *cum acc.* censeri aliquid: ut l. c. mancipia, servos, etc. aliena censeri, etc.

CENSOR. *magistratus Rom. major, de quo cognoscas licet e L. III. de Legg. c.* 3. *Cluent.* 46. *Dom.* 51. *etc.* Fin. II. 10. quae jam oratio non a philosopho aliquo, sed a *Censore* opprimenda est. *Fuere etiam* Censores *in aliis oppidis, etiam provincialibus, qui censum agunt, ut ex eo tributum conferri possit et exigi: quorum mentio in Verrinis II.* 53.

CENSORIUS. Agrar. I. 2. *censoriae* tabulae, *sunt libri, in quos nomina resque civium et notae referuntur.* Qu. Fr. I. 1. lex *censoria. v. Ind. LL.* de censoria notione, notis censoriis, subscriptionibus *v. suis locis.* Or. II. 90. *censorium* opus *est dignum nota censoria. Sic est etiam ap. Gell. IV.* 12. *et Plin. H. N. XVIII.* 3. censorium probrum. *pro nota censoria autem ap. Columell. XII. praef. et Sueton. Caes.* 41. *ubi vid. Casaub.*

CENSUS. *Censoris actio censendi.* Sext. 47. *censu* prohibere, *dicitur Censor, cum aliquem, quia civem esse non putat, bona sua in censum deferre non sinit.* Cluent. 48. cum in equitum *censu* Sacerdos prodiisset: *cum equites censerentur.* *tabulae censoriae.* Arch. 5. *census* nostri. Coel. 32. *censum* pop. R. *incendit.* v. *Gronov. Sest. IV.* 1. *hinc etiam bona* in censum deferri *dicuntur.* *pro re familiari dici, notissimum est.*

CENSUS, *a, um. civis Rom.* Verr. I. 41. neque *census* esset. *v. Ind. LL. in Lege Voconia. Nam ea significatio hujus verbi, cum is* census *dicitur* κατ' ἐξοχήν, *qui centum millia aeris habet. v. Gron. Sest. III.* 16. *ut* Classicus, *qui in prima classe censetur, cum etiam ceteri censi sint et classici, huc non pertinet, ut docuit Perizon. de Lege Voconia.*

CENTESIMAE. *(int. partes sortis), usurae sunt, cum singuli asses in mensem solvuntur pro centenis, unde fiunt duodeni in annum. Gronov. de Centes. et Unciis usur. p.* 431. 631. 632. *inpr. de Sestert. III.* 13. Verr. III. 70. *centesimis* binis foenerari. i. e. *acceptis duobus assibus pro centenis in singulos menses: unde facile intelligi potest, quae sint ternae et quaternae centesimae.* Attic. VI. 1. 2. ibid. 1. dico me *centesimas* ducturum. ibid. V. 21. *centesimae* perpetuo foenore ducuntur. *rechnen, passiren lassen, de Praetore provinciali, apud quem quis syngraphas persequitur.* ibid. VI. 2. *centesimae* perpetuae sunt, *cum adjiciuntur quotannis sorti, sine anatocismo. Interpretatur ipse Cicero ibid.* Scaptius *centesimis*, renovato NB. in singulos annos foenore, contentus non esset. *Iis opponuntur ibidem, centesimae renovatae* NB. *quotannis:* Sed *centesimis*, ductis ex proxima quidem syngrapha, nec perpetuis, sed *renovatis quotannis. vid. Gronov. Mantiss. Pec. Vet. p.* 414. * Centesimae, *de quibus dictum, sunt vectigal privatum: ab his differt* centesima, *quae est vectigal publicum.* ad Brut. ep. 18. Obdurescunt quotidie magis boni viri ad vocem tributi: quod ex *centesima* collatum, impudenti censu locupletum, in duarum legionum praemiis omne consumitur. *Haec* centesima

tesima *solvitur ex rebus venalibus et aerario militari infertur. vid. Lipf. Magnit. Rom.* II. 4. *Gronov. Sest. III.* 13.

. CENTUMVIRI. Caecin. 24. *funt asseffores judicii centumviralis, de quo ftatim.* Ad Centumviros, *eft in judicio centumvirali.*

CENTUMVIRALIS. Caecin. 18. *centumvirale* judicium, *dicebatur a numero judicum rotunde enunciato. Nam judices erant omnino centum et quinque: cum ex fingulis tribubus terni deligerentur. v. Feftus in Centumviralia judicia. Ad ejus judicii notionem pertinebant caufae plurimae, quas enumerat Cic. de Or. I. 38. fed inprimis hereditariae. De eo judicio extat elegans libellus Sibrandi Tetardi Siccamae, recufus Halae an. 1725. quem vid. inpr. I. 6. II. 5. et 8. quo capite de iis caufis ad Centumviros actis exponit diftinctius, quarum ap. Ciceronem eft mentio, aliosque auctores latinos. Hinc intelliges, quae fint* caufae *centumvirales* de Or. I. 38.

CENTURIAE. *dicuntur partes populi aut exercitus. Nam cum populus a Servio in claffes fex defcriptus effet, cuique claffi etiam certus numerus centuriarum attributus eft. Neque centum praecife homines continet: nam ultima claffis, in qua aliquot millia fuiffe certum eft, una centuria continetur. Sed centuria eft cujusque numeri aut multitudinis nomen, ut decuria;* Brut. 67. *Centuriae* paucae ad confulatum defuere. etc. *v. Comitia centuriata.* ad Div. XI. 16. cum equitum *centurias* tenes, in queis regnas, mitte ad Lupum noftrum, ut is nobis eas *centurias* conficiat. *Erant duodeviginti equitum centuriae, eaeque ad claffem primam pertinebant.* Centurias equitum tenet, in iisque regnat, *qui eft apud eos gratiofus, in magnaque auctoritate conftitutus, ut facile ejus fuffragationem fequantur.* Conficere *autem* centurias alicui, *eft, facere, ut eum renuncient.* * Agrar. II. 13. *in comitatu et inftrumento magiftratus provincialis commemorantur* tabernacula, *centuriae*, fupellex. *Turnebus emendabat:* tentoriis. *Graevius fufpicabatur, intelligi* centurias fabrûm, *neque tamen multum huic interpretationi tribuebat. Non liquet.* * Campanos in *centurias* defcribit. v. *Centuriare.*

CENTURIARE. *eft, in centurias defcribere, ad centurias redigere homines, fcil. ut militent.* Att. XVI. 9. *Centuriat* Capuae, dinumerat: jam jamque video bellum. *Liv. XXII.* 38. *de peditibus dicit, de equitibus* decuriare. ad Quir. p. Red. 5. cum *centuriari* homines vidiffem, *etc. de Clodio, qui homines plebejos, fervos convocabat, in ordines defcribebat, ut pugnarent contra Ciceronem, fi refiftere legi et Romae manere vellet.*

CENTURIATUS, *a, um. comitia centuriata funt e Servii Tullii inftituto, in quibus aut leges a magiftratibus majoribus feruntur, aut magiftratus majores, exceptis Aedilibus curulibus, creantur. Dicuntur ita, quia populus per centurias fuffragia fert ex ordine claffium, deinde poft praerogativam, de qua fuo loco, in claffibus ex ordine a Servio inftituto, unde* jure vocatae *dicuntur. Cur in centuriatis etiam tribuum mentio, infra, in Tributa Comitia, docebitur.*

CENTURIATUS. *locus Centurionis.* Pif. 36. *centuriatus* palam venditos.

CERA. *pro tabula, cera inducta, cerata.* Verr. I. 36. extrema *cera* nomen infimum in flagitiofa litura fecit. *vid. inpr. Salmaf. de Mod. uf. p.* 463. 465. *fq.*

CERARIUM. Verr. III. 77. *pecunia, quae pro cera datur:* ex omni pecunia, quam aratoribus folvere debuifti, certis nominibus deductiones fieri folebant: primum - - deinde, pro nefcio quo *cerario.*

CER-

CERNO. *judico, agnosco.* Off. I. 20. magnus animus duabus rebus *cernitur.* Tusc. V. 8. quae genere, non numero *cernerentur.* *refertur ad causam, propter quam aliquid facimus.* Leg. I. 18. ubi est gratus, si non eum ipsum *cernunt* grati, cui referunt gratiam. *pugnare, contendere.* ad Div. VIII. 14. quamdiu civiliter *cernitur,* h. e. *contenditur, non armis, sed iis modis, quibus cives inter se contendere decet, lege, judicio, etc.* Off. I. 12. vitam *cernamus* utrique, i. e. *pugnemus de vita. v. Perizon. ad Sanct. Minerv. p.* 771. *Cernere hereditatem, *est proprie, deliberare de hereditate, utrum eam velimus adire, nec ne: deinde significat id, quod hanc deliberationem fere sequitur, nempe, adire hereditatem. v. Perizon. l. e. cf. quae contra Kusterum de hac formula disputat, ibid. p.* 780. *b.* - 795. *et infra in Cretio.* ad Div. IX. 14. Sinas me hanc quasi falsam *hereditatem* alienae gloriae *cernere;* h. e. *adire.* Att. XI. 2. eoque ipso die ex testamento *crevi hereditatem,* etc. *Leg. II. 9. quibus Diis *creverint,* procuranto: *de Haruspicibus, cum respondent, quibus Divis piaculum debeatur.*

CERTARE. Catil. II. 8. *certare* fructibus cum usuris, *dicuntur, qui volunt usuras sortis acceptae solvere reditibus praediorum, atque id aut difficillime aut plane non efficiunt.*

CERTUS. ad Div. I. 7. *certi* homines, *quibus fides haberi, epistola recte committi potest.* Rosc. Am. 16. *certum* patrem *dicuntur habere, quorum matres castae pudicaeque fuere. Sic de* Inv. I. 2. *certos* liberos, *pater dicitur habere, cum castam uxorem habet.* Quint. 3. *certus* pater familias, *est diligens, attentus, rerum suarum curiosus: nam statim subjicit:* una in re paullo minus consideratus, ut Verr. III. 75. *certae* rationes, *opponuntur perturbatis, sine ordine scriptis, interpositis adeoque fide indignis.* Rosc. Am. 19. *Certus* accusator, *fide dignus, qui ita accusat, iis testibus, argumentis, ut fides ei haberi possit, adeoque sui muneris bene gerens. Nam propterea fide dignus est, probatusque, quia eum intelligentem accusationis instruendae, exercitatum, et munere suo recte fungentem scimus. Non hic reprehendendus erat a Graevio Hotomannus. Ceterum vid. Graev. ad pr. Quint.* 3. *ad Div. IX.* 19. *Caecin. 4. *certum* jus non obtinere, h. e. *causam justissimam.* *Rosc. A. 16. *certum crimen.* *opponitur infinito.* Or. II. 10. *certum* genus quaestionis. Rosc. Com. 4. *certa* pecunia, *cujus summa et magnitudo definita est.* *fortis, confirmato animo.* Att. X. 11. et quo ille *certiorem* me vult esse: *ubi Popma substituebat* fortiorem. *v. Gron. in Stat. p.* 415. *Duker. ad Liv. X.* 36.

CERVICULA. Verr. III. 19. *Cerviculam* jactare, *gestus erat, quo Hortensius solebat uti, cum aliquid in oratione tractabat, in quo sibi placebat, cui confidebat plurimum. v. in Cervix.*

CERVIX. Orat. 18. in Hortensio reprehenditur mollitia *cervicum,* h. e. *jactatio cervicis, (v. Cervicula) quae esset mollium effeminatorumque hominum. Sic* eversas cervices *objicit Clitiphoni Syrus ap. Terent. Heaut. II.* 2. 131. *homini molli et effeminato.* Verr. III. 59. qui erunt tantis *cervicibus,* h. e. *tanta audacia et impudentia.*

CERULA. Att. XV. 14. miniata *cerula* tua pluribus locis notandae sunt. *ibid.* XVI. 11. miniatulae *cerulae. Scilicet veteres solebant ceram affigere locis librorum, de quibus quaerere amplius volebant, aut quos reprehenderent, quod* signare cera *dicitur ap. Vitruv. IX.* 3. *v. Salmas. de Mod. usur. p.* 446. *et ad Solin. p.* 775.

CERUSSATUS. *fuco oblitus.* Pis. 11. *cerussatae* buccae.

CESSIO. Leg. I. 3. *cessio* libera et otiosa, *est, cum quis abit e*

 patria

Romae, *necessitatis causa*, *usus est veste graeca. Hae dubitationes et difficultates inde natae sunt*, *quod sibi substituta consuetudine sunt verba*, *res similes*, *ratione usus*, *non easdem significantes*; *cum plebs non intelligat*, *verba linguarum*, *in hoc praesertim genere*, *sibi non satis respondere.* ad Herenn. IV. 47. *Citharoedo tribuitur* chlamys purpurea, coloribus variis intexta, et palla inaurata.

CHORAGIUM. *est apparatus scenicus*, *atque adeo quicquid sumtus fit in ludis scenicis*, *quod qui faciunt choragi dicuntur. vid. nos ad Xenoph. Memor. III. 4. Casaub. ad Sueton. Aug. c.* 70. *ut alios mittamus. Hinc* ad Herenn. IV. 48. *eleganter:* aut aliquod fragile falsae *choragium* gloriae comparetur, h. e. *instrumentum falsae gloriae*, *omnia ea*, *quibus falsa gloria comparatur.*

CHOREUS. *trochaeus.* Or. 63.

CIBARIA. *quibus alimur.* Rosc. Am. 20. *Cibaria (int. anserum)* locantur. *cibaria *dicuntur frumentum*, *quod magistratibus provincialibus eorumque Legatis*, *Quaestoribus*, *etc. a provincialibus dabatur*, *quod et* frumentum in cellam *dicitur.* v. *Cella.* Verrin. III. 93. uberiora facta sunt *cibaria* caritate. Att. VI. 3. *Cibaria* praefecti. cf. ad Div. V. 20. *Graeci* cibaria *interpretantur* σιτομέτριον, demensum *Terentio dicitur*, *vid. Salmas. Mod. usur. c.* 4. *p.* 163.

CIBARIUS panis. Tusc. V. 35. *est panis nigrior et vilior*, *qui servis dari solebat*, *ut ex Isidoro Origg. XX.* 2. *patet*, *quem et laudavit Davisius. Nonius autem c.* 11. *etiam suis temporibus* cibarium *neutro genere de hoc pane dictum tradit*, *quod olim de omni pane dicebatur. Eadem est adjectivi ratio*, *quod tamen citius quam substantivum de viliori pane dictum ex hoc Ciceronis loco intelligitur.*

CIBUS. Nat. D. II. 55. animalis *cibus*, *de aëre.* Fin. V. 19. animi cultus erat ei quasi quidam humanitatis *cibus. Elegans genus dicendi imitatus est Ovid. Rem. am.* 131. causa cibusque mali. *Metam. VI.* 480. cibus furoris.

CIEO. Or. I. 56. erctum *cieri*, i. e. *distribui: sed de ercto s.* hercto cito *infra in* Erctum *dicemus. Ceterum ex hoc loco concidit tota Salmasii disputatio ad Solinum de voce* citum, *in illo:* herctum citum. p. 891. *Ex graeco* κίω, i. e. πορεύω, *ad ambulandum provoco*, *putat esse* ciere, *et hinc* citare, citus, *pro* celer. *Sed in hoc* citus *primam esse brevem. Ab alia origine esse* citus *pro* divisus. *Nam in ea primam esse longam: quod etiam videbatur Stephano et Burmanno ad Virg. Aen. VIII.* 642. *ubi Donatus* citae *interpretatus est* divisae. *Esse autem a graeco verbo* σχίω, *pro quo et* σχίζω, *ut* πρίω, πρίζω. *Pro* σχίω *esse et* χίω, *ut* σφαιρίζω *et* φαιρίζω. *hinc* cio, *unde* herctum citum, *patrimonium divisum*, etc. *Haec quidam tamquam oracula secuti sunt. Ex loco nostro falsum esse apparet*, citum *in* erctum citum *esse a* cio: *est enim* erctum cieri, *non* ciri. *Veteres dicebant* cieo *et* cio, *ab illo* citus *brevi prima*, *ab hoc* citus *prima longa*, *sed eadem vi. Sic in compositis*, *ut poëtae docent latini*, excĭtus *et* excītus, *ab* excieo, *illud*, *hoc ab* excio. *Utrumque est* commotus, excitatus, provocatus. Erctum ciere *autem non est proprie* dividere, *sed cum* erctum, h. e. *ut infra demonstrabitur*, bona, *quae aedibus v. c. paternis continebantur et tamquam arcebantur*, *movetur loco suo et dividitur*, *adeoque in alias aedes transit.*

CINCINNUS. Or. III. 25. in *cincinnis* oratoris aut poëtae offendi, *de ornamentis nimiis et affectatis.*

CIN-

CIR-

CIRCUMRODERE. Att. IV. 5. dudum *circumrodo*, quod devorandum est.

CIRCUMSCRIBERE. *complecti paucis.* Sext. 45. Sed genus universum brevi *circumscribi* et definiri potest. * *coërcere.* Mil. 33. Senatus, credo, Praetorem eum *circumscripsisset.* -- an Consules in Praetore coercendo fortes fuissent? *cf. Graev.* ad Attic. VII. 9. * *decipere.* Rosc. Com. 8. dic nunc, te ab Roscio *circumscriptum* esse.

CIRCUMSCRIPTE. Orat. 66. *circumscripte* et numerose dicere. h. e. *per periodos: nam opponitur τῷ incise et membratim dicere.* * N. D. II. 59. Singulas res definimus, *circumscripteque* complectimur. v. *Circumscribere et Circumscriptus.*

CIRCUMSCRIPTIO. *fraus.* Offic. III. 15. *circumscriptio* adolescentum. Flacc. 30. emtiones falsas, praediorum proscriptiones cum mulierculis, aperta *circumscriptione* fecisti. * *circulus circa aliquem factus.* Phil. VIII. 8. nisi prius respondisset, quid facturus esset, quam ex ista *circumscriptione* excederet. * *ambitus.* Tusc. I. 20. cum totam terram intueri licebit, ejusque cum situm, formam, *circumscriptionem*, tum etc. Brut. 8. ipsa natura *circumscriptione* quadam verborum comprehendit concluditque sententiam. * *de periodo* est etiam Partit. 6.

CIRCUMSCRIPTUS. *brevis.* Or. I. 22. *circumscripta* explicatio: *est definitio.* v. *Circumscripte.* * *e medio sublatus.* Verr. I. 16. omni tempore Sullano ex accusatione *circumscripto.* Fin. III. 9. *circumscriptis* igitur sententiis, quas posui. *Sic Graeci utuntur verbo περιγράφειν, de quo v. Wesseling. V. C. ad Diodor. pag.* 51. *unde haud dubie Latini sumsere.* * *qui coërcetur.* Phil. II. 22. *circumscriptus* a Senatu Antonius. v. *Circumscribere.*

CIRCUMSPECTARE. *de providis et timidis, qui saepe circumspiciunt omnia.* Tusc. I. 30. *circumspectans* nostra vehitur oratio.

CIRCUMSPICERE. *quaerere.* Verr. III. 90. non *circumspiciam*, non quaeram foris, *sc. exempla*, cum habeas judices, etc. * *de his, qui nesciì, quid agant, tamquam auxilii quaerendi causa, saepe circumspiciunt.* Rosc. Com. 14. *Circumspicit*, aestuat, negat nos etc. * *de iis, qui se nimis amant, sibi nimis placent.* Rosc. Com. 2. usque eone te diligis et magnifice *circumspicis? Ita se circumspiciebat Καξία apud Xenoph. Memor. Socr. II.* 1.

CIRCUMVECTIO. Att. II. 16. portorium *circumvectionis.*

CIRCUMVENIO. *decipio.* ad Div. V. 1. nunc video illum *circumventum*, me desertum. Rosc. Com. 9. quem per arbitrum *circumvenire* non posses, etc.

CIRCUS. *est aedificium publicum in oblongam et ab altera parte rotundam formam ab altera rectam extructum, in quo ludi equestres, qui inde Circenses dicuntur, habebantur. Medius Circus diremtus erat* spina, *ad cujus extremitates, ubi flectebant aurigae cursum*, metae *collocatae erant. Ab ea parte, a qua cursus initium fiebat, olim linea recta albo describebatur, intra quam ante signum datum equi cohiberentur, postea carceres perpetui extructi.* Circi *mentio saepe apud Ciceronem, ut* Mur. 34. 35. etc. *Circos Romanos narrat et exhibet Donat. Rom. Vet. et Nov. III.* 14. *cf. de Circis inprimis Salmas. ad Solin. p.* 635. *seqq. disputantem: ut alios taceam.*

CISIUM. *genus vehiculi celerrimi et quidem biroti.* Rosc. Am. 7. *Cisiis* Ameriam pervolavit. cf. Phil. II. 31. *De hoc genere vide, quae collegit Scheff. de Re vehic. L. II. c.* 18.

CISTA et **CISTELLA.** ad Herenn. I. 12. *ea, quae alias* sitella: *ubi v. Pro* cistella *quidam libri* Cistula *habent. Codd. Lambin.* sitel-

di

dixeris, quam πολιτικόν *ibid.* neque aptiorem *cito* aliquem dixerim.

CIVILIS. *Jus civile* 1) *opponitur* naturali, *adeoque et privatum et publicum' jus complectitur.* Sext. 42. nondum neque naturali, neque *civili jure* descripto. 2) *opponitur juri publico.* Verr. I. 42. Cornelia testamentaria, numaria, ceterae complures, in quibus non jus novum aliquod populo constituitur, sed sancitur, ut, quod semper malum facinus fuerit, ejus quaestio ad populum pertineat ex certo tempore. De *jure* vero *civili*, si quis novi quid constituit, etc. *Nam in hoc loco manifeste a jure civili removentur caussae publicae et quaestiones. Ex quo intelligitur, sensu Ciceroniano ne criminalia quidem, quae hodie vocantur, ad jus civile pertinere. Est enim civile jus nullum aliud, nisi privatum. Itaque lege de re aliqua, quae ad civile jus pertinebat ante, lata, ut ejus quaestio in posterum ad populum pertineret, ea juris publici esse incipiebat. Ceterum etsi Justinianus de jure privato se in Institutis dicturum profitetur L. I. tit.* 1. *tamen ex L. IV. tit. penult. intelligi potest, eum caussas publicas et judicia publica ad jus privatum retulisse, itaque de iis etiam in Pandectis agitur L. XLIX. Sed adjiciamus alium locum e Cicerone. Caecin.* 2. simul illud futurum arbitrati sunt, ut in hac caussa non de improbitate Sext. Aebutii, sed de *jure civili* judicium fieri videretur. Improbitas *h. l. est vis, quam Aebutius Caecinae ejusque advocatis fecerat. Ea erat caussa publica, in judicio publico, ex lege de Vi armatis hominibus, disceptanda, adeoque juris publici:* Judicium *autem* de jure civili, *est de possessione, quod est privatum. Ceterum ipsa definitio juris civilis Ciceroniana in Topicis c.* 2. *totum hoc, quod diximus, confirmat. Jus civile* est aequitas constituta iis, qui ejusdem civitatis sunt, ad res suas obtinendas. *Partes ejus ibidem narrantur.* c. 5. * *de decreto Praetoris, item de* sententiis JCtorum *in usu fori, cum opponitur* legibus, ut Off. III. 16. 17. *de responsis JCtorum solis est* Caecin. 24. * Divin. in Caecil. 5. Nam civibus cum sunt ereptae pecuniae, *civili* fere *actione*, et privato jure repetuntur. Civilis actio est, *qua utitur civis non modo contra civem, sed quemcunque, a quo ei injuria facta est: ea autem est juris privati, non in omnibus caussis, sed in pecuniariis ceterisque privatis. Sic* Orat. I. 11. *civiles* controversiae, *sunt forenses, in caussis privatis.* * Or. III. 16. cum a *re civili* et a negotiis animi quodam judicio abhorrerent. h. e. *cum neque rempublicam capessere neque in foro versari vellent.* ibid. 31. *civilis* scientia. ibid. I. 14. rerum *civilium* cognitio, *est ea scientia, qua opus est ei, qui rempublicam capessere et in judiciis versari cupit. Unde* Invent. I. 5. *civilis* ratio, *est ars, cujus in civitate magnus est usus. item* Orat. 9. oratio *civilis, quae aut in Senatu, aut in concione, aut in judiciis habetur ad cives, et de rebus civilibus, in qua negat obscuras abditasque sententias locum habere, reprehenditque Thucydidem, qui iis conciones referserit.* * Milon. 13. quid enim odisset Clodium Milo, praeter hoc *odium civile*, quo omnes improbos odimus. Odium civile *est, quale impune erga cives exercere licet, remotum a vi et armis. Sic* vis civilis *est, qua uti possunt cives in possessionibus, cui opponitur* vis vera. *v. Argumentum Or. pro Caecina et in Vis.* * Planc. 10. Minturnenses coloni, quod C. Marium ex *civili errore*, atque ex impiis manibus eripuerunt, etc. h. e. *cum cives fugeret in bello Civili.* * Civilis *eleganter dicitur, qui aequo jure omnes cives secum esse patitur, neminem contemnit, nihil sibi praecipui arrogat, verbo, ita in omni-*

proverbium in eos, qui, quae a magistro audierunt, tenent, sed neque recte intelligunt, neque eo recte uti possunt. Nam claudus in pilae ludo nil potest nisi pilam sibi traditam retinere, non ea ex regulis ludi uti, propterea quod currere celeriter non potest.

CLAVICULA. Nat. D. II. 47. *claviculis* apprehendunt adminicula vites.

CLAUSTRUM. Muren. 8. cum ego tanto intervallo *claustra* nobilitatis refregissem.

CLAUSULA. Or. III. 46. *clausulas* atque interpuncta verborum animae interclusio atque angustiae spiritus attulerunt. * *exitus Fabulae.* Coel. 27. Mimi est jam exitus, non Fabulae: in quo cum *clausula* non invenitur, fugit aliquis e manibus, etc.

CLAVUS. Tusc. IV. 35. *clavo clavum* ejicere. * Verr. V. 21. Et ut hoc beneficium, quemadmodum diceret, trabali *clavo* figeret, etc. * ad Att. V. 13. clavum movere. *ubi vid.*

CLEPERE. *furari.* Tusc. II. 10. eum doctus Prometheus *clepsisse* dolo.

CLEPSYDRA. *mensura temporis aquea.* Or. III. 34. at hunc non clamator aliquis *ad clepsydram* latrare docuerat. *v. Almeloveen. ad Quintil. XII.* 6. *et quos ibi laudat.* Tusc. II. extr. *de disputante dicitur* ad clepsydram.

CLITELLAE. Att. V. 15. *clitellae* bovi sunt impositae. *proverbium in eos, quibus aliquid negotii datur, cui administrando idonei non sunt. Clitellae enim asinis imponuntur, non bubus.*

CLUDO. *laudatur e* Nat. D. II. 39. *sed ibi in Gron. est* eludit, *in Davis.* alludit; *neque* cludit *aptum est huic loco.*

CLYPEUS. Or. 71. *clypeum* dissolvere, *dicitur in eos, qui res junctas et copulatas dissolvendo corrumpunt.*

COACERVARE. Agrar. II. 25. *coacervare* agros.

COACESCO. Catil. 18. non omnis aetas vetustate *coacescit.*

COACTOR. *dicitur, qui in auctionibus pecunias cogit, quae ab emtoribus solvendae sunt, et est fere argentarius.* Cluent. 64. *nostri: Cassirer. v. Salmas. de Usuris c. 17. p. 497. et Graev. ad h. l. Sed et dicitur de omnibus, qui in quocumque negotio cogendae pecuniae ministri sunt. v. Manut. ad h. l. Sic* Rabir. Post. 11. utrum accessionem decumae, ut nostri facere *coactores* solent, *sunt ministri publicanorum, qui decumas exigunt.*

COACTUS. Caecin. 11. 12. *coacti* homines et armati. *est verbum interdicti.* c. 13. 21. *et significat coactos ad vim faciendam.*

COAEDIFICARE. Att. XIII. 33. campum Martium *coaedificari.* Partit. or. 10. locus *coaedificatus* opponitur *vasto.*

COAEQUARE. Verr. III. 41. omnia ad libidinem suam *coaequare*: h. e. *summos et infimos, sacra et profana eodem modo pro libidine tractare, nulli parcere, etc.*

COAEVUS. *laudant e* Vatin. 13. *Sed meliores Codd. et edd. habent* coquos, *quod est rectum.* Coaevus *non est usitata bono scriptori vox.*

COAGMENTARE. Phil. VII. 7. *coagmentare* verba, est *apte collocare et vincire. Unde* Or. III. 43. *coagmentatus* concursus verborum, *opponitur* hiulco. * *e partibus diversis compositus.* Tusc. I. 29. nihil est in animis *coagmentatum*: h. e. *liberi sunt animi a concretione, nihil est in iis mixtum, ut aliis locis dicit.*

COAUCTIO. Verr. III. 82. Crimen est ex *coauctione* annonae atque aestimationis. *Non crimini datur Verri aestimasse frumentum, et pro frumento pecuniam accepisse, sed nimis magnam pecuniam accepisse, sed nimis magnam pecuniam pro frumento coegisse.*

COCTUS. Att. XIII. 52. bene *coctus* et conditus sermo.

Ver-

Verba haec sunt: Mimus quidam Accium poëtam nominatim compellavit (h. e. *perstrinxit: v. Compellare)* in *scena, pro quo est, ut dixi, in Codd. plerisque* coenaculo.

COENUM. *convicii genus.* Sext. 11. Dom. 18. Att. II. 21. Pompejus oblitus *coeno.*

COEO. ad Div. V. 19. Phil. II. 10. *coire* societatem. Sen. p. R. 7. cum hoc tu *coire,* sc. *societatem de re mala.* cf. Cluent. 54. Si quis *coisset,* sc. *ob rem malam.*

COEPI. *instituo, decerno.* Verr. II. 38. *coepit* vendere, et vendidisset, etc.

COERATOR. Leg. III. 4. *pro* curator *antique. Male laudat Nizolius* coerarius; *quae vox nihili est. Ibidem est* coerare *pro* curare.

COERCEO. *complector, contineo.* Nat. D. II. 22. omnia complexu suo *coërcet* et continet.

COETUS. *de conventu judicum, vulgo* sessionem *dicunt.* Herenn. IV. 36. si primo *coetu* condemnassetis.

COGERE, *seq. ut.* Verr. III. 16. *cogitur, ut* decernat. **exigere.* Att. I. 12. *cogere* pecunias. *de Fin. III. 2. dum Senatus *cogeretur.* Phil. I. 5. acerbe in Senatum *cogebar,* sc. *minis, pignoribus captis,* etc. *Or. II. 29. Cogi *dicuntur, quos commovendis πάθεσιν orator adducit, quo vult.* *Nat. D. III. 13. *cogi* potest, h. e. *effici, concludi.* *Or. II. 33. Se jus civile, quod nunc diffusum et dissipatum esset, in certa genera *coacturum.* **de periodo* eleganter Or. 68. ne infinite feratur, sed numero *coacta* debet insistere (oratio).

COGITARE. Att. X. 10. contra alicujus rationes *cogitare. ibid.* XIV. 14. Si amabiliter in me *cogitare* vis. Agr. II. 24. *cogitare* cum animis potestis.

COGITATIO. *spes.* Dejot. 3. venerunt non sine aliqua spe et *cogitatione.* *Tusc. IV. 11. *cogitatione* inter se differunt, *re* quidem copulata sunt, *pro quo barbari philosophi, idea, abstractione, praecisione, non autem extra mentem.* *Rosc. Am. 24. malae *cogitationes, böses Gewissen.* **Commentatio oratoris.* Or. I. 33. 34. in quotidianis *cogitationibus. MSS. et Edd. Vett.* concitationibus: *unde Manutius fecit* commentationibus, *Pearcius* exercitationibus: *sed praeter rem.* Cogitationes *et* concitationes *saepe confunduntur a librariis: vid. v. c. Gruter. et J. Gronov. ad Auct. ad Her. III.* 16. Cogitationes *autem quare non pro* commentationibus *dici possint, non video, cum* cogitare *et* meditari *pro exercitatione uti dicatur.* c. 61. meditando perfecit Demosthenes, etc. h. e. *exercitatione. Sic meditatio belli est praeparatio ad bellum. Eodem fere sensu cogitatio est apud Vitruvium. Haec ex prolusione de libris Cic. de Oratore a. 1736. edita, in qua obiter Pearcianas quasdam conjecturas rejecimus. Livius XXXV.* 28. *clare* cogitationes *vocat exercitationes Philopoemenis in comparando usu militaris rei, quoad animo peraguntur.*

COGNATIO. Div. II. 14. 15. naturae *cognatio, est συμπάθεια Philosophorum. v. Ind. Gr.* Συμπάθεια. *ibid. 69. qua naturali *cognatione* thesaurus cum somniis jungitur. **conjunctio, cum unum implicatum est alteri, ut sine eo consistere satis non possit.* Arch. 1. studia humanitatis quadam *cognatione* inter se continentur. *Div. I. 30. Deorum *cognatione* teneri. **elegans illud est* Sull. 20. numquam sibi *cognationem* cum praediis esse existimavit suis: h. e. *numquam ita amavit praedia sua, ut ea nollet vendere, si res postularet. Melius haec intelliges ex* Catil. II. 8.

COGNATUS. Or. III. 51. *Cognatum* mentibus nostris, est *res natura menti humanae ita conveniens, ut ea moveatur, inter quam adeo*

adeo et mentem noſtram eſt quaedam συμπάθεια.

COGNITIO. ad Capitonem L. XVI. ad Att. Ep. 16. Conſulibus *cognitionem* dedit. h. e. *cognitionis genus illud, quod juri ordinario*, h. e. *quaeſtioni, opponitur, quae fit ex legibus per certos magiſtratus. Nam* cognitio *fit extra ordinem ab eo, qui extra ordinem conſtitutus eſt; ut rem cognoſcat, ut docent Salmaſ. de Mod. uſur. c. III. p.* 111. *ſqq. et Graev. in Animadv. ad Sigon. de Judic. II. 4. Caeterum, cum* cognoſcere *etiam dicatur de ordinario jure, quod nemo in dubium vocare poteſt, aut vocavit, non video, quare non et* cognitio *proprie ſit communis ordinariis et extraordinariis cauſis, et abuſu demum ſit, et per ellipſin quandam, ad extraordinarias traducta. Sic Suet. Claud.* 12. *cognitionibus* magiſtratuum tamquam conſiliarius interfuit. *cf. Tib.* 33. *item apud ipſum Cic.* Brut. 22. cum dies *cognitionis* eſſet, *pro die judicii et ejus quidem ordinarii.* Verr. II. 25. *de judicio de falſo;* ne qua ipſius *cognitio*, abſente illo, de exiſtimatione ejus conſtitueretur. *Sic et* cognoſcere *interdum ſimpliciter de cauſa extraordinaria dicitur, ut* Verr. II. 13. *ſe cogniturum*, etc. *De rebus extraordinariis accipe etiam* Agr. II. 22. *cognitionem* agrorum, h. e. *de agris:* et ibid. 21. *cognitionem* Decemvirûm. **notio.* Leg. II. 19. quod poſitum eſt in una *cognitione*, id in infinita dispartiuntur. **notitia.* Nat. D. I. 17. innatae *cognitiones* Deorum.

COGNITOR. 1) eſt, *qui nobis teſtis eſt, eſſe nos eos, quos dicimus eſſe, et confirmat, nos ſibi cognitos eſſe.* Verr. I. 5. civem romanum, qui *cognitores* honeſtos daret, ſublatum eſſe in crucem. Verr. V. 65. *cognitorem* locupletem dare. ibid. non ſemper cum *cognitoribus* eſſe poſſunt. *Jam* 2) *quia hujusmodi homines ſunt ei, cujus cognitores ſunt, auctores et defenſores, cognitores etiam dicuntur auctores et defenſores. Sic* Cat. IV. 5. auctor et *cognitor* ſententiae, *dicitur, qui ſe ejus ſententiae profitetur auctorem.* in Caecil. 4. *cognitorem* juris ſui. Haruſp. Reſp. 21. cum in me *cognitorem* illarum rerum omnium, illa flamma illorum temporum conjiciebatur. Res illae *ſunt, ut ex contextu patet, auctoritas Senatus, conſenſio bonorum, ſtatus Italiae: harum rerum et auctor et defenſor Cicero fuerat in conſulatu.* in Caecil. 4. me *cognitorem* juris ſui, etc. *Hinc* 3) *inprimis* cognitor *dicitur, qui praeſentis cauſam in controverſia civili agit, quemadmodum abſentis* procurator. ibid. II. 43. *cognitorem* adſcribit Sthenio. *i. e. adſcribit in litteris publ., quis cognitor Sthenii fuerit, quis ejus cauſam egerit.* Caecin. 5. *cognitor* viduarum. Roſc. Com. 11. me *cognitorem* dediſti. *Vide de hoc verbo accuratiſſime disputantem J. Fr. Gronov. de Sest. IV.* 3. 4. Verr. III. 34. *Aeſchrio et Docimus mariti Pippae et Tertiae, quibuscum rem Verres habebat, bona cum maritorum pace, qui uxorum nomine conduxerant decumas quarundam civitatum,* cognitores *uxorum dicuntur.* Veniunt Herbitam duo Praetoris aemuli non moleſti, muliercularum teterrimarum improbiſſimi *cognitores:* incipiunt poſtulare, poſcere, minari. *Apertum eſt,* cognitores *dici, quia uxorum res agebant, earumque nomine decumas exigebant, adeoque cognitorem dici etiam, cujus opera in rebus noſtris quibuscunque utimur. Eodem modo* ibid. 60. *Apronius* cognitor Verris *dicitur, quia, quas decumas redemerat, Verri redemerat, et ejus nomine exigebat.*

COGNITUS. Brut. 25. homo per ſe *cognitus, opponitur* nobili, *qui propter majores nobiles notum nomen habet: homo novus.*

COGNO-

COGNOMINATUS. Part. 18. *cognominata* verba. *Sed Brutus corrigit* coagmentata.

COGNOSCERE. ad Div. I. 9. fidem *cognovi* hominum non ita magna mercede; *idem quod* ſpectare, *ut cognitus idem eſt*, *qui* ſpectatus. v. *Spect.* * Verr. I. 5. cum eum Syracuſis amplius centum cives rom. *cognoſcerent*, h. e. *dicerent*, *ſe ſcire*, *qui ſit*, *cumque eſſe*, *quem ſe dicat.* cf. V. 59. v. *Cognitor*, n. 1. * Or. II. 41. *cognoſcere* artem, *pro agnoſcere*, *ſentire*, *artem eſſe adhibitam.* * ad Her. IV. 18. qui privatus intolerabili ſuperbia fuerit, eum commodum et *ſui cognoſcentem* videre in poteſtate quis ſperet?

COHAERENTIA. Nat. D. II. 62. ad mundi *cohaerentiam* pertinent, *Ic. quod ſine iis mundus conſiſtere non poteſt.*

COHAERERE. *conſiſtere.* Tuſc. V. 28. virtutes ſine beata vita *cohaerere* non poſſunt, nec ſine virtute vita beata. Har. Reſp. 27. ſi undique fulciamus, *cohaerebunt.* * Tuſcul. III. 25. fulciendi ſunt, qui ruunt, nec poſſunt *cohaerere* propter magnitudinem aegritudinis. *Saepe ſic* cohaerere *eſt* ap. Cic. *pro eo eſt* junctum eſſe N. D. II. 28. * Leg. I. 8. alia, quibus *cohaerent* homines: *partes, quibus conſtant.* * Caecin. 18. ſermo familiaris et quotidianus non *cohaerebit*. Coel. 7. vix *cohaerebat* oratio. h. e. *vix ſibi conſtabat.* * Or. III. 43. *cohaerens* oratio, *quae oritur e compoſitione apta verborum: opponitur hiulcae.*

COHIBERE. ad Div. IV. 5. Vis ne tu te *cohibere*? i. e. *moderari animi commotionem*, *v. c. dolorem*, *impetum.* conf. Marc. 2. Tuſc. IV. 18. Phil. III. 2. Tuſc. III. 25. **complecti.* N. D. II. 13. omnes naturas *cohibet* et continet. * *avertere.* Verr. IV. 45. oculos ab aliqua re *cohibere.* * *ſuſtinere.* N. D. I. 1. *cohibere* aſſenſionem. Coel. 5. ad *cohibendum* brachium toga, i. e. *tegendum*, *occultandum.*

COHIBITIO. *interdictio*, *ex* Verr. III. 14. *laudatur e vett. edd. in Nizoliano Lexico: ſed recentiores edd. habent* prohibitio.

COHORRERE. Orat. III. 2. *medicis dicuntur*, *qui frigore febrili infeſtantur: nam* horror *quoque ſic dicitur*, *et in genere*, *cum frigus nos invadit*, *quod per totum corpus diditur*, *ut ſit in terroribus magnis et ſubitis. v. Duker. ad Florum II.* 6. 14.

COHORS. Qu. Fr. I. 1. Verr. II. 4. ad Att. VII. 2. *cohors* Praetoris, ſc. *provincialis*, *ſunt comites ejus*, *Praefecti*, *Scribae*, *Medici*, *Accenſi*, *Haruſpices*, *Praecones.* l. c. 10. *In re militari autem* cohors praetoria *aliam vim habet*, *ut* Cat. II. 11. *eſt enim cohors*, *quae ad cuſtodiam corporis Praetori ſ. Imperatori attributa eſt.*

COHORTARI. Att. XII. 31. *pro* confirmare vacillantem et labentem. *v. Graev. ad h. l.*

COITIO. Qu. Fr. II. 15. *coitio* Memmii. ibid. III. 1. in candidatorum conſularium *coitione*. *Haec eſt illa* coitio, *propter quam de ambitu condemnatus exulavit Memmius. ad Div. XIII.* 1. *Eſt enim* coitio, *cum homines congregantur rei malae perficiendae*, *tamquam tribuum corrumpendarum*, *cauſa.* cf. Haruſp. R. 26. et Att. II. 18. eſt *coitio* candidatorum. *Sed locus eſt dubius.*

COLEI. ad Div. IX. 22. *teſticuli. Nam ſic eſt ap. Petron.* 44. *ubi vid. Scheff.* Colei *autem erat et nomen familiae Lanuvinae: unde* Colei Lanuvini *honeſte dicebantur*, *turpiter autem* Cliternini; *nam ibi nulla familia Coleorum*, *ut iis memoratis ad aliud potius obſcoenum vocabulum alludi videretur*, *ut ad κλειτορίδα*, *aut ſimile.*

COLERE. Att. XIII. 30. a *te colendus* eſt. Iſtae autem *κολακεῖαι* non longum abſunt a ſcelere. ad Div. VI. 12. amor *cultus* a te diligentiſſime. * Leg. II. 16. *de* riti-

 bus

Fin.

Fin. V. 1. *de Attico:* Ita *se* Athenis *collocavit*, ut sit paene unus ex Atticis. Phil. II. 39. *collocatos* in agro Campano mimos. * *collocare* pecuniam *dicuntur, qui agros aut metalla emunt, aut foenori dant. vid. v. c.* Manil. 7. Off. II. 12. Caecin. 4. *nostri, sein Geld anlegen. Unde eleganter Cicero saepe hac dicendi forma utitur*, beneficium collocare. Phil. III. 2. *collocare* patrimonium in salute reipubl. i. e. *impendere in salutem reipubl., quae pecunia non perit. Hinc ductum etiam illud* Verr. V. 14. aedilitas recte *collocata.* * *pro eo, apud nos dicimus, einquartieren. Unde variae formae ducuntur.* Verr. I. 24. comites ejus item apud ceteros hospites *collocantur.* Tusc. V. 1. totos se in optimo vitae statu *collocarent.* Coel. 20. se in meretricia vita *collocavit.* Off. I. 44. *collocare* se totum in cognitione et scientia.

COLLOCUPLETARE. Her. II. 18. *sed ibi variant libri quidam scr. et edd. Sed est etiam c.* 29.

COLLYBUS. Att. II. 6. in *collybo* est detrimenti satis. Verr. III. 78. deductiones fieri solebant primum pro spectatione et *collybo*, (h. e. *permutatione pecuniae l'agio*) - - nam *collybus* esse qui potest, cum omnes utantur eodem genere numorum.

COLOR. *ornamenta orationis.* Qu. Fr. II. 15. pingam *coloribus* tuis, penicillo meo. Or. III. 25. ornatur oratio genere primum et quasi *colore* quodam et succo suo. Sic ibid. 52. *color* orationis *oriri dicitur e tribus generibus, sublimi, medio, et tenui.* * Brut. 44. veritatis *color.* ibid. 46. urbanitatis *color.*

COLORATUS. Br. 48. oratio urbanitate *colorata.*

COLUMNA. Sext. 8. adhaerescere ad *columnam.* Columna Menia *in foro fuit, ad quam Triumviri capitales de furibus et servis supplicia sumebant, uti Asconius tradit, ad Divin. in Caecil.* 16. *adde, et de debitoribus, qui satisfacere non possent, qui sunt furibus simillimi. Nam h. l. quidem de obaerato sermonem esse, nullum est dubium. cf. inprimis* Cluent. 30. *ubi de Q. Manilio IIIviro capitali:* Ex petulanti atque improbo scurra, in discordiis civitatis, ad eam *columnam*, ad quam multorum conviciis deductus fuerat, cum suffragiis populi pervenit. *v. ibi Manut.* Adhaerescere ad columnam *igitur est, propter aes alienum ad columnam Meniam deduci, nec solvere debitum posse: allegoria ducta ab his, qui in columnis maritimis adhaerescunt, h. e. ad eas illisi naufragium faciunt.*

COLUMNARIUM. Att. XIII. 6. *columnarium* vide, ne nullum debeamus: quamquam mihi videor audisse a Camillo commutatam esse legem. *Est autem vectigal, quod solvitur pro columnis singulis, institutum, ut videtur, lege sumtuaria Caesaris, quod nimii sumtus in columnis fierent. vid. Burman. de vectig. R. p.* 205.

COLUMNARIUS. ad Diverf. VIII. 9. Nolo te putare, Favonium a *columnariis* praeteritum esse. Optimus quisque eum non fecit. *Apparet, fuisse de plebe homines, nullius pretii, iique aut propterea columnarii dicti, quod ibi rei essent, (vid. Columna) ut videtur Manutio ad h. l. aliisque, aut, quod potius crediderim, quia circa eam columnam otii fallendi causa versarentur, similes subrostranis et subbasilicanis, quos et ipsos inde dictos scimus, quod pro rostris et ad basilicas esse solerent. Comprehenduntur* turba forensi, plebe urbana, *de qua saepe Cicero.*

COMEDERE. Att. VI. 1. numos alicujus *comedere.* ad Div. IX. 20. ne tua bona *comedim, antique pro* comedam: *de qua forma v. Heins. ad Virg. Aen. XII.* 801. Bona sua comedere, etiam ad Div. XI. 21. *occurrit.*

COMIS. Fin. II. 25. *comis* in amicitiis tuendis. *Ceterum qui*

tempus. Phil. XI. 6. quorum alter *commentatus* est mimos, alter egit tragoediam. ad Div. VII. 1. te ipsum, qui id jam multos annos *commentaris*, docebo profecto, quid sit, humaniter vivere. Br. 90. declamitantem *commentari*. Tusc. III. 13. futuras mecum *commentabar* miserias. Phil. III. 14. multos menses de libertate pop. Rom. *commentati* atque meditati. Div. I. 41. commentari *dicuntur magi Persarum, cum conveniunt et inter se de rebus suis colloquuntur et deliberant*. Or. III. 23. *de magistro Samnitium gladiatorum dicitur* commentari. **particip.* commentatus, *passive* Brut. 88. sua *commentata* et scripta.

COMMENTARIOLUS. Fin. IV. 4. ne necesse sit, iisdem de rebus semper quasi dictata decantare, neque a *commentariolis* suis discedere. h. e. *a libellis, in quos praecepta de philosophia memoriae causa congessimus*.

COMMENTARIUS. Rabir. Perd. 5. *Commentarii* Regum, *sunt libri, in quibus leges, etc. Regum scriptae sunt, ut illa constitutio de judicando perduelle. Sed* Commentarii *in genere sunt libri, in quibus memoriae causa res perscribimus quascunque, unde de tabulis acceptorum et expensorum, de tabulis censoriis, libris Pontificum saepe dicitur.*

COMMENTATIO. *pro meditatione et exercitatione*, v. *Commentari*. Tusc. II. 18. Or. I. 33. Tusc. I. 30. *extr. commentatio* mortis. ibid. III. 16. *commentatio* parendi.

COMMEO. Nat. D. I. 11. animum esse per naturam rerum omnem intentum et *commeantem*.

COMMERCIUM. Verr. III. 40. *commercium* in eo agro Panormitanis non est: *pro potestate emendi agros*. cf. II. 49.

COMMETIRI. Inv. I. 26. *commetiri* cum tempore, h. e. *comparare*.

COMMINUI. Att. IV. 3. re familiari *comminui*. *Off. II. 11. quem C. Laelius Praetor fregit et *comminuit*. **notabilis est etiam haec forma*, ad Div. XIII. 12. non ut aliquid *de* commendatione illa *comminuam*.

COMMISCEO. Nat. D. II. 51. *commiscendorum* corporum libido.

COMMISSIO. Att. XVI. 5. *commissione* Graecorum frequentiam non fuisse: *sunt ludi graeci, certamina Graecorum, in quibus graeci homines, aut certe habitu graeco committuntur. Itaque pergit Cicero:* quod quidem me minime fefellit. Scis enim, quid ego *de graecis ludis* existimem. conf. *ibid.* XIII. 25.

COMMISSURA. Nat. D. II. 55. *commissurae* ossium, etc.

COMMITTERE. Fin. III. 2. ludis *commissis*: i. e. *coeptis*. **Simpliciter pro* scelus committere. Rosc. Am. 20. cum verisimile erit, aliquem *commisisse*. *Cluent. 37. *committere* multam, *pro facere, quo multa dignus sias, etc. Hinc saepe dicitur pro eo, quod nos dicimus: es versehen. ut* Verr. I. 43. nemo *committeret*. Rosc. Am. 5. *committitur* judicium inter sicarios, *pro habetur, ducto tropo a pugna, quae committi dicitur*. **Sich wohin wagen*. Rosc. A. 23. *committere* se in conclave. Verr. II. 4. *committere* se in conspectum populi. Sext. 54. se theatro populoque Rom. *commiserit*. **Elegans est etiam haec ratio*. Verr. I. 32. *committere* incommoda sua legibus et judiciis. h. e. *non ipsum vindicare, sed judicio persequi injurias suas.* **Est etiam pro perdere, cum committimus, ut aliquid pereat*. Verr. I. 10. II. 14. hereditas *commissa, eine Erbschaft, die verfallen ist. Sic* Flacc. 21. *commissa* fiducia. *ein verfallenes Pfand*, hypothecae *commissae, ut est* ad Div. XIII. 56. *hinc ducitur elegans ratio* pro Dom. 57. devotio convicta et *commissa*; *cum accidit id, quod voto suscepto a Diis consequi volumus*.

COMMODARE. Verr. IV. 42. nomen suum alicui ad translationem cri-

etiam sua sponte de te *communicare* solet: *ad me referre, deliberare.* Acad. IV. 1. itaque privabo illum potius debito testimonio, quam id cum mea laude *communicem.* Or. I. 15. *communicare* cum aliquo, *pro consulere aliquem.* Rosc. Am. 40. 49. *res et ratio cum aliquo* communicari *dicitur, quem facium in commodis aut negotiis sumimus.* ad Div. XV. 21. inimicitias mecum *communicasti.* i. e. *inimicos meos pro tuis habuisti.*

COMMUNIS. *vulgaris. quoad quae omnibus communia sunt, vulgaria habentur, et adeo contemnuntur.* ad Div. I. 9. abhorrent a praeceptis *communibus.* ibid. VII. 1. *communes* mimos spectarent semisomni. * Or. 33. *commune* judicium, *de judicio populi.* Dom. 18. *communia* tempora, *quae ad universam rempublicam pertinent.* Balb. 5. *communis* imperii fines, i. e. *nostri, Rom.* Sext. I. *communis* libertas. ibid. 6. *communem* salutem reficere. Planc. 14. *communis* ille sensus in aliis fortasse latuit. h. e. *alii fortasse dissimularunt dolorem, qui ad omnes pertinebat.* Or. III. 29. quid in *communi* mente quasi impressum sit, *est notio confusa, quam omnes habent, et quam evolvit philosophus.* Pis. 38. *communis* salutatio. h. e. *qua in omnes utimur, etiam ignotos.* Or. II. 77. *commune* exordium, *quod multis orationibus praemitti potest, et est in vitio.* ibid. 17. *communes* literae, *sunt artes liberales, quibus omnes operam dare solent.* Orat. III. 27. locus *communis dicitur a rhetoribus, qui rem omnem ad genus refert, adeoque ad omnes formas pertinet. at* Verr. II. 46. *est locus publicus, ut forum, theatrum, porticus,* etc. Phil. II. 4. homo vitae *communis* ignarus, *ein Mensch, der nicht zu leben weiss, ut nos dicimus, qui nescit, quae omnibus, etiam inimicis, officia tribuenda sint, et vulgo tribuantur.* Or. I. 49. versatus in caussis forensibus atque *communibus. Tironum caussa monendum est,* **communia** *dici, quae ad plures pertinent, adeoque* communia *dici posse etiam, quae* vulgaria *alias dicuntur, ut supra notumus. Quid enim sunt communia praecepta, a quibus Ciceronis de Oratore libri abhorrent, nisi vulgaria, quae in vulgaribus rhetoricis libellis occurrunt? Est tumen etiam aliquid inter* vulgaria *et* communia *discriminis.* Vulgaria *dicimus, quae communia sunt omnibus, sed ita, ut hoc ipso verba contemtum eorum significemus.* Communia *autem et ipsa ad plures, atque adeo ad omnes pertinent, sed sine contemtu. Sic dicimus* communem sensum, communem rationem, communia praecepta, communia mala, vitium commune, *sed simpliciter respicimus ad id, quod ad plures aut ad omnes pertinet.* * Communia omnia *habent significationem amicitiae.* ad Div. V. 21. nam tecum mihi esse *communia omnia*, ita quae opto contingant, ut vehementer velim: *ita locum bene constituit Graevius. Sed sensus est: tibi amicissimus et familiarissimus esse cupio.* * Verr. II. 46. 63. *Commune* Siciliae, i. e. *universam Siciliam.* Verr. I. 33. *Commune* Milyadum. *Vid. de hac forma Heins. ad Ovid. Met. XII. 7.*

COMMUNIO. Mil. 36. bona, fortunas meas ac liberorum meorum in *communionem* tuorum temporum contuli: *tecum communicavi.*

COMMUNITAS. Fin. III. 20. *communitas* naturalis. ib. *communitas* civilis. ib. V. 14. prima *communitas* naturae. Off. I. 7. vitae *communitas.* ibid. 16. *communitas* et societas humana. * Top. 6. res disjuncta a *communitate*, i. e. *a genere ad speciem traducta, aut, in definitione, adjectis propriis ad communia.*

COMMUTABILIS. Inv. I. 18. *commutabile* exordium.

COMMUTARE. *cum abl. sine praepos.* Agr. I. 5. possessionis invidiam *pecunia commutent. ubi v. Turnebus. add. Drakenb. ad Liv. XLII.*

habere, aut certe molestiae, ut aeque cara esse ac propinqua videantur. *Fontej. 1. Socii gallicorum bellorum *pericula populo R.* coriis remisque *compensarunt.*

COMPERENDINARE. Act. I. Verr. 11. *est jubere, reum iterum adesse, ut causa secunda vice agatur, et quidem in diem perendinum, ut tradit Asconius. cf. Comperendinatus.*

COMPERENDINATIO et COMPERENDINATUS. Verr. I. 9. Brut. 22. unum, quasi *comperendinatus*, medium diem fuisse.

COMPERIRE. Att. I. 14. Clodius - - me tantum *comperisse* omnia, criminabatur. *Cicero in causa Catilinaria crebro dixerat,* comperi omnia. *Ea res locum dedit dicteriis in Ciceronem, cum eum omnia comperisse risus causa dicerent. v. Casaub. ad h. l.*

COMPETITRIX. Mur. 19. habui scenam *competitricem. Eleganter. Antonius scenam argentatam in ludis dederat, collega Ciceronis in aedilitate: hinc metuebat Cicero, ne scena illa plus apud populum in petitione valeret, quam ipse, et scena petere consulatum pro Antonio videbatur.*

COMPILARE. Mur. 11. sapientiam *ab* ipsis *compilavit.*

COMPINGI. *coërceri, includi.* Or. I. 11. in judicium et conciunculas tamquam in pistrinum aliquod detrudi et *compingi.* Attic. VIII. 1. Apuliam amiserat culpa sua, in Picenum se *compegerat.*

COMPITALIA. Att. II. 3.

COMPITALITIUS dies. Att. VII. 7. ludi *compitalitii*, Pison. 4. *solemnia, quae in compitis agebantur.*

COMPLECTI. ad Div. II. 6. Si *complecti* hominem volueris. ibid. 8. da te homini: *complectetur,* mihi crede. cf. ibid. 13. *dicitur de his, qui aliquem in amicos recipiunt, et liberaliter, beneficeque tractant. Hinc* Lael. 15. fortuna quos *complexa* est. *item* Phil. V. 16. causam eam *complexus* est, *pro ad eas partes accessit.* **in agricultura et re hortensi* complecti terram *dicitur eleganter de plantis, quae convalescunt, adhaerescunt, comprehendunt, bekleiben: hinc ductum videtur hoc* Tusc. II. 4. cum philosophia *complexa* est naturam. *sequitur* infedit. **pro* concludere *in syllogismo est* Invent. I. 40. *quemadmodum ipsa conclusio dicitur* complexio. *ubi vid.* *Tusc. I. 22. Deum cogitatione *complecti* non possumus, *wir können uns Gott nicht vorstellen.* *ad Div. VI. 6. literis *complecti, de re aliqua scribere, de poëtis et historicis.* *Att. II. 6. Sic *complexus* sum otium, ut ab eo divelli non possim. *sic delector, sic frui cupio otio.* **consequi.* ad Div. X. 12. eam facultatem habes maximam, quam cum *complexus* es, tene. **adjungere.* Pis. 31. *complecteris* amplissimos viros ad tuum scelus. **passive est* Tusc. V. 14. in eo genere, quo vita beata *complectitur. ubi vid. Davis. Sic* Rosc. Am. 13. quo uno scelere omnia scelera *complexa esse* videantur.

COMPLEMENTUM. Or. 69. *complementa* numerorum, *sunt verba inania, quae inserciuntur periodis, ut eo numerosior cadat oratio, ut Asiatici facere solebant.*

COMPLERE. *pro absolvere,* ut Graeci πληρῶσαι, Inv. II. 56. *extr.*

COMPLETUS. *plenus.* Verr. V. 57. *completus* mercatorum carcer.

COMPLEXIO. ad Herenn. IV. 14. *est genus figurae, dictum inde, quod duo genera exornandi complectitur, ut ibi ostenditur.* ibid. *est de contractione duarum literarum in unam.* *Inv. I. 34. *ponitur pro* conclusione syllogismi, *quae inde complexio dicitur, quia propositionis et assumtionis conceptus non communes complectitur.* **genus argumenti, quod* dilemma *dicunt alio nomine.* Inv. I. 29. *complexio* est, in qua utrum concesseris, reprehenditur ad hunc modum: si improbus est, cur uteris, sin probus, cur accusas.

*Or.

duxerat, cum eo verbo nemo ante in tali re usus esset. * Fin. V. 9. una *comprehensione* omnia complecti. * Brut. 8. *comprehensio* verborum, *est periodus.* cf. Or. 67. Brut. 44. * Nat. D. II. 59. *comprehensio* rerum consequentium cum primis, *est, cum intelligimus, quid ex quoque sequatur.*

COMPRESSE. *tenuiter, breviter.* Fin. II. 6. quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem *compressius.*

COMPRESSIO. Brut. 7. crebris sententiis, *compressione* rerum breves et ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

COMPRIMERE. *occultare, celare.* Dom. 8. Verr. II. 77. Att. V. 21. *comprimere* frumentum. ibid. X. 4. delicta alicujus *comprimere.* * *ad silentium redigere.* Fin. II. 17. qui animi conscientiam non curet, quam scilicet *comprimere* nihil est negotii. * *coërcere, domare, reprimere.* Phil. II. 9. impetum oppilatis scalis *comprimere.* Nat. D. II. 59. *comprimere* gestientem. Fat. 5. naturam ita esse edomitam atque *compressam* doctrina.

COMPROBARE. Nat. D. II. 3. numen Deorum *comprobare*: h. e. *credere, deos esse.*

COMPROMISSUM. *est, cum utraque litigantium pars promittit, se arbitri sumti sententia staturam, ni fecerit, certam pecuniam, ut in sponsione, amissuram.* v. *Compromittere.* Rosc. Com. 4. quid ita de hac pecunia - - de tuarum tabularum fide *compromissum* feceris, arbitrum sumseris, etc. Verr. II. 27. judicium de *compromisso.* Verr. II. 27. poenis, *compromissisque* interpositis HS. CCC extorquenda curavit: quodque judicium secundum Heraclium de *compromissis* factum erat, etc. *Sed quoniam illud genus compromissi inde dicitur, ut ex notatione intelligitur, quod uterque promittit et inter eos de re convenit, compromissum in genere dicitur omne id, de quo inter duas partes convenit. Sic* ad Div. XII. 30. Sed a magistris (auctionis) cum contenderem de proferendo die, probaverunt mihi, sese, quo minus id facerent, et *compromisso* et jurejurando impediri.

COMPROMITTERE. *dicuntur, inter quos de re quacumque convenit, quique aliquid de communi sententia statuunt se facturos, interposita arbitraria poena.* Qu. Fr. II. 15. tribunicii candidati *compromiserunt*, HS. quingenis in singulos apud M. Catonem depositis, petere ejus arbitratu, ut qui contra fecisset, ab eo condemnaretur.

COMPUNGERE. Or. II. 38. *compungere* se suis acuminibus: *de dialecticis, in primis Stoicis, dicitur, qui dissolvere inexplicabilia a se reperta ipsi non possunt. Sed de stigmate notatis* Off. II. 7. *compunctus* notis Threiciis.

CONARI. *pro posse, conari cum effectu, sive pro actione ipsa.* in Caecil. 14. *de Hortensio:* numquam ullo artificio me pervertet, numquam ingenio me suo labefactare atque infirmare *conabitur. Sic* Verr. II. 14. leviore illo artificio aggredi *conatur, pro* aggreditur. * *in animum inducere, decernere.* ad Div. V. 4. qua inductus ad te scribere *sum conatus.*

CONCALLEO. Nat. D. III. 10. *concalluit* manus opere.

CONCEDO. *permitto.* Agr. I. 1. agros *concedere.* v. *et Concessio.* * *cedo.* ad Div. IV. 3. *concedo* nemini, qui majorem ex pernicie reip. molestiam traxerit. Att. XIV. 18. neque ei quidquam *in* desperatione *concedo.* Verr. II. 44. ut vix Apronio *de* familiaritate *concedere* videatur. Rosc. Am. 40. *de* arte *concedere. Huc pertinet locus* Catil. 1. 9. *ubi Graevius habet* cedere, *maleque negat,* concedere *sic dici.* * *condonare.* Verr. I. 49. quid est aliud, peccata *concedere* omnibus? cf. Or. III. 51. Rosc. Am. 1. neque temere dicto *concedi* potest. ad Div. V. 6. non putat, se sustinere posse causas multorum, si tibi,

CON-

CONCINNE distributus, Or. II. 19. *est e dialecticorum praeceptis.*

CONCINNITAS. Or. 25. illam autem *concinnitatem*, quae verborum collocationem illuminat his luminibus, quae Graeci σχήματα appellant, etc.

CONCINNITUDO. Inv. I. 18. *eadem, quae* concinnitas.

CONCINNUS. Or. 19. sententias *concinnas* magis exquirunt, quam probabiles philosophi. h. e. *quae magis propter acumen placeant, quam veritatem.*

CONCIO. Att. IV. 2. *concionem* alicui dare, *dicuntur magistratus, cum privatum hominem, cui ex rostris cum populo agendi potestas non est, in concionem producunt, eique dicendi potestatem faciunt.* * *oratio ad populum.* ad Div. X. 33. epistola *concionibus similis. ibid.* II. 12. ita tumultuosae *conciones* afferebantur. * Or. II. 48. funebris *concio,* sc. *in qua laudatio habetur.*

CONCIONALIS. Qu. Fr. II. 5. Senatus clamor prope *concionalis.* Att. I. 16. *concionalis* hirudo aerarii, misera ac jejuna plebecula.

CONCIONARI. Tusc. I. 49. velut e loco superiori *concionandum*: *de re, quae graviter dicenda est.* * Sext. 55. *de histrionibus dicitur, quia clara voce agunt, ut ii, qui pro rostris concionantur.*

CONCIONARIUS populus. Qu. Fr. II. 3.

CONCIONATOR. Catil. IV. 5. *homo turbulentus, populum concitans concionibus.*

CONCIPERE. Qu. Fr. II. 15. negat enim Trebatius, in tanta multitudine eorum, qui una essent, quemquam fuisse, qui vadimonium *concipere* posset. h. e. *formulam dare, qua vadimonium promittitur, quod est proprium JCtorum.* * *excogitare.* Har. Resp. 26. *conceptum* est justitium et meditatum. *Graev. e Franc. malebat* concoctum. *Sed v. Concoquere. hinc pro consequente ponitur,* h. e. *pro ipso facto.* Tuscul. I. 30. qui fraudes *conceperint.* * *concipi pro oriri.* Nat. Deor. III. 36. *conceptus* a se ipso dolor, *opponitur immisso divinitus.* * *contrahere.* Act. I. in Verr. 16. *concepta* huic ordini turpitudo.
Cic. Clav.

CONCISIO. Partit. 6. *est oratio per incisa, caesim facta vel fusa.* cf. Or. 67.

CONCISUS. Or. II. 14. disputationes angustae et *concisae.* Or. 18. *concisus* minutis numeris, i. e. *utens membris brevibus, etsi numerosis et venustis, sine periodis.*

CONCITATIO. Tusc. V. 15. 16. *concitationes* animi: πάθη.

CONCITUS ad rixam. Caecin. 5. *i. e. litigiosus, rixosus.*

CONCLAMARE. Phil. VI. 1. cum vos *(de populo)* universi una mente atque voce iterum a me conservatam esse remp. *conclamastis.* Flacc. 7. quod Mithridates - - se velle dixit, id sutores et zonarii *conclamarunt.*

CONCLUDERE. Div. I. 32. rationem *concludere.* Or. 51. absolute *concluderetur* oratio. v. *Absolute. vid. et* ad Div. XII. 16. *et ibi not.* * Acad. IV. 26. quatuor sunt capita, quae *concludant*, nihil esse, quod percipi possit.

CONCLUSE. Or. 53. *concluse* apteque dicere: *de numerosa oratione in clausulis periodorum.*

CONCLUSIO. Or. II. 8. *conclusio* verborum, *est periodus, in qua verba numerose collocata sunt.* cf. ibid. III. 44. Or. 50. *conclusio* sententiarum *est, cum sententiae apta periodo comprehenduntur.* Inv. I. 29. simplex *conclusio, quid sit?*

CONCLUSIUNCULA. Acad. IV. 24. *conclusiunculae* fallaces. Tusc. II. 18. *conclusiunculae* contortae et minutae.

CONCLUSUS. Or. 5. *conclusa* oratio, *est structa, numerosa.* Or. I. 42. *conclusa* artibus *dicuntur, quae ad formam artis redacta sunt.* Verr. II. 82. facinus crudelitate perfectum et *conclusum.*

proferam: *ubi Hotomannus mallebat* concursationes. *v. Concurrere.*

CONCURSUS. *tumultus. Auflauf.* Sull. 5. lapidatio atque *concursus.* Catil. I. 1. *concursus* bonorum. *Hinc et illud*-Acad. IV. 22. sustinere non potuit *concursum* omnium philosophorum, sc. *contra disputantium.* *°structura.* Orat. III. 43. *concursus* verborum hiulcus. *°*Dejot. 10. *concursus* facere, *de eo, quo conspectu homines concurrere solent.* *°multitudo.* ad Div. VII. 33. *concursus* occupationum. Fin. IV. 34. *concursus* honestissimorum studiorum.

CONDECENTIA. Or. III. 52. *Pearcius autem e Codd. MSS. restituit* decentia: *quod illud nullam auctoritatem idoneum habet.*

CONDEMNARE. Verr. V. 69. omnium mortalium sententiis *condemnavi,* i. e. *feci, ut condemnaretur, de accusatore: ut alii quoque dixere. Plin. XXXIV. 2. Verres, quem Cicero damnaverat. Livius VII. 16. extr. etc. ibid.* II. 8. sibi *condemnat,* Veneri absolvit. h. e. *absolvit quidem, ne quid Veneri dare cogatur, sed tamen cogit, sibi dare, ut absolvatur.* Caecin. 31. *condemnari* sponsionis. *°* Cluent. 22. nullo praejudicio facto ex ipsa caussa *condemnare.*

CONDERE. Verr. V. 29. *condere* in carcerem. *° condere* alicujus laudes. Att. I. 16. *i. e. celebrare. v. Burm. ad Albinov.* 343.

CONDICERE. ad Div. I. 9. *denunciare alicui, nos ad coenam venturos. Nostri: Sich zu Gaste bitten. v. Hotom. ad Rosc. Com.* 9.

CONDIMENTUM. Qu. Fr. I. 1. §. 7. multis *condimentis* humanitatis mitigare.

CONDITUS. *repositus ad usus futuros.* Verr. II. 2. id non apud eos nasci, sed domi *conditum* putaremus. Mur. 24. ut ei jam domi *conditus* consulatus putaretur: *et sic saepe.* Nat. D. II. 60. *condita* vetustati.

CONDITOR. Sen. p. R. 6. *conditor* convivii.

CONDITUS. *suavis.* Brut. 48. nemo suavitate *conditior.* ibid. 29. nisi id, quod dicitur, fit voce, vultu gestuque *conditius.*

CONDITIO. *status hominis.* Off. I. 13. infima *conditio* est servorum. *° voluntas alterius; arbitrium, quod nobis praescribitur,* etc. Verr. III. 62. venire ad *conditiones* alicujus, *pro facere, quod quis vult.* Quinct. 6. perduceret eum ad suas *conditiones.* Att. IX. 15. utar *conditione* Caesaris, *qua sc. mihi veniam dare vult. ibid.* VIII. 15. *accedere* ad conditionem: i. e. *accipere. ibid.* VII. 13. tempus *conditionum* amissum est. *° pactio, transactio.* Act. I. in Verr. 6. mansit in *conditione.* ad Div. VI. 2. armis conditione positis. Off. I. 7. sunt privata nulla natura, sed aut veteri occupatione, aut lege, pactione, *conditione,* sorte. cf. Quinct. 22. *° jus.* Quinct. 28. *conditione* pari uti. Verr. I. 54. *conditione* optima *esse dicuntur in redimendo, qui praecipuum aliquod jus habent redimendi, ut ad ipsos potius, quam ad alios res redimenda perveniat, ein Vorrecht, jus προτιμήσεως.* Agr. III. 2. optima *conditione* praedia: *pro quo dicitur saepissime* optimo jure. *°Sed* Verr. II. 59. optima *conditione* locare, *est quam minimo pretio.* Q. Fr. II. 2. bona *conditio, de emtione.* Att. XII. 3. Veteni *conditio* semisse: *versura a Veteno sub usuris semissibus.* *° natura rei.* Marcell. 4. a quo *conditio* visque victoriae devicta est. ibid. 2. quae naturam et *conditionem,* ut vinci possent, habebant. *° largitio.* Qu. Fr. I. 1. nullius pecuniae *conditione* ab integritate deduci. Manil. 23. quibus *conditionibus,* quibus jacturis homines in provincias proficiscantur. *Ita scilicet capio: nam* conditio *ponitur pro eo, quod est in conditione. J. Fr. Gronovius autem de Sest. IV. 4. extr. pactiones, cautionibus et syngraphis factas, interpretatur: sed addit: promissa pecunia*

CONFERRE. *de discente.* Lael. 1. me ad Pontificem Scaevolam *contuli.* * Planc. 14. *conferantur* multa in eum. *ibid.* aliorum dicta in me *conferuntur*: h. e. *mihi tribuuntur, tamquam a me profecta.* Verr. III. 12. *conferre* capita, *est clanculum deliberantium.* * Or. III. 61. *conferre* caussam in tempus, h. e. *in caussa dicenda se accommodare ad temporis rationes.* * Verr. V. 30. supplicia - - ad tuum, non ad populi Romani tempus *conferes*? h. e. *sumes tibi supplicia, cum tibi placuerit, non cum utilitas reip. postulat.* * Planc. 19. non possum magis *pedem conferre*, ut ajunt, aut propius accedere. * Lig. 1. orationem ad misericordiam *conferre*, *est abstinere a defensione, et uti deprecatione, loco defensionis.* * *convertere.* Sull. 14. Vos me ab omnibus cogitationibus ad salutem reipubl. *contulistis. Sed Graevius legendum censebat ex Pal.* 9. convertistis, *praeter necessitatem. Nam* conferre *Ciceroni dici pro* convertere, *cum illud docet, quod antea proposuimus ex* Ligar. 1. orationem ad misericordiam conferre: *in quo commode* conferre *per* convertere *explices: sed etiam haec:* Marcell. 6. Dii spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam *contulerunt.* Phil. XII. 3. *conferre* se in salutem reipubl. Off. III. 20. ex homine se *conferet* in beluam. *ut Ovid. Met. XII.* 145. corpus Deus aequoris altam *contulit* in volucrem. * ad Att. XIII. 12. rem ad me *esse collatam, pro delatam, nempe ad arbitrium meum, ut de ea constituam.* * Att. XIII. 19. Academica cum Catulo, Lucullo, Hortensio *contuleram.* * *deliberare.* ad Att. XVI. 3. coram hoc *conferemus*, atque de hoc deliberabimus.

CONFERTUS. Tusc. III. 19. liber *confertus* voluptatibus: h. e. *in quo de nulla re, nisi de voluptatibus, agitur, s. in quo multa de voluptate disputatio est.*

CONFESSUS. *passive.* Verr. III. 56. res *confessa.*

CONFICIENS. Flacc. 14. civitas *conficientissima* literarum: *diligenter referens omnia in literas.*

CONFICIO. *facio.* Verr. IV. 45. *conficere* sacra. * *efficio.* Partit. 26. caussa *conficiens.* Inv. I. 55. nitem *conficere.* * *interficio.* Mil. 14. sica illius me paene *confecit.* * *absumo.* Sext. 51. ornamenta equestris ordinis *confecit.* * *comparare, cogere.* Flacc. 9. *conficiendae* pecuniae ratio. * Quinct. 15. praeconis vox praedicat, et pretium *conficit, definit.* * Att. XIII. 17. *conficiamus* hortos: i. e. *negotium de hortis.*

CONFIDENS. in malam partem dicitur consuetudine, fidens in bonam. Tusc. III. 7.

CONFIERI. ad Div. IV. 5. per quos consolatio *confieri* debet. *v. Graev. et Oudendorp. ad Sueton. Caes.* 20. *Heins. ad Virgil. Aen. IV.* 116.

CONFIGO. Har. Resp. 5. ducentis *confixus* SCtis: *in quem SCta facta sunt.* cf. Phil. XII. 7. * Phil. VII. 2. cogitationes in reipubl. salute *configere*, *pro defigere. v. et Confixum.*

CONFIRMARE. Quinct. 11. cum te ipse *confirmasses*: h. e. *cum, quantumvis obstrepente pudore, aliisque dubitationibus, tamen statuisses, fortis esse, et appellare hominem de pecunia.* * *animum addere. ibid.* 25. tum mihi Roscius - - *confirmandi* mei caussa dixit. Fin. V. 32. iste locus tibi est *confirmandus.*

CONFIRMATUS. *certus, vel valde probabilis ac credibilis.* Inv. II. 11. quod eo *confirmatius* erit.

CONFIRMATIO. *institutio.* Arch. 7. cum ad naturam eximiam atque illustrem accesserit ratio quaedam *confirmatioque* doctrinae: *pro quo cum aliis, uti Graevio, edidimus* conformatio doctrinae. *v. not.* Fin. V. 15. inventa vitae via est *confirmatioque* omnium officiorum: *sed et hic praetulerim, quod alii malunt*, conformatio.

CONGIARIUM. Att. X. 7. *vulgo dona, quae inter populum urbanum distribuuntur: res a frumentariis largitionibus ortum traxit: de quibus vid. Spanh. de Usu et Pr. num. T. II. p. 529. qui recte monet, h. l.* congiarium *dici de eo, quod postea* donativum *dictum est: quia militibus illud congiarium datum.* ad Div. VIII. 1. *congiario* donatus a Caesare. *ubi v. not.*

CONGLACIO. ad Div. VIII. 6. Curioni tribunatus *conglaciat. nil tribunatu agit.*

CONGLOBATUS. *frequens et densus.* Partit. 16. maxime valent definitiones *conglobatae* et consequentium frequentatio.

CONGLUTINARE. *componere, conjungere.* Or. I. 42. dissoluta et divulsa *conglutinare, dicitur de eo, qui aliquid in artis formam redigit.* Phil. III. 11. totus est ex audacia, petulantia, etc. *conglutinatus.* Att. VII. 8. amicitias *conglutinare.*

CONGLUTINATIO. Or. 23. *conglutinatio* verborum: *de structura et collocatione.*

CONGRESSUS. Coel. 8. *congressu* et constituto de injuriis experiri, *est id, quod Cicero* Quint. 11. intra parietes experiri *vocat, et opponit* summo juri: non, si quid in controversiam veniret, aut intra parietes aut summo jure experiretur. *ad quem l. v. Hotomannus: qui docet, moris fuisse, ut ante, quam in jus irent, viderent, si privatim, ascitis amicis et disceptatoribus domesticis, res componi posset.*

CONGRUENTER. *apte ad rem et causam.* Or. III. 10. *congruenter* dicere.

CONJECTIO. Div. II. 63. *conjectio* somniorum, i. e. *interpretatio.*

CONJECTOR. Div. II. 65. *interpres somniorum, portentorum, etc.*

CONJECTURA. Muren. 4. *conjecturam* de tuo ipsius studio *ceperis.* Div. II. 26. *Conjectura* omnis in multas ac diversas, aut etiam contrarias partes *diducitur.*

CONJECTUS oculorum. Planc. 8.

CONJICIO. Or. III. 50. *conjicere* se in versum mente ac voluntate, *de eo, qui versus facere cogitat.* * Catil. I. 6. petitio ita *conjecta*, ut vitari non posse videretur. v. *Petitio.* Sext. 18. oratio improbe *conjecta* in clarissimos viros. * Mil. 19. *conjicere* se in noctem. * Dom. 25. *conjecerit* Pompejum domum, h. e. *metu coëgerit Pompejum, domi manere.* * Her. II. 13. *conjicere* causam. i. e. *breviter et summatim exponere.* v. *Gell. XVII. 3. et ibi Gronov.* * Inv. II. 32. navis *conjecta* est in portum. sc. *tempestate.*

CONJUGATA. *quae dicantur?* Top. 3.

CONJUGATIO. συζυγία. Topic. 9. *quid sit?*

CONJUNCTIO. Fat. 6. *conjunctio* ex repugnantibus, *est genus enunciationis.* sc. *in qua est antecedens et consequens.* conf. c. 8. *init.* * Divin. II. 14. 15. naturae *conjunctio, est* συμπάθεια. * *coitus.* Off. I. 4. *Conjunctionis* appetitus.

CONJUNGERE. Manil. 9. bellum *conjungere, dicuntur, qui foedus ineunt belli gerendi causa.* Quir. p. R. 7. causam meam cum communi salute *conjunxit.* i. e. *dixit, salutem communem a mea pendere.* Or. 44. *conjungere* vocales, i. e. *pronunciando alteram elidere.* Pis. 9. quem ego cum Deorum laude *conjungo*, i. e. *Diis similem puto.* * Vat. 10. *conjunctus* cum rep. i. e. *laborans pro rep.* * Cluent. 44. *conjunctum* cum re judicium: i. e. *verum.* * Verr. IV. 65. *conjunctis* sententiis decernere: *pro quo Graevius habet* cunctis. * Verr. IV. 37. *conjuncta* cognatio, i. e. *propinqua.*

CONJURATIO. Catil. IV. 3. *haberi conjurationem* a civibus, numquam putavi.

CONNECTERE. Or. 71. *connectere* dissipata, *est numeris vincire.*

narium Senatus fuit, Senatui adscripti sunt.

CONSECRARE. Agr. I. 2. *consecravit* Karthaginem, i. e. *usum soli; quo Karthago stetisset, hominibus ademit, sacrum fecit, ne arari, inaedificarique posset.* * Leg. II. 2. patria, in qua omnia nostra ponere et quasi *consecrare* debemus. *Tusc. III. 1. ars Deorum inventioni *consecrata*, i. e. *tributa*, *adscripta.*

CONSECRATIO. Balb. 14. *consecratio* capitis: *genus legis sacrandae, cum scilicet caput ejus sacrum pronunciatur, qui contra legem fecerit.* vid. Ind. Legg. v. *Leges sacratae.* *Dom. 48. an *consecratio* nullam habet jus; dedicatio est religiosa? *Ad hunc locum disputat Graevius de discrimine inter* consecrationem *et* dedicationem: *quae tota disputatio hanc summam habet, ut* consecrationem locorum, arearum, agrorum *esse dicat*, dedicationem *autem* templorum, ararum, simulacrorum. *Sic a Clodio dicit* consecratam *esse* aream Ciceronianae domus, dedicatum autem simulacrum Libertatis in area. *In hanc rem etiam multa disputat Guther. Jur. Pont. III. 13. IV. 22.: sed, ut omnia, parum accurate, quemadmodum ex his, quae dicam, apparebit. Locus classicus de consecratione et dedicatione est* pro Domo a c. 45. - 56. *ex quo haec notanda sunt.* c. 46. si quis - - *donum* ejus per Pontifices *dedicarit* - - *aedes* Caepionis essent *dedicatae* - - et *aram* et *simulacrum, templum dedicare.* c. 47. si *bona* civis cujuspiam *consecrarit.* c. 49. an tu haec ita perturbas, ut quicunque velit, *quod velit*, quomodo velit, possit *dedicare.* Video enim esse legem veterem, tribunitiam, quae vetat, injussu plebis *aedes, terram, aram consecrare. Vides, quod ante* dedicare *dicebatur*, *id statim* consecrare *dici, de iisdem rebus utrumque, aliter ac Graevio visum est.* c. 52. ades - - dum *dedico domum* Ciceronis, ut mihi praecaris, postemque teneatis. c. 55. *aram consecrare. In dedicatione, ait Graevius, postis tenebatur. Etiamne, cum ara, simulacrum dedicatur? Jam aedes Ciceronis consecratae erant, non potest negari: diserte enim traditur; et hic postis tenebatur.* v. c. 52. *Dedicatio fiebat populi jussu; sed et consecratio.* c. 49. Plin. Hist. Nat. VII. 35. Sulpicia - - quae simulacrum Veneris *dedicaret.* Valer. Max. VIII. 15. 12. Ut Veneris Verticordiae simulacrum *consecraretur. Sed non opus in re manifesta pluribus exemplis. Sed quoniam Graevium decepisse videtur locus a nobis primo loco propositus, in quo consecratio et dedicatio distingui videntur, age eum explicabimus. Sensus autem ejus hic est: an consecratio aedium, bonorum, nullam habet jus, si injussu populi facta est, dedicatio autem s. consecratio simulacri libertatis tantum religionem affert, tantaque religione obligat aream? Scilicet Cicero non distinguit consecrationem a dedicatione in genere, sed absurdum esse dicit ejusdem rei, h. e. consecrationis s. dedicationis diversam vim statui pro diversis rebus, cum in hac cerimonia non res, in qua adhibeatur, sed ipsa consecrandi dedicandique cerimonia et sanctitas spectetur. De consecratione et dedicatione multa disputat Mazochius de Amphith. Camp. p. 79. seqq.*

CONSECTARI. Caecin. 19. *consectari* verba, *est nimis urgere literam, neque rem potius et rationem spectare; quod est calumniatorum et rabularum.* * *vexare.* ad Div. VIII. 12. per hanc speciem simultatis eum *consectarer.* cf. ad Att. II. 18.

CONSECTARIUM. *consectaria sunt breves et acutae conclusiones:* Fin. III. 8. *consectaria* Stoicorum brevia et acuta. *ibid.* IV. 18. Nunc venio ad illa tua brevia, quae *consectaria* esse dicebas.

CON-

CONSESSUS. Flacc. 17. *consessu* vestro (sc. judicum) *i. e. cum vos in judicio consideretis.* Sext. 50. gladiatorum *consessus.* c. 54. gladiatorii *consessus, sunt ludi gladiatorii.*

CONSIDEO. Muren. 8. *consedit* nomen in quaestura. *desiit celebrari post quaesturam.*

CONSIDERARE. *de* re aliqua. ad Div. XIV. 14. Off. III. 4.

CONSIDERATUS. Font. 9. verbum *consideratissimum.* Acad. IV. 19. *considerata* judicia.

CONSIDO. Orat. III. 5. ibi magna expectatione audiendi *considitur.*

CONSIGNATUS. Tusc. I. 24. insitae et quasi *consignatae* in animis notiones.

CONSILIUM. Quinct. 16. *extr. consilium* capere, *cum infinitivo pro gerundio:* te *consilium cepisse,* hominis fortunas funditus *evertere.* *Consilium *et* Concilium *differunt ita:* Concilium *dicitur de conventu hominum, qui audiendi causa conveniunt,* consilium *de eo, in quo deliberandi causa. v. Gronovius ad Liv. XLIV.* 2. *Hinc* Quinct. 15. in *consilio* adsunt. *ib.* 10. in *consilio* esse. cf. in Caecil. 4. Verr. II. 29. * *de judicibus, assessoribus ejus, qui judicio sive privato sive publico praeest. Hinc* Praetor cum consilio, Imperator cum consilio decem Legatorum, etc. Or. I. 26. *consilium* dimittere. Rabir. Perd. 2. etc. *consilium* publicum, *de Senatu: sed* Rosc. Am. 52. *de judicio dicitur.* *deliberatio. Verr. I. 9. Cluent. 30. mittere in *consilium, dicitur, cum is, qui praeest judicio, perorata causa jubet, judices sententiam ferre. Id fiebat olim post deliberationem communem, cujus vestigium reperies* Verr. III. 12. *cujus potestas cum fieret a Praetore, in consilium mitti judices dicebantur. Ipsi autem judices dicuntur* ire in *consilium.* Catil. I. 1. publici *consilii* particeps *dicitur, qui interest deliberationibus Senatus.* Verr. I. 11. Cluent. 20. * *publicum consilium est etiam decretum Senatus.* Verr. II. 5. nulla alia civitas publico *consilio* laudat. * *callidum inventum.* Nat. D. III. 6. *consilium* imperatorium. *Gr.* στρατήγημα. * *prudentia, ea facultas animi, cui prudentia inest.* Muren. 12. mulieres propter infirmitatem *consilii.*

CONSISTERE. Tusc. II. 16. sanguis *consistit.* * *desinere.* Or. I. 1. ambitio *consistit.* * Tusc. I. 23. omnis natura *consistat* oportet. ad Div. VII. 26. διάῤῥοια *coepit consistere.* * *de iis, qui sibi obvii facti colloquuntur.* Act. I. in Verr. 7. cum hoc *consistit,* hunc amplexatur, jubet, sine cura esse. * *immorari.* Verr. I. 38. in uno nomine *consistam.* Partit. 35. *consistet* in singulis. * Rosc. Am. 52. non modo nulla culpa, sed ne *suspicio* quaedam potuit *consistere.* Cluent. 29. similis in aliis nonnullis *suspicio consistebat.* * non consistere *dicuntur, qui ita sunt perturbati, ut, quod velint, facere non possint.* Verr. I. 3. *consistere* animum non sinunt. Phil. II. 28. *consistere* mente non posse. Dom. 54. ut neque mens neque lingua *consisteret.* Cluent. 39. non posse *consistere* in dicendo, *sc. quia acclamationibus impeditur. Contrarium est in his:* Or. 9. qui in forensibus causis praeclare possit *consistere*: *i. e. bene eas agere.* Quinct. 24. diffidebam, me animo satis certo et confirmato in hac causa posse *consistere. Sumtum e re gladiatoria docet Burmann. ad Quintil. Decl.* 6, 9. * *dicitur et pro tutum esse.* Quinct. 30. miserum atque infelicem tandem posse *consistere.* * *verbum in re talaria.* Div. II. 21. Venerium casu jaci posse, quatuor talis jactis: quadringentis centum Venerios non posse *consistere. vid. Venerius.* * Partit. 29. consistere *dicitur orator, cum constituit, quomodo causam tractare velit, utrum negare factum, an defendere, unde et* status *dicitur.*

CON-

HS. viginti millia *constitui* me curaturum. *Vide plura ex Cicerone exempla collecta a Gronov. Obs. I.* 1. *p.* 14. 15.

CONSTITUTUS. *comparatus.* Tusc. II. 4. ita animo *constitutus.* *constitutum *dicitur; quicquid jam eo pervenit et redactum est, quo debuit, ut, quale sit, cognosci possit.* Rosc. Am. 6. *constituta* victoria. Or. II. 16. res *constituta* et definita. Rosc. Com. 11. lite contestata, judicio damni injuria (dati) *constituto.* *Verr. III. 61. *constitutum* crimen ex periculi tui tempore: *i. e. fictum et compositum.* *constituta *dicuntur, quae in bonum statum pervenere.* vid. *Constituere.* Rabir. Post. 1. bene *constitutae* opes. Sext. 45. bene de rebus domesticis *constituti. ib.* 65. bene natura *constituti* viri, *sunt naturali honesti amore imbuti.* Lael. 13. animi bene *constituti* est, laetari bonis rebus, dolere contrariis. Off. II. 11. respublica *constituta.* Tusc. II. 6. corpus bene *constitutum.* Att. XI. 3. *rebus constitutis:* i. e. *bello civili finito, et rebus ad meliorem statum redactis.* *constituta *dicuntur, de quibus inter duos plures-ve convenit.* ad Div. VII. 4. si quid *constitutum* habes cum podagra, fac in alium diem differas. Coel. 25. *constitutum* factum cum servis. *v. not.* Caecin. 12. ad *constitutum, int. diem.* ad Att. XII. 1. ad *constitutum, int. locum.* Coel. 8. congressu et *constituto* coepisse de tantis injuriis experiri. v. *Congressus. Sic* Top. 12. locus, *constitutum,* convivium. *De hac significatione vid. plura ap. Gronov. Obs. I.* 1. *p.* 14. *sq.*

CONSTRATUS. Verr. V. 34. navis *constrata.* v. *Apertus.*

CONSTRUERE. Agr. I. 5. pecuniam *construere* et coacervare.

CONSULTOR. Mur. 10. JCti est, cavere, ne *consultores* sui capiantur.

CONSULERE. Verr. I. 42. qui consulebantur, *sunt JCti, ut in Or. pro Murena.* *cum praepos. de.* Sull. 22. *de* salute suorum *consulat.* i. e. *s. saluti.*

CONSULTATIO. in rhetoricis est quaestio infinita, locus communis, quae et *θέσις* dicitur, Partit. 4. 18. 20.

CONSUMO. Fin. V. 19. Aristoxeni ingenium *consumtum* in musicis. Att. XVI. 2. manus suas in plaudendo *consumere.*

CONSUMTOR. N. D. II. 15. *consumtor* omnium, *de igne.*

CONTAGIO. *contactus.* Nat. D. II. 55. *contagione pulmonum* calescit spiritus. **influxus, vis cujusque rei in alteram.* Div. I. 30. cum animus somno sevocatus est a *contagione* corporis. *ibid.* II. 44. qui potest *contagio* ex infinito paene intervallo ad terram pertinere. Tusc. I. 30. quibus fuisse minima cum corporibus *contagio.* Fat. 3. 4. *contagio* naturae. *opponitur casui fortuito, et fato absoluto caussis et caeco.* **vitium, quod contactu in alios transfunditur, s. communicatio vitii.* Off. II. 23. *contagiones* malorum. Cluent. 6. 8. *contagionem* adspectus fugere. **conjunctio, societas.* Verr. V. 71. ad quos conscientiae *contagio* pertinebit. Sull. 2. *contagio* sceleris quaedam, i. e. *societas et communio.*

CONTEMNENDUS. Verr. III. 27. Siculi non *contemnendi sunt fortes, honesti.*

CONTEMNERE. *eleganter contemnere aliquid dicuntur, qui satis ab eo se tutos putant, neque metuunt ullo modo.* Mil. 16. qui ita judicia poenamque *contemserat,* ut cum nihil delectaret, quod aut per naturam fas esset, aut per leges liceret. Catil. II. 3. exercitum - - *contemno. Eodem modo Virgil. Georg. II.* 360. *arborem dicit* contemnere ventos, *cum ita adolevit, ut satis robusta sit ad resistendum vento;* [cf. Virg. Aen. III. 77. R.] *sic interpretatur etiam Bentlejus illud Horatii in Epod.* 4. in quatuordecim sedilibus inprimis magnus

21. tu tamen commode feceris, si reliquos *(int. libros) continueris.* * ad Div. VII. 19. exercitatione consequere: in qua te nos *continebimus.* Brut. 97. *contine te* in tuis perennibus studiis. * Contineri *denique dicuntur, quae firma sunt, non rumpuntur.* Nat. D. II. 57. *de membranis oculorum:* deinde firmas, ut *continerentur.*

CONTINGERE. *de re mala.* Off. II. 14. ad Div. XI. 16. a Gabinio Conf. relegatus est, quod ante id tempus civi r. *contigit* nemini. cf. Catil. I. 7. Tusc. V. 6. *Nam alias dicitur de re laeta et bona.*

CONTINUARE. Agr. III. 4. *continuare* agros, *est, cum multi fundi coëmuntur, ut per longum spatium nullus alienus nostris interjectus sit. Continuari* verba *dicuntur, cum verba phrasi junguntur, vel periodi struuntur.* Or. III. 37.

CONTINUATIO. Or. III. 13. *continuatio* verborum, *est periodus.* Nat. D. I. 20. *continuatio* caussarum, *qui hodie nexus dicitur.* Div. II. 29. *continuatio* naturae, est συμπάθεια. Nat. D. I. 4. est enim admirabilis *continuatio* seriesque rerum, ut alia ex alia nexa et omnes inter se aptae colligataeque videantur.

CONTINUO. Rosc. Am. 33. non *continuo*, si me in gregem sicariorum contuli, sum sicarius. cf. Or. II. 48.

CONTORQUERE. *dicitur proprie de eo motu hastae, aut cujuscunque jaculi, quo ei majorem vim atque impetum addimus, ut rotatione gladio. Atque is motus eaque agitatio fit, pro ratione jaculorum, aut manu, aut machina aliqua, quae hinc tormentum dicitur. Exempla crebra sunt apud poëtas. Hinc fit, ut, quicquid celerius movetur et fertur, quicquid vehementius propter brevitatem aut celeritatem pronunciationis ferit, quae acutiores sunt brevioresque conclusiones, quibus paene resisti, quamvis falsis, tamen non potest, id omne* contorqueri, contortum *dicatur. Exempla ex praecipuis generibus haec sunto:* Nat. D. I. 10. *globus dicitur* magna celeritate *contorqueri.* Or. II. 17. qui (sc. homo vel animus) tamquam machinatione aliqua, tum ad severitatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam etc. est *contorquendus.* Orat. 70. extr. Demosthenis non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris *contorta* ferrentur. Tusc. III. 26. *de Aeschine Demosthenem accusante:* quas sententias colligit? quae verba *contorquet?* ut licere quidvis rhetori intelligas. Div. II. 51. videsne igitur, quae dubia sint, ea sumi pro certis atque concessis? deinde *contorquent* et ita concludunt: Non igitur etc. cf. *Contortus, Contorte.*

CONTORTE. ad Her. I. 9. Invent. I. 20. *inter praecepta narrandi est:* ne quid perturbate, ne quid *contorte* dicatur: h. e. *obscure. Sic* Or. I. 59. res *contortae* et difficiles. *Est autem de eo genere obscuritatis, quod ex nimia brevitate oritur, quod oratio nimis brevis, citius quam intelligi potest, praetervehitur.* Tusc. III. 10. *commemoratis brevibus et aptis inter se conclusionibus Stoicorum:* haec concluduntur *contortius* a Stoicis.

CONTORTIO dexterae. Her. IV. 19. est *vis et nisus jaculandi.* Fat. 8. *Contortiones* orationis, *de conclusionibus difficilioribus et fallacibus Chrysippi.*

CONTORTULUS. Tusc. II. 18. *contortulae* conclusiones.

CONTORTUS. Or. I. 59. res *contortae* et difficiles. Tusc. V. 27. *contortae* conclusiones. Acad. IV. 24. *contorta* et aculeata sophismata. *cf. in Contorquere, et Contorte.*

CONTRA. Agr. II. 33. petere *contra, dicitur de competitoribus.* Muren. 4. si turpe putas, te advocato, illum ipsum, quem *contra* veneris, caussa cadere: h. e. *quem in judicio aliquo oppugnaveris.*

sub ejus oculis sint, cum eo esse, ab eo erudiri in re militari possint, ejus consiliis intersint. Coel. 30. cum autem paullum roboris accessisset aetati, in Africam profectus est, Q. Pompejo Proconsuli *contubernalis.* * *Ab his duobus generibus aliae dicendi rationes ductae. Sic* Brut. 27. L. Gellius Carbonis *contubernalis* in consulatu, *dicitur, quia tum fectatus est in consulatu, more adolescentum, qui se ad insignem aliquem virum applicabant, ut ab eo discerent, ejus consiliis de re publica interessent.* cf. Sull. 12. Att. XIII. 28. *contubernalis* Quirini *dicitur Caesar, quem* XII. 45. *σύνναον ejus vocat, (v. Ind. Gr. in Σύνναος) cui, ut Romulo, divini honores tribuebantur.* Flacc. 17. *contubernales* Laelii, *vocat, quos paullo post* hospites *dicit.* etc.

CONTUBERNIUM. Planc. 11. ut *contubernii* necessitudo, et adolescentuli pudor postulabat. *v. Contubernalis n. 2. et Intt. ad Sueton. Caes. 2. Vespas. 3.* * *de vita impudica maris et feminae extra conjugium.* Verr. V. 40. ubi illud *contubernium* muliebris militiae in illo delicatissimo litore.

CONTUMACIA. Tusc. I. 30. *contumacia* libera, *de Socrate.*

CONTUMELIA. *convicium.* Sull. 7. *contumeliam* jacere. * *stuprum.* Harusp. R. 20. *contumelias* piratarum passus est.

CONTUNDO. *vi frango.* Att. XII. 44. *contudi* animum et fortasse vici.

CONTURBARE. *decoquere, aes alienum contrahere.* Planc. 28. fac me multis debere, et in his Plancio. Utrum igitur me *conturbare* oportet *(int. rationes).* Q. Fr. II. 12. nihil esse, quod posthac arcae nostrae fiducia *conturbaret.* cf. ad Att. IV. 7.

CONTURBATUS. Tusc. III. 7. *conturbatus* oculus: i. e. *morbo affectus.*

CONTURBATIO. Top. 12. titubatio, et si quae alia signa *conturbationis* et conscientiae.

CONVECTOR. Att. X. 17. navi ejus et ipso *convectore* me usurum puto.

CONVELLERE. *refutare.* Or. II. 51. ne *convellere* adoriamur ea, quae non possint commoveri. * *eripere.* Att. V. 20. ut, quod tuo meoque beneficio puer habet, ne qua ratione *convellatur.*

CONVENIENS. *amicus, concors.* Off. I. 17. bene *convenientes* propinqui. cf. Rosc. Am. 34. item *consentiens.* Dom. II. 4. *conveniens* et conjuncta constantia.

CONVENIENTIA naturae. N. D. III. 11. *est συμπάθεια.* cf. Div. II. 15. 60. * Fin. III. 6. quod *ὁμολογίαν* Stoici, nos appellemus *convenientiam*, si placet. * *consensus, constantia.* Nat. D. II. 21. hanc in stellis constantiam, hanc tantam tam variis cursibus in omni aeternitate *convenientiam* temporum. Lael. 27. in amicitia est *convenientia* rerum, in ea stabilitas, in ea constantia.

CONVENIENTER. Tusc. 9. *convenienter* dicere aliquid; *de philosophis est, cum, quod dicunt, non repugnat aliis placitis ipsorum. v. Constanter.*

CONVENIRE. *in aliquem convenire dicitur, quod ad eum pertinet, in eum cadit, ei aptum est.* Rosc. Am. 23. suspicio *convenit in* aliquem. Sull. 7. contumelia *ad* maximam partem civium *convenit.* Fin. III. 14. si cothurni laus esset, *ad* pedem apte *convenire. constare, consentire.* Tusc. V. 12. quam sibi *conveniat.* v. *Convenienter.* Fin. III. 22. posterius priori non *convenit.* * *res convenit, cum componitur pacificatione, etc.* Att. IX. 6. dumque rem *conventuram* putamus. Phil. XIII. 1. *si convenisset, sc. pax inter Sullam et Scipionem.* Leg. I. 20. si nollent aetatem in litibus conterere, posse rem *convenire.* v. *Gron. Sestert. p.* 312. * in manum convenire

Top.

nec ferre possunt, et nobis tamquam injucunditatem exprobrant. Orat. 48. aliquando, idque sero, *convicto aurium* cum extorta mihi veritas esset, usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservavi. * *querela vehementior.* Div. XVI. 26. verberavi te *cogitationis* tacito duntaxat *convicio.* ibid. XII. 25.

CONVICTUS. *victus, oppressus.* Fin. III. 2. voluptatem concessuram arbitror, *convictam* superiore libro, dignitati. Flacc. 17. reprehensus, *convictus* fractusque. *ibid.* 32. bona *convicta.* v. *not.* Leg. I. 13. fracta et *convicta* secta. Catil. II. 6. *convictus* conscientia. Cluent. 2. causa prope *convicta* atque damnata est. * Dom. 57. *convicta* et commissa est devotio, *dicitur, ut illud alterum:* damnari voti. Quir. p.R. 1. ejus devotionis me esse *convictum, etc.* * Sull. 30. *convinci in* re aliqua. *Sic et Tacit. A. XV.* 44.

CONVINCERE. *pro vincere.* Phil. II. 4. *convincere* aliquem chirographo. Verr. III. 72. *convincere* adversarium. * *refutare.* Tusc. I. 6. quid est negotium pictorum, portenta *convincere?* cf. *Convictus.* * convinci *dicuntur, quorum crimina ita manifesta sunt testibus, etc. facta, ut negari non possint.* Lael. 17. maleficii *convinci.* * *docere, docendo vincere et obtinere.* Parad. 3. extr. ratio et veritas ipsa *convincit.* Nat. D. III. 17. sed ut, Stoicos nihil de Diis explicare, *convinceret.*

CONVINCTUS. *exhibetur in libris quibusdam.* Cluent. 5. libido non solum dedecore, sed etiam scelere *convincta. Sed probandum est, quod alii libri habent,* convicta, *aut potius* conjuncta.

CONVOCARE. *de vocantibus numero pluribus.* Agr. III. *extr. ut et* conscribere *dicitur.*

COOPTATIO. *de lectione in Senatum occurrit,* Leg. III. 22.

COPIA. *pro copiis* aliquoties Pompejus in Ep. ad Att. VIII. 12.

COPULARE. Orat. 45. libenter *copulando* verba jungebant, ut sodes, pro, si audes. * Fin. II. 14. cum praesentibus futura *copulare.* * Verr. II. 69. *copulati* in jus pervenimus: i. e. *una.*

COPULATUS. Off. I. 17. nihil amabilius, nihil *copulatius est: sensu activo. Sed quidam Codd. habent* copulantius, *quod Pearcius recepit.*

COR. Tusc. I. 8. Aliis *cor* ipsum animus videtur; ex quo excordes, vecordes, et concordes dicuntur.

CORAM. Verr. II. 41. 42. *coram* deferre aliquem: h. e. *eum, qui domi est, nec peregrinatur.*

CORBITA. Att. XVI. 6. *navis oneraria, ut ipse statim post appellat. Nomen habet a corbe, quam in malo summo solebant interdum suspendere loco signi, ut auctor est Festus. Hujus generis etiam mentio apud Lucilium et Plautum. v. Scheff. de Re nav. p.* 178.

CORDAX. Orat. 57. Aristoteles autem trochaeum, qui est eodem spatio quo choreus, *cordacem* appellat, quia contractio et brevitas dignitatem non habeat. Trochaeus *h. l. ut apud Quinctilianum passim est idem pes, qui* tribrachys *dicitur. Hunc igitur pedem, ut molliorem,* κορδακικώτερον *appellavit Aristoteles: unde Meursius in Orchestra, in* κόρδαξ, *volebat hic et ap. Quintil. IX.* 4. *legi* cordacicum: *de quo vid. Viros doctos ad Quintil. l. c. Ceterum de* cordace, *saltatione molliore, lasciva, et comica, in qua celerrima corporis pedumque agitatio dominatur, v. Meurs. l. c.*

CORNIX. Mur. 11. Flacc. 20. *cornicum* oculos configere. *est, acutum et callidum decipere.*

COROLLARIUM. *est proprie idem, quod* corolla. *Corollae autem fiebant non solum e floribus et frondibus, sed etiam e laminis tenuibus aeneis, quae auro argentoque inducebantur, quod genus*

COR-

CORRIPERE. *furari.* ad Div. XII. 15. *corripere* vectigalia. *ibid.* quicquid ex pecunia *correptum est.* in Caecil. 2. ut apertus in pecuniis *carripiendis* fuit.

CORRUMPO. *ad partes meas traduco, ut contra jus faciat.* Verr. III. 68. Apronius ipsum Metellum non pretio, non convivio, non muliere, non fermone incauto atque improbo poffet *corrumpere.*

CORS. f. *chors*, pro *cohors: feptum in villis, quo pecudes coërcentur. Noftri: ein Hof.* Orat. II. 65. villam in Tiburte habes, *cortem* in Palatio. v. *de hoc verbo Salmaf. ad Solin. p.* 220.

CORYMBUS. *eft modus componendi capilli, quo feminae utebantur, cum capilli e fronte in verticem colligerentur, et ibi nodo conftringerentur, dictus a corymbis, i. e. uvis hederae, propter fimilitudinem, unde et βότρυς dicitur. Vid. inpr. Salmaf. ad Solin. p.* 534. 536. Att. XIV. 3. *eft Corymbus Servius Balbi, qui ab hoc genere colligendi capilli nomen accepit.*

CRASSUS. Flacc. 29. agri *craffi. i. e. pingues, fertiles.*

CRATERA. Verr. IV. 58. Nat. D. II. 44.

CREATOR. *conditor, auctor.* Balb. 13. *creator* hujus urbis Romulus.

CREDO. ad Div. I. 7. qui ei *crediffent*, fc. *pecunias.* * *Sunt qui putent, a poëtis tantum dici: crede mihi: in profa femper dici: mihi crede. Id effe falfum, ex his locis intelligitur:* ad Div. VIII. 7. XII. 12. Att. V. 10. VI. 6. VIII. 14. XIV. 15. etc.

CREPIDO. *ora litoralis, portus, etc.* Verr. V. 37. piraticus myoparo ad omnes urbis *crepidines* (in portu Syracufano) acceffit. *Pro ripa quidem dixit Liv. XXVII.* 13. *Sed hic videntur inprimis intelligi loca in portubus interioribus, ad quae naves appellunt. Curt. IV.* 5. tum applicant navigia *crepidini* portus. *Vid. Scheff. R. N. p.* 213. * Orat. 67. omnia tamquam *crepidine* fustinentur, *de periodo, qua fententiae plures junguntur, ne disfolvantur: nam periodo opponitur foluta oratio: ducta metaphora a crepidine, cui tamquam fundamento innititur aedificium, ne collabatur.*

CREPUNDIA. *παίγνια, quae pueris dantur, ut iis ludendo fe oblectent; tamquam monilia, torques, annuli, crepitacula, et fimilia. Ex iis folebant aut expofiti aut rapti a praedonibus, etc. infantes agnofci: unde γνωρίσματα.* Brut. 9. nunc quoniam totum me, non naevo, aut *crepundiis*, fed corpore omni videris velle cognofcere. *Vid. Salmaf. ad Vopifc. Aurelian. c.* 4. *T. II. p.* 421.

CRESCERE. *de numero rerum.* Sext. 32. mihi abfenti *creviffe* inimicos. *Arch. 6. ex his ftudiis haec quoque *crefcit* oratio. *Haec eft lectio vulgata: fed emendatiores habent:* cenfetur; *probat tamen vulgatam Gesnerus in Chreftom. Cic. p.* 248. * *De hominibus dicitur, qui famam nominis gloriamque confequuntur, aut gratiofi apud populum fiunt, eoque fibi viam ad honores muniunt.* Rofc. Amer. 30. accufarem: alios potius, ex quibus poffum *crefcere.* Cluent. 28. ut ex invidia fenatoria poffet *crefcere.* Verr. V. 77. *extr.* de multis mihi crefcere licebit. *add. Burm. ad Ovid. Her.* 15. 117.

CRETA. *terra Afiatica, (quae et Cimolia dicitur, Plin. XXXV.* 16. 17. *ab infula maris Cretici,) quae aqua molliri poteft, et tenax eft, qua ad literas obfignandas utebantur.* Flacc. 16. haec quae eft a nobis prolata laudatio, obfignata erat *creta* illa Afiatica, qua utuntur omnes in publicis privatisque literis. *Cretula eft etiam in Verr. IV.* 26.

CRETATUS. Att. II. 8. Pompeji fafciae *cretatae* non placebant, *Nam* fafciae albae, *majoris fplendoris caufa addita creta, ut in*

tamquam crudi cibi coacescunt in eo: intemperantia edendi. ad Div. IX. 18. *cruditate* satius est hic, quam istic fame. *ibid.* XV. 17. D. Sulla mortuus *cruditate.*

CRUDUS. *qui cruditate laborat.* Fin. I. 8. asoti, qui in mensam vomant, *crudique* postridie se rursus ingurgitent. Orat. I. 27. noluit hodie agere Roscius, aut *crudior* fuit. * *immaturus, de fructibus arborum.* Cato 19. quasi poma ex arboribus, *cruda* si sint, etc. *cf. Salmas. ad Solin. p.* 252.

CRUSTA. Verr. IV. 23. Omnia (vasa caelata) deferuntur. Cibyratae fratres vocantur: pauca improbant: quae probarant, iis *crustae* aut emblemata detrahuntur. *Sunt autem* crustae *ornamenta vasorum argenteorum, tanquam simulacra, eoque extrinsecus alligata, sed diversa ab emblematis. Nam* emblemata *sunt sigilla statuis similia, h. e. quae totam ex omni parte rem exprimunt,* crustae *autem unum tantum latus ostendunt, neque adeo eminent magnopere: Gr. πρόςτυπα vocant, ut emblemata, περιφανῆ. v. haec latius disputantem Salmas. ad Solin. p.* 736. *Hinc* vasa potoria crustata *ap. Festum in* Tabernae crustariae *et* Crustarius *artifex apud Plin. XXXIII.* 12. Crustae *dicuntur semper de eo, quo res aliqua inducitur et tamquam loricatur, sine ulla eminentia. Natae sunt* crustae *in operibus tessellatis et musivis, quae non eminent, sed in calce totae latent, ac unum tantum latus exhibent. Ap. Plin. XXXVI.* 6. *Mamurra primus Romae dicitur* parietes *domus suae* crusta marmoris operuisse. *Ipsum* tectorium, *quo parietes operiuntur,* crusta parietis, *dicitur. In lignea supellectili, tamquam mensis, arcis, etc. Germani vocant: eingelegte Arbeit.*

CUBILE. *locus, ubi ferae cubare, dormire solent.* Verr. II. 77. non jam vestigia, sed ipsa *cubilia* videre possint.

CULTUS. *victui aut habitui junctus, significat vestitum, interdum etiam supellectilem omnem apparatumque, et vivendi rationem externam.* ad Div. IX. 3. dabimus sermonem iis, qui nesciunt, nobis, quocunque in loco sumus, eundem *cultum*, eundem victum esse. Off. I. 39. eadem mediocritas ad omnem usum *cultumque* vitae transferenda est. Or. I. 8. homines a fera agrestique vita ad hunc humanum *cultum* civilemque traducere. etc. *cf. Burmann. ad Sueton. Caes.* 45. *p.* 103. *sq.* * *institutio et educatio universa, vitae ratio.* Partit. 26. est genus hominum ad honestatem natum, malo *cultu* corruptum, *i. e. educatione mala, etc.* * *labor agricolarum.* Agr. II. 25. in quo agricolarum *cultus* non elaboret. *add.* Leg. I. 1.

CUM. Brut. 1. *cum quo* certare erat gloriosius. *Sic et Ovid. Met. X.* 635. * ad Div. XV. 11. facturusque sim *cum* studiose, *ac* (*pro tum*) libenter. *Sic et* Att. VII. 13. Att. VI. 1. *cum eo, i. e. hac cum exceptione vel conditione.*

CUMMAXIME. *dicunt esse* nunc, hoc ipso tempore. *v. Graev. ad Suet. Domit.* 10. *ad Cic. Off. II.* 7. *Duker, ad Flor. II.* 16. *ut alios taceam. Nec negaverim, in multis locis ita commode explicari posse. Neque tamen concedo,* cum maxime *proprie* nunc *significare. Sed* 1) *est forma elliptica pro* ut cum maxime. *v. c.* Offic. II. 7. nec vero hujus tyranni solum, quem armis oppressa pertulit civitas, quae paret *cum maxime* mortuo, etc. *non absurde explices:* quae paret nunc mortuo: *sed proprie est, quae paret mortuo ita, ut quo tempore maxime servire putabatur, nempe ut vivo.* Har. Resp. 15. quae fiunt *cum maxime*; i. e. quam frequentissime, ita, ut nunquam magis facta sint. *Et ita est etiam in reliquis exemplis, quae proferri solent. Itaque* 2) *interdum illud* ut *additur.* Q. Fr. II. 8. domus celebratur *ut cum maxime.* *Si* ut *omisisset, quod potuisset fa-*

sed et de aliis, ut testibus, etc. qui non judicant, dicitur hoc fere sensu cupiditus. Flacc. 26. hisce utitur laudatoribus Flaccus, his innocentiae testibus, ut Graecorum *cupiditati (qui, sc. in Flaccum, odio ducti, graviter pro testimonio dixerant)* Graecorum auxilio resistamus. *Sic, de studio rei opprimendi:* Quint. 21. qui summis opibus S. Naevium defendunt: si id est defendere, *cupiditati* alterius obtemperare, quo is facilius, quem velit, iniquo judicio possit opprimere. * *tribuitur etiam emtoribus et conductoribus, qui nimia spe lucri nimis care emunt vel conducunt.* Att. I. 17. Asiani, qui de Censoribus conduxerant, questi sunt in Senatu, se, *cupiditate* prolapsos, nimium magno conduxisse. * *de re denique, cujus cupiditate flagramus.* Qu. Fr. I. 1. ex impurissimis faucibus inhonestissimam *cupiditatem* eripuisti.

CUPIDE. ad Div. XVI. 9. interea, qui *cupide* profecti sunt, multi naufragia fecerunt. Vatin. 17. *cupidissime* falsum testimonium dicere.

CUPIDUS. *partium studiosus.* Cluent. 24. *cupidus* auctor, cf. Caecin. 3. Fontej. 6.

CUPIO. Q. Fr. I. 2. §. 3. ego Fundaniae non *cupio*, i. e. *faveo.*

CURA. *pro curatio, ut morbi.* ad Div. V. 16. *cura* doloris. *vid. not.*

CURARE. *pro solvendam pecuniam curare, item solvere.* ad Div. XVI. 9. me, cui jussisset, *curaturum.* ibid. V. 20. erat nobis *curata* pecunia Valerii mancipis nomine. cf. Att. I. 6. V. 21. Q. Fr. II. 4. Quint. 4. *ubi vid. Passerat.* etc. *similis ellipsis est in hoc:* Att. XV. 1. 3. signa, quae nobis *curasti*, sc. *emenda.* * Fin. IV. 19. ut ridere non *curet.* ad Div. I. 9. neque sane redire *curaret.* * *edere.* Or. III. 61. *curemus nos.*

CURIA. 1) *pars tricesima civitatis Rom. in quas partes Romulus eam descripserat.* Dom. 29. Si id 30 *curiae* jussissent, num id jussum esset ratum. 2) *Curia quaequae antiquitus habuit eadem, ubi sacra curiae faceret Flamen curiae, Curio dictus, et ubi curiales convenirent de rebus communibus acturi. Certe Varr. L. L. V. 6. curias olim dictas esse tradit, ubi sacerdotes res divinas curarent, quae et* templa *dici potuerunt, quia inauguratae erant, unde et pro* templo *dicitur. vid. inpr. Sigon. Ant. Jur. Civ. R. II. 3. p. m. 52. et Lips. ad Tacit. A. XII.* 24. Divin. I. 17. lituus cum situs esset in *curia Saliorum.* Curia Saliorum *profecto nil est aliud nisi aedes, in qua convenirent Salii, cum sacra facturi, tum aliis de rebus suis.* 3) *est locus consilii publici, ubi Senatus conveniebat, sive nomine ducto ab illo curiarum genere, de quo ante dictum est, sive, quod non essent ab iis diversae, sed quemadmodum in templa quaecunque Deorum, sic in aedes publicas curiae cujuscunque convocari Senatus posset, quamquam illud verius. Num Varro diserte duo genera curiarum facit, unum, in quo res divinae, alterum, in quo humanae a Senatu agerentur. Certe Romae non una curia Senatoria fuit, ut in nostris urbibus.* Div. II. 9. *Curia* Pompeja *memoratur: sed ea post Caesaris mortem obstructa est, teste Sueton. in Caes.* 88. *et tamen postea saepe fit curiae mentio, et praeterea* Hostilia *aliaeque memorantur. In urbibus autem municipalibus et Graecis unus certus locus fuit, quae curia dicebatur, Gr. βουλευτήριον, auctore ipso Cicerone in Verrinis. Sed κατ' ἐξοχὴν tamen curia dicitur ea, quae erat in foro, a Tullo Hostilio ad comitium extructa: de hac Cicero* Flacc. 24. speculatur atque obsidet rostra vindex temeritatis, et moderatrix officii, *Curia. Hinc tropice etiam ponitur pro ipso* Senatu, *auctore Cic.* Or. III. 42. * Or. I. 7. tantam in Crasso humanitatem fuisse, ut,

cum lauti accubuiſſent, tolleretur omnis illa ſuperioris triſtitia ſermonis: eaque eſſet in homine jucunditas, et tantus in jocando lepos, ut *dies* inter eos *curiae* fuiſſe videretur, convivium Tuſculani. *Sigon. de Ant. Jur. C. R. II.* 3. *extr. putat reſpici ad conſuetudinem curialium, qui certis diebus intereſſent ſacris, quae per Curionem pro Curia fierent: quod ego non capio.* Dies curiae *eſt dies Senatus, vel legitimi, vel extra ordinem convocati. Sermo fuerat de republica inter principes civitatis, isque ſeverus et triſtis, qualis foret, ſi in ipſo Senatu dixiſſent de tantis rebus: ſequitur convivium nihilominus hilare, quale vel maxime eſſe ſolet in villis, in quas relaxandi animi cauſa ſecedimus.*

CURIALIS. Offic. II. 18. Cimonem Athenis etiam in *curiales* ſuos Laciadas hoſpitalem fuiſſe. Curiales *non ſunt, ut Manutius interpretatur,* φράτορες: *in quem errorem inductus eſt, quod et hos* curiales *interpretari Latini ſolent: nec* φυλέτας, *ut Nizolius, ſed* δημότας. *Nam* λακία, ſ. λακιάδαι, *non fuit* φρατρεία, *ſed* δῆμος, populus *vel* pagus *tribus* (φυλῆς) οἰνηΐδος. *(v. Potter Arch. Gr. I. 9. p. 51.) Itaque quos et* populares *Latini vocant, Cicero h. l.* curiales *vocat.*

CURIATUS. Agr. II. 11. *Curiata* comitia tantum auſpiciorum cauſa remanſerunt. *Curiata comitia ſunt, quibus ex inſtituto Romuli per curias ſuffragia feruntur. De iis eſt locus claſſicus Agr. II. 10. 11. 12. In iis fiebant adoptiones, et poteſtas rei militaris adminiſtrandae dabatur.* Agr. II. 11. *Lex curiata. v. Ind. LL.* Att. II. 7. legis *curiatae* auſpices, *ſunt, qui in auſpicio eſſent, dum lex curiata ferretur.*

CURIOSITAS. Att. II. 8. ſum in *curioſitate* ὀξύπεινος.

CURIOSUS. *in bono et malo ſenſu occurrit.* Dom. 12. quid tam *curioſum*, quam ea ſcire velle, de quibus majores noſtri vos ſolos ſcire et conſuli voluerunt. cf. Flacc. 29. Fin. II. 9. reperiam multos, non tam *curioſos*, nec tam moleſtos, quam vos eſtis, quibus, quicquid velim, facile perſuadeam. ad Div. III. 1. homo non ſolum prudens, verum etiam, quod juvet, *curioſus. ib.* IV. 13. *curioſior* ad inveſtigandum. *ibid.* VIII. 1. tametſi tu, ſcio, quam ſis *curioſus*, et quam omnibus peregrinantibus gratum ſit, minimarum quoque rerum, quae domi gerantur, fieri certiores. Tuſc. I. 45. eſt in omni hiſtoria *curioſus.* i. e. *omnem hiſtoriam cum cura diligenter tractavit.*

CURRERE. Att. I. 20. pedarii Senatores raptim in eam ſententiam *cucurrerunt.*

CURRICULUM. Phil. VII. 3. *curriculum* induſtriae noſtrae in foro, etc. elaboratum eſt. Muren. 22. cum te de *curriculo* petitionis deflexiſſes. conſ. Lael. 12. Rabir. Perd. 2. me ex conſtituto ſpatio defenſionis in ſemihorae *curriculum* coëgiſti. Cato 11. haec ſunt exercitationes ingenii, haec *curricula* mentis. Orat. 3. me oratorem - - ex Academiae ſpatiis extitiſſe. Illa enim ſunt *curricula* multiplicium variorumque ſermonum, etc. *Metaphora ducta eſt a ſtadio, in quo exercentur homines currendo, athletae. vid.* Cato 10. quadrigarum *etiam* curriculum *eſt.* Muren. 27. *Har. Reſp. 10. te appello, Lentule, tui ſacerdotii ſunt thenſae, *curricula*, praecentio, etc. *Haec* curricula *ſunt currus, quibus in ludis circenſibus certatur. Alia exempla vid. ap. Scheff. de Re vehic. L. I. c. 1. p. 3. Graevius etiam laudat Sueton. in Caju Calig. c.* 19.

CURRUS. *pro curru triumphali, atque adeo triumpho ipſo.* ad Div. XV. 6. quem *currum* aut quam lauream cum tua laudatione conferrem. *Alia exempla congeſſit Drakenb. ad Sil. Ital. VI.* 345.

CUR-

CURSUS. Att. V. 8. *cursum* exspectabam. i. e. *ventum secundum, quo navigare possem.* Att. III. 8. ille tibi non ignotus *cursus* animi et industriae meae. Off. I. 32. implicari aliquo certo genere *cursuque* vivendi. Sext. 21. vita brevis est, gloriae *cursus* sempiternus, etc. ad Div. III. 11. *cursus* bonorum consiliorum. Fin. I. 11. virtutum *cursus* ad voluptatem. ad Div. X. 3. *cursus* ad gloriam. Brut. 81. *cursum* suum transcurrere. *Hae loquendi rationes ducuntur a stadio, in quo proprie cursus est. Sed dicitur etiam* cursus *de navigatione, ut ad Div. XII.* 25. *unde crebra illa ap. Ciceronem formula:* cursum tenere. Orat. 1. teneat *cursum,* quem potest. Phil. VIII. 4. quem enim *cursum* industria mea *tenere* potuisset, sine forensibus causis, sine judiciis, sine legibus. Quir. p. Red. 1. secundus vitae *cursus.* *Planc. 7. *cursu* ad honorem venire: i. e. *meritis, nobilitate, rectis artibus: opponitur* obrepere. *Or. II. 10. *cursus* orationis, *dicitur de oratione perpetua.*

CURULIS. Verr. V. 14. sella *curulis. Fuit ante Regum, post magistratuum majorum, puta, Consulum, Censorum, Praetorum, et Aedilium curulium: in qua, cum in publico essent, considerent. Ejus forma quae fuerit, e numis conspici potest, e quibus de ea docte disserit Spanhem. de Us. et Pr. num. Diss. X. adde Casaub. et Burm. ad Sueton. Aug.* 44. *Ab hujus sellae usu dicti sunt* Aediles curules, *ut distinguerentur a plebejis, et* Har. Resp. 13. *curulis* aedilitas.

CUSTODIRE. Att. XV. 13. orationem tibi misi: ejus *custodiendae* et proferendae arbitrium tuum sit. Or. II. 10. *custodire* literis, *est memoriae prodere.*

CUSTOS. Sen. p. Red. 11. custodes in comitiis *item* tabellarum *dicuntur amici, qui a candidatis, aut iis, quorum interest, urnis et diribitoribus tabellarum apponebantur, ne fraus intercedere posset, aut sua sponte eam curam suscipiebant, ut patet e Pisoniana,* c. 15. *add. Viros doct. ad Varr. R. R. III.* 5. *extr. et Gruch. Com. I.* 3. 4.

CYBEA. Verr. V. 17. etc. *ex quo loco apparet, onerariam navem fuisse, ad deportandas merces accommodatam, propter latitudinem, qua paene ad κύβου formam accedebat, ita dicta. Sic Hotom. Graeci opponunt longioribus, vocantque στρογγύλην. Forte est pro* Cymbea, *ut κύβας apud Hesych. ubi v. Albertum.*

CYNOCEPHALUS. Att. VI. 1. erat *cynocephalus* in essedo. *De Cynocephalis fabulosa sunt ap. Plin. H. N. VI.* 30. *Verum est, simiarum genus fuisse, quod ita appellaretur. v. Salmas. ad Solin. p.* 267.

D.

DACTYLICUS. Or. 57. *dactylicus* numerus hexametrorum magniloquentiae est accommodatior. *Dactylicus numerus non modo e pedibus dactylicis oritur, sed etiam ex reliquis, qui eodem tempore continentur, ut anapaesto, spondeo. Sic est ap. Longin. S.* 38. *ῥυθμὸς δακτυλικός, ubi vid. Intt. et conf. Clark. ad Homer. Iliad. T. I. p.* 68.

DAEMON. de Univ. 11. Dii, quos Graeci *δαίμονας* appellant, nostri, ut opinor, Lares; si modo hoc recte conversum videri potest.

DAMNATIO ambitus. Cluent. 36.

DAMNATORIUM judicium. Verr. III. 21.

DAMNUM. *sumtus, jactura rei familiaris, atque adeo aes alienum.* Verr. I. 12. *damna*, quae res patris ejus pertulit, praetereantur. ibid. V. 13. *damna,* quae aetatis fructu dissoluta et compensata sunt. Phil. II. 27. *damna* aleatoria. **genus coërcitionis, et poenae levio-*

discedere *dicitur*. ibid. 1. quod tibi *decedens* pollicitus sum. h. e. *discedens a te, cum te abeuntem in provinciam prosequerer. ubi v. Manut.* * ad Div. XIII. 56. *decedere* de hypothecis, *est, hypothecas creditori tradere, ut eas non hypothecarum, sed dominii jure habeat.* * Att. VII. 2. quartana *decessit*. * decedere *dicuntur nobis obvii, qui honoris causa de via declinant, ne nobis id facere opus sit.* Cato 18.

DECEMPRIMI. *dicuntur decem seniores et principes Senatores in municipiis aliisque civitatibus liberis, qui magistratus proxime sequuntur.* Rosc. Am. 9. *ubi v. Graev.* Verr. II. 67. magistratus et *decemprimi*: *Livius XXIX.* 15. decem principes *appellat: add. Noris. ad Cenotaph. Pis. Diss. I. c.* 3.

DECEMVIRI. 1) *Decemviri stlitibus (antique, pro, litibus) judicandis, sunt judices causarum privatarum, creati non multo post praeturam peregrinam, auctore Pomponio in Origg. Juris: de quibus vid. Siccama de Judic. Centumvir.* c. 9. *et* 10. *Sigonius de Judiciis et Jutt. Pomponii.* Dom. 29. si *Decemviri* sacramentum injustum judicassent. Caecin. 33. cum Arretinae mulieris libertatem defenderem, et Cotta *Decemviris* religionem injecisset, non posse sacramentum nostrum justum judicari. Orat. 46. *Decemvirorum* litibus *(s. stlitibus, ut Muretus in MS. invenit)* judicandis, dico nunquam. 2) *magistratus extraordinarius legum scribendarum causa sine intercessione creatus. a. U. CCCIII. Liv. III.* 33. Agr. II. 9. nostri *Decemviri*, qui XII Tabulas scripserunt, etc. 3) *De Decemviris Rullianis v.* Agr. II. 7. sqq.

DECENTIA. Nat. D. II. 58. venustatem, ordinem, et ut ita dicam *decentiam*, oculi judicant.

DECERNO. Quint. 8. 20. Praetor *decernit: cum ex edicto jus dicit, v. c. possessionem, aut interdictum dat, addicit, etc.* * *decernere porro dicuntur Senatores in sententiis dicendis, quod dicunt, quid a Senatu decerni velint.* Mil. 6. ego ipse *decrevi.* ad Div. I. 1. Crassus tres legiones *decernit. add. Gronov. ad Liv. XXVII.* 20. * Q. Fr. II. 12. *decernendum* nihil censeo: i. e. *rem rejiciendam puto.* * *puto.* ad Div. II. 6. in quo posita omnia mea esse *decrevi.* Att. III. 15. quod in me ipso satis consilii esse *decreras.* Quint. 2. Uno judicio de fortunis omnibus *decernit.* ad Att. X. 10. suo capite *decernere.*

DECESSIO. Rabir. Post. 11. utrum accessionem pecuniae an *decessionem* de summa fecerit, ib. *decessionem* mille talentûm esse factam. Tusc. I. 46. *decessio* bonorum, *opponitur* cumulo, *h. e. accessioni.* * *abitus de provincia cum magistratuum, tum privatorum.* Qu. Fr. I. 1. spem maturae *decessionis* afferre. ad Div. IV. 10. *de Marcello privato:* subvereor, ne te delectet tarda *decessio.* Att. VII. 3. in ipsa *decessione* significavit, sperasse se aliquid.

DECESSUS. *abitus de provincia.* ad Div. VIII. 10. quod ad decessum tuum attinet. Phil. II. 38. Creta post M. Bruti *decessum* potuit liberari.

DECIDERE. Verr. IV. 45. *decidere* in fraudem. i. e. *facinus patrare.*

DECIDERE. *pacisci, transigere.* Quint. 4. per te *decidit* P. Quintius, quod dissolveret. cf. Rosc. Amer. 39. Rosc. Com. 11. Verr. II. 32. etc. *Gron. Obs. II.* 6.

DECIPERE. Rosc. Am. 40. inducere, *decipere*, destituere. *Haec tria ita differunt:* inducere *est fallere consilio dando et ad rem aliquam faciendam impellendo;* destituere, *deserendo eum, qui, quia promiseras aut debebas, a te aliquid auxilii expectabat;* decipere *denique, sub utilitatis specie nocendo.* ad Div. V. 16. ea impendere reipublicae, quae qui reliquerit, nullo modo mihi quidem

ex instituto vetere tres fuerunt, tot sc. in quot partes Senatores judicantes descripti erant; quibus quartam adjecit Augustus, Sueton. c. 33. ubi vid. Casaub. quintam Cajus, auctore eodem Sueton. c. 16. Sextam, quamquam rogatus, tamen addere noluit Galba. Sueton. c. 14. Verr. I. 61. II. 32. Cluent. 37. *Vid. de his decuriis Plin. XXXIII.* 1. 2. * *De judicibus* decuria *etiam est, sed alio sensu*, Verr. III. 11. Quid tandem postulat arator? nihil nisi ex edicto judicium in octuplum. quid Apronius? non recusat. quid Praetor? jubet recuperatores rejicere. *Decurias* scribamus. *(sc. arator dicit)* Quas *decurias*? *(respondet Verres)* de cohorte mea rejicies. *Hic* decuria *non est, ut Romae, quod videbatur Hotomanno, numerus civium Rom. de conventu provinciali, quorum est, causas judicare, sed indiculus judicum delectorum ad causam aliquam cognoscendam et judicandam. Arator non postulat, ut sibi copia fiat decuriae judicum, sed ut decuria judicum scribatur et deligatur.* * *In decurias etiam distributus erat ordo scribarum, reliquorumque ministrorum, qui magistratibus apparebant: unde* Verrin. III. 79. ad eos me scribas voca, si placet: noli hos colligere, qui - - *decuriam* emerunt. *v. inprimis Vales. ad Ammian. XXVIII.* 6. *et alios, quos laudant viri docti ad Sueton. Claud.* 1.

DECURIARE. *in decurias conscribere, quod faciebant, qui, tribuum largitione corrumpendarum causa, coitiones faciebant, unde de sodalitiis rei.* Planc. 18. doce, *decuriasse* Plancium, conscripsisse populum. *ibid.* 19. tu doce, Plancium sequestrem fuisse, largitum esse, conscripsisse, tribules *decuriavisse*. *Erat autem Plancius reus de sodalitiis. Sic Clodius seditionis causa dicitur homines de populi fece decuriasse.* Sext. 15. cum vicatim homines conscriberentur, *decuriarentur*. Phil. VII. 6. non rursus improbos *decuriabit*? non sollicitabit agros? *Plane sic etiam est* centuriare: *de quo supra.*

DECURIATIO. Planc. 18. *decuriatio* tribulium. v. *Decuriare.*

DECURIO. *Senator municipalis aut colonicus.* Rosc. Am. 9. 39. Sext. 4. ad Div. VI. 18. etc.

DECURRERE. Caecin. 23. ad istam hortationem *decurrunt*. i. e. *confugiunt, veniunt tandem.* Quint. 15. ad haec extrema et inimicissima jura tam cupide *decurrebas*. *Ducta ratio de stadio et circo. Sic est* Tusc. I. 8. Nunc video calcem; ad quem cum sit *decursum*, etc. *Hinc etiam ad navigationem, ut ipsum* cursus *verbum, (v. in Cursus) traducitur.* ad Div. XVI. 4. cum Mescinio Quaestore te bellissime *decursurum* puto.

DECURSIO. ad Div. XI. 10. *decursionibus* vastare loca. *sunt incursiones, quae de montibus fiunt. Male aliquis corrigebat* excursionibus*: quae sunt Graecis καταδρομαί, ἔφοδοι: at* decursiones *sunt, quae fiunt ἐξ ἐπιτειχίσματος.* vid. *Thuc. I.* 142. *et ibi Schol.*

DECURSUS. *a, um.* Quint. 31. aetas acta *et decursa*. Cato 23. *curso* spatio. ad Div. VIII. 13. haec aetate sunt *decursa*: *de vitiis, quae per aetatis ipsius rationem deponi solent.* Or. I. 32. *decursa* abs te de arte: *i. e. explicata breviter.*

DECURSUS. *ūs.* Or. I. 1. *decursus* honorum *est, cum omnibus perfuncti sumus.* ad Div. III. 2. *decursus.*

DEDERE. *de reo.* Rosc. Am. 3. libidini alterius *dedere* aliquem, *est, condemnare, quia alteri placet. ibid.* 22. quem *dedi* putabas. cf. Quint. 18. extr. *eodem modo, quo* condonare et addicere *dicitur, de quibus supra.* * Planc. 30. in qua oratione ego me ei *dedebam*, cui nil magnopere deberem; h. e. *ei me obstrictum profitebar, ejusque me totum fore pollicebar. v. Graev. ad h. l.* * *ibid.* 37. qui vitam

vitam pro republ. *dediderunt. Sed Graev. dedit* ediderunt. **dicitur etiam ut* dare se alicui, *pro facere, quae grata fore scis, caresser quelqu'un.* Petit. Cons. 9. salutatores cum obeunt plures competitores, et vident, unum esse aliquem, qui haec officia maxime animadvertat, ei *se dedunt*, deserunt ceteros.

DEDICARE, *proprie idem est, quod consecrare: de quo vid. supra in Consecratio. Hinc eleganter* Leg. I. 22. ingenium in se suum, sicut simulacrum *dedicatum* putabit. ** deferre.* Flacc. 32. *dedicare* in censu. *Docti viri laudarunt Gell. VII.* 11. *ubi vid. Gronovium, et eundem Sest. IV.* 1., *Lips. Var. Lect. III.* 11. *et Gron. l. c. volebant* incensum: *quod probat Mazoch. Amphith. Camp. p.* 84. *qui verbum* dedicare *interpretatur* inchoare: *quod tum demum inchoent Quirites possidere, cum in censum detulerint: male. Videtur esse propria verbi hujus significatio antiquis usitata, ut sit* dare, attribuere. *Nam et quae Diis dedicantur, ea iis dantur, attribuuntur: unde mirifice confirmatur disputatio nostra in Consecratio. Festus:* Dedicare *est proprie dando deferre.*

DEDICATIO. Dom. 48. an consecratio nullam habet jus, *dedicatio* est religiosa. *De hoc loco disputavimus supra in Consecratio.*

DEDITITIUS. *qui se in potestatem alicui, ut populo Rom. olim Campani, tradidit.* ad Brut. 8. id SCtum plerique interpretantur etiam ad tuos sive captivos sive *dedititios* pertinere.

DEDUCERE. Rosc. Com. 12. huc omnis causa *deducitur.* i. e. *huc redit, haec est summa causae.* Or. II. 17. odium *deducere* ad benevolentiam: *mutare in ben.* Att. IX. 19. *deducere exercitum* in hiberna. ad Div. X. 24. summam remp. in discrimen *deducere.* Acad. I. 12. dies plerosque *deduceret*: i. e. *consumeret totos.* Or. I. 8. *deducere* unde velit: i. e. *a qua sententia velit.* ad Div. I. 1. ab eo *deduci* non potest. Verr. I. 24. *deducere* ad hospitem. cf. c. 25. Acad. I. 10. in angustum *deducere.* * Agr. I. 6. *deducere* coloniam. ibid. II. 25. agris publicis *(pro in agros publ.)* privatos esse *deductos.* * Verr. IV. 4. *deducere* testes *de provincia.* cf. Flacc. 10. 15. 19. * deduci ad aliquem *dicuntur, qui alicui erudiendi traduntur, aut certe commendantur, ut cum eo versari et ab eo discere possint. Mos enim erat Romae, ut parentes filios adolescentes alicui viro primario commendarent, ex cujus consuetudine proficerent.* Lael. 1. eram *deductus* ad Scaevolam. Coel. 4. hunc a patre continuo ad me esse *deductum.* ** est etiam comitari aliquem et prosequi honoris causa.* Muren. 34. si interdum ad forum *deducimur.* cf. Cato 18. ** est etiam verbum in vi civili et festucaria.* Caecin. 7. *deduci* de fundo moribus: *unde mihi videtur haec ratio dicendi ducta esse,* v. c. Verr. I. 2. a mente et consilio *deduci.* * deduci *etiam dicuntur feminae, quae concubitus causa ad aliquem in cubiculum perducuntur.* Verrin. III. 34. qui ad istum *deduxerat* Tertiam: *cf. Torrent. ad Sueton. Caes.* 49. *quod alias dicitur* perducere. ** pro auferre, corrumpere, vulgo dicunt male* seducere. Tusc. II. 25. cum a Zenone didicisset, fortis esse, a dolore *deductus est,* i. e. *doloris sensus eum decepit et corrupit. v. Graev.* ad Herenn. II. 5.

DEDUCTIO. *ritus in controversiis de possessionibus, quam vim civilem appellant, ut modo diximus.* Caecin. 11. *deductio* moribus fieret. * Div. I. 44. *deductio* aquae Albanae. * Verr. III. 77. *deductiones* fiebant, *sc. pecuniae de capite vel summa.* Caecil. 10. ne qua *deductio* fieret. * Inv. I. 14. non potest ex *deductione rationis* nasci judicatio: h. e. *rationibus in utramque partem afferendis.*

DEDUCTORES. *sunt clientes et amici, qui aliquem honoris causa deducunt. v. Deducere.* Petit.

tit. Conf. 9. jam *deductorum* officium quo majus est quam salutatorum, etc.

DEDUCTUS, *a, um.* Leg. II. 20. si in testamento *deducta*, scripta non sit. *v. Partitio.*

DEFATIGATUS. Dom. 44. licitatores *defatigati.*

DEFECTUS, *us.* Nat. D. II. 19. *defectibus* in initia recurrit luna.

DEFECTUS, *a, um.* Sext. 46. ille eis, a quibus audiebatur, quotidie aliquid *defecti* afferebat. *Sed v. not.* * Att. XIII. 23. *edd. quaedam habent* defecti libri, *quod explicant* perfecti. *Sed ea lectio est absurda.* Defectus *pro* perfecto *diei non potest. cf. Defictus.*

DEFENDERE. *propulsare.* Rosc. Am. 1. omnes injuriam novo scelere conflatam putant oportere *defendi.* Mur. 2. *defendere* pericula civium. * *tenere, tueri, conservare.* Quint. 13. ne locum suum, quem adhuc honestissime *defendit*, obtineat. Prov. Cons. 9. officium *defendere.* * Verr. III. 90. id aliorum se fecisse exemplo *defendat:* i. e. *contendat, defensionis loco dicat.* * *velle aliquid, et, e republica esse, dicere, idque ut fiat, oratione aliisque modis pugnare.* Rosc. Am. 47. me - - posteaquam id, quod maxime volui, fieri non potuit, ut componeretur, id maxime *defendisse*, ut ii vincerent, qui vicerunt. * Defendere *non solum esse cum praepositione* a, *sed etiam* contra, *docent duo loci,* Or. I. 39. ad Div. XI. 27.

DEFENSOR. *propulsator.* Muren. 2. *defensor* periculi.

DEFENSIO. Coel. 4. est brevis *defensio ad* omnem istam orationem.

DEFENSTRIX. *e Ciceronis Timaeo laudat Priscianus p.* 245.

DEFERRE. *proprie est ad locum quemcunque portare.* Verr. IV. 57. ita factus animo et corpore, ut multo appositior ad *deferenda*, quam ad auferenda signa esse videatur. Fr. Corn. I. sitellam ipsam *deferre.* Att. XIII. 2. Balbo epistolas *deferri* jubebis. etc. * *hinc pro* narrare. Fin. II. 17. ad amicos rem ita *deferret.* Verr. I. 25. is ad eum rem istam *defert.* * *etiam clientes dicuntur* causam deferre *ad patronos, quod alio modo* docere *dicitur.* Orat. III. 13. * defert *etiam* rem, *qui deliberandi causa ad alios de re aliqua refert.* Verr. II. 71. itaque decumanos convocat: rem *defert.* statuunt illi atque decernunt, *etc.* * defertur *etiam* res, *auxilii petendi causa.* ad Div. V. 8. ut intelligeres, nihil neque te scripsisse, neque quemquam tuorum frustra ad me *detulisse.* * *accusator* nomen defert, *sc. ad Praetorem, ejus, quem accusare suscepit, ut illud inter reos scribat, quod est* recipere nomen. Rosc. Am. 3. non nihil tamen in *deferendo nomine* secuti. *Sed non solum hominis nomen* defertur, *verum etiam* criminis nomen; *propterea, quod non solum nomen rei edendum apud Praetorem est, quem accusare aliquis constituit, sed etiam crimen, cujus eum accusaturus est.* Verr. II. 28. inimici Sopatri ad Verrem, cum is Sacerdoti successisset, ejusdem *rei nomen deferunt,* sc. *capitalis.* * deferunt *etiam calumniatores.* Agrar. III. 1. quae apud vos de me *deferunt*; *unde* delatores *dicuntur.* * *dicitur et pro* ultro offerre, conferre. Verr. V. 70. dormientibus beneficia *deferre.* ad Div. VI. 22. voluntatem suam ad aliquem *deferre.* cf. Phil. II. 20. Rabir. Post. 17. totum te ad me cum tuis copiis *detulisti.* * *dare, committere.* Att. VI. 1. praefecturam *deferre* alicui. ad Div. XIII. 55. *deferre* alicui legationem. Att. XIII. 12. tibi praeconium *deferam.* * *eleganter est pro commendare aut reipublicae, aut magistratui provinciali aliquem, ut ad honores eum proveheat.* Att. V. 7. ait Pompejus, trinos se Praefectos *delaturum. ibid.* 11. Praefectos, quos voles, *deferto.* etc. *hoc genus deferendi commodum habet; commendati enim Praefecti fiunt: in altero, cum ad aerarium deferuntur*

tem Pompejo civitatem donandi dederat.

DEFINITIO, temporum atque hominum Div. II. 54. *est adjunctio circumstantiarum, quas vocant vulgo, temporis atque hominis, quam et* determinationem *appellant.* * Off. III. 15. definitio Aquilliana doli mali, *est illa quidem dialectica*: cum aliud est simulatum, aliud actum. *Sed* definitiones *Aquillianae* etiam dicuntur juridice, *determinationes casuum, in quibus inesset dolus malus.* * Cluent. 2. *definitio* judiciorum aequorum retineatur, quae nobis a majoribus tradita est. i. e. *praescriptio.*

DEFINITUS. Top. 21. quaestionum genus *definitum*: *opponitur* infinito; *alias dicitur* finitum. *Sic et in* Or. *et* Partit. *occurrit.*

DEFLAGRATUS. Tusc. III. 19. *deflagrata* fana. Catil. IV. 4. *deflagratum* imperium.

DEFLECTERE. Caecin. 18. rem ad verba *deflectere*: i. e. *rem aestimare et judicare e verbo.* Mur. 22. *deflectere se* de curriculo.

DEFLUO. ad Div. IX. 20. ubi salutatio *defluxit*: i. e. *abiit.* Sext. 32. ex novem Tribunis unus *defluxit*: *mutavit sententiam, a meisque partibus decessit.* * Lael. 16. *defluere* in terram *dicuntur, quae pereunt.* * Tusc. I. 25. a necessariis artificiis ad elegantiora *defluximus.* i. e. *pervenimus.* * Marcell. 8. omnia, quae dilapsa *defluxerunt. Codd. MSS. quidam* diffluxerunt, *quod melius puto: partem propter praecedens* dilapsa; *partem quia sequitur* vincienda sunt; *etiam, si concedamus Cortio ad Sall. Jug.* 1. defluere *dici pro perire.*

DEFORMO. Coel. 2. quae accusatores hujus *deformandi* causa dixerunt: *ut eum deformem et turpem esse ostenderent.* cf. Har. R. 14. * Caecin. 5. quem supra *deformavi*: h. e. *descripsi.* cf. Har. R. c. 26. *v. Graev.*

DEFRINGERE. Orat. III. 28. surculum *defringere*: h. e. *mutuari aliquid ex alia disciplina.*

DEFUNGOR. *eleganter dicitur de eo, qui levi aliqua jactura aut malo liberatur majori, aut levi labore perficit, ut majore molestia carere possit.* ad Div. VIII. 1. hoc mendacio, *sc. de morte tua,* si qua pericula impenderent, ut *defungeremur*, optavi. *dass wir damit loskommen möchten. ibid.* X. 24. neque ego pro maximis beneficiis tuis tam vili munere *defungar* orationis. cf. Verr. III. 16. * *dicitur tamen et in bonam partem, et de rebus bonis, ut* perfungi. Verr. V. 68. *defungi* honoribus.

DEFUSUS. Fin. II. 8 vinum *defusum* e pleno sit: *e Lucilio.* Vinum defusum *est, quod e dolio in amphoras conjectum est: a quo differt*, diffusum, *cum vinum e majori vase in plura minora transfunditur. v. Lambin. ad Horat. Epist. I.* 5. 4. *Tale vinum bibebant honestiores et delicatiores:* de dolio *vinum tenues: unde a Cicerone objicitur Antonio. v. Dolium.*

DEGENERARE a Zenone Tusc. II. 25. *deficere ab ejus placitis, cum sis Stoicus.*

DEGUSTARE. Att. IV. 8. tu velim e Fabio odorere, et istum convivam tuum *degustes*: i. e. *explorere, tentes.*

DEJECTUS. Verr. III. 51. aratores *dejecti, coacti agros suos deserere propter damna. Sed v. not.*

DEJICIO. *detraho, demo.* Tusc. I. 8. vide, quantum mali de humana conditione *dejeceris.* II. 5. quantum de doloris terrore *dejeceris.* Verr. V. 49. si metum hunc Siciliae *dejecero.* * Phil. IX. 4. *dejicere* aliquem de sententia. * dejici *eleganter dicuntur, qui spem alicujus commodi, honoris consequendi amittunt atque repulsam ferunt.* ad Div. VIII. 4. *de petitore aedilitatis*: nam M. Coelium promulgatio de Dictatore subito *dejecit, dejectumque* magno clamore insecuta est. Muren. 36. Quintus Tubero praetura *dejectus est.* Act. I. in Verr. 8. si me aedilitate *dejecis-*

honesto. Milon. 10. *delicatus* comitatus ancillarum puerorumque. *v. Burm. ad Petron. c.* 63. * *mollis, effeminatus, de hominibus et rebus, libidini luxuiðe deditus.* Brut. 53. adolescens *delicatus.* Nat. D. I. 37. Epicurus, quasi pueri *delicati*, nil cessatione melius existimat. Muren. 9. Asia *delicata.* ibid. 35. juventus *(hominis) delicata.* Orat. II. 64. cum haberet filium *delicatiorem.* Fin. V. 5. ratio *delicatior* molliorque, quam virtutis vis gravitasque postulat *de eorum sententia, qui in felicitatis et summi boni parte non solam virtutem, sed etiam voluptatem aut hujusmodi quid ponunt.* Off. I. 40. *delicatum* aliquem sermonem inferre; i. e. *de pulchris hominibus, de amore, de re amatoria, qualis ille Sophoclis erat, cum diceret Pericli, obvio puero formoso: O puerum pulchrum!* Att. II. 14. *delicatum* convivium, *quod ἀσελγὲς vocat Ep.* 12. Or. III. 25. quanto molliores sunt et *delicatiores* in cantu flexiones et falsae voculae, quam certae et severae. * *concinnus, elegans.* Pison. 29. *delicatissimi* versus. * *placidus, otiosus.* Tusc. II. 11. vita umbratilis et *delicata.* * *suavis, jucundus.* Verr. V. 40. *delicatissimum* litus. * delicatus *est etiam homo intelligens deliciarum, (vid. Deliciae) et iis abundans.* Verr. IV. 57. populus potius haberet, quam elegantissimus et eruditissimus Verres? nimirum contra dici nihil potest. Nostrum enim unusquisque, qui tam beati, quam iste est, non sumus, tam *delicati* esse non possumus, etc. Verres haec habeat domi? etc. * *E* Parad. I. 2. *laudantur* delicatae paterae, *tamquam genus deliciarum in supellectili: et ita est in quibusdam libris, neque absurde. Nam* delicatum *est in his rebus usitatum Latinis, quas et delicias vocant; et* delicata *dicuntur omnia, quae ad magnificentiam et ostentationem pertinent. v. Cuper. Obs. I.* 3. *Sed altera lectio*, hilicatae, *est ex melioribus et antiquioribus Codd. et ipsum quoque usitatum est in hoc genere.*

DELICIAE. *elegantissima et pulcherrima supellectilis genera, ut aurum argentumque caelatum, vestes stragulae, tabulae pictae, et similia.* Verr. IV. 23. Sic Haluntini, excussis *deliciis* (h. e. crustis et emblematis) cum argento puro domum reverterunt. * *magnificentia et ostentatio, quae pretiosa supellectili quaeritur.* Parad. I. 3. num ullam cogitationem habuisse videntur - - aut argenti ad avaritiam, aut amoenitatum ad delectationem, aut supellectilis *ad delicias*, aut epularum ad voluptates. * *studium hujus elegantiae et magnificentiae.* Verr. IV. 57. etiamne hujus operarii studia et *delicias* perferetis? * *amores et elegantiae hominum amoribus deditorum.* Coel. 19. *init.* amores autem et *deliciae* hae, quae vocantur, etc. * *ipsi homines utriusque generis, qui amantur.* Dom. 24. cum alter se Catilinae *delicias* fuisse diceret. * *in oratione* deliciae *sunt concinnae sententiae, arguti, certi et circumscripti ambitus verborum.* Orat. 12. longissime tamen ipsi a talibus *deliciis* vel potius ineptiis abfuerunt.

DELIGERE. *ejicere.* Vatin. 14. subsellia dissiparit, urnas *delegerit, etc. ubi vid. Graev.* Caecin. 27. si ingressum modo *delegeris. Sic enim ibi e MS. Erf. reposuit Graevius, cum ante esset:* dejeceris. *Sed v. not. nostram.*

DELINITOR. Brut. 70. judex, cujus *delinitor* debet esse orator.

DELIQUESCO. Tusc. IV. 17. alacritate futili gestiens *deliquescit*: i. e. *mollem se praebet.*

DELITESCO. Balb. 2. in mendacio *delitescere.* Acad. IV. 5. in eorum auctoritate *delitesceret.*

DELITUS. Verr. I. 55. *delitum* tectorium. In Fragm. Epp. *sunt etiam* cerae et literae *delitae.*

DELUMBO. Or. 6. *delumbare* sententias *dicitur, qui minutis numeris*

DE-

DENIQUE. *ut paucis me expediam.* Verr. II. 51. negant id Syracusani per religiones sacrorum ullo modo fieri posse: fas *denique* negant esse. *vid. de hac vi verbi Graev. ad Sueton. Aug.* 23. *Duker. ad Flor. I.* 16. *etc.* * *Sed quod Graevius sic esse putat etiam* ad Div. X. 10. *in his verbis:* is enim *denique* mihi honos videri solet, qui etc. *In eo errat. Nam in his* denique *est* demum. *Sic in* Sall.: ea *demum* vera voluptas est. Denique *pro* demum *passim obvium.* ad Div. IX. 14. tantum accessit, ut mihi nunc *denique* amare videar, antea dilexisse. cf. ad Att. VIII. 8. *v. Vallae Eleg. L. L. VIII.* 8.

DENOTARE. *significare.* Manil. 3. quod in una significatione literarum cives Rom. necandos trucidandosque *denotavit.*

DENOTATUS. *cognitus et perspectus; quod, quae notamus, ea facile agnoscimus et reperimus.* Acad. IV. 18. sapientem, cum ei res similes occurrant, quas non habeat *denotatas*, retenturum assensum.

DENSUS. ad Att. VII. 1. ubi sunt illae *densae dextrae.*

DENTATUS. ad Q. Fr. II. 14. charta *dentata* res agetur. h. e. *dente polita et laevigata. Plin. H. N. XIII.* 12. scabritia chartae laevigatur dente conchave.

DENUDARE bonis, i. e. *privare,* ad Div. XII. 15.

DENUNCIARE. *dicuntur, qui aliquem jubent esse paratum ad rem aliquam, quae interdum disferte adjicitur, interdum omittitur, et e vicinia verborum supplenda est.* Verr. I. 19. II. 27. Rosc. Am. 38. *denunciare* alicui testimonium. *Sed simpliciter* denunciare, *eodem sensu,* Flacc. 15. Verr. II. 4. *ubi vid. Graev.* Dom. 44. Cum Tribunus, vel *denunciare,* vel cogere potueris, *int. Pontificibus, ut convenirent.* Caecin. 32. Caecinae *denunciabas, int. controversiam.* ad Div. XI. 2. *denunciat* veteranis, *sc. ut conveniant, eos convocat.* conf. V. 11. * *hinc dicitur etiam pro* minari. Att. XV. 20. genus illud interitus quasi *denunciatum* nobis ab Antonio. Agr. II. 5. oculis *denunciare* omnibus vim tribunitiam. conf. Att. II. 21. 23. etc. * *mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi esset tributum a nobis ac *denunciatum.* ad Div. XIII. 77. si quid tibi opus sit, ne dubitent, mihi jure suo *denunciare.* * *polliceri, quid facturi simus.* Att. XIII. 12. Jam Varro mihi *denunciaverat* magnam sane et gravem προσφώνησιν. * *profiteri, ostendere.* Or. I. 22. *denunciare* se paratum. Planc. 22. *denunciasti,* quid de summa reipubl. sentires. * *etiam de interpretationibus Haruspicum dicitur.* Div. II. 13. tum hereditates, tum damna *denunciant.* Rosc. Comoed. 9. venisti domum ultro Roscii: satisfecisti, quod temere commisisses, *in judicium* ut *denunciaret,* rogasti, ut ignosceret, te affuturum negasti, etc. Denunciares *legendum vidit recte Hotomannus, et contextus docet.* Denuncio in judicium, *si lectio sana est, significat,* jubeo, in judicio adesse, ad judicem venire: *itaque subjicit:* negasti te affuturum.

DENUNCIATIO. Sull. 18. Catilinae *denunciatione* venisti; *ab eo jussus venire.* * Or. II. 19. prima *denunciatio, dicitur, cum in exordio auditorem attentum esse jubemus.* * *comminatio.* ad Div. XI. 20. *denunciatione* periculi terrere. * *professio, promissio. ibid.* X. 8. praematura *denunciatio* boni civis imparati, quam periculosa esse, ex casu collegae videbam.

DEPACISCI. Verr. III. 24. *extr.* ad ejus conditiones *depactus est.*

DEPASCI. *minui.* Leg. I. 21. *depasci* veterem Academiae possessionem non sinemus. Or. II. 23. stilo *depascere* luxuriem orationis.

DEPELLERE. Tusc. III. 32. ut sibi turpitudinem *depelleret:* h. e. *se a turp. liberaret.* Sext. 19. interfectus esset is, qui hac una medicina potuit a communi peste reip.

nes, ne deripere *et* diripere *confundant, quod a Nizolio factum est. Sic aliud est* destringere, *aliud* distringere. etc. deripere *est de loco aliquid rapere*, diripere *in diversas partes rapere: v. Drakenb. ad Sil. X.* 318. *et quos ibi laudat.*

DERIVARE. Tusc. V. 23. in suam domum nil *derivare*: h. e. *avertere.*

DERODERE. *pro corrodere.* Divin. I. 44. *v. tamen not.*

DEROGARE. *est nova rogatione aliquid de superiore lege demere, ei vim adimere: dicitur autem ordinarie* derogare legi *vel* de lege, *quod nemo ignorat. Sed est etiam sic:* lex derogatur. Cornel. I. Fr. saepe SCta fiunt, ut nuper de ipsa lege Calpurnia, *quae derogaretur. Sic habet etiam Ulpianus:* Lex rogatur - - abrogatur - - derogatur; *quem locum vid. in Fabro. Est sic etiam metaphorice.* Quint. 23. *fides* multis locis cognita, ne perfidia Naevii *derogetur*, laborant.

DEROGATIO. ad Herenn. II. 10. *de lege.*

DERUO. Att. XVI. 11. de laudibus alicujus cumulum *deruere.*

DESCENDERE. *dicuntur Romani honestiores, eum in forum, curiam, campum eunt, quod ii solebant in montibus habitare, qui salubrius habitabantur, ea loca autem in vallibus, inter montes, erant: item in universum, eum in publicum prodeunt.* Phil. VIII. 2. Consul se cum praesidio *descensurum* dixit. Rosc. A. 46. *descendere* de Palatio et aedibus suis. Phil. II. 6. hodie non *descendit* Antonius. Or. II. 66. *descendere* in forum. Offic. III. 20. *descendere* in rostra: *quamquam ibi Gronoviana habet:* escendere, *quod magis placet. Sed quoniam Romae usitatum erat, dicere* descendere in forum; *propterea etiam de aliis urbibus dicitur, ubi similis ratio non subest.* Verr. II. 38. postridie mane descendit Verres, *sc. in forum Thermitanum. * hinc etiam ducta haec:* Coel. 1. *descendere* ad accusationem. Muren. 28. *descendere* ad accusandum. cf. ad Div. VIII. 8. * descendere aliquo *dicuntur etiam, qui statuunt, ea facere, quae inviti faciunt, ad extrema veniunt, ad quae demum venitur, eum leniora non sufficiunt aut valent.* Verr. I. 38. quo ego vellem *descensuros*, h. e. *gravissima se facturos.* ad Div. X. 33. *descendere* ad extrema. Att. IX. 18. ad omnia *descendere, est omni vi et acerbitate uti.* ad Div. VIII. 8. alteram ad conditionem *descendere* vult Caesar. * Verr. II. 72. placet mihi ista defensio: *descendo. ich lasse mich darauf ein.*

DESCISCO. Fin. III. 18. *desciscere* a vita, i. e. *seipsum interficere.* Tusc. III. 2. *desciscere* a natura. Acad. IV. 15. cum captiosas interrogationes dissolvere non possunt, *desciscunt* a veritate.

DESCRIBERE. *dividere, distribuere in partes.* Agr. II. 29. in jugera dena *describat.* Phil. XIII. 5. *describit* illud septies millies ita. Cluent. 32. non Archimedes potuit melius *describere.* ad Div. XVI. 11. Italiae regiones *descriptae* sunt, quam quisque partem tueretur. cf. Verr. I. 14. etc. *Graev. ad Caton.* 17. *Att. I.* 2. Leg. III. 19. populus *descriptus* ordinibus, censu, etc. *add. Burm. ad Suet. Tib.* 30. * *Dialectici dicuntur* describere, *eum formas et genera rerum constituunt: item in partitione. Sic* Rab. Post. 15. descripta, *opponuntur* universis. Or. II. 33. *descripta* generatim; *pro quo mox:* in certa genera coacta. *ibid.* ut quae sint in jure, vel apte *describere*, vel ornate illustrare possit. *ibid.* 71. in multa genera *describere. * ab hac dividendi significatione multae formulae dicendi ducuntur, quas ita possis interpretari, ut nulla divisionis mentio fiat; sed semper ad divisionem aliquam respicitur. Sic* Verr. V. 25. *describere* civitatibus summas pecuniarum. ad Div. XII. 1. pecuniae maximae *describuntur*. ad Q. Fr. I. 1. vectigal *describere. In*

 qui-

cetera hujusmodi, servavit nova Italorum editio Nizoliani Thesauri. * Planc. 20. vocatae tribus, latum suffragium, *descriptae* tribus, renunciatae. *Nihil hic interpretes. E Cod. Erf. notat Graevius* diribitae. *Sed ea lectio nihili est.* Diribitio *enim refertur ad tabellarum distributionem: quid autem* diribitio *post suffragia lata? Cogitabam aliquando* diremtae*: ex quo fieri potuit* diribitae*: sed* descriptae *etiam explicari potest. Nempe post lata suffragia et diremta, punctis notabantur in tabulis, unde* punctum *pro* suffragio. *v. Punctum. Id dici commode posse putem* tribus describere. Describere *dici pro* in tabulas referre, *docet Schulting. ad Calpurn. Declam. subjectam Quinctilianeis p.* 794. * Dom. 5. cum decuriatos ac *descriptos* haberes exercitus perditorum: *in quo descriptus idem est, quod decuriatus; nam* describuntur *milites, cum decuriantur aut centuriantur, sc. in decurias et centurias: pro* describere, *hoc sensu, dicitur etiam* conscribere, Planc. 8. nam cum decuriantur, *conscribuntur; sc. in decurias.* v. *Conscribere.*

DESERERE. Att. III. 19. non *deseram* preces fratris, nec ceterorum promissa, nec spem uxoris, nec obsecrationem filiae, nec fideles literas tuas. Tusc. I. 46. tardius *deseret* fama Curtium.

DESERVIRE. *in bonam et malam partem dicitur.* Verr. III. 98. si vobis *deserviunt* suo labore. Sull. 9. si vigiliae meae *deserviunt* amicis. Partit. 20. *deservire* rebus sacris. i. e. *studiosum esse religionis.* Offic. I. 30. cuivis *deserviant,* dum, quod velint, consequantur. ad Div. XII. 2. *deservire* latroni. etc.

DESIDERABILE. *opponitur ei, quo facile careas.*

DESIDERE. *verbum proprium de labe terrae.* Div. I. 35. 43. *Utitur eodem verbo de hac re Livius XXXII. 9. ubi v. Drakenb.*

DESIDIOSUS. Or. III. 23. *desidiosa oblectatio tribuitur iis, qui toti sunt in literis, nec rempublicam curant.*

DESIGNARE. Nat. D. I. 13. Aristoteles quodam loco mundum *designat* Deum. *ibid.* 11. Anaxagoras omnium rerum descriptionem et modum mentis infinitae vi ac ratione *designari* et confici voluit.

DESIGNATIO. *dispositio, collocatio.* Att. IV. 4. offendes *designatione* Tyrannionis mirificam librorum meorum bibliothecam.

DESIGNATOR. Att. IV. 3. post has ruinas desertus a suis vix jam Decimum *designatorem,* vix Gallium retinet. Designator *est curator et arbiter ordinis et loci in ludis et spectaculis, h. e. qui unicuique suum locum designant, quod genus hominum nos Marschälle appellamus; item in certaminibus, qui leges et praemia dant agonistis. De his v. Budaeum, Lipsium, Fabrum, quos laudat Graev, ad h. l. et hinc Lexicon Fabri.*

DESIGNATUS. *de magistratibus recens creatis locus classicus est* Muren. 1. Consul *designatus* a populo suffragiis, declaratus autem vel renunciatus ab alio Consule voce. *hinc eleganter* Cluent. 11. *designatus* reip. civis, *de infante concepto matris utero, sed nondum nato.* * *expressus, significatus.* Or. I. 23. verbis *designata.* * *constitutus, descriptus.* Nat. Deor. III. 35. resp. ratione et disciplina *designata.* Divin. I. 38. neque Dii ignorant, quae ab ipsis constituta et *designata* sunt.

DESINO. ad Div. VII. 1. libenter mehercule artem *desinerem. Sic et alii locuti. v. Heins. ad Ovid. Art. Am. II. 726. Torrent. ad Suet. Tib.* 37. Acad. IV. 25. *desine,* quaeso, communibus locis: domi ista nascuntur.

DESPERARE. Cluent. 25. *desperare* saluti. Sen. p. R. 14. *desperare* suis fortunis. Pis. 34. cum oppido *desperassent.* Mur. 21. sibi ipsi *desperare.* ad Q. Fr. I. 2. sive instituimur, sive *desperamur.* ad Div. XII. 14. quam valde *nos* et *remp.*

remp. desperarint. Div. II. 21. non *despero*, ista esse vera.

DESPERATIO. Sen. p. R. 3. Mur. 25. *desperatio* reipubl. i. e. *de salute reip., de republica.*

DESPERATUS. Verr. II. 4. *desperatissimum* perfugium: *h. e. quo, qui de causa sua plane desperant, aliudque perfugium non habent, confugere solent.*

DESPICERE. Rosc. Am. 8. simulatque ille *despexerit. Graevius sic interpretatur: simul ac coeperit, oculos tot negotiis intentos movere, ut circumspiciens: despicere est videre. Male, mea sententia.* Despicere *non est* videre simpliciter, *sed* desuper videre, deorsum spectare, *unde ipsa contemnendi vis ducitur. Neque tribus illis locis, quos attulit, confirmari potest,* despicere *esse pro* videre simpliciter. *Nam primus* ex Har. Resp. tollam altius tectum, non ut ego te *despiciam*, etc. *manifeste contra est, et ibi* despicere *illam deorsum spectandi vim habet: de altero* ex IV. de Fin. *mox dicemus: in tertio ex Sueton. Neron.* 19. *est* dispicere: *quod a* despicere *differt, ut suo loco docebimus, neque adeo huc pertinet: quamquam hic tantum est operarum vitio; nam Graevius voluit:* despicere, *ut est in ejus Suetonio. Sed ibi rectius legitur* dispicere, *cum Celeb. Burmanno et aliis.* Despicere *h. l. idem est, quod aliis locis Cicero dicit:* dejicere oculos; *quod faciunt, qui alicui rei attendere desinunt. v. Dejicere.* * Fin. IV. 23. catuli, qui jam *despecturi sunt*, caeci aeque et ii, qui modo nati. *ibid.* 24. catuli aeque caeci priusquam *despexerunt. Sed post Lambinum Davisius recte vidit legendum esse et reposuit* dispecturi, *et* dispexerunt: *de quo verbo post dicetur. Verba hujus generis confundi, cum ab interpretibus, tum a librariis, notissimum est. Sic* degredi, digredi, destringere, distringere, *etc. v. Burmann. ad Sueton. Neron. l. c.*

DESPICIENTIA. Off. II. 11. *despicientia* animi: h. e. *quae est in animo, qua utitur animus.*

DESPONDERE. *spondendo polliceri: unde filios et filias despondere parentes dicuntur, quia interrogati:* spondes? *respondent:* spondeo. *sed singulare est ap. Coelium* ad Div. VIII. 7. *de sponso: despondere* sibi filiam alterius. * *hinc ad alia traducitur, fere pro* destinare. Att. XI. 6. L. Lentulus sibi Caesaris hortos et Bajas *desponderat*: i. e. *sibi pactus erat, aut certe speraverat, victo Caesare, a Pompejo praemii loco sibi destinaverat. ibid.* XIII. 12. illam περὶ τελῶν σύνταξιν Bruto *despondimus, destinavimus, inscribere Bruto.* ad Div. XII. 9. haec spes *despondetur* anno consulatus tui; *omnes putant, te demum Consule tale quid sperari posse.*

DESPONSUS. *destinatus, speratus.* Har. Resp. 3. *desponsam* et destinatam laudem alicui praeripere. Prov. Cons. 15. ut provinciam *desponsam*, non decretam habere videatur. Att. I. 13. *desponsam* homini jam Syriam ademi.

DESTINATUS. Tusc. II. 2. certis *destinatisque* sententiis addicti.

DESTITUO. *constituo.* Verr. III. 36. *destitui* alios in convivio. *Sed inest significatio contumeliae.* Verr. V. 42. nudus paene est *destitutus. v. Graev. ad Ep. ad Div. IX. 22. Hinc est in sensu obsceno ad Div. l. c.* ita *destituit* me nudum, *sc. comprimendi causa. v. in Destitutus.* * *exponere aliquem periculis, alterius potestati obnoxium reddere.* Phil. V. 12. qui ne sorti quidem fortunas nostras *destituit*, sed libidini cujusque nos addicit. *Non erat, quare Graevius* destinavit *legeret. v. Destitutus. Scil. res destituitur, ponitur in medio, de qua sortitio fit, ut cedat ei, cui forte obvenit.* * *relinquere, deserere.* Att. III. 15. Italiam in me erectam *destitui* ac reliqui. * *decipere promissis, fallere, inprimis in re pecunia-*

cuniaria, cum alicui promittimus pecuniam, deinde negamus daturos. v. Destitutus. Cluent. 26. queritur, se ab Oppianico *destitutum esse.* Rosc. Am. 40. Roscius socios induxit, decepit, *destituit.* cf. Phil. II. 38.

DESTITUTIO. *in re pecuniaria est, cum aliquis pecuniam, quam pollicitus est se daturum, non dat.* Quint. 5. hac *destitutione* perculsus, etc. *cf.* c. 16. *et* Cluent. 26.

DESTITUTUS. *desertus.* Caecin. 32. nudus in causa *destitutus*que. Verr. II. 30. solus *destitutus. at* V. 42. nudus paene est *destitutus, significat, ei discissas et laceratas esse vestes a Lictoribus, ut virgis caederetur.* * *deceptus ab eo, qui promisit aliquid, pecuniam, etc.* Off. I. 10. cui promissum sit, si se *destitutum* queratur. Quint. 16. multis vadimoniis desertis, saepe illusi ac *destituti.* Q. Fr. I. 3. amicorum consilio, promissis, praeceptis *destitutus. Ceterum id dicitur duobus modis: nam una ratio ducitur ab eo sensu, cum pro* desertus *dicitur, ut in illo,* promissis destitutus; *altera inde, quod qui desertus est, expositus est injuriis fortunae, inimicorum, ut in hoc:* consilio et praeceptis destitutus. **pro* constitutus, *sed in partem deteriorem*, ut Sull. 32. in hac fortuna misera *destitutus.*

DESTRINGO. *detraho, traho ex aliquo loco.* Off. III. 31. confestim gladium *destrinxit.* in Tog. Cand. conantur in rempubl. sicas *destringere. Vulgo legunt* distringere, *in utroque loco; sed hodie nemo dubitat in his literis paullo versatior, in hac formula, et omnibus, in quibus detrahendi vis exprimenda est*, destringere *rectum esse, non* distringere. *Confundi verba, quae ab his syllabis incipiunt, jam in* despicere *dictum est. De hoc verbo inprimis vid. praeter Gronov. ad Liv. XXVII.* 13. *Duker. ad Flor. II. 2. Drakenborch. ad Sil. XVII.* 164. *et quos ibi laudat.* Destricti *gladii sunt* Catil. III. 1. Sext. 35.

DESUEFACTUS a concionibus, Cluent. 40.

DESULTORIUS. *intell. equus, a desultore, quod erat genus equitum, qui in circo equos plures capitibus junctos agitabant ita, ut in medio cursu ex uno in alterum se trajicere possent.* Muren. 27. qui mihi videtur praetorius Candidatus in consularem, quasi *desultorius* in quadrigarum curriculum, incurrere. *Graevius laudat Sueton. Caes. 39. et ibi Torrent. cf. Salmas. ad Vopisc. Carin. c. 19. p.* 845. *sq.*

DESUM. Phil. II. 29. cur ei bello propter timiditatem *defuisti.* Q. Fr. II. 5. huic convivio Q. frater *defuit.* Att. IV. 10. non vereor, ne mihi sermo *desit abs te*, quo magnopere delector. Or. III. 16. nec *in* Antonio *deesset* hic ornatus, etc. Q. Fr. II. 4. se illi non *defuturum* affirmavit: h. e. *se eum accusaturum, per ironiam venustam.*

DETERGERE. Att. XIV. 10. sed primo anno LXXX *detersimus*: i. e. *cepimus ex tota summa octoginta sestertia.*

DETERMINO. Orat. III. 44. quod dicit, spiritu non arte *determinat*: i. e. *orationem in pronunciando non eo loco incidit, ubi ipsa sententia definit, sed ubi spiritus, adeoque saepe alieno loco.* Div. I. 12. omnia fixa tuus glomerans *determinat* annus: h. e. *haec omnia rata facit extremus annus tuus.*

DETERRERE. *dissuadere, dehortari.* Att. XI. 8. neque te *deterreo*, quo minus id disputes, scribasque ad me quam saepissime. *Et sic aliis locis. v. etiam Broukhus. ad Tib. I.* 3. 13.

DETERMINATIO. *finis.* Inv. I. 52. Nat. D. II. 40.

DETESTARI. *deprecari, a se aut ab alio remotum cupere, deprecando, negando, aut alia ratione.* Catil. I. 11. ut prope justam patriae querimoniam a me *detester* ac deprecer. Att. IX. 10. cum

ad Div. XIII. 7. ſummo beneficio tibi tuisque in perpetuum *devinxeris*: *de qua metaphora dicemus aliquid in Obligare. Huc etiam illud refer* Dom. 51. ſi ſedem ipſam ac templum publici conſilii religione Concordiae *devinxiſſet. item* Coel. 22. jurejurando *devincta* auctoritas.

DEVINCTUS. Brut. 12. nec in impeditis ac Regum dominatione *devinctis* naſci cupiditas dicendi ſolet. Prov. Conſ. 5. nationes nondum legibus, et jure certo, nec ſatis firma pace *devinctae*. Planc. 15. largitione *devinctas* tribus habere. *ibid.* 18. ſuffragia largitione *devincta*. ad Div. XV. 4. extr. ſtudiis dediti ac *devincti.*

DEVIUS. Lael. 25. animus flexibilis et *devius* aſſentatoris: i. e. *inconſtans, qui ſaepe tamquam aberrat a via, aliter alio tempore agit.* Phil. V. 13. homo in omnibus conſiliis praeceps et *devius.* Fragm. Acad. III. ſi liceret - - vitam *deviam* ſecutis corrigere errorem poenitendo.

DEVOCARE. Prov. Conſ. 12. *devocare* aliquem de provincia. Manil. 14. ab inſtituto curſu ad praedam aliquam *devocavit.* Tuſc. V. 4. Socrates primus philoſophiam *devocavit* de coelo: h. e. *deſiit, de rebus coeleſtibus, aſtris, etc. philoſophari.*

DEVOLARE. Quint. 30. ab afflicta amicitia transfugere, et ad florentem aliam *devolare.*

DEVOLVERE. Att. IX. 10. deliberationem accuratius *devolvere.* Phil. VII. 4. *devoluti* eſtis ad ſpem inanem pacis.

DEVORARE. *cupide legere, audire; item de rebus omnibus, quae nobis valde placent, etc.* Att. VII. 3. *devorare* libros. Sext. 10. verbum ipſum voluptatis omnibus modis animi et corporis *devorabat, ubi vid. Abramius.* * *perferre res graves et moleſtas. item, facere aliquid, quamquam moleſtum.* Phil. VI. 5. *devorare* moleſtiam. Brut. 67. *devorare* ſtultitias et ineptias hominum. Att. IV. 5. dudum circumrodo, quod *devorandum* eſt. * *decoquo.* ad Div. XI. 21. hanc ipſam rem recentem novam *devoravit.* * *praecipere animo, de iis rebus, quas certe ſperamus nos conſecuturos.* Dom. 23. *devorare* aliquid ſpe et avaritia. Verr. 1. 51. qui jam ſpe et opinione illam praedam *devoraſſet.* * Brut. 82. ejus oratio nimia religione attenuata, doctis et attente audientibus erat illuſtris; a multitudine autem et foro, cui nata eſt eloquentia, *devorabatur*: h. e. *audiebatur quidem, ſed ita, ut nihil voluptatis afferret, et a paene invitis, neque intelligebatur adeo, aut ſentiebatur ejus vis: quemadmodum qui cibos inſuaves neceſſario comedunt, non comminutos et guſtatos deglutiunt. De hoc genere dicendi Cicero aliis locis dicit:* abhorret a populari ratione.

DEVOTARE. *devovere.* Parad. I. 3. quae vis filium (Decii) *devotavit. Sic MSS. et edd. veteres. v. Gruter. ad Plaut. Caſin. II.* 6. 36.

DEVOTIO. Nat. D. III. 6. tu autem etiam Deciorum *devotionibus* Deos placatos eſſe cenſes. Dom. 57. hanc ego *devotionem* capitis mei convictam eſſe et comiſſam putabo. *v. mox Devovere.*

DEVOVERE. *proprie idem eſt, quod* vovere. *vid. v. c.* Off. III. 25. *deinde eſt certis ritibus ſe morti, ſ. Telluri et Diis manibus, conſecrare, pro ſalute reipubl. et pernicie ejus aliqua et calamitate avertenda: de quo eſt locus claſſicus ap. Liv. VIII.* 9. 10. Fin. II. 19. cum ſe Decius *devoveret*: *unde illi etiam* caput ſuum devovere *dicuntur, qui ſe aut periculis maximis intrepide pro patria objiciunt, ut faciunt, qui ſe devoverunt:* Quir. p. Red. 1. cum me fortunasque meas pro veſtra incolumitate, otio, concordia *devovi*: *aut votum faciunt, in quo caput ſuum, tamquam hoſtiam, Diis offerunt, cujus exemplum egregium eſt* pr. Dom. c. 57. *ducitur hinc*

nare. Or. III. 8. adolescentes, qui Crasso se *dicarant*, i. e. *se applicarant*, *ejus partes sequebantur*, *etc.*

DICHOREUS. *duplex choreus.* Orat. 63.

DICERE. *pro affirmare*, *opponitur negare.* Rab. Post. 12. quibus non creditur *negantibus*, *iisdem credatur dicentibus.* Verr. III. 8. legem *dicere*, *de Censore*, *qui conditiones redemtoribus proponit*, *quibus pactio fit.* * *constituere*, *definire.* Verr. I. 57. diem *dicit* operi faciundo. Flacc. 34. extr. doti Valeria omnem pecuniam suam *dixerat.* * *est etiam proprium verbum in creando Dictatore.* Att. IX. 18. volet Caesar, ut Praetor Dictatorem *dicat.* * Inv. II. 22. *dicere* ab auctoritate JCtorum, et *contra* auctoritatem.

DICIS causa. Verr. IV. 24. at tamen, ut possit se emisse dicere, Archagatho imperat, ut aliquid illis numulorum, *dicis causa*, daret: h. e. *in speciem*, *zum Schein*, *ut imago fultem emtionis esset. Hanc formulam etiam Ciceroni restituere viri docti.* Muren. 12. sed anne tu *dicis causa* vindicaveris, *de vindiciis imaginariis*, h. e. *de vi civili illa et imaginaria. Hanc formulam primus recte explicavit Laelius Taurellus de militiis ex casu*, *in Thesauro Ottonis T. IV. p.* 1635. *et post Ant. August. Emendat. II. 2. ibid. p.* 1472. *cf. Victor. Var. Lect. IV.* 23. *et in Lex. Fabri de hac formula dicta.*

DICROTUM. *navis biremis.* h. e. *quae duos remorum ordines habet.* Att. V. 11. XVI. 4. *v. Scheff. de Re nav. II. 2. p.* 100. *Foemininum genus est apud Hirtium B. A.* 47. *quod defendit contra Schefferum Oudendorpius.*

DICTATOR. *magistratus municipalis nomen in municipio Lanuvino.* Mil. 10.

DICTATA. *sunt theses*, *praecepta*, *decreta*, *quae a magistris artis alicujus discipulis scribenda traduntur*, *ut ab iis ediscantur.* *Cic. Clav.* *Et quoniam hujusmodi dictata non adeo solent aut debent esse acuta et subtilia, in iis acquiescere, iis uti, in contemtu habetur.* Q. Fr. III. 1. meam in illum orationem omnes pueri tamquam *dictata* ediscunt. Tusc. II. 11. versus admiscet, quasi *dictata*, nullo dilectu, nulla elegantia. Nat. D. I. 26. ista enim a vobis tamquam *dictata* redduntur. Fin. II. 29. *extr.* si longus, levis, si gravis, brevis. Haec sunt *dictata. ibid.* IV. 4. *de Peripateticis disserendi artis peritis:* quae quidem res efficit, ne sit necesse, de iisdem rebus semper quasi *dictata* decantare: nec unquam a commentariolis suis discedere.

DICTIO. *oratio*, *declamatio.* Or. I. 15. *dictione* explicare. Inv. I. 5. *dictione* persuadere. Or. I. 33. *dictiones* subitae. Tusc. II. 3. *dictioni* operam dare. * Or. I. 6. dictiones, *sunt genera dicendi.* * *oraculum.* Herenn. II. 26. *e poëta. v. Cuper. Obs. III.* 7.

DICTUM. *dicterium*, *facete dictum*, Orat. II. 54. *ubi etiam ex Ennio laudatur:* bonum dictum, *un bon mot.* * Brut. 18. *e Livio Andr. dicti* studiosus: i. e. *eloquentiae.*

DIDERE. *divulgare*, *dissipare.* Coel. 16. *e Caecilio. Dide* ac dissice, per me licebit. Si egebis, etc. *Vocabulum antiquioribus poëtis, inprimis Lucretio, usitatissimum, in quo corrumpendo frequentes fuere librarii. v. Drakenb. ad Sil. Ital. I.* 186. *et quos ibi laudat.*

DIDUCERE. Or. III. 6. oratio est *diducta* rivis, non fontibus: h. e. *etsi in diversis rebus versatur oratio, et diversis locis adhibetur, tamen per se eadem est eloquentia. ibid.* 44. vastius *diducere* verba: *id fit, cum ultima et prima duarum vocum litera non coëunt tamquam in unum verbum; v. c. magnus ubertas, magno utique.* * Inv. II. 36. animus *diductus* varietate rerum et dissimilitudine distractus.

DIES. *dicitur saepe et variis modis de die certo et constituto*, *ut*

ut de eo, qui agendis causis in foro dictus est. Verr. II. 15. *diem* differt dicis omnibus *inprimis de die solutionis.* Planc. 28. cum cujusque *dies* venerit. cf. ad Att. XVI. 15. Tusc. I. 39. nulla *die (solutionis)* praestituta. Quint. 23. nominis *diem* petivit. Att. VIII. 10. *dies* nondum est. Att. X. 5. *dies* pecuniae Id. Novemb. ad Div. VII. 23. *dies* annua: *est dies solutionis, quae est, exacto anno uno.* vid. *Manut. ad h. l. ubi et de die bima et trima agitur.* Her. I. 14. *dies* commeatus, i. e. *quo venia absentiae finitur.* * Att. I. 10. extr. Tullia tibi *diem* dat. i. e. *diem solutionis constituit.* cf. *Gronov. ad Senec. Benef. IV.* 12. * *porro de certis morborum diebus, quibus scil. febris accedit, dicitur.* Att. IX. 2. etsi Id. Mart. *die* tuo, ut opinor, expectabam epistolam a te longiorem, etc. *Contra* XIII. 42. *de natali: diem meum* scis esse III. Non. Jan. aderis igitur: *et* Or. 13. cum *dies meus* venerit, *pro die mortis.* * *tempus, spatium temporis.* Act. I. in Verr. 2. *diem perexiguam* postulavi. Tusc. III. 22. *dies* procedens mitigat aegritudinem. ad Div. I. 6. ut infringatur inimicorum improbitas - - ipsa *die.* * *pro eo, quod in die fit.* ad Div. I. 2. hic *dies* nobis honestissimus in Senatu fuerat: h. e. *quae eo die in Senatu acta sunt, nobis honestissima fuere.* Att. X. 8. non tam dirus ille *dies* Sullanus C. Mario fuisset. *v. Gronov. Obs. I. 2. p.* 29. *et ad Senec. de Ira III.* 36. *Duker. ad Flor. II.* 6. 58. * in diem *vivere: non eodem sensu ubique dicitur: habet tamen semper aliquam incuriae et negligentiae significationem.* Phil. II. 34. *Graevius ita interpretatur: omnia divina et humana contemnere, nec de futuro aut judicio hominum sollicitum esse.* Orat. II. 40. *est simpliciter, futuri curam non habere:* si barbarorum est, *in diem vivere*, nostra consilia sempiternum tempus spectare debent. Tusc. V. 11. *Academici eleganter dicuntur*, in diem vivere, *quod ita ipse interpretatur Cicero;* quodcunque nostros animos probabilitate percussit, id dicimus. *Ei objectum erat, se in alio libro aliter sensisse: respondet, Academicos non curare, quid aliquando statuerint, aut olim sint statuturi.* * *de formulis: proferre, producere, eximere, obire diem, etc. suis locis agitur.* * in diem *etiam aliter dicitur, et apponitur τῷ* statim. Petit. 12. si promittas, et incertum est, *in diem (sc. promitte);* sin autem id neges, et certe abalienes, *statim.* Coel. 24. cur poenas scelerum *in diem* reservatis. * Phil. II. 33. alio *die: est formula, qua obnunciatio fiebat in comitiis.* * Phil. III. 8. *in ante diem* IV. Kal. Dec. cf. Catil. I. 3. etc. *idem est, ac si diceretur: in diem IV. ante Kalendas Dec. vid. Ferrar. ad Phil. III.* 8. *qui multa ex Cicerone et aliis exempla congessit. cf. Cortius ad Sallust. Catil.* 30. 1. * *Genitivus* dies *pro* diei, *est* pro Sext. 12. *vid. not.*

DIFFERENTIA. *forma f. species generis.* Top. 7. genus est notio ad plures *differentias* pertinens.

DIFFERRE. de Inv. I. 27. occasio *cum* tempore hoc *differt.* * pro *interest simpliciter.* Tusc. II. 15. Sed tamen *differt* aliquid. cf. Or. III. 51. * *cum acc. personae.* ad Div. V. 12. sin *differs me* in aliud tempus. Fin. IV. 1. tempus *differre*, pro *dilationem dare.*

DIFFICILIS. *cui nihil facile probari potest, fastidiosus.* Orat. 29. usque eo *difficiles* ac morosi sumus.

DIFFICULTAS. *inopia.* Verr. II. 28. *difficultas* numaria. Catil. I. 6. *difficultas* domestica, *h. e. aes alienum.*

DIFFLUERE. Brut. 91. *diffluere* extra ripas. Off. I. 30. *diffluere* luxuria. Or. III. 32. otio *diffluere*, *dicuntur hi, qui nihil neque publici neque privati negotii habent, quod necessario sit obeundum, quales sunt docti homines, qui in*

in otio vivunt. Brut. 79. diffluentia *opponuntur his, quae* numeris adstricta *sunt, non numerosa alias* soluta. *Sic* Or. 70. *diffluens* et solutum.

DIFFUNDO. Div. I. 36. Dii vim suam longe lateque *diffundunt.* Lael. 13. virtus ex bonis amici quasi *diffunditur*, et incommodis contrahitur: h. e. *laetitiam percipit.*

DIFFUSUS. *diffusum dicitur, quod non est ad formam artis redactum*, Or. I. 42. haec ignota quondam omnibus et late *diffusa* videbantur. adhibita igitur est ars quaedam, etc. ibid. II. 33. jus civile, quod nunc *diffusum* et dissipatum est, in certa genera coacturum, et ad artem facile redacturum. *Partit. 7. prima adversariorum contentio *diffusam* quaestionem habet, ut in conjectura: ceperitne pecuniam Decius - - - haec *lata*, ut dixi, et *confusa* sunt. rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disputationem, etc.

DIGAMMA. Att. IX. 9. tuum *digamma* videram. digamma *est proprie litera* F, *ea autem quia est prima in* Foenoris *verbo, propterea ludens Cicero digamma de foenore dixisse putatur; quod mihi verbo* videram *non convenire videtur: quidam autem malunt corrigere* diagramma, *et intelligunt tabulas acceptorum et expensorum.*

DIGERERE. *in partes totum aut in formas genus distribuere.* Or. II. 19. ut eos item quatuor, quinque sexve vel etiam septem, (quoniam aliter ab aliis *digeruntur*) in quas est omnis ab his oratio distributa. **ordinare, constituere.* Rabir. Post. 9. *digesserat* optime remp. *Graev. tamen legit*: gesserat.

DIGESTIO. Or. III. 53. *in figuris rhetoricis commemoratur, et est μερισμός.* Phil. V. 7. ipse interea septem et decem dies, (ut *digestio* potius quam declamatio videretur,) de me in Tiburtino Scipionis declamavit, sitim quaerens. *Si haec parenthesis esset a Cicerone*, digestio *esset* concoctio, *quam declamatio afferre, et cruditatem minuere putabatur. Sed recte est a Graevio auctoritate doctissimorum hominum ejecta.*

DIGITUS. Verr. III, 11. *digito* liceri. Verr. I. 54. tollit *digitum*: i. e. *licetur.* Att. VII. 3. *digitum* nusquam, *sc. discedere.* Caecin. 25. qua *digitum* proferat, non habet: h. e. *nihil agere, nihil moliri potest.*

DIGNITAS, *definiente ipso Cicerone*, Invent. II. 55. est alicujus honesta auctoritas, quae cultu, honore et verecundia digna est. *Sed haec definitio non omnibus locis convenit. Et quoniam saepe in hoc verbo interpretando tironibus aqua haeret, alias afferemus, quarum ope facile ubique hujus verbi vis intelligi et erui possit.* 1) *dignitas est conditio, qua quis dignus est aliqua re, tamquam magistratu, honore, verecundia, etc. beneficio: quae definitio fere convenit cum Ciceroniana.* Muren. 8. non eundem ordinem esse *dignitatis* et renunciationis. *ibid.* 9. *dignitate* contendere; h. e. *quis altero sit consulatu dignior. ibid.* 11. summa *dignitas* esset in iis, etc. *dignissimi sunt consulatu. ibid.* 13. *dignitas* consularis in ista scientia non fuit: h. e. *nemo propter illam scientiam dignus consulatu judicatus est.* ad Div. XI. 17. Lamia petit praeturam: omnes intelligent, nec *dignitatem* ei deesse, nec gratiam. Verr. II. 69. an quorum auctoritate statuas tuas cohonestare conatus es, eorum ego *dignitate* accusationem meam comprobare non potero? h. e. *Si statuas tibi honorificas potuisti efficere, quod Siculos auctores earum ponendarum dixisti fuisse, ego etiam mihi honestum esse probabo, te accusare, si dixero, Siculos esse dignos, quibus hoc officii tribuatur a me. Jam quoniam ii, qui digni sunt, quibus hujusmodi res tribuantur, in quadam amplitudine, splendore et auctoritate*

quidam habent: delapsa; *sed* dilapsa *recte defendit Graevius. Sed* Phil. XIII. 5. sunt alii plures, sed memoria mea *dilabuntur: legendum:* delabuntur. Dilabi *enim non est* defluere, *sed* diffluere; *quod etiam in reliquis locis scribendis tenendum.* * Herenn. II. 25. maxima peccata impune *dilabentur.*

DILATARE. Paradox. 1. Cato nullum sequitur florem orationis, neque *dilatat* argumentum: i. e. *amplificat, auget ornando.* Brut. 47. *dilatare* literas, *est vitium pronunciationis.*

DILIGENS. *parcus, rei familiaris conservandae et augendae studiosus.* Verr. I. 45. qui in re adventicia et hereditaria tam *diligens* et attentus esset. ibid. 9. eris *diligens*, ne. i. e. *cavebis.* Coel. 31. *diligentissimus* omnis officii.

DILIGENTIA. *providentia.* Agr. II. 27. est operae pretium, *diligentiam* majorum recordari. Mil. 24. laudabam *diligentiam* Cn. Pompeji. * *studium augendae et servandae rei familiaris.* Agr. II. 30. vobis nulla gleba de paternis et avitis possessionibus relinquetur; ac tantum intererit inter vestram et privatorum *diligentiam*, etc. * Off. I. 39. commoditatis *diligentia.* * Inv. I. 11. Negotialis constitutio est, in qua, quid juris ex civili more et aequitate sit, consideratur; cui *diligentiae* praeesse apud nos JCti existimantur. * Industria *et* diligentia *quomodo differant, intelligi potest ex* Verr. I. 6. quo in negotio *industriam* meam celeritas reditionis, *diligentiam* multitudo literarum et testium declaravit. *Nempe* diligentia *est, quae Graecis* ἀκρίβεια, *cura, providentia;* industria *est alacritas et studium in labore suscipiendo, urgendo et perferendo.*

DILIGENTISSIME. *in commendando, intercedendo, deprecando est, cum cura et cum delectu verborum et sententiarum, ex quibus, quantum aliquid velimus, intelligi potest. v. c.* ad Div. XIII. 10. *diligentissime* scribere. * *cum singulari dilectu.* Verr. II. 53. ille enim est magistratus; qui *diligentissime* mandatur a populo.

DILIGERE. *idem est proprie quod deligere.* Fin. III. 5. animal ipsum sibi commendari ad se conservandum, - - et ad ea, quae sunt conservantia sui status *diligenda. Hinc* diligere aliquem *est, propter virtutes ejus a nobis cognitas magni facere: cum* amare *contra sit, suavi illo sensu moveri amoris, qui non tam ex virtutibus alterius atque a certo judicio proficiscitur, quam a sensu; unde interdum distinguuntur* diligere *et* amare, *v. c.* ad Div. IX. 14. ibid. I. 9. eum perpetuo quodam judicio *diligebam*, etc.

DILORICARE. Or. II. 28. *diloricare* tunicam: *i. e. retegere. nam* loricare *etiam est pro* tegere. *Sic parietes dicuntur* loricari tectorio.

DILUERE. *minuere.* Tusc. III. 16. *diluere* molestias. * *refellere,* Rosc. Am. 15. res leves infirmem ac *diluam.*

DIMINUTIO. Prov. Cons. 15. multari Imperatorem *diminutione provinciae*, contumeliosum est. Mil. 36. si qua *diminutio capitis* futura est: *h. e. si damnatus in exilium ibit.*

DIMINUTUS. Top. 6. qui capite non sunt *diminuti; quamquam ibi etiam legitur* deminuti, *et sic est in nostra. v. Caput.*

DIMISSUS. Acad. IV. 4. philosophia, quae nunc prope *dimissa* revocatur.

DIMITTERE. Verrin. V. 58. *dimittere* injuriam inpunitam. ad Div. IX. 12. coelum et terram *vim* suam, si tibi conveniat, *dimittere.* Phil. XIII. 11. si aliquid de summa gravitate Pompejus, multum de cupiditate Caesar *dimisisset.* Planc. 39. libertatem meam neque *dimisi* unquam, neque *dimittam.* Attic. XVI. 13. nondum legere poteramus: nam et *lumina dimiseramus*, nec satis lucebat.

DINUMERARE. *numerare.* Verr. V. 45. ſe pecuniam Timarchidi *dinumeraſſe.* * *distribuere.*, Att. XVI. 9. Octavius Capuae centurias *dinumerat*; jam jamque video bellum.

DINUMERATIO. *in rhetoricis quid ſit?* Or. III. 54.

DIOECESIS. Att. V. 15. ad Div. III. 8. v. Ind. Graec. Διοίκησις.

DIOECETES. *diſpenſator, muneris genus apud Reges Alexandrinos.* Rabir. Poſt. 8. *dioecetes regius. Ejus mentio etiam ap. Polyb. Exc. de Vit. et Virt. p. 1442. adde Valeſ. Emend. II. 20. et ibi Burm. V. C.*

DIPLOMA. ad Div. VI. 12. Att. X. 17. Piſ. 37. *ita dicebant literas publicas, quae profecturis dabantur, ut in oppidis, per quae iter eſſet, magiſtratus operam darent, ut celeriter equos, et quae ad iter ſunt neceſſaria, reperirent. Nomen ductum eſt a duplici tabellarum forma. vid. Caſaubon. ad Sueton. Aug. c. 51. qui docet, non ſolum de literis itineris cauſa datis dici diplomata, ſed etiam alia diplomatum genera eſſe. In Cicerone tamen ſemper de illo genere dicitur diploma. cf. Budaeus ad Pand. p. m. 322. 323. add. Maffeius in Hiſtor. diplom. p. 17.*

DIRA, DIRAE. Divin. I. 16. etenim *dira*, ſicut cetera auſpicia -- non cauſas afferunt. *Daviſ.* dirae. *ibid.* *dirarum* obnunciatio, *int. imprecationum. Appianus* diras *interpretatus eſt* ἀρὰς δεινὰς καὶ φρικώδεις. *Sed diligenter de hoc verbo agitur in Lexico Fabri. Quod autem Daviſius in altero loco pro* dira, *reponit* dirae, *non adeo neceſſarium puto.* Dira *ſunt, quae quis alicui obnunciat. In* dirarum *obnunciatione quoque commodius intelligi puto* rerum, *quam* imprecationum; *res enim, auſpicia, etc. obnunciantur, non preces. Tacitus tamen A. XV. 30.* diras preces *dixit. Intelligi etiam in* dira *poteſt, omina ſ. auſpicia: ſunt enim, ut diſerte Cicero tradit, in auſpiciis* dirae. Tibull. I. 8. 17. *inter impedimenta itineris habet* omina dira.

DIRECTO. *opponitur circuitioni et anfractui.* Div. II. 61. quid opus eſt circuitione et anfractu, ut ſit utendum ſomniorum interpretibus potius, quam *directo*? Partit. 13. alterum ad fidem *directo* ſpectat, alterum ſe inflectit ad motum. Nat. D. I. 25. *directo* deorſum ferri. Acad. IV. 20. *directius* gubernant.

DIRECTUS. Coel. 16. *directus* ſenex. *Graevius retinuit vulgatam* decrepitus: *alteram lectionem tuentur Lambinus, Gruterus, etc. ſed non eodem modo interpretantur: Gulielmius interpretabatur* ſenex. *Hotomannus ſic ad h. l. Lambinus ex antiquis libris reponit:* directo, *opinor pro* ſevero; *(h. e. qui omnia recte, ſapientia, moderate fieri vult) cujus locutionis exempla requiro. Haec Hotomannus. Age dabimus:* Coel. 18. ſit adoleſcentia liberior: non omnia voluptatibus denegentur: non ſemper ſuperet illa vera et *directa* ratio. *Quid eſt* vera et directa ratio, *niſi ſevera illa et triſtis vivendi ratio, quam antea deſcripſerat* c. 17. *qua Fabricii, Camilli, Curii uſi ſunt, quam philoſophi praeſcribunt; quam ibid.* ſeveritatem *appellat, et paullo poſt* directum iter ad laudem? Roſc. Com. 4. Quid eſt in judicio? *directum*, aſperum, ſimplex, etc. Quid eſt in arbitrio? mite, moderatum. * Top. 4. paries *directus*, *eſt, qui ad angulos rectos attingit eum, ad quem ductus eſt.*

DIREPTUS. *ús.* Tuſc. I. 29. Eſt enim interitus quaſi diſceſſus et ſecretio ac *direptus* earum partium, etc. *Sed Codd. et edd. quaedam habent* diremtus: *quod praefero. Nam etiam* dirimere *pro* dividere *dicitur, non* diripere. *Et librariis ſolitum fuit,* direptus *ſcribere pro* diremtus. *vid. Gesner. ad Varr. R. R. III. 5. extr. et Drakenb. ad Liv. XXIV. 49.*

DIRIBERE. *distribuere.* Fr. Corn. 1. dum tabellae *diribentur*, dum fitula defertur. Pif. 40. an ego expectem, dum de te LXXV tabellae *diribeantur*, de quo jam pridem omnes mortales judicaverunt. *Uterque locus mirifice facit ad convellendam Abramii sententiam, qui ad h. l. et ad Pison. c.* 15. *disputabat contra Gruchium*, diribere *esse* fecernere fuffragia, *quae a judicibus aut populo, fc. per tabellas, lata fint. Nam in primo, tabellae diriberi dicuntur ante, quam fitula delata dicatur, in quam tabellae mittantur: in altero, quod ante dicitur*, tabellae diribentur, *fc. judicibus sententiae ferendae caufa, ut nos cum Gruchio interpretamur, id ftatim dicitur* judicare. *In loco* Pif. 40. *MSS. habent* diripiantur. *v. Graev. ad h. l. et Intt. ad Varron. R. R. III.* 5.

DIRIBITIO. *distributio.* Planc. 6. *fic eft in Graeviana et aliis; fed Gronoviana habet:* direptio, *pro* diremtio. *v. Direptus.*

DIRIBITOR. *distributor, genus operarum comitialium et judicialium, quae tabellas distribuebant.* Sen. p. Red. 11. Pif. 15. *ubi quidam:* distributores. *v. Gruch. de Comit. I.* 3. *et Intt. ad Varr. l. c.*

DIRIGERE. Fin. II. 22. voluptate omnia *dirigentes*: h. e. *ad voluptatem referentes, in voluptate fummum ponentes bonum.* Div. I. 14. divinatio *ad veritatem* faepiffime *dirigit*: *opponitur* fallere. Or. I. 28. *dirigere* laudem oratoriam ad fimilitudinem hiftrionis, etc. * *eft etiam in re augurali ufus hujus verbi, pro definire, determinare.* Div. I. 17. Romulus lituo *direxit* regiones.

DIRIMERE. Leg. I. 20. haec controverfia omnia *dirimit*: i. e. *facit difcidium, ut inter eos convenire non poffit.* ad Div. III. 10. cum eo conjunctionem *diremiffem.* * Div. I. 39. pulmo incifus *dirimit tempus*, et profert diem: h. e. *facit, ut res fuscepta eo die peragi non poffit, fed in alium diem differenda fit, tamquam comitia, etc. cum obnunciatur, etc. v. Gronov. ad Liv. I.* 36.

DIRIPERE. *compilare bona alterius. In quo animadvertant tirones, tum demum dici, cum a pluribus fit ifta compilatio, tamquam in expugnationibus urbium, aut cum res ad plures pervenit: cum autem unus compilat, aut aufert, aut pro detrahere et auferre fimpliciter dicitur*, deripere *dicendum effe, non* diripere. *Hujus rei ignoratio fecit, ut librarii haec duo verba faepe confunderent, eaque in plerisque auctorum editionibus adhuc regnat confufio: quae, hac regula pervulgata, fenfim in auctoribus edendis et in dicendo fcribendoque vitari poterit. v. Graev. ad Or. pr. Sull. c.* 1. *ad Verr. II.* 7. *ut Heinfium ad Ovidium, et Drakenborchium ad Silium taceam, jam in Lexico Fabri laudatos.* Verr. III. 20. paterere aratores indigniffimis injuriis vexari ac *diripi*, fc. *a redemtoribus decumarum. Contra, cum* Verr. II. 17. *dicitur in Gronoviana*: argenti veftisque ftragulae quod effet, effe *direptum; cum id factum fit a fola Verre, aut certe omnia ifta ad Verrem pervenerint, recte Graevius repofuit*: dereptum. *Sic* ad Q. Fr. I. 2. *direptum* te *iri* a tuis, dum is abeffet: *h. e. tuos male adminiftraturos effe rem tuam, teque compilaturos. Neque vero haerere debent tirones, ubi etiam de fingulis dici videtur, cum re vera de pluribus dicatur, tamquam cum Imperatores et magiftratus provinciales dicuntur focios*, provincias, civitates diripuiffe: *tamquam* ad Div. VIII. 10. quae *diripuiffes* ipfe, ut viderentur ab hofte vaftata. in Tog. Cand. Antonius *diripuit* focios. * *cum dat. perfonae.* Quint. 20. ei ornamenta *diripis*, *fed lectio vitiofa videtur. v. not.*

DIRITAS. *malum, calamitas.* Tufc. III. 14. fi qua invecta *diritas*

 cafu

40. si quis requirit, cur Romae non sim: quia *discessus* est. *Viri docti interpretantur de tempore, quo Senatores discedere solebant, quod Senatus nullus haberetur. Sed Graevius e Ballinlensi malebat:* discessimus, *quod dubitaret, verbum hoc nudum de tempore dici posse.* * Tusc. I. 29. est enim interitus, quasi *discessus* et secretio et direptio earum partium. Sen. p. R. 10. *discessus* de patria. * Quir. p. R. 3. in *discessu* civium: *ubi tamen alii* dissensu. * *discessus* coelr. *v. Coelum.*

DISCIDIUM. *distractio rerum et sejunctio: disjunctio hominum non solum animis, sed etiam corporibus.* Att. XV. 29. constitutum est *discidium*; *de divortio. Sic ibid.* XI. 23. melius quidem in pessimis nihil fuit *discidio*. *Sed* Dom. 36. *discidium* conjugis *dicitur de sejunctione, quae eo tempore fuit, cum Cicero maritus in exilio esset.* Acad. I. 12. docere, quod et qua de causa *discidium* factum sit; ut videamus, satisne justa sit ista defectio. *Saepe in libris confunduntur* discidium et dissidium. *De horum verborum discrimine et permutatione vid. fuse et accurate disputantem J. Fr. Gronov. ad Liv. XXV.* 18. *a quo repetiere eandem observationem Graevius ad Ciceronem passim et alii. Nempe in* dissidio *est tantum dissensio: in* discidio *autem sejunctio. Hac regula de discrimine* discidii *et* dissidii *decerni etiam potest de lectione vera* Or. III. 16. hinc *discidium* illud extitit, quasi linguae atque cordis, - - ut alii nos sapere, alii dicere docerent: *ubi olim legebatur* dissidium: *male profecto. Non enim* dissidere lingua et cor *dicuntur, sed* disjungi, *h. e. philosophia et eloquentia pro duabus diversis et sejunctis artibus haberi. Sed et* discidium *pro* dissidio *interdum temere repositum est. v. ad* Sull. 21. *et* Lael. 21. *in his:* ne qua eorum *dissidia* fiant, *a Graevio, ut bene monet Drakenb. ad Liv. XXV.* 18.

DISCINGI. ad Qu. Fr. II. 13. Caesar, mihi crede, in sinu est: neque ego *discingor*: h. e. *neque desinam eum in sinu gestare. Nam qui discinguntur, iis, quae in sinu habent, excidunt. Sic interpretatur etiam Manutius. Ceterum mihi videtur esse jocus ex ambiguo; in verbo* discingi. *Nempe* discincti *dicuntur homines negligentes, rerum suarum parum curiosi, securi: unde* discincti nepotes, *qualis Nomentanus apud Horatium.* Laxo sinu *ferre nuces apud eund. Serm. II.* 3. 172. *pro signo futurae negligentiae habetur, et hominis Nomentano similis futuri. Itaque sensum hunc putem esse: Canto eundem, quem tu Caesarem, neque uno Pompejo nitor, sed illum quoque amo, verum ita, ut numquam me aut rempubl. ab eo satis tutum putem, aut nobis non ab eo cavendum existimem.*

DISCIPLINA. Div. II. 3. eadem in literis ratio est, reliquisque rebus, quarum est *disciplina*: h. e. *quae doceri solent.* * *secta philosophorum.* Nat. D. I. 7. tres trium *disciplinarum* principes convenistis. * Sext. 6. Hortensii oratio digna esset, uti et *reip. capessendae* auctoritatem *disciplinamque* praescriberet. * disciplina civitatis *aut* reipubl., *legibus et moribus publice privatimque receptis continetur.* Orat. I. 1. *et* 34. Brut. 10. Verr. III. 69. * *Sic* disciplina navalis Rhodiorum, Manil. 18. *item ut* disciplina militaris, *continetur institutis et legibus militaribus, et navalibus, de acie instruenda, castris ponendis, militum moribus, victu, laboribus, exercitationibusque, etc.* * *doctrina.* Verr. IV. 58. *de Archimede:* summo ingenio et *disciplina*.

DISCLUSUS. Tusc. I. 33. aegritudines, irae, libidinesque - - quas is, contra quem haec dicuntur, semotas a mente et *disclusas* putat.

DISCO. *simpliciter, pro literis operam do.* Or. II. 1. Antonius autem hoc probabiliorem populo

 ora-

DISPICIO. *non significat, quemadmodum quidam interpretantur,* videre; *sed* intendere aciem oculorum ad videndum. *Itaque ubi sic dicitur, ut pro* videre *simpliciter dictum videatur, semper quaedam contentio intelligenda est, qua efficitur, ut videre possimus aut videamus; unde et pro* considerare diligenter *dicitur, ut exempla subjecta docebunt. Sic de catulis dicitur, cum primum oculos aperiunt, et videre conantur. v. Despicere.* Fin. II. 30. Epaminondas - - cum vicisset Lacedaemonios, simulque gravi vulnere se exanimari videret; ut primum *dispexit*, quaesivit, salvusne esset clipeus. Tusc. I. 19. *de hominibus in tenebris densissimis:* tamen acie mentis *dispicere* cupiebant. Fin. V. 15. *de infantibus:* cum autem *dispicere* coeperimus, et sentire, quid simus. **cogitando videndoque animadvertere et reperire.* Att. II. 20. si *dispicere* quid coepero. ibid. XI. 16. si quid *dispiceres.* Q. Fr. I. 3. quid sperem, non *dispicio.* Div. II. 39. verum *dispicere* non possunt. Sull. 15. nec possum tantum meo ingenio dare, ut tot res, tantas - - mea sponte *dispexerim.* **considerare.* Att. VI. 8. nunc velim *dispicias* res Romanas: videas, quid nobis de triumpho cogitandum putes. *Sen. p. Red. 3. postquam ex superioris anni caligine et tenebris lucem in republ. Kal. Jan. *dispicere* coepistis. *Graevius reposuit:* respicere. *v. not.*

DISPLICERE. *sibi dicuntur, qui sunt aegri animo.* Phil. I. 5. cum de via languerem, et mihimet *displicerem.* Att. II. 18. *displiceo* mihi, nec sine summo dolore scribo. *ibid.* 21. ut ille tum humilis, ut demissus erat? ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, *displicebat.*

DISPOLIARE. Verr. IV. 20. ut una cum ceteris Siculis *dispoliaretur. Quidam libri habent* despol. *quae varietas etiam est ap. Liv. XLV.* 36. *sed illud verum: et sic etiam* Verr. III. 21. *corrigendum est.*

DISPOSITE. *ordine certo, redactis omnibus ad suum locum.* Verr. IV. 40. non possum *disposite* istum accusare.

DISPOSITIO. *quid sit?* Inv. I. 7. Herenn. I. 2.

DISPOSITUS. Or. III. 25. in ornatu *disposita* insignia et lumina. Muren. 14. nunc de studiis ac honorem *dispositis* disputo: *h. e. de iis, quae sunt, honorum consequendorum praesidia. Nam praesidia disponi dicuntur: atque hinc ducta est dicendi ratio.* Petit. Consul. 5. extr. fac, ut plane iis omnibus, quos devinctos tenes, *descriptum ac dispositum* suum cuique munus sit.

DISPUTARE. Tusc. I. 4 *ad id (sc. quod propositum erat) disputare.*

DISPUTATIO. *est explicatio rei subtilis, ut philosophorum.* Or. III. 55. *at c.* 54. *est genus figurae oratoriae. Sed lectio est vitiosa, saltem incerta.*

DISQUISITIO. *judicium.* Sull. 28. in magnis *disquisitionibus,* repentinisque periculis vitam unius cujusque esse testem. *plura colligit Budaeus ad Pand. p. m.* 50.

DISRUMPI. *dicuntur, qui aliorum bonis nimis dolent.* Dom. 27. Vatin. 7. ad Att. IV. 15. 16. VII. 12.

DISSENTANEUS. Part. 2. consentanea aut *dissentanea.*

DISSERERE. *de actore causae.* Agr. II. 15. an cum idem *disseret* et judicabit, impelli non poterit, ut falsum judicet? **demonstrare.* Fin. IV. 1. an parum *disserui.*

DISSICO. *ere.* Coel. 16. dide ac *dissice, (int. bona)* per me licebit, *e Caeciliano. Vid. de hoc verbo Puteani disputationem ap. Abramium ad h. l. qui cum aliis multis, quos laudat Drakenborchius ad Silium IX.* 586. *lectum putat antique pro* disiecare. *Sed magis probo Gronovii ad Senec. Phoeniss.* 343. *Heinsiique ad Ovidium Met. XII,* 108. *sc. sententiam, qui*

i. e. *fiat per membra et fine periodis.*

DISSOLUTUS. *nimis negligens*, *opponitur fevero et jufto.* Catil. I. 2. *disfolutus* in reip. periculis. Verr. V. 3. maluiffe Domitium crudelem in animadvertendo, quam in praetermittendo *disfolutum* videri. ibid. III. 57. judicium *disfolutum* ac perditum. * *opponitur* numerofo: Orat. 57. Poëma nimis eft vinctum, ut de induftria factum appareat: alterum (*fermo vulgi*) nimis *disfolutum*, ut pervagatum ac vulgare videatur. * *item* apto. Off. I. 35. nec hiftrionibus concedendum, ut iis haec apta fint, nobis *disfoluta*. * *in re familiari opponitur attento.* Quint. 11. quis tam *disfolutus* in re familiari fuiffet, quis tam negligens? *ibid.* 12. quis tam perditus ac profufus nepos fic *disfolutus* fuiffet? * disfolutum *etiam dicitur*, *quod non eft ad artis formam redactum.* Or. I. 42. adhibita eft ars, - - quae rem *disfolutam* divulfamque conglutinaret. etc.

DISSUERE. Off. I. 33. amicitias, quae minus delectent et minus probentur, magis decere cenfent fapientes paullatim *disfuere*, quam repente praecidere.

DISTANTIA. *diverfitas.* Lael. 20. morum ftudiorumque *diftantia.*

DISTINCTE. Tufc. II. 3. *diftincte* fcribere: h. e. *ambigua diftinguendo.*

DISTINCTIO. *ornatus.* Or. II. 90. *diftinctio* oratoris.

DISTINCTUS. Flacc. 12. provincia portubus *diftincta.* Or. III. 25. diftinctum, *opponitur ei*, *quod eft fufum aequabiliter per omnem orationem.*

DISTINERI. bello, Phil. XI. 2. *Sed ibi variant libri: veterrimi habent* detineri, *quod rectius eft; at* Phil. XII. 12. pax distineri *recte dicitur: ut apud Livium II.* 15. *ubi defendit Drakenb. Nempe pax coit, convenit, ergo distinetur*, cum impeditur.

DISTINGUERE. *ornare.* Partit. 18. argumentationem dilucide *diftinguere.*

DISTRACTIO. *opponitur* conjunctioni, amicitiae. Offic. III. 6. cum tyrannis fumma *distractio* eft.

DISTRACTUS. *contrarius.* Tufc. V. 15. concitationes *distractae.*

DISTRAHERE. Or. 45. *distrahere* voces, *eft pronunciandi ratio, oppofita ei, quam elifionem vocant, et qua contrahi voces dicit Cicero.* * *finire.* Caecin. 2. *distrahere* controverfias. * distrahi *dicitur, qui, in quam partem decernat, non videt.* Acad. IV. 44. *distrahor*: tum hoc mihi probabilius, tum illud videtur. * Phil. II. 10. quid ego illum ab eo *distrahere* conarer, *fc. ut ne fit ei amicus.*

DISTRIBUO. *pro* defcribo *in fenfu imperandi.* Verr. III. 70. *fi lectio fana eft.*

DISTRIBUTE. *adhibita generum in formas distributione.* Tufc. II. 3. *distribute* fcribere. Inv. II. 59. distributius *tractare.*

DISTRIBUTIO. Heren. III. 2. *genus vocis contentae.*

DISTRIBUTOR. Pif. 15. distributores *tabellarum*, *alias* diribitores. v. *not.*

DISTRICTUS. Q. Fr. II. 16. a caufis *diftrictum* effe. ad Div. II. 25. *diftrictus* mihi videris effe, quod et bonus civis es, et bonus amicus es: h. e. *nefcis*, *quorfum te vertas*, *utrum ad Pompejum*, *quod eft boni civis*, *an ad Caefarem*, *quod es ei amicus.* * diftrictus *confundi cum* deftrictus *fupra demonftratum eft.*

DITHYRAMBICI. Opt. gen. dic. 1. *Eft genus poëtarum*, *a* dithyrambis *dictum*, *h. e. carminibus*, *proprie in Bacchum*, *deinde omnibus*, *in quibus eadem fublimitas et audacia eft*, *atque in iis folebat*, *quae in Bacchum erant.*

DITHYRAMBUS. *genus* pedis. Or. III. 48.

DITIO. *de Diis.* Leg. II. 7. ea, quae gerantur, Deorum geri vi, *ditione*, ac numine. * *de eo, cui*

Platonem non semel haec definitio reperitur. ap. Xenoph. Mem. Socr. I. 1. 12. ἀνθρώπινα *et* δαιμόνια *sic dicuntur, ut illa doctrinam de moribus, haec de natura, significent, cf.* §. 16. *Neque vero in hoc multum difficultatis est.* * *Sed* res divinae et humanae *etiam aliis modis dicuntur, atque id ipsum Socratico more, quem qui non intelligunt, in hac ratione dicendi interdum haerent. Apud eundem Xenophontem l. c.* §. 15. ἀνθρώπεια *dicuntur de quibuscunque artibus, quae in rebus ad vitam humanam pertinentibus versantur, nempe artibus opificum. ibid.* §. 19. *Dii dicuntur hominibus significare* περὶ τῶν ἀνθρωπείων πάντων; *in qua* res humanae *sunt, quae hominibus accidunt. ibid. I.* 3. 4. ἀνθρώπινα *opponuntur* τῇ τῶν θεῶν ξυμβουλίᾳ, *adeoque sunt* consilia humana. *Atque haec ratio Graecorum etiam in linguam latinam invecta est ab his, qui graecas literas didicerant, ut multae aliae.* * *Sic cum* magnitudo animi *dicitur cerni* in rerum humanarum *contemtu, omnia ea significantur, quae sunt hominum, ut divitiae, honores, genus, etc. aut iis accidere possunt, quia sunt homines, ut morbus, periculum, paupertas, etc. Sic* amicitia Lael. 6. est omnium *divinarum humanarumque rerum* consensio cum benivolentia et caritate; *quod quale sit, explicat ipse c.* 17. *init.* his igitur finibus utendum arbitror, ut cum emendati mores amicorum sint, tum sit inter eos *omnium rerum, consiliorum, voluntatum* sine ulla exceptione communitas. * *Porro* divina et humana *saepe dicuntur absolute, pro eo, quod est.* Rosc. Am. 23. divina et humana jura. *Ex quibus intelligitur, latine nescire, qui illam juris definitionem Justinianeam aut non intelligunt, in qua* res divinas et humanas, *pro* jure divino et humano *s.* legibus divinis et humanis, *h. e.* naturalibus et positivis, *ut hodie loquuntur, dici, manifestum est, vel ex eo, quod ei duae formae* jus naturae et civile *subjiciuntur, aut reprehendunt adeo, cum latinius definiri non possit. Sed hoc aliis etiam definitionibus accidit, ut non intelligantur latini sermonis inscitia, et propterea reprehendantur. vid. Vinculum. Ea autem ratio de legibus aut etiam officiis loquendi a Socraticis profecta est.* Plato de Legg. L. V. p. 842. *ed. Francof.* ἐπιτηδευμάτων - - - λέλεκται σχεδὸν ὅσα ΘΕΙΑ ἐστι. τὰ δ' ἈΝΘΡΩΠΙΝΑ νῦν ἡμῖν οὐκ εἴρηται; *ubi* divina officia *dicuntur ea, quae pertinent ad* res divinas, *hoc est, ut ipse ait,* in quibus si peccaveris, Deum ultorem habeas, humana *autem, quibus objectae sunt* res humanae. p. 840. ἔστι δὴ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοναὶ καὶ λῦπαι καὶ ἐπιθυμίαι, etc. p. 842. *Sic* ap. Liv. XXIX. 18. *extr.* et illa omni *divino humanoque* liberetur *scelere.* conf. III. 19. *ubi frustra haerebat Drakenb. Sed vereor ne modum excedam in hac disputatione. Itaque plura addere exempla non audeo.*

DIVISIO. *de re obscoena est* ad Div. IX. 22. *unde in hac verbo ludit Plautus in Aulularia.*

DIVISOR. *dicitur, cui mandata est in coloniarum deductione et ex lege agraria agrorum inter colonos distributio.* Phil. XI. 6. primum duos collegas Antoniorum et Dolabellam Nuculam et Lentonem, Italiae *divisores* lege ea, quam per vim latam Senatus judicavit. *ibid.* V. 7. tantum quisque habebat possessor, quantum reliquerat *divisor* Antonius. * divisores *sunt etiam inter operas campestres in comitiis.* Har. Resp. 20. *divisores omnium tribuum* domi ipse suae crudelissima morte mactaret. Fr. Cornel. 1. nisi poena accessisset in *divisores.* Muren. 26. de *divisorum* indiciis, et de deprehensis pecuniis - - respondebo. Petit. Cons. 14. si *divisores* aliqua

ra-

leniorem fieri. *studium suum conferre ad aliquid, dicitur dare se ad aliquid, suscipere aliquid. in Caecil. 2. qui me ad defendendos homines ab ineunte adolescentia dedissem. Or. III. 16. eloquentia, varietate, copia, quam se cumque in partem dedisset, omnium fuit facile princeps. *tribuere. Sull. 15. non possum tantum ingenio meo dare, ut etc. *in delegandu pecunia, et solvenda non ex arca, sed per attributionem, etiam dare dicitur. Flacc. 15. quantum sibi ablatum dicit homo impudentissimus, tantum nunquam est ausus, ut haberet, optare. Ab A. Sextilio dicit se dedisse et a suis fratribus. Potuit Sextilius dare. Sic Rosc. A. 27. unde aut quantum dedisti. *fabulam dare est docere, de auctoribus fabularum. Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus fabulam dedit, quam ii, qui multas docuerunt, etc. cf. Cluent. 31. *dicere. Acad. I. 3. sed da mihi nunc. Sic Virg. da, Tityre, nobis. *docere. Att. XII. 5. dabis igitur tribunatum, et, si poteris, Tubulus quo crimine, etc. *Nat. D. III. 26. ita dat se res: h. e. ita accidit, ita procedit. v. Gron. ad Liv. XXVIII. 5. *dare se etiam eleganter dicuntur, quibus facile aliquid persuademus, quod sua sponte in eas partes inclinant. Or. II. 44. si se dant judices, et sua sponte, quo impellimus, inclinant. *Constructionis causa haec affero: Inv. I. 14. praecepta dare in ratione. Cod. Gronov. habebat: in rationem; et sic est c. 10. Agr. II. 7. ut id, quoad liceret, ad populi partes daret: pro ad populi beneficium transferret, ut alio loco dicit. Brut. 88. Q. Scaevola se nemini ad docendum dabat.

DATUM. munus, donum. Cluent. 24. tantum donis, datis, muneribusque perfecerat: nam sic distinguendum cum Graevio, quem vide ad h. l. Datum pro dono est etiam apud Plaut. Pseud. I. 3, 71. Ovid. Met. VI. 463. Ceterum huJusmodi verba, munus, donum, jungi solere, quamquam synonyma sint, docet Salmas. ad Lamprid. Severum, c. 26. T. II. p. 923. conf. Gronov. Obs. IV. p. 230. Tirones adeant Livium XXII, 10. ubi frustra tentatur id genus a viris doctis. Sed apud eundem XXXVI. 2. dona data dicuntur ita, ut data sit participium.

DOCERE. fabulam docere, dicitur scriptor, cum eam edit spectandam. Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus fabulam dedit, quam ii, qui multas docuerunt. Tusc. IV. 29. Cum Orestem fabulam Euripides doceret, primos tres versus revocasse dicitur Socrates. add. Mur. 3. *Caussam docere dicitur de cliente, cum eam defert ad patronum. Cluent. 69. v. Gron. de Sest. IV. 3. p. 272.

DOCHMIUS. Orat. 64. dochmius autem e quinque syllabis, brevi, duabus longis, brevi, longa, ut est hoc: amicos tenes. Sic edidi pro vulg. Dochimus. v. not.

DOCILIS. cum praepos. ad Tusc. II. 6.

DOCTRINA. dicitur tum de institutione, tum de eo, quod ex institutione discitur. Prioris significationis haec exempla sunto: Or. II. 54. doctrina tradere. ibid. 25. doctrinam redolet. Sext. 56. mihi sumsi hoc loco doctrinam quandam juventuti, qui essent optimates. Leg. I. 22. a lege vivendi doctrina ducitur. etc. alterius haec: Or. III. 31. doctrina puerilis; h. e. artes, quibus pueri erudiuntur. Balb. 1. studia doctrinae, de philosophia. Or. III. 32. liberales doctrinae. *methodus docendi. Or. II. 19. doctrina eorum est perridicula, i. e. modus, quo de eloquentia praecipiunt.

DOCUMENTUM. exemplar. Dom. 48. scelerum flagitiorumque documentum.

DOGMA. decretum doctrinae, quod in principiis sit, et ab omni-

 bus

populares et seditiosi, qui in concionibus dominantur, easque, quo volunt, impellere possunt. Vatin. 13. cum ipse *dominus epuli* Q. Arrius albatus esset: h. e. *qui epulum praebebat. De editore muneris est* ad Att. II. 19. Orat. II. 17. *dominus* rei, *judex dicitur.*

DONARE. *pro* condonare. ad Div. V. 4. *ubi v. Graev.*

DORMITARE. Orat. II. 33. sapientia *dormitans*: h. e. *quae nihil laboris affert, otiosa, de jurisprudentia.*

DOS. Or. I. 55. cujus artem cum indotatam atque incomtam videres, *verborum* eam *dote* locupletasti, etc.

DRACHMA. *numus graecus, qui respondet Romanorum denario.* ad Div. II. 17. etc. *vid. Gron. Sest. II. 6. p.* 91.

DUA. *pro* duo *ex Accio laudatur* Or. 46.

DUBITARE. *ignorare.* ad Div. X. 8. *non dubito*, quid praesentiant. Att. X. 1. *non dubito*, quid nobis agendum putes. * *considerare.* Rosc. Am. 31. restat, ut hoc *dubitemus*, uter potius S. Roscium occiderit. *Sic saepe est in libris de officiis.* Verr. II. 22. causa nihil habebat, quod *dubitari* posset. *Sull. 2. non *dubitasse*, quin defenderet, *pro* defendere.

DUCERE. *dicitur absolute, pro, in carcerem, sive domesticum, sive publicum, ducere.* Agr. II. 37. ne mihi in carcere habitandum sit, si Trib. pl. *duci* jussisset. Flacc. 19. 21. quem judicatum *duxit* Hermippus: h. e. *cum judicatum esset, cum solvere oporteret, neque posset, ab Hermippo abductus est domum in carcerem, quod genus hominum apud Livium* nexi *dicuntur. vid. Addictus. Sic* Verr. II. 12. si non accipit, quod te debere dicis, accuses: si petet, *ducas.* C. Fuficium *duci* jussit petitorem, etc. *ibid.* 26. quisquis erat eductus Senator Syracusanus ab Heraclio, *duci* jubebat. Itaque permulti *ducti* sunt. * *in rationibus pecuniariis* ducere *est de summa, quae efficitur singulis nominibus colligendis.* Verrin. III. 49. quoniam XC millia medimnûm *duximus*, etc. Att. VI. 2. ut foenus quaternis centesimis *ducant. v. Gron. Obs. II.* 10. *p.* 284. *Hinc ad alia transfertur: cujusmodi est hoc:* Quint. 16. officii *et* existimationis *rationem ducere, pro habere.* conf. Verr. I. 48. * Tusc. II. 18. oratio tua ad credendum *ducit.* * Inv. II. 2. ad vitia quoque ejus accedere, cujus aliquo bene praecepto *duceremur*: h. e. *cujus praeceptum aliquod nobis probaretur.* Orat. 9. quis porro unquam Graecorum rhetorum a Thucydide quidquam *duxit*: i. e. *repetiit, quod exempli causa commemoraret.* *ad Div. X. 32. Balbus Quaestor - - *duxit se* a Gadibus: i. e. *abiit clanculum.* * Div. I. 18. oracula, quae aequatis sortibus *ducuntur. np.* * *sors proprie* ducitur, *cum ex urna manu tollitur.* * *diem ducere* Att. V. 21. *pro consumere. vid. ibi Graev.*

DUCTOR. *Imperator.* Tusc. I. 37. *ductores* nostri.

DUELLUM. Leg. II. 8. res *duelli*: *antique pro* bellum, etc.

DULCICULUS. Tusc. III. 19. *dulcicula* potio.

DULCIS. Or. III. 26. *dulcis* suavitas, *de ea, quae est feminis grata, e saccharo et aliis condimentis.* * *indulgentes etiam dicuntur* dulces. Lael. 24. extr. amici *dulces*, *qui in omnibus obsequuntur nobis studiisque nostris, nec verum unquam nobis dicunt.*

DULCITUDO. Or. III. 25.

DUMETUM. *de spinosis et jejunis disputationibus, distinctionibus, etc. philosophorum.* Acad. IV. 35. orationem in *Stoicorum dumeta* compellitis. cf. Nat. D. I. 24.

DUPLEX. *mistum, concretum.* Tusc. I. 29. nihil est in animis *duplex*, etc.

DUPONDIUS. *numus duarum libellarum: h. e. duorum assium. Nam singuli asses olim, cum gravi aere uterentur Rom. valebant libram*

proponere, ut cognosci conditiones locationis possint. Offic. III. 20. Marius a subselliis in rostra recta, idque, quod communiter compositum erat, solus *edixit.* * *est etiam interdum pro simplici* dicere, pronunciare, proferre, narrare. Or. 39. nullus fere a Demosthene locus sine conformatione sententiae *edicitur.* Lael. 16. si prius *edixero*, quid maxime Scipio sit solitus reprehendere. Phil. I. 5. mihi pro amicitia, (sc. ad Consulem Antonium) qui hoc *ediceret. Sed mollius profecto est, quod post Muretum et Faërnum aliosque e Cod. Vatic. reposuit Graevius:* ei diceret. Leg. II. 10. ut ego, uti rogas, possim *edicere.* Ain' tandem, Attice? non es *edicturus* aliter. *Turnebus, Lambinus, Davisius reposuere:* dicere, dicturus; *quod etiam placebat Sigon. ad Liv. VI.* 38. *ad haec verba:* et, uti rogas, primae tribus *dicerent. Mihi autem secus videtur. Ratio, qua Davisius utitur, quod edicere non sit privatorum, sed magistratuum, nihili est. Edicere est* pronunciare, *quod de suffragiis et sententiis judicum dicitur. Vid. Gronov. et Drakenb. ad Liv. XXX.* 5. *init. Cort. Sall. Catil.* 48.

EDISCERE. *cognoscere.* Div. I. 47. malunt enim disserere, nihil esse in auspiciis, quam, quid sit, *ediscere.*

EDITICIUS. Planc. 15. *editicii* judices. cf. Muren. 23. *sunt, qui ab accusatore eduntur, non, a Praetore ducuntur sorte: quod in qua causa factum sit, ex ll. cc. cognosces. v. Edere.*

EDITIO. Planc. 15. *editio* judicum. *v. Edere.*

EDITUS judex. Planc. 17. *ubi libri quidam* editicius. *v. Edere.*

EDERE. Sext. 27. scelus *edidit* in me. Leg. I. 13. ruinas *edere, pro, facere, ut ruinae fiant.* Fin. V. 1. vitam *ediderat:* i. e. *mortuus erat.* Brut. 5. quare, si tibi commodum est, *ede* illa, quae coeperas, Bruto et mihi. * *in rebus forensibus multipliciter dicitur.* Planc. 15. tribus *edere, dicitur accusator, cum ex lege de sodalitiis, quas tribus judices esse velit, apud Praetorem profitetur: unde* judices editicii. Quint. 21. *judicium* id, quod *edat*, accipere: i. e. *quodcunque genus actionis intendant, se paratum esse, descendere cum eo in certamen, id dicitur* edere judicium, *quia apud Praetorem pronunciat, quod genus actionis intendere, et quod judicium sibi dari velit petitor. ibid.* 20. judicium acciperet, in ea ipsa *verba*, quae Naevius *edebat.* Verr. III. 29. quantum *edidisset* sibi deberi: h. e. *professus esset. Sic testes edi dicuntur saepissime, cum accusator eorum nomina profitetur apud Praetorem.* Indices *etiam dicuntur* edere, ad Q. Fr. II. 3. Nerius index *edidit* ad allegatos: *hat ausgesagt.* Dom. 6. operis *ediderat, (dixerat)* meum nomen. Verr. II. 42. postulata *edere, dicuntur provinciales, cum ea ad Consules deferunt; item:* in postulatis *edere* aliquid. Quint. 24. socium in his bonis tibi *edidisti* Quintium: i. e. *professus es.* * *de oraculis etiam dicitur.* Off. II. 22. Pythius Apollo oraculo *edidit.*

EDUCATOR. Planc. 33. quis est nostrum liberaliter educatus, cui non magistri atque doctores? *Videntur Gesnero* V. C. paedagogi. *Sic est ap. Tac. A. XIV.* 3. *Sed quae sequitur* alitus, *intell.* altores et parentes. N. D. II. 34.

EDUCERE. *pro* educare, Or. II. 28. * *emittere aquam.* Div. I. 44. *educere* lacum. * educi *dicuntur homines, qui cum magistratibus eorum rogatu aut jussu in provincias proficiscuntur; quemadmodum contra* deduci, *qui e provincia jubentur cum aliquo Romam venire.* Pison. 34. sed ei medico, quem tecum *eduxeras*, imperasti. * *est etiam in sortitionibus* educere. Verr. II. 17. *educit* ex urna tres. cf. Agr. II. 8. * Verr. II. 26. Metellus Heraclium restitui

 juf-

est: Cum libris res anni cujusque mandasset, duobus exemplis librum annalem proponebat, alterum publice in albo, ut Praetor edictum, alterum domi. Efferri *simpliciter dicitur pro* efferri domo. *v. Viros doctos ad Suet. Claud.* 49. *et quos ibi laudant.* * *afferre, dicere.* Or. III. 11. non solum videndum est, ut verba *efferamus* ea, quae nemo jure reprehendat. N. D. I. 25. hoc persaepe facitis, ut, cum aliquid non verosimile dicatis, et effugere reprehensionem velitis, *efferatis* aliquid, quod omnino ne fieri quidem possit: *ubi Davisius reposuit:* afferatis.

EFFICACITAS. Tusc. IV. 13. corporis nervi, vires et *efficacitas.* Petit. Cons. 3. tantum habet in libidine artis et *efficacitatis*, ut prope in parentum gremiis praetextatos liberos constupraril.

EFFICAX. *rebus gerendis aptus.* ad Div. VIII. 10. nosti Marcellum, et quam parum *efficax* sit.

EFFICERE. *de agris eleganter dicitur, ut efferre.* Verr. III. 63. agri vero Leontini, qui plurimum *efficit. ibid.* 86. quid aratio sustinere, quid pati, quid *efficere* possit. *ibid.* 47. ager *efficit (sc. quod seritur)* cum octavo. *Sed ibi Graevius malebat cum Manutio* reficit; *cujus emendationis necessitas nulla est. ibid.* 56. tantum decumanum professum esse ex edicto sibi deberi, quantum ille bonis suis omnibus *efficere* non posset. *Similia his, quamquam in alia re, haec:* Verr. III. 33. Liciti sunt usque eo, *(sc. in decumarum auctione)* quoad se *efficere* posse arbitrabantur: *So lange sie das Gebotene wieder herauszubringen gedachten.* * Att. VI. 1. ea tributa vix, in foenus Pompeji quod satis sit, *efficiunt. ibid.* nec id satis *efficitur* in usuram menstruam. * *de disputantibus.* Tusc. III. 28. hoc student *efficere.* Partit. 1. Cato minutis interrogatiunculis, quasi punctis, quod proposuit, *efficit.* * *facere.* Phil. XIV. 3. quae L. Antonius in Parmensium uxoribus *efficerit.* Brut. 78. itaque tantos processus *efficiebat. cum a pro impetrare.* Att. X. 10. quod a Curione *effeceram.*

EFFINGERE. Sext. 35. *effingi* sanguinem spongiis e foro. *Alia exempla vid. ap. Cujac. Obs. XIII.* 13. *Ceterum de hoc verbo vid. Heins. ad Ovid. Heroid.* 20. 135.

EFFLIGERE. *perdere.* Att. IX. 19. filium misit ad *effligendum* Cn. Pompejum. *v. Graev. ad h. l. Hoc verbum non est ap. Nizolium.*

EFFLUERE. *exire in vulgus.* Dom. 46. multa ex vestra disciplina *effluunt*, et ad aures nostras permanant. * *defluere.* Div. I. 43. quondam lactis imber *effluit. Davisius legit* defluxit, *quod est usitatius: neque tamen alterum rejecerim. Nam et* effundi imber *dicitur; legi etiam* effluere *de veste, nescio ubi.* ibid. 29. abundat atque *effluit, edd. vett. omnes.* * *abundare.* Or. 13. *effluens* dicendi genus. *Nizolius ex* Div. I. 29. *laudat:* abundat et *effluit: sed emendatiores edd. habent* affluit. * Brut. 61. mens *effluit*; h. e. *memoria eum destituit: cui simile est illud* ad Div. VI. 19. tanta est intimorum multitudo, ut ex his aliquis potius *effluat*, quam novo sit aditus.

EFFLORESCERE. Orat. II. 7. exordium debet *efflorescere* ex causa: i. e. *duci*, *nasci.*

EFFUGERE. Leg. II. 3. *eleganter dicitur debitor, a quo per oblivionem non exigitur pecunia, quique ita eam lucratur.*

EFFUGIUM. Nat. D. II. 47. alias habere *effugia* pennarum.

EFFUNDERE. *de terra et agris, ut* efferre. Or. 15. segetes foecundae et uberes non solum fruges, verum herbas etiam *effundunt.* Brut. 9. *effundit* haec aetas hanc copiam oratorum. * *de prodigis.* Agrar. I. 5. *effundamus* aerarium. * *dimittere.* ad Div. I. 9. *effundere* odium. * *perdere.* ad Div. II. 16. *effundere* gratiam collectam. * *de dicentibus ea, quae ante reticuerant, aut reticere debebant.*

ELA-

ELAMENTABILIS. Tusc. II. 23. siu erit ille gemitus *elamentabilis*, si imbecillus, *etc. ita Grüterus et sequaces: alii melius* lamentabilis.

ELATIO. *pro augmento, incremento.* Top. 18. comparatio partium, nec *elationem*, nec submissionem habet, i. e. *nec augendae rei, nec minuendae prodest.* * *sublimitas.* Brut. 17. *elatio* et altitudo orationis. * *de vehementi affectu, ut* efferre, *de quo supra.* Fin. III. 10. gestientis animi *elatio* voluptaria. * *magnitudo animi.* Offic. I. 19. *elatio* animi.

ELATUS. *excelsus, magnus.* Off. I. 18. animus *elatus.* * *commotus.* Div. I. 24. *elatus* cupiditate respexit. Sext. 64. *elatus* exspectatione. *ibid. elatus* studio.

ELECTISSIMUS. Catil. IV. 6. *electissima* femina.

ELECTOR. Heren. IV. 4. *electores* boni, *qui scite judicare et optima deligere possunt.*

ELEGANS. *dicitur quicunque est in aliquo genere inprimis intelligens, praecipue tamen in iis, quae ad magnificentiam cultus pertinent.* Inv. I. 35. a rhetoribus iis, qui *elegantissimi* atque artificiosissimi putati sunt. Brut. 62. minime dignos *elegantis* conventus auribus. ad Div. VII. 23. homo in omni judicio *elegantissimus.* ad Div. IX. 19. aures *elegantes.* Verr. IV. 57. populus potius haberet (*signa etc.*) quam *elegantissimus* Verres. * elegantia *opponuntur* popularibus, minus acutis et subtilibus. Fin. IV. 10. mihi placet, agi subtilius, et pressius: quae enim adhuc protulisti, popularia sunt; ego autem a te *elegantiora* desidero. Tusc. IV. 3. illius verae *elegantisque* philosophiae, quae ducta a Socrate in Peripateticis permansit, et idem alio modo dicentibus Stoicis, *etc. opponitur philosophiae Epicuri, in qua res* parum subtiliter *dicuntur, ut paullo post dicit, quia contemnebant* elegantiam disserendi. Fin. II. 9. * Fin. III. 2. artes ingenuae et *elegantes, opponuntur* illiberalibus opificum, *adeoque etiam philosophiam et mathesin continent, subtiles quippe et acutas.* * elegans *dicitur porro de servis, pueris delicatis, et variis artibus eruditis.* Rosc. Amer. 41. *elegantissimae* familiae puerorum. * elegans *dicitur etiam, qui medium tenet inter parcum et magnificum, mundus.* Or. 25. cf. *Elegantia.*

ELEGANTER. *scite, intelligenter, cum delectu, provide, prudenter, accurate.* Inv. II. 3. sin autem temere aliquid alicujus praeteriisse, aut non satis *eleganter* secuti videbimur. Verr. III. 60. quid potuit *elegantius* facere Praetor cupidus existimationis bonae, qui ab se omnem suspicionem propulsaret? etc. ad Div. III. 8. quid a me fieri potuit *elegantius* aut justius, quam ut sumtus egentissimarum civitatum minuerem, sine ulla imminutione dignitatis tuae? ad Brut. 12. optime novit omnia, et *elegantissime* expedire et ad te deferre potest. i. e. *accuratissime. vid. Sciopp. ap. Graev. ad h. l.*

ELEGANTIA. *subtilitas et acumen dialecticorum et philosophorum.* Fin. II. 9. in hac divisione *elegantiam* desidero. *ibid. elegantia* disserendi. ad Div. IV. 4. *de Sulpicio:* facile cedo tuorum scriptorum subtilitati et *elegantiae.* Fin. III. 2. agricultura, quae abhorret ab omni politiore *elegantia,* tamen eas res, in quibus versatur, novis notavit verbis. Or. I. 2. *elegantia* doctrinae, *est philosophia cum ceteris artibus, in quibus subtilitas et acumen est, quae ab artibus illiberalibus absunt:* tu autem eloquentiam ab *elegantia doctrinae* segregandam putas. *Jam quia* elegantia *in artibus est* subtilitas, *facile intelligitur,* elegantiam in dicendo, Brut. 20. Or. I. 11. *non esse ornatum illum oratorium, et magnificum, sed quae et ipsa subtilitas dicitur in scribendo, h. e. tenue illud, et, in ipsa tenuitate et negligentia, suis Veneribus gratum dicendi genus, quo Caesar, Terentius, Nepos, et*

tenue elimatae *sunt subtiles ratiunculae Academicorum, quibus visis non esse assentiendum, eaque fallere, docet.*

ELOCARE. *verpachten.* Verr. III. 22. rem ad se pertinere negabat: fundum esse *elocatum* dicebat.

ELOCATUS. Flacc. 28. quod illa gens victa, quod *elocata*, quod servata. *Si sanus est locus, sensus est, vectigalem et tributariam esse factam, sc. a Pompejo: atque hoc dicit elocatam esse gentem, quod vectigalia solebant publicanis locari. Ita intelligit Scaliger ad Euseb. p.* 153. Servata, *quod Manutius non concoquebat, Graevius interpretatur, nostra (non Dei sui) bonitate et misericordia servata, cum exscindi facile a nobis potuisset. Quid? si ita interpretemur: in potestate nostra servata est, nec se liberare potuit. Ita melior certe erit gradatio: nisi forte eos sequi lubet, qui* serva *facta legendum censent, quod sequitur Scaliger loc. cit.*

ELOGIUM. *titulus, inscriptio.* Tusc. I. 14. quid ipsa sepulchrorum monumenta, quid *elogia* significant? Fin. II. 35. *elogia* monumentorum. *cf.* in Pison. 29. *extr. v. Casaub. ad Suetun. Jul.* 47. *Calig.* 24. *Salmas. Mod. usur. p.* 670. 675. *sq. hinc vero ducta ea significatio, qua* elogium *pro* laude *ponitur. Nam tituli monumentorum continebant honorum rerumque gestarum nomina.* Cato 17. etc. * *caput, excerptum,* ῥῆσις. Cluent. 48. *elogium* de testamento recitasti Cn. Egnatii, idcirco se exheredasse filium, etc. *Sed quia in eo capite causa afferebatur, quare exheredaretur, uti in titulis et elogiis reorum et ad supplicium ducendorum causae carceris et poenae; propterea elogium in re testamentaria pro causa dicitur exheredationis aut legati, etc. Quintil. Decl. II.* 15. quod ideo putetis ullum adjectum ad exheredationem juvenis *elogium*, quia de scelere constet. *laudat ibi Burmannus Comment. ad Petron. c.* 53.

ELOQUI. Off. III. 15. si ad *eloquendum* venerit, non plus quam semel *eloquetur*: *de venditoribus rerum promercalium, cum pretium rei dicunt.*

ELUDERE. *vexare.* Verr. III. 40. *eludere* aratores. Milon. 12. *eludere* remp. in suis furoribus cogitatis. * Pis. 33. quod quidem tu *eludebas.* i. e. *irritum faciebas et non serio agi ostendebas.*

ELUERE. *sensim tollere.* Lael. 21. *eluere* amicitias remissione usus. Dissuere *dixerat* Off. I. 33.

ELUGERE. ad Div. IX. 20. *eluxi* rempublicam: *luctum e rei publicae malis consumsi, deposuique.*

ELUVIES. pro Dom. 20. labes atque *eluvies* civitatis.

EMANARE. Or. I. 42. formae e generibus *emanant.*

EMANCIPARE. *parentes dicuntur liberos, cum eos e patria potestate emittunt, ut, aut sui juris sint, aut ab alio adoptentur, in cujus patria potestate sint.* Dom. 14. adoptatum *emancipari* statim, ne sit ejus filius, qui adoptarit. Fin. I. 7. filium in adoptionem D. Silano *emancipaverat.* * *hinc* emancipari alicui *eleganter dicitur, quod est alteri in potestatem traditum, addictum, nostraque voluntate obnoxium.* Cato 11. si senectus nemini *emancipata* est. Phil. II. 21. tum iste venditum atque *emancipatum* tribunatum consiliis vestris opposuit. *Utroque tamen in loco libri quidam habent* mancipatum. *v. et infra in Mancipatus. vid. Gronov. ad Senec. Ep.* 45.

EMBAENETICA. ad Divers. VIII. 1. ego, qui scirem, Q. Pompejum Baulis *embaeneticam* facere, et usque eo, ut ego misererer ejus esuriei, etc. *De hoc verbo quae disputentur vid. ap. Graev. ad h. l. neque enim, ea huc transferre, nostri est instituti. Addamus hoc unum, Vossium ad Catull. p.* 84.

le-

decumis, quod suo nomine derumas Verri redemerant, Verr. III. 40. V. 41. *superioris significationis exempla sunt* ad Div. VII. 2. VIII. 8.

EMISSARIUM. *in re rustica est foramen in lacu, per quod aqua emittitur et educitur, sublato scil. ligno, quod ei oppositum est.* ad Div. XVI. 18. sestertia ducenta dabat, nullo horto, nullo *emissario,* nulla maceria, nulla casa. *v. Graev. ad h. l. Adjiciamus locum e Plin. H. N. XXXIII.* 4. emissaria *in piscina quina pedum quadratorum ternum fere linquuntur, et repleto stagno excussis obturamentis erumpit torrens, etc.*

EMISSIO. Tusc. II. 24. tormenta eo graviores *emissiones* habent *(int. telorum);* quo sunt adducta atque contenta vehementius.

EMITTERE. Div. II. 19. nubium conflictu ardor expressus se *emisit.* * *tela* emitti *dicuntur tormentis. v. Emissio. hinc* Or. II. 53. *argumenta* emitti *dicuntur, cum proponuntur. ibid.* 54. facetum dictum *emissum* haeret. Coel. 12. *emittere* aculeos in hominem. * dimittere, *absolvere reum nocentem, ducta metaphora a bestiis, quae e caveis emittuntur.* Sext. 64. *emitti* ex judicio gratia. Harusp. Resp. 18. te judices *emiserunt. ubi Graevius praeter rem legit* dimiserunt. *Sic* c. 21. *Clodius dicitur* emissus *ancillarum beneficio, sc. e domo Caesaris, ne caperetur.*

ENATARE. *difficultatem superare.* Tusc. V. 31. reliqui se videntur habere angustius: *enatant* tamen.

ENDO. *antique pro* in. Leg. II. 8. *endo* coelo, etc. *vid. Salmas. Mod. usur. p.* 819.

ENERVATUS. *de philosophis, qui non omnia virtuti tribuunt, sed voluptati etiam aliquid, etc.* Or. I. 52. quis hoc philosophus -- tam *enervatus,* tam omnia ad voluptatem corporis doloremque referens probare posset? Tusc. II. 6. *enervata* muliebrisque sententia.

ENIM. *in objectionibus.* Verr. I. 9. caussam *enim,* inquit, cognosci oportet. *Interdum adjicitur* at. Verr. I. 55. *At enim* si pupillo redimi non licebat.

ENITERE. Tusc. II. 4. fruges etiam etsi in segetem deteriorem sunt datae, ipsae tamen sua natura *enitent:* h. e. *surgunt, progerminant.* Inv. I. 3. *enituisse* studia: h. e. *nitorem accepisse.*

ENITI. *pro parere, gignere, tropice.* ad Att. VIII. 25. *ubi sermo est de libro:* si unquam quidquam *enitar* ἔργον.

ENODARE. *explicare.* Nat. D. II. 24. *enodare* nomina, sc. *etymologiis exquirendis.*

ENODATE. *accurate, subtiliter.* Fin. V. 9. haec igitur nobis explicanda sunt: sed si *enodatius,* vos ignoscetis: hujus enim aetati -- servire debemus.

ENODATIO. Nat. D. III. 24. *enodatio* nominum. *vid. Enodare.* Top. 7. notio est cognitio *enodationis* indigens.

ENTHYMEMA. Top. 13. *quid sit?* v. Ind. Gr.

ENUCLEARE. *subtiliter acuteque explicare, ut dialectici solent.* Part. 17. nec quicquam in amplificatione nimis *enucleandum* est. Tusc. V. 8. haec *enucleare* non necesse est.

ENUCLEATE. *subtiliter, dialectice, tenuiter.* Tusc. IV. 4. *enucleate* disputant Stoici. Brut. 9. nihil subtiliter, nihil presse, nihil *enucleate* potest, quo fieri aliquid possit limatius in Demosthene. *ibid.* 30. Sed Q. Mucius *enucleate* quidem et polite, ut solebat, nequaquam autem ea vi atque copia, quam genus illud judicii et magnitudo caussae postulabat. Or. 9. putant enim, qui horride inculteque dicat, modo id eleganter *enucleate*que faciat, eum solum Attice dicere. Fin. IV. 3. qui grandia ornate vellent, *enucleate* minora dicere. *ibid.* V. 29. pauca neque ea ipsa *enucleate* ab hoc, de virtute, dicta.

ENU-

Catil. 51. 15. *Ceterum in his ipsis locis, in quibus aliter est equidem, quam cum prima persona, cautio adhibenda est, ne decipi nos patiamur. Nam* primo vulgaris interpunctio interdum facit, ut id verbum referamus, quo non debebat, ut ad Div. XIII. 1. *equidem* si, quod ipse sentiam, quaeris: nec cur ille tantopere contendat video, nec cur tu repugnes: *ubi ex hac interpunctione* equidem *refertur ad* quaeris, *cum pertineat ad* video. *Deinde librarii et editores veterum librorum inscitia saepissime in hoc verbo erravere. In Nizolio etiam Facciolatiano omnia exempla, in quibus* equidem *est cum tertia, aliter sunt in emendatis edd. Quid, si de ceteris iisque paucis locis idem pronunciandum? ut aut pro* quidem *vitiose scriptum sit, aut pro* et quidem.

EQUITATUS. *de ordine equestri* ad Att. II. 1. *Sed v. not.*

EQUUS. *equites.* ad Div. X. 30. *equum* immisi. *ibid.* IX. 7. *equis* viris. cf. Off. III. 33. Phil. VIII. 7. *ubi vid. Ferrar. Gronov. ad Liv. XXI.* 27. *et Burm. ad Virg. Aen. VIII.* 3. *Haec formula deinde hanc vim nacta est, ut, omni contentione rem agi, significaret.* * Sen. p. R. 11. *equis insignibus* et curru aurato reportari: h. e. *triumphalibus.* * Lael. 17. quo utamur, quasi *equis tentatis*, sic amicitiis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum. equum tentare *est periculum facere, an sessorem patiatur, et sit itineribus faciendis idoneus; ne, si viam ante ingrediamur, aliqua parte jam profligata, sero intelligamus, idoneum equum non esse.* * Brut. 51. si auditor omnino, tamquam *equus, non facit*, agitandi finis faciendus est. equus non facit, *ut ex ipso loco intelligitur, qui loco moveri non potest, neque calcaribus subditis, neque flagellis adhibitis, adeoque itineri faciendo minus idoneus.*

ERECTUS. *de auditore attento,* Brut. 54. idem si praeteriens adspexerit *erectos*, intuentes judices - - aut oratione quasi suspensos teneri. * *est etiam habitus hominis sibi confidentis.* Or. I. 40. *erectum* et celsum, alacri et promto ore ac vultu, huc atque illuc intuentem, etc.

EREPTUS. *extortus, expressus.* Verr. I. 30. quod pronunciatum est, non per Neronem judicatum, sed per Dolabellam *ereptum* existimabatur. *Nam Dolabella precibus effecerat, ut Nero invitus condemnaret Philodamum.*

ERGASTULUM. *est carcer rusticus, in quo mancipia opus faciunt, pistrinum, etc.* Cluent. 8. M. Aurius in Q. Sergii manus incidit et apud eum fuit in *ergastulo.* (*quem locum illustrabit Sueton. in Aug.* 32. *Tib.* 8. *cf. Salmas. ad Spartian. c.* 18. *T. I. p.* 172.) ad Div. XI. 10. et 13. *ergastula* solvere: *quod est dimittere servos ex ergastulis, aut potius abducere, et milites facere.*

ERGO. *eleganter post longiorem parenthesin.* ad Div. XV. 10. quum ita accidit - - quum *ergo* ita accidit.

ERIGERE. Leg. I. 9. hominem *erexit* Deus. * *recreare.* Brut. 3. *erexit* se populus Rom. Sext. 31. causa *erigere oculos* et vivere videtur. ad Att. VIII. 12. *erigere* remp. * *resistere.* ad Q. Fr. I. 1. §. 1. ne te obrui negotii magnitudine sinas, sed contra *erigas* atque resistas. * erigere se *dicuntur auditores, cum attentiores fiunt, admirantur aliquid in oratione.* Rosc. Am. 22. * Coel. 12. nec quos *aculeos* habet severitas gravitasque vestra, cum eos accusator *erexerit in rem*, in vitia, in mores, in tempora, emittere in hominem et in reum. ad Att. III. 15. *erigere* in aliquem, *est impetum in eum facere. Sed vid. not.*

ERIPERE. *de reo noxio, cum artibus ipsius aut amicorum, eloquentia patroni, potentia advocatorum, largitione efficitur, ut ab-*

absolvatur. Act. I. in Verr. 8. *eripi* accusatori reum. Verr. I. 4. cui reus tam nocens, etc. impune *eripi* possit. *ibid.* II. 31. vi se *eripere* ex judicio. **absumere*. ad Div. XVI. 21. multum mihi *eripitur* operae in exscribendis hypomnematis. *Marcell. 10. arma ab aliis posita, *ab aliis erepta* sunt: *sic et* Verr. III. 48. in Vatin. 1.

ERRARE. Orat. I. 48. oratio *errat*: *dicitur de λογομαχοῦσι.*

ERRATICUS. *eleganter de vitibus aliisque plantis, quae vario flexu serpunt.* Cato 15. vitis serpens multiplici lapsu et *erratico*.

ERROR. *de eo, qui, quid agat, nescit.* in Caecil. 14. qui tibi aestus, qui *error*, quae tenebrae erunt? *Att. XII. 43. ferendus tibi in hoc meus *error*. *antea vocaverat* ineptias.

ERUBESCO. Leg. I. 14. o! rem dignam, *in qua* non modo docti, sed etiam agrestes *erubescant*.

ERUDITUS. *etiam de philosophis dici, docebunt loci hi:* Muren. 30. 31. 36. *ubi Zeno Stoicus et alii hujus generis philosophi sic appellantur.* Or. I. 15. *eruditus* in philosophia. *Brut. 2. vox *erudita*; h. e. *graecis et latinis literis et artibus formata.* Paradox. 5. oculos *eruditos* habemus: h. e. *qui judicare possunt, v. c. de picturis, etc.*

ERUERE. *ut* elicere *dicitur*, Or. II. 88. memoriam *eruere* exercitatione, si est nulla naturalis. **invenire intentem et fugientem.* ad Div. V. 10. illum *eruam*: *de servo Ciceronis fugitivo. Eodem modo dicitur in constitutione Adriani ap. Reines. Inscr. p.* 505. *item pro* invenire *est in hoc:* Att. X. 14. difficultatem pecuniarum, qua *erui* nusquam posset. conf. XIII. 30. extr. **eripere voluntatem.* Att. XII. 36. fanum fieri volo: neque hoc mihi *erui* potest: *ich lasse mir das nicht ausreden.*

ERUMPERE. ad Div. VIII. 14. si illi amores et invidiosa obtrectatio ad bellum *se erumpit. et Liv. XXXVI. 7. ubi v. Gronov. Plura exempla v. ap. Drakenb. ad Sil. VII.* 355. Att. XVI. 3. ne in me *erumpant* stomachum: i. e. *effundant iram.* Q. Fr. II. 2. sermones iniquorum in suum potissimum nomen *erumpere*: h. e. *invadere.* Mur. 38. omnia in hos dies *erumpunt*: i. e. *hoc potissimum tempore eveniunt mala.* Catil. I. 3. *erumpunt* omnia, i. e. *patefiunt.*

ESCENDERE. *adscendere, conscendere.* Tusc. V. 9. Off. III. 20. *et aliis locis, quibus Gruterus et alii e MSS. hanc vocem restituerunt, aliis auctoribus alii: ubique enim fere a librariis in* ascendere *aut* conscendere *mutatum est. v. Gronov. ad Liv. II. 28. VIII. 17. XI. 29. XLV. 1. etc.*

ESSEDARIUS. ad Div. VII. 6. tu, qui aliis cavere didicisti, cave, ne ab *essedariis* decipiare. *genus militum Britannicorum, qui ex essedis pugnabant. vid. Caes. B. G. IV.* 24.

ESSEDUM. *genus belgici, britannici vehiculi, (vid. Essedarius) quo deinde usi etiam sunt Romani.* Att. VI. 1. Vedius mihi venit obviam, cum duobus *essedis*. Phil. II. 24. vehebatur in *essedo* Tribunus plebis. *v. Scheff. de Re vehic. II.* 23.

ET. *sequente* que, *pro et - et.* ad Div. XI. 13. *v. not.*

ETHOLOGUS. Orat. II. 59. mimorum *ethologorum* est, si nimia est ista imitatio. *Nam mimi quam possit fieri accuratissime exprimere et imitari mores aliorum solent risus excitandi causa. Dicuntur et* aretalogi, biologi, *etc. vid. Salmas. ad Vopisc. Aurelian. 42. T. II. p.* 530. *ubi ad Suetonium se de his acturum promisit, quod nondum dixisset aliquis de iis quidquam.*

ETIAM. *in correctione.* Planc. 26. *etiam* mehercule.

EVADERE. Div. II. 71. eadem aliis aliter *evadunt*, *de somniis. ibid.* somnium verum *evasit.*

EVANESCERE. *de vino est vim suam perdere.* Div. II. 57. vinum *evanescit.* *Tusc. V. 30. sententia eorum

eorum *evanuit*: h. e. *nullum amplius sectatorem habet.*

EVELLERE. Dom. 13. radicitus *evellere* omnes actiones tuas: h. e. *irritas facere.*

EVENIRE. *cum* in: ad Div. II. 10. ne idem *eveniat in* meas literas. Att. VII. 2. bene *eveniat*, dicit Carneades; spurce. *Est enim formula, qua praefabatur, tamquam boni ominis caussa, coitum habiturus cum femina.* Inv. I. 10. solet usu *evenire. ubi v. Oudend.*

EVENTUS. *de re, quae est in facto: cum sit id, quod fieri poterat.* Rab. Perd. 5. non solum *eventus*, sed etiam conditio.

EVERRICULUM. *proprie est instrumentum everrendi, ut rete, quo pisces everruntur, v. c. apud Varr. R. R. III. 17. 7. deinde tropice, id, quo quid penitus tollitur.* Nat. D. III. 30. *everriculum* malitiarum omnium, judicium de dolo malo. Verr. IV. 24. quod unquam hujusmodi *everriculum* in provincia ulla fuit.

EVERSIO. Fin. V. 10. quae vitae sunt *eversio.*

EVERSUS. ad Div. V. 21. fortuna funditus *eversa.*

EVERTERE. Catil. I. 7. quaestiones *evertere*: i. e. *perfringere, vi se eripere quaestioni.*

EVICTUS. Verr. I. 6. qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus *evictus*, ora judicum adspicere auderet. *Graevius sic interpretatur:* evictus *est, qui pudore aut ratione incitatur ad aliquid agendum, atque exemplis confirmat, ita dici* evictus. *Sed haec vis est ab hoc loco aliena. Num enim criminibus et testibus quis incitari potest, ut audeat adspicere judices? Absterreant haec eum potius necesse est.* Evictus *est pro* convictus, plane victus. *Nam* evictus *hanc vim habet, atque adeo plus est quam* victus, *ut docuit Broukhus. ad Propert. IV. 7. 2.*

EVIGILARE. *excogitare vigilando.* Att. IX. 12. consilia *evigilata* cogitationibus.

EVISCERATUS. *cujus viscera discerpuntur, eximuntur.* Tuscul. II. 9. *evisceratum* corpus. conf. I. 44.

EVITARE. Tuscul. I. 35. haec omnia vidi inflammari, Priamo vi vitam *evitari*: h. e. *eripi. e Poëta vetere. v. Buher. ad h. l.*

EVOCARE. *dicitur ita, ut elicere.* Or. II. 8. memoriam *evocare.* Att. X. 8. ne meam ipse *συμπάθειαν* jam *evocem.* * evocare *dicitur* aliquem *magistratus provincialis, Senatus, cum eum jubet aliunde ad se venire.* Verr. I. 10. 33. Att. II. 24. V. 21. etc.

EVOCATUS. *commotus.* Dejot. 14. *evocata* oratione misericordia. Fin. II. 31. probitas mercedibus *evocata.* * *peregrinus jussus adesse.* Dejot. 5. venit *evocatus*, ut is, qui Senatui parere didicisset. * evocati *sunt milites, qui stipendia legitima fecere, sed precibus, promissis commoti castra alicujus sequuntur.* ad Div. III. 6. praefectus *evocatorum.*

EVOLARE. Or. I. 35. *evolavit* oratio: h. e. *celeriter praeteriit, ut vix quae dicta sint, percipi potuerint. ibid.* II. 78. totum repente *evolare*: h. e. *omnes suas vires celeriter ostendere.* Verr. I. 5. *evolare* ex severitate: h. e. *absolvi quamvis noxium. Sic* Prov. Cons. 6. poenam *evolarunt.* * Att. IX. 10. profecto *evolare* cupio. ib. X. 10. carris hinc istis invitissimis, *evolabo*, i. e. *celerrime abire.* * *de honoribus.* Or. 2. illos dolent *evolasse*: *opp. relictos esse. Sic est* altius *evolare*, ad Div. I. 7.

EVOLVERE. *explicare, exponere.* Or. III. 55. sol jam praecipitans me quoque haec praecipitem paene *evolvere* coëgit. *v. Heins. et Drak. ad Sil. VII.* 435. Off. III. 19. si quis voluerit animi sui complicatam notionem *evolvere*: h. e. *efficere, ut ea distincta et perspicua fiat.* cf. Att. IX. 12. Topic. 2. definitio, quae quasi involutum *evolvit* id, de quo quaeritur. * *reperire.* Coel. 23. cujus

insignis. Tusc. IV. 1. incredibilis cursus ad omnem *excellentiam* factus est.

EXCELLERE. Flacc. 6. auctoritas ejus *excellit* in ista provincia, *major est in ista provincia, vel maxima*. in Pis. 38. quae *excellunt*, i. e. *praecipua sunt, etiam in partem deteriorem*.

EXCEPTIO praetoria, Inv. II. 19. *v. Praetorius*. cf. Heren. I. 12.

EXCERPERE. *eximere*. Or. II. 11. *excerpere de* numero, etc.

EXCETRA. *hydra*. Tusc. II. 8. haec dextra Lernam, mactata *excetra*, placavit. *Habet etiam Livius XXIX. 11.*

EXCIDERE. Or. I. 21. *excidit* libellus. *ibid.* 2. quae inchoata ac rudia *exciderunt*. ad Att. III. 12. oratio *excidit*: h. e. *praeter voluntatem nostram in vulgus exiit*.

EXCIPERE. *pro* accipere. Att. I. 14. laudem *excipere*. *v. Burm. ad Quintil. Decl.* 330. ad Att. III. 23. cum nuncios *excepero*. *Non dissimile est illud* ad Div. I. 9. illustri gratia aliquid excipere. * Or. II. 8. *excipere* voluntates hominum, *est, adducere, quorsum velis: sumtum e re venatoria.*

EXCITARE. *testem in judicium ad dicendum testimonium vocare*. Rabir. Post. 12. in judicio Gabinii tertio quoque verbo *excitabantur*. negabant Gabinio pecuniam datam. *hinc etiam de aliis, quos testimonii aut exempli causa adducimus.* Tusc. V. 23. *excitabo* homunculum a pulvere et radio. * *dicitur etiam de aedificiis*. Sext. 2. quibus initiis et fundamentis - - hae laudes *excitatae* sint. * Or. II. 21. facilius in vitibus revocantur ea, quae se nimium profuderunt, quam si nihil valet materies, nova sarmenta cultura *excitantur*.

EXCITATUS. Or. II. 41. his locis in mente et cogitatione defixis, et in omni re ad dicendum posita *excitatis*: h. e. *in memoriam revocatis et ad usum*. * Rabir. Post. 15. magnis praemiis *excitata*. * ad Div. II. 16. fortuna *excitata opponitur* jacenti.

EXCLUDERE. *rejicere*. Har. R. 21. quod frater Metellus Pompejo sententiam dicenti *excluserat*, acerrimeque una voce ac mente restiterat: id - - ita perturbatum, itaque permutatum est, ut, quod frater Consul, ne fieret, obstiterat: quod affinis et sodalis - - *excluserat*: id is Consul efficeret. etc. * Att. XII. 40. de hortis hoc videtur effici posse - - ut praeconi subjiciantur: id nisi fit, *excludemur*: sin ad tabulam venimus, vincemus facultates Othonis nostra cupiditate.

EXCUDERE. *elaborare*. Att. XV. 27. tibi de gloria *excudam* aliquid ἡρακλείδιον.

EXCURRERE. Or. 51. orationem non claudicare, nec insistere, sed cum sententia pariter *excurrere*: *dicitur de oratione vincta et numerosa, cum, verbi causa, enunciationes plures ita sibi implicantur, et inter subjectum et praedicatum primarium mediae interjiciuntur, ut in subjecto incipiat, in praedicato desinat periodus*. * *de profectibus*. Brut. 78. studio autem neminem nec industria majore cognovi - - itaque tantos processus faciebat, ut evolare, non *excurrere* videretur.

EXCURSIO. *de oratore, cum paullulum de loco, in quo constitit, procedit*. Or. 18. *excursio* moderata, eaque rara.

EXCUSARE morbum, Phil. IX. 4. i. e. *morbo uti ad excusandum*.

EXCUTERE. *videre, si quis quid absconditum secum habeat, quod fere fit excutienda toga: scrutari.* ad Div. X. 31. tabellarii ubique *excutiuntur*. Rosc. Am. 34. *excutio* te, si quid ferri habuisti. cf. Agr. II. 11. 23. *hinc ducitur illud:* Off. III. 20. explica et *excute* intelligentiam tuam, ut videas, quae sit in ea species et forma et notio viri boni. ad Q. Fr. I. 1. §. 2. neque sane placet, scrutari te omnes sordes, *excutere* unumquemque. * *eripere, auferre*. Tuscul. I. 4. *excutere* opinionem radicitus. Har. R. 18. *excussus* et exhaustus,

primo quia vulgatum idoneum ſenſum habet, ut dixi; deinde quia nullam non poſſumus, *non eſt aptum τῷ* eximere diem, *legendumque eſſet* ullam non poſſumus, *quod Oliveto placet, vel* non *delendum, ut placet P. Manutio. add. in Eximo.*

EXIGO. *in re pecuniaria eſt, creditorum, et quibuscunque pecunia debetur.* Flacc. 34. *exigendi* cauſa legationem liberam ſumere. Fin. II. 22. ex rebus voluptatem, quaſi mercedem *exigit.* * *exigere dicuntur etiam, qui curatores alicujus rei ſunt, cum aut jubent, fieri aliquid, aut, factum a redemtoribus iisve, qui debebant, perſpiciunt probandi cauſa aut reprehendendi.* Verr. I. 59. *exegiſti* vim thenſarum et pompae. ibid. 40. 50. *exigere* ſarta tecta. *inde hoc ducitur:* Verr. III. 46. *exigere* diligentiae penſum. * *agere.* ad Div. X. 24. de his rebus, ut *exigeret* cum eo, Furnio mandavi.

EXIGUE. Att. XI. 16. epiſtola *exigue* ſcripta: h. e. *quae parum ſpei affert.* Lael. 16. nimis *exigue* ac tenuiter ad calculos revocare amicitiam; ut par ſit ratio acceptorum et expenſorum. * *breviter.* Or. III. 36. celeriter *exigue*que dicere.

EXILIS. *jejunus, nimis tenuis, de oratione.* Or. I. 18. ſpinoſa et *exilis* oratio. *ibid.* II. 38. genus ſermonis affert non liquidum -- ſed *exile*, etc. ibid. 77. nullum exordium mihi occurrit, niſi aut *exile*, aut nugatorium, aut vulgare, aut commune. * *de animalibus eſt macer, tenuis.* Div. II. 13. aliae pecudis jecur nitidum et plenum, aliae horridum et *exile.*

EXILITAS. *nimia tenuitas in dicendo, opponitur ubertati in dicendo et copiae.* Or. I. 12.

EXILITER. *ita dicitur de oratione, ut exilis.* Or. I. 11. *exiliter* disputare. Brut. 84. *exiliter* dicere eſt Atticorum. * *de pronunciatione.* Or. III. 11. exanimata *exiliter* exeunt verba: h. e. *ſine vi, ut vix intelligi poſſint.*

EXIMERE. *diem eximere, eſt impedire, ut quis quid eo die agere poſſit: quaſi tollere diem, ut eſt* de Legg. III. 18. *et eripere alicui.* Qu. Fr. II. 1. diem dicendo *eximere; id fiebat in Senatu, cum in ſententia dicenda data opera multum temporis conſumebant, et aliena quoque dicebant, ut ſol occideret ante, quam SCtum fieri poſſet: quod SCtum fieri non poterat poſt ſolis occaſum. ibid.* II. 6. ſi *ſibi* cum populo agendi *dies eſſent exemti. ibid. dies* comitiales *eximere. pro* eximere *eſt* Leg. III. 18. diem tollere. * Verr. IV. 19. *eximere* de reis.

EXIRE. *de libris abſolutis* ad Att. XIII. 13. libri *exierunt,* ſc. *de manibus,* i. e. *confecti ſunt et abſoluti.*

EXISTERE. *in conſpectum venire, apparere.* Verr. I. 15. malum non *exiſtit.* Div. I. 33. ſubmerſus equus non *extitit.*

EXISTIMARE. *judicare, et quidem in deteriorem partem: reprehendere.* Agr. II. 2. tantummodo, ſi quis ea poteſtate temere eſt uſus, *exiſtimamus.* * Act. I. in Verr. c. 5. in hoſtium numero *exiſtimavi.*

EXISTIMATIO. *judicium.* Roſc. Am. 19. extr. ita tamen te quaeſtus cupidum eſſe oportebat, ut horum *exiſtimationem (int. judicum)* et legem Remmiam putares aliquid valere oportere. Cluent. 29. *opponitur* poteſtas exiſtimationi. *v. Gron. ad Liv. IV.* 41. *XXXIV.* 2. *paullo minus tamen quam judicium eſt* pro Coelio c. 2. *ubi vide.*

EXISTIMATOR. *judex.* Brut. 93. tantum detraxit, quantum non quivis unus e populo, ſed *exiſtimator* doctus et intelligens poſſet cognoſcere. cf. c. 54. Orat. 31. *exiſtimator* alicujus artificii, non magiſter, etc.

EXITUS. *in fabulis eſt ultima pars, in qua omnes nodi, quos vocant artis magiſtri, ſolvuntur, et res ad finem aliquem inſperatum et inexpectatum perducitur: quam Cataſtrophen vocant. v.*

et expensorum scribebantur. cf. Verr. I. 57.

EXPERIENTIA. Rab. Post. c. 16. *experientia* patrimonii amplificandi - - *quae est in eo, cum quis periculum facit, augendae rei familiaris.*

EXPERIRI. *saepe dicitur in controversiis juris forensibus.* Rosc. Com. 9. *experiri* summo jure. *ibid.* 16. *experiundi* potestas non est. Caec. 12. *experiundi* juris gratia. *cf.* c. 7. Coel. 8. *experiri* de injuriis.

EXPETERE. *pro* petere, *de nisu adversus aliquid.* Nat. D. II. 45. medium locum terrae *expetens, nitens versus medium.* Dejot. 11. vitam *expetere* alicujus, i. e. *eripere velle.*

EXPIARE. Pis. 35. tua scelera dii *in* nostros milites *expiarunt.* * Prov. Cons. 1. *expiare* suas cupiditates, *pro satisfacere cupiditatibus suis.* * expiare *dicitur de portentis, cum sacrificiis aut alia ratione eventum avertere studemus.* Div. II. 63. quae Dii significent, quemadmodum ea procurentur atque *expientur.* * *de hominibus.* Pis. 7. manes mortuorum *expiare.*

EXPINGERE. *pictura exprimere.* Tusc. V. 39. qui motus hominum, qui ferarum non ita ab Homero *expictus est*, etc.

EXPLANATIO. *interpretatio.* Har. R. 9. explanationes portentorum. *ibid.* 6. religionis *explanatio, pro* expiatio, *quod Graevius probat, pro* explanatio: *sed id jam in mentem venerat Sigon. ad Liv. XXV.* 12. *hunc certe sensum ibi* explanatio *habet, si est a Cicerone: quod huic verbo vix convenit.*

EXPLANATUS. Acad. I. 5. *explanata* vocum expressio. *De pronunciatione verbi dicitur, cum ejusmodi est, ut omnes syllabae et literae facile intelligantur. Sic Plin. Pan.* 47. *de jurante:* expressit *explanavit*que verba.

EXPLERE. *satiare.* Sull. 32. *expletum* esse miseriis alicujus. Or. 13. 50. sententias *explere*, *est justae mensurae periodo complecti.*

EXPLETUS. *perfectus.* Fin. II. 15. *expleta* forma honestatis. *ibid.* III. 9. *expletum* omnibus suis partibus.

EXPLICARE. *conficere.* Att. XIV. 23. *explicare* mandata. *ibid.* VIII. 3. *explicare* rem. *ibid.* XII. 29. de hortis, quaeso, *explica.* cf. V. 12. * *quid faciendum statuendumve sit docere, aut invenire.* Att. VIII. 11. cogitando nihil *explicatur. ibid.* XIII. 18. plane hoc mihi *explices* velim: h. e. *mihi sententiam dicas. ibid.* XVI. 8. hoc *explica*: i. e. *quid faciendum sit, doce.* ad Div. VII. 3. quo tempore me vidisti ita conturbatum, ut non *explicarem*, quid esset optimum factu. * ad Div. IX. 25. totam *Κύρου παιδείαν*, quam contrieram legendo, in hoc imperio *explicavi*: h. e. *in usum converti, adhibui.* * *exitum reperire.* ad Div. XIV. 12. metuo, ne id consilii ceperimus, quod *explicare* non facile possimus. * *in re pecuniaria dicitur ut* expedire, *de quo ante.* Att. XIII. 29. Faberius nobis nomen illud *explicat*: i. e. *solvit debitum.* cf. ibid. V. 1. 4. 5. * *dissolvere.* Div. II. 17. quas captiones nunquam *explicetis.* * *exsolvere.* Verr. V. 58. *explicare* se ex laqueis vi et ratione. * *interpretari ex alia lingua in aliam.* Orat. I. 34. ut summorum oratorum graecas orationes *explicarem.* * *proferre.* Agr. II. 5. *explicare* longam orationem. * *eruere, investigare.* Verr. IV. 61. ubi cum equitibus Rom. illos Verrutios, de quibus ante dixi, *explicabam.*

EXPLICATIO. *perspicuitas.* Brut. 88. mira in disserendo *explicatio.* * Phil. VII. 1. quarum rerum etsi facilis *explicatio*: h. e. *de quibus etsi facile sententia dicitur, quid faciendum sit.*

EXPLICATUS. *certus.* ad Div. VI. 1. habet *explicatam* rationem salutis suae. Att. XV. 20. solutio *explicata.*

EXPONERE. *edere.* Cat. III. 5. *exponere* indicium. * *promittere.* Att. V. 4. de Oppio bene curaſti, quod ei DCCC *expoſuiſti.* conf. Epiſt. 1. * *pro* proponere, *ut in libro, de quo dicere auctor velit.* Inv. II. 12. ſecundo in loco nobis eſt *expoſitum.* ibid. c. 4. exemplum ſit hoc *expoſitum.*

EXPOSITIO. Or. 63. *expoſitiones* rerum, *ſunt narrationes, definitiones, argumentorum explicationes, et ſimilia.*

EXPOSITUS. *propoſitus.* Phil. VIII. 10. mors *expoſita.* *Graevius legit* propoſita, *quod eſt uſitatius. Sed tamen ſic eſt etiam* Or. I. 4. praemia *expoſita.* Phil. II. 44. factum *expoſitum* ad imitandum. Quint. 23. praemio ſceleris *expoſito,* etc. *Item ſic de oratione in rhetoricis, ut* Brut. 44. capitibus quibusdam *expoſitis* nec explicatis. cf. Nat. D. I. 31. *init.*

EXPOSTULARE. *poſtulare.* Roſc. Com. 17. vix a Ballione hoc *expoſtulare* auderes et impetrare poſſes.

EXPRESSUS. *certus, manifeſtus.* Roſc. Am. 22. *expreſſa* ſceleris veſtigia. Planc. 12. *expreſſa* indicia, *opponuntur adumbratis et obſcuris.* * *in re ſtatuaria* expreſſa ſigna *opponuntur* adumbratis, *et ſunt ea, quae plane elaborata ſunt, ut, quem referant, ſtatim cerni poſſit; unde deinde ad alia transferuntur.* Coel. 5. non *expreſſa* ſigna, ſed adumbrata virtutum. *expreſſa ſigna virtutum, ſunt verae virtutes.* Tuſc. III. 2. *expreſſa* res, non adumbrata. * Nat. Deor. I. 27. ſpecies Deorum, quae nihil concreti habeat, nihil ſolidi, nihil *expreſſi,* nihil eminentis. Expreſſum *nihil aliud eſt, niſi eminens, ſc. ſupra ceteram corporis ſuperficiem.* * Off. I. 37. *expreſſae* literae, *ſunt, quae putide pronunciantur.*

EXPRIMERE. *exigere, in re pecuniaria et aliis rebus, accipere.* ad Att. XII. 25. HS. DC *exprimes* ab Hermogene. *ibid.* X. 15. non mediocriter laborat de uſuris, ſed adhuc nihil *expreſſit.* Planc. 6. cur tu in judicio *exprimis,* quod non ſit in campo: *ubi tamen Graevius malebat:* exigis. Milon. 4. lex, quam ex ipſa natura arripuimus, hauſimus, *expreſſimus.* * *in dicendo etiam dicitur* exprimere, *et variis quidem modis.* Arch. 9. *expreſſum* ab eo eſt bellum, etc. Rabir. Perd. 3. an de tabulario inCenſo longa eſt *exprimenda* oratio? Acad. IV. 24. nemo ſuperiorum non modo *expreſſerat,* ſed ne dixerat quidem, *quod tamen durius videtur.* ad Q. Fr. III. 5. iſto eloquendi et *exprimendi* genere. * *ſequi.* Rab. Poſt. 2. conſuetudinem alicujus *exprimere.* Fin. V. 29. *de Platone:* ut, cum Socratem *expreſſiſſet,* adjungeret Pythagoreorum diſciplinam.

EXPROBRARE. Or. II. 75. *exprobrare in* aliquo quid.

EXPROMERE. *pro commemorare,* pro Dom. 23.

EXQUIRERE. *de conſulentibus.* Or. I. 58. omnia ad nos conſulta et *exquiſita* deferuntur.

EXSEQUI. *proſequi.* Tuſc. I. 48. laude aliquem et laetitia *exſequi.* * *perſequi, continuare.* Rab. Poſt. 2. id *exſequi* usque ad extremum. * Att. IX. 2. cur non omnes fatum illius una *exſecuti ſumus.*

EXSILIRE. *abire.* Flacc. 23. *exſiluerunt* principes, neque in illa concione adfuerunt.

EXSISTERE. *emergere, ſubito in conſpectum venire, etc.* Tuſc. III. 34. fibrae ſtirpium elidendae, ne ulla unquam poſſit *exſiſtere.* Verr. IV. 48. qua ſpelunca Ditem ferunt *exſtitiſſe.* Quint. 26. ſi omnes Craſſi *exſiſtant, ſc. ab inferis.* Div. I. 28. tum te repente laetum *exſtitiſſe, int. ex aqua. ibid.* 46. cum nulla vox *exſtitiſſet. vid. Burm. ad Ovid. Met. II.* 264. *et quos laudat Drakenb. ad Liv. XXV.* 21. * *eminere, cerni.* Off. I. 38. ne ira *exſiſtat.* Verr. I. 15. hoc occultum malum non modo non *exſiſtit.* etc. cf. Or. I. 12.

EXSORBERE. Muren. 9. *exſorbere* difficultates.

EX-

EXSPOLIARE. *ita spoliare, ut nihil superfit.* Dejot. 9. qui sese *exspoliare* maluerit, quam tibi non pecuniam subministra e. *v. Graev. ad Att. X.* 4.

EXSTRUERE. *de epulis magnificis et copiosis.* Tusc. V. 21. mensae *exstruebantur* epulis. * Fin. V. 24. *exstrue* animo altitudinem excellentiamque virtutum.

EXSULTARE. *de vehemente commotione animi.* Tusc. IV. 6. animus *exsultat* inaniter et effuse. Sext. 44. furor *exsultans.* * *equi etiam ferociores dicuntur* exsultare: *unde ad alia, tanquam ad orationem transfertur.* Or. III. 9. *exsultare* verborum audacia. Or. 8. *exsultare* audacius. Fin. I. 16. laus, in qua maxime ceterorum *exsultat* oratio.

EXSUPERANTIA. *excellens magnitudo,* ὑπεϱβολή. Tusc. V. 36. omnem *exsuperantiam* virtutes oderunt.

EXSURGERE. *recreari, ad meliorem fortunam redire.* ad Div. XII. 10. *exsurget* respublica.

EXTA. Div. II. 12. *extorum* pars inimici, pars familiaris. *ibid.* 15. *extorum* minae. *vid. etiam in Argutus.*

EXTABESCERE. *aboleri, interire.* Nat. D. II. 2. opiniones fictas et vanas diuturnitate *extabuisse.*

EXTARE. *patere, notum et perspicuum esse.* Phil. IX. 3. *extare, quod judicium Senatus fuerit.*

EXTENDERE. *augere.* Dom. 58. *copiam extendere. cf. Gronov. Obs. III.* 1. *p.* 435. *Burm. ad Quintil. Decl. II. p.* 205.

EXTENUARE. *diminuere, depellere.* Tusc. IV. 17. error *extenuatur* die. * *comminuere.* Nat. D. II. 54. cibus *extenuatur* dentibus.

EXTERERE. Nat. D. II. 54. alvum calorem multum habere *exterendo* cibo: h. e. *digerendo, concoquendo.*

EXTERNUS. Acad. IV. 2. *externa* Luculli, *sunt virtutes, quae in omnium oculis versantur, ut fortitudo, liberalitas, etc. opponuntur* interiora, *h. e. quae amicis et familiaribus tantum nota sunt.*

EXTERSUS. *exinanitus.* Verr. II. 21. fanum, quod non eversum atque *extersum* relinqueret.

EXTINGUERE. Mil. 2. *extinguere* salutem alicujus. ibid. 27. memoriam tabulis impressam *extinguere.*

EXTISPEX. *aruspex.* Div. I. 16.

EXTOLLERE. ad Div. VI. 12. ad aequitatem animi te *extollere.* Dom. 45. perculsum manibus suis *extollere.*

EXTRA. Inv. I. 35. Att. VI. 1. *extra quam si: formula exceptionis.*

EXTRAHERE. *eruere, eradicare.* Tusc. IV. 38. *extrahere* errorem, quasi radicem malorum, stirpitus. cf. Fin. II. 9. * *producere.* ad Div. I. 4. *extractu* res est calumniis.

EXTRANEUS. Inv. I. 22. ornamenta *extranea*: h. e. *non ex ipsa re ducta, sed aliunde adscita et assumta.*

EXTRAORDINARIUS. Rosc. Com. 1. Verr. I. 39. II. 70. *extraordinariae* pecuniae, *sunt, quas, quia injustis et turpibus modis conciliatae sunt, non audebant in tabulas acceptorum referre. ne ex iis convinci possent.* * ad Div. VIII. 8. reus *extraordinarius, est, de quo quaestio extra ordinem habenda est, h. e. relictis ceterorum criminum quaestionibus: nam quaestiones eo fere ordine habebantur, quo erant crimina delata, nisi lege cautum esset, ut ejus criminis, quod delatum esset, ceteris omnibus praeverteretur.* * Verr. V. 14. *extraordinariae* cupiditates, *opponuntur* naturae ac necessitati. * Att. V. 9. munus *extraordinarium. ib.* V. 4. *extraordinarii* honores *sunt, qui non perpetui sunt in republica, sed aut urgente aliqua necessitate, aut alia de causa gravi, per SCta aut leges conferuntur, aut qui alicui per legem aliquam tribuuntur, cum*

tem habitura videatur. *ib.* II. 8. Mur. 5. vera *facultas* maledicendi. Rosc. Am. 33. age, nunc ceteras *facultates* consideremus.

FACTIO. *jus faciendi.* Top. 11. ad Div. VII. 21. *factionem* testamenti non habere. **partes, etiam in bono sensu.* Q. Fr. IV. 1.

FACTUS. *elaboratus arte.* Verr. IV. 20. argentum *bene factum.* Brut. 8. quodammodo oratio *facta.*

FALCARIUS. Sull. 18. Catil. I. 4. inter falcarios. *locus Romae fuit, in quo Lecca domum habebat. Simile est* inter lignarios *ap. Liv. XXXV.* 42. *quod recte de loco capit Crevierius V. C. intelligens opifices lignarios: malim negotiatores intelligere.*

FALLERE. Sext. 50. nisi me *fallit*, sc. *res aliqua. Sic et* ad Div. III. 2.

FAMES. Tusc. II. 1. *opponitur copiae, in dicendo.*

FAMILIA. *servi.* ad Div. XIV. 4. *familia* liberata. cf. ibid. I. 3. Brut. 22. etc. *hinc* Cluent. 15. *familia* Martia, h. e. *servi Martis, qui Martiales dicuntur, similes Veneriis in Sicilia.* **gladiatores, quia et ipsi servi.* Sull. 19. comparare *familiam. item:* praeesse *familiae.* conf. Sext. 60. **res familiaris.* Caecin. 7. familia *herciscundae. (v. Hercisco.) Veteres jungebant* familiam et pecuniam, *ut docet Salmas. ad Solin. p.* 892. *conf. Burm. ad Sueton. Ner.* 5. *Sed post, quia domini eadem in ceteras res suas, quae in servos, potestas, familia de omni re familiari dicta est. Ulpian. l.* 195. §. 1. *de Verb. signif.* **dicitur etiam de secta philosophorum.* Orat. I. 10. Div. II. 1. Peripateticorum *familia,* etc. *unde illud fluxit etiam de Trebatio: familiam* ducit in jure civili. ad Div. VII. et sententia *dicitur* familiam ducere, *quae maxime valet et auctoritatem habet.*

FAMILIARIS. Quint. 27. manus allatas esse ante Lares *familiares,* h. e. *in atrio. v. Lares.* **in extis quid sit* pars familiaris, fissum familiare, *v. Fissum. Ad quem modum etiam Liv. XXVI.* 6. *familiare* ostentum, *Plin. II.* 52. *familiare* fulmen, *dixere.* Sull. 26. 28. *familiaris* dignitas, i. e. *quae est a familiaribus.* Rab. Perd. 3. funus *familiare.*

FAMOSUS. *de feminis impudicis et malae famae.* Orat. II. 68. extr. Fr. de Rep. 4. si qua erat *famosa*, ei cognati osculum non ferebant. *vid. Heins. ad Ovid. Heroid.* 9. 78.

FANATICUS. *nimis superstitiosus.* Div. II. 57. philosophi superstitiosi et paene *fanatici, de Stoicis, qui nimis oraculis, et omni divinationi tribuebant.* Dom. 40. homo *fanaticus.*

FANUM. Nat. D. III. 18. Eumenidum *fanum. v. ibi not.*

FASCES. Brut. 6. cum tibi aetas nostra jam cederet, *fascesque* summitteret.

FASCIA. *de cruralibus virorum.* Att. II. 3. etenim mihi ejus caligae, ut *fasciae cretatae*, non placebant. *de Pompejo, quem notis propterea versiculis risit Varro: Fasciola qui crura tegit, digito caput uno Scalpit, quid credas hunc sibi velle virum?* Fr. in Clod. cum vincirentur pedes *fasciis. Sunt autem hominum molliorum. v. Fasciola.* **Sunt etiam aegrotorum.* Brut. 60. Cn. Octavius devinctus erat *fasciis,* - - propter dolorem artuum.

FASCIOLAE. Har. Resp. 21. *Clodio inter alia muliebria ornamenta, quibus utebatur, objiciuntur* purpureae fasciolae. *Apud Sueton. Calig.* 17. purpurae ac conchylii fasciae *distribuuntur, sed feminis et pueris. vid. Salmas. ad Lamprid. Alex. Sev. c.* 40.

FASTI. *Kalendarium, in quo inter alia, qui dies fasti, aut nefasti sint, consignatum est.* Muren. 11. posset agi lege nec ne, pauci quondam sciebant; *fastos* enim vulgo non habebant. **annales.* Pis. 13. hos Consules, non dicam animi

Felicatae, *item*, filicatae, *dicuntur a* filice *herba*, *quae caelata in lancibus erat. cf.* Parad. 1. *quamquam ibi quidam habent* delicatam. *v. Delicatus. v. Graev. ad l. c. Salmaſ. ad Solin. p.* 737.

FERALIA. Att. VIII. 14. *feſtus dies, quo Manibus ſacra fiunt, ante d. VIII. Kal. Maj. ut ipſe Cicero docet IX.* 1. *v. Ovid. Faſt. II.* 569. *qui tamen diem Feraliorum facit XI. Kal. Mart.*

FERIRE. Fat. 17. medium *ferire* voluit, h. e. *extrema vitare.*

FEROX. *inſolens*, ad Div. IV. 5. *ubi* impotenti *jungitur. Sic dixere Tacit. A. I.* 3. *Suet. Aug.* 63.

FERRE. ad Div. V. 20. *ferre* rationes, *pro referre.* * Verr. II. 31. ſententiam *ferre*, *h. l. dicitur de Senatore, cum proprie dicatur de judicibus, poſt legem tabellariam, quod antea* pronunciare *dicebatur. Defendebat eam lectionem Graevius, contra eos, qui negabant, de Senatoribus dici* ſententiam ferre. *Non obſervarat vir doctus alium locum, nempe* ad Div. XI. 21. cum ego ſenſiſſem, de iis, qui exercitus haberent, *ſententiam ferri* oportere, iidem illi, qui ſolent, reclamarunt. *item* Balb. 15. *dicitur de populo ſuffragia ferente.* * Planc. 19. *ferre* tribum, *dicitur, qui tribus ſuffragiis creatur.* * Att. XV. 29. ait hic, ſibi Juliam *ferre*, *int. conditionem, velle Juliam ſibi nubere.* * Cluent. 64. *ferre* in quaeſtionem ſervum, *eſt, permittere, ut torqueatur, vel offerre.* * ferri *dicuntur navigantes.* Orat. 23. jam quidem, quocumque *feremur*, vela danda ſunt. *Sed inprimis, qui prae nimia animi commotione et cupiditate neſciunt, quid agant, deque furentibus.* Quint. 11. fervet *fertur*que avaritia. Cluent. 70. caecam crudelitate et ſaevitia *ferri* videtis. cf. Verrin. V. 46. etc. *add. Burm. ad Ovid. Her.* 15. 140. * Or. 40. rem ſupra *ferre*; quam fieri poteſt, *de hyperbole.* * *referre in tabulas.* ad Div. VIII. 4. ei expenſam *tulit* legionem. * Phil. IX. 4. aures *ferant* cohortationem, i. e. *non ſentiunt, non moventur ea, non paremus cohortationi.* * ad Div. VIII. 10. calumniam *ferre*, *dicitur de eo, qui calumnia accuſaſſe convincitur. Alii fruſtra aliter interpretantur. vid. Gron. ad h. l.* * Att. VII. *ult.* quod multo rectius videtur, id mihi *fraudem tulit*, *pro attulit.* vid. *Interpr. ad Liv. XXIV.* 38. * *Notanda eſt etiam haec conſtructio*, Verr. IV. 30. graviter *ferre* intervello dono regali. *Videtur eſſe imitatio graecae formae: βαρέως φέρειν ἐπί τινι.* ad Att. XIV. 13. apertiſſime *ferre* laetitiam.

FERVENTER. ad Div. VIII. 8. de damnatione *ferventer loqui* coeptum eſt. ibid. 7. *ferventiſſime* concerpitur.

FERVERE. ad Div. X. 23. dedi operam, ut - - non miles ullus, non eques - - ab illis *ferventibus latronibus* interciperetur. h. e. *furioſis.*

FERVOR. Tuſc. IV. 10. *fervor* animi. *de perturbatione.* * Prov. Conſ. 12. *fervor* maris *eſt de mari infeſto a piratis.*

FESTIVITAS. Inv. I. 19. *quae virtus orationis ſit?* Or. II. 54. perpetua *feſtivitas*, *dicitur de cavillatione, de qua ibid.* Or. 52. his *feſtivitatibus* inſolentius abutitur.

FIBRA. Div. I. 10. *fibra* in extis. Fibrae *ſunt ipſa exta, jecur, cor, pulmo, v. Senec. Oedip. p.* 357. *etc. et ibi Viri docti: proprie autem extorum extremitates, λόβοι.*

FICTOR. Dom. 54. *eſt genus miniſtrorum in ſacris, piſtor dulciarius. Varro L. L.* fictores *dicti a fingendis libis. v. Caſaub. ad Sueton. Aug.* 5. *Guther. Jur. Pont. II.* 14. *p.* 233. Fictoris *mentio etiam in inſcriptione ap. Murator. pag.* 368. 2. Nat. D. I. 29. *ſunt* pictores *fictoresque, ubi ſunt plaſtae, qui e cera, aere fundunt ſimulacra.*

FINIRE. *regere, moderari.* Fin. III. 9. et 20. cupiditates *finire.* * Att. VIII. 3. *finienti* provinciis Galliis Kal. Mart. restitit: i. e. *cum censeret, Caesarem e Gallia decedere debere Kal. Martiis.* * *definire, praefinire.* ad Div. XV. 9. tempus, quod mihi et lege et SCto *finisti.*

FINIS. *formula:* quem ad finem, *non significat apud Ciceronem,* zu was Ende, *sed* quamdiu. Catil. I. 1. *quem ad finem* sese effrenata tua jactabit audacia. conf. Verr. V. 29. IX. 26. Nat. D. II. 51. * *pro eo tamen, quod in aliqua re spectatur,* finis *dicitur.* Invent. I. 5. officium ejus facultatis videtur esse, dicere apposite ad persuasionem: *finis,* persuadere dictione. Offic. I. 39. domus *finis* est usus. *In quo tenendum,* finem *dici absolute,* consilium *quoad spectatur ab homine.* * *dicitur etiam ut* exitus, *de quo supra.* ad Div. IV. 9. qui *finis* istius consilii est. * finis *dicitur etiam, quod est in quaque re summum.* Fin. I. 17. *finis* bonorum et malorum, *est summum bonum et summum malum.* Planc. 25. *finis honorum* populi, *est consulatus.* Tusc. II. 1. *finis* sperandi, *est summum, quod quis sperare potest, aut sperat.* * *est etiam summa alicujus rei.* Or. II. 34. hujus quidem loci hic est *finis.* * Leg. I. 21. Mur. 9. *regere* fines, est *constituere, decernere de finibus, de quibus controversia orta est, quod faciunt arbitri finium regundorum. v. Lex Mamilia.*

FINITIMUS. *similis, conjunctus.* Or. I. 16. *finitimus* oratori poëta. N. D. II. 39. *finitimus* mari aër. Brut. 42. vicinitas *finitima, nempe vicinus latius patet, quam finitimus.*

FINITOR. *agrimensor, qui agros in colonis deducendis metitur et definit.* Agr. II. 13. *finitorem* mittant: ratum sit, quod *finitor* uni illi, a quo missus erit, renunciaverit. cf. c. 17. 20. v. *Goesii Antiqu. agr. c. 4. inprimis p. 31.*

FINITUS. *certus.* Nat. D. II. 35. motus *finiti.* * *moderatus.* Fin. I. 19. cupiditates *finitae.* * *definitus.* Tusc. III. 25. mors est omnibus *finita.* * *numerose cadens.* Or. 51. *finita* pronunciare.

FIO. Tusc. III. 5. ita *fit, pro:* ex quo sequitur: *ex arithmeticis ducta ratio dicendi.* * Agr. II. 27. quid *fiet* pecuniā. *Graev.* pecuniae. *utrumque rectum est. Sic,* quid facias homini, *et* homine. *v. Facio.* * ad Div. VII. 18. nihil *fieri,* frigere te: h. e. *nihil quaestus te facere, nihil te accipere: e Plauto, Curcul. V.* 2. 5. postquam nihil fit. *Huc pertinent* res a populo *factae* quaesitaeque Verr. III. 35.

* FIRME. Fin. III. 9. assensus suos *firme* sustinere: h. e. *cavere, ne elabatur nobis assensus, rebusque incertis tanquam certis assentiamur.*

FIRMUS. Att. I. 1. *firmus* candidatus: h. e. *qui, propter gratiam suam et amicorum, magnam spem habet consulatus consequendi.* in Caecil. 9. Verr. II. 1. accusator *firmus:* h. e. *fortis, minime timidus.*

FISCINA. *est utensile rusticum, cujus etiam apud Catonem et Columellam mentio. v. Lexic. rustic. Gesneri in h. v.* Flacc. 17. *fiscina* ficorum.

FISCUS. *de pecunia, quia in fiscis reponebatur.* in Caecil. 8. 9. *fisci* Siciliensés. cf. Verr. III. 79. * ad Q. Fr. III. 14. de *fisco. Manutius intelligit de aerario.*

FISSUM. Div. II. 13. *fissum* familiare et vitale. *ibid.* I. 10. *fissum* in extis. Nat. D. III. 6. *fissum* jecoris. Div. II. 12. quod *fissum* periculum, quod commodum aliquod ostenderet. *Fuit autem* fissum *linea imaginaria, exta bipartito dividens, ut altera pars ad hostes, altera ad sacrificantem ejusque amicos, domum, pertineret: unde* familiare fissum, pars familiaris extorum *dicitur. v. Turneb. Adv. IV.* 18. *Delrius ad Senec. Oedip. p.* 363. *sq. ubi, quod* fissum *Ciceroni, Senecae* limes *dicitur. Illa linea autem ducitur ab ea, quam Grae-*

Sed Or. I. 1. *est de virili aetate ad senectutem vergente.*

FLEXUS. *adj.* Or. III. 57. sonus *flexus*, est *tristi voce loquentis, ut* inflexus c. 46.

FLOS. Brut. 87. pigmentorum *flos*, *est, qui alias* splendor, *Gr. τόνος dicitur.* Balb. 6. ipsum *florem* dignitatis infringere. Or. III. 4. *flos* vitae, est gloria, in qua quis vivus est.

FLUCTUARE. Or. 58. *fluctuans* oratio, *est non numerosa et structa.*

FLUCTUS. Flacc. 24. *fluctus* concionum.

FLUENTER. Att. 14. *fluenter* lippire.

FLUERE. *spectare, devenire.* Att. IV. 16. res *fluit* ad interregnum. *ibid.* IX. 10. illius rationes quorsum *fluant.* **succedere.* Off. I. 26. res *fluunt* ad voluntatem. **divulgari.* Tusc. IV. 1. Pythagorae doctrina cum longe lateque *flueret.* *Tusc. II. 22. *fluere* mollitia. **interire.* Marc. 8. omnia, quae dilapsa jam *fluxerunt.* cf. Orat. 3. *Gron. ad Liv. XXVII.* 17. **abire, fugere.* Fin. II. 33. *fluit* corporis voluptas: *quam lectionem contra Davisium defendit Burmannus ad Virg. G. III.* 67. *Or. 58. de Or. III. 49. oratio *fluens*, *opponitur vinctae periodis et numerosae. Contra* fluens aequabiliter oratio *ibid. est laevis ubique oratio, in qua nihil asperum, hiulcum, etc.* *Or. II. 6. Gallus distortus, ejecta lingua, buccis *fluentibus*: h. e. *ut alii loquuntur*, labentibus, *propter vim morbi, aut senectutem, aut corpus male quacunque de causa constitutum. v. Gronov. ad Senec. Hippol. v.* 364. *et Intt. ad Suet. Aug.* 99. Sed Pison. 11. Sen. p. Red. 6. *fluentes* buccae Gabinii, *sunt cerussa et reliquo fuco interpolatae et correctae, quae calore et sudore fluunt, ut similes sint, quemadmodum Petronius c.* 23. *ait, parieti laboranti nimbo.*

FLUXIO. *illuvio, diluvium.* Div. I. 49. *fluxiones* aquarum. *Cic. Clav.*

FOCUS. *de formula:* pro aris et focis, *v. Ara.* Rosc. Am. 8. *foci* patrii.

FOCULUS. Dom. 47. *est arae genus parvum et portatile, quod in consecrationibus adhibetur. Ejus figurae extant in nummis et aliis monumentis, v. v. c. Guther. J. P. II.* 14.

FODICO. Tusc. III. 16. *fodicantibus* iis rebus, quas malas opinamur.

FOENEUS. Fr. Corn. 1. homines *foenei.* *v. Asconius ad h. l. Scil. in spectaculis tauri solebant irritari foeneis imaginibus aut pilis: unde foenei dicuntur, qui nomen et speciem rei tantum habent, non vim. vid. Salmas. ad Spartian. Pescenn. c.* 12. *Occurrit et in Cod. Theod. et junguntur* foenei defectique. *vid. Gothofr. Gloss. Cod. Theod.*

FOENERATOR. Off. I. 42. *foeneratorum* quaestus in odia incurrunt. ad Div. V. 6. *erant autem Romae* foeneratores *homines divites cujuscunque ordinis, qui pecunias sub usuris collocatas haberent: Capitalisten. Renteniers.*

FOENERARI. *sub usuris dare pecuniam.* Verr. II. 70. *pecunias* ejus - - suo nomine *foenerabatur.* Lael. 9. beneficium *foenerari. Itaque* pecunia *proprie* foeneratur; *sed* homines *etiam dicunt* foenerari. Parad. 6. dimissiones libertorum ad *foenerandas* et diripiendas *provincias.*

FOENUS. *pro ipsa sorte dicitur.* ad Att. VI. 1. *v. not. foenus* perpetuum, ad Att. V. 21. *v. in Perpetuus.*

FOETUS. *de frugibus agrorum.* Orat. II. 30. quo meliores ager *foetus* possit et grandiores edere. *item, baccis arborum.* Div. I. 9. **actus edendorum fructuum.* Leg. I. 8. quae frugibus et baccis terrae *foetu* profunduntur. **proventus, γενέθλη.* Brut. 49. nec ulla aetate uberior oratorum *foetus* fuit.

FONS. Q. Fr. III. 1. ipsi *fontes* jam sitiunt.

praescriptionem judices debent judicium suum dirigere, et, quid cognoscendum judicandumque sit, ex ea intelligere. 2) *JCtorum, quibus vel agitur in aliquem; unde* formula *pro* actione, Rosc. Com. 8. sunt jura, sunt *formulae. Ex quo* formula injuriarum *ap. Sueton. Vitell.* 7. formula cadere, *et similia: vel quibus testamenta, sponsiones, stipulationes, et reliqui hujusmodi actus juris fiunt, quibus cavetur alicui. v. Cautio. etc. suntque verborum certae conceptiones et formae; unde etiam nomen duxerunt.* Mur. 13. *formulae* vestrae atque actiones, etc. **Formulae* Aquillii de dolo malo, Off. III. 13. *sunt definitiones doli mali, quibus distincte expressum erat, quibus in rebus dolus malus teneretur.*

FORNIX. *praeter vulgarem significationem, significat arcum triumphalem, aut honoris causa etiam non triumphanti constitutum; quod genus crebro in numis, tamquam Germanici, occurrit.* Act. I. in Verr. 7. fornix Fabianus. Verr. II. 63. hujus *fornix* in foro Syracusis est, in quo nudus filius stat, ipse autem ex equo nudatam ab se provinciam prospicit; *quem locum egregie illustrant numi, qui fornices exhibent statuis impositis ornatos.*

FORTASSE. *pro* fere. Brut. 68. biennio *fortasse* major. Or. 56. triginta *fortasse* versus. *Sic Graeci dicunt εἰ τύχοι, unde id expressum et ductum est.*

FORTE. Or. III. 12. et aliquem, *si forte*, motum.

FORTICULUS. Tusc. II. 19. *forticulum* se praebet.

FORTIS. *de accusatore*, in Caecil. 7. si accusandi voluntas ad viros *fortes* et spectatos translata sit. *De defensore, advocato.* Quint. 2. habet adversarium verbo S. Naevium, revera hujus aetatis homines disertissimos, *fortissimos*, ornatissimos. *v. Graev. ad h. l. Denique de judice.* Act. I. in Verr. 17. Verrin. I. 1. *In his omnibus* fortis *est, qui neque metu, neque periculo, neque ulla alia re deterretur ab eo, quod est officii sui: qui libere dicit, quae sentit,* etc. *Eodem modo* Catil. III. 6. *fortissimae* sententiae *dicuntur.* *Fortes *sunt etiam, qui labores, dolores ferunt, voluptates repudiant, etc.* Att. XV. 11. Cassius *fortibus* sane oculis matrem spectare. Fr. Hortens. in dolore podagrae nihilo *fortior*, etc. **vehemens, gravis, acer.* Or. I. 54. orationem disertam sibi et oratoriam videri; *fortem* et virilem non videri. *opponitur* leni et summissae, *ibid.* II. 43. Phil. XII. 3. acerrimam et *fortissimam* libertatis recuperandae cupiditatem imminutam et debilitatam. Or. III. 9. genus dicendi Antonii *forte*, vehemens, commotum, etc.

FORTISSIME. Quint. 8. injuriam facere *fortissime* perseverat.

FORTITUDO. *quid sit?* Tuscul. V. 14.

FORTUITU. Phil. X. 2. *Graevius tamen habet:* fortuito. *Sed* cf. Off. I. 29. *et adde Burm. et Oudendorp. V. C. ad Suet. Tib.* 39.

FORTUNAE. *pro fortuna.* Verr. IV. 37. ejusmodi esse *fortunas mortui.*

FORUM. Or. I. 36. ego istos non modo oratoris nomine, sed ne *foro* quidem dignos putarim; *de patronis causarum parum idoneis.* *ad Div. XIII. 10. in *forum* venire. *ibid.* V. 8. *forum* attingere *de iis dicitur, qui puram togam, h. e. virilem, in foro acceperunt a Praetore, atque deinde in judiciis versari et causas agere possunt.* **Quia in foro tabernae argentariorum sunt, ibique pecuniae perscriptionibus, transscriptionibusque, etc. tractantur, propterea saepe in re pecuniaria* fori *mentio.* Manil. 7. ratio pecuniarum, quae in *foro* versatur. Flacc. 29. in *foro* versari, *dicuntur negotiatores.* Agr. I. 3. fidem de *foro* sustulistis, *ubi vid. Lauredanum.* Rabir. Post. 15. Postumum non haberemus in *foro*: *er wäre banqueroutt: de quo et* foro cedere *dicitur.*

Div. VIII. 6. Curionem valde *frigere.* * *inprimis* frigere *dicuntur oratores, musici, actores, qui non placent audientibus.* Brut. 50. tibicen Antigenidas dixit, discipulo sane *frigenti* ad populum: mihi cane et Musis. * *contenuui.* Phil. VI. 5. *friget* patronus Antonius: *sc. quia nemo ejus beneficiis uti vult.*

FRIGESCERE. ad Div. VIII. 6. nos hic frigore *frigescimus*: h. e. *nihil agitur hic.*

FRIGIDE. *remisse, lente.* ad Div. VIII. 10. quae cupiunt, ita *frigide* agunt, ut nolle existimentur.

FRIGIDUS. *jejunus, puerilis: de eo, qui acumina sublimitatemve sectatur, neque assequitur, sed ridetur.* Brut. 67. acumen saepe stomachosum, nonnunquam *frigidum*, interdum etiam facetum. Or. 26. vitabit ridicula quaesita, nec ex tempore ficta, sed domo allata: quae plerumque sunt *frigida.* Or. II. 63. in ambiguo, quae sint *frigidiora*, vitemus. Verr. I. 46. alii etiam *frigidiores*, sed quia stomachabantur, ridiculi videbantur esse. * *ita ut frigere, dicitur de eo, qui non probatur, cui res non succedit.* ad Div. VIII. 9. in defensione sua fuit disertissimus, in accusatione satis *frigidus.* Q. Fr. III. 4. accusator *frigidissimus.* * *tardus.* Brut. 48. lentus in dicendo et paene *frigidus.* * ad Div. X. 16. *frigidae* et inconstantes literae Lepidi: h. e. *ex quibus dubiae fidei esse hominem intelligebatur, in neutram partem satis luculenter et fortiter scriptae.*

FRIGUS. *otium a rebus publicis, cum nihil agitur in republ., nihil proficitur.* ad Div. VIII. 6. nos hic *frigore* frigescimus. Q. Fr. II. 12. tantum fuit *frigus* in Senatu, ut populi convicio Appius coactus sit, nos dimittere. *ibid. extr.* reliqua singulorum dierum scribemus ad te, -- quamquam ejusmodi *frigus* impendebat, etc.

FRONS. Rabir. Post. 2. verissima *frons, opponitur* ei, quae mentitur, *ut ait* ad Quint. Fr. I. 1. §. 11. Att. I. 1. puto te risisse, aut ingemuisse, ut *frontem* ferias. ad Div. IX. 10. adeone mihi excussam severitatem putas, ut ne in foro quidem reliquiae pristinae *frontis* appareant. Att. V. 10. haec fero *fronte* et vultu bellissime, sed angor intimis sensibus. 14. Pompejus fremit, -- sed utrum *fronte* an mente, dubitatur. Planc. 6. si populo grata est tabella (comitialis), quae *frontes* aperit hominum, mentes tegit.

FRONTONES. *homines magna fronte.* Nat. D. I. 29.

FRUCTUS. *reditus praediorum et agrorum.* Catil. II. 8. Certare cum usuris *fructibus* praediorum. *conf.* Flacc. 37. Q. Fr. I. 1. Verr. III. 87. *fructu* suo, i. e. *reditibus ex agris et eorum cultura.* * *voluptas, suavitas.* Agr. II. 2. animi mei *fructum* etc. Har. R. 1. capere *fructum.* Divin. II. 9. omnem *fructum* superioris vitae perdidisset.

FRUGALITAS. Tusc. III. 8. *quid sit, et quam late pateat?* Dejot. 9. *frugalitatem*, id est, modestiam et temperantiam, virtutem maximam judico.

FRUGI. Tuscul. III. 8. *homo frugi, qui dicatur? ibid.* IV. 16. homo *frugi* omnia recte facit.

FRUGES industriae. Coel. 31. *qui usitatius fructus dicuntur.*

FRUMENTARIUS. *int. mercator.* Offic. III. 13.

FRUMENTUM. *de frumento decumano, aestimato, emto, in cellam, v. Argum. Or. III. in Verrem.* Pis. 35. frumentum *honorarium, est frumentum in cellam.*

FRUOR. Tusc. III. 16. frui officio, *pro* fungi. *Sed Davisius reposuit*: fungi. *Vulgatum defendunt Wopkens Lect. Tull. I.* 14. *et Buherius ad h. l.* * Brut. 97. te tua virtute *frui* cupimus: h. e. *digna virtutis praemia capere.*

FUCATUS. *corruptus rebus adscititiis et alienis.* Muren. 12. *de jurisprudentia:* iisdem ineptiis *fucata* sunt omnia.

FUCOSUS. Rab. Post. 14. fallaces et *fucosae* merces; *quae*

Sic Nat. D. II. 56. tractus toto corpore *fufus* effe *dicitur*.

G.

GALLICAE. Phil. II. 30. *funt calcei, quae imas tantum plantas tegunt, ut crepidae et foleae. v. Graev. ad h. l.*

GALLINARIUS. *qui gallinas curat.* Acad. IV. 26. quoniam *gallinarium* inveniſti Deliacum, qui ova cognofceret. *Ap. Varr. R. R. III.* 9. 7. *eſt* gallinarius curator.

GAUDIUM. *v. Laetitia.*

GEMINUS. *fimilis.* Partit. 7. memoria eſt *gemina* literaturae.

GENEALOGI. Nat. D. III. 7. Dii, qui a *genealogis* antiquis nominantur. Genealogi *dicuntur, qui Deorum generationes fcripferunt, ut Hefiodus et alii. Sed vid. not.*

GENERATIM. *fecundum genera rerum, hominum.* Verr. II. 55. iſta *generatim* homines habent, ut aratores, ut mercatores, etc. *ibid.* 69. univerſa provincia, *generatimque* fingulis ejus partibus. Or. I. 4. *generatim* componere, h. e. *rebus ad certa genera revocatis.*

GENERALITER. Inv. I. 26. tempus *generaliter* definire difficile eſt.

GENERATUS. *factus et elaboratus.* Div. I. 12. ſpecies *generata* Nattae.

GENIALIS. Cluent. 5. lectus *genialis*: i. e. *nuptialis. v. Lipf. Elect. I.* 16.

GENICULATUS. Cato 15. culmus *geniculatus*: h. e. *qui nodos habet.* Genicula *enim funt nodi caulium et culmorum, ut ad h. l. docuit Graevius, et e ruſticis notum eſt.*

GENO. *pro* gigno. Or. II. 32. *genitur.*

GENS. *quid Romae fuerit, intelligitur ex hoc loco:* Or. I. 39. cum Marcelli ab liberti filio *ſtirpe*, Claudii patricii ejusdem nominis hereditatem *gente* ad fe rediiſſe dicerent: nonne in ea cauſa fuit oratoribus de toto *ſtirpis* ac *gentilitatis* jure dicendum. *Scilicet,* gens *eſt communis diverfis ſtirpibus f. familiis. Sic gens Claudia comprehendit diverfas familias patricias et plebejas, Appios, Marcellos, etc.* Stirps *autem f.* familia *eſt pars gentis. Ceterum* gens *et* familia *faepe permutantur. cf. Gentilis. Sigon. ad Liv. IV.* 1. * ad Div. IX. 21. patricii minorum *gentium*: h. e. *earum, quas Tarquinius Prifcus in Senatum legit:* majores *autem gentes funt, quae a Romulo lectae funt. Liv. I.* 35. *Hinc ad alia transfertur loquendi ratio, ut minorum gentium dicantur* inferiores. Acad. IV. 41. Cleanthes quaſi *minorum gentium* Stoicus. Tufcul. I. 13. Dii *minorum gentium.*

GENTILIS. Top. 6. *gentiles* ſunt, qui eodem inter ſe ſunt nomine, ab ingenuis oriundi, quorum majorum nemo ſervitutem ſervivit, qui capite non funt deminuti. *Sic* Brut. 28. M. Pennus Bruti *gentilis dicitur, quia uterque e Juniis.* Tufc. I. 16. *Ciceronis* gentilis *dicitur* Servius Tullius, *ob commune Tullii nomen.*

GENTILITAS. Or. I. 39. *vid. Gens, et Sigon. J. A. C. R. I.* 7.

GENUINUS. Nat. D. II. 54. dentes intimi, qui *genuini* vocantur.

GENUS. *pro* genu *in Arateis* 399. dextrum *genus.* cf. 403. 45. 46. In v. 45. quae *genus* ad Nixi *etc. Voffius intelligebat genitivum, de Anal. c.* 17. *p.* 759.

GERMANUS. *verus.* Brut. 86. *germana* ironia. Leg. II. 1. *germana* patria. Att. IV. 5. aſinus *germanus.* Or. II. 38. *germani* artis magiſtri. * *germani* fratres. Verr. I. 49. *funt eadem matre nati, non etiam patre, ut pulcre oſtendit Weffelingius V. C. Obf. I.* 13.

GERMANITAS. Haruſp. R. 20. *germanitatis* ſtupra, i. e. *cum germana forore.*

GERO. ad Div. IV. 5. *gerere* aetatem. *ubi v. Graev. et Burm. ad Ovid. Met. II.* 497. * Inv. II. 9. prae ſe *gerere.* alias *ferre.*

GRAM-

GRAMMATICA. Orat. I. 42. *quid fit, quae objecta habeat?*

GRAMMATICI. Div. I. 18. *grammatici*, interpretes poëtarum.

GRASSATOR. Fat. 15. *genus latronum, quod in urbe vicos obfidebat, et obvios injuriae opportunos verberabat, fpoliabat, et morte territabat; de quo Turrent. et Cafaub. ad Sueton. Aug.* 32. *Budaeus ad Pand. p.* 342.

GRATIA. Att. V. 20. erat noftrum nomen in *gratia.* Manil. 24. aliquam *bonam gratiam* fibi quaerere. Muren. 20. provincia Murenae multas *bonas gratias* attulit. *ubi vid. Graev.* Sull. 16. *gratiam* referre, *pro, ulcifci. v. Graev. it. ad* Or. ad Quir. p. Red. 9. ad Div. I. 1. *gratiam* noftram extinguit hominum fufpicio, h. e. *nihil efficere, quamquam gratiofus apud homines, poffum, quia fufpicantur, etc.* Verr. III. 82. in beneficii *gratiae*que loco ponere. * *Elegans eft haec forma:* ponere aliquem in gratia *vel* gratiam, *ut* Att. V. 3. 11. VI. 1. *etc. quae fignificat, efficere aliquem apud alterum gratiofum, commemorando ejus in ipfum amare, ftudio, etc. v. Gronov. ad Liv. XLIV.* 14. * *effe* cum aliquo in *gratia*, ad Div. I. 9.

GRATUITUS. Q. Fr. II. 15. Comitia *gratuita*, i. e. *in quibus nulla largitio verfata eft.*

GRATULATIO, *jungitur laetitiae.* Verr. IV. 34. fumma cum *gratulatione* civium et laetitia reponitur ftatua. Flacc. 39. quanta laetitia - - - quanta *gratulatio.* * Muren. 41. in fua *gratulatione*, i. e. *cum Conful defignatus effet.* * *dies feftus, quo Diis gratiae aguntur pro re laetu.* ad Div. XI. 18. hac tam recenti *gratulatione, quam* Diis ad omnia templa *fecimus.* * Catil. IV. 10. *gratulatio* reip. confervatae. ad Div. V. 7. quarum rerum *gratulatio.*

GRATULATOR. Fin. II. 33. *Sed v. not.*

GRATUS. ad Div. III. 8. *grati* in te bene merito.

GRAVIDATUS. Nat. D. II. 33. *gravidata* feminibus terra.

GRAVIS. *qui oratione gravi, magnifica utitur.* Or. III. 45. *graves* fimus. * Sen. p. R. 6. *graves* oculi, *funt eorum, qui nondum edormivere crapulam.* * *magnum vim habens.* ad Div. XIII. 29. quod per fe eft *grave.* ibid. X. 12. literae *graves.* * *quem homines verentur.* Agr. II. 17. *grave* eft nomen imperii. * *magnanimus.* Arch. 7. excellenti animo et virtute homines - - moderati et *graves.* * Verr. II. 6. graves civitates, *funt illuftres, et propterea magnam auctoritatem ac fidem obtinentes. Sic de civitate Romana eft* Vatin. 13. * *paffive.* Agr. II. 26. fuccumbenti jam, oppreffo, Sullanis oneribus *gravi.* * *fonus humillimus: il baffo: opponitur acutiffimo.* Or. III. 61. I. 59.

GRAVITAS. Att. XI. 22. *gravitas* coeli, *eft peftilentia aëris.* * Fin. IV. 12. *gravitas* membrorum, *eft debilitas et dolor; ubi vid. Davif. Similiter dixit in* Tufc. III. 1. *gravitas* et dolor corporis: *ubi fruftra Bentlejus malebut* pravitas, *ut bene judicat Schultens ad Proverb. Salom. c.* 25. *Porro* Acad. II. 17. eft gravitas fenfus, i. e. *hebetudo, imbecillitas.* Or. III. 11. *gravitas* linguae, *eft fonus vocis paullo agreftior et rufticanus. Pearcius praeter rem legi vult* pravitas. *Nam* pravitas *latius patet* gravitate. Gravitas *in deteriorem partem de multis rebus dicitur, ut vidimus. Aliud eft* gravitas orationis, *quae femper in laude eft, aliud* gravitas linguae. *Sic* gravitas vultus *in laude*, gravitas oris *eft vitium animae.* * *feveritas.* in Caecil. 3. *gravitas* judiciorum. * *magnificentia, dignitas.* ad Div. X. 12. *gravitas* lententiarum, etc. * *magnitudo.* Agr. II. 32. *gravitatem* imperii ac nomen fuftinet. * *conftantia, aequabilitas in vivendo.* Offic. I. 21. *Or. I. 13. *gravitas* fermonis *opponitur* tenuitati. Or. 31. cum orator *gravitatis* locis utitur.

H.

haberem Dolabellam, i. e. *cum apud me effet.*

HABILIS. Orat. I. 51. calcei *habiles.*

HABITARE. Mur. 9. *habitare* in foro. Or. I. 62. *habitare* in fubfelliis. *Utrumque de iis, qui crebro caufas agunt. At* Or. II. 33. qui *habitarunt* in hac una arte tractanda, *funt, qui ei fe totos dediderant. ibid.* 72. *habitare* in re, *dicitur etiam orator, cum loco alicui immoratur augendi caufa.* Planc. 27. *habitare* in oculis populi: h. e. *femper in urbe in foro, in concionibus effe, affiduitatem Cicero vocat.*

HABITUS. Or. III. 52. *habitus* orationis, *dicitur de triplici illo genere dicendi.* Arch. 7. naturae ipfius *habitu* prope divino: i. e. *indole.* Brut. 91. *habitus* corporis, *eft fpecies et figura. v. Burm. ad Sueton. Caef.* 44. Div. II. 23. *habitu* extorum et colore declarari futura.

HACTENUS. *in tantum, eatenus.* Nat. D. I. 10. nunc *hactenus* admiror eorum tarditatem. Div. I. 8. qui *hactenus* aliquid egit, ut etc.

HAERERE. *verfari diligenter, perpetuo in re aliqua.* Or. I. 38. *oratores dicuntur* haerere in jure. Att. XIII. 4. *haerere* in libris. Or. 40. *haerere* in eadem fententia, *de oratore, cum rem auget.* Verr. V. 64. hic teneo, hic *haereo*, hoc fum contentus. Phil. XIII. 3. *haerebunt* in oculis noftris. ad Div. VI. 5. non poffe te diu *haerere* in tam acerba injuria. * haerere *dicuntur faces injectae aedibus, etc. cum non fine noxa decidunt, fed incendunt: unde haec ducuntur:* Rofc. Com. 6. *haeret* peccatum huic homini. Or. II. 54. facetum dictum emiffum *haerere* debet. Catil. I. 6. quod dedecus non *haeret* infamiae tuae. *Graevius cum Grutero malebat,* inhaeret famae tuae. *De* famae tuae *non intercefferim;* inhaeret *non opus videtur.* * Mil. 21. *haefit* in iis poenis, quas etc. i. e. *incidit, velut pifcis in rete, fubiit,* etc.

HAESITARE. *rudem effe.* Or. I. 10. *haefiture* in majorum inftitutis.

HALLUCINARI. *effundere temere aliquid, non admodum accurate loqui.* Q. Fr. II. 11. epiftolae debent interdum *hallucinari.* Nat. D. I. 26. ifta a vobis tamquam dictata redduntur, *quae* Epicurus ofcitans *hallucinatus* eft.

HARA. *ftabulum porcorum.* Pif. 16. Epicure, ex *hara* producte.

HASTA. Verrin. IV. 56. *haftae* gramineae. *v. Gramineus.* * *auctio publica, quia hafta fignum auctionis publicae: quamquam eft, qui etiam in privatis haftam pofitam putet. v. Dukerus ad Flor. p.* 346. Phil. VIII. 3. *hafta* Caefaris. conf. Off. II. 8. ad Div. XV. 17. *hafta* refrixit. * *argumenta oratoris.* Top. 17. JCti patronis ad eorum prudentiam confugientibus *haftas* miniftrant. * Mur. 21. *haftam* abjicere. *De hafta* amentata *vid. Amentatus.*

HASTATUS. *eft genus militum, quod in acie prima conftituebatur, ut in media principes, in ultima Triarii.* Div. I. 35. fignifer primi *haftati*: h. e. *primae centuriae haftatorum. vid. Lipfius Mil. R. II.* 8.

HAUD. *teneant tirones vim formulae:* haud fcio an*; quae, cum dubitationem habere videatur, tamen fimpliciter affirmat.* Fin. V. 3. Ariftoteles, quem, excepto Platone, *haud fcio an* recte dixerim principem philofophorum. ad Q. Fr. I. 1. §. 10. ut tibi tanti honores haberentur, quanti *haud fcio an* nemini, etc. *Illuftrarunt hoc dicendi genus multi laudati Duker. ad Florum III.* 12. *et Drakenb. ad Liv. XXXVII.* 54.

HAVEO. *aveo.* Att. V. 20. *haveo* fcire.

HAURIO. *percipio, fero.* Coel. 24. hunc *haufi* dolorem. Dom. 1. *haurire* me unum pro omnibus calamitatem indigniffimam. conf. Tufc. I. 35. *extr.* quantas et quam inie-

dividendum: v. Ciere: hinc herctum ciere *pro dividere dictum. Similiter* movere *est pro accipere;* a Caecilio nummum *movere* non posfum. *vid. in Movere. Ut nummus accipi non potest, aut dari, nisi moveatur: sic herctum non potest dividi, nisi moveatur seu cieatur. Viri docti, quos dixi, conjiciunt, veteres JCtos dixisse:* familiam, herctum ciscere, *ac pro eo dictum deinde:* familiam herciscere.

HERCTUM. *v. Hercisco, et Citus.*

HERE. *pro* heri. Att. X. 13. *in ed. Rom. ubi v. Malasp. ibid.* XV. 1. conf. *Quintil. I. 7. Vossii Etymol. in Heri.*

HERES. Verr. I. 43. *s. heres secundum* filiam institutus, *ut, sc. ea demum sine heredibus mortua, heres sit bonorum, qui dicitur* heres fecundus. Cluent. 11. Top. 4. Verr. I. 43. ad Div. XIII. 61.

HEREDITAS. Flacc. 34. *hereditas* lege ab eo *venit.* cf. Verr. I. 10. etc. *unde hereditate accepta pecunia* adventitia *dicitur.*

HERMATHENAE. Att. I. 8. *Statuae ex Mercurio et Minerva.*

HERMERACLAE. Att. I. 10. *Statuae e Mercurio et Hercule.*

HEROUS. Orat. III. 47. pes *herous, qui in heroico carmine adhibetur, anapaestus, dactylus, spondeus.*

HIARE. Verr. II. 54. *hians* avaritia. ** elisionem vocalis literae negligere.* Or. 45. poëtae, qui, ut verfus facerent, faepe *hiabant*, ut Naevius.

HIATUS. *neglecta elisio.* Or. 23. habet ille tamquam *hiatus* concurfu vocalium molle quiddam.

HIBERNUS. Att. IV. *ult. hibernam legionem* eligendi optio delata. Legio hiberna *est, quae in hibernis est. Eadem forma usus est Sueton. in Cajo, c. 8. ubi vid. Gronov.*

HIC. *praesens, qui est nunc, hoc tempore.* Or. I. 1. *hi mores.* Verr. II. 3. ad illam veterem difciplinam, non ad *hanc*, quae nunc increbuit. *ibid.* III. 90. *haec* licentia. Q. Fr. I. 1. praefertim cum *hi* mores ad ambitionem incubuerint. ** pro* ille: Rofc. Com. 2. quid eft, quod negligenter fcribamus *adversaria*? quid eft, quod diligenter conficiamus *tabulas*? quia *haec* funt menftrua, *illae* funt aeternae: etc. *v. Gronov. Obs. III. 16. Sanct. Minerv. II. 9. et ibi Perizon.*

HIR. Fin. II. 8. *vola manus, qua utuntur interdum, qui furtim vinum gustant, cum siphon aut aliud instrumentum non est ad manum, ut vidit Scaliger.*

HIRUDO. *sanguisuga.* Att. I. 13. plebs *hirudo* aerarii. *Forma loquendi ducta est e Plauti Epidic. II. 2. 4.*

HISTORIA. ad Att. II. 8. *historia* dignum, i. e. *cognitu dignum,* fic Graeci *ἱστορίαν* dicunt.

* HISTORICUS. Muren. 7. homines literati et *historici.* Or. 36. *historicus* fermo, *quotidiano distinguitur.*

HIULCUS. Or. III. 43. *hiulcus* concurfus verborum. *ibid.* 44. voces *hiulcae. v. Hiatus.*

HOMO. *pro bonis hominis.* Rofc. Am. 8. *hominis* ftudiofiffimi nobilitatis manceps fit Chryfogonus: i. e. *bonorum ejus manceps, sector, fit. Sic homines* vendi, venales pendere *dicuntur, pro bonis eorum.* * Tufc. III. 32. cum *nihil hominis* effe. Q. Fr. II. 11. virum te putabo, *hominem* non putabo. Or. II. 10. nox te expolivit, *hominem*que reddidit. * homines *de urbe et vita urbana dicuntur.* Offic. III. 31. filium *ab hominibus* relegaffet, et ruri habitare juffiffet. *cf. Horat. Sat. II. 6. 92.* * *cum subst. ut* homo hiftrio, Or. II. 46. * ad Att. IV. 15. fi vis *homo* effe: i. e. *humanitatem sequi, et ostendere, te sensus humanos habere.*

HOMULUS. *homuncio.* Pif. 25. hic *homulus* ex argilla et luto fictus Epicureus.

HO-

HOR-

HORROR. *frigus febrile.* Att. XII. 6. fine *horrore* eft. *v. Duker. ad Flor. p.* 300.

HORTOR. Att. VII. 14. *pacem* quidem *hortari* non defino: *ubi tamen quidam libri habent* ad pacem. *v. Graev.* Fragm. Cornel. I. *legem* dedit, an tulit, an rogavit, an *hortatus* eft. *De hac forma egit Gronov. ad Statium et ad Tacit. A. XI.* 3.

HOSTIA. Agr. II. 34. *hoftiae* majores. Leg. II. 21. *hoftia* maxima parentare.

HOSTIS. Off. I. 12. *qui olim dictus? fcil. peregrinus.*

HUMANE. *moderate.* Tufc. II. 27. *humane* ferre aliquid. ad Div. VIII. 10. de provinciis non *humane* loquitur. * *hilare, feftive.* Tufc. III. 27. aliquid fecit *humanius,* aut dixit hilarius. ad Div. XVI. 21. Cratippus fublata feveritate philofophiae *humaniffime* nobifcum jocatur. *Broukhufius fic dictum putabat, ac fi fcripfiffet:* faepius *humane (h. e. verbis communibus et vulgaribus)* quam *philofophice. v. Burm. ad Petron.* 100. *male.* humane *opponitur* feveritati, *quae folet effe philofophorum.*

HUMANITAS. *varie dicitur apud Ciceronem. Primum pro natura ipfa humana.* Rofc. Am. 22. magna eft vis *humanitatis.* Orat. I. 22. Omnem vim *humanitatis* tenere, caufasque eas, quibus mentes aut incitantur, aut reflectuntur. * *hinc* humanitas *dicitur de omnibus rebus, quae hominibus funt attributae natura, de ingenio, de propenfionibus, fenfibus, et omnibus, quae in homines, qua homines funt, cadunt. Itaque* 1) *dicitur de defiderio et amore noftrorum.* Att. IV. 15. *humanitatem* tuam amoremque in tuos reditus celeritas declarabit. 2) *de ftudio valetudinis.* ad Div. XVI. 11. fac, quod *humanitatis* tuae eft, ut nullam aliam rem cures, nifi ut valeas. 3) *de fenfu doloris, laetitiae, etc. in rebus laetis et triftibus.* Rofc. A. 53. fenfum *humanitatis* amittimus. Lael. 13. *humanitas* ex animo extirpata. Tufc. IV. 14. habet *humanitatis* fpeciem mifericordia, metus. Or. 40. *humanitatis* mollitudo. Att. XIII. 2. *humanitatem* omnem exuere. Rofc. A. 16. natura tibi dedit, ut *humanitatis* non parum haberes. 4) *de ftudio exhilarandi fe, ubi in otio fis, aut locus patitur.* Or. I. 8. quid in otio tam *humanitatis* proprium, quam facetus fermo? * *Porro, quia* 1) *literarum folus homo capax eft,* 2) *humanam naturam, h. e. ingenium, mentem, animum, mores que literae expoliunt, ut tamquam magis homines fimus, et eo latius a brutis fejungamur, unde* Fin. V. 19. *animi cultus* humanitatis cibus *appellatur.* 3) *homo natura ducitur fciendi cupiditate, eumque adeo* 4) *vel maxime decent, propterea ftudia literarum appellantur nomine humanitatis.* Or. I. 16. omnes *humanitatis* partes. *ibid.* 9. omne genus *humanitatis. ibid.* II. 27. politior *humanitas. ibid.* 10. inops *humanitatis.* cf. Muren. 9. Arch. 1. *ubi v. Pafferat. ibid.* 2. etc. Or. I. 61. Q. Fr. I. 1. *Studiis humanitatis autem contineri omnes artes liberales, vel inprimis Philofophiam, item Mathefin; eum loci, quos hic pofuimus, demonftrant, tum a nobis demonftratum eft in prolufione:* De finibus humaniorum ftudiorum regundis, *a.* 1738. *edita.* * *Sed quemadmodum homini proprium eft fcire, ita etiam ei quaedam officia propria funt, quae adeo praeftare aliis debet, et quia ipfe homo eft, et quia hi, quibus eu praeftat, homines funt, adeoque naturae quodam vinculo cum eo juncti. In quo obfervandum eft, Latinos tres habere gradus in iis rebus, quas aliis debemus, ut funt tres gradus conjunctionis inter homines. Primus gradus eft ipfius naturalis conjunctionis, quae omnes homines amplectitur: huic eft proprium vocabulum* humanitatis. *Alter gradus eft ejus conjunctionis arbitra-*

deratus. ad Div. X. 24. moderatissimi atque *humanissimi* sensus fuit. * *urbanus*, *lepidus*. Fin. II. 81. homo bellus et *humanus*. **acutus*, *sive etiam curiosus, quia hominibus hoc innatum est, ut velint scire, inprimis ea, quae occultantur*. Verr. V. 28. Syracusani homines, periti et *humani*, qui non modo ea, quae perspicua essent, videre, verum etiam occulta suspicari possent; habebant rationem quotidie piratarum, qui securi ferirentur, quam multos esse oporteret, conjiciebant. * *humana et res humanae dicuntur, quae hominibus propria sunt, iis accidere possunt, divitiae, honores, morbi, pericula, paupertas, mors*, etc. Offic. I. 4. *humanarum rerum* contemtio. Leg. II. 17. quae fateor *humana* esse. Lael. 5. amicitiam omnibus *rebus humanis* anteponatis. cf. Fin. II. 41. V. 25. ad Div. V. 12. VI. 1. Att. XV. 20. Tusc. III. 24. etc. Or. I. 18. res humanae *dicuntur virtus et vitium*. Fin. II. 12. scientia *rerum* divinarum et *humanarum*. *v. Divinus*. * Or. 34. humana *dicuntur de jure civili et historia.* * *humanum jus. v. Jus.*

HUMATUS. Leg. II. 22. et quod communiter nunc in omnibus sepultis est, ut *humati* dicantur, id proprium tum erat in iis, quos humus injecta contegeret. *Hunc locum miror neminem vidisse ex viris doctis, qui in Nepotem scripsere, qui Eumen.* 13. *extr.* humare *dixit pro* sepelire, cremare.

HUMILIS. *supplex*. Inv. I. 56. *humilis* oratio. * *inferior*, *deterior*. Inv. I. 4. *humilior* multis rebus est homo bestiis.

HUMILITAS. *de homine inopi, neque gratia neque pecunia potente.* Quint. 1. nihil est quod *humilitatem* cujusquam gravitas et virtus judicis consoletur. * *opponitur magno animo, cum aliis supplicamus, et indigna nobis facimus.* Inv. I. 56. nam saepe virtus et magnificentia ‥ plus proficit, quam *humilitas* et obsecratio. Or. I. 53. haec Rutilius valde vituperabat, et huic *humilitati* dicebat vel exsilium fuisse, vel mortem anteponendam.

HYDRAULUS. Tusc. III. 18. *hydrauli* ut audiat voces potius, quam Platonis. Hydraulus *fuit instrumentum musicum, simile huic nostro, quod inflatum spiritu sonos edit. Nam quod in hoc nostro spiritus, id in illo aqua efficiebat. De eo est egregia disputatiuncula in Chrestomathia Pliniana Gesneri p.* 404. *sq. cf. Burm. ad Petron. c.* 36. *E veteribus lege Vitruvium X.* 13. *Claudian. de Consul. Mallii Theod. v.* 434. *seqq. Anthol. I.* 16. etc. *Ceterum nescio, quomodo in animum induxerit Buherius, credere,* hydraulam *tantum de instrumento dici, non* hydraulum: *cum* hydraulus *passim occurrat, v. c. Plin. H. N. IX.* 8. hydraula *tantum apud Vitruv. X.* 10. *quem locum tamen Salmasius ad Solinum p.* 416. *post alios vitiosum judicat. μόναυλος, μόναυλον, μοναύλιον, de instrumento dicitur: terminatio* a *et* es *in hujusmodi verbis non est instrumenti, sed inflantis, ut in* pythaules, pythaula, choraules, choraula, etc. *Et sic* hydraulas *dixit Capella: item Sueton. Ner.* 54. *ubi tamen est varia lectio* hydraulus. *v. Savaronem ad Sidon. Ep. I.* 2. *p.* 19. *ubi de hoc instrumento agit. Ceterum, quia Victorius reperit in quibusdam Codd.* hydrauleos, *et in aliis graece scriptum fuit hoc verbum, ut docet Buherius; non intercedam, quo minus* hydraulis *verbum Ciceronianum putetur, quando etiam Graeci ὕδραυλις habent.*

HYPODIDASCALUS. *magister secundarius.* ad Div. IX. 18.

HYPOMNEMA. ad Div. XIV. 21. multum temporis mihi eripitur in exscribendis *hypomnematis*: h. e. *praeceptis et dictatis magistrorum.*

aliter puto, nempe, ut ad Div. II. 15. in qua tu te non magnopere *jactas*: h. e. *nihil magnopere agis, quiescis.* * *Est adeo pro* placere. Brut. 66. non ita diu *jactare* se potuit. etc. * *Est etiam actionis vitium, quod scil. proprium est fere iis, qui se venditant, aut sibi in aliqua orationis parte nimis placent.* Brut. 60. nisi se suo more *jactavisset*, hodie te istic muscae comedissent. Verr. III. 19. *jactabis* cerviculam; *de Hortensio.* * *commovere se.* Tusc. II. 19. his tu praesentibus gemere, et *te jactare* non audebis. * Tusc. IV. 10. *jactantibus* se opinionibus inconstanter et turbide. * Jactari *dicuntur, qui aut in turba aliqua ab uno loco in alium truduntur, ut consistere non possint;* Planc. 7. *jactor* in turba, Verr. I. 26. *jactatur* domi suae: *aut a maritima tempestate deprehensi sunt;* Rosc. A. 26. *jactantur* fluctibus. *hinc est, quacunque ratione vexari.* Planc. 23. inique se a tuis *jactatum.* Quint. 2. *jactata* et agitata aequitas. in Caecil. 14. te vero quam sit omni ratione *jactaturus.* Planc. 4. nostrum est, qui in hac tempestate populi *jactemur* ac fluctibus. Att. XI. 16. si recipior ab his - - sin *jactor.* * Offic. III. 20. *jactabatur* numus sic, ut nemo posset scire, quid haberet: h. e. *pretium ejus varium erat, modo majus, modo minus.* * *agitare aliquid, saepe commemorare.* Cluent. 47. *jactare* rem in concione. * *de sermonibus disseminatis.* Catil. IV. 7. *jactantur* voces. * *saepe, multum in re aliqua versari.* Or. I. 38. *jactare* se in causis centumviralibus. * *minari, denunciare sermonibus.* ad Div. VIII. 6. Legem viariam alimentariamque *jactavit.* Sext. 23. terrorem suum falso *jactare.* Quint. 14. minae *jactentur.*

JACTATIO. *vitium animi ex arrogantia et fastu.* Tusc. IV. 9. *jactatio* est voluptas gestiens et se efferens insolentius. * jactatio *est etiam studium captandae gratiae, venditandi se alicui.* Har. R. 20. hic primus aditus ad popularem *jactationem.* Cluent. 35. Prov. C. 16. *jactatio* popularis. Or. 3. *jactationem* habuit in populo eloquentia. * *de nave in tempestate.* Muren. 2. e magna *jactatione* terram videre. *v. Jactare.*

JACTATUS. Verr. III. 6. te jam Praetore *jactatum (sc. sermonibus)* crimen. Cluent. 32. *jactata* res *(int. in concione).* Quint. 2. agitata et *jactata* aequitas. Or. I. 16. *jactatus* in opere gladiatorio. Mur. 12. vulgata atque in manibus *jactata. v. Jactare.*

JACTURA. *pecunia, inprimis magna, largitione, mercede, aut alia ratione consumta.* Coel. 16. nulli sumtus, nulla *jactura*, nulla versura. Att. VI. 1. exhausta sumtibus et *jacturis* provincia. Manil. 23. quibus *jacturis* homines in provincias proficiscantur. Cluent. 8. ipsum Aurium, non magna *jactura* facta tollendum interficiendumque curavit. cf. Mil. 27. Fin. II. 24. *Gron. de Sest. p.* 284. * Att. XVI. 2. cum tanta *a nobis facta sit jactura* juris. ad Div. IV. 5. *in* unius mulierculae animula *jactura facta est.*

JAM. *in transitionibus dicitur pro* deinde; *sed est interdum statim in principio.* ad Div. IV. 5. V. 2. *Jam* illud etc. Manil. 11. *jam* vero virtuti Cn. Pompeji quae par inveniri potest oratio. * *pleonastice cum* nunc. Att. I. 6. Hermae tui - - *jam* nunc admodum me delectant. * *distinguitur etiam a* nunc, *et est* paullo minus, *i. e.* mox. Or. 63. *jam* videbimus: *nunc* - - dicendum est.

JANI. transitiones perviae Nat. D. II. 27. *de quibus vid. Interpr. ad Sueton. Aug.* 31. * *Est etiam vicus Jani nomine dictus.* Off. II. 25. boni viri, qui ad *Janum medium* sedent: *qui sunt foeneratores. v. Manut.*

JANUA. *dicitur de foribus profanis.* Nat. D. II. 27.

ICERE. Pison. 12. foedus, quod *iceras.* Balb. 16. *icisse* foedus.

ICHNEUMON. Nat. D. I. 36. *de hoc consulendus Plin. VIII. 24.*

ICTUS. Fin. I. 10. voluptas non dolendi non movere potest appetitum animi: nec ullum habet *ictum*, quo pellat animum.

IDEA. Or. 3. has rerum formas *(sc. animo comprehensas)* appellat *ideas* ille non intelligendi solum, sed etiam dicendi auctor gravissimus et magister Plato. *v. Ind. Gr.*

IDEM. Catil. I. 8. me nullo modo posse *iisdem* parietibus tuto esse *tecum*: i. e. *quibus tu: sic enim intelligunt, qui τὸ* tecum *ad iisdem referunt: de qua forma vid. Perizon. ad Sanctii Minerv. IV. 6. Drakenb. ad Liv. XXX. 12. Sed potest etiam referri ad* tuto esse.

IDIOTA. *imperitus, opponitur intelligenti alicujus rei, eleganti* Verr. IV. 2. *et philosopho* Sext. 51. Pison. 26. *idiotarum* divitiae; *quas indocti, non philosophi admirantur.*

IDOLA. Fin. I. 6. *sunt Epicuri exuviae corporum. v. Ind. Gr.*

IDONEUS. *dignus.* Manil. 19. *idoneus* non est, qui impetret. Att. VIII. 22. non satis *idonei* sunt, qui a te probentur.

JECUSCULUM. Divin. II. 14. *jecuscula* musculorum.

IENS. *ab* ire, *est* Att. XVI. 21. IV. 9.

JEJUNE. Att. XII. 21. quis *jejunius* dixit inimicius: i. e. *magis invide, minus honorifice, ut faciunt sc. invidi: conf. Jejunus.* * *nimis subtiliter.* Or. I. 11. videmus iisdem de rebus *jejune* quosdam, et exiliter disputavisse. Acad. IV. 35. videor nimis etiam nunc agere *jejune*: cum enim sit campus, in quo possit exsultare oratio, cur eam in tantas angustias, et in Stoicorum dumeta compellimus?

JEJUNITAS. *est vitium in genere tenui, cum nimis exilis et arida est oratio.* Brut. 55. *est tamen, ubi ubertati opponitur, et de tenui genere, etiam non vitioso, dicitur.* Or. 6. alii in eadem *jejunitate (h. e. ut ante dixerat, in subtili et pressa oratione)* concinniores, id est, faceti, florentes etiam, et leviter ornati. cf. Brut. 82. Tusc. II. 1. * *inscitia.* Or. II. 3. *jejunitas* bonarum artium.

JEJUNUS. *ignarus.* Or. 30. *jejunas* hujus multiplicis generis aures accepimus: h. e. *hoc genus tum erat inauditum nostris hominibus.* * *sterilis.* Verr. III. 37. *jejunus* ager. * *parvus, contemnendus.* ad Div. XV. 4. si non *jejunum*, quod ego gessi. * *inanis, tenuis.* Or. III. 14. de horridis rebus nitida, de *jejunis* plena est oratio tua. Brut. 30. sunt ejus orationes *jejunae.* * *absurdus, ineptus, inutilis.* Or. II. 16. *jejuna* concertatio verborum. Off. I. 44. cognitio solivaga atque *jejuna.* * *invidus.* Div. II. 17. illud vero pusilli animi est, et ipsa malevolentia *jejuni* atque inanis.

IGITUR. *eleganter est post digressionem.* Or. I. 7. cum *igitur* vehementius etc. cf. Acad. IV. 6. Fin. V. 32. Balb. 5. etc.

IGNAVUS. *timidus.* Caecin. 16. *ignavi* milites. * Fat. 12. *ignava* ratio. *v. Ind. Gr.* * *Ἀργὸς λόγος.*

IGNIS. *de caussa odii et inimicitiarum.* Rabir. Post. 6. huic ordini novum *ignem* subjici.

IGNOTUS. *active* Verr. I. 7. ad Att. XII. 1. *et alibi.*

ILLAQUEATUS. Har. R. 4. *illaqueatus* legum periculis.

ILLE. *pro* hic. *v. Hic.* * Catil. IV. 2. neque tamen ego sum *ille* ferreus, qui - - non movear.

ILLECEBRAE. *stimuli.* Coel. 5. erant apud eum *illecebrae* libidinum: h. e. *natura sua ad libidinem propensior erat.* * Catil. II. 4. quae tanta ullo unquam in homine *illecebra* juventutis fuit.

ILLIBERALIS. Or. I. 32. non est *illiberale ad* cognoscendum.

ILLICIO. Nat. D. III. 27. conjugem *illexisse* ad stuprum. Att. IX. 13. ab iisdem *illecti sumus*: i. e. *inducti, decepti.*

IL-

ILLIDERE. Har. R. 25. *illisa* serpens morietur.

ILLIGARE. *exprimere*. Orat. III. 44. *illigare* sententiam verbis. * *immiscere, adhibere*. Or. 27. in quo omnes *illigantur* lepores. Acad. IV. 2. qui sermonibus ejusmodi nolint personas tam graves *illigari*. * *de vasis caelatis est hoc verbum* Verr. IV. 42. *illigare* sigilla poculis. *Sic de gemmis Graeci: λίθοι ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ.* * *obligare*. Phil. XIII. 4. multis pignoribus M. Lepidum resp. *illigatum* tenet. *Imitatus est Tacitus A. XII.* 25. * *constringere*. Or. II. 14. *illigatus* liber angustiis disputationibus. * *Elegans est et hoc:* Tuscul. I. 25. motus stellarum in sphaeram *illigavit*.

ILLIM. *pro* illinc. Att. VII. 13. *ubi lege P. Victorium*.

ILLIQUEFACTUS. Tusc. IV. 9. quae sunt omnes ad persundendum animum tamquam *illiquefactae* voluptates.

ILLUDERE. *contemnere*. Or. II. 3. quod merito *illudi possit*.

ILLUSIO. *εἰρωνεία, urbanitas*. Or. III. 53.

ILLUMINARE. *ornare*. Orat. III. 31. *illuminare* verba, *sc. tropis*. ibid. 6. *illuminare* orationem. Brut. 37. *illuminare* sententias, *sc. figuris*.

ILLUMINATE dicere, Or. III. 14. i. e. *ornate*.

ILLUMINATUS. Brut. 58. *extr.* O! generosam stirpem, et tamquam in unam arborem plura genera, sic in istam domum multorum insitam atque *illuminatam* sapientiam.

ILLUSTRARE. *aperire*. Catil. I. 3. si *illustrantur*, si erumpunt omnia. *cf.* III. 1. * *ornare*. Div. II. 1. locus, qui totam philosophiam maxime *illustrat*. * *explicare*. Or. II. 33. ut, quae sint in jure, vel apte describere vel ornate *illustrare* possit. Orat. I. 23. generibus *illustrata*. Acad. I. 2. *illustrare* philosophiam latinis literis. * ad Div. II. 6. nullam gratiam esse tantam, quam non vel capere animus in accipiendo, vel in remunerando cumulandoque *illustrare* possit: i. e. *illustrem reddere et celebrem*.

ILLUSTRIS. ad Div. I. 9. tibi multo notior atque *illustrior* meus in te animus esset.

ILLUSTRIUS. *adverb*. ad Div. I. 10.

IM. *antique, pro eum*. Leg. II. 24. *im* cum illo sepelire etc.

IMAGO. *opponitur rei ipsi, ut nomen*. Rab. Post. 15. umbra et *imago* equitis R. * *de echo*. Tusc. III. 2. *imago* vocis. * *εἴδωλα Epicuri. (v. Ind. Gr.)* Div. II. 67. Nat. D. I. 12. Fin. I. 6. * Verr. V. 14. *jus imaginis* ad memoriam posteritatemque prodendae. *Hoc jus dabat aedilitas curulis, et ceteri magistratus majores. Itaque imagines sunt signa nobilitatis. Nobiles enim sunt, quorum majores magistratus majores gessere. vid. Nobilis*. Agr. II. 1. *imagines* familiae suae. Planc. 7. qui *imaginibus* ducuntur. Sext. 8. *imaginis* ornandae causa: imago ornatur *titulis magistratuum, triumphorum*, etc. *v. Plin. XXXV. 1. Lips. Elect. II. 29. Sigon. Ant. J. C. II. 20. Budaeus ad Pand. p. m. 52. sq.*

IMBECILLITAS. Nat. D. I. 44. *extr.* omnis in *imbecillitate* est gratia et caritas: h. e. *in natura imperfecta, signum est naturae imperfectae, ut est humana.* * Tuscul. II. 6. imbecillitas *tribuitur philosophis, qui dolorem inter mala retulere*.

IMBERBUS. Dom. 14. *Graev.* imberbis. *utrumque usitatum*.

IMBIBERE. *constituere secum, decernere*. Quint. 6. quod si facere nolit, atque *imbiberit*, ejusmodi rationibus eum ad suas conditiones perducere.

IMBUERE. Lig. 10. studiis *se* *imbuerat*.

IMBUTUS. *qui alicujus rei initium fecit: quasi initiatus alicui rei, vitio, etc.* Phil. III. 2. *imbutus* hac crudelitate.

IMMANITAS. Fin. IV. 9. *immanitas* ista verborum.

summum imperium; *cum rei militaris potestatem non haberit. Nam ibid.* §. 7. *Asiae administrationem totam jurisdictione maxime sustineri dicit; et* §. 1. *nullum ei bellum gerendum dicit. Alterum genus est* militare, *quod habent ii, quibus potestas belli gerendi data est. Hoc imperium, qui habent, dicuntur esse* cum imperio, ad Div. I. 1. *Hujusmodi est* Verr. III. 91. infinitum *imperium* Antonii, *et imperium* Lentuli ad Div. I. 7. *etc. Hinc fit, ut interdum* imperia *et* magistratus *opponantur. De discrimine formularum* in imperio, *et* cum imperio, *v. Sigon. A. J. Pr. III.* 14. *Neque tamen id est perpetuum, ut jam vidit Gruchius, qui omnes magistratus provinciales* cum imperio *esse defendebat. Nam ad Q. Fr. I.* 1. §. 10. *de Quinto:* quoniam in istis urbibus *cum* summo *imperio* et potestate versaris. *Sic etiam reperias* in imperio, *pro* cum imperio, Att. XIV. 15. *vid. Burm. ad Suet. Caes.* 25. *ubi tamen dicitur cum respectu ad provinciam. Locus clarus est* Act. I. in Verr. 13. *ubi Consul Romae dicitur esse* cum summo imperio *et potestate.* In imperio *tamen hactenus differt a* cum imperio, *ut in eo sit respectus ad honorem; sitque pro magistratu. Apud Suetonium* in imperio *non semel sic occurrit. De utroque genere imperii lege Sigon. Ant. J. Prov. L. II.* 5. 6. *III.* 5. 7. *sq. Manut. ad Cic. Ep. ad Div. I.* 1. * Verr. I. 23. *in nonnullis edd. tamquam Aldina sic legitur:* legationis nomine *cum imperio et securibus* mercator signorum tabularumque missus est *(et memoratur Verris Legati Lictor, c.* 28. *extr. et* 31.*). Graevius ad Prov. Cons.* 3. *oblitus in sua editione haec verba non esse, ibi improprie vocem* imperii *accipi dicit, pro potestate quadam extraordinaria, quam ipsi Dolabella dederat, ut tanta ejus esset ubique, quanta ipsius Praetoris auctoritas. Mihi videtur illud* cum imperio ac securibus *ex IV.* 5. *repetitum esse, ubi de Verre:* o praeclaram defensionem! *mercatorem cum imperio ac securibus* in provinciam misimus. *nisi forte Cicero invidiose et accusatorie rem augere voluit.*

IMPETRATIO. Att. XI. 22. *impetrationes* nostras nihil valere.

IMPETRARE. Div. I. 2. magna vis videtur esse in *impetrandis* consulendisque rebus. *Est verbum augurale, idemque significat, quod* impetrire, *de quo mox.* Impetrare *habent etiam Codd. Plin. H. N. II.* 52.

IMPETRIRE. Div. I. 16. avibus magnae res *impetriri* solebant. *ibid.* II. 15. qui evenit, ut qui *impetrire* velit, convenientem hostiam rebus suis ducat. *Est autem* impetrire, *auspiciis, extis, etc. consulere Deos, an, quod in manibus habemus, felicem successum sit habiturum nec ne: unde, quod aves admittunt, exta felicia suadent, id* impetritum *dicitur. v. Manut. ad Div. I.* 16. *et Hotomann. Obs. IV.* 3. *VI.* 11. *quem jam laudavit Davisius. E loco Ciceronis autem posteriori patet, falsum esse, quod Scaliger ad Festum putabat,* impetrire *dici tantum de auspiciis, de extis autem* litare. *Saepius tamen de auspiciis occurrit, ut Plaut. Asinar. II.* 1. 11. *Plin. H. N. II.* 53. *add. Harduin. ad Plin. XXVIII. f.* 3. *Hoc verbum non est in Nizolio.*

IMPETUS. Dejot. 2. *impetus* dicendi, *pro contentione et vi in dicendo.* * *poëtae veteres hoc verbo in periphrasi utuntur. Accius* Div. I. 22. nocturno *impetu*, *pro noctu.* Tusc. II. 8. biformato *impetu* centaurus, *pro biformatus, bicorpor. Est tamen etiam in prosa.* N. D. II. 38. *impetum coeli* moveri vertique, *pro,* coelum. *Saepe ita est apud Lucretium. v. Ind. Gifanii in h. v.*

IMPIUS. Phil. 6. *extr. impii* cives, *(e lectione Graev.) sunt, qui patriae exitio sunt.*

IMPRESSUS. ad Div. V. 20. vestigiis *impressa*. Or. II. 4. 5. motus *impressus* est in ipso oratore.

IMPRIMERE. Tusc. I, 25. *imprimi* quasi ceram animum putamus. Phil. V. 6. *imprimere* reip. dedecus.

IMPROBARE vitam. Inv. II. 10. *improbam*, *sceleratam demonstrare.*

IMPROBATIO. ibid. *est verbum rhetoricum eodem sensu, quo* improbare.

IMPROBITAS. *iniquitas*. Quint. 27. *improbitatem* et gratiam cum inopia et veritate contendere. * *vis; quae est contra leges.* Caecin. 2. *improbitas* Aebutii. * *petulantia.* Div. II. 32. *improbitas* simiae.

IMPROBUS. *qui contra leges facit.* Verr. I. 42. testamentum *improbum*. Rosc. Com. 16. improbi *sunt iniqui*, *petulantes*, *maledici.*

IMPUDENS. Verr. I. 54. *impudens* pecunia: i. e. *valde magna, quam postulare valde impudens est.*

IMPULSIO. Inv. II. [illegible] *impulsio* est, quae sine cogitatione per quandam affectionem animi facere aliquid hortatur, ut amor, iracundia, etc.

IMPUNITUS. Or. I. 52. omnium rerum *impunitam* libertatem tenere: h. e. *plenissimam*, *non imminutam*. Planc. 12. *impunitum* mendacium *est nimis grave et impudens.*

IMPUNITAS. Rabir. Post. 10. *impunitas a* judicio et sermone. Brut. 91. *impunitas* juvenilis et licentia dicendi, *dicitur de redundantia illa in scribendo, quae in Cicerone displicebat Moloni.*

IMPURE. *illiberaliter*. Att. IX. 12. a quo *impurissime* haec nostra fortuna despecta est.

IN. *cum acc. pro abl.* Arch. 5. lituram *in nomen* A. Licinii videtis. Rosc. C. 17. *in judicium* habere. Quint. 5. *et ibi Passeratius.* Verr. I. 16. Quint. 30. Dom. 29. in Caecil. 20. ad Div. XII. 15. etc. * *pro de.* Off. I. 9. *in* philosophos dictum. *ibid.* 39. quod *in* multis licet dicere. Or. II. 61. quod *in* servo bono dici solet. * *in* Piraea *an rectum sit?* Att. VII. 3. * Fin. I. 20. potare *in* rosa: h. e. *roseis coronis ornatum. Gron. ad Sen. Vit. beat. c. 11. conf. de hujusmodi periphrasi Lex. Fabri.*

INAEQUABILIS varietas. Part. O. 4.

INAESTIMABILE. ἀποπροηγμένον. Fin. III. 6.

INANIS. *in oratione et de periodo opponitur* pleno. Brut. 8. * *pusillus*, *humilis*. ad Div. II. 17. animus ipsa malevolentia jejunus atque *inanis*. * Fin. I. 13. 16. cupiditates *inanes*.

INAPPARATIO. Herenn. II. 4. *opponitur apparationi, i. e. praeparationi.*

INAUDIRE. *leviter audire rem quae occultatur.* Att. XV. 26.

INAUDITUS. Balb. 18. res multo ante *inaudita*, i. e. *per famam cognita.*

INCALLIDUS. Inv. I. 3. oratores non *incallidi. v. Callidus.*

INCEDERE. ad Div. VIII. 9. pudeat te, ausum illum umquam esse *incedere* tamquam tuum competitorem. *ibid.* II. 9. repente *incessi* omnibus laetitiis. * *accedere.* Inv. II. 14. facilius animus ad inventionem *incedet*. *v. Gron. ad Tac. A. I.* 35.

INCENDERE. Verr. I. 33. *incendere* aliquem, i. e. *vivum comburere.* * *iratum facere.* ad Div. I. 9. ab eo in me est *incensus*. * *illustrare.* Nat. D. I. 31. *incensa* luna radiis solis.

INCENDIUM. *judicium capitis.* Att. V. 20. *incendio* Plaetoriano adustus est. * *pestis.* Dom. 50. *tribunatus Clodii dicitur incendium* civitatis.

INCENSUS. *qui bona sua in censum non detulit.* Caecin. 34. populus cum *incensum* vendit.

INCERTUS. Verr. V. 52. *incerta* et lubrica aetas adolescentis.

INCIDERE. Inv. I. 8. atque harum aliquam in omne causae genus *inci-*

miscere. Or. 69. *inculcare* inania verba, quasi complementa numerorum. Or. 15. *extr.* de firmissimis alia prima ponet, alia postrema, *inculcabit*que leviora: h. e. *passim firmis immiscebit.* * Or. II. 5. qui se auribus nostris *inculcant*: h. e. *qui nobis ad satietutem usque disputant.*

INCULCATUS. Att. XVI. 3. σύνταγμα retractatius, crebris locis *inculcatum* et refectum: h. e. *cui passim aliquid additum est, ut fit in retractandis scriptis.* ad Brut. Ep. 16. tradita atque *inculcata* libertas.

INCULTUS. *de pictura.* Or. 11.

INCUMBERE. Or. II. 79. oratio *incumbit* inclinato: h. e. *eum impellit, ut plane nobiscum sentiat, faciat, quae volumus, cum jam sponte non esset a sensu et voluntate nostra alienus. vid. Impellere.* Or. III. 14. quocumque *incubuerit*, h. e. *in quamcunque partem commovere auditorem voluerit.* * ad Q. Fr. I. 1. praesertim cum hi mores ad ambitionem *incubuerint. Eadem constructio, sed in alia re, et alio sensu, est* pro Mur. 26. magna est comitiis consularibus repentina voluntatum inclinatio, praesertim cum *incubuit ad* virum bonum. *etc.* * Att. V. 13. in Caesaris cupiditates *incubui*, te auctore: h. e. *eas juvi.* * Q. Fr. III. 8. se perfecturum, ut *in illo* Caesar *incumbat.*

INCURRERE, *incidere, et multis quidem modis.* Att. VII. 7. tua λῆψις, in quem diem *incurrat*, nescio. Off. I. 9. in alterum genus injustitiae *incurrunt.* conf. Planc. 38. Leg. I. 3. *incurret* etiam *(inscribendo)* in annum suum. Or. II. 42. *incurrere* in aliquid casu. * Att. V. 4. modo ne illa exceptio in aliquem *incurrat* bene de nobis meritum; i. e. *offendat, obsit.* * Agr. II. 30. privati agri, qui in publicum *incurrebant.*

INCURSARE. Att. XII. 4. *incursabit* in te dolor meus, non jure ille quidem, etc. h. e. *tibi molestiam creabit.*

INCURSIO seditionis. Cluent. 37. i. e. *impetus, vis.*

INCURVISCERE. Tusc. I. 28. Or. III. 38. *est haec scriptura a Lambino. Codd. MSS. et edd. vett. habent* incurvescere: *quod unice probat Buherius ad Tusc. l. c.*

INDEX. *ad Mur.* 24. *Graevius quaerit, qui sint* indices, *idque se negat scire. Verba sunt:* Catilinam vallatum *indicibus* atque sicariis. *Sic sunt etiam* Sull. 24. Lentuli societates cum *indicibus. Verum nec hic nec illic locum huic verbo putat, sed* latronibus, *aut simili generi. Lambinus conjiciebat:* audacibus, *quia* c. 38. ferrum *et* audacia *junguntur. Sed praeter haec etiam alia loca animadverti, ubi hoc verbum sic est, ut in his, v. c.* Sext. 44. septus armatis *indicibus. Salva igitur res est.* Indicis *verbum Ciceronis temporibus convicium et nomen hominis perditi fuit, et nocentis, ut, imprimis sub Imperatoribus, nomen* delatoris *et* cognitoris. *vid. Gron. Sest. IV. 3. scil. quemadmodum quidam delatoribus et cognitoribus, quadruplatoribus utebantur, ut aliis litium calumniis molestiam crearent, sic homines seditiosi conducebant egentes et impudentes perditosque, ut per eos bonos cives vexarent, eum eos in concionibus producerent, ut ab se interrogati conficta crimina et invidiosa proferrent, quibus populum in eos concitarent, aut in Senatu, ut hujusmodi res ederent; vid. Vatin.* 10. 11. *Flacc.* 88. *Sext.* 63. *ad Q. Fr. II.* 3. *Sueton. Caes.* 17. 20.; *simile quid accidit in verbo* divisor, *de quo supra.* * *titulus.* Att. IV. 15. parantur orationibus *indices* gloriosi.

INDICIUM. *quod indices ediderunt.* Sull. 13. lege *indicium.* * *praemium indicii.* Vatin. 11. Rosc. Am. 37. *indicii* partem capere. * *delatio nominis, partes accusatoris.* in Caecil. 11. si tibi *indicium* postulas dari.

IN-

etc. cf. Verr. V. 29. Mur. 25. Acad. IV. 6.

INDUSTRIA. *quomodo a diligentia differat, v. in Diligentia.* * *in primis dicitur apud Ciceronem de studio agendarum, in foro controversiarum, et labore, qui in eo sumitur.* Sext. 65. Mur. 7. 10. * Verr. III. 4. odistis has nostras *industrias.*

INDUSTRIE. *compar.* Dom. 11. *industrius* ac saepius scribere.

INENODABILIS. Fat. 9. res duae *inenodabiles.*

INEPTE. *alieno tempore, praeter rem.* ad Div. VI. 7. ne ea res mihi *inepte* noceret.

INEPTIAE. *res minutae, non dignae alicujus persona.* Or. III. 49. ut *ineptiarum* crimen effugiam. * *de desiderio patriae nimio est* ad Div. VII. 6. * *affectatio, argutatio.* Brut. 63. actio *ineptiis* claudicat.

INEPTUS. Or. II. 4. *qui sit?*

INERTIA. *in plurali est* Partit. 10.

INEXPIABILIS. Tusc. I. 22. *inexpiabili* religione sancire, i. e. *quae violari non possit aut debeat, propter gravitatem poenae.*

INEXPLICABILIS. Pison. 33. si Caesar se mihi implacabilem *inexplicabilem*que praeberet. *Mss. et edd. vett.* inexpiabilem. *v. Not.* * Acad. IV. 29. inexplicabilia, *sunt sophismata veterum, quae negabant dissolvi posse, ut sorites, mentiens, etc.*

INIRE. Agr. II. 25. *inietur* ratio. *v. Graev. ad h. l.*

INFANS. *opp. eloquenti.* Brut. 23. Inv. I. 3. * *vanus, inanis.* Att. X. 18. Hortensiana omni fuere *infantia.*

INFANTIA. *opp. eloquentiae.* Or. III. 51. Att. IV. 6.

INFELIX. Rab. Perd. 4. *infelix* arbor. *vid. Arbor.* * *perniciosus.* Phil. II. 26. si quis sit reip. *infelix.*

INFERCIO. Or. 69. *inferciens* verba, quasi rimas expleat.

INFERIOR. Att. II. 24. ex *inferiori* loco dicere, *de actore caussae forensis, respectu Praetoris.* * Font. 11. supplices *inferiores*que.

INFERRE. Caecin. 6. inferre se, *de eo, qui se sponte, nemine postulante, offert in negotiis alterius gerendis, voluntarius amicus, ut paullo post dicit. Alii male corrigunt* ingerere, *vel* inserere: *ut bene judicat Hemsterhusius V. Cel. ad Lucian. I. p.* 850. Sull. 19. quibus regionibus se *inferebat.* Balb. 10. se in periculum capitis *inferre.* * Or. II. 53. misericordiam *inferre, de oratore, cum incipit movere misericordiam.* * Manil. 22. *inferre* alicui caussam belli.

INFESTUS. Att. IX. 16. XVI. 1. *infestum* habere mare.

INFICIO. *imbuo, erudio.* Fin. III. 2. *infici* iis artibus. Att. I. 13. vereor, ne hoc, quod *infectum est*, serpat longius. *Sive hoc infectum de macula capias, sive cum Gronovio interpreteris*, peste, tabe contactum, *improprie dicitur. Nam macula* inficit, *non* inficitur; *nec quod tabe infectum est, sed tabes, pestis serpit.*

INFINITE. Or. 36. paene *infinite.* in perorando. i. e. non per intervalla, sed continenter et per totam perorationem.

INFINITIO. Fin. I. 6.

INFINITUS. Or. I. 31. *infinitae* rei quaestio: h. e. *sejunctae a circumstantiis personarum et temporum, quae uno verbo caussa dicitur.* v. Or. II. 15. * infinitum *dicitur etiam, quod nullos temporis locorumque terminos certos habet: ut* Verr. III. 91. et illud *infinitum* Antonii *imperium* senserat Sicilia. *v. Ind. Hist. in M. Antonius Creticus. Sic, quamquam paullo aliter*, Agr. II. 13. infinita *potestas. add. Gronov. ad Liv. III.* 9. * *Compar.* infinitior *est* Top. 8.

INFIRMATIO. Agr. II. 4. *infirmatio* rerum judicatarum.

INFIRME. ad Div. XV. 1. *infirme* animatus.

INFIRMITAS. Rosc. A. 4. *infirmitas* animi, *de timore.* ad Div.

IN-

INFUSCARE. *corrumpere.* Brut. 47. quos non barbaria domestica *infuscaverat*, recte loquebantur.

INGENIUM. Fin. V. 13. *quid significet?* * Rosc. A. 22. nec *ingenio* accusatoris res judicatur: h. e. *non ex oratione ejus, qua crimen auxit, et omnibus coloribus veri infecit.*

INGENUITAS. *est eorum, qui liberis parentibus nati sunt, quorumque nemo justam servitutem servivit.* Verr. I. 58. *ingenuitatis* signum. *v. Bulla.*

INGRATE. Dejot. 11.

INGRAVESCERE. *debilitari.* Cato 11. corpora defatigatione et exercitatione *ingravescunt.* * *augeri.* ad Div. IV. 4. studium hoc *(sc. philosophiae) ingravescit.*

INGREDI. *aggredi, incipere.* Senect. 14. illum lux, aliquid describere *ingressum*, oppressit. Acad. IV. 6. quod nos facere *ingredimur.* cf. Top. init. *add. Burman. ad Virgil. G. II.* 175.

INGURGITARE. Pison. 18. *ingurgitare* se in flagitia.

INHAERERE. Div. II. 46. lingua *inhaeret*, ut loqui non possit. * Fin. I. 20. virtutes quemadmodum semper voluptatibus *inhaerent, sc. ex mente Epicuri.*

INHALARE. Pis. 8. popinam *inhalare* alicui.

INHIBERE. *pro cohibere, impedire.* Verr. V. 63. *de remigibus quid sit?* v. Attic. XIII. 21. *ex quo loco docet Pearcius,* Or. I. 33. *extr. pro* inhibuerunt *esse legendum* sustinuerunt. *De re ipsa v. Gronov. Obs. IV.* 26. * *adhibere, uti.* Phil. XIII. 18. eadem *inhiberet* supplicia nobis. *Sic dixit etiam Plaut. Bacchid. III.* 3.; *saepe Livius, vid. Gron. ad eum III.* 59. *XXXVI.* 28.

INHIBITIO remigum. *quid sit? ad* Att. XIII. 21.

INHONORATI. Tusc. III. 24. *nullis honoribus usi.*

INHUMANITAS. Or. I. 22. *est negantis, quae rogatur, cum facere possit.* Mur. 4. *dicitur de eo, qui defensionem rei deponit, opp. officiosus.* Cato 3. *de eo, qui res humanas aequo animo non fert.* Mur. 36. *est ejus, qui facit abhorrentia a vitae humanae cultu et elegantia, - - jungitur enim* sordibus. Verr. V. 44. *opponitur mansuetudini, etc.* * *de eo, qui consuetudines vitae communis non servat.* Phil. II. 4. in quo te convinco *inhumanitatis.*

INHUMANE. Off. III. 6. *inhumane* facere, contraque legem naturae.

INHUMANUS. Off. III. 11. *inhumanum* est, usu urbis prohibere peregrinos. Lael. 14. non *inhumana* est virtus, *sc. quia populis universis consulit.* * *rusticus.* Off. I. 36. agrestis et *inhumana* negligentia. * *sordidus, qui utilitatem honesto praefert.* Lael. 13. * *stupidus, indoctus.* Or. 51. aures *inhumanae.* Sen. p. R. 6. *inhumanum* negotium. * *saevus.* Verr. III. 2. * Verr. I. 42. testamentum *inhumanum.* * *inurbanus.* Quint. 3. neque *inhumanus* praeco est existimatus. * Off. I. 40. inhumanus *dicitur, qui in convivio meditatur attentius, quod alienum est ab homine, in convivio non hilarem esse, loqui, etc.*

INIBI. Phil. XIV. 2. *inibi* sum: i. e. *hoc ipsum cogito,* etc. *v. Ferrar. ad h. l.*

INJICERE. *mentionem facere, dicere, edere.* Att. XVI. 5. Bruto cum saepe *injecissem*, de ὁμονοίᾳ, non perinde atque ego putaram, arripere visus est. cf. Quint. 21. Dom. 6. imperitis *injecerat* nomen meum. * Nat. D. I. 20. in quam se animus *injiciens* ac intendens etc. *Hinc defendi potest lectio* Tusc. IV. 6. in quam *injecta* est inflammata libido: *ubi Davis. ed. sec. correxit* inlecta. * ad Divers. VII. 16. nunc in hibernis *injectus* esse videris, itaque te commovere non curas. *Simile est* Dom. 24. *extr.* se in medios hostes *injecisse, pro conjecisse.* * Verr. V. 9. nisi existimatis, hominem sine aliqua causa *injectum* esse ad tam incredibile cri-

principium philosophiae esse inscientiam, prudenterque Academicos a rebus incertis assensionem cohibuisse. *Hujus loci quot sint explicationes atque emendationes, difficile est enumerare. Olivetus, novem doctorum hominum sententiis commemoratis, ipse ita verba, de quorum sensu quaeritur, interpretatur: que la philosophie doit porter sur des principes evidemment connus; approbante Buherio. vid. Entretiens de Ciceron sur la nature des Dieux T. I. p.* 341. 437. *Sed non erat, quare sic se verum verborum sensum vidisse existimaret. Nam si quis Academicae disciplinae rationem consideret, quae nihil certi esse ac percepti contendit, et hanc interpretationem cum sequentibus comparet, facile intelligat profecto, longe aliam his verbis vim esse subjiciendam. Vidit hoc vir doctissimus, qui in Miscell. Observatt. Vol. III. T. II. p.* 154. *quamquam interpretationem Oliveti viderat, tamen novam sententiam proposuit. Socrates, ait, a quo Academici profecti sunt, in cujus auctoritate certe libenter delitescebant, is igitur dicere solebat, se unum hoc scire, quod nihil sciat. Ideoque inter Academicos receptum esse potuit (cur non potius, fuit?) hoc placitum:* ἀρχὴν τῆς φιλοσοφίας εἶναι τὴν εἰς ἀγνοίας γνῶσιν. *Haec omnia recte. Quid ergo? Censeo legendum:* inscientiae scientiam. *Qua sensum, non male, sed emendatione nil opus. Abbas Morellius in Elémens de la Critique p.* 68. *corrigit* solertiam. *male. Alius vir doctus eodem loco commemorat conjecturam docti hominis, nescio cujus, e Bernardi Novis Reip. Litter. qui legebat:* Principium philosophiae esse Scepsin: *sed sibi, etsi se nondum expediat, tamen placere maxime ostendit Baelii conjecturam, qui reponi volebat:* principium philosophiae non esse scientiam. *Viderunt viri doctissimi veram loci sententiam, Cic. Clav. sed praeter rem medicas ei admoverunt manus. Scilicet* inscientiae *verbum duplicem vim habet apud Ciceronem: vulgarem alteram, quae neminem fugit; alteram vero remotam ab usu plebis, eamque in nullo Lexico, quod sciam, commemoratam. Ea est* Acad. I. 12. Si quid ita erat comprehensum, ut convelli ratione non posset, *scientiam*: sin aliter, *inscientiam* nominabat Zeno: ex qua exsisteret opinio, quae esset imbecilla et cum falso incognitoque communis. *Hanc* inscientiam *defendebant Academici, qui nihil statuebant esse perceptum, h. e. ita comprehensum, ut convelli ratione non posset*, Acad. I. 6. *Itaque hanc summam legem et principium totius philosophiae putabant, nihil certo sciri, nihil percipi posse: contra quos coorti Stoici scientiam menti humanae et perceptionem comprehensionemque afferebant. Quare cum Cicero, id quod inter omnes constat, Academicam rationem sequeretur, vel illam philosophorum de natura Deorum dissensionem confirmare* inscientiam Academicam *existimabat, et Academicos propterea prudenter, cum omnia incerta sint, assensionem ubique cohibendam putare. Haec ex prolusione a.* 1737. *edita, qua varios locos in libris de Nat. D. emendavimus et illustravimus.*

INSCRIBERE. *tribuere.* Tusc. V. 26. *inscribere* sibi nomen philosophi.

INSECTARI. *instare, urgere.* Font. 1. *insector* ultro, atque insto accusatori; *insector*, inquam, et flagito testes. *Sic et* Planc. 19.

INSEPULTUS. *non sepultus:* Phil. I. 2. qui illam *insepultam* sepulturam effecerant: h. e. *qui Caesarem sepelierant, qui sepeliendus non erat, ut, opinione hominum, et jure, idem sit, ac si sepultus non esset. Contra pro* sepultus *est* Phil. XIV. 12. vestra virtus nec oblivione eorum, qui nunc sunt, nec reticentia posterorum *insepulta* esse

INSTIMULATOR seditionum, Dom. 5.

INSTITUERE. Mur. 9. *instituere* actionem, *idem est, quod informare, de quo supra.* cf. Phil. IX. 5. * *constituere, inducere. ibid.* 28. miseram conditionem *instituet* periculis hominum.

INSTITUTIO. Tuscul. I. 25. progressiones *institutiones*que stellarum. *Hanc vocem nullum idoneum sensum habere, viderunt viri docti. Quidam legunt* institiones, *quod receptum est in Davisianam secundam. Id habet commodam interpretationem. Nam planetae, de quibus sermo, interdum* insistere, *h. e. stare, videntur: unde* stationes planetarum *dicuntur, et ipsi planetae* stationales, *ap. Plin. II.* 15. 16. *Buherius autem legendum censet* insecutiones, *et pro* progressiones, praegressiones, *nixus loco* Nat. D. II. 20. tum antecedunt, tum subsequuntur. *Sed ibi haec verba referuntur ad solem, quem planetae modo antecedunt, modo sequuntur: hic autem de eorum cursu simpliciter et per se loquitur Cicero. Ibidem autem hae stellae dicuntur interdum ad quoddam tempus* insistere. * N. D. II. 13. in omni *institutione* rerum: h. e. *in omnibus rebus, quas natura instituit, fecit.* * Att. I. 17. conservare rationem *institutionem*que nostram. i. e. *consilium agendae rei ab initio susceptum, der erste Plan.*

INSTRUCTOR convivii, Sen. p. R. 6.

INSTRUCTUS. Or. 5. *instructa* oratio, *est apte composita, structa, numerosa.*

INSTRUCTUS, *ûs.* Or. III. 6. eodem *instructu* et ornatu comitata oratio.

INSTRUERE. Off. II. 7. ita *se instruunt*, ut metuantur: i. e. *hoc agunt. pro* instruere *dicitur etiam hoc sensu* comparare se.

INSTRUMENTUM. * *materia, facultas.* Rabir. Post. 1. *instrumentum* bonitati quaerere. Catil. II. 5. *instrumenta* virtutis, *sunt bona naturalia, quibus ad virtutem facilius pervenitur.* ad Brut. 15. *instrumenta* regia, *sunt homines, imperia, quibus utuntur homines ad dominationem parandam.*

INSULA. *de domo, a nulla parte aliis aedibus juncta, sive potius, de aedibus pluribus junctis unius domini, et ab omni parte liberis.* Coel. 7. *insulam* esse venalem. Off. III. 16. Claudius proscripsit *insulam.* cf. Fin. II. 26. *v. Graev. et Manut. ad Coel.* 7.

INSULSITAS. Att. V. 11. *insulsitatem* rei ferre. *ibid.* XIII. 29. *insulsitas* villae.

INTEGER. ad Div. V. 20. *coll.* Or. III. 4. res est in *integro*; *ita dicitur, ut* causa *integra*, ad Div. I. 5. * *inviolabilis vel inviolatus.* Rosc. A. 38. jus *integrum.* * ad Div. X. 8. ad societatem *integerrimorum* periculorum accedere. * Or. II. 45. *integrae* sententiae: h. e. *nullo fuco corruptae.* * Div. I. 29. integri *opponuntur repletis jam cibo et potu: sic*, integra fames, ad Div. IX. 20.

INTELLIGENTIA. *notio.* Top. 5. *intelligentia* impressa. cf. Leg. I. 9. 10. * *captus.* Leg. I. 16. Orat. I. 58. Or. 33. *intelligentia* popularis, *opponitur subtiliori, quae ex arte petitur: hinc* intelligentia *simpliciter* Verr. IV. 21. *tribuitur ei, qui de re aliqua bene judicat, tanquam de tabulis; vasis caelatis, etc. eodem modo dicitur etiam.* [cf. de Inv. II. 53. R.]

INTELLIGERE. Verr. IV. 14. 2. *cf. Burm. ad Sueton. de Grammat. c.* 10. * Inv. I. 39. *intelligitur* ex se; *de axiomatis, quae hodie vocantur.*

INTEMPERANS. Tusc. II. 17. est *intemperans* militaris in forti viro gloria.

INTENDERE. *de eo, quod quis instituit facere in quocunque genere.* Or. I. 20. 31. quod *intenderemus*, confirmare. *v. Intentio.* Quint. 29. quem, quomodo nunc

Att. VI. 1. *intercessisse* se pro iis magnam pecuniam. *ubi v. Manut.* cf. I. 16. Phil. II. 18. *Salmas. Mod. usur. p.* 726. *De Tribunis quid sit* intercedere, *notum est.*

INTERCESSIO. *sponsio in re pecuniaria.* Parad. 6. 2. *intercessiones* pecuniarum. * *opera ejus, qui se in aliqua re interponit, mediator fit.* Att. I. 4. mea *intercessio* et est, et fuit parata.

INTERCESSOR. *qui se interponit, mediator, ut hodie dicunt.* Rosc. A. 38. isto hortatore, auctore, *intercessore*, Legati ad Sullam non adierunt. **sponsor.* ad Div. VII. 27. utinam semper Tribunus esses! *intercessorem* non quaereres. *Ludit in ambiguitate verbi, quod et sponsorem significat, et Tribunum intercedentem alicui rei, h. e. vetantem.*

INTERCLUDOR. dolore, quo minus etc. Att. VIII. 8. i. e. *impedior.*

INTERCOLUMNIUM. *spatium columnis interjectum.* Verr. I. 19. ad Q. Fr. III. 1. *adi Gothofred. ad Cod. Theod. l.* 45. *de operib. publ. (L. XV. tit.* 1.)

INTERDICERE. *verbum praetorium. vid. Interdictum.* Caecin. 8. 13. * *obiter dicere.* Herenn. II. 11.*

INTERDICTUM. *decretum Praetoris, certis formulis conceptum, quo aliquid jubet vel vetat: inprimis in controversiis de possessionibus, cum eum, qui ex aliquo loco dejectus est, restitui jubet, donec res judicio plana facta sit. v. Justiniani Inst. IV.* 10. *et ibi Hotomann.* Caecin. 3. possessio per *interdictum* repetita. *ibid.* 14. hujus rei *interdictum* majoribus in mentem non venisse. *ibid.* 31. *interdictum* quotidianum. ad Div. VII. *penult. interdictis* defendere possessionem. Or. I. 10. *interdicto* tecum contenderent. * Dom. 26. *interdictum* sceleris. i. e. *scelestum, de lege, qua Ciceroni aqua et igni interdictum erat.* * Pis. 21. *interdicta* Deorum: *sunt prodigia, et similia, ut responsa sacerdotum. v. Not.*

INTERDUCTUS. *signum interpunctionis.* Or. 68. *interductus* librarii.

INTERFATIO. *interpellatio.* Sext. 37.

INTERFICERE. in Oecon. ap. Non. herbas arescere et *interfici.* *Sic et Virgil. G. IV.* 330. *dixit.*

INTERIMERE. *tollere.* Mur. 12. *interimere* sacra.

INTERIOR. *remotior, et paene ultimus.* Manil. 22. gentes *interiores, sc. Asiae, remotiores ab ora maritima, adeoque etiam Roma.* ad Q. Fr. III. 1. *interiore* epistola: h. e. *paene ultima: ad q. l. Manut. Et ratio, atque aliae formulae ostendunt,* interius *esse, quod a conspectu longe remotum est. Sic fere* Acad. IV. 2. interiora Luculli *sunt ea ejus bona, quae non omnibus nota sunt, nec in oculis omnium versantur, ut studia literarum: hinc* interiora *dicuntur* subtiliora. Nat. D. III. 16. *interiores* et reconditae literae. ad Div. VII. 33. *interiores* literae. conf. III. 10. Div. II. 16. haec in promtu sunt, *interiora* videamus. *cf. Intimus.* * ad Q. Fr. I. 1. *Octavius, qui Macedoniam regebat, dicitur Ciceronis, Asiae Praetoris*, vicinus interior. * *arctior, conjunctior.* Off. III. 17. *interior* societas. *ib.* I. 17. *interius* est, esse ejusdem civitatis. * *brevior.* N. D. II. 41. *cursu interiore* brevi convertitur orbe. Acad. IV. 20. cursu *interiore.* * *medius.* Or. III. 61. contentionis extremum, quod tamen *interius* est, quam acutissimus clamor, - - est item contra quiddam in remissione gravissimum.

INTERITIO aratorum facta nulla est, Verr. III. 54.

INTERMISSIO. Partit. Or. 6. *opponitur* circumscriptioni, i. e. *periodo, estque oratio per membra, non inter se nexa modo periodica.*

INTERIUS. Or. III. 49. *interius* insistere. *v. Insistere.*

INTERMORTUUS. Mil. 5. *intermortuae* conciones, *interpretan-*

saepe usus est hoc verbo Tacitus, ut A. XIV. 46. itemque Sallust. Catil. 18. *ubi Cortius et h. l. Ciceronis affert, sed male* interrogare *explicat quaerere de aliquo, et de judicio: pejus laudat locum Livii VIII.* 32. *ubi longe alia ratio.*

INTERROGATIO. *est actoris, eum testem, sive suum, sive adversarii interrogat: cujusmodi est oratio in Vatinium. vid. Argum. Orat. in Vat.* ad Div. I. 9. tota vero *interrogatio* mea nihil habuit, nisi reprehensionem tribunatus ejus. *Ex interrogatione hac Vatinii intelligitur, etiam objecta esse testibus interrogando, quibus fides eorum infirmari posset. conf. de hoc genere Casaub. ad Sueton. Aug. c.*33. *Gruter. ad Tacit. A. VI.* 47. * Acad. I. 2. nihil apta *interrogatione* concludunt, *de dialecticis, ubi vel est argumentatio per interrogationem, vel vitium scripturae.*

INTERSPIRATIO. Or. III. 51. *interspirationes* aequales, *sunt aequales partes periodorum, atque adeo periodi, quae uno spiritu pronunciantur, ut adeo aequalibus intervallis respiretur. cf.* c. 44.

INTERSUM. Acad. IV. 26. quod *ab eo* nihil *intersit. ibid.* 9. negant, ea quicqnam *interesse a* falsis, i. e. *differre.* * Rosc. Am. 14. *in* convivio *interfuit.*

INTERTRIMENTUM. Verr. I. 50. *est damnum, quod ad duos pertinet, ut detrimentum ad unum. Ascon.*

INTERVALLUM. Or. III. 46. sine *intervallis* loquacitas: h. e. *sine interpunctis et interspirationibus.*

INTERVENTOR. *interpellator.* Fat. 1. vacuus ab *interventoribus* dies.

INTERVERTERE. *avertere, intercipere.* Dom. 43. *interversa* aedilitas. Verr. IV. 30. *interversum* donum.

INTERVISERE. *invisere.* ad Div. VII. 1.

INTIME. Qu. Fr. I. 2. *intime* commendavi: i. e. *accuratissime. Sic* interior custodia *Liv. XXIII.* 19.

INTIMUS. *accuratissimus, subtilissimus.* Or. I. 21. disputatio *intima.* Cluent. 21. artificium *intimum.* * Dom. 34. non quo mihi P. Scipionis vis *intima*, privati hominis, displiceret. *Dixit etiam Tacitus A. XV.* 2. *extr.* vires *intimae*: i. e. *summae*, *omnes.*

INTOLERANTIA. *passive.* Cluent. 40. *jungitur* cum superbia. Agr. II. 13. *active:* intolerantia regum.

INTORQUERE. Tusc. IV. 36. alternis versibus *intorquentur* inter fratres contumeliae.

INTRACTATUS. *indomitus.* Lael. 19. *intractatus* equus.

INTRARE. Flacc. 10. *intrabo* etiam magis, *sc. in causam, accuratius agam.*

INTRUDERE se, Caecin. 5. *idem est, quod* inferre se, *de quo supra.*

INTUERI. *sequi, imitari.* Sext. 45. quod *intueri* debeant. Or. II. 21. *intueri* aliquem. * *imperterriti animi signum, intueri id, quod periculum minatur.* Sext. 9. tempestatem *intueri. v. Interpr. ad illud Horatii:* qui rectis oculis monstra natantia vidit.

INTUS. Verr. I. 20. *intus* canere; *de citharoedo Aspendio, est sinistra manu tractare fides. v. Canere.* Agr. II. 26. *proverbialiter est, suis commodis studere.*

INVADERE. *cum praepos.* in. Off. II. 21. hoc malum *in* remp. *invasit. cum dat.* ad Div. XVI. 10. furor *invaserat* improbis. *ubi v. Victorius.*

INVALITUDO. Att. VII. 2.

INVEHERE. Tusc. IV. 17. quemcunque casum fortuna *invexit.* * Phil. III. 13. cum ille in me *invehens, ab* invehi. *Sic et est* N. D. I. 28.

INVENIRE. *parare.* Manil. 14. unde tam incredibilem cursum *inventum* putatis. Vatin. 9. *inventis* auspiciis, i. e. inductis.

dem se obtulerint: ad Div. I. 1. Or. 52.

IRREPERE. *insinuare se artibus alicui.* Or. 28. *irrepere* in sensus hominum. Har. R. 25. in opinionem gratiae *irrepere.* * *de heredipetis.* Off. III. 19. ut possit nomen ejus in testamentum *irrepere.*

IRRETIRE. Tusc. V. 21. iis erratis se *irretierat*, ut etc. Vatin. 1. loquacitatem interrogationibus *irretitam* retardare. Har. R. 4. *irretitus* est odio honorum.

IRRIDERE. ad Div. XI. 26. qui etiam *in* philosophum *irriseris.*

IRROGARE. *est populum lege rogare, ut aliquid jubeat, quod ad alterius incommodum pertinet.* Dom. 22. multam *irrogare.* *vid. Multa.* Sext. 30. *irrogare* privilegium. *v. Privilegium. Hinc*

IRROGATIO. Rabir. Perd. 3. *irrogatio* multae.

IRRUMPERE. Lig. 5. *irrumpes in* fletum nostrum; h. e. *impedies, interpellabis.*

IS. *reciproce.* Or. I. 54. se se meruisse, ut - - decoraretur, et *ei* victus publice praeberetur. * *dat.* eo, *pro* ei. Verr. IV. 4. quod *eo* loco praeerat. *Nisi* praeerat *absolute accipere, et* in eo loco *intelligere malis.*

ISTIC. Fin. V. 26. *istic* sum: i. e. *hoc ago, cogito facere.*

ITA. *in confirmando, et jurando.* Catil. IV. 6. *ita* mihi salva rep. perfrui liceat, *ut* ego etc. cf. Verr. V. 14. * *Elegans et varius porro est hujus particulae usus, ut, hac causa allata.* Verr. I. 46. *ita* intercessit, quod etc. ad Div. XIII. 56. is *ita* sibi persuadet; *sequente acc. cum inf. ubi aut redundat, aut pro* hoc *ponitur. Sic et est* Ep. 23. 25. VI. 2. Lig. 1. Sull. 7. si *ita* sunt, *redundat.* Verr. I. 46. *ita* me audite: i. e. *eo animo.* Mil. 10. *ita* profectus est: i. e. *eo tempore.*

ITAQUE. *post longiorem parenthesin, ut* Fin. I. 6. deinde homo acutus, cum - - attingere; *itaque, ubi plura v. ap. Davisium.*

ITER. Leg. I. 13. *iter* hujus sermonis vides. Att. IV. 2. *iter* amoris nostri et officii. ad Div. XI. 13. *itinera* multo majora fugiens, quam ego sequens. *Graeviana addit:* fecit.

ITERARE. Att. XV. 13. tibi *itero* dicere. Tusc. II. 19. Att. XIV. 14. *itera dum* eadem ista mihi. *ubi vid. Gronov.*

ITERATUS. Or. II. 30. ager non semel aratus, sed novatus et *iteratus.* *vid. Salmas. ad Solin. p.* 509. *ff.*

JUBEO. *de populo proprie dicitur, eum legem accipit.* ad Brut. 4. Senatus censuit, populus R. *jussit.* * *de Praetore jus dicente, cum decernit, et quidem, ut Hotomanno placet, eum ita decernit, ut recusare liceat, cum contra* decernere *dicatur, ubi non licet, recusare.* Quint. 8. quin ita satisdare *juberetur. ibid. jubet* P. Quintum sponsionem facere: recusabant, qui aderant tum Quintio. *Hotomanni sententiam ille ipse locus refellit; nam statim subjicit Cicero:* Dolabella aut satisdare aut sponsionem *jubet* facere, et recusantes nostros advocatos acerrime submoveri. * *an* jubere *casum accusativum vel dativum regat apud aureae aetatis scriptores, disputatur. v. Lexic. Fabr. et adde Interpretes ad Caes. B. C. III.* 98. *Burm. ad Ovid. Met. VIII.* 752. *Gronov. Duker. et Drakenborch. ad Liv. XXVII.* 24. *In loco Ciceronis* Att. IX. 13. *init.* quamquam hae *mihi* literae Dolabellae *jubent*, ad pristinas cogitationes reverti, *Corradus intelligebat* scriptae, *ut ad* literas *referatur. Malim*, mihi *pleonastice additum dicere, ut in illo:* vide *mihi* hominem, *et similibus: quae ratio etiam in nostra lingua obtinet, in familiari in primis sermone. Sed cum infinitivo activo poni, intellecto post* jubeo *accusativo personae, patet e loco supra allato e Quintiana. add. Burm. ad Virgil. Aen. II.* 3.

judicia restituta sunt. Quint. 28. Verr. III. 28. *judicium* pati, *ita dicitur, ut accipere judicium. v. Accipere.* Verr. I. 53. *judicium* habere, *de reo: sed* Verr. II. 29. *de petitore et reo dicitur.* Leg. II. 17. *judicia* perrumpere. *v. Perrumpere.* Sen. p. R. 8. *tollere* judicia, *de Clodio, qui corruperat.* Arch. 11. *judicium* exercere, *de eo, qui praeest judicio.* ad Div. V. 18. *judicium* potentiae alicujus condonare, h. e. *ita pronunciare, ut potenti alicui placet, contra jus.* Brut. 1. fecerat *judicium* dignitatis meae. Flacc. 37. cum non deducendo *judicium* feceris, plus falsam epistolam habituram ponderis. *Sed Graevius e Franc.* 1. *malebat:* indicium, *quod rectius puto.* Mur. 2. periculum *judicii* praestare, *dicuntur ii, qui in eo, quod vendunt, evictionem praestant. vid. Auctoritas, n.* 21. 1. Verr. I. 53. etenim id *judicium* me uno defendente *vicit. Graevio non displicebat lectio Franciani:* in judicio*: sed recepta tenenda; genus enim hoc loquendi Ciceroni non inusitatum in aliis rebus. Sic* Caecin. 31. *vincere* sponsionem *est in Graeviana, quod probo.* *judicium *dicitur etiam pro judicibus.* Verr. II. 18. *judicium* sortiri: *quod a Graecis sumtum, qui dicunt κληροῦν δικαστήριον.*

JUGATIO. Cato 15. capitum *jugatio* in vitibus. *Varro R. R. I. 8. Columella IV. 17. sq. Modus jugationis exprimitur a Pontedera ad init. L. III. Columellae, tab. I. f. 12. ed. Gesner.*

JUGATUS. Tusc. III. 18. omnes virtutes inter se nexae et *jugatae sunt. Proprie de vitibus dicitur. v. Jugatio.*

JUGIS. Div. II. 36. ne *juge auspicium* fiat, jubent jumenta disjungere. *Est* juge auspicium, *cum jumentum junctum stercus facit. Servius ad Virg. Aen. III.* 537. *Davies.*

JUGUM. Verr. III. 11. in singulis *jugis* arant. Jugum *est, quod juncti boves uno die exarare possunt. Varro R. R. I.* 10. *et ibi Intt.* *par. Phil. XI. 2. *de Antonio et Dolabella:* hoc *jugum* impiorum nefarium: *ubi vid. Ferrar.*

JUMENTUM. *equus.* ad Div. XI. 13. eram sine equitibus, sine *jumentis.* Attic. XII. 32. *jumentis* Athenis nil opus, *vid. Cuper. ad Petron.* 117. *ubi Petronius ipse caballum interpretatur: sic est etiam ap. Sueton. Ner.* 5.

JUNCTUS. Or. III. 43. oratio *juncta: opponitur* hiulcae, *atque adeo oritur ex collocatione apta verborum.* Or. c. 36. verba *juncta opponuntur simplicibus.*

JURARE. Att. XII. 13. perpetuum morbum *jurare.* Rosc. C. 1. essene quemquam tanta audacia praeditum, ut quod injuratus in codicem referre noluit, *(sc. quia falsum erat)* id *jurare in litem* non dubitet: h. e. *id sibi deberi, jurejurando confirmet, litis obtinendae causa.* *jurare Jovem lapidem, ad Div. VII. 12. *est per fictile simulacrum Jovis in Capitolio, ut ostendit Rycquius de Capitolio c. 18. p. 229. De ipso ritu sic jurandi v. Gell. I. 21. et alios, quos Rycquius laudat l. c.*

JURIDICIALIS. Inv. I. 11. *Verbum hoc molestum esse dicit* Top. 24.

JURISCONSULTUS. Orat. I. 48. *extr. quid sit?*

JURISDICTIO. *quid fuerit, non convenit satis inter JCtos, de eaque multa parum accurate dicuntur. Est Ger. Noodtii libellus de Iurisdictione et Imperio, in quo multa parum vere et accurate dicta sunt, de quibus hic dicere non est necesse. Hic nobis sumemus tantum breviter demonstrandum,* jurisdictionem Ciceronis temporibus versatam esse in solis caussis privatis, iisque ita propriam fuisse, ut publicis quaestionem. *Nam* 1) *jurisdictio omnis posita est in* edicto *et* ex edicto decretis. *Usus illorum trium*

ver-

faciendum, quid omittendum, intelligitur, tanquam leges, edicta Praetorum, consuetudo, etc. Verr. I. 41. *Hujus juris plura genera sunt. Apud Ciceronem haec observavi:*

1) Civile. *(v. Civilis.) sed aliter sumitur* jus civile Flacc. 32. quaero, sintne ista praemia censui censendo? habeant *jus civile? nempe ita, ut significet conditionem, qua gaudent praedia, quae in censum deferri possunt.*

2) Divinum *est* a) *naturale.* Sext. 42. tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento et *divino* et humano jure, moenibus sepserunt. *antea dixerat* naturale *et civile.* Har. R. 16. jus Legatorum cum hominum praesidio munitum sit, tum etiam *divino* jure esse vallatum. b) *pontificium.* Har. R. 7. *extr.* domum publico omni praecipuo, et humano et *divino* jure munitam. *Liberata erat Ciceronis domus a Pontificibus, ademque divino jure, deinde a populo, lege, (c. 6.) adeoque humano jure. Sed utrumque hoc jus publicum est.*

3) Gentium *est naturale.* Off. III. 5. neque hoc solum natura, id est *jure gentium*, sed etiam legibus populorum, quibus in singulis civitatibus resp. continetur. cf. *ibid.* c. 17. *Rab. Post. 15. cum omnia bella *jure gentium* conquiescant. *v. Nat.*

4) Humanum, *cum opponitur* divino, *est modo positivum, quod vocant, omne, cum publicum, tum privatum; modo c. pars tantum, quae in rebus profanis versatur. v. Divinus.*

5) Pontificium. Dom. 13. *est de rebus sacris, in quibus Pontifices cognitionem habent. vid. Guther. Jur. Pont. I. 2.*

6) Praediatorium. Balb. 20. *v. Praediatorius.*

7) Praetorium *dicit* a) *edicta Praetorum.* Off. I. 10. quae quidem pleraque *jure praetorio* liberantur, nonnulla legibus. Verr. I. 44. posteaquam *jus praetorium* constitutum est, semper hoc jure usi sumus. b) *totam jurisdictionem praetoriam.* Verr. II. 12. ejusdem modi totum *jus praetorium* fuit per triennium in Sicilia, Verre Praetore. Phil. II. 2. quam injuriam iste intercessoris beneficio obtinuit, non *jure praetorio.*

8) Privatum. *est* civile a) *stricte sic dictum, de quo v. Civilis.* in Caecil. 5. civibus cum sunt ereptae pecuniae, civili fere actione et *privato jure* repetuntur. b) *deinde conditio, quae ex jure civili illo oritur.* Har. R. 7. domus est *jure privato*, sc. *quam tenemus hereditate, auctoritate, mancipio, nexu.*

9) Publicum a) *opponitur* privato, *et cum sacrum s. Pontificum, tum profanum jus complectitur. v. Divinus.* Dom. 53. sed ut revertar ad *jus publicum* dedicandi. *unde* b) domus *jure publico, dicitur* Har. R. 7. *quia et a populo lege centuriata, et decreto Pontificum liberata erat.* c) *est vero etiam pro jure communi.* Div. I. 5. *quod ad omnes cives pertinet, adeoque etiam pro civili illo, quod alias privatum dicitur.* Dom. 13. nego, potuisse *jure publico*, legibus iis, quibus haec civitas utitur, etc. *ibid.* versor in medio *jure publico. ibid.* 49. nec de *jure* pontificio, sed de *publico* disputo. ad Div. IV. 14. si de *jure publico* armis disceptabitur. *v. Graev. ad pr. Dom. 13. Caecin. 26. sic est apud Sueton. Aug. 10. Tib. 50.*

10) Quiritium. Verr. II. 12. *est jus civile, quod proprium est iis civibus, qui jus civitatis habent jure optimo; de quo mox.*

11) Urbanum. Act. I. in Verr. 1. praedo juris *urbani*: *est civile privatum, ex quo jus dicit Praetor urbanus.*

*JUS *est etiam, quod legibus, edictis, consuetudini, h. e. superiori illi juri consentaneum est, quod nobis ex eo debetur, etc. Sic est in his:* jus dicere, Verr. I. 40. Quint. 26. etc. *jus* suum obtinere, Verr. I. 26. *jus* suum amit-

amittere, in Caecil. 18. *jus* eripere, Quint. 28. si intercessisset collega, remp. laesisset, sed *jure* laesisset, Sext. 68. *jus summum, *Gr.* ἀκριβοδίκαιον, *cum in eo, quod nobis debetur, aut deberi putamus, non ex aequo et bono, sed acerbe agimus, nihil remittentes de jure nostro, ex quo summae saepe injuriae existunt.* Quint. 11. aut intra parietes, aut *summo jure* experiri. *ubi v. Graev.* Caecin. 23. si verbis et literis, ut dicitur, et *summo jure* contendere, etc. conf. *ibid.* 4. Attic. XVI. 15. Quint. 15. *jus extremum.* **conditio, quae ex jure oritur. v. Jus civile, privatum, publicum.* b) Arch. 4. quae civitas cum esset aequissimo *jure* ac foedere. **hoc significat etiam in illa forma:* optimo jure: *pro quo etiam dicitur* optima lege, optima conditione: *nempe eam conditionem, quae plenissimum jus alicujus rei affert: quae, ut hodie dicunt, cum omnibus privilegiis et praerogativis conjuncta est.* Quint. 22. par *jus.* Har. R. 7. domus *jure optimo.* Agr. III. 2. praedia *jure optimo.* Verr. III. 91. Quae est ista conditio Siciliae? cur, quae *optimo jure*, propter antiquitatem, fidelitatem, esse debet, *etc.* Phil. V. 16. demus imperium Caesari: sit pro Praetore eo *jure*, quo qui *optimo.* Phil. XI. 12. C. Cassium Proconsulem provinciam obtinere, uti qui eam *optimo jure* provinciam obtinuerit. *v. Festus in Lex optima. Gronov. ad Liv. IX. 34.* **potestas in rem aliquam, sive justa, sive injusta.* Verr. I. 7. Phil. IV. 4. omnes sub *jure* et imperio Consulis debent esse provinciae. *Unde* suo jure *facere aliquid dicuntur, qui libere, pro arbitrio, nemine impediente, impune faciunt.* Fin. V. 25. Manil. 22. Coel. 16. Verr. II. 14. ad Div. XIII. 77. *v. Graev. et Duker. ad Flor. I. 17. 5. Burm. ad Lucan. I. 2.* **locus, ubi jus dicitur.* Quint. 19. in *jus* vocas: sequitur. Caecin. 19. cf. Quint. 25. Verr. II. 77. IV. 65. Sen. p. R. 9. **aequum.* Phil. II. 29. **jure dicitur exquisite, pro convenienter naturae rerum.* Tusc. III. 15. *v. Not.* [*Quid* Natura *sit jus, quid* Consuetudine, *quid* Lege? de Inv. II. 53. 54. R.]

[JUSTITIA, *quid sit?* de Inv. II. 53. R.]

JUSTITIUM. *est, cum jurisdictio et judicia publica non exercentur, id fit edicto Coss.* Phil. V. 12. *justitium* edici. *v. inpr. Fabri Semestr. II.* 10.

JUSTUS. *satis magnus, sufficiens.* Att. V. 2. *justa* itinera. ad Div. II. 10. *justa* victoria. *justa *dicuntur exsequiae, funus.* Rosc. A. 8. *justa* solvere. Flacc. 38. *justa* facta Catilinae. cf. Leg. II. 22. *Addamus verba Gronovii, tironum causa:* Justa *sunt certus quidam modulus rerum, statu tempore faciendarum, fungendarum, dandarum, percipiendarum: quodvis pensum, officium, solennia. Obs. IV.* 6. *p.* 80. *sq.: hinc explica etiam solemnia et* justa ludorum, Har. Resp. 10. extr.

JUVARE. ad Div. III. 1. homo, quod *juvet*, curiosus. *formula, qua utimur in re, quae bonam et malam interpretationem habet, ne deterius, ac volumus, accipiatur.*

L.

LABARE. *de mutaturis consilium, partes.* Phil. VI. 4. cum ei *labare* videretur. ad Att. X. 15. cohortes *labare* dicuntur.

LABEFACTARE. Inv. I. 2. ingenio freta malitia, pervertere urbes, et vitas *labefactare* coepit.

LABELLUM. Leg. II. 26. nam super terrae tumulum noluit quid statui, nisi columellam tribus cubitis ne altiorem, aut mensam aut *labellum*: h. e. *lapidem excavatum in labri formam, quam et arcam vocabant, v. Guther. Jur. Man. II.* 23. 24. *qui et figuras exhibet; item* solium: *Liv. XLIV.* 6. *add. Intt. ad Sueton. Ner.* 50. *extr. unde etiam sarcophagi* folia *di-*

cun-

cuntur; Plin. XXXV. 12. *Graeci vocant πίνακα.*

LABES. *ruina.* Div. I. 48. *labes agri* Privernatis. Dom. 1. *labes* ac flamma reip. Flacc. 10. *labes* innocentiae.

LABI. *de rebus interituris.* Or. III. 1. cetera nasci, occidere, fluere, *labi.* * *in deterius mutari.* Leg. II. 15. mores *lapsi* ad mollitiem, * *degredi.* Leg. I. 20. Div. II. 27. *labor* longius. * Acad. IV. 45. *labor* eo, ut assentiar. i. e. *inclinor.*

LABOR. Tusc. II. 15. *quid sit?* * Cluent. 53. *labor* legitimus, *est ejus, qui accusatur ex legibus.*

LABORARE. Nat. D. II. 60. nullo in motu *laborat*; *de eo, cui facilis est omnis motus.*

LABORATUS. *pro* elaboratus, Coel. 22.

LABORIOSUS. *de homine multis doloribus affecto.* Fin. II. 28. extr. * *multis laboribus obrutus et vexatus, miser.* Coel. 1. [p. Mil. 2. R.]. Phil. XI. 4. *distinguitur* laboriosus *et* miser, *sed secundum philosophos.*

LABRUM. ad Div. XIV. 20. *vas balneare, in quo fit lavatio.*

LACERARE. Quint. 15. *lacerare* reliquias vitae: h. e. *auctione vendere.*

LACERATUS. Verr. III. 70. *lacerata* pecunia, *cujus pars aversa est.*

LACERNA. *vestis crassior, qua a frigore et pluviis se in itineribus muniebant.* Phil. II. 30. *De hac veste multis agit Ferrar. R. V. P. II. L. I. c.* 1. 6. *sq. Ruben. I.* 6. *Salmas. ad Script. Hist. Aug. pluribus locis.*

LACERTI. *in oratione vim significant, quae a tenuitate et subtilitate abest, oratorum propria.* Brut. 16. quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat: quamquam in Lysia sunt saepe etiam *lacerti*, sic, ut nihil fieri possit valentius. *ad Div. IV. 7. *lacerti* et vires.

LACINIA. Or. III. 28. *lacinia* obtinere aliquid: h. e. *vix.*

LACUNA. *jactura largitione aut fraude facta.* Verr. II. 25. *lacunam* rei familiaris explere. Att. XII. 6. vide, ne qua *lacuna* sit in auro.

LACUNAR. Tusc. V. 21. *est tectum templi, aut triclinii, magnifice caelatum aut pictum, sed e tabulis ligneis. v. Salmas. ad Vopisc. Aurelium,* 46. *T. II. p.* 547. 548. *Dicitur a lacubus parvis, in ligneo tecto arte caelatis. vid. Servius ad Aen. I.* 726. Laquear *videtur idem dici, a marginibus lacuum eminentibus, et varie tractis, pro formarum varietate, quas lacus habent, modo rotundi, modo quadrati, modo rhombiformes s. scutulati.* Lucem affert *Josephi locus A. VIII.* 3. 2. *ubi tabulae tecti dicuntur fuisse ἐξεσμέναι εἰς φατνώματα καὶ προσκόλλησιν χρυσοῦ. quae est descriptio lacunaris, s. tecti laqueati: in qua φατνώματα sunt illi, quos dixi, lacus. De his tectis est erudita nota Valesii ad Eusebii Vitam Constant. M. III.* 32. *quam compilavit Harduinus ad Plinium, XXXV.* 11.

LACUS. Brut. 83. quasi de musto ac *lacu* fervidam orationem fugientem. Lacus, *ut ex ipso loco patet, est dolium, in quod mustum mittitur, donec deferbuerit, et in testas defundi possit. Ap. Virgilium tamen Georg. II. init. est vas torculari suppositum, in quod mustum defluit.* Vinum de dolio et lacu, *est mustum, vinum recens*; et oratio de lacu *est ea, quae novitates verborum consectatur.*

LAENA. Brut. 14. M. Popillius cum Consul esset, eodemque tempore sacrificium publicum cum *laena* faceret, quod erat Flamen Carmentalis. Laena *est duplex amictus, (quo purpureo utebantur Flamines) injectus super togam, similis chlamydi. v. Ferrar. R. V. P. I. L. I. c.* 13. *P. II. L. I. c.* 9. *Ruben. II.* 14.

LAE-

LAETUS. Or. I. 18. *laetum genus verborum.*

LAETITIA. *distinguitur a gaudio in philosophia, docendi caussa.* Tusc. IV. 31.

LAEVIS. Orat. III. 43. *laevis* concursus verborum, *opponitur hiulco.*

LAMINA. Verr. V. 63. ardentes *laminae*: *sunt inter instrumenta cruciatus.*

LANGUIDE. Tusc. V. 9. *languide* dictum: *est, quo fortunae, rebusque humanis ceteris aliqua ad beatam vitam vis tribuitur.*

LANGUIDUS. Or. I. 52. *de philosopho. v. Languide.*

LANGUNCULA. Att. VI. 1. *extr. vox corrupta, pro qua Bosius, probantibus Lambino, Junio aliisque,* plangunculae, *e graeco πλαγγὼν, quas dicit fuisse pusillas imagines cereas, pupas, de quibus vid. ipsum Bosium: sed Graevius negat, esse latinum verbum, et mavult corruptum vocem retinere. v. in Planguncula.*

LANISTA. *est magister gladiatorum,* Rosc. A. 6. 40. Attic. I. 16. reus, tamquam clemens *lanista*, frugalissimum quemque secerneret. Clemens lanista *est, qui servum frugi ab iis secernit, quos gladiatores facit. Gron. Obs. I. 7.* * Elegans locus hic est: Philip. XIII. 19. *ex Epist. Antonii:* ne videret - - duas acies, *lanista Cicerone* dimicantes: i. e. *incitante, committente, auctore. Sic dixit etiam Livius XXXV.* 33. populum Rom. cum Antiocho, *lanistis Aetolis* - - dimicare.

LANX. *patina major, cujus in sacrificiis et epulis usus.* Att. VI. 1. *lancibus* et splendidissimis canistris nos soles pascere.

LAPATHUS. Fin. II. 8. *herba salubris, et suavis: Sauerampfer.*

LAPIS. ad Div. VII. 12. Jovem *lapidem* jurare. *v. Jurare.* Jupiter lapis, *est ἁπλοῦν ἀντὶ κτητικοῦ, ut grammatici loquuntur, pro* Jupiter lapideus. * Pis. 15. emti de *lapide* Tribuni. *Mos erat, praeconem, cum venderentur servi, in lapide stare. qui Athenis λίθος πρατὴρ dicebatur; unde servi de lapide emi dicuntur. v. praeter eos, quos jam alii laudarunt, Potterum Archaeol. Gr. L. I. c. 10. p. 68. ed. Venet.*

LAPSIO. *proclivitas.* Tusc. IV. 12. *v. Proclivitas.*

LAPSUS. *de motu stellarum.* Div. I. 11. revera certo *lapsu* motuque feruntur. * *volatus.* Nat. D. II. 39. volucrum *lapsus.* * *offensio.* Or. II. 83. *lapsus* popularis.

LAQUEATUS. Verrin. I. 51. Tusc. I. 35. tecta *laqueata*, *sunt lacunaria, de quibus supra.*

LAQUEUS. *fallax conclusiuncula.* Fat. 4. Chrysippi *laquei.* cf. Tusc. V. 27. * Caecin. 29. *laqueo* verbi capi.

LARES. Dom. 41. *Lares* familiares, *sunt manes majorum, quorum imagines ad focum in atrio stabant: sic Virgil. Aen. IX. 255. V. 722. 724. Assaraci Lar. Erat autem Assaracus de majoribus Aeneae. cf. Cerda ad Eclog. V. 70. v. Salmas. ad Solin. p. 293. 641.*

LARGE respondere, i. e. *liberaliter*, ad Att. VIII. 11.

LARGIRI. Or. I. 15. *largiamur* inertiae: h. e. *non postulemus ab inertibus hominibus.*

LARGITIO. *lex agraria, item frumentaria.* Mur. 11. *largitioni* resistere. * Balb. 13. *largitio* civitatis.

LASCIVIA. *est proprie animantium voluptate gestientium.* Div. I. 14. piscium *lascivia.*

LASCIVUS. *pro* insolens, ad Att. II. 3.

LATEBRA. Off. III. 29. quaeritur *latebra* inertiae. Div. II. 20. te mirificam in *latebram* conjecisti. *ibid.* 54. adhibuit *latebram* obscuritatis. ad Div. III. 12. *latebra* tabellae (*sc. comitialis*).

LATERE. Catil. I. 6. *latet* mihi. * *subterfugere jus velle, neque experiri jure volenti ejus potestatem facere.* Quint. 23. quis est,

est, qui fraudationis causa *latuisse* dicat?

LATERNARIUS. *qui laternam praefert.* Pison. 9. *Graevius autem legit* lanternarius: *quem vide.*

LATINITAS. Att. XIV. 12. *est jus Latii, quod ex foedere cum Latinis ortum est, et est jure civitatis deterius; jure Italiae autem melius. Ex eo jure poterant Latini primo, in comitiis Rom. legum ferendarum causa, si vocati essent a magistratu Romano, suffragium ferre, deinde cives Rom. fieri, si in civitatibus suis magistratibus functi essent, atque ita civitate Rom. accepta honores Romae petere. v. Sigon. Ant. I. Lat. I. 4. et Spanh. Orb. Rom. L. I. c. 8. Hotomann. ad Orat. pro Rab. Perd.* 5.

LATIO. Dom. 20. in ipsa *latione*, sc. legis.

LATITARE. *in foro est idem, quod* latere. Quint. 23. ego experiri non potui? *latitavit*; procuratorem nullum reliquit. *conf.* c. 17. 19.

LATITUDO verborum, Or. II. 22. *est vasta et rustica pronunciatio, sine gratia.*

LATRARE. *de rabulis, malis oratoribus:* Or. III. 34. *latrare* ad clepsydram. Brut. 15. *latrant* jam quidam oratores, non loquuntur.

LATUS. *eris; in oratore sunt pulmones, nostro more loquendi: Nempe vires sic dicuntur eae, quarum defectus in latere sentitur, ut a currentibus, cantantibus, dicentibus, potantibus, Venerem exercentibus: in quibus generibus omnibus latera pro viribus dicuntur. De potantibus est* Phil. II. 25. Or. I. 60. nunquam *lateribus* aut clamore contenderent. Or. I. 25. *latera*, vires. *Sed hic Pearcius mallet, quod in MS. Joan. reperit, reponere:* laterum vires: *in Catone vero* c. 9. *pro* laterum etiam et virium, *legi* laterum etiam virium, *ut exemplar unum vetustum habet, et ipsi Graevio placet. Frustra. Cic. Clav. Nam paullo ante est etiam;* lateribus et lacertis. ad Div. IV. 7. lacerti et vires. *Sic jungitur etiam* Verr. IV. 30. quae vox? quae *latera*? quae *vires* hujus unius criminis querimoniam possint sustinere? *Sic et Ovidius junxit A. A. II.* 673. latus et vires *operamque adferte puellis.* *Vatin. 5. per tuum *latus* saucietur.

LATUS. *adj. ornatus, copiosus.* Orat. 27. *latae* disputationes; *ubi male Gulielmus* laetae. *Sic* ad Div. VI. 7. scribendi genus non modo liberum, sed etiam incitatum atque *latum*: *ubi tamen Graevius bene reposuit:* elatum. *Acad. IV. 12. pauca dicemus. Non, quo non *latus* locus sit, etc. * *ibid.* 20. rationes sequor *latiore* specie, non ad tenue elimatas: *h. e. populariores, minus subtiles.* * *in pronunciando idem est vitium, quod et* vastum *dicitur.* Orat. III. 12. *lata* Cottae. *Partit. 30. haec, quae primam contentionem habent ex arguendo et resistendo, *lata*, ut dixi, et confusa sunt: rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disputationem.

LAUDABILE. *cum praepos.* ab. Herenn. III. 4.

LAUDATIO. *genus testimonii publici, quod magistratibus provincialibus a civitatibus per Legatos Romae tribuitur, cum rei de repetundis facti sunt.* Font. 2. *item ab aliis, in aliis judiciis.* ad Div. I. 9. *In Verrinis harum laudationum creberrima mentio, et e* V. 25. *patet, numerum laudatorum legitimum denarium fuisse.*

LAUREATUS. Att. VIII. 10. lictores *laureati, dicuntur, qui fasces laureatos praeferunt Imperatori victori.*

LAUREOLA. *triumphus.* ad Div. II. 10. negotium, quod esset ad *laureolam (sc. parandam, merendam)* satis.

LAUS. *pro rebus laude dignis.* Mil. 30. praemia *laudis.* ad Div. II. 6. quarum *laudum* gloriam adamaris.

lenitudo. Sed Graevius legit rectius lenitudo: *de qua mox.*

LENOCINIUM. Nat. D. II. 58. lenocinia *corporum, sunt res, quibus corpus suaviter afficitur.*

LENOCINARI. *servire nimis, obsequi:* Caecil. 15. *de accusatore:* tibi *(adversario) lenocinabitur.*

LENTE. Or. II. 45. *lente* ferre: *nimis patienter.* *subtiliter more philosophorum.* Parad. 13. haec cum *lentius* disputantur, videri possunt obscuriora.

LENTITUDO. *nimia lenitas et patientia.* Tuscul. IV. 19. ad Q. Fr. I. 1. *Dicitur fere in malam partem, quia est signum stuporis. v. Burm. ad Ovid. Trist. II.* 514. *Drakenb. ad Liv. XXII.* 14. *Graev. ad Verr. IV.* 61. *De verbo* lentus, *et ejus varia vi agit Voss. ad Catull. p.* 213. *sq.*

LENTUS. *stupidus.* Att. I. 18. ni hic est illo *lentius*: *de eo, qui non movebatur contumeliis.*

LESSUS. Leg. II. 23. *quid sit?*

LEVARE. *minuere.* Acad. IV. 22. *levatur* auctoritas.

LEVIS. Rosc. C. 5. cui *levissima* pecunia semper fuit: h. e. *non magni habita, contemta.* *jactabundus.* ad Div. V. 1.

LEVITAS. Brut. 17. *levitas* in populari ratione. in Caecil. 3. *levitas* judiciorum: h. e. *injustitia.* Nat. D. III. 29. *levitates* comicae: i. e. *amatoriae, quarum exempla sunt in comoediis.* Fin. I. 18. amatoriae levitates. Tuscul. IV. 31. eadem *levitate* est cupiditas in appetendo, qua laetitia in fruendo. *Notent tirones,* levitatem *tribui omnibus vehementibus et inanibus cupiditatibus, et perturbationibus animi, propterea, quod in his nulla est constantia, nulla gravitas; unde etiam* leves *dicuntur, qui iis dediti sunt. Et quemadmodum* gravitas *dicitur de omni virtute, in qua est constantia et aequabilitas agendi: sic* levitas *de omni vitio, quod in vitio nulla fere est constantia. Haec observatio ad intelligendum plurimum proderit.*

LEVITER. Sull. 10. leviter dicere: h. e. *ut ante dixerat,* suppressa voce. *Male quidam corrigunt* leniter: *quod quidam Codices etiam Ovidio adscribunt in simili loco Heroid. III.* 80. *pro* levi̇ter. *Sed ibi metrum repugnat et τὸ* leviter *vindicat. v. ibi Burmannum.*

LEX. *De hoc verbo dictum est sub initium Indicis legum. Hic adjecimus, quae ibi commemorata non sunt.* Rabir. Perd. 5. *leges censoriae.* Verr. I. 55. *lex censoria. vid. Ind. Legg. in Censoriae leges. ibid. lex* opere faciundo. *De hac forma loquendi v. Gron. Sest. I.* 6. *Est autem ipsa lex censoria, sive locatio operis faciundi a Censore proposita. Formulam hujusmodi legis attulit Hotomann. ad h. l.: eadem est apud Gruter. Thes. Inscript. T. I. p. CCVII.* Partit. 31. *lex* praedii, *est formula venditi praedii, ex qua judicatur, quid emtori tradatur, quibusque conditionibus:* *hinc lex dicitur pro conditione.* Tusc. III. 16. *lex* vitae, *est conditio, qua nati sumus, ut alibi dicit.* Har. R. 7. *lege* optima. Agr. II. 11. si optima *lege* a populo essent creati. *De formula:* lege optima, *v. Conditio.* *Offic. III. 5. naturae ratio, quae *est lex divina et humana. Scilicet lex naturae est etiam lex divina, (v. Jus divinum,) leges humanae autem, quae ad societatis utilitatem pertinent, non differunt a lege naturae, sed ex ea sunt repetitae, et cum natura consentiunt; quod nisi est, iniquae sunt et injustae.* *Verr. III. 7. *leges* edicere, *dicitur de Censoribus, cum locationum formulas proponunt. ibid.* 20. *legem* dicere *de eadem locatione dicitur, quatenus scilicet ea conditiones redemtoribus praescribuntur.* Agr. II. 19. *leges* dare provinciae, *dicitur de eo, qui habet summam potestatem constituendi jubendique, differtque ab illo, quod dicitur,* legem ferre. *Nam hoc est magistratus urbani, qui legem populo* ju-

aut largitione aut officiis inserviendi, quod est liberaliter educatorum proprium. Offic. I. 14. f. **pro εὐηθεία, qua omnes aeque bonos, ac nos sumus, judicamus, facilitate.* ad Q. Fr. I. 1. §. 4. a quibus, rudis cum esses, videtur decipi posse *liberalitas* tua: nam ut quisque est optimus, ita difficillime alios improbos suspicatur.

LIBERARE. *a vectigalibus immune facere.* Agr. II. 21. *liberare* publica. *(publici agri vectigales sunt: liberati ergo fiunt privati.)* Verr. II. 31. *liberet* Byzantios. *Att. XVI. 6. Buthrotios cum Caesar *liberavisset, sc. ne agri eorum ex lege agraria dividerentur.* *Har. R. 8. *liberare* domum: *int. a religione.* *Off. I. 10. pleraque promissa jure praetorio *liberantur*, quaedam etiam legibus: *sc. ne ea servare cogare.* **in libertatem vindicare.* Caecil. 17. *liberare* se a Venere. *v. Liberta.* **emittere.* Tusc. I. 22. divinus animus *liberatus* a corpore. Nat. D. II. 3. pulli *liberati* cavea. *ad Div. III. 7. ad facultatem aedificandi *liberare* aliquem: *int. ab interdicto.* **absolvi.* Mil. 18. *liberatur* non profectus esse: *innocens est in eo, quod dicitur profectus esse. Sed vid. Not.* **de praedibus, opponitur τῷ* obligare. ad Div. V. 20. Volusii *liberandi* meum fuit consilium. **in auspiciis est.* Leg. II. 8. templa *liberata* et effata habento. Liberata templa *sunt, quae liberum ab omni parte prospectum habent. Nam Augures, cum locum aliquem auspiciis consecrant, quod est* effari, *jus habent amovendi ea, quae liberum prospectum impediunt. v.* Offic. III. 16.

LIBERATIO. *opponitur damnationi.* *libidinosissimae *liberationes.* Pis. 36.

LIBERTA Veneris, Caecil. 17. *quae se a Venere liberavit: h. e. quae pecunia redemit onus a majoribus acceptum, sumtus certis Veneris sacris suppeditandi, quod qui sustinebant, servi Veneris, Venerii, dicebantur. vid. Graev. ad h. l.*

LIBERTAS. *fortitudo in sententiis dicendis, in agendis rebus, quae aliis displicent.* Planc. 38. tamenne tu *libertatem* requires meam? *ibid.* 39. *libertatem* dimittere. *vid. Liber.* **potestas libera faciendi, quod velis, quod placet.* ad Div. I. 5. *libertas* in rep. capessenda. *Caecin. 12. imminuta *libertas, est injuria.* **Tirones notent, cum libertas conditionem et statum significat, duplicem ejus vim esse. Nam primo, id, quod notissimum est, opponitur servituti, et est libertinorum atque ingenuorum: deinde, quando de civis Rom. libertate sermo est, eo uno verbo continentur omnia jura, quae cives Romani habent, suffragiorum ferendorum, honorum omnium petendorum, provocandi et quicquid jus civile universum et leges tribunitiae et consulares sanxerunt, pro populi commodis, tamquam Valeriae, Porcia, Publilia, Horatia, tabelluriae, etc. Sic* pro Caecin. 33. cum Arretinae mulieris *libertatem* defenderem, etc. Decemviri sacramentum nostrum justum judicaverunt. *Hoc statim sic interpretatur:* ut omnes, qui in eadem causa sunt, *(qua scil. illa mulier,)* et lege agant, et suum jus persequantur, et omnes jure civili utantur, etc. *Ex quo intelligitur, in hoc loco* libertatem *poni pro* jure Quiritium. *Apud Livium in illis disputationibus de communicando cum plebe consulatu et similibus, Tribuni semper se pugnare dicunt pro* aequa libertate*: quod profecto nullam aliam vim habet, nisi hanc, ut omnes ordines iisdem commodis reip. eodem jure utuntur. Et XLV.* 15. civitas *et* libertas eripi *dicitur eodem sensu. Nam qui civitatem amittit, non desinit liber esse, sed amittit jus Quiritium. conf. Noodt Observ. II.* 21. *et Sigon. Ant. J. C. R. I.* 6.

LIBERTINI. Orat. I. 9. Rosc. A. 7. Sext. 45. etc. *sunt homines e ser-*

quoque *innuit, esse jocum ex ambiguo, et alludi ad id, quod putabatur naturam Clodiae ligurrire.)* quod factum non est, ut sit factum, ferri ad populum - - potest? *Male vulgo in hoc loco interpretantur,* appetis. *Sic etiam in hoc* ad Div. XI. 21. cum quidam de collegis nostris agrariam curationem *ligurrirent*, disturbavi rem, totamque vobis reservavi; *Manutius interpretatur* appeterent. *Non absurde: sed plenus sensus hic est: Cum mentionem curationis agrariae in Senatu facerent, ut, quibus mandanda esset, decerneretur, (in qua potuit eorum quoque cupiditas aut spes intercedere et apparere) ego impedivi, quo minus de ea re ante quicquam decerneretur, quam vos redissetis.*

LIGURRITIO. *pars aegrotationis animi.* Tusc. IV. 11.

LIMARE. *proprie est lima superflua abradere, ut politior res sit: hinc est pro* detrahere. ad Div. III. 8. de liberalitate tua *limavit* aliquid posterior annus. Or. III. 9. tantum alteri affinxit, de altero *limavit.* * *de oratore, qui tenue et exile dicendi genus consectatur.* Opt. g. d. 3. se ad minuta genera causarum *limavit*; *et de philosopho, qui rem subtiliter, remoto omni ornatu oratorio, edifferit*, Off. II. 10. alia est illa, cum veritas ipsa *limatur* in disputatione, subtilius. * *acuere, elaborare, perficere.* Or. I. 25. neque haec ita dico, ut ars aliquid *limare* non possit. Brut. 67. acumen arte *limare.*

LIMATUS. *subtilis, tenuis.* Or. I. 34. *limatus* oratione atque subtilis. Fin. III. 12. *limata* tenuitas. * *politus, elegans, accuratus.* Brut. 24. qui genus *limatius* dicendi consectantur. ad Div. VII. 33. *limatulum* judicium. Nat. D. II. 29. urbanitate nostrorum hominum *limatus.*

LINEA. *de perpendiculo.* Fin. I. 6. solida corpora ferri suo deorsum pondere ad *lineam.*

LINEAMENTUM. *delineatio operis, adumbratio.* Brut. * 7. intelliges nihil Catonis *lineamentis,* nisi eorum pigmentorum, quae inventa nondum erant, florem et colorem defuisse. Lineamenta Catonis *sunt ejus libri, qui res nudas, sine ornatu tradebant, sed recte tamen subtiliterque, adeoque similes vel picturae lineari, qualis olim fuit, vel delineationi pictoris, ex qua, qualis pictura futura sit, intelligi potest, et quae est fundamentum bonae picturae.* * *Paullo aliter est hoc verbum* Or. 55. quasi quandam palaestram et extrema *lineamenta* orationi attulit. *Id quale sit, docebit locus hic Plinii XXXV.* 10. *quem tironum causa adscripsimus:* Parrhasius primus Symmetriam picturae dedit, primus argutias vultus, elegantiam capilli, venustatem oris, confessione artificum *in lineis extremis* palmam adeptus. Haec est in pictura summa subtilitas. Corpora enim pingere, et media rerum, est quidem magni operis, sed in quo multi gloriam tulerint: extrema corporum facere, et desinentis picturae modum includere, rarum in successu artis invenitur, etc. *Igitur* extrema orationis lineamenta *sunt perfectio et venustas summa orationis.*

LINGUA. Or. III. 30. *linguam* procudere, *est exercere dictionem declamando.*

LINERE. ad Q. Fr. II. 11. Lucretii poëmata *lita* sunt multis luminibus ingenii.

LINTER. Brut. 60. loqui ex *lintre*: i. e. *obscure, ut intelligi non possis.*

LINTRICULUS. Att. X. 10. ego vero *lintriculo*, si navis non erit, eripiam me, etc.

LIQUEFACIO. Tuscul. V. 6. quos nullae futiles laetitiae languidis *liquefaciunt* voluptatibus.

LIQUESCERE. Tusc. II. 22. *liquescere* mollitia.

LIQUIDO. *cum fiducia quadam, certo, sine haesitatione ac dubitatione.* Verr. III. 59. *liquido* ne-

melius, quam quod non *literatum* est. * *intelligens linguae alicujus, ut bene loqui ac scribere possit.* Offic. I. 37. eos exquisito judicio uti putares literarum: quamquam erant *literati*: sed et alii: hi autem optime lingua latina uti putabantur. *Sic in* Brut. 28. literate loqui. *v. Literate. Male illum locum interpretatus est Graevius.*

LITO. *parento, hostiis placo.* Flacc. 38. *litemus* Lentulo. * *litare dicuntur, qui in hostiis bona exta inveniunt.* Div. II. 15. proxima hostia *litatur* saepe pulcherrime. *cf.* c. 16. *v. Gronov. ad Liv. VIII. 9. sed maxime Schwarz. ad Plin. Pan. p.* 226.

LITURA. Verr. I. 36. nomen in *litura* fecit. *ib.* II. 42. nomen est in *litura*, h. e. *ubi illud nomen est, aliud ante fuit, quod deletum esse apparet.*

LITUS. Top. 7. solebat Aquillius - - cum de *litoribus* ageretur, - - quid esset *litus* ita definire: qua fluctus eluderet. *Atqui Celsus in Digest. de Verb. Signif.* 96. *litus est, quo maximus fluctus a mari pervenit: idque M. Tullius, cum arbiter esset, primus constituit. Videndum, utrum in hoc Celsi loco* Aquillius, *corrigendum sit, quod res postulat, an Celsus locum Ciceronis non accurate vel inspexerit, vel tenuerit, et memoriter laudans aberraverit.*

LITUUS. Div. I. 17. *unde dicatur lituus Augurum?* Att. XI. 12. *lituum* profectionis meae fuisse: *h. e. auctorem: nam lituo aeque ac tuba in bello signum datur.*

LOCARE. *usum alicujus rei aut fructum alteri certa mercede concedere.* Caecin. 6. *locare* fundum. Rosc. Com. 10. *locare se dicitur, qui operam suam certa mercede alteri pollicetur.* * *consistere.* Offic. III. 17. prudentia est *locata* in delectu honorum. * *locant etiam, qui redemtori aliquid addicunt. v. Redemtor.* Verr. I. 54. 56. Att. XV. 17. *hinc etiam* locatio *sic dicitur, v. c.* Att. IV. 3. * Att. VI. 1. civitas in ejus fide *locata.*

LOCUPLES. *de testibus, cognitoribus, etc. dicitur.* Part. 33. Flacc. 17. etc. *Passeratius ad Quint.* 11. locupletem *dici putat a* loco, *quem quis honestum obtinet in civitate: sic* cognitoris *ejus, qui se aliquem nosse profitetur, epitheton est* honestus. *Sed vero similior est eorum sententia, qui a* loco, *pro* agro, fundo *dictum putant.* * Herenn. II. 33. 47. *copiae locupletes.*

LOCUS. *caput philosophiae, aut cujuscunque artis, materia.* Div. II. 1. perpurgatus est *locus* de finibus bon. et mal. a nobis quinque libris. *ibid.* quintus eum *locum* complexus est. *Simile est* Att. I. 16. *locus* ille a me est inductus. i. e. *de eo argumento late dicere coepi.* * *sunt etiam* loci rhetorum, *qui sunt fontes argumentorum.* Or. I. 31. in Topicis *passim: item in arte memoriae.* Or. II. 87. * loci *autem* communes *sunt, cum de re universa tractatur, cum oratio revocatur ad genus.* Or. III. 27. *v. Communis.* * *status, in re gladiatoria et militari, ut gradus.* Catil. II. 1. *loco* ille motus est, cum ex urbe est depulsus. * *dignitas.* ad Div. XIV. 18. isto *loco* femina. *cf.* Verr. I. 48. * *ordo, classis in civitate.* Quint. 13. *locus*, quem honestissime obtinuit. *v. Passeratius ad h. l.* * *fundus.* Agrar. III. 2. *ita interpretatur Turnebus, quem vide.* * *res.* in Caecil. 15. cui *loco* consulite ac providete. * *genus, pars.* Offic. I. 6. *loci*, in quos honesti naturam divisimus. *ibid.* 15. alter *locus* cautionis. Catil. IV. 10. est uno *loco* melior conditio externae victoriae quam domesticae. * *locum relinquere et dare, non eodem modo dicitur.* Verr. V. 50. fortunae alicujus veniam et *locum dare, est ignoscere, concedere.* Cluent. 42. *locum* defensioni non *relinquere, est de judice, qui pecunia corruptus inutilem defensionem reddit.* ad Div. I. 1. *locum* non *relinquit*

Ma-

Marium *lumen* esse. Sen. p. R. 4. hoc *lumen* consulatus sui fore putavit. Fin. II. 22. hoc vestrum *lumen* est. Acad. IV. 33. sed illa duo *lumina vestra*, quae maxime causam continent. Nat. D. I. 28. Naevus Alcaeo *lumen* videbatur. **praesidium*, *tutela*. Sull. 11. Roma *lumen* gentium. **fenestrae, prospectus*. Dom. 44. obstruere *luminibus*; *unde et metaphorae, tamquam* Rabir. Post. 16. mentis *luminibus* officit altitudo fortunae et gloriae. Brut. 17. Catonis *luminibus* obstruxit haec posteriorum altius exaggerata oratio. * Brut. 75. videtur tamquam tabulas bene pictas collocare in *bono lumine*. **quomodo differat a* luce, *patere videtur e* Fin. III. 14. ut obscuratur et offunditur *luce* solis *lumen* lucernae: *de quo agit Burm. ad Virgil. Aen. II.* 682. *et Oudendorp. V. C. ad Sueton. Caes.* 31. *Sed id discrimen non servatur. v. in Lux.*

LUMINARE. Att. XV. 26. *est fenestra*, *ut* lumen.

LUMINOSUS. *insignis*. Or. 36. tum sunt maxime *luminosae* et quasi actuosae partes duae.

LUSTRATIO. Tusc. V. 27. silvestres cursus *lustrationes*que.

LUSTRUM. *tempus quinque annorum, sub cujus finem a Censoribus Census habetur, et postea publicae preces et sacrificia suovetaurilia fiunt*, *quod dicitur* lustrum condere. Or. I. 41. qui domini voluntate census sit, continuone, an, ubi *lustrum conditum sit*, liber sit. *ibid.* II. 66. is, qui te ex aerariis exemit, *lustrum condidit*, et taurum immolavit. *v. Liv. I.* 44. *et ibi Gronov.*

LUX. *pro lumine*. Coel. 28. *lux* longe alia est *solis* et *lychnorum*; *nam lychnorum proprie lumen est. v. in Lumen, et quos ibi laudavimus.* Nat. D. I. 5. sententiae *lucem* autoris desiderant. Ligar. 2. *lux* liberalitatis et sapientiae tuae mihi oboritur. Tusc. II. 26. benefacta in *luce* se collocari volunt. Sen. p. R. 3. *lucem* in republ. dispicere coepistis. Phil. X. 6. *lux* venisse quaedam et spes reipubl. videbatur. * Luce *dicitur pro interdiu*: Offic. III. 24. *alia exempla collegit Drakenb. ad Liv. XXXVIII.* 36.

LYCHNUCHUS. Q. Fr. III. 7. banc scripsi ante lucem, ad *lychnuchum* ligneolum, qui mihi erat perjucundus, quod eum te, ajebant, cum esses Sami, curasse faciendum. *Lectionem hanc contra Smithum et Licetum defendit, et ipsum locum illustrat Spanhem. de Usu et Pr. num. T. I. p.* 170.

LYMPHATUS. Div. I. 16. Gr. *νυμφόληπτος*. *Ita dicebantur, qui nympham aquaticam viderant, et aquam timebant; unde deinde de perterritus, et enthusiasmo aliquo furentibus, ut h. l. dicitur. v. Cuper. Obs. III.* 12. *Heinsius et Drakenb. ad Silium I.* 459.

M.

MACHAEROPHORUS. ad Q. Fr. II. 10. *qui sit*, *non satis certum puto*.

MACHINAE. *artes, doli.* Dom. 11. desinant iisdem *machinis* sperare me posse labefactari. *cf.* Nat. D. III. 29. * Petit. Cons. 2. amicam de *machinis* emit. *Salmas. ad Solin. pag.* 851. *interpretatur de catasta, in qua inclusi venales prostiterint servi, quod οἴκημα κατάγειον Plutarchus dicat, Livius interpretetur* machinam. *Sic etiam Casaub. ad Persii Sat. VI. p. m.* 514. *De his Martialis:* quos arcanae servant tabulata catastae. *De catasta multos laudat Broukhus. ad Tibull. II.* 6.

MACHINARI. *excogitare*. Or. III. 44. quod *machinati* sunt ad voluptatem. Nat. D. II. 51. quod perpetuitatis causa *machinata* est natura.

MACHINATOR. *inventor rei malae*. Rosc. A. 45.

MACROCOLON. Att. XIII. 25. XVI. 3. *est membrana longior et major. vid. e Salmasio ad Vopisci* Fir-

nimis vili, Verr. III. 98. *male* vendere. **parce, tenuiter. ibid. male* percepti fructus. **in foro variis in formulis est*. Caecin. 28. *male* facere sponsionem, *est causa cadere, in qua sponsionem fecisti*. Quint. 14. *male* agere, *est actionem alicui intendere, quam obtinere non possis, ut formula cadas, quemadmodum dicitur. v. Interp. ad h. l. sed c.* 16. 27. *est fraudare, decipere velle.*

MALITIA. Nat. D. III. 30. *quid sit? *callida juris interpretatio, quae et calumnia dicitur*. Caecin. 1. *malitia* jam est usitatum. ad Div. IX. 7. calumniatus sum, indicabo *malitiam* meam. **sollertia et perspicacitas in dolis hominum videndis: nam qui ipsi dolos nectere possint, ii etiam fraudes verentur, et ubi fiant, vident.* Att. XV. 26. nisi tua *malitia* affuisset. Fin. III. 11. quas Graeci *κακίας* appellant, vitia malo, quam *malitias* nominare.

MALITIOSUS. *callidus*. Off. I. 10. *malitiosa* juris interpretatio. Off. III. 18. mihi etiam verae hereditates non honestae videntur, si sint *malitiosis* officiorum blanditiis quaesitae, non veritate, sed simulatione.

MALITIOSE. *per calumniam.* Caecin. 7. novae litis genus tam *malitiose* intenderet.

MALLE. *cum* potius: Balb. 7. Att. XIII. 22.

MALLEOLUS. *in vitibus est palmes novus, cum parte ligni durioris ab utraque parte recisus, ut malleoli figuram habeat.* Cato 15. *add. Colum. III.* 6. 3. **In re militari sunt manipuli spartei, pice inducti, quibus sagitta inserta, (unde malleoli figura) ut projiciantur in hostilia munimenta, opera, tecta, etc. incendii excitandi causa. Pechkränze.* Catil. I. 13. Mil. 24. *v. Lips. Poliorc. V.* 5. *et quos praeter hunc laudat Drakenb. ad Liv. XXXVIII.* 6.

MALUM. *v. Orbiculatus.*

MANCEPS. *redemtor, conductor. Sic publicani dicuntur* mancipes, *quia publica vectigalia redimunt*, Dom. 10. *item alii redemtores decumarum*, in Caecil. 10. *porro redemtor aedificii alicujus aut operis publici*, Verr. I. 54. *item, qui praedam emit*, Dom. 18. *item is, qui et* sector *dicitur*, Rosc. A. 8. *manceps* hominis studiosissimi nobilitatis: h. e. *bonorum ejus. denique is, qui pecuniam emit, et eam alio loco ei, a quo accepit, aut eodem genere, aut in alio numorum solvendam curat*, ad Div. V. 20. erat enim nobis curata pecunia Valerii *mancipis* nomine: h. e. *Valerius redemerat pecuniam sine periculo nostro nobis, quo loco volebamus solvendam.*

MANCIPATUS. *venditus, mancipio datus, addictus.* Cato 11. si senectus sui juris est, si nemini *mancipata.*

MANCIPI. *est pro* mancipii, *ut dudum videre viri docti: itaque, quae de hac voce dicenda, ad mancipii vocem retulimus.*

MANCIPIUM. Top. 26. *mancipio* dare. cf. ad Att. XIII. 5. h. e. *ex lege venditionis jure mancipii, de quo mox.* *res mancipi *sunt, quae venduntur per aes et libram, praesentibus quinque testibus; quo ritu venditor obligatur ad evictionem praestandam; isque mos adhuc duravit Plinii maj. temporibus, ut patet ex H. N. XXXIII.* 3. *Locus disertissimus de tota re est ap. Plaut. Curcul. IV.* 2. 8. *sq. Sed Ciceronianà videamus.* Mur. 2. si in iis rebus repetendis, quae *mancipi* sunt, is judicii periculum praestare debet, qui se nexu obligavit. *Unde* jus mancipi s. mancipii, Har. R. 7. Flacc. 32. Caecin. 26. *quod est earum rerum, quae mancipio et nexu, h. e. ritu commemorato, nobis traditae sunt. Ceterum notandum est, Ciceronem, cum jungat plerumque* mancipium et nexum, *tamquam eandem vim habentia, tamen* Har. R. c. 7. *ea di-*

machinae. Pif. 24. provincia ifta tibi *manupretium* fuit, non everfae per te, fed perditae civitatis. *v. Drakenb. ad Liv. XXXVI.* 7. *Ap. Plinium, ut XXXIII.*11. *eft* manipretium.

MANUS. *labor manuum.* Verr. III. 11. *manu* quaerere, *de oratoribus.* **probofcis elephanti.* Nat. D. II. 47. *manus* data elephantis. *ad Div. XI. 13. quae in *manibus* funt, *dicitur de praefenti rerum ftatu.* Sext. 32. res jam *manibus* tenetur: h. e. *paene confecta eft.* ad Div. I. 19. fic in *manibus* habebant, fic osculabantur. *ib.* VIII. 1. *manus* ad os apponere, *fignum filentii fervandi.* Flacc. 6. *porrigere* manum: *modus Graecorum fuffragii ferendi.* ad Div. VII. 5. *tollere* manus: *admirantis geftus.* Att. III. 15. vulneribus fuis *manus* afferre: h. e. *dolorem inftaurare, augere.* ad Div. X. 23. Vocontii *fub manu* ut effent: h. e. *parati, fi quid vellem, ad manum. De hac formula, quae non eandem ubique vim habet, v. Intt. ad Sueton. Aug.* 49. *inprimis Burmannum: quamquam in illo loco Suetonii, quem hic laudarunt Graevius et Cortius, aliam, atque hic, vim habet: et Gronovium ad Senec. Ep.* 94. *Topic. 4. mulier viro in *manum* convenit: *id fit per coëmtionem; de qua fupra.* **ibid.* 9. aqua *manu* nocens, i. e. *propter ftructuram aedificii, per quam pluvialis aqua fit noxia vicino. v. Boëthius.*

MASTRUCATUS. Prov. Conful. 7. *maftrucati* latrunculi: *dicti a* maftruca, *qua montani Sardi utebantur. Viri docti ad h. l. laudarunt Turneb. Adverf. XX.* 9.

MASTRUCA. Fr. prò Scauro, veftis villofa, *quae e mufmonibus, genere arietum, f. mufmonum villofis pellibus fiebat, unde ibid.* pelliti *dicuntur maftrucati illi Sardi. v. J. G. Bergeri Eclogarium Corficum, Diff. II. p.* 33. *Aelian. H. An. XVI.* 34. *hieme calefeciffe, aeftate refrigeraffe tradit.*

MATELLIO. *matula.* Parad. V. 2. *matellionem* Corinthium cupidiffime tractare. *Sic ap. Plin. XXXIV.* 2. trullei; *et ap. Martial. IX.* 97. trulla Corinthia *pro matula, ut recte interpretatur Harduinus. Non ergo mirandum, fi in Digeftis, in mundo muliebri matula ponitur.*

MATERIA. *quod objectum vocant philofophi barbari.* Inv. I. 5. *materia* artis. Div. II. 4. divinationi aliqua *materia* danda eft, in qua verfari poffit. **eleganter etiam dicitur, de dotibus naturalibus, quas fc. tamquam materiam difciplina elaborat.* Verr. III. 68. *materies* Catonis. Inv. I. 2. quae *materia* effet in animis humanis. *v. Burm. ad Ovid. Her. IV.* 86. *ubi bene laudantur loca Livii I.* 39. 46.

MATERIA aequitatis. Caecin. 28. *eft locus communis de aequitate potius quam fcripto fequenda.*

MATERIATUS. Off. III. 13. aedes male *materiatae.*

MATERIS. *telum gallicum.* ad Herenn. IV. 32. nec tam facile ex Italia *materis* transalpina depulfa eft.

MATRIMUS. *cui mater fuperftes.* Har. R. 11. *matrimus puer.*

MAXIME. *cum fuperlativo.* Att. XII. 28. *maxime* liberaliffima. *Sic Liv. XLI.* 23. maxime graviffimus: *improbante tamen Gronovio. v. Drakenb. ad l. c. et ad XL.* 21. *Eft et forma etiam ap. Gellium XIII.* 15. *v. et* Verr. II. 66.

MEDICAMENTUM. Or. 23. *medicamenta* fucati candoris et ruboris.

MEDICUS. *intell. digitus.* Herenn. III. 20.

MEDIDIES. Or. 47. *quare non dicatur, fed meridies?*

MEDIETAS. Univ. 7. vix audeo dicere *medietates*, quas Graeci *μεσότητας* appellant.

MEDIMNUM. *menfura fex modiorum.* Verr. III. 45. 47. 49. etc.

MEDITATIO. *exercitatio.* Tufc. II. 17. Div. II. 16. **disquifitio.* Clu-

Herenn. III. 2. *commemoratio:* Verr. V. 64. *mentione* et usurpatione civitatis. **in sensu forensi, mentionem facere* hereditatis. *sc. ap. Praetorem petendo.*

MERACIUS sumere. Nat. D. III. 31.

MERCARI. Att. IX. 5. haec officia *mercanda* vita puto.

MERCEDULA praediorum, Att. XIII. 11. *est vectigal locationis. v. Merces.*

MERCENARIUS. Verr. I. 43. *mercenarium* prooemium.

MERCES. *reditus ex locatione.* Verr. III. 50. *merces* ex fundo. Att. XV. 17. *merces* insularum. * *incommodum.* ad Div. I. 9. non ita magna *mercede.*

MERCURIALES. ad Q. Fr. II. 5. *collegium mercatorum, de quo Liv. II. 21. 27.*

MERERE. *stipendia facere.* Balb. 20. si tot Consulibus *meruisset.* * *elegans est haec ratio:* Verr. III. 60. *quid* arbitraris Rheginos *merere velle,* ut etc. h. e. *qua mercede induci posse, ut etc.* cf. Fin. II. 22. Phil. I. 14. *notat autem in hac forma proprie, acquirere, tamquam mercedem ac praemium. v. praeter Interpp. ad Verr. l. c. inpr. Gronov. Obs. ad Script. eccl. c. 7. p. 76. et quos laudat Burmann. ad Virgil. Aen. IV.* 349.

MERIDIATIO. *somnus meridianus.* Div. II. 68. lucubrationes detraxi, et *meridiationes* addidi, quibus uti antea non solebam.

MERITARE. Verrin. III. 50. fundus, qui HS. dena *meritasset:* h. e. *ex quo tantum redisset: sed Graevius aliter legit.*

MERITORIUS. Phil. II. 41. pueri ingenui cum *meritoriis* versabantur. Meritorii *sunt scorta masculina.*

MERITUM. *in partem deteriorem.* ad Div. V. 9. non meo *merito,* i. e. *culpa mea.*

MERULA. Fin. V. 15. *avis cantrix, quam nostri vocant eine Amsel.*

MESSIS. Parad. VI. 2. qui caedes municipiorum, qui illam Sullani temporis *messem* recordetur.

META. *est conus, quaecunque res lata basi acutoque fastigio.* Div. II. 6. umbra terrae, quae est *meta* noctis. *Hinc in Circo metae sunt columellae positae in flexu Circi ad spinam, quas studiose vitabant aurigae, ut ex Horatio notum est: hinc illud ductum est* Coel. 31. haesit ad *metas* fama adolescentis.

METATOR. Phil. XI. 5. castrorum antea *metator,* nunc, ut sperat, urbis. cf. XIV. 4.

MICARE. *dicitur de motu celeri et tremulo venarum.* Nat. D. II. 9. *micare* non desinunt arteriae et venae. Div. I. 47. anguis semianimis et varia graviter cervice *micans.* **par impar ludere.* Offic. III. 19. dignus, quicum in tenebris *mices.* cf. Div. II. 41. *v. Gronov. Obs. III. 13. p. 546. sq.* **Inde est sortiri.* Off. III. 23. quasi sorte aut *micando* victus.

MIGRARE. Verr. II. 36. *minus est quam* emigrare; *sc. initium facere movendae supellectilis.*

MILES. *pro pedite, est* ad Div. X. 10. *ubi v. Graev. et ad Justin. XIII. 3. Gronov. ad Liv. XXVI. 19. XXVIII. 1.*

MILLE. *cum singulari.* Mil. 20. *mille* hominum valentium versabatur, etc. *v. Perizon. ad Sanctii Minerv. p.* 611.

MIMA. Phil. II. 24. XIII. 11. Verr. III. 36. *v. Mimus.*

MIMULA. Phil. II. 25.

MIMUS. *histrionis genus, quod actiones, dicta moresque hominum, sive in scena, sive etiam extra eam festive, risus commovendi causa, imitatur. v. Ethologus.* Verr. III. 36. * poëma scenicum, *idque vel serium vel ridiculum.* Rabir. Post. 12. *mimorum* argumenta. Coel. 27. *mimi* exitus, non fabulae; *qui locus inprimis videndus.* Phil. II. 27. persona de *mimo.*

MINA. *continet centum drachmas s. denarios.* Acad. IV. 30. etc.

minari in concione. *Sic Livius saepe hoc verbo usus est: exempla congessit Gronov. ad XXXIV. 29.* * Fin. I. 1. quod semel *missum* coërceri reprimique non potest: *proprie de equis e carceribus emissis. * pro immittere.* Mil. 28. ut in eos potius se mitteret.

MOBILIS. *periturus, instabilis.* Dom. 58. caduca semper et *mobilia* haec esse duxi. N. D. II. 11. *mobilissimus.*

MOBILITER. Div. II. 63.

MODERARI. *parcere.* Flacc. 35. *moderatus* est religioni suae in testimonio dicendo.

MODERATIO. *regimen, potestas.* Act. I. in Verr. 7. extr. omnia in unius potestate ac *moderatione* vertentur.

MODERATOR. Partit. 3. rei sententiaeque *moderator, de disceptatore.*

MODERATUS. Or. II. 8. qui cantus *moderatae* orationis pronunciatione dulcior.

MODESTE. *modice.* Att. IX. 19. ea cum *modeste* fiunt, tamen ipsa per se molesta sunt. *v. Modicus.* * *opponitur τῷ hostiliter.* ad Div. XIV. 14. si ille *modeste* Romam venturus est, recte in praesentia domi esse potestis.

MODESTIA. Off. I. 40. *quid sit? Est duplex, et ea, quae Graecis εὐταξία, et quae εὐκαιρία dicitur. v. Graev. ad h. l.* * *temperantia.* Tusc. III. 8.

MODESTUS. Sen. p. R. 2. *modesti* Consules, *dicuntur, qui verentur, contra leges facere.* * *irae potens.* Verr. I. 47. o! *modestum* ordinem, qui te vivum istinc abire passus est. * *opponitur seditioso.* Agr. II. 31. plebs *modestissima.* * Lael. 13. *opponitur* flagitioso: *h. e. libidinoso.* * *lenis.* Att. X. 5. *modestior* non ero.

MODICE. *leniter.* Cato 1. etsi te id *modice* et sapienter et *ferre* et laturum esse certo scio. * *moderate, h. e. suo ac justo modo.* Or. I. 29. *iis, quae habent, modice ac scienter utantur.*

MODICUS. Leg. III. 18. *modica*, id est, modesta atque sedata. Fin. II. 19. Graecis hoc *modicum* est. h. e. *Graeci in hoc genere parum exemplorum proferre possunt.*

MODIFICATUS. Part. 5. *verba* ab oratore *modificata* et inflexa quodammodo; qualia sunt ea, quae transferuntur, etc. Or. III. 48. *membra (int. orationis) modificata* esse debebunt: h. e. *numerosa, apte cadentia.*

MODIUS. Att. VI. 1. sic illa jam habent, *pleno modio*, verborum honorem, invitationem crebram.

MODO. *Pro* non modo non, *dici* non modo, *cum sequitur* ne quidem, *notum est: v.* ad Div. IX. 17. *et Manut. ad Div. I. 9. sed est etiam ante* verum etiam: Att. II. 1. *non modo* excitatum, *sed etiam* plane perterritum. *Duo alia exempla ex L. II. III. Offic. dedit Muret. V. L. X. 7. v. Non. Etiam omittitur ante* sed etiam, *ut* Tusc. V. 6. *ubi addidit Davis. ed. sec. Notabilis est etiam transpositio hujus formae.* Att. XIV. 19. cui facile persuasi, id, quod rogaret, *ne* licere *quidem*, non *modo non* lubere. * *non modo,* sequente *verum, pro non dicam, - - sed, ut* Act. I. in Verr. 3. si *non modo* in causa, *sed* aliquo honesto praesidio. * non modo *in fine pro* nedum. Phil. II. 41. *non modo* esse illorum cliens. *item* ad Div. I. 9. nullum meum minimum dicitur, *non modo* factum intercessit. * *de tempore interdum multos annos significat, ut* Off. II. 21. *modo* hoc malum in hanc remp. invasit. *Nam si a Jugurthino bello rationem ducas, sunt septuaginta amplius anni. v. in Nuper.*

MODUS. Quint. 7. *modo* et ratione omnia fecisse. h. e. *recte et ordine, via et ratione.* * Q. Fr. II. 6. *bono modo* desidero, *est quodammodo. v. Manut. ad h. l.* * *in musicis sunt etiam modi.* Or. III. 26. *modos* facere. Tusc. I. 44. pressi et flebiles *modi.* * ad Div. IV. 7.

MONEDULA. Flacc. 81. non plus aurum tibi, quam *monedulae* committebant.

MONITOR. *in judiciis est patroni, cui subjicit, si quid praetermittit, aut non recordatur.* in Caecil. 16. video, non te, sed hunc librum, quem *monitor* tuus tenet, esse responsurum. * *nomenclator.* Mur. 36. cives per *monitorem* appellare.

MONOGRAMMUS. *adumbratus, delineatus.* Nat. D. II. 23. *monogrammi* Dii Epicuri. *Sic appellantur, quia non habent verum corpus, sed quasi corpus, adeoque similes sunt delineatis a pictore corporibus, non expressis.*

MONSTRUM. Div. I. 42. *unde dicatur?*

MONS. Pis. 21. ad hunc *montem* Tusculanum extruendum: *de villa nimis magna.*

MONTANI. Dom. 28. *commemorantur inter genera plebis urbanae ita, ut a paganis distingui videantur:* pagani aut montani. *Graevius negat, se, qui sint, scire. Mihi autem videntur iidem esse, qui* pagani. *Nam hi in montibus habitabant. v. Pagus.*

MONTIVAGUS cursus, Tusc. V. 27.

MONUMENTUM. *dicitur templum, statua, via, et quodcunque publicum aedificium, quo alicujus memoria conservatur, quia aut in honorem ejus, aut ab eo exstructum est.* Agr. I. 4. pecunia non consumta in *monumento*, *sc. ab Imperatore, qui propterea manubias accepit.* Verrin. I. 4. *monumenta* Africani, *sunt statuae, quas Siculis, Carthagine capta, reddiderat, quibusque ideo nomen ejus erat inscriptum.* Planc. 32. Div. I. 28. *monumentum* Marii, *est templum ab eo exstructum e manubiis Cimbricis.* Mil. 7. in majorum suorum *monumentis*: *de via Appia.* Dom. 20. Clodium meam domum *monumentum* fecisse: *quia in ea signum libertatis dedicarat.* ad Div. I. 9. monumentum *Cicero vocat aedes suas, publico sumtu instauratas. Hinc deinde simpliciter, et sine relatione ad aliquem hominem, cujus monumentum sit, pro templo ponitur.* Arch. 11. templorum ac *monumentorum* aditus. Verr. I. 50. in celeberrimo *monumento.* * *sepulcrum.* Rosc. Am. 50. * *literae publicae.* Dom. 28. scribae nobiscum in rationibus publicis *monumentis*que versantur. * *sic dicuntur etiam* Commentarii Pontificum Dom. 55.

MORA Spartiatarum, Tusc. II. 16. *λόχος, cohors militum, de quorum numero non satis certo constat, cum alii quingentos, alii plures tradant. v. ad h. l. Gronov. Obs. III. 6.*

MORATOR. in Caecil. 15. *est causidicus imperitus, qui adhibetur tantum ad faciendam moram, dum reperiatur alius melior patronus, aut jam repertus se ad dicendum comparet. v. Ascon. ad h. l. Savaro ad Sidon. Ep. V. 7.*

MORATUS. Div. I. 31. poëma tenerum, *moratum* atque molle: *in quo mores hominum eleganter expressi sunt.*

MORBOSUS. Tusc. IV. 24. *morbosos* iracundos solos nominaverunt. *Sed Davisius legit:* morosos, *recte probantibus Bentlejo et Buherio.*

MORDERE. *molestia afficere.* Att. XIII. 12. me epistolae *momorderunt. ib.* VI. 2. qui scribis, *morderi* te interdum, quod non simul sis. * ad Div. XI. 23. *mordere* frenum: *proverbialiter dicitur de iis, qui indignantur conditionem suam, neque tamen ea se liberare possunt.*

MORDICUS. *morsu.* Q. Fr. II. 14. auriculam fortasse *mordicus* abstulisset.

MORIOR. Coel. 31. sermo *moritur.*

MORTUUS plausus, Att. II. 19. *tenuis, parvus.*

MOROSITAS. Off. I. 25. *vid. Morosus.*

MOROSUS. *fastidiosus, cui nihil facile probatur.* Or. 29. ad Div. VII. 15. Q. Fr. II. 4.

MORS. *plural.* Tuscul. I. 48. clarae *mortes.*

MORSUS. *pro dolore leviori.* Tusc. III. 34. *morsus* animi. *Sed in genere pro dolore.* Off. III. 7. *morsus* acriores sunt intermissae quam retentae libertatis.

MOS. Caecin. 7. deduci *moribus. ibid.* 1. facta vis est *moribus*: *de vi civili, quae dicitur, de qua suo loco.*

MOTUS. Part. 8. *in animo quid?* Orat. I. 25. ingenii celeres *motus.* Brut. 66. *motus* plenus, *de actione.* Sext. 7. fuerat ille annus in magno reip. *motu.* cf. Cat. II. 2.

MOVERI. *de ingenio.* Acad. I. 9. cf. ad Diverf. XV. 21. acute *movebatur.* **de visis.* Acad. IV. 11. 15. vere inaniterne *moveatur?* *Nempe vere movemur interdiu, inaniter noctu in somniis, ex vulgari quidem opinione: sed Academici etiam interdiu inaniter moveri nos putant.* *Fin. II. 10. voluptas *movens*, *opponitur stanti.* **cum praepos.* in: Att. VII. 5. *in* valetudine alicujus *moveri.* **cum praepos.* a, *pro accipere. ibid.* I. 12. *a* Caecilio numum *movere* non possent. *v. Not.* cf. Flacc. 19. **cum* ex. N. D. III. 2. *ex* sententia me nunquam *movebit.* *ad Att. VII. ut meam ille sententiam *moveat*, i. e. *faciat, ut mutem, dimittam.* *Or. II. 60. ridiculum *movetur* acumine, etc. i. e. *oritur.*

MUCRO. Caecin. 29. hic est *mucro* defensionis tuae.

MUGINARI. *tarde conari, cessare.* Att. XVI. 12. dum tu *muginaris*, nec mihi rescribis, cepi consilium domesticum.

MUGITUS terrae, Div. I. 18.

MULCATUS. Brut. 22. scriptores male *mulcati*, *qui assequi dictantem nimis celeriter non poterant.*

MULIERARIUS. Coel. 28. *mulieraria* manus: *h. e. a muliere missa.*

MULIONICUS. Sext. 38. *mulionica* penula.

MULTA. *poena pecuniaria.* Caecin. 33. legis *multa.* Verr. I. 60. *multam* petere, *dicitur accusator, qui aliquem accusat ex lege, in qua multa est constituta.* Phil. XI. 8. Crassus Consul Flacco collegae, Flamini Martiali, *multam dixit*, si a sacris discessisset: quam multam populus remisit. Mil. 14. *multam* irrogare. Multa dicitur *a magistratibus*, irrogatur *lege, a magistratu lata. vid. Sigon. ad Liv. XXV. 3. Consules habuisse jus, multa dicta cogendi in ordinem Senatorem, qui iis parere nollet, testis est locus* Phil. I. 5. *Non autem ut* multa, *ita etiam* multare *de pecuniariis poenis tantum dicitur, sed etiam de capitalibus, in significatione privandi. vid. v. c.* Tusc. I. 22. Verr. I. 5. etc. **damnum pecuniarium.* ad Div. V. 20. ut *multa* tam gravis T. Mario depelleretur.

MULTIFARIAM. *pluribus locis.* Orat. II. 41. si aurum cui, quod esset *multifariam* defossum, commonstrare vellem.

MULTIPLEX. Nat. D. II. 54. *multiplex* stomachus et tortuosus: *ita dicitur propter figuram obliquam. vid. Simplex.* *Leg. I. 7. homo animal providum, sagax, *multiplex*: h. e. *variis dotibus instructum, aut ad multa aptum.* **inconstans.* Lael. 25. animus *multiplex* assentatoris. Att. VI. 2. ingenium *multiplex*, i. e. *varium, inconstans.* *Or. III. 30. Brut. 81. *multiplex* oratio, *est copiosa, varia, in qua omnia genera dicendi insunt, opponiturque tenui Dialecticorum.* **Sed* Tuscul. V. 4. Socratis *multiplex* ratio disputandi, *est ratio, de unaquaque re in utramque partem disserendi.* **fallax.* ad Brut. 1. *multiplex* natura, sc. *hominis*, opp. *simplex.*

MULTIPLICABILIS. *multiplex.* Tusc. II. 9. *multiplicabilis* tortus.

MULTITUDO. Verr. II. 71. sociorum *multitudine* remota: *opponitur principibus publicanorum.*

MUL-

MULTARE. Verr. II. 8. heredem Veneri esse *multatum*: h. e. *hereditatem Veneri esse commissam.* Rabir. Post. 1. consilia ejus esse *multata* a fortuna: h. e. *non successisse. conf. Multa. Sic* bona multare. *Liv. X.* 23.

MULTUM. *cum compar.* Or. III. 24. non *multum* majus.

MUNDANUS. Tuscul. V. 37. *mundi incola.*

MUNERARE. *donare.* Dejot. 6. quibus te Rex *munerare* constituerat. Munerari *deponent. est* Att. VII. 2.

MUNICEPS. *civis municipii.* Cluent. 16. *qui et* municipalis *dicitur* Att. VIII. 21. etc.

MUNICIPIUM. Caecin. 4. *genus oppidorum Italiae, quod jure civitatis Rom. donatum erat, sed ita, ut legibus suis uteretur et suis magistratibus. v. Turneb. ad Agr. I.* 5. *et Sigon. Ant. Jur. Ital. II.* 6. *sq.*

MUNIO. Or. I. 59. ante condemnentur ii, quorum causas receperimus, quam toties, quoties praescribitur, paeanem aut *munionem* citarimus. Munio *quid sit, ignorare se fatentur omnes. Turnebus correxit:* minuritionem, *idque probatur in Lexico Fabri: quod mihi secus videtur. Nam quomodocunque Cicero scripserit, pedis certe alicujus nomen posuerit necesse est, ut paeanis verbum ostendit. In Ms. fuit* munychionem: *de quo v. Vict. ad h. l. Mihi non displicebat conjectura Ill. Bunavii, Domini in Kreypau, doctae nobilitatis praecipui ornamenti, qui legendum censebat:* monogenem. *Is pes est ex tribus longis et una brevi syllaba, notiori nomine epitritus quartus, contrarius paeoni, qui est ex tribus brevibus et una longa, atque adeo aptus huic loco. Hujus pedis mentio est apud Hephaestionem de metris p.* 11. *quem librum Vir ill. latine conversum docto commentario illustraverat. Gesnerus autem ad Quintil. XI.* 3. 22. *quid si pro hoc monstro legamus:* etiam ionem, *vel* ionium. *Sed illud* etiam *languet et inculcatum esset a Cicerone.*

MUNITIO. Or. II. 79. aditus ad causam et *munitio*, *int. viae. a forma*: munire viam.

MUNITIOR. *tutior.* Att. II. 18. illa legatio *munitior* est.

MUNUS. *hoc verbum proprie ludos et spectacula gladiatoria significat, quae magistratus aliique populo praebent. Hinc* ad Div. II. 3. declarare *munera*: h. e. *polliceri populo.* Sull. 19. praebere *munus.* cf. Act. I. Verr. 12. Dom. 43. ad Div. XI. 16. etc. *In quibus locis omnibus, ut et aliis Ciceronis, est de gladiatoriis ludis. Et sic fere ceteri scriptores, ut Suetonius, qui numquam aliter: v. e. Caes.* 10. *add. Servium ad Virgil. Aen. III.* 66. *Ovidius tamen Fast. V.* 190. *habet* Circi munus: *sed ut poëta. Hinc etiam ductum illud* Act. I. Verr. 12. aedilitatis munus: *de beneficio, quo in aedilitate populum affecit. Inde eleganter* mundus *vocatur* munus Dei Tusc. I. 29. *quo tamen loco vir doctus ad Ovid. A. A. I.* 69. *non male capit de aedificio publico, spectaculis aut oblectationi destinato, quo alluditur* Nat. Deor. II. 35.

MURIA. Fin. V. 14. *est salsus ille liquor, in quo salsamenta servantur.*

MUSTACEUM. *genus placentae, quod quale fuerit, Cato de Re rustica exposuit. v. Lex. Fabr. ab hoc proverbium* Att. V. 20. laureolam in *mustaceo* quaerere.

MUSCOSUS. Q. Fr. III. 1. ἀποδυτηρίῳ nihil alsius, nihil *muscosius*: *non quia muscum habebat, sed quia aeque, ac muscus in humidis locis, delectabat. Manutius.*

MUTABILITAS. Tusc. IV. 34. inconstantia *mutabilitas*que mentis.

MUTARI. *de cibo confecto in alvo.* Nat. D. II. 55. *sic Graeci dicunt cibum* μεταβάλλεσθαι.

formulae alterius sermone, narratione, dicto vel dolentis, vel gaudentis. * narro tibi; *est formula, qua utuntur in re nova, inexspectata, mira, etc.* ad Div. XI. 24. *narro tibi*: antea subirascebar brevitati tuarum literarum. nunc mihi loquax esse videor. Att. IX. 12. narro *tibi*: haec loca venusta sunt. *ibid.* II. 7. *narro tibi*: plane relegatus mihi videor, cum in Formiano sum. *ibid.* XV. 21. *narro tibi*: Quintius exultat laetitia. *ibid. narra mihi*: Reges Armenii patricios salutare non solent. *add.* Att. XIII. 51. *ubi ed. Rom. habet* Narrabo tibi. * ad Div. II. 10. quo in loco saepe, ut ex te audivi, Clitarchus tibi *narravit*, Darium ab Alexandro esse superatum: *pro, in Clitarcho legisti. Sic est etiam* in Bruto 43. ita tacitus tribunatus, ut, nisi in eo magistratu cenavisset, apud praeconem Granium, idque nobis *narravisset* Lucilius, etc.

NARTHECIUM. *myrothecium, capsula, in qua unguenta, medicamenta servantur.* Fin. II. 7. medicamenta illa tamquam de *narthecio* promant.

NARUS. *gnarus.* Or. 47. noti erant, et navi et *nari*: quibus cum *in* praeponi oporteret, dulcius visum est, ignoti, ignavi, ignari dicere.

NASSA. Att. XV. 20. ex hac *nassa* exire constitui, non ad fugam, sed ad spem mortis melioris.

NASTURTIUM. Fin. II. 28. Tusc. V. 34. Persas Xenophon negat quidquam ad panem adhibere, praeter *nasturtium.*

NATALIS. Att. III. 20. dies *natalis* reditus mei.

NATALITIUS. Div. II. 42. *natalitia* praedicta, *sunt, quae fiunt ex hora natali. ibid.* 43. sidera *natalitia.*

NATARE. *de inconstantia.* Nat. D. III. 24. in quo tu mihi magis *natare* visus es, quam ipse Neptunus.

NATIO. *genus hominum.* Mur. 33. tota *natio* candidatorum. Sext. 44. quaesisti, quae esset nostra *natio* optimatium. *ib.* 45. esto igitur, ut hi sint, (quam tu *nationem* appellasti,) qui integri sunt et sani, etc. *ibid.* 63. habes igitur, quod ex me quaesisti, qui essent optimates: non est *natio*, ut dixisti, quod ego verbum agnovi; est enim illius etc. *Ex duobus postremis locis patet*, nationis *verbum in contemtum dici.* * *de populo, ad quem quis originem refert.* ad Div. XV. 20. Oratorem Sabino tuo commendavi. *Natio* me hominis impulit, ut ei recte putarem: *sc. quia est ex Sabinis, quod genus Italorum simplex, honestum est, minimeque fraudulentum.*

NATIVUS. *ortus, natus.* Nat. D. I. 10. Anaximandri opinio est, *nativos* esse Deos, longis intervallis orientes occidentesque. * nativum *opponitur aliunde allato: insitum, innatum.* Dom. 5. medicina, quae et hoc *nativum* malum, et hoc delatum sanare posset. Har. Resp. 9. denique ipso hujus gentis ac terrae domestico *nativo*que sensu. Nat. D. II. 39. helluarum, partim ad saxa *nativis* testis adhaerentium. *Sic Salmasius ad Tertullianum de Pallio p.* 214. *demonstrat*, nativum colorem *esse eum, quem quaeque res natura et sua sponte habebat.* * Partit. 5. simplicia verba partim *nativa*, partim reperta. *Nativa*, quae significata sunt sensu, etc.

NATURA. *indoles hominis.* Cael. 6. *natura* varia multiplexque. * *res ipsa, cujus est certa natura. Sic* Verr. I. 15. non potest *ea natura*, quae tantum facinus commiserit, hoc uno scelere esse contenta; *i. e. homo ea natura.* Nat. D. II. 57. his *naturis* relatus sonus amplificatur: *pro, rebus hac natura.* * *Est etiam in periphrasi.* Nat. D. II. 54. *natura* alvi, *pro* alvus. * *pudenda muliebria.* Div. II. 70. matrona visa est, obsignatam habere *naturam.* cf. N. D. III. 22. *ubi est*, obscenius excitata *natura.* * *ordo rerum naturalis.* Sext. 21. vita reservata *naturae.* * ad Div.

fiunt, necessario fiunt. Catil. IV. 4. mors aut *necessitas naturae*, aut laborum miseriarumque finis est. Sext. 21. ut vita, quae *necessitati* deberetur, patriae potius donata, quam *naturae* servata videretur. Inv. I. 34. quadam *necessitate* semper eodem modo fiunt. Or. 50. *necessitate* ipsa, *pro sua sponte, natura sua. Gron. Obs. II. 2.* * *vis divina, fatum.* Ligar. 6. humana consilia *necessitate* divina esse superata. * *conjunctio sanguinis, amoris, officii.* Rosc. Am. 24. magnam *necessitatem* possidet paternus maternusque sanguis. Sull. 1. si nostram *necessitatem* familiaritatemque violasset. * *de rebus ad vitam conservandam necessariis.* Verr. V. 14. ipsi naturae ac *necessitati* negare. Off. I. 35. *necessitati* quam occultissime parent, *de excretione urinae, fecium, etc.* * Acad. IV. 36. persuadendi *necessitas*: *de demonstratione.*

NECESSITUDO. *natura, opponitur casui.* Har. R. 9. ordo rerum ac *necessitudo.* * *omnis conjunctio, sanguinis, affinitatis, conjugii, collegii, amicitiae, etc. quae a causa aliqua oritur, quae nobis necessitatem amoris benevolentiaeque affert.* Q. Fr. I. 1. summa *necessitudine* nos attingunt publicani. cf. Manil. 2. *sc. quia Cicerones erant equestri genere, equites autem publicani.* in Caecil. 2. *necessitudo* cum Siculis, *apud quos Quaestor fuerat, inter quos hospites multos et amicos habebat. ibid.* 18. *necessitudo* inter Praetorem et Quaestorem. Planc. 11. *necessitudo* contubernii. Rabir. Perd. 1. cum omnibus civibus mihi *necessitudinis* causam esse duxi. ad Div. I. 3. propter nostram *necessitudinem (sc. inter Ciceronem et Lentulum, qui eum restituerat in patriam)* vehementer confidit his literis, etc. *ib.* IX. 13. municipio Caleno, quocum mihi magna *necessitudo* est: *quia ejus erat patronus.* ad Div. V. 2. *necessitudo* Pompeji, *pro* cum Pompejo, * *causa conjunctionis, amoris.* ad Divers. XIII. 12. cum eo mihi omnes *necessitudines* sunt.

NECTERE. Fin. III. 22. quid non sic aliud ex alio *nectitur*, ut non, si ullam literam moveris, labent omnia? Leg. I. 20. videtisne, quanta series rerum sit, atque ut ex alio alia *nectantur*? Topic. 15. ex hoc genere causarum fatum a Stoicis *nectitur.*

NECTUS. Leg. III. 10. per Ti. Gracchum non solum *nectus*, sed etiam sublatus intercessor erat. *Sed in voce hac corruptum esse Ciceronem, cum doctis viris ad h. l. credo.*

NEDUM. *pro* non modo. Att. IX. 8. Ep. Balbi: *Nedum* hominum humilium, ut nos sumus, *sed etiam* amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent. *ibid.* X. 16. tu quoniam quartana cares, et *nedum* morbum removisti, *sed etiam* gravedinem, etc.

NEGANS. Top. 11. sunt enim valde contraria illa, quae appellantur *negantia.* Ea *ἀποφατικὰ* Graeci, contraria ajentibus, sic: si hoc est, illud non est.

NEGANTIA. Top. 14. deinde addunt conjunctionum *negantiam*, sic: non et hoc et illud est: hoc autem, non igitur illud.

NEGITARE. Acad. IV. 2. *e Codd. edidit Davisius.*

NEGLIGENTIA. Or. 23. *negligentia* diligens.

NEGLIGERE. *eleganter de iis, qui nocentem absolvunt, non puniunt.* Verr. III. 94. *negligere* pecuniam captam. * negligens *de effuso, largo.* ad Div. III. 8. non potui in illo sumtu non necessario *negligens* esse. *Sic intelligit Graevius, quem vid. ad h. l. nec absurde: nam* diligens *pro parco dicitur. Sed tamen non necessario sic accipi puto.*

NEGOTIALIS. Inv. I. 11. constitutio *negotialis*, *quid sit?*

NEGOTIARI. Q. Fr. I. 1. Verr. I. 27. II. 3. *quid sit, vide in Negotiator.*

NE-

NEGOTIATOR. *De negotiatoribus egimus peculiari quadam diſſertatiuncula, quam hic in compendium mittemus.* Negotiatores *primo non ſunt aratores, publicani, aut pecuarii, quod Hotomanno videbatur ad Verr. I. 77. Fontej.* 1. *et Torrentio ad Sueton. Aug.* 42. *nec omnes ii, qui in provinciis ſedem fortunarum ſuarum conſtituerant, cum cives Romani tum ſocii, qui agros habebant, quorum fructus per procuratores ſuos vendebant, h. e. aratores, quae eſt Graevii ſententia ad Verr. II. 77. aliisque locis, cujusmodi negotiatorem putat fuiſſe Trebonium, ad Div. I. 3. quem deinde ſecutus eſt Vir doctus in Lexico Fabri. Nam Verr. II. 3. Flacc. 16. Manil. 7. diſtinguuntur* publicani *a* negotiatoribus, *item* Att. II. 16. malo *negotiatoribus* ſatisfacere, quam *publicanis: item ab aratoribus, et pecuariis*, Verr. II. 3. ut *arare*, ut *paſcere*, ut *negotiari* libeat. *ibid.* 62. quantum ab *aratoribus*, quantum a *negotiatoribus*, qui Syracuſis negotiantur. Fontej. 1. unum e toto genere *negotiatorum, colonorum, publicanorum, aratorum, pecuariorum* numero teſtem producant. *Aratores etiam non ſunt ſemper cives Rom. ſed etiam provinciales.* Verr. III. 8. *cum negotiatores ſint ſoli cives Romani. Neque vero ſunt* mercatores, *ut nonnullis placet. Nam ab his quoque diſtinguuntur.* Vat. 8. Verr. II. 3. *duo genera civium facit in provincia: alterum eorum,* quos mercibus ſuppeditandis cum quaeſtu compendioque dimittat, *qui adeo commeent, quod eſt proprium de mercatoribus verbum; alterum horum,* quos retineat, ut paſcere, ut negotiari libeat, ut denique ſedes ac domicilium collocare. Planc. 26. *negotiatoribus* comis, *mercatoribus* juſtus. *Mercatura temporibus liberae reipublicae non ſatis digna honeſto cive Rom. putabatur, ne dum equite, ſed a fece plebis, libertinis, exercebatur. v. Cic. Off. I. 42. et ibi Graev. Non ergo Caſaubonus tempora ſatis diſtinxit, cum ad Sueton. Aug.* 42. *ſcriberet:* Negotiantes eſſe, quicunque aliquam negotiationem exercerent, cujusmodi erant centonaria, ſagaria, lignaria, carbonaria et ſimiles. *Nam qui hoc genus mercaturae exercebant, Ciceronis temporibus nondum negotiatores dicebantur. Sermo ibi eſt de frumentationibus publicis, de quibus Lipſius Elect. I. 8.: quas Auguſtus tollere volebat, ſed deinde ita rem temperabat, ut non minorem rationem aratorum et negotiatorum, quam populi duceret. In qua re locum iſta mercaturae genera non habent. Sermo autem eſt de negotiatoribus frumentariis, de quibus mox. Qui ergo fuerunt negotiatores? Id nunc, quam breviſſime poterimus, docebimus. Duae Romae erant honeſtae rei quaerendae rationes, quarum altera foenerando, altera fructibus praediorum percipiendis et vendendis continebatur. Ab illa* foeneratores, *ab hac* ruſtici Rom. *dicebantur. Equitibus propria erat vectigalium publ. redemtio, unde publicani dicti: de quibus generibus ſuis locis dictum eſt. Sed cum tanta eſſet hominum in omni ordine copia, ut non poſſent omnes Romae foenerari pecunius, aut in Italia praedia habere, aut publica redimere, magna equitum plebejorumque pars pecunias ſuas in provinciis occupabat. Itaque regione aliqua victa et in provinciae formam redacta, conferebant equites et plebeji, qui volebant, patrimonium ſuum in eam provinciam, et aut arabant, aut paſcebant, aut negotiabantur. Negotiationis autem haec praecipua ratio erat,* ut pecunias mutuas darent provincialibus ac foenus exercerent; *quae ratio eo fructuoſior erat, quod nulla lege in provinciis foenoris magnitudo definiebatur. Itaque ibi ſaepe binis, ternis, quaternis cen-*

centesimis pecunia collocata reperitur, ut Verr. III. 70. Att. VI. 1. 2. *nisi forte Praetor impudentiam negotiatorum coërcebat, ut Cicero fecit l. c. et ejus frater, ad Q. Fr. I.* 1. *et Cato Censorius ap. Liv. XXXII. 27. Hinc et* forum negotiatorium *commemoratur, quo* cedere *negotiatores dicuntur, cum bonis evertuntur. Jam haec testimoniis Ciceronianis confirmabimus.* Flacc. 29. negotiaris in libera civitate: quousque negotiabere? annos jam triginta versaris in foro, sed tamen in Pergameno. Verr. III. 60. negotiatores sibi turpe putant, id forum ejurare, ubi negotientur. ad Q. Fr. I. 1. negotiatores *dicuntur ita* negotiari, ut locupletes sint: *et addit:* consulatus beneficio se incolumes habere fortunas arbitrantur: *quod quale sit, intelligitur ex Ep.* ad Div. V. 6. nec putant, ei numos deesse, qui foeneratores ex obsidione exemerit: *h. e. qui in consulatu tabularum novarum periculum averterit, cum fides Romae et in provinciis laboraret. cf. inprimis* Off. II. 24. et Manil. 7. Sext. 43. *Pisoni, qui Macedoniam lege Cladia obtinuerat, objicit:* eum bona *creditorum*, civium Rom. cum debitoribus Graecis divisisse. *Hi* creditores *sunt* negotiatores. *Fontejo objectum erat, quod eo Praetore oppressa esset aere alieno Gallia. Id ut falsum convinceret Cicero, quaerit, a quibus versurae tantarum pecuniarum factae sint:* A Gallis? nihil minus: a quibus igitur? a civibus Rom. qui in Gallia negotiantur, etc. Verr. I. 27. *qui* negotiari *dicuntur, paullo post* creditores togati *vocantur. Sed nihil est ad hanc rem insignius Epistolis quatuor* ad Attic. V. 21. VI. 1. 2. 3. *in quibus multa de M. Scaptio et Matinio; qui primum, ubi ab iis Romae Salaminii publice voluisse versuram facere dicuntur, appellantur* foeneratores: *post, cum in provincia esse, et ibi foenus exercere dicuntur, et a Salaminiis pecuniam repetere,* negotiatores. (Foeneratores *tamen etiam in provincia dixit Livius XXXII. 27.) Nam cum Scaptius praefecturam a Cicerone peteret,* negabat, se negotiatori, qui in provincia sua negotiaretur, praefecturam daturum. *Consulatur etiam locus egregius Livii XXXIII. 29. de militibus in provincia negotiantibus. Alterum genus negotiationis veteris erat,* ab aratoribus, cum civibus R. tum provincialibus, item integris civitatibus frumentum emere, et Romam vehendo lucrum quaerere. Flacc. 36. *de Flacidio quodam agitur, quem* mater in provinciam Asiam miserat cum pecunia: *quorsum?* ut negotiaretur: *quid igitur fecit?* Fructus Trallianorum Praetore Globulo emerat. *Hujusmodi* negotiatores *sunt bis ap. Caesar. Bell. Gall. L. VII.* 3. 42. *quamquam ex his locis non satis intelligi potest, quales fuerint, tamen Dionys. Vossius* frumentarios *putat. Sed, qui c.* 38. *memorantur cives Rom. quos interfecit Litavicus, frumento eorum direpto, tales profecto fuere. Tales et illi, de quibus Hirt. Bell. Afr.* 36. *Ceterum* negotiatores *veteres libera republ. et initio Augustei imperii fuisse,* qui pecuniis in provincia foenori locandis, et frumentis coëmendis, iisque Romam, aut quorsum quaestus juberet, vehendis, quaestum facerent, *vidit etiam, et is quidem unus, quem scio, Cel. Burmannus ad Petron. c.* 101. *sed tamen non satis neque a mercatoribus sejunxit, neque vocabuli hujus tamquam tempora distinxit. Nam sub Caesaribus, cum* negotii *verbum esset et negotiationi et mercaturae commune; et utraque magnam similitudinem haberet,* negotiatores *dicti sunt, hinc* negotiatores olearii, carbonarii, lignarii, sagarii, etc. *quorum cum alibi, tum in Inscriptionibus veteribus ap. Gruterum, Gudium, Donium crebra mentio.*

NE-

oratore adhibetur, *in arguendo, refellendo; quae et asperitas judicialis dicitur*, *cum philosophis contra mollities tribuatur.* Orat. III. 21. *nervi* forenses. Orat. 19. oratio philosophica neque aculeos neque *nervos* forenses habet. * Or. III. 27. inhaerentes loci in *nervis* causarum; *sunt*, *qui ex ipsa causa petuntur*, *quos ipsa causae ratio suppeditat.*

NESCIO. *formula* nescio quid, *fere in contemtum dicitur de re parva, contemtibili: quod iis non satis attendimus*, *aut consulto oblivíscimur.* Nat. D. I. 33. quia *nescio quid* in philosophia dissentiret. Rosc. A. 39. non paullum *nescio quid*, sed etc. Att. XV. 4. *nescio quid* literarum. *ibid.* XVI. 5. rumoris *nescio quid* afflavit. *ibid.* XIII. 28. *nescio quid* e quercu exsculpseram, quod videretur simile simulacri. *Sed est tamen etiam de re excellenti et ejusmodi*, *ut ejus magnitudinem et praestantiam mens nostra vix videatur assequi posse.* Arch. 7. tum illud *nescio quid* praeclarum ac singulare solere existere. *Sic et Ovidius dixit A. III.* 4. 28. nescio quid, quod te ceperit, esse putant. **Etiam* nescio quis *de hominibus obscuris et indignis memoria.* Q. Fr. I. 1. §. 16. Paconii *nescio cujus* etc. *Nescio an*, *dicitur ut* haud scio an: *de quo v. Haud.*

NEUTER. Acad. I. 10. neutra *Stoicis quae dicantur?*

NEXUS. *est ritus vendendi per aes et libram*, *praesentibus quinque testibus*, *quo venditor obligatur ad evictionem praestandam.* Muren. 2. in iis rebus repetendis quae mancipi sunt, is judicii periculum *(evictionem)* praestare debet, qui se *nexu* obligavit. Top. 5. traditio *nexu.* Parad. 5. mancipia, quae sunt dominorum facta *nexu.* ad Div. VII. 30. cujus proprium te esse scribis mancipio et *nexu.* *Distinguitur tamen a* mancipio *Har. R.* 7. *de quo vid. in Mancipium.*

NEXUS. *adj. pendens ex alio, junctus.* Tusc. III. 8. omnes virtutes inter se *nexae* sunt. Div. I. 55. cum causa causae *nexa* rem ex se gignit. Fat. 16. ea non esse *nexa* causis aeternis, et a fati necessitate esse libera. * *de collocatione verborum.* Orat. 41. res collocatae, et quasi structae, et *nexae* verbis. *vid. Vincire.*

NEXUM. Or. III. 40. *nexum*, quod per libram agitur. Har. R. 7. multae sunt domus jure mancipi, jure *nexi. v. Mancipium.* Caecin. 26. Sulla ita tulit de civitate, ut non sustulerit horum *nexa*: i. e. *ut emtiones et venditiones per aes et libram*, *quae sunt juris Quiritium*, *vim suam retinerent*, *quam ex jure Quiritium habent.*

NIHIL. in Caecil. 14. *nihil* est in prolusione: h. e. *nihil valet.* Sext. 53. eum *nihil* putaret, i. e. *nihili*, *ut correxit Hotom.*

NILUS. *genus aquaeductus, qui et euripus vocatur, de quo supra.* Leg. II. 1. ductus aquarum, quos isti *nilos* et euripos vocant. cf. Q. Fr. III. 1. *vid. Salmas. ad Solin. p.* 638. *sq.*

NIMBUS. *calamitas*, *malum*, Att. XV. 10. hunc *nimbum* cito transiisse laetor.

NIMIRUM. *sine dubio.* Muren. 15. omnibus Regibus hunc *nimirum* antepones - - quae non modo summa bona, sed *nimirum* vel sola audebo dicere. * *tum vero utique.* Off. II. 20. sed si res in contentionem venit, *nimirum* Themistocles est auctor adhibendus.

NISI. Rosc. Am. 35. nescio: *nisi* hoc video: i. e. *praeterquam quod: nempe omittitur* quod. *Hotomannus interpretatur* sed: *quo sensu saepe est apud veteres* nisi; *ut ipse ostendit*, *et alii ostenderunt.* ad Div. XIII. 1. *vid. quos laudat Drakenb. ad Liv. XXIV.* 20. * *nisi si.* ad Divers. V. 9. *nisi si* in Dalmatiam aufugerit. *Hanc rationem illustrat Heins. ad Ovid. Her. IV.* 111.

NITEDULA. Sext. 33. ut illa ex vepreculis extracta *nitedula* reinp.

remp. conaretur arrodere. Eſt autem mus agreſtis, *quae et* nitela *dicitur: quam vocem etiam Ciceroni reddendam quidam cenſent, ut Salmaſius, qui ſic legit ad Solin. p.* 223. *ubi oſtendit*, nitelam *eſſe ſciurum*, *(das Eichhorn) et habere nomen a nitendo, quod nitatur in arboribus ſcandendis. Sic laudat etiam Servius ad Georg. I.* 181. *e Ciceronis Sextiana: ſed ſine dubio e memoria.* Nitedula *autem habent omnes ſcripti editique, et ſic laudat Priſcianus. vid. Bentlej. ad Horat. Epiſt. I.* 7. 19.

NITERE. *proprie dicitur de unctis. Et ſic eſt* Catil. II. 3. *nitent* unguentis. Agr. I. 7. vectigal, quod - - in pace *niteat*, in bello non obſoleſcat, h. e. *reip. ſit ornamento, ut in Agr. II. dicit, unde vectigalia etiam inſulas imperii vocat.*

NITIDUS. *cultus*, *ſegetibus*, *vitibus*, *etc. conſitus.* Verr. III. 18. campi colleſque *nitidiſſimi* viridiſſimique. *Or. I. 18. *nitidum* et laetum genus verborum. Or. 11. in picturis alios *horrida*, - - alios *nitida* delectant.

NITRUM. ad Div. VIII. 14. cenſuram, *nitrum* et lomentum putat. *nempe*, *quo poſſit ſuperioris vitae maculas eluere.*

NITI. *de pondere*, *gravitate.* Nat. D. II. 45. partes terrae undique medium locum capeſſentes, *nituntur* aequaliter. *cf. Nixus.* **de incedentibus*, *vel incipientibus incedere.* Nat. D. II. 48. quaedam ſerpentes, extra aquam ortae, ſimulac *niti* poſſunt, aquam perſequuntur. *Hinc eleganter transfertur.* Acad. IV. 14. *niſa* (coepta) et progreſſa ratio. *v. Not.* Planc. 27. quod ego huc, a me ortus et per me *nixus*, aſcendi. **contendere diſputando.* etc. Acad. IV. 21. *nitamur* igitur, nihil poſſe percipi, ad Div. I. 5. cum maxime de cauſa regia *niteremur.*

NIXUS. *gravitas.* Nat. D. II. 46. terra *nixu* ſuo conglobata.

NOBILIS. *eſt proprie qui facile noſcitur, (noſcibilis) h. e. agnoſcitur, qui ſit, (unde ſaepe de valde notis dicitur) qualis eſt Romae, qui ortus eſt ex familia, ſive patricia, ſive plebeja, in qua magiſtratus fuere: nam ejus nomine audito, notum eſſe nomen apparet, et, unde ipſe ſit, conſtat. Et quia magiſtratus habent jus imaginis ſuae ad poſteritatem prodendae, Verr. V.* 14. *propterea nobilis etiam ſic definitur, ut ſit is, qui imagines majorum habet.* Or. II. 48. populo Romano dari ſine *nobilium* diſſenſione potuiſſe. *Sed innumeris locis ſic occurrit. Unum addam tantum:* Or. 9. Nec vero, Thucydides ſi hiſtoriam non ſcripſiſſet, nomen ejus extaret, cum praeſertim fuiſſet honoratus et *nobilis. Manifeſtum eſt, deſiderari in verbis:* nomen ejus extaret, *adverbium* non*: et hoc vidit jam Lambinus, et alii.*

NOBILITAS. *de eo, qui inter majores magiſtratus populi Rom. locum habet.* Muren. 7. tua *nobilitas* etſi ſumma eſt. Brut. 14. princeps *nobilitatis* veſtrae: *ſc. qui primus e veſtra familia Conſul fuit.* **nobiles ipſi.* Agrar. II. 2. clauſtra *nobilitatis* refregiſſem. **gloria.* Arch. 11. philoſophi, in quo *nobilitatem* praedicationemque deſpiciunt.

NODUS. *impedimentum, difficultas.* ad Div. VIII. 11. incidimus in difficilem *nodum.* **vinculum.* Lael. 14. *nodus* amicitiae. Or. 66. his ſingulis verſibus quaſi *nodi* apparent *continuationis*, quos in ambitu conjungimus.

NOLLE. Att. IV. 15. debemus patrem familias domi ſuae occidere *nolle*: h. e. *fugere, cavere, etc.* **non benevolum eſſe alicui.* ad Div. I. 1. cui qui *nolunt.*

NOMEN. *verbum.* Tuſc. III. 34. omnis caſus, in quo calamitatis *nomen* poni ſolet. Off. I. 12. receſſit *nomen* a peregrino, et proprie in eo, qui arma contraferret, remanſit. **claritas, nobilitas, ſc. quia no-*

nobilium nomen notum est. Planc. 7. *nominibus* ducuntur. ad Div. III. 7. ista vestra *nomina* nunquam sum admiratus. * Cluent. 32. res *suo nomine* in judicium nunquam est vocata: h. e. *nullius quaestionis proprium crimen fuit, ut ait ibid.* 35. * *species, praetextus, titulus.* ad Div. I. 4. *nomen* fictae religionis. Caecin. 25. honesto ac probabili *nomine.* * *cum* nomen *saepe opponatur* rei, *ut* Att. V. 15. cum exercitum noster amicus habeat tantum, me *nomen* habere duarum legionum exilium: h. e. *non veras, sine viribus: ubi vid. Graev.; est tamen etiam de re.* Planc. 12. jacis adulteria, quae nemo non modo *nomine*, sed ne suspicione quidem possit agnoscere. * nomen *de reo etiam dicitur, ut satis notum est.* Inv. II. 19. cum venefici *nomen* esset delatum, et -- extra ordinem esset *acceptum.* * *quia in tabulis acceptorum nomina hominum, quibus aut debemus, aut qui nobis debent, item rerum, pro quibus, et pecuniae, quam: propterea nomen de re pecuniaria et quidem variis modis dicitur. Nomen ergo primo est* debitum, *et quidem active et passive.* Top. 3. quae in *nominibus* sunt, *opponuntur pecuniae paratae.* Planc. 28. *nomen*, quod urget, dissolvere. *item* solvere, Att. VI. 2. Quint. 4. quibus *nominibus* pecuniam curari oportere. Att. XIII. 29. *nomen* explicat. XVI. 6. *nomen* expedi. 2) *debitor.* Att. V. 21. nam aut *bono nomine* centesimis contentus erat, aut non bono, quaternas centesimas sperabat. 3) *capita in tabulis scripta: Posten.* Verr. I. 36. in codicis extrema cera *nomen* infimum in flagitiosa litura fecit. Quint. 11. *nominibus* certis grandem pecuniam debet. cf. ad Div. V. 20. *nomen* erat sestertiis XXX. Rosc. C. 1. non refert parva *nomina* in codices. *Atque hinc translatum est ad alia similia.* Verr. II. 42. *ubi sermo est de codice Verris, in quem relata erant acta in jurisdictione Sicilienſi*, nomen *dicitur, pro summa causae, ibi perscripta, s. elogio, et, ut mox c.* 43. *ipse vocat, periculo. v. Elogium n.* 2. *et Periculum n.* 3. Videtisne totum hoc *nomen*, ubi facit coram delatum Sthenium, esse in litura. *mox:* qui defendere non potest, se non (in) ipsius Sthenii *nomine* literas publicas corrupisse: *pro quo mox:* in Sthenii periculo. *Teneant etiam tirones hanc formulam:* ad Div. VII. 23. accepi Aviani literas, in quibus hoc erat liberalissimum, *nomina* se *facturum*, qua ego vellem die. *In quo apparet,* nomina facere *esse creditoris, cum non accipit pecuniam, sed summam in tabulis scribit, certa die exigendam. vid. Salmas. Usur.* 6. *Sed de debitore, qui non praesente pecunia emit, videtur esse Offic. III.* 14.: emit homo cupidus et locuples tanti, quanti Pythius voluit, et emit instructos: *nomina facit*, negotium conficit. *et sic interpretatus est Fr. Fabricius: neque, si ita scripsit Cicero, aliter fieri potest. Quod cum videret J. Fr. Gronovius, legendum censebat:* Pythius nomina facit: *probante Graevio. Neque aliter expedire nos possumus, si ratam habeamus illam opinionem, quae nomina facere tantum creditorem censet. Fateor tamen, mihi non ita absurdam videri Fabricii interpretationem, et ex analogia, et vi verborum,* nomina facere *etiam de debitore dici posse. Quid enim est* nomina facere, *cum de creditore dicitur, nisi in suis, forte etiam in aliorum tabulis scribere nomen debitoris, et nomen pecuniae in expensis? Quid? nonne etiam debitor scribit nomen creditoris, et nomen summae, in suis, et, si opus est, etiam aliorum tabulis, et quidem in acceptis. Cur ergo non ipse quoque possit dicere:* nomina facere? *Nam* nomina facere *nihil est proprie, quam nomina scribere, ponere. Sic* Att. XIII. 14. placeatne tibi, mitti ad

* *Cic. Clav.*

ut Camerarius, alii obſcura verba, ut Manutius, alii ſignu, quibus verbum unum aut plura exprimebantur, cujusmodi ſunt adjecta Corpori Inſcript. Gruteriano, ut Graevius: quam ſententiam probarem et ipſe, ſi res et locus Ciceronis pateretur. Primo nulla eſt neceſſitas dicendi, notas fuiſſe ſigna ejusmodi, qualia ſunt illa, quae dixi. Nam per notas ſcribere, ut ex Sueton. Aug. 88. *Caeſ.* 55. *conſtat, etiam dicitur, cum integra quidem verba literis ſcribuntur, ſed ita, ut literae non ſuam ordinariam vim habeant, ſed v. c. litera d pro a, e pro b ponatur, etc. Ergo omnis ratio ſcribendi occultior eſt per notas. Cujac. Obſ. XII.* 40. *diſtinguit quidem notas a ſiglis; et eſt certum, non omnes notas eſſe ſiglas; neque tamen propterea ſiglae non ſunt notae: itaque et ipſe locum Ciceronis de ſiglis interpretatur ad Pompon. Orig. Jur.* §. 7. *Illas autem notas, de quibus Cujacius in Obſerv. vix putem tam vetuſtas, ut de his aut ſimilibus Cicero intelligi poſſit. Seneca quidem Ep.* 90. *viliſſimorum mancipiorum inventa vocat. v. Nouv. Traité Diplomatique T. III. p.* 564. *conſ. Troz. ad Hugon. p.* 175. *qui p.* 181. *locum Ciceronis de formulis explicat, et hanc interpretationem Graevio tribuit, quod eſt a vero alienum. Deinde Cicero hic manifeſte de formulis actionum loquitur. Nam exempla notarum compoſitarum, quae ſubjiciuntur, ſunt formulae actionum. Porro* componere *de formulis dici poteſt, non de ſignis obſcuris, et ſiglis: et paullo poſt dicit,* Praetori quoque *carmen compoſitum* eſt. *Neque in toto reliquo loco quicquam de occultis ſignis dicitur. Illud tantum dicitur, quam diu occultae hae formulae fuerint, petitas eſſe ab iis, qui tenerent, donec vulgatae ſint, (nempe ab Aelio). Pompon. Origg. Jur. l. c. Neque quisquam veterum, quod ſciam, de talibus ſignis formularum memoriae prodidit. Quorſum autem opus ſcribere formulas illas per notas? Ne a ſervo iterum aut ſcriba publicarentur? ſufficiebat, cavere, ne in talis hominis manus venirent, qui iis vulgandis gratiam popularem capture vellet, et poſſet. Ne ii autem publicarent, qui eas tenerent, ut Aelius fecit, ne per notas quidem cavere poterant. Itaque mihi totum hoc de notis formularum commentitium videtur;* notasque *componere* nihil *aliud ſignificare, quam formulas obſcuras et contortas actionum componere. Referri huc poſſit locus Ovidii Her. XX.* 210. *de malo Acontii jacto ad Cydippen, in quo ſcriptum erat jusjurandum:* malum verba ferens *doctis* inſidioſa *notis. Jam ſcio,* notas *apud Ovidium eſſe literas ſcriptas, unde* notare *dixit pro ſcribere. Heroid. I. init. Sed* doctae notae *h. l. ſunt formula jurisjurandi vafre excogitata, qua ſui juris faceret Cydippen. Unde in eadem Epiſtola* [v. 30.] *Acontius ſe appellat* juris vafrum conſulto Amore*: et jusjurandum vocat* nodum*: quod verbum Horatius de formulis JCtorum in cavendo uſurpat. Interpretationem noſtram notarum probavere Menkenius in Obſ. L. L. et Gesnerus in Theſ. L. L. aliique.*

NOTARE. *de nominibus rerum.* Fin. III. 2. nominibus res *notavit* novis. Tuſc. III. 5. melius haec verbis *notata* latinis, quam graecis. ** ita inſignire, ut agnoſci, et ab aliis discerni poſſit.* ad Div. VII. 32. ita *notata* me reliquiſſe genera dictorum meorum, ut cognoſci ſua ſponte poſſent. Or. II. 67. neque tam acri memoria fere quisquam eſt, ut, non diſpoſitis *notatis*que rebus, ordinem verborum aut ſententiarum complectatur. cf. II. 26. *hinc pro agnoſcere, obſervare, animadvertere.* ad Div. IX. 16. tritas aures habere *notandis* generibus poëtarum. Div. I. 49. *notata* obſervatione diuturna.

 cf.

NOVUS. res novae *significant aliquam insignem perturbationem et commutationem status reipubl: ratione magistratuum, judiciorum, legum, veteribus vel sublatis, vel novis, et iis quidem perniciosis, latis.* Verr. I. 7. Catil. I. 1. ad Div. XI. 21. etc. *novi homines, Agr. II. 2. etc. *qui primi e familia sua ad magistratus pervenere.* *Orat. II. 66. sub *Novis: intell. tabernis argentariis: fuit pars fori Romani, cujus passim mentio apud veteres. v. P. Fabr. ad Acad. IV. 22. et Drakenb. ad Liv. XXVI. 27. XLIV.* 17. *Novissimus *apud Ciceronem reperiri, male negat Gellius X.* 21. *a multis jam notatus. v. J. Gronov. ad l. c.*

NOX. *de nocte. vid. De.* *nox reip. Brut. 96. Har. R. 6. *de perturbato reip. statu. cf. Tenebrae.*

NUBECULA. Pis. 9. *nubecula* frontis *est severitas.*

NUBERE. *cum praepos. cum.* ad Divers. XV. 3. *quocum nupta* esset.

NUDUS. *simplex, sine ornamentis.* Brut. 75. *de Caesaris Commentariis: nudi* sunt, recti et venusti. **sine exercitu.* ad Div. X. 11. si *nudus* huc se Antonius conferet. * *inops.* Att. I. 5. *nudi* equites. *v. Interp. ad Suet. Caes.* 41.

NUGAE. *contemtus causa etiam de hominibus dicuntur.* Att. VI. 3. *nugarum* aliquid relinquere. *ibid.* amicos habet meras *nugas,* Orat. II. 51. tragoedias agere in *nugis.* **de ancillis et delicatis pueris.* Milon. 21.

NULLUS. *pro* non. Att. XI. 24. Philotimus non modo *nullus* venit, sed ne per literas quidem, etc. *ib.* XIV. 3. Corumbus Balbi adhuc *nullus: sc. venit.* Tusc. I. 38. mortui *nulli* sunt. Div. I. 37. *Rosc. Com. 16. *nulli* consilii. Muren. 12. *nullo* usui. [*Haec utriusque loci scriptura ab Ernesto intextu repudiata, in adnott. dijudicatur. Pro* nulli *legitur* nullius, *et* in illo *pro* nullo usui. R.]

NUMERARE. Verr. III. 73. *ex* quibus *numeranda* est civitas. Phil. VII. 1. quos *a se* primum *numerare* possunt: h. e. *in quibus numerandis a se incipere possunt. Pro* enumerare *est* N. D. III. 32. *nisi vitiosa lectio est.*

NUMERATO. *ex arca, praesente pecunia.* Att. XII. 25.

NUMERUS. Q. Fr. II. 13. *ad numerum* judices habere: i. e. *justum eorum numerum.* **rhythmus.* Or. 64. paeon, quod plures habeat syllabas quam tres, *numerus* a quibusdam, *non pes* habetur. *Numerus et pes* (ῥυθμὸς *et* μέτρον) *quomodo differant, v. Quintil. IX.* 4. *Nempe rhythmi spatio temporum constant, pedes etiam ordine; v. c. pes dactylus semper habet primam longam, numerus autem etiam tertiam. Itaque omnis pes est numerus, non autem omnis numerus etiam pes: quod tenendum est propterea, quia interdum numeri manifeste pro pedibus dicuntur.* Or. 57. *dactylicus numerus* hexametrorum magniloquentiae est accommodatus. *Atqui in hexametris non licet, anapaestum pro dactylo ponere, qui tamen est rhythmus dactylicus.* Or. III. 44. *numerus* adstrictus; *est, qui proxime ad poëticum accedit:* solutus, *qui longius recedit.* **certus et concinnus corporis gestus et motus in histrionibus, saltatoribus, palaestritis, etc. quia, sc. ut illi numeri poëtici, certis numeris exprimuntur, cum intervallis temporum continuantur: dividitur autem in* ἄρσιν *et* θέσιν. Parad. 5. histrio si paullo se moveat extra *numerum*, exsibilatur. Leg. I. 4. *numeri* in cantu. **hinc duci putant illas formulas:* omnibus numeris absolutum esse, omnes numeros habere: *quod mihi secus videtur. Nam manifestum est, numeros dici interdum pro partibus, et earum numero, qui requiritur, ut perfecta res sit.* Fin. IV. 20. pauciores quasi *numeros* officii praeterirent. Div. I. 13. omnes habet in se *numeros* veritatis. Verr. II. 69. quod genus ho-

hominum, *quem numerum*, quem ordinem proferre possis. *hoc interpretatur ipse ibid.* ab universa provincia, generatimque a singulis ejus partibus, etc. *Ovid. Met. I.* 427. animalia imperfecta suisque trunca vident *numeris. ibid. VII.* 126. utque hominis speciem materna sumit in alvo, perque *suos* intus *numeros* componitur infans. *Cohortes eandem ob causam numeri dicuntur, quia sunt legionis partes.* ad Div. XI. 10. septenum *numerum* nunc legionum alo. *ubi Graevius legit*, septem nunc *numeros* legionum, *et cohortes interpretatur. recte. ibid.* XII. 13. Graecorum militum *numeros*: *sic legendum pro* numero. *vid. Graev. ad l. c. atque in universum de ordinibus militaribus dicitur*, *ut de turma, de mille militibus, qui sub uno Tribuno sunt. v. Iutt. ad Sueton. Vespas.* 6. *adde Burmann. ad Ovid. Her. VIII.* 24. *Pertinet huc etiam illud*: Verrin. V. 51. si naves suum *numerum* haberent; h. e. *vectores*, *remiges*, *quorum numerus certus requiritur. Sic Ovid. Her. X.* 36. *flecte ratem*, numerum *non habet illa suum*: *ubi Burmann. locum Ciceronis afferre non neglexit.* * *locus.* in Caecil. 19. parentis *numero* Praetor esse Quaestori debet.

NUMARIUS. *pecunia corruptus.* Verr. III. 57. *numarium* judicium. Cluent. 27. *numarii* judices. *add.* Att. I. 16. Clu. 36. *ubi est numarius* interpres pacis: *qui pecunia accepta pacem conciliavit. Itaque omnino* numarii *sunt*, *qui aliquid pecuniae et quaestus causa faciunt.*

NUMATIO. *nundinatio.* Phil. II. 45.

NUMERARE. Verr. II. 10. cujus *manu* numerabantur. *ib. manu* tua numeratum esse: i. e. *tibi.*

NUMUS. *cum simpliciter ponitur, fere sestertius intelligendus.* Rosc. Amer. 2. etc. *Rosc. Com. 8. versari *in suis numis*, opponitur, *in aere alieno.* Verr. III. 68. habet in *numis*, habet in urbanis praediis: *baares Geld.*

NUNCIATIO. Phil. II. 32. nos *(Augures) nunciationem* solum habemus, Consules etiam spectionem. *v. Spectio. Ceterum τὸ* nunciare *diserte tribuitur Auguri.* Phil. II. 33. Leg. II. 12.

NUNCIPSUM. *pro*, *hoc ipso tempore.* ad Att. VII. 3. VIII. 19. XII. 16. *etc.*

NUNDINARI. *frequenter convenire.* Div. II. 31. ubi ad focum angues *nundinari* solent. * *emere.* Verr. I. 46. *nundinari* ab aliquo jus.

NUPER. *de longo tempore.* Nat. D. II. 50. qui ea, quae *nuper*, id est, paucis ante seculis reperta sunt. Sull. 32. *est* nuper, *de triennii tempore. item* Div. I. 39. *de tempore satis longo*: *et sic aliis etiam locis. cf. Duker. ad Florum I.* 11. *et qui ibi laudantur*, *et dicta in Modo.*

* NUTARE. *incertum esse*, *fluctuari.* Nat. D. I. 43. *nutat* in natura Deorum.

NUTRIX. *de quacunque re*, *quae nutrit et alit homines.* Verr. II. 2. Sicilia *nutrix* populi R. *cf. Wesseling. V. C. Obs. II.* 17.

NUTUS. *gravitas corporum*, *pondus*, *alias* nisus, nixus. Or. III. 45. tenetur *nutu* suo terra. cf. Fin. I. 6. N. D. II. 39. terra *nutibus* suis conglobata. Somnium Scip. XIV (X)

O.

OB. *ad.* de Univ. 14. *ob* os offusus ignis. ad Div. IX. 26. cujus *ob os* Graji ora obvertebant. *de qua forma vid. Davis. ad Tusc. III.* 13. *Burm. ad Ovid. Met. VIII.* 115. *et Heins. ad Virgil. Aen. XII.* 865.

OBDUCERE. *insuper addere.* Attic. XVI. 6. igitur ad Sicam: ibi tamquam domi meae scilicet. itaque *obduxi* posterum diem. *v. Gronov. ad Senecam de Tranqu. an. c.* 3. *opponere, adversarium adducere.* Att. I. 1. mihi videatur non esse *ἀδύνατον*, Curium *obducere. vid. Graev.* * *bibere avide.* Tusc.

Tusc. I. 40. venenum ut sitiens, *obduxit. Sic etiam accipit in aliis locis, (certe metaphora hinc ducta) Victorius Var. Lect. XV. 7. cf. Interpr. ad Petron.* c. 42.

OBDUCTIO. Rabir. Perd. 5. *obductio* capitis. *Plerique ex emendatione Mureti malunt* obnuptio. *Sed lectionem omnium Codd. defendit Gruterus. Neque video, quare* obductio *improbetur, cum* obducere *sit operire,* obductus, *opertus, ut omnes sciunt.*

OBDURARE. *durare, perferre.* Att. XII. 3. quare *obduretur* hoc triduum. * *obdurescere.* Fin. III. 11. quis contra studia naturae tam vehementer *obduravit.*

OBFUNDERE. *v. Offundere.*

OBJICERE. Leg. II. 19. erroris *objiciendi* causa. Caecin. 25. errorem *objicere* judici. *In quibus fere idem est quod* injicere: *quod similiter dicitur. Simile et hoc* Tusc. II. 4. *objicitur* metus animo. *Itemque* visa, species objici *hominibus dicuntur in Academicis saepe.* * Arch. 6. *objecissem* me *in* tantas dimicationes. Cluent. 41. nego, rem esse ullam *in* quemquam *objectum,* quae Fidiculano objecta non sit. * *cum praepos.* de. ad Div. XI. 3. *de* morte Caesaris *objiceres.* * Mur. 38. sperant, *sibi* Silanum *objici* posse, i. e. *in suam potestatem venturum, ut eum tollere possint.* cf. c. 40. Mil. 14. *ductum est ab iis, qui cum feris bestiis pugnare coguntur.* * ad Div. VI. 4. *ad* omnes casus *objectus,* i. e. *obnoxius, expositus.*

OBIRATIO. *ira.* Att. VI. 3. abiit iratus. hujus nebulonis *obiratione* si Brutus moveri potest, etc.

OBLIDERE. *comprimere arcte, elidere.* Fr. Scaur. gulam digitis *oblidere. vid. de hoc verbo Heins. ad Ovid. Met. XIV.* 208.

OBLIGARE. *proprie esse constat vincire, devincire, ut* Tusc. II. 6. *de vulnere:* a medico *obligari. Sed metaphorice* obligari *dicuntur in universum omnes, quibus quacunque causa et quocunque modo necessitas est imposita alicujus rei faciendae, praestandae, ferendae, patiendae. Causa et ratio, quae necessitatem imponit, qua tamquam obligamur et alligamur, (v. Alligare) dicitur hinc vinculum. (v. Vinculum.) Hinc* 1) obligari scelere *dicuntur,* Dom. 8. *et* legum poenis obligari, Fin. I. 14. *qui in necessitatem incidunt poenae ferendae, qui in poenas incidunt sceleribus aut suis aut alienis.* 2) obligantur, *qui jurejurando sibi necessitatem alicujus rei faciendae imponunt.* Off. I. 11. Verr. II. 72. Balb. 15. 3) *item promissis, foedere.* Balb. l. c. populus se *obligavit* foedere. Phil. V. 18. audeo *obligare* fidem meam. 4) *item spondendo pro aliquo, cavendo praediis, quae et ipsa* obligari *dicuntur.* Agr. III. 2. ad Div. V. 20. ad Brut. 18. Caecin. 3. 5) *porro qui mancipio et nexu sibi imposuerunt necessitatem periculi judiciorum (evictionis) praestandi.* Muren. 1. Topic. 10. 6) *qui, beneficiis acceptis, necesse habent, aliis gratiam referre, occasione data, unde et in aere alterius esse, ei debere dicuntur.* ad Div. VIII. 12. VI. 11. X. 8. XI. 16. etc. 7) *res, quae Deo alicui consecratae sunt,* Dom. 40. *unde contra, quae profana e sacris fiunt,* liberari *dicuntur. (v. Liberare.)* 8) *est etiam pro* impediri. Act. I. Verr. 9. quod eos intelligere videbam, me hoc judicio districtum *et obligatum* futurum. cf. ad Att. VIII. 16.

OBLIGATIO. *Ciceroni et bonis auctoribus semper active dicitur; nunquam, ut hodie JCtis et philosophis, passive.* ad Brut. 18. gravior est ac difficilior animi ac sententiae pro altero, quam pecuniae *obligatio:* i. e. *promissio.*

OBLINERE. *inquinare.* Brut. 13. ut se eloquentia externis *oblineret* moribus.

OBLITUS. *corruptus, foedatus.* Verr. III. 4. *oblita* sunt omnia stultitia atque inhumanitate. Phil. XIV. 3. *oblita* vita libidine.

 ibid.

obsecrationes. add. Liv. XXXI. 9. *Sueton. Claud.* 22. *vid. Guther. Jur. Pontif. IV.* 14.

OBSEQUIUM. *indulgentia, studium, alicui gratificando et in omnibus se ad ejus sensum, studia, accommodando, placendi.* Att. VI. 6. *obsequio* et comitate adolescentis valde audio mulieres delectari. Coel. 6. tueri *obsequio* amicitiam. Lael. 24. *obsequium* - - quod peccatis indulgens praecipitem amicum ferri sinit. *et sic semper est apud Ciceronem et bonos auctores, non pro obedientia.*

OBSERVANTIA. *quid sit? v.* Invent. II. 22. Att. XIII. 11. ne magnum onus *observantiae* Bruto nostro imponerem: h. e. *ne, cum me visere et salutare vellet, longius iter haberet.* Planc. 18. ut *observantia*, ut suffragatio tolleretur. *v. Observare.*

OBSERVARE. *curiose spectare, aucupari, captare, etiam in deteriorem partem et insidiarum causa.* ad Div. XI. 16. ut tempus *observaret* epistolae reddendae. cf. Rosc. A. 8. Verr. III. 1. vitavi, *observari* pluribus oculis. *cf. Observatio.* **custodire.* Tusc. II. 8. draco *observans* arborem. *v. Davies ad h. l.* *observare *dicitur de officiis salutandi, deducendi, (Gloss. παρατηρεῖ, observat, sectatur,) etc. et hinc in genere pro* colere. Muren. 34. si interdum ad forum deducimur, -- diligenter *observari* videmur. Att. XIII. 49. si *observare* est servire. *Inprimis autem eleganter dicitur de iis, qui candidatos sectantur, petitionem eorum sua suffragatione juvant.* Phil. II. 20. *observatus* a me in petitione quaesturae. *Hinc recte explicat Manutius illud* ad Diverſ. VII. 27. ego te in consulatu *observaram.* *ad Div. XIII. 27. *observare* commendationes alicujus: h. e. *complecti eum, qui commendatus est.* *Tusc. V. 41. tantam praestantiam in bonis animi esse dicunt, ut ab his corporis externa *observent.* *Bentlejus emendabat:* corporis et externa obscurentur: *probat Bulierius ad h. l.*

OBSERVATIO. Muren. 24. *observationes*, testificationes, seductiones testium - - animadvertebant. *Nempe Sulpicius et ejus amici diligenter observabant Murenam, et amicos, si quam largitionem facerent.* *Or. I. 20. eloquentiam esse *observationem*, non artem. Div. II. 71. diuturna *observatio* notandis rebus fecit artem. cf. I. 49. Off. II. 25.

OBSERVITARE. *pro observare.* Div. I. 45. *Sed v. Not.*

OBSES. *pignus, quodcunque signum certum voluntatis, etc.* Cluent. 30. damnationem dederat *obsidem*, etc. in Caecil. 22. *obsides* a nobis habet populus. cf. Catil. II. 2. Coel. 32. *obsides* periculi. *ubi v. Not.*

OBSESSUS. Rosc. A. 11. *obsessa* domus: h. e. *ab aliis occupata, ut ingredi non possis.* *Vatin. 7. *obsessus* tribunatus: h. e. *quo non licet facere, quae velis.*

OBSIDERE. *replere, occupare.* Nat. D. I. 23. corporibus omnis *obsidetur* locus. **speculari curiose.* Flacc. 24. *obsidet* rostra curia. Catil. I. 10. *obsidere* stuprum. Act. I. Verr. 2. qui meum tempus *obsident*: *sc. ut mihi insidiis eripiant.* **eleganter orator dicitur auditorem* obsidere et tenere, Orat. 62. *cum eum jam sibi faventem reddidit et in suam sententiam impulit et adduxit.*

OBSIDIO. *periculum, quod ab altero nobis struitur et rebus nostris.* ad Div. V. 6. qui foeneratores ex *obsidione* exemerit: h. e. *liberavit a periculo pecuniae perdendae, quod a Catilinariis, et qui tabulas novas fieri volebant, struebatur.* (cf. Rabir. Perd. 10.) *Ductum videtur e Plauti Asinar. II.* 2. 14.

OBSIGNARE. *signare, subsignare.* Quint. 21. *obsignare* tabellas. Pis. 28. etc. *de testimonio obsignato* ad Att. II. 12. *init. v. inpr. Salmas. Mod. usur. c.* 11.

*Div. II. 70. *obſignata* natura: *ſunt muliebria ita obſtructa, ut concipere femina et parere non poſſit. Plinius H. N. VII.* 2. genitale concretum *appellat. Graeci tales feminas ἀτρήτους vocant. v. inpr. Rutgerſ. Var. Lect. III.* 18.

OBSIGNATOR. *ſignator, qui ſubſignat.* Flacc. 36. deciſionis *obſignator.* Att. XII. 10. *obſignatores* teſtamentorum.

OBSISTERE. *defendere.* Cluent. 17. *obſiſtere* crimini. *Fin. III. 9. *et aliis locis: obſiſtere* viſis: h. e. *non ſtatim aſſentiri, ne decipiare.*

OBSITUS. *conſitus.* Verr. III. 18. *obſitus* campus.

OBSOLERE. Phil. II. 41. *ubi tamen alii* obſoleſcere, *alii* obſoleſieri *corrigunt.*

OBSOLETUS. *inuſitatus: opponitur, novus, inauditus.* Verr. V. 44. *obſoleta* crimina. *Or. III. 9. *obſoletior* oratio, *dicitur ea, quae nullum delectum verborum nec ornatum habet.* **de eo, qui in luctu et ſordibus eſt.* Piſon. 36. jacuiſti moerens aliquot dies, atque inde *obſoletus* Theſſalonicam venisti.

OBSONARE. Tuſc. V. 34. *obſonare* famem.

OBSTARE. *officere quaſi luminibus alicujus. v. Officere.* Sext. 20. *obſtare* ſibi me. **nocere.* Roſc. A. 52. numquid hic aliud videtis *obſtare* Roſcio, niſi quod patris bona venierunt?

OBSTINATIO. Prov. Conſ. 17. *obſtinatione* quadam *ſententiae* repudiavi: *in bonam partem dictum.*

OBSTIPUS. *de cervice rigida, quam Suetonius appellat, capite in tergum nimis reclinato.* Nat. D. II. 42. cf. Fragm. Arat. *init. et ibi Gruter. p.* 4. 64. *ed. Gronov. qui oſtendit, hoc verbum duobus modis dici, et quidem contrariis. Sic ap. Sueton. Tib. cervix* obſtipa *et rigida: ubi male Caſaubonus interpretatur de capite ad terram defixo. Sequitur enim:* haec omnia ingrata et arrogantiae plena: *quod non poteſt intelligi niſi de cervice nimis reclinata. At contra* cervix rigida *ap. Liv. XXXV.* 11. *eſt de equis Numidarum, qui capita nimis protendunt ac demittunt.*

OBSTITUS. *fulmine tactus.* Leg. II. 9. fulgura atque *obſtita* expianto. *v. Feſtus in hac v. et ibi Interpretes. Savaro ad Sidon. Carm. IX.* 189. *(non* 180.*) quem laudat Davies, nihil de hac voce habet, ſed tantum de locis fulmine tactis agit.*

OBSTREPERE. Orat. III. 13. *oratores obſcuri dicuntur,* ſibi ipſi in dicendo *obſtrepere.* Marcell. 3. *res* clamore *obſtrepi* videntur: h. e. *obſcurari, ut minus illuſtres ſint; in quo etiam inſolentia conſtructionis notanda.*

OBSTRINGERE. *ita dicitur ut obligare. v. Obligare.* Verr. I. 3. ſceleribus ſe *obſtringere.* ad Div. XI. 10. aere alieno *obſtringere,* etc. *Or. II. 66. Verr. IV. 51. *religione obſtringere* aliquem, *eſt, facere, ut aliquis religionem Deorum laedat.*

OBSTRICTUS. *obnoxius, qui eſt in alterius poteſtate.* Coel. 19. *obſtrictus* voluptatibus tenetur. *ib.* 32. addictum, deditum, *obſtrictum* vobis tenebitis.

OBSTRUCTIO. *de ſimulatione.* Sext. 9. haec *obſtructio* non diuturna eſt, etc. *Sicut quae obſtruuntur, ea teguntur, non cernuntur: ſic ſimulatio adimit conſpectum veri ſenſus et animi.*

OBSTUPEFACTUS. *de mente ebrii* Div. I. 29. cum ſit immoderato *obſtupefacta* potu atque paſtu.

OBTENTARE. *ſuſtentare.* Att. IX. 10. ſpes quaedam me *obtentabat,* fore. *v. Not.*

OBTERERE. *contemnere.* Div. I. 16. artem *obterere* extiſpicum. Coel. 19. *obterere* voluptates.

OBTESTATIO. Balb. 14. ſanctiones ſacrandae ſunt, aut genere ipſo, aut *obteſtatione* et conſecratione *legis,* aut poena, etc. h. e. *populo per legislatorem ad jusjuran-*

jurandum adigendo, quo juret, obtestans, h. e. testes faciens Deos, se velle legem Servare: unde leges sacratae. vid. Schwarz. Diss. de Detestatione Sacrorum §. 15. *Dom. 48. quid ergo tua illa tum *obtestatio tibicinis? Fuit pars cerimoniae in dedicationibus. Cum interpretes nihil ad h. l. dicant, Cl. Schwarzius l. c.* §. 16. *putat, obtestationem esse eandem, quae et detestatio dicatur, h. e. denunciationem testibus praesentibus factam. Qualis autem illa* tibicinis obtestatio *f. denunciatio fuerit, non addit. Mihi videtur facta iisdem propemodum verbis, quibus obtestationem et denunciationem Pontifici, pullario, factam esse constat:* ades mihi: f. postulo, ut adsis mihi, etc. Dom. 52. Div. II. 34. etc.

OBTINERE. *oratores et philosophi obtinent, quod approbant aliis, cum vincunt, esse verum aliquid: etiam defendunt.* Verr. III. 71. *obtinere*, quod dicimus. cf. Catil. IV. 6. Tusc. I. 12. si minus id *obtinebis*. Fin. II. 33. illud ipsum, qui *obtineri* potest. Acad. IV. 6. definitionem *obtinemus. De defendendi significatione adde dicta Gronovio ad Tacit. H. II.* 84. **tueri, retinere.* Verrin. III. 35. *obtinemus* res gestas Sullae. Orat. III. 60. vocem *obtinere*; *ubi praeter rem Pearcius legi vult*: retinere. *Sic* obtinere provinciam *dicitur, qui consequitur, habet, retinet, ut ex Epistolis ad Cornificium patet.* ad Div. XII. 29. *obtinere* hereditatem. cf. IV. 14. testamentum *obtinetur, cum ratum est, valet.* *Sull. 6. suavitatem filii *obtinet*. Offic. II. 12. *obtinet* numerum jure caesorum. *Fin. II. 22. opibus magnis, quicquid feceris, *obtinere*: h. e. *efficere, ut impune feceris, recteque adeo factum videatur.*

OBTINGERE. *pro accidere.* Catil. IV. 1. *de re tristi*, si quid *obtigerit*.

OBTRUDERE. Verr. IV. 36. qui non *obtrusit* monumenta aliqua ex parte, sed penitus sustulit atque delevit. *praecedit* alieno nomine ornare: *cui respondet* obtrudere. *Gesnerus in Thes. L. L. corrigit* obruit *vel* obstruxit. *Non placet satis: hoc tamen melius.*

OBTUNDERE. *levare, minuere, comprimere.* Tusc. III. 16. nihil est, quod tam *obtundat* elevetque aegritudinem.

OBTUSE. *stulte: opponitur acute.* Nat. D. I. 25. quo quid dici potest *obtusius*?

OBVIAM. Att. IV. 16. huic *obviam* Cato etc. *adversantur. int. eunt.*

OBVOLUTUS. Div. I. 31. fax *obvoluta* sanguine atque incendio. *e Poeta.*

OCCASIO. ad Div. X. 4. ne nostra mala suam *occasionem* putent.

OCCASUS. *mors.* Acad. I. 2. post L. Aelii nostri *occasum* ne a Latinis quidem.

OCCATIO. Cato 15. *unde dicatur?*

OCCIDERE. Tusc. I. 45. occidit *vita*. Nat. D. I. 5. sententiae *occidunt*.

OCCENTARE. Fr. de Republ. 4. p. 35. si quis *occentasset*, sive carmen condidisset, quod injuriam faceret. *est fragmentum Legg. XII Tabb. v. Festus in h. v. quamquam in nostra editione l. c. est* actitavisset.

OCCULTUS. *astutus.* ad Div. III. 10. si me autem *occultum* libet fingere.

OCCUPARE. *eleganter dicitur de pecunia, quae aut sub usuris collocatur, aut pro qua metallifodinae, agri, etc. emuntur, ut aliquid lucri et reditus habeamus.* Flacc. 21. pecuniam adolescentulo grandi foenore *occupasti.* Verr. I. 36. *occupare* pecuniam *apud* etc. Manil. 2. equites Rom. - - quorum magnae res aguntur, in vestris vectigalibus exercendis *occupatae.* *vid. Manut. ad haec loca.* *Att. X. 6. sum *occupatus de* Q. Fratre: h. e. *eo mihi negotium facessente.* *Att. XIII. 2. Sextius eum *occupavit,*

dicebat, *Cluent. 50. judiciorum *offenſiones*, *dicuntur corruptiones judicum*, *quibus judicia in odium populi veniunt*. *Tuſcul. IV. 11. *offenſio* aegrotationi contraria: *quid ſit?*

OFFENSIUNCULA. *repulſa*. Planc. 21.

OFFENSUS. *odioſus*. Catil. I. 7. ſi me meis civibus *offenſum* viderem. cf. Cluent. 18. Inv. I. 49. *offenſum* eſt, *quod audientium animos laeſit*. cf. Att. II. 19. nihil eſt tam *offenſum*, quam etc. *Verr. II. 47. exiſtimatio *offenſa*: i. e. *mala*. *Verr. II. 76. ſtatim ſuſpicione *offenſi*, ad ea ipſa nomina oculos animumque transtulimus. *Eodem modo dicitur*, *ut ap. Ter. in Andr.* percuti: *percuſſit* illico animum.

OFFERRE. *apparere*, *cerni*, *oſtendere*. Div. I. 36. Dii ipſi ſe nobis non *offerunt*. Roſc. A. 31. os *offerre*. *obviam ire*. ad Div. VI. 20. advenientibus ſe *offerre*. *objicere*. Sext. 1. *offerre* ſalutem in discrimen. Off. I. 24. *offerre* ſe periculis. *Sext. 6. ſi qui fecerunt aliquid aliquando, atque iidem nunc tacent, et quieſcunt: nos quoque ſimus obliti: ſi qui ſe *offerunt* inſolenter et inſectantur, etc. *Graevius malebat e Codd. MSS.* efferunt. *Sed paullo poſt idem eſt verbum:* neque quemquam offendet oratio mea, niſi qui ſe ita *obtulerit*: ut in eum non invaſiſſe, ſed irruiſſe videamur. *reſiſtere*. ad Brut. 15. ſtatim me Antonii ſceleri *obtuli*. *Roſc. A. 13. qui mortem *obtulerit* parenti.

OFFICERE. *eſt proprie*, *liberum proſpectum impedire*, *obſtare*. Off. III. 16. quorum altitudo *officeret* auſpiciis. cf. Or. I. 39. Tuſc. V. 32. *hinc eleganter eſt, commoda alicujus impedire*, *laudem alicujus majori laude imminuere: item nocere in genere*. Rabir. Poſt. 16. nec mentis luminibus *officit* altitudo fortunae. Brut. 17. horum conciſis ſententiis *officit* Theopompus elatione atque altitudine orationis ſuae. Roſc. A. 38. ac meis commodis obſtas et *officis*.

OFFICINA. *quomodo differat a taberna*, *vid. Manut. ad Ep. ad Div. VIII*. 6. *Illud autem elegans eſt:* Leg. I. 13. philoſophi, qui quaſi *officinas* inſtruxerunt ſapientiae.

OFFICIUM. Her. II. 17. *opponitur* maleficio. *ibid.* 1. *officia* artis. **an hoc verbum ſatis exprimat Graecorum* καθῆκον? *v.* Att. XVI. 14. **opera*. commendatoris *officium*. Herenn. II. 10. *honos, qui ex more alicui*, *ſalutando*, *occurrendo*, *deducendo*, *ſectando*, *etc. habetur*. Muren. 33. frequentiam in iſto *officio (np. obviam eundi)* gratuitam - - non defuiſſe. *ibid.* 34. noli igitur eripere hunc inferiori generi hominum *officii* fructum: h. e. *voluptatem*; *quam ex hoc officio praeſtando capiunt*. *Ab hoc genere officii interdum dicitur*

OFFICIOSUS. *ibid.* illa *officioſiſſima*, quae neminem patitur non honeſte in urbem introire, candidatorum natio. *dolor *officioſus* Tuſc. III. 28. *quem officii ratio poſtulat*. Mil. 5. *officioſi* labores.

OFFUNDERE. *obruere*, *obſcurare*. Fin. III. 14. *offunditur* luce ſolis lumen lucernae. *Marcell. 4. omnium Marcellorum memoria pectus meum *offudit*. *Videtur eſſe converſe dictum pro: omnium M. memoria pectori offuſa eſt*, *vid. Graev. aut*, offudit *dictum eſt pro* confudit, *quod eſt*, *triſtitia affecit*, *implevit*, *ut ap. Liv. XLV*. 42. *vel perturbavit*, *ut ap. Sueton. Caeſ*. 7. *De verbo ipſo adde Heinſ. ad Valer. Flacc. IV*. 482.

OLERE. Roſc. C. 7. ſupercilia *olere* malitiam et clamitare calliditatem videntur. Nat. D. I. 26. Epicurus nihil *olet* ex Academia, nihil ex Lyceo.

OLEUM. Att. II. 17. opera et *oleum* noſtrae philologiae periret. **exercitatio umbratilis*. Or. I. 18. nitidum quoddam genus eſt ver-

cf.

cf. c. 1. Verr. I. 1. 5) *advocatis in judicio.* Quint. 2. summae *opes.* 6) *potentia singulorum hominum, quae ponitur in multitudine amicorum, clientum, gratia, etc. (grosser Anhang) qua possis efficere, quae velis, etiam invitis civibus.* Off. I. 19. ut *opes* quam maximas consequantur. ad Div. IV. 9. *opes* et dignitatem tenerem. cf. c. 21. Cluent. 24. Lael. 6. Off. II. 11. Brut. 81. *reipublicae potentia, in divitiis, exercitibus, sociis posita.* Sext. 1. pro tantis *opibus* reipubl.

OPIME. ad Herenn. IV. 4. *pro* optime vestitus citharoedus, *Clar. Christius legendum censebat* opime*: h. e. magnifice. Et ita* opime *est, v. c. ap. Plaut. Bacchid. III.* 1. 6. *Sic dicuntur etiam* spolia opima*: permutanturque in libris* opime *et* optime. *v. Drakenb. ad Liv. XXI.* 43. *Itaque valde haec emendatio arridet. Neque tamen recepta lectio absurda.*

OPIMUS. *minus suavis aut elegans.* Or. 43. *eisdem* erat verius: nec tamen eisdem *opimius*, iisdem male sonabat. *ibid.* 8. *opimum* genus orationis. * *est tamen etiam in laude.* Brut. 78. ornamenta non satis *opima.*

OPINABILIS. *incertus.* Acad. I. 8. Tusc. III. 31.

OPINARI. *rei incertae assentiri.* Acad. IV. 20. nihil *opinari.*

OPINATIO. Tusc. IV. 7. *opinatio* est imbecilla assensio. conf. Acad. I. 11. IV. 34.

OPINATOR. *qui rebus, quamvis incertis, tamen assentitur, ut certis: ut faciunt Academici.* Acad. IV. 20. ego sum magnus *opinator.*

OPINATUS. Tusc. III. 11. *opinatum* bonum, *opponitur* vero *et* certo.

OPINIOSUS. *opinator.* Acad. IV. 47. Antipater et Archidemus *opiniosissimi* homines.

OPPIDANUS. Brut. 69. multa opera ignoti homines et repentini quaestores facti sunt *oppidano* quodam et incondito genere dicendi. i. e. *quo in oppidis minoribus solent uti: nostri: kleinstädtisch.*

OPPIGNERARE. *pignori dare.* Sext. 51. libelli etiam pro vino saepe *oppignerabantur.*

OPPONERE. * *excusationis, aut alia qua simili de causa afferre.* Att. I. 1. illud suum regnum judiciale *opposuit.* * *commemorare in contrariam partem.* Sext. 19. eos *opponi* auctores. ad Div. VIII. 1. manus ad os *opponere*, *est signum silentii servandi.* * *Cum praepositione ad.* Mur. 40. *ad* omne periculum atque *ad* omnem invidiam solus *opponitur.* Verr. III. 57. *ad* pactiones faciendas non suam vim, - - sed tuum nomen *opponerent.*

OPPORTUNITAS. Inv. I. 2. *opportunitates* in animis rerum maximarum: *de dotibus animi.*

OPPRESSIO. *servitus.* Att. II. 18. hac tamen in *oppressione* sermo - - liberior est, quam fuit. cf. Offic. III. 21.

OPPRESSUS. *in sermone est obscurus, non satis clare pronunciatus, ut intelligi possit.* Offic. I. 37. literae neque *oppressae*, neque expressae, ne aut putidum sit, aut obscurum. * *non liber.* Pison. 13. mens *oppressa* praemio. *ibid.* 17. conscientia scelerum *oppressus*, nihil ausus est ad Senatum scribere. * *coërcitus, frenatus.* Flacc. 16. audacia comprehensa et *oppressa* tenetur. * *furto ablatus et retentus.* Verr. II. 19. quicquid caelati argenti, Corinthiorum vasorum, -- hoc nemo dubitabat, quin ex illa domo capta et *oppressa*, etc. * *de moribundo est* Coel. 24. mens *oppressa.* * *subito ruptus.* Lael. 21. ut amicitia potius exstincta quam *oppressa* videretur *(np. sicut incendium ruina).* Caecin. 16. jus civile *oppressum, est, cum potentia, gratia, pecunia efficitur, ut contra jus agatur.*

OPPRIMERE. *coërcere, reprimere.* Fin. II. 10. quae jam oratio non a philosopho, sed a Censore *opprimenda* est. * Verr. I. 9. *opprimi reus dicitur, qui indicta causa,*

ORBICULATUS. ad Div. VIII. 15. ut milites *malis orbiculatis* pasti esse videantur: h. e. *optimis et delicatissimis. Rotunda enim mala, ova, etc. optima putantur, unde* mala orbiculata *h. l. per jocum pro lautissimis cibis dicuntur. v. Gesneri Lex. Rustic. in h. v. Apud Celsum II.* 24. orbiculata poma *in cibis bonis ponuntur.*

ORBIS. Div. II. 44. *orbes* finientes: *der Horizont.* Or. III. 51. *orbis* verborum, *est periodus, ut ex ejus definitione Ciceroniana patet, qua dicitur* orbi inclusa procurrere oratio; *quod quid sit, intelliges ex iis, quae de vinciendis sententiis dixi, in Vincire.* * Att. II. 9. minore sonitu, quam putaram, hic *orbis reipubl.* est conversus. cf. *ib.* 21. * Pis. 10. ne tum quidem, cum *saltatorium* versaret *orbem*, fortunae rotam pertimescebat.

ORDINARE. Or. II. 10. *ordinare* litem, *est instituere causam, et, quomodo agenda sit, constituere.*

ORDINATE. Herenn. IV. 5. *ubi tamen Graevius e MS. reponi vult* ordine. *v. Not.*

ORDINATIM. *pro* deinceps, καθεξῆς, ad Div. IV. 5.

ORDIRI. Marcell. 11. unde *orsa* est, in eo terminetur oratio. *Graevius passive accipit, et provocat ad Voss. Anal. III.* 6. *sed nihil opus. Commode* orsa est *interpretari possumus* incepit.

ORDO. *omne hominum in civitate genus. Sic de libertinis dicitur* Verr. I. 47. *de scribis ibid.* III. 79. *de publicanis* ad Div. XIII. 9. etc. *Hinc ordines, i. e. genera honorum, ut Senatorum, equitum, etc. In militia* ordines *sunt tricesimae* partes *legionum, in quarum quaque duae centuriae a decimo hastato usque ad primum pilum: unde* Pis. 36. *ordines* assignare, et Phil. I. 8. *ordines* duxerunt: *de Centurionibus. v. Lips. Mil. R. II.* 8. * *subsellia theatri.* Phil. II. 18. sedisti in XIV *ordinibus: quod est insigne equitum. Cic. Clav.* * Rosc. A. 48. recte atque *ordine* facere; *est formula antiqua pro: ex legibus, laudabiliter, sapienter.* * extra ordinem, *est aliter ac legibus est constitutum, contra leges. v. Extraordinarius.* Cluent. 31. qui se ab reo pecuniam, cum judex esset, clam atque *extra ordinem* accepisse confessus esset. ad Div. VI. 5. spes, quam *extra ordinem* habemus, *est major, quam de ceteris.*

ORIRI. Planc. 27. Phil. VI. 6. homo a se *ortus*: i. e. *novus.*

ORNAMENTUM. Sext. 51. *ornamenta* equestris ordinis, *appellat* censum, *divitias.*

ORNARE. *honores, supplicationes, etc. decernere.* Dejot. 1. quem ante *ornare* cuncto cum Senatu solebam: h. e. *decernere nomen regis, amici, item laudare.* ad Div. I. 1. quod Pompejum *ornasti*: h. e. *ei praefecturam annonae decrevisti.* * *magistratus autem provinciales et ipsae provinciae ornantur*, Q. Fr. II. 3. Att. III. 24. IV. 18. *cum iis decernuntur necessariae militum copiae, stipendia, Legati, etc. vid. Sigon. Ant. Jur. Prov. II.* 11. * ad Div. XII. 10. exercitus *ornatur, praemiis decernendis,* * lege curiata *ornari*, Agr. II. 10. *quid sit? v. Ind. LL.*

ORNATUS, *a, um.* Att. III. 24. provinciae *ornatae. v. Ornare.* * *instructus rebus omnibus necessariis.* Quint. 31. *ornatissimus* fundus. cf. Verr. I. 34. in Caecil. 15. Caecin. 21.

OS. *oris. impudentia.* ad Div. V. 10. non si Appii *os* haberem. Acad. I. 1. *os* Academiae. *Sic et est intelligendum* Or. II. 7. nisi accessit *os.* * Arch. 9. *os* belli ac fauces: h. e. *bellicum periculum et quidem ultimum. Videtur dictum imitatione Homeri, qui dixit* στόμα πολέμοιο, *Il.* κ. 8. *ubi tamen durius dicitur, quam apud Ciceronem. Non enim additur* eripere, *ut h. l. sed* τεύχειν. *add.* ὑ, 359.

PA-

PAGANUS. Dom. 28. in hac urbe nulli *pagani*, aut *montani*, qui non etc. *hujus loci interpretatio repetenda est e Dionys. Hal. L. IV. p.* 220. *ed. Sylb. qui tradit, Servium Tullium in locis montanis et natura adeo munitis fecisse rusticis perfugia, et pagos graeco vocabulo dixisse. Hine illi homines, qui in plebe R. erant, quoniam in tribubus urbanis censebantur*, pagani *dicti; qui non differunt a* montanis, *quos hic Cicero commemorat; quod facile ex loco Dionysii intelligitur.* Pagos *commemorat Q. Cicero Petit. Conf.* 22. Pagorum *mentio ap. Livium XXV.* 5. *De iis v. Bimardum Diss. I. c.* 4. *apud Murator. Inscript. T. I. pag.* 19. *Sed originem paganorum repetit a Numa, auctoritate ejusdem Dionysii I. p.* 135. *II. p.* 135.

PALA. Off. III. 9. *pala* annuli. *Plato, unde ille locus ductus est*, σφενδόνῃ *unde Plinius XXXVII.* 8. fundam *vocat: ubi de pala vid.*

PALAESTRA. *exercitatio umbratilis, schola.* Or. I. 18. nitidum quoddam genus est verborum, - - sed *palaestrae* magis et olei, quam hujus civilis turbae ac fori. * *artificium.* Att. V. 3. utemur ea *palaestra*, quam a te didicimus. *v. Palaestricus.*

PALAESTRICE. Opt. g. o. 3. sani et sicci habeantur, sed ita, ut *palaestrice* spatiari in xysto iis liceat, non ab Olympiis coronam petant: h. e. *ut scholae apti sint, non foro, euriae.*

PALAESTRICUS. Off. I. 36. *palaestrici* motus saepe sunt odiosiores: *sc. quia nimis sunt artificiales, h. e. adstricti certis temporum intervallis. v. Numerus.*

PALAM. *abundat* Verr. V. 26. *palam* ante oculos omnium. *Similiter Livius XXV.* 18. palam, duobus exercitibus audientibus.

PALATUM. Nat. D. II. 18. *palatum* coeli, ut dixit Ennius. *nempe propter similitudinem, quam habet cum palato, ut ait Isidorus Origg. XI.* 1. *vid. inpr. Davies ad h. l. male hunc locum interpretatus est nescio quis in Lexico Fabri.* Palatus *laudatur e Fin. II.* 8. *sed e Codd. Paris. duobus* palatum *restituit Davisius. Quidam MSS. etiam habent* palatum coeli; *quod Ennius dixisse non potest: quia res nova erat, sic dicere tempore Augusti. vid. Ovid. Met. I.* 176.

PALILIA. *feriae in honorem Deae rusticae, quae Pales vocatur, celebratae XIII. Kal. Maj. in quas incidit natalis Romae: dicuntur etiam* Parilia: *et sic expressit editio Gruteriana, quam nostra secuta est*, Div. II. 47. *cf. Ovid. Fast. IV.* 721. *sqq. et ibi Heins.*

PALIMPSESTUS. ad Div. IV. 47. *charta pergamena, in qua deleta sunt et erasa, quae antea scripta erant.*

PALLA. Phil. III. 6. Herenn. VII. 18. *est pallii genus, (non tunica, ut visum est Rubenio Re Vest. I.* 20. *contra disputante Ferrar. Anal. de R. V. c.* 25. *cf. Rei Vest. III.* 18.) *quo utebantur citharoedi, tragoedi, matronae. In quo tamen illud animadvertendum est, quod recte monuit Cl. Christius in Prolus. Acad. de Imaginibus Musarum, p.* 5. *ut palla citharoedorum, tragoedorum, Dearum etiam quarundam distinguatur a palla Romanarum et pallio Graecarum. Nam ex imaginibus apparet, eas induendi ratione differre; cum illa induerentur ut peplo, hac amicirentur tantum: add. Broukh. ad Tibull. IV.* 6. 13.

PALLIATUS. *opponitur togato: h. e. Graecus Romano*, Rabir. Post. 9. *nam pallium est habitus Graecorum.* * Q. Fr. III. 1. illi *palliati* topiariam facere videntur. *Manutius interpretatur de statuis inter columnas, habitu graeco.*

PALMA. *palmarum radices pro victu.* Verr. V. 33. 38. * *caedes.*

caede, qua etiam religio pietatis, aut aliorum officiorum violatur.

PARS. *in scena est persona, quam quis suscepit agendam.* in Caecil. 15. actores secundarum et tertiarum *partium*: *unde deinde ad alia transfertur.* Flacc. 27. servus primarum *partium*. * *pars virilis* Verr. III. 4. *v. Virilis.* * *genus, species.* Orat. I. 6. *pars* dicendi. Topic. 7. formas qui idem putat esse, quod *partes*, confundit artem, etc. *et tamen saepe sic usus ipse est*, v. c. Invent. I. 28. Partit. 37. ad Div. V. 34.

PARTICEPS. *eum duobus genitivis.* Verr. I. 15. Consulis *particeps* omnium rerum fueris.

PARTIM. *eum praeposit.* ex. Leg. II. 17. *partim ex illis* jacent. cf. Agr. III. 14. *v. Gronov. Obs. III. 2.* * *cum genitivo.* Offic. II. 21. *partim* eorum. Or. II. 40. Partit. 24. Prov. Cons. 10. *quo modo et alii dixere. v. Gronov. Obs. III. 2.* * *interdum semel tantum poni, ex illo ipso loco* (Legg. II. 17.) *patet, ubi jungitur* quidam. *Sic est etiam* Offic. I. 45. quaedam ita foeda, *partim* ita flagitiosa. *Etiam alius jungi, jam in Lexico Fabri demonstratum est.*

PARTIRI. Or. III. 6. *partitae* expressaeque sententiae, i. e. *distinctae.*

PARTITE. Or. 28.

PARTITIO. Legg. II. 20. 21. *Est genus legati, quo legatarius tantum capit, quantum heres, si unus est, aut omnes simul, si plures sunt; ita nempe, ut heres quisque dimidium ejus partis ei det, quam ex hereditate cepit. v. Gronov. Sest. IV. 7.*

PARTITOR. in Vatin. 5. *habent edd. pr. v. Not.*

PARTUS. *de mare.* Tusc. II. 8. Deianira Oenei *partu* edita. *Sic Graeci τίκτειν etiam de patre; v. Davies ad h. l. et Virum Doct. in Miscellan. Obs. quae cura Cel. Dorvillii prodierunt. Vol. I. p. 409.* * *foetus.* Or. II. 40. ferae *partus* suos diligunt. Tusc. V. 27. pro *partu* suo propugnant.

PARTURIO. *metaphorice de re matura, mox eruptura in lucem.* Muren. 39. periculum conceptum resp. *parturit.* Phil. II. extr. utinam reipublicae dolor pariat, quod jam diu *parturit.* * *laborare.* Lael. 13. securitate frui animus non potest, si tamquam *parturit* unus pro pluribus.

PASCERE. *in re augurali* aves pascuntur, Div. II. 34. *cum avide offam pultis devorant, ut tripudium fiat.* * pascere *dicitur de iis, qui rem pecuariam exercent.* Verr. II. 3. qui arent, qui *pascant*, etc. Offic. II. 25. bene *pascere.* * pasci *pro vivere ex re aliqua.* Off. II. 11. qui scelere et maleficio *pascuntur.*

PASCUA. Agr. I. utrum hanc silvam in relictis possessionibus, an in *Censorum pascuis* invenisti? h. e. *quae a Censoribus locantur. v. Scriptura.*

PASSER. Fin. II. 23. quae *passeribus* nota est omnibus.

PATEFACERE. *exquisite dicitur* ad Div. VI. 10. iis totum *me patefeci*: i. e. *iis omnia mea obtuli, omnia mea patere Trebiano dixi.*

PATEFACTUS. *inventus.* Div. I. 39. nec, ante philosophiam *patefactam*, - - hac de re communis vita dubitavit.

PATELLA. *Diis propria, in qua iis cibi ponuntur.* Fin. II. 7. ita non religiosi, ut edant de *patella. v. Torrent. ad Sueton. Vitell.* 13. Verr. IV. 21. *patella* grandis, cum sigillis et simulacris Deorum.

PATER. Pis. 33. etc. *Patres* Conscripti. *unde Senatus sic dicatur, v. Liv. II.* 1. * in Caecil. 22. *patres* majoresque nostros non poenitebat. *Ex quo loco discant tirones, in prosa* patres *proprie dici, non de majoribus, ut vulgo putant. Exempla Menkenii in Obs. L. L. omnia sunt aliena. Poetae modo ita dicunt.* * Patres

 pro

gali conductis, pascuis, quae sunt in saltibus publicis. Nam aliae sunt villaticae pastiones, quae ad agriculturam referuntur, nec faciunt pecuarios, ut tradit Varr. R. R. III. 1. Verr. II. 6. Fontej. 1. Dejot. 9. *Rex Dejotarus* pecuarius *dicitur. Sunt etiam, qui publicanos pecuarios dictos arbitrantur, qui vectigal redemerant, quod de pascuis publicis daretur; sed loci Ciceroniani et Liviani XXXIII.* 42. *(ubi etiam Drakenb. cum Burmann. de Vectigal. P. R. p.* 140. *de publicanis intelligit.) XXXV.* 10. *non sunt de publicanis: quid ii enim ad Aediiium curam pertinent?*

PECULATOR. *qui peculatus reus est.* Offic. III. 18. *Est autem* peculatus Rosc. A. 29. *crimen, quo tenetur, qui aerarium defraudavit.*

PECULIARIS. *proprius.* Q. Fr. II. 10. hoc mihi fuit *peculiare.*

PECULIATUS. *dives, nummatus.* ad Div. X. 32. plane *peculiatus* discessit.

PECULIUM. *pecunia, quam servus domini permissu colligit.* Verr. I. 36. *peculia* servorum. Parad. 5. qui cupiditate *peculii* nullam conditionem recusant durissimae servitutis.

PEDARIUS. *de Senatoribus, qui non dicendae sententiae jus habent, sed tantum assentiuntur discessione, quia nondum magistratu aliquo functi sunt.* Att. I. 16. 17. *v. Gell. III.* 18. *nam is est locus classicus.*

PEDESTER. *pro terrester est* Cato 5. *pedestres* navalesque pugnae. *Sic saepe Nepos et alii. v. Gronov. et Drakenborch. ad Liv. XXXVII.* 58.

PEGMATA. *loculi lignei, quibus libri reponuntur.* Att. IV. 8.

PEJERARE. *quid sit?* v. Off. III. 29.

PEJUS. *substantive, aut intellectu* negotii; *per graecismum.* Tusc. II. 13. turpitudo *pejus* est, quam dolor. [*cf. Vechneri Hellenol. p.* 247. *ed. Heusing.* R.]

PELLECTIO. *lectio.* Att. I. 13.

PELLERE. *dicuntur res externae, cum agunt in sensuum instrumenta, et quidem in utramque partem, suaviter et cum molestia.* Orat. 53. quod cum animos hominum *auresque pepulisset*, ut intelligi posset, quod casus effudisset, excidisse jucunde. **deinde* pellere *nos, aut mentem, dicuntur species rerum externarum, cum animo concipiuntur.* Acad. IV. 10. visa nos *pellerent. ibid.* IV. 20. visa mentem sensumve *pepulerunt.* **denique quae animum suaviter aut moleste afficiunt.* Fin. II. 10. nec illum habet ictum, quo *pellat* animum hic status nihil dolendi. Div. I. 36. ut *pellantur* animi vehementius, saepe etiam cura et timore. Coel. 15. candor hujus te et proceritas, vultus oculique *pepulerunt. Sic habet Graevius pro vulgato* perpulerunt*: nam cum* pepulerunt *ignorantia librariorum saepe permutatum est* perpulerunt *et* perculerunt. *v. Graev. ad h. l. et Gronov. ad Liv. III.* 30. *Sic* ad Div. IV. 13. nulla insignis me privatim *pepulit* injuria: h. e. *attigit; aliae edd. habent* perculit. *Brut. 87. longi sermonis initium *pepulisti*: *quod eleganter dictum arbitror pro* movisti, commovisti*: quibus verbis in hac re utuntur veteres. Sed cum hanc elegantiam non caperent quidam*, depulisti, *aut* detulisti *ex eo fecerunt.*

PELLICERE. *dicitur de artibus magicis, quibus v. c. seges ex agro vicini in nostrum deducitur, num de hoc est apud Plin. Hist. nat. Hinc eleganter ad alia transfertur.* Orat. I. 57. judicum sententias lepore *et* sale *pellicere*, etc.

PELLIS. *quia pellibus sternuntur tentoria in castris, propterea pro ipsis tentoriis ponuntur.* Acad. IV. 11. ut non multum Imperatori *sub* ipsis *pellibus* otii relinquatur.

PELLITUS. Fr. Or. pr. Scaur. M. Aemilius sordidissime genti, ac prope dicam *pellitus* testibus

PERCIPERE. N. D. II. 59. per arteriam vox a mente principium ducens *percipitur* et funditur. *Sed Davisius legendum censet* projicitur: *Buherius* praecipitatur. *Mihi autem nihil mutandum videtur. Nempe vox per arteriam venit in os, ore percipitur, h. e. colligitur, excipitur: quo sensu* percipere *dici constat. Inde ore funditur et emittitur.* * *philosophis* percipere, *v. c.* Acad. IV. 25. *dicitur de iis rebus, quas certo scimus, quibusque sine errandi periculo assentimur. v. Argumentum Acad. IV.*

PERCITUS. *gravius commotus.* Mil. 23. animus iratus et *percitus.*

PERCURSUS. *de rebus saepe cogitatis, quas adeo in promtu semper habemus.* Or. II. 32. quaestiones omnes animo *percursas* ac prope decantatas habere.

PERCURSIO. Tusc. IV. 13. animi multarum rerum brevi tempore *percurso.*

PERCUSSIO. *est in musicis, et deinde in poëticis, et numeris oratoriis, qui et ictus dicitur; quia tibicen pede ferit terram. Sic in Senario tibicen, qui rhythmum et tempus moderatur, ter pede ferit terram; unde tres in eo ictus s. percussiones dicuntur esse. In iis autem syllabis, in quibus tibicen solum ferit pede, vox ab actore acuitur et tollitur: hinc Graece ἄρσις dicitur percussio, et syllaba dicitur esse in ἄρσει, cum ceterae sint in θέσει. v. Bentlej. de Metris Terentian. init.* Orat. III. 47. sed sunt insignes eorum numerorum *percussiones. ibid.* 48. *percussio* intervallorum. Or. 58. non sunt in oratione tamquam tibicini *percussionum* modi.

PERCUSSUS. Dejot. 6. suspicione sum *percussus. cf. Percutere.* * *territus.* ad Div. IX. 25. repente *percussus* est atrocissimis literis.

PERCUTERE. *de mente dicitur, ut* movere. Tusc. V. 11. quod animum probabilitate *percussit,* id verum puto. Mil. 29. quonam modo vos vivus afficeret, qui mortuus inani cogitatione *percussit:* i. e. *terruit.* * *decipere.* Flacc. 20. hic cornici oculum, ut dicitur: nam Hermippum - - *percussit. v. Gruter. ad h. l.* Att. V. 2. strategemate hominem *percussit.*

PERDITOR. *est verbum factum a Cicerone, ut* afflictor, partitor, *etc.*

PERDUCERE. Verr. II. 28. *perducere* aliquem ad suas conditiones. Att. V. 21. Scaptius rogat, ut eos ad talenta CC *perducam.* * *meretrices dicuntur* perduci. Verr. V. 12. huc Tertia illa *perducta* est. *unde, qui feminas stupri causa perducunt,*

PERDUCTORES *dicuntur.* Verr. I. 12. *ubi v. Graev.*

PERDUELLIO. *est proprie parricidium, h. e. ut est ap. Plutarchum in Numa, caedes hominis liberi, quam quis sciens fecit. Parricidii reus fuit Horatius ap. Liv. I. 26. sed* perduellionis reus *dicitur. In quo male reprehendit Livium Sigonius Ant. Jur. C. R. II.* 18. *quasi* parricidii *dicere debuisset, cum vel ex eo intelligatur, istud perduellionis crimen fuisse, quod ex eo judicio Horatii* Duumviri perduellionis *sint, qui non solum in parricidiis, sed etiam in caede Tribuni pl. et similibus criminibus judicabant, ut ex Or. pro Rabir. Perd. patet. Vere itaque Turnebus,* perduellionem *olim omnem caedem dictum, existimavit. Postea* perduellionis crimen *illud dictum est, quo quis libertatem populi Romani violavit, tamquam affectato regno, Tribuno plebis pulsato aut interfecto, cive Romano indicta causa virgis caeso, aut percusso, aut alio supplicio servili affecto.* Rabir. Perd. 3. perduellionis judicium; *quod exercebatur, cum T. Labienus accusaret Rabirium, quod Saturninum Trib. pl. interfecisset: ubi v. Intt.* cf. Verr. I. 5. *Formam hujus judicii pete e Livio l. c. cf. Turnebi Ar-*

c. 15, *et Bosium ad Nepot. Epamin.* 8. *Gothofred. ad Cod. Theod. tit. de sententiis e periculo recitandis; ut alios taceamus, qui passim copiose laudantur.* * Verr. II. 43. *videtur dici pro elogio, n.* 2. te in *Sthenii periculo* inimici ejus nomine abusum esse. *Nempe adscribendo cognitorem Claudium. Nam supra de eodem dixerat*, in Sthenii nomine, c. 42. *quod est, in capite de Stheniana causa, (sumto verbo e tabulis acceptorum et expensorum) sive in elogio Sthenii.* Nonine *dicere h. l. noluit, quod mox idem verbum occurrit.*

PERILLUSTRIS. Att. V. 20. ibi morati biduum *perillustres* fuimus: h. e. *magnam laudem re bene gerenda consecuti sumus, rem optime gessimus.*

PERIMERE. *tollere: item impedire aliquid, ne fiat.* Planc. 42. si vis aliqua major reditum *peremisset.* Tusc. I. 38. sensu *peremto.* Har. R. 11. *peremti* sunt ludi. Sext. 22. mors mea causam publicam *peremisset.* Off. III. 7.

PERIPETASMA. *vestis stragula.* Verr. IV. 12. Attalica *peripetasmata. v. Ind. Hist.*

PERISTROMA. *idem.* Phil. II. 27.

PERISTYLIUM. Dom. 44. porticus cum conclavibus pavimentata trecentum pedum, amplissimum *peristylium. Est autem peristylium locus, qui a columnis undique ambientibus nomen habet. v. Intt. ad Sueton. Aug.* 82. [*Scribitur etiam* peristylum, *velut ab Ernesto.* R.]

PERJURARE, *it.* PERJURIUM. *quid sit?* v. Offic. III. 29. Perjurare *autem est vera lectio illius loci, quam afferunt Lambinus, Fabricius, etc. Vulgo autem olim legebatur:* pejerare, *sub qua voce etiam locum habet Nizolius. Et quoniam idem est* pejerare, *quod* perjurare, *ut tirones etiam illam vocem recte intelligerent, etiam ibi hunc locum laudavimus. Ceterum* perjurare *et* pejerare *dici arbitror de falso jurejurando, ut graecum* ἐπιορκεῖν*: quod est proprie, saepe et multum jurare; qui autem hoc faciunt, iidem facile falso jurant.*

PERJURISSIMUS leno, Rosc. Com. 7.

PERLABI. *venire post longum, sc. cursum.* Tusc. I. 12. *perlapsus* ad nos et usque ad Oceanum Hercules.

PERLITUS. *inquinatus.* Rosc. A. 52. *perlitus* sanguinis crudelitate, *de eo, qui caedem fecit.*

PERMANARE. Or. II. 77. ut ad eorum mentes movendas *permanare* possint. Tusc. II. 18. conclusiunculae ad sensum non *permanantes*: h. e. *quae non persuadent, etiamsi nil contra dici possit.*

PERMISCERE. Or. 9. ab Aristophane poeta - - Graeciam *permiscere* dictus est Pericles. *Gr.* κυκᾶν.

PERMITTERE. Verrin. I. 32. *permittere* dolori suo incommoda: h. e. *ipsum ulcisci injurias sibi illatas. Contra* Sext. 33. *permittere* inimicitias patribus et reipubl. *est non ulcisci, Senatus et reipubl. causa. v. Concedere, Condonare.* * *tradere in potestatem.* Agr. II. 15. regna Decemvirorum ditioni - - *permissa* esse dico. Catil. I. 2. *permissa* est *resp.* Consulibus. *id fiebat SCto: videant Coss. ne quid etc. quo liberam potestatem accipiebant, reipubl. etiam non consulto Senatu, quibus videretur rationibus, defendendae.*

PERMOTIO animi, Part. 11. *eum aliqua re impellitur ad agendum.*

PERMUTARE pecuniam, ad Div. II. 17. Att. XI. 22. 24. XV. 15. quod *permutavi* cum. *v. Not.* XII. 24. etc. *permutatio* publica pecuniae ad Div. III. 5. *est collybus, de quo supra.* Pis. 21. *videtur esse versura.*

PERNICIES. Rosc. A. 45. quorum nihil *perniciei* causa consilio divino factum putamus. *De hoc geni-*

neglecta barbarorum inscitia, te *persequar.* * *per singulas partes enarrare, accurate et plene narrare, explicare.* ad Div. V. 13. nullum membrum reip. reperies, quod non fractum debilitatumve sit. quae *persequerer.* * *simile est illud* Tusc. II. *extr.* fibras stirpium *persequi.* i. e. *accurate omnia evellere, nihil praetermittere, nihil relinquere. vid. Burm. ad Virg. G. II.* 407. * *exsequi.* Att. VI. 1. mandatorum mihi libellum dedit, - - omnia sum diligentissime *persecutus.* VIII. 11. *in Ep. Cic. ad Pomp.* ut quodcumque tu consilium praecepisses, id nobis *persequendum* putaremus. *Sed hoc etiam ad primam referri significationem potest.* cf. Q. Fr. II. 13. * *ulcisci.* Acad. IV. 1. inimicitias paternas *persequi.* * *est etiam verbum juris, quod significat actionem in aliquem, estque petitoris, inprimis in re pecuniaria: exigere pecuniam.* Rabir. Post. 4. *persequi* ab aliquo pecuniam. Legg. III. 8. syngraphas suas *persequi.* Verr. III. 13. bona sua repetere ac *persequi* lite ac judicio. * *Hinc ductum illud genus arbitror, cum* persequi poenas *dicitur, qui sumit poenas ab aliquo, ulciscendi causa.* ad Div. I. 9. poenas a seditioso *persequi.* Caecin. 11. poenas *alicujus persequi.* *Herenn. II. 19. *persequentissimus* injuriarum.

PERSOLVERE. *solvere.* Att. VII. 3. si hoc mihi ζήτημα *persolveris*, magna me molestia liberaris. * *satisfacere, non modo solvenda pecunia, sed etiam respondendo, officio praestando, etc.* Att. XIV. 20. *persolvi* primae epistolae: venio ad secundam. Quir. p. R. 9. *persolvere* officium. conf. Verr. V. 69. *Flacc. 20. persolvere ab aliquo, *dicitur ut* solvere ab aliquo.

PERSONA. πρόσωπον, *facies ficta histrionis.* Or. II. 46. cum ex *persona* mihi ardere oculi histrionis viderentur. *Sed de hac et ceteris hujus verbi significationibus distincte et accurate, etiam ex Cicerone, agitur in Lexico Fabri, ad quod tirones remittimus. Nos monebimus:* 1) *personam dici non solum de hominibus, sed etiam aliis rebus, et in his formulis abstractum pro concreto poni:* Muren. 3. *personam* gravitatis severitatisque non appetivi. Attic. XV. 1. foeda est *persona* ipsius senectutis. Verr. II. 17. *persona* calumniae imponatur. 2) *personam per periphrasin quandam dici de hominibus, sed cum respectu ad eorum conditionem, officium, mores, etc.* Cluent. 29. hujus *Staleni persona* ab nulla turpi suspicione abhorrebat. 3) Arch. 2. in *ejusmodi persona*, quae - - minime in judiciis periculisque tractata est. *Manutius refert ad Archiam, qui in foro versatus non fuerit. Sed rectius Passeratius refert ad Ciceronem Patronum, propter verbum* tractare. *Nam histriones dicuntur proprie* personas tractare. *v. Tractare.*

PERSONATUS. *facie ficta indutus.* Orat. III. 59. *personatus* Roscius. * *simulator et dissimulator.* Att. XV. 1. quid est autem, cur ego *personatus* ambulem?

PERSONARE. *valde clamare, clara voce dicere.* Coel. 20. non loquuntur solum, sed etiam *personant.* Planc. 35. furialis illa vox, - - secum et illos et Consules facere, *personabat.*

PERSPICERE. *diligenter considerare et examinare probandi aut improbandi causa; besichtigen, besehen.* Mil. 20. *perspicere* villam. Q. Fr. III. 1. *perspicere* viam. ad Div. IX. 15. domum cum fabris *perspicere.* Phil. II. 38. quaerere et *perspicere* conditionem; *quamquam h. l. Graevius malebat:* prospecta.

PERSTRINGERE. *leviter percurrendo contingere.* Phil. II. 19. celeriter cursum *perstringere.* Agr. II. 25. terram aratro *perstringere.* * *hinc metaphorice* Sall. 16. nemo me tenuissima suspicione *perstrinxit.*

atque iniquissime tractari. ad Div. VII. 31. de judiciis non laboro: *trahantur* per me *pedibus* omnes *rei.* Att. IV. 16. per me ista *pedibus trahantur. v. Victor. Var. Lect. XXI.* 24. *qui ex Homero hoc proverbium repetit.* * Vatin. 5. *pedibus* iter facere, *est terra proficisci, et opponitur τῷ navigare.* *Att. II. 1. noli de uno *pede* sororis queri: licet etiam *alterum tollas. In quo est allusio ad formulam:* pedem utrumque, pedes tollere; *quod obscoene dicitur. v. Manut. ad h. l. Lambin. ad Plaut. Cas. II.* 8. 24. *ad Div. VII. 31. res ita contractae, ut neque caput neque *pedes, int.* appareant: *e Plauto, qui aliquoties plene dixit.*

PESTILENTIA. Agr. II. 27. in Salapinorum *pestilentiae* finibus. *pro, pestilentibus f.*

PETASATUS. ad Div. XV. 17. *itineri paratus: quod in itineribus petaso utebantur, ad solem arcendum, ut e Sueton. Aug.* 82. *intelligi potest.*

PETERE. *de ictibus gladiatorum et athletarum.* Quint. 7. caput *petere.* Or. 68. ut athletas, nec multo secus gladiatores videmus nihil nec vitando facere caute, nec *petendo* vehementer, *etc.* **ad se suasque partes allicere.* ad Div. XIV. 1. qui ab his me amari putabam, qui invidebant, eos non sequebar, qui *petebant.* * *est etiam actoris in causa privata.* Flacc. 34. possessionem *petere: int. a Praetore, qui* dat possessionem. Rosc. C. 12. amplius se a nemine *petiturum.* cf. Verr. III. 11. etc. *itaque is, in quem actio suscipitur*, unde petitur, *dici solet* Or. I. 37. ad Div. VII. 1. *ubi v. Graev.* * Att. III. 8. ille fortasse alium *cursum petivit:* i. e. *alia via, alio profectus est. Hanc formam dicendi illustrant Gronov. et Drakenb. ad Liv. XLIV.* 2.

PETESSERE. *petere.* Tusc. II. 26. qui laudem hanc *petessunt.* Div. I. 11. terrasque *petessit.*

PETITIO. *ictus.* Catil. I. 6. *petitiones* corpore effugere. *unde ad oratores traducitur, et eorum artificia, quibus adversariis nocere student.* Or. III. 54. orationis ipsius, tamquam armorum, est vel ad usum comminatio et quasi *petitio.* in Caecil. 14. novi omnes hominis *petitiones* rationesque dicendi. * *actio in aliquem, item postulatio a Praetore, ut jus nostrum nobis concedat, tamquam hereditatis possessionem, etc.* Brut. 5. cujus *petitio* sit. Rosc. C. 18. *petitionem* integram reliquit. Inv. I. 8. petitioni *opponitur* recusatio, *quae est ejus, unde petitur.*

PETITOR. *actor, qui litem intendit, in causa privata: cui opponitur is, unde petitur. v. Petere.* Or. I. 37. Quint. 13. Rosc. C. 14. Verr. III. 11.

PHALERAE. *ornamenta equorum, (vel equitum. v. Drakenb. ad Silium XV.* 255.*).* Verr. IV. 12. *phalerae* pulcherrime factae. *Quo in loco fuerint phalerae, non consentire video doctos viros. Scheff. de Re Vehic. I.* 16. *p.* 212. *in fronte ponit, auctore Etymologo graeco, in Φάλαρα, ubi vocat προμετωπιδίους ἀσπιδίσκους, τὴν κόσμησιν τὴν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων. Ita videntur dici a φάλοις, qui sunt ἀσπιδίσκοι κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας. v. Schol. ad Homeri Iliad. ξ.* 743. *Heinsius ad Ovid. Met. VIII.* 33. *ponit in tergo: quod recte repudiat Burmannus, ad eum locum, putatque, fuisse in pectore. Quomodo ibi fuerint, utrum fixi tanquam clypeoli, an pensiles, non addit. Locus Plinii XXXVII.* 12. *suadet credere, pensiles fuisse. Vulgo argenteas fuisse, dubitari non potest; v. Livius XXII.* 52. *aureas subinde per luxuriam factas, patet e Sueton. Aug.* 35.

PHASELUS. Att. I. 10. XV. 17. *est navicula longior et simul angustior, cum prora longe et oblique*

PINNA. *genus conchae.* v. Nat. D. II. 48. * *in piscibus pinnae sunt, instrumenta natandi, loco pedum datae, ut ait Plinius; ut in avibus sunt instrumenta volatus: unde proverbialiter* Att. IV. 2. *pinnas* alicui incidere: *ubi tamen Graeviana habet* pennas.

PINNOTERES. *squilla.* v. Fin. III. 19. Nat. D. II. 48.

PISCINARIUS. *qui piscinis murenarum, aliorumque pretiosorum piscium, delectatur; qualis L. Lucullus fuit.* Att. I. 16. 17.

PISTRINUM. *carcer privatus, et ergastulum.* Q. Fr. I. 2. §. 4. in publicam custodiam, vel in *pistrinum.*

PIUS. ad Div. X. 24. *piae* propinquitates. Balb. 16. *pia* et aeterna pax. Phil. XIII. 19. *piissimus, non latinum esse dicit Cicero.*

PLACARE. Tusc. II. 8. haec dextra *Lernam*, mactata excetra, *placavit*: i. e. *tutam reddidit. Sed videtur legendum*, pacavit. Placari *quidem mare dicitur, sed aliam ob caussam, nempe quia tempestates irae maris dicuntur: cum autem a praedonibus liberatur*, pacari *dicitur mare, non* placari. *Similis locus est Virgilii Aen. VI.* 803. *de Hercule*: Erymanthi *placarit* nemora: *ubi recte e MSS.* pacarit *reposuit Heinsius: quem vid. Has voces permutari notum est; vid. Drakenb. ad Silium II.* 483.

PLACATUS. Tusc. VI. 17. sibi ipse *placatus*: *de homine tranquilli animi.* Quir. p. R. 1. si mihi *placata* omnia fuissent: h. e. *si nil adversi mihi accidisset.*

PLANE. *sine tropo.* Phil. VII. 6. qui *plane* et latine loquuntur.

PLANGUNCULA. *pupa, simulacrum cereum, ex graeco πλαγγών.* Att. VI. 1. inventae sunt quinque *plangunculae* matronarum. *v. Bosius ad h. l. qui hanc vocem Ciceroni restituit, probante Lambino, Junio, etc. cum ante esset sine sensu* langunculae, *quod servavit Graevius. Reperit etiam in Cod. Bessarionis Manutius. cf. Spanhem. ad Callim. p.* 711.

PLANUS. *impostor.* Cluent. 26. *Hanc vocem Viri docti restituerunt etiam Capitolin. in Anton. Phil. c.* 13. *Est etiam bis ap. Plin. XXXV.* 10.

PLATALEA. *avis.* v. N. D. II. 49.

PLAUSIBILIS. *valde placens populo.* Tusc. III. 21. quoniam haec *plausibilia* non sunt, in sinu gaudeamus.

PLAUSUS. Div. II. 26. galli cantu *plausuque* alas premunt. * *gratia, laus.* Cluent. 47. ex tota ista subscriptione rumorem quendam et *plausum* popularem esse quaesitum.

PLENUS. *dives.* ad Div. VII. 9. serius potius ad nos, dum *plenior.* * *abundans etiam in malam partem.* Prov. Cons. 8. quis *plenior inimicorum* fuit Mario? * *magnus, copiosus.* Rosc. A. 2. in alienam pecuniam, tam *plenam* atque praeclaram, invaseris. *Ceterum male huc traxit Graevius* plenum convivium *e Suetonio. vid. Burman. ad Suet. Caes.* 49. * plenum *dicitur corpus carnosum et succulentum; opponiturque macilento. v. Salmas. ad Solin. p.* 203. *unde transfertur ad orationem, et opponitur jejuno, exsangui, tenui.* Off. I. 1. orationem latinam efficies *pleniorem.* Or. III. 14. de horridis rebus nitida, de jejunis *plena*, de pervulgatis nova quaedam est oratio tua. *ibid.* 52. si habitum orationis et quasi colorem aliquem requiritis, est et *plena* quaedam, sed tamen teres. etc. * *in voce* plenum *est laus, si adjecta est suavitas.* Orat. I. 29. neminem voce *pleniorem* aut suaviorem mihi videor audisse. *Sed etiam in vitio, cum abest suavitas, et significat* vastum. Or. III. 12. cujus tu illa lata nonnunquam imitaris, ut E *plenissimum* dicas. * *de verbis, opponitur contractioni aut alii diminutioni.* Or. 47. sic loqui, *nosse, judicasse* vetant, *novisse* jubent et *judicavisse.* quasi ne-

candide *ponere* inimicitias. * *afferre*, *commemorare*, *dicere in disputatione et oratione*. Coel. 7. *posuistis* enim, - - conjurationis hunc participem fuisse. Verr. II. 38. tantum verbo *posuit*. cf. Fin. II. 26. Legg. II. 3. Quir. p. R. 7. Planc. 29. *huc refer illud:* ad Div. IX. 15. *ponor* ad scribendum. * pecunia *etiam dicitur* poni, *cum foenori datur*. Verr. III. 70. cum *posita* esset pecunia *apud* eas societates, unde erat attributa, binis centesimis foeneratus est; *unde deinde metaphorice sumtus, beneficium, tempus, poni dicitur.* * ponere quaestionem *dicitur*, *qui jubet, de re aliqua dicere, cujusmodi quaestiones hinc θέσεις appellantur*. ad Div. IX. 26. Tusc. I. 47. Or. I. 22. 33. II. 1. *etc.* Or. II. 41. res *posita* ad dicendum. * *apponere*, *subornare*, *item constituere*. ad Div. VIII. 12. *ponere* alicui accusatorem. Sull. 28. judicem *ponere*. * *tamquam concessum et verum sumere*. Div. I. 52. hoc autem *posito* atque concesso. Caecin. 11. est haec res *posita*, quae ab adversario non negatur. *Sic et dictum videtur* Brut. 45. *si lectio sana est*. * Att. V. 3. *ponere* aliquem in gratiam apud aliquem. *vid. Gratia*. * *ibid.* XI. 22. ut multos dies *in* oppidum *ponat*. *Manutius interpretatur: dies consumat in itinere ad oppidum*. * *ibid.* XII. 51. hoc metuere, alterum *in metu* non *ponere*: h. e. *non timendum putare*.

PONTIFICES. *sunt communes sacerdotes omnium Deorum*. vid. Legg. II. 8. divisque aliis sacerdotes, omnibus *Pontifices*, singulis Flamines sunto. *Inter Pontifices autem princeps fuit*, Pontifex Maximus: *reliqui distinguuntur in* majores *et* minores. Majores *patricios*, minores, *quorum mentio* Har. R. 6. *plebejos statuit Guther. Jur. Pontif. I.* 17. 22. *Livius contra XXII.* 57. *scribas Pontificum suis temporibus Pontifices minores dictos ait, quem sequi debemus. Sed Gutherii, Panvinii et Ruperti errores de Pontificibus minoribus refellit Noris. ad Cenotaph. Pis. Diss. I. c.* 5. *ubi totum Ciceronis* (Harusp. R. 6.) *de Collegio Pontiff. locum difficilem planissime explicat. Dukerus autem ad Livium l. c. consentiens Norisio in eo, quod Pontifices minores putat non pertinuisse ad Collegium Pontificum, quod proprie dicitur, credit, olim unum tantum talem scribam fuisse, nixus loco eodem Livii, post auctum numerum. van Dalen autem plane repudiandus est, qui Dissert. ad Marm. ant. pag.* 198. *Pontificem minorem putat Regem sacrorum fuisse: cum et ap. Ciceronem l. c. et Macrob. Saturnal. I.* 15. *clare distinguantur*.

POPA. *caupo*. Mil. 24. *ubi v. Abram*.

POPULARIS. *qui est ex eodem populo*, δημότης. Legg. I. 23. non *popularis* alicujus definiti loci, sed civis totius mundi. Att. X. 1. Solon, *popularis* tuus. * *a populo tributus, ortus*. Dom. 18. honor *popularis*. Phil. XI. 7. imperium *populare* semper ventosum est. Legg. II. 4. lex *popularis*. * *populo usitatus, ad ejus captum accommodatus*. Off. II. 10. *popularibus* verbis utendum et usitatis. Orat. II. 38. *popularis* trutina. * *popularis porro est idem, qui civilis, bono sensu, dicitur*. Fin. V. 23. homo habet innatum quiddam civile et *populare*, quod Graeci πολιτικόν vocant. * *studiosus populi, ejusque gratiam captans, etiam cum detrimento reipubl. et contra honestatem, de quo est locus classicus* Sext. 45. *quem tirones legant*. Off. I. 25. alii *populares*, alii studiosi optimi cujusque, *etc. Sed paullo honestius* Agr. II. 1. *popularem* Consulem *se futurum pollicetur; nempe vere, non* ficte et fallaciter popularem, *ut est* Dom. 29. * *hinc* ratio *popularis*, ad Div. I. 2. Sext. 35. Domit. 33. Petit. Consl. 11. *de par-*

POR-

PORTUOSUS. ad Div. VI. 20. navigatio *portuosa*: h. e. *in qua multi portus patent*. Orat. III. 19. mare *portuosum, est portubus frequens*.

PORTUS. Caecin. 34. *portus supplicii, vocatur exsilium, quod in exsilium damnati eunt, ut supplicium fugiant*.

POSCERE. *provocare*. Verr. I. 26. *poscere* majoribus poculis. *v. Ascon*. Rosc. Amer. 5. quos populus *poscit*: *int. ad supplicium: ductum e ludis gladiatoriis, in quibus populus interdum flagitare gladiatores notos ab editore ludorum solebat: v. Sueton. Aug.* 44. *haec gladiatorum paria* postulaticia *dicuntur a Seneca Ep.* 7. *et opponuntur* ordinariis. *Verbum* postulare *saepe sic dicitur. vid. v. c. Suet. Calig.* 30.

POSSE. *bene valere*. Tusc. II. 19. *possunt* oculi, *potest* caput, latera, pulmones, *possunt* omnia.

POSSESSIO. *de agris, praediis*. Att. VI. 1. iter feci per ejus *possessionem*.

POSSESSOR. Agr. I. 5. invidiae aut pestilentiae *possessores*: h. e. *agrorum pestilentium, et invidiam possessoribus afferentium*.

POSSIDERE. *vindicare sibi ut suum*. Herenn. I. 11. *v. Not. ad* Tacit. Agric. 18. *item occupare*, Verr. III. 68. Agr. I. 2.

POST. Verrin. I. 7. *post* hunc statum reipubl. h. e. *a quo tempore hic est status reip.*

POSTERITAS. *de tempore futuro*. Catil. I. 9. in praesens tempus - - in *posteritatem*.

POSTMERIDIANUS. Or. 47. *pomeridianas* quadrigas, quam *postmeridianas* libentius dixerim. *Apud veteres saepe fit mentio* matutinorum *et* meridianorum; *qui sunt gladiatores dicti a tempore, quo edebantur. Illi dicuntur etiam* bestiarii *ap. Sueton. Claud.* 34. *ad quem locum v. Torrent. et Lips. Saturn. II.* 15. *qui de utroque genere erudite agunt. Dabuntur autem* meridiani, *ut, quemadmodum Seneca l. c. ait, oculi a crudeli spectaculo matutinorum reficerentur. Atque eandem ob caussam post gladiatores, tempore pomeridiano, dabantur interdum Circenses ludi, quorum sunt quadrigae. Itaque Augustin. Confess. L. VIII. Circenses diserte appellat* spectaculum pomeridianum; *quem locum debeo Torrentio, qui eum l. c. attulit: hinc Ciceronis* quadrigas pomeridianas *intellige*.

POSTERIOR. *improbior*. Prov. Cons. 4. sic fortuna cum improbitate certavit, ut nemo posset, utrum *posterior*, an infelicior esset, judicare. *Viri docti laudant ad h. l. Turneb. Advers. XX.* 9. Pis. 27. nihil scitote esse luxuriosius, nihil libidinosius, nihil *posterius*, nihil nequius. *Sic* Rosc. A. 47. *postremi* homines.

POSTLIMINIUM. *ἐπάνοδος, reversio, reditus*. Topic. 8. quae a nobis alienata sunt, cum ad hostem pervenerint, et ex suo tamquam limine exierint, cum redierint ad idem limen, *postliminio* dicuntur redire. *Sed totus ille locus, et ibi Boëthius legendus. cf.* Or. I. 40. Balb. 11. *postliminio* fieri potest civitatis mutatio. *ibid.* 12. civi Romano licet esse Gaditanum, sive exsilio, sive *postliminio*, etc. h. e. *si redierit Gades, ubi ante civis fuerat, quum civis Romanus factus erat, et ejus civitatis jus recipit, civitate Rom. accepta amissum. ubi v. Graev. et Salm. ad J. Att. c.* 26. *quem Graev. laudat. Intt. ad Cuji J. I.* 6. 2. *Menag. Am. J. C.* 39.

POSTULARE. *saepe dicitur sensu forensi, in quo proprie est, in caussis privatis, Praetorem rogare, ut liceat, actionem alicui intendere: in caussis publicis autem, ut liceat, nomen deferre; unde per metonymiam antecedentis pro consequente, pro accusare dicitur. Exempla haec sunto, et quidem posterioris generis: nam prioris nullum animadverti*. Q. Fr. III. 1. Gabinium tres factiones *postulant*. ad Div. VIII. 12. Appium ca-

PO-

POTIOR. Fin. I. 4. *potiora* ad legendum. h. e, *in delectu praeferenda*.

POTIRI. Tusc. I. 37. si gentem aliquam *urbem* nostram *potituram* putem. Rosc. Am. 25. Atheniensium respubl. dum ea rerum *potita est*: h. e. *et sui juris fuit*, *et in sua potestate alias graecas civitates habuit*.

POTIUS. *cum comparativo*, Pis. 14. quaevis fuga *potius optatior*. *item cum* malle, Ligar. 2.

POTULENS. Nat. D. II. 56. qua esculentis et *potulentibus* iter pateret. *Ita dedere ex optimis Codd. MSS. Viri docti. Sed Davisius tamen* poculentis *legit, quem vide*.

PRAEBERE. Dejot. 12. assiduitatem alicui *praebere*.

PRAEBITOR. Off. II. 15. *est idem qui* Parochus; *ubi vid. ein Lieferant. Nisi quod* praebitor *etiam esse potest, qui sine redemtione, quacunque de causa alteri praebet necessaria, sive de jure, sive sua sponte: quamquam etiam* parochus *sic dici potest. Verbum* praebere *saepe sic apud Latinos occurrit*.

PRAECELLENTISSIMUS. Verr. IV. 44.

PRAECENTIO. *est tibicinum, qui in ludis canebant tibiis, item, cum sacrificaretur*. Har. R. 10.

PRAECEPS. Pis. 28. lubricum genus orationis adolescenti saepe *praeceps*, i. e. *in quo facile peccat*.

PRAECEPTIO. Gr. πρόληψις. Partit. 36. *est notio inchoata in animo*.

PRAECERTATIO. *aemulatio*. Herenn. IV. 30.

PRAECIDERE. *recusare*, *negare*. Att. X. 16. quod quia plane *praeciderat*. *ibid*. VIII. 4. plane, sine ulla exceptione *praecidit*. * Cato 16. brevi *praecidam*: h. e. *paucis dicam*, *paucis rem expediam*. *Att. IX. 6. *praecidere* naves. i. e. *rostra defringere*, *ne usum militarem habeant*. *v. Schefferus de Re nav. p.* 125.

PRAECIPERE. Att. VIII. 11. quodcunque tu consilium *praecepisses*. *v. Not.* **ante capere*, *praevertere cogitatione*, *factis*, *etc.* Off. I. 23. *praecipere* cogitatione futura. cf. ad Div. IV. 16.

PRAECIPITANS. *praeceps*. Rabir. Post. 1. *praecipitantes* impellere. Sull. 31. *praecipitans* respubl.

PRAECIPITATUS. ad Div. XI. 23. aetate *praecipitata*: h. e. *summa*.

PRAECIPUUM. προηγμένον. Fin. III. 16.

PRAECISE. *nulla exceptione addita*, *absolute*. Att. VIII. 4. *praecise* negare. **omisso verbo aliquo, brevitatis causa*. Nat. D. II. 29. existimas, ab his *providentiam* fingi, quasi quandam Deam, - - sed id *praecise* dicitur. *v. locum*.

PRAECISIO. Or. III. 53. *est figura* ἀποσιώπησις.

PRAECONIUM. *vitae genus, quod est praeconum*. ad Div. VI. 18. qui *praeconium* facerent. **praeconis proclamatio*. Rabir. Post. 17. o! meum miserum acerbumque *praeconium*! ad Div. VII. 24. addictus Hipponacteo *praeconio*. *Sed h. l. est metaphorice*. *v. Addictus*. Att. XIII. 12. Ligariana praeclare vendidisti *(laudando vendibilia fecisti)*. Posthac, quicquid scripsero, tibi *praeconium* deferam: h. e. *te venditorem*, *laudatorem constituam*.

PRAECONIUS. Quint. 31. quaestus *praeconius*: *qui fit praeconio faciendo*.

PRAECULTUS. *praeparatus*, Partit. 13. quidam perfecti habitus, ad virtutem quasi *praeculti*.

PRAECURSIO. *praegressio*, *praeparatio*. Top. 15. *praecursionem* adhibent ad efficiendum.

PRAECURSOR. Verr. V. 41. hunc *praecursorem* habebat et emissarium.

PRAEDIATOR. *interprete Salmas. Mod. usur. c. 16. est, qui praedia publico obligata et vendenda emit, adeoque, ut Gronovius de Centes. et Unciis p.* 516.

Rabir. Perd. 8. omnis *praefectura*, regio, vicinitas vestra. cf. N. D. II. 2. *v. de praefecturis Sigon. Ant. Jur. Ital. II.* 10. *sq.* *munus *Praefecti, in exercitu. (v. Praefectus.)* Att. VI. 1. *praefecturas* sumere. *ibid.* dare et deferre *praefecturam. ib.* V. 21. petere *praefecturam.*

PRAEFECTUS. in Caecil. 17. *Praefectus* Antonii. Balb. 28. *Praefectus* fabrûm. Praefectorum *genera quatuor fuere. Nam fuere* Praefecti alarum, *qui equestribus turmis praeerant,* Praefecti evocatorum, Praefecti fabrûm, *et* civitatum *denique, h. e. qui a magistratu provinciali in eas civitates mitterentur, in quibus ipse assidue esse non posset, ut jus dicerent. De singulis vid. accurate disputantem Manut. ad Cic. Ep. ad Div. II.* 17. *Sed hi Praefecti omnes militares, aut in provinciis fuere: quibus adde eum, qui a Praetore Rom. in Italia in praefecturam mittitur. v. Praefectura.* *Praefectus morum, ad Div. IX. 15. *est Censor: qui et moribus civium praeesse dicitur.* Cluent. 43.

PRAEFERRE. *ostendere.* Rosc. A. 31. *praefers* avaritiam: *pro* prae te fers, *ut nonnulli legi volunt.*

PRAEFICERE. *cum in.* Sext. 18. *extr. in* exercitu *praefecerat. v. et Praeesse.*

PRAEFINIO. *praecipio, praescribo.* Verr. V. 68.

PRAEFRACTUS. *de oratore, est durus, asper, minus suavis et laevis.* Or. 13.

PRAEFULCIRE. Att. V. 13. *praefulci* atque praemuni.

PRAEGNAS. *antique pro praegnans.* Att. I. 10. *v. Intt.*

PRAEJUDICARE. Legg. III. 20. de iis Censores *praejudicent. v. Praejudicium: unde* Cluent. 2. ne quid huc *praejudicati* afferatis.

PRAEJUDICIUM. in Caecil. 4. non *praejudicium*, sed plane *judicium* jam factum putatur. * Inv. II. 20. *praejudicium* capitis. i. e. *quod ad crimen capitale pertineat, unde reus fiat capitis.*

PRAEMIUM. *pro dono simpliciter.* Tusc. V. 7. refertus *praemiis* donisque fortunae.

PRAEMOLESTIA. Tusc. IV. 30. metum *praemolestiam* appellabant.

PRAEMUNITIO. Orat. II. 75. in homines caros, judicibusque jucundos, sine ulla *praemunitione* orationis invehi. *Nempe* praemunitio *est, cum antea quaedam dicimus, quibus efficitur, ut reliquam orationem minus aegre ferant judices. Exempla hujusmodi praemunitionum sunt in Or. pr. Murena, Flacco, Ligario, Marcello.*

PRAEMUNIRE. Legg. I. 12. quae *praemuniuntur* omnia reliquo sermoni disputationique nostrae, quo facilius, jus in natura positum esse, intelligi possit: h. e. *quibus via et aditus munitur atque paratur, etc.*

PRAENOTIO. *notio insita.* N. D. I. 17. *v. Notio.*

PRAEPES avis, Div. I. 47. *quae volatu auspicium facit.*

PRAEPOSITUS. Fat. 18. *et alibi: praepositae* causae. i. e. *quae adsunt: nisi legendum* propositae.

PRAEPOSITUM. προηγμένον. Fin. III. 16. Acad. I. 10.

PRAEPOSITIO. *de eadem re. ibid.*

PRAEPOSTERUS. Or. III. 13. *praepostera* tempora, *sc. verborum, cum imperfectum, et plusquamperfectum, aut alia permutantur.*

PRAEPOTENS. Or. I. 43. sive quem ista *praepotens* et gloriosa philosophia delectat.

PRAERIPERE. *ante capere, antevertere.* Att. X. 25. *non praeripiam*, sed expectabo consilium.

PRAEROGATIVUS. Planc. 20. *praerogativa* centuria. Sen. p. R. 7. *praerogativae* custos. Div. II. 35. referre *praerogativam, dicitur rogator centuriae, eum suffragia Consuli renunciat.* Q. Fr.

non Consulibus, sed *etc. Gruteriana habet*, sedentibus, *quam secuta est Graeviana: sed aliae habent:* praesidentibus, *quod est etiam in Cod. Erfurt. quam lectionem probo. Est enim hoc verbum solenne in hac re, quo saepe usus est Suetonius, v. c. Aug.* 26. 35. *De judicibus in subselliis suis sedentibus, idem verbum est* Mil. 37. **tueri.* Phil. V. 13. *Gallia dicitur* imperio Rom. *praesidere* et semper *praesedisse. v. locum.*

PRAESIDIA. *milites aliquo loco defendendi causa positi, ut in castris, oppidis, pontibus, portis, saltubus. Formula:* in praesidiis alicujus esse, *ut* Ligar. 9. 10. ad Div. XIII. 19. *est, esse apud exercitum alicujus, in castris, etc. Gr.* συμπολεμεῖν. *add. Duker. ad Livium, cui frequens est haec forma dicendi, XXXVIII.* 11.

PRAESTANTIA. *cum genitivo,* Off. I. 28. cum magna excellentia et *praestantia* animantium reliquarum: h. e. *ut longe praestet cetera animalia. Sic* Or. II. 52. *praestantia* fortunae, *cum sc. est major aliena.*

PRAESTARE. Planc. 1. sin omnia *praestitero*: h. e. *inesse demonstravero. * pro* praebere. Pis. 32. Senatui sententiam *praestare.* sc. *dicendo.* *aliquem praestare *dicuntur, qui spondent pro eo, qualis sit, aut futurus sit, aut, ut talis sit, qualis debet, aut qualem alii volunt, efficit.* Q. Fr. I. 1. §. 3. esse circumspiciendum diligenter, ut in hac custodia provinciae non *te unum*, sed omnes *ministros* imperii tui *sociis praestare* videare. ibid. 4. hos his finibus *praestabis*, quos ante praescripsi, quos vero - - horum non modo facta, sed etiam dicta *praestanda* sunt. *ad Att. VI. 2. nec satis est, *se* quemque *praestare. ibid. quem* ego *praestare* non poteram. Q. Fr. III. 8. Messalam Caesari *praestabo*: h. e. *certo scio, eum, ut Caesar optat, Consulem fore.* Legg. I. 4. jus civile eatenus exercuerunt, quoad *populum praestare* voluerunt. *intell. tutum, a periculo in caussis forensibus, consilium, formulas actionum dando, cavendo, etc. sed mihi locus suspectus est. Interpretationem Davisii non admittunt verba, et loca alluta sunt ab hoc aliena, nec contextus patitur. Idem de Turnebiana censendum. An scripsit:* quoad populo probare potuerunt*: vid. init. capitis: s.* q. populo probari voluerunt? **Similiter* res *dicuntur* praestari, *cum aliquis fidem facit, eas non eventuras, aut ita, ut volumus, vel earum periculum et culpam suscipit.* ad Div. I. 4. a vi *praestare* nihil possum. *ib.* VII. 17. ultima tibi jucunda et honesta *praestabo.* Or. I. 24. culpam *praestare.* Mur. 1. periculum judicii *praestare.* *ad Att. X. 11. de re numaria, cupit tibi *praestare,* sc. *fidem solvere*, quod debet.

PRAESTITUERE. *praescribere.* Caecin. 3. Praetor non *praestituit* petitori, qua actione uti vellit. *Att. XIII. 47. diem *praestituere*: *einen Termin setzen.*

PRAESTRINGERE. *hebetare.* Vatin. 10. *praestringit* oculos splendor ejus. in Caecil. 14. *praestringere* aciem ingenii. *Nonnumquam permutatur cum* perstringere, *v. in h. v. item cum* praestinguere, *quod Lambinus semper illi verbo substituendum censet. v. Drakenb. ad Silium I.* 358.

PRAESUL. *praesultor.* Divin. I. 26. II. 66. *v. Forst. ad Val. I.* 7.

PRAESUMTIO. πρόληψις, *notio insita.* Div. II. 53.

PRAETENDERE. *praetexere.* Vatin. 6. hominis doctissimi nomen tuis immanibus moribus *praetendere.*

PRAETER. *nisi.* Manil. 23. non locupletari *praeter* paucos. *v. Graev.*

PRAETERIRI. *repulsam in petitione honorum ferre.* Vatin. 16. quos omnes scimus aedilitate *praeteritos* Consules factos esse. Planc. 3. populus solet nonnunquam di-

gnos

PRAETORIUM. *tabernaculum Praetoris in castris.* Div. I. 33. cum Sulla in agro Nolano ante *praetorium* immolaret. Balb. 17. Imperatorum *praetoria*. *Sic et dicuntur* in Legg. Cod. Theod. * *aedes in provinciis, in quibus magistratus provincialis habitabat.* Verr. IV. 28. ut id in *praetorium* inferrent: *alio loco autem docet Cicero,* praetorium *fuisse regiam Syraeusis: sed de hoc verbo eruditissime scripsit Perizon. Diss. de Praetorio et ejus apologiis contra Ulr. Huberum edita Franeck.* 1690. Verr. V. 72. *mentio fit* praetorii, *in cujus celeberrimo loco Castoris templum sit, unde Hotomannus colligebat, locum in foro fuisse, quod praetorium diceretur; sed illud templum in fori parte celeberrima fuit. v.* Verr. I. 49. 50. *Itaque vocabulum plane est ab hoc loco alienum. Lambinus legebat:* urbis, *Perizon.* Praetoribus, *Graev. optime* populi R. *aut* fori.

PRAETORIUS. Quir. p. R. 7. Praetorii, *qui Praetores fuere.* * Verr. I. 52. *praetoria* turba, *qualis sc. confluere ad Praetorem urbanum solet.* Cohors *praetoria. v. Cohors.* * exceptiones *praetoriae*, Inv. II. 19. i. e. *ex edictis Praetorum institutae. Sic et* jus *praetorium dicitur. v. Jus n.* 7.

PRAEVARICARI. de re aliqua. Cluent. 62.

PRAEVARICATIO et PRAEVARICATOR. *quid sit?* Part. 36. Div. II. 43. quod Diogenes Chaldaeis, quasi quadam *praevaricatione*, concedit.

PRAEVERTERE. *vincere.* Sull. 16. nemo me unquam tenuissima suspicione perstrinxit, quem non *praeverterim.*

PRAGMATICUS. *juris peritus, oratorum minister.* Or. I. 59. *v. Ind. Gr.* * *politicus, prudens.* Att. II. 20. homines *pragmatici*, cavere jubent, et vetant credere. *ibid.* XIV. 3. si quid *pragmaticum* habes, scribe: i. e. *quod ad recte agendum prosit.*

PRECE. Inv. I. 16. *prece* humili. Att. XI. 15. cum magna *prece* ad aliquem scribere.

PREHENDERE. *pro* capere. Flacc. 33. locum *prehendere.*

PREMERE. *contemnere.* Tusc. IV. 28. humana omnia *premens. v. Dav.* * *urgere aliquem interrogando, objiciendo.* Verr. I. 53. ut cum a me *premeretur*, omnia potius responderet, *etc.* Div. II. 20. quod intelligeres fore, ut a me *premerere*, cum ex te causas exquirerem, etc. * *immorari alicui rei, urgere aliquid.* Tusc. I. 36. *premere* argumentum. * *nocere.* Or. II. 75. *premere* causam. * *assiduum alicubi esse.* Planc. 27. *premere* forum. * *vexare.* Tusc. I. 7. quoniam me verbo *premis.*

PRENDERE. *rogare.* ad Div. VIII. 11. renunciatum nobis erat, eum diutius dicturum. *prendimus* eum: non fecit.

PRENSARE. *de petentibus magistratum.* Or. I. 24. Att. I. 1.

PRESSE. *de voce significat leniter, suaviter, non vaste.* Off. I. 37. *presse* loqui et leniter. cf. Or. III. 12. Or. 55. * *de sermone autem, significat subtiliter, accurate.* Tusc. IV. 7. eas definiunt *pressius.* Fin. IV. 10. agamus *pressius.* Or. 8. *pressius* disputat. cf. Brut. 9. 55. Acad. IV. 34. Or. 33. Acad. IV. 9. ad locum *pressius* accedere: *accuratius et subtilius tractandum.*

PRESSUS. *de voce est* 1) *obscurus.* Sen. p. R. 6. *pressa* vox et temulenta. Tusc. I. 44. *pressi* ac flebiles modi. 2) *bene expressus.* Nat. D. II. 59. lingua sonos vocis distinctos et *pressos* efficit. * *de oratione autem,* 1) *brevis, et opponitur luxurianti.* Or. II. 23. oratio *pressior.* 2) *tenuis, subtilis, acutus.* Or. 5. subtili quadam et *pressa* oratione limati. Or. II. 13. *pressus* verbis. Brut. 55. cavenda est *presso* oratori inopia et jejunitas: amplo *etc.*

PRESSUS, *ûs.* Or. III. 11. lenitas vocis atque ipse oris *pressus* ac sonus. *est oris conformatio in* pro-

Div.

Div. I. 40. *item magistratibus.* Catil. III. 6. in *privato* P. Lentulo. Catil. I. 2. P. Scipio Pontifex max. privatus *vocatur. ubi v. Muretus. Apud Livium tamen V.* 52. sacerdotes Flaminesque *opponuntur* privatis. *Muretus autem male etiam magistratus provinciales privatis annumerat, deceptus loco* Phil. XI. 8. *v. Arntzenius ad Plin. Pan.* 7. *Nec qui cum imperio est, privatus est, ut etiam Sigonio visum. Liv. XXXVIII.* 5. *triumphantem opponit privato, quia in triumpho cum imperio est.* *judicia privata Rosc. C. 6. *quae sunt causarum privatarum. v. Causa.*

PRIVILEGIUM. Dom. 17. vetant leges sacratae, vetant XII Tabulae, leges privis hominibus irrogari: id est enim *privilegium.* cf. Brut. 21. Sen. p. R. 11. Sext. 30. Legg. III. 4. 19. *etc.*

PRO. *exquisite et antique dicitur in hac forma:* Verr. I. 45. *pro praede* litis vindiciarum. *vid. Praes.*

PROAGORUS. *nomen summi magistratus in quibusdam Siciliae civitatibus.* Verr. IV. 23. *ubi v. Intt.*

PROAVUS. *pro abavo est* ad Div. III. 11. *ubi v. Manutius. et* Fin. III. 12. *add. Sigon. ad Liv. IV.* 48.

PROBABILIS. *qui placet, probatur.* Or. I. 28. discipulus *probabilis.* cf. II. 36.

PROBARE. *cum dativo personae, efficere quocunque modo, ut aliquid alicui rectum, verum, justum, etc. videatur.* Tusc. II. 10. mihi non *probant* mediocritates suas. Balb. 20. possumusne tibi *probare* auctorem exempli Marium? Sull. 1. Quint. 30. *probare* causam alicui. Mil. 24. quod acu punctum videtur, *probari* pro ictu gladiatoris. Verr. V. 30. quem pro illo *probare* velles. cf. in Caecil. 6. Caecin. 21. Verr. III. 91. *etc.* **examinare, perspicere.* Agr. II. 34. *probare* hostias. *v. Probatio.*

PROBATIO. *examen, inspectio, exploratio. die Besichtigung.* Font. 4. falsum est - - et ob *probationem* (operum), quod multa improbata sunt. Verr. I. 54. *probatio* futura est tua. *qui locus est classicus.* Off. I. 40. athletarum *probatio. v. Drakenb. ad Liv. IV.* 22. * *In sensu philosophico, opponitur* perceptioni. Acad. IV. 31.

PROBITAS. de modestia, Or. I. 26. *probitatis* commendatio. *de qua vi verbi v. Pearcius ad Offic. II.* 20.

PROCEDERE. *oriri.* Div. I. 39. posteaquam philosophia *processit,* nemo philosophus aliter senlit.

PROCERITAS. de pedibus, qui longis syllabis constant, Or. 63.

PROCERIUS. *adverb. longius.* Or. III. 59. *procerius* projectum brachium, quasi quoddam telum orationis. *Sic* procerae palmae *ap. Catullum.*

PROCESSUS. *profectus.* Brut. 78. tantos *processus* faciebat, ut evolare, non excurrere videretur. **gradus.* Brut. 65. *processus* dicendi. *v. Gradus.*

PROCINCTUS. Or. I. 58. Nat. D. II. 3. testamenta in *procinctu. Sunt militaria, quae fiunt ante, quam ad proelium itur, tum enim miles est in procinctu.*

PROCLAMATOR. *rabula.* Or. I. 46.

PROCLINATUS. *inclinatus.* Att. X. 8 *proclinata* jam re.

PROCLIVITAS. *quid sit?* Tuscul. IV. 12.

PROCONSUL. *hac forma, uno verbo, est aliquot locis apud Ciceronem: ut Vatin.* 5. *et alibi, quam scripturam late defendit Manut. ad Epist. ad Div. I.* 1. *adde nostra ad Tacitum. Atque etiam apud Livium saepe in omnibus libris est, ut XXXVII.* 46. *XXXIX.* 29. *adde dicta Gesnero V. Cel. in Thesauro. Saepius tamen Cicero habet alterum formam,* Pro Consule, *in Verrinis et alibi.* *Proprie autem* Pro Consul *est, qui non Consul, tamen cum imperio consulari exercitum, aut provinciam cum exercitu obtinet.* *Sed*

homine ad perniciem *profligata* et perdita. * *vexare*, *perdere*. Or. III. 1. cum suis consiliis remp. *profligasset*.

PROFLUENS. *copiosus*. Or. II. 38. *profluens* genus orationis. cf. III. 7. *Sic* profluenter *est* Tuscul. V. 18. *pro copiose*.

PROFUNDERE. Orat. II. 21. *in vitibus de sarmentis luxuriantibus: hinc de oratore, qui vires suas omnes simul ostendit.* ib. 78. *profundere* se universum. *Simile illud* Att. VII. 3. si totum se ille in me *profudisset*, h. e. *largissime me liberalitate sua et amore complexus esset*.

PROGRESSUS. Nat. D. I. 6. tantos *progressus* habebat in Stoicis. Acad. IV. 28. in primo *progressu*, i. e. *principio*, *prima parte*.

PROJECTUS. Verr. IV. 10. urbs *projecta* in altum: *in longi isthmi, s. linguae in mare porrectae, extremo sita*. *Hinc* * Clu. 65. *projecta* atque eminens audacia. * *desertus*. Att. III. 19. a consiliariis meis proditus ac *projectus*. conf. IV. 5. * *ejectus*. Phil. XII. 8. ad saxa *projectus*.

PROJICERE. Att. IX. 6. ne me *projiciam*: h. e. *periculum subeam*. * Coel. 9. si qui testes se in judicium *projecerint*: h. e. *ultro se obtulerint*.

PROLABI. Caecin. 35. longius *prolapsus* sum, sc. *dicendo*. Font. 9. verbum a cupiditate *prolapsum*.

PROLAESIO. Coel. 17. *sed Graev. malebat*: prolapsio.

PROLATUS. *ampliatus*, *dilatus*. Brut. 22. res *prolata*. Mur. 13. *prolatis* rebus: h. e. *in justitio, vel propter ferias, vel aliis de caussis*. *v. Manut.* cf. Att. XIV. 5. Q. Fr. III. 8. * *divulgatus*. Attic. X. 8. rumor de aliquo *prolatus*.

PROLATIO. *commemoratio*. Or. 34. *prolatio* exemplorum. * *dilatio*. Rab. Perd. 3. *prolatio* judicii. * *continuatio*. ad Div. V. 16. *prolatio* temporum perditorum. *Att. VII. 12. *prolatio* rerum, *est justitium*.

PROLECTARE. *allicere*. Flacc. 8.

PROMITTERE ad aliquem. sc. *venturum*, *apud eum coenandi caussa*. Or. II. 7. *praedicere*, *de re mala*. ad Div. VI. 1.

PROMERITUS. *in malam partem*. Inv. II. 28.

PROMOTUM. προηγμένον. Fin. III. 16. *v. Argum. hujus libri*.

PROMULGATIO, *est legis, cum scripta proponitur ante comitia*. ad Div. I. 5. nefaria *promulgatio*. cf. Legg. III. 19.

PROMTUS. *conspicuus*, *non occultatus*. Planc. 14. vultu *promtum* habuit et lingua dolorem. Rosc. Am. 43. *promtum* et propositum est: h. e. *apertum*, *ut intelligi possit facile*. Or. III. 57. eminentia et *promta*.

PRONUNCIARE. *promittere*. Cluent. 29. quam pro reo *pronunciasset* pecuniam. *v. Graev.* cf. Planc. 18. * pronunciare *dicuntur magistratus edictis*. Verr. III. 20. * *Consules* pronunciant sententias, ad Div. I. 2. *cum a Senatoribus quae sententiae dictae sint, breviter dicunt, et deinde in eas discessionem fieri jubent*.

PRONUNCIATIO. *enunciatio*. Fat. 11. * *dicitur etiam de judiciibus*. Cluent. 20.

PRONUNCIATOR rerum gestarum. *de historico*. Brut. 83.

PRONUS. Tusc. I. 18. nil habet *proni*. i. e. *quod ad infera nitatur, feratur*.

PROPAGARE. *continuare*. Prov. Cons. 8. *propagatur* impunitas. cf. Cat. II. 5. Dom. 33. *Sic* propagatio *pro continuatione*, ad Div. V. 15. Tusc. I. 35. Dom. 38. *et* propagator provinciae, Att. VIII. 3. *qui facit, ut aliquis diutius provinciam obtineat. Quomodo differat a* prorogare, *v. in h. v.* * *cum dativo*. Sext. 48. *propagantur* posteritati.

PROPE. Verr. V. 36. nec quicquam *propius* factum est. *Servius ad Virg. Aen. VIII. 78. interpretatur* citius: *non satis accurate. Sensus est: perparum abfuit, quin fieret.*

PROSTARE. *venalem esse.* Quint. 31. vox ejus in praeconio quaestu *prostitit.*

PROTERRERE. Caecin. 9. ferro *proterrui*; *in fugam conjeci terrore ferri. Ex hoc loco habet* Aquila Rom. de figuris, *sed misere corruptum.*

PROTINUS. *deinceps, postea.* Inv. II. 2. qui *protinus* ab hac disciplina sunt profecti.

PROVIDERE. *cavere.* Phil. II. 8. multa vita excedens *providit.* cf. Rabir. Post. 1.

PROVINCIALES delectus. *v. Delectus.*

PROVOCATOR. *gladiator, qui componitur cum Samnite, ut videtur Lipsio Saturn. II.* 11. *quamquam non satis sibi liquere fatetur.* Sext. 64.

PROXIMARE. N. D. II. 44.

PROXIME. *cum acc.* Mil. 22. *proxime Deos* accessit. Att. I. 14. *proxime* Pompejum. *Sic etiam Livius dixit, XXX.* 10. *et alibi. v. Drakenb. ad II,* 41. *XXI.* 1. *Muret. Var. Lect. XIX.* 17. ad Div. IX. 13. *proxime atque* ille. *Sed v. Not.*

PROXIMUS. *cum acc. ex* Att. I. 9. *(immo* 14.)* *profert Heins. ad Ovid. A. A. I.* 139. *Sed ibi est adverbium.* * *advocatus, adjutor ac minister actoris in judicio.* Verr. II. 44. V. 63. *ubi v. Graev.* * Verr. IV. 8. religioni suae - - *proximus* fuit; i. e. *servans religionis.*

PSEUDOTHYRON. Sen. p. R. 6. *pseudothyro* intromissae voluptates: *de scortis masculis.*

PSYCHOMANTIUM. *locus, ubi manes evocantur.* Tusc. I. 48. venisse in *psychomantium.* conf. Div. I. 58.

PUBLICARE. *publicum facere.* Agr. II. 21. privata *publicare.* cf. Dom. 8.

PUBLICE. *reipubl. nomine in caussis publicis, ad Senatum.* ad Div. XV. 1. *publice* scribere. in Caecil. 1. *publice* venire. cf. Rosc. A. 39. Verr. II. 47. III. 73.

PUBLICUS. Balb. 15. publica, *dicuntur vectigalia.* Prov. Cons. 5. *publicani dicuntur* frui publico. cf. Rabir. Post. 2.

PUERITIA. *de juvene, qui jam caussas in foro agebat.* Coel. c. 1.

PUGIUNCULUS. Orat. 67. *de membris orationis parvis, quae dictionem membratim fusam efficiunt.*

PULCHER. Mur. 12. ne *pulchrum* se ac beatum putet.

PULLUS. Verr. IV. 25. tunica *pulla, est hominum tenuiorum. v. Lips. Elect. I.* 13.

PULEGIUM. ad Div. XVI. 23. *pulegium* sermonis. h. e. *suavitas.*

PULLARIUS. *qui pullos in cavea auspiciorum caussa habet et curat. etc.* Div. I. 25.

PULPA. *sensu obsceno.* ad Div. IX. 22. *de scorto et ejus partibus obscenis, natibus, etc.*

PULSARE. N. D. I. 41. *pulsatur* atomorum incursione. *v. Pellere.* ib. II. 23. ea vitia naturam vehementius *pulsant.*

PULSATIO. *verberatio.* Her. II. 26.

PULSUS. *de visis.* Div. II. 61. *pulsus* adventitius. cf. c. 69.

PULVINAR. *lectus Deo in templo positus, et ipsum templum.* Harusp. R. 3. pulvinaribus stuprum intulit. Dom. 53. aram *et* aediculam *et pulvinar* dedicasset. cf. Catil. III. 10. * *epulum in pulvinaribus.* Tusc. IV. 2.

PULVIS. *exercitationi opponitur.* Or. I. 34. Brut. 9. Tusc. II. 15. * Tusc. V. 23. homo *a pulvere* et radio, *est mathematicus, qui figuras in pulvere describit.*

PUNCTUM. *suffragium, quia sc. in comitiis suffragia singulorum punctis in tabulis notabantur.* Planc. 22. nonnullas tribus *punctis* paene totidem tulerunt. cf. Mur. 34. Tusc. II. 26. *hinc* Or. II. 41. *puncta* argumentorum.

PUNIRE. Harusp. R. 8. domum a judicibus *puniendam* putaret. *Graev. post Fabrum:* muniendam; *sed recta est vulgata.* Punire domum *est poenam repetere ob vio-*

explicari putabam posse: quadrigariis, post certamen et victoriam invaluisse, ut liceret, per urbem vagari, praemiola petere, atque per jocum, si quid possent, auferre, eaque licentia eos deinde esse abusos.

QUADRINGENARIUS. Att. VI. 1. *quadringenariae* cohortes, *dicuntur, quae quadringentos milites habent.*

QUADRUM, Or. 61. sententias redigere in *quadrum*: h. e. *numerosis periodis complecti.* cf. ib. 70.

QUADRUPLATOR. *delator, calumniator: nomen inde ductum, quidam existimant, quod quartam partem ejus pecuniae accipiebat, de qua delatio erat, aut multae, quae damnato irrogabatur: alii aliunde.* in Caecil. 7. *ubi v. Ascon.* Verr. II. 7. 8. *quadruplatorum* deterrimus. *iidem dicuntur* c. 9. calumniatores. *add. Gronov. de Sest. p.* 271.

QUAERERE. *vocabulum philosophorum, pro* quaestionem ponere. *Nam solebant ita postulare materiam disserendi:* num quis quid quaerit? Or. I. 22. **de quaestione per tormenta.* Rosc. A. 21. *quaerere* ex aliquo. *ib.* 41. *quaerere* in aliquem. **de quaestione rei capitalis.* Act. I. Verr. 8. *quaerere* de repetundis. **deliberare, excogitare.* Phil. IX. 1. honores *quaerere* alicui. **lucrari.* Cluent. 26. jam diu nihil *quaesierat.* cf. Rab. Post. 14. **desiderare: vermissen.* Verr. III. 18. *quaerere* multitudinem jugerum. **postulare, opus habere.* Verr. I. 10. quod oratoris eloquentiam *quaereret.* cf. Verr. V. 27. **formula:* si quaeris *vel* quaeritis, *eleganter dicitur pro ut verum dicam, ut* Or. II. 62.

QUAESITOR. *est Praetor, qui quaestioni capitali praeest.* Act. I. Verr. 10. Catil. IV. 5. *de iis v. Sigon. de Judic. II. 4. adde supra dicta in Praetor.*

QUAESTIO. *in rhetoricis quid sit?* Inv. I. 6. Or. II. 19. **materia quaecunque, de qua quaeritur.* Or. 10. sustinere *quaestionem* tantam non possim. Att. XIII. 19. omnis Academica *quaestio.* **cogitatio occupata in re aliqua, doctrina, etc.* Or. III. 23. ipsa tractatio, (ut philosophiae) et *quaestio* quotidie ex se gignit aliquid. Tusc. I. 11. *quaestio* animorum, i. e. *de animis hominum.* **tormenta ad veritatem exquirendam adhibita.* Rosc. A. 41. in *quaestionem* dari. *Sic et* Cluent. 64. *ubi et est* in quaestionem ferre, *pro offerre, ut servum: hinc etiam de iis dicitur, quae tormentis expressa sunt.* Cluent. 65. tabellae *quaestionis.* *ib.* 66. *quaestio* ficta. *it. de advocatis, quibus praesentibus quaestio habita est.* Cluent. 68. *quaestio* dimissa est: *quod eodem modo dicitur, ut* consilium dimissum est. *ibid. quaestionem* conscribere. i. e. *in literas referre, quid dixerint, de quibus quaestio habita est.* **judicium in causa capitali.* Act. I. Verr. 10. *quaestioni* praeesse. Mil. 5. *quaestio* nova: h. e. *nova lege constituta.* Rab. Post. 6. *quaestione* alligari. *id fit, cum lex facta est, ex qua accusari in causa publica possumus.* Brut. 27. *quaestiones* perpetuae. *Is locus est classicus. De* quaestionibus perpetuis *tirones haec teneant: Ante L. Pisonis tempora causae publicae agebantur apud populum in comitiis, unde* judicia populi *dicebantur, cum nullae leges essent, ex quibus apud magistratum reus agi aliquis de crimine publico posset: de quibus judiciis v. Sigon. de Judic. L. III. 1. sq. A. U. autem DCIV. Censorino et Manilio Coss. Tribunus plebis L. Piso primus legem de repetundis tulit, quam deinde aliae leges de criminibus publicis secutae sunt, quibus cautum erat, uti ad quaesitorem aliquem, cui ea quaestio obtigisset, hae causae per judices selectos agerentur. Et quoniam quotannis creabantur, quibus hae quaestiones mandarentur, adeoque semper essent, qui eas exercerent, propterea*

ad Plaut. Mostell. I. 3. 87. **abl.* qui. Attic. XIII. 23. habere, *qui* utar. *Graev. laudat Gron. Sestert. II.* 7. *quod, *v. Infra.*

QUIESCERE. Acad. IV. 29. *v.* *'Ησυχάζειν in Ind. Gr.* *Tusc. V. 27. in rep. *quiescere.* i. e. *nullos magistratus capessere.*

QUIN. *pro quare non.* Quint. 9. caulae nihil erat, *quin* secus judicaret de se. *et sic saepe in hac oratione est. v. Hotom. in Not.*

QUINCUNX. Cato 17. directi in *quincuncem* ordines. *hoc quid sit, satis expositum est in Lex. Fabri.*

QUIPPE. *respondentis est, et affirmantis, pro* recte. Fin. IV. 3.

QUIRITARE. ad Div. X. 32. et illo misero *quiritanti,* Civis Rom. sum, etc. *proprium est in hac re verbum: de quo egit late Schwarz. ad Plin. Pan.* 29. *p.* 99.

QUISQUE. *antique pro* qui, Legg. II. *saepe. add. Gronov. ad Liv. I.* 24.

QUISQUIS. *pro quisque.* Cluent. 19. ut *quicquid* apprehenderam. cf. ad Div. VI. 1.

QUOD. *quoad, quantum.* Domit. 13. *quod* in te est. Rosc. A. 34. *quod* salva fide etc. Attic. XII. 48. *quod* licebit. *ubi v. Graev. ad* Div. I. 1. *quod* commodo rem facere possis. *de quo loco, et usu hujus particulae v. Gron. ad Liv. XXVI.* 32. **ab initio periodi saepe ponitur pro:* in quo, in qua re, ad id quod attinet, *uti etiam in illo* quod si. *Sed semper refertur ad antecedens aliquid, et transitioni servit.* Verr. I. 46. *quod* vos oblitos esse non arbitror, quae multitudo etc. *ib.* IV. 56. *quod* tamen nemo suspicari debet, tam esse me cupidum, etc. Caecin. 25. *quod* vobis venire in mentem profecto necesse est; nihil esse etc. Coel. 32. *quod* cum vobis hujus adolescentiam proposueritis. Nat. D. II. 9. *quod* quidem Cleanthes docet, - - quanta vis insit, etc. *Manutius ad Div. VIII.* 14. *in his* quod *putat dici pro* sed. *J. Fr. Gronov. ad Liv. XXXVIII.* 9. quod *πλεονάζειν, et sic alii. Nobiscum facit Perizon. ad Sanct. Minerv. IV.* 5. 9. *add. quos laudat Burm. ad Virg. Aen. II.* 141. *et Drakenb. ad Liv. XXXII.* 37. *XLI.* 10. **pro* ut *dici putat Pearcius* Orat. II. 1. *sed locus ille est sine dubio corruptus, et ceteris locis allatis nil conficitur.*

QUOMODO. *pro quocumquemodo* ad Div. V. 20. *quomodo* potuissem, te convenissem.

QUONIAM. Verr. I. 9. non *quoniam* hoc sit necesse, *pro non quo h. s. n.*

QUOTENUS. Att. XII. 33. nescio *quotenorum* jugerum.

QUOTIDIANUS. *vulgaris.* Orat. I. 23. loquacitas *quotidiana.* *Caecin. 32. vis *quotidiana. v. Vis. ib.* 31. interdictum *quotidianum, quod est de vi quotidiana.*

R.

RABERE. *furere.* Div. I. 31.

RADIX. Coel. 6. nisi vitiorum immanitas quibusdam facilitatis et patientiae *radicibus* niteretur. Att. X. 11. haec suas radices habet: i. e. *suapte natura talis est.* *ad Div. VI. 6. Pompejus eo robore viret, iis *radicibus.*

RAMUS. Tusc. III. 6. *ramos* amputare miseriarum.

RAPAX. *in bonam partem est appetens, alliciens.* Lael. 14. nihil *rapacius* similium sui, quam natura.

RAPERE. Attic. V. 21. *rapit* hominem Postumius Romam: *int. in jus.* Fin. III. 5. ipsae res verba *rapiunt*: h. e. *verba sponte occurrunt cum rebus.* Planc. 12. *raptam* esse mimulam: *int. de scena.*

RAPTARE. Sext. 69. *raptata* conjux, *sc. cum ignominiae causa duceretur ad tabulam Valeriam, ut scribit ad Div. XIV.* 2.

RATUS. *certus.* Top. 14. *rata* conclusio. Fin. II. 7. δόξας maxime *ratas.* *Tusc. I. 39. pro *rata* parte, *pro quo et dicitur* pro portione.

receptis, concedunt tamen aliquid emtori, etc. *quam significationem egregie illustravit Gron. ad Senec. Conf. ad Marc. c. 10. cf. Gellium XVII. 11.* * *gladiatores* recipere ferrum *dicuntur, cum se jugulari ab adversario patiuntur.* Sext. 37. Tusc. II. 17.

RECIPROCARE. *in dialecticis est, convertere enunciationem.* Div. I. 6. si quidem ista sic *reciprocantur.*

RECOGITARE. Q. Fr. II. 2. *recogitare* de re aliqua.

RECOGNITIO. *recordatio, quae fit alio narrante, monstrante.* Verr. IV. 50. in *recognitione* scelerum suorum.

RECOGNOSCERE. *in memoriam revocare.* Verr. II. 6. cum istius furtum *recognosceret.*

RECOLLIGERE. *pro reconciliare.* ad Att. I. 5.

RECONCILIARE in gratiam, Dom. 50.

RECONCINNARE. Q. Fr. II. 6.

RECONDITUS. *subtilis, non vulgaris.* Brut. 79. *reconditae* exquisitaeque sententiae. *ibid.* 76. ad Div. XV. 21. *reconditae* literae. Acad. IV. 4. *reconditiora* desidero. *v. Interior.* * Quint. 19. fuit enim natura tristi et *recondita*: h. e. *solitudinis amante, s. etiam cogitata celante, quo sensu de Tiberio dicitur ap. Tacitum.*

RECREARE. Att. II. 23. ambulare *recreandae* voculae causa. Nat. Deor. II. 4. *recreare* iterum Consules. Tusc. I. 24. Catil. III. 4. *recreare* se.

RECTE. Verr. III. 98. *recte* vendere: h. e. *bono pretio.* Fin. I. 5. *recte* ferri, *de motu perpendiculari, pro* recta ferri. Top. 4. *recte* accipere, i. e. *jure, legibus, ut emtione, testamento.*

RECTIO. Fin. IV. 22. *rectiones* rerumpubl.

RECTUS. Rabir. Post. 17. *rectis oculis* urbem intueri: i. e. *sine pudore ac dolore, quo exules solent et foro ejecti. De hac loquendi forma v. Bentlej. ad Horat. Carm. I. 3.* Br. 75. Caesaris Commentarii nudi sunt et *recti.* rectum *dicitur de subtili et elegante genere orationis, in quo hoc tantum spectatur, ut nil vitii insit. v. Gronov. ad Sen. Ep.* 100.

RECUPERATOR. *est judex in causa privata, ad quem de re pecuniaria, aut possessione quacunque, certatur.* in Caec. 17. Caecin. 1. *et ibi Hotomannus. Quod autem contra hanc definitionem affert Hotomannus, recuperatores etiam de injuriis cognovisse; non tam de facto, quam de aestimatione injuriae pecuniaria judicabant. Sic ap. Tacit. A. I. 74. absoluto judicio de repetundis ad recuperatores itum. ubi v. Gron. v. Salmas. Mod. usur. pag.* 794. *et Budaeus ad Pandect. p.* 376. *Fuisse autem e Centumviris recuperatores, inde patet, quod quae causae apud recuperatores actae sunt, apud Ciceronem* Or. I. 38. centumvirales *dicuntur. Itaque judices provinciales, qui* recuperatores *dicuntur, ut* Verr. III. 13. 50. *judicant ea, quae Romae Centumviri, ut bene monet Nordkerk. de lege Petron.* §. 18.

RECUPERATORIUM judicium, Verr. III. 11.

RECUSARE. Offic. III. 23. *recusavit, ne* diceret, *pro recusavit* dicere. Caecin. 28. 29. *est verbum juris.*

RECUSATIO. Inv. I. 5. *opponitur petitioni judiciali.*

REDEMTIO. Act. I. Verr. 6. *redemtio* judicii. Pis. 36. *redemtiones* reorum. *Sunt corruptiones judicum, quas quis pro pecunia suscepit: et redemtio judicii s. rei fit, si quis pollicetur pecunia accepta, se judices corrupturum, operam suam in corrumpendis judicibus vendit.*

REDDERE. *pro relinquere, cedere.* Verr. II. 37. item Sull. 30. non modo nihil mihi assumo, sed etiam *reddo* ac remitto.

REDEMTOR. *manceps. vid. Redimere.* Verr. I. 56. qui a vetere *redemtore* acceperit.

refertur: ubi v. Graevius. * *instaurare.* Flacc. 1. *referre* Valeriae gentis laudem. in Caecil. 21. *referre* institutum. *ibid.* consuetudo repetita ac *relata.* Dom. 29. sacramentum *referre*: i. e. *iterum ad judices deferre.* * *reddere.* Verr. III. 96. *referre* judicia ad equestrem ordinem. * *in rationibus saepe dicitur elliptice, pro referre in tabulas rationum.* Flacc. 19. operi publico *referunt*: h. e. *pecuniam in rationes referunt, tamquam consumtam in opere aliquo publico.* * *item de SCtis, pro referre in tabulas publicas, tabularium, quod erat ad aerarium.* ad Div. XII. 1. SCta *referuntur.* cf. Rosc. Com. 19. Phil. V. 4. *de rationibus, cum ad aerarium deponuntur.* Verr. I. 30. III. 71. *item de aliis rebus, quarum memoria literis publicis mandatur; registriren.* Sull. 14. me aliter, ac dictum est, in tabulas publicas *retulisse.* *ib.* qui his hominibus ad vere *referendum* fidem defuisse putet. * *recedere.* Nat. D. III. 14. cum se sol *referat.* * referre *dicitur etiam* ad aliquem, *qui ei aliquid deliberandum, examinandum, judicandum, decernendum, jubendumve proponit.* Tuscul. I. 16. ad oculos omnia *referre.* Phil. II. 6. ecquid ad eum de rep. *retulisti*? Quint. 16. ad se ipsum aliquid *referre.* Catil. I. 8. *referre* ad Senatum. Manil. 19. *Cicero Praetor dicit*, se ad Senatum relaturum de re aliqua, *quod erat Consulum. Est autem de egressione relationis intelligendum, ut vidit Graevius: cum Senatores jus haberent, non solum sententiam dicendi de eo, de quo interrogati essent, sed etiam de alia re, de qua relatum a Coss. non esset.* * Cluent. 49. *referre* ad populum, *pro quo Graevius* perferre *mavult: male mea sententia. Nam primo exempla allata huc non quadrant: deinde ex analogia linguae* referre ad populum *aeque dici potest, ac ferre: tertio sic est etiam* Dom. 19. quot modis doceo, legem istam, quam vocas, non esse legem? quid si etiam pluribus de rebus uno sortitu *retulisti. quem locum Graevius intactum reliquit. Manutius tamen hie quoque malebat:* tulisti. *Formulae in SCtis, ut* ad Div. VIII. 8. ad Senatum populumque referre, *nihil prosunt, quia per σύλληψιν de utroque* referre *dici potest. Sed aliunde firmari ea forma potest,* ut se tueri utcunque *possit. Dukerus ad Liv. VIII.* 37. *e Valerio M. affert (IX.* 10. 1.*)*: M. Flavius ad populum de Tusculanis *retulit. ubi tamen Perizonius malebat* tulit. *Sed* retulit *est tamen etiam apud Florum III.* 21. 9. *Livius XXXII.* 20. cum *referant* magistratus: *intell. ad concilium. ibid.* 22. *relaturos* se de societate, *int. ad concionem. In quibusdam talibus* referre *positum videri potest pro* deferre: *cujus generis ipsius exempla sunt apud Liv. XXXIX.* 44. *in omnibus libris. add. XXXVII.* 57. *XLIV.* 4. *et ibi Drakenb. Refer huc, quae idem Graevius dixit pro defendenda formula*: ferre sententiam, *ubi de Senatoribus sermo est. Verr. II.* 3. *Quir. p. R. 10. *sententiam* simpliciter *referre. Merito dubitant de hac scriptura viri docti, et aut* ferre, *ut Hotom. et Graev., aut* efferre, *ut Manut., scribendum censent. v. Notam ad h. l.* * Dom. 29. rem judicatam *referre, sc. in judicium, ut de ea iterum judicetur.* * Nat. D. I. 12. *referre* in *numero Deorum.* * Verr. I. 7. vestra dignitas mihi *fructum* diligentiae *refert.*

REFERTUS. *copiosus, abundans rebus bonis.* Mur. 9. *referta* Asia et delicata. * *cum Genit.* Font. 1. *referta negotiatorum* provincia. cf. Planc. 41. Att. VIII. 1.

REFERVERE. *fervere.* Rosc. Com. 6. *refervens* crimen.

REFERVESCERE. *defervescere.* Brut. 91. contentio nimia vocis conciderat, et quasi *referverat* oratio.

RE-

REJECTANEUS. Fin. IV. 26. non appello mala, sed *rejectanea*. *v. Rejectus.*

REJECTIO judicum, Act. I. Verr. 3. Sull. 33. *v: Rejicere.*

REJECTUS. Acad. I. 10. Fin. III. 16. etc. rejecta, *funt Stoicorum* ἀποπροηγμένα. *Rosc. A. 29. *rejectus* a ceteris suspicionibus: h. e. *ceteris suspic., quas attulerat, rejectis et improbatis.*

REJICERE. *absterrere.* Top. 1. a libris te *rejecit* obscuritas: * *differre.* Q. Fr. II. 3. legationes in Idus Febr. *rejiciebantur.* * *ad alterius arbitrium et judicium delatum velle.* Verr. III. 60. Romam *rejicias* causam. ad Div. X. 16. nihil huc *rejicias.* * *repudiare, non accipere.* Att. VIII. 11. eum *a* me Capuam *rejiciebam.* * *forense est:* rejicere judices. *Nempe cum prima judicum sortitio a Praetore facta est, utraque pars habet potestatem rejiciundi judices ex eo numero, quos putet aut inimicos sibi, aut cupidos, aut non satis integros esse.* Verr. II. 13. cum alternae civitates *rejectae* sunt: h. e. *alternis, nempe ab utraque parte. Sic* Vat. 11. alterna consilia *rejicere.* Verr. III. 60. *rejiciendi* potestatem facere. *Hinc fit, ut consequens pro antecedente dicatur, sive pro tota actione judicum, sorte et rejectione deligendorum.* Verr. III. 59. praeterea Syracusis, multi equites Rom. viri primarii, ex qua copia *recuperatores rejici* oporteret, qui aliter judicare non possent. *ibid.* 29. recuperatores *rejice*, quod adversus edictum feceris. *ubi frustra Graevius suspicatur:* recipe. *Non magis recte sollicitat locum* Verr. III. 11. quid Praetor? jubet recuperatores *rejicere.* Decurias Scribamus; quas decurias? de cohorte mea *rejicies*, inquit. *v: Not.*

RELATIO. Inv. II. 28. *relatio criminis, est cum reus in accusatorem conficit crimen, sive illud ipsum, sive aliud.* Pison. 13. Consulis *relatio: int. ad Senatum.* cf. ad Div. VIII. 1.

RELATOR. *qui ad Senatum refert.* Att. VIII. 15.

RELICTIO reip. Att. XVI. 7.

RELIGIO. *definitio religionis adversus Deum est* Inv. II. 2. *sacra, genus sacrorum.* Dom. 41. *religiones* suscipere, *est sacra nova instituere, sive sacrum aliquid efficere. ib.* 47. dare huic *religioni (sc. huic modo sacrandarum aedium privatarum)* aditum. cf. Phil. I. 6. * *sanctitas loci.* Dom. 39. inferre *religionem* - eripere *religionem.* * *res quaecunque, quae ad religionem pertinet: sic* Verr. II. 51. lex de *religione*, *est de sacerdotio; item* religiones *dicuntur de auspiciis, prodigiis, etc. quae dubitationem agendi afferunt, aut impediunt aliquid.* Dom. 54. cum ejus dedicationem fictis *religionibus* impedirent. ad Div. X. 12. oblata Cornuto *religio* est, admonitu pullariorum. cf. Agrar. I. 2. * *culpa, quae contrahitur, si religiones violantur.* Nat. D. II. 4. *religio* haeret in republica. Caecin. 4. *religione* solvi. * *superstitio.* Div. II. 54. *religiones* suscipere. *ibid.* *religiones* deponere. Dom. 49. homo *religionibus* deditus. * *obligatio quaecunque ad aliquid omittendum, cujus respectu rebus quaedam sanctitas inest, propter quam eas violare nefas est: unde et pro dubitatione, scrupulo - in rebus agendis.* Verr. I. 15. si nullam *religionem* sors habet. in Caecil. 14. *religio* sortis. Verrin. III. 58. *religio* societatis. Rosc. A. 24. magnam *religionem* possidet paternus sanguis. Inv. II. 30. foedus *summae religionis.* Att. XII. 36. posteritas habet *religionem.* Catil. III. 6. ut, quae *religio* C. Mario non fuerat, ea nos *religione* in privato P. Lentulo puniendo liberaremur. *cf. n.* 3. Nat. D. II. 4. rem *in religionem venisse* populo: *das Volk habe sich ein Gewissen darüber gemacht. v. Gron. ad Liv. X.* 37. *extr.* * *summa in quacunque re diligentia, ne quid mi-*

minus recte fiat. ad Div. XI. 29. *religio* in consilio dando. Caecin. 2. judicandi mora et *religio.* Or. 8. eorum *religioni (qui sc. nihil nisi rectissima probabant)* cum serviret orator. Brut. 8. *religio* oratoris. *ibid. religio* nimia. * *difficultas, objectio.* Or. 11. hac ego *religione* non sum ab hoc conatu repulsus.

RELIGIOSUS. Dom. 48. dedicatio est *religiosa*: h. e. *religionem affert, sacrum aliquid efficit.* Att. IX. 5. *religiosus* dies. ad Div. I. 7. homines *religiosi*: h. e. *aut superstitiosi, aut nomine religionis abutentes.* Or. 9. aures teretes et *religiosae*: h. e. *nihil nisi perfecta probantes.* Brut. 11. auctor rerum Romanarum *religiosissimus.*

RELINQUERE. Verr. I. 33. *relinquere* injurias suas: i. e. *non persequi, non ulcisci.* cf. Caecin. 3. Verr. I. 33. * *relinquitur, est pro reliquum est, ut* Flacc. 34. *item de conclusione syllogismi. sic* Her. II. 29. complexio, quae non certum et constans aliquid *relinquit.*

RELIQUIAE. Nat. D. II. 9. 55. *reliquiae cibi, de fecibus, excrementis.* Legg. II. 22. *reliquiae* Marii, *sunt ossa et cineres.* Cato 6. ut *avi reliquias* persequare: *dicitur e persona Catonis, qui Scipionem juniorem hortatur, ut Carthaginem deleat, et quicquid Carthaginiensibus avus Africanus major reliquisset.* ad Div. VI. 8. *reliquiae* Asiaticae negotiationis: *debita nondum exacta, quae et* reliqua *dicuntur.*

RELIQUUS. Att. XV. 15. ex *reliquis*, quae Nonis April. fecit. reliqua *hic sunt ea pecunia, quae eo tempore, confectis omnibus rationibus, residua fuit.* *Sed* XVI. 3. maxime me angit ratio *reliquorum* meorum; quae quanquam explicata sunt. cf. Ep. 15. *et* ad Div. II. 13. publicanis etiam superioris lustri *reliqua* conservaram: *sunt debita nondum exacta, Reste. Sic et* reliquum est. ad Att. VI. 3.

REMEDIUM. Cluent. 19. *remedia* caussarum *dicuntur, quibus una causa defendi potest. ibid.* 35. sine judiciorum *remediis* salvi esse non possemus. *ib.* 44. mucronem multis *remediis* retundere. *cum praep.* ad Verr. V. 10. *remedium ad* vim.

REMIGARE. Tusc. IV. 4. utrum mavis, statim nos vela facere, an quasi e portu egredientes paullulum *remigare. Sensus est: utrum malit statim copiose et late disputari, an vero ante adhuc aliquamdiu subtiliter rem se persequi: quemadmodum qui portum egrediuntur, non statim vela dant, sed lentius progrediuntur. Id autem fit remigando. ceterum probat Buherius lectionem Leid. codicis,* statim nos vela facere, tamquam egredientes e portu, an paullulum remigare. *Subituros portum sine velis navigare scio, egressos non item. add. Remus.*

REMIGRARE. Tusc. V. 21. *remigrare* ad justitiam.

REMISSE. Off. III. 29. qui ista *remissius* disputant: h. e. *minus severe: in Epicureos dictum est, qui non sola honesta dicunt esse bona.*

REMISSIO. lenitas. Cat. IV. 6. *remissio* poenae.

REMISSUS. *finitus.* Tusc. I. 44. *remissa* vita humana. *e Poëta.* * *levis.* Verr. III. 92. *remissior* aestimatio. * *lenis, facilis.* Att. XVI. 15. utrum *remissior* essem, an summo jure contenderem. * *comis, hilaris.* Coel. 6. *remissus* -- severus. * Sext. 53. *remissius* dicendi genus, *opponitur* forensi, contentioso. *Versatur enim in eo oratio plerumque in narrando aut docendo, philosophi more, quorum mollior est, sine asperitate et vehementia, oratio.*

REMITTERE. *dimittere.* Cluent. 2. *remittere* opinionem. * *concedere, condonare,* ad Div. XI. 20. de exercitu Pansae *legionem* mihi Caesar non *remittit.*

RE-

REMOTUS. Fin. III. 16. remota, *sunt ἀποπροηγμένα Stoicorum.*

REMOVERE. *sine* ab. Or. 2. nec se artibus suis *removerunt.*

REMUNERARE. Sen. p. R. 12.

REMUS. Tusc. IV. 5. Dialecticorum *remis* orationem propellere, *est initium facere a subtili et dialectica disputandi ratione. v. Remigare.*

RENOVARE. *reficere, recreare.* Sext. 69. *renovare* rempubl. * *repetere.* Div. II. 2. studia haec *renovare* coepimus.

RENOVATIO. Att. VI. 1. *renovatio* singulorum annorum: *est genus anatocismi, de quo supra in Anatocismus dictum.* * *repetitio.* Brut. 71. laudandus maxime est, qui hoc tempore consoletur se, cum conscientia optimae mentis, tum etiam usurpatione et *renovatione* doctrinae.

RENUERE. *cum dat.* Rab. Post. 13. *renuentes* huic crimini.

RENUNCIARE. Verr. I. 54. *renunciat* illam decisionem; h. e. *nunciat illam pactionem, quam fecissent, ratam non esse, improbari ab eo, cujus in ea re voluntas maxime spectanda sit; nostri: wieder aufsagen.* * *prodere dicendo.* Act. I. Verr. 6. *renunciata* est tota conductio judicii.

RENUNCIATIO. *Rapport, Regissiratur.* Verr. I. 34. rem gestam renunciarat, - - *renunciationem*que ejus, quae erat in publicas literas relata, tolli jusserat.

REPANDUS. *incurvus, inflexus.* Nat. D. I. 30. calcei *repandi* Junonis: *quorum sc. speciem conspicere licet in numis, qui Junonem referunt, et in Gorianis Monumentis in Museo Etrusco.*

REPASTINATIO. Cato 15. *genus operis rustici, cum vineae veteres refodiuntur.*

REPELLERE. Flacc. 2. ex urbe *repulit*; *nisi legendum* depulit.

REPENTINUS. *subito ortus, novus.* Verr. III. 75. *repentinae* rationes. Brut. 69. *repentini* homines et ignoti.

REPETERE. *vindicare sibi ereptum aliquid et injuriam factam judicio persequi.* in Caecil. 5. *repetere* jus suum. *ibid.* pecuniam ex lege *repetere.* Mur. 2. res *repetere.* Sext. 26. nullis *repetitis* rebus: *int. per feciales; de qua repetitione vid. Liv. I. 32.* * *initium facere.* Tusc. I. 48. *repetunt* ab Erechtheo. cf. Or. I. 20.

REPETUNDAE. in Caecil. 4. de pecuniis *repetundis* nomen alicujus deferre. *v. in Ind. Legg. de Repetundis.*

REPLICARE. *evolvendo cognoscere, repetere.* Sull. 4. *replicare* memoriam annalium. Legg. III. 14. *replicare* memoriam temporum.

REPLICATIO. *conversio.* Nat. D. I. 18. *replicatio* mundi.

REPONERE. *restituere.* Att. XIII. 12. Catulo et Lucullo alibi *reponemus*: *int. quod hic ablatum est.*

REPOSCERE. *poscere.* Verr. III. 1. qui ab altero vitae rationem *reposcunt.*

REPREHENDERE. *revocare.* Verr. III. 20. quod erat prudentia praetermissum, id, quaestu ac tempore admonitus, *reprehendisti.* * *refellere.* Coel. 27. quem quomodo *reprehenderent.* * *corrigere, emendare.* Dom. 33. si se collegisset, temeritatem atque injuriam suam restitutione mea *reprehendisset.* * Verr. III. 96. si Senatores judicarent, hoc genus pecuniae per injuriam cogendae non posse *reprehendi*: h. e. *ita accusari, ut reus damnaretur.*

REPREHENSIO. Or. III. 25. *sine reprehensione.* i. e. *ut se nunquam revocet, coërceat intra fines, corrigat, etc.*

REPRAESENTARE. *est proprie, in re pecuniaria, pecuniam statim solvere, atque adeo praenumerare, ante diem solvere.* Att. XII. 25. dum a Fabia *repraesentabimus. ib.* 29. si qua etiam jactura facienda sit in *repraesentan-*

RESCRIPTUS. Tusc. IV. 2. cantus fuisse *rescriptos* vocum sonis. *Si sana lectio est, de quo dubitant viri docti, v. Buker. ad h. l. sensus hic est: cantuum illorum certos modos factos esse, signisque expressos, quod nos vocamus componiren. J. Fr. Gronovius corr.* descriptos*: alius* notis *pro* sonis.

RESECARE. Tusc. IV. 21. *resecanda* esse, evelli penitus non posse.

RESERVARE. *servare, retinere.* Cluent. 70. nihil ad similitudinem hominis *reservarit.* ad Div. V. 4. ne, cum velis revocare tempus omnium *reservandorum*, cum, qui servetur, non erit, non possis. *v. Not.* *Q. Fr. III. 1. Minucio me - *reservabam*: h. e. *exspectabam Minucium, - - ut per eum scriberem, quae scire te vellem.*

RESIDUUS. Verr. III. 97. quid potest esse in calamitate *residui*: h. e. *quae calamitas est reliqua.* Cluent. 84. de pecuniis *residuis* reus. Residuae pecuniae *sunt eae, quae magistratibus ex aerario datae sunt, ut in re publica consumerentur, ab iis autem oppressae, et in rem suam conversae sunt.*

RESIGNARE. Arch. 5. fidem tabularum *resignasset*: h. e. *corrumpendo sustulisset. ita et Servius ad Virgil. Aen. IV. 244. Burmannus ibi non audiendus de loco Ciceronis, quem non inspexerat.*

RESILIRE. Rosc. Amer. 29. *resilit* crimen ab eo: h. e. *non haeret, falso in eum conferri intelligitur. v. Haerere.*

RESIPERE. *pro respirare, recipere se.* Sext. 37.

RESISTERE. *consistere, subsistere.* Mur. 39. ubi lapsi *resistere*mus. Tusc. V. 28. *resistet* extra fores. *v. de hac notione Schwarz. ad Plin. Pan. c.* 10. ad Att. II. 2. negavit, se unquam cum Curione *restitisse*, sc. *colloquendi causa: nunquam se cum C. locutum.*

RESONARE. Tusc. III. 2. laus virtuti *resonat*, tamquam imago (*sc. vocis*). *Nam echo imago vocis Latinis vocatur. Lambinus adeo addebat* voci: *quod non opus esse videtur. Ceterae emendationes nihili sunt.* Nat. D. II. 57. in fidibus testudine *resonatur*: h. e. *testudinis durities repellit et auget sonum fidium.* Div. II. 14. nervos in fidibus alios aliis *resonare.*

RESPECTARE. *desiderare, exspectare.* Planc. 18. *respectare* munus par ab aliquo. *Lambinus autem corrigit* exspectare.

RESPECTUS. *perfugium.* Phil. X. 4. *respectus* pulcherrimus et praesidium firmissimum reip. Phil. XI. 11. non ut *respectum* haberemus ex acie. *aliter interpretantur viri docti, ut Schottus Nod. Cic. I. 15. et alii: sed aberrant a Ciceronis mente.* *actus respiciendi.* Div. I. 32. fugientibus miserabilem *respectum* incendiorum. *reverentia.* Phil. V. 18. sed cum *respectum* ad Senatum et ad bonos non haberet, etc. *De hac significatione vid. Schott. l. c.*

RESPICERE. *succurrere.* ad Div. X. 11. si modo rempubl. *respicere* velit. cf. Att. VII. 1. *ad Div. X. 24. si Caesar se *respexerit*: h. e. *ad salubriora consilia redierit, salutis publicae atque adeo suae rationem habuerit. Nam antea dixerat, Caesarem ad mala consilia et reip. minus salutaria se contulisse.*

RESPIRARE. Quint. 11. quem nunc *respirare* libere non sinis: h. e. *omni ratione vexas.* *intermitti.* Phil. VIII. 7. oppugnatio *respiravit.*

RESPIRATIO. *exhalatio.* Nat. D. II. 10. aër oritur ex *respiratione* aquarum.

RESPIRITUS. Nat. D. II. 55. quae se in *respiritu* dilatant.

RESPONDERE. *est eorum, qui consuluntur, ut JCtorum, Pontificum, conjectorum, hariolorum.* Legg. II. 12. *respondendi* juris facultas. Or. I. 45. in jure *respondendo. In quo animadvertenda est*

administrari non poterat: h. e. *exactio et solutio tributi.* Milon. 15. *reipubl.* partem suscipere, *de caede Clodii.* Balb. 20. a *republ.* bene gerenda: h. e. *a fortibus viris civitate donandis.* Phil. V. 16. *respubl.* saepe bene gesta: v. c. *restitutione Sext. Pompeji, bello civili extinguendo. cf. de altera et tertia significatione Gronov. ad Liv. VIII.* 31. * Pis. 32. Caesarem non eadem *de republ. sensisse*, quae me scio. Verr. I. 14. *quod de republ. sensit. Haec formula capienda est de partibus, quas quis in republ. sequitur, utrum scil. popularis sit, an cum optimatibus faciat.* * Mur. 11. *republica* perfrui possumus: h. e. *omnibus commodis, quae jure, lege, etc. civis Romani sunt.* cf. Dom. 57.

RESPUERE. Sull. 24. cujus aures unquam hoc *respuerunt*: h. e. *non probarunt, non verum putarunt.*

RESTARE. Verr. III. 89. placet, socios tractari, *quod restat*, ut per haec tempora tractatos videtis. *int. temporis, estque in posterum.*

RESTILLARE. Att. IX. 7. literae mihi quiddam quasi animulae *restillarunt.*

RESTINGUERE. Sext. 21. animos hominum sensusque morte *restingui.*

RESTIPULARI. Rosc. Com. 13. *est vicissim ab eo aliquid stipulari, qui a nobis aliquid stipulatus est.* v. c. *in sponsione, quam Quintius cum Naevio facit, hic stipulatur a Quintio: spondesne, te tantam summam pecuniae daturum, tanquam poenae loco, si bona tua ex edicto possedi? Quintius respondet: spondeo: sed deinde sibi et Quintius similiter a Naevio stipulatur: spondesne, te etc. si non possedisti? hoc est, restipulari.*

RESTIPULATIO. *fit, cum restipulamur.* Rosc. C. 13.

RESTITUO. *est verbum juris,* 1) *cum aliquem reduco in eum locum, fundum, aedes, unde vi dejeci.* Caecin. 13. 22. vim factam *restituere.* 2) *cum is, qui restituere jubetur a Praetore, negat, se dejecisse: nam id facit, cum dixit:* restitui. *quoniam enim eum non dejecit, et mansit in possessione is, qui restitui jubetur, idem est, ac si dejectus ante, post restitutus esset.* Caecin. 19. 29. 32. * Verr. II. 26. judicia *restituta* sunt: h. e. *res judicatae sublatae, et ii, qui judicio damnati erant, in integrum restituti sunt.* * Attic. XV. 4. nescio quid ab eo literarum, ut me sibi *restituerem*: h. e. *sibi iterum amicus fierem.*

RESTRICTE. Legg. II. 18. cetera non tam *restricte* praefinio.

RESTRICTUS. *parcus.* Planc. 21. *restrictos* et tenaces fuisse.

RETENTIO. Attic. XIII. 21. Carneades *retentionem* aurigae similem facit ἐποχῇ. Acad. IV. 25. *retentio* assensionum. * *deductio de pecunia solvenda.* Attic. XIII. 23. ista *retentione* omnes ait uti Trebatius. cf. *ib.* 25.

RETEXERE. *retractare, mutare.* Phil. II. 13. itaque jam *retexam* orationem meam. etc. ad Div. XI. 28. id nunc commutem, meque ipse *retexam.* * *irritum reddere, abolere.* Verr. II. 26. omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam praeturam Verris *retexere* videretur: *sc. rebus judicatis infirmandis, censu aliter habendo, decumis aliter vendendis.* ad Div. XI. 14. novi timores *retexunt* superiora. *ubi v. Graev.*

RETICENTER. Att. X. 6.

RETICERE. *non respondere, de reo.* Verr. I. 1. si *reticeat*, si absit. * *tacere.* Or. III. 25.

RETICULUM. Verr. V. 11. *reticulum* sibi ad nares admovere: *sc. floribus fartum folliculum. v. Athenaeus IV.* 12. *et ibi Casaubonus, qui hunc locum commemorare non neglexit.*

RETINERE. ad Diverf. V. 12. quae hominum animos vehementer in legendo *retinere* possit. ad Div. I. 7. virum excellentem, nonnihil

 suspi-

RHETORICA. Fin. II. 6. *rhetorica* philosophorum - - *rhetorica* forensi.

RICINIUM. Legg. II. 23. *Est pallium mulierum, quo in adversis rebus et luctibus utuntur. vid. Ferrar. de Re vest. I. 25. Ruben. I. 7. Salm. ad Vop. Aurelian.* 45. *p.* 541.

RIDICULUS. *qui dicteria jacit, aut jacere potest.* Verr. I. 46. *ridiculi* e dolore reperiebantur: h. e. *dolor ad jocandum incitabat, dicteria subjiciebat.* *facetus. ibid.* alii frigidiores erant, sed, quia stomachabantur, *ridiculi* videbantur esse.

RIGIDUS. Brut. 18. signa *rigida*, *opponuntur mollibus, elaboratioribus.*

RIVALITAS. Tusc. IV. 26.

RITE. *jure.* Nat. D. I. 19.

ROBUR. *lectus durus, ex ligno duriori, tamquam ilice.* Mur. 35. qui quotidianis epulis in *robore* accumbunt. *Cluent. 56. *robora* populi Romani, *dicuntur equites justi, etc.*

ROBUSTUS. *magnus.* Phil. V. 11. *robustius* fit malum. Planc. 8. *robusta* frequentia. Div. I. 18. res vetustate *robusta*, i. e. *firmata.*

ROGARE. *in petitionibus est amicorum candidati, qui populum pro eo prensant.* Planc. 13. neque enim ego sic *rogabam*, ut petere viderer, quia familiaris esset meus, - - sed ut quasi parenti. *deinde vero etiam candidati: de quo cum dicitur, in deteriorem partem accipitur. Nam* petere *proprium est verbum, quo utuntur, cum prensatur populus:* rogare *autem, cum unus hac potestate est, ut magistratus tribuat, cui velit, adeoque ab eo candidatus magistratum petit.* Phil. II. 30. *extr.* in proximum annum consulatum *peteres*, vel potius *rogares*; is per municipia coloniasque Galliae, a quo nos tum, cum consulatus *petebatur*, non *rogabatur*, consulatum *petere* solebamus. *rogare *est porro magistratuum, cum ferunt ad populum legem, aut comitiis creandorum magistratuum praesunt.* Muren. 1. quibus consulatus, me *rogante (quippe Consule illius anni et comitia habente Consulum)* datus esset. Att. IX. 15. ut Consules *roget* Praetor, vel Dictatorem dicat, quorum neutrum jus est. Sext. 26. Pisoni provincia *rogata* est. Legg. II. 12. lex jure *rogata. v. Lex.* Jure *autem* rogatur *lex, cum in ea ferenda nihil fit contra leges de auspiciis aliasque.* *pro* interrogare *de testibus.* Vat. 1. *rogandum* ut religiosum testem.

ROGATIO. *prensatio in comitiis.* Planc. 10. *rogatio* semper est gratiosissima. * *lex.* Sull. 22. *rogatio* Caecilia.

ROGATIUNCULA. Dom. 20. ea te ex una *rogatiuncula* fecisse.

ROGATOR. *in comitiis* est 1) *magistratus, qui comitiis praeest. v. Rogare.* Nat. D. II. 4. *rogatorem* comitiorum justum non fuisse. 2) *amici candidati, aut ejus, ad quem lex pertinet, qui singulos cives suffragia ferentes rogant, quem suffragio suo creatum velint, quid de lege fieri velint, idque ex veteri instituto, quo suffragia voce dabantur: post, tabellis inductis, mansit nomen rogatorum.* Sen. p. R. 11. quando illa dignitate *rogatores*, diribitores, custodesque vidistis. Pis. 15. vos *rogatores*, vos custodes fuisse tabularum. Div. II. 35. *rogator* centuriae.

ROSA. Fin. II. 20. potans *in rosa* Thorius. *v. In.*

ROTA fortunae. Pis. 10.

ROTUNDUS. *in oratione est de periodis et collocatione verborum.* Brut. 78. *rotunda* constructio verborum. Or. 13. Theodorus *(ita legendum, non* Thucydides*)* praefractior, nec satis *rotundus. Ducitur metaphora a globo aut cylindro tereti, in quo nihil asperi, nihil eminentiae, nihil lacunarum, ut adeo facile vel leviter impulsus procurrat.* oratio rotunda *ergo est ita collocata et structa, ut nulla asperitas, nulli*

S.

crearetur. Instituta autem res est etiam propter inopiam aerarii, auctore Varrone, ut id inde aliquem reditum haberet. Differt a sponsione sacramentum in eo, quod in sponsione non deponitur pecunia, sed tantum promittitur. v. Hotomann. ad Or. pro Quintio c. 8. pro eadem re habet Facciolatus V. Cel. ad hanc Orationem. vid. Indicem in Sponsio. ad Div. VII. 32. *sacramento* contendere. *hinc ipsa petitio sacramentum dicitur, quae sacramento interposito fit.* Caecin. 33. non posse nostrum *sacramentum justum* judicari. Dom. 29. si Decemviri *sacramentum* in libertatem injustum judicassent. Or. 1. 10. justo *sacramento* contendere. cf. Mil. 27.

SACRARE. *sacrum et inviolabile efficere.* Balb. 14. sanctiones *sacrandae* sunt, aut genere ipso, aut obtestatione et consecratione legis, aut poena.

SACRATUS. leges *sacratae*. *v. Ind. Legg.*

SACROSANCTUS. *inviolabilis ita, ut, qui violare audeat, sacer sit.* Balb. 14. *sacrosanctum* nihil esse potest, nisi quod populus plebsve sanxisset.

SAECULUM. *de tempore longo et diuturno.* Off. II. 21. nae, illi multa *saecula* exspectanda fuere.

SAGA. Div. I. 31. *sagae* anus, quia multa scire volunt.

SAGAX. Div. I. 31. *sagaces* dicti sunt canes.

SAGINA. *largitiones in plebem, inprimis frumenti.* Flacc. 7. qui multitudinem non auctoritate, sed *sagina* tenebat.

SAGIRE. Div. I. 31. *sagire est* sentire acute.

SAGUM. *est vestis militaris, qua etiam omnes cives Rom. in urbe utebantur ex SCto in tumultu. v. Tumultus.* Phil. XIV. 1. ad *saga* ire.

SAL et sales *dicuntur de utraque genere facetiarum, et eo, quod est in singulis verbis, quae dicteria dicuntur, et quod est fusum aequabiliter per totam orationem.* vid. Or. 26. *init.* Or. II. 54. ars *salis.*

SALEBRAE. *asperitates viarum proprie: in oratione salebrae sunt in collatione verborum, cum aspere verba concurrunt.* vid. Or. 12. *in philosophia autem sunt difficultates, ex quibus non facile quis se expediat.* Fin. II. 10. haec sunt contraria *(repugnantia)*; hic si definire vel dividere didicisset, - - nunquam in tantas *salebras* incidisset. cf. V. 28.

SALINAE. *sales, facetiae.* ad Div. VII. 32. non satis diligenter a te possessionem *salinarum* mearum defendi. *Sed per jocum ista dicuntur.*

SALSUS. *venustus, lepidus.* Att. XVI. 12. *de libris:* negotia *salsa.* Nat. D. I. 28. hoc ipsum *(naevum in articulo habere) salsum* illi et venustum videbatur.

SALTARE. Mur. 6. nemo *saltat* sobrius. [p. Reg. Dejot. 9. R.] *v. Saltator.* *Or. 67. numerosam comprehensionem perverse fugiens Hegesias, *saltat*, incidens particulas: h. e. *semper incise et membratim dicens, nunquam longiori et numerosa periodo utens, quo quasi mollius salientem orationem efficit.*

SALTATOR. *in convicii loco dicitur* Mur. 6. Sen. p. R. 6. [p. Reg. Dejot. 10. R.] Off. I. 42. *ad h. l. Graev. multis disputat in hanc sententiam, saltationem non omnem fuisse turpem, sed histrionicam modo et scenicam. Itaque* saltatorem *esse* histrionem, *qui carmina saltet, quod erat Romae in primis pantomimorum, qui nonnisi saltando fabulas exhibebant, ut jam docuit erudite Salmas. ad Vopisc. Aurelian. 7. p. 433. et Carin. p. 830. s. Saltationem aliquam autem fuisse honestam, ex multis rebus intelligi posse, tanquam quod in pompis sacris fuerit usurpata, etc. Neque tamen mihi videtur tota illa disputatione vulgarem sententiam satis confutare, quae saltare turpe fuisse* Ro-

SANGUEN. Fin. V. 11.

SANGUIS. *caedes*. Rosc. A. 4. quotidianus *sanguis*. **pecunia, cum de privatis, aerarium, cum de rep. dicitur*. Sext. 36. *sanguis* reip. cf. Dom. 47. *hinc eleganter plebecula, in quam propter frumentarias largitiones pecunia ex aerario impenditur*, hirudo aerarii *dicitur*. *v. Hirudo*.

SANNIO. *scurra*. Or. II. 61. ad Div. IX. 16. *extr*.

SAPERE. Div. I. 58. qui sibi semitam non *sapiunt*: *e poeta*; i. e. *nesciunt, non vident*. Fin. II. 8. non sequitur, ut, cui cor *sapiat*, ei non *sapiat* palatus: i. e. *non sentiat recte in cibo, non judicet recte de saporibus*: ad Div. I. 10. ubi solus *sapere* videare: *est jocus ex ambiguo; scribitur enim de JCto, quorum scientia dicebatur sapientia*: *v. Sapientia*.

SAPIENS. *de JCto*. Lael. 2. Balb. 15.

SAPIENTIA. Or. III. 15. *quid Graecis sit? ib*. II. 1. *sapientia* omnis, *est eruditio*. **Juris scientia hinc* ad Div. I. 10. *jocus ad Valerium JCtum*: ubi audacia licet pro *sapientia* uti. *Tusc. III. 18. *in plurali*, sapientiae.

SAPOR. *intelligentia*. Sen. p. R. 6. homo sine sensu, sine *sapore*. Brut. 46. *sapor* vernaculus: *est venustas, elegantia vernacula*.

SARISSA. Herenn. IV. 32. ut si quis Macedonas appellarit hoc modo: non tam cito *sarissae* Graecia potiti sunt. *ex quo patet, fuisse telum aut hastam Macedonum*.

SARTUS. Verrin. I. 40. 49. *sarta* tecta exigere. Sarta tecta *sunt opera publica, in primis templa, quae a Censoribus locantur, ut aut nova aedificentur, aut sarciantur, si quid in iis aut vitii est, aut melius aliquid novumve extruendum esse videtur. Ubi autem opus a redemtore ex lege censoria traditur Censoribus*; *Censores* exigere *dicuntur* sarta tecta: h. e. *inspicere, si opus e lege locationis factum sit*. Graeci ῥάπτειν οἰκοδομὴν et ὑποῤῥάπτειν *dicunt*. *v. Salmas. ad Vopisc. Aurelian*. 35. *T. II. p*. 509. *cf*. ad Div. XIII. 11. *hinc metaphorice est ib*. 50. *sartum* et tectum ab omni incommodo praestare.

SATIETAS. Orat. III. 25. ea, quae leviter voluptate sensum movent, facillime *fugiunt satietatem*. *Cogitabam legendum* effugiunt. *Syllaba prima potuit intercidere, quod ex veteri scribendi ratione in MSS. hae duae literae semel scriptae essent, bis legendae, cujus rei negligentia saepe in errorem induxit librarios et vitiosam scripturam effecit*. *Sed nihil desinio*. Mur. 9. *satietatem* sui superare, *est efficere, ne homines nostri satietas capiat*.

SATIS. *cum nomin. vel acc*. Att. XII. 50. *satis* consilium. Brut. 48. *satis* veterator. *vid. Davis. ad Legg. I*. 10. *Burmann. ad Virg. Aen. III*. 348. *et quos ipse laudat ad Ovid. Her. XI*. 36. Quint. 13. judicatum solvi *satis accipere*. *respondet* τῷ satis dare, *de quo mox*. Verr. I. 45. *satis accipere* pro praede. *Herenn. IV. 43. quid est, quod a me *satis* ei *persolvi* possit?

SATISDARE. *est datis praedibus cavere alicui, aut sponsoribus, in re pecuniaria*. ad Div. XIII. 28. si quid *satisdandum* erit. cf. Rosc. C. 12. Quint. 7. etc. judicatum solvi *satisdare*, *est datis praedibus cavere alicui et polliceri, quod judices judicaverint solvendum esse petitori, solutum iri. Ex ea autem oratione intelligitur, honestum fuisse interdum satisdare, nempe cum pecunia, hereditas, etc. peteretur*, vid. c. 28. *extr. minus autem honestum interdum fuisse, juberi a Praetore satisdare*, *ex* c. 8. 9. *intelligi potest. Nam jubebantur ex jure praetorio satisdare petitori ii, qui vadimonium deseruissent, quorumque bona XXX dies ex edicto possessa essent. Itaque recusabat procurator Quintii ejusque amici reliqui, hoc nomine satisdare pro Quintio absente, quod si id facerent*,

rent, eo ipso faterentur et concederent, bona Quintii esse possessa.

SATISDATIO. Att. V. 1. et sunt aliquot *satisdationes* secundum mancipium *(s. ut Salmasio placet,* mancipia*) h. e. ex sententia Salmasii, si mancipia, i. e. servi, ad satisdandum non sufficiunt, sunt alia, quibus satisdari potest, nempe praedia Attiliana et Memmiana. v. Salmas. Mod. usur. c. 16. p. 732. Cujacius autem Obs. X. 4. sic interpretatur, ut satisdationes praediorum secundum mancipium sint, cum venditor praediorum satisdat emtoribus, ut iis de evictione caveatur. Eas autem satisdationes esse nudas repromissiones, nullis datis fidejussoribus. Hanc autem vim satisdationibus interdum esse, ex libris Juris civilis demonstravit Ryckius ad h. l. in editione Graeviana, qui et ipse Cujacianam interpretationem probat et confirmat. Quid vero? si* secundum mancipium *est pro* mancipio*; ut praedia* mancipio *dantur vel venduntur ad securitatem emtoris, cui ita satisdatur? Clarior res esset, si historiam sciremus.*

SATISDATO. Att. XVI. 6. *satisdato* debere: h. e. *facta pro alio idonea cautione debere, quia pro alio nos soluturos spopondimus. ib.* 15. illi turpe arbitror, eo nomine, quod *satisdato debeat,* procuratores ejus non dissolvere.

SATISFACERE. *solvere debitori, quod debemus.* ad Div. XIII. 56. aut pecuniam solvant, aut fructibus *satisfaciant.* ** hinc, pro solvere simpliciter.* Attic. IV. 16. populo tributim domi suae *satisfecerat.* cf. ad Div. XVI. 6. ** excusare se alicui.* Rosc. Com. 9. *satisfecisti,* quod temere commisisses, etc. cf. Phil. II. 20. Muren. 3. ** defendere suam causam, probare aliquid, demonstrare.* Or. III. 2. ut populo Rom. *satisfieret.* Verrin. III. 62. *satisfacere* judicibus. Verr. II. 7. de quo vobis multis testibus *satisfactum est. Simile est illud* ad Q. Fr. I. 1. §. 7. diligentia in *satisfaciendo* ac disputando. *cum ita res demonstratur et objectionibus respondetur, ut in eo acquiescatur.* ** iratum et male de nobis sentientem reconciliare.* Act. I. Verr. 1. adduxi hominem, in quo reconciliare existimationem judiciorum amissam, redire in gratiam cum pop. R. *satisfacere* exteris nationibus possetis. Verr. III. 58. nec illum ante tibi *satisfacere,* quam tu omnium existimationi *satisfecisses.* *** ad Div. XIII. 16. *satisfacere* cupit immortalitati laudum tuarum: h. e. *scribere de tuis rebus gestis constituit.* *** ad Div. X. 1. vita, cui *satisfeci*: h. e. *quae mihi satis longa contigit.* Att. X. 8. me illi nullo modo *satisfecisse,* quod in Senatum non venerim: h. e. *mihi indignatum esse.* Phil. II. 23. oratio mea non poterit *satisfacere* vestrae scientiae: h. e. *non possum dicere tantum, quantum vos scitis.*

SATISFACTIO. *excusatio.* ad Div. VII. 13. accipere *satisfactionem.* Att. IV. 6. aliquid *satisfactio* levitatis habere videtur.

SATUR. Or. 36. nec *satura* jejune dicet. Satura *sunt res, in quibus est copia larga ad ornatum et amplificandum.*

SAUCIUS. *de reo ita dicitur, ut* ambustus, ad Div. VIII. 8.

SCABIES. *qui nos irritat suavitate sua.* Legg. I. 17. quae natura bona sunt, quia dulcedine hac *(voluptatis)* et *scabie* carent, non cernimus.

SCABILLUM. Coel. 27. mimi exitus, non fabulae; in quo cum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus: deinde *scabilla* concrepant, aulaeum tollitur. *Erant autem* scabilla *crepitacula ex ferro,* (Lucian. Saltat. §. 83. σιδηροῦν ὑπόδημα). *aut ex ligno,* (Pollux VII. 22. 87. ξύλινον ὑπόδημα) *quae pedibus, quibus adstringebantur, (unde et nomen duxerunt; nam ὑποπόδιον est scabillum proprie, nec tamen est perpetuum,) concuti solebant, et strepitum*

pitum faciebant, uti docet antiqua statua, in qua occurrit scabillum, confirmatque Rubenius de Re vest. II. 17. Auctores in Fabri Lexico commemorati scabillorum rationem perspectam non habuere. Rectiora tradidit ante Rubenium etiam Salmasius ad Vopisc. Carum c. 19. p. 838. f. T. II. Adde inprimis Explication de divers Monumens singuliers p. 47. f. ubi monumentum vetus illustratur, in quo scabilla spectuntur. Ab his scabillis operae scabillares *ap. Fabrettum in Inscription. p.* 603. 660.

SCALMUS. *est proprie lignum, cui remus adligatur, unde deinde pro remo ponitur: tot enim sunt remi, quot scalmi.* Att. XVI. 3. tribus actuariolis, decem *scalmis*. Or. I. 38. navis duorum *scalmorum*. Brut. 53. ut Crassus ab adolescente delicato, qui in littore ambulans *scalmum* reperisset, ob eamque rem navem aedificare concupivisset, exorsus est: similiter Scaevola ex uno *scalmo captionis*, centumvirale judicium hereditatis effecit.

SCAMMONEA. Div. I. 18. quid *Scammonea* radix ad purgandum possit.

SCAPHIUM. Verr. IV. 17. *poculum in hemisphaerii similitudinem rotundum: ut ap. Plautum in Sticho V.* 4. 11. *et Bacchid. I.* 1. 37. *quo loco tamen quidam de matula capiunt, etsi de convivio sermo est. Nam* scaphium *est hemisphaerium. Sic etiam scaphia dicebantur vasa ex aere rotunda, quae horologiis inserviebant, ut auctor est Marcianus Capella, de quo vid. Salmas. ad Solin. p.* 443. *b. quidam tamen a similitudine cymbae dictum volunt.*

SCATURIO. *meditor, molior.* ad Div. VIII. 4. totus, ut nunc est, hoc *scaturit*.

SCENA. Planc. 21. quae si minus in *scena* sunt, at certe cum sunt prolata, laudantur: h. e. *si minus per se sunt illustria, et in oculos incurrunt.* * ad Brut. Ep. 5. *scenae* servire: h. e. *tempori*. Or. II. 83. maxima oratori *scena* est concio. i. e. *ubi maxime eloquentiam ostendere potest.* ibid. III. 45. neque verba ex aliquo genere ad usum quotidianum, ex alio ad *scenam* et pompam sumuntur: i. e. *ad ornatum.*

SCENICI. Planc. 11. Verr. III. 79. *Sunt histriones, mimi, et actores omnes.*

SCHEDA. Att. I. 17. enitere, ne qua *scheda* depereat. Scheda *est plagula chartae ex scapo revulsa, quibus committebant veteres, quicquid subito commentabantur, ut emendatum postea in mundiorem chartam scriberetur, ut docet Salmas. ad Vopisc. Firmum c.* 3. *T. II. p.* 701.

SCHOLA. *disputatio.* Pis. 25. vertes te ad alteram *scholam*. *ibid.* 27. ubi sunt vestrae *scholae*. Tusc. III. 34. separatim sunt certae *scholae*, de exilio. *ib.* I. 4. *scholas* Graecorum more habere. Fin. II. 1. *scholam* explicare.

SCIENTIA. *cum* de. Sull. 18. cujus *scientiam de omnibus* constat fuisse.

SCILICET. *scito, scias licet.* Q. Fr. II. 8. illud *scilicet*: coenabis, cum veneris. ad Div. IX. 6. est igitur adventus *scilicet* Caesaris in expectatione. *ib.* 21. privatas causas et eas tenues, agimus subtilius; capitis aut famae scilicet ornatius. *v. Gronov. Obs. III.* 9.

SCINDERE. Attic. III. 15. ne *scindam* ipse dolorem meum: h. e. *renovem: sed Graevius putat, Ciceronem scripsisse:* rescindam. XIII. 33. ego ita egi, ut non *scinderem* penulam: h. e. *non vehementius invitavi et roguvi, ut manerent.*

SCIO. *de formula:* haud scio an, *v. Haud; exempla alia sunt* Or. I. 62. 60. II. 17. Verr. I. 15. Acad. IV. 25. Legg. I. 6. * *cum* de. Or. I. 14. *extr.* diserte possit, *de quo sciat*, dicere.

SCISCERE. *est proprie in legibus jubendis, et quidem plebejis.* Planc. 14. *scivit* legem primus. cf. Dom. 30. etc. *unde* plebisci-

SCRI-

SCRIPTITARE. *multum commentari.* Or. I. 33.

SCRIPTOR. *de scriba.* Or. I. 50. * ad Div. II. 4. domesticarum rerum *scriptores* et nuncii. i. e. *qui tibi scribant de rebus dom. s. per literas nuncient.*

SCRIPTUM. Or. I. 31. *scripti* interpretatio. Caecin. 23. sequi *scriptum (literas et verba)* calumniatoris esse. *Opponitur* sententiae.

SCRIPTORUM *ludus.* Or. I. 50. duodecim *scriptis* ludere. Fr. Hortensii *ap. Nonium in Scripta. Nominativum faciunt* scriptum, *ut sit areola lineis circumscripta, ut Salmasius, Gesnerus, alii: recte: nam et diminutivum* scriptulum *est: vid. Heins. ad Ovid. A. A. II.* 204. *III.* 363. *et* trames scriptorum *dicitur, quem calculi decurrunt. Aliter sentire video Pearcium ad hunc locum, qui nominativum facit* scriptus: *ut intelligatur lapis, calculus. In quo tamen Festi auctoritate abusus est, nam* scriptus lapis *Festi huc non pertinet. Neque id adeo ignorare Pearcius potuisset, si Festum ipse inspexisset. Tolerabilius foret, si intelligeretur* locus. *Ceterum de hoc ludo, qui est idem aut simillimus ei, qui hodie* Schachicus *dicitur, ut patet ex insigni Ovidii loco Art. Am. II.* 207. *Graecis recentioribus* ζατρίκιος, *diversus est a ludo aleae, in quo praeter calculos etiam tesseris opus, qui a ludo scriptorum exulant, in quo uno ingenio et arte opus est. vid. praeter ceteros eruditissime disputantem Salmas. ad Vopisc. Proculum c.* 13. *T. II. Hist. Aug. p.* 736. *sqq. et Hydeum de Nerdiludio p.* 8. *J. Fr. Gronovius Sest. III.* 15. *ludum duodecim scriptorum distinguit a ludo latrunculorum; idemque facit Heinsius ad Ovid. l. c.* 204. *putans, de ludo duodecim scriptorum agi his:* seu ludet, numerosque manu jactabit eburnos, (h. e. *tesseras*) tu male jactato, tu male jacta dato. *Sed ibi sermo de ludo* Aus und Ein *s.* Trictrac, *ubi tesseris opus. Id minus recte fieri, contra Casaubonum demonstrat l. c. Salmasius, contra cujus argumenta nihil Gronovius affert. Putat nempe, ludum duodecim scriptorum esse eum, quem nos vocamus* Aus und Ein, *in quo etiam tesseris opus. Sed quomodo is duodecim scriptorum ludus esse potest, cum ipse fateatur, in illo ludo* Aus und Ein *utrumque ludentium quindecim calculos adhibuisse, qui in duodecim areolis locum non habent. Burm. ad Ovid. l. c. III.* 363. *putat, nobis rationem istius ludi non satis perspectam esse, quem vide. Ceterum* scriptorum *dicendum esse, non* scruporum, *defendunt praeter hos Burmann. ad Quintil. XI.* 2. *Victor. V. L. V.* 13. *Gronov. l. c.*

SCRIPTURA. *commentatio oratoris.* Or. I. 33. * *itu ut* scriptum, *de literis ac verbis legis, testamenti, edicti.* ad Her. I. 4. etc. *hinc* scriptura superior et inferior, i. e. *antecedentia et consequentia.* Inv. II. 4. * *vectigal aerarii e pascuis.* Verr. II. 70. *scriptura* Siciliae. ad Div. XIII. 65. in *scriptura* pro magistro dat operas. *vid. in Ind. Hist. Alabarches. Sed aperienda est clarius hujus verbi vis. Nempe vectigal hoc* scriptura *propterea dicitur, mea sententia, quia, qui in pascuis publicis pascere vellent, nomina sua deferebant et subscribebant apud eum, cui ejus rei cura data erat, h. e. ut e Varr. R. R. II.* 1. 16. *discimus, apud publicanum: et pro singulis pecoribus certam pecuniam solvebant. Nam ita etiam in agris publicis decumanis obtinuit.* Verr. III. 52. numerus aratorum quotannis apud magistratus publice *subscribitur,* etc. *accessit deinde decumarum vectigal, cum ante, auctore Plinio, unum e pascuis fuisset: retinuit antiquum illud vectigal nomen suum, et novo aliud datum est, etsi proprie in hoc novum aeque atque in illud vetus conveniebat.*

SCRI-

SCRIPULUM. Att. IV. 16. neque argenti *scripulum* esse ullum in illa insula. Scripulum, *quod* scriptulum *accuratius dicitur*, *est ducentesima et octogesima octava pars librae, s. quarta et vicesima unciae, quae est duodecima librae pars. De scriptulo v. Gronov. Sest. IV.* 13. *ejusque signis et notis, quibus sc. exprimitur*, *III.* 15.

SCRUPULOSUS. Tusc. IV. 14. *scrupulosis* cautibus. *Bentlejus et Davisius, probante Buherio, reponunt:* scruposis. *Putabam aliquando* scopulosus, *ut in Caecil.* 11. *sed* scrupulosus *et* scruposus *confunduntur, et est hoc melius. vid. Heins. ad Valer. Flacc. II.* 518.

SCRUPULUS. *quicquid animo molestum est et nos tamquam urit.* Fin. IV. 28. *scrupulum* abeunti. Att. V. 13. *scrupulum* non ignoro. *ib.* X. 14. odiosus *scrupulus*. etc. Rosc. Am. 2. *scrupulum* ex animo evellere: *i. e. timorem.*

SCULPTUS. Acad. IV. 31. non e saxo *sculptus*: *sed legendum videtur* scalptus. *v. Not.*

SCURRA. *est parasitus, aut homo parasiticis moribus: quod genus hominum, studio placendi et delectandi, petulantibus et obscoenis dicteriis utitur, iisque etiam in eas res grassatur, quas revereri debebant, ut in religionem et Deos, magistratus innocentes, etc.* Muren. 6. *scurrarum* convicium.

SCURRILIS. Or. II. 60. *scurrilis* dicacitas.

SCUTUM. Tusc. II. 23. abjecto *scuto* fugit. Att. XI. 29. *scutum* abjicere, *pro*, *ab armis discedere.* Or. II. 72. ut non modo non *abjecto*, sed ne *rejecto* quidem *scuto* fugere videar. *Sc. fugientes turpiter scutum abjiciunt, honestius autem retinent scutum et post tergum rejiciunt, ne telis petiti a persequentibus laedi possint.*

SCUTELLA. Tuscul. III. 19. *scutella* dulciculae potionis. *h. l. esse pro poculo, facile intelligitur. Significat etiam lancem. v. de hoc verbo Popma ad Caton. R. R. c.* 10. *et Salmas. ad Vopisc. Car.* 20. *p.* 861. *qui tamen male a* scutra *hoc verbum oriri putat, cum sit potius a* scuto: *ut bene monet summus vir, Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p.* 276. 277.

SECESSIO. *factio.* Ligar. 6. *secessionem* tu illam existimasti, *(sc. inter te et Pompejum)* non bellum. **dicitur etiam de iis, qui seorsum eunt, deliberandi, colloquendi causa.* Mur. 24. seductionem testium, *secessionem* subscriptorum animadvertunt. *Sic apud Liv. XLV.* 36. Tribuni ad deliberandum *secedunt. ubi v. Dukerus.*

SECO. *verbum chirurgicum.* Tusc. II. 22. C. Marius cum *secaretur*: *pro quo alio loco*, cum ei varices *secarentur.*

SECTA. *pro* via, iter. N. D. II. 22. natura habet viam et quasi *sectam*, quam sequatur. **partes.* ad Div. XIII. 4. qui *sectam* Caesaris sequuntur. *Potest etiam esse, qui in Caesaris exercitu sunt, ut idem verbum ap. Livium dicitur XXIX.* 27. conf. Brut. 2. *Ciceronem verbum Graecum* αἵρεσις *semper interpretari* sectam, *docet Casaubonus ad Athenaeum V.* 11.

SECTARI. *est servorum, quatenus in alicujus dominio sunt.* Rosc. A. 28. *sectantur* servi Chrysogonum: h. e. *sunt apud eum, non amplius apud Roscium.* **clientum, ut assectari.* Muren. 33. *sectantur* eum multi. *Verr. IV. 66. *sectantur eum* pueri: *de homine omnium ludibrio.*

SECTATOR. *assectator, de quo supra.* Mur. 34. quid opus est *sectatoribus*? *ibid.* lex Fabia de numero *sectatorum. v. Ind. Legg.* **comes.* Rabir. Post. 8. num Gabinii comes vel *sectator*? negat. *intelligendum autem de comitibus magistratuum in provinciam, quorum saepe est apud veteres mentio, inprimis apud Suetonium. vid. Excursum nostrum XV. ad Sueton. Tib.* 46.

SECTOR. *redemtor bonorum.* Rosc. Amer. 29. ad Div. XV. 19.

Verr.

Verr. I. 23. *ad quem locum Asconius a sequendo spem verbum hoc ducit, in qua sententia est etiam Nonius:* secare, sequi, unde et sectatores bonorum *sectores* dicti sunt. *Verrius autem sectionem bonorum, persecutionem interpretatur, unde et* sectores *dictos ait,* qui emta sua persequuntur: *cujus sententiam probat Salmas. Mod. usur. c.* 18. *p.* 830. *Qui redemerat sectionem, inquit, vel praedae, vel omnium bonorum proscripti damnative, cum universa ejus bona, quaecunque in re aut jure consisterent, accepisset, ubicunque essent repenienda, ea persequebatur, etc. Mihi si liberet,* sectorem *a* sequi *repetere, aliam rationem redderem. Nempe olim in republica libera, cum nondum proscriptio esset audita, sectores tantum erant redemtores praedae. Itaque qui hoc genere quaestus ducebantur,* sectabantur *exercitus ad omnes urbes, quas obsidebant, ut iis expugnatis sectiones praedarum emerent: de quo genere hominum non semel est apud Livium, v. c. X.* 17. 6. *Similes iis ex parte sunt, et in re minori, aut in partibus faciunt, quod illi in majori, aut universa, s. in privata praeda, quod illi in publica et aerario inferenda, lixae, qui et ipsi exercitus sequebantur, ut cibis vendendis, et praeda a militibus singulis emenda lucrum facerent, unde Livius V.* 8. *minus militum periit, quia praeter aegros,* lixarum in modum, *omnes per agros vicinasque urbes* negotiabantur. *Caesar B. G. VI.* 38. *etiam mercatores commemorat, qui exercitum sequebantur, et sub vallo tendebant. Sed illud hic relinquitur dubii, quod, hac ratione probata, etiam lixae et mercatores reliqui sectores dici possent. Itaque rectiorem puto vulgarem sententiam, quae a* secando *ducit hoc verbum, et sectores a secandis bonis dictos censet, quod sectores universa bona, universam praedam, hanc ob causam redimebant, ut iis per partes vendendis lucrum facerent, quemadmodum ipse Asconius tradit. Homines adeo* secari *dicebantur, quorum bona auctione distrahebantur. Id nomen deinde mansit etiam, cum aliquis emeret proscripti bona, ut retineret ipse. Idque adeo confirmari puto etiam loco Ciceronis* Rosc. A. 29. iidem erant *sectores bonorum et collorum.*

SECTIO. *redemtio praedae universae, aut bonorum proscripti damnative omnium.* Phil. II. 26. nemo fuit, qui ad illud *sectionis* scelus auderet accedere. cf. c. 29. * *bona ipsa, quae venduntur, redimuntur.* Inv. I. 45. cujus praedae *sectio* non venierit. *ex* Agrar. I. *ap. Gell. XIII.* 24. *hoc fragmentum est:* praedam, manubias, *sectionem*, castra denique Cn. Pompeji, sedente Imperatore, Xviri vendent. *Ex quo loco intelligitur, eam tantum praedae partem* sectionem *esse appellatam, quae ad publicum pertineret, quemadmodum etiam Romae sectio est tantum eorum bonorum, quae aerario inferenda sunt. Nam* praeda *est* militum, manubiae Imperatoris *ergo* populi.

SECUNDAE. *int. partes. verbum scenae, in qua primae, secundae, et tertiae partes sunt: unde ad alia traducitur.* Brut. 69. fuit Crasso quasi *secundarum.*

SECUNDUS. Tusc. II. 1. *secundo* populo id facit: h. e. *probante et favente populo.*

SECUNDUM. *ex praescripto alterius.* Acad. I. 10. *secundum* naturam. * *ex commodo sententiaque alterius.* Att. IV. 2. loco sententiam rogatus, multa *secundum* causam nostram disputavit. *Unde et in jure* secundum aliquem *dicitur decerni, cum causam obtinet.* Verr. I. 44. **secundum* mancipium, *quomodo capiendum sit, utrum* praeter, *an* ex lege mancipii, *disputatur. vid. Satisdatio.* * *prope, juxta.* Attic. VIII. 19. si Caesar se-

SEJUNCTUS. *distinctus.* Or. 20. *sejunctus* igitur orator a philosophorum eloquentia, -- explicandus est nobis, qualis futurus sit.

SEJUNGERE. *discernere.* Or. II. 25. ut possis liberalitatem a largitione *sejungere.* Tusc. IV. 13. *sejungere* cogitatione morbum ab aegrotatione. **avocare.* Fin. I. 20. animus a spe *sejungi* non potest. **abstinere.* Coel. 3. *sejungere* se a libertate verborum.

SELECTUS. Verr. II. 13. judices *selecti, sunt, qui judicia publica exercent.* Cluent. 43. Praetores urbani debent optimum quemque in *selectos judices (h. e. decurius eorum)* referre. *Nam in judiciis sedent sorte quaesitoris, nec* selecti *ab hac sortitione dicuntur, ut quibusdam placet. Asconius quidem ad Act. I. in Verrem c. 6. ad sortitionem refert hoc nomen: sed haud dubie erravit; cum Cicero diserte lectionem judicum Praetori urbano tribuat l. c. a quo post ad Imperatores translata est, quos decurias ordinasse, praeter Suetonium, multis locis, docet Plin. XXXIII. 1. fuitque ea lectio pars actus rerum, cujus apud Suetonium frequens mentio. Sub Caesaribus selectos judices paulo aliter, et arctiori quodam sensu dictos patet ex eodem Plinio.*

SELECTIO. *delectus.* Fin. III. 6. ut eam rerum *selectione* exspoliarent. *opponitur* rejectioni.

SELLULARIUS. Fragm. incert. de plebeja fece *sellulariorum. Ita dicuntur, qui Graece βάναυσοι appellantur: h. e. opificia tractantes, quae* artes sellulariae *dicuntur. cf. Sella.*

SELLA. *simpliciter pro* sella curuli*: junguntur interdum* sella ac tribunal, *quia Praetores sedent in sella curuli, posita in tribunali.* Verr. II. 38. III. 59. Verrin. I. 46. **sedes magistri.* ad Div. IX. 18. *sella* tibi erit in ludo, tamquam hypodidascalo, proxima. **sedes opificum.* Catil. IV. 8. qui non ipsum illum *sellae* atque operis et *Cic. Clav.*

quaestus quotidiani locum salvum velint.

SEMINARIUM. Pis. 40. *Macedonia dicitur:* triumphorum fons et *seminarium.*

SEMINATOR. *auctor.* Nat. D. III. 26. Qui versus *seminator* omnium malorum.

SEMIS. *dimidius as. item de genere usurarum, quae* semisses *dicuntur, cum sc. pro centenis assibus solvitur usurae loco singulis mensibus dimidius as, adeoque in annum seni pro centenis.* ad Div. V. 6. omnino *semissibus* magna copia est. *v. Gron. Sestert. IV. 11. p. 331. etc.*

SEMUNCIA. *dimidia uncia. v. As.* Verr. IV. 23. *semuncia* auri.

SENATUS. ad Div. V. 2. *Senati* consultum. in Caecil. 5. quod beneficio *Senati* juris habui, etc. Harusp. R. 1. *Senatus* datus, *dicitur, cum aliquis, v. c. Legatus, Haruspex, etc. in Senatum admittitur, exponendi causa, quae velit.*

SENEX. *maturus, virilis.* Brut. 43. *senior* oratio, quam illa aetas ferebat. **antiquus.* Legg. II. 4. haec vis est *senior*, quam aetas populorum. **de* senibus coëmtionalibus et ad coëmtiones *supra dictum est.*

SENSUS. *judicium.* ad Divers. XI. 10. a certo *sensu* et vero judicare. *ibid.* I. 9. sed etiam *sensu* jam tabellaque docuerunt. *vid. Gron. Obs. I. 4. p. 329.* et *Not.* *sensus de republ. *significat partes, vel optimatium, vel popularium.* ad Div. I. 8. quam sit difficile, *sensum in republ.* deponere. *ib.* XII. 15. *sensibus in rep.* conjunctissimus. Marcell. 6. nostri *sensus* congruebant. *Dom. 36. *communem* naturae *sensum* repudiare. Sensus communis *continetur 1) notionibus insitis, et naturali facultate intelligendi, judicandi, ratiocinandi, recti et boni cognoscendi, etc.* Or. III. 50. omnes tacito quodam *sensu*, sine ulla arte, aut ratione, quae sint in artibus ac rationibus recta et prava, dijudicant: idque cum faciunt in

 pictu-

SE-

SEPARATIO. a definitione, Inv. II. 18. *eum demonstramus, definitionem non cadere in rem, ei non convenire.* **pro divisione,* Or. III. 33. *pr.*

SEPARATUS. Inv. I. 18. exordium *separatum* est, quod non ex ipsa causa ductum est. etc. *ibid.* 36. *separatum* quiddam est *extra* assumtionem approbatio. Q. Fr. I. 1. §. 15. si mihi quicquam esset abs te *separatum*: h. e. *proprium, nisi mea tua, et tua mea putarem.* *Inv. II. 51. *separatius* ad finem adjungentur. i. e. *magis proprie.*

SEPELIRE. Legg. II. 23. in urbe ne *sepelito*, neve urito, - - quod autem addit, neve urito, indicat, non, qui uratur, *sepeliri*, sed qui humetur. *Sed ut* humare, *(v. Humatus,) ita* sepelire *ad combustionem, et quodcunque genus amovendi mortui, traductum. Cuper. Obs. I. 7.* **tropice.* Tusc. II. 13. *extr.* aut amittenda fortitudo, aut *sepeliendus* dolor.

SEPIA. *piscis atro sanguine.* Nat. D. II. 50. atramenti effusione *sepiae* se tutantur.

SEPIMENTUM. Legg. I. 23. atque haec omnia quasi *sepimento* quodam vallabit disserendi scientia.

SEPIRE. Or. I. 31. *sepire* memoria. *ib.* II. 34. cogitatione *sepire.*

SEPOSITUS. Or. III. 22. tempus *sepositum* ad discendum.

SEPTEMVIR. *magistratus extraordinarius agris dividendis ab Antonio creatus.* Att. XV. 25. *et in Philippicis passim.*

SEPTENARIUS. *versus jambicus septem pedum.* Tusc. I. 44.

SEPTENTRIO. Att. IX. 6. ex ea die fuere *septentriones venti. v. de hac forma Gronov. ad Liv. XXXVII.* 12. *add. Menken. Obs. L. L. h. v.*

SEPTUM. Mil. 13. *extr. locus in Campo Martio, qui et Ovile dicitur, in quem coibant in comitiis, qui suffragii jus habebant: quod ei nomen etiam post sublata comitia populi mansit, ut e Suetonio aliisque notum est.* cf. Att. IV. 16.

SEQUESTER. *est interpres et internuncius, quo ad rem aliquam transigendam utimur, apud quem in corruptionibus judicum aut comitiorum pecunia deponitur. Itaque sequester est in conviciis, pro corruptore, etc.* Coel. 7. crimen *sequestrium.* Planc. 16. cujus tu tribus venditorem, corruptorem, *sequestrem* Plancium fuisse clamitas. cf. Act. I. Verr. 12. Cluent. 8. Verr. II. 44. is est C. Claudius, qui in Sicilia *sequester* istius, interpres, confector negotiorum, prope collega Timarchidi numerabatur. cf. ad Div. VIII. 7.

SEQUI. *prosequi, expetere.* Off. I. 31. nec quicquam *sequi*, quod assequi nequeas. *sequi aliquid *dicuntur, qui locum adeunt, ut ibi aliqua re utantur, fruantur, non, qui adeunt simpliciter, ut visum Drakenb. ad Sil. II.* 86. Legg. II. 1. praesertim hoc anni tempore hanc amoenitatem loci *sequor.* Nat. D. II. 56. *secutae sunt* nares vicinitatem oris. *add.* Att. X. 18. **innuit causam, propter quam aliquid sit.* Rosc. A. 1. ut adsint propterea, quod officium *sequuntur.* Planc. 15. *secutus* editicios judices. Off. I. 11. credo aliquid *secutos*: h. e. *gravi de causa fecisse.* **accommodare se alicui rei, spectare aliquid.* ad Div. IX. 5. diem *sequar.* Act. I. Verr. 7. non crimina, non testes, non existimationem pop. Rom. *sequentur.* **in computationibus est pro vulgari* ponere. Verr. III. 49. *sequi* minimum. *das kleinste angeben oder annehmen.* **in jure* liberi *dicuntur* patrem sequi, *cum post divortium apud eum remanent, et cum eo sunt.* Top. 4.

SERERE. *instituere.* Legg. I. 6. *serendi* sunt mores.

SERIES disputationum, Or. II. 16. *est dialectica ratio disserendi de rebus philosophicis. Sed saepissime* series *dicitur simpliciter de ordine rerum ejusmodi, cum altera alteri apta et colligata est.* Acad. IV. 7. Fat. 9. Legg. I. 19. etc.

quatuor asses: *ut denarius, qui quatuor sestertios aequabat, primo decem, post sedecim asses habuit:*

SESTERTIUM *autem, in quo intelligendum est* pondo, *aequabat* mille sestertiorum numorum *summam. Nam quoniam singuli asses sunt ad libram argenti, ut unum ad mille: h. e. quoniam una libra argenti aequat mille assium summam, sestertium pondus: h. e. duae librae cum dimidia, etiam bis mille et quingentos asses aequarint necesse est. Teneant autem tirones hoc: Cum sic dicitur:* quadraginta millia HS. *aut simili modo in aliis numeris, capiendum est de numis sestertiis, et HS. est genitivus pluralis. Pro eo dici etiam potest* quadraginta sestertia. *Sed cum dicitur* v. c. quadragies sestertium, *primo sestertium est nominativus aut accusativus singularis numeri; deinde est compendiaria locutio, pro* quadragies centena millia sestertium. *Nam* decies sestertium *dicebant pro* decies centena millia sestertiorum, *et sic in reliquis. Ergo* quadragies sestertium *idem est, quod* quadragies centena millia sestertiorum numorum s. quater millies mille sestertii numi. *Haec late et erudite demonstravit Gronov. de Sestert. L. I. inpr. c. 4. Exempla utriusque nominis et formarum loquendi afferre, quoniam saepe in Ciceronis libris occurrunt, nihil attinet.*

SEVERE. Off. II. 2. *severe* et honeste: *de philosophis, qui utilitatem ab honestate non sejungunt. Contrarium est* molliter, remisse: *ubi v.*

SEVERITAS. *justitia judicum in pronunciando.* in Caecil. 3. *severitas* judiciorum. cf. Rosc. A. 3. etc. * Catil. IV. 4. versari in *severitate, dicuntur, qui severam sententiam dicunt.*

SEVERUS. *justus.* Rosc. A. 5. acria ac *severa* judicia. Act. I. Verr. 10. familia tum *ad* ceteras res, tum *ad* judicandum *severissima.*

SEVOCARE. Nat. D. III. 8. *sevocare* mentem ab oculis. * *distinguere.* Or. 20. ab his non multo secus, quam a poëtis haec eloquentia, quam quaerimus, *sevocanda* est.

SEXCENTENI. *profertur e* Verr. V. 25. *sed ibi legendum* sexceni. *adde etiam Drakenb. ad Liv. XLV.* 16.

SEXCENTI. *de magno, sed incerto numero.* Att. XIV. 12. *sexcenta* similia. cf. Rosc. A. 32. etc.

SEXTANS. *duae unciae, quae sextum assis partem conficiunt, unde pro sexta hereditatis parte.,* ad Div. XIII. 29. in *sextante* esse. *v. As.*

SEXTULA. *Sexta pars unciae.* Caecin. 6. duae *sextulae. ibid. sextulam* adspersit.

SI. Or. 24. *si* aliquid. cf. Att. III. 14. XIII. 13. 17. Fat. 19. Prov. Cons. 20. Catil. IV. 10. *si* aliquando. * si quae *pro* si qua. Att. IV. 2. ad Div. V. 8. 12. Or. II. 72. 75. Coel. 20. Legg. II. 5. * *habet et vim interrogandi, ut* Top. 22. *si* expetendae divitiae, *si* fugienda paupertas.

SIBILUS. ad Div. VIII. 2. *sibilus* rudentum.

SIC. *propterea.* ad Div. XIII. 70. quia non est obscura tua in me benevolentia. *Sic* fit, etc. * *Multis modis exquisite dicitur ut* ita: *ubi vide.* Att. VI. 1. *Sic* contendi, *non sequente* ut: *id est pro* hoc.

SICCITAS. *tenuitas orationis.* Brut. 82. *siccitas* orationis. cf. Nat. D. II. 1. * Tusc. V. 34. *siccitas,* quae consequitur continentiam in victu. Cato 10. summam in eo esse corporis *siccitatem. Sed ibi Dukerus ad Liv. Epit. L. referibi vult* firmitatem. *Diodorus Sicul. ap. Photium appellat* εὐτονίαν. *Ego vero non putem necesse esse.* Siccitas *est salubritas: nam corpora sicca saluberrima et firmissima sunt, et siccitas, ut e loco Ciceronis et Xenoph. Cyropaed. I. 2.* patet,

SI-

SILEX. Tusc. III. 6. non e *silice* nati sumus.

SILLUS. Att. XVI. 11. sine *sillo* Luciliano. Silli *sunt versus salibus referti, similes satirae Latinorum, ut docet Casaubonus de Sat. II. 2. Satiras autem Lucilium scripsisse, notum est. Sed Codd. et vett. Edd. habent* vallo *aut* ullo, *quorum illud servat Graeviana. Graevius volebat* sale.

SILVA, in aedibus urbanis, Verr. I. 19. *est viridarium, ut Asc. interpretatur.* [*v. Nep. Attic.* 13. R.]

SILUS. *qui nasum eminentem et repandum habet.* Nat. D. I. 29.

SIMILE. *similitudo*, ὁμοίωσις. Or. II. 78. eos ipsos, unde hoc *simile* ducat, illas primas hastas ita jactare leniter, etc. *Sic est et* Fin. III. 15. 16.

SIMILITUDO. *imitatio.* Or. II. 23. quod velint, sine cujusquam *similitudine*, consequantur. **uniformitas.* Inv. I. 41. *similitudo* satietatis mater. *Or. II. 17. *similitudini* relinquere *dicitur, quod quis non distincte et separatim explicat, sed ex iis rebus, quae explicatae sunt, et quibuscum similitudinem habet, quale sit, cognoscendum relinquit.*

SIMPLEX. *unus.* Inv. II. 1. nihil *simplici* in genere omni ex parte perfectum natura expolivit. itaque, tamquam ceteris non sit habitura, quod largiatur, si *uni* cuncta concesserit, aliud alii commodi muneratur. *Cato 21. cum *simplex* animi natura esset. *Hoc et similibus locis utantur ii, qui demonstrare suscipiunt, veteres philosophos quosdam immaterialitatem animi, quam dicunt, probasse. Id fit, quia simplicitatis verbo nostri philosophi de immaterialitate utuntur, unde veteres eandem vim huic verbo subjecisse credunt: in quo falluntur. Nam veteres* simplex *opponunt* mixto, *et ex diversis generibus elementorum concreto, non ei, quod partes habet.* Nat. D. III. 14. etenim aut *simplex* est natura animantis, ut vel terrena sit, vel animalis, vel humida, quod quale sit, ne intelligi quidem potest: aut concretum ex pluribus naturis, etc. *Et in genere* simplex *in omnibus rebus opponitur ei, quod est ex pluribus disparibus et dissimilibus. Atque hanc ipsam ob causam homines candidi et sinceri dicuntur* simplices, *quia idem dicunt, idem cogitant, etc. quod qui non faciunt,* multiplices *dicuntur. v. Multiplex.* **rectus, directus.* Nat. D. II. 57. *de auditu:* flexuosum iter habet, ne quid intrare posset, si *simplex et rectum* pateret. *Sic ap. Plinium VIII.* 16. villus simplex *opponitur* crispioribus jubis. **sine conditione et adjunctione.* Inv. II. 57. esse quasdam cum adjunctione necessitudines, quasdam *simplices* et absolutas. *Sull. 3. *simplex* officium. i. e. *unum idemque, non varium.*

SIMPLICITER. *clare, ut ab omnibus intelligi possit.* Or. II. 16. qui leges, qui jura, qui civitates constituerunt, locuti sunt *simpliciter*, et splendide. **sine dissimulatione et tergiversatione.* Or. III. 17. *simpliciter* defendere aliquid. **sine respectu ad hominum potentiam, gratiam, periculum, etc.* Quir. p. R. 10. in sententia *simpliciter* referenda. **seorsim, sigillatim.* Invent. II. 33. *quaedam* genera caussarum *simpliciter* et ex sua vi considerantur, quaedam autem, si aliud aliquod controversiae genus assumunt. **per se.* Top. 22. cum autem, quale sit, quaeritur, aut *simpliciter* quaeritur, aut comparate.

SIMPULUM. *vas parvum, simile cyatho, quo in sacrificiis vinum libant.* Har. Resp. 11. si Aedilis verbo aut *simpulo* aberravit. *Hinc proverbium,* Legg. III. 16. excitabat enim fluctus in *simpulo*, ut dicitur, Gratidius, quos post filius ejus Marius in Aegeo excitavit mari.

SIMUL. *pro* simulac. Tusc. IV. 6. *simul* objecta species est. *Simulac primum *pleonastice est*

 Ver-

Verrin. I. 18. *ſimulac primum* ei occaſio viſa eſt. *add.* Phil. IV. 1.

SIMULACRUM. *ſpecies, umbra.* Rabir. Poſt. 15. *ſimulacrum* priſtinae dignitatis. Fin. V. 15. virtutum *ſimulacra.* Off. I. 15. in quibus praeclare agitur, ſi ſunt *ſimulacra* virtutis. * Nat. D. II. 30. *ſimulacra* Democriti. *v. Ind. Gr.* Εἴδωλον.

SIMULATIO. *nomen, praetextus.* ad Div. XI. 13. *ſimulatione* reipublicae. Sull. 19. *ſimulatione* Fauſti gladiatores emtos. *ſc. hoc praetextu, quaſi emerentur Fauſto.* Agr. II. 6. *ſimulatione* ac nomine legis agrariae.

SIMULATOR. εἴρων. *vid. Ind. Gr.* Off. I. 30.

SIMULATUS. *per imitationem factus.* N. D. II. 35. haec *ſimulata, opponuntur iis, quae ſunt a natura perfecta.* [*Virg. Aen. IV.* 512. latices *ſimulati* Averni. R.]

SIN. *cum* autem Tuſc. III. 9. *ſin autem* caderet. *ſic et* Att. X. 6.

SINCERUS. *verus, incorruptus, rectus.* ad Div. XV. 6. judicium *ſincerum* ac ſubtile.

SINGULARIS. Inv. II. 3. *ſingulare* vitium: *quod eſt alicui proprium.* Att. VII. 7. *ſingulares* ſunt boni viri: *einzelne giebt es.*

SINISTER. Div. II. 39. *Latinis quae* ſiniſtra *dicantur in auſpiciis? Nempe ea, quae Graecis* dextra: *quamquam Latini ſaepe, Graecorum conſuetudinem ſecuti,* ſiniſtra *in malam partem dixere. Cauſa eſt, quia Augur ſedet ore ad meridiem verſo; unde orientem a ſiniſtris habet, quae plaga felix putabatur.*

SINUS. Verr. I. 50. negotium ſibi *in ſinum* delatum: i. e. *ſua ſponte ſibi et commode accidiſſe. ibid.* 10. ex *ſinu* noſtro apponere *dicimur teſtes calumniatores, ſubornatos a nobis eosque amicos noſtros, et noſtris commodis ſtudentes.* Tuſc. III. 21. in *ſinu* gaudere: h. e. *ſecum, privatim.* Q. Fr. II. 13. in *ſinu* eſſe: h. e. *amari.*

SIPARIUM. *velum, quod ſcenae obtenditur, aulaeum.* Prov. Conſ. 6. Piſo cum Graecis jam in exoſtra helluatur, cum ante poſt *ſiparium* ſolebat: h. e. *clam, occulte.*

SIPHON. Fin. II. 8. vinum, hir, *ſiphon,* cui nihil demſit. *Eſt ſiſtula, qua utimur ad eliciendum e pleno dolio vinum, fere guſtandi cauſa. Videndus Scaliger ad Varron. p.* 182.

SISTERE. *omiſſo* ſe (*v. Gron. ad Liv. IV.* 12.) *ſignificat erigere ſe, recreari, ſalvum eſſe atque incolumem.* Verr. III. 96. qui remp. *ſiſtere* negat poſſe, ni ad equeſtrem ordinem judicia referantur. * *de obeuntibus vadimonium.* Quint. 7. *ſiſtere* vadimonium. *ibid.* ut Idibus Sept. P. Quintium *ſiſti* Sext. Alphenus promitteret.

SITELLA. *vas, in quod tabellae a ſuffragia ferentibus conjiciuntur.* Nat. D. I. 38. Ti. Gracchum cum videor concionantem in Capitolio videre de M. Octavio deferentem *ſitellam.* cf. Fr. Cornel. 1. *et Interpr. ad Liv. XXV.* 3.

SITTYBAE. Att. IV. 5. *vid. Ind. Graec.*

SITIENTER. *cupide.* Tuſcul. IV. 17. *ſitienter* expetere.

SITIRE. *cupidum eſſe.* Planc. 5. *ſitientem* me virtutis tuae deſeruiſti. Q. Fr. III. 5. *ſitire* honores. * *deficere.* Q. Fr. III. 1. ipſi fontes jam *ſitiunt.*

SITUS. Legg. II. 22. *ſiti* dicuntur ii, qui conditi ſunt.

SOCCUS. *indumentum pedum Graecum, ut* calceus *Romanum: unde* pallium *et* ſoccus *junguntur.* Rabir. Poſt. 10. P. Rutilius *ſoccos* habuit et *pallium.* Orat. III. 32. *pallium,* quo amictus, *ſoccos,* quibus indutus eſſet.

SOCIALIS. *ad ſocios pertinens populi Rom. eorumque injurias vindicandas.* in Caecil. 5. haec lex *ſocialis* eſt: hoc jus nationum exterarum. Verrin. II. 6. in hac quaeſtione de pecuniis repetundis, quae ſociorum cauſa conſtituta eſt, lege judi-

judicioque *fociali*, fociorum querimonias audire oporteret.

SOCIETAS. *συμπάθεια.* Div. II. 71. nulla naturae *focietas* cum fomniis. * *de publicanis fimpliciter dicitur. cf. Socius.* ad Diverf. XIII. 9. *focietas* Bithynica. Planc. 13. *focietatum* maximarum auctor, plurimarum magifter. Muren. 33. quid fi omnes *focietates* obviam venerunt, quarum e numero multi hic fedent judices. * Rofc. Com. 6. *focietatis* judicium, *eft, quod et* pro focio *dicitur; vid. Socius.* * Quint. 4. *focietatem* fibi debere. Rofc. Am. 43. fub quo nomine tota *focietas* ftatuitur. Quint. 3. magna fide *focietatem* gerere. * ad Div. XII. 23. *focietatem reip. confervandae* mecum renovas.

SOCIUS. *de publicanis fimpliciter, et adjecto vectigalis nomine, quod redemerunt.* Planc. 9. *fociis* unice diligebatur. cf. Verr. II. 20. Div. XIII. 9. *focii* Bithyniae. *ibid.* 65. *focii* fcripturae. * arbitrium *pro focio* Quint. 3. *eft, in quo quis a focio injuriam et fraudem factam perfequitur: hinc* Flacc. 18. *pro focio* damnari, *cum quis fraudis in focium convincitur.*

SODALIS. *eft collega, non in quocumque collegio, nam* fodalitas *a* collegio *diferte diftinguitur Brut.* 46. *fed in eo, quod facrorum caufa in honorem alicujus Dei conftitutum eft, cujus membra una epulantur, quales funt ἑταιρεῖαι Graecorum.* Coel. 11. *fodalis* in Lupercis. Cato 13. primum habui *fodales* femper. fodalitates autem me Quaeftore conftitutae funt, facris Idaeis Magnae Matris acceptis. epulabar igitur cum *fodalibus* omnino modice. *De his fodalibus et fodalitatibus v. Budaeum ad Pandect. p. m.* 299. *f. Salmaf. ad Jus Attic. et Rom. c.* 4. * Verr. I. 37. Quaeftor *appellatur* fodalis Legati. Or. II. 49. Quaeftor *appellatur* fodalis Praetoris. * *focius.* Verr. I. 36. *fodalis* iftius erat in hoc morbo et cupiditate. * fodales *dicuntur etiam, qui coëunt, ut magiftratum alicui injuftis modis conficiant. v. Sodalitas.* Coel. 7. crimen *fodalium*: *unde verbum criminofum eft.* Planc. 19.

SODALITAS. *collegium fodalium. v. Sodalis.* Cato 13. *fodalitates* autem me Quaeftore conftitutae funt. Brut. 46. homo fumma nobilitate, cognatione, *fodalitate,* collegio. * *coitio.* Planc. 15. per hanc confenfionem, quae honeftius magis quam vere, *fodalitas* nominaretur. *Nempe illa confenfio, ut recte Graevius, coitio erat epulis et largitionibus contractorum civium, ambitus caufa, ut per eos tribus corrumperentur: hoc genus confenfionis turpe eft, fodalitas autem honefta. Itaque honeftum nomen rei turpi tribuitur.* cf. ad Qu. Fr. II. 3. * *neceffitudo inter Quaeftorem et Legatum.* Verr. I. 37. abs te officia *fodalitatis* flagitet.

SODALITIUM. *fodalitas, coitio.* Planc. 15. Lex Licinia, quae eft de *fodalitiis. v. Ind. Legg. et Budaeum l. c.* * *convivium fodalium.* Herenn. IV. 51. venit in aedes quasdam, in quibus *fodalitium* erat eodem die futurum.

SOL. Brut. 9. proceſſerat in *folem* et pulverem, non ut e militari tabernaculo, fed ut e Theophrafti umbraculis: *de* umbra *et* umbraculis *fuo loco:* fol, *cum* umbrae *opponitur, fignificat, in re militari, pugnas, praelia vera, quae opponuntur exercitationibus militaribus: in oratoria autem, orationes in foro, aut concionibus, quae opponuntur declamationibus, h. e. orationibus, quae de rebus fictis exercitationis caufa habentur in fchola.* * Mur. 14. cedat umbra *foli,* h. e. *jurisprudentia rei militari.*

SOLARIUM. *horologium, proprie, quod folis radiis tempus metitur, fed deinde etiam, quod aqua idem facit. Utrumque genus exprimitur* Nat. D. II. 34. *folarium* vel defcriptum *(fc. lineis),*

folium paternum recepisse, *nempe Bruti patris JCti.* Or. II. 33. a subselliis in otium *solium*que se contulerit: h. e. *desierit, causas in foro agere, et contra de jure respondere.* * *Diis etiam in templis sellae positae sunt, quae* solia *dicebantur.* Har. R. 27. Deorum ignes, *solia*, mensas, etc. *v. Graev. ad h. l.* * Pis. 27. bibitur usque eo, dum de *solio* ministretur. *Graevius* solium *h. l. putat esse lectum, vel sellam, ubi hospes Piso sederit solus, ut sit hic sensus: bibitur, quamdiu hospes convivis propinat. Sed neque commodus est hic sensus, neque verba eum patiuntur. Nam primo, hic sensus si esset, intemperantia in bibendo non appareret: deinde* usque eo dum *cum conjunctivo non potest significare* quamdiu. *Si* solium *est a Ciceronis manu, putem esse* dolium. *Nam* solium *etiam in balneis est vas aquarium, quod et* labrum *dicitur. Sed mihi placet Augustini emendatio, qui legebat*, de dolio. *Bibitur tamdiu, donec vinum desusum et vetustum non suppetat amplius, sed etiam vinum recens, doliare, ministretur.* Solium *et* dolium *confunduntur in libris scriptis. vid. Pamel. ad Cypriani Ep. 76. n. 42. Harduin. ad Plin. XXXV.* 12. De dolio bibere *autem dicitur in contemtum. v. Dolium.*

SOLOECISMUS. ad Herenn. IV. 12. *quid sit?*

SOLSTITIUM. *media aestas, longissima dies.* Nat. D. II. 19. posset - - solis accessus discessusque *solstitiis* brumisque cognosci. *Sic semper solstitium antiquiores dixerunt, ut esset unum solstitium, ut bene monet Victorius ad Varr. R. R. I. 46. Apud Plinium autem est* solstitium aestivum *II.* 103. *et ap. Macrob. Sat. I. 21. Idem tamen Plinius alias utitur more Ciceroniano, ut l. c. ubi* solstitia *opponit* brumae: *et IV.* 5. *est* oriens brumalis et solstitialis.

SOLUM. *area, in qua aedificatur.* Brut. 74. *solum* et quasi fundamentum oratoris vides locutionem emendatam et latinam. cf. Or. III. 37. * *pavimentum*, Parad. 6. aurata tecta et *sola* marmorea in villis facere. * Nat. D. I. 23. quodcumque *in solum* venit, ut dicitur, effingis et efficis. ad Div. IX. 26. loquor, quod *in solum*: *int. venit: proverbium de rebus, quas temere ac fortuito, ut casus fert, arbitratu nostro, non ratione, facimus. v. Manut. ad l. c.* * Att. IX. 9. sciebam enim, te, quoto anno, et quantum in *solo*, solere quaerere: *int. haberent.* in solo habere *dicitur de praediis, ut* in numis habere, *de pecunia. Hinc* Balb. 5. *sola* terrarum ultimarum. *ubi v. Not.*

SOLUM. *adv. Post* non solum *pro* sed etiam *simpliciter* etiam. Off. I. 22. haec quidem res *non solum* ex domestica est disciplina: attingit *etiam* bellicam. *add. Drakenb. ad Liv. XXII.* 25.

SOLVO. ab alio solvere *significat, non ex arca sua solvere, sed per attributionem, delegationem, scripturam; aut numis alterius.* Caec. 6. *solvitur a* Caesennia. cf. Att. VII. 18. *ibid.* V. 21. homines non modo non recusare, sed etiam hoc dicere, *se a me solvere.* quod enim Praetori dare consuessent, quoniam ego non acceperam, *se a me* quodammodo *dare.* * *solvere fidem*, ad Div. X. 23. *pro persolvere, praestare: alia exempla v. ap. Burman. ad Ovid. Metam. XI.* 135. * *solvi* pro *liberari ab obligatione aliqua, Dispensation bekommen.* Agr. II. 36. *solvi* legibus *opponitur:* teneri legibus. *In quo est etiam constructio cum genitivo apud Ciceronem* Sext. 7. solvi legum: *per graecismum: de quo vid. Broukhus. ad Tibull. I.* 8. 40. * *refellere.* Fin. I. 7. qua via captiosa *solvantur.* * *nautae dicuntur* solvere, *cum ancoras tollunt, et navigant.* Att. I. 10. *solvere* ancoras. Muren. 2. portu *solves.* Div. I. 16. *solvere* imperat. ad Div. XVI. 9. nos eo die coenati *solvimus.*

SO-

tur. Att. IX. 11. omnium turpissimus et *sordidissimus.*

SORITES, Acad. IV. 16. 29. *v. Ind. Graec.*

SORS. Div. II. 33. *sortes,* quae *ducuntur*, non quae vaticinatione *funduntur*, quae oracula verius dicimus. cf. I. 16. * *munus quodcunque sorte delatum, ut provinciae, si eas magistratus sortiti sunt, quaesturae, munus scribarum, etc.* Planc. 27. numquam ex urbe afuit, nisi *sorte.* cf. Act. I. Verr. 8. in Caecil. 14. Catil. IV. 7. ad Div. II. 19. etc. * *sortes aequare est* pro Cornel. *et* Div. I. 18. *Eadem forma est apud Plautum Casin. II. 6. ubi in sortitione Stalino dicit uxori:* uxor aequa: *int.* sortes: *qui locus est classicus: ad quem adeo videndi interpretes. Pronum est, intelligere, pares facere, ut nihil intersit, nec fraus fieri possit in educendo: Sed Patricius ad Cornelianae Fragm. putat esse, movenda urna confundere ac miscere. Id quomodo fieri potuerit, ubi urna plena esset aquae, ut in sortitione Plautina, et quare id dicatur,* aequare sortes, *non satis video. Nam Stalino jubet sortes acquare jam dejectas in urnam cum aqua. Non satis puto intelligi, ut nunc est, quid sit, sortes aequare.*

SORTILEGUS. *qui per sortes futura praedicit.* Div. I. 58.

SORTITIO. Planc. 22. *sortitio* aedilitia, *fit, cum competitores aedilitatis pares suffragiis sunt. De ea vid. Gesnerum V. Cel. ad Varr. R. R. III. ult.* Phil. II. 33. *sortitio* praerogativae. *vid. Praerogativa.* ad Q. Fr. II. 1. *sortitio* judicum. Cluent. 46. ut *sortitione* in quosdam animadverteretur.

SORTITO. *per sortitionem.* ad Div. VIII. 8. eos *sortito* in provincias mitti placere. Verr. II. 51. lex Jovis sacerdotem *sortito* capi jubet.

SORTITUS. Dom. 19. quid si etiam de pluribus rebus uno *sortitu* retulisti. *Quid in rogatione ferenda sortitio sit, nemo interpretum demonstravit. Manutius adeo suspectum habet de mendo locum, et reponendum censet* scitu. *Sed non magis* scitus *ad legis rogatorem refertur, quam* sortitus. *Non nego,* scitu *posse dici, pro rogatione accepta, posito consequente pro antecedente. Verum ita etiam* sortitus *de omni rogatione, cum accepta, tum antiquata, dici potest. Nam rogatione facta et tabellis suffragiorum distributis fit sortitio tribuum, qua praerogativa definitur. Sensus igitur est: Cum plures leges tuleris, de iis tantum semel et simul suffragia ferri jussisti, contra legem Caeciliam. Sic video accepisse etiam Ferratium Epistol. in Or. Cicer. p.* 356.

SOTER. Verr. II. 63. itaque eum non solum patronum istius insulae, sed etiam *sotera* inscriptum vidi Syracusis. Hoc quantum est, ita magnum, ut latino uno verbo exprimi non possit. Is est nimirum *Soter*, qui salutem dedit. *De hoc cognomine, quod crebro in numis Jovi, Neptuno, Aesculapio, Dioscuris, Herculi, Medicis, Regibus et Caesaribus tribuitur, et saepe Evergetae jungitur, vid. Spanhem. de Usu et Praest. numism. Diss. VII. p.* 416. *s. Diss. XII. p.* 500. *Verbum* Salvator, *quo Graecum commode interpretantur, Ciceronis aetate nondum usitatum fuit. De eo vid. praeter Cellar. in Lex. Fabri, Cel. Heumannum ad Sammarthani Elogia p.* 239. *Verum quaeri potest, cur Cicero neget, latino uno verbo reddi posse, cum* Servator *latine dicatur, idque verbum sine dubio respondeat graeco. Nam in numis, et lapidibus, qui Graecis* Soteres *dicuntur, Latinis sunt* Servatores. Jupiter *quidem* Servator *ap. Plin. XXXIV. 8. est* Jupiter σωτήρ. *Scilicet,* Servator *est* σωτήρ, *quatenus a malis et periculis liberat: ut Plinius loc. cit. Peucestem vocat Alexandri* Servatorem, *quia morti eripuit; non autem, quatenus* σωτήρ *illem*

forum attigi, *spectavi* semper, ut tibi quam maxime possem esse conjunctus. * Or. II. 40. si barbarorum est, in diem vivere; nostra consilia *in* sempiternum tempus *spectare* debent.

SPECTATIO. *exploratio nummorum, an genuini sint et probi, nec ne.* Verr. III. 77. deductiones certis nominibus fiebant pro *spectatione* et collybo. *v. Hotom. ad h. l. Budaeum ad Pandect. p.* 187. *Graevium ad Flor. II. 7. unde pro quovis experimento ponitur: conf. Spectatus.*

SPECTATUS. *de metallis, quae aut igni, aut lapide Lydio explorantur: item de numis, qui spectari dicuntur, cum explorantur, probi sint, nec ne.* Off. II. 11. hunc igni *spectatum* arbitrantur. *cf. Spectatio. Hinc* spectatum *dicitur, quicquid certis experimentis, quale sit, cognitum est.* In Caecil. 4. *spectata* fides. Or. I. 27. ceterarum artium homines nobiles et *spectati*.

SPECTIO. *dicitur de iis, qui servant de coelo.* Phil. II. 32. nos Augures nunciationem solum habemus, Consules et reliqui magistratus etiam *spectionem*.

SPECTRUM. εἴδωλον *Epicureorum.* ad Div. XV. 16. 19. *sed ex priori loco intelligi potest, hanc Catianam interpretationem verbi Graeci Ciceronem non probasse.*

SPECULA. Act. I. in Verr. 16. omines, in *speculis* sunt. Dejot. Regem semper in *speculis* fuisse: i. e. *omnes actiones tuas observasse.*

SPECULUM. Fin. II. 10. infantes, pueri et bestiae, quae Epicurus putat esse *specula* naturae.

SPECUS. *aquaeductus.* Att. V. 26. *specus* subterranei in extremo fundo. *v. Victorium ad h. l.*

SPERO. *de re mala.* Or. III. extr. quoniam haec satis *spero* vobis molesta et putida videri.

SPES. Verr. III. 18. agri Leonini antea *spes* haec erat, ut cum itum vidisses, annonae caritatem non vererere. Rosc. A. 50. major *spes* emtionis, de *securitate retinendi ejus, quod emeris.* Verrin. II. 22. quo quidem tempore *spem* maximam reliquorum peccatorum nactus est: h. e. *impunitatis spem.* * Att. III. 23. si est aliquid *in spe*.

SPICUM. *spica*, Cato 15. fundit frugem *spici*. Nat. D. II. 42. *spicum* illustre tenens splendenti corpore virgo.

SPINA. *in scribendo dicuntur spinae de nimis subtili et Dialecticorum jejuno disserendi genere.* Fin. IV. 28. *spinae* disserendi. Tuscul. IV. 5. *spinae* partiendi et definiendi.

SPINOSUS. *subtilis.* Fin. III. 1. subtile ac *spinosum* disserendi genus. Tusc. I. 8. haec enim *spinosiora* prius me, ut confitear, cogunt, quam ut assentiar.

SPIRITUS. *aër.* Catil. I. 6. *spiritus* coeli. * *contentio, animositas.* Verr. I. 30. quid ego nunc in alteram actionem Cn. Dolabellae *spiritus*, quid hujus lacrimas et concursiones proferam. * *superbia, insolentia.* Verr. III. 9. illos ejus *spiritus* Sicilienses quos fuisse putetis? Sull. 9. *spiritus* attulerunt res gestae. Flacc. 22. remittere *spiritus. Simili sensu dicitur* flatus. *v. Heins. ad Ovid. Art. Am. I.* 715.

SPISSE. *tarde, cum difficultate.* Brut. 36. *spisse* atque vix ad Antonium Crassumque pervenimus.

SPISSUS. *tardus, difficilis.* Att. X. 18. omnia adhuc tarda et *spissa*. Qu. Fr. II. 14. *spissum* sane opus et operosum. Or. III. 36. si est *spissius. ibid.* II. 53. in utroque genere principia tarda, et exitus *spissi* et producti esse debent.

SPLENDESCERE. Cato 9. canorum in voce *splendescit* etiam in senectute.

SPLENDIDE. *clare, perspicue.* Or. II. 16. qui leges, qui jura constituerunt, locuti sunt simpliciter et *splendide*.

SPLENDIDUS. *de hominibus in magna dignitate positis, gratia, divi-*

divitiis, genere florentibus. Lael. 6. secundas res *splendidiores* facit amicitia. Coel. 2. pater parum *splendidus.* Verr. II. 28. *splendidus* eques. **excellens, cujus vis et praestantia ferit oculos omnium.* Off. III. 5. *splendidissimum* ingenium. **ornatus.* Brut. 20. *splendidior* consuetudo loquendi. Brut. 55. dicendi genus *splendidius* et magnificentius. **honestus.* Fin. II. 21. disputatio *splendida* et certamen honestum. Rosc. Am. 49. *splendidior* causa nobilium fuit. **bene, clare sonans, amplum et eundem tamen jucundum sonum habens.* Brut. 55. vox cum magna, tum suavis et *splendida, opponitur* fuscae. Or. 49. *splendidis* nominibus illuminatus est versus, sed proximus inquinatus, insuavissima litera finitus. *De singulis generibus cf. Splendor.*

SPLENDOR. *claritas cum suavitate efficit* splendorem in voce. Brut. 68. *sic est etiam capiendus* splendor verborum Orat. 49. *nempe de verbis ample suaviterque sonantibus.* **in oratione* splendor, *est ornatus in elocutione.* Or. III. 31. 36. Inv. I. 18. exordium debet habere *splendoris* et festivitatis et concinnitudinis minimum. **splendor hominis, existit ex gratia, amicorum potentium, clientium, deductorum, salutatorum copia.* Att. IV. 1. *splendor* forensis. Quint. 22. *splendor* et gratia. Brut. 48. vitae *splendor.* **omnis dignitas, quae ex quacumque re existit, inprimis ex virtute, ut in his:* ad Div. I. 7. ut eos non tam constantia in rep. nostra delectet, quam *splendor* offendat. Planc. 12. hunc tu vitae *splendorem* maculis adspergis. Cluent. 16. *splendor* municipum, *hominum sc. honestorum.* Rosc. C. 5. *splendor* advocationis: *de ea est* Lig. 11. videsne hunc *splendorem, sc. advocatorum.* **proprius autem est* splendor *equitum, unde proprie* splendidi, *ut de plebe homines,* honesti *dicuntur, et Senatui* auctoritas *tribuitur.* Rosc. Am. 48. *splendor* equester. Sext. 65. auctoritatem Senatus *splendore* proximorum ordinum confirmari. cf. ad Div. I. 3. etc. **de magnitudine animi.* Brut. 77. animi *splendor.*

SPONDALIA. Or. II. 46. cum ex persona histrionis oculi ardere viderentur, *spondalia* illa, dicentis, etc. Spondalia *erant carmina, quae inter sacrificia adhiberi solebant, adhibitis etiam tibicinibus, ne sacrificans aliquid male ominatum audire posset. Constabant autem maxime eo pede, qui Spondeus ab illa ipsa re dicitur, propter gravitatem.* Spondalia *autem est lectio Gruteriana: Turnebus* Spondialia, *Salmasius recte* Spondaulia *legendum censet, ut jam notatum est in Lexico Fabri. v. Burman. sec. T. II. Siculorum Dorvillii p.* 572.

SPONDERE. *proprie est* dicere, *ut ex composito* respondere *intelligitur: deinde in stipulationibus significat* promittere. *Nam qui stipulatur, interrogat:* spondesne? *v. e. hanc pecuniam solutum iri; alter respondet:* spondeo: h. e. *promitto.* Rosc. Com. 5. stipulatus es? ubi? quo die? quo tempore? quo praesente? quis *spopondisse* me dicit? nemo. Verr. V. 54. ut aliquando *spondere* se diceret: *sc. is, qui jussus erat, HS. duobus millibus sponsionem facere cum Lictore suo, ni furtis quaestum faceret. v. Sponsio.* *spondere pro aliquo, *est fidem suam interponere pro aliquo in re pecuniaria. Nam si quis pecuniam mutuam petebat, cui tuto credi non posse videbatur, petebat creditor ab eo, ut aliquem daret, qui solutum iri promitteret:* h. e. sponderet. Att. XII. 15. scire velim, quando dicat *spopondisse,* et pro patre, anne pro filio? *ibid.* 18. pro Cornificio abhinc amplius annis XXV *spopondisti.* ad Brut. Ep. 18. magis enim illum, pro quo *spopondi,* quam me obligavi, etc. *De verbo hoc longa et docta disputatio est apud Salmas. Mod. usur. c.* 16.

SPON-

SPONSALIA. *dicuntur, cum pater se filiam alicui daturum spondet.* Att. VI. 6. factis *sponsalibus.* *convivium, quod praebetur, cum sponsalia fiunt.* ad Q. Fr. II. 6. ad VIII. Id. Apr. *sponsalia* Crassipedi dedi, cui convivio Quintus tuus defuit.

SPONSIO. *est proprie promissio ejus rei, quam alter stipulatur. v. Spondere. In controversiis privatis, ne calumniis impune quis alterum vexaret, aut solebat certam pecuniam deponere petitor, quae sacramentum dicebatur, de quo supra, aut tantum spondebat, se aliquam pecuniae summam daturum, ni vinceret, stipulante eo, unde petebatur. Cum autem spoponderat petitor, idem stipulabatur ab eo, unde petebatur, et hic eodem modo spondebat. Et hinc dicebatur, qui litem intendebat,* sponsionem facere. Quint. 8. 26. Verr. I. 62. Caecin. 8. Rosc. Com. 4. 5. ff. III. 19. *vid. Hotom. ad pro* ...uint. 8. *et* sponsio *dicitur pro* ...usa, *quae agitur, s. judicio,* ...od *intenditur, agitur, sponsione interposita, s. actione, quae sponsione interposita.* Caec. 16. ...nsionem optime facere posse, ...itur *de eo, qui justam causam* ...bet. *Hinc et aliae formulae.* ...rr. III. 57. *sponsione* lacessere. ...ecin. 32. *sponsione* certare. *ib.* ... condemnari *sponsionis.* Quint. *sponsione* vincere. Caecin. 31. ...nsionem vincere. *vid. Vincere.* ...r. III. 62. *sponsiones* prohibi... judicari. *Legg. II. 16. voti ...sio,* qua obligamur Deo.

...PONSOR. *qui pro altero spon...* ad Div. V. 18. *sponsores* pro ...npejo. *ibid.* VII. 5. *sponsor* hu...itatis tuae. cf. Att. XIII. 10. ... 5. I. 8. 10. XV. 5. XVI. 14. ...e *junguntur* creditores et spon..., *quod, qui pro altero in* ...ecuniaria *spoponderunt, in* ...m *periculo sunt, quo credi...* ... Quint. 23.

...ONSUM. *sponsio.* Quint. 9. ...onso *egit.* ... *Clav.*

SPONTE sua. *sua natura, per se.* Tusc. IV. 15. *sua sponte* laudabilis virtus. Verr. I. 42. *sua sponte* squalidior. *sua sponte facere dicitur etiam, qui primus facit, ut auctor rei dici possit.* Verr. I. 48. quod *sua sponte* instituisset, id neminem metuisse, ne quis reperiretur, qui istius institutum sequi vellet.

SPORTELLA. *est obsonium, cibus, qui opponitur cenae justae, vel rectae.* ad Div. IX. 20. dediscendae tibi sunt *sportellae* et artolagani tui: *h. e. non, ut soles, placentis et similibus cibis levioribus nos excipere debes, post quos manus non lavantur, sed justis conviviis. v. Lex. Fabr. in Sportula n. 2.*

SPUTATILICUS. *sputo conspuendus: h. e. contemnendus.* Br. 74. Sisenna defendens dixit, quaedam ejus *sputatilica* esse crimina.

SQUALERE. *de lugentibus, quibus et* sordes *tribuuntur.* Sext. 14. *squalebat* civitas.

SQUALIDUS. *de rebus subtilibus, qualia sunt Dialecticorum praecepta, aut quae ex iis subtilius disputantur.* Or. 32. sed quia haec sua sponte *squalidiora* sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor. *Sic etiam dicitur adverbium* squalide. Fin. IV. 3. sed vos *squalidius: (sc. definitis, partimini)* illorum vides, quam niteat oratio.

SQUALOR. *de lugentibus.* ad Div. V. 1. in luctu et *squalore* sum. Verr. V. 48. *extr.* adspicite *squalorem* sordesque sociorum. *it. de supplicantibus.* Planc. 8. quam nunc multitudinem videtis in *squalore* et luctu supplicem vobis.

SQUILLA. *piscis, qui et pinnoteres dicitur.* v. Nat. D. II. 48. Fin. II. 8.

STABILIS. Fin. II. 23. voluptas *stabilis* Epicureorum, *quid sit?*

STARE. *in re militari significat primo simpliciter, in acie esse; unde formulae:* cum aliquo stare, a partibus alicujus stare, etc. Brut. 79. nemo *contra* civium per-

lusus in verbo, proposito ejus serviens.

STATUS. *adj. certus, definitus.* Har. R. 92. *statae* sollemnesque cerimoniae. Offic. I. 12. *status* dies cum hoste.

STATUS. *subst. ap. rhetores quid sit? unde dicatur? nempe e re gladiatoria. vid.* Top. 25. status *in re gladiatoria idem est, qui gradus, de quo supra: unde hae formulae:* Or. 37. dejicere de *statu* adversarios: h. e. *vincere adversf.* Caecin. 15. vis, quae formidine animum perterritum loco saepe et certo de *statu* demovet: h. e. *ta perturbat, ut propositum persequi, et constantiam retinere non possit. v. P. Faber ad h. l. et Passeratius.* Cluent. 38. de *statu* suo declinare: h. e. *constantia.* Verr. II. 4. deducerent de vitae meae *statu*: h. e. *de vitae ratione, quam inieram, et in qua permanere decreveram, nempe ut defenderem reos, non accusarem quemquam.* Dom. 18. *status* (reip.) conversio. *Et quoniam e statu maxime spectantur gladiatores, que et milites, quamdiu statum tinent, tamdiu salvi sunt; propterea status dicitur de commoda rum conditione et salute.* Sext. offerre salutem in discrimen pro *tu civitatis.* Sull. 22. *status* *p.* maxime judicatis rebus continetur. Tusc. III. 7. et quemadmodum oculus conturbatus - - et reliquae partes totumve corpus *statu* in est motum, deest officio suo muneri. *Dicitur tamen etiam conditione et ratione alicujus simpliciter.* ad Div. IX. 6. sed viderint ii, qui nulla sibi subla ad omnes *vitae status (np. secundos et adversos)* paravent. *Porro, quoniam in statu itum inest firmitas et constan-, propterea* statui *opponitur* interitus. Fin. III. 5. *Agr. I. urbes pacatae, agri sociorum, um *status* Decemviris donaban- *Est etiam verbum juris, quo ditio hominum civilis significatur, ratione libertatis, utrum nempe aliquis servus an liber, porro liber, utrum ingenuus an libertinus, libertini denique, utrum cives Romani, an Latini, an dedititii: de quo est in Digestis de* statu hominum. *Sed significat ap. Ciceronem etiam conditionem civilem hanc, qua quis est aut plebejus, aut patricius.* Legg. I. 7. quod in civitatibus ratione quadam, de qua dicetur idoneo loco, agnationibus familiarum distinguuntur *status*, etc. *Nam omnes agnati sunt ejusdem familiae, adeoque etiam omnes aut plebeji aut patricii. v. c. in gente Claudia agnationibus distinguuntur familiarum status ita, ut omnes Marcellorum agnati sint plebeji, quod ea familia plebeja est, omnes autem Appiorum et Pulcrorum agnati patricii, quia haec familia patricia est. Itaque in gentibus in plures familias distributis, easque et plebejas et patricias, cum primum scio, cujus sit agnatus, intelligo, patriciusne sit, an plebejus.* *Agr. II. 1. *status* Regum *dicitur Decemviris donari,* i. e. *conditio, jus, opes.*

STELLATUS. *in stellas relatus.* Tusc. V. 3. *stellatus* Cepheus traditur cum uxore.

STERILITAS. *de eo, quod non vitio, sed natura sua parere non potest.* Div. I. 18. mula peperit: fetus extitit in *sterilitate* naturae.

STERTERE. *negligentem esse in re aliqua, non facere, quae debebas.* Attic. IV. 3. Marcellus candidatus ita *stertebat*, ut ego vicinus audirem.

STIGMATIAS. *servus fugitivus, notis in fronte compunctus, quae stigmata dicuntur.* Off. II. 7.

STILLA. *gutta.* Fin. III. 14. interit magnitudine maris Aegaei *stilla* muriae.

STILUS. *dicendi genus.* Brut. 45. *stilus* Atticus. *ibid.* c. 26. idem sonus est orationis, et idem *stilus.* *exercitatio scribendi.* Or. II. 23. in summa ubertate inest luxuries quaedam, quae *stilo* depascenda est.

xcepimus. Implet enim superstitione animos et exhaurit domos.)e stipe matris Idaeae vid. Tureb. ad h. l. de more stipis colliendae Diis in universum autem 'uper. Obs. III. 4.

STIPULARI. *est interrogare 'lterum solemni formula, an venobis aliquid polliceri, praeire, etc. v. c.* Spondesne? te *etc. spondet ergo τῷ* spondere: *qui terrogat, postulat*, stipulatur: *ii respondet, pollicetur, jubet*, :. spondet. *v. Spondeo.* Rosc.)m. 5. reliquum est, ut *stipulam* se *esse dicat.* - - *stipulatus ?* ubi? quo praesente? *cf. Stilatio.*

STIPULATIO. *est interrogatio formula solemni, qua postulais, aliquem spondere, fidejure, polliceri, dare, etc. quam i secuta est sponsio, fidejussio, . obligatio oritur.* Rosc. C. 12. · tam imperite facit, ut nec Rom *stipulatione* alliget, etc. Cae. 18. *stipulationes* infirmare convellere. Att. XVI. 11. etsi *ulationes* noudum legerans. g. II. 21. ut ea pecunia ex *stiatione* debeatur. *De stipulatious vid. Salmas. Mod. usur. e. Formulas stipulationum haap. Varr. R. R. II.* 2, 6. 5. 11.

TIPULATIUNCULA. Or. I. *stipulatiuncula* decipi.

TIPULATUS, *adject. passive*. :. C. 5. pecunia *stipulata*.

TIRPS. *principium rei, funentum.* Coel. 32. firmata jam *e* virtutis. Legg. I. 6. repetam *em* juris a natura. Fin. IV. 2. ro eam partem, quae est quasi *s* hujus quaestionis. **familia, nguitur a gente.* Or. I. 39. :elli, ab liberti filio, *stirpe* dii ejusdem nominis, beredi- gente ad se rediisse, dicebant. *ens.*

'OLA. Phil. II. 18. sumsisti n virilem, quam statim muem *stolam* reddidisti. *quam quam ibi Graevius habet:* togam. *Sed in* stola *melior est oppositio. ibid.* *stolam* dare *de sponso.*

STOLIDUS. *iners, nihil agens, ut terra, lignum.* Top. 14. nihil agens, et quodammodo *stolidum.*

STOMACHUS. *os et aditus ventriculi.* Nat. D. II. 45. linguam autem ad radices ejus haerens excipit *stomachus*, quo primum illabuntur ea, quae accepta sunt ore, etc. **ingenium hominis cujusque, aut animus in rebus aut probandis aut fastidiendis.* ad Div. II. 16. nosti enim *stomachi* mei, cujus tu similem quondam habebas; in hominum insolentium indignitate fastidium. ad Div. VII. 1. ludi apparatissimi, sed non tui *stomachi. ibid.* VIII. 13. *stomacho* est Pompejus M. nunc ita languenti, ut vix, quod sibi placeat, reperiat. *ibid.* IX. 2. consuetudo diuturna callum jam obduxit *stomacho* meo.

STRAGULA vestis. Rosc. Am. 46. *est, qua lecti sternuntur: peristroma.*

STRAGULUM. *idem.* Tusc. V. 21. collocari jussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo, textili *stragulo*, magnificis operibus picto. *Ceterum, ut hoc obiter moneam, in h. l. legendum censeo:* pulcherrime. *Lectus aureus stratus erat pulcherrime, nempe stragulo textili eoque picto. Sic* Phil. II. 27. lectus *stratus* conchyliato peristromate.

STRANGURIA. *difficultas et dolor in urina mittenda.* Tusc. II. 19.

STRATUM. *laudatur* e Tusc. V. 21. *sed vid. Stragulum.*

STRENUUS. Phil. II. 32. celeriter isti et redisti, ut cognosceret te, si minus fortem, attamen *strenuum.*

STRICTIM. *obiter, breviter.* Or. I. 35. *strictim* adspicere. Coel. 7. *strictim* ponere. Att. II. 1. *strictim* attingere librum.

STRUERE. Or. III. 31. *struere* verba. *v. Structura, Structus.* **parare.* Att. IX. 10. bellum *strui* existimo. *ibid.* V. 21. me ipsum mihi sollicitudinem *struere* cogor. etc.

STUDERE. *quid sit, ex notione* studii *intelligetur planius, et notissimae sunt hujus verbi significationes. Unum locum afferemus, in quo est pro: familiarem esse alicui.* Coel. 4. multi boni adolescentes *studuerunt* illi homini nequam. *sc. Clodio.* **pro favere alicui. ibid. studere* petenti. *sc. Consulatum.* **cum acc.* est Or. in Sen. p. Red. 6. cum vero *literas studere* incipit. *v. Not.* * Planc. 36. auxilia *studentia* atque incitata.

STUDIOSE. *saepe et cum voluptate quadam.* in Caecil. 12. libenter *studiose*que audire. Tusc. V. 20. *studiose* id factitabat, *scil. pila ludere.* ad Att. II. 20. literae *studiose* scriptae, *sunt commendatitiae.*

STUDIOSUS. *tiro artis alicujus, qui adhuc discit.* Opt. g. d. 5. putavi mihi suscipiendum laborem, utilem *studiosis*, mihi quidem ipsi non necessarium. *item, qui discit literas, ut.* Tusc. I. 3. Galbam, Africanum, Laelium, doctos suisse, traditum est, *studiosum* autem eum, qui iis aetate anteibat, Catonem.

STUDIUM. Inv. I. 25. *studium* est animi assidua et vehemens ad aliquam rem applicata magna cum voluntate occupatio, ut philosophiae, poëtices, literarum. *Hinc studium pro genere aliquo artis et disciplinae.* Or. I. 11. sint hae res in aliis quibusdam *studiis. item pro secta aliqua philosophorum.* Muren. 36. eodem ex *studio* eruditus; *de philosophia Stoica. ubi v. Graevius.* cf. c. 31. *Nam in universum est pro ea cupiditate, amore, odio partium, quam nos vocamus die Parteylichkeit.* Flacc. 10. sine ullo *studio* dicere. *ib. studium* testium. ad Div. I. 7. *studium* iratorum hominum. *Item pro favore in comitiis, spectaculis.* Agr. II. 7. *studio* et suffragio suo. Rosc. C. 10. *de actore:* quod *studium* et quem favorem secum in scenam attulit. *item pro quacunque cupiditate alicujus rei videndae, audiendae, etc.* in Caecil. 13. jam nunc mente et cogitatione prospicio, quae tum *studia* hominum, qui concursus futuri sunt. **propensiones naturales dicuntur* Coel. 5. *studia* naturae. **vitae etiam genera, quae quis amplexus est, ut vita rustica,* etc. studia *dicuntur.* Rosc. Am. 16. *Tusc. II. 15. *e poëta:* quibus militia *in studio* est.

STULTITIA. *ignorantia, inscitia.* Or. I. 36. turpi tutelae judicio atque omni molestia, *stultitia* adversarii liberaretur. *ibid.* 27. oratoris peccatum, *stultitiae* peccatum videtur.

STUPIDUS. *qui attentione tanta aliquid et admiratione spectat, auditve, ut immobilis et sine sensu esse videatur.* Paradox. 5. Echionis tabula te *stupidum* detinet aut signum Polycleti.

STUPOR. ἀναισθησία. Tusc. III. 6. *stupor* in corpore. Phil. II. 45. ut quidam morbo aliquo et sensus *stupore* suavitatem cibi non sentiunt. **tarditas mentis in assequendo, intelligendo, etc. item cum ipsum communem naturae sensum repudiamus, ut faciunt tardi, quos communi sensu carere dicunt.* Dom. 36.

SUAVITAS. Or. III. 26. *suavitas* austera et solida, non dulcis et decocta. **est hominis commodi, qui nemini molestus est, nemini nocere vult.* ad Div. V. 20. quod si mihi expensa ista HS. centum tulisses, tamen, quae tua est *suavitas*, quique in me amor, nolles a me hoc tempore aestimationem accipere. nam numeratum si cuperem, non erat.

SUB. *sub* manu. *v. Manus. sub* praecone. *v. Subjicere.* **post.* ad Div.

exercitationes *subitae.* * ad Div. XIII. 2. propter opera instituta multa multorum, *subitum* est ei, remigrare Kal. Quint.

SUBJUNGERE. *subjicere.* Verr. I. 21. multas urbes *subjunxit* sub imperium pop. R. Orat. I. 50. si jam omnes artes *subjungere* velimus oratori: h. e. *ei inesse debere, statuere.* * *de ordine, serie.* Har. R. 17. haec esse *subjuncta,* i. e. *sequi.*

SUBLATE. *elate, jactanter.* Dom. 36. nihil de me unquam dixi *sublatius*, adsciscendae laudis causa potius, quam criminis depellendi. * *de genere dicendi sublimi.* Brut. 55 *sublate* ampleque dicere.

SUBLATIO. *de magnitudine animi.* Fin. II. 4. *sublatio animi.*

SUBLEVARE. *est proprie sustinere, erigere.* Att. X. 4. qui nos stratos ad pedes ne *sublevabat* quidem. Herenn. IV. 51. *sublevare* mentum sinistra. * *hinc est pro juvare.* ad Div. V. 1. quem familiae nostrae dignitas debebat *sublevare.* Or. II. 40. quae non sua vi, sed extranea *sublevantur.* * *consolari.* Attic. II. 18. hic status una omnium voce gemitur, neque verbo cujusquam *sublevatur.* * *defendere.* Muren. 4. ut meum laborem hominum periculis *sublevandis* jure impertiam. Tusc. IV. 37. in quo *sublevatus* a Socrate. * *minuere, aliqua re efficere, ne noceat, quod nocere posset.* ad Div. VIII. 3. *sublevare* odia. Act. I. Verr. 16. non gratia, non cognatione, non aliis recte factis tot tantaque ejus vitia *sublevata* esse existimabuntur. Petit. Cons. 1. nominis novitatem dicendi gloria *sublevabis.* * *infirmare.* in Caecil. 4. *sublevabis* causam inimici. * Coel. 29. *sublevare* quaestionem, i. e. *impedire, tollere, ut ne haberi, sc. possit, v. c. de servo, cum manumittitur. Sed . Not.*

SUBLIGACULUM. *tegumentum pudendorum.* Off. I. 35. scenicorum mos tantam habuit a vetere disciplina verecundiam, ut in scena sine *subligaculo* prodeat nemo.

SUBMISSIO orationis. Or. 25. *de tenui genere.*

SUBMISSUS orator. *ibid.* 24. *ibid.* 23. *submissa* leniter dicere: i. e. *tenuia leni voce.*

SUBMITTERE. *allegare ad aliquem.* Verr. III. 28. *submittebat* Timarchidem. cf. I. 41. * *de voce.* in Caecil. 15. cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum *submittere* videmus. *Male ergo Sylvius ad Orat. pro Sulla* 10. *negat, bene dici* submissa voce: *male assentitur Burmann. ad Ovid. Met. VI.* 90. * *de supplicantibus.* Planc. 10. tribubus me *submisi* et supplicavi. * *de animo.* ad Div. XI. 13. periculo nulli *submittere* animum. * *de successore dato.* Prov. Cons. 4. huic vos non *submittetis*: i. e. *successorem mittetis.*

SUBMOVERE. *absterrere.* Rosc. A. 25. *summoveri* maleficio. * *est hoc verbum inprimis de Lictoribus usitatum:* Quint. 8. jubet, (Praetor) advocatos nostros acerrime *submoveri.*

SUBNIXUS. *habitus arrogantis in incessu.* Or. I. 58. qui ejus artis arrogantia *subnixi* ambulant. *Sic est apud Liv. XXVI.* 13. Non video Appium Claudium et Qu. Fullonem victoria insolenti *subnixos*, etc. *cf. Gell. Noct. Att. XVII.* 2.

SUBORNARE. *ornare, juvare.* ad Div. X. 23. tu, mi Cicero, quod adhuc fecisti, idem praesta, ut nos vigilanter nervoseque *subornes.* Phil. XIII. 16. Brutum pecunia *subornastis.* Legg. I. 22. quemadmodum homo *subornatus* a natura in vitam venit: *ubi Davis. laudavit Gronov. ad Senec. Ep.* 24.

SUBROGARE. *Consulem, aut alium magistratum, in locum mortui rogare. Est magistratus habentis comitia: populus autem* sufficit. Brut. Ep. 5. statim Pansa collegam sibi *subrogasset. Dicitur*

vocati; certe subsellia patronorum et judicum ita magna, ut etiam alii honestiores homines in iis locum haberent. Brut. 84. volo hoc oratori contingat, ut, cum auditum sit, eum esse dicturum, locus in *subselliis* occupetur, compleatur tribunal, gratiosi scribae sint in dando et cedendo loco. **Sed* subsellia *sunt etiam sedes Senatorum.* Catil. I. 7. adventu tuo ista *subsellia* vacua facta sunt. cf. Phil. II. 8. V. 7. *Hinc illud capiendum* ad Div. III. 9. longi *subsellii* judicatio et mora auferet tibi unum diem et item alterum. Judicatio longi subsellii, *est turditas Senatus in decernendo triumpho. Nam quod Graevius de judiciariis subselliis interpretatur, errat: cum de triumpho sermo sit, quem qui meruerit, judicatur non a judicibus, sed a Senatu.* *Subsellia *etiam sunt in theatris, circis, etc.* Fr. Cornel. I. P. Africanus ille superior, non solum a sapientissimis hominibus, qui tum erant, verum etiam a se ipso saepe accusatus est, quod, cum Consul esset cum Ti. Longo, passus esset, tum primum a populari consessu senatoria *subsellia* separari.

SUBSEQUI. *paullo minus est, quam*, exprimere*: imitari.* ad Div. III. 1. mirifice ipse sermone suo *subsecutus est* literarum tuarum humanitatem. Or. III. 59. manus minus arguta, digitus *subsequens* verba, non exprimens. Part. 7. actio facit et dilucidam orationem, et illustrem, et probabilem, et suavem, non verbis, sed varietate vocum, motu corporis, vultu, quae plurimum valebunt, si cum orationis genere consentient, ejusque vim et varietatem *subsequentur.*

SUBSIDIUM. Catil. II. 5. *subsidia* industriae, atque instrumenta virtutis: *de patientia in frigore, fame, siti, vigiliis perferendis.* Cluent. 11. *subsidium* generis; *de filio.*

SUBSIGNARE. *subscribere.* Flacc. 32. illud quaero, sintne ista praedia censui censendo: habeant jus civile: sint nec ne sint mancipi: *subsignari* apud aerarium, apud Censorem possint. *Nempe* subsignari *praedia dicuntur, cum in censum deferuntur: h. e. sub nomine civis R. in tabulis censoriis scribuntur. Ceterum hic locus confirmat Salmasii disputationem de Mod. usur. c. 11. cujus haec est summa,* subsignare *esse* subscribere, *et differre a* signare.

SUBSISTERE. *sustinere, tolerare.* ad Div. XI. 10. non, si Varronis thesauros haberem, *subsistere* sumtui possem. *v. Gronov. et Drakenb. ad Liv. XXVII. 7.*

SUBSORTIRI. Act. I. in Verr. 10. *subsortiemur* etiam in Metelli locum. *v. Subsortitio.*

SUBSORTITIO. *est altera sortitio judicum, qua scilicet supplentur judices post priorem Praetoris aut judicis quaestionis sortitionem rejecti ab accusatore et reo.* Verr. I. 61. nam de *subsortitione* illa Juniana judicum nihil dico. **catalogus judicum subsortitione delectorum.* Cluent. 33. quod Verres *subsortitionem* ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

SUBSTITUO. Div. II. 2. philosophiam pro reip. procuratione nobis *substitutam* putabamus.

SUBTILIS. *Dialecticis regulis consentiens. Philosophi igitur proprie subtiles, et quicunque artis ac disciplinae praecepta via et ratione ad praescriptum regularum dialecticarum tradunt.* Or. I. 23. si minus illa *subtili* definitione, at hac vulgari opinione esse ars videtur. Att. V. 14. *subtiliores* literae. **hinc de dicentibus et scribentibus. v. Subtilitas.* Or. I. 39. *subtilis* oratione. *ibid.* III. 43. *subtiles* sumus. Brut. 9. Lysias egregie *subtilis* scriptor atque elegans. *De subtili oratione v.* Or. 23. 24. *s.* Att. V. 14. literae plenae pulveris et festinationis, reliquae *subtiliores* erunt. * Or. I. 5. *subtilis* venustas. *Est ea, quae*

non

strensem *suffarraneum* fuisse. *Sed viris doctis, Turnebo, Harduino, aliisque haec vox suspecta est. Si est a Cicerone ac Plinio, significat hominem, qui frumentum subvehit in castra.*

SUFFICERE. *in locum alterius creare: de magistratibus, inprimis Consulibus, qui in locum mortui Consulis, aut de ambitu damnati, etc. creantur: de Consule est* Muren. 38. nam, *ne sufficiatur* Consul, non timent: *de magistratu provinciali* ad Diversf. V. 10. si Appii os haberem, in cujus locum *suffectus* sum. * *inficere, imbuere, praeparandi causa. Fragm. Hortensii ap. Nonium:* qui combibi purpuram volunt, *sufficiunt* prius lanam medicamentis quibusdam. *v. Gron. Diatr. in Statium* p. 59.

SUFFLATUS. *inflatus, tumidus, de orationis vitio.* Herenn. IV. 10. gravi figurae, quae laudanda est, propinqua est: ea, quae recte videbitur appellari, si *sufflata* nominabitur.

SUFFOCARE. Att. IX. 7. *suffocare* urbem et Italiam fame.

SUFFRAGARI. *laudare, favere.* Legg. I. 1. videris fratrem laudando *suffragari* tibi. ad Div. XII. 17. *suffragari* libro. Dom. 10. si ejus dignitati *suffragatus* viderer. ad Div. XII. 14. *suffragari* laudi alicujus. * *inprimis autem in petitionibus magistratuum suffragari dicuntur, qui candidatos gratia sua in petitione juvant.* Muren. 34. si nihil erit, praeter ipsorum suffragium, tenue est: si, ut *suffragantur*, nihil valent gratia. Off. I. 39. domus *suffragata* est domino, homini novo. Sull. 24. cum Catilinae *suffragaretur.* Planc. 1. memoriam meorum temporum ei *suffragari* videbam. * *cum de legibus dicitur, est suadere.* Verr. V. 69. legi *suffragari*, *opponitur τῷ* adversari. * *hinc pro* juvare. in Caecil. 7. Hortensius tibi *suffragatur.* ad Brut. Ep. 10. nec destiti, accusare ejus necessarios, qui ejus cupiditati *suffragarentur.* ad Div. XII. 14. natura *suffragante*, videris res maximas consecutus. *Dicitur tamen etiam pro suffragium ferre.* Legg. II. 15. *extr.*

SUFFRAGATIO. *commendatio*, etc. *v. Suffragari.* Muren. 19. *suffragationem* urbanam militari anteponis. *e rebus et meritis urbanis commendationem.* Planc. 6. sublata sunt studia, extinctae *suffragationes.*

SUFFRAGATOR. *qui nos in petendis honoribus gratia sua juvat.* Muren. 7. 21.

SUFFRAGATORIUS. *suffragationis causa comparatus.* Petit. Consul. 7. brevis et *suffragatoria* amicitia.

SUFFUSUS. ad Div. I. 9. novi animum tuum, tum mihi amicissimum, tum nulla in ceteros malevolentia *suffusum.*

SUGERE. Tusc. III. 1. *suximus* errorem cum lacte nutricis.

SUGGERERE. Phil. II. 27. damna aleatoria *suggerebantur*: h. e. *accedebant subinde.*

SUGGESTUM. *locus editus, ex quo conciones habentur.* Tusc. V. 20. cum in communibus *suggestis* consistere non auderet, concionari ex turri alta solebat. * *Athenis etiam reos de causa capitis e suggesto causam dixisse, patet ex* Div. I. 54. neque illud *suggestum*, in quo causam dixerat, ascendenti signum sibi ullum, quod consuesset adeo, quasi mali alicujus impendentis, datum.

SUM. esse cum viro *dicuntur uxores.* Quint. 24. Roscii *furor est* cum P. Quintio. * Att. XI. 4. si modo *futuri* sumus, *sc. salvi, vivi.* * *de pretio rerum, vendi, venalem esse.* Verr. III. 75. *est* modius HS. duobus. *v. Gron. Sest. IV.* 1. * *JCtis* esse *dicuntur res, quas corporales vocant*, non esse *incorporales.* Topic. 5. *Esse* ea dico, quae cerni tangive possunt, ut fundum, aedes, etc. *non esse* rursus ea dico, quae tangi demonstra-

pacificator *dicitur.* *Sic* numarii judices *funt in Cluentiana, h. e. pecunia emti et corrupti. De* Summano Jove *v. Ind. Hift.*

SUMME. Quint. 19. *fumme* conftat officium. *ibid. fumme* concupifcere. *ibid. fumme* petere.

SUMMISSIO orationis. Or. 25. *eft tenuitas; ut et fummiffe dicere eft tenuiter.*

SUMMUS. Arch. 8. *fummi* homines, *de eruditis.* * omnia fumma facere, *eft facere, quantum poffis.* Att. XV, 13. fefe de attributione *omnia fumma* feciffe. Or. II. 20. fin videbitur, cum *omnia fumma* fecerit, tamen ad mediocres oratores effe venturus: *ubi fruftra Jac. Gronov. et Pearcius refcribunt* fumme; *cum vulgatum eandem vim habeat, et elegantius fit. Nempe Pearcius non capiebat hujus formulae vim, qui ita interpretabatur,* ut fumma omnia facere *effet, effe perfectum in iis rebus, quas quis aggreditur: quod eft falfum. Librarii ex* fumma *fecerunt* fumme, *quod hujus formulae vim non affequebantur.* * *Inprimis autem eleganter jungitur* fumma *fubftantivis ita, ut fignificetur id, a quo tota res, quae fubftantivo indicatur, pendet.* Inv. I. 14. ex hac deductione rationis illa *fumma* nafcitur *controverfia*, quam judicationem appellamus. *nempe judicatio totam caufam continet.* Verr. I. 15. *fummae* rei *caufaeque* nocere. Dom. 2. fumma religio, *eft res, a qua omnis religio pendet.* Att. I. 1. Caecin. 2. *fumma* exiftimatio. ad Div. X. 8. cura *reipublicae fummae* defendendae. cf. ad Div. XI. 13. Rofc. Am. 51. *nempe*, fumma respubl. *eft falus univerfae reipublicae, et id, a quo ea pendet.* Catil. I. 5. *fumma falus* periclitatur. conf. Catil. IV. 10. Act. I. in Verr. 1. *fummum* reipublicae *tempus*, *eft, quo omnis reipubl. falus in periculo eft. v. de hac forma loquendi Gronov. ad Liv. XXVI.* 9. *XXXIII.* 45. *XXXVI.* 50. * fummum jus. *v. Jus.*

SUMMUTARE. Or. 27. hanc hypallagen rhetores dicunt, quia verba quafi *fummutantur* verbis, i. e. *permutantur. Verbum factum ad imitationem graeci.*

SUMTIO. *praemiffa fyllogifmi.* Div. II. 53. fed demus tibi iftas duas *fumtiones*, ea, quae λήμματα dicunt Dialectici.

SUMTUARIUS. Att. XIII. 6. lex *fumtuaria. v. Ind. Legg.*

SUPELLEX. Or. 24. *fupellex* eft enim quodammodo oratoris, quae eft in ornamentis, alia rerum, alia verborum.

SUPER. *praeterea.* Legg. II. 21. *fuper* dicebant. *v. Burm. ad Phaedr. III.* 11. *ad Sueton. Caef.* 28. *fed Lambinus et Turnebus legebant:* fuperiores, *probante Davifio.*

SUPERARE. *redundare, fupereffe.* Or. II. 19. in quo deeffe aliquam partem et *fuperare* mendofum eft. Fin. V. 15. de eo, quod ipfis *fuperat*, aliis gratificari. *add.* ad Div. VIII. 5. *extr.*

SUPERBILOQUENTIA. Tufc. IV. 16.

SUPERBIRE. *fuperbe facere.* Acad. IV. 29. fi haeres, quod fequeat, neque respondes, *fuperbis. Nam fuperbiae tribuitur, fi quis non refpondet roganti. v. ad Div. I. ult.*

SUPERBUS. *cui non facile fatisfieri poteft, faftidiofus.* Or. 44. aurium judicium eft *fuperbiffimum.*

SUPERFICIES. Att. IV. 2. *fuperficiem* aedium Confules aeftimarunt: h. e. *aream, ut Ep.* 1. *dicit.*

SUPERIOR. de loco fuperiore *eft de tribunali et fella curuli.* Verr. II. 42. ipfe in Sicilia faepe, et palam *de loco fuperiore* dixerat. * *de fuggefto in concione populi.* Verr. I. 5. hanc ego caufam cum agam beneficio populi Rom. *de loco fuperiore.* ad Div. III. 8. fermones *ex fuperiore* et ex aequo *loco* habiti. * Verr. III. 18. annus *fupe-*

absurda etiam haec ratio videtur, si dicamus, Ciceronem hanc supplicationem invidiose ita interpretari, quasi Caesari decreta sit, ut ei supplicetur, tamquam Deo, cum tantum honoris causa, ut aliis, ut Imperatoribus, ut mortuis, Arrio, etc. decreta esset. Agebantur autem, credo, in his supplicationibus gratiae Diis, pro beneficiis, quae ipsi per mortuum illum reipubl. tribuissent.

SUPPLICARE. Fin. V. 25. tu, Piso, hodie ita ista *(nempe Peripatetica)* nosse visus es, ut, si copia tui semper nobis fieret, non multum Graecis *supplicandum* putarem.

SUPPLOSIO. *fit, cum pede solum percutimus: id fit ab oratore, et est pars actionis oratoriae, qua in πάθεσι interdum utuntur.* Or. III. 59. *ibid.* I. 53. etc.

SUPPONERE. *substituere.* Rosc. A. 38. operae nostrae vicaria fides amicorum *supponitur. vid. de hac vi verbi Burm. ad Ovid. Her. IX.* 18. **In libris de Inventione interdum dicitur pro afferre, commemorare, ut* II. 37. rationibus et infirmationibus rationum *supponendis*, ad judicationem *pervenire.*

SUPPRESSIO. Cluent. 25. *suppressiones* judiciales *sunt, cum quis pecuniam apud se depositam, ut judicibus solvat, sibi servat, avertit, negatque, se eam accepisse.*

SUPPRESSUS. Or. 25. ut voce, sic etiam oratione *suppressior*: *de genere dicendi tenui.*

SUPPRIMERE. Clu. 24. *supprimere* pecuniam. *v. Suppressio.*

SUPPUDET. *duobus modis dicitur: nempe primo, vulgari illo, cum nos pudet, aliquid fecisse, alicujus vitii, etc. deinde, cum veremur aliquem, neque audemus, in ejus conspectum venire, propter culpae alicujus conscientiam.* ad Div. IX. 1. *suppudebat me* librorum, etc.

SURGERE. *oriri.* ad Div. VIII. 8. fama *surrexit.* **est oratoris incipientis dicere, unde est pro Cic. Clav.* dicere. Rosc. Am. 1. cum tot summi oratores *sedeant*, ego potissimum *surrexerim.* **est etiam proficiscentium.* Att. XVI. 13. VI. Idus, cum ante lucem de Sinuessano *surrexissem*, venissemque. **sed inprimis venustus locus est ex hoc verbo* Verr. I. 40. Nam ut Praetor factus est, qui auspicato a Chelidone *surrexisset*, sortem nactus est urbanae provinciae. *Ludit nempe in ambiguitate verbi* surgere; *quod est non modo lectum relinquentis, sed etiam in auspicando, cum magistratus, oblato auspicio fausto, e tabernaculo surgit, et ex templo statim abit, ne faustum auspicium alio infausto turbetur: de quo ritu e Dionysii L. II. v. Casaub. ad Sueton. Aug.* 95. *Jam eo facetius hoc dicitur a Cicerone, quod Chelidonis meretricis, qua cum eum cubuisse ea nocte fingit, nomen est hirundinis, avis urbanae, quae commode sane posset praeturam urbanam portendere, ut monuit jam Asconius ad h. l.*

SURREPTUS. *malis artibus et clanculum ablatus.* Att. X. 4. ex SCto *surrepto*: h. e. *quod per infrequentiam Senatus captatam callide factum esset. v. Gronov. ad Liv. XXXIX.* 5. *Sic Phil. XIV. 3. Parma *surrepta opponitur* urbi *captae per vim et arma.*

SURRIPI. *eleganter dicitur de reo, cum clandestinis largitionibus aliisque malis artibus efficitur, ut absolvatur.* Verr. I. 4. ne actor quidem est is, cui reus tam nocens - - occulte *surripi*, aut impune eripi possit. Sic Act. I. in Verr. 2. *opponuntur sibi* surripere *et* rapere.

SUSCEPTUS. *de laboribus, quos sponte nostra facimus: opponitur ei* receptus, *quod dicitur de rebus, quas aliorum rogatu jussuve facimus.* Or. II. 24. in quo est illa magna offensio vel negligentiae, *susceptis* rebus, vel perfidiae, *receptis.* **conceptus.* Manil. 3. macula *suscepta*: *sed Graevius*

 lau-

laudat lectionem Cod. Erfurtens. concepta. **natus.* Brut. Ep. 14. remp. cui *susceptus* es, respicis.

SUSCIPERE. *de negotiis, opponitur τῷ* recipere. *v. Susceptus et Recipere.* in Caecil. 8. *suscipere* causam. Cluent. 48. Senatus *suscepit* causam; h. e. *actum est de ea re in Senatu, qui eam vindicandam censuit, et decrevit, ut de ea quaestio haberetur, ut factum est in causa Milonis, quam et ipsam Senatus suscepisse dici potest.* **ipsa etiam res dicitur* suscipi, *pro qua labores suscipiuntur.* Sext. 22. *suscipere* salutem reipublicae. **adhibere, uti.* Sull. 31. severitas *suscepta* est. Or. 71. impudentiam scribendi *suscipere.* **de poenis luendis.* Manil. 3. *suscipere* poenam. **percipere, vim alicujus rei sentire.* ad Div. VI. 4. si *suscipere consolationem* possis. **concedere, dare.* Tusc. I. 32. quod in causa est difficillimum, *suscipiunt,* illud autem, quod -.- facile ad credendum est, non dant. **Dicitur etiam de religione.* Div. II. 54. Sibyllae libri valeant ad deponendas potius, quam ad *suscipiendas* religiones. suscipere religionem *est aliquid omittendum censere, quia Dii portentis, fatis, ominibus, auspiciis prohibere videntur. ibid.* quae *si suscipiamus,* pedis offensio nobis et abruptio corrigiae et sternutamenta erunt observanda. *Dixerat autem de ominibus. Sic et est* Pison. 24. *Sull. 24. Sullae persona non *suscipit* crimen tantorum facinorum. i. e. *abhorret a crimine tanto, in eam non cadit tantum crimen.*

SUSCITARE. *fingere, excogitare.* Div. I. 40. qui sui quaestus causa *suscitant* sententias.

SUSPENDERE. *eleganter de fornicibus, quia non possunt fulciri et fuleris sustineri in demoliendo pariete.* Top. 4. si quis in communi pariete demoliendo damni infecti promiserit, non debebit praestare, quod *fornix* vitii fecerit. non enim ejus vitio, qui demolitus est, damnum factum est, sed ejus operis vitio, quod ita aedificatum est, ut suspendi non posset. *Att. XIII. 40. sed ubi bonos viros? *(int. videat)* nisi forte se *suspendit. nempe, ut apud inferos videat.*

SUSPENSUS. *curis sollicitus et dubius.* Dom. 36. *suspensa* ac sollicita civitate. **intentus alicui rei.* Or. I. 56. *suspenso* animo et occupato Crassum tibi respondisse video. *suspensum ex aliqua re *dicitur, quod sine ea fatuum esse non potest, quod ita se habet, uti ea res est.* ad Div. V. 13. non aliunde pendere, nec extrinsecus *suspensas* habere rationes bene maleque vivendi: *ut iis, sc. salvis et secundis, tranquillus ac laetus, iis autem perditis aut adversis miser sis.* Tusc. V. 12. ex alterius aut bono casu aut contrario ei *suspensa* sunt omnia, quae ad beate vivendum ferunt.

SUSPICERE. *cogitare.* Lael. 9. nihil altum, nihil magnificum -- *suspicere* possunt.

SUSPICIO. Flacc. 33. nunc facis *suspicionem. dicitur de accusatore, cum ita de re aliqua dicit, ut judices suspicentur, veram esse; pro quo et est* suspiciose dicere et arguere. Rosc. Am. 28. etc. *et* Verr. III. 93. *suspiciones* injicere. *Rosc. Amer. 31. *suspicionem* ad praedam *adjungere:* h. e. *de iis suspicari, qui praedam habent.* *Agr. II. 3. *suspicio* ac perturbatio judiciorum, *est ἓν διὰ δυοῖν, pro suspicio perturbationis judiciorum futurae.*

SUSPICIOSE. Rosc. Am. 28. *suspiciose* dicere. *v. Suspicio.*

SUSPICOR. *in bonam partem est* ad Div. I. 6. quod valde *suspicor* fore. *praecedit* spero. item IV. 10. V. 2. te *suspicari* nolo, i. e. *inde colligere.*

SUSQUE deque. Att. XIV. 6. nam de Octavio *susque deque:* h. e. *non curo, sursum an deorsum, quomodocunque eat. Nam proprie est* sursum deorsum.

SUSTENTARE. *dicitur ut* ſuſtinere, *pro* differre. ad Div. XIII. 64. *ſuſtentes* rem, dum Nero veniat. Qu. Fr. II. 7. aedificationem *ſuſtentare*.

SUSTENTATIO. *dilatio*. Inv. II. 49. utrum habeat aliquam moram et *ſuſtentationem*.

SUSTINERE. *retinere currentem vel praecipitem, etc.* Tuſc. IV. 18. ut, ſi poſſe putet eum, qui ſe e Leucata praecipitaverit, *ſuſtinere* ſe, cum velit. cf. Or. 37. Att. X. 21. **ſuſtinere* remos, *eſt attollere, non remigare: hinc ad varia transfertur.* Acad. IV. 21. 31. *ſuſtinere* aſſenſionem. Lael. 17. *ſuſtinere* impetum benevolentiae. ad Div. VI. 7. *ſuſtinui* me. **Hinc etiam pro* differre *dicitur.* Att. XII. 51. *ſuſtinenda* eſt ſolutio nominis Caerelliani. *v. plura apud Burm. ad Ovid. Her. I. 114.* **manere alicubi.* Att. X. 2. *ſuſtinui* me in Arcano fratris, dum etc. **alere.* Att. II. 16. qui ager non amplius hominum quinque millia *ſuſtinere* poteſt. cf. Cat. IV. 8. **defendere.* Verr. V. 39. hoc crimen *ſuſtinere* ſe nullo modo poſſe. **parem eſſe alicui viribus, etc.* ad Div. XI. 13. hoſtes ipſi adhuc ſatis arroganter *ſuſtinebant*. Sen. p. Red. 4. *ſuſtinere* nomen conſulatus. **dignum eſſe aliqua re.* Lael. 20. tantum cuique tribuendum, quantum ille, quem diligas, *ſuſtinere* poſſit. *ad Div. XI. 13. cum *ſuſtinere* eos *(rogantes)* non poſſet: h. e. *neceſſario rogata faceret, negare nullo modo poſſet.* *ad Div. I. 9. fronte atque vultu, quibus ſimulatio facillime *ſuſtinetur*. **conſtare, contineri.* Q. Fr. I. 1. §. 7. varietas negotiorum tota jurisdictione *ſuſtinetur*.

SUUS. Legg. II. 10. *ſui* Dii *ſunt patrii, quos jam majores coluerunt, et opponuntur peregrinis et novis, quorum cultus aut nondum, aut nuper demum receptus eſt.* **fautor, amicus.* Quint. 7. Alphenus utebatur populo *ſuo. e ludis inprimis gladiatoriis ſumtum eſt, et de favore dicitur, de quo ſupra. Populus favebat Alpheno, optabat, ut Alpheno res ſuccederet, et, ſi qua petitio ei ſucceſſerat, laetabatur.* *Agr. II. 1. petere conſulatum anno *ſuo*: h. e. *eo, quo per legem annalem primum eum petere licet.* Lael. 3. factus eſt Conſul bis, primum ante tempus, iterum ſibi, *ſuo* tempore, reip. paene ſero. *Fin. IV. 4. is poterit ſemper eſſe in diſputando *ſuus. de eo dicitur, qui artem diſſerendi, h. e. Dialecticam, didicit, et ſemper reperire poteſt, quid et quomodo dicendum ſit, neque opus habet, confidere dictatis magiſtri, et memoriae: quod qui faciunt, ubi eos memoria aut dictata deſtituunt, in diſputando haereant neceſſe eſt.* **ſaepe* ſuus *etiam eſt pro demonſtrativo* ejus. Inv. II. 17. hunc pater *ſuus* conſilium plebis habentem de templo deduxit. *vid. Sanctii Minerv. II. 12. et ibi Perizon.*

SYNGRAPHA. *literae, quibus creditor ſibi cavet a debitore, ut poſſit docere, ſibi pecuniam ab eo deberi, ſi forte infitiari velit, eaeque a teſtibus obſignatae in templis, aut apud amicum communem, aut apud argentarium, deponuntur, exemplis earum creditori et debitori datis.* Verr. I. 36. pecunias occuparat apud populos et *ſyngraphas* fecerat. *de creditore; ad quem locum vid. Hotom.* Dom. 50. ſi tuus ſcriptor non *ſyngraphas* cum Byzantiis exulibus et legatis regiis faceret: *nempe ejus pecuniae, quam pollicebantur dare: ſic* Har. R. 16. qui cum Hermacho Chio *ſyngraphas* fecit. etc. ad Div. VII. 17. tamquam *ſyngrapham* ad Imperatorem - - attuliſſes: ſic pecunia ablata domum redire properabas. Har. R. 13. unde tibi ſolvat, quod per *ſyngrapham* credidiſti. Muren. 17. tamquam ex *ſyngrapha* agere cum populo: h. e. *tamquam debitum poſtulare, quemadmodum pecunia debita ex ſyngrapha poſtulatur.* Att. V. 21. ex *ſyngrapha* jus dici

transgressus esset Consul. * *Metaphorice eleganter est* Or. III. 20. collocare *tabernaculum* vitae suae in philosophia.

TABERNARIUS. *nomen opificum et eorum, qui in tabernis merces, cibos, vinum, etc. venales habent, qui sunt de infima plebe homines.* ad Div. VIII. 6. nisi cum *tabernariis* et aquariis pugnarem. *ubi Manutius de iis tantum capi vult, in quorum tabernas homines cibi gratia veniunt; quem vide* Domo 5. Clodius concitator *tabernariorum. v. Taberna.* Flacc. 8. opifices et *tabernarios*, atque illam omnem fecem civitatum, quid est negotii concitare.

TABESCERE. Catil. II. 4. *tabescere* desiderio. Att. III. 25. in hac calamitate *tabescendum* est. Nat. D. II. 10. humor *tabescit* calore. i. e. *liquefit.* Att. II. 14. otium, quo nunc *tabescimus.*

TABIFICUS. Tuscul. IV. 16. *tabificae* mentis perturbationes.

TABULA. *omne genus instrumenti, sive ex aere facti, sive cerati, in quo aliquid scribitur; (quamquam Liv. I. 24.* tabulam *et* ceram *distinguit, et de aeneis tantum dicit): et ipse Cicero in Verrinis saepe commemorat* tabulas et literas; *sed aliis locis etiam literas tabularum nomine comprehendit. vid. Sigon. de Judic. II.* 16, *quemadmodum interdum literarum nomine* tabulas, *ut* in Caecil. 9. Tabulas *ergo Cicero dicit* 1) *codices acceptorum et expensorum.* Rosc. C. 1. qui in judicio suo suis *tabulis*, testibus, uti conatur. Verr. II. 7. multorum *tabulis* vobis satisfactum est. *ibid.* 74. 76. *et sic est pluribus locis. Sic cape in Verrinis, ubi a literis distinguuntur, v. c.* II. 74. *coll.* 76. *dicuntur* tabulae societatis *honeste removeri non potuisse*, literas *autem, h. e. parvos rationum libellos, potuisse, et remotas esse. Etiam Codices rationum publicarum dicuntur* tabulae publicae. Verr. I. 21. Rosc. Am. 44. *Hinc* 2) tabulae novae *dicuntur, cum nomina in tabulis expensorum mutantur, h. e. aut plane delentur, ut creditores debitoribus omne debitum condonent, (ut Pearcius accipit* Off. II. 13. *quod tamen non patitur locus Ciceronis c.* 24. *ubi a Caesare victore novas tabulas factas docet,) aut pars de summa demitur; quod publica auctoritate interdum factum est: ut, cum, ut est apud Sallust. Catil.* 33. *argentum aere solvi juberetur, h. e. sestertii pro denariis, quarta pars debiti quinque et viginti pro centenis: quod cum esset jussum, omnes omnium tabulae mutandae et aliter scribendae erant. Hinc Graecis* novae tabulae *dicuntur* χρεῶν ἀποκοπαί. tabulae novae *ap. Ciceronem saepe commemorantur*, v. c. Catil. II. 8. Phil. VI. 4. Att. V. 21. *ibid.* XIV. 21. maxime autem exspecto, ecquid Dolabella tinniat, *(h. e. solvat)* an in meo nomine *tabulas novas* fecerit: h. e. *solvere nolit, quod debet.* 3) tabulae *etiam sunt* Pis. 15. s. in comitiis, *intelliguntur que eae, in quibus, post suffragiorum diremtionem, suffragia punctis notantur, ut recte explicat Gesnerus ad Varr. R. R. III.* 5. *extr.* 4) *Codices, in quibus memoria rerum publice, tanquam in censu, judiciis, actarum perscribitur, et omne genus codicis cerati.* Verr. II. 42. ut *tabulas* publicas corrumpere auderes. *Sermo est de codice, in quo scripta erant nomina de crimine delatorum, qui et* commentarius Praetoris *dicitur: cujusmodi codicis mentio est,* Cluent. 33. 5) *SCta, leges, etc. in aere scriptae, item pactiones, syngraphae, etc.* Pis. 15. Phil. I. 1. ne qua *tabula* illius decreti Caesaris figeretur. Or. I. 13. Phil. II. 36. toto Capitolio *tabulae* figebantur. ad Q. Fr. II. 6. Racilius tabulam proscripsit, se familiam Catonianam venditurum. 6) de *tabula proscriptionis.* Rosc. Am. 9. de *tabulis* eximere

nomen, *int. proscriptorum: adde* c. 8. 7) *geographica descriptio, quae et graece* πίναξ *dicitur.* Att. VI. 2. Dicaearchi *tabulae.* 8) tabula *est etiam argentariorum mensa, item* auctio. Caecin. 6. adest ad *tabulam*: licetur Aebutius. cf. Att. XII. 40. XIII. 25. *Nam auctiones privatae fere ad tabulam argentarii fiebant, ut pretia rerum in argentariorum tabulas referri possent. conf. Quintil. XI.* 2. *Sic commemoratur* Vatin. 9. *tabula* Valeria, *ad quam sedere solebant Tribuni pl. ut viderent, quid in concione ageretur, ut essent praesentes, si quis eorum auxilio indigeret.* Quint. 6. suos necessarios corrogat, ut ad *tabulam Sextiam* sibi adsint. veniunt frequentes: testificatur iste, P. Quintium non stitisse: *int. vadimonium. Nam vadimonia obiri, syngraphae fieri, aliaque ejusmodi, ad tabulam argentarii alicujus solebant, quod in iis rebus testibus opus, quos ibi facile recipere poterant.*

TABULARIUM. *locus, in quo tabulae publicae servantur.* Rabir. Perd. 3. Arch. 4. *ubi v. Passeratius.*

TACERE. Verr. I. 9. *dicitur de eo, qui causam non perpetua oratione agit, sed ita, ut Cicero fecit in prima Actione in Verrem.*

TACTUS. *de sideribus.* Nat. D. II. 15. is solis *tactus* est, ut non tepefaciat solum, sed etiam comburat. Div. II. 46. plus terrarum situs, quam lunae *tactus* ad nascendum valere. *Quamquam Gruter. et Davis., etc. hic habent* tractus, *Ea vox quod nullum commodum sensum haberet, Jo. Clericus, cujus sententiam probat Davisius, legebat* status, *ex c.* 44. *non absurde: sed non opus est, a Codd. MSS. recedere, quorum multi habent* tactus, *quidam* actus *et* tractus; *quae voces minus abeunt a* tactus, *quam a* status. Tactus *commode explicari potest; est enim vis lunae in res terrestres, quae ei tribuitur, vulgo: influxus lunae. Sic soli* tactum *tribui vidimus, eodemque sensu* contactus *et* contagio *dicuntur. Ap. Vitruv. IX. 9. in libris est* tractus coeli: *pro quo recte repositum est* tactus coeli: *i. e. pressio aëris. Apud Virgil.* coeli tractus *Aen. III.* 138. *de aëre, quoad spiritu trahitur: ubi tamen Codd. habent* tactus: *Burmannusque optionem relinquit lectori. Ego et ibi* tactus *praetulerim, quia etiam de arboribus et segetibus sermo. vid. Tractus.*

TAGAX. *fur, ab antiquo* tagere. Att. VI. 3. est enim levis, libidinosus, *tagax. Hanc vocem dedit e Cod. MS. Cujacius demum. Itaque non est in Nizoliano Thesauro.*

TALARIA. *calcei alati, qui Mercurio et Minervae,* Nat. D. III. 23. *tribuuntur ad significandam celeritatem. hinc* Att. XII. 21. *talaria* videamus: h. e. *fugiamus. Haec intellige ap. Ovid. Met. X.* 591. *ubi male N. Heinsius vestem talarem intelligit.*

TALARIS. *ad talos dependens.* Catil. II. 10. *coll.* Verr. V. 13. tunicae *talares, sunt mollium hominum. v. Gell. VII.* 12. *et Salmas. ad Hist. Aug. T. II. p.* 556. *sq.*

TALARIUS. Att. I. 16. *ubi vid. Casaub.* Off. I. 42. *epith. ludi, in quo talis utuntur.*

TALUS. *Gr.* ἀστράγαλος, *ossiculum in suffragine pedum posteriorum in animalibus quibusdam bisulcis, ex quo ludi instrumentum fit, unde nomen duxit: sed beatiores ex ebore, auro, argento habebant. Ovid. A. A. II.* 203. 205. *Ceterum tironum causa hic breviter, quae de talis scire opus est, referemus.* Tali *differunt a* tesseris, *quae sex latera habent, cum in talis sint quatuor, et quidem in longitudinem, reliquorum duorum in latitudinem laterum ratio nulla ducitur. Punctum est in uno latere unum: latus oppositum*

ſitum ſex puncta habet, unde ſe-
nio dicitur, reliqua latera tribus
t quatuor punctis notantur. Lu-
litur talis quatuor, Div. I. 13. teſ-
eris autem tribus. Concutiuntur
n fritillo, et inde per pyrgum
u turriculam (etiam phimus,
rca dicitur) in tabulam mittun-
ur luſoriam ſ. talariam. Opti-
ius jactus eſt Venerius, cum
mnes tali latus aliud oſtendunt;
eſſimus, cum omnes idem, qui
anis dicitur. In reliquis jacti-
us numerus punctorum valet.
eterum, ut in noſtris ludis eſt,
on eaſdem leges videntur omnes
rvaſſe, ſed de quibus convene-
it inter ludentes. Cum talus ca-
eret in caput, hoc eſt, in latus,
od erat in latitudinem, et nul-
punctis notatum, jactus repe-
ndus erat. In hoc jactu dicitur
lus rectus cadere, rectus aſſiſte-
. Fin. III. 16. Qui de hoc ludo
ipſerunt, commemorare nihil
tinet, cum laudentur a mul-
, ut Fabricio Bibliogr. Antiqu.
640. Pitiſco ad Sueton. Aug.
. et in Lexic. in Talus: propter
evitatem commendandus Caſau-
n. ad Sueton. loc. cit. adde et
einſ. ad Ovid. loc. cit.

TAM. cum ſuperlativo. Phil. I. 5. veſtris tam graviſſimis tam-
e multis judiciis. ad quem lo-
n Graevius laudat e Lael. 23.
t. tam maxime, ſed tam non
in Gruteriana, nec in Grae-
na: deletum quippe a doctis
is, qui hunc modum loquendi
n concoquebant. Defendit ta-
n Aldus Manutius ad eum lo-
n. Voſſius Analog. c. 17. ad
em Graevius nos amandavit,
tiquum eſſe modum loquendi,
te dicit, quo ſuperlativus pro
ſitivo ponatur, quo nihil eſt
tinis uſitatius. Verr. II. 66.
xime remotiſſimi: pro remoti.
orimis hic modus loquendi rur-
coepit frequentari ſeculo ar-
nteo. Tacit. A. 53. nulla tam
ima cauſa. vid. Indic. Sueton.
Tam. Sic etiam videtur jun-
m eſſe tam comparativo pro
poſitivo, ſi locus ſanus eſt Dejot. 3. per iſtam dexteram, non tam in bellis et proeliis, quam in promiſſis et fide firmiorem. *non tam ſequente, ſed tantum, Fin. I. 1. ubi Daviſius correxit tum.

TAMEN. ſaltem. Roſc. Am. 3. videntur illi nonnihil tamen in deferendo nomine ſecuti. *non diſerte ſemper praecedit etſi, ſed aut latet in alio aliquo verbo, aut eſt ellipſis antecedentis. Roſc. Am. 18. cum apud majores noſtros ſummi viri, - - qui omni tempore ad gubernacula reip. ſedere debebant, tamen in agris quoque colendis aliquantum operae temporisque conſumſerint. etſi latet in qui omni. In illo autem ad Div. IX. 19. tamen non diſcedis a malitia; manifeſte totum antecedens omittitur ex uſu loquendi, qui etiam in noſtro ſermone obtinet: de quo uſu verbi vid. Gronov. ad Liv. XXIII. 19. *pro igitur poſt parenthesin, ut Brut. 26. Acad. IV. 6. ubi vid. Not. noſtram et ad Catil. III. 10.

TAMENETSI. ad Div. IV. 13. quod et Quint. 21. repoſuit Graevius.

TANGERE. accipere. Roſc. C. 12. ego Roſcium, ſi quid communi nomine tetigit, confiteor praeſtare debere ſocietati. ad Div. II. 17. de praeda mea, praeter Quaeſtores urbanos, h. e. populum Rom. teruncium nec attigit quisquam, nec tacturus eſt. Agrar. II. 25. idcirco agros nominare non poſſum, quia tangam nullum ab invito. *occidere. Att. XV. 11. quemquam praeterea oportuiſſe tangi.

TANQUAM. pro ſicut, ſequente ſic, Tuſc. V. 5.

TANTUM. formula, tantum quod, duobus modis dicitur, pro vix, modo: ad Div. VII. 23. tantum quod ex Arpinati veneram. cf. Att. XV. 13. v. Graev. ad Luciani Soloeciſtam p. 729. Gronov. ad Liv. XXXIII. 5. 2. hoc unum tantum deerat, quod etc. nihil de-

sit apud Plautum, pro quo post dictum sit tempori.

TEMPLUM. *locus ab Auguribus certo ritu captus, ut in eo augurium agatur: sic fere definit Varro L. L. VI. p. m.* 66. 67. *De ritu capiendi vid. Livius I.* 18. *de formulis, quibus capiebatur, vid. Brisson. de Formul. L. I. non enim iisdem verbis concipiebatur usquequaque, ut ait Varro l. c. qui et ipse unam attulit, sed hodie in libris insigniter corruptam, ideoque varie a doctis tentatum. v. Scaliger ad h. l. Sic cape hoc verbum* Legg. II. 9. Augures *templa* effata et liberata habento. *conf. Effari.* *quoniam autem templum hoc Augurum erat spatium coeli in omnes partes, quousque prospici poterat, hinc, in primis poëtis, de coelo dicitur.* Somn. Scip. 3. Deus is, cujus est *templum* hoc omne, quod conspicis. Div. I. 20. coeli caerula *templa.* *deinde, quoniam hic locus inauguratus et functus est, propterea omnis locus inauguratus templum dicitur.* Milon. 1. praesidia, quae *pro* omnibus *templis* videtis. *Sic locus pro rostris, ubi conciones habebantur, templum dicitur.* Verr. III. 96. qui quotidie *templum* teneret. Vatin. 10. in rostris, in illo, inquam, inaugurato *templo* ac loco. cf. Sext. 35. *item curia.* Dom. 51. si sedem ipsam, ac *templum* publici consilii religione concordiae devinxisset. cf. c. 53. *v. inpr. Manut. ad Sext.* 29. * *Sunt etiam* Acherusia templa, Tusc. I. 21. *sc. quia ibi Pluto habitat.*

TEMPORI. *mature.* Sext. 37. cur tam *tempori* exclamarit. *conf. Temperius.*

TEMPUS. *eleganter et crebro dicitur de statu cujusque, et conditione, quam certo tempore obtinemus, aut obtinuimus, aut obtinebimus, et quidem in utramque partem.* ad Q. Fr. I. 1. si quem forte *(provincialem hominem)* cognosti amantiorem tui, quam *temporis*: h. e. *praeturae, si quem vides tui amantem videri velle, idque tua causa potius, quam quia jam es Praetor.* ad Div. X. 1. quae si ad tuum *tempus* deducitur: h. e. *ad consulatum tuum.* in Caecil. 2. *tempus* necessariorum meorum, *de Siculis magna multiplicique injuria affectis, et Verrem accusare instituentibus.* Arch. 6. ab nullius unquam me *tempore*, aut commodo, aut otium meum abstraxit, etc. *de reis: quo sensu est saepissime apud Ciceronem; pro quo etiam dicit* periculum; *de quo supra.* Manil. 1. omne meum tempus amicorum *temporibus* transmittendum putavi. - - meus labor in privatorum *periculis* caste integreque versatus. Verr. III. 61. *utrumque jungitur:* ex *tempore periculi* tui constitutum crimen. ad Div. I. 9. scripsi tres libros versibus de *temporibus* meis: h. e. *de utraque fortuna, consulatu et exilio. Et exilium quidem suum totumque illum casum et periculum a Clodio saepe* tempus suum *postulat: v. c.* Sext. 58. *tempori meo* defuerunt, etc. ad Div. VI. 6. magna *temporum* nostrorum varietas. *ibid.* rerum hoc natura et *temporum civilium* ratio non patietur. *nempe* tempora civilia *sunt status et conversiones civitatum. Sed in universum teneant tirones, in hujusmodi locis, ubi ex vicinia verborum et contextu intelligitur, sermonem esse de statu cujusdam rei aut hominis, et conditione*, temporis *verbum, quod est generis nomen, interpretandum esse; in nostro quidem sermone, verbo formae; quod nisi facere possis, non satis te vim verbi capere scias.* *sed dicitur etiam de tempore, quo quid actum est, aut agitur, aut agendum est; et de re, quae tempore quodam acta est*, ad Div. I. 7. *tempus* Caninianum. Dom. 51. *tempus* illud erat tranquillum, etc. *tuum* porro *tempus* libertate populi Rom. oppressa, Senatus auctoritate deleta: *pro, quo tu tempore*

Phalereus primus inflexit orationem, et eam mollem teneramque reddidit: *nempe de eo genere, quod nitidum, γλαφυρὸν dicitur, in quo nulli nervi, nulla asperitas judicialis, nulli aculei; sed quod totum ad delectationem comparatum est.* * Div. I. 31. poëma *tenerum* et moratum et molle: h. e. * *quod propter mores, planissime expressos, multum suavitatis habet.* * *qui facile sensu alicujus rei commovetur.* ad Div. V. 21. *teneriore* animo esse. Tusc. III. 6. est in animis *tenerum* quiddam atque molle, quod aegritudine, quasi tempestate quatiatur. * Att. VI. 2. insula tenera *dicitur Cyprus, propter mollitiem incolarum.*

TENERE. *tangere.* Har. R. 11. terram *tenere* non potuit. *sic recte interpretatur Graevius, quem vide.* * *sustinere, ne labatur res et intereat.* Or. III. 45. terra *tenetur* nutu suo. Nat. D. II. 54. vita tribus rebus *tenetur.* * *in potestate sua habere, regere.* Sext. 19. *tenere* remp. *unde* qui tenent, *dicitur, omisso reipubl. verbo*, Att. II. 18. VII. 12. Mur. 38. totam remp. in hac causa *tenetis* et gubernatis. ad Div. XI. 16. cum equitum centurias *teneas*, in quibus regnas. Att. X. 11. ego meum facile *teneo.* * *continere, reprimere.* Fin. II. 7. *tenere* se non potuit. cf. Acad. IV. 4. Verr. III. 1. *tenere* cupiditates. * *consequi, quod velis, conficere rem.* ad Div. I. 1. res aliter *teneri* non potest. Sext. 32. res jam manibus *tenetur.* Agr. II. 17. qui per cursum rectum regnum *tenere* non potuerunt: *sumta a navigatione formula, in qua nautae dicuntur portum tenere, ut* ad Div. I. 9. *assequi, intelligere.* Sext. 10. reconditos sensus alicujus *tenere.* *uti.* Tusc. IV. 3. quia nihil probatum erat melius, id, quod erat, *tenebant.* Flacc. 23. jam id video; sed primum illud *tenebo.* * *retinere, obtinere, tueri.* Muren. 28. *tenebatur* opera illius imperium. Att. XIII. 48. *tenere* hereditatem. Verr. III. 75. *tenere* pecuniam publ. *ibid.* 73. quod pretium constituisset, id civitatibus auferre: quod a populo Rom. accepisset, *tenere.* Act. I. Verr. 8. sed nos non *tenebimus* judicia diutius. ad Q. Fr. II. 6. vix *tenebat, sc. familiam gladiatorum, quia alere non poterat: simile est* tenere matrimonium alicujus. Coel. 14. * *quemadmodum* retineri *dicuntur homines in legendo, audiendo, etc. sic* tenere *etiam, quae delectant, et faciunt, ut audire, legere, videre, etc. velimus.* Or. 62. *teneri* ab oratore. Coel. 11. ingenio alicujus *teneri*: h. e. *audire aliquem libenter, quod ingeniose dicit.* ad Div. VII. 20. a quo etiam advenae *teneri* solent. * *retinere, morari, non dimittere.* ad Div. X. 31. *tenuit* tabellarios. ad Q. Fr. II. 1. se Senatum negavit *tenere.* ad Div. XI. 16. non *tenebo* te pluribus. Verr. I. 13. ne diutius *teneam.* * *reticere.* Or. II. 54. ea, quae occurrant, cum falsissime dici possint, *tenere.* * *capere, captum tenere in re aliqua, ut se expedire non possit.* Quint. 20. hic te, inquit, *teneo. formula, qua utimur, cum quis dixit aliquid, quo convinci res, de qua agitur, potest.* Nat. D. I. 26. in Nausiphane *tenetur*: h. e. *se explicare non potest, ut dicat, eum a se non auditum.* * teneri *dicuntur, quae deprehenduntur, et qui in re aliqua, crimine, deprehenduntur; qui, quoniam rem negare non possunt, atque adeo convicti sunt, propterea* teneri *dicuntur, qui convicti sunt alicujus criminis, et se expedire non possunt.* Verr. II. 40. *teneri* in maleficio. *add.* III. 76. 89. Caecin. 2. facile *tenerentur* testibus. *ib.* I. 1. manifesto *tenetur.* Flacc. 16. in minimis rebus saepe res magnas vidi deprehendi ac *teneri.* Cluent. 30. tenentur uno in loco HS. IↃcXL: *tenentur* apud judicem. *ibid.* 44. argumento crimen *tenetur.* Nat. D. III. 30. dolus *tenetur* tum, etc. * *vincere,*

eau-

a membris corporis humani ſucculentis, et hinc teretibus, quae in primis pulchra ſunt: unde teretia brachia, teretes cervices laudantur. teres *igitur* oratio *eſt, quae habet copiam rerum et verborum, et ornamentorum, neque tamen nimiam, ne tumor conſequatur, quo accedente, ut membrum in corpore, ſic oratio tumida et deformis ſit.* *Or. 9. Opt. gen. d. 4. aures *teretes*, *dicuntur acutae, ad judicandum de oratione apta.*

TERGIVERSATIO. *pro cunctatione quavis*, Mil. 20.

TERMINARE. Offic. III. 33. bona voluptate *terminare*: h. e. *in voluptate finem bonorum, ſummum bonum ponere.*

TERMINATIO. *finis.* Fin. V. 19. *terminatio* rerum expetendarum. Or. 53. *terminatio* aurium, i. e. *menſura.*

TERMINATUS. *numeroſe cadens.* Or. 5. oratio *terminata.*

TERRIPAVIUM *et*

TERRIPUDIUM. *quid ſit?* v. Div. II. 34.

TERRITORIUM. *ager urbi attributus.* Phil. II. 40. aratri vomere portam Capuae paene perſtrinxiſti, ut florentis coloniae *territorium* minueretur. *v. inpr. Salmaſ. ad Pollionis XXX tyr. p.* 317.

TERUNCIUS. *int. numus, fuit olim quadrans, qui tres aſſis uncias continebat.* ad Div. II. 17. Att. VII. 2. *hinc quoniam tota hereditas aſſe ſignificatur*, ex teruncio heres Att. VII. 2. *eſſet, qui quartam partem accipit, ex vetere vi teruncii. Sed conſtat, Ciceronis aetate teruncii illam ſignificationem, qua quadrantem valebat in ratione denariaria, abolitam fuiſſe, et in ſeſtertiaria, quae invaluerat, ratione fuiſſe quadrageſimam partem ſeſtertii, ut ante denarii. Seſtertii autem tum quatuor aſſibus erant. heres ergo* ex teruncio *eſt heres* ex uncia et quinque ſcriptulis: *niſi tamen in re hereditaria manſit vetus ratio loquendi. Et illud* ad Div. II. 17. *teruncium* non attigit quisquam, *eſt forma loquendi, ex antiquis temporibus reliqua, qua ſignificatur, nullam, nec minimam partem quemquam cepiſſe. v. Gronov. Seſt. II.* 1.

TESQUA. Fragm. incert. p. 108. *e Feſto: loca aſpera et difficilia, quem vide.*

TESSERULA. Or. III. 43. *eſt lapillus in pavimento, unde opus teſſellatum, quod idem eſt cum vermiculato: de quo infra. Salmaſ. ad Solin. p.* 854. *add. Caſaub. ad Sueton. Caeſ.* 47.

TESTA. *tegula, imbrex.* Dom. 23. neque illa manus copiae Catilinae caementis ac *teſtis* tectorum meorum ſe famem ſuam expleturas putaverunt.

TESTAMENTARIUS. *ſubjector teſtamenti, falſarii genus.* Off. III. 17. Sext. 17. *Verr. I. 42. lex *teſtamentaria. v. Ind. Legg. Lex Cornelia.*

TESTARI. *de factis, pro* teſtatum facere. Sull. 14. niſi publicis monimentis *teſtatus eſſem.*

TESTES. *teſticuli*, ad Div. IX. 22.

TESTICULI. Herenn. III. 21. *pro ſcroto, crumena ſcortea, e pelle teſticulorum arietinorum, quam reus fingitur tenere medio, ſc. digito, ad ſignificandam hereditatem, cujus cauſa veneno hominem occidiſſe arguitur. Ita recte interpretatus eſt Politianus Miſcell. c.* 62. *Sic ap. Varr. R. R. III.* 17. veſica *pro crumena e veſica: quo genere etiam hodie utuntur plebeji. v. ibi Gesnerus.*

TESTIFICARI. *teſtibus adhibitis tabulas et ſyngraphas facere, teſtibus confirmare, teſtatum facere.* Quint. 6. *teſtificatur*, Quintium non ſtitiſſe. Tuſc. V. 11. *teſtificaris*, quid dixerim. Cluent. 51. voluit *teſtificari*, etc. *vid. Hotomann, ad Quint.* 6. *Silvium ad*

lis fuerit, *colligi potest e Plin. XXXIII.* 9.

THREX. Provinc. Conf. 4. *genus gladiatoris, dictum ab armis thracicis, de quibus statim dictum. v. de hoc genere Lips. Saturnal. II.* 9.

TIBICEN. Mur. 12. quid huic tam loquaciter litigioso responderet ille, unde petebatur, non habebat. *Transit* idem JCtus *tibicinis latini modo.* etc. *sensus est: JCtus componit non modo formulam, qua petitor utatur, sed etiam ei, a quo petitur. Simili sensu eadem formula usus est Quintil. Instit. Or. VII.* 1. *de eo, qui petitoris et defensoris causam agit, aut saltem pro utraque parte probationes invenit. Unde autem ducta sit haec formula, non convenit inter interpretes. Camerarius, Sylvius, Turnebus, aliique capiunt de tibicine, qui in sacrificiis praecinebat, (neque enim ullum sacrificium sine tibicine, v. Dom.* 47. *Liv. IX.* 30.) *eumque putant a sinistris tibiis ad dextras transiisse. Sed recte monuit Graevius, de hoc more nusquam aliquid legi. Immo vero ex monumentis priscis, in quibus sacrificia exhibentur cum tibicine, cernitur, in sacrificiis tibicinem unam tantum tibiam inflare. Transitus tibicinis a dextris tibiis ad sinistras porro fit, ut a sono graviori ad acutiorem cantus traducatur: dextrarum enim tibiarum gravis, sinistrarum acutus est sonus; ut ostendit Salmas. ad Vopisc. Carin. c.* 19. *p.* 826. *et ad Solin. p.* 84. *sqq. ubi accurate de tibiis dextris et sinistris, paribus et imparibus egit. Ea mutatione soni in sacrificiis non est opus, ubi maximam partem propterea adhibetur tibicen, ut in aurem sacrificantis canat, ne quid audire possit, quod sacra turbet. vid. Spondalia. Tibiae porro in sacris dicuntur* praecentoriae, incentivae. Solin. 11. *Eae sunt dextrae, ut ad eum locum ostendit Salmasius, et ad Vopiscum l. c. p.* 827. *a. Nullae igitur in sacris sinistrae tibiae, nullus a dextris ad sinistras transitus. Ferratius in Epist. in Or. Cicer. p.* 432. *putat, alludi ad sacrificia in monte Albano, ubi credibile sit, unum eundemque tibicinem in omnibus sacrificiis praecinuisse, et ab uno ad alterum transisse. Sed ea mera et levissima conjectura est. Nisi igitur cum Manutio velimus dicere, ignorari, unde haec dicendi ratio ducta sit, probanda erit cum Cel. Gesnero ad Quintil. l. c. (Cel. Burmannus enim ibid. posuit tantum, quid de ea sentiat, non dixit) valde verosimilis Graevii τοῦ πάνυ sententia, qui ductam hanc rationem e scena dicit, in qua tibicen histrionum actionem moderabatur, adeoque, ut JCtus ab petitore ad eum, unde petebatur, sic ab uno histrione ad alterum se convertebat, et unumquemque cantu tibiae juvabat. vid. Liv. VII.* 2. *et ibi Gronov. Salmas. ll. cc.*

TINNIO. *solvo pecuniam.* Att. XIV. 21. si quid Dolabella *tinniat.*

TITUBANTER. *cum dubitatione, ita, ut intelligatur, aliquem non satis confidere rei, non satis certo rem scire.* Coel. 7. posuistis enim, atque id *titubanter* et strictim.

TITUBARE. ad Div. XII. 10. si quid forte *titubatum* est, ut in bello. *εὐφημία, pro*, si calamitas accepta.

TOGA. *est Romanorum propria vestis, (v. Togatus) et pacis insigne, ut ait Cicero in Pison.* 30. Att. V. 20. *puram togam* jubeor dare. cf. VII. 8. V. 20. etc. *Est eadem, quae* virilis *dicitur*, Phil. II. 18. *nam toga virilis erat tota alba, ingenuorum autem puerorum et puellarum limbo purpureo circumdata. v. Praetexta.* Verrin. I. 44. eripies igitur pupillae *togam praetextam. Toga autem pura-*

int. in rhedam, aut lecticam, comitem itineris sumere. Horat. Serm. II. 6. 42. quem *tollere* rheda etc. * *laudare.* ad Div. XI. 20. quod diceret, se, dixisse, laudandum adolescentem, ornandum, *tollendum*: se non esse commissurum, ut tolli possit. *nempe ambigue dictum erat τὸ* tollendum, *quod significare poterat, laudandum et interficiendum. vid. Manut. ad h. l.* Att. II. 25. *tollere* alicujus laudes in astra. Or. III. 26. *tollere* altius dicendo. * Nat. D. III. 33. at Phalaris, at Apollodorus poenas *sustulit*: h. e. *dedit, solvit.* * liberos tollere, *est agnoscere natos pro suis liberis, et educare: unde deinde dicitur pro, creare liberos.* Div. I. 21. puerum, Priamo, qui foret post illa natus, temperaret *tollere.* * *tollere* diem. Legg. III. 18. *quod alias dicitur* eximere dicendo. * *negare.* N. D. I. 30. verbis reliquisse Deos, re *sustulisse.* ibid. 31. *tolldmus* omnia, quae aut historia, aut ratio nova affert. *et similiter pluribus locis.*

TOPIARIA. *est ars non modo herbis, hedera, aliisque, areolas hortorum vestiendi et ornandi, sed etiam ex fruticibus et virgultis, ut buxo, myrto, acantho, aliisque, flectendo, tondendo, varia horti ornamenta conficiendi.* ad Qu. Fr. III. 1. *topiariam* facere videntur. *Hinc dicitur*

TOPIARIUS. *ibid. topiarium* laudavi: *quamquam alii h. l. neutro genere dictum de opere topiario putant. v. viros doct. ad Plin. III.* 19. *Salmas. ad Spartian. Hadr. c.* 10. *pag.* 89. *Christius in Villatico pag.* 96. *Lauben, bedeckte Gänge.* topiariorum *non semel mentio in Lapidibus ap. Gruter. p. DCLI.* 8. 9. *etc.*

TOPICE. Top. 2. *est ars inveniendi rhetorum, quam, auctore Aristotele, explicavit Cicero in Topicis.*

TOREUMA. Verr. II. 52. *toreumata* sane nota ac pretiosa auferuntur. *ibid.* IV. 18. habere eum perbona *toreumata*; in his pocula duo quaedam - - Mentoris manu summo artificio facta. Pis. 27. *toreuma* nullum. Toreuma *poculum, auro argentove caelatum esse, multis disputat Salmasius ad Solin. p.* 735. *sqq. nec fieri torno, ut quidam existimant, sed caelo. tornus τορνεύεται, caelum τορεύεται; unde caelatores τορευταί, tornatores τορνευταί. cf. Bentlej. ad Horat. Art. Poët. v.* 441. *Sed tamen Cicero Verr. II.* 52. *diserte distinguit* toreumata *et* opera caelata: *fuitque Mentor sculptor, non caelator. Vide, an sint sculptilia e ligno, ebore, etc. quae fiunt scalpello: quale fuit Virgilianum in Eclogis poculum, Mentoris manu factum. Ovid. Met. X.* 248. sculpit ebur.

TORMENTUM. *cruciatus.* ad Div. VI. 7. *tormentum* caecae suspicionis. * Tusc. V. 1. quod etsi probatu difficile est, propter tam varia et tam multa *tormenta* fortunae: *sc. quibus exposita est virtus, ut in Ep. ad Div. dicit, omnibus fortunae telis esse expositam vitam nostram. Hinc machinae nomen ponitur, qua tela conjiciuntur.*

TORMINOSI. *qui?* Tuscul. IV. 12.

TORNARE. *rotundum facere.* Univ. 6. Deus mundum ita *tornavit*, ut nihil fieri possit rotundius.

TORPEDO. *piscis genus.* Nat. D. II. 50. *torpedines* torpore se tutantur: *unde sc. et nomen duxerunt.*

TORQUERE. *convertere.* Inv. I. 21. quod uterque *torquere* ad suae causae commodum debet. Legg. I. 10. opinionum vanitas imbecillitatem animorum *torquet* et flectit, quocumque coepit. Coel. 6. huc et illuc *torquere* et flectere suam naturam; *de homine omnium obsequi studiis volente, et, prout res et locus postulat, ita mores et vitam instituente.* * *excutere, accurate explorare.* P. Sull. 28,

* *est etiam verbum scenicum: nam actores dicuntur* personas tractare. Rosc. Com. 7. cujus *personam* praeclare Roscius in scena *tractare* consuevit. * tractari in re aliqua *dicuntur, qui in ea saepe multumque versantur.* Arch. 2. et in ejusmodi persona, quae propter otium ac studium, minime in judiciis periculisque *tractata est. Burmannus ad Ovid. Rem. A.* 381. *male probat Passeratii interpretationem: e formula illa, cum poëtae* personam aliquam tractare *dicuntur. Nam hoc est inducere agentem, loquentem, quod h. l. non convenit.*

TRACTATIO. Or. 35. *tractatio* rerum efficit admirabiliorem orationem. nam ipsae quidem res in perfacili cognitione versantur. *nempe tractatio est modus et ratio, qua res ab oratore dicuntur et ornantur.* Or. III. 23. *tractatio* (rerum) ex se gignit aliquid, quod etc.

TRACTATUS, *ûs.* Or. III. 23. *tractatu* ipsarum artium delectari. *est de iis, qui nihil aliud agunt, de professoribus earum.*

TRACTATUS. *adj. versatus. v. Tractare, extr.* * *considerando et discendo cognitus.* Or. 33. orator habeat omnes philosophiae notos et *tractatos* locos. cf. Or. III. 14. * *actus, gestus.* Herenn. IV. 24. vita honeste *tractata.* * *compositus, factus.* Or. 67. incisim et membratim *tractata* oratio: *nisi scribendum* tracta.

TRACTUS, *ûs.* Or. II. 13. *tractu* orationis levi et aequabili perpolivit opus. *aliter est* tractus verborum Or. II. 50. *de pronunciatione tarda.* * Div. II. 46. plus terrarum situs, quam lunae *tractus*, ad nascendum valere. Lunae tractum *recte vir doctus in Obs. Misc. a Cel. Dorvillio curatis, Vol. III. pag.* 17. *interpretatur cursum, motum et omnem faciem lunae cum spatio, quod percurrit. Sic* siderum tractus *est ap. Manil. I.* 532. *III.* 360. *quod de ortu et progressione eorum intelligit Cortius ad Sallust. Jugurth. p.* 634. *Nempe si ita Cicero scripsit, ita capiendum: sed in* Tactus *ostendimus, meliorem nobis videri lectionem,* tactus lunae: *ubi vid.*

TRACTUS. *adj. inceptus, initium habens.* Brut. 6. ab isto initio *tractus* sermo. Nat. D. II. 55. venae a corde *tractae* et profectae in omne corpus ducuntur. * *saepe dilatus.* Milon. 9. comitia *tracta.* * *lenis, sine asperitate.* Or. II. 15. *tractum* genus orationis. Or. 20. in historia *tracta* quaedam, et fluens, expeditior, non haec contorta et acris oratio.

TRADERE. *commendare.* Verr. III. 12. non a patre isti *traditi.* ad Div. V. 5. totum hominem tibi *trado* de manu in manum, ut ajunt. * tradere se alicui *etiam dicuntur, qui ab eo in arte aliqua erudiri volunt.* Phil. II. 2. te in disciplinam meam *tradideras.* Brut. 89. cum Philo Romam venisset, totum ei me *tradidi*, admirabili quodam ad philosophiam studio concitatus. Inv. I. 3. *traderent* se in studium quietum. * *est etiam verbum juris in abalienationibus, ut* traditio Top. 5. *extr. Hinc eleganter* ad Quir. p. R. 6. cum duo Consules emti pactione provinciarum auctores se inimicis reip. *tradidissent.*

TRADITIO. *verbum juris, de abalienatione rerum mancipi, quae fit per nexum.* Top. 5. *extr.* abalienatio est ejus rei, quae mancipi est, aut *traditio* alteri nexu, aut in jure cessio.

TRADUCERE. Brut. 53. *traducere* a severitate *in* hilaritatem. Verr. II. 78. ab ejus infamia - - vestros animos *in* aliam partem - - *traducat.* * *sustinere, exsequi.* Attic. V. 9. summa abstinentia munus hoc extraordinarium *traducemus.* * traducere equum *dicuntur equites, cum in transvectione a Censore, non ademto equo, transeunt.*

Cluent. 48. Africanus cum effet Cenfor, et in equitum cenfu C. Licinius facerdos prodiffet, - - dixit, fe fcire; illum conceptis verbis pejeraffe: fi quis contra dicere vellet, ufurum eum fuo teftimonio, - deinde, cum contra nemo diceret, juffit *equum traducere.* *traduci *eft etiam in adoptionibus: fi quis adoptione fit e patricio plebejus lege curiata.* Att. I. 18.

TRADUCTIO. *metonymia.* Or. III. 42. ne illa quidem *traductio* atque immutatio in verbo *etc.* pro Afris eft fumta Africa. **figura in verbis.* Herenn. IV. 14. *traductio* eft, quae facit, ut, cum idem verbum crebrius ponatur, non modo non offendat animum, fed etiam concinniorem orationem reddat, *etc.* *traductio *etiam eft, cum lege curiata per adoptionem e patricio plebejus, aut e plebejo patricius fit.* Sext. 7. *traductio* ad plebem furibundi hominis. *Hinc*

TRADUCTOR. Att. II. 9. hic Hierofolymarius *traductor* ad plebem: fc. *qui juverat Clodii traductionem ad plebem.*

TRAGICUS. *de oratore grandi, fublimi, et animos permovente.* Brut. 55. grandis, et, ut ita dicam, *tragicus* orator. Or. II. 56. fed haec *tragica* atque divina.

TRAGOEDIAE. Or. I. 51. nec vero iftis *tragoediis* tuis, quibus uti philofophi maxime folent, perturbor, quod ita dixifti, neminem poffe mentes eorum, qui audirent, aut inflammare dicendo, aut inflammatas reftinguere, nifi qui rerum omnium naturam, mores hominum atque rationes, penitus perfpexerit, etc. *ibid.* 58. his *tragoediis* Galbam liberatum ferebat; *quas fc. fecerat in commovendis judicum animis.* *ibid.* II. 51. fi *tragoedias* agamus in nugis. *ante dixerat:* in parvis rebus adhibere dicendi faces. Tufc. IV. 34. at quas *tragoedias* effecit? *(f. ut Bentlejo placet:* effudit?*)* te, Apollo fancte, fer opem, teque omnipotens Neptune invoco, vosque adeo venti, *etc.*

TRAHERE. *fumere.* Verr. III. 98. unae decumae lege et conditione *trahuntur.* **differendo prorogare.* Att. X. 7. *trahitur* bellum. Mil. 9. *tracta* effe comitia. *Inv. II. 9. ex victu multae *trahuntur* fufpiciones. Herenn. I. 5. in invidiam *trahemus.* Acad. IV. 26. haec difputationibus huc et illuc *trahuntur*: h. e. *de his in utramque partem disputatur.* ad Div. III. 8. moleftiam e pernicie reip. *traxerit.*

TRAJECTIO. *transpofitio.* Orat. 69. et utitur ea *trajectione* verborum *(intell. aperta)*, et nihilo tamen aptius explet concluditque fententias. *paullo ante dixerat:* trajicere verba aperte. **hyperbole.* Or. III. 53. tum augendi minuendive caufa veritatis fuperlatio atque *trajectio.* *Div. I. 1. *trajectiones* ftellarum obfervitaverunt. *Sunt μετέωρα. vid. Senec. N. Q. I.* 1.

TRALATITIUS. *aliunde petitus et translatus. In legibus et edictis in primis*, tralatitium *dicitur, quod totidem verbis ex alia lege, aliove edicto repetitum eft: unde* Att. V. 21. Verr. I. 44. *tralatitium* edictum. Att. III. 23. caput *tralatitium. hinc* tralatitia *ufitata, vulgata, nota.* ad Div. VIII. 5. nofti enim haec *tralatitia*: de Galliis conftituetur: erit, qui intercedat, etc.

TRANARE. *pro permeare.* N. D. II. 9. de hoc genere igneo, quod *tranat* omnia.

TRANQUILLITAS. *de mari, in plurali.* Att. VI. 8. ceterisque longis navibus *tranquillitates* aucupaturi eramus.

TRANSFERRE. *pro eo, quod vulgo dicunt* applicare. Off. I. 16. quod ab Ennio pofitum in una re, *transferri* in multas poteft. Fin. I. 3. ad eorum cognitionem divina illa ingenia *transferrem*, i. e. *facerem.*

terem, ut legere et intelligere possent eorum scripta, e. c. latine vertendo.

TRANSIRE. ad Div. IX. 1. facile me, quae impendeant, *transiturum.*

TRANSIGERE. *de scribentibus et dicentibus, cum alicujus rei explicationem aut argumentum absolverunt.* Inv. I. 25. ut prima quaeque pars, ut posita est in partitione, sic ordine *transigatur.* Orat. 40. ut proponat, quid dicturus sit, ut, cum *transegerit* jam aliquid, definiat.

TRANSITARE. Att. V. 21. est *transitans, sed e correctione Manutii.*

TRANSITIO. Nat. D. I. 18. doceat, eam esse vim et naturam Deorum, ut -- imaginibus, similitudine et *transitione* perceptis, cernatur. cf. *ibid.* 37. 39. *hoc est illud, quod est apud Diog. Laërt. L. X. Sect.* 139. τοὺς θεοὺς λόγῳ θεωρητοὺς εἶναι, -- οὓς δὲ, κατὰ ὁμοειδίαν ἐκ τῆς συνεχοῦς ἐπιῤῥύσεως τῶν ὁμοίων εἰδώλων ἐπὶ τὸ αὐτό. *v. ap. Ciceronem ibid. c.* 38. *init.*

TRANSLATIO. Inv. I. 8. actio *translationis* et commutationis indigere videtur. *v. Translativus.* Verr. IV. 42. nomen suum isti ad *translationem criminis* commodaturum: h. e. *passurum, ut crimen suum Verres in ipsum transferre possit.*

TRANSLATIVUS. Invent. I. 8. *translativa* constitutio, *quid sit?*

TRANSMITTERE. *committere, attribuere.* Manil. 14. quis dubitat, quin hoc tantum bellum Pompejo *transmittendum* sit? **tribuere. ibid.* 1. tempus amicorum temporibus *transmittere.* **mare transire.* Att. VIII. 5. Lentulum ante *transmissurum.* Fin. V. 29. maria *transmisit.*

TRANSSCRIBERE. Nat. D. III. 30. *transscribere* tabulas publicas: *describere corrumpendi causa: ut* Cluent. 24.

TRAPEZOPHOROS. ad Div. VII. 23. *signum, quod mensam fert.*

TREVIRI. *v. Triumviri.*

TRIBUARIUS. *ad tribus pertinens.* Planc. 15. quod judiciorum genus si est aequum nulla in re, nisi hac *tribuaria. ibid.* 19. haesitantem te in hoc sodalitiorum *tribuario* crimine. Res tribuaria *et* crimen tribuarium *dicitur, quo objecta est Plancio tribuum corruptio.*

TRIBUERE. *distribuere.* Or. 33. ut in eas partes *tribuatur* oratio. ad Div. XIII. 70. *tribuere* in vulgus, conf. Invent. I. 5. 55. Tuscul. II. 21. **imponere, mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi *est tributum* a nobis. **tribui dicuntur, quae habemus, etiam non accepta.* Legg. I. 3. si mihi ullum *tribueretur* tempus vacuum. * in Pison. 27. *tribuit* se comitem, *pro praebuit, dedit: sed Lambinus et Graevius corrigunt* praebuit.

TRIBUNAL. *est suggestum, in quo ponitur sella magistratus, jus dicentis, aut judicium, sive in urbe, sive in provincia, exercentis, in castris autem Imperatoris judicantis. Primo suggestum fuisse, non sellam, uti nonnulli interpretantur, patet ex eo, quod distinguuntur* tribunal *et* sella. Verr. II. 38. Praetor *de sella ac tribunali* pronunciat. *et sic est saepissime. In urbe ligneum et mobile fuisse, patet ex* Vatin. 9. feceris ante rostra pontem, *continuatis tribunalibus*, per quem Consul -- non in carcerem, sed ad supplicium et ad necem duceretur: *deinde ex Sueton. Caes.* 84. *ubi Caesaris corpus in foro combustum dicitur congestis subselliis ac tribunalibus, quod etiam in corpore Clodii factum est. Praetores Romae et in provincia in tribunali sedisse jus dicentes aut ju-*

anc. 8. *sunt ordinis plebeji: ita-e cum lege Aurelia judicia cum ›mnibus ordinibus communicata ›ent, de plebe judicarunt Tri-ıni aerarii.* ad Q. Fr. II. 16. 6. ıt. I. 16. *Per eos militibus pe-nia stipendiorum numerabatur, est auctor Festus. In eorum ›mine facete ludit* Cic. Att. I. c. *›i de judicio Clodiano: Tribuni* ›n tam aerati, *(h. e. divites)* ıam, ut appellantur, *aerarii:* c. *aere corrupti.*

TRIBUS. *sunt partes populi, quas descriptus est pro loco regione, quam habitant cives om. ex instituto Romuli. v. in-›imis Sigonium, de tribubus ac-ırate disputantem et Ant. Jur. iv. R. L. I. 3. * Ciceronis tem-›re XXXV tribus fuere, qua-ım nomina v. supra post Indic. ›istor. Mutata est aliquantum ra-o tribuum, cum Q. Fabius M. ›cem urbanam omnem in qua-ıor urbanas tribus conjecit. v. ıd. Hist. in Q. Fabius: a quo ›mpore honestius fuit, in tribu ustica esse, quam in urbana, › nota censoria, e rusticana in rbanam conjici.* Cluent. 43. *tri-u* moveri. *A tribubus dicuntur ›mitia tributa, de quibus v. Co-›itia. Sed fit tamen non semel pud Ciceronem mentio tribuum ı comitiis centuriatis*, v. c. Agr. [. 2. me non extrema *tribus* suf-›agiorum, sed primi illi vestri oncursus -- Consulem declaravere. *›d quale sit, tironum causa ver-is J. Fr. Gronovii docebimus x Observ. L. IV. c.* 1. *p.* 5. Mul-itudine civium in immensum au-ta, unaquaque in tribu permulti rant diversarum, into omnium ›lassium cives, jamque singulae ›lasses in unaquaque tribu plures aciebant centurias tam juniorum, ›uam seniorum. Hinc Cicero in ›r. pro Plancio *centuriam* vocat *ınius tribus partem.* Ergo comi-›iis centuriatis ex tribubus XXXV ›orte una tribus excernebatur, ex ›ujus centuriis primae classis, quod quaereretur praerogativa, centuria ipsa quoque haec tribus jam prae-rogativae nomen acquisierat: dein-de quot illius sorte ductae etiam praerogativae tribus essent centu-riae primae classis, tot rursum sor-tes conjiciebantur in sitellam, nu-mero, ut videtur, aliquo notatae, quo prima juniorum, vel seniorum secunda, tertia et deinceps centu-riae distinguerentur: tum quam centuriam designans sors excidisset, ea erat praerogativa centuria. Hinc factum, ut, quemadmodum ob cen-turiam praerogativam etiam tribus, in qua continebatur, praerogativae nomine gaudebat, sic etiam tribus nomen daretur illi centuriae, at-que adeo promiscue interdum haec duo vocabula *centuriae* et *tribus* hac in re comitiali usurparentur. *Haec ille. Apud Florum etiam extra rem comitialem* tribus *pro* centuria equitum *dici, viderunt viri docti I.* 1. 5. *ubi v. Duker. Ex quo intelligitur, eo tempore centuriam et tribum promiscue dic-tas. Ceterum illam rationem, centuriae praerogativae sorte ca-piendae, quam Gronovius expli-cat, apparet, de tribubus rusti-canis tantum accipiendam esse, quod in tribubus urbanis eo tem-pore primae classis centuriae esse non potuerunt: quod vir magnus monere praetermisit, scilicet, ut opinor, quia etiam non monitis in mentem debebat venire.*

TRIBUTARIUS. Verr. IV. 66. multum apud illum recentes nun-cios multum tabulas non commen-daticias, sed *tributarias* valuisse. *Facete* tributariae *dicuntur lite-rae, quibus pecunia promissa erat, aut quibuscum una pecunia missa.*

TRIBUTIM. *per tribus, in tri-bus.* Att. XIV. 15. Scaurus in po-pulo *tributim* domi suae satisfece-rat. Muren. 32. si gladiatoribus *(h. e. in ludis gladiatoriis)* vulgo locus *tributim* esset datus. cf. 34. Flacc. 7. *tributim* et *centuriatim* descriptis ordinibus, classibus, etc.

rantur: h. e. *acerbioribus, molestioribusque remediis.*

TRISTITIA. *severitas.* Or. I. 7. *tristitia* sermonis. * *opponitur elegantiae et suavitati in oratione.* Fin. IV. 28. horridiores evadunt, asperiores, duriores, et oratione et moribus. quam illorum *tristitiam* atque asperitatem fugiens Panaetius, nec acerbitatem sententiarum, nec disserendi spinae probavit. * Offic. I. 12. *cum dixisset, hostem, h. e. peregrinum, veteribus dictum esse, qui perduellis appellandus erat, addit:* lenitate verbi *tristitiam* rei mitigante.

TRITONES piscinarum, Att. II. 9. *sunt, quos alibi* piscinarios *vocat: ita appellat, quod saepe piscinas illas visebant et ibi ludebant vocandis mullis*, etc.

TRIUMPHALIS. in Pison. 19. provincia, quae fuerit ex omnibus una maxime *triumphalis*: h. e. *quae maxime materiam belli triumpho digni gerendi habet, et ex qua adeo plerique Proconsules redeuntes triumphavere.*

TRIUMPHUS. Phil. XIV. 8. *triumphum pugnae* egit.

TRIUMVIR. Or. 46. *Triumviri* capitales. cf. ad Div. VII. 13. *sunt Praefecti carcerum, (v. Liv. XXXII. 26. extr.) quibus suppliciorum a damnatis sumendorum cura mandari solet. De iis lege Lipsium ad Tacit. Annal. V. 9. et quos laudat praeterea Cortius ad Sallust. Catil.* 55. * ad Div. VII. 13. *Treviri* (Triumviri) auro, argento, aere, *int. flando feriundo. Dicti etiam* monetales, *v. Pompon. Orig. Jur.* §. 30. *de scriptura*: Treviri, *agunt viri docti ad Liv. XL.* 29. * Cluent. 13. ante pedes Q. Manilii, qui tum erat *Triumvir*, constituunt. *intellige de magistratu municipali. Municipiorum enim magistratus a numero appellantur, qui non idem in omnibus municipiis fuit.* *Treviri epulones *sunt* Or. III. 19. *de quorum origine et jure praetextae v. Liv. XXXII.* 42.

TRIUMVIRATUS. Brut. 31. *de Q. Aelio Tuberone:* qui quidem *in triumviratu* judicaverit, contra P. Africani, avunculi sui, testimonium, vacationem Augures, quo minus judiciis operam darent, non habere. *Qui fuerit hic triumviratus, non vidi, qui explicaret, praeter Corradum, ad h. l. p.* 217. *qui Tuberonem non Triumvirum agrarium, sed monetalem aut capitalem putat fuisse. Quod probari non potest. Nam talis Triumvir quomodo tale quid judicare potuisset? Mihi autem non est dubium, quin sermo sit, non de triumviratu Tuberonis, qui nullus fuit, sed de tempore triumviratus agrarii, qui fuit illius temporibus ex lege agraria Sempronia C. Gracchi. Nam cum a Triumviris agrariis M. Fulvio Flacco, C. Graccho et C. Carbone, dum agros dividerent, graves seditiones excitatae essent, ex sententia P. Africani Senatus judicia caussarum agrariarum a IIIviris, tamquam suspectis, ad Consulem C. Sempronium aliosque judices transferre voluit. v. Pigh. ad an.* 624. *In qua re, cum de judicibus, qui cum Sempronio judicarent, ageretur, potuit incidere, aut incidit potius illa de vacationibus Augurum quaestio.*

TROCHAEUS. *vulgo dicitur pes una longa et altera brevi: sed apud Ciceronem est pes tribus brevibus syllabis, qui et* tribrachys *dicitur: quem nos autem vulgo trochaeum dicimus, choreus a Cicerone dicitur.* Or. 57. contra accidere in spondeo et *trochaeo*, quo alter e longis constaret, alter e brevibus fieret. - - *trochaeum*, qui est eodem spatio, quo choreus, cordacem appellat, quia contractio et brevitas dignitatem non habeat.

TROPAEA. Arch. 7. nostra sunt *tropaea*. *Intelligenda quaevis victoriarum monumenta, posita in*

Phil.

Phil. V. 19. vacationem militiae ipsis, liberisque eorum esse placere: extra *tumultum* Gallicum Italicumque. Rosc. Am. 6. *tumultus* proximus, *dicitur bellum Civile Sullanum. In bello autem Italico Gallicove subito edici solebat tumultus, quod erat summi periculi et celerrime depellendi indicium, et hanc habebat vim, ut saga sumerentur, justitium esset, sine delectu milites fierent interdum, et vacationes nullae essent.* Sull. 1. meis consiliis, meis laboribus, - - sine *tumultu*, sine dilectu, sine armis, sine exercitu, quinque hominibus comprehensis atque confessis, etc. Phil. V. 12. *tumultum* decerni, justitium edici, saga sumi dico oportere, dilectum haberi sine vacationibus in urbe et in Italia, praeterea Gallia tota. Muren. 10. simulatque increpuit suspicio *tumultus*, artes illico nostrae *(np. loquentia et juris scientia)* conticescunt. *v. Serv. ad Aen. VIII.* 1. *f. Budaeum ad Pandect. p. m.* 194.

TUNICATUS. Agr. II. 34. qui cetus erat *tunicatorum* illorum: *. e. de infima plebe hominum, qui tunica sine toga utebantur; unde etiam* tunicatus popellus *ap. Horatium. Sed de hac re et tunica in genere necessaria tironibus tradita sunt in Lexico Fabri: et loti sunt de Re vestiaria scriptores. * In exercitationibus campestribus, uti, praeter campestre, etiam tunica, modestiae signum a juvenibus.* Lael. 5. uteremur ... ndo campestri *tunicati. ubi v. raev.*

TURBARE. *bellum movere.* ... ull. 20. si in Hispania *turbatum* ... set. * *corrumpere.* Verr. III. 94. ... *urbare* reliquas spes. * *tumultuari.* Fin. I. 10. id ne ferae quidem ... ciunt, ut ita ruant atque *turbent*, ... t, earum motus atque impetus ... uo pertineat, non intelligatur. *molestiam alicui mala fide fallaciterque agendo creare.* Q. Fr. I. 1. ne quid ille *turbet.*

TURBO. Sext. 11. illi duo reip. *turbines. de Gabinio et Pisone.* ... Dom. 53. tu, procella patriae, *turbo* ac tempestas pacis atque otii.

TURBULENTE. *animo perturbato.* Tusc. IV. 28. *turbulente* humana pati.

TURGESCERE. *perturbatum esse.* Tusc. III. 9. animus sapientis nunquam *turgescit*, nunquam tumet. *Ductum videtur e Plauto, apud quem* turgere *sic dicitur, Casin. II.* 5. 17.

TURMALIS. Or. II. 65. *turmales* statuae. *Ita facete Africanus major Corinthiis, statuam pollicentibus, dicebat equestres statuas, quod eam ponere volebant, ubi jam multae aliorum Imperatorum essent.*

TURPIFICATUS. Offic. III. 29. *turpificati* animi foeditas.

TURPIS. *insuavis.* Or. 47. quid, si etiam *absfugit, (np. pro* aufugit*) turpe* visum est.

TUTELA. Flacc. 34. *tutela* legitima. Rosc. Am. 6. Or. I. 36. *tutelae* judicium; *quo quis accusatur, quasi tutoris officium male praestiterit, et pupillum fraudarit: etiam alibi* tutela *dicitur, ut* majestas *pro crimine violatae tutelae*, v. c. Off. III. 15.

TYPUS. *effigies, ut clypeus.* Att. I. 10. praeterea *typos* tibi mando, quos in tectorio atrioli possem includere.

TYROTARICHUS. ad Div. IX. 16. Att. IV. 8. etc. *genus cibi e caseo et salsamentis, ut notatio verbi docet: sed accedebant etiam aliae res, ut Apicius docet, apud quem est ratio* patellae tyrotarichae *conficiendae, de Art. coquin. IV.* 2. *quae apud Ciceronem* patina tyrotarichi *dicitur.*

U. V.

VACARE. Tusc. II. 26. amplitudinem animi - - omnium rerum pulcherrimam, eoque pulchriorem, si *vacet* populo: *h. e. ut post dicit,*

laretur et promitteretur. 8) *ipsa dies, qua praesentia postulata et promissa est: der Termin.* Cato 7. meminere *vadimonia* constituta. Quint. 5. cum *vadimonia* dilata essent. conf. ad Div. II. 8. Quint. 16. ad *vadimonium* venire. *ibid.* deserere *vadimonium.* obire *vadimonium. De vadimonio longa est disputatio ap. Salmas. Mod. usur. c.* 16. *(in qua tamen non omnia vera, tamquam, quod p.* 696. *dicit*, vadimonium promittere *fuisse tantum sponsorum, cum de reo sit diserte apud Cicer. Quint.* 6. se jam non vadari amplius, neque *vadimonium promittere.) cf. Budaeum ad Pand. p. m.* 40. *sqq.*

VAFER. *peritus, acutus, honesto sensu:* Nat. D. I. 15. somniorum *vaferrimus* interpres. *Sic Ovid. Her. XX.* 30. juris vafer: *estque proprium JCtorum. vid. Horat. Sat. I.* 3. 130. *et ibi Acro.*

VAGARI. Offic. II. 2. *de Academicis:* non enim sumus ii, quorum animus *vagetur* errore: h. e. *nesciat, quid statuat, quid decernat.* *Or. I. 48. ne oratio *vagari* cogatur, de λογομαχοῦσι *dicitur, nulla proposita rei, de qua agitur, definitione, s. de iis, qui nesciunt via et ratione, initio a definitionibus facto, disputare.* *Or. III. 44. *vagari* verba, *et* 49. *vagari* oratio *dicitur, cum verba non sunt ita juncta, neque ipsae sententiae periodis comprehensae, ut numerus existat.* *Tusc. III. 6. deinde *vagabimur* nostro instituto: h. e. *latius et copiosius disseremus de re.* *Marcell. 9. *vagabitur* nomen tuum longe atque late, certam quidem sedem non habebit.

VAGINA. Cato 15. viriditas herbescens culmo erecta geniculato, *vaginis* jam quasi pubescens includitur.

VAGUS. Brut. 31. *vagum* dicendi genus. h. e. *copiosum. conf. Vagari.* *Or. II. 16. *vaga* quaestio *est, quae in genere versatur, non certis personis et temporibus adstricta.* *incertus.* Nat. D. II. 1. et de Diis habere non errantem et *vagam*, ut Academici, sed, ut nostri, stabilem certamque sententiam. **de oratione non composita, nec numerosa.* Orat. 23. solutum quiddam sit, nec *vagum* tamen, ut ingredi libere, non ut licenter errare videatur.

VALDE. Att. XI. 15. neque *valde* opinio *est. Sed lectio est suspecta. v. Not.*

VALLUM s. VALLUS. *munimentum circa castra, quod fit palis, qui et valli dicuntur: unde elegantes dicendi rationes.* N. D. II. 57. munitae sunt palpebrae tamquam *vallo* pilorum. *Ceterum quod Victorius Var. Lect. XXII.* 16. *ex hoc loco corrigit Xenophontem Mem. Socr. I.* 4. 6. *id improbavimus ad eum locum.* Cato 15. fundit frugem spici, ordine structum, et contra avium minorum morsus munitur *vallo* aristarum. *Utrum hi ablativi sint a* vallum, *an* vallus, *disputat, et pro ultimo stat Gronov. Obs. III.* 18. *quem sequitur, et bis* vallus *pro* vallum *recipit ap. Ovidium Heinsius A. I.* 14. 15. *Met. VIII.* 286. *Mihi utrumque rectum videtur. Nam, quod Gronovius ipse negare non audet, vallum est a palis dictum, qui et valli sunt: deinde vallum pro pluribus palis dicitur Floro II.* 18. ferre *plenius vallum* jubebantur, qui arma nescirent: *ad quem locum Dukerus mihi videtur errare, qui* hoc vallum *dicit insolentius dici pro* hic vallus. *Est enim apud Liv. VIII.* 38. *ad quem locum vid. etiam Drakenb. Ceterum* valli *Romani brevem et accuratam descriptionem legant tirones ap. Liv. XXXIII.* 5. *Att. XVI. 11. sine *vallo* Luciliano. i. e. *sine exceptione: ut bene Corradus. Lucilius dicebat, se nolle ab omnibus legi.* Persium non curo legere, D. Laelium volo. *Igitur dicit, se*

magnifice dicere. *Orat. I. 2. ac ne forte cum aliis studiis, quae reconditis in artibus, atque *in* quadam *varietate literarum* versentur, etc. *ibid.* 3. in philosophia difficile est, enumerare, quot viri, quanta scientia, quantaque *in suis studiis varietate* et copia fuerint: *ibid.* III. 21. nam neque sine forensibus nervis satis vehemens et gravis, nec sine *varietate doctrinae* satis politus et sapiens orator esse potest. *Nempe copia literarum* varietas *dicitur, quia e variis artibus liberalibus oritur. Crassus oratorem negabat esse perfectum posse, nisi qui omnibus artibus et literis eruditus sit.* * *inconstantia, infidelitas.* ad Div. X. 18. non ullam rem aliam extimescens, quam eandem *varietatem* atque infidelitatem exercitus. *Verr. III. 3. *varietas* decretorum: *cum in iisdem causis non idem decernitur.* *Sext. 34. sine ulla *varietate* discessio *est, cum in eandem omnes omnino sententiam discedunt.* cf. Catil. III. 6. *Dom. 5. frumentum in alias terras, credo, propter *varietatem venditorum* miserant. *Graevius negat, quid sit* varietas venditorum, *intelligi posse. Itaque acute suspicatur:* propter avaritiam venditorum, *nempe, ut plures venderent frumentum. quae fere causa est, quare aliorsum rustici frumentum vehant. Mihi videbatur aliquando,* varietas venditorum *esse diversitas pretii, quam frumento statuunt venditores, cum alii majoris, alii minoris vendere volunt, eamque ob causam, h. e. propterea, quod certum apud se est pretium, aliorsum mittunt rustici frumentum, ubi certum pretium fore sperant. Est proverbium apud Latinos de oleariis in velabro, qui inter se ex composito consentire in pretio olei solebant, neque alius alio majoris aut minoris vendere.* * varietas rerum *dicitur de rebus adversis.* ad Div. XV. . in omni *rerum mearum varietate* amantissimum mei cognovi. *Sed* Dom. 36. cum a tot *rerum* tanta *varietate* divellerer, *est pro: a tot ac tantis tamque variis rebus.* * ad Div. VI. 2. in *varietate* adhuc est versata causa tua.

VARIUS. Fin. II. 3. *quid proprie significet? cf. Varietas.* Verr. V. 19. an hoc probabis, in aequa causa populorum sine pretio *varium jus* et disparem conditionem fuisse. Agr. II. 29. fructibus *varius* ager: cui opponitur certa fides segetis, *apud Horatium.* Varietas agrorum *oritur ex varietate tempestatum, quae contra in nonnullis regionibus certae sunt ita ac stabiles, ut raro aliter accidant.*

VAS. *dis. obses, qui cavet populo in causa capitis, quae nempe vel maxime ad populum et rempubl. spectat, unde causa publica dicitur. conf. Gronov. Obs. II.* 8. ad Brut. 18. me pro adolescentulo *vadem* accepit respublica. Tuscul. V. 22. quorum cum alterum *vadem* mortis accepisset: alter ut *vadem* suum liberaret, praesto fuisset ad horam morti destinatam. *De quaestione: an vades sint etiam rerum privatarum? lege in primis Salmas. Mod. usur. cap. 16. p. 698. sqq. p. 731. sqq. qui ita esse multis disputat. Negat autem et impugnat hanc Salmasii disputationem Gronov. Obs. III. 13. (unde translata sunt, quae ibi disputantur in hanc rem, in Notas ad Liv. III. 13.) putatque, ex veterum accurate loquentium consuetudine, vades semper dictos in causis capitis. Mihi, si judicium meum licet interponere, ita videtur:* Vas *et* praes *antiquissimis temporibus de causis privatis dicebantur: quod loci Varronis, aliique, a Salmasio allati, plane conficiunt. Postea autem, cum etiam in causis publicis, nempe in causis capitis, vades, Liv. l. c. et in causis pecuniae publicae praedes adhiberi coepti essent, qui populo caverent, sensim mutata est dicendi ratio, et va-*

rbitror, *non solum hiberna, sed etiam alias res pecunia redemtas esse, et gratiae causa plus datum pecuniae, quam necesse esset. Nempe provinciales, inprimis remotiores, ut vecturae molestia liberarentur, redimebant frumentum in cellam, quod inde* aestimatum *dicebatur. v. Verr. III. 81. sq. conf. in Pison. 35. In Cod. Theod.* aerariae annonae: *v. Gloss. Nomic. Gothofr. Deinde provinciales, ut auctor est Cicero ad Att. V.* 16. *debebant dare foenum, ligna et similia ad necessitatem. Pro his, credo, etiam a nonnullis, remotioribus in primis civitatibus pecunia dabatur. Fuerunt forte etiam tum alia ejus generis: nam postea fuisse, e Codic. Theodos. L. VII. non uno titulo et Cod. Justin. L. XII. tit. 37. sqq. intelligitur.* Optimum fuerit, intelligere sumtus, quos in cultum Praetorum factos ait *Liv. XXXII. 27. de M. Catone, Sardiniae Praetore:* sumtus, quos in cultum Praetorum facere socii soliti erant, circumcisi aut sublati. *Huic vectigali simile fuit* vectigal aediliciorum *ad Q. Fr. I.* 1. 9. *quod jam breviter definitum est supra in* Aedilicius. *Sed usi sumus vocabulo* pecuniae: *auctoribus viris doctissimis, Manutio ad l. c. Bulengero, Turnebo, aliis: quod negat Cel. Burmannus l. c. rectum esse, neque hos recte veterum aedilium mores considerasse, qui primo (Verr. IV. 3.) commodato acceperint ornamenta ludorum a provincialibus, deinde donare res, et bestias venari ad spectacula coëgerint. Loci Ciceronis ad Div. II. 11. VIII. 9. Att. V. ult. VI.* 1. *quos affert in hanc rem, omnes sunt de bestiis, pantheris; sed eas non imperabat provinciae civitatibus Coelius Aedilis, sed Ciceronem rogabat, ut sibi mitteret, quod putabat civitates facile venaturas, si intellexissent Ciceroni gratum se facturas. Neque tamen hoc factum postea negem; quamquam saepe, in primis Cic. Clav. in Symmachi Epistolis, legerim, bestias magistratibus, hominibus privatis, a civitatibus esse aut sponte, amoris et gratiae causa, aut rogatu datas, nihil de imperatis. Quare vero de pecunia dubitetur a Burmanno, non video. Audiamus ipsum Ciceronem; res erit confecta.* Quantum vero est illud beneficium tuum, quod iniquo et gravi *vectigali aediliciorum*, magnis nostris simultatibus, Asiam liberasti? enimvero, si unus homo nobilis queritur palam, te, quod edixeris, *ne ad ludos pecuniae decernerentur (intell.* a civitatibus*)* HS. CC sibi eripuisse, quanta tandem pecunia penderetur, si omnium nomine, quicumque Romae ludos facerent, quod erat jam institutum, erogaretur? *Perantiquam autem consuetudinem fuisse, ut ProC. et ProPraetores a provincialibus exigerent pecuniam ad ludos, frustraque saepe SCtis coërcitam, patet e Livio XL.* 44. **Hinc etiam de reditibus privatorum hominum dicitur, ut in illo:* Parad. 6. magnum *vectigal* parsimonia. *ibid.* ex meo tenui *vectigali.* cf. ad Att. XII. 20. etc.

VECTIGALIS. *e vectigalibus redacta.* Verr. I. 35. *vectigalis* pecunia populi Rom. * vectigales populi *quomodo a stipendiariis s. tributariis differant, dictum est in* Stipendiarius.

VEHEMENS. *severus.* Sull. 1. praecipitante republ. *vehementem* me fuisse atque fortem; conservata mitem ac misericordem faterentur. Verr. II. 61. fuit in decumis *(sc. exigendis) vehementior.*

VEHERE. *passive, de vectore.* Brut. 97. adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis *vehentem. Laudatus est jam in Lexico Fabri hic locus, sed male* Orat. pro Brut. *positus est, allatus etiam Gron. ad Liv. II. 19. sic etiam, ut recte Gronovius monet*, vectores *pro epibatis, h. e. iis, qui vehuntur, cum sint proprie, qui*

 ve-

vehunt, vid. v. c. Cic. Sext. 64. *sic etiam* praetervehens *pro* praetervectus *est ap. Sueton. Caes.* 39.

VEHICULUM. Pis. 25. neglectis *vehiculis* triumphalibus. *Gronoviana* ferculis: *id probabat Abramius.* Vehiculis *autem, praeter novitias edd. quasdam, omnes veteres cum MSS. habent, probante P. Victorio, Grutero, etc. Ratio mutandi fuit, quod ferculorum frequentior in hac re mentio. Ferculorum autem nomine Abramius contineri dicit vehicula cum spoliis; quod est falsum. In pompis, cum triumphalibus, tum circensibus, debent discerni vehiculum, ferculum, et tertio spolia aut simulacra, quae vehuntur. Itaque distingui reperies* thensam *et* ferculum. *Est autem in pompa circensi thensa, quod in triumpho vehiculum Sueton. Caes.* 76. thensam et ferculum circensi pompa. Ferculum *sufficiebat, aut* thensa, *ut saepe unum ponitur, sed plenius et accuratius dicere volebat. sic in triumpho* vehiculum *et* ferculum *promiscue dici potest.* Vehiculum *et* thensa *est currus*, ferculum *est machina imposita, seu pulpitum, in quo simulacra aut spolia reponuntur. Ita Festus et Ascon. v. Torrent. ad l. c. Scheffer de Re vehic. II.* 24.

VEL. *exempli causa, ut unum hoc afferam.* ad Div. II. 13. *vel* quas proxime acceperam. *ibid.* IV. 27. amoris tui, quoquo me verto vestigia. *Vel* proxime de Tigellio. **partim.* ad Div. XV. 1. quae ad me delata sunt, ad vos scribenda putavi: *vel* quod tanta res erat, *vel* quod *etc.*

VELABRUM. *planities inter Capitolium, Palatinum, et Aventinum.* ad Brut. 15. Larentiae ad aram in *velabro* sacrificium Pontifices facere solent. *De velabro v. Donat. Rom. V. et R. II.* 15. 27.

VELATUS. Dom. 47. Nat. D. II. 3. capite *velato. In primo loco est de dedicante, in altero de Decio, se devovente. Itaque non eodem modo accipiendum illud* velare. *Nam dedicantis velamen idem est, quod sacrificantis, quod quale sit, e Monumentis antiquis apparet, nempe ejusmodi, quod caput, praeter os, totum operit; unde* amictus *appellatur Virgil. Aeneid. III.* 405. *v. hoc velaminis genus in Monumentis et Numis ap. Guther. Jur. Pont. II.* 14. *III.* 6. *IV.* 6. *Hujus velationis causam Servius facit hanc ad l. c. Plutarch. Quaest. Rom. T. II. p.* 266. *ne inter sacrificandum verbum male ominatum, temere emissum, ad aures sacrificantis accideret, et sacra turbaret. In devotione autem velamen (Liv. VIII. 9.) idem est, quod supplicum, hostiarum, nempe, ut ejus apud Livium l.* 32. *filum lanae, vitta, infula. cf. Sueton. Calig.* 6.

VELIFICARI. *proprie est vela facere ita, ut vento inflari possint, vela ad ventum excipiendum convertere. hinc* mutare velificationem ad Div. I. 9. *proprie est, vela alio convertere, quia ventus mutatus est. Sed quoniam* ventus *et* aura *dicuntur metaphorice, (v. Aura)* velificari *etiam sic dicitur; nempe, ut sit, facere aliquid, quod ad honores, quos cupias, consequendos prosit.* Agr. I. 9. quod si quis vestrum spe ducitur, se posse turbulenta ratione honori *velificari* suo. *Hinc est pro* gratificari. ad Div. VIII. 10. diligenter et caute perscribas, ne aut *velificatus* alicui dicaris, etc.

VELITARI. *est pugnare velitum more, de quibus mox: hinc, quia velites levioribus armis pugnant, de leviori dicitur concertatione.* Quint. 22. haec est iniqua certatio, non illa, qua tu contra Alphenum *velitabaris. Nempe Alphenus, qui se procuratorem Quintii professus erat, tantum impedierat auctionem bonorum Quintii, a Naevio proscriptam, judicium accipere voluerat, etc. haec pugna erat levior, non pertine-*

tinebat ad caput. sed Naevius deinde Quintii caput petebat, cum ejus bona sibi ex edicto possessa diceret.

VELITES. *quod genus militum sit, notum est; nempe quod ante justam aciem telis, hastis pugnat, leviter armatum. De iis, eorum origine, abrogatione, etc. v. Lipsium de Milit. R. III.* 1. *Salmas. R. mil.* 16. *Eleganter in hac voce ludit Cicero ad Div. IX.* 20. ne autem a te ut scurram velitem malis oneratum esse, non moleste tuli. *Est autem lusus in his verbis multiplex, quem interpretes non plene assecuti videntur. Gronovius vidit primo, ludi in voce* malis, *quae et poma significat, quae Ciceroni donarat Paetus, et maledicta, convicia. Manutius porro monuit, respici ad morem militarem, quo velites in itinere portabant sarcinas militum. hinc verbum* onerare. *Sed hoc nescio an cuiquam probet: cum nihil de ea re proditum inveniо. Calones id fecisse scio, de militibus nihil hujusmodi legi. Valesius denique, ut ex ejus Notis ad Ammianum V.* 9. *commemorat h. l. Graevius, monuit,* scurras *esse parasitos, qui exercitum sequantur, et jocis in conviviis milites delectent: quod, quamquam non negem, etiam in exercitibus scurras fuisse, tamen locus Plautinus non conficit, in quo scurra est* urbanus, *qui opponitur militi, v. Gronov. Sestert. L.* 9. *p.* 319. *neque ratio est, cur hic castrenses potius, quam urbanos scurras intelligere velimus. Quicquid sit, nemo horum mihi explicavit hunc lusum. Videamus, an nos id praestare possimus, et simul exemplum demus explicandorum hujusmodi locorum. Misit Paetus Ciceroni poma, quae et* mala *dicuntur. Hoc verbum ambiguum est, adeoque joco aptum. Sed ut ambiguitas ferretur, adhibendum erat etiam verbum huic rei accommodatum: hinc dixit:* malis me onerasti. *pro* malis me donasti. *Formula:* malis onerare, *significare potest, maledicta plurima in aliquem conjicere, (nam etiam* maledictis aliquem onerare *dicimus) et plurima poma in aliquem conjicere. Utrumque accidere solet scurris et parasitis in locupletiorum conviviis, hoc in primis, apposita mensa secunda. Hinc Ciceroni veniebat in mentem, scribere:* multis malis me tamquam scurram onerasti. *Sed id fit inprimis tum, cum parasitus est impudentior, et dicteriis convivas saepius lacessit. Et quia dicimus:* jacere dicta, *tamquam tela et jacula; deinde* velitari *et* velitatio *in dicteriis jaciendis dicitur, ut ap. Gell. VI.* 11. neque in maledictis adversus impudentes et improbos *velitandum: cf. Plaut. Asin. II.* 2. 41. *propterea eleganter dixit,* se tamquam velitem scurram, *h. e. qui ultro et crebrius impudentiusque maledictis velitatus sit adversus Paetum,* malis oneratum esse: id se autem non moleste tulisse, *quia aequum scil. sit, ut est apud Phaedrum, sua exempla aequo animo pati.*

VELIVOLANS navis, Divin. I. 31. *e Poëta.*

VELLE. Att. VI. 8. *num quid vellem,* rogavit. *Est formula peregre abeuntium, qua sua officia, in mandatis literisve perferendis, alicui deferunt.*

VELLERE. *pro* revellere. Verr. IV. 24. ex patellis quae *vellerat, sc. sigilla.*

VELLICARE. *sermonibus malevolis carpere et perstringere.* Balb. 26. *vellicaret* in circulis Cornelium.

VELUM. Or. 23. *vela* dare. Tusc. IV. 4. *vela* facere. *ibid.* 5. *vela* orationis pandere. *Hae formulae omnes significant, latius et copiosius, quam Dialectici solent, disputare.* *Or. II. 44. si se

 dant,

dant, et sua sponte, quo impellimus, inclinant judices atque propendent: accipio, quod datur, et ad id, unde aliquis flatus ostenditur, *vela* do. Flatus *hic sumitur, ut* aura, *(v. Aura) nempe pro ea re, quae oratorem, quemadmodum flatus aurae in vela incidens in portum devehit navem, ita juvat, ut facilius, quod velit, judicibus persuadere possit. Ea res est judicum inclinatio et propensio, quam vocavit, cum videt orator eos sua sponte aliquid quodammodo probare. Cum ergo orator hoc animadvertens, eam rem in primis urget, in eaque augenda et demonstranda copiosus est, dicitur, vela dare ad id, unde flatus ostenditur.* *velis remis, *proverbialiter dicitur de summa contentione* ad Qu. Fr. II. 14. *Laudatur etiam ex* Off. III. 8. velis equisque: *sed legendum est:* viris equisque, *ut est in melioribus edd.*

VENA. Nat. D. II. 55. *vena cava*, quae a jecore ad cor pertinet. **pro arteria.* Fat. 8. si cui *venae* sic moventur, is habet febrem. conf. Div. II. 70. *vid. Lex. Fabr.* *Orat. I. 52. *venas* tenere cujusque generis, aetatis, etc. h. e. *recessus animorum, opiniones, propensiones, etc. cuique generi, aetati usitatas, ducta metaphora a venis metalli subterraneis. Div. I.* 51.

VENALITII. Or. 70. neque me divitiae movent, quibus omnes Africanos et Laelios multi *venalitii* mercatoresque superarunt. Venalitii *sunt mangones, qui homines venales habent, unde familiae venalitiae: dicuntur etiam* venalitiarii. *Itaque et hanc vocem quippe notiorem in hoc genere, hic reponere volebat Lambinus, recte propterea reprehensus a Torrentio ad Sueton. Aug. c.* 42.

VENARI. *excogitare, investigare, studiose consectari.* Orat. II. 34. nosse regiones, intra quas *venere*, pervestiges, quod quaeras. Att. XVI. 7. ἀθανασίαν *venaris.*

VENATOR. N. D. I. 30. physicus, speculator, *venator*que naturae.

VENDERE. *pro venditare, laudare aliquid.* Att. XIII. 12. Ligarianam praeclare *vendidisti*: h. e. *laudando, ut legeretur ab hominibus, fecisti. cf. Venditare.* **corrumpi se ab aliquo pati.* Har. R. 22. *vendere* se alicui. Pis. 34.

VENDIBILIS. *probabilis.* Brut. 47. orator *vendibilis.* Lael. 25. oratio *vendibilis.*

VENDITARE. *ostentare, jactare.* Sull. 10. ita illos se audituros, quibus se *venditabat.* Verr. III. 58. *venditare* se existimationi hominum. conf. ad Div. VIII. 16. Phil. VIII. 10. Har. R. 23. *ubi vid. Graev. Ductum est a mercatoribus, qui laudandis mercibus emtores alliciunt. Nam* venditare *proprie est cupere vendere, et emendum offerre, ut* Att. I. 14. *extr.* Tusculanum *venditat,* ut, si possit, emat Pacilianam domum.

VENDITATIO. *jactatio, ostentatio.* Tusc. II. 26. laudabilia sine *venditatione* facere. Lael. 23. virtus *venditatio* quaedam esse dicitur.

VENENUM. Cluent. 54. qui *venenum malum* fecit, *est veneficus, qui et* spargere venena *dicitur* Cat. II. 10. *dicit autem* venenum malum, *quia venenum est medium verbum, quod pro succis etiam dicitur, ut* venenum Tyrium *pro purpura apud Virgilium.*

VENERARI. *proprie dicitur de cultu et honore Deorum.* Phil. X. 2. quos omnes paene *venerari* debemus.

VENERIUS. *jactus in ludo talorum.* Div. I. 13. *v. Talus.*

VENERII. in Caecil. 17. *vid. Graev. ad h. l. et Ind. Hist. in* Venus. [Verr. III. 44.]

VE-

VENIA. Or. II. 48. vix ut mihi tenuis quaedam daretur *venia* excusationis, quod tamen eum defenderem, qui mihi Quaestor fuisset. *Sed est* veniam dare *etiam simpliciter pro* rogata facere. ad Q. Fr. III. 1. tibi petenti *veniam* non *dedit.* cf. Att. V. *ult.* *obsequi*, *cedere.* Rab. Post. 12. auctoritati ejus *veniam dedi.*

VENIRE. Att. XIV. 1. *in sermonem* se post Idus Martias, praeerquam Lepidi, *venisse* neminis. Tusc. II. 19. *venit* Epicurus, homo minime malus, - - tantum monet, quantum intelligit: neglige. inquit, dolorem. Verr. V. 6. *est pro venire:* haec ubi *veniunt.* *Sed v. Vot. et Div. II.* 51.

VENTILARE. *vento faciendo* xcitare, *v. c. ignem: deinde me*aphorice, *commovere animos*, rritare: *nam et* ventus *sic dici*ur, *ut mox demonstrabitur.* 'lacc. 23. cujus lingua, quasi flaello seditionis, *ventilata* est conio. *De hoc verbo laudat Drakenorch. ad Sil. XVII.* 705. *dispu*ationem *Gothofredi ad Cod.* 'heod. *L. V. de malef. et mathe*iat. *sed in ea nihil ad locum Si*i *facit. Est ad L. IX. tit.* 16. 5. *T. III. p.* 132. *ed. Ritter.* ic *verbum* ventilare *etiam lauda*ır *in Lexic. Fabri, Cod. Just. L.* 'I. *eod. tit. Ceterum Gothofre*us *etiam l. c. verbum* ventilare *loco Ciceroniano interpreta*r, *impellere et agitare, atque* inc *fortasse explicari legem* ıtat *posse, in qua* ventilare *maleficis et mathematicis di*'ur. *Neque mihi dubium est,* ıin *ibi* ventilare *sit referendum,* vitas insontium, *et significet* xare. *Nam quod in priore par*disputationis de praestigiis ma*cis in ciendis manibus inter*ctatur*, *potest forte* ventilare iis propter gesticulationes dici,* 1 *non dicuntur magi h. l.* venando ciere manes, *verum* manis accitis ventilare*: quid igitur,* st vitas hominum? *Accedit illud, quod praestigiae et magicae artes, ut ex L. IX. intelligitur, non propter se, sed propter noxam prohibitae sunt: nam in ea lege usus innoxius permittitur. conf. Cod. Justin. l. c. L. IV.* Ventilare *autem pro* vexare *apud posterioris aevi scriptores non raro dicitur, vid. Fresne in Glossario Lat. in v. Ventilare. Sed haec obiter dicta sunto.*

VENTITARE. *de discentibus, magistrum frequenter adeuntibus.* Legg. I. 4. juri studere te memini, cum ipse etiam ad Scaevolam *ventitarem.*

VENTRICULUS. Nat. D. II. 55. *ventriculus* cordis: *est cavitas, quo sanguis concipitur.*

VENTOSUS. *inanis, levis; vanus.* ad Div. XI. 9. rogo te, ad hominem *ventosissimum* Lepidum mittas. Phil. XI. 7. imperium extraordinarium est populare et *ventosum*, non gravitatis nostrae, non hujus ordinis.

VENTUS. *venti quoniam in mari duplex vis est: altera, qua propellit naves et celerius in portum defert; altera, qua mare commovet et perturbat: hinc etiam metaphorice duobus modis dicitur. Primo* ventus *dicitur, ut* aura popularis, *pro* plausu populari, *quatenus is ad honores consequendos valet, atque adeo pro omnibus rebus, quatenus hanc vim habent. Locus classicus est* Cluent. 47. verum omnes intelligimus, in istis subscriptionibus censoriis *ventum* quendam popularem esse quaesitum. *idem paullo post sic expressit:* res enim indicat, nihil Censores habuisse cogniti, nihil comperti: ex tota subscriptione *rumorem* quendam et *plausum popularem* esse quaesitum. *hoc idem est, quod c.* 28. *dixit:* oblatam sibi facultatem putavit, ut ex invidia senatoria posset *crescere.* ad Div. II. 6. *cum commemorasset, quibus subsidiis Milo esset ad consulatum petendum instructus, bo-*

le provinciis consularibus. *vid. Brisson. de Formul. L. II. p.* 193. *Graecum* εἰπεῖν *de relatione ad populum est in psephismatibus. vid. v. c. Demosth. de Coron. c.* 3. *Tertius est de recitante formulam dedicationis.* Dom. 46. si is Q. Caepionis, inimici sui, postem aedium tenuisset, et pauca *verba fecisset*, aedes Caepionis essent dedicatae. * Dom. 52. verba *cadunt, de eo, qui verbum prae perturbatione animi proloqui nullum potest, aut obmutescit.* * Tusc. II. 2. *verbo* de sententia destitit: *i. e. paucis monitus, facile cessit.* Att. XVI. 11. suavium *meis verbis* des. * verba *vocat etiam formulam, quam Praetor praescripsit judicibus, ut ex ea judicent.* Quint. 20. judicium accepit *in verba*, etc. *et sic saepe.*

VERE. *sine dissimulatione.* Or. I. 86. si *vere* agere volueris, omnia tibi relinquo: sin dissimulare, etc.

VEREOR. *cum genitivo.* Att. III. 4. *veritus* testimonii tui. *Ubi tamen cdd. pr. habent* testimonium. *v. Not.*

VERGERE. *niti, tendere.* Nat. D. II. 45. omnibus partibus terrae medium *vergentibus.* **spectare.* Phil. XI. 11. Bruti auxilium ad aliam *vergere*, quam ad Asiam aluissemus.

VERIDICUS. *verus.* Flacc. 32. *veridicae* causae inimicitiarum. Div. I. 45. *veridicae* voces ex occulto missae. *Non ergo poëtis proprium hoc vocabulum.*

VERISIMILIS. *sequente* ut. Verr. IV. 6. *verisimile* non est, *ut* ille homo *etc. Sic et est* Rosc. Am. 8. Sull. 20. Verr. IV. 6. Sext. 37. *v. Not. ad locum primum.*

VERITAS. *ante, quam, quae de hoc verbo e Cicerone dicere institui, proferam, tironum causa, dicere attinet, quid intersit inter* veritatem *et* verum. *Nam homines nostri, germanica ratione decepti, saepe* veritatem *dicunt, ubi* verum *dicere debebant: tamquam:* veritates novas invenire, veritatem dicere, etc. *Regula ergo haec est:* Veritas *dicitur, ut philosophi loquuntur, abstracte, h. e. de vero, quatenus cogitatione sejungitur a rebus, factis, dictis, quibus inest. Sic Latine dicitur:* amans veritatis, studium veritatis, investigatio veritatis, veritas in puteo latet, *etc. quae omnia sunt Ciceroniana: nam in his non agitur de certo facto, dicto, etc. quod verum sit, sed de vero per se. In his omnibus autem et* veritas *et* verum *recte dicitur.* Verum *autem etiam concrete dicitur, h. e. cum vox germanica die Wahrheit significat verum factum, dictum, etc. in quibus nunquam* veritas *dicitur, sed semper* verum; *ut*, verum dicere, verum narrare, *etc. Neque turbare quemquam debent exempla, in quibus aliter esse videtur, ut* Inv. I. 86. quae perspicuam omnibus continet *veritatem* assumtio, nihil indiget approbationis. *Nam in his quoque verbis* veritas *abstracte dicitur hoc sensu: cujus assumtionis veritas omnibus apparet.* * Veritas *interdum est* necessitas *et opponitur casui fortuito.* Div. I. 13. num *casu* factum esse potest, quod omnes numeros *veritatis* habet. Nat. D. I. 20. aeterna *veritas.* **certitudo.* Nat. D. I. 22. persuaderi mihi non solum *opinione*, sed etiam ad *veritatem* plane velim. **aequitas, justitia.* Act. I. Verr. 1. *veritas* judiciorum. ad Div. VIII. 6. si ad summam *veritatem* jus legitimum exegeris. * *Sic interpretantur enim v. c. locum* Muren. 29. paullo asperior ac durior, quam *veritas* aut natura patiatur. *male. nam in hoc, et similibus locis,* veritas *eleganter dicitur de re ipsa, vera rei ratione: duriorem ergo dicit esse Catonem, quam res ipsa, vera rei ratio, patiatur. Sic* ad Div. VI. 1. quam *veritas* et ratio praescribit. *v. Graev. ad h. l.* Parad. 5. *extr.* ratio et *veritas* ipsa convincit. *Sic adjectivo*

verum *usus est Horat. Serm. I. 3.* 96. quis paria esse fere placuit peccata, laborant, cum ventum ad *verum* est. Sensus moresque repugnant: *ubi male* aequum *interpretantur. In ea verba commentarius est in his verbis Ciceronis.* Fin. IV. 19. quae magnifice primo dici videntur, *considerata* minus probantur. Sensus enim cujusque et *natura rerum*, atque ipsa *veritas* reclamat quodammodo, non posse se adduci, ut inter eas res nihil interesset. *Sed plura exempla addamus.* Or. I. 17. videamus, ne plus oratori tribuas, quam res et *veritas* ipsa concedat. *ib.* 83. probo ista, ut causa aliqua posita consimili earum causarum, quae in forum deferuntur, dicatis quam maxime ad *veritatem* accommodate: *nempe ut vera res et causa, non ficta agi videatur.* Or. III. 57. *veritas* vincit imitationem, *ibid.* 17. actio *veritatis* plena. Inv. II. 1. *veritas* transfertur ex animali exemplo in mutum simulacrum. Or. I. 34. commentatio inclusa in *veritatis* lucem proferenda est; h. e. *in veris causis in foro adhibenda. Sic II.* 19. *rhetor dicitur* expers veritatis, *quia in umbra scholae dicit, et docet, non agit veras causas. ibid.* I. 51. qui tolerabiliores volunt esse, et ad *veritatem* vitae propius accedere, permediocres ac potius leves motus animi esse debere dicunt.

VERMICULATUS. Or. III. 43. nullum verbum, nisi loco positum, et structum tanquam in emblemate *vermiculato.* *Quid sit* vermiculatum, *de eo non consentiunt Viri docti. Alii enim interpretantur, minutis tesserulis, tanquam vermiculis, structum et variegatum: alii cocco tinctum, quod color coccineus fit e vermiculis, qui sunt in bacca cocci, vermiculus etiam ipse et vermiculum pro cocco dicitur. Hanc sententiam protulit et defendit Salmasius ad Solin. p.* 192. 854. *sequitur eum Harduinus ad Plin. H. N. XXXVI.* 6. *videtur etiam probare Bochartus Hierozoic. T. II. L. IV.* 27. *Sed ut sententia Salmasiana non sit sine specie, et* vermiculatum *esse possit cocco tinctum; tamen altera est verosimilior, et loco Ciceroniano et Pliniano accommodatior. Primo si* vermiculatum *in hac re de colore diceretur, consequens esset, ut aut omnes illi lapilli coccinei fuissent, quod nemo sibi persuaderi patietur: fuerunt enim diversorum colorum, ut effigies rerum et animalium exhiberentur: aut* vermiculatum *esset in genere coloratum; quod probari nemini poterit, nec Salmasio in mentem venit credere, aut demonstrare. Accedit id, quod rem conficit, ap. Plinium, loco mox citando, tradi, crustas marmoris in opere vermiculato sub Claudio demum coepisse pingi. Deinde in locis, ubi hoc verbum occurrit, clarissime apparet, non respici ad colorem lapillorum, sed ad structuram et dispositionem eorum. Oratio a Lucilio et Cicerone comparatur cum vermiculato opere, non ratione ornamentorum, quibus quasi coloribus illuminata et picta est; sed ratione structurae verborum artificiosae: unde et* vermiculum itenere *in Inscr. ap. Murator. T. I. p.* 314. *n.* 2. *Sic apud Plin. H. N. XXXV.* 1. vermiculatae ad effigies rerum et animalium crustae, *non possunt profecto esse coccineae, aut colore tinctae, sed ita dispositae, ut effigies rerum et animalium exhibeantur. Tertio, quod negat Salmasius,* vermiculatum *a vermibus dici posse, quod nulla similitudo sit inter lapillos illos in opere vermiculato et vermes, cum lapilli illi quadrati fuerint: primo, etiam grana non sunt quadrata, et tamen lapillos illos grana dici scimus, unde et Graeci χονδροβολίαν dicunt, ἀπὸ τοῦ χόνδρου, grano; deinde vermiculatum non est minutum, sed ex minutis lapillis per varios tortuososque flexus structum et compo-*

positum, in quo profecto est quaedam cum verniculis similitudo, eorumque motu. Sic vermina dicebantur dolores, qui Graece στρόφοι, post tormina dicebantur, a minuto motu, quasi a vermibus corpus scinderetur, ut auctor est Festus. Ceterum de operibus vermiculatis v. Casaub. ad Sueton. Caes. 46. *Scalig. ad Manilium p.* 411. *Ciampin. Oper. musiv.* c. 10. *sq. Sponii Miscell. Erud. Ant. Sect. II. artic.* 8.

VERNACULUS. *est proprie domi natus, a verna, qui est servus domi natus; unde quicquid domesticum, domo allatum dicitur, id etiam vernaculum dici potest.* Or. III. 24. *Crassus de aedilitate sua:* opus est rebus exquisitis undique, et collectis, arcessitis, comportatis, ut tibi, Caesar, faciendum est ad annum; ut ego in aedilitate laboravi, quod quotidianis et *vernaculis* rebus satisfacere me posse huic populo non putabam. Verr. III. 61. crimen domesticum et *vernaculum: h. e. fictum ab accusatore.* * *hinc vernaculum dicitur pro nativo, genuino, urbi Romanae proprio.* Div. IX. 15. imago *vernaculae* festivitatis. Brut. 46. Tincam non minus multa ridicule dicentem, Granius obruebat nescio quo sapore *vernaculo.*

VERO. *est affirmantis, pro recte, item concedentis.* Div. I. 47. *vero*, mea puella, cedo tibi sedes meas. Muren. 31. in sententia permaneto. *Vero*: nisi sententiam alia vicerit melior. Legg. I. 23. *vero* dicis et merito. *et vero est atque video. Att. XVI. 17. quod saepe praesens et illi ostendisti, *et vero* iam mihi. Muren. 22. qui et per se, et per suos, *et vero* etiam per alienos defendatur. * ad Div. IV. 6. ego *vero*, Servi, vellem, etc. ad Q. Fr. II. 9. quod me admones de nostra Urania, -- ego *vero* memini. *caveant tirones, ne putent,* vero *iungi posse τῷ* ego *aut alii pronomini ab initio, nisi aliquid praecesserit, ad quod referatur. Inservit enim hoc* vero *responsionibus.*

VERRUNCARE. *vertere, ut averruncare est avertere.* Div. I. 2. haec bene *verruncent* populo: *laudant viri docti Gronov. ad Liv. XXIX.* 27. *qui ibi hanc formam loquendi Livio restituit.*

VERSARE. Coel. 6. *versare* suam naturam: *int. in omnes partes, prout opus, ut recte maleve facias.* Verr. I. 51. *versare* se, est *hominis anxie, quid agat, quaerentis.* Or. 9. caussas *versare* in iudiciis, *de oratore, qui vario et multiplici copiosoque dicendi genere agere caussas potest. Opponitur enim historico, qui res gestas narrat, non ornat et auget. Unde autem sic dicatur, docet locus* Or. 40. *versare* saepe multis modis eandem rem. *Sed* Fin. IV. 20. verba versare, *dicitur de eo, qui, cum obtinere aliquid non potest, in verbis quaedam mutat.* * *decipere.* Lael. 26. hodie me *versaris* atque luseris lautissime. *v. Graev. ad h. l.*

VERSARI. Tusc. I. 44. haec *versantur* in errore. ad Div. XIII. 10. *versatur* in hoc studio nostro *cum ingenio.* Verr. II. 76. haerere homo, *versari*, rubere: *de eo, qui nescit, quid agat.* * Arch. 9. bellum in magna varietate *versatum.*

VERSICULUS. Mil. 26. Legg. II. 6. unus *versiculus* Senatus, *est illa formula: videant Coss., ne quid detrimenti capiat resp.*

VERSURA. *est sumtio pecuniae mutuae: unde duae formae loquendi; quarum alteram et nunc quidam male intelligunt. Prima est* Coel. 6. Font. 1. Verr. II. 76. Flacc. 20. *versuram facere* ab aliquo, *quae significat simpliciter, pecuniam ab aliquo sumere mutuam. altera est* Att. V. 1. *versura* facta *solvere.* Tusc. I. 42. sine *versura dissolvere*: h. e. *debitum solvere, ita,*

ando. cf. Gron. Obf. III. 4. contumelia afficere. Vat. 1. ve-atum dimittere.

VEXILLUM. *velum purpu-eum; quod eft apud ducem, et b eo proponitur ad fignum fu-urae pugnae dandum. cf. Lipf. e Milit. R. IV. 12. fed propone-atur etiam vexillum in delectu ilitari habendo: hinc illa:* Att. . 15. *vexillo* opus eft; convola-unt. Phil. I. 11. num quando ci-ibus perditis *vexillum*, quo con-urrant, defuturum putatis? *cf. ipf. l. c. I. 3. et Reinef. ad In-ript. p. 340. ubi memoratur ve-llum rubeum* in arce pofitum *de-ctus caufa. Etiam in coloniis educendis vexillum tollebatur praeferebatur.* Att. II. 32. *ve-illum* coloniae. Phil. II. 40. Ca-linum coloniam deduxifti, - - ut *exillum* tolleres, et aratrum cir-induceres. *ubi vid. Abramius.*

VIA. Prov. Conf. 2. *via* milita-s; *eft via lata et ftrata, per iam Imperatores ducunt exerci-s ad mare, ut navibus traji-antur, aut in provincias. vid. otomann. ad h. l. inprimisque ergierius de Viis Rom. publicis, II. 54.* *methodus.* Orat. I. 19. cendi ratio ac *via*. Fin. II. 1. *via* ratione disputare. N. D. II. 22. a progredi. **hinc* Div. II. 1. *vias* timarum *artium* tradere, *pro fis artibus, quae via et ratione aduntur.* **ratio et modus et cafio alicujus rei confequendae, rficiendaeve.* Verr. III. 94. au-oritate *viam* patefacere illuftrem. Div. IV. 13. omnes *vias* perfe-iar, quibus putabo, ad id, quod lumus, pervenire poffe. ad Q. r. I. 1. omnes *vias pecuniae* no-int. Jofeph. Ant. VI. 1. 2. μηχα-ὴν καὶ πόρον τῆς ἀπαλλαγῆς ήτουν. **elegans eft illud* ad Att. . 19. ego autem neque pugno in illa caufa, - - neque approbo, - - lor *via*: h. e. *arte aliqua me-um teneo, ut neque improbem, que probare videar.*

VIATICUM, *pecunia, quae ex aerario datur ad magiftratibus provincialibus, Quaeftoribus, Le-gatis, inftrumenta itineris com-paranda, ut tabernacula, mulos, etc. dabatur autem pecunia red-emtoribus, qui haec viae inftru-menta curarent.* ad Div. XII. 3. *v. Sigon. Ant. Jur. Provinc. III. 11. Cafaub. ad Theophr. c. 11.*

VIATOR. *minifter magiftra-tuum, quo utuntur ad homines arceffendos.* Cato 16. a villa in Senatum arceffebantur et Curius et ceteri fenes: ex quo, qui eos ar-ceffebant, *viatores* dicti funt. *quae fere ad verbum repetiit Columell. R. R. praef. h. l. et Plin. H. N. XVIII. 3.* cf. Vatin. 7. Font. 13. *v. Sigon. Ant. Jur. C. R. II. 15. et Burm. ad Petron. c.* 97. Viato-rum decuriae *occurrunt in Infcri-ptione ap. Murator. T. I. p. 581.*

VIBRARE. *proprie eft cum ma-gna vi et celeritate projicere, et contorquere.* Or. II. 80. atque ejusmodi debet effe profufio, non ut Samnitum, qui *vibrant* haftas ante pugnam, quibus in pugnando nihil utuntur. **hinc, ut contor-tum, fic* vibrans *paffive (v. Heinf. ad Sil. I. 539.) per metaphoram dicitur pro incitatus, vehemens.* Brut. 95. *vibrans* et incitata ora-tio. Orat. 70. *extr.* Demofthenis non tam *vibrarent* fulmina illa, nifi numeris contorta ferrentur. **eft etiam pro* micare. Acad. IV. 33. mare cum a fole collucet et albefcit, et *vibrat*; *nempe pro-pter illas celeres agitationes aquae et tremores; nam et micare eft proprie de celeri et tremulo motu, qui eft in luce. vid. Dra-kenb. ad Sil. IV. 156.*

VICANUS. *qui in vico habi-tat.* Flacc. 3. Timolites *vicanus. v. Graev. ad h. l. Sed* Div. I. 58. *vicani* harufpices, *funt qui in vi-cis verfantur, eosque pervagan-tur, quaeftus caufa, ut in circis aftrologi.*

VICARIUS. *fervus fervi lautio-ris, de peculio emtus, unde et* pe-

care. Verr. II. 61. alio loco de . . *videro.* * *consilio aliquo uti, sequi aliquid.* Flacc. 14. *vidit* aliud. * *curare, et variis quidem modis.* Att. XIV. 11. haec fortuna *viderit.* *ib.* X. 7. cum Philotimo *videbis.* *ib.* V. 1. ut prandium nobis *videret.* Tusc. III. 19. aliquid *videamus* et cibi. Quint. 17. *viderint* ista officia boni viri. * *imperativus et conjunctivus ponitur pro* vereor: *quae est elegans ratio, sub specie dubitationis, et judicium alteri relinquendi, suam sententiam dicendi.* Rosc. A. 48. *videant,* ne sit etc. Tusc. II. 18. *vide,* ne non sit hoc proprium nomen virtuti. Div. II. 4. *vide,* ne nulla sit divinatio. cf. ad Div. XI. 12. XVI. 26. *reperitur tamen etiam participium sic:* Offic. I. 19. itaque *videndum* est, ne non satis sit id, etc. ad Diverf. XIV. 14. *videndum* est, ut honeste vos esse possitis. * *cavere.* Offic. I. 20. quamobrem et haec *videnda,* et fugienda pecuniae cupiditas: *ubi v. Graev.* * *elegans etiam est haec formula* in Pis. 25. quin tu me *vides? eo fere sensu, quo nostri dicunt: da lobe ich mich doch.*

VIDERI. *est verbum solenne in SCtis, decretis Pontificum, sententiis judicum.* Dom. 53. cum P. Scaevola, Pontif. M. pro collegio respondit, sacrum non *videri,* *vid. Manut. ad Verr. V.* 6. * *cum accusativo.* Tuscul. V. 5. non mihi *videtur* satis posse *virtutem: ubi v. Davis.* Off. III. 17. quae vult *videri,* se esse virtutem. * *passive.* Tusc. III. 29. opinio mali, quo *viso* et persuaso. * videri *etiam interdum, ut Graecorum δοκεῖν, dicitur in aliis rebus de eo, quod certum esse scimus.* Nat. D. I. 21. saepe enim de L. Crasso, familiare illo tuo, *videor audisse,* cum te rogatis omnibus sine dubio anteferret.

VIGERE. *inclarescere.* Tusc. II. 2. in ipsa Graecia philosophia tanto in honore nunquam fuisset, nisi doctissimorum contentionibus dissensionibusque *viguisset.* * *laudari, probari.* ad Div. VIII. 1. tui politici libri omnibus *vigent.*

VIGILARE. ad Q. Fr. II. 15. viatores, si serius, quam voluerunt, forte surrexerint: properando etiam citius, quam si de multa nocte *vigilassent,* perveniunt, quo volunt. *Malaspina putat positum pro* evigilassent, *et sic dici hoc verbum posse putat. Sed Burm. ad Sueton. Aug.* 78. *mavult corrigi* evigilassent: *quod mihi verba* de multa nocte *vix videntur pati.*

VILITAS. Verr. III. 93. annus est *in vilitate; int. annonae.*

VINARIUM. Font. 5. *vinarium* crimen.

VINCERE. *ostendere aliquid ita, ut probes, ut obtineas.* Cluent. 44. *vince,* virum bonum fuisse Oppianicum. * *eleganter de eo, cui quid in auctione addicitur, sive qui plus licendo accipit, quod vult: sic passim est in* Epist. ad Attic. *ut* XIII. 29. Othonem *vincas* volo. cf. 33. * *causam in judicio obtinere. in quo est duplex forma: altera certa et usitatissima:* Rosc. Com. 18. *vicisset* judicio. Quint. 27. ego sponsione *vicerim; altera insolens atque hanc ob causam in dubium vocata:* Verr. I. 53. *vincere* judicium. Caecin. 31. *vincere* sponsionem. *ubi vid. Passerat. et Graev. Similiter Ovid. Her. XVI.* 76. *dixit:* non omnes *causam vincere* posse suam: *ubi Heinsius corrigebat* causa: *dubitante Burmanno, et afferente* vincere bellum *e Vell. II.* 55. *add. Virg. Aen. X.* 370. devicta bella. *Etiam Graeci utroque modo dicunt,* νικᾶν μάχην *et* μάχῃ. *v. Albertum V. Cel. Obs. ad Nov. T. p.* 242. *Simile etiam illud est, quod Latine dicitur* certare sponsione *(v. Sponsio) et* certare multam *ap. Liv. XXV.* 3. *ab hac autem verbi significatione dicuntur* vinci, *qui causa cadunt seu condemnantur.* Verr. I. 4. reus tam nocens, tam perditus, tam *victus.*

VIN-

VINCIRE. Att. VII. 18. *vinciri* praeſidiis. * Orat. 13. verba *vincire*. Orat. 50. ſententias *vincire*. *Hoc quid ſit, tironum cauſa dicendum eſt; in quo breviter repetemus, quae olim de hac re ex inſtituto in proluſione aliqua diximus pluribus.* Vincire *autem eſt, ita verba et ſententias ſibi jungere, ut ex pluribus propemodum vel unum verbum, vel una ſententia facta videatur. Quod ad* verba *attinet, res eo redit, ut extremae et primae verborum literae ſint ejusmodi, ut in pronunciando verba in unam vocem coaleſcere poſſint, quia, ut Dionyſius ait, non eſt* αἰσθητὸς χρόνος μεταξὺ τῶν ὀνομάτων, *de Structur. Orat. S.* 23. *a quo deinde* leniter fluere *oratio* et laevis *eſſe dicitur. Exemplo eſſe poſſunt verſiculi Sapphus apud eundem Dionyſium:* ποικιλόφρον *etc. nam in iis omnia verba, quia aut alterum in vocali deſinit, alterum a conſona incipit, aut contra, coëunt tanquam in unam vocem. In duobus autem* διὸς δολοπλόκε *eae conſonae concurrunt, quarum concurſus nihil aſperitatis habet; quod ex eo judicatur, quod easdem in eodem verbo occurrere videmus, ut in* διόσδοτος. *Ex Ciceronis innumerabilibus ponamus hoc unum ex Roſc. Am.* 24. haec ſunt impiis aſſiduae *etc. In hoc genere autem illa cautio eſt, ne nimis ea res ſtudioſe aut frequenter fiat, ut Cicero recte praecipit* Or. 44. nam eſſet cum infinitus tum puerilis labor. *Sed ad vincienda verba etiam hoc pertinet, cum ita collocantur, ut numeroſe volvatur et cadat oratio; quod genus orationis* aptum *vocatur, cui* ſolutum *et* diffluens *opponitur. Atque de hoc poſteriori genere,* vincire verba *eſt apud Ciceronem l. c. qui eſt locus de hoc genere praeſtantiſſimus; agit enim de hoc orationis genere a c.* 50. *usque ad* 71. *Sed* ſententiae *etiam* vinciuntur, *quam Dionyſius vocat* κώλων ἁρμογήν, *et* δευτέραν τῆς συνθετικῆς ἐπιστήμης θεωρίαν *facit, in primisque neceſſarium eſſe dicit,* τὰ κῶλα ἁρμόσαι πρὸς ἄλληλα, ὡς οἰκεῖα φαίνεσθαι καὶ φίλα. *l. c. Sect.* 7. *Id autem fit artificio periodico, quo plures ſententiae una periodo comprehenduntur ita, ut ſuspenſa ſit ab initio ejus usque ad finem oratio, atque ita e pluribus enunciationibus propemodum una fiat. Exemplum ſit hoc Verr. I.* 41. tutores, pecuniam Praetori ſi pupillae nomine darent, praeſertim grandem, quemadmodum in rationem inducerent, quemadmodum ſine periculo dare poſſent, non videbant. *In hac autem collocatione ſententiarum, qua vinciuntur, reſpiciunt Latini plerumque ad rerum naturam, ut, quae natura et cogitatione priora ſint, ea etiam loco priora fiant, tamquam ut cauſa, ratio, conditio priores ſint effectu, etc. Ex hac autem ratione vinciendarum ſententiarum vel maxime exiſtit numerus oratorius. Sed haec pro hujus loci ratione ſufficiant. Plura qui volet, adeat illam proluſionem noſtram.*

VINCTUS. *numeroſus.* Or. 57. poëma eſt nimis *vinctum*, ut de induſtria factum appareat: ſermo vulgi eſt nimis diſſolutus. * *non liber, impeditus.* ad Div. VI. 7. tot malis cum *vinctum* tum fractum ſtudium ſcribendi.

VINCULUM. *per metaphoram eleganter dicitur omnis cauſa, propter quam aliquid faciendum aut omittendum eſt, propter quam aliquis amandus; item res, qua aliquid conſervatur, fundamentum, fons, etc.* ad Div. XV. 11. tum accedit *vinculum* maximum: h. e. *maxima cauſa, propter quam te amare debeo. Itaque Cicero alicubi dicit:* cum eo mihi omnes cauſae, Quint. 15. *cum alibi dicat:* omnia vincula. Ligar. 7. magnum *vinculum*, quod iisdem ſtudiis ſemper uſi ſumus. Muren. 31.

31. aliquo tecum *vinculo* reip. esse conjunctum: h. e. *causa ab ipsa rep. suppeditata.* Fin. III. 20. et quomodo hominum inter homines juris esse *vincula* putant, *(h. e. causas idoneas, propter quas societatem inter se colant)* sic homini nihil juris esse cum bestiis. Caecin. 25. *jus civile dicitur* vinculum judiciorum, *quod* *o judicia nituntur.* Cluent. 53. *vinculum* dignitatis, *quod conservat dignitatem, sive, ut post dicit, fundamentum et fons dignitatis.* Balb. 15. *vinculum* religionis. Tusc. V. 28. nulla te *vincula* impediunt ullius certae disciplinae. ad Div. X. 6. *vincula* *morum* te cum illis conjunxerunt. Or. 23. *vincula* numerorum. *vid. Vinctus, Vincire.*

VINDEMIOLA. ad Att. I. 10. *pecunia collecta paullatim et* *sparsa.*

VINDICARE. *punire.* Verr. 50. vehementer *vindicare* in es. Offic. I. 30. qui T. Gracchi perditos conatus *vindicavit.* *indicias agere.* Or. I. 10. agent tecum lege - - *vindicarent*- e ornati homines, - - quibus m tibi justo sacramento contene non liceret. **defendere.* cc. 17. *vindicetis* civem ab otissimo Phryge; *sc. rejiciendo ejus testimonium.* ad Div. I. 16. turpitudo personae ejus, quam liberius invehimur, nos *dicabit.* * Rabir. Post. 9. perienda illa fuerunt, ut aliquanse *ad* suos *vindicaret*: *Maius interpretatur, ut aliquanad suos tamquam e servitute a in libertatem redire posset. levius autem latinum hoc esse, ntelligi posse negat, legitque:* e aliquando et suos vindicaret, *pe a damnis fortunarum. i autem et lectio recepta, et utiana interpretatio proba- Exempla hujus constructiosunt apud Gronov. ad Liv. V. 14.*

VINDICIAE. *est controversia forensis, de possessione alicujus rei, quam nostrum esse dicimus, cum alius teneat.* Verr. I. 45. pro praede litis *vindiciarum* satis dare. Mil. 27. injustae *vindiciae.*

VINDICTA. Rabir. Perd. 5. una *vindicta* liberavit. Top. 2. *vindicta* liber factus. *ad q. l. Boëthius dicit, esse virgulam, quam lictor manu mittendi servi capiti imponens, eum in libertatem vindicabat, quaedam verba solennia dicens. Scholiastes autem Persii ad Sat. 5. a Praetore capiti impositam dicit. Et hoc verius. Sic etiam Graeci JCti tradunt. v. Casaub. ad Pers. p.* 417. *formula erat: hunc ego hominem liberum et civem Rom. esse ajo; ut Graeci tradunt. Latini autem sic: ajo te liberum more Quiritium. vid. Viros doctos ad Caji Instit. I.* 1. 1. *in Schultingii Jurispr. ante-Justin. p.* 11. 12. *ed. Lips.*

VIR. *de marito est* ad Div. VIII. 7.

VIRGETUM. *hortus, arboretum.* Legg. II. 8. sacerdotes vineta *virgeta*que et salutem populi auguranto. *v. Turneb. ad h. l.*

VIRGINES. *simpliciter* Vestales virgines *dicuntur.* Catil. III. 4. post absolutionem *virginum.*

VIRGULA. Offic. I. 44. si omnia nobis - - quasi *virgula divina*, ut ajunt, suppeditarentur: i. e. *citra opem humanam. Ductum proverbium videtur Erasmo a* virga Palladis, *cujus toties mentio apud Homerum. Nota est etiam ex Virgilio* virga Circes, *et ejus vis.*

VIRIDITAS. Tusc. III. 31. malum quandam habet *viriditatem.* Lael. 3. senectus aufert eam *viriditatem*, in qua etiam tunc erat Scipio. *Est e Graeco. Graeci enim χλωρὸν dicunt omne, quod est*

est recens, in primisque vigorem juvenilem et virilem.

VIRILIS. Verr. IV. 38. est aliqua mea *pars virilis.* Phil. XIII. 4. me ejus beneficio plus, quam pro *virili parte*, obligatum puto. Virilis pars, *ne errent tirones, ut vulgo fit, est cujuscunque rei communis pluribus, sive bonae et laetae, sive tristis et molestae, pars ea, quae unicuique ex eorum numero debetur aequaliter. Sic in hac formula:* plus quam virili parte obligatum esse, *est, ex communi et ad omnes pertinente beneficio quasi majorem ceteris partem accepisse. Vulgo autem* pro virili parte *sic in scribendo loquendoque dicunt, quasi sit, pro viribus.* * *virum decens.* Att. XI. 23. et videremur aliquid doloris *virilis* habuisse. *Sic* Tusc. II. 27. *viriliter* aegrotare: h. e. *ne te nimis mollem, aut impatientem doloris molestiaeve praebeas.*

VIRTUS. Tusc. II. 18. *virtus* ex viro appellata est; viri autem maxime propria est fortitudo; *itaque ab hac ceteras sic appellatas putat.* Fin. V. 13. ita fiet, ut *animi virtus corporis virtuti* anteponatur; animique *virtutes non voluntarias* vincant *virtutes voluntariae*; quae quidem proprie *virtutes* appellantur. * *fortitudo militaris.* Sext. 65. aditus in illum summum ordinem civium industriae ac *virtuti* pateret, *nempe industria cernitur in caussis in foro agendis, virtus in re militari: his duabus artibus enim aditus in curiam muniebatur. Sic* Muren. 10. rei militaris *virtus, opponitur* forensi laudi et *industriae. vid. Industria.* * *ars, disciplina, facultas alicujus artis.* Offic. I. 32. itaque se alii ad philosophiam, alii ad jus civile, alii ad eloquentiam applicant: ipsarumque *virtutum* in alia alius mavult excellere.

VIS. *est vel* vera, *quae fit armis sive justis, sive fortuitis, unde lex de vi armatis hominibus.* Caecin. 9. *haec etiam* vis solida *dicitur. conf.* Caecin. 15. *f. vel ea, quae ibid.* 32. quotidiana vis *dicitur. Cum in controversia de possessione alicujus fundi* deductio ac *vis* moribus fit. *ibid.* I. 11. *quam Gellius XX.* 10. civilem ac festucariam *vocat. vid. supra in Conserere, et* Caecin. 7. *Hinc etiam illud ibid.* 31. unde ille me *vi* dejecit: *item c.* 22. *vim* restituere: h. e. *aliquem in eum locum restituere, ex quo eum vi vera dejeceris.* * *genus* vis *saepe ponitur pro formis, h. e. pro iis rebus, quibus vis fit, aut quae per vim fiunt: pro stupro,* Milon. 4. *vim* afferre. *conf.* Verr. I. 26. *pro precibus*, Verr. I. 25. retinere summa *vi. pro minis*, Verr. III. 32. hac ille *vi* et hoc metu adductus, *nempe virgarum, quas minabatur Verres. pro opibus amicorum, advocatorum, unde inopiae opponitur.* Quint. 1. quod si tu judex nullo praesidio fuisse videbere contra *vim* et gratiam solitudini atque inopiae. *pro corruptione judicum.* Verr. II. 31. si aliqua se *vi* eripuerit ex hoc judicio: *unde etiam* vis versata esse *dicitur in judicio, quod pecunia corruptum est. Corrumpuntur autem judices vel gratia, vel metu, vel largitione. Itaque singulis locis videndum, de quo genere capienda sit vis.* * *Sed* vis judicum, *vel* judiciorum *est justitia et severitas in scelestos homines, ut* in Caecil. 3. Act. I. Verr. 17. Caecin. 2. * *formula:* vim afferre, *est etiam in bono sensu, pro prodesse, valere,* Orat. I. 25. * vis *dicitur etiam de natura rerum et ratione.* Inv. I. 49. hoc non magis seditiosi, quam ambitiosi, -- quam alicujus improbi hominis *vim* describit. Inv. II. 33. rem ex sua vi *(natura)* considerare. Orat. I. 21. de *vi* et ratione dicendi. * *locus.* Invent. I. 2. naturae *vim* obtinet. * *in dicendo* vis *est, sublimitas et magnificentia.* Orat. II. 29. meae totius orationis -- tres sunt rationes: una -- tertia concitan-

tandorum animorum. harum partium tertia *vim* desiderat. ad Div. XV. 21. *de Calvo:* multae erant et reconditae literae: *vis* non erat. * vis *etiam eleganter tribuitur iis, qui ulciscuntur injurias sibi factas, aut qui sibi injuriam fieri non sinunt.* Dom. 55. magna *vis* est cum in Deorum numine, tum in ipsa republica, *etc.* Rosc. Am. 24. Magnam *vim* possidet paternus maternusque sanguis: *nisi pro* sanctitate *malis accipere.* **significatio verbi.* Tuscul. III. 5. verbi *vis.* et sic saepe. **servit etiam periphrasi, ut* vis Deorum *pro* Diis.

VISCERA. *caro. nam quicquid sub corio est, ut Servius ait,* viscera *dicunt.* Nat. D. II. 63. *viscera* boum, conf. Tusc. II. 8. et 14. **pecunia, res familiaris.* Dom. 47. extruxit villam *visceribus* aerarii. ad Q. Fr. I. 3. cum de *visceribus* tuis et filii tui satis facturus sis. *Or. II. 78. *viscera* causae. **intimus animi sensus, memoria.* Att. VI. 1. ἐγκλεύσματα tua mihi in *visceribus* haerent.

VISCERATIO. *est distributio carnis crudae inter plebejos: genus largitionis, apud Romanos usitatum. Graeci: κρεῶν διανομὴν vertunt.* Offic. II. 16. *vid. Intt. ad Sueton. Caes. 37. In inscriptione apud Murat. T. II. p. DCX.* visceratio *in feriis latinis fieri solita vocatur diserte* carnium distributio.

VISENDUS. *visu dignus.* Vatin. 13. ornatu *visendo.*

VISIO. *vox philosophica, idem significans, quod* visum, *de quo mox.* Tusc. II. 18. *visio* falsa doloris et species. Acad. IV. 11. *visio* veri falsique communis a quibusdam putatur.

VISUM. *species alicujus rei in animo impressa, impulsio oblata extrinsecus, φαντασία.* Tusc. I. 41. *visa* somniorum. Acad. I. 11. *et pluribus aliis locis. nam in Academicis multa est de visis disputatio. De* visis somniorum *adeundus Macrobius in Somn. Scip. I. 3. In Tusc. saepe visa dicuntur de rebus opinatis, inprimis e sensu.*

[VISUS. Nat. Deor. I. 5. *visum* habent insignem et illustrem.]

VITA. Lael. 6. vita vitalis. *Est de graeco βίος βιωτός, ut monuit Facciolatus ad h. l.* *Div. I. 39. hac de re communis *vita* dubitavit. *Cl. Wopkenius putat, hic esse* vitam *pro hominibus, ut est apud Plinium H. N. VIII. 16.* vita non decrevit: *ubi Harduinus recte intelligit, homines non decreverunt. et ap. Phaedr. prol. L. I. ubi vid. Burmann. quem etiam reprehendit Wopkenius, quod negavit, Ciceronem et aequales hoc sensu verbo eo usos. In quo ei injuriam facit. Nam, re satis ponderata, mihi etiam sic, ut Cel. Burmanno, videtur. In loco proposito non hoc dicit Cicero: dubitaverunt homines, sed de hac re in vita communi dubitatur, videtur repugnare moribus, vitae communi, ut est Muren.* 85. sed hanc orationem usus, *vita,* mores, civitas ipsa *respuit. Eodem modo caeteras auctoritates dissolvere possem, si opus videretur.* Vita occidens *v. c. est finis vitae, ut* dies occidens, *finis diei, non sol occid.* *Flacc. 19. in *vita:* i. e. *quoad vivit vel vixit.*

VITIARE. Att. IV. 9. num censum impediant Tribuni diebus *vitiandis:* h. e. *servando de coelo, obnunciando efficere, ut iis nihil publici negotii geri possit.*

VITIOSITAS. Tuscul. IV. 15. *vitiositas* est contraria virtutis; sic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Graeci *κακίαν* appellant: nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, *vitiositas* omnium.

VITIOSUS. *vitio creatus.* Phil. V. 3. collega, quem ipse fecit sua nunciatione *vitiosum. ibid.* II. 33. quamdiu tu voles, *vitiosus* Consul Dolabella: rursus, cum voles, salvis auspiciis, creatus. **contra auspicia et religionem factus.* Div. I. 16. sinistra dum non exquirimus, in dira et *vitiosa* incurrimus. Legg. II. 8. quaeque Augur in-

umbilicos legere consuesse. *v. Salmas. ad Solin. p.* 496.

UMBRA. *comes.* Mur. 6. saltatio est *umbra* luxuriae. * *umbra dicitur pro loco umbroso, in quo cujuscunque generis exercitationes habentur, in quibus non serio res agitur, neque de vita pugnatur. Hinc* umbra *opponitur* soli: *h. e. verae pugnae in bello, aut verae contentioni in judiciis. vid. Sol. Sed deinde de omnibus iis rebus dicitur, quae domi et in umbra fiunt, in quibusque nulla magna est contentio: tamquam de jurisprudentia.* Muren. 14. cedat *umbra* soli: h. e. *militari rei philosophia et ceterae artes, in quibus otium et tranquillitas est. vid. Umbratilis.* *Orat. III. 26. habeat tamen illa in dicendo admiratio ac summa laus *(h. e. genus magnificum) umbram* aliquam et recessum, quo magis id, quod erit illuminatum, extare atque eminere videatur: h. e. *sint loci aliqui in oratione magnifica vacui ab ornamentis et quasi figurarum troporumque coloribus.*

UMBRACULUM. *schola.* Brut. 9. *vid. Sol.* Legg. III. 6. Demetrius mirabiliter doctrinam *ex umbraculis* eruditorum otioque non modo in pulverem atque solem, sed in ipsum discrimen aciemque perduxit: h. e. *usus est ad rempublicam administrandam, ut ap. Rom. Cato, Cicero, alii.*

UMBRATILIS. *otiosus, lenis, non asper.* Tusc. II. 11. vita *umbratilis* et delicata. Orat. 19. *umbratilis* est oratio philosophorum et mollis.

UNCIA. *assis duodecima pars, deinde etiam hereditatis. (v. As.)* Att. XIII. 48. mortuus est Babullius. Caesar opinor ex *uncia.* ib. VII. 2. *est etiam in Gruteriana:* ex unciis. *Sed in Graeviana rectius receptum:* ex teruncio. ad Q. Fr. III. 6. quas enim tabulas se putavit obsignare, in quibus *in unciis* firmissimum tenuerat, etc. *v. Manut. ad h. l.*

UNCTUS. Att. XII. 6. nitidus *unctus*que sol, *opponitur* asso, *de quo supra.* *elegans, splendidus.* Brut. 20. jam enim erat *unctior* quaedam splendidiorque consuetudo loquendi.

UNCUS. *instrumentum, quo perduelles ad scalas Gemonias trahebantur.* Phil. I. 2. *uncus* impactus est illi fugitivo. Rabir. Perd. 5. vindicare a verberibus, ab *unco.* *ubi v. Hotoman.*

UNDE. *a quo, a qua, a quibus.* Orat. I. 15. quam ille ipse, *unde* cognovit. Verr. III. 70. apud eas societates, *unde* erat attributa. *sed nil frequentius his exemplis. vid. Gronov. Obs. L. IV. p.* 174.

UNGUIS. Dom. 5. tu in hoc ulcere tanquam *unguis* exsisteres: h. e. *augeres malum, acerbius efficeres.*

UNGULA. Tusc. II. 24. toto corpore atque omnibus *ungulis,* ut dicitur, contentione vocis afferunt. *Bentlejus post Lambinum legebat* unguiculis: *quod* ungulis *hominibus non conveniret. Sed in proverbiis haec non nimis subtiliter judicanda. v. Obs. Miscell. quae cura Cel. Dorvillii prodierunt. T. I. p.* 410.

UNICUS. *pro* unus *est* Rosc. Am. 14. *extr.* Coel. 32. Verr. I. 41. *si tamen lectio sana est.* * *excellens, singularis.* Quint. 12. ut aut summa negligentia tibi obstiterit, aut *unica* liberalitas. Cato 17. in quem illud elogium *unicum. v. collecta Heinsio ad Ovid. Met. III.* 434.

UNIVERSE. Att. V. 2. cetera *universe* mandavi: illud proprie.

UNIVERSITAS. Nat. Deor. I. 43. universitas rerum, *est totus mundus, ut* II. 65. *universitas* generis humani, *totum genus humanum.*

UNIVERSUS. Or. III. 27. loci, qui - - quia de re *universa* tractari solent, communes nominati sunt: *h. e. de genere.* * *communis omnibus.* Off. I. 31. sic est faciendum, ut contra *universam naturam* nihil contendamus: ea tamen conservata, *propriam* naturam sequamur. *c.* 30. communem *dixerat.*

VO-

VOLUNTAS. *In oratore est de genere orationis, quod sequitur:* προαίρεσις. Or. II. 23. naturis differunt: *voluntate* autem similes sunt. *ibid.* 22. ex quorum scriptis, cujusque aetatis, quae dicendi ratio *voluntas*que fuerit, intelligi potest. * Agr. I. 9. in alia *voluntate* esse: *aliud probare.* ad Div. IX. 6. haec in *voluntate* fuerunt: i. e. *in potestate nostra.* * *preces.* ad Div. VI. 6. Caesar cedit justis et officio incensis, nec inanibus aut ambitiosis *voluntatibus.*

VOLUPTARIUS. *suavis.* Att. XII. 25. *voluptariae* possessiones: *ut* horti. Or. III. 17. *voluptariae* disputationes: h. e. *de voluptate et pro voluptate.* Fin. V. 25. voluptarii *philosophi; de Epicureis.*

VOLUPTATES. *de spectaculis.* Muren. 35. adhibendis *voluptatibus,* etc. *Hoc sensu posteriori aevo in primis dici coeptum frequenter, ut dudum observarunt viri docti.*

VOLUTATUS. *versatus diligenter.* Orat. III. 10. *volutatus* in veteribus scriptis. ad Q. Fr. II. 13. ad Callisthenem et ad Philistum redeo, in quibus te video *volutatum.*

VOLUTATIO. Pis. 34. scelera tua non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis *volutationibus* corporis et cubilibus persecuti sumus.

VOMERE. Dejot. 7. te *vomere* post coenam velle. *v. Ind. Graec. in* Ἐμετικὴ.

VORARE. Att. IV. 11. nos hic *voramus* literas cum Dionysio. *cf. Helluari.*

VOTUM. ad Div. VI. 7. victoriae suae *vota* facerent. Tusc. V. 1. si virtus - - famula fortunae est, nec tantarum virium, ut se ipsa tueatur: vereor, ne non tam virtutis fiducia nitendum nobis ad spem beate vivendi, quam *vota facienda.*

VOTIVUS. Att. IV. 2. XV. 8. 11. *votiva* legatio: *quae voti suscepti et persolvendi causa petitur; genus liberae legationis. v. Legatio.* Act. I. Verr. 10. *votivi* ludi: *qui fiunt ex voto, ab Imperatore aliquo suscepto.*

VOX. Legg. II. 7. leges legum *voce* proponam. *Ursinus interpretatur, verbis solennibus et propriis legibus, ut* vox *sit pro* verbo, *additque duo exempla e Cicerone: sed neutrum huc facit, nec hic locus ejusmodi est, ut vocis vocabulum non proprie explicari possit. Est enim prosopopoeia, ut in illo:* patriae vox, Catil. I. *et alibi: neque tamen qua sensum falsa est interpretatio.*

URBANITAS. *virtus ingenii animique, qua eleganter possumus, ut homines in urbe liberaliter educati, de omnibus rebus judicare, neque aliquid inepti et absurdi dicimus et facimus, sed potius venuste et cum specie quadam liberali: estque hoc genus urbanitatis per totam vitam, orationem moresque fusum.* ad Div. III. 7. etiamne tu has ineptias, homo summa prudentia, - - addo *urbanitate,* quae est virtus, ut Stoici rectissime putant. *Nempe Stoici* ἀστεῖον *opponunt* ἀμαθεῖ, *ut ad h. l. ex Plutarch. de legend. Poëtis ostendit Victorius. ibid.* VII. 3. vides enim exaruisse jam veterem *urbanitatem,* ut Pomponius noster suo jure possit: nisi nos pauci retineamus gloriam antiquam Atticam. *vid. Vavass. Ludicr. dict. S. III. c. 7. p. 333. edit. Lips. conf. Urbanus.* * *facultas jaciendorum dictorum, apophthegmatum, lepos, ut Sallustius in Sempronia appellat.* ad Divers. VII. 32. *urbanitatis* possessionem, amabo, quibusvis interdictis defendamus. Rosc. Am. 41. *urbanitas* servorum: *quamquam haec etiam ad primum genus fortasse referri potest.* * *ipsa dicteria.* Coel. 3. contumelia si facetius jactatur, *urbanitas* nominatur. Fin. II. 3. in quantas hominum facetorum *urbanitates* incurratis. Or. I. 5. celeritas et brevitas respondendi et la-

ris

ris spatium, *idque lege definitum*, *sine controversia*, *possedimus*. Caecin. 26. *usucapio* fundi, hoc est, finis sollicitudinis ac periculi litium, non a patre relinquitur, sed a legibus. Legg. I. 21. *usucapionem* XII tabulae inter quinque pedes esse voluerunt. etc.

USURA. *usus rei*, *item*, *quod pro usu datur*. ad Div. VI. 12. *usura* falsi gaudii frui. Agr. III. 1. parvam exigui temporis *usuram* bonae de me opinionis postulo. Tusc. I. 39. natura dedit *usuram* vitae, tamquam pecuniae, nulla praestituta die. *Elegans est illud de Stoicis*, *qui post mortem corporis superstitem animum dicunt*, *sed non in aeternum*, *ibid.* 31. *extr.* Stoici autem *usuram* nobis largiuntur, tamquam cornicibus; diu mansuros, ajunt, animos, semper negant.

USURPARE. *pro eo*, *quod vulgo dicunt*, *exercere*, *tamquam jus*, *etc.* Agrar. II. 7. paucas tribus ad *usurpandam* libertatem vocare: h. e. *ad exercendum jus suffragii*. Verr. V. 20. jure quotannis *usurpatum* ac semper retentum, etc. **vocare*, *dicere*. Offic. II. 11. C. Laelius is, qui sapiens *usurpatur*. Phil. II. 28. at quam crebro *usurpat*: et Consul, et Antonius.

USURPATIO. Verr. V. 64. *usurpatio* civitatis, *est*, *cum se quis civem dicit*. Agrar. II. 12. *usurpatio* vetustatis, *de comitiis curiatis*, *dicis causa per* 30 *Lictores habitis*. *Conf. Gronov. Obs.* I. 25.

USUS. *possessio rei*: *non interrupta per certum ac legibus definitum temporis spatium*, *qua res nostra fit*, *ut nemo amplius nobis de ea litem movere possit*. Har. R. 14. mortales nihil a Diis immortalibus *usu* capere possunt. Caecin. 19. auctoritatem fundi et *usum* lex jubet esse biennium.

UT. *utut*, Verr. I. 2. *ut* hoc esset judicatum. Planc. 4. *ut* fueris dignior. *cf. Gronov. Observ. III.* 6. **posito*, *fac.* ad Div. I. 9. *ut* jam sit in iis culpa, qui me non defenderunt, non minor est in iis, qui reliquerunt. ad Att. VII. 13. qui, *ut* nihil aliud, hoc tamen profecit. **eleganter dicitur etiam cum superlativo*, *sequente* ita. Offic. I. 5. *ut* quisque maxime perspicit, - - *ita* sapientissimus haberi solet. **pro* cur. Mil. 13. *extr.* erat, *ut* odisset.

UTENS. *qui sumtum facit de pecunia sua*. Offic. II. 20. fac magnitudinem divitiarum juvare. *Utentior* sane sit, honestior autem quomodo? *v. Uti.*

UTENSILE. Oecon. 1. reliqua *utensilia*, quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur. Utensilia *h. l. sunt necessaria victui*, *non supellex*, *ut recte monuit et pluribus exemplis demonstravit Gronov. Sestert. p.* 105. *conf. nos ad Tacit. A. I.* 70. *perspicuus inprimis est locus Varr. R. R. I.* 2. 6. quid in Italia *utensile* non modo non nascitur, sed etiam non egregium fit?

UTER. *pro* utervis. Offic. III. 23. Sibine *uter* capiat, an alter cedat alteri. *ubi vid. F. Fabricius.*

UTI. *de rebus et pecunia*, *qua impendia sustinemus*. Att. XIII. 23. magis doleo, me non habere, cui tradam, quam habere, qui *utar*. *ib.* XI. 11. ut sit, qui *utamur*. *v. Gronov. Sestert. p.* 105. **opus habere*. ad Div. V. 20. qui ambitione nihil *uterer*. *Tusc. IV. 18. aemulatio autem dupliciter illa quidem dicitur. nam aemulatio virtutis imitatio dicitur: sed ea nihil hoc loco *utimur*: h. e. *huc non pertinet*: *de ea nunc non agitur*.

UTILIS. Div. VIII. 13. quibus adhuc sibi parum *utilis* fuit: i. e. *nocuit*. *De hujus λιτότητος vi cf. Clark. ad Homer. Iliad. β.* v. 269.

UTRUM. *sequente* aut. *pro* an *est* Verr. II. 69. *non sequente* an, vel simili particula, *pro* num. Verr. V. 16. quaeram, *utrum* emeris et quomodo et quanti emeris. *item* Verr. II. 69. V. 16. Flacc. 10.

VULGARIS. Offic. I. 16. *vulgaris* liberalitas; *quae ad omnes per-*

INDEX

INDEX GRAECO-LATINUS

CONTINENS

GRAECA IN CICERONIS LIBRIS OCCURRENTIA

ET

EORUM INTERPRETATIONES

ADSPERSIS SUBINDE ANIMADVERSIONIBUS.

A.

Ἀβδηριτικὸν, *Abderiticum*, *ſtultum*, quod Abderitae ſtupidi putabantur, ad Att. VII. 7.

Ἀβλάβεια, *abſtinentia*, *innocentia*, *frugalitas*, Tuſc. Qu. III. 8.

Ἀγέλαστος, *expers riſus*. Fin. V. 30. ita dictus eſt M. Craſſus, qui ſemel in tota vita riſiſſe dicebatur.

Ἀγοητεύτως, *ſincere*, *ſine praeſtigiis et fuco*, ad Att. XII. 3.

Ἄγραφον, *non ſcriptum*, ad Att. VI. 1.

Ἀγὼν, *certamen*, *contentio*, ad Att. XIV. 7. I. 16. eſt ſtudium contentionis, quod in oratione adhibetur, unde ipſae orationes in cauſis veris, et quidem in primis in forenſibus, *ἀγῶνες* dicuntur, et declamationibus umbraticis opponuntur, vid. v. c. Longin. *περὶ ὕψους*, S. XI. 1. plura apud Creſoll. Theatr. Rhet. III. 17. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 11. 12. 13. Olear. ad Philoſtr. Vit. Sophiſt. L. XXII. §. I. n. 4.

Ἀδέσποτοι, *ſine auctore*, ad Div. XV. 17. de rumoribus, qui unde et a quo capite fluxerint, ignoratur.

Ἀδεῶς, *ſecure*, *ſine ullo periculi metu aut ſuſpicione; large, copioſe. bibit et edit ἀδεῶς*, ad Att. XIII. 52.

Ἄδηλα, *incerta*, Acad. Qu. II. 17.

Ἀδημονῶν, *moerens*, *ſollicitudinis plenus*, ad Att. IX. 13.

Ἀδιαφορία, ad Att. II. 17. cum omnia, quae accidunt, ſive ſecunda, ſive adverſa, nihil valent ad animum noſtrum commovendum. Ea Cicero dicit ſe uti in republica. Sed Acad. Qu. II. 42. eſt Ari-

ἀκαδημικὴν ad Varronem transferamus, et Ep. 16. *academicen σύνταξιν ad Varronem totam traduximus.* conf. Argum. Quaest. Acad. I.

Ἄκαιρος, intempeſtivus, ad Att. IX. 4.

Ἀκατάληπτον, quod comprehendi non poteſt, incomprehenſibile, Acad. II. 6.

Ἀκαταληψία, opinio Academicorum, qui nihil comprehendi poſſe dicebant, ad Att. XIII. 19.

Ἀκενόσπουδος, abhorrens a ſtudia rerum inanium, ad Div. XV. 17.

Ἀκεραίως, ſincere, ad Att. XV. 21.

Ἀκήδεια, contemtus, quod curae et ſtudia nemini eſſet, ad Att. IV. 18.

Ἀκηδία, torpedo cum moeſtitia, ad Att. XII. 45.

Ἀκίνδυνα, periculo carentia, ad Att. XIII. 19.

Ἀκίνδυνα μὲν, χρονιώτερα δὲ, periculi quidem expertia, ſed diuturniora, h. e. vitae quidem periculum abeſſe, ſed diuturniorem morbum fore; de Tirone aegrotante.

Ἀκκιζόμεθα, diſſimulamus cupiditatem noſtram, ad Att. II. 19. cum videri velimus, non cupere nos, et tamen vehementer cupimus, hoc enim eſt *ἀκκίζεσθαι*, unde *ἀκκισμὸς, accifmus.* Exemplo eſſe poteſt accifmus Tiberii Neronis Vell. II. 23. Tacit. Ann. I. 3. et 11.

Ἀκοινώνητον, alienum a familiari conſuetudine, ad Att. VI. 3.

Ἀκοινωνήτως, minime familiariter, ad Att. VI. 1.

Ἀκολακεύτως, citra aſſentationem, ad Att. XIII. 51.

Ἀκολασία, licentia nimia, ad Att. XIV. 11.

Ἄκουσμα, ad Att. XII. 4. quidquid ad aures (convivarum) ſuaviter deliniendas, aut oblectandas comparatum eſt. *Non aſſequor*, inquit, *ut ſcribam, quod tui convivae, non modo libenter, ſed aequo animo legere poſſint, ſi velim gravitatem ejus conſtantiamque laudare; hoc ipſum ἄκουσμα ſit.* Sic ap. Xenoph. *ἀπόμνημον.* L. II. c. 1. virtus voluptati dicit: *τοῦ δὲ πάντων ἥδιστου ἀκούσματος, ἐπαίνου ἑαυτῆς, ἀνήκοος εἶ.* Haec *ἀκούσματα*, quae et *ἀκροάματα* dicuntur, erant *recitationes anagnoſtarum, ſymphoniaci pueri, γελωτοποιοί*, etc.

Ἀκραιὲς, liquidum, non turbidum, non perturbatum, ad Att. X. 17.

Ἀκρόαμα, vid. in Ἄκουσμα, pro Arch. c. 9. pro *anagnoſte* eſt apud Nepotem in vita Attici c. 14.

Ἀκροστιχὶς, genus verſus Sibyllini, cum deinceps e primis verſuum literis aliquid connectitur. ut in quibusdam Ennianis.

Ἀκροτελεύτιον, clauſula, v. c. carminis, h. l. epiſtolae. Vox Thucydidea II. 35. quam et habet Pollux II. 16. ad Att. V. 21.

Ἀκρωτηρίων οὖρια, ſigna ſecundae tempeſtatis ex vexillis in faſtigiis (ἀκρωτηρίοις) navium et domorum, ad Att. V. 12. *οὖρια* ſunt ſigna bonae tempeſtatis inſtantis; a quibus etiam Jupiter Urius, de quo vid. Graev. ad Verr. IV. 61.

Ἀκύθηρον, invenuſtum, ad Div. VII. 32.

Ἄκυρον, ineptum, ad Div. XVI. 17.

Ἄλη,

Ἄλη, *anxietas et ſollicitudo animi nusquam conquieſcentis*, ad Att. X. 1.

Ἀλίμενα, *loca portu carentia*, *loca importuoſa*, ad Att. IX. 13.

Ἅλις δρυός, *ſatis quercus*, ad Att. II. 19. proverbium de priſcis hominibus, qui, inventa fruge, glandes relinquebant. *Dignitatis ἅλις, tamquam δρυός*. Satis tibi dignitatis eſt, ut non opus ſit, de ea ulterius augenda cogitare.

Ἅλις σπουδῆς, *ſatis ſtudii et operae*, ad Att. II. 1.

Ἀλιτενής, *humilis*, *depreſſus*, *de ambulatione*, ad Att. XIV. 13.

Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ, *ſtrenuus eſto*, *quo te et poſterorum*, *vel qui poſt naſcentur*, *aliquis laudet*, ad Div. XIII. 15. ex Homer. Odyſſ. *Α'*. v. 302.

Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην.
Ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.

Non profecto nulla re praeclare geſta et ſine laude moriar, ſed re magna et ad poſteritatem commemoranda patrata. Homer. Iliad. *X'*. v. 304. 305.

Ἀλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν, *ſed ſemper virum ingentem*, ad Qu. Fr. I. 2. ex Homer. Odyſſ. *I'*. v. 513.

Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθες Πατρίδος, *ſupple ex* Homero Odyſſ. I. 34. *ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς*:

Sed mihi nunquam perſuaſiſti patria quidquam ulli ſua dulcius eſſe. ad Att. VII. 1.

Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν,
Ὡς νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.

Sed meum numquam animum in pectore inflexit: nubes enim tegebat atra. ad Div. XIII. 15. ex Hom. Odyſſ. *H'*. 258. et *Ω'*. 314.

Ἀλλ' οἰμωζέτω, *ſed ploret*, *male ipſi ſit*, ad Qu. Fr. III. 9. e Comico aliquo fortaſſe, apud quos ſaepiſſime *οἰμώζειν* jubent, quibus mala precantur. Hinc: *πολλὰ οἰμώζειν λέγειν.*

Ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν,
Ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφές, εἰσορόωντες
Δείδιμεν· ἐν δοιῇ δὲ σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι.

Sed nobis curae non eſt convivio ſuavi operam dare, verum magnam cladem a Jove immiſſam intuentes extimeſcimus, incertumque eſt, ſalvine futuri, an interituri ſimus. ad Att. XIV. 13. ex Homer. Iliad. *I*. 228. ſeqq.

Ἄλλα μὲν αὐτὸς, *ut ait ille*, *ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται*, *alia quidem ipſe*, *alia autem vel Deus ſuggeret.* ad Att. IX. 15. ex Hom. Odyſſ. *Γ*. v. 26. et 27.

Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ, *ſed haec quidem, quae ante acta ſunt*, *omittemus*, *licet cum moerore*, ad Att. VII. 1. X. 12. ex Hom. Iliad. *Σ*. v. 112. et *T*. v. 65.

Ἀλληγορία, figura, de qua Rhetores. Orat. 27.

Ἀλληγορίαις, *verbis alium ſenſum*, *quam quem prae ſe ferunt, habentibus*, ad Att. II. 20.

Ἄλλο

Ἄλλο πρόβλημα, alia quaestio, ad Att. VI. 5.

Ἄλλοις ἐν ἐσθλοῖς τὸν δ' ἀπωθοῦνται ψόγον, aliis bonis rebus augendis hanc maculam eluunt, ad Att. XIV. 22. senarius poetae nescio cujus.

Ἀλογηθῇ, negligatur, ad Att. XII. 3.

Ἀλογίστως, inconsiderate, stulte, ad Att. IX. 10.

Ἀλόγως, sine ratione, temere, ad Att. XII. 35. XIII. 48.

Ἅμα πρόσσω, καὶ ὀπίσω, simul a fronte et a tergo, ad Div. XIII. 15. Homer. Iliad. *Α*. 343.

Ἀμαλθεία, Amalthea, ad Att. I. 16.

Ἀμαλθεῖον, Amaltheum, ad Att. I. 16. Est praedium Attici, cui nomen imposuit ab *Ἀμαλθείᾳ*. *Amalthea* in fabulis quae sit, notum est, sed l. c. est gymnasium, aut diaeta praedii Epirotici. L. II. Ep. 1. Cicero dicit: *Amalthea mea te exspectat.* Eam fuisse gymnasium in Arpinati, ut Corradus ait, verosimile est, aut diaetam, quam imitaturus Atticum Cicero extruxerat. In hac Amalthea J. Fr. Gronovius putabat posuisse Atticum imagines virorum illustrium, a quibus, ut ab Amalthea Jupiter, ita imperium Romanum, tamquam nutritum, ad tantam magnitudinem pervenisset: his adjecisse versus, qui facta eorum et magistratus continerent, de quibus Nepos vit. Att. c. 18.

Ἄμβροτος, immortalis, divinus, ad Att. XVI. 5.

Ἄμεμπτα, non accusanda, ad Att. VII. 1.

Ἀμεταμέλητος, non poenitendus, ad Att. VII. 3. XIII. 52.

Ἀμηχανία, inopia consilii, ad Att. XV. 29.

Ἄμορφον, ἀντιπολιτευομένου χρεωφιλέτην etc. *deforme et turpe est ejus, qui contrariae sit in republica factionis, debitorem esse*, ad Att. VII. 8.

Ἄμπνευμα σεμνὸν Ἀλφειοῦ, respiratio veneranda Alphaei, ad Att. XII. 5. sunt Pindari verba Nem. I. 1. sic appellat Arethusam, *διὰ τὸ ἀποῤῥῶγα καὶ οἷον στόμα τὴν Ἀρέθουσαν κρήνην τοῦ Ἀλφειοῦ εἶναι*, ut ait Scholiastes.

Ἀμφιβολία, ambigue dictum, ad Div. VII. 32.

Ἀμφιλαφία, ad Qu. Fr. II. 6. et 15. mihi videtur esse cautionis genus, cum eam rationem tenemus, ut ad utrumque parati simus, ut quodcunque acciderit, eo recte uti possimus; ut duarum rerum simul rationem habeamus, quarum una videtur cum altera non satis consistere posse. *Desidero quodammodo*, ait, *ἀμφιλαφίαν tuam:* quam? *ut advenientem excipiam libenter, latentem non excitem.*

Ἀμύμων, reprehensionis expers, ad Att. XVI. 5.

Ἀναθεώρησις, animadversio, consideratio, ad Att. XIV. 15. et 16.

Ἀναλογία, comparatio, proportio, quam vulgo dicimus, cum olim *proportio* esset tantum *ratio*, ad Att. VI. 2. de Univ. 4. v. Varr. L. L. IX. p. 135. ed. Steph.

Ἀναντιφωνησία, taciturnitas in respondendo, cum alicui nihil respondemus, quam Cicero Verr. I. 31. taciturnitatem *ipse vocat.*

Ἀναντιφώνητον, sine responsione, ad Att. VI. 1.

Ἀναπάντητον, remotum ab omni occursu, ad Att. IX. 1.

Ἀνα-

Ἀπάν-

Ἀπάντησις, *occursus*, *obviam itio*, ad Att. VIII. 16. IX. 7.

Ἅπαξ θανεῖν, *semel mori*, ad Qu. Fr. I. 2. Ex Aeschyl. Prometh. vinct. 749. κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.

Ἀπαῤῥησίαστον, *minime liberum*, *impeditum et reprehendendi licentia carens*, ad Att. IX. 2.

Ἀπειρία, Fin. I. 6. vocabulum Epicureum, quod *infinitionem* interpretatur Cicero. Epicurus autem ita appellabat infinitum illud spatium, in quo atomi ex opinione ejus ab aeterno movebantur, ex quarum fortuita concursione hoc universum extiterit.

Ἀπόγραφα, *descripta ex aliorum libris*, ad Att. XII. 52. sic appellat libros suos latinos de philosophia e Graecis haustos et paene descriptos.

Ἀπόδειξις, *argumenti conclusio*, Acad. II. 8.

Ἀποδυτήριον, *locus*, *ubi lavaturi vestimenta deponebant in balneis*, ad Qu. Fr. III. 1. 3. v. Gesnerum V. Cel. ad Varr. R. R. II. 1. et qui ibi laudantur.

Ἀποθέωσις, *consecratio*, per quam in numerum Deorum veniunt, ad Att. I. 16. XII. 12. et 36.

Ἀποκαρτερῶν, *Hegesiae liber ita dictus*. Tusc. I. 35. ἀποκαρτερεῖν dicuntur, qui inedia mortem sibi voluntariam consciscunt, ut Atticus fecit apud Nepotem. Hegesias itaque Cyrenaicus librum suum, in quo de morte contemnenda ita scripserat, ut eo lecto multi sibi mortem consciscerent, inscripsit ἀποκαρτεροῦντα, quod in eo quidam inducebatur, qui, cum vellet e vita per inediam discedere, et ab amicis revocaretur, iis respondens vitae humanae incommoda enumerat.

Ἀπολιτικώτατον, *civilis gubernationis maxime expertem*, reip. gerendae inscium, ad Att. VIII. 16.

Ἀπολογισμὸν συντάξομαι, *defensionem componam*, ad Att. XVI. 7.

Ἀποπροηγμένον, *rejectum*. Stoici cum nollent boni malique loco ponere quicquam praeter virtutem et turpitudinem, ceteras res, quibus non potest eodem modo animus humanus moveri, tanquam valetudinem rectam, morbum, dolorem, voluntatem, vitam, mortem, divitias, paupertatem, etc. distribuebant in προηγμένα, et ἀποπροηγμένα, h. e. dignas, quae deligerentur, vel repudiarentur, ut v. c. valetudo recta προηγμένον esset, morbus ἀποπροηγμένον, ad Div. IX. 7. Fin. III. 15.

Ἀπορία, *dubitatio*, ad Att. VII. 21. XV. 4. XVI. 8. VII. 12.

Ἀπορῶ, *dubito*, ad Att. VII. 11. IX. 13.

Ἀποσπασμάτια, *fragmenta*, ad Att. II. 1.

Ἀπότευγμα, *spei frustratio*, *infelix successus*, ad Div. IX. 21. ad Att. XIII. 27. ad Qu. Fr. III. 2.

Ἀποτόμως, *acerbe*, *aspere*, ad Att. X. 11. ductum a medicis, qui secant et urunt, et ἀπότομοι dicuntur. v. Cuperus Obs. II. 17.

Ἀπότριψαι, *abstergito*, ad Att. VII. 5.

Ἀποφατικά, *negantia*, *contraria ajentibus*, iis opponuntur καταφατικά. Top. 11.

Ἀποφθέγματα, *facete dicta*, ad Div. IX. 16. Off. I. 29.

Ἀπρα-

ipſum ἀρχέτυπον, crebris locis inculcatum et refectum. Sed L. XII. 5. ἀρχέτυπα *Nicaſionum*, ſive, ut J. F. Gronovio recte placebat, νεοεικοστώνων, ſunt *tabulae eorum*, *qui recens mancipes ſunt facti*, ſive *redemerunt viceſimas*, ſimiles his, quas quivis pater familias diligens conficiebat.

Ἀρχή, *initium*, ad Att. X. 10.

Ἀσαφέστερος, *obſcurior in ſcribendo*, ad Att. XIII. 25.

Ἀσελγής, *laſcivus*, *delicatus*, ad Att. II. 12.

Ἀσμενέστατα, *libentiſſime*, ad Att. XIII. 22.

Ἀσμένιστον, *gratiſſimum*, *libentiſſimum*, ad Att. IX. 2. et 10. [Scribendum eſt ἀσμενιστόν, *gratum*, *acceptum*, adj. verb. ἀσμενίζω. R.]

Ἄσπονδος, *implacabilis*, ad Att. IX. 10.

Ἀστρατήγητος, *ignarus artis imperatoriae*, ad Att. VII. 13.

Ἀστρατηγικώτατος, *artis imperatoriae maxime ignarus*, ad Att. VIII. 16.

Ἀσφαλές, *tutum*, ad Att. XVI. 5.

Ἀσφάλεια, *ſecuritas*, *tutum praeſidium adverſus vitae pericula*, ad Att. II. 19. XVI. 8.

Ἀσώματος, *ſine corpore*, *corporis expers*, Nat. Deor. I. 12.

Ἀταραξία, *ſtatus mentis perturbatione vacuus*, ad Div. XV. 19.

Ἄτεχνοι, *artis expertes*, Top. 4.

Ἀτισία, *defectus ſolutionis*, *cum quis ſolvendo non eſt*, Att. XIV. 19.

Ἀτοπώτατον, *abſurdiſſimum*, *alieniſſimo loco poſitum*, ad Att. XV. 26.

Ἀτριψία, *ruditas in aliquo genere*, ad Att. XIII. 16.

Ἀττικισμός, *Atticiſmus*, *ſive orationis lepos*, ad Att. IV. 17.

Ἀττικώτατα, *quae maxime ſunt Attica*, ad Att. XV. 1.

Ἀττικώτερα, *magis Attica*, ad Att. I. 13.

Ἄτυφον, *ſine ambitione*, *ſine faſtu*, ad Att. VI. 9.

Αὐθεντικῶς, *cum auctoritate*, *certo auctore*, ad Att. IX. 14. X. 9.

Αὐθωρεὶ, *illa ipſa hora*, ad Att. II. 13.

Αὔξησις, *amplificatio*, Or. 36.

Αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἕκτορα πότμος ἕτοιμος, *ſtatim enim tibi deinde poſt Hectorem mors parata*, ad Att. IX. 5.

Αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ
Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι, *utinam ſtatim moriar*, *cum non potui ſocio*, *cum interficeretur*, *opem ferre*, ad Att. IX. 5. uterque verſus eſt ex Hom. Il. Σ. v. 98. 99.

Αὐτονομία, *facultas eſt libertas*, *ſuis utendi legibus*, ad Att. VI. 1. et 2.

Αὐτόχθων, *nativus et indigena*, ad Att. VII. 2. opponuntur αὐτόχθονες iis, qui per coloniam in regionem aliunde ducti ſunt.

Αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, *eadem menſura*, *et melius*, ad Att. XIII. 12. ex Heſiod. Oper. et D. v. 350.

Ἄφατα, ἀδιήγητα, *non dicenda*, *non narranda*, ad Att. XIII. 9. XV. 19.

Γεωμετρικῶς, *non minus certa ratione*, *quam qua Geometrae utuntur*, ad Att. XII. 5. *γεωμετρικῶς* dicitur Atticus Ciceronem *refellisse*, in eo, quod Cicero scripserat, Fannium, qui historiam scripsit, Laelii generum fuisse.

Γῆν πρὸ γῆς cogitare dicitur, qui solum vertere, et ex alia terra in aliam, et quidem semper proximam quamque, fugere cogitat, v. Manut. ad h. l. qui ex Aeschylo haec verba desumta putat, ad Att. XIV. 10.

Γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας, *noctuam Athenas* (sc. porto vel mitto), ad Div. VI. 3. IX. 3. ad Qu. Fr. II. 15.

Γλισχρῶς, *parce*, *tenuiter*, ad Att. XVI. 1.

Γλυκύπικρον, *dulce amarum*, ad Att. V. 21.

Γνῶθι, *πῶς ἄλλῳ κέχρηται*, *nosce*, *quemadmodum alio usus fuerit*. Explora prius, quam cum aliquo amicitiam facias, fidemque habeas, quomodo se erga alios amicos gesserit, qua fide in alios fuerit. ex Epicharmo.

Γνῶθι σεαυτὸν, *nosce te ipsum*, ad Qu. Fr. III. 6.

Γοητεία, *praestigiae*, *malitiosae blanditiae*, ad Att. IX. 13.

Γόνυ κνήμης, *genu*, *tibia*, sc. propius est, ad Div. XVI. 23. proverbium, quod eam vim habet, quam Terentianum illud: *Proximus sum egomet mihi*. Nostri: *Das Hemd ist mir näher als der Rock*. v. Theocrit. Idyll. XVI. 18.

Γοργεῖα γυμνὰ, *larvae nudae*, ad Att. IV. 16. de accusatoribus Gabinii, qui absolutus erat, quod, quemadmodum nudae et inanes larvae terrent illae quidem, sed veri damni afferre nihil possunt, ita Gabinium accusatores terruerant, nihil ei nocuerant.

Γυμνασιώδη, *apta gymnasio*, ad Att. I. 6.

Δ.

Δαίμονες, genus Deorum, quod Latine *Lares* dici posse putat Cicero, de Univ. 11. v. Ind. Lat. in *Lares*.

Δεδῆχθαι, *morsum esse*, ad Att. XIII. 20.

Δεινὸς ἀνὴρ, τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο, *vehemens vir*, *et qui vel insontem accusare audeat*, Att. XIII. 25. ex Homer. Iliad. *Δ*. v. 653.

Δέῤῥεις, *pelles*, *involucra*, ad Att. IV. 17.

Δεύτεραι φροντίδες, *posteriores cogitationes*, ad Qu. Fr. III. 1. 6. ex Euripidis Hippolyto 436.

Δημήτηρ, *Ceres*, nominata, quasi *Γημήτηρ*, terra mater, Nat. D. II. 26.

Δῆμοι, ad Att. VII. 3. *Loca*. Nam Latinis *loca* sunt *χῶροι*, *χωρία*, v. Salmas. ad Solin. p. m. 690. Verti etiam potest: *populi*, *pagi*. Nam *δῆμοι Ἀττικῆς*, *Populi Atticae*, de quibus extat *Meursii* libellus, nihil sunt, nisi *pagi*, *(Cantons)* in quos Attica erat descripta, et a quibus Athenienses, ut Romani a tribubus, nominabantur. Nam ut Romani v. c. dicebant: *Q. Verres Romilia*; sic Graeci: *Δημοσθένης Παιανιεύς*. Cicero dicit, se scripsisse *in Piraeeum*; idque sibi vitiosum visum non esse, quod de Piraeeo dixisset, non ut de *oppido*, sed ut de *loco*, h. e. *pago*, *regione*. sic Terentium dixisse *e Sunio*. Sunium aeque esse oppidum ac Piraeeum. Itaque si *δῆμοι* sint oppida, ne-

necesſario Terentium quoque peccaſſe. Sed Terentium intellexiſſe *Sunium pagum*, *populum*, cujus caput eſſet urbs Sunium, et qui ab eo oppido appellaretur. Sic ſe dixiſſe in *Piraeeum pagum*, *populum*, non *oppidum* ipſum. Sic capiendus eſt locus, quem nec *ὁ πάνυ* Graevius ſatis cepit. Nam *locum* explicat de *vico*, qualis Haga Batavorum; quae vocabuli vis locum hic non habet. Nam non magis dici poteſt: *profecti ſumus in Hagam*, quam *in Lipſiam.*

Διάθεσις, *ſenſus*, *cogitatio*, *quo quis animo eſt*, ad Att. XIV. 3.

Διαίρεσις, *diviſio*, *distributio.* ad Att. VI. 1.

Διάλογος, *dialogus*, *colloquium*, ad Att. XV. 13. V. 5.

Διανοητικαὶ φαντασίαι, *intelligibiles viſiones*, *viſa rerum intelligibilium non ſenſibilium.* ad Div. XV. 16. vid. infra *Φαντασία.*

Διαῤῥήδην, *aperte*, *diſerte*, ad Div. XVI. 21.

Διάῤῥοια, *alvi profluvium*, ad Div. VII. 26.

Διὰ σημείων, *per notas*, *ſiglas ſcribere*, ad Att. XIII. 32.

Διατροπή, *infamia*, *dedecus*, ad Att. IX. 13.

Διάφασις, *proſpectus*, ad Att. II. 3.

Διαφόρησις, eſt vocabulum medicum, quod ſignificat *transſpirationem*, *quae fit per ſudorem*, unde *διαφορητικὰ ἰάματα*, *medicamenta ad ſudorem efficiendum accommodata et comparata.* Neque video, quid cauſae ſit, quare, cum de imbecillae valetudinis homine Tirone ſermo ſit, cui *διαφόρησις* profuiſſe dicatur, in hac ſignificatione verbi acquieſcere nolimus, et cum P. Manutio interpretari, *relaxationem animi*, quae potius altero illo indicatur: *ſi vero etiam Tuſculanum profuit*, ad Div. XVI. 18.

Δίβαφον, *bis tincta purpura*, *veſtis auguralis*, ad Div. II. 16. ad Att. II. 9. ita dicitur, quia primo cocco, deinde purpura tingebatur. Ruben. de Lato clavo II. 14.

Διδακτόν, *quod doceri poteſt*, ad Att. X. 12.

Διδασκαλία, *doctrina*, *loci philoſophici explicatio*, *aut ex alia arte*, ad Div. VIII. 3.

Διευκρινήσεις πρόβλημα πολιτικὸν, *explicabis quaeſtionem ad reipublicae ſtatum pertinentem*, ad Att. VII. 9.

Διοίκησις, dicitur *diſtrictus*, ut vulgo dicunt, ſive *portio quaedam provinciae*, *cujus adminiſtratio et jurisdictio Praetori commiſſa eſt.* Sic Cicero praeter Ciliciam tres *διοικήσεις* in Aſia habebat, Cibyraticam, Apamenſem et Synnadenſem. Hoc ſenſu Hellespontia *διοίκησις* dicitur. Hinc hodie quoque Gallis ejusmodi portio provinciae dicitur *une diocèſe*, ad Div. XIII. 53. et 67.

Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ, *Dionyſius Corinthi*, ad Att. IX. 9. origo proverbii ſatis nota eſt. In dubium vocavit vulgarem opinionem de Dionyſio ludimagiſtro Rev. Heumannus in Epiſtola ad Raphelium. Locum Ciceronis ipſum recte interpretatur Montgaut, cujus interpretationem v. ap. Olivetum ad h. l.

Διόσκουροι, Nat. D. III. 21. *Caſtor et Pollux.*

Διπλῆ, *dupla*, genus notae, qua veteres Grammaticos uſos fuiſſe conſtat. Ea eſt de duabus lineis ad angulum acutum coeuntibus, hoc modo < aut >, item ſic CC. vid. doctos viros cum ad h. l. tum Menag. ad Diog. Laërt. III. 66. et Schol. ad Ariſtoph. Nubes pluribus

ribus locis. Eſchenbach. de notis crit. p. 247. 248. Montfaucon. Palaeogr. gr. p. 352. Troz. ad Hugonem de Orig. ſcrib. p. 280.

Διφθερίαι, *libri, e membranis facti*, ad Att. XIII. 24. Sic interpretatur bene Victorius, qui διφθέρας ex h. l. laudat, ad Varron. R. R. II. extr.

Δίχα μοι νόος, ἀτρέκειαν εἰπεῖν, *ambigit animus ad verum dicendum*, ad Att. XIII. 38. e Pindari carmine deperdito.

Διψῶσα κρήνη, *aridus vel ſiticuloſus fons, in quo nihil eſt aquae*, ad Att. XII. 5. ita appellatur, cujus eſt res anguſta domi, qui in anguſtiis eſt rei familiaris.

Δόγματα, *decreta philoſophica, placita*, Acad. II. 9.

Δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντες, *longam navigationem molientes*, ad Att. XVI. 13. ex Hom. Odyſſ. Γ. v. 169.

Δρομόθεν, *ex curſu*, ad Att. XI. 6. Sed haec lectio eſt a Boſio efficta e lectione Cod. Cruſelliani: *dromo te nunc*. Tunſtallus in Epiſt. ad Midleton. p. 158. reſcribit: *Δρόμῳ te nunc* (ſc. fer) *ad Oppium*.

Δυσδιάγνωστον, *difficile dijudicatu*, ad Att. V. 4.

Δυσεντερία, *inteſtinorum morbus*, ad Div. VII. 26.

Δυσεξίμητα, *quae ita demerſa ſunt et abdita, ut vix e profundo educi poſſint*, ab ἐξιμᾶν, *proferre e profundo*, ad Att. V. 10.

Δυσουρία, *urinae difficultas*, ad Att. X. 10.

Δυσουρικὰ, καὶ δυσεντερικὰ πάθη, *urinae et inteſtinorum morbi*, ad Div. VII. 26.

Δύσχρηστα, *incommoda*, ad Att. VII. 5.

Δυσχρηστήματα, *incommoda*, Fin. III. 21.

Δυσχρηστία, *difficultas verſurae faciendae*, ſeu *mutuo ſumendae pecuniae*, ad Att. XVI. 7.

Δυσωπία, *verecundia*, ad Att. XIII. 33. XVI. 15. cum veremur, alicui aliquid poſtulanti, petenti, etc. negare.

E.

Ἐὰν διαμείνῃ, *ſi permanſeris*, ad Att. XV. 12.

Ἔα πάσας, *mitte omnes*, ad Qu. Fr. II. 10. Manutius negat, ſe locum intelligere. Lambinus autem omiſſum dicit: *μελεδῶνας, curas, a μελεδώνη*.

Ἐατέον, *relinquere oportet*, ad Att. I. 16.

Ἑαυτὸν τιμωρούμενος, *ſeipſum puniens*. ſenex Terentianus. Tuſc. III. 27.

Ἐβδελυττόμην, *abominabar*, ad Att. XV. 29.

Ἐγγήραμα, *ſenectutis requies, delectatio, occupatio*, ad Att. XII. 25. 30.

Ἐγκελεύσματα, *hortationes*, ad Att. VI. 1.

Ἐγκωμιαστικὰ, *ad res laudandas comparata*, ad Att. I. 19. de verbo ἐγκώμιον et hinc ductis vid. doctam diſputatiunculam III. Spanh. ad Or. I. Juliani f. 5 - 8.

viris debeat. An cum bene meritis et amicis una ſubeunda ſint pericula in rebus, quae pertinent ad rempublicam, etiam ſi illi minus recte de ſumma rerum conſuluiſſe videantur. Utrum de patria bene meritus, ob eamque cauſam graviſſima quaeque paſſus, et invidia oppreſſus, ultro pro patria discrimen ſubire debeat: aut permittendum ei, ut ſui ipſius interdum et cariſſimarum perſonarum rationem habeat, dimiſſis adverſus potentes concertationibus pro republica. ad Att. IX. 4. ſunt θέσεις (vid. in h. v.) in quibus tractandis otium conſumebat Cicero, ut animum parumper ab aegritudine abduceret.

Εἴρων, *ſimulator, disſimulator:* ita dictus Socrates, quod redarguendorum Sophiſtarum cauſa ſimulabat, ſe omnia neſcire, etiam cum recte ſciret. De verbo εἰρωνεία vid. Theophraſt. Char. c. I. et ibi ὁ πάνυ Caſaubonus. Or. II. 67. Brut. 87. Off. I. 30.

Εἰρωνεία, *disſimulatio, cavillatio*, ad Att. XVI. 11. Acad. II. 5.

Εἰρωνεύεσθαι, *disſimulare, disſimulanter loqui*, ad Div. IV. 4.

Εἷς ἐμοὶ μύριοι, *unus mihi decem millia, unus mihi inſtar multorum millium*, ad Att. XVI. 11.

Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, *unum augurium optimum, pugnare pro patria*, ad Att. II. 3. ex Hom. Iliad. M. v. 243.

*Ἐκβολὴ λόγου, *digreſſio*, e Thucyd. I. 97. ad Att. VII. 1.

*Ἐκμαγεῖον, ad Att. X. 1. hanc vocem in Ciceronem intruſit Boſius e veſtigiis Codicis MS. Sed neque in Gronoviana, neque in Graeviana ſervata eſt. de voce Ἐκμαγεῖον v. Voſſ. ad Catull. p. 97.

*Ἐκτενέστερον, *prolixius et largius in officiis promittendis, et benevolentia ſignificanda*, ad Att. XIII. 9. utrumque eſt de ſermone, qui amoris officiique plaue inſignem atque inuſitatam ſignificationem habet. Nam ἐκτενὴς et ἐκτένεια inſigne et incredibile quoddam ſtudium, ardoremque in re aliqua ſignificant. Et hanc vim habent in omnibus locis, quibus ſacri ſcriptores uſi ſunt. Luc. XXII. 44. Act. XII. 5. XVI. 7. 1 Petr. I. 22. IV. 8.

*Ἐκτένεια, *prolixa et larga ſtudii et voluntatis declaratio*, ad Att. X. 17.

*Ἐκτρόπιμος, *remota a via*, ad Att. XII. 12. monumentum filiae Tulliae extruere volebat. huic ἀποθεώσει non ſatis aptam putabat inſulam, quam in Arpino fluvius Fibrenus efficiebat, (de Leg. II. 1.) quod iſte locus nimis eſſet a via regia remotus, adeoque non eſſet in conſpectu, celebrarique poſſet. Nam hanc ipſam ob cauſam ad vias celeberrimas monumenta ſolebant extruere Romani, ut eo facilius memoria hominum propagaretur ad poſteros, et a quam pluvimis conſpicerentur: Unde verba: *Siſte gratum viator:* quibus hodie uti non licet, cum monumenta hujusmodi locis clauſis et ſeptis, non in via ſint: ut merito rideatur etiam doctorum hominum in ea re indocta κακοζηλία.

Ἐκφώνησις, ὑπέρευ, *exclamatio, recte, egregie!* ad Att. X. 1.

*Ἔκχυσις, *effuſio*, ſc. *radiorum*, ad Att. II. 3. Veteres enim putabant viſionem fieri radiorum ex oculis emiſſione.

drum ap. Musaeum v. 246. Nam μυχὸς dicitur cujusque rei intimum. vid. Spanh. ad Julian. Or. I. p. 68.

Ἐν δυνάμει, *cum vi et efficacia*, ad Att. IX. 6. rogat me paucis quidem verbis, sed ἐν δυνάμει, sed iis, quae magnam vim habent; adhibet πειθανάγκας, ut tyrannorum preces appellat, IX. 13. quibus non possum resistere. Idem ἐν δυνάμει aliquoties occurrit apud auctores sacros, sed alio sensu, hebraico scilicet.

Ἐνεπερπερευσάμην, *venditavi me*, ad Att. I. 14. Unus omnino hic locus profani scriptoris est, in quo hoc verbum occurrat. Simplex est apud Paullum ad Corinth. I. c. 13. 5. Ex latino fonte ductum esse, non omnes concedunt: quam vim habeat, ex hoc Ciceronis loco facile intelligitur. Dicit, *reduci Pompejo, novo auditori, me omni modo jactavi et venditavi, nullo genere praecipuo ornamentorum neglecto, quae numquam ita se mihi obtulerunt, ut nunc.* Hic sensus loco Paullino egregie convenit, et plus apud nos valere debet Ciceronis, quam eorum auctoritas, qui diu post vixerunt.

Ἐν ἐπιτομῇ, *summatim*, ad Att. V. 20.

Ἐνερευθέστερος, *rubicundior*, ad Att. XII. 4.

Ἐνθουσιασμὸς, *afflatus divinus*, ad Qu. Fr. III. 4.

Ἐνθύμημα, Top. 13. est conclusio e contrariis, fere per interrogationem, ut *cur optas, quod habes?*

Ἔννοια, *notio, intelligentia*, Top. 7. Acad. II. 7. Fin. III. 6. Tusc. I. 24. ἔννοιαι sunt primo, *notiones rerum in animis natura insitae et consignatae* Tuscul. I. 24. unde κοιναὶ ἔννοιαι notiones, hanc ipsam ob caussam communes, quia natura insitae sunt. aliud genus est ἐννοιῶν, de quo Acad. II. 10. et 7. Top. 7. hae sunt *notitiae rerum, e visis extrinsecus arreptis et inter se comparatis constitutae, quae et προλήψεις vocantur.* Porro de Fin. III. 6. ἔννοια Stoica est *intelligentia vel notio*, qua videmus rerum agendarum ordinem et quasi concordiam, quam ubi homo cepit, multo, ut ajunt, pluris ea aestimat, quam, quae primum dilexerat, etc.

Ἐν ὁμοπλοίᾳ, *in societate navigandi*, ad Att. XVI. 1.

Ἐν παρέργῳ, *obiter*, ad Qu. Fr. III. 9.

Ἐν παρόδῳ, *in transitu, obiter*, ad Att. V. 20.

Ἐν πολιτικῷ, *in eo genere, quod ad reipublicae moderationem spectat*, ad Att. XVI. 15.

Ἐνσχολάζω σοι, *otium consumo in opera tibi navanda*, ad Att. VII. 11.

Ἐντάφιον, de hoc verbo vid. praeter alios Periz. ad Aelian. V. H. I. 16. qui docet, ἐντάφιον esse quodcunque ornamentum mortui, quum in atrio exponitur, sepelitur: unde ἐνταφιάζειν dicitur tota illa cura, quae ornando, condiendo condendoque mortuo adhibetur. v. Cuper. Observ. II. 9. Hoc loco ipse J. Fr. Gronovius interpretatur *sepultura.* Horti illi, inquit, erunt non modo requies senectutis: seu ἐγγήραμα, ut tu aliquando scripsisti, sed ἐντάφιον adeo, *requies mortui.* Non absurde, qua sensum; modo verbum graecum eum pateretur. Constat, Graecorum more non mortuos solum magnificis vestibus ornatos, sed saepe etiam *morituros.* Hinc Apollodorus Socratis discipulus Socrati offerebat magnificam vestem,

 qua

qua indutus demum cicutam biberet. ap. Aelian. V. H. I. 16. cf. III. 24. IV. 8. Itaque etiam *ἐνταφιάζειν* mihi videtur hanc vim habere Matth. XXVI. 12. honoris causa *moriturum ungere*. Nondum enim mortuus erat, etsi unctiones proprie post mortem fiebant. Hic ergo est loci hujus, mea sententia, sensus: *In his hortis ego non solum suaviter agere senectutem, sed etiam honeste jucundeque mori me posse confido.*

Ἐντελέχεια, Tusc. I. 10. De hujus vocabuli vi vehementer disputatum esse constat. Nos, quae ex hoc loco potestas elici possit, videbimus, et cum ipso Aristotele comparabimus. Cicero ait, Aristotelem vidisse, actiones animi esse eas, quae in materiam cadere non possent, neque ab ullo genere elementorum proficisci, quae nobis quidem nota essent. Atque id vere judicavit. Nam corporibus nihil praeter motum, auctore ipso Aristotele, accidere potest, ut philosophi certis argumentis demonstrant. Inter cogitationes autem, ideas, etc. et motum nulla similitudo est. Itaque L. I. de anima, in quo opiniones aliorum de anima enumerat, c. 3. init. diserte ait: *ἕν τι τῶν ἀδυνάτων, τὸ ὑπάρχειν ψυχῇ κίνησιν.* Hoc igitur constituto, ut, quoniam actiones animae non essent corporeae, nec ipsa corpus esset, efficiebatur, ut proprium genus substantiae constitueret, sub quo animae humanae continerentur, quod esset ab corporeo genere sejunctum et plane discretum. Hoc novum genus novo etiam vocabulo *ἐντελέχειαν* appellavit, h. e. *quasi quandam perennem et continuatam motionem.* Non dicit *motionem*, sed *quasi quandam motionem*. sic dicimus: *ratio est quasi quaedam lux animi*; non quod lux sit, sed quod ita se habet ad animum ratio, ut lux ad oculos. Sic ut motio se habet ad corpus, ita *ἐντελέχεια* ad animam. Nam, ut jam ad Aristotelem veniamus, *ἐντελέχεια* ex ejus mente non est ipsa anima, sed ejus forma, subjectum autem ejus, et quasi materia, h. e. quod se ad *ἐντελέχειαν* habet, ut ad motum corpus, est *δύναμις*, vis agendi, h. e. percipiendi, cogitandi. Videamus ejus verba L. II. de anima c. 1. In omni re tria esse dixerat, *ὕλην, μορφὴν, ἢ εἶδος*, et *τὸ ἐκ τούτων.* Hoc ad animum sic transfert: *ἐστὶ δὲ ἡ μὲν ὕλη, δύναμις, τὸ δὲ εἶδος ἐντελέχεια.* Aristoteles non diserte dicit: *ψυχή ἐστιν ἐντελέχεια.* Neque tamen Cicero peccat, ei hoc enunciatum tribuens. Nam res a forma sua, qua ab aliis rebus distinguuntur maxime, appellari in omnibus linguis, usitatum est. Haec est mea de hoc verbo sententia, quam ex parte vidit etiam Leibnitius, v. Theod. L. I. §. 78. Quod Davisius putat ad h. l. animam Aristoteli esse formam corporis, quae eam animet, errat. Nam haec Dicaearchi est sententia, non Aristotelis, quam Cicero ab illa distinguit. Veteres profecto eodem ac nos modo cepisse hoc verbum videntur. Sext. Empir. c. Math. X. 3. 40. pro *actu* posuit et potentiae opposuit: *Τὸ ᾠὸν κατὰ δύναμιν μὲν νεοσσός ἐστι, κατ' ἐντελέχειαν δὲ οὐκ ἔστιν.* cf. quos laudat Fabric. ad h. l. §. 315. Est autem verbum, *ἀπὸ τοῦ ἐντελὲς ἔχειν. ἐντελὴς* est perennis, perpetuus.

Ἔντεχνα, artificialia, ad Div. VII. 32.

Ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς, in rebus amatoriis, ad Att. IX. 10.

Ἐν τοῖς πολιτικοῖς, in rebus civilibus, vel quae spectant ad rempublicam, ad Att. I. 1.

Ἐντυραννεῖσθαι, sub tyranno esse, ad Att. II. 14.

Ἐξ-

Ἐξαιρέσιμοι. Verr. II. 52. Ita dicebantur apud Graecos ceteros et Siculos dies, qui menſibus eximebantur interdum, ut cum ſolis lunaeque ratione congruerent; iis opponuntur intercalares, ἐμβόλιμοι, de iis multa Scaliger, Petavius; quos, ſi lubet, vide.

Ἐξακανθίζειν, ad Att. VI. 6. eſt proprie *ſpinas vellere et colligere.* h. l. ſpinae ſunt Dolabellae, cui Tulliam deſponderat, vitia, quae non vult ab Attico ex ejus vita ſuperiori colligi ſibique objici.

Ἐξ ἄστεος ἑπταλόφου τειχῶν παρέδωκεν etc. *Ex urbis ſepticollis moenibus* (i. e. Roma) *Camillo edidit* (Philotimus libertus uxoris meae) *rationes XXIV minarum, et XLVIII minarum aeris alieni*, (ab uxore ſc. contracti) *ſeque debere XXIV minas ex bonis Crotoniaticis* (h. e. Milonis) *et Cherſoniticis*, (h. e. in Cherſoneſo exactis) *et quamvis ex hereditatibus, quas adierit, redegerit bis ſexcentas et quadragenas, ſe tamen aeris illius alieni ne obolum quidem disſolviſſe, cum jam debeantur a Kal. ſecundi menſis: libertum autem ejus, qui idem, quod Cononis pater* (Timotheus) *nomen habebat, nihil curaſſe. Primum igitur hoc, omnia ut ſerventur: alterum, ut ne uſuras quidem negligas, qua debentur ex die ſupra poſito. Per eos dies, quibus illum pertuli, magno in timore fui. Venerat enim explorandi cauſa, atque aliquid ſperabat: qua fruſtratus abiit temere; ſic fatus: Turpe eſt, diu manere etc.* ex Hom. Iliad. *Β.* 298. ad Att. VI. 5.

Ἐξ ἀφαιρέσεως, ad Att. VI. 1. ἀφαίρεσις ſignificat in re ruſtica et medica inutilium detractionem et ablationem. τῶν αὔων ἀφαίρεσις, aridarum frondium reſectio, eſt apud Theophraſtum et alios, vid. Salmaſ. ad Solin. p. m. 412. Sic medici ἀφαίρεσιν vocant, cum aliquid *materiae demitur* corpori. Curationis genus eſt. *Omne enim auxilium*, ut Celſus ait II. 9. in fin. *aut demit aliquam materiam, aut adjicit, aut evocat, aut reprimit, aut refrigerat, aut calefacit, ſimulque aut durat aut mollit.* In eo autem genere, quod in detractione eſt, ponitur primo loco *ſanguinis detractio*, a qua et Celſus initium facit. *ſanguis* autem eleganter apud Latinos dicitur *pecunia*, de quo aliquoties Graevius ad Ciceronem. Cicero ergo, cum dicere vellet, ab Appio provinciam exhauſtam eſſe, eleganter et lepide dixit: *Appius ἐξ ἀφαιρέσεως provinciam curavit, ſanguinem miſit, quicquid potuit detraxit, mihi tradidit enectam. Itaque προσανατρεφομένην a me non libenter videt.* προσανατρέφειν eſt contrarium detractionis. plane huc pertinet locus Ariſtoph. in Ranis jam a Victorio ad h. l. allatus v. 972. de fabula ſua:

Ἴσχνανα μὲν πρώτιστον αὐτὴν, καὶ τὸ βάρος ἀφεῖλον
Ἐπυλλίοις καὶ περιπάτοις, καὶ τευτλίοισι μικροῖς
Χυλὸν διδοὺς στωμυλμάτων, ἀπὸ βιβλίων, ἀπ' ἠθῶν·
Εἶτ' ἀνέτρεφον μονῳδίαις, Κηφισοφῶντα μιγνύς.

Poëta jam ante Ranas produxerat in ſcenam, ſed infelici ſucceſſu, itaque eas a ſe dicit immutatas *demtis* (ἴσχνανα) nonnullis, et contra aliis *additis* (ἀνέτρεφον).

Ἐξοχὴ, *excellentia*, ad Att. IV. 15.

Ἐξωτερικὸν, *populariter ſcriptum*, Fin. V. 5.

Ἐξωτερικοὶ, *rudes, qui philoſophiam nondum didicere*, ad Att. IV. 16. vide ſupra in Ἀριστοτ. ἐξωτερ.

Ἐπαγγέλλομαι, ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ, *denuncio, me eum virum ulturum, quicunque moleſtus mihi fuerit*, ad Att. II. 9. ἐπαγγέλλομαι eſt Ciceronis, verſus Hom. Il. *Ω.* 369.

Ἐπ-

'*Επαγωγὴ*, *inductio*, genus argumentationis ſocraticum et rhetoricum, Top. 16. v. infra in *Παραγωγή*.

'*Επεὶ οὐχ ἱερήϊον, οὐδὲ βοείην*, *quia non victimam, neque tergus bubulum*, (ſc. capto) ad Att. I. 1. ex Hom. Iliad. Ψ. v. 159. prov. quo utuntur, qui, rem magnam agi, dicere volunt: *Non rem levem et inanem peto: non res levis agitur.*

'*Επεῖχον ἀεὶ*, *retinebam identidem*, ad Att. V. 11.

'*Επέχειν*, *aſſenſum ſuſtinere*, *haeſitare*, ad Att. VI. 6. et 9.

'*Επιγεννηματικὸν*, Fin. III. 9. ab *ἐπιγέννημα*, quo verbo dicunt omne id, quod ex primo conſequitur, eique adjunctum eſt: tamquam *πάθος*, quod e morbo primario conſequi ſolet, appellant medici ejus morbi *ἐπιγέννημα*. hoc verbum deinde ad philoſophiam a Stoicis traductum eſt, hoc ſenſu. Ars v. c. pictoria eſt tamquam caput et primarium quid: cum autem aliquid ex arte ea artificioſe facimus, id demum ex primo, h. e. ex arte ea, conſequitur, et eſt ejus artis *ἐπιγέννημα* ſ. *ἐπιγεννηματικὸν*, *poſterum quodam modo et conſequens*, ut Cicero interpretatur. Id ſecus eſſe dicit in eo, cum quid ſapienter dicitur; id enim non dici *ἐπιγεννηματικὸν*, ſed primarium et caput rei.

'*Επιδεικτικὸν*, *demonſtrativum dicendi genus*, *quaſi ad inſpiciendum*, *delectationis cauſa*, *comparatum*. Nam *ἐπίδειξις* eſt oratio oſtentandae eloquentiae et artis cauſa conſcripta. vid. Spanh. ad Julian. Or. I. p. 15. Unde deinde etiam ad alias res transfertur, in quibus artis oſtentatio ſpectatur: *εἰς ἐπίδειξιν*, *artis jactandae cauſa*, Or. 11. et 61.

'*Επιδήμιον*, *contagioſum*, ad Att. XII. 10.

'*Επικεφάλια*, *tributum in ſingula capita imperatum*, ad Att. V. 16. graviſſimum iniquiſſimumque tributi genus, cujus cauſa ſaepe ſeditiones ortae ſunt: *capitatio* ſequioribus ſcriptoribus dicitur. Nam tributa fere dicuntur a re, propter quam exiguntur. ſic *columnarium*, ad Att. XIII. 8. *oſtiarium*, etc. vid. Lipſius de Magnit. Rom. L. II. c. 2. 3. Hujus generis fuit tributum, de quo Matth. XXII. 17. ſeqq. ut Harduinus vidit Oper. ſel. p. 615. Hinc Luc. XX. 22. dicitur *φόρος*, quod verbum de hoc genere dicitur, ut *τέλος* de portorio, ſcriptura et decimis. Permutantur a ſcriptoribus ſacris in iſta re narranda *κῆνσος*, *δηνάριον*, *φόρος*. Heſychius: *Κένσος, εἶδος νομίσματος, ἐπικεφάλαιον*, quae gloſſa locum illum Matth. XXII. 17. reſpicere videtur, quod facile concedent, et quale ſit intelligent, qui rationem gloſſarum Heſychianarum perſpectam habent. *ἐπικεφάλαιον* autem idem quod *ἐπικεφάλιον*, ut *κεφάλαιον* et *κεφάλιον*. Hinc gloſſa orta eſt Cod. Cantabr. qui *ἐπικεφάλαιον* habet pro *κῆνσος*. Marc. XII. 14. Syrus quoque in hunc modum interpretatus eſt.

'*Επικούρειον*, *Epicureum*, ad Div. III. 9.

'*Επίκωπον*, ad Att. V. 11. v. Ind. Lat. in *Epicopus*.

'*Επίλογοι*, *concluſiones orationum*, ad Her. II. 30. Dicuntur tamen etiam de concluſionibus diſputationum. v. Tuſc. I. extr.

'*Επισημασία*, *ſigna, quibus animus et voluntas populi in theatris, pro roſtris, etc. declaratur, plauſus*, ad Att. I. 16. XIV. 3. de quibus v. Ferrar. de Acclam. Vet.

'*Επι-*

'Επίσκοπος, ſpeculator, cuſtos, ad Att. VII. 11.

'Επισταθμία, hoſpitii procuratio, ad Att. XIII. 52.

'Επὶ σχολῆς, in otio, ad Att. II. 5.

'Επίτευγμα, expeditae rei adeptio, proſper ſucceſſus, ad Att. XIII. 27. Opponitur *ἀπότευγμα*.

'Επίτηκτα, fluxa, non diuturna, quae facile intereunt aut interire poſſunt, ad Att. VII. 1.

'Επιφωνήματα, acclamationes, laudes, ad Att. I. 9. v. *'Επισημασία*.

'Επιχαρμεῖον, Epicharmi ſcitum, dictum, Pet. Conſ. 10.

'Επιχειρήματα, argumentationes. Rhetorum inprimis graves et ornatae. ad Att. II. 2.

'Επιχρονία ἐποχὴ, diuturna dubitatio, ad Att. VI. 9.

"Επος, carmen heroicum, ad Qu. Fr. III. 9.

'Εποχὴ, aſſenſionis retentio, ad Att. VI. 6. VII. 9. XIII. 21. XV. 21. Acad. II. 18. et 48.

'Επταμηνιαῖος, ſeptimeſtris, ad Att. X. 8.

"Ερανος, collatio, pecunia, quam ab amicis, propinquis, ſumtus faciendi cauſa, petimus, ad Att. XII. 5. vid. praeter alios de hoc verbo Caſaubon. ad Theophraſt. c. 15.

"Εργον, opus, ad Att. XIII. 25.

'Εργῶδες, laborioſum, ad Att. XV. 19.

"Ερδοι τις, ſenarius integer, ſic apud Ariſtophanem in Veſpis v. 1422.

> *"Ερδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην,*
> *Quam quisque norit artem, in ea ſe exerceat.* ad Att. V. 10.

'Ερμαῖον, lucrum inſperatum, ad Att. XIII. 19. dictum a Mercurio, unde illud: *Κοινὸς 'Ερμῆς*, uſurpatum, cum quis in itinere reperiſſet, et comes ejus particeps eſſe vellet.

'Εσοφίζετο, cavillabatur, malitioſe cogitabat, ad Att. II. 16.

'Εστία, Veſta, Nat. Deor. II. 27.

"Εσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὅπως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε, praecite nunc mihi, Muſae, quomodo ignis primum illapſus eſt, ad Att. I. 16. ex Homer. Iliad. *Π.* v. 113.

"Εστω ὄψις μὲν, ἡ ά, τὸ δὲ ὁρώμενον, β'. γ', ἀκτῖνες δὲ δ' καὶ έ, ſit viſus a, quod autem videtur b. g, radii vero d et e, ad Att. II. 3. Sermo de feneſtris, unde proſpectus in viridarium patet. Eas anguſtiores fecerat architectus, reprehendente Attico, cui his verbis reſpondetur. Cicero et architectus putabant, viſionem fieri radiorum *ἐκχύσει* ex oculis et cum re aſpectabili conjunctione, Atticus autem *εἰδώλων* incurſione, (v. ad *Εἴδωλον*) adeoque putabat, anguſtis feneſtris *εἴδωλα* non poſſe commode ad oculos per feneſtram venire. Cicero autem reſpondet, ita, ex architecti opinione de *ἐκχύσει*, meliorem proſpectum effici. Nam *ἔστω* etc. *vides* cetera, i. e. intelligis, effici ita ab oculo ad objectum figuram coni, cujus faſtigium in oculo ſpectantis ſive ad feneſtram terminetur: cujus faſtigium quo eſt acutius, baſis latior, eo jucundius ſpectaculum exhibebit.

'Εταῖρος, ſodalis, ad Att. IX. 5.

"Ετι ἐῶμεν; adhucne ſinimus? ad Att. XVI. 1.

'Ετυμολογία, veriloquium, Top. 8.

"Ετυ-

(nam ita legendum esse, mihi non dubium videtur, etsi Tollius retinet σαφήνειαν) proprie εὐπινὲς et εὐπίνεια, item πίνος est palaestritarum, qui oleo, quo ungi solent, nitidum corpus sibi efficiunt: deinde ad alias res traducitur, ut, πιναροὶ λίθοι, lapides, qui *caesi* et *politi* sunt. Sic etiam πίνος orationis et εὐπινὲς nitor, elegantia, venustas est. de his verbis vide Salmas. ad Solin. p. m. 142. et multis aliis locis, Victorium ad l. c. Pearcium ad Longinum l. c.

Εὐπινῶς, *venuste, nitide, eleganter*, ad Att. XV. 17.

Εὔπιστος, *homo exploratae fidei, cui tuto credi potest*, ad Att. XI. 25.

Εὔπολιν τὸν τῆς ἀρχαίας, *Eupolim illum, veteris scil. comoediae poëtam*, ad Att. VI. 1. de distinctione comoediae in veterem, mediam et novam egerunt scriptores de re poëtica, tamquam *Scaliger*, ex recentissimis *Brumoi* Théatre des Grecs Tom. V. p. 198. ed. Batav. item Interpretes ad illud Horatii:

Eupolis atque Cratinus, Aristophanesque Poëtae
et quorum Comoedia prisca virorum est.

de Eupoli vid. Indic. Nominum.

Εὐπόριστος, *parabilis*, ad Att. VII. 1.

Εὐριπίδου· μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός. *Euripidis: Sapientem odi, qui sibi ipse non sapit.* ad Div. XIII. 15. Manutio videtur esse e Medea.

Εὐρίπιστα, *mobilia tamquam Euripus, vel facilia ad excitandum et impellendum*, ad Att. XIV. 5. notum proverbium. ἄνθρωπος Εὔριπος.

Εὐστομάχως, *bono stomacho, fortiter*, ad Att. IX. 5.

Εὐταξία, *ordinis conservatio*, Off. I. 40.

Εὐτραπελία, ad Div. VII. 32. Aristoteles in Ethicis interpretatur: πεπαιδευμένην ὕβριν, cum conviciamur aut perstringimus homines ingeniosa aliqua ratione. Unde *Eutrapeli* dicti. Nam hic Volumnius, ad quem utitur hoc verbo Cicero, *Eutrapelus* dictus est propter εὐτραπελίαν. Sed hunc ipsum hominem Plutarchus in Bruto vocat μῖμον, quem locum Victorius ad h. l. attulit; ex quo intelligitur, εὐτραπελίαν esse urbanitatem in sensu deteriori, de qua v. Gronov. de Sestert. p. 318. 319. quae mimicam facetiam, ridiculam illam quidem, sed non magni faciendam aut nimis ingeniosam. Itaque Cicero in hac epistola ad Volumnium, qui κατ' ἐξοχὴν, uti diximus, Eutrapelus dictus est, tamen ut parum argutum hominem ridet: *In possessione*, inquit, *salinarum mearum neminem timeo praeter te. Putas te rideri? nunc demum intelligo te sapere.* Recte ergo Paullus prohibet εὐτραπελίαν, h. e. mimicam et scurrilem facetiam. Ceterum non dubito, quin hoc verbum interdum etiam bonum sensum habeat, inprimis apud veteres Atticos. vid. Vavassor de ludrica dictione p. 282. ed. Lips.

Εὐχρηστήματα, *commoda*, Fin. III. 21.

Ἔφοδος, *insinuatio, pars orationis*, qua nobis aditum vel ad animos audientium vel ad causam ipsam munimus, ad Her. I. 4.

Ἕωλος, *obsoletus, non recens*, ad Div. IX. 2. ad Att. XIII. 21.

Z.

Z.

H.

Die autumnali cum abundantissimam effundit aquam Jupiter hominibus iratus, qui per vim in foro obliquas pronunciant sententias, Justitiam autem expellunt, Deorum iram non curantes. ad Qu. Fr. III. 7. ex Homer. Iliad. *Π.* 385.

Ἡμερολεγδὸν, *ut quaeque singulis diebus acciderunt*, ad Att. IV. 15.

Ἠπόρησας, *dubitasti*, ad Att. VI. 1.

Ἡρακλείδειον, *iis simile, quae Heraclides Ponticus scripsit: praeclarum aliquid de republica, sc. quod quasi Heraclidis opus videatur.* ad Att. XV. 4. et 13. et 29. XVI. 2.

Ἥρως, *heros*, ad Att. VII. 13. XIV. 4. XV. 12.

Ἡρώδης, *Herodes*, philosophus Atheniensis, de quo vide Ind. Nomin. ad Att. II. 2.

Ἠσίτησας, *a cibo abstinuisti*, ad Att. XIV. 5.

Ἢ σκολιᾶς ἀπάτας, supple ex Platone L. II. de Republ. *τεῖχος ἀναβᾶς, an obliquae et versutae fraudis conscenso muro*, ad Att. XIII. 38.

Ἡσυχάζειν, *quiescere*. Hoc verbo utebantur Stoici, cum dicerent, in sorite esse in tempore subsistendum, v. c. si quaereretur: triane multa sint? post, an quatuor, et sic porro, desinendum esse paullo ante, quam ad multa perventum sit. Acad. II. 29.

Ηὐτόκησεν, *feliciter peperit*, ad Att. X. 18.

Θ.

Θεῖοι, *patrui*, ad Att. II. 2. *nimis severi.* Horat.: Ne sis patruus mihi.

Θεοφάνης, *Theophanes*, ad Att. II. 5. vid. Indic. Nominum.

Θεοφράστου περὶ φιλοτιμίας, *Theophrasti scriptum de studio honorum*, ad Att. II. 3. vid. Indic. Nom.

Θέρμος, *lupinus*, ad Att. I. 1. si locus est sanus, de quo dubitant docti homines, ludit Cicero in nomine Thermi et suo. Ciceronis nomen est a cicere, et *θέρμοι* sunt lupini, quae sunt duo genera leguminis.

Θέσεις, *propositiones*, *quaestiones universales, de quibus cogitari disputarique potest in utramque partem.* Exempla hujusmodi thesium vid. l. c. ad Att. IX. 4. et 9.

Θέσις, *universi generis quaestio*, *infinita quaestio*, *propositum*, Or. 36. Top. 21.

Θετικά, *quaestionibus philosophicis referta*, *apta*, Parad. Praef.

Θετικώτερον, ad Qu. Fr. III. 3. *subtilius*, *φιλολογώτερον*, magis ex arte disserendi dialectica.

Θεωρήματα, *percepta*, Fat. 6. ubi vide.

Θεωρία, ad Att. XII. 6. Est scriptio aut disputatio de re aliqua subtilior. Tenuis *θεωρία* est libellus, qui exponit de re tenui, tamquam grammatica aut geographica, etc.

Θορυβοποιεῖ, *tumultum excitat*, ad Div. XVI. 23.

Θυμικώτερον, *stomachosius*, *iracundius*, ad Att. X. 11.

I.

K.

Κατ' εἰδώλων ἐμπτώσεις, *per simulacrorum inlapsus*, ad Att. II. 3. vid. *"Εστω ὄψις* etc.

Κατ' εἰδώλων φαντασίας, *secundum spectrorum visiones*, ad Div. XV. 16. v. *Εἴδωλον*.

Κατ' ὀπώρην τρὺξ, *per autumnum fex*, ad Att. II. 12. de re incerta et adhuc fluctuante dicitur; ducto proverbio a fece, quae auctumnali tempore adhuc fluctuat et natat in vino, nec dum desedit. Hinc addit Cicero: *quae si desederit, magis erunt judicata, quae scribam*.

Κατάβασις, *descensus*, ad Att. XIII. 31. et 32. Est liber Dicaearchi, de descensu in antrum Trophonii.

Καταβίωσις, *vitae ad exitum perductio*, *reliquus vitae cursus vel decursus*, ad Att. XIII. 1.

Κατὰ Διόδωρον κρίνειν, *secundum Diodorum*, vel, *ex Diodori sententia judicare*, ad Div. IX. 4. vid. *Diodorus* in Indic. Nom.

Κατακλεὶς, *clausula*, sc. sermonis Caesariani, ad Att. IX. 18.

Κατὰ λεπτὸν, *minutatim*, ad Att. II. 18.

Κατάληπτον, *comprehensibile*, Acad. I. 11.

Κατάληψις, *comprehensio*, *cognitio*, *perceptio*, Acad. II. 6. et 47. Fin. III. 5. dicitur, cum res ita cognoscimus, ut, quales sint, certò sciamus, sine erroris periculo, unde verbum ductum sit, v. Acad. IV. 47.

Κατὰ μίτον, *singula quaeque*, *tamquam telae licia*, *percurrendo*, ad Att. XIV. 16. idem quod *κατὰ λεπτόν*.

Κατάτασις, *contentio*, ad Att. II. 3. Tunstallus Epist. ad Midleton. p. 103. cum Turnebo legendum censet *κατακλεὶς*.

Κατὰ τὸ πρακτικὸν quaerere, est, cum non quaerimus, ut sciamus, de quo quaerimus, sed ut ex re cognita comparare actiones nostras possimus. Itaque addit: *non me abs te κατὰ πρακτικὸν quaerere*, *quod gestiat animus*, *aliquid agere in republica*, *etc.* ad Att. II. 7.

Κατὰ τὸ κηδεμονικὸν, *cum accuratione et sedulitate*, ad Att. II. 17.

Κατάχρησις, *abusio*, Or. 27. figura rhetorum.

Κατὰ Χρύσιππον δυνατὸν, *secundum Chrysippum fieri potest*, ad Div. IX. 4. vid. *Chrysippus* in Indic. Nomin.

Κατηγορήματα, *quae dicuntur de quodam*, Tusc. IV. 9. est vocabulum dialecticum, quod de iis rebus dicitur, quae de aliquo dici possunt, ut, *habere divitias*, *capere honores*.

Κατήχησις, *institutio*, ad Att. XV. 12.

Κατόρθωμα, Fin. III. 14. *κατορθώματα*, *recta*, *recte facta*, Fin. III. 7. Off. I. 3. ubi *κατορθωμάτων* definitio traditur.

Κατόρθωσις, *recta affectio*. Fin. III. 14. ut *κατόρθωμα*, *rectum factum*.

Καχέκτης, ad Att. I. 14. medicis *καχέκτης* est, cujus corporis habitus vitiosus est, cujus corpus etsi plenum, tamen iners, pallidum, lividum est. Voluntate autem *καχέκτης*, qui prava amat, bona odit, qui pravo animo est.

Κῶλα, *membra orationis*, fensu rhetorico, Brut. 44. Or. 62.

Κωμικὸς μάρτυς, *comicus testis, testis eo nomine occurrens saepe in Comoediis*, ad Div. II. 13.

Κορυκαῖοι, *Corycaei*, ad Att. X. 28. Corycaei fuerunt populi Pamphyliae, dicti a promontorio Coryco. Ad id cum appulissent piratae, ne ab ipsis male tractarentur, in ceteras stationes navium portusque se mutatis vestibus contulerunt, et quae ibi audierant, ad piratas retulerunt, ut nomina navigantium, et quorsum navigare constituissent, scirent. Hinc proverbium in eos ductum, qui subauscultant, quae dicuntur, ut ea ad alios deferant. vid. Suidas in **Κωρυκαῖος**, et proverbiorum collectores.

Κωφὸν πρόσωπον, *muta persona*, ad Att. XIII. 19.

Λ.

Λακωνισμὸς, *Laconica brevitas*, ad Div. XI. 25.

Λαλαγεῦσα, *supple* ὄρνις, *sive* **χελιδὼν**, *garriens avis, sive hirundo*, ad Att. IX. 18. X. 2.

Λαμπρὰ, *splendida*, ad Att. V. 20.

Λάπισμα, *falsa quaedam ostentatio*, ad Att. IX. 13. vid. **Ἐλάπιζεν**.

Λαχεῖν, *nancisci, forte adipisci*, ad Att. XV. 9.

Λεληθότως, *sensim, latenter, clam*, ad Div. IX. 2. ad Att. VI. 5.

Λέσχη, *confabulatio*, ad Att. XII. 1. de λέσχαις vid. Graev. Lect. Hesiod. c. 11.

Λήκυθοι, *ampullae, pigmenta, quibus ornatior fit oratio*, ad Att. I. 14. **Λήκυθοι**, quid sint, non consentiunt docti homines. interpretatio ea, quae *vas pictorium* facit, (vid. v. c. Gesner. ad Plin. Ep. I. 2.) vera illa quidem est, neque tamen propterea illa altera falsa, quae vas unguentarium facit, *μυροθήκιον*, cum Pollux VI. 19. diserte *λήκυθον* inter *τὰ τῶν μύρων ἀγγεῖα* referat. atque hoc sensu passim est apud graecos auctores, ut ap. Aristophan. Plut. 811. vid. Corrad. ad h. l. et Eschenb. de Unct. c. 4.

Λήμματα, *sumtiones Dialecticorum*, Div. II. 53.

Λῆρος πολὺς, *nugae multae*, ad Att. XIV. 21. XVI. 1.

Λῆψις, *correptio, impetus*, ad Att. VII. 7. Verbum medicum, ut **ἐπίληψις**, significatque *accessionem febris*, ut Cicero vocat, initiumque paroxysmi. vid. Cuperi Observ. II. 15.

Λιτότης, *mediocritas, tenuitas*ve, qua in cibo et potu utimur, cum pretiosos cibos, nimiamque copiam, a mensis amovemus; quod ex lege sumtuaria fiebat, ad Div. VII. 26.

Λογικὴ, *philosophiae pars quaerendi ac disserendi, quae et Dialectica dicitur*, Fin. I. 7.

Λογικώτερα, ad Att. XIII. 19. sunt disputationes subtiliores, quales sunt eorum, qui, cum philosophiae se paene totos tradiderint, de philosophia disputant. Subtilitas autem ista cernitur in definiendo et argumentando, quarum rerum artem tradit **λογικὴ** seu **διαλεκτικὴ**. Sic Cicero Tusc. IV. 14. cum **παθῶν** definitiones et distributiones in formas attulisset: *Habes ea, quae de perturbationibus enucleate disputant Stoici, quae* logica *appellant, quia disseruntur subtilius.*

Λόγοισιν Ἑρμόδωρος, *ad supplendum integrum senarium adde: ἐμπορεύεται, libris Hermodorus mercaturam facit*, ad Att. XIII. 21. vid. Indic. Histor. in *Hermodorus*.

Λογοδαίδαλος, *artificiosi sermonis fabricator*, Or. 12.

Λύπη, *aegritudo*, *quasi solutio totius hominis*, auctore Chrysippo, Tusc. III. 25.

Λυρικοὶ, *poëtae*, *qui ad lyrae cantum carmina scripsere*, quales inter Graecos Pindarus, Alcaeus, inter Latinos Horatius fuere. Orat. 55. Fragm. incert.

M.

Μακάρων νῆσοι, *beatorum insulae*, ad Att. XII. 3.

Μακροψυχία, *affectio animi longinqua spectantis*, ad Att. IX. 11. Sed Graevius vere judicat, nil certius esse emendatione Magnuti apud Manutium, quam et ipse Manutius probabat: *μικροψυχίαν*. Nam *μακροψυχία* nusquam apud graecos auctores occurrit, et locus necessario desiderat *μικροψυχίαν*.

Μάλ' ἀριστοκρατικῶς, *plane ut optimatem decet*, ad Att. I. 14.

Μανία, *insania*, Tusc. III. 5.

Μαντικὴ, *divinatio*, de Nat. D. I. 20. de Div. I. 1. Legg. II. 13.

Μάντις δ' ἄριστος: *supplendum*, *ut senarius integer habeatur*: *ὅστις εἰκάζει καλῶς*, *vates is optimus fuerit*, *qui bene conjecerit*, ad Att. VII. 13. Est versus ex deperdita Euripidis Tragoedia. Huic enim tribuit eum Plutarchus de defectu oraculorum etc. T. I. p. 768. ed. Steph.

Μεθαρμόζομαι, *commuto*, *ad alias personas transfero*, ad Att. XII. 12. Sermo est de Dialogis philosophicis, quos refingebat, et alias personas inducebat; ut in Academicis fecit. Dicitur, quemadmodum *μεταῤῥυθμίζειν* de statuis, quae in aliam faciem mutantur, ut alium, quam antea, referant. de quo vid. Casaubon. ad Sueton. Tiber. c. 78.

Μείλιγμα, *lenimentum*, ad Att. XIII. 27. Catonis *μείλιγμα* est, quod facit, ut Caesaris indignatio ex Ciceronis Catone, *h. e.* libro de laudibus Catonis Uticensis, concepta mitigetur et leniatur. Sic Longinus eleganter *μειλίγματα* hyperbolarum et omnium audacium locutionum vocat particulas illas et formulas, *quasi*, *tamquam*, *ut ita dicam*, etc. *περὶ ὕψους*, Sect. XXXII. 3.

Μελαγχολία, *furor*, Tusc. III. 5.

Μελέτη, *medicatio*, *cura*, ad Att. V. 10.

Μελήσει, *curae erit*, ad Att. XII. 3. XIV. 17. XV. 4.

Μέμψις, *accusatio*, *reprehensio*, ad Att. XIII. 13.

Μέμψιν ἀναφέρει, *accusationem intendit*, ad Att. XII. 49.

Μέντορ πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προσπτύξομαι αὐτόν; Mentor, quonam modo adeam, et quonam modo amplexabor ipsum? ad Att. IX. 8. ex Homer. Odyss. *Γ*. 22.

Μεσότης, *medietas*, *medium*, *quod quantum vincit alterum*, *tantum vincitur ab altero*, de Univ. 7.

Μετ' ἀμύμονα, ad Att. XVI. 5. respicitur Iliad. *B.* 674. ubi Nireus formosissimus dicitur, *μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα*, h. e. *post Achillem pulchrum.* Atticus enim scripserat, Cornelium Nepotem esse optimum scriptorem, *μετ' ἀμύμονα*, sc. Ciceronem.

Μετέωρος, *incerti et dubii animi: ancipitis curae*, ad Att. V. 11. XV. 14.

Μετεωρότερον, *suspensiore animo*, ad Att. XVI. 5.

Μὴ γὰρ αὐτοῖς, *neque enim ipsis* (sc. delector) ad Att. XIII. 20.

Μηδὲ σωθείην ὑπόγε τοιούτου, *ne salvus quidem fiam ab hoc*, ad Att. XVI. 15.

Μηδὲ δίκην, supplementum hoc integrum versum exhibebit: *δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς*: *neque causam judicaris prius, quam quid uterque dicat, audieris*, ad Att. VII. 8. Versus, qui falso Hesiodo adscribebatur, Phocylidisque esse putabatur.

Μηδὲν αὐτοῖς, supplent: *μέλει*, *nihil ipsis curae est*, alii aliud, ad Att. VI. 1.

Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
Ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ne ignaviter et inglorie peream: sed magno aliquo facinore edito, quod audiatur a posteris. ad Div. XIII. 15. ad Att. X. 1. ex Hom. Iliad. X. v. 304. 305.

Μή μοι γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου, *et mihi Gorgoneum caput horrendi et gravis monstri*, ad Att. IX. 7. ex Hom. Odyss. *Λ.* v. 633.

Μὴ πολιτεύεσθαι, *abstinendum administratione reipublicae*, ad Att. XIV. 21.

Μήπω μέγαν εἴπῃς, πρὶν τελευτήσαντ' ἴδῃς, *neminem magnum dixeris, priusquam mortuum videris*, ad Att. IV. 8. Senarius Sophoclis apud Stobaeum cap. 93.

Μιᾶς κόρδον, ad Att. XIII. 42. vid. *Ἠλιὰς κόρδον.*

Μισάνθρωπος, *osor generis humani*, Tusc. IV. 11.

Μισογυνεία, *odium mulierum*, Tusc. IV. 11.

Μνημονικά, *ars memoriae*, de qua noti sunt Quinctiliani loci, ad Herenn. III. 17.

Μνημονικὸν ἁμάρτημα, *lapsus memoriae*, ad Att. XIV. 5.

Μουσοπάτακτος, *a Musis percussus*, *Musarum amore captus*, *poëta*, ad Qu. Fr. II. 10.

Μυροθήκιον, *unguenti et pigmentorum arcula*, ad Att. II. 1.

Μυστικώτερα, *secretiora*, ad Att. IV. 2.

Μυστικώτερον, *secretius*, ad Att. VI. 4.

Μῶμος, ad Att. V. 20. *Μώμῳ satisfacere*, est talem se praestare, ut Momus, qui, quod reprehendat, quamvis quaerat, tamen non habeat.

N.

Νεκρομαντεία, *per mortuos divinatio*, Tusc. I. 16. v. Davis.

Νεκυία, Tusc. I. 16. ad Att. IX. 10. 11. et 18. *Νεκυία* Homeri, Tusc. I. 16. est Odyss. *Λ.* qui liber sic etiam aliis vocatur, tamquam Longino περὶ ὕψους, Sect. IX. Nomen ab argumento traxit, quod in eo Ulys-

Ulysses commemoratur, quemadmodum inferos adierit, et cum umbris collocutus sit. De hac *νεκυίᾳ* quid acuti homines judicarint, vid. ap. Victorium ad Ep. 10. L. IX. ad Att. Ceterum ad hanc *νεκυίαν* respexit Atticus, cum Caesaris comitatum *νεκυίαν* vocaret. Nam quemadmodum umbrae ad Ulyssem in *νεκυίᾳ* Homeri confluunt frequentes, sic homines flagitiosi, facinorosi, et aere alieno obruti, ad Caesarem confluebant.

Νεόκτιστα, *nuper condita*, ad Att. VI. 2.

Νεωτερισμὸς, *res novae*, ad Att. XIV. 5.

Νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν, ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν. Sobrius sis, et memineris non facile credere, hi sunt nervi sapientiae, ad Att. I. 9. Versus Epicharmi Poëtae Siculi.

Νίκωνος περὶ πολυφαγίας, *Niconis de edacitate*, ad Div. VII. 20. vid. in Indice Hist.

Νομανανδρίαν excusationem ne acceperis, ad Att. V. 11. Alii habent *νομανδρίαν*. Adjiciemus utriusque verbi interpretationes, a doctis viris propositas. *Νομανδρίαν excusationem* dicunt esse legitimam, ac viro honesto dignam, occupationem videlicet. Nam adversae valetudinis excusatio mollior est. Hanc igitur (*νομανδρίαν*) excusationem non vult accipi, quod nulla occupatio tanta sit, ut se possit a scribendis ad Atticum literis avocare. Ita Manutius. Popma contra *νομανδρίαν* dicit esse constantiam Ciceronis in praesecturis conferendis: qua commotus non scripsisset ad Atticum, ne suam constantiam deferendis praefectis tentaret. Sed quomodo haec excusatio dici possit, non video. Causa potuit esse omissarum literarum, sed qua non facile ad excusandum uteretur. Idem dici potest de interpretatione *νομανανδρίας*. *Νομανανδρίαν* Bolius interpretatur, *detrectationem praefecturarum*, *s. vacationem*. Eas cum Atticus a Cicerone quibusdam petiisset, noluisse Ciceronem respondere. Quomodo tandem rogare potest, ne accipiat hanc excusationem. Rustica esset illa excusatio, quam etiam rogatus non acciperet Atticus. Noli suspicari, debuisset scribere, me propter *νομανανδρίαν* scripsisse. Fortasse non sanus locus est.

Νομοφύλακες, *legum custodes*, de Leg. III. 20. Magistratus Athenienses, qui legum curam habebant, et facta hominum observabant, ad legesque revocabant, conf. Xenoph. Oeconom. 9. 14. ex quo repetiit Columell. R. R. XII. 3. ubi vide Interpp. cf. Potter. Archaeol. gr. I. 13. Sed adjiciemus locum ex Oeconomico Xenophontis latine: *Civitatibus primoribus atque optimis non satis est visum, bonas leges habere, nisi custodes earum diligentissimos creassent, quos Graeci νομοφύλακας appellant. Horum erat officium, eos, qui legibus parerent, laudibus prosequi, nec minus honoribus; eos autem, qui legibus non parerent, poenis mulctare*, etc.

Ξ.

Ξεστὸς, *politus*, ad Att. XII. 46. Sed id verbum ego delevi.

Ξυνὸς ἐνυάλιος, *communis Mars*, ad Att. VII. 8. ex Hom. Iliad. Σ. v. 309.

O.

Ὀβελίζειν, *veru notare*, ad Div. IX. 10. *est tamquam spurium rejicere. Obelus enim fuit signum Criticorum, quo spuria a geminis* dis-

discernerent. vid. Menag. ad Laërt. III. 66. p. 162. Eschenbach. de Not. crit. pag. 232. sqq. et alii.

'Ο γναφεὺς ἀνθρακεὺς, *fullo carbonarius*, ad Att. XV. 5. fullones e vestibus sordidis candidas faciunt; carbonarii autem nigri et sordidi sunt. Si igitur fullo idem sit carbonarius, frustra in vestibus purgandis laborabit. Hinc proverbium est γναφεὺς ἀνθρακεὺς in eum, qui, quod melius reddere conatur, deterius facit.

'Ο δὲ μαίνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς, *hic autem insanit sic, ut ferri amplius non possit*, ad Qu. Fr. III. 9. versus Homeri de Cyclope Polyphemo Odyss. *I.* 350.

Σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.

'Ο δὲ οὐκ ἐμπάζετο μύθων, *hic vero non curabat, quae dicebantur*, ad Att. IV. 7. ex Homer. Odyss. *A.* 271. 305.

'Οδοῦ πάρεργον, *praeter propositum, obiter dictum, digressio*, ad Att. V. 21. VII. 1.

Οἵα γ' ἡ δέσποινα; hoc proverbium ap. Platonem, Polit. VIII. p. 723. est integrum: **οἵα γ' ἡ δέσποινα, τοία δὲ καὶ ἡ κύων**: *qualis hera, talis et canis*, ad Att. V. 11.

Οἰκεῖον, *proprium, accommodatum ad naturam*, ad Att. I. 10. Acad. II. 12.

Οἰκοδεσποτικὰ, *patris familias officio convenientia*, ad Att. XII. 44.

Οἰκονομία, *dispositio, ordo*, ad Att. VI. 1.

Οἶκος φίλος: supple, **οἶκος ἄριστος**, ad Att. XV. 25. vid. supra ad Εἴη μ. φ. οἶ.

Οἱ μὲν παρ' οὐδὲν εἰσιν, οἷς δὲ οὐδὲν μέλει, *alii quidem prope nihil sunt; aliis autem nihil curae est*, ad Att. I. 20. Versus Rhintonis, de quo in Indice Histor.

Οἱ περὶ αὐτὸν, *qui circa ipsum erant, ipsius familiares*, ad Att. XIII. 52.

Οἴχεται, *ratio quidem hercle apparet, argentum οἴχεται, disparet, evanescit*, ad Att. VI. 1. in Pis. 25.

'Ομοειδὴς, *ejusdem generis et formae*, ad Att. II. 6.

'Ομολογία, *convenientia*, Fin. III. 6.

'Ομολογουμένως τυραννίδα συσκευάζεται, *procul dubio, manifeste, tyrannidem affectat*, ad Att. II. 17.

'Ομοπλοΐα, *societas navigandi*, ad Att. XVI. 4.

'Οξύπεινος, *famelicus, cibi avidissimus*, ad Att. II. 12. IV. 13.

'Οπαδοὶ, *asseclae aliorum in militia*, ad Att. IV. 6. opponuntur ταγοῖς ducibus.

'Ο πλοῦς ὡραῖος, *navigatio tempestiva*, ad Att. IX. 7. Corradus laudat Pollucem I. 9. περὶ εὐπλοίας. de voce ὡραῖος, tempestivus, vid. Graevii Lect. Hesiod. c. 2.

'Οπούντιοι, Σιπούντιοι, *Opuntii, Sipuntii*, ad Att. VI. 2. vid. Indic. Geogr.

"Οργανον, *instrumentum*, ad Div. XI. 14. Capio autem de instrumento musico, ob verbum *frigere*, quod dicitur de musicis, cum non audiuntur cum favore. Brut. 50.

'Ορθὰν τὰν ναῦν, *rectam navem*, ad Qu. Fr. I. 2. haec verba sunt e graeca sententia: **εὖ ἴσθι, Ποσειδᾶν, ὅτι ὀρθὰν τὰν ναῦν καταδύσω,**

 quae

apparet, cum res procul sunt, et cum prope cernuntur, ad Att. XIII. 10. Sensus est: non possum eo, quo ante, vultu intueri, tibi gratificari, cum didicerim, qui sis.

Οὕτω που τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν, sane eorum, qui ante nos vixerunt, virorum, audiebamus laudes, ad Att. VII. 11. Hom. Iliad. *I.* v. 520.

Οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν. Hexameter integer sic se habet: *οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι, fas non est, viris mortuis insultare*, ad Att. IV. 7. Homericus versus est ex Odyss. *X.* 412. Sed apud Homerum est *κταμένοισιν*, eodem sensu. Cum verba memoriter laudantur, facile hujusmodi quid mutatur. Laudavit hunc versum etiam Plin. Ep. IX. 1.

Ὀφιοῦχος, anguitenens, Arat. Fragm. Sidus.

Ὀψιμαθεῖς, sero discentes, seri studiorum, ut Horat. appellat, ad Div. IX. 10.

Π.

Πάθος, affectus, ad Att. XII. 3.

Πάθη, perturbationes, motus animi turbati, Fin. III. 120. Tusc. III. 4. IV. 5. Off. II. 5. etc.

Παθητικὸν, ad animos commovendos accommodatum, Or. 37.

Παῖδες παίδων, nati natorum, posteri, ad Att. XVI. 11.

Παιδεία Κύρου, institutio Cyri, ad Div. IX. 25. Opus notum Xenophontis.

Παλιγγενεσία, status nostri instauratio, ad Att. VI. 6. Ita appellat statum dignitatemque, quam revocatus ab exilio recuperarat, proconsulari etiam imperio suscepto. Sic Josepho XI. 3. 9. *παλιγγενεσία τῆς πατρίδος* dicta. Vix dubito, quin ita capienda sit haec vox ap. Matth. XIX. 28. *παλιγγενεσία* Christi, quam ipse ita explicat: *ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ*, est instauratio et recuperatio pristinae majestatis, quae ei contigit, cum a morte in vitam revocatus et in coelum sublatus esset. Hoc igitur tempore discipuli Christi Spiritu S. repleti auctoritatem consecuti sunt, quid credendum sit nec ne, quid bonum, justum, Deo probatum, nec ne, decernendi. Qui huc *παλιγγενεσίαν* Pythag. aut Stoicam vocant, nil vident. De reditu tamen in vitam etiam dixit Philo de Cherubin. p. 127. ubi v. Mangeus.

Παλινῳδία, retractatio, ad Att. II. 9. IV. 5. VII. 7.

Πάλτος, Paltus, Syriae oppidum, ad Div. XII. 13.

Παναιτίου περὶ προνοίας, Panaetii de providentia liber, ad Att. XIII. 8. de Panaetio vid. Indic. Hist.

Πανήγυρις, conventus universae gentis, civitatis etc. saltem admodum frequens, ut in spectaculis, ad Att. I. 14.

Πανικὰ, panici, sive subiti inanesque terrores, ad Att. V. 20. ad Div. XVI. 23. *πανικὸν*, ad Att. XIV. 3. XVI. 1.

Πάντα περὶ πάντων, omnia de omnibus, ad Div. XII. 20. ad Att. XV. 17. i. e. accurate et copiose de omnibus.

Παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο, omnis virtutis memor sis, omnem virtutem exprome, ad Att. I. 15. Homer. Iliad. *X.* v. 268.

Πάνυ

Παριστορῆσαι, obiter scire, ad Att. VI. 1.

Παροινικῶς, insolenter, contumeliose, ad Att. X. 10. Victorius malebat *τυραννικῶς*. Sed illud eodem redit, et bene convenit in Antonium, cui vinolentiam in Philippicis exprobrat.

Παρονομασία, verbi parva immutatio, in litera posita, de Or. II. 63.

Παῤῥησία, loquendi libertas, ad Att. I. 16.

Πάρωρα πλευτέον, intempestive navigandum, ad Att. X. 12. v. Tunstall. Ep. Crit. p. 155.

Πάσχω τι, patior aliquid, angor, ad Att. XV. 20.

Πατρίδα ἐμὴν μᾶλλον φιλῶν, patriam meam magis amans, ad Div. XII. 14.

Πειθανάγκη, suasio violenta, dicitur de eorum consiliis precibusque, quibus necessario paremus, ad Att. IX. 13. e Platone.

Πειθώ, Suada Dea, Brut. 15.

Πειράζεσθαι παραλύσει, tentari paralysi, infestari sideratione, seu resolutione nervorum, ad Att. XVI. 7.

Πειρήνη, Pirene, sive fons uberrimus, qualis fuit Pirene, prope Corinthum, Musis sacer, ad Att. XII. 5.

Πελληναῖοι, Pellenaei, Dicaearchi liber de populis Pellenaeis, qui nomen habent ab antiqua Achajae civitate Pellene, ad Att. II. 2.

Πεντέλοιπος, qui de quinis superest, ad Att. XIV. 21. XV. 2. Ita vocare Hirtium videtur, qui de quinque Caesarianis restabat unus, quem ad optimates traducere posset: quamquam alii aliter.

Πεπινωμέναι, nitide et eleganter scriptae, ad Att. XIV. 7.

Πεπινομένως, docte et perpolite, ad Att. XV. 16. vid. *Εὐπινής*.

Πεπλογραφία, pepli descriptio, ad Att. XVI. 11. *Πεπλογραφία* Varronis, est liber ejus, quo virorum illustrium laudes descripserat. Occasionem titulo dedit mos notus Atheniensium, peplum Minervae consecrandi. in quo, praeter ipsius res fortiter gestas, etiam virorum fortium acu pictae essent, auctoribus Aristophane, Suida et aliis. Praeter interpretes, vide inprimis Meursium in Panathenaicis c. 17. nam in his peplum illud deferebatur in Minervae aedem. Utrum vero liber Varronis hoc ipso titulo extiterit, adeoque diversus sit a libro *hebdomadum*, qui doctorum virorum imagines continebat, (v. Voss. de Hist. lat. I. 12.) nec ne, id, quod Popmae placebat, haud improbabili conjectura, nunc non definire licet. Aristoteles etiam *Peplum* inscripsit libellum, qui epitaphia heroum continebat, cujus fragmentum a Cantero Basil. 1564. in 4. primum editum habemus. In hoc peplo etiam genealogias Homericorum principum fuisse docet Canterus in praefatione. conf. Fabricii Biblioth. Graec. L. III. c. 6. Vol. II. p. 160. seqq.

Περὶ δυνατῶν, de iis, quae fieri possunt, s. de possibilibus, ad Div. IX. 4. Fat. 9.

Περὶ κοιλιολυσίαν γίνεσθαι, in alvo solvenda occupatum esse, ad Att. X. 13.

Περὶ μικρὰ σπουδάζειν, in parvis rebus multum laborare, ad Att. XIII. 21.

Περίοδοι ἢ καμπαὶ, ἐνθυμήματα, ἢ κατασκευαὶ, ambitus verborum, aut flexus clausularum, aut argumenta rhetorum, aut confirmationes, ad Att. I. 14. *περίοδοι* quae sint, dicere nihil attinet. *καμπαὶ* sunt.

Πλοῦς, navigatio, ad Att. XV. 21.

Πλούτων, Pluto, Dis, Nat. Deor. II. 26.

Ποῖ ταῦτ' ἄρ' ἀποσκήψει; quorſum haec tandem erumpent? ad Att. XII. 5.

Ποιητικὰ, efficientia, Fin. III. 16.

Ποιότης, qualitas, Acad. I. 7. *ubi vid.* Nat. Deor. II. 37.

Πολίπορθος, urbium everſor, ſive vaſtator, ad Div. X. 13. epitheton Ulyſſis apud Homerum.

Πολιτεία, reſpublica, ad Att. II. 1.

Πολιτεία, libri de republica, ad Att. IV. 16.

Πολιτεῖαι, civitatum gubernandarum rationes, ad Div. IX. 2. ſcribere et legere *πολιτείας*, eſt libros de legibus, de republica, ſcribere et legere, ut ipſe l. c. interpretatur Cicero.

Πολιτεύεσθαι, adminiſtrare rempublicam; verſari in republica, ad Div. VII. 12. ad Att. XIV. 6.

Πολίτευμα, factum in republica gerenda, ut *πολιτεία*, ad Att. VI. 1. IX. 7.

Πολιτεύομαι, reipublicae operam navo, ad Att. II. 6.

Πολιτευτέον, reipublicae danda opera: verſandum in republica, ad Att. II. 6. X. 1.

Πολιτικὰ, de republica, ad Qu. Fr. II. 13.

Πολιτικὴ, de civium officio in rempublicam, ad Att. IX. 18.

Πολιτικοὶ, reipublicae moderatores, reipublicae deditі, ad Att. XII. 23. et 51. II. 12. IX. 10.

Πολιτικὸν, quod eſt ex uſu reipublicae, ad Att. IX. 11.

Πολιτικὸν σκέμμα, conſideratio ad ſtatum reipublicae pertinens, ad Att. VII. 8.

Πολιτικὸς σύλλογος, conventus et ſermo de ratione reipublicae gerendae, ad Att. XIII. 10.

Πολιτικὸς ἀνὴρ οὐδ' ὄναρ, reipublicae deditus vir ne in ſomnio quidem, ad Att. I. 18.

Πολιτικῶς, ut virum reipublicae deditum decet, convenienter reipublicae, ad Att. IV. 8. VII. 8. et 13.

Πολιτικώτερα, accuratius diſputata de republica, ad Att. XIII. 10. XIV. 6. et 14.

Πολιτικώτερος, reipublicae peritior, ad Att. V. 12.

Πολιτικώτερον, accommodatius ad rationem reipublicae adminiſtrandae, ad Div. II. 8.

Πολλὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ Νότος κυλίνδει κύματ' εὐρείης ἁλὸς, multos autem in medio Auſter volvit fluctus lati maris, ad Att. VI. 3. hemiſtichium cum ſenario integro veteris tragici.

Πολλὰ χαίρειν τῷ καλῷ, multam ſalutem honeſto, vale dicere honeſto, ad Att. VIII. 8.

Πολλοὶ μαθηταὶ κρείττονες διδασκάλων, multi diſcipuli praeſtantiores magiſtris, ad Div. IX. 7. ſenarius notus.

Πολλοῦ γε καὶ δεῖ, multum quidem abeſt, ad Att. VI. 1. Verba, quibus crebro Demoſthenes utitur.

Πολυ-

L. II. v. 67. Ex his intelligi facile poteft, quomodo Carneadi in mentem venerit, ut huic προβολῇ compararet ἐποχὴν fuam, *retentionem affenfus.*

Προηγμένον, *productum*, *promotum*, *praepofitum*, *praecipuum*, Fin. III. 15. v. Argum. L. III. de Fin.

Προθεσπίζω, *praefagio*, ad Att. VIII. 11.

Προκοπὴ, *progreffus in literis*, ad Att. XV. 16. de verbo *προκόπτειν* v. Cellar. Disf. de Vigiliis et Lucubrat. Vett. §. 19.

Προλεγόμενα, *quae praefari folemus*, *antequam disputationem aliquam explicandam fuscipimus*, ad Div. IX. 18.

Προλήψεις, *notitiae rerum infitae*, Acad. II. 10.

Πρόληψις, *notio*, *anticipatio*, *antecepta animo rei quaedam informatio*, *praenotio*, *praefumtio*, Top. 7. ubi eft rei intelligibilis modo, Platonico more, quod Plato rerum invifibilium notiones a natura impreffas animo dicebat, quae evolvantur, f. ut Cicero dicit, enodentur per definitiones. item de notione vulgari, adumbrata fenfu et ufu, non explicata accurate fcholae modo. v. et Partit. Or. 36. Nat. D. I. 17.

Πρόνοια, *providentia*, Nat. D. II. 22. et 29.

Προοίμιον, *principium*, *praefatio*, Her. I. 4.

Πρόπλασμα, *periculum elaborandi operis*, *rudis informatio operis*; *fpecimen*, *ex quo de toto opere*, *quale futurum fit*, *judicari poteft*, ad Att. XII. 41. *nos dicimus ein Modell*, *formam operis* dicit Cicero in Epp. ad Div. inprimis ftatuariorum proprium eft.

Προπύλαιον, *veftibulum*, ad Att. VI. 1.

Πρόπυλον, *idem*, ad Att. VI. 6.

Προσανατρεφομένη, *recreata*, ad Att. VI. 1. proprie de eo, qui poft morbum corpus recipit. v. Ἐξ ἀφαιρέσεως.

Πρόσθε λέων ὄπιθεν δὲ, Homericus verfus integre fic habet: *πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα*, *ante leo*, *a tergoque draco*, *medio ipfa capella.* ad Att. II. 16. Chimaerae defcriptio ex Iliad. Z. v. 181.

*Πρὸς ἴσον ὅμοιον*que, *ad aequalem fimilemque*, ad Att. XIII. 51.

Πρόςληψις, *affumtio fyllogifmi*, de Div. II. 53.

Πρόςνευσις, *affenfus*, ad Att. V. 4.

Πρὸς τὸ ἀσφαλὲς, *ad id*, *quod tutum fit*, ad Att. VII. 13.

Πρὸς τὸ πρότερον, *ad prius*, ad Att. I. 16.

Πρὸς τοῦθ' ὅ,τι χρὴ, καὶ παλαμάσθων, καὶ παντ' ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθων. τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, *adverfus hoc*, *quod oportet et decet facere*, *et machinentur et ftruant quidvis in me. Juftitia enim a me ftat.* ad Att. VIII. 8. Verba funt Ariftophanis Acharnenfibus v. 659. fed paullum mutata; quod tamen negat Victorius, qui haec verba etiam ap. Clement. Alex. L. VI. p. 670. reperiri monet; et ap. Suidam, v. not. ejus ad Epp. V. 14.

Προσφώνησις, *nuncupatio*, ad Att. XIII. 12.

Προσφωνοῦμεν, *nuncupamus*, *dicamus*, ad Att. XV. 13.

Προσφωνῶ, *nuncupo*, *dico*, ad Att. VI. 11.

Πρόσωπον πόλεως, *facies civitatis*, ad Div. XV. 17.

Σ.

Σ.

Σεμνότερός τις καὶ πολιτικώτερος, *gravior auctoritateque pollentior, et rebus civilibus tractandis accommodatior*, ad Att. II. 1.

Σῆμα δέ τοι ἐρέω, *signum autem tibi dicam*, ad Att. IV. 15. Homer. Iliad. Ψ. v. 326.

Σηστιοδέστερον, *magis Sestii more*, ad Att. VII. 17. h. e. magis insulsum et frigidum, ut facile ex ipso loco intelligi potest, ad Diverf. VII. 32. *ut ego discesserim, omnia omnium dicta, in his etiam Sestiana, in me conferri.*

Σκάφος, *navigium*, ad Att. VII. 3.

Σκέμμα magnum, *res magna consideratione digna*, *etiam atque etiam consideranda*, ad Att. VII. 21.

Σκέψαι, *considera*, ad Att. XII. 3.

Σκήπτομαι, *tergiversor*, *moras necto excusando*, *dubitando*, ad Att. XVI. 9.

Σκήψεις et ἀναβολαί, *excusationes*, *atque dilationes*, ad Att. I. 12.

Σκιαμαχίαι, *umbratiles pugnae*, *simulacra pugnarum*, ad Div. XI. 14.

Σκολιά, *obliqua*, *tortuosa*, *h. e. fraudes*, *doli*, *simulationes*, ad Att. XIII. 39.

Σκολιᾶς ἀπάτας, *versutae fraudis*: supple: *murum adscensurum*. ad Att. XIII. 41. v. *Πότερον δίκας* etc.

Σκοπὸς, *scopus*, *ultimum*, *finis*, ad Att. II. 18.

Σκοτεινὸς, *tenebrosus*, Fin. II. 5.

Σκυλμὸς, *vexatio*, *molestia*, ad Att. IV. 13.

Σκυτάλη Λακωνική, *Scytale Laconica*, (brevis epistola, quales occultis gravibusque de rebus Lacedaemonii ad imperatores suos in loris scriptas mittere solebant) ad Att. X. 10. Scytalae descriptionem accuratam pete ex Gellio XVII. 9. conf. Schol. Thucyd. I. 131. etc.

Σόλοικα, *olentia vitium*, ad Att. I. 19.

Σόλοικον, *absurdum*, ad Att. XIV. 6.

Σοφία, *sapientia*, Off. I. 43.

Σοφοὶ, *sapientes*, Tusc. V. 3.

Σοφιστεύειν, *rei oratoriae operam dare*, libros oratorios scribere, ad Att. II. 9.

Σοφιστεύω, *fictas causas*, *θέσεις*, *commentor*.

Σπάρταν ἔλαχες, *ταύταν κόσμει*, *Spartam sortitus es*, *hanc orna*, ad Att. IV. 6.

Σπείσασθαι, *inducias facere*, *pacisci*, ad Att. XV. 29. proprie est *libare*; sed quia in foederibus *σπονδαὶ*, *libationes*, adhibebantur, propterea ipsum *foedus* et *foedus facere σπονδὴ et σπείσασθαι* dicitur.

Σπονδειάζων, versus spondaicus, h. e. *quinta sede spondaeum habens pro dactylo*, ad Att. VII. 2.

Σπουδάζειν, *serio agere*, ad Att. XV. 29.

Σπουδαῖον οὐδὲν, *serium nihil*, aut quod alicujus pretii sit, ut de republ., ad Att. XIII. 52.

Σπουδαιότερον, *gravius et magis serium*, ad Att. V. 3.

Σπουδή, *studium*, *propensa voluntas*, ad Div. XVI. 21. ad Att. XIII. 27.

Στάσις, *status*, Top. 25. Refutatio accusationis, in qua est criminis depulsio, quod in ea insistit primum quasi ad repugnandum congressa defensio, ut ait ipse Cicero l. c., proprie est gladiatoris ad pugnandum vel repugnandum se praeparantis et consistentis apte ad pugnandum, dicitur etiam gradus, unde de statu et de gradu dejicere dicitur.

Στερέμνια, *solida*, *firma*, Nat. D. I. 19. Sic appellabat Epicurus corpora, a quibus simulacra, quae sensiones efficerent, defluerent continuo; ut distingueret scilicet ab simulacris, quae nil soliditatis et firmitatis haberent.

Στερκτίον, *probandum*, *aequi bonique consulendum*, ad Att. IX. 10.

Στερητικὰ, *privantia*, Top. 11.

Στίλβων, *Mercurius*, *planeta*, Nat. D. II. 20.

Στοργὴ, *amor et pietas inter parentes et liberos*, ad Att. X. 1.

Στρατήγημα, *consilium imperatorium*, Nat. D. III. 6.

Στρατύλλαξ, *imperatorculus*, ad Att. XVI. 15. per contemtum de Antonio.

Σύγγραμμα, ad Att. XVI. 6. *scriptum quodcunque et ex quocunque genere.* Nam etsi, ut συγγραφεὺς, saepius de historicis, quam aliis scriptoribus, sic σύγγραμμα de historicis libris dicitur, tamen utrumque de omni genere reperitur.

Συγκατάθεσις, *assensio*, *approbatio*, Acad. IV. 12.

Συγκύρημα, *casus*, ad Att. II. 12.

Σύγχυσις, *confusio*, ad Att. VI. 9.

Σύγχυσις τῆς πολιτείας, *confusio reipublicae*, ad Att. VII. 8.

Σὺ δὲ δή τι σύννους; *tu vero, quid es cogitabundus?* ad Att. XIII. 42. Videtur esse initium senarii.

Συζήτησις, *mutua quaestio*, *disputatio*, ad Div. XVI. 21.

Συζυγία, *conjugatio*, Top. 3. ubi vid.

Σύκῳ μὰ τὴν Δήμητρα σῦκον οὐδὲ ἓν Οὕτω ὅμοιον γέγονεν, *Ficui per Cererem ficus nulla umquam tam similis fuit*, ad Att. IV. 8. Senarius cum dimidio Comici, nescio cujus.

Σύλλαβοι, *indices*, ad Att. IV. 4. Haec est lectio librorum, nisi quod Ep. 5. et 8. legitur, *sittybae*, σίττυβαι. qui sint σύλλαβοι, si lectio vera est, ipse docet Cicero, nempe *membranulae*, *ex quibus indices fiant*. Jos. Scaliger et Vossius ad Catull. p. 22. legi volebant σιττύβους. nam hoc esse Ep. 5. et octava putabant. Sed Graevius recte vidit, σιττύβους esse ab his locis alienos, non minus, quam σιττύβας. σιττύβους esse *ollas*, auctore Polluce, σιττύβας autem *vestes pelliceas*, auctore Hesychio. Pelliceas enim vestes involvendis libris accommodatas esse, non titulis librorum. Itaque pro συλλάβοις legit σιλλύβους, et *sillybis* pro *sittybis*. Hesychius σίλλυβον interpretatur τὸ τῶν βιβλίων δέρμα. Hujusmodi tituli, quibus auctorum nomina inscribebantur, et qui libris agglutinabantur, quemadmodum etiam hodie elegantiores libris suis hujusmodi membranulas agglutinandas a bibliopegis curant, quibus libri auctor et titulus aureis literis inuritur: cujusmodi tituli etiam πιττάκια dicuntur. de σιλλύβοις v. Salmas. ad Capitolini Pertin. pag. 549. b. Haec Graevius. Ceterum facile intelligi potest, unde haec mutatio orta sit. Ex *sillybis* facilis muta-

mutatio in *sittybis*. Ex σιλλύβους autem manifestum est librarios fecisse συλλάβους, deceptos *indices* voce. Nam *indices* eos, quos vulgo vocamus, h. e. *Catalogus*, *Regifter*, συλλάβους dici posse, notissimum est. De his dici putabant, neque intelligebant, de longe aliis indicibus, h. e. de iis, qui indicarent libri auctorem atque adeo inscriptionem et argumentum, sermonem esse. Erat praeterea ignota iis vox σίλλυβος, ut corruptam lectionem, et in συλλάβους mutandam censerent.

Σύλλογος, *conventus*, ad Att. XIII. 32.

Συμβίωσις, *convictus*, ad Att. XIII. 23.

Συμβιώτης, *convictor*, *conviva*, ad Div. IX. 10.

Σύμβολον, *nota*, Top. 8.

Συμβουλευτικὸν, *consilii plenum*, *ad deliberationem aptum*, ad Att. XII. 40.

Συμπάθεια, *consensus naturae*, *convenientia et conjunctio naturae*, ad Att. IV. 17. Ea qualis sit, docetur de Divin. L. II. 6.

Συμπάθεια, *animi commotio ex commiseratione*, *doloris consensus*, ad Att. IV. 15. V. 18. X. 1. Nat. D. III. 11. Div. II. 60.

Συμπαθῶς, *cum animi commoti significatione*, ad Att. V. 11. XII. 44.

Συμπάσχω, *una afficior*, ad Att. XII. 11.

Συμπόσια, *compotationes*, ad Div. IX. 24. ad Att. II. 12.

Συμφιλοδοξοῦσιν, *simul gloriae meae serviunt*, ad Att. V. 17.

Συμφιλολογεῖν, *de literis disputare*, ad Div. XVI. 21. v. Φιλολογεῖν.

Συναγωγὴ, *collectio*, *volumen*, ad Att. IX. 13. XVI. 5.

Σύνδειπνα, *concoenationes*, ad Div. IX. 24.

Σύνδειπνοι Σοφοκλέϊς, ad Q. Fr. II. 15. Σύνδειπνοι Σοφοκλέϊς qui dicantur, non convenit inter interpretes. Alii Fabulam Sophoclis Συνδείπνους dictam intelligunt, a Quinto conversam latine, improbante Manutio, qui negat, eam Ciceronem tam rustice improbaturum fuisse. Sed inprimis repugnat verbum *actam*, quod indicat, huic Fabulae, de qua dicitur, Quintum interfuisse. Itaque Manutius putat, capienda verba esse de convivio, perquam simili convivio in Fabula aliqua Sophoclis, cui interfuerit Quintus, et in quo quid sibi acciderit, commemorarit fratri. Sed hujusmodi convivium non aptum videtur Sophocleae Tragoediae. Mibi in mentem venerunt Σοφοκλεῖς Pliniani Ep. II. 16. *laudicoeni*, parasiti, qui coenulae causa, quamvis indignos laudant, et ab iis acta et dicta omnia σοφῶς dicta et acta clamant. v. auctores laudatos Intt. ad Plinium. Fuisse ergo videtur in convivio, in eoque habuisse συνδείπνους parasitos, aut parasiticis certe moribus. Hos quemadmodum, quam lepide et festive vexarit, commemoraverat fratri. Itaque fatendum esse, respondet, lepide ab eo acta nullam Fabulam, (frequentes enim occurrunt in Comicorum Fabulis parasiti) sed rem sibi nihilo minus non probari, velle se, factum non esse aut dictum, quod factum dictumque scripsisset.

Συνδιημερεύωμεν, *simul diem conteramus*, ad Att. VIII. 9.

Σὺν Θεῷ τοὶ λέγω, *Diis juvantibus dico*, ad Att. X. 10. Manutius haec distinguit sic: σὺν θεῷ. Τοὶ λέγω. ut illa cum superioribus conjungantur, hoc sit: *tibi dico*. Doricum illud τοι arguit, esse particulam noti tum versiculi.

T.

ad Att. VI. 5. XV. 17. sic objurgabat Philotimus Ciceronem, de rationibus turbatis querentem, volebatque, Ciceronem, ex eo proverbio, rationibus editis contentum esse.

Τὰ μὲν οὖν καθ' ἡμᾶς τάδε, quae igitur ad nos pertinent, haec sunt, ad Div. XVI. 21.

Ταξιάρχης, ordinis ductor, Centurio, ad Att. XVI. 11. v. Perizon. ad Aelian. V. H. II. 44. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 256. Cave autem putes proprie Mustelam sive Centurionem, sive Tribunum mil. dici. *Ταξιάρχης* dicitur, quia erat princeps gladiatorum Antonii, quod clarissime patet ex loco huic parallelo, Phil. II. 41. *praesertim cum duos secum Anagninos haberet, quorum alter gladiatorum est princeps, alter poculorum.*

Τὰ ὅλα, tota, universa, ad Att. XIII. 40.

Τὰ ὄνεια, ea, quae sunt ex usu, ad Att. X. 18.

Τὰ περὶ τοῦ καθήκοντος, quae de officiis sunt, libri de officiis, ad Att. XV. 13. XVI. 11.

Τὰς τῶν κρατούντων. Euripidis versus integer sic habet: *τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεών, dominantium stultitias ferre oportet*, ad Att. II. 25. ex Phoenissis v. 396.

Τὰ τῶν φίλων κοινὰ καὶ φιλίαν ἰσότητα, amicorum communia omnia: et amicitiam esse aequalitatem, Leg. I. 12.

Ταυτόματον ἡμῶν. Versus integer sic habet: *Ταυτόματον ἡμῶν καλλίω βουλεύεται, casus melius, quam nos, consulit*, ad Att. I. 12. Versus Menandri, ut placet Lambino. Et sunt persimiles Menandri de casu versus et sententiae in Fragm. p. 100. 106. ed. Cler.

Τέθριππα, quadrigae, ad Att. V. 21. Inter divinos honores esse quadrigas, satis constat. Itaque in numis consecratorum reperiuntur, et in aliorum quoque, interdum fornicibus impositae. v. Menkenii Diss. de Consecratione Augustorum et Augustarum e numis. Cum ergo invaluisset, ut provinciales magistratibus divinos honores tribuerent, templa aedificarent, etiam quadrigas aeneas marmoreasve posuerunt, vel in fastigiis templorum, ut ap. Liv. XXXV. 41. vel in fornicibus.

Τεκμηριῶδες, signum ejusmodi, ut dubitari non possit, ad Att. VII. 4.

Τέκνον ἐμὸν, οὔτοι δέδοται πολεμήϊα ἔργα, Ἀλλὰ σύγ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα λόγοιο, non tibi, nata mea, data sunt opera bellica, verum tu placida persequere munera eloquentiae. ad Att. XIV. 13. Homer. Iliad. *E.* v. 428. pro *γάμοιο* Cicero scripsit *λόγοιο*, ut ad se accommodaret *ῥῆσιν*.

Τελικὰ, ad ultimum pertinentia, Fin. III. 16.

Τέλος, summa rerum, finis; quod ad nullam aliam rem, ad ipsum autem omnia referuntur, ad Att. XII. 6. Fin. I. 13. III. 7.

Τέμπη, loca amoenissima Reatinorum, ad Att. IV. 15. v. quae ad h. l. e Luca Holstenio affert Graevius.

Τέρας, monstrum, prodigium, ad Att. VIII. 9.

Τεχνολογία, tractatio artis, disputatio de praeceptis artis, ad Att. IV. 16.

vere-

veretur, ne Atticus sibi laudanti superiorum temporum res gestas, in libro de consulatu et aliis, occinat illud: *Τίς πατέρ' αἰνήσει;* etc. Adeone ab ingenio et superiorum temporum consuetudine descivisti, ut sola illa, quae olim gesseris, laudes, quasi nunc nihil laudabile facias.

Τὸ ἄμεινον καὶ τὸ χεῖρον ἐν ἀφανεῖ ἔτι προεώρα μάλιστα, quid melius, et deterius, in obscuro adhuc providebat maxime, ad Att. X. 1. Sunt verba Thucydidis de Themistocle I. 138.

Τὰ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, justitia et veritas a me stat, ad Att. VI. 1. ex Aristophanis Acharn. 660.

Τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον, in lente unguentum, ad Att. I. 19. proverbium de rebus bonis in re vili consumtis. *μύρον* est legatio, *φακῆ* lens, est Lentulus Clodianus. In eo ergo legationem male collocatam dicit.

Τοιαῦτα ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται, talia aerumnosum bellum efficit, ad Qu. Fr. II. 14. versus ex Euripidis Supplicibus v. 119.

Τοῖς ἀπαντῶσιν, obviam prodeuntibus, ad Att. VII. 5.

Τὸ καλὸν δι' αὑτὸ αἱρετὸν, honestum propter se ipsum expetendum, ad Div. XV. 17. et 19.

Τὸ καλὸν, honestum, ad Att. VIII. 8.

Τὸ μέλλον καραδοκήσεις, quod futurum est, exspectabis, ad Att. IX. 10.

Τὸν θεωρητικὸν, qui in rerum contemplatione occupatur, ad Att. II. 16.

Τὸ νεμεσᾶν, interest *τοῦ φθονεῖν, indignatio differt ab invidia*, ad Att. V. 19.

Τὸν πρακτικὸν βίον, vitam, quae in rebus agendis versatur, ad Att. II. 16.

Τὸν τῦφον μου πρὸς θεῶν τροποφόρησον, insolenti et vanae ambitioni meae, per Deos, indulge, ad Att. XIII. 29. v. *Τετυφῶσθαι*.

Τὸ παραδοξότατον, inopinatissimum, ad Att. VI. 1.

Τοποθεσία, loci descriptio, ad Att. I. 13. et 16.

Τὸ συνέχον, quod conjunctum est, proximum, ad Att. IX. 7.

Τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθὼν, tunc tellus mihi lata dehiscat, ad Att. IX. 9. ad Qu. Fr. III. 9. ex Homer. Iliad. *Δ*. v. 182.

Τοὐμὸν ὄνειρον ἐμοὶ, supple *λέγεις*. estque proverbium: *meum somnium mihi narras*, ad Att. VI. 9. h. e. rem narras, quam te melius novi. locos veterum, qui hoc proverbio usi sunt, vide apud Erasm. in Adagiis.

Τοῦτο δὲ μυῖα ὅση; hoc vero quantula musca? ad Att. XII. 51. Si vera lectio esset, contemtum rei significarent ista verba, ut vidit Bosius. Sed fateor, mihi magis placere alteram lectionem, quam Victorius, Junius aliique probant, et servat Graeviana: *Τοῦτο δὲ μηλώσῃ, sed hoc tu videris*; quod proverbialiter dici videtur, cum ostendere quis vult, alium se melius rem explorare et dijudicare posse. *μηλοῦν* est a *μήλη*, quod est instrumentum chirurgicum, quo solent vulnera, quam profunda sint, et quid in iis lateat, quod extrahendum sit, perscrutari. Etym. M. *μήλη ἰατρική· δι' ἧς ψηλαφᾶται τὰ πονούμενα· μηλοῦν γὰρ τὸ ψηλαφᾶν λέγεται.* conf. Suidas in *Μήλη*, *Μηλοῦν*, *Μηλῶσαι*, et ibi Kusterus.

Υ.

ventus inest. Nota sunt *ova ὑπηνέμια*, de quibus vid. Cerda ad Virgil. Georg. II. 273. Sed quidquid, fit, mihi ὑπηνέμιος non videtur commode jungi *nauseae*. Graeci enim semper dicunt de iis rebus, quae speciem aliquam habent, sed vi destituuntur, semperque in deteriorem partem adhibent. Itaque mihi videbatur interpungendum esse post ὑπηνέμιος, ita: *Tua tamen ὑπηνέμιος. Nausea jamne plane abiit?* Monebat etiam illud: *tamen*, quod ad antecedentia relationem habet, nempe ad haec: *itaque γῆν πρὸ γῆς cogito. Tua tamen*, intellige *terra*, ὑπηνέμιος est. Atticus erat in Graecia, et habebat praedia in Epiro. Eo invitaverat Ciceronem, eo etiam ire Cicero cogitabat interdum. v. Phil. I. et II. et Ep. 13. h. l. Sed dubitabat tamen. Cogito quidem de mutanda terra, sed tuam tamen ὑπηνέμιον esse arbitror. ὑπηνέμιος idem h. l. est, quod ὑπήνεμος, nisi fortasse ὑπήνεμος legendum, h. e. vento exposita, aperta, in loco aperto posita, quales sunt *nidi ὑπήνεμοι*, non in terra, aut cava arbore positi, sed in libero aëre, ubi non sunt pulli a vi tempestatis, ventorumque tuti. Itaque *tua tamen ὑπηνέμιος*, mihi videbatur hanc vim habere: sed etiam Graecia, in quam ire volebam, non esse mihi tuta satis videtur; ibi quoque obnoxius esse videor hostibus meis. Haec mihi in mentem de hoc loco veniebant. Recte an secus, doctiores viderint.

Ὑπηρεσία, *ministerium, officiorum praestatio*, ad Att. XI. 13.

Ὑπόθεσις, *argumentum sermonis, disputationis*, etc., ad Att. IV. 5. XV. 1. ad Qu. Fr. III. 3. Top. 21. ad Att. I. 14. XII. 45. XV. 22. ad Qu. Fr. II. 15.

Ὑποθῆκαι, *pignora*, ad Div. XIII. 52. v. Graev. ad h. l. qui docet e Salmasio, hypothecas et pignora, quae hodie JCti distinguunt, apud veteres eandem vim habuisse.

Ὑποθῆκαι, *praecepta, monita*, ad Att. II. 17.

Ὑποκορίζομαι, *leniori vocabulo appello*, ad Att. IX. 10.

Ὑπομεμψίμοιρος, *subquerulus*, ad Att. VI. 1.

Ὑπόμνημα, *commentarius*, ad Att. II. 1. XV. 23. XVI. 14.

Ὑπομνηματισμός, ad Div. XIII. 1. ad Att. V. 11. Ita vocabant Areopagitae decreta sua. Nomen inde ductum, quod in tabulas memoriae causa referebantur.

Ὑποσόλοικα, *subabsurda*, ad Att. XIV. 21. II. 10.

Ὑπόστασις nostra, *status noster*, ad Att. II. 3.

Ὑπὸ τὴν διάληψιν, *sub ipsam accessionem febris*, ad Att. IX. 2. v. Not.

Ὑπὸ τὴν λῆψιν, *sub accessionem febris*, ad Att. IX. 10. utrumque egregie illustravit Cuperus Obs. II. 15.

Ὕπουλον, *subdolum*, ad Att. X. 11.

Ὑπώπιον, *macula*, ad Att. I. 20. proprie est *vulnus in facie*. Egregia est de hoc verbo et de ὑπωπιάζειν dissertatiuncula in L. Bosii Exercitationibus in N. T. in Ep. I. ad Corinth. cap. IX. 27.

Ὕστερον πρότερον, Ὁμηρικῶς, *ordine praepostero, cum primo loco, quod posterius est, secundo, quod prius, effertur, Homerice*, ad Att. I. 16.

Φ.

Φ.

Φιλο-

Φιλολογώτερα, *eruditiora*, *ſubtiliora*, ad Att. XIII. 12. *φιλόλογος* eſt proprie ſtudioſus diſputationum eruditarum de ſtudiis doctrinae, unde *φιλόλογα* ſunt res, de quibus diſputatur; *φιλολογία* diſputatio ipſa, quae et *συζήτησις* dicitur. v. ad Div. XVI. 21. et *συμφιλολογεῖν* ibidem, una diſputare, diſputationi intereſſe. Item ſic *philologus* ad Att. XIII. 12. 29. Sed inſcitia noſtrorum hominum, ita, ut humanitatis, humaniorum literarum, literarumque nomina reſtrinxit ad certa quaedam artium genera (v. Proluſionem noſtram de finibus humaniorum literarum regundis) et a philologia ſejunxit philoſophiam, in quam vel maxime convenit, ut ex Ciceronis locis, in primis XIII. 12. intelligi poteſt, item e Tuſc. Sed haec ſunt *φιλολογώτερα*, *ſubtiliora*. Sed XV. 15. *philologa* non ſunt *erudita*, verum *probabilia*, quae diſputari probabiliter poſſint.

Φιλόπατρις, *patriae amans*, ad Att. II. 1. IX. 10.

Φιλοπροσηνέστατα, *benigniſſime et ſuaviſſime*, ad Att. V. 9.

Φιλορήτορ, *ſtudioſus artis dicendi*, ad Att. I. 13.

Φιλοσοφεῖν, *philoſophari*, ad Att. II. 5.

Φιλοσοφητέον, *philoſophandum*, ad Att. I. 16.

Φιλοσοφούμεθα, *philoſophamur*, ad Att. XV. 13.

Φιλοσοφούμενα, *quae a philoſophis tractantur*, *libri philoſophici*, ad Div. XI. 27.

Φιλοσοφῶμεν, *philoſophemur*, ad Att. II. 13.

Φιλοσόφως, *philoſophice*, ad Att. XIII. 20.

Φιλοσοφώτερον διευκρινήσομεν, *magis philoſophice et ſubtiliter*, *i. e. accuratius examinabimus et diſcutiemus*, ad Att. VII. 8.

Φιλοστοργώτερον, *amantius*, ad Att. XIII. 9.

Φιλοστόργως, *peramanter*, ad Att. XV. 17.

Φιλοτέχνημα, *opus ſtudioſe elaboratum*, ad Att. XIII. 40.

Φιλοτιμία, hoc loco, *Philotimi actio*, ad Att. VII. 1.

Φιλοφρόνως, *humaniter*, *amanter*, ad Att. XV. 15.

Φλιοῦς, *'Οποῦς*, *Σιποῦς*, *Phlius*, *Opus*, *Sipus*, ad Att. VI. 2. nomina oppidorum.

Φλυαρὸς, *garrulus*, ad Div. XV. 18.

Φοβερὸν ἦν, *formidabile erat*, ad Att. XIII. 37.

Φρόνησις, *prudentia*, Off. I. 43.

Φυράτης, *conturbator*, ad Att. VII. 1. Ita dicitur Philotimus libertus, qui *ἐπεφύρακει* in rationibus bonorum T. Milonis, h. e. qui rationes ita conturbaverat, ut facile intelligeretur, nequam eſſe hominem, et fraudibus uti.

Φυρμὸς πολὺς, *conturbatio multa*, ad Att. XIV. 5. Antonius aleator Phil. II. omnia nobis conturbat, cum Caeſarianis non reſiſtit, ſed iis potius favet.

Φυσᾷ γὰρ οὐ σμικροῖσιν αὐλίσκοις ἔτι, ἀλλ' ἀγρίαις φύσαισι φορβειᾶς ἄτερ, ad Att. II. 16. Horum Sophocleorum verſuum, quos et Dionyſius Longinus *περὶ ὕψους* Sect. 3. commemoravit, interpretatio non eadem eſt, neque omnes verum ſenſum adſecuti ſunt. *φορβειὰ* quid ſit, docuere Salmaſ. ad Solin. p. m. 585. 586. ubi etiam de hoc loco diſputavit, et Interpretes ad Longinum l. c. nempe capiſtrum, quo tibi-

phiſma, omnium optime illuſtravit **Facciolatus Acroaſ.** III. de Pſeudomeno.

Ψιλῶς, *nude*, *tenuiter*, ad Att. XII. 4.

Ψύχος δὲ λεπτῷ χρωτὶ πολεμιώτατον, *frigus autem tenui cuti inimiciſſimum*, ad Div. XVI. 8. Euripidis verſus ex Tragoedia deperdita.

Ω.

Ὦ ἀπεραντολογίας ἀηδοῦς, *o loquacitatem inſuavem*, ad Att. XII. 9.

Ὦ πραγμάτων ἀσυγκλώστων, *o res*, *quae contexi non poſſunt*, *o perturbatum rerum ordinem*, ad Att. VI. 1.

Ὦ πράξεως καλῆς μὲν, ἀτελοῦς δὲ, *o factum pulcrum quidem*, *ſed imperfectum*, ad Att. XIV. 12.

Ὦ πολλῆς ἀγεννείας, *o multam animi ignaviam*, ad Att. X. 15.

Ὠναὶ, *venditiones*, ad Att. V. 16.

Ὠφέλημα, *quod prodeſt*, Fin. III. 10. III. 21.

INDEX

INDEX SIGNORUM.

In Indicibus digerendis commoditas postulavit, ut per omnia Ciceronis opera quibusdam uteremur notis, quae ordine hae sunt: ubi duo sunt numeri, primo signantes librum, secundo caput Gruterianae distinctionis; id quod et in praecedente Indice observatum.

Her. I. 1.	ad Herennium liber primus, caput primum.
Her. II. 1.	ad Herennium liber secundus, caput primum.
Her. III. 1.	ad Herennium liber tertius, caput primum.
Her. IV. 1.	ad Herennium liber quartus, caput primum.
Inv. I. 1.	de Inventione liber primus, caput primum.
Inv. II. 1.	de Inventione liber secundus, caput primum.
Or. I. 1.	de Oratore liber primus, caput primum.
Or. II. 1.	de Oratore liber secundus, caput primum.
Or. III. 1.	de Oratore liber tertius, caput primum.
Brut.	Brutus seu de claris Oratoribus.
Or. cum uno numero.	Orator ad M. Brutum.
Top.	Topica.
Partit.	Partitiones oratoriae.
Opt. gen. or.	Fragmentum de optimo genere Oratorum.
Quint.	Oratio pro Quintio.
Rosc. Amer.	Oratio pro Roscio Amerino.
Rosc. Com.	Oratio pro Roscio Comoedo.
Div. cum uno numero.	Divinatio in Q. Caecilium, s. in Caecil.
Act. I. Verr.	Actio prima in Verrem.
Verr. I.	Actionis secundae in Verrem liber primus.
Verr. II.	Actionis secundae in Verrem liber secundus.
Verr. III.	Actionis secundae in Verrem liber tertius.
Verr. IV.	Actionis secundae in Verrem liber quartus.
Verr. V.	Actionis secundae in Verrem liber quintus.
Font.	Oratio pro M. Fontejo.
Caecin.	Oratio pro Caecina.
Manil.	Oratio pro lege Manilia.
Cluent.	Oratio pro Cluentio.
Cor. Frag. I.	Orationis pro C. Cornelio fragmentum primum.
Tog. cand.	Orationis in toga candida fragmentum.
Agr. I.	Agraria prima in Rullum.
Agr. II.	Agraria secunda in Rullum.
Agr. III.	Agraria tertia in Rullum.
C. Rab. s. Rab. Perd.	Oratio pro C. Rabirio perduellionis reo.

Cat.

Cat. I.	Oratio prima in Catilinam.
Cat. II.	Oratio ſecunda in Catilinam.
Cat. III.	Oratio tertia in Catilinam.
Cat. IV.	Oratio quarta in Catilinam.
Muren.	Oratio pro L. Murena.
Flacc.	Oratio pro L. Flacco.
Sull.	Oratio pro P. Sulla.
Arch.	Oratio pro P. Licinio Archia.
ad Quir. p. Red.	Oratio poſt reditum ad Quirites.
in Sen. p. Red.	Oratio poſt reditum in Senatu.
Dom.	Oratio pro Domo.
Har. reſp.	Oratio de Haruſpicum reſponſis.
Planc.	Oratio pro Plancio.
Sext.	Oratio pro Sextio.
Vat.	Oratio in Vatinium.
Coel.	Oratio pro Coelio.
Prov. Conſ.	Oratio de provinciis conſularibus.
Balb.	Oratio pro L. Cornelio Balbo.
Piſ.	Oratio in Piſonem.
Scaur. Fr.	Orationis pro M. Aemilio Scauro fragmentum.
Mil.	Oratio pro T. Annio Milone.
Rab. Poſt.	Oratio pro Rabirio Poſthumo.
Marcell.	Oratio pro M. Marcello.
Ligar.	Oratio pro Q. Ligario.
Dejot.	Oratio pro rege Dejotaro.
Phil. I.	Oratio in Antonium Philippica prima.
Phil. II.	- - - - Philippica ſecunda.
Phil. III.	- - - - Philippica tertia.
Phil. IV.	- - - - Philippica quarta.
Phil. V.	- - - - Philippica quinta.
Phil. VI.	- - - - Philippica ſexta.
Phil. VII.	- - - - Philippica ſeptima.
Phil. VIII.	- - - - Philippica octava.
Phil. IX.	- - - - Philippica nona.
Phil. X.	- - - - Philippica decima.
Phil. XI.	- - - - Philippica undecima.
Phil. XII.	- - - - Philippica duodecima.
Phil. XIII.	- - - - Philippica tertia decima.
Phil. XIV.	- - - - Philippica quarta decima.
ad Div. I. ſ. Ep. I.	Liber primus Epiſtolarum, quae vulgo ad familiares dicuntur.
ad Div. II. ſ. Ep. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum; et ſic ad XVI.
Att. I.	Liber primus Epiſtolarum ad Atticum.
Att. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum ad Atticum; et ſic ad XVI.
Qu. Fr. I. 1. 1.	Liber primus Epiſtolarum ad Quintum Fratrem, epiſtola prima, caput primum.
Qu. Fr. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum ad Quintum.
Qu. Fr. III.	Liber tertius Epiſtolarum ad Quintum.
Brut. Ep. I.	Liber Epiſtolarum ad Brutum, epiſtola prima.
Brut. Ger. Ep. I. 1.	Liber Epiſtolarum ad Brutum a Germanis inventus, epiſtola prima.

Acad. I. 1.	Academicarum Quaeſtionum liber primus, caput primum.
Acad. IV. 1.	Academicarum Quaeſtionum liber quartus, caput primum.
Fin. I. 1.	Liber primus de Finibus, caput primum.
Fin. II. 1.	Liber ſecundus.
Fin. III. 1.	Liber tertius.
Fin. IV. 1.	Liber quartus.
Fin. V. 1.	Liber quintus.
Tuſc. I. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber primus, caput primum.
Tuſc. II. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber ſecundus.
Tuſc. III. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber tertius.
Tuſc. IV. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber quartus.
Tuſc. V. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber quintus.
Nat. D. I. 1.	Liber primus de natura Deorum, caput primum.
Nat. D. II. 1.	Liber ſecundus.
Nat. D. III. 1.	Liber tertius.
Div. I. 1.	Liber primus de Divinatione, caput primum.
Div. II. 1.	Liber ſecundus.
Fat. 1.	De Fato caput primum.
Leg. I. 1.	Liber primus de Legibus, caput primum.
Leg. II. 1.	Liber ſecundus.
Off. I. 1.	Liber primus de Officiis, caput primum.
Off. II. 1.	Liber ſecundus.
Off. III. 1.	Liber tertius.
Sen. 1.	de Senectute caput primum.
Amic. 1.	de Amicitia caput primum.
Parad. I. 1.	Paradoxon primum, caput primum.
Somn. Sc.	Somnium Scipionis.
Univ.	de Univerſo.
Petit.	de Petitione Conſulatus.
Fr. Arat.	Fragmenta Phaenomenῶν Arati.
Fr. Ep.	Fragmenta ex Epiſtolis.
Fr. Acad.	Fragmenta Academicorum ad Varronem.
Fr. de Republ.	Fragmenta ſex de Republica librorum.

HALAE, TYPIS ORPHANOTROPHEI.